ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

EDIȚIA A II-A

VOLUMUL II

BUCUREȘTI
MĂIASTRA • 2015

1952–2012

CAMPIONII ROMÂNIEI

ENCICLOPEDIA
EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

VOLUMUL II

BUCUREȘTI
2015

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE ŞI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

ENCICLOPEDIA EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

Ediţia a II-a
Volumul II

© 2015 MINISTERUL TINERETULUI ŞI SPORTULUI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

Enciclopedia educaţiei fizice şi sportului din România / coord.: prof. dr. Nicu Alexe, prof. Valentin Constandache. - Ed. a 2-a, rev. - Târgu Jiu : Măiastra, 2015.
9 vol.
ISBN 978-606-516-780-3
Vol. 2. - 2015**.** - Bibliogr. - Index. - ISBN 978-606-516-782-7

I. Alexe, Nicu (coord.)
II. Constandache, Valentin (coord.)
81’374.2:796(498)=135.1

ISBN 978-606-516-780-3
ISBN 978-606-516-782-7

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE ŞI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

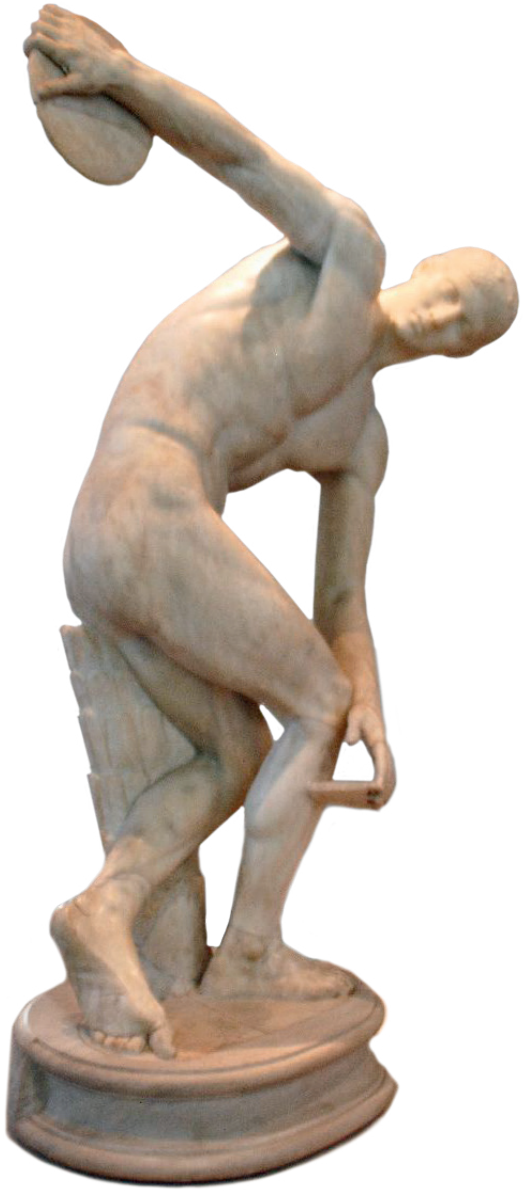

Ediţia a II-a

MĂIASTRA • 2015

VOLUMUL II

♦ **FEDERAŢII NAŢIONALE PE RAMURI DE SPORT: ISTORIC, RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI, FIGURI REPREZENTATIVE**

ACTIVITATEA FEDERAȚIILOR NAȚIONALE PE RAMURI DE SPORT CUPRINDE:

- Evoluția sportului respectiv pe plan intern și internațional (date,persoane, instituții, evenimente, structuri organizatorice, rezultate)
- Retrospectiva în imagini
- Fișe pentru figurile reprezentative din sportul respectiv (sportivi, antrenori, conducători, arbitri) cu informații biografice, realizări și contribuții la dezvoltarea și afirmarea sportului

VOLUMUL al II-lea

- FR DE HOCHEI PE GHEAȚĂ
- FR DE HOCHEI PE IARBĂ
- FR DE JUDO
- FR DE KARTING
- FR DE LUPTE
- FR DE MODELISM
- FR DE MOTOCICLISM
- FR DE NATAȚIE ȘI PENTATLON MODERN
- FR DE OINĂ
- FR DE ORIENTARE
- FR DE PATINAJ
- FR DE POLO PE APĂ
- FR DE POPICE BOWLING
- FR DE RADIOAMATORISM
- FR DE RUGBY
- FR DE SCHI-BIATLON
- FR DE SCRABLE
- FR DE SCRIMĂ
- ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE SKANDENBERG
- FR DE SNOOKER
- FR DE ȘAH

Autori și colaboratori:

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE HOCHEI PE GHEAŢĂ

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I și II)

Colaboratori: Gliga Marius (ed.II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE HOCHEI PE IARBĂ

Autori: Constandache Valentin (ed.I și II)

Colaboratori: Codreanu Dan Florin (ed.II), Enciu Lazăr (ed.I)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE JUDO

Autori: Bogdan Constantin (ed.II), Chirilă Alexandru (ed.II), Constandache Valentin (ed.II), Ion Ene Mircea (ed.II), Laşcu Grigore Vlad (ed.I), Muraru Anton (ed.II), †Nicu Alexe (ed.II)

Colaboratori: Bocioacă Laurenţiu (ed.II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE KARTING

Autori: Groza Radu Gheorghe (ed.II), Herăscu Călin Alexandru (ed.II), Rusănescu Dumitru (ed.II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE LUPTE

*Autor*i: Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.I și II), †Postolache Nicolae (ed.II)

Colaboratori: Cuc Dumitru (ed.I), Miclescu Letiţia (ed.II), Pavel Nicolae (ed.I și II), Petrescu Nicolae (ed.II), Satmari Sorin (ed.I), †Toth Vasile (ed.I)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE MODELISM

Autori: Constandache Valentin (ed.I și II), Zanciu Mihail (ed.I și II)

Colaboratori: Conu Marius (ed. II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE MOTOCICLISM

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), † Nicu Alexe (ed.I)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE NATAŢIE ŞI PENTATLON MODERN

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II), †Constantin Mihai (ed.II), Flora Orosz Ecaterina (ed.II), †Mureşanu Ion (ed.I), Spârlea Dumitru (ed.I și II)

Colaboratori: Boboc Virgil (ed.II), Perjaru Gerea Gheorghe (ed.I), Tileagă Octavian (ed.II), Matache Constantin (ed.II).

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE OINĂ

Autori: Cojocaru Mihai (ed.II), Dobre Nicolae (ed.II), † Nicu Alexe (ed.I), †Postolache Nicolae (ed.II)

Colaboratori: Dobrescu Ion (ed.I)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE ORIENTARE

Autori: Alexandrescu Constantin (ed.II), Cojocaru Mihai (ed.II)

Colaboratori: Matache Constantin (ed.II), Sofian Constantin (ed.I), Tomescu Alexandru Viorel (ed.I)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE PATINAJ

Autori: Constandache Valentin (ed.II), Miclescu Letiţia (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.I)

Colaboratori: Lăzărescu Dan (ed. II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE POLO

Autori: Cojocaru Mihai (ed.II), Constandache Valentin (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.II),

Colaboratori: Diaconescu Radu (ed.II), †Grințescu Anatolie (ed.I și II), Pleşca Virgil (ed.II), Roibu Teodor (ed.II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE POPICE

Autori: Constandache Valentin (ed.I și II), Pană Elena (ed. II)

Colaboratori: Gonciar Ioana (ed.II), †Neguțoiu Constantin (ed.I), Novac Costin (ed.I), Pană Elena (ed. I), Stamatescu Constantin (ed.II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE RADIOAMATORISM

Autori: † Ciobăniţă Vasile (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II)

Colaboratori: Drăgulescu Gheorghe (ed.II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE RUGBY

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II)

Colaboratori: †Manoileanu Dumitru (ed.I), Petrescu Nicolae (ed.II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SCHI BIATLON

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), †Matei Ion (ed.I)

Colaboratori: Arghiropol Constantin (ed.I), Ionescu Gheorghe (ed.II), †Sava Ştefan (ed.II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SCRABBLE

Autori: †Nicu Alexe (ed.I și II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SCRIMĂ

Autori: Constandache Valentin (ed. II),Ionescu Ruxandra (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.I și II)

Colaboratori: Pascu Ana(ed.II), Zidaru Octavian (ed.I șiII)

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE SCANDENBERG

Autori: Cojocaru Mihai (ed.II),), †Nicu Alexe (ed.II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SNOOKER

Autori: †Nicu Alexe (ed.II)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE ŞAH

Autori: Constandache Valentin (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I), Nicula Dinu Ioan (ed.II), Vrabie Anghel (ed.I și II)

Colaboratori: Mureşan Margareta (ed.I), Polihroniade Elisabeta (ed.I), Stere Mihai (ed.I)

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE HOCHEI PE GHEAŢĂ

Jocul de hochei pe gheaţă a apărut în Canada. Treptat, acesta se răspândeşte în Anglia şi Scoţia, apoi şi în alte ţări nord-europene, unde existau condiţii propice de practicare.

În 1908, ia fiinţă Federaţia Internaţională de Hochei pe Gheaţă (IIHF). În perioada 1910-1914, au loc primele competiţii europene şi mondiale sub egida Ligii Internaţionale de Hochei pe Gheaţă.

În anul 2000, conducerea Federaţiei Internaţ ionale de Hochei pe Gheaţă (cu sediul la Zürich, în Elveţia) -organism recunoscut de AGFIS şi de CIO - avea următoarea componenţă: preşedinte - Réné Fasel (Elveţia); vicepreşedinţi - Miroslav Subrt (Republica Cehă), Shoichi Tomita (Japonia) şi Walter Bush (SUA).

Hochei pe gheaţă s-a jucat, pentru prima dată, în ţara noastră, la Braşov, la scurt timp după terminarea primului război mondial. Patinajul era cunoscut, deja, în această zonă (după unele informaţii, chiar din secolul XVII), aşa încât folosirea unui puc şi a croselor pe gheaţa unui teren de fotbal, transformat iarna în patinoar, a devenit, repede, un sport practicat în mod curent.

În primul deceniu al sec. XX, se constituie Comisiunea Sporturilor de Iarnă, care va ţine loc, mulţi ani, de federaţie naţională de profil. În 1924, iau fiinţă şi primele formaţii de hochei: «Braşovia» şi «Colţea». Un an mai târziu, apare, şi în Bucureşti, cea dintâi formaţie de hochei, cu numele de «Hockey Club».

În 1927, «Hockey-Club» şi «Tenis-Club Român» contactează grupările sportive din Transilvania solicit ându-le participarea la o competiţie naţională desfăşurată sub egida Comisiunii Sporturilor de Iarnă (până la acea dată disputându-se, în 1925, la Braşov, între două echipe din localitate şi două din Bucureşti, o întrecere apreciată drept regională). Având ca trofeu Cupa «Neagu Boerescu», această competiţie (câştigată de Hockey-Club) a fost, încă de pe atunci, considerată ca fiind prima ediţie a Campionatului Naţional de hochei pe gheaţă.

În 1930, se constituie Federaţia Română a Sporturilor de Iarnă (afiliată, ulterior, la nou creata UFSR), iar în 1934, la 10 noiembrie, ia fiinţă Federaţia Română de Hochei pe Gheaţă (desprinsă din FRSI).

În Austria (1930), la cel dintâi turneu internaţional unde au participat hocheiştii români, echipa de la «Tenis-Club Român» din Bucureşti înregistrează două victorii şi patru înfrângeri.

Primele participări la CM (1931, Krynica - Polonia) şi la CE (1932 - Berlin) aduc reprezentativei române de hochei pe gheaţă numai înfrângeri. În 1933, la CM de la Praga, hocheiştii români se impun în faţa echipelor Belgiei şi Letoniei, clasându-se pe locul IX.

După cel de-al doilea război mondial, cu prilejul debutului sportivilor români la JO (1964, Innsbruck), echipa reprezentativă a României învinge naţionale de hochei cu renume (5-2 cu echipa Austriei; 6-1 cu echipa Italiei şi 8-3 cu echipa Ungariei) şi ocupă locul IV în cadrul grupei B şi locul XII în clasamentul general final.

În 1951, la Poiana Braşov, în cadrul JMU de iarnă, echipa României ocupă locul II, în competiţie doar cu echipele studenţilor din Cehoslovacia şi Ungaria; la JMU de la Torino (1966), naţionala noastră obţine tot locul II şi medalia de argint, dar în compania mai multor reprezentative valoroase (din U.R.S.S., Canada, Finlanda, Cehoslovacia, Norvegia ş.a.).

În deceniul opt, hocheiul românesc îşi sporeşte rezultatele remarcabile. La JO de la Innsbruck (1976), ocupă locul VII, în clasamentul general final. În acelaşi an, echipa României (cu jucătorii Huţan, Netedu, Gall, Antal, Varga, Ioniţă, Moroşan, Justinian, Costea, Ţurcanu, Axinte, Huţanu, Pană, Pisaru, Gheorghiu, Halăucă şi Mikloş, conduşi de antrenorii Ştefan Ionescu şi Ion Tiron) promovează în primul eşalon valoric al hocheiului mondial.

Reuşitele notabile le-au dat dreptul, de 3 ori, hocheiştilor juniori din ţara noastră să evolueze în grupa «A» la CE din perioada 1980-1990.

Dintre figurile reprezentative ale hocheiului pe gheaţă, îi amintim pe Mihai Flamaropol - jucător internaţional care, în 1951, devine un antrenor cu rezultate remarcabile la «CCA», «Ştiinţa» Bucureşti, «Constructorul», «Dinamo» Bucureşti, precum şi la lotul naţional - şi pe Ştefan Ioan Ionescu - jucător la cluburile «Steagul Roşu» Braşov şi «Steaua» Bucureşti, din 1971, antrenor la echipa naţională, pe care o califică în grupa «A», la CM din 1977 (în primul meci învinge SUA cu scorul de 4-3).

Rezultate obţinute de loturile de hochei ale României la JO: locul XII, în 1964 şi în 1968; locul VII, în 1976, şi locul VIII, în 1980.

Cele mai bune rezultate obţinute la ediţiile CM: în grupa «A» . locul VI, în 1933, şi locul VIII, în 1977; în grupa «B» . locul I, în 1976, şi locul II, în 1966 şi în 1967; în grupa «C» . locul I, în 1961, 1971 şi 1986; în grupa «D» . locul I, în 1989.

Situaţia echipelor campioane ale României de hochei pe gheaţă, în ordinea numărului titlurilor naţionale cucerite, începând din 1925: «Steaua» Bucureşti (30), «Dinamo» Bucureşti (7), «Tenis-Club» Bucureşti (5), HC «Juventus» Bucureşti (2), «Avântul» Miercurea-Ciuc (2), «Voinţa» Miercurea-Ciuc (2); HC «Rapid» Bucureşti, «Braşovia» Braşov, HC «Bragadiru» Bucureşti, «Dragoş Vodă» Cernăuţi, «Venus» Bucureşti, HC «Ciocanul» Bucureşti, «RATA» Târgu Mureş, «Locomotiva» Târgu Mureş, «Ştiinţa» Cluj şi «Recolta» Miercurea-Ciuc (câte un titlu).

Dintre cei mai îndemânatici mânuitori ai crosei îi amintim pe Marian Costea, Dumitru Axinte, Laszlo Solyom, Doru Tureanu (toţi de la Clubul «Dinamo» Bucureşti), precum şi pe Constantin Nistor (de la «Steaua»), care au preluat ştafeta practicării competiţionale, cu har şi pasiune, a jocului de hochei de la Constantin Dumitraş, Iulian Florescu, Gheorghe Huţanu, Florea Sgânca, la rândul lor continuatori ai măiestriei şi succeselor sportivilor generaţiei anilor 1944-1957: Iosif Sofian, Ludovic Puşcaş, Ioan Ferenczi, Ioan Ganga, Lajos Vakar, Ştefan Szabo, Ştefan Tomovici care, pe lângă virtuţile remarcabile probate ca jucători, şi-au demonstrat şi valenţele de foarte buni antrenori, au şlefuit talentele hocheiului pe gheaţă românesc.

În anul 2000, hocheiul pe gheaţă se practica în 6 judeţe ale ţării (Braşov, Covasna, Galaţi, Harghita, Prahova, Suceava) şi în municipiul Bucureşti; FRHG avea 20 de secţii afiliate, în care se pregăteau 1 693 de sportivi legitimaţi, dintre care: 1 180 copii, 277 juniori şi 236 seniori, sub îndrumarea a 51 antrenori şi 3 instructori, fiind asistaţi, pe timpul meciurilor, de 61 arbitri. Biroul federal era compus din: Marian Negoiţă - preşedinte; prof. Eduard Pană - secretar general; Iulian Florescu, Andrei Csiki, Stelian Rusu, Nicolae Vişan - vicepreşedinţi; prof. Florian Gheorghe - antrenor federal; 10 membri. Prof. Eduard Pană era membru al Comitetului de Dezvoltare al Federaţiei Internaţionale de Hochei pe Gheaţă şi vicepreşedinte al Consiliului de conducere al Ligii Balcanice.

În anul 2001, FRHG s-a reorganizat, în conformitate cu prevederile Legii educaţiei fizice şi sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 5 decembrie a adoptat noul Statut, a ales Biroul federal compus din 13 membri, ca organ de conducere al federaţiei, şi a stabilit componenţa organului de administrare şi gestionare. Au fost aleşi, ca preşedinte, Marian Negoiţă, care a continuat până în 2006, în 2007 a fost ales Kurko Ianoş, iar în

2008-2009 Barna Tanczos; ca vicepreşedinţi au funcționat , Ianoş Gyorgy Kurko (2001-2006), Iulian Alexandru Florescu (2001-2003), Boroi George (2004-2005), Csiki Andrei 2007, Bencze Attila (2001-2006); secretar general, Eduard Pană (2001-2006), Bencze Iuliu (2007-2008), Gliga Marius 2009; director tehnic Hălăucă Alexandru (2001-2006), Bașa Ion (2007), Gliga Marius (2008). La 31.12.2009 existau în 7 județe (Suceava, Harghita, Covasna, Brașov, Galați, Buzău, Prahova inclusive București) 42 de structuri afiliate; sportivi legitimați 708 dintre care 197 seniori și 511 juniori și cadeți; antrenori 51 și arbitri activi 36.

ECHIPELE CAMPIOANE NAŢIONALE LA HOCHEI PE GHEAŢĂ

MASCULIN

Deşi Federaţia Română de Hochei pe Gheaţă a considerat primul CN oficial cel din 1927, mulţi specialişti şi presa vremii au menţionat, ca primă ediţie a CN, competiţia organizată la Braşov, în zilele de 22 şi 23 ianuarie 1925, între patru echipe:"Braşovia" şi „Colţea" din Braşov, „TCR" A (formată de fapt din jucătorii Hockey Clubului) şi , „TCR" din Bucureşti. A câştigat acest CN, nerecunoscut oficial, echipa „Braşovia".

1927 Hockey Club Român Bucureşti
1928 Hockey Club Român Bucureşti
1929 Hockey Club Român Bucureşti
1930 Tenis Club Român Bucureşti
1931 Tenis Club Român Bucureşti
1932 Tenis Club Român Bucureşti
1933 Tenis Club Român Bucureşti
1934 Tenis Club Român Bucureşti
1935 „Telefon" Club Bucureşti
1936 HC Bragadiru Bucureşti
1937 „Telefon" Club Bucureşti
1938 „Dragoş Vodă" Cernăuţi
1939 Nu s-a disputat
1940 HC „Rapid" Bucureşti
1941 HC „Juventus" Bucureşti
1942 HC „Juventus" Bucureşti
1943 HC „Juventus" Bucureşti
1944 „Venus" Bucureşti
1945 HC „Juventus" Bucureşti
1946 HC „Juventus" Bucureşti
1947 HC „Ciocanul" Bucureşti
1948 Nu s-a disputat
1949 „IPEIL" Miercurea Ciuc
1950 „RATA" Târgu Mureş
1951 „Locomotiva – RATA" Târgu Mureş
1952 „Avântul" Miercurea Ciuc
1953 Casa Centrală a Armatei
1954 „Ştiinţa" Cluj
1955 Casa Centrală a Armatei
1956 Casa Centrală a Armatei
1957 „Recolta" Mircurea Ciuc
1958 Casa Centrală a Armatei
1959 Casa Centrală a Armatei
1960 „Voinţa" Miercurea Ciuc
1961 Casa Centrală a Armatei
1962 Casa Centrală a Armatei
1963 „Voinţa" Miercurea Ciuc
1964 CS „Steaua" Bucureşti
1965 CS „Steaua" Bucureşti
1966 CS „Steaua" Bucureşti
1967 CS „Steaua" Bucureşti
1968 CS „Dinamo" Bucureşti
1969 CS „Steaua" Bucureşti
1970 CS „Steaua" Bucureşti
1971 CS „Dinamo" Bucureşti
1972 CS „Dinamo" Bucureşti
1973 CS „Dinamo" Bucureşti
1974 CS „Steaua" Bucureşti
1975 CS „Steaua" Bucureşti
1976 CS „Steaua" Bucureşti
1977 CS „Steaua" Bucureşti
1978 CS „Dinamo" Bucureşti
1979 CS „Dinamo" Bucureşti
1980 CS „Steaua" Bucureşti
1981 CS „Dinamo" Bucureşti
1982 CS „Steaua" Bucureşti
1983 CS „Steaua" Bucureşti
1984 CS „Steaua" Bucureşti
1985 CS „Steaua" Bucureşti
1986 CS „Steaua" Bucureşti
1987 CS „Steaua" Bucureşti
1988 CS „Steaua" Bucureşti

1989 CS „Steaua” Bucureşti
1990 CS „Steaua” Bucureşti
1991 CS „Steaua” Bucureşti
1992 CS „Steaua” Bucureşti
1993 CS „Steaua” Bucureşti
1994 CS „Steaua” Bucureşti
1995 CS „Steaua” Bucureşti
1996 CS „Steaua” Bucureşti
1997 SC Miercurea Ciuc
1998 CSA „Steaua” Bucureşti
1999 CSA „Steaua” Bucureşti
2000 SC Miercurea Ciuc
2001CSA „Steaua” Bucureşti
2002 CSA „Steaua” Bucureşti
2003 CSA „Steaua” Bucureşti
2004 SC Miercurea Ciuc
2005 CSA „Steaua” Bucureşti
2006 SC Miercurea Ciuc
2007 SC Miercurea Ciuc
2008 SC Miercurea Ciuc
2009-2010 SC Miercurea Ciuc

FEMININ

2001 CS „Triumf” Bucureşti
2002 CS „Triumf” Bucureşti
2003 CS „Pragym” Gheorghieni
2004 nu s-a disputat
2005 nu s-a disputat
2006 SC Miercurea Ciuc
2007 SC Miercurea Ciuc
2008 SC Miercurea Ciuc
2009-2011 SC Miercurea Ciuc

RETROSPECTIVĂ
ÎN IMAGINI

Duelul. echipelor din Bucureşti şi Miercurea Ciuc a dominat istoria hocheiului nostru, încă din anii .20..30. Pe atunci, bucureştenii jucau la .Telefoane., iar ciucanii nu renunţaseră încă la... cravată!

1926 . Echipa. Hockey Club Român. I

Iarna anului 1931. Hocheişti bucureşteni, pe patinoarul improvizat în Parcul Cişmigiu

Iată formaţia care a reprezentat hocheiul românesc la .mondialele. de la Davos, în 1935 (de la stânga la dreapta . sus: Neagu Boerescu, preşedintele FRHG, Paul Anastasiu, Botez, Suck, Cantacuzino, Buia, Rabinovici, Vackar; jos: Danielopol şi Maesciuc

Lotul României, după antrenamentul efectuat în vederea unuia dintre meciurile internaţionale găzduite, în anii .50, de patinoarul din Parcul Sportiv .23 August. din Bucureşti

Geneva, 1960. Echipa tricolorilor, după consumarea unui moment important: câştigarea .Criteriului European.

1965. Hocheiştii români (echipament de culoare închisă) atacă, încercând să treacă de apărarea reprezentativei poloneze

În 1967, .naţionala. României a învins de două ori formaţia RF Germania, la Bucureşti şi la Garmisch Partenkirchen. Dar faza surprinsă în această fotografie aparţine unei înfrângeri: 1-2, la Bucureşti

Lotul hocheiştilor români, la întoarcerea de la JO 1968 (Grenoble)

În anii .70, atât la .naţională., cât şi la echipa . Dinamo., celebra tripletă Costea-Tureanu-Axinte constituia o linie de atac puternică, greu de oprit...

Portarul echipei României . Constantin Dumitraş . a executat un veritabil balet pe gheaţă în meciul susţinut cu formaţia Elveţiei, la JO de la Innsbruck (1976)

Lotul naţional (1980)

Graţie antrenorului Mihai Flamaropol (stânga), tinerii hocheişti de la Clubul .Dinamo. au reuşit să se impună printre cei mai buni din ţară

FIGURI REPREZENTATIVE

ANTAL, ELÖD (1963), n. în Miercurea-Ciuc. Joacă în echipa locală "Avântul", ca junior şi senior, apoi se transferă la Clubul "Steaua". Jucător internaţional, exponent al generaţiei anilor '80. Component al echipelor naţionale de juniori şi de seniori, participă la JO din 1980 (Lake Placid) şi la mai multe ediţii de CM. Ca antrenor al echipei oraşului Miercurea-Ciuc, reuşeşte câştigarea titlului naţional în sezonul 1996-1997. I s-au acordat titlurile de Maestru al sportului şi de Antrenor emerit.

BAŞA, IOAN (1944), n. în Miercurea-Ciuc. Începe să joace hochei la vârsta de 8 ani. Cucereşte, în 1962, titlul naţional la juniori, cu echipa «Avântul» Miercurea-Ciuc. În 1963, este legitimat la Clubul «Dinamo», unde joacă până în 1969. Împreună cu colegii de echipă, hocheiştii dinamovişti, sub conducerea antrenorului M. Flamaropol, câştigă un titlu de campion naţional şi la seniori. A mai activat la echipa «Sport-Club» Miercurea-Ciuc. Selecţionat în echipa naţională în 1964, participă la 10 ediţii de CM (grupa B), la JMU (1966, Torino) şi la JO (1968, Grenoble). La Torino, reprezentativa de hochei pe gheaţă a României obţine medalia de argint, după ce învinge echipa Canadei şi pierde (cu scorul 3-8) meciul cu formaţia Cehoslovaciei. În perioada 1977-1989, antrenează echipa divizionară «Sport Club» Miercurea- Ciuc. Numit antrenor principal la echipa naţională de tineret, participă (între 1985 şi 1992) la mai multe ediţii ale CM în grupa B, remarcându-se prin locul II câştigat, în 1988, la Sapporo. Ca antrenor secund, conduce şi prima echipă reprezentativă, între 1980 şi 1983. Din anul 1990, activează ca antrenor în Ungaria (doi ani, la echipa "Ferencvaros", cu care câştigă de 2 ori campionatul ungar; doi ani, la echipele "Iaszbereny" şi "Ujpest" Budapesta). I s-au acordat titlurile de Maestru al sportului (1967), de Maestru emerit al sportului şi de Antrenor emerit (1999).

BIRO, ANTON (1939), n. în Miercurea-Ciuc. Medic stomatolog, absolvent al Institutului Medico-Farmaceutic, în 1961. Debutează în hochei pe gheaţă în 1954, la echipa "Spartac" Miercurea-Ciuc, transfer ându-se, apoi, la "Progresul" ("Avântul") şi "Recolta", toate din divizia B, din acelaşi oraş. În perioada 1958-1962, evoluează la echipa "Ştiinţa" Cluj, din divizia A. Transferat în Bucureşti, joacă la echipa Clubului "CCA" ("Steaua"), din 1962 până în 1970, cucerind, cu echipa de hochei pe gheaţă a acestuia, 6 titluri naţionale. În echipa naţională este selecţionat în 1957. Până în 1971, participă la JO din 1964 (Innsbruck), la 12 ediţii ale CM şi la diverse turnee internaţionale. I s-a acordat titlul de Maestru al sportului.

CRIHAN, VIRGILIU (1939), n. în Suceava. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF în 1964. Debutează în hochei la Clubul «Voinţa» Suceava (1956), pe postul de portar, avându-l antrenor pe prof. D. Ţopa. În 1960, se transferă în Bucureşti, la Clubul (de divizie A) «Ştiinţa» (devenit, mai târziu, «Politehnica», apoi «Sportul Studenţesc»), unde activează până în 1973, când îşi

încheie activitatea competiţională. Antrenor i-a fost Constantin Ţico. În perioada 1962-1964, este selecţionat în echipa naţională, unde totalizează 70 de prezenţe. În acest răstimp participă la JO de la Innsbruck (1964) şi la CM de la Stockholm (1962), avându-i ca antrenori pe M. Flamaropol şi I. Tiron. În 1964, începe să antreneze echipa «Ştiinţa» Bucureşti, cu care, până în 1989, câştigă locul II, apoi locul III în campionatul diviziei A. Antrenează, în perioada 1968-1988, loturile naţionale de juniori, tineret şi seniori. Alături de antrenorii Şt. Ionescu şi Ion Tiron, participă cu seniorii la 5 ediţii de CM (grupele A, B şi C). Din 1980 până în 1984, a fost antrenor federal. Cadru didactic universitar, conferenţiar (din 1974) şi şeful Catedrei de educaţie fizică a Academiei de Ştiinţe Economice (din 1996). A fost vicepreşedinte al Colegiului de antrenori al FRHG. S-a preocupat de elaborarea unor lucrări metodologice de specialitate, dintre care se remarcă: Metoda unitară de pregătire (FRHG, 1980); Jocul portarului de hochei (1972); Hochei - pregătirea copiilor şi juniorilor (1977); Hochei pe gheaţă (manual, 1982). A coordonat 13 lucrări de diplomă susţinute de absolvenţi ai ICF, la specializarea hochei. Are publicate 15 articole de specialitate şi 2 lucrări de culturism: Modelarea reliefului muscular şi Exerciţii pentru întreţinere. S-a ocupat intens de dezvoltarea bazei materiale sportive a ASE, de utilizarea tehnologiei moderne în cadrul catedrei sale şi de permanentizarea concursurilor şi competiţiilor. I-au fost acordate titlurile de Maestru al sportului şi de Antrenor emerit.

CRIŞAN, ANTON (1942), n. în Sebeş, jud. Alba. Ca portar de hochei se remarcă în perioada 1961-1978, după ce devine sportiv al Clubului «Steaua». Multiplu campion naţional şi jucător internaţional, participă la o ediţie a JO şi la 5 ediţii de CM şi CE, contribuind, în 1963, la câştigarea, de către reprezentativa României, a locului III, în grupa B. Se dedică profesiei de antrenor, ocupându-se de secţia de profil a Clubului «Steaua» (1983-1997), cu echipa căreia câştigă mai multe titluri naţionale. Antrenează şi echipa naţională în perioada 1995-1996. În 1997 i s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

CZAKA, ZOLTAN (1932), n. în Miercurea-Ciuc. Profesor de educaţie fizică, absolvent CPOEF. Ajucat hochei pe gheaţă pe postul de fundaş. Clubul care l-a consacrat - şi cu care a cucerit mai multe titluri naţionale a fost «CCA» («Steaua»), unde a jucat din 1961 până în 1968. Jucător titular pe postul său şi căpitan de echipă, la echipa de club şi la reprezentativa României, a participat la 6 ediţii de CM şi de CE (37 jocuri), la 2 ediţii ale JO (12 jocuri) şi s-a clasat, cu coechipierii, pe locul IV la JMU din 1956. A fost antrenor al echipei Clubului «Steaua» (1968-1980) şi al echipei naţionale (1970-1971). I s-au acordat titlurile de Maestru emerit al sportului (1972) şi Antrenor emerit (1977). ¨ Antrenor în cadrul secţiei de HOCHEI PE GHEAŢĂ a CSA STEAUA în sezoanele competiţionale 1967/68-1979/80 şi-a desfăşurat activitatea numai la nivelul seniorilor. Antrenor emerit din 1977 a contribuit substanţial la formarea celei de-a doua generaţii de hocheişti militari, care a reuşit să se afirme puternic pe plan internaţional la Jocurile Olimpice de iarnă (1976 – locul 7 şi 1980 – locul 7-8), la ediţia din 1977 a Campionatului Mondial/grupa A. A condus sportivii militari şi în calitate de antrenor la Lotul Naţional de seniori la 2 ediţii ale Campionatului Mondial (1970 – locul 7/grupa B şi 1971 – locul 1/grupa C). De asemenea, la nivelul clubului, a condus în calitate de antrenor principal sportivii stelişti la 2 ediţii ale Cupei Campionilor Europeni (1977/78 – eliminare în turul 1 ; 1978/79 – locul 5-8), la 3 ediţii ale Spartachiadelor Militare de iarnă (1975 – locul 4, 1977 – locul 3, 1979 – locul 4) la care s-a câştigat 1 medalie de bronz precum şi la cucerirea a 8 titluri de campioană naţională(1968/69, 1969/70, 1973/74, 1974/75, 1975/76, 1976/77, 1977/78 şi 1979/80) cât şi a 8 titluri de câştigătoare a Cupei României (1969, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978 şi 1980)

¨ Dintre sportivii pe care i-a condus şi în calitate de antrenor la Lotul Naţional de seniori s-au evidenţiat pe plan internaţional : Anton BIRO, Anton CRIŞAN,

Nicolae FODOREA, Ioan GHEORGHIU, Ioan IONIŢĂ, Laurenţiu IORDAN, Alexandru KALAMAR, Răzvan SCHIAU, Petre SGÂNCĂ, Geza SZABO, Valentin ŞTEFANOV şi

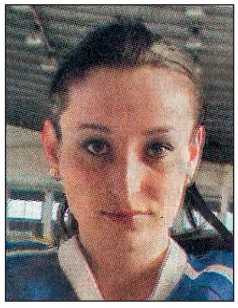

DANCIU, IOANA (1988), n. în Bucureşti. Practicantă a unui sport dur, de contact, hocheiul pe gheaţă, puţin popularizat la noi în ţară, supravieţuieşte cu greu, mai ales datorită unor oameni inimoşi şi a unor tinere dornice de adrenalină. I.D. a început să joace de la 11 ani, dusă la patinoar de tatăl ei. De 10 ani de când îl practică, plăcerea jocului şi onoarea de a face parte din echipa naţională, compensează riscul de accidente şi lipsurile inerente. Este componentă a echipei *CSŞ Triumf*. A mai practicat jocul de handbal, baschet, aikido şi dansuri. Componentă de bază a echipei naţionale încă din 2004, a participat în 2005 la CM divizia a patra din Noua Zeelandă. România a organizat şi ea CM în 2007 şi 2008 la Miercurea Ciuc, unde a fost prezentă pe postul titular de fundaş. Cel mai bun rezultat I.D. l-a înregistrat în 2007 când echipa României a învins Turcia cu 27-0. Urmează cursurile Facultăţii de drept.

FLAMAROPOL, MIHAI - vezi Personalităţi

Sportiv în cadrul secţiei de HOCHEI PE GHEAŢĂ în sezoanele competiţionale 1951-1959. Maestru al sportului din 1959. 5 titluri de campion naţional (1953, 1955, 1956, 1958, 1959).
¨Antrenor în cadrul secţiei de HOCHEI PE GHEAŢĂ în sezoanele competiţionale 1952-1959. A contribuit substanţial la formarea primei generaţii de hocheişti miltari împreună cu care a reuşit câştigarea a unui număr de 5 titluri de campioană naţională (1953, 1955, 1956, 1958 şi 1959) adăugând sportivilor deja selecţionaţi şi alţi tineri talentaţi din rândul cărora s-au evidenţiat, printr-o prezenţă mai îndelungată în cadrul echipei, Dorin DRON, Iosif INCZE, Ştefan IONESCU, Alexandru MĂZGĂREANU, Ludovic PUŞKAŞ, Adalbert TODOR..

¨ Este deosebit de important a se specifica faptul că toţi aceşi sportivi (cu excepţia celor ce au avut o longevitate sportivă deosebită) s-au impus mai ales pe plan intern deoarece sportivii români au participat la puţine turnee internaţionale în această perioadă. Dintre rarele participări la marile competiţii internaţionale se cuvine a se menţiona cea de la ediţia din 1956 a Jocurilor Mondiale Universitare de iarnă la care sportivii români s-au clasat pe locul 4, clasare la care au contribuit şi steliştii Zoltan CZAKA şi Adalbert NAGY.

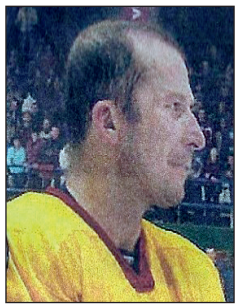

GERU, CĂTĂLIN (1969). Atras să practice hocheiul pe gheață de către tatăl său, deși a cochetat pentru puțin timp cu fotbalul. În vârstă de 41, joacă pentru ”Oțelul” – Galați, echipă la care a început practicarea hocheiului, în 1988 cucerind Cupa României, în 2010 fiind pe primul loc în clasament. În cea mai mare parte a carierei sale (20 de ani) a activat la CSA Steaua, realizând 15 titluri de campion național și 17 cupe ale României, un adevărat record. Este cel mai aureolat sportiv român în activitate. A fost prezent de 14 ori la CM. S-a retras din echipa națională în 2008 și a revenit în 2009 când a fost solicitat din cauza unor probleme de efectiv. Continuând să joace pe un patinoar modernizat, când își va înceta activitatea competițională. Dorește să devină antrenor.

GHEORGHE, FLORIAN - vezi Personalităţi

GHEORGHIU, ION (1947), n. în Bucureşti. Ofiţer MApN. Profesor de educaţie fizică. Absolvent al CPOEF. Jucător de hochei (înaintaş), cu o mare capacitate de efort şi o tehnică deosebită. A activat în cadrul Clubului «Steaua» (1964-1982), unde a cunoscut consacrarea. Cu echipa sa de club a cucerit peste 10 titluri naţionale. Ca jucător în echipa României, a participat la numeroase întâlniri internaţionale, la 2 ediţii ale JO, la 11 ediţii ale CM, în 77 de jocuri, înscriind 19 goluri. Antrenează echipa «Steaua», în perioada 1983-1990, precum şi echipa

naţională, în 1985 şi 1989. După 1990, a fost instructor tehnic al secţiilor de jocuri sportive din cadrul Clubului «Steaua». I s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

GLIGA, Marius (1966), n. în București. Profesor de educație fizică și sport. Master (Sport-Turism si Loisir, 2008) si Doctorat (Sport de Performanta, 2010) la Universitatea din Pitesti. In prezent Secretar General si Director Tehnic al FRHG, a conceput si supervizat Programe Nationale de dezvoltare jucatori si perfectionare antrenori (Licenta FRHG, Programul de Juniori Phoenix – Romania, Programul FOTE 2012, Programul PRO Fundasi, etc), programe apreciate si de Federatia Internationala.¨Sportiv în cadrul secţiei de HOCHEI PE GHEAŢĂ a CSA STEAUA în sezoanele competiţionale 1983/84-1999/2000. Maestru al sportului din 1992, Maestru emerit al sportului din 1997. A participat la 15 ediţii ale Campionatului Mondial din care 14 la seniori(1986-locul 4/grupa C, 1987-locul 3/grupa C, 1989-locul 1/ grupa D, 1990-locul 4/grupa C, 1991-locul 3/grupa C, 1992, 1993 şi 1994-locul 6/grupa B, 1995-locul 8/grupa B, 1996-locul 6/grupa C, 1997-locul 5/ grupa C, 1998-locul 8/grupa C, 1999-locul 2/grupa C, 2000-locul 6/grupa C) iar 1 la juniori/20 ani(1985-locul 6/grupa B) precum şi la ediţia din 1984 a Campionatului European de juniori/18 ani(locul 4/grupa B). Participant, de asemenea, la 13 ediţii ale Cupelor Europene din care 11 în Cupa Campionilor Europeni, medaliat cu bronz la ediţia din 1987 a Spartachiadei Militare de iarnă.
15 titluri de campion naţional(1983/84, 1984/85, 1985/86, 1986/87, 1987/88, 1988/89, 1989/90, 1990/91, 1991/92, 1992/93, 1993/94, 1994/95, 1995/96, 1997/98, 1998/99) şi 16 titluri de câştigător al Cupei României(1984, 1985, 1986, 1987, 1989, 1990-primăvară şi toamnă, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1998-primăvară şi toamnă, 1999). Castigator al Premiului SEIKO „Cel mai bun atacant" la CM Grupa B din 1992 (Austria), 1993 (Olanda), capitan al echipei nationale 1996 -2000, golgeter al CN: 1993, 1994,1996. Antrenor în cadrul secţiei de HOCHEI PE GHEAŢĂ SENIORI în sezoanele competiţionale 2000/01-2005/06 activează la nivelul seniorilor în calitate de antrenor principal. A condus şi în calitate de antrenor coordonator al lotului naţional sportivii militari la 2 ediţii ale Campionatului Mondial(2001-locul 1/grupa B-divizia II ; 2002-locul 5/grupa B-divizia I) la care a reuşit, împreună cu aceştia şi ceilalţi componenţi ai Lotului Naţional de seniori, promovarea şi menţinerea în grupa B-divizia I iar în calitate de antrenor la nivelul secţiei la 3 ediţii ale Cupei Continentale, precum şi spre cucerirea a 3 titluri de campion naţional(2000/01, 2001/02 şi 2002/03) cât şi 2 titluri de câştigător al Cupei României(2000 şi 2002).
Infiinteaza in 2000 cu sprijinul CSS 3 Steaua sectia de hochei copii, cu care castiga titlul de campion national la juniori U 14 (2007) si U 16 (2009), precum si Turneul International de la Albertville (2006, 2007). Dintre jucatorii formati la echipa de juniori, s-au remarcat: Gliga Roberto, Dumitru Dennis, Oprea Lucian, Bocu Robert, Oniciuc Mircea,Musat Adrian, multi dintre ei evoluind apoi cu succes la echipe din Germania si Suedia.Este importanta contribuita sa in a asigura constituirea celei de-a patra generaţii de hocheişti militari – pe baza unui nucleu valoros de jucători din Ucraina.

HĂLĂUCĂ, ALEXANDRU (1957), n. în București. Jucător de hochei de performanță, în perioada 1974-1983. Multiplu campion național cu echipa de hochei a CSA Steaua București, după 1976. S-a remarcat cu echipele naționale de hochei. În 1975, a fost selecționat în lotul național de juniori, contribuind la obținerea unor victorii de prestigiu. Component al echipei olimpice care, în anul 1976, a participat la JO de la Innsbruck, o adevărată realizare, unde s-a situat pe locul al VII-lea. Tot în anul 1976, fiind component al echipei naționale, a contribuit la câștigarea Grupei B, performanță cu care, echipa României a promovat în primul eșalon al hocheiului mondial. AH, s-a aflat în echipa olimpică care, în anul 1980, a participat la JO de la Lake Placid

unde s-a clasat pe poziția VII-VIII. După retragerea din activitatea competițională, a continuat să se afle în lumea hocheiului, în diferite ipostaze. După 2010, angajându-se în diferite funcții și responsabilități pe plan organizatoric și de management. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului.

HUŢAN, GHEORGHE (1954), n. în Rădăuţi, jud. Suceava. Absolvent al Şcolii de antrenori de hochei pe gheaţă, promoţia 1980. După ce debutase în sport la lupte greco-romane, în 1968, a început să joace hochei pe gheaţă (ca portar) la Clubul .Metalul. din Rădăuţi, avându-l antrenor pe Ştefan Tomovici. În 1970, se transferă la Clubul «Dunărea» Galaţi, cu echipa căruia câştigă, în 1970, titlul naţional la juniori. În perioada 1974- 1990, evoluează sub culorile Clubului «Dinamo» Bucureşti (antrenori: M. Flamaropol, G. Kosma şi E. Pană), contribuind la câştigarea a 4 titluri naţionale şi a 2 «Cupe ale României». În 1973, este selecţionat în echipa naţională, cu care susţine meciuri în cadrul mai multor competiţii internaţionale (până în 1995), jucând în grupele A (1977), B (timp de 10 ani) şi C. Începând din 1973, participă la toate ediţiile de CM şi la 2 ediţii ale JO (1976 - Innsbruck şi 1980 - Lake Placid). Începând din 1990, activează ca antrenor de categoria a II-a, la CSŞ 6 şi «Sportul Studenţesc», precum şi la echipa naţională de seniori, cu care ia parte la 2 ediţii CM. A participat la două cursuri internaţionale de specializare pentru antrenori. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1980).

IONESCU, ŞTEFAN (1935), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent ICF, promoţia 1964. Debutează în hochei pe gheaţă în 1951, la Clubul «Steagul Roşu» Braşov, avându-l ca antrenor pe Constantin Ţico. În 1954, se transferă la Clubul «CCA» («Steaua»), unde rămâne până în 1968, când îşi încheie activitatea competiţională. Sub îndrumarea antrenorului Mihai Flamaropol, contribuie la câştigarea de către echipa sa de club a 9 titluri de campioană naţională. În echipa naţională este selecţionat în 1955 şi joacă în peste 150 de meciuri. Participă, în intervalul 1959- 1968, la 9 CM şi 2 JO (în 1964, la Innsbruck, şi în 1968, la Grenoble . grupa B). Din 1968, se dedică muncii de antrenor, aflându-se, până în 1974, pe banca tehnică a echipei IPGG-ASE, din divizia A. Ca antrenor al lotului naţional de juniori (1969-1973), câştigă cu acesta, în 1970, locul I în grupa B a CM. Conduce echipa reprezentativă între 1974-1980, obţinând 2 calificări la JO (1976, la Innsbruck, şi 1980, la Lake Placid). Sub conducerea lui, echipa realizează una dintre cele mai importante performanţ e: la CM din 1976, la Bienne, în Elveţia, câştigă locul I în grupa B, fapt care-i permite să participe în grupa A, la CM de la Viena, din 1977. În perioada 1980-1993, lucrează ca antrenor peste hotare . în Spania, la clubul HC «Vizcaya Bilbao», cu care câştigă, de 2 ori, titlul naţional (1981 şi 1982); în Elveţia, la HC «Morges» (1982-1984), la HC «Bienne» din divizia A (1984-1988), HC «Arosa», din liga I (1988-1989) şi la HC «St» Imier (1989- 1993) - şi, timp de 4 ani, la echipa naţională. Antrenor federal (1974-1980), membru în Biroul federal şi preşedintele Colegiului de antrenori. A urmat cursuri de perfecţionare în SUA, Canada, U.R.S.S. şi Cehoslovacia. Este primul tehnician român care stabileşte «orientarea metodică a hocheiului» şi «probele şi normele de control». Are deosebite preocupări pentru stabilirea sistemului de desfăşurare a competiţiilor.

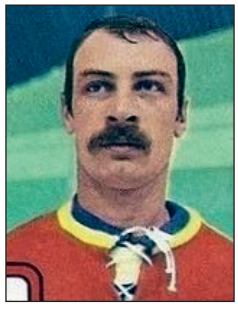

IONIŢĂ, IOAN (1951), n. în Bucureşti. Ofiţer MApN. A jucat la Clubul «Steaua» (1965-1989), în a cărui echipă a cunoscut adevărata glorie. Ca fundaş a contribuit la câştigarea de către echipa sa de club a mai multor titluri. În cei 25 de ani de activitate la acest club, a câştigat cu echipa 25 de titluri naţionale. Ca jucător

internaţional, a participat la o ediţie a JO (evoluând în 5 jocuri) şi la 14 ediţii ale CM (jucând în 100 de întâlniri şi marc ând 12 goluri). Din 1996, a fost antrenorul echipei «Steaua», cu care a cucerit, de mai multe ori, titlul naţional. Director tehnic al secţiei de hochei a CSA «Steaua». I-au fost acordate titlurile de Maestru emerit al sportului şi de Antrenor emerit.

JUSTINIAN, GEORGE (1954), n. în Bucureşti. Debutul în hochei se produce în 1968, la ŞS 2 Bucureşti, sub îndrumarea antrenorului prof. Virgil Crihan. După un an, evoluează în echipa bucureşteană «Constructorul». În intervalul 1970-1990, joacă în echipa Clubului «Steaua», pe postul de fundaş, şi, împreună cu ceilalţi hocheişti stelişti, cucereşte 17 titluri naţionale, 18 .Cupe ale României. şi participă la 6 ediţii ale CCE. Titularizat în prima reprezentativă a ţării, în 1973, acumulează, până în 1986, 400 de selecţii; evoluează la 13 ediţii ale CM şi 2 ediţii ale JO (1976 - Innsbruck şi 1980 - Lake Placid), avându-i antrenori pe M. Flamaropol, Şt. Ionescu şi E. Pană. Din 1990, se dedică profesiei de antrenor (categoria I), pregătind echipa CSŞ 6 Bucureşti. Din 1998, antrenorul lotului naţional de juniori. Membru al Colegiului de antrenori pentru juniori al FRHG. I s-au acordat titlurile de Maestru emerit al sportului şi de Antrenor emerit. În anul 2000, a fost decorat cu Medalia naţională «Pentru Merit» clasa a III-a.

KALAMAR, ALEXANDRU (1941), n. în Miercurea-Ciuc. Ofiţer MFA/MApN. Debutează, în 1956, la Clubul .Progresul. Miercurea-Ciuc, apoi se transferă la echipa .Avântul. din acelaşi oraş. În perioada 1960-1973, evoluează la .CCA. (.Steaua.) Bucureşti, pe post de înaintaş. Cu această echipă devine multiplu campion naţional. Participă, cu echipa României, la 2 ediţii ale JO, la JMU (1966) şi la 11 ediţii de CM şi CE, evoluând în 95 de jocuri şi înscriind 55 de goluri. A pregătit echipa naţională în perioada 1986-1988. I-au fost acordate titlurile de Maestru al sportului (1962) şi de Antrenor emerit (1997). Antrenor în cadrul secţiei de HOCHEI PE GHEAŢĂ a 1 1975/76, în cadrul CSS nr. 3 Steaua Bucureşti. Antrenor emerit din 1997 – pentru întreaga activitate desfăşurată. A activat în calitate de antrenor atât la Lotul Naţional de seniori pe care i-a condus la 2 ediţii ale Campionatului Mondial (1986 – locul 4/grupa C şi 1987 – locul 3/grupa C) cât şi la Lotul Naţional de juniori/18 ani la 9 ediţii ale Campionatului European (1976 – locul 1/grupa B, 1978 – locul 3/grupa B, 1979 – locul 2/grupa B, 1980 – locul 4/grupa B, 1981 şi 1982 – locul 5/grupa B, 1983 – locul 3/grupa B, 1984 – locul 4/grupa B, 1985 – locul 1/grupa B).¨ Dintre sportivii pe care i-a pregătit şi în calitate de antrenor la Loturile Naţionale s-au evidenţiat pe plan internaţional : la nivelul seniorilor – Karoly ANTAL, Paul BURADA, Traian CAZACU, Cornel CHIRIŢĂ, Cristian DAIA, Gheorghe DRAGOMIR, Marius GLIGA, Alexandru HĂLĂUCĂ, Daniel HERLEA, Ludovic HORVATH, Valerian NETEDU, Constantin NISTOR, Arpad ŞOFRON şi Ion ZAHARIA ; la nivelul juniorilor/18 ani – Nelu ALEXE, Karoly ANTAL, Ionuţ BIRIŞIU, Traian CAZACU, Cornel CHIRIŢĂ, Cristian DAIA, Marian DOSPIN, Gheorghe DRAGOMIR, Marius GLIGA, Daniel HERLEA, Bogdan IORDĂCHIOIU, Vasile JUMĂTATE, Carol MOLDA, Stelian NEAGU, Florin NICULESCU, Mihai POPESCU, Cristian UDREA, Marian UNGUREANU, Vladimir VASILESCU.

MILITARU, VASILE (1922-1984), n. în Gura Ocniţei, jud. Dâmboviţa. A avut contribuţii semnificative în diferite sectoare ale sportului de masă şi de performanţă. În perioadele 1939-1943 şi 1945-1949 a lucrat în producţie, iar între 1943-1945 îşi efectuează stagiul militar. Manifestând preocupări pentru activitatea cultural-sportivă pe care a desfăşurat-o în

cadrul organizaţiei „ Muncă şi lumină”, a fost promovat în cadrul secţiei sport a Uniunii Sindicatelor Petrol şi Gaze, unde va activa între 1949-1950 şi 1954-1956, iar între 1950-1954, a îndeplinit funcţia de şef de serviciu, în CCFS/CM. Din 1956, până în 1958, a fost preşedintele AS „ Energia” din Bucureşti. Timp de 24 de ani, începând din 1958, a îndeplinit funcţiile de secretar federal, secretar general şi secretar general adjunct în structurile organizatorice ale hocheiului pe gheaţă şi patinajului, iar din 1968 în cadrul FR de Hochei pe gheaţă. Între 1958-1962 din structurile menţionate a făcut parte şi hocheiul pe iarbă. VM a avut o contribuţie deosebită la dezvoltarea şi afirmarea hocheiului pe gheaţă din ţara noastră, în perioada menţionată echipa naţională înregistrând 4 participări la JO, 18 participări la CM (2 în grupa „A”, 14 în grupa „B” şi 2 în grupa „C”), victorii asupra unor echipe valoroase (Austria, Anglia, Africa de Sud, Belgia, Danemarca, Elveţia, Franţa, Finlanda, RDG, RFG, Italia, Norvegia, Olanda, Polonia şi altele). O atenţie specială a fost acordată echipelor naţionale de juniori şi tineret, acestea participând la numeroase ediţii ale CM, multe fiind organizate în ţara noastră, acţiuni care au permis promovarea unor jucători în hocheiul de performanţă. A cunoscut o dezvoltare semnificativă şi baza materială a hocheiului. VM a realizat relaţii foarte bune cu IIHF, care a sprijinit dezvoltarea hocheiului din ţara noastră(susţinerea financiară, dotarea cu materiale şi echipament sportiv, repartizarea în organizare a unor grupe ale CM). A fost membru al Comisiei de juniori a IIHF (1974-1982). La cea de-a XIII-a ediţie a JO de iarnă (Lake Placid-1980), a fost membru al Directoratului IIHF.

NETEDU, VALERIAN (1953), n. în Bucureşti. A evoluat, timp de 21 de ani la Clubul «Steaua», cu echipa căruia câştigă 19 titluri naţionale şi 20 «Cupe ale României». Prestaţia sa ca portar, atât al echipei de club, cât şi al reprezentativei de hochei a ţării, a însemnat mai mult de jumătate din potenţialul formaţiilor în care a evoluat. Participă, cu echipa naţională, la 2 ediţii ale JO (1976 - Innsbruck şi 1980 - Lake Placid) unde «tricolorii» s-au clasat pe locurile 7 şi, respectiv, 8; ia parte la 13 ediţii de CM (1973-1989), jucând în grupele A, B şi C, precum şi la 11 ediţii ale CCE, unde, de două ori, a ajuns în sferturile de finală. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

NICOLAE CONSTANTIN (1945-2005), n. în Rădeşti, jud. Argeş. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS, din Bucureşti, promoţia 1971. În perioada 1964-1966, a activat ca învăţător la Şcoala generală din com. Priseaca, jud. Argeş, după care îşi satisface stagiul militar (1966-1967) şi urmează cursurile IEFS (1967-1971). După absolvire a fost încadrat ca asistent în cadrul IEFS (1971-1973), de unde s-a transferat în funcţia de instructor în Comisia Sport a Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România (1973-1981). A desfăşurat o activitate deosebită pentru dezvoltarea şi afirmarea sportului studenţesc, pentru pregătirea şi participarea loturilor sportivilor români la JMU, unde s-au obţinut rezultate remarcabile: în 1973 (Moscova); 1977 (Sofia); 1979 (Mexic); 1981 (Bucureşti). A avut o contribuţie însemnată la organizarea în ţara noastră a *Universiadei* din 1981, o acţiune reuşită, apreciată de forurile studenţeşti internaţionale şi de delegaţii participante. A fost reprezentatul organizaţiei sportive studenţeşti din ţara noastră în FISU, în calitate de membru al Comitetului Executiv (1975-1983) şi apoi ca membru de onoare al FISU (1983-2005). Timp de 11 ani (1981-1992) a îndeplinit funcţia de Secretar general al FR de Hochei pe gheaţă, perioadă în care a contribuit semnificativ la dezvoltarea şi afirmarea acestei ramuri de sport. Din 1992, până în 2005, a fost încadrat ca inspector de specialitate şi consilier superior în cadrul MTS şi ANS, participând activ la dezvoltarea sportului românesc pe noi baze. Pentru rezultatele şi contribuţia sa, a fost decorat cu ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1981) şi cu Medalia naţională *Serviciul Credincios,* clasa a II-a (2000).

PANĂ, EDUARD (1914), n. în Bucureşti. Jucător internaţional în sporturile de contact (rugby şi hochei). Începe să joace rugby la vârsta de 16 ani, la TCR, la categoria «promoţie». Foarte repede promovează la categoria «onoare», marcând puncte în aproape toate meciurile. În 1937, este selecţionat în echipa naţională şi joacă la turneul de la Paris (deşi specializat ca jucător-aripă pe 3/4, evoluează, în finala cu echipa Franţei, pe postul de înaintaş linia a III-a, marcând singurul eseu al echipei României). În anii .30, participă la aproape toate jocurile internaţionale de rugby. Începând de la 19 ani, joacă şi hochei pe gheaţă la Clubul «Telefoane», având-l antrenor pe Sandi Botez. Ia parte la multe turnee cu echipa de club şi cu echipa naţională de hochei pe gheaţă, alături de marii jucători de atunci, P. Atanasiu, D. Dron, A. Sadowschi, I. Tiron, Bâzu Cantacuzino, Pierre Grant, I. Rabinovici, C. Ţico ş.a. Participă la turneele CM de la Davos, Arosa, Saint Moritz, Berna, Hamburg, Klagenfurt, Praga, Bratislava, Lvov, Helsinki, Londra etc. La vârsta de 49 de ani, după ce a activat la cluburile de hochei «Telefoane», «Juventus», «Rapid», «Avântul» Miercurea-Ciuc şi «Tarom», îşi încheie activitatea competiţională.

PANĂ, EDUARD (1944), n. în com. Brăneşti, jud. Ilfov. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF, promoţia 1972. Debutează în hochei pe gheaţă în 1957, la Clubul "Constructorul" Bucureşti, unde joacă până în 1967, având-l ca antrenor pe M. Flamaropol. Anul 1961 îl găseşte jucător la "Ştiinţa" Bucureşti. În 1963, se transferă la Clubul "Dinamo" Bucureşti, unde activează până în 1980, având-i ca antrenori pe M. Flamaropol şi G. Kosma; cu echipa "Dinamo" cucereşte 7 titluri naţionale şi 4 "Cupe ale României", fiind şi căpitanul echipei. În 1962, este selecţionat în lotul naţional, cu care, până în 1978, susţine peste 200 de meciuri, participând la 11 CM (în 1976, reprezentativa României ocupă locul I în grupa de la Bienne, rezultat care-i dă dreptul de participare în grupa A, la CM din 1977, de la Viena) şi la 3 ediţii ale JO, în 1964 - la Innsbruck, în 1968 - la Grenoble şi în 1976 . la Innsbruck (unde hocheiştii tricolori ocupă locul I, în grupa B). La CM din 1976, devine golgeter cu 10 goluri marcate. La numeroase întâlniri internaţionale a fost căpitanul echipei naţionale. După încheierea activităţii competiţionale, se dedică muncii de antrenor la Clubul «Dinamo» (între 1980 şi 1987) şi la echipa naţională (între 1980 şi 1983). Participă la toate cursurile de perfecţionare ale FRHG desfăşurate sub egida IIHF. Membru al Colegiului de antrenori şi, din 1993, secretar general al FRHG. Membru în Comitetul de dezvoltare al IIHF. A participat la congresele IIHF cu materiale tehnice de specialitate şi cu sugestii organizatorice. Graţie activităţii şi demersurilor sale, IIHF a desemnat România pentru organizarea a 3 CE de juniori (18 ani) şi 2 CM de tineret (20 ani). Din anul 1998, a fost inclus în «IIHF Hall of Fame» din Canada (o galerie sui-generis a marilor jucători de hochei pe gheaţă ai lumii). I s-au acordat titlurile de Maestru emerit al sportului (1973) şi de Antrenor emerit. În anul 2000, a fost decorat cu Medalia naţională «Serviciul Credincios» clasa a II-a.

PETER, ȘTEFAN (1932) n. în Brașov. Profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF București în 1954. Ofițer superior (colonel-rez) în M. ApN. Sportiv multilateral, a practicat din copilărie fotbalul, patinajul și hocheiul pe gheață. În 1948 este legitimat la CS *Tractorul* Brașov la secția de hochei. Joacă pentru acest club până în 1951, când se transferă la Clubul *CCA Steaua* unde activează până în 1968, cucerind 11 titluri de campion național. În acest interval de 17 ani, a fost și component în echipa națională de seniori, paticipând la peste 80 de jocuri internaționale. Cu echipa clubului *Steaua* a ocupat locul al III-lea la *Spartachiada Armatelor Prietene* (Polonia, 1960). Timp de 3 ani (1970-1973) a fost antrenorul

lotului național de juniori (împreună cu Șt. Ionescu) obținând bune rezultate printre care câștigarea Turneului celor 6 națiuni din Elveția. În perioada 1968-1988 a fost vice-președinte la *A.S Armata* Brașov având ca responsabilitate activitatea sporturilor de iarnă. Este maestru al sportului din 1959. distins cu diverse ordine militare și sportive printre care și Diploma C.I.O. pentru activitatea îndelungată în sportul de performanță ca sportiv și activist. Este secretarul Clubului Olimpic din Brașov, organizând lectorate, simpozioane și concursuri de ski în memoria marilor sportivi români.

SZABO, GEZA (1940), n. în Miercurea-Ciuc. Evoluează, mai întâi, la echipa de hochei «Avântul» Miercurea-Ciuc şi, apoi, la Clubul «CCA» («Steaua») Bucureşti (1961-1978). Cu echipa «Steaua» a cucerit 13 titluri naţionale şi 7 «Cupe ale României». Jucător cu o mare tehnicitate, participă la cele mai importante competiţii internaţionale, printre care: JO (1964.Innsbruck şi 1968.Grenoble); CM - 10 ediţii în grupele B şi C; JMU din 1966, unde ocupă, cu echipa, locul II; CCE (1977). I s-a acordat titlul de Maestru al sportului (1962).

SZABO, IULIU (1940), n. în Miercurea-Ciuc. Împreună cu fratele său Geza, a format un puternic şi de temut cuplu de atacanţi. Joacă la «Avântul» Miercurea-Ciuc, «Steaua» şi la «Dinamo» Bucureşti. Cu «Steaua», unde a evoluat 2 ani, cucereşte 2 titluri naţionale, iar cu «Dinamo», devine de 5 ori campion naţional şi cucereşte 3 «Cupe ale României». Jucător internaţional, participă la 2 ediţii ale JO (1964 - Innsbruck şi 1968 - Grenoble) şi la 10 ediţii de CM. I s-a acordat titlul de Maestru al sportului (1962).

TEODORESCU ALEXANDRU- TITINEL (1917-2002), n. în Bucureşti. Inginer, absolvent al Facultaţii de Chimie, din cadrul Politehnicii Bucureşti, promoţia 1943. A îndeplinit funcţia de consilier al preşedintelui Comitetului de Stat al Planificării şi al ministrului Aprovizionării Tehnico-Materiale, poziţii care i-au permis să sprijine acţiunile de dezvoltare a bazei materiale a sportului românesc. Conferenţiar universitar la Institutul de Petrol,Gaze şi Geologie, unde a predat cursul- Planificarea lucrărilor geologice. În anii ’60-’70, în calitate de profesor invitat, a predat disciplina Hochei pe gheaţă la ICF. Jucător de hochei pe gheaţă, promotor şi susţinător al dezvoltării acestei ramuri de sport în ţara noastră şi pe plan internaţional. A început să joace hochei în echipa Liceului „Gheorghe Lazăr” care a câştigat prima competiţie a şcolarilor (1934-1935). A mai jucat la „Sportul Studenţesc”, „Venus”, „Juventus” şi „Petrolul”. În perioada 1938-1944 a fost selecţionat, de mai multe ori, în lotul naţional. A desfăşurat o activitate susţinută în cadrul forului de specialitate, fiind membru şi vicepreşedinte al Biroului FR de Hochei-Patinaj, ulterior al FR de Hochei pe Gheaţă. A făcut parte din Comitetul de organizare a celui de al LVII-lea Congres al Ligii Internaţionale de Hochei pe Gheaţă (LIHG), care a avut loc în anul 1972, la Mamaia. A fost o personalitate activă în cadrul forului internaţional al hocheiului pe gheaţă, unde a activat 34 de ani, fiind membru al Comisiei de statute (1956-1974) şi membru al Comisiei de statistică (1974-1990). În calitate de invitat al LIHG/IIHG, a fost prezent la majoritatea CM şi CE desfăşurate în perioada menţionată. A contribuit la elaborarea metodologiei privind indicatorii statistici în jocul de hochei pe gheaţă. Activitatea sa, desfăşurată pe plan internaţional, a fost omagiată la Congresul IIHF, din anul 1990, cu ocazia retragerii sale. A fost primul specialist care a susţinut, cu argumente, că hocheiul pe gheaţă a apărut în Europa, contribuţie menţionată de Karl Adolf Scherer în lucrarea „1908-1978- 70 de ani ai LIHG/IIHF” (Műnchen 1978). În 1958, a publicat, la Editura Tehnică din Bucureşti, lucrarea „ Organizarea şi planificarea lucrărilor geologice”, împreună cu ing. Pompiliu Anastasescu. În domeniul hocheiului a publicat : „ Hochei. Tactica jocului”, editura Stadion, 1972; „Puc, crose, gheaţă. Momente din istoria hocheiului pe gheaţă”, Editura CNEFS, Bucureşti, 1970 , împreună cu

Dorin Şteflea; ”Determinarea eficacităţii jocului unei echipe de hochei pe gheaţă prin folosirea metodei statistico-matematice”, articol apărut în revista „Educaţie fizică şi sport” nr. 2, 1970.
(Informaţii furnizate de d-na Maria Teodorescu, dl. E. Pană senior, dl. prof. univ. Alex Forţu, C. Matache în lucarea „Prezenţe româneşti în organizaţiile sportive internaţionale”, date culese din Biblioteca Academiei, din presa vremii şi alte surse documentare.)

TIRON, IOAN (1920), n. în Cernăuţi (azi, în Ucraina). De la vârsta de 6 ani, începe să practice fotbalul, hocheiul pe gheaţă, patinajul viteză şi tenisul de câmp şi de masă; la 16 ani, devine campion al Bucovinei la tenis de masă şi la patinaj viteză (500, 1 000 şi 3 000 m). Apoi, este legitimat la echipele de fotbal şi de hochei ale Clubului «Dragoş Vodă» din Cernăuţi. Evoluează cu echipa de hochei în divizia A. O dată cu cedarea Basarabiei şi a Bucovinei (1940), se refugiază în Germania, apoi vine la Bucureşti. Se reîntoarce, în 1941, la Cernăuţi, pentru ca, în 1944, după ce toate cele 8 echipe de hochei din Bucovina s-au desfiinţat, să se stabilească la Câmpina. Aici continuă activitatea de jucător de fotbal la echipa «Astra Română» («Poiana Câmpina»), promovând până în divizia B, şi contribuie la dezvoltarea bazei materiale a acestei formaţii (teren, pistă, vestiare). În perioada 1945-1949, joacă hochei la echipa «Petrolul» din Bucureşti. Între 1951 şi 1959, activează ca jucător şi antrenor la echipa «Steagul Roşu» Braşov. Din 1959, devine antrenor secund la prima echipă naţională, unde, timp de 13 ani, conlucrează cu M. Flamaropol pentru ridicarea hocheiul pe o treaptă superioară. În sezonul 1959-1960, câştigă, cu naţionala, «Criteriul European» de la Geneva, reprezentativa României promovând în grupa B. Conduce echipa naţională la 4 ediţii ale JO . 1964, 1968, 1976 şi 1980; ocupă, cu ea, un loc II la CMU, de la Torino; dispută 11 întâlniri în Canada, realizând, cu echipa antrenată de el, 5 victorii şi un joc egal. După CM din 1970, preia conducerea tehnică a echipei «CSM Dunărea» din Galaţi, pe care a promovat-o în divizia A. Colaborează cu antrenori din Cehoslovacia, U.R.S.S. şi Canada, în scopul perfecţionării jocului portarilor. Este considerat antrenorul care a format cei mai valoroşi portari de hochei din ţara noastră: L. Puşkaş, V. Crihan, I. Sofian, A. Stafie, V. Netedu, C. Dumitraş, V. Morar, Gh. Huţan ş.a. În 1975, participă la CM de la Sapporo, unde portarii au contribuit la succesul echipei. În 1977, are merite deosebite (împreună cu antrenorul principal Ştefan Ionescu) în promovarea echipei naţionale în grupa A (Viena). În anul 1983, ca antrenor principal, a promovat echipa de tineret a României în grupa B, câştigând şi «Cupa Fair-Play». A depus o intensă activitate ca antrenor la echipele «Dunărea», «Galaţi», «Steaua», «Sportul Studenţesc», «Dinamo», promovând sportivi de valoare la toate nivelurile de vârstă. Trezorier al Fundaţiei Sporturilor de Iarnă. I s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

TUREANU, DORU (1954), n. în Bucureşti. Debutează în hochei în 1967, la ŞS 2 Bucureşti, sub îndrumarea antrenorului Virgil Crihan. Talent nativ, patinând şi mânuind crosa cu o deosebită dezinvoltură şi având un incredibil simţ al porţii, ar fi putut evolua în orice echipă profesionistă din lume. Legitimat, în 1970, la “Dinamo” (antrenor: M. Flamaropol), joacă sub culorile acestui club până în 1986, pe postul de înaintaş, şi contribuie la cucerirea a 2 titluri naţionale. Din 1970, a totalizat peste 400 de selecţii în echipa naţională, participând la mai mult de 10 ediţii de CM şi la 2 ediţii ale JO (1976 şi 1980). I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. Din anul 2011 este inclus în *IIHF Hall of Fame*, din Canada (o galerie sui-generis a marilor jucători de hochei pe gheață ai lumii). Colaborator al revistei Sport Revolution din anul 2010.

ȚIRIAC,ION – v. Personalități

VARGA, DEZIDERIU (1939), n. în Miercurea-Ciuc. Ofiţer MFA/MApN. Profesor de educaţie fizică, absolvent al CPOEF. Debutează în hochei pe gheaţă în oraşul natal, după care se transferă la Clubul "CCA" ("Steaua"), jucând, în perioada 1961-1979, ca titular pe postul de fundaş. Jucător de bază în echipa naţională de seniori, participă la 14 ediţii de CM şi CE, între 1961 şi 1977, evoluează în peste 100 de jocuri inter-ţări, înscriind 40 de goluri. De asemenea, participă, în cadrul a 3 ediţii ale JO, la 17 meciuri. Ocupă, cu echipa, locul II la CMU din 1966. Ca antrenor, pregăteşte, din 1979, echipa de juniori a Clubului «Steaua», iar din 1993, şi echipa naţională de juniori. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1971).

ZOGRAFI, NICOLAE (1927), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al CPOEF, promoţia 1961. Debutează în hochei pe gheaţă în 1942, la vârsta de 15 ani, la Clubul "Juventus" ("Ciocanul – Dinamo"), unde, sub îndrumarea antrenorului Paul Atanasiu, activează până în 1944 şi contribuie la cucerirea unui titlu naţional de juniori. În 1944, se transferă la «Viforul Dacia», unde joacă până în 1946. Între 1948 şi 1950, activează la Clubul «Steagul Roşu» Braşov. În 1950, se transferă la Clubul «CCA», unde joacă până în 1965 şi contribuie la cucerirea a 8 titluri naţionale. În 1949, este selecţionat în echipa naţională, în care evoluează până în 1961, fiind prezent în 30 de jocuri internaţionale. În 1964, se dedică profesiei de antrenor şi lucrează la lotul naţional de tineret; trece, în 1966, la echipa «Ştiinţa» Bucureşti; între 1968 şi 1987, îl găsim pe banca tehnică a echipei de seniori a Clubului «Steaua», cu care, alături de colegul său antrenorul Zoltan Czaka, cucereşte 10 titluri «naţionale». Între 1965 şi 1967, a fost antrenor al echipei reprezentative, ca secund al lui M. Flamaropol şi Ion Tiron. Membru al Colegiului de antrenori al FRHG (din 1975). I s-a acordat titlul de Maestru al sportului.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE HOCHEI PE IARBĂ

Hocheiul pe iarbă este un joc sportiv dinamic, cu o tradiţie îndelungată, larg răspândit pe toate continentele, fiind practicat atât de către bărbaţi, cât şi de către femei. Se presupune că îşi are originea în Persia, unde, în urmă cu patru milenii şi jumătate, se practica un joc asemănător, numit «sogan». Pe zidurile mai multor temple antice au fost descoperite basoreliefuri care atestă practicarea acestui joc în China, India, Egipt, Grecia şi Imperiul Roman.

Printre "strămoşii" hocheiului pe iarbă, literatura de specialitate citează o mulţime de jocuri. Astfel, la greci şi la romani, se vorbeşte de jocurile numite "paganica"; unul dintre ele, cel practicat cu o crosă şi cu o minge umplută cu pene, răspândindu-se, probabil, de-a lungul secolelor, în toată Europa. În tribul Bakuha din centrul Africii, se practica un joc denumit "tehhu", în care se foloseau crose confecţionate din frunze de palmier, iar la azteci se practica un joc asemănător, numit "cineca". În Evul Mediu, în Germania se juca "kolbe", în Olanda "het kolven", iar în Marea Britanie, "commock" sau "commooke". Semnificative, în acest sens, sunt câteva imagini (datând din sec. XII) redate pe vitraliile vestitelor catedrale din Canterbury şi Gloucester din Marea Britanie. În Franţa, era foarte la modă jocul "crosses" ("jucătorii cu crosa", cum se numeau cei care îl practicau, figurau pe lista corporaţiilor din sec. XIII). "La crosse" (în franceză, înseamnă bastonul încovoiat la un capăt în formă de cârjă, cu care se "bate" o minge) s-a dezvoltat foarte mult şi a stat la originea multor jocuri moderne, inclusiv a hocheiului pe iarbă (cf. C. Kiriţescu - Palestrica).

Primul club de hochei din epoca modernă a fost constituit, în anul 1861 (după alte surse, în anul 1840), în Marea Britanie, iar în 1875, este publicat, de către «Men Hockey Association», cel dintâi regulament al jocului.

Primul for internaţional (International Board) al hocheiului pe iarbă ia fiinţă, în anul 1900, prin unirea celor trei organizaţii existente - "Men Hockey Association", "Irish Hockey Union" şi "Welsh Hockey Association". În anul 1895, are loc primul joc internaţional, între echipele Ţării Galilor şi Angliei, iar în 1900, meciul dintre reprezentativele Franţei şi Angliei.

Din anul 1908, acest joc (outdoor-teren mare) figurează în programul JO (cu două absenţe, la ediţiile din 1912 şi 1924), pentru bărbaţi, iar din 1980, şi pentru femei.

În anul 1924, se înfiinţează Federaţia Internaţională de Hochei (Fédération Internationale de Hockey/World Hockey Federation) « N.B» . Pe plan internaţional, prin cuvântul «hochei» se înţelege «hochei pe iarbă».

La sfârşitul anului 2000, preşedintele FIHI era Juan Angel Calzado de Castro (Spania); sediul Federaţiei se afla, la Bruxelles, în Belgia, iar în anul 2009 la Lausanne, în Elveţia; FIHI cuprinde peste 120 de federaţii naţionale afiliate.

La nivelul continentului nostru, funcţionează Federaţia Europeană de Hochei (European Hockey

Federation) – FEHI. La sfârşitul anului 2000, sediul se afla la Dublin, în Irlanda, uar în anul 2009, la Bruxelles, în Belgia. FEHI cuprinde peste 40 de federaţii naţionale afiliate. Organisme similare sunt constituite şi pe alte continente.

Hocheiul pe iarbă a cunoscut o dezvoltare deosebită în India şi în Pakistan, devenind un adevărat sport naţional, practicanţii săi afirmându-se în mod deosebit în competiţiile internaţionale oficiale. De asemenea, acest joc este larg răspândit în Australia şi Noua Zeelandă, dar şi în ţările din vestul Europei.

Cu toate că a fost admis, abia în 1980, în programul JO, hocheiul feminin are şi el o îndelungată tradiţie (în Marea Britanie, primele cluburi au fost înfiinţate în 1888, iar în 1896, a fost organizat primul joc internaţional, între echipele Angliei şi Irlandei).

Principalele caracteristici ale jocului: se desfăşoară în aer liber (outdoor), pe un teren de 91,40 m x 55 m, cu porţi care măsoară 3,66 m x 2,14 m, porţile sunt prevăzute cu mantinele înalte de 46 cm aşezate în spate şi pe părţile laterale; meciul se desfăşoară între două echipe formate, fiecare, din 11 jucători, cu un maxim de 5 rezerve; durata jocului este de două reprize a câte 35 de minute, cu o pauză de 5 minute; schimbările jucătorilor sunt nelimitate; mingea, cu o greutate de 156-163 g şi o circumferinţă de 224-235 mm, este manevrată cu crosa (a cărei greutate este de la 340 până la 794 g); golurile sunt valabile dacă sunt marcate din interiorul unui semicerc aflat la o distanţă de 14,63 m, în faţa ambelor porţi.

Începând din anul 1974, hocheiul se joacă şi în sală (indoor), pe un teren similar celui de handbal, cu dimensiuni între 18-22m x 36-44 m, cu semicercul trasat la 9 m în faţa porţilor; mantinela de 10x10cm este aşezată pe părţile laterale ale terenului; dimensiunile porţilor sunt de 2x3m; meciul se desfăşoară în două reprize a câte 20 de minute, cu o pauză de 5 minute, între două echipe compuse din câte 6 jucători, cu maxim de 6 rezerve; schimbările sunt nelimitate; golul este valabil numai dacă şutul la poartă se execută din interiorul semicercului de 9m. Hockeyul în sală (indoor) nu face parte din programul olimpic.

Ţările ale căror echipe reprezentative au fost medaliate cu aur la competiţiile internaţionale oficiale: la JO - **masculin**: 1908 şi 1920 - Anglia; 1928, 1932, 1936, 1948, 1952 şi 1956 - India; 1960 - Pakistan; 1964 - India; 1968 - Pakistan; 1972 - Germania; 1976 - Noua Zeelandă; 1980 - India; 1984 - Pakistan; 1988 - Marea Britanie; 1992 - Germania; 1996 - Olanda; 2000 - Olanda; 2004 – Australia; 2008 – Germania; **feminin**: 1980 - Zimbabwe; 1984 - Olanda; 1988 - Australia; 1992 - Spania; 1996 - Australia; 2000 - Australia; 2004 – Germania; 2008 – Olanda; la CM - **masculin**: 1971 - Pakistan; 1973 Olanda; 1975 - India; 1978 şi 1982 - Pakistan; 1986 - Australia; 1990 - Olanda; 1994 - Pakistan; 1998 - Olanda; 2002 – Germania; 2006 - Germania; **feminin**: 1974 - Olanda; 1976 - R.F. Germania; 1978 - Olanda; 1981 - R.F. Germania; 1983, 1986 şi 1990 - Olanda; 1994 şi 1998 – Australia; 2002 – Argentina; 2006 - Olanda. Din anul 2003 se organizează şi CM indoor, câştigătorii fiind următorii: **masculin** 2003, 2007 - Germania; **feminin** 2003 - Germania, 2007 - Olanda. CE indoor (desfăşurat iniţial sub altă denumire): **masculin**, în 1974, 1976, 1980, 1984 şi 1988 - Republicii Federale Germania; în 1991, 1994 şi 1997,1999, 2001, 2003, 2006 - Germaniei; 2008 – Rusiei; **feminin**: în 1974, 1977, 1981, 1984, 1987 şi 1990 - Republicii Federale Germania; în 1993 - Germaniei; 1996 – Angliei; 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008 – Germania; CE outdoor **masculin**: în 1970 şi 1978 - Republicii Federale Germania; în 1974 - Spania; în 1983 şi 1987 - Olanda; în 1991,1995, 1999, 2003 - Germania; 2005 – Spania; 2007 – Olanda; 2009 – Anglia; **feminin**: în 1984, 1987 – Olanda; în 1991 – Anglia; 1995, 1999,2003,2005 - Olanda; 2007 – Germania; 2009 - Olanda.

Într-o primă etapă, hocheiul pătrunde în România în deceniul 3 al sec. XX, când, prin intermediul unor studenţi reîntorşi de la studii din Anglia şi Franţa, se aduc crose şi mingi, ceea ce permite introducerea acestui joc între activităţile desfăşurate în cadrul Institutului Naţional de Educaţie Fizică. Astfel că, în anii 1927,1928, câteva echipe studenţeşti ajung să practice hocheiul pe

iarbă. Iniţiatorii sunt însă nevoiţi să-şi abandoneze demersul început, datorită greutăţilor întâmpinate şi a lipsei totale de sprijin (cf. E. Ghibu, I. Todan . Sportul românesc de-a lungul anilor).

În cea de-a doua etapă (1953-1962), după o întrerupere de 25 de ani, în 1953, Festivalul Mondial al Tineretului şi Studenţilor, organizat în Bucureşti, trezeşte interesul pentru hocheiul pe iarbă, sub impresia puternică a măiestriei echipelor participante la turneul de hochei şi, în special, a reprezentativelor Indiei şi Pakistanului. Drept rezultat, în acelaşi an, România se afiliază la FIHI. Au loc câteva demonstraţii, iar în 1954, la ICF, se organizează un curs care va pregăti prima promoţie de antrenori şi arbitri de hochei pe iarbă. Se organizează şi primele competiţii oficiale . "Cupa Oraşului Bucureşti" (1954) şi "Cupa Oraşelor" (1955). Primii arbitri au fost Preiss şi Voiuţki. În anul 1955, are loc şi primul concurs republican, organizat în Oradea, cu participarea a 8 echipe din Bucureşti, Cluj, Oradea, Miercurea-Ciuc şi Gheorgheni, concurs câştigat de "Ştiinţa" ICF. În anul 1956, pe lângă numeroasele activităţi competiţionale şi demonstraţii, se organizează cel dintâi Campionat Naţional, locul I fiind cucerit de echipa "Progresul" Gheorgheni. Are loc şi primul joc internaţional, între selecţionatele din Bucureşti şi Praga, încheiat cu scorul de 1-4. Începe şi activitatea echipelor feminine, prin organizarea unor jocuri bilaterale şi a primei competiţii oficiale, "Cupa Oraşelor", la care participă 5 echipe, câştigătoarea turneului fiind formaţia Clubului "Dinamo" Bucureşti. În anul 1957, echipa "Progresul" Gheorgheni intră, din nou, în posesia titlului de campioană naţională, iar unele echipe de club susţin jocuri în Cehoslovacia şi în ţară, cu echipe din Ungaria şi Polonia.

Anul 1957 marchează şi organizarea primului campionat republican feminin, cu 4 echipe, titlul fiind câştigat de echipa "Voinţa" Gheorgheni.

Campionatul masculin adoptă, în 1958, sistemul divizionar de desfăşurare (titlul de campioană revine, în acest an, echipei CSU Bucureşti). În 1959, se dispută numai campionatul republican masculin, echipa "Ştiinţa" Bucureşti fiind, de data aceasta, câştigătoarea titlului. În 1960, nu se organizează campionatul. Ediţia 1961 este câştigată de echipa "Progresul" Gheorgheni. În anul 1962, are loc ultimul campionat republican, titlul revenind echipei "Voinţa" Bucureşti.

Între 1953 şi 1962, activitatea sportivă în acest domeniu a fost coordonată de Comisia Centrală de Hochei şi Patinaj, iar din 1958, de către Federaţia Română de Hochei şi Patinaj. La conducerea Comisiei Centrale de Hochei şi Patinaj, în perioada 1951-1958, s-au aflat Constantin Mateescu (preşedinte) şi Gheorghe Hapciuc (secretar general). Inspector în cadrul CCFS, care răspundea şi de problemele hocheiului pe iarbă, a fost Ion Craioveanu. Între 1958 şi 1968, Federaţia Română de Hochei şi Patinaj i-a avut preşedinte pe Răducan Cioroiu şi secretar general pe Vasile Militaru. Printre jucătorii remarcaţi în această etapă se aflau: Wilk, Berbecaru, fraţii Dulimov, Marinescu, Lado, Păşcălău, Samur. De pregătirea loturilor s-au ocupat antrenorii Ion Spineanu şi Erwin Wilk.

Din 1963 până în 1990, hocheiul pe iarbă nu a mai fost sprijinit oficial, fiind practic desfiinţat, unele jocuri organizându-se doar sporadic de către unele asociaţii sportive şi întreprinderi.

La 12 februarie 1990, s-a constituit Federaţia Română de Hochei pe Iarbă, care, la 18 octombrie, s-a reafiliat la FIHI, iar la 10 mai 1991, la FEHI. La conducerea FRHI s-au aflat, ca preşedinţi, Mihai Tomescu (1990-1992), Radu Câmpeanu (1994-1995) - din 1995 până în 1998 nu a mai fost ales un alt preşedinte, iar ca secretari generali, Leonid Dulimov (1990-1992); Cristache Mitrea (1993) şi Lazăr Enciu (din 1994). Antrenor federal a fost Lazăr Enciu (1993), postul fiind desfiinţat, ulterior.

În perioada 1990-1998, la FRHI s-au afiliat 26 de secţii din 7 judeţe (Bistriţa-Năsăud, Covasna, Harghita, Mureş, Prahova, Suceava, Teleorman) şi din municipiul Bucureşti, cu 600 de sportivi legitimaţi, 40 de antrenori şi 25 de arbitri. În anul 2009, datele statistice prezentau următoarea situaţie organizatorică: 15 asociaţii şi cluburi afiliate din 7 judeteţe, cu activitate semnificativă în hocheiul pe iarbă; 340 sportivi legimitaţi. Până la 28 septembrie 1997, dr. Dumitru Iliescu a fost membru în Comisia medicală a FIHI; Lazăr Enciu - membru al

Comitetului indoor, judecător internaţional (outdoor), membru al Comisiei de disciplină şi comisar tehnic (indoor) - toate la nivelul FEH. În perioada 2001-2008, Lazăr Enciu a fost membru în Comisia de Dezvoltare a FIH, iar din 2008, noul secretar general Dan Codreanu - membru în Comisia de Dezvoltare a FEHI.

Până în anul 2001, au fost realizate în ţara noastră o serie de acţiuni importante, printre care: organizarea în 1995 a CCE – grupa C; participarea antrenorilor români la seminarul internaţional din Franţa; participarea la unele acţiuni oficiale în cadrul *Anului Internaţional pentru Tineret* cu ocazia Congresului FIHI; desfăşurarea a două importante competiţii pentru juniorii de 14 şi 16 ani, la care au luat parte cca 180 de jucători şi altele. Dintre acţiunile deosebite ale FRHI menţionăm următoarele: aplicarea unui sistem de organizare funcţional, care să stimuleze dezvoltarea hocheiului pe iarbă; organizarea unor acţiuni de perfecţionare profesională a antrenorilor; adoptarea unor planuri şi programare, care au ca obiect preocupările pentru dezvoltarea hocheiului în rândul copiilor şi juniorilor, extinderea acestui sport în mediul şcolar; crearea şi stabilizarea unui sistem competiţional stimulativ; difuzarea unor casete video şi a unor material tehnico-metodice privind pregătirea jucătorilor de hochei pe iarba; continuarea demersurilor pentru amenajarea unui teren din material sintetic.

Echipele campioane naţionale de seniori - masculin: în 1956 şi 1957 - „Progresul" Gheorgheni; în 1958 - CSU Bucureşti; în 1959 – „Ştiinţa" Bucureşti; în 1961 – „Progresul" Gheorgheni; în 1962 – „Voinţa" Bucureşti; în 1991 - AMIT Bucureşti; în 1992, outdoor - AMIT Bucureşti; indoor – „Nova" CFR Bistriţa; în 1993, outdoor - AMIT Bucureşti; indoor - "Constructorul" Bucureşti; în 1994, outdoor – "Antilopa" Bucureşti; indoor – "Constructorul-Voinţa" Bucureşti; în 1995, outdoor şi indoor - "Voinţa Eledur" Bucureşti; în 1996, outdoor - CSŞ nr. 2 Bucureşti; indoor – "Voinţa Eledur" Bucureşti; în 1997, outdoor şi indoor – "Antilopa" Bucureşti. Feminin: în 1957 – "Voinţa" heorgheni; în 1991, outdoor – "Constructorul" Miercurea-Ciuc; indoor - I.O.R. Bucureşti; în 1992, outdoor – "Constructorul" Miercurea-Ciuc; indoor – "Constructorul" Bucureşti; în 1993, outdoor – "Constructorul" Miercurea-Ciuc; indoor - ASC Miercurea-Ciuc; în 1994, outdoor şi indoor – "Constructorul" Bucureşti; în 1995 şi 1996, outdoor – "Constructorul" Miercurea-Ciuc; indoor – "Constructorul" Bucureşti.

În anul 1997, FRHI a organizat CN indoor pentru: juniori I (câştigător CSŞ Târgu Mureş); copii I (născuţi în 1985), băieţi (câştigător CSŞ Odorheiu Secuiesc) şi fete (câştigător "Hockey Club" Miercurea- Ciuc); copii II (născuţi în 1986) numai băieţi (câştigătoare AS "Antilopa" Bucureşti).

Începând din 1998, activitatea competiţională internă s-a desfăşurat la nivelul juniorilor, care şi-au desemnat următorii campioni naţionali: la junioare 16 ani - CSŞ Odorheiu Secuiesc (în 1998 şi 1999); junioare 14 ani - HC Sfântu Gheorghe (în 1998 şi 1999); la juniori 16 ani - CSŞ Odorheiu Secuiesc (în 1998 şi 1999); la juniori 14 ani - CSŞ-LPS Târgu Mureş (în 1998 şi 1999).

Începând din anul 2000, activitatea competiţională outdoor şi indoor, pentru seniori, tineret, juniori I, II şi III s-a desfăşurat în felul următor:

Outdoor: **masculin**, seniori 2005 – CS *Antilopa* Bucureşti; 2007 - *CSŞ* nr.2 Bucureşti; juniori I 2001, 2002, 2003 – CSŞ *Odorhei*; 2004 – CSŞ Târgu Mureş; 2009 - nr.2 Bucureşti; juniori II 2001, 2007 – CSŞ *Odorhei;* 2008 – *CSŞ* nr. 2 Bucureşti; **feminin,** seniori 2004 – HC *Sf. Gheorghe*; tineret 2005 - HC *Sf. Gheorghe*; juniori I 2001, 2002 – CSŞ *Odorhei*; 2003, 2004 – CSŞ *Rădăuţi*; 2009 – *CSŞ* nr.4/*Antilopa* Bucureşti; juniori II 2000 – CSŞ Odorhei; 2007,2008 – *CSŞ* nr.4/*Antilopa* Bucureşti;

Indoor: **masculin**, seniori 2007 – *CSŞ* nr.2 Bucureşti, 2008 – HC *Rapid Tools* Bucureşti; tineret 2006 – CSŞ *Odorhei*; juniori I 2001,2002,2003,2004,2005 –CSŞ *Odorhei*; 2009 – *CSŞ* nr.2 Bucureşti; juniori II 2000, 2001, 2002,2003 - CSŞ *Odorhei*; 2007, 2008, 2009 – *CSŞ* nr.2 Bucureşti; juniori III 2000 – CSŞ *Târgu Mureş*; 2002 – CS *Antilopa* Bucureşti, 2005,2006 - CSŞ *Târgu Mureş*; 2007 – *CSŞ* nr.2 Bucureşti; 2008 - CS

Hockey System Bucureşti; 2009 – CSO *Voluntari*; **feminin,** seniori 2004,2007 – HC *Sf. Gheorghe*; 2008 – CSŞ *Rădăuţi*; tineret 2005, 2006 – HC *Sf. Gheorghe*; juniori I 2001, 2002 – CSŞ *Odorhei*; 2003 – HC *Sf. Gheorghe*; 2004 – CSŞ *Rădăuţi*; 2005 – CSŞ *Odorhei*; 2009 – *CSŞ* nr.4/*Antilopa* Bucureşti; juniori II 2000, 2001, 2002, 2003, 2007, 2008, 2009 - CSŞ *Odorhei*; juniori III 2000 - HC *Sf. Gheorghe*; 2006,2007 - CSŞ *Odorhei*; 2008, 2009 - CSŞ *Rădăuţi*;

Rezultate obţinute de echipele naţionale ale României, în 1997, pe plan internaţional: la Campionatul Sud-Est European de Hochei - locul V; la CB -locul II, cu 4 puncte, la egalitate cu prima clasată, echipa Iugoslaviei.

Participante la competiţiile europene de profil desfăşurate între 1992-1999, echipele de club din România s-au clasat pe locurile VI-X.

În 1999, FRHI a organizat primul CB outdoor pentru juniorii de 16 ani (băieţi şi fete), reprezentativele României câştigând titlurile balcanice la ambele categorii.

La CE organizat în anul 2000, la Moscova, pentru juniorii de 16 ani, lotul României - format din Sandor Bodoni, Mihaly Burean, Csaba Ilyes, Attila Jakab, Albert Tofalvi, Levente Török, Barna Faluvegi, Csaba Lukacsi, Alexandru Buda, Alexandru Mitu, Iulian Enea, Alexandru Gheorghe, Levente Hajdu, Csaba Chelbezan, Petruş Stuparu - s-a clasat pe locul III.

Tot în anul 2000, a fost organizat, la Odorheiu Secuiesc, primul CB indoor pentru juniorii de 16 ani (băieţi şi fete), echipele ţării noastre clasându-se pe locul I.

Rezultatele obţinute de sportivii români în competiţiile internaţionale de hochei pe iarbă în perioada 2001-2009:

OUTDOOR :

		Masculin	Feminin
2002	C.B. Juniori U16 – Sofia	loc. 2	loc.2
2006	C.E. Tineret – Bratislava (gr.B)	loc. 10	-
2008	C.B. Juniori U16 – Atena	loc. 4	-
2008	C.B. Juniori U16 – Albena	-	loc.2
2009	C.B. Juniori U18 – Albena	loc. 3	loc.3

INDOOR :

		Masculin	Feminin
2001	C.B. Juniori U16 – Odorheiul S.	loc. 1	loc.1
2001	C.B. Juniori U18 – Odorheiul S.	loc. 1	loc.1
2002	C.B. Juniori U18 – Subotica	loc. 1	loc.1
2003	C.B. Juniori U18 – Bucuresti	loc. 1	loc.1
2003	C.B. Juniori U16 – Albena	loc. 1	loc.1
2004	C.B. Juniori U18 – Belgrad	loc. 1	loc.3
2007	C.B. Seniori – Kusadasy	loc. 4	-
2008	C.B. Tineret U21 – Subotica	loc. 3	-
2009	C.B. Juniori U18 – Subotica	-	loc.3

În anul 2000, funcţia de preşedinte era vacantă, biroul FRHI fiind compus doar din: 2 vicepreşedinţi - Nicolae Stănescu şi Maria Lăzărescu, şi 6 membri - Lazăr Enciu (care era şi secretar general), Emilian Ştefan Filip, Dumitru Iordan, Cristian-Hristu Nituică, Florin Doru Petraşcu şi Carmen Trocan.

În anul 2001, FRHI s-a reorganizat, în conformitate cu prevederile Legii educaţiei fizice şi sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 17 noiembrie a adoptat noul Statut şi a ales Biroul federal, ca organ de conducere al federaţiei, format din: Iolanda Balaş-Söter -

preşedinte de onoare; Valentin Samungi - preşedinte; Lazăr Enciu - secretar general; Viorel Hintari - antrenor federal. Ca organ de administrare şi gestionare a fost stabilit Biroul executiv.

În anul 2005, este ales un nou secretar general în persoana lui Dan Codreanu, iar Biroul Federal a avut următoarea componenţă: Anghel Lazăr – preşedinte; Ana Litvinchevici – vicepreşedinte; Dan Codreanu - secretar general; Constantin Dârjan, Viorel Hintari, Istvan Ban, Constantin Ionescu – membri.

În anul 2009, Federaţia Română de Hochei pe iarbă a fost asigurată de următorul Birou Federal: Sanda Toma – preşedinte; Mariana Ioniţă şi Ana Litvinchevici – vicepreşedinţi; Dan Codreanu – secretar general; Florin Grosu, Viorel Hintari, Adriana Drăgoi, Olivia Timnea, Sergiu Prundurel – membri.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

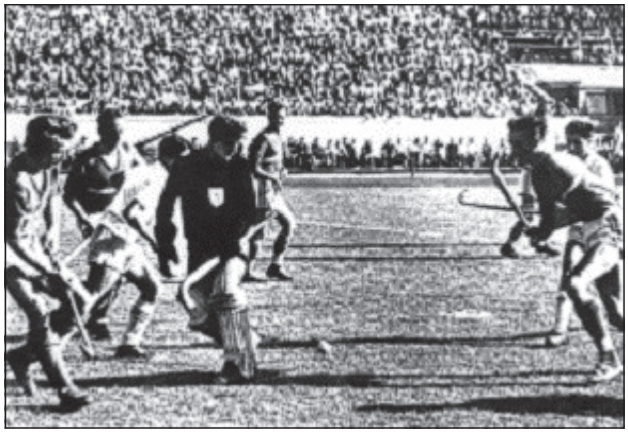

Echipa de hochei pe iarbă „Progresul” Gheorgheni (câştigătoarea primului campionat republican, în 1956) surprinsă în timpul meciului cu echipa .Grünwald. din Poznan, susţinut în 1959 şi câştigat cu scorul de 1-0

Reprezentativa de seniori a României - vicecampioană balcanică (Atena, 1997)

La CE de juniori (16 ani) de la Moscova (21-24 septembrie 2000), lotul tricolorilor a cucerit cea dintâi medalie

Echipa de junioare a României . campioană balcanică indoor (13-17 decembrie 2000, Odorheiu Secuiesc)

Echipa de juniori a României - campioană balcanică indoor (13-17 decembrie 2000,Odorheiu Secuiesc)

La fel ca în celelalte sporturi, şi în perimetrele hocheiului pe iarbă, tinerele speranţe (în cel mai adevărat sens al cuvântului) sunt „ flancate” de grija şi îndrumarea „ seniorilor”.

FIGURI REPREZENTATIVE

SPORTIVII MEDALIAȚI LA CAMPIONATELE BALCANICE HOCHEI PE IARBĂ

TINERET
MEDALII DE BRONZ

2008

CSAKI GERGELY	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SZASZ BOTOND	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TURCANU CĂTĂLIN	HOCHEI PE IARBĂ	HC RAPID TOOLS BUC
NAUM CRISTIAN	HOCHEI PE IARBĂ	HC RAPID TOOLS BUC
BURJAN EDE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ TÂRGU MUREȘ
STOIAN ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CS HOCKEY SISTEM BUC
TURCANU BOGDAN	HOCHEI PE IARBĂ	CS ANTILOPA BUC
PREDA FLORIN	HOCHEI PE IARBĂ	CS ANTILOPA BUC
GHEORGHE ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUC
OPRINA VLAD	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUC
PLATICA ANDREI	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUC

JUNIORI
MEDALII DE AUR

2000

BODONI SANDOR	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
JAKAB ATTILA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOFALVI ALBERT	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LUKACSI CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ILYES CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BUREAN MIHALY	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CHELBEZAN CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
FALUVEGI BARNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
GIDO LASZLO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC

KOVACS TUNDE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MIKLOS ZSUZSA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK ILDIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER ORSOLYA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU ENIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KOVACS KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MAGYARI MONICA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KISS EDITH	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SIMMA MELINDA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
2001		
HEGYI ZOLTAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CHELBEZAN CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BODONI SANDOR	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
JAKAB ATTILA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TAFALVI ALBERT	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ILYES CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LUKACS CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BUREANU MIHALY	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
FALUVEGI BARNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KORODI ISTVAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MUTU ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
GHEORGHE ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
KOVACS TUNDE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK ILDIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MIKLOS ZSUZSANNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER ORSOLYA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU ENIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KOVACS KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MAGYARI MONIKA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SIPOS KINCSO	HOCHEI PE IARBĂ	AS HOCKEY CLUB SF GHE
JAKAB HAJNALKA	HOCHEI PE IARBĂ	AS HOCKEY CLUB SF GHE
ZLOTAR MARINELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
JAKOTA DANIELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
2002		
BODONI SANDOR	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
JAKAB ATTILA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOFALVI ALBERT	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LUKACSI CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ILYES CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC

FALUVEGI BARNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ERDOSI BOTOND	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KOVACS TUNDE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK ILDIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MIKLOS ZSUZSANNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER ORSOLYA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KELEMEN KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU ENIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
2003		
BODONI SANDOR	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
JAKAB ATTILA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
FALUVEGI BARNA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LUKACSI CSABA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ILYES CSABA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU LEVENTE	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK LEVENTE	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CHELBEZAN CSABA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MITU ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
STUPARU PETRU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
KOVACS TUNDE	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK ILDIKO	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MIKLOS ZSUZSANNA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER KINGA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER ORSOLYA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SIMMA MELINDA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KELEMEN KINGA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
JAKAB-BENKE BIBORKA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
JAKAB-BENKE HAJNALKA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
SIPO KINCSO	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
ASOFIE DELIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
JACOTA DANIELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
2004		
DUR SERGIU CONSTANTIN	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
EGYED BARNA	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
GHEORGHE ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
HENTER ARNOLD	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
NAUM ZISU CRISTIAN	HOCHEI PE IARBA	CS ANTILOPA BUCUREȘTI
PAPUC COSMIN	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
SIMA REMUS NICOLAE	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
TURCANU IONUT CATALIN	HOCHEI PE IARBA	CS ANTILOPA BUCUREȘTI

MEDALII DE BRONZ

2004		
ASOFIE DELIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
BACILA LILIANA	HOCHEI PE IARBA C	SS RĂDĂUȚI
BUCUR NICOLETA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
CIRLAN MIRELA RALUCA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
JACOTA DANIELA CRISTINA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
MANDIUC IONELA ANISOARA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
RENDI AMALIA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE.
SIPOS KINCSO CSILLA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE.TOKES
ORSOLIA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE.
TOTH GYORGYBIRO	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE.
ZLOTAR MARINELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
MOLNAR IMOLA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE.
2009		
BECHERU CRINA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
BIRO BEATA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CALIN CLAUDIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
HIJ DANIELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
JURAVLEA IOANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
KARDOS KATA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LAZARESCU ALEXANDRA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
LIFU ROXANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
SOFRONI ADRIANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
SOTARNEL ALEXANDRA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
BAK ZALAN	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BARDOCZI AGNES	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BECHERU CRINA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
BENEDEK KAROLY	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BIRO BEATA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BOTH LORANT	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BUCUR TOMA	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
BURCEA IULIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
CALIN CLAUDIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
CRISTIAN ANTONIO	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
CSOMOR KRISZTINA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
GAVRILA ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
HIJ DANIELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI

JURAVLEA IOANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
KAJAN JANKA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KARDOS KATA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LANGASCHEK SILVIU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
LASZLO ZOLTAN	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LIFU ROXANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
MIHALY ANDRAS	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
NAGY TAMAS	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
OPRINA VLAD	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
ORZARU ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
PLATICA ANDREI	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
POPESCU RARES	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
ROTH CARMEN	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
SOFRONI ADRIANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘRĂDĂUȚI
SOTARNEL ALEXANDRA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
STAMATE IONELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
TRIFU ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
URDA MIHAI	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
VEIMBERGER NOEMI	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC

CADEȚI
MEDALII DE AUR

2001

BODONI SANDOR	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HRGYI ZOLTAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CHELBEZAN CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
JAKAB ATTILA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOFALVI ALBERT	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ILYES CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
LUKACS CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HAJDU LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BUREAN MIHALY	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
FALUVEGI BARNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KOVACS TUNDE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOROK ILDIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MIKLOS ZSUZSANNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
PETER ORSOLYA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC

HAJDU ENIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KOVACS KINGA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MAGYARI MONICA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
2003		
BODROGI ZSOLT	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CSAKI GERGELY	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
DUR SERGIU	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
ERDOSI BOTOND	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
GALL ZSOLT	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
GHEORGHE ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
HENTER ARNOLD	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
NAUM CRISTIAN	HOCHEI PE IARBA	CS ANTILOPA BUCUREȘTI
PAPUC COSMIN	HOCHEI PE IARBA	CSȘTĂRGU MUREȘ
SZASZ GYULA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TURCANU CATALIN	HOCHEI PE IARBA	CS ANTILOPA BUCUREȘTI

MEDALII DE ARGINT

2001		
GHEORGHE ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
TOMESCU ALIN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
MITU ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
TUDOR ȘTEFAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
ENEA IULIAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
LITVINCHEVIVI LAURENȚIU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
BOCRIS ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
STUPARU PETRUS	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
BORDIANU MIHAI	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
NECULAIESCU IONUȚ	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
KOZAC ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
ULMEANU COSTEL	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
CÂRLAN AURORA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
JACOTA DANIELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
ZLOTAR MARINELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
ANTONOVICI CAMELIA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
BACILA LILIANA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
ASOFIEI DELIA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
JURAVLEA ELENA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
MANDIUC IONELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
2002		
KANDO NOEMI	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SIMMA MELINDA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BODO ENIKO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SZOKE ZSOFIA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SZOKE EMESE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SANTHA KINCSO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC

SZASZ JUDITH	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CÂRLAN AURORA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
ROȘU RAMONA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
ZLOTAR MARINELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
BACILA LILIANA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
ANTONOVICI CAMELIA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
BUCUR NICOLETA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
MANDIUC IONELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
GHEORGHE ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
STUPARU PETRUS	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
LITVINCHEVICI LAURENȚIU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
PETRE MIHAI	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 2 BUCUREȘTI
TURCANU CĂTĂLIN	HOCHEI PE IARBĂ	CS ANTILOPA BUCUREȘTI
NAUM CRISTIAN	HOCHEI PE IARBĂ	CS ANTILOPA BUCUREȘTI
IONIȚĂ ADRIAN	HOCHEI PE IARBĂ	CS ANTILOPA BUCUREȘTI
LASZLO ZSOLT	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
ERDOSI BOTOND	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
HEGYI ZOLTAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
KISS FERENCZ	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SZASZ BOTOND	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
2008		
STAMATE IONELA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 4 BUC/CS ANTILOPA BUC
LIFU ROXANA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 4 BUC/ CS ANTILOPA BUC
SOTARNEL ALEXANDRA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 4 BUC/ CS ANTILOPA BUC
ROTH CARMEN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 4 BUC/ CS ANTILOPA BUC
CĂLIN CLAUDIA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 4 BUC/ CS ANTILOPA BUC
BECHERU CRINA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 4 BUC/ CS ANTILOPA BUC
DUMITRU ANDREEA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 4 BUC/ CS ANTILOPA BUC
BURCEA IULIA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 4 BUC/ CS ANTILOPA BUC
GRINZEANU ALINA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ 4 BUC/ CS ANTILOPA BUC
SOFRONI ADRIANA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
MUNTEAN MONIKA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
BUCUR ANDREEA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
JURAVLEA IOANA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ RĂDĂUȚI
BIRO BEATA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
BARDOCSI AGNES	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
CSOMOR KRISTINA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ ODORHEIU SECUIESC

MEDALII DE BRONZ

2001		
SZEKERES SANDOR-LEVENTE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
SZAKACS SZOBOLCS	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
KORODI ISTVAN-CSABA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
SOMODI SZILARD-LASLO	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
EGYED BARNA	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ

ALB ALIN-COSMIN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
SZASZ GYULA-ISTVAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
BURJAN LAJOS-EDE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
PAPUC COSMIN-IONUȚ	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
DUR SERGIU-CONSTANTIN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
BUDA ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
SIMA REMUS NICOLAE	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
OLTEAN SERGIU	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
LAZĂR CODRUȚ-IOAN	HOCHEI PE IARBĂ	CSȘ LPS TG. MUREȘ
2003		
ASOFIE DELIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
CARLAN RALUCA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
KANDO NOEMI	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
MOLNAR IMOLA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
SANTHA KINCSO	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SIPOS KINCSO	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
SZASZ ZSUZSA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SZOKE EMESE	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
SZOKE ZSUZSANNA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ ODORHEIU SECUIESC
TOTH GYOGYBIRO	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
ZSEJKE TEREZIA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
2010		
BANDAS BIANCA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
BECHEAN IONELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
BECHERU CRINA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
BURCEA IULIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
COCEA MIHAELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
HIJ DANIELA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
HIJ IULIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
JURAVLEA IOANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
JURAVLEA MARIA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
LAZARESCU ALEXANDRA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
LIFU ROXANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
MOROSAN STEFANA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
POPA ANDREEA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
RUSU ANDREEA	HOCHEI PE IARBA	CSȘ RĂDĂUȚI
BARBULESCU IONUT	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
BOBOC ALIN	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI

BOUREL AURELIAN	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
BUCUR TOMA	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
COJOCARU SEBASTIAN	HOCHEI PE IARBA	HC RAPID TOOLS BUCUREȘTI
DACZO ATTILA	HOCHEI PE IARBA	HOCKEY CLUB SF. GHE
DUMITRU MIHAI	HOCHEI PE IARBA	HC RAPID TOOLS BUCUREȘTI
FIRU CRISTIAN	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
FIRU DANIEL	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
MAMALIGA VICTOR	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
NICOLAE ROBERT	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 4 BUCUREȘTI
		CS ANTILOPA BUCUREȘTI
POPA MARIUS	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
POPESCU RADU	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
POPESCU RARES	HOCHEI PE IARBA	CSȘ 2 BUCUREȘTI
TESCUT MIHAI	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI
TRIFU ALEXANDRU	HOCHEI PE IARBA	CS ORĂȘENESC VOLUNTARI

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE JUDO

REPERE ISTORICE

Judo, sau "calea supleţei", este o artă marţială japoneză cu rădăcini în secolul al XVI-lea.

Judo-ul are valenţe marţiale, educative dar şi sportive. După cel de-al doilea război mondial această artă marţială tradiţională este influenţată tot mai mult de cultura occidentală devenind în 1964 un veritabil sport olimpic.

Conceptul *"JU"*, de pliabilitate, flexibilitate şi cedare iniţială stă la baza multor arte marţiale, dar este enunţat în*: JU-JUTSU* şi vlăstarul său sportiv JUDO.

Judo-ul e comparat cu apa: flexibilă, cedând, ocolind obstacolele, învăluind, penetrând ca aburul, dar şi dură în forma de gheaţă.

Jigoro Kano *(1860 - 1938), fondatorul Judo-ului*, pornind de la principiile tradiţionalului ju-jutsu elimină procedeele tehnice periculoase şi pune bazele în 1882 propriului său sistem numit *Kodokan Judo.*

Principiile sale se bazează pe folosirea supleţei în locul forţei brute, fiind eliminate loviturile şi unele tehnici articulare periculoase. Practicantul *judo-ului* se numeşte *judoka* iar echipamentul - *judogi* este alcătuit din: bluză, pantalon şi centură

Clasificarea practicanţilor se realizează pe criterii tehnice, fizice si etice diferenţierile făcându-se prin culoarea centurii. (alb, galben, portocaliu, verde, albastru, maro, neagru roşu /alb si purpuriu).

Judo-ul, în afara valenţelor sportive şi marţiale are o profundă dimensiune spirituală în care formarea caracterelor şi cristalizarea personalităţii practicanţilor este scopul final.

Suprafaţa de lupta se numeşte *TATAMI* (saltele specifice). În *judo* se folosesc proiectări, fixări la sol, strangulări şi tehnici articulare, combatanţii încearcând să obţină victoria prin execuţia unui procedeu de luptă în picioare *(NAGE – WAZA)* sau a unor procedee de luptă la sol (*NE-WAZA*).

Lupta se încheie imediat ce unul din combatanţi a obţinut *IPPON* (10 puncte) sau se continuă până la epuizarea timpului regulamentar de luptă, când, în funcţie de punctele acumulate este desemnat câştigătorul.

Regulamentul permite organizarea competiţiilor pe categorii de greutate, nivel de vârstă, individual şi pe echipe, separat la masculin si feminin.

Evoluţia judo-ului, ca disciplină sportivă, de la infiinţare şi până în prezent, este strâns legată de evoluţia fenomenului sportiv, perceput azi ca un fenomen social de mare anvergură.

Introducerea sa pentru prima dată în programul Jocurilor Olimpice în 1964 a determinat răspândirea acestei discipline pe întreg mapamondul.

Competiţiile de *KATA* (tipar, forma) propun revenirea la tradiţie şi în acelaşi timp diversificarea formelor de manifestare competiţională. Acestea constau în prezentarea unor structuri de procedee

purtatoare de principii pe care se bazează judo-ul.

Există şapte *KATA* acceptate de Institutul *Kodokan*, cu toate acestea se concurează doar în cinci dintre acestea: *Nage no Kata, Katame no Kata, Ju no Kata, Kime no Kata şi Kodokan Goshinjutsu.*

SCURT ISTORIC AL JUDO-ULUI MONDIAL

1882 - **JIGORO KANO** întemeiază ***Kodokan***-ul

1918 - Se înfiinţează ***Budokwai***-ul la Londra

1924 - **Tatsuo Okoshi** pune bazele judo-ului brazilian

1925 - **Han Ho Rhi** introduce judo-ul în Elveţia

1928 - Începuturile judo-ului în Australia. dr. **A. Ross** în Brisbane şi **Shinzo Takaji** în Sydney.

1934 - Primul campionat European individual, **Dresda / Kristallpalast.**

1948 -Se înfiinţează la Londra **Uniunea Europeană de Judo**, englezii introduc judo în Noua Zeelandă

1950 - **Andre Kolychkine** elevul lui **Kawaishi** introduce judo în Cuba. Judo este introdus în Luxemburg, Republica Democrată Germană, Portugalia, Yugoslavia, Danemarka şi Cehoslovacia.

1951 - Se înfiinţează **Federaţia Internaţională de Judo**, are loc primul Campionat European după cel de-al II-lea război mondial

1952 - Havana - Cuba, primul campionat pan American, se înfiinţează **Federaţia Australiană de judo**

1956 - Japonia - primul **Campionat Mondial**

Taipei - se înfiinţează **Uniunea Asiatica de Judo**

Sydney - Australia, primul campionat al Australiei, se înfiinţează **Federaţia de Judo din Noua Zeelandă.**

1960 - Roma - sesiunea a-58-a a C.I.O. include Judo în programul J.O. de la Tokyo pentru 1964

1961 - **Louis Guirandou N'Diaye**, înfiinţează **Uniunea Africană de Judo**

1961 - Finlanda se afiliază la E.J.U.

1964 - Judo este pentru prima dată în programul J.O. Tokyo - Japonia.

1966 - Manila - Filipine - primul campionat al Asiei

1968 - FRJ se afiliaza la EJU.

1968 - Se înfiinţează **Uniunea Pan Americană**

1975 - Munchen - Germania, primul Campionat European feminin

- New York, primul Campionat Mondial feminin

- Berlin, a 90-a întrunire a C.I.O. se hotărăşte introducerea în programul J.O. a judo-ului feminin şi scoaterea din programul J.O. a probei "open"

2000 - În fruntea EJU este ales un român: **Marius L. Vizer**

2004 - **Marius L. Vizer** este reales în funcţia de preşedinte EJU

2007 - In fruntea IJF - ului este ales un român: **Marius L. Vizer**

REPERE ISTORICE PRIVIND DEZVOLTAREA JUDO-ULUI ROMÂNESC

1912 - Apare cartea scrisă de un subofiţer din Jandarmeria română **Gheorghe Carapancea** *Curs complet de jiu-jitsu - Metoda practică de apărare* . Cartea se află în colecţia bibliotecii Academiei Române, şi a fost semnalată pentru prima dată ca făcând parte din biblioteca personală a lui Tudor Arghezi.

1923 - Românul **J. Gerota** apare într-o fotografie document împreună cu **Yukio Tani** şi probabil **Keishici Ishiguro** la Clubul Budokwai din Londra. Fotografia se află în colecţia particulară a lui **Mihail Donciu**.

1928 şi **1929** - Keishici Ishiguro (1897-1974) predă "Jiu-Jitsu" la Bucureşti în cadrul O.N.E.F., ocazie cu care ofiţerul de poliţie **Emilian Teacă** şi ofiţerul de jandarmi **Dumitru Carapancea** obţin centura neagră.

1930 - Emilian Teacă înfiinţează un club de jiu-jitsu după metoda Kano.

1934 - Se organizează la Bucureşti prima competiţie de jiu-jitsu (metoda lui Kano) în România.

1934 - Pe agenda primului Campionat European care urma să aibe loc la Kristallpalast din Dresda,

apar cluburi de jiu-jitsu din România alături de cluburi din Danemarca, Germania, Franţa, Italia, Austria, Suedia, Elveţia, Cehoslovacia, Ungaria şi chiar o echipă denumită "The New York Dojo".

1935 - Apare în editura „E. Marvan" din Bucureşti lucrarea *Arta apărării personale (jiu-jitsu)* de **Teacă Emilian**

1935-1947 - Teacă Emilian predă un curs de autoapărare la I.N.E.F.

1937 - Are loc Campionatul Naţional - open de jiu-jitsu - la Ploieşti. Învingător la categoria ofiţeri: **Pavel Capotă**, iar la subofiţeri sergentul **Doru P. Buţiu**.

1944 - 1953 - Elemente din Judo sunt practicate doar în medii militare. Din această perioadă există mărturii fotografice reprezentându-l pe fostul ofiţer de jandarmi **Pavel Capotă** practicând judo într-un grup de tineri, probabil militari.

1956 - Apar primele cercuri şi secţii organizate de judo în cadrul unor asociaţii sportive existente:

- "U.V.A.- A.M.E.F.A." / "Vagonul" Arad - antrenor, olimpicul gimnast **Botez Mihai.** Printre primii elevi ai maestrului Botez au fost **Butiu Doru, Frentiu Mircea, Baityi Ivan, Cernusca Cezar, Bogdan Constantin,**

- Cerc judo - la liceele "Spiru Haret" şi I. L. Caragiale şi mai apoi Şc. Sp. Nr. 2 Bucureşti - antrenor prof. **Florian Frazzei.** Printre primii elevi ai profesorului Frazei se numarau **Adrian Vulgaris, Lucian Grigoropol, Donciu Mihail, Saramet Mihail Remus, Saremet Romulus, Dinu Pescariu, Smuca Ion, Mircea Gatea, Lascar Tuduciuc.**

- "Agronomia" Bucureşti - antrenor prof. **Ioan Avram.** Printre elevi profesorului Avram ii menţionăm pe **Sorin Arjoca, Marinescu Florentin, Serban Vasile, Velici Florian**.

1957 - U.C.F.S., prin Federaţia Română de Lupte creează un centru experimental de predare a judo-ului condus de **Florian Frazzei.**

1958 - Arad, prima competiţie inter-cluburi "Vagonul" Arad şi Şc. Sp. Nr. 2 Bucureşti, anul următor are loc revanşa la Bucureşti.

1959 - Se înfiinţează la Bucureşti secţiile de judo A.S. "Vulcan" condus de **Vasile Gotelet.**

1960 - Studentul **Constantin Bogdan** predă judo la Institutul de Cultură Fizică Bucureşti. Menţionăm dintre primii săi elevi pe: **Hantău Ioan, Bucur Nicolae, Gyarmati Francisc, Barbuţa Ion, Carstea Gheorghe, Dinu Kristof.**

1961 - Invitat pentru schimb de experienţă de Lotul Naţional de Lupte, din România, antrenorul japonez **Shigeru Kasahara** predă elemente de judo în 1961, 1963 şi 1964.

1962 - În organizarea U.C.F.S. Bucureşti are loc primul campionat pe echipe al capitalei la judo, concurs câştigat de către echipa Institutului de Cultură Fizică (I.C.F.).

1962 - Bucureşti 3 iunie, la patinoarul 23 August, are loc prima competiţie internaţională de judo cu echipa sindicală franceză F.S.G.T. Neexistând încă federaţie de specialitate, această întâlnire a avut loc sub patronajul F.R. de Lupte. Echipa F.S.G.T. a învins atunci echipa noastră cu 9-2. Arbitrul competiţiei a fost **Vasile Gotelet**.

1963- se infiinţează **secţia de judo I.O.R**. condus de către ing. **Urmă Liviu**. Menţionăm câţiva dintre elevii lui Liviu Urma: **Ilie Marinescu, Ghita Lucian Dan Georgescu, Tosun Viorel, Ilie Gheorghe, Vasile Alexandru, Gavra Dorin, Mircea Notopol.**

1963 - Prima competiţie a echipelor de judo din Bucureşti ţinută la Sala Floreasca.

1963 - A doua întâlnire internaţională în compania echipei F.S.G.T. la Bucureşti urmată de o demonstraţie pe stadionul din oraşul Slobozia. Meciurile s-au desfăşurat pe un "tatami" dispus pe terenul de tenis al C. S. Progresul Bucureşti. De această dată echipa română învinge F.S.G.T.-ul cu 7 -2.

1964 - Bucureştiul a fost vizitat de un judoka francofon centura neagră 2 Dan - **Jaques Sirop** - care participă la antrenamentele clubului condus de Florian Frazzei.

1965 - La Mediaş se desfăşoară **Cupa " Târnava"** pe echipe, cu participarea echipelor din Bucuresti, Arad, Târgu Mureş şi Mediaş.

1965 - Primul Campionat al Municipiului Bucureşti organizat de C.M.E.F.S. - competiţie desfăşurată la Arena Circului de Stat.

1967 - Prin ordinul Ministrului de Interne se înfiinţează secţii de judo la asociaţiile sportive ale

M.I. - "Straja" în mai multe oraşe ale ţării.

1967 - La Arad are loc competiţia internaţională de judo organizată în data de 23 august pe stadionul Constructorul (în nocturnă) între echipa „Vagonul" şi „Elore Spartacus" Bekescsaba

1968 - Se desfăşoară la Arad competiţia internaţională de judo între „Vagonul" Arad şi „Judo Club Samurai" Macerata din Italia pe scena Teatrului Naţional iar două luni mai târziu „Vagonul " Arad luptă cu „Universitatea" Belgrad ocazie cu care are loc şi o demonstraţie de karate (kata şi kumite) susţinută de către echipa de karate care a însoţit echipa de judo italiană.

Până în 1968 - Apar secţii de judo pe lângă cluburi sau asociaţii sportive după cum urmează: IOR – ing Urma Liviu; Institutul Agronomic Bucuresti-prof. Avram Ioan; S.S.Nr.2 Bucureşti - prof Frazzei Florian; I.C.F.- Bucureşti – Bogdan Constantin; Universitatea Bucureşti – Nicolescu Frankie; Progresul Bucureşti – Zama Dumitru; Politehnica Bucureşti – Marinescu I.; Tinereţea Bucureşti – Danciu Nicolae; Institutul de Arhitectură Bucureşti – Florian Frazzei; Antrefrig Bucureşti – Vasile Nicolae; I.M.F. Iaşi – dr. Schekter Izu si Purtuc Mircea.; Universitatea Iaşi- prof Luca Gheorghe; Romana – Dr. Serban Vasile; Braşov – ing. Purtuc Nicolae; Mediaş – prof. Bucur Nicolae; Sibiu – Dr. Crisan Vasile; Oţelul Rosu – Maran Gheorghe; Arad – Mihai Botez ; Timişoara – Petroiu Dan; Cluj - Doru Butiu; Târgu Mureş – Gyarmati Francisc .

1968 - la 21 Mai, are loc Adunarea Generală de înfiinţare a Federaţiei Romane de Judo. Se hotărăşte înfiinţarea Federaţiei Române de Judo. Primul preşedinte onorific al acesteia fiind prof. **Emilian Teacă,** iar primul Secretar General a fost ales prof. **Anton Muraru**. Componenţa primului birou federal a fost următoarea:

G-ral maior dr. Paul MARINESCU Comandantul trupelor de securitate - Preşedinte între anii 1968 -1975; Alexandru SIPERCO - (vicepreşedinte C.I.O.) – Vicepreşedinte; Titus DEAC –Vicepreşedinte; Anton MURARU - (şef. Comisie sport a C.O.B.) - Secretar General; Ioan AVRAM -preşedintele Colegiului de Antrenori; Radu GRUIA - preşedintele Colegiului de Arbitri; Ovidiu MOŢEŢEANU - preşedintele Comisiei de Disciplină; Mihai BOTEZ - preşedintele Comisiei Centurilor Negre ; Liviu URMĂ - preşedintele Comisiei de Juniori.

Primii antrenori de lot:

juniori - **Bucur Nicolae** şi **Urmă Liviu** 1968 - 1970

seniori - **Bogdan Constantin**, 1969 – 1975 şi **Gheorghe Donciu** 1969 -1977

1968 - Apare un material de uz intern intitulat *Procedee tehnice Judo*.

- Primul stagiu de perfecţionare al antrenorilor români, condus de medaliatul cu bronz la Campionatele Mondiale de la Salt Lake City (1967) **T. Matsuzaka** şi prof. **H. Fujita**. Acest curs de perfecţionare suigeneris a contribuit substanţial la creşterea calitativă a judo-ului competiţional din România. Sunt acordate primele centuri negre din Romania

1969 - În sala "Floreasca" din Bucureşti, se desfăşoară prima ediţie a Campionatului Republican pe echipe. Învingătoare a fost echipa C.S."Rapid" Bucureşti, urmată de "Politehnica" Timişoara şi I.E.F.S. Bucureşti.

- prima ediţie a Campionatului Republican Individual al Seniorilor. Iată şi lista primilor campioni ai României la Judo: cat. 56kg. Cojocar Ovidiu (Politehnica Bucureşti); cat. 63 kg. Georgescu Eugen (I.O.R. Bucurşti); cat. 70 kg. Ezechil Nicolae (CS Politehnica Timişoara); cat. 80 kg. Kaupert Ioan (CS Vagonul Arad); cat. 93 kg. Herman Ioan (I.C.F. Bucureşti); cat. +93 kg. Boşcu Gh. (AS Straja Bucureşti).

- În edituara „Consiliului Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport", apare *Judo* de **Ioan Avram.**

- Sub egida Institutului de Educaţie Fizică şi Sport apare lucrarea *Judo* autori: **V. Popovici, V. Gotelet şi I. Hantău,** prefaţa semnată de E. Teacă.

- În editura „Militară" apare lucrarea *Jiu-jitsu – Arta apărării individuale* semnată de **Florian Frazzei.**

- În editura „Consiliului Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport" apare *Învăţaţi Judo* de **Florian Frazzei.**

- La prima ediţie a Campionatelor Internaţionale de Judo ale României, într-o companie selectă

de şase reprezentative naţionale, judoka români, lipsiţi de experienţa marilor întreceri internaţionale, ocupă ultimul loc.

1970 - Prima victorie internaţională, România învinge puternica echipă de tineret a Cehoslovaciei cu 3-2. Victoriile sunt obţinute de **Lazăr Moldovan, Ioan Petrof şi Dumitru Alexandru.**

1971 - În editura „Stadion" apare lucrarea *Judo* de **Ioan L. Avram şi Anton Muraru.**

- La Campionatele Internaţionale ale Bulgariei, sportivii români obţin primele medalii internaţionale prin **Ionel Lazar** si **Gh. Boşcu** (bronz) .

- Primul succes la o competiţie internaţională a fost obţinut de arădeanul **Ionel Lazăr,** la categoria mijlocie, cu prilejul Campionatelor Intemaţionale de Tineret ale României, unde **Lazăr I.** a reuşit să-l învingă în finală pe sovieticul Aleksei Volosov care mai târziu devine campion european, mondial şi olimpic.

- **Vacklav Briza** şi arbitrul **Jan Reisser** din Cehoslovacia vizitează România - eveniment important pentru înţelegerea regulamentului de arbitraj, Reisser fiind un arbitru cu experienţă internaţională.

- Inspectoratul General al Miliţiei- serviciul Studii şi Documentare, editează *Judo Jiu Jitsu Karate în Lupta corp la corp* (uz intern) de lt. Maj. **I. Enache.**

1972 - Apare în editura „Militară" *Judo- de la centura albă la centura neagră* de **Florian Frazzei**, o carte de 343 de pagini cu chinograme excepţional prezentate de **Lucian Grigoropol** ca Tori.

- În editura „Stadion", apare *Judo-centurile colorate* de **Vascul Popovici, Ion Hantău şi Vasile Gotelet**. Procedeele tehnice sunt executate de **Ştefan Vodă şi Lucea Sabin.**

1972-1973 - **Lucian Grigoropol** este Preşedintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1973 - Echipa României ocupă locul 7 la C.E. Echipa a fost formată din **Lazăr Moldovan, Cornel Roman, Ionel Lazăr, Dumitru Alexandru.** Gheorghe Dumbravă a ajuns după terminarea competiţiei astfel încât echipa a luptat cu patru sportivi.

1973-1977 – **Laurenţiu Dumitru Vasilescu** este Preşedintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1974 - Echipa de judo a României participă pentru prima dată la un C.E. Acolo, la Londra, reprezentantul nostru **Iacob Codrea** a ocupat un meritoriu loc 5.

- F.R.J organizează un stagiu pentru antrenori condus de sovieticul **Nicolai Filimonov**.

- Are loc stagiul tunisianului **Summer Ali** la care participă mai mult cluburi universitare, stagiul fiind organizat la I.E.F.S. de către profesorul **Ioan Hantău,** care l-a întâlnit pe specialistul tunisian la turneul de la Strassburg. Summer Ali era un expert excepţional, posesor a 5 Dan obţinut la Kodokan.

- În editura „Didactică şi Pedagogică" apare *Judo-pentru pionieri* de prof.**Anton Muraru.**

1975 - La Sala Floreasca, românii au posibilitatea să vadă o demonstraţie excepţional susţinută de **Yoshinori Takeuchi** - şeful diviziei internaţionale a Kodokan - **Hidemitsu Kamisaka** şi **Masatoshi Shinomaki** celebrul campion mondial de categorie grea care în 1969 la învins pe olandezul Willem Ruska iar în 1971 pe sovieticul Vitali Kuznetsov. Aceştia printre altele demonstrează pentru public pentru prima data kata. În următoarele zile cei trei maeştri participă la antrenamentele lotului nostru de seniori.

1975 - General maior **Constantin Mleşniţă** - Comandantul trupelor de securitate din România devine preşedintele F.R.J. până în anul 1982.

1975 - În editura „Sport –Turism" apare Lecţii de judo de prof. **Anton Muraru**

1975-1977 Sensei **Han-Chang He** 6 DAN predă judo în România.

Acest episod a fost poate cel mai important din istoria judo-ului românesc. Acest maestru posesor al Dan-ului 6 încă din 1949, după care Coreea de Nord nu a mai avut legături cu Japonia, a stat la baza performanţelor excepţionale din judo-ul cubanez, dar şi din cel românesc.

În perioada şederii sale în România, „Sensei" a supervizat antrenamentele loturilor naţionale dar a condus şi stagii la centrele importante din ţară: Bucureşti, Braşov, Miercurea Ciuc, Oradea, Iaşi, Oneşti.

Unul din cele mai importante stagii pe care „Sensei" le-a condus în România a fost tabăra Ministerului Învăţământului ţinută la Făgăraş în 1975 şi la care au participat cei mai buni sportivi de

la Şcolile Sportive din ţară împreună cu antrenorii lor. „Sensei" a clarificat aici terminologia legată de prize, *tai sabaki, ukemi* ş.a. Procedeele de bază din judo au fost clarificate insistându-se asupra tai *sabaki*-ului, de asemenea s-au predat combinaţiile clasice din judo. A fost o adevărată şcoală de vară.

1977 - Echipa ţării noastre câştigă Campionatul Balcanic pe echipe şi 4 medalii de aur prin **Nicolae Constantin**, **Arpad Szabo**, **Cornel Roman** si **Toma Mihalache.**

1977-1982 – Mihai Botez este Preşeditele Colegiului Central al Antrenorilor

1977 - Ludwigshafen (R.F.G.) - locul 3 pe echipe, după victoriile obţinute asupra Finlandei, Spaniei, Ungariei, **R.F.G.** şi Angliei. Echipa României era formată din **Arpad Szabo, Constantin Niculae, Cornel Roman, Gheorghe Nache, Toma Mihalache, Deszo Udvari şi Iacob Codrea.** La Ludwigshafen, **Arpad Szabo** a cucerit medalia de bronz la categoria 60 kg.

1977-1988 - **Mihai Platon** este Preşedintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1978 - Arpad Szabo cucereşte medalia de argint la Campionatele Europene de la Helsinki.

1979 - Bruxelles, **Nicolae Vlad** (la cat. uşoară) şi **Toma Mihalache** (la cat. mijlocie) obţin medalia de bronz la C.E.

- F.R. Judo organizează un stagiu condus de un exponent al şcolii franceze de judo - **Cloud Beaux**. Dorind să asigure condiţii bune participanţilor, federaţia organizează stagiul la Hotel „Turist" din Bucureşti unde lipsa unui tatami mare a umbrit valoarea stagiului.

1980 - Viena. Pentru prima dată, în scurta istorie a judo-ului nostru, un judoka din România urcă pe cea mai înaltă treaptă a podiumului. **Nicolae Vlad** devine campion european la categoria 71 kg. Vlad îşi învinge patru dintre adversari înainte de limită prin *ippon*. Doar un singur meci, din totalul celor cinci pe care le-a susţinut, l-a încheiat printr-o victorie la puncte - *cu Waza - Ari*, în faţa unuia dintre cei mai buni sportivi ai vremii, Karl Heins Lehman din fosta R.D.G. La aceeaşi competiţie, **Frăţică Mircea** obţine medalia de bronz la categoria 78 kg.

1980 - Se înfiinţează primul Centru Olimpic de judo juniori la Târgovişte, antrenor **Marinescu Nicolae.**

1981 - Campionatele Europene, Ungaria, Debrecen. **Constantin Niculae** 65 kg devine campion european, învingându-l pe campionul olimpic de la Moscova Thyeri Rey, **Szabo Arpad** 60 kg medalie de argint iar **Topliceanu Simion** medalie de bronz la 71kg.

1981 - La Maastricht (Olanda), în cadrul cat. 65 kg., **Nicolae Constantin** devine primul român vicecampion mondial de judo fiind învins în finală de o legendă a judo-ului japonez, Katsuhiko Kashiwazaki.

- Cu ocazia unei finale de juniori pe echipe, la Oneşti, federaţia română organizează un stagiu prin care intenţiona să omogenizeze percepţia tehnicilor judo în ţară. Stagiul pe tatami a fost condus de prof. **Muraru Anton**, iar invitatul **Hubert Sturm** din R.D.G. a susţinut cursul teoretic. Hubert Sturm, în prezent 8 Dan, originar din Frankfurt pe Oder este unul dintre pionierii judo-ului din Germania de Est alături de Horst Wolf.

- În editura Sport-Turism apare **"***Judo tehnici de luptă la sol"* de **Vlad-Grigore N. Laşcu** şi **Vasile Gotelet.**

1982 - La Târgovişte s-a organizat primul Campionat European de Juniori în ţara noastră. Medaliile de bronz au fost obţinute de **Serban Cornel Ilie** 65kg si **Polint Attila** 86 kg.

- Mircea Frăţică, urcă pe cea mai înaltă treaptă a podiumului Campionatelor Europene, la Rostock, în R.D.G., învingându-l în finală pe Sota Habareli (U.R.S.S.), fostul campion european.

- General **Locotenet Gheorghe Lavric** - Şef al Marelui Stat Major al Ministerul Forţelor Armate devine preşedintele F.R.J. până în 1986, vicepreşedinte **Victor Mihu** şi col. **Gheorghe Olteanu** care rămâne vicepreşedinte până în 1989.

1983 - Moscova, Campionatele Mondiale de Seniori două medalii de bronz: **Mircea Frăţică** 78 kg şi **Cioc Mihai** +95 kg.

- În editura Scrisul Românesc Craiova apare **„***Antrenamentul sportiv în Judo***"** de **Stelian Ştefănuţ.**

1983 -1987 - Nicolae Marinescu este Preşedintele Comisiei Centrale de Antrenori.

1984 - Liege - Belgia, C.E. seniori, **Nagy Istavan** obţine medalia de bronz la 71 kg iar **Cioc Mihai** medalia de bronz la open.

- La Jocurile Olimpice de la Los Angeles, judoka români obţin primele medalii olimpice prin **Mircea Frăţică** 78 kg şi **Cioc Mihai**, categoria open.

- Stagiul de la Târgovişte, a avut ca invitaţi pe **Toshiyuki Murata** 7 Dan, **Kazuhiro Ninomya** 6 dan, elevul legendarului Isao Okano (C. M. în 1973 şi 1975), **Takafumi Ueguchi** 6 dan, învins doar de o altă legendă a judo-ului, Nobuyuki Sato şi **Yashushiko Moriwaki** 5 dan, C.M. în 1981. La stagiu a participat lotul de juniori al României şi antrenorii de la toate cluburile din ţară. S-au predat elemente de bază în lupta la sol, dar şi tehnici din *Nage Waza* la pas înapoi. În ultima zi a stagiului cei patru maeştri au prezentat o demonstraţie, printre altele a fost demonstrată *Nage no Kata*.

1985 - Hamar- Norvegia, **Şerban Ilie Cornel** campion european la categ 65 kg, învingându-l în finală pe Mark Alexandru, iar **Dani Gheorghe** obţine medalia de bronz la 60 kg.

– Kobe, CM Universitarere – **Mihai Cioc** loc. II, **Dani Gheorghe** loc III, **Serban Ilie Cornel** loc III.

1986 - Ing. **Victor Mihu** - Director al Combinatului de Oţeluri Speciale Târgovişte devine preşedintele F.R.J. până în 1989.

1986 - Mihai Botez este ales Preşedintele Colegiului Centurilor Negre din cadrul F.R.J

1986 - În editura „Sport-Turism" apare lucrarea *Judo - judo competiţional* de dr. Ing. **Vlad Grigore Laşcu.**

1987 - Paris categoria „grea" **Mihai Cioc** - Campion European.

1987-1990 – **Ioan Hantău** este preşedinte al Colegiului Central al Antrenorilor**.**

1988 - 1989 - **Ilie Papa** este Preşedintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1989 - la Ploieşti, F.R.J. invită doi maeştri japonezi: **E. Anzai**, 7 Dan şi **T. Abe**, 6 Dan. În cadrul stagiului, maeştrii japonezi au predat *Seoi Nage, Uchi-Mata, Harai Goshi, O Soto Gari, Ko Uchi Gari, Sasae Tsuri-Komi Ashi, Hikkomi Gaeshi* atacul la pasul înapoi a lui Uke, combinaţii, *Sen no Sen*, dar şi mult *Ne Waza*. În ultima zi a stagiului maeştrii japonezi au încântat asistenţa demonstrând *Nage no Kata şi Kodokan Koshin-Jutsu.*

1990 - Prof. **Ioan Hantău** - Şef de catedră A.N.E.F.S. devine preşedintele F.R.J. până în 1992.

1990 - 1993 - Constantin Ciolan este Preşedintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1990 - 1992 - Mihai Brăileanu este Preşedintele C.C. al Antrenorilor.

1990 - 1998 Dorin Gavra este Secretarul General al F.R.J.

1990 - Frankfurt - Germania, trei medalii de bronz la C.E. prin **Pătraşcu Stelian** 65kg**, Rusu Iulian** 78kg, **Grozea Marian** la open.

1990 - Editura Militară publică *Autoapărarea fizică* de **Iordache Enache.**

1991 - Praga, **Croitoru Adrian** obţine medalia de bronz la C.E. la categoria 86kg.

1991 - Florin Daniel Lascău devine primul roman Campion Mondial. Acesta obţine titlul suprem la categoria 78 kg la Barcelona în culorile Germaniei unde era stabilit din 1988.

1992 - Paris, **Croitoru Adrian** 86 kg şi **Richter Simona** obţin medalia de argint la Campionatele Europene de seniori şi senioare.

1992-1998 – Bordea Constantin este presedintele Colegiului Central al Antrenorilor

1992 - În editura „Sport-Turism" apare lucrarea *Judo şi Kata* de dr. Ing. **Vlad Grigore Laşcu.**

1993 - Hamilton, Canada, **Croitoru Adrian** obţine medalia de bronz la 86 kg.

- Prof. **Anton Muraru** fostul secretar general până în 1989 - Şef serviciu în Ministerul Sporturilor devine preşedintele F.R.J. până în 1994.

- apare revista **„Judo Sport Magazin"** până în anul 2000, editată de Savu Constantin şi Marinescu Nicolae.

1993 – 1995, Ionel Stoicuţ este Preşedintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1994 - Gdansk - Polonia, **Adrian Croitoru** obţine medalia de bronz la C.E. la categoria 86 kg.

- Cairo - Egipt, **Lungu Alexandru** obţine

medalia de aur la C.M. Juniori. la categoria +95 kg.

1994 - 1995 - **Radu Abălaru** este Preşedintele C.C. al Antrenorilor.

1995 - Omul de afaceri **Marius Vizer** devine preşedintele F.R.J. până în 2001.

- Birminghan, **Richter Simona** obţine medalia de bronz la open.

1995 - 2003 Constantin Savu este Preşedintele Colegiului Central al Arbitrilor.

1996 - informaţii masive şi foarte precise au fost predate la stagiul de la Poiana Braşov de către spaniolii **Maurici Casasayas** şi **Jose Marcobal Martinez**, care au trecut în revistă tehnicile *Seoi Nage, O Soto Gari, O Uchi Gari, Uchi Mata şi Soto Maki Komi* într-o manieră competiţională. De asemenea aceştia au arătat, pentru prima dată în România, "roza deplasărilor" în cinci direcţii. O foarte bună impresie a lăsat şi lecţia de luptă la sol predată de cei doi profesionişti.

- Haga, Olanda, **Moise Laura** 48 kg **şi Simona Richter** – open obţin medalia de bronz la C.E.

- În editura „Didactică şi Pedagogică" apare *Manual de Judo* de prof.dr. **Ioan Hantău.**

- În editura Universităţii „Lucian Blaga" Sibiu apare *Judo în imagini şi cuvinte* de prof.dr. **Dionisie Marian Turcu.**

1997 - Bercean Florin, este numit la Lotul Naţional de Junioare, pornind astfel un lung şir de succese internaţionale culminând cu medalia de aur la J.O. Beijing obţinută de **Alina Dumitru** - 48 kg.

- Ostende, Belgia, **Ivan Radu** obţine medalia de bronz la categoria open în cadrul C.E.

- Donciu Mihail stabilit în Germania, unde a condus diferite loturi nationale ale acestei ţări, la invitaţia F.R.J. conduce stagiul de perfecţionare de la Poiana Braşov şi participă ca lector la Stagiul de la Băile Felix din 2003 şi 2004.

- Lascău Daniel Florin, - revine în ţară ca lector la stagiile naţionale de la Băile Felix şi promovează începând cu 2005 o metodă originală de construcţie a sistemelor de Tokui Waza.

1998 - Oviedo, Spania, **Radu Ivan**, obţine medalia de argint la C.E.

1998 - 2000 - Lazăr Loghin este Secreatarul General al F.R.J.

1998-2001 – **Nicolae Marinescu** este Preşedintele C.C. al Antrenorilor.

1999 - Tokyo, Japonia, **Croitoru Adrian** obţine medalia de bronz la 90kg în cadrul C.M.

- Bratislava, **Moise Laura** obţine medalia de argint la C.E. categoria 48 kg.

- Bratislava, C.E. seniori, **Lungu Alexandru** obţine medalia de bronz la categoria open.

2000 - 2004 - **Vizer L. Marius** este preşedinte al E.J.U. – European Judo Union, fiind primul român care ocupă o funcţie într-un for european.

2000 - 2002 - Ioan Perţe este Secretarul General al F.R.J.

2000 - Prima medalie olimpică obţinută la feminin de către **Simona Richter**, sub îndrumarea antrenorului Bercean Florin.

- Wroclaw, Polonia, **Moise Laura** Campioană Europeană la 48kg, iar **Croitoru Adrian** Campion European la 90 kg, în timp ce **Dinea Ioana** 52 kg obţine medalia de bronz. Echipa de fete **Moise Laura, Dumitru Alina, Dinea Ioana, Mihalcea Nicoleta, Richter Simona şi Sandu Alina**, obţin medalia de argint pe echipe.

- În Tunis, Tunisia, **Dumitru Alina** devine Campioană Mondială la U20, categ. 48kg.

– La Oradea, s-a organizat experimental **Cupa Europei la cadeţi.**

- În editura „Ştefan Lupaşcu" - Iaşi apare lucrarea *Judo - pregătirea tehnică prin perfecţionarea funcţiei de echilibru* de lect dr. şi antrenor emerit **Constantin Bordea.**

- La Chişinău apare lucrarea *Pregatirea fizică a judocanilor de performanţă* de prof.dr. **Ioan Hantău** şi prof dr. hab. **Veaceslav Manolachi.**

- În editura „Primtech" apare *Structura antrenamentului la judo* de prof dr. **Ioan Hantău.**

2001- 2002 Om de afaceri orădean **Ovidiu Bârgău** devine preşedintele F.R.J.

2001 - Se înfiinţează Veteran Judo Club „Phoenix Oradea" cu scopul de a polariza activitatea veteranilor orădeni. Primul preşedinte este orădeanul **Bondor Andrei**. Ulterior acest club devine Veteran Judo Club „Phoenix"- România gestionând activităţile veteranilor români.

2001-2009 Apare publicaţia cu distribuţie

internă *„ Judo Spirit ”* editată de Colegiul Central al Antrenorilor şi Veteran Judo Club Phoenix.

2001-2002 – C.C. Antrenori se transformă în Comisie Tehnică, avându-l ca preşedinte pe **Ioan Moraru**

2002 - 2003 - Orădeanul **Ioan Lascău** este preşedintele F.R.J.

2002 - 2003 - Mihai Cioc este Secretarul General al F.R.J.

2002 - La Rotterdam - Olanda la C.E Juniori **Croitoru Alina** la 78kg oţine aurul.

- La Bucureşti a avut loc prima ediţie Masters organizată de UEJ şi FRJ.

- În Jeju - Korea la C.M de juniori **Bogdan Carmen** obţine aurul la 48kg, iar **Buşanu Ion** la 66kg şi **Bucşa Marius** la 90kg obţin medalia de bronz.

- Prima medalie pentru mişcarea de veterani din România este obţinută de arădeanul **Mureşan Ştefan** la C.M. de la Londondery - Irlanda. Acest succes deschide o întreagă pleiadă de campioni şi medaliaţi la Campionate Europene, Mondiale şi turnee internaţionale de veterani. Amintim doar câteva nume de notorietate: **Lazăr Loghin, Lazăr Ionel, Sziler Iosif, Chirazi Marin, Bodea Vasile, Pandur Dan, Petras Laszlo, Costin Adrian, Cristian Varga, Blendica Vasile, Gotca Constantin, Ciuciu Florinel, Vulpoi Nicu, Liviu Vanau, sau Stere Lena.** Este interesant de notat ca V.J.C. „ Phoenix” a adunat nu numai sportivii veterani din România ci şi mulţi veterani din diaspora.

2003 - 2009 - **Liviu Luca** este ales preşedinte al F.R.J.

2003-2008 - **Savu Constantin** este Secretar General al F.R.J

2003-2006 – Paul Augustin este Preşedintele Colegiului Central al Arbitrilor.

2003 - 2009 - **Constantin Bogdan,** revenit în ţară în 1993 după 12 ani în care a antrenat în Israel, participă ca lector la stagiile F.R.J. coordonând ca preşedinte Colegiul Naţional al Centurilor Negre

2003-2009 - Se revine la denumirea de C.C. al Antrenorilor, activitate coordonată ca Preşedinte de **Ion Ene Mircea.**

2003 - În editura „Bren” apare *Puterea în Judo* de lect. univ dr.**Laurenţiu Bocioacă.**

- În editura „Universităţii Piteşti ” apare *Analiza biomecanică a căderilor defectuoase din judo* de **Roşu Daniel, Bărbuceanu Mircea, Iorga Şiman Ion.**

2003 - În editura „Vasile Goldis” University Press - Arad apare *Judo fundamental* de **Constantin Bogdan şi Mihai Telechi.**

– Oradea, a avut loc Campionatul European pe echipe.

2004 – Pentru prima dată în ţara noastră, la Bucureşti, s-a organizat **C.E. seniori** unde **Dumitru Alina** la 48kg şi **Aluaş Ioana** la 52kg au obţinut aurul.

2004 - În editura Fundaţiei Universitare „Dunarea de Jos” Galaţi apare *Judo - instruire, temperament, stil individual de luptă* de conf. univ dr. **Mircea Ion –Ene.**

2004 - 2007 - **Vizer L. Marius**, este reales ca preşedinte al E.J.U. Nu îşi desăvârşeşte mandatul până în 2008, fiindcă are câştig de cauză în contestaţia prilejuită de fraudele din timpul alegerilor împotriva fostului preşedinte Yong Sung Park (Korea) şi devine preşedinte I.J.F.

2004 - Pentru prima dată în ţara noastră, la Bucureşti, s-a organizat **C.E seniori** unde **Dumitru Alina** la 48kg şi **Aluaş Ioana** la 52kg au obţinut aurul.

- In Ljubljana - Slovenia, s-a desfăşurat C.E Tineret U23 unde **Brata Daniel** la 90kg a obţinut medalia de bronz.

- La Budapesta-Ungaria a avut loc C.M Juniori U20 unde **Danculea Costel** la 66kg a obţinut medalia de bronz.

- Rotterdam – Olanda, s-a desfăşurat CE cadeţi U17 unde **Dumitru Violeta** la 40kg şi **Rusu Cezar** la 50kg au obţinut aurul.

2004-2009 - **Pierluigi Comino**, un enciclopedist al judo-ului, expert în kata, a studiat judo la Universităţile Tenri, Tokai şi Kokusai Budo, participant la douăzeci de seminarii de kata la Kodokan, conduce mai multe stagii de kata la Oradea în perioada 2004-2009; antrenează lotul României de kata la dojo-ul său din Udine în mai multe rânduri; participă la Stagiul Naţional de la Felix din 2006, 2007

şi 2009. Poate fi considerat sursa rezultatelor excelente la C.E. de kata din 2005, 2008 şi 2009 de către judoka Surlă Iulian şi Fleisz Ciprian.

2005 - Rotterdam - Olanda s-a desfăşurat C.E seniori unde **Dumitru Alina** la 48kg a obţinut aurul, **Aluaş Ioana** la 52kg şi **Brata Daniel** la 100kg au obţinut bronzul.

- Hiroshi Katanishi 7 Dan, expert al Universităţii Tenri, probabil cel mai bun cunoscător al Tai Sabaki şi al oprtunităţilor de atac în funcţie de deplasări, autorul unei metodologii promovată de Institutul de Judo din Paris prin stagiul din 2003 şi 2005. Hiroshi Katanishi a condus două antrenamente la Stagiul Naţional de judo de la Băile Felix din 2005, unde şi-a prezentat metodologia.

- Londra primul Campionat European de kata. Cuplul **Surlă Iulian** şi **Fleisz Ciprian** obţine medalia de argint la Ju no Kata.

- La Cairo-Egypt a avut loc CM seniori unde **Dumitru Alina** la 48kg a obţinut locul III.

- După organizarea C.E seniori, UEJ ne-a încredinţat organizarea **Cupei Mondiale** la **seniori - Bucureşti** şi **T.I UEJ Cadeţi - Ploieşti.**

- Apare lucrarea *Judo Instruire şi antrenament* de prof. univ. dr. **Ioan Hantău.**

- În Niamey-Niger s-au desfăşurat Jocurile Francofoniei unde sportivii: Aluaş Ioana la 52kg obţine aur, **Brata Daniel** la 100kg obţine argint, **Baştea Claudiu** la 73kg obţine bronz.

2006 - La Tampere, Finlanda, s-a desfăşurat CE seniori unde **Dumitru Alina** obţine aurul la categ. 48kg iar **Aluaş Ioana** obţine argintul la 52kg.

- La Moscova, Rusia s-a desfăşurat CE tineret U23 **Făşie Dan** obţine aurul la 66kg. Tot în acelaşi an, **Făşie,** obţine la CE Juniori în Tallin, Estonia aurul la 66kg.

2006-2009 - Radu Frăteanu este Preşedintele Colegiului Central al Arbitrilor.

2006 - În editura „Academica" apare *Judo – studii, analize şi sinteze* de Daniel Roşu, Alexandru Chirilă, Mircea Ion-Ene, Marin Chirazi, Laurenţiu Bocioacă

- În editura „Pim" apare *Iniţierea în Judo – jocuri şi exerciţii cu partener* de conf. dr. **Marin Chirazi.**

2007 - Românul **Vizer L. Marius** devine al 9-lea preşedinte al Federaţiei Internaţionale de Judo.

- Rio de Janeiro-Brazilia la C.M seniori **Dumitru Alina** la 48kg a câştigat bronzul şi se califica direct la J.O Beijing 2008.

-La C.E seniori din Serbia, **Dumitru Alina** la 48kg, câştigă aurul.

- În Salzburg-Austria, la CE tineret U23, **Făşie Dan** la 66kg a câştigat argintul.

- **Vasile Alexandru** stabilit în Italia, unde antrenează un club de succes, participă ca lector la Stagiul Naţional de la Băile Felix.

- În editura „Zigotto" apare **–** *Judo teorie şi metodică* **-** de conf. univ. dr. **Mircea Ion -Ene**

2008 - În Lisabona, Portugalia, la C.E seniori **Dumitru Alina** căştigă pentru a 5-a oară consecutiv medalia de aur la 48kg, iar **Aluaş Ioana** la 52kg, obţine argintul.

- Medalia de aur la J.O / **Alina Dumitru** 48 kg. Cel mai bun rezultat al judo-ului românesc din toate timpurile.

- Cuplul **Surlă Iulian - Fleisz Ciprian** obţine medalia de aur la Nage no Kata la C.E. Kata de la Malta şi la prima Cupă Mondială de kata.

- În Zagreb Croaţia la C.E Tineret U23, Cătuna Andreea la 52kg obţine aurul, **Chiţu Andreea** la 57kg obţine argintul, **Făşie Dan** la 66kg şi **Matei Daniel** la 100kg obţin bronzul.

- În cadrul Campionatelor Mondiale pentru veterani desfăşurate la Bruxeles-Belgia, echipa României formată din, **Mureşan Ştefan, Lazăr Loghin** şi **Iosif Sziler** devine Campioană Mondială, învingând echipele Rusiei, Angliei şi Braziliei.

adjunct **Savu Constantin**.

- La Palatul Parlamentului din Bucureşti are loc festivitatea prilejuită de 40 de ani de la înfiinţarea Federaţiei Române de judo. Festivitatea a reunit pionierii judo-ului românesc, marii campioni dar şi un mare număr de antrenori, arbitrii şi membrii ai federaţiei care trăiesc în diaspora.

- În editura „Ex Ponto" apare **–** *Manualul Antrenorului* **-** de antrenor emerit prof**. Anton Muraru**

- În editura „Bremen" apare **-** *Antrenamentul Sportiv în Disciplinele de Combat* **-** de prof. univ. dr. **Dan Deliu.**

- În editura „Bremen” apare **-** *Metodica disciplinelor sportive de combat* **-** de prof. univ. dr. **Dan Deliu.**

- În editura „Zigotto” apare **-** *Autoapărare fizică prin tehnici de arte marţiale* **-** de conf. univ. dr. **Mircea Ion -Ene**

2009 - Bucureşti, cuplul **Surlă Iulian – Fleisz Ciprian** obţine medalia de aur la C.E. Kata şi medalia de bronz la primul Campionat Mondial de Kata din La Valeta.

- Adunarea Generală alege o nouă conducere a F.R.J. Preşedinte omul de afaceri **Eduard Doandes**, Vicepreşedinte **Florin Daniel Lascău**, Secretar General **Chirilă Alexandru**, Secretar General adjunct **Moraru Ioan**.

2010 - Dumitru Alina 48 kg Campioana Europeana si medalie de bronz la CM.

-Caprioriu Corina 57 kg Campioana Europeana

-Chitu Andreea Campioana Europeana U23

- Surla Iulian / Fleisz Ciprian loc II la CM si loc I. la CE (Nage no Kata)

- Alina Zaharia / Alina Cheru loc III CE kata (Ju no Kata)

- Echipa Romaniei seniori (Brata D./Fasie D / Halas M / Radu V / Danculea C) medalie de bronz la C.E. echipe.

Evoluţia judo-ului românesc şi rezultatele notabile obţinute de sportivi în competiţiile naţionale şi internaţionale nu puteau fi obţinute fără aportul tuturor tehnicienilor din Cluburile şi Asociaţiile sportive din ţară.

Din lipsa spaţiului menţionăm doar contribuţia antrenorilor care au condus loturile naţionale de-a lungul timpului, fără a garanta cronologia şi exhaustivitatea acestei liste: **Bogdan Constantin, Donciu Gheorghe, Mihai Botez, Urma Liviu, Bucur Nicolae Ovidiu, Han-Ciang-Hi, Pavelescu Cristian, llie Gheorghe, Marinescu Nicolae, Codrea Iacob, Lucea Sabin, Georgescu Florică, Barbu Aurel, Tancos Gall Joszef, Alexandru Vasile, Bordea Constantin, Hantău Ioan, Velici Florian, Arjoca Sorin, Ciolan Constantin, Petrof Ioan, Filip Alexandru, Roşu Viorel, Grecu Wilson, Sauciuc Costel, Toma Stefan, Moţiu Petre, Nicolae Constantin, Guică Cătălin, Gavra Dorin, Pop Stefan Sapta Gabriel, Fraţică Mircea, Scrobotă Ana, Dumbravă Gheorghe, Pălărie Cornel, Iliescu Ioana, Bolbose Dragos, Scorbureanu Vasile, Coman Constantin, Vasilan Gicu, Stere Lena, Bercean Florin, Batkai Adalbert, Simona Richter,Vodă Ştefan, Alexandru Chirila, Rabolu Emil, Morar Emil, Domnar Ion, Creţu Octavian, Adrian Croitoru, Gianina Inclezan, Stănică Grosu, Zisu Alexandru, Laura Moise, Surlă Iulian, Fleisz Ciprian, Aniţoaie Petrică.**

Menţionam în aceeaşi maniera aportul arbitrilor care şi-au adus contribuţia la selecţia celor mai „în formă” sportivi încă de la primele competiţii: **Vasile Gotelet, Grigoropol Lucian, Laurenţiu Dumitru Vasilescu, Mihai Platon, Tosun Viorel Donciu Florentin, Ilie Papa, Ionel Stoicuţ Paul Augustin, Savu Constantin, Radu Frăteanu, Filios Eugen, Gombosiu Claudiu, Tistu Constantin, Golăescu Constantin, Mazilu Gheorghe, Rosnic Anton, Paul Frăsina, Andronic Klaus, Irimia Dumitru, Roman Ion, Popa Marcel, Ştefănuţ Stelian, Ciolan Constantin, Cojocaru Petre, Pânzaru Vasile, Onea Mihai, Sziler Iosif, Jeberean Maris, Igna Ramona, Oltei Valentin, Brunchea Gh. Petre Adrian, Iortopan Gheorghe, Reisfeld Nicolae**, **Babiuc Ioana, Largu Constantin, Hilițeanu Liviu, Pall Gavril, Badea Valentin, Manolache Victor, Porumb Razvan**, Cârcioiu Mircea, Ionescu Dan, Smoleanu Marcian, Cristea Cosmin, Cincan Dumitru, Mălăescu Ion, Coman Doina, Mirica Iulian.

Materialul a fost elaborat cu acordul Federaţiei Române de Judo de către grupul de veterani format din Bogdan Constantin, Chirilă Alexandru şi Ion Ene Mircea.

* * *

CONDUCEREA FRJ 1968-2009

PRESEDINTII FEDERATIEI ROMANE DE JUDO

1968 – 1975 Gen. Maior Dr. PAUL MARINESCU - comandantul trupelor de securitate

1975 –1982 Gen. Maior Constantin MLESNITA - comandantul trupelor de securitate

1982 – 1986 Gen. locotenet Gheorghe LAVRIC - sef al Marelui Stat major in

Ministerul Fortelor Armate

1986 - 1989 Ing. Victor MIHU - Director al Combinatului de Oteluri Speciale Tirgoviste

1990 – 1992 Prof. Ioan HANTAU - Sef de catedra ANEFS

1993 - 1994 Prof. Anton MURARU - Sef serviciu Ministerul Sporturilor.

1995 – 2001 Marius VIZER (după care a fost ales președinte de onoare) – om de afaceri

2002 - Ovidiu BARGAU

2001 - Ioan LASCAU -

2003 – 2008 Liviu LUCA (după care a fost ales președinte de onoare) -

2009 – Doandeș Eduard

VICEPRESEDINTI

1982- 1986 – Victor MIHU

1982 – 1989 – COL. Gheorghe OLTEANU

2000- Petre LAZAROIU, Stefan TACHE

2001 – Luca Liviu, Alexandrescu Ioan

2002 – Lascău Ioan, Luca Liviu, Alexandrescu Ioan, Nistor Nicolae

2003 - Bârloiu Viorel, Alexandrescu Ion, Nistor Nicolae, Subțirelu Gabriel, Cearapin Tudor Teodor

2004 - Bârloiu Viorel, Alexandrescu Ion, Nistor Nicolae, Subțirelu Gabriel, Cearapin Tudor Teodor, Lascău Ioan

2005 - Barloiu Viorel;Bondor Andrei ,Subtirelu Gabriel; Alexandrescu Ion; Nistor Nicolae

2006- Barloiu Viorel;Bondor Andrei ,Subtirelu Gabriel; Alexandrescu Ion; Nistor Nicolae

2007- Barloiu Viorel

2008- Primvicepresedinte: Negrutzi Bogdan; Vicepresedinte Executiv: Barloiu Viorel

2009- Lascău Florin

2010- Lascau Florin;Lazaroiu Petre; Bota Mircea; Bondor Andrei; Marinescu Florentin

SECRETARI GENERALI/ SECRETAR FEDERAL / ANTRENOR FEDERAL/ DIRECTOR TEHNIC

1968 – 1990 - secretar general Anton MURARU

1990 – 1998 – secretar general Dorin GAVRA

1998 – 2000 – secretar general Lazar LOGHIN – antrenor federal Marinescu Nicolae

2001 - activul federației – secretar general Cioc Mihai, secretar federal Trifa Ioan; director tehnic principal Moraru Ioan; directori tehnici Ioan PERTE, Lazăr Loghin

2002 - activul federației: secretar general Cioc Mihai; secretar federal – Babiuc Ioana; director tehnic – Moraru Ioan

2003 - activul federației: secretar general Savu Constantin, antrenor federal Marinescu Nicolae;

2004 - secretar general - Constantin SAVU; antrenor federal Marinescu Nicolae, Savu Gheorghe

2005- Secretar General - Constantin Savu; Antrenor Federal - Gheorghe Savu

2006- Secretar General - Constantin Savu; Antrenor Federal - Gheorghe Savu

2007 - Secretar General - Constantin Savu; Antrenor Federal - Gheorghe Savu

2008- Secretar General &General Manager: Florin LASCAU; Secretar General Adj.si Trezorier Sef: Constantin SAVU; Antrenor Federal: Gheorghe Savu

2009- Secretar General Chirila Alexandru; Secretar General Adj Savu Constantin; Antrenor Federal Savu Gheorghe

2010- secretar general Pandele Ion

La desfășurarea activității federației au contribuit pe parcursul anilor si numerosi voluntari printre care și: Andronic Klaus;Rozea Marcu; Frasina Paul; Gheorghe Vasile și multi alții.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Atracţia kimonoului. Primul succes, pe tatami – campion naţional, la 11 ani

Concurs internaţional de judo, în 1962, între – selecţionata Bucureştiului şi selecţionata franceză FSGT.Oficiază primul arbitru român de judo, profesorul Vasile Gotelet. Întrecerea a fost organizată şi în 1963, contribuind la impulsionarea dezvoltării judo-ului în ţara noastră

Mihalache Toma medaliat cu bronz la CE din 1977 (în proba pe echipe) şi în 1979 (categ. 86 kg) la individual

Arpad Szabo – vicecampion european în 1978 (Helsinki) şi 1981 (Debrecen); medaliat cu bronz la CE din 1977(Ludwigshafen) – individual categ. 60 kg şi cu echipa

Valentin Bazon, într-o finală de campionat naţional cu unul dintre cei mai valoroşi reprezentanţi ai judo-ului românesc – Mihai Cioc – medaliat cu bronz la JO din 1984 şi la CM din 1983; campion european în 1987 (Paris) categoria +95 kg; medaliat cu bronz la CE din 1984 (Liège); vicecampion european de juniori în 1978

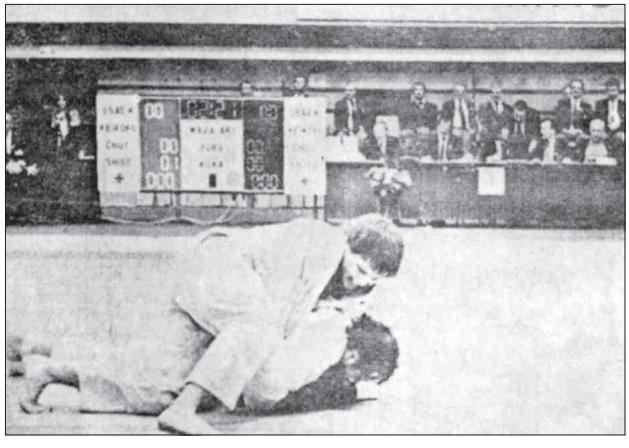

Judoka Mihai Cioc – medaliat cu bronz la JO din 1984, de la Los Angeles – categ. open şi la CM din 1983 (Moscova) – categ. +95 kg; campion european în 1987 (Paris) – categ. +95 kg; medaliat cu bronz la CE din 1984 (Liège)– categ. Open

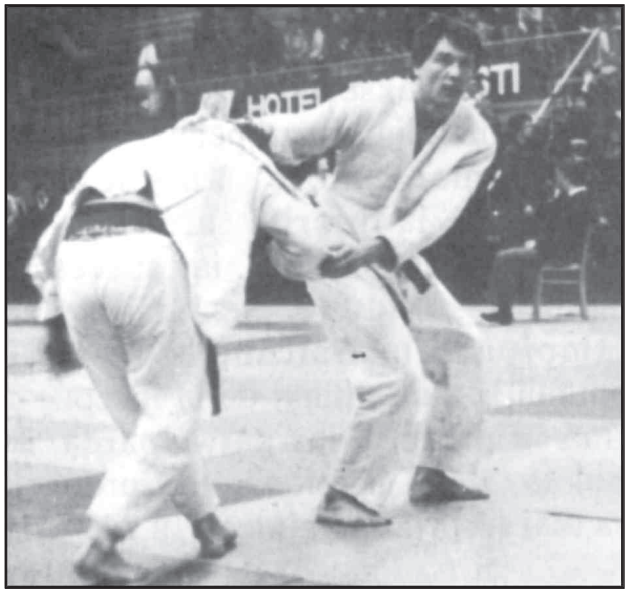

Constantin Niculae – vicecampion mondial în 1981 (Maastricht); campion european în 1981 (Debrecen) – JO din 1984 şi la CM din 1983 (Moscova); campion european în 1982(Rostock), medaliat cu bronz la CE din 1980 (Viena)

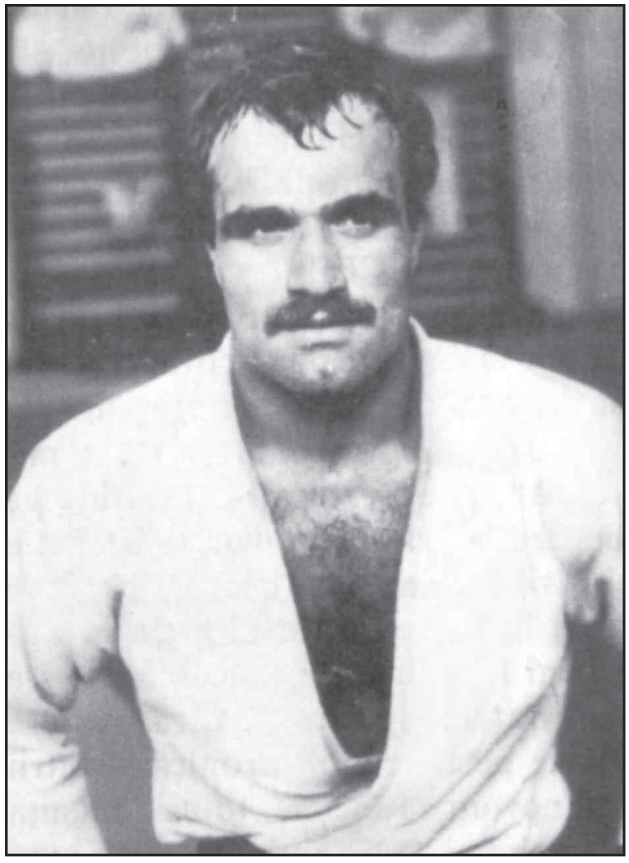

Mircea Frăţică – medaliat cu bronz la categ. 65 kg; medaliat cu bronz la CE din 1977 (pe echipe) şi 1980 (Viena)

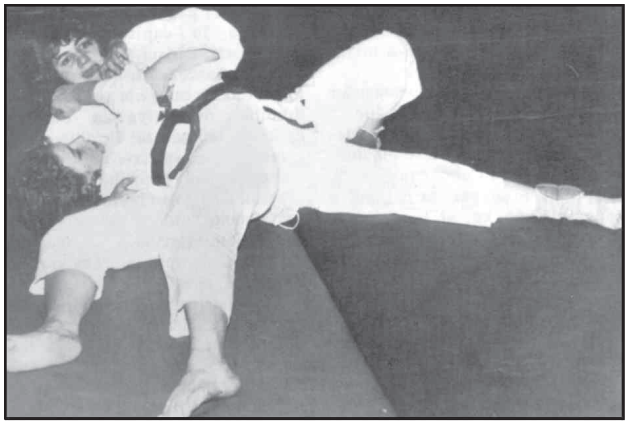

Din 1991 au fost organizate competiţii de judo şi pentru fete, acestea remarcându-se prin performanţe deosebite şi pe plan internaţional (Laura Moise, Simona Richter, Ioana Dinea)

Adrian Croitoru, campion european la 90 kg, Wroclaw, Polonia 2000

Simona Richter, vicecampioană europeană în 1992 (Paris) şi 1995 (Birmingham); medaliată cu bronz la CE din 1996 (Haga); medaliată cu bronz la JO Sydney 2000 – categ. 78 kg

Dumitru Alina, locul I la CM juniori (Tunis 2000)

Laura Moise – campioană europeană la CE 2000 (Polonia); antrenor Florin Bercean (UCSM-Ardaf, Cluj) – vicecampioană europeană în 1999 (Bratislava), medaliată cu bronz la CE din 1996 (Haga)

Lotul feminin de judo (2000)

Lotul masculin de judo (2000)

Simona Richter, medaliată cu bronz la JO de la Sydney 2000 – categ. 78 kg

Arpad Szabo, vicecampion european în 1978 şi 1981

Mihai Cioc, cotat ca cel mai bun judoka român al acestei epoci

Veteranii – cei mai fideli continuatori ai tradițiilor judo-ului românesc

Mihai Botez - unul dintre veteranii judo-ului românesc, primind Diploma de Excelență din partea Fundației Române de Arte Marțiale

Surlă Iulian si Fleisz Aurelian împreună cu mentorul lor Alexandru Chirilă, medaliați cu argint la CE kata 2005 Londra, cu aur în 2008 Malta și în 2009 București și cu bronz la CM din 2009 Cottonera

Alina Dumitru, una dintre cele mai reprezentative sportive ale judoului feminin românesc – campioană olimpică 2008, Beijing, vicecampioană olimpică 2012 Londra, multiplă campioană europeană

Căprioriu Corina – medaliată cu argint la JO Londra 2012

FIGURI REPREZENTATIVE

AVRAM, IOAN - vezi Personalități

BERCEAN, FLORIN (1963), n. în Cluj-Napoca. Profesor de educație fizică, absolvent a Facultății de Educație Fizică, promiția 1983 cu specializarea judo. Antrenorul care l-a selecționat și inițiat în judo a fost Leonard Istvan. Ulterior, a fost legitimat la *CS Universitatea* Cluj-Napoca, antrenat de profesorul Ștefan Vodă. În 1982 este primit în primul Centru Olimpic de Judo de la Târgoviște, concurând în cadrul categoriei 71 Kg. Activitatea de antrenor începe în 1988 în orașul natal. Din 1997 funcționează ca antrenor al lotului feminin, care de-a lungul anilor transformându-se în bastionul judoului feminin din România. În cei 25 de ani de muncă neîntreruptă în domeniu obține cu sportivele pregătite de el 850 de trofee la toate genurile de competiții – JO, CM, CE, CB, CN. Cel mai răsunător succes îl va obține cu Dumitru Alina la JO din 2008 de la Beijing unde cucerește titlul de campioană olimpică, în premieră pentru judoul feminin românesc. Uniunea Europeană de Judo îl declară ca antrenorul nr.1 al judo-ului feminin continental în anii 2008 și 2010. Purtător al centurii negre 5 dani (2008). Antrenor Emerit (1999). În anul 2012 Consiliul Local Cluj-Napoca a aprobat acordarea titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului. Pentru meritele sale Florin Bercean, a fost decorat cu Ordinul Național pentru Merit în grad de Cavaler(2000); Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a(2004); Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a (2008).

BOCIOACĂ, LAURENŢIU (1970), n. în comuna Proviţa, jud. Prahova. Absolvent al ANEFS, promoţia 1996, masterand 1997, obţine titlul de doctor în EFS în anul 2001 cu tema : *Optimizarea procesului de antrenament sub aspectul dezvoltării puterii în judo.* Practica judo din anul 1978 la clubul sportiv Petrolul Campina. Antrenor de judo din 1997 în carul clubului ANEFS, obţine cu sportivii săi numeroase medalii în campionatele naţionale şi campionatele universitare. În calitate de cadru didactic al ANEFS, contribuie permanent la formarea si perfecţionarea profesorilor şi antrenorilor din judo. Publică mai multe lucrări de specialitate: Antrenamentul Sportiv în judo. Pregatire Fizică şi Tehnică (1998) în colaborare cu prof.univ.dr. Hantău Ioan; Judo- Curs de baza (2002) în colaborare cu prof.univ.dr. Hantău Ioan. Puterea în Judo (2003), Judo, studii, analize şi sinteze (2006) în colaborare cu Ene Mircea si Rosu Daniel; Judo-Antrenament si competiţie (2007). În perioada 1999-2009, îneplineşte numeroase funcţii in comisiile de specialitate ale FRJ, FSSU, ANS, MECTS..

BOGDAN, CONSTANTIN (1938), n în com. Valea lui Mihai, jud. Bihor. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF București, promoția 1964. Antrenor de judo. Practicant al judoului, posesor al centurii negre 5 DAN. În perioada studiilor liceale, a practicat gimnastica, frecventând *AS UVA –AMEFA*, îndrumat de M. Botez. Tot cu maestrul Mihai Botez s-a inițiat în tainele judoului, însușindu-și procedeele tehnice de bază, care l-au ajutat în activitatea sa ulterioară. În perioada studiilor la ICF, a participat ca instructor la inițierea și perfecționarea practicanților judoului, constituiți într-o grupă specială. După absolvire, a funcționat ca antrenor la *AS Vagonu*l Arad (1964-1967). A participat la unele stagii de perfecționare în Ungaria și la diferite competiții interne și internaționale. În 1963 a făcut parte din selecționata Bucureștiului pentru întrecere cu FSGT. CB s-a remarcat prin contribuțiile sale la promovarea și dezvoltarea judoului, la formarea și perfecționarea cadrelor tehnice, la pregătirea și afirmarea unor sportivi practicanți ai acestei ramuri de sport. Reușind la concursul de asistent la Institutul Politehnic din Timișoara, devine și antrenorul secției de Judo *a CS Politehnica* (1966-1982), cu care a reușit performanțe notabile. A fost solicitat ca antrenor la Clubul Sportiv ELITZUR Natania – Izrael (1983-1993). În perioada 1987-1989, i s-a încredințat conducerea lotului de judo al Izraelului. Din 1993, a devenit cadru didactic universitar la Facultatea de Educație Fizică din cadrul *Universității Vasile Goldiș* din Arad. A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit lotul național de seniori în perioada 1968-1975. Pe parcursul anilor a avut mai multe responsabilități în organismele locale și ale FR de Judo. În cadrul federației i s-a încredințai responsabilitatea Comisiei pentru atribuirea centurilor negre (1970-1978), și calitatea de vicepreședinte al colegiului Central al Antrenorilor. În perioada 2002-2006 a fost membru al Biroului FR de Judo. A avut preocupări și realizări privind istoricul judoului în țara noastră. A contribuit, alături de alți specialiști, la realizarea acestui capitol pentru Enciclopedia educației Fizice și Sportului din România. În 1995 a publicat lucrarea „Judo – bazele antrenamentului sportiv”

BOLBOSE, DRAGOȘ - GABRIEL (1967), n. în Câmpulung Muscel. Profesor de educație fizică, Absolvent al FEFS al Univerisății Pitești (1998-2001). Antrenor de judo. Practicant al judoului de performanță. A început să practice judoul la *C.S.M.* CAMPULUNG (1981-1983), după care s-a transferat la CS „Dinamo”, avându-l ca antrenor pe Constantin Niculae. Multiplu campion național. Pe plan internațional s-a afirmat ca junior – categ. 60kg, la CE din 1986 (Leoding – Austria), unde a intrat în posesia medaliei de bronz și la ediția din 1987 (Varșovia) unde a cucerit medalia de aur. După aceste performanțe a fost selecționat în lotul de seniori, contribuind la realizarea unor performanțe de prestigiu pe plan internațional. În echipa de judo a CS Dinamo, a contribuit la clasarea pe locul al III-lea în Cupa Campionilor Europeni , în 1990. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor. Din anul 2004, DB a funcționat ca antrenor al secției de judo a CS Dinamo la grupele de tineret și seniori.

BORDEA, CONSTANTIN (1947), n în com. Văleni, jud. Vaslui. Profesor de educație fizică și sport. Absolvent al FEFS- IP – Iași promoția 1969 și în completare al IEFS (1974). Doctor în Științe ale Educației titlu obținut în Republica Moldova. Antrenor de judo. În 1974 a fost încadrat la catedra de Educație Fizică și Sport a Universității Tehnice *Ghe. Asachi* din Iași. Lector universitar (2009). A practicat din 1967Judo, ca student în cadrul *CS Universitatea* Iași. În anul 1969 a contribuit la înființarea secției de judo la *CSȘ Unirea* Iași, fiind

angajat ca profesor-antrenor. A făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național de juniori (1972-1974). Cu sportivii săi, în intervalul 1969-2004 a obținut 470 medalii din care 54 de aur în CN și 80 în competițiile internaționale (JO, CM, CE, CB, Cupa Țărilor Latine, Cupa Prieteniei). A fost ales vicepreședinte al FR Judo și membru în Colegiul Central al Antrenorilor (1995-2002). A făcut parte din Comisia Județeană de Judo Iași și îndeplinind și funcția de președinte (1969-1982). Posedă Centura neagră 5 DAN. Printre cei mai reprezentativi sportivi ai săi, care s-au afirmat în judoul de performanță se află: Mihalache Toma, Anițoaie Petre, Naftică Costel, Moraru Ioan, Sauciuc Costel, Pascal Mihai, Luca Mihai și alții. A publicat lucrarea *Judo – Pregătire tehnică prin perfecționarea funcției de echilibru* (2003). Antrenor Emerit (1993).

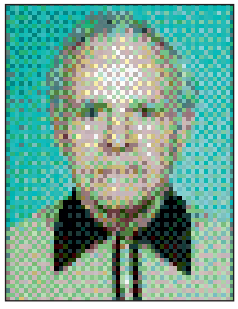

BOTEZ, MIHAI (1922-2011) n. în Oradea. De profesie fotograf. Promotor al gimnasticii românești. A practicat gimnastica sportivă. De performanță, fiind multiplu campion național, component al echipei României la JO de la Helsinki (1952) și la CM de la Roma (1954). O perioadă scurtă a desfășurat și activitate de antrenor la Clubul *Vagonul* din Arad și la *Casa Sindicatelor* din Oradea. În 1948 devenise primul campion național absolut la gimnastică câștigând tot: individual compus, paralele, sărituri, sol, inele. Merite remarcabile are prin introducerea judo-ului în România. În 1957 a fondat la Arad prima secție de judo organizată din România, cea a Clubului *Astra*, sport interzis până atunci. Îl învățase de la prizonierii de război japonezi, italieni și nemți concentrați într-un lagăr american de lângă Paris. Peste 17 ani devenea primul antrenor emerit de judo din România. Avea două centuri negre: 8 Dan în judo și 8 Dan în Jiu-Jitsu. Federația Mondială de Judo l-a declarat oficial, cel mai venerabil practicant din lume. A devenit o legendă. A activat mulți ani ca antrenor având bune rezultate. Împreună cu prof. Fl. Frazzei organizează primele întreceri demonstrative de judo între elevii școlii sportive din București și elevii cercului Uzinei de Vagoane Arad. În 1968 participă, ca membru fondator la constituirea FRJ. Elev i-a fost și Marius Vizer, președintele de azi a FMJ. În anul 2008, la 86 de ani, a câștigat titlul de campion mondial de veterani. A uimit o lume întreagă prin tehnică și viteză la demonstrații. Misiunea de a-i duce munca mai departe a primit-o elevii săi Pavel Milovan, George Chivaran, și Gheorghe Farcaș. Ei au organizat la Arad un Festival de Arte Marțiale în cinstea primei școlii de Jiu-Jitsu din România, pe care Japonia a recunoscut-o oficial. Școala e condusă de P. Milovan.

BUCUR, OVIDIU NICOLAE (1941-1991), n. în Mediaş. Pionier al judo-ului în cadrul Institutului de Cultură Fizică şi Sport. A înfiinţat o secţie de judo la Mediaş. În 1968 participă la înfiinţarea Federaţiei Române de Judo. Antrenor federal, în perioada 1971-1973. În 1970 se mută la Sibiu, unde înființează cercul de judo „Șoimii Sibiului”. Printre elevii săi care continuă activitatea de judo se numără profesorul Ion Domnar, Octavian Creţu, Nicolae Drăgălău şi Ionel Chioveanu. În memoria prof. Ovidiu Nicolae Bucur, elevii săi au înfiinţat concursul „Memorialul Bucur” dotat cu o cupă.

CĂPRIORU, CORINA (1986), n. în Lugoj. Sportivă de performnață, practicantă a judo-ului. Legitimată la CSM Cluj-Napoca. Multiplă campioană și medaliată la CM de juniori și seniori. La vârsta de 16 ani se remarcă la CE de cadeți desfășurate la Gyor (UNG) din 2002 unde obține medalia de bronz la categoria 57 kg. La CE de juniori din 2004 (Sofia) intră în posesia medaliei de argint. La CE din anul 2010 (Viena) cucerește medalia de aur, iar la CM din 2011 (Paris) câștigă medalia de bronz. Tot în 2011 mai obține o medalie de bronz la CE de la Isanbul. Realizează o performanță remarcabilă la JO din 2012 (Londra) unde cucerește medalia de argint la aceeași categorie (57kg). Decorată cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a în 2012.

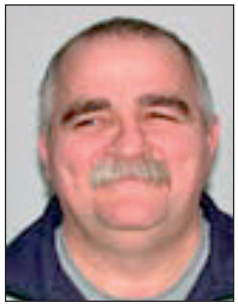

CHIRILĂ, ALEXANDRU (1953), n. în Salonta jud. Bihor. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educaţie Fizică din Oradea, promoţia 1975 cu specializarea natație. Antrenor de judo. Inițial a practicat sportul de performanță în echipa de lupte a CS *Crişu*l din Oradea. A început practicarea judo-ului în anul 1968 în cadrul activităţilor de premilitărie din cadrul liceului. În 1972 se legitimează la secția de judo al Clubului Sportiv *Universitar* Oradea unde obține medalii la Campionatele Universitare. Participă la stagii de perfecționare a antrenorilor de judo organizate de F.R.J., mai apoi și la stagii și cursuri în Italia, Ungaria și Japonia. L-a avut ca îndrumător în judo, pe Florentin Marinescu. Antrenează grupe de copii, juniori și mai apoi de seniori la Clubul Sportiv Școlar Oradea și C.S. *Rapid,* obținând cu sportivii săi de alungul anilor peste 200 de medalii în competiţii naţionale, balcanice, Turneul Prietenia şi Campionate Europene. În cadrul federaţiei s-a preocupat de activitatea sportivilor veteran. Promotor al competițiilor de kata, cu realizări în dezvoltarea unei metodologii proprii sub denumirea “RoGokyo”. Activează în Colegiul central al antrenorilor si Colegiul central al centurilor negre. Posedă 5 Dani. Pentru o perioadă scurtă de timp în 2009 a îndeplinit funcția de Secretar genereal al FR de Judo. Din 2004 până în 2011 a fost antrenorul lotului național de kata. A avut preocupări deosebite pentru artele marțiale, în special pentru karate kyokushin (vezi Federaţia Română de Karate Kyokushin).

CIOC, MIHAI (1961), n. în Turnu Măgurele, jud. Teleorman. Ofițer MI. A început să practice judo în anul 1973 la Casa pionierilor din Tr. Măgurele sub îndrumarea instructoarei ing. Florica Rotaru-Enciu. Campion naţional de judo la categoria 95 kg, concurând sub culorile Clubului „Dinamo”Braşov(antrenor Alexandru Vasile). Pe plan internațional, debutează în anul 1978 la CE de Tineret de la Miskolc, Ungaria, cu medalie de argint la categoria +83kg.La CM din 1983, Moscova a obținut medalie de bronz la categoria open, fiind asistat de antrenorul Ilie Gheorghe. Tot medalie de bronz a cucerit, sub îndrumarea antrenorului Dorin Gavra, la CE din 1984 de la Liège (Belgia). La JO din 1984 de la Los Angeles obține medalia de bronz la categoria open, în premieră pentru judoul românesc. O performanţă remarcabilă, locul III la aceeaşi categorie, a realizat-o la JMU din Japonia de la Kobe în 1985. În 1987, la CE de seniori, care au avut loc la Paris, a cucerit medalia de aur la categoria 95 kg, având ca antrenor pe I. Petrof. În perioada 2002-2003 a îndeplinit funcția de secretar general al FR de Judo. Maestru Emerit al Sportului a fost cotat ca cel mai valoros judoka român al acestei epoci.

CIUPE, ALEXANDRU (1972), n. în Beiuş, jud. Bihor.A început să practice judo în anul 1980 la Clubul *Dinamo* Braşov sub îndrumarea antrenorilor Mihai Teleki şi Ştefan Pop. Campion naţional . În 1990, la CE de juniori, obține locul III (Ankara), în 1991 obține medalia de bronz la Helsinki și în 1992 la Tel Aviv, toate la categoria 78 kg. La CM de juniori din 1992 (Buenos Aires) a obținut medalia de bronz la categoria 78 kg. Maestru al Sportului.

CLINCI, ADRIAN (1966), n. în com. Ştefăneşti, jud. Prahova. Legitimat la echipa de judo a Clubului „Dinamo” din Bucureşti. Campion naţional la categoria 95 kg. A obţinut locul III la categoria respectivă, la CM de juniori din 1986 de la Roma. Maestru al sportului. Este pregătit de antrenorul prof. Nicolae Marinescu.

CROITORU, ADRIAN (1971) n. în com. Tudora, jud. Botoşani. Primul său antrenor a fost Gavrilă Dondaş. S-a consacrat la CS „Dinamo" Bucureşti. Campion naţional la categoria 86 kg. Pe plan internaţional, în 1991 a ocupat locul I la CE de juniori din Finlanda, iar în acelaşi an s-a situat, la 86 kg, pe locul III la CE de seniori de la Praga. Palmaresul său mai cuprinde şi un loc III, în 1990, la CM de juniori de la Dijon (Franţa), două medalii de bronz la CM de seniori din 1993 (Hamilton) şi 1999 (Tokyo), o medalie de aur la CE din 2000 (Wroclaw), o medalie de argint în 1992 (Paris), o medalie de bronz în 1994 (Gdansk), tot la CE. Maestru emerit al sportului. Ultimul antrenor a fost Niculae Constantin.

DANI, GHEORGHE (1960), n. în Oradea. Absolvent al IEFS, promoţia 1983. Campion naţional la judo, categoria 60 kg, purtând culorile Clubului „Dinamo". Rezultate de prestigiu obţine în 1985, cucerind în Norvegia locul II la CE de seniori. În acelaşi an se clasează pe locul III la JMU care au avut loc în Japonia, la Kobe. Maestru al sportului.

DINEA, IOANA (1975) n. în Cluj-Napoca. Luptă la categoria 52 kg. Începe activitatea de judo-ka cu antrenorul Ion Cernat, în 1985. În prezent este componentă de bază la cluburile „U", „CSM" şi „ARDAF" Cluj-Napo-ca (antrenor Florin Berceanu). Este multiplă campioană naţională. A participat la mai multe CE şi CM, unde a obţinut următoarele rezultate: medalie de bronz în 2000 la CE (Wroclaw), individual şi argint cu echipa, medalie de bronz la CE din 2001 (Paris), locul VII la CM din 2001 (München). A ocupat locul 5 la JO de la Sydney 2000.

DOMNAR, ION (1958), n. în Sibiu. Practicant al judoului de performanță din anul 1974 la CSȘ din Sibiu sub îndrumarea antrenorului Ovidiu Bucur. și-a continuat activitatea la *CS Carpați* Mârșa, antrenor Patriciu Petridean. Multiplu campion și medaliat la CN. Component al lotului național de tineret participă la CE din 1978, Mișkolc(Ungaria) unde intră în posesia medaliei de bronz. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor contribuind la pregătirea și promovarea unor noi promoții de judoka.

DONCIU, GHEORGHE MIHAIL (1943), n. în Bucureşti. Primul antrenor prof. Florian Frazzei. Un împătimit al judo-ului, în 1965 devine instructor al Clubului „Tinereţea". În 1968, participă la înfiinţarea Federaţiei Române de Judo. Antrenor principal al lotului naţional şi al lotului olimpic de judo, în perioada 1968-1977. Antrenor al echipei „Rapid" Bucureşti; echipa sa obţine locul I la Campionatul Naţional din 1969. Din 1970, antrenor al echipei „Dinamo" Bucu-reşti. În 1977 pleacă în RF Germania şi, în perioada 1979-1986, este antrenorul principal al echipei de judo din landul Midersachsen. Din 1986 şi până în prezent, este antrenorul lotului naţional al Germaniei la judo. În prezent este posesorul centurii negre 7 dan. Din 1990, membru activ în conducerea tehnică de la Kodokan. Din 1999, Antrenor emerit.

DRĂGAN, IONEL (1941), n. în Alba Iulia. Absolvent al Facultăţii de Arte Plastice, a Institutului Pedagogic de 3 ani din Cluj, promoţia 1964. În anii studenţiei învaţă judo şi devine un bun propagator al acestui sport în oraşul Deva unde funcţiona ca profesor de desen. În 1965 înfiinţează prima grupă de judo din oraşul Deva, care în 1968, după înfiinţarea FRJ, devine secţie. Antrenor până în 1991, este preocupat de perfecţionarea sa metodică şi tehnică şi participă la concursurile organizate pe

plan central de FRJ cu antrenorii străini. Din 1993, funcţionează la Clubul „Michelian” din acelaşi oraş.

DUMITRU ALINA ALEXANDRA (1982), n. în Bucureşti. Absolventă a Facultăţii de Educaţie Fizică din Piteşti, promoţia 2006. În 2008 a terminat masteratul la aceeaşi facultate. S-a iniţiat în judo la vârsta de 12 ani sub îndrumarea antrenorului Em. Câmpeanu. În 1999 este legitimată ca junioară la Clubul FTMB, în 2002 ca senioară la Clubul Steaua din Bucureşti şi din 2003 la Steaua-Petrom Ploieşti. A concurat la categoria 48 Kg., fiind de 3 ori campioană la juniori (1998,1999,2001) şi de 7 ori CN la seniori (2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008) având ca antrenori pe Em. Câmpeanu, V. Cian, Gendezan, St. Vada. A fost de 5 ori consecutiv campioană europeană la această categorie. În 2000 a ocupat locul I la CM juniori din Tunisia, locul II la CE juniori la Budapesta (2001), locul III la CE seniori din Slovacia-Maribor (2002), locul I la CE seniori Bucureşti (2004). În 2005 a cucerit titlul european la Rotterdam şi locul III la CM seniori din Egipt-Cairo. În 2006 ocupă locul I la CE de seniori la Tampere- Finlanda, pentru ca în 2007 să se claseze pe locul III la CN seniori în Brazilia, la Rio de Janeiro şi locul I la CE seniori din Serbia, la Belgrad. Anul consacrării va fi 2008 când va cuceri medalia de aur la J.O. de la Beijing şi locul I la CE seniori din Portugalia la Lisabona. În 2010, la CE, recucereşte medalia de aur la categ. 48 kg. Antrenorul care a pregătit-o şi a însoţit-o la J.O. din 2008 a fost Florin Bercean. A mai fost antrenată şi de: R. Andreescu, Gh. Savu, A. Batkai, S. Richter. Maestru al sportului (2001), maestru emerit (2007), cetăţean de onoare al Municipiului Ploieşti. La JO din 2012 (Londra) cucereşte medalia de argint la categoria 48kg. Decorată cu Meritul Sportiv cls. III (2004) și Meritul Sportiv cls. I (2008) și cu Ordinul Național pentru Merit în grad de cavaler (2012)

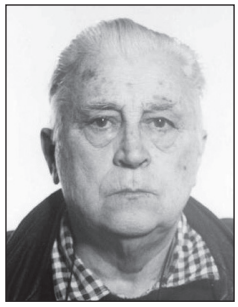

FRAZZEI, FLORIAN (1928-2009), n. în Bucureşti. Absolvent ICF, promoţia 1952. Atras de frumuseţea şi originalitatea exotică a judo-ului, organizează în 1957, sub auspiciile FRL, două secţii cu o asemenea activitate la liceele „Spiru Haret” şi „I. L. Caragiale”. În anul următor (1958) înfiinţează catedra de judo la ŞSE, de fapt prima secţie recunoscută de CCFS şi MI. Împreună cu polisportivul M. Botez, antrenorul echipei de judo al Uzinelor de Vagoane Arad, organizează în 1959 prima competiţie naţională de judo. În afara acţiunilor sale desfăşurate în plan organizatoric, FF popularizează această ramură sportivă, publicând articole în reviste şi ziare, ţinând conferinţe şi publicând mai multe cărţi: *Învăţaţi judo* (1969), *Judo de la centura albă la centura neagră* (1972), *Ju-Jutsu, arta apărării personale* (1970). Pentru a putea să se informeze de la sursele bibliografice originale, învaţă limba japoneză. În 1970 obţine centura neagră 3 dan. FF, împreună cu V. Gotelet, I. Avram, M. Botez, L. Urmă, şi D. Hâtru, au depus o activitate susţintă pentru înfiinţarea Comisiei Orăşeneşti de Judo (Bucureşti) şi apariţia în 1968 a FRJ. După pensionare a funcţionat ca redactor la revista „Budo – Arte Marţiale”. Este considerat unul dintre pionierii judo-ului din ţara noastră.

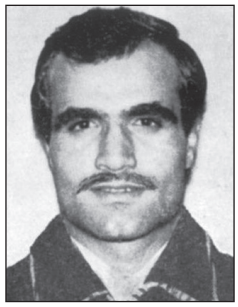

FRĂŢICĂ, MIRCEA (1957) n. în com. Pogoanele, jud. Buzău. A început activitatea în anul 1972 la CSŞ „Energia” Bucureşti sub îndrumarea antrenorului Sorin Arjoca. Campion naţional la judo la categoria 78 kg (1978-1980). A concurat sub culorile clubului „Nitramonia” Făgăraş sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Gujbă. A cucerit locul III la CE de seniori (1980) de la Viena. În acelaşi an s-a situat pe locul V la JO de la Moscova. Realizează o mare performanţă la CE de seniori din 1982, cucerind la categoria sa 78 kg medalia de aur la Rostock (Germania). În anul

următor (1983), la CM de seniori de la Moscova, ocupă locul III, fiind asistat de antrenorul Ilie Gheorghe şi cea mai mare performanţă o obţine în anul 1984 la JO de la Los Angeles, cucerind medalia de bronz, fiind asistat de antrenorul Dorin Gavra, medalie olimpică care reprezintă o premieră pentru judoul românesc. A fost unul din cei mai reprezentativi judoka români.După retragrea din activitatea competiţională a continuat să lucreze ca antrenor contribuind la selecţia şi pregătirea unor noi serii de judoka care să se afirme în activitatea naţională şi internaţională. Maestru Emerit al Sportului.

GAVRA, DORIN (1946-2006), n. în Arad. Absolvent al Institutului de Cultură Fizică din Bucureşti, promoţia 1973, specializarea judo. A concurat ca judoka începând din 1963, fiind legitimat la Clubul IOR Bucureşti, de unde în 1968 a fost transferat la Clubul „Metalul" din Capitală. Suferind un accident, a fost nevoit în 1972 să abandoneze activitatea competiţională, dedicându-se muncii de antrenor la următoarele cluburi: „Metalul", CSŞ nr. 5, „Energia" şi clubul „Rapid". În perioada 1976-1979 a funcţionat ca an-trenor la lotul naţional de juniori, iar între 1980-1984 şi 1988-1990, ca antrenor la lotul naţional de seniori cu care a obţinut rezultate remarcabile. Astfel, el este cel care a adus pentru judo primele medalii la JO din 1984 de la Los Angeles prin sportivii Mircea Frăţică şi Mihai Cioc, care s-au situat pe locurile III la categoriile lor. De asemenea, a obţinut prima medalie (argint) la un CM prin Constantin Niculae şi apoi medalia de aur la CE (1982) prin Mircea Frăţică, şi în anii urmă-tori, Mihai Cioc şi Ilie Cornel Şerban. Antrenor emerit, profesor de educaţie fizică gr. I. Din 1990 până în 1998 a fost secretar general al Federaţiei Române de Judo.

GHIŢĂ, LUCIAN (1937), n. în Bucureşti. Absolvent IEFS, promoţia 1978. Se iniţiază în judo în 1960, sub îndrumarea antrenorului Liviu Urmă. Polisportiv, practică în paralel crosul, ciclismul (sub culorile AS „Armata" din Braşov), ciclocrosul. Pune bazele (1968) primului cen-tru oficial de iniţiere în judo, organizat sub auspiciile FRJ. El este primul campion universitar la categoria 56 kg. Ca antrenor, selectează şi pregăteşte sportivi ai lotului naţional.

GOTELET, VASILE (1913-1993), n. în Chişinău, azi în Republica Moldova. În timpul şcolarităţii a desfăşurat o in-tensă activitate polisportivă: practică lupte, ju-jutsu, box (campion şcolar), gimnastică, înot, alpinism, scrimă, volei, schi. În 1938 absolvă „Cours Normaux d'Education Physique de la Province de Haineut", obţinând diploma de profesor de educaţie fizică (1938). Urmează un curs de judo cu profe-sorul Tumio Kurihara la Liège. În 1946 organizează un cerc de iniţiere la Brăila, de judo şi ju-jutsu, face demonstraţii sub egida Inspectoratului şcolar local, al OSP şi primăriei. Datorită iniţiativelor şi însuşi-rilor de bun organizator al activităţii sportive, în sportul civil şi militar, este numit secretar general al OSP judeţean. În 1948 este adus în Bucureşti, fiind cooptat în conducerea secţiei sportive a OSP, prilej de a acţiona pentru înfiinţarea unui cerc de judo şi ju-jutsu la Clubul „Dinamo" Cotroceni, club format din elevii şcolilor profesionale. În intervalul 1951-1957 profesorul VG va preda judo, ju-jutsu, boxul şi sambo în cadrul unor unităţi militare. Împreună cu prof. univ. Vascul Popovici şi conf. Dumitru Hâtru, organizează în 1957 un cerc de iniţiere în judo şi ju-jutsu în ICF. În 1984 primeşte centura neagră 6 dan. Cunoscând mai multe limbi de cir-cu-laţie internaţională face traduceri şi publică (cu uz intern) informaţii şi metode de pregătire în aceste sporturi. În 1969 publică primul curs universitar in-titulat *Judo. Istoric. Tehnica centurilor colorate*, cu o prefaţă semnată de E. Teacă. În 1972, publică în editura „Stadion", în colaborare cu prof. V. Popo-vici şi prof. I. Hantău, cartea *Judo – centurile colorate*, iar în 1981, în colaborare cu V. Grigore Laşcu, prof. V. Gotelet publică lucrarea *Judo. Tehnici de luptă la sol*. A fost primul nostru arbitru internaţional. Contribuie la înfiinţarea FRJ şi a

Comisiei municipale de judo din Bucureşti. Poate fi considerat unul din-tre ctitorii judo-ului românesc.

GUJBĂ, GHEORGHE (? - 1994). Inginer chimist, profesor la Liceul Industrial de Chimie din Făgăraș. Antrenor și promotor al judoului. Considerat unul dintre cei mai apreciați tehnicieni cu realizări deosebite în judoul din țara noastră. S-a aflat la originea introducerii, practicării și afirmării judoului făgărășan pe plan intern și internațional. Împreună cu Costea Dumitru înființează o secție de judo pe lângă AS Progresul (1968-1972), care trece apoi pe lângă AS AZURII aparținând de Grupul Școlar de Chimie care în 1975 intră în Divizia A. Antrenorl Gujbă împreună cu Dragoș Vichente înființează o secție de judo la Școala Sportivă care avea ca obiectiv creștere viitorilor judoca de performanță. În 1976 echipa Divizionară A este preluată de Combinatul Nitramonia Făgăraș. După o activitate deosebită, având și sprijinul factorilor locali, judoul din această parte a țării a creat adevărate vedete care s-au impus în mod deosebit în competițiile naționale și internaționale. Elevii acestui vrednic antrenor au reușit să obțină medalii la CB, CE, CM și JO. Cei mai reprezentativi dintre aceștia au fost: Vlad Nicolae, Frățică Mircea, Iulian Mihai, Bebe Coman, Gheorghe Cenţiu, Felician Lupu, Ioan Arsenoiu, Anton Vasile, Ciulifică, Mateoiu, Stângă, Codrea, Duşa, Delcea. S-au remarcat în mod deosebit: Vlad Nicolae, medalie de aur CE (1980-Viena), Frățică Mircea – medalie de bronz la CE de seniori (1980 Viena), locul V la JO (1980, Moscova), medalie de aur la CE de seniori (1982, Rostock -Germania), medalie de bronz, CM de seniori (1983, Moscova asistat de antrenorul Ilie Gheorghe), medaliei de bronz, cucerită în premieră la JO (1984 – Los Angeles, asistat de antrenorul Dorin Gavra). Antrenor Emerit. După decesul său, începând din 2011, iubitorii judoului din Făgăraș, au inițiat și organizat Memorialul *GHEORGHE GUJBĂ*, în anul 2014 desfășurându-se, cu succes cea de-a patra ediție

HANTĂU, IOAN (1939), n. în satul Ţeline, jud. Sibiu. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF promoţia 1964. Obţine titlul de doctor în anul 1995 cu tema: *Studiu privind optimizarea procesului de instruire şi antrenament în judo-ul de performanţă*. În anii studenţiei, învaţă judo sub îndrumarea profesorului Vasile Gotelet. După înfiinţarea FRJ, în 1968, devine antrenor de judo, fiind în acelaşi timp şi component al echipei ICF, cu care la CN obţine medalia de bronz în 1970 la individual şi este campion în 1971 cu echipa. Publică mai multe lucrări: *Judo. Istoric. Tehnica centurilor colorate* (1969) în colaborare cu prof. Vasile Gotelet şi prof. Vascul Popovici; *Judo* la editura Stadion cu aceiaşi colaboratori; *Judo – curs universitar* în 1974. Pregatire Fizică şi Tehnică (1998) în colaborare cu lect.univ.dr. Laurenţiu Bocioacă; **în anul 2000 publică la Chișinău împreună cu prof. dr. Veaceslav Manolachi, lucrarea pregătirea fizică a judokanilor de performanţă; J**udo - Curs de baza (2002) în colaborare cu lect.univ.dr. Laurenţiu Bocioacă; Cadru didactic universitar, şeful catedrei de Atletică grea la ANEFS pana in anul 2008, unde participă la formarea a numeroase promoții de antrenori si profesori din judo. În 1974 prof. I.H. a răspuns de realizarea stagiului realizat de către IEFS pentru reprezentanții cluburilor universitare, în prezența specialistului tunisian Ali Summer. Pe parcursul anilor a făcut parte din forurile de conducere ale judo-ului românesc: președinte al Colegiului Central al Antrenorilor (1987-1990); președintele FR de Judo (1990-1992). Pentru activitatea sa a primit diferite distincții din partea FRJ, MECTS, ANS.

I L I E , G H E O R G H E (7/09/1947), n în Carei. Practicant al judoului și ale unor ramuri din artele marțiale. Antrenor de judo. Absolvent al cursului de 4 luni, organizat de Academia Europeană de Judo în anul 1977,cu sediul în Italia în

cadrul Centrului de pregătire olimpică din Roma. La absolvire cursantul Ilie Gheorghe a primit: Diploma de purtător al centurii negre - 3 Dan (UEJ); Diploma de maestru de judo; Diploma de profesor de judo; Diploma de purtător al centurii negre -1 Dan pentru karate. GI a practicat judoul și unele stiluri din artele marțiale. Și-a început activitatea sportivă în box, la CSȘ *Viitorul* București (1961-1963), apoi s-a dedicat judoului, fiind legitimat la AS *IOR* sub îndrumarea renumitului antrenor și promotor al judoului în țara noastră Luviu Urmă (1964-1968), de unde s-a transferat la CS *Olimpia* (1968-1969). Deține centura – 5Dan la judo. În paralel, a practicat și alte ramuri ale artelor marțiale, fiind posesorul centurilor negre de – 1Dan la karate, Aikido și ju- jitsu. Din 1969, se dedică activității de antrenor de judo realizând o prestigioasă carieră, având următorul traseu profesional: Clubul *Cutezătorii* (1969-1972); CSȘ *Energia* București (1972-1982); CSA *Steaua* având și funcția de antrenor coordonator (1983-1998). Din 1999 a activat ca antrenor în străinătate. Cele mai valoroase performanțe le-a obținut cu sportivii săi la CSA Steaua, printre acestea remarcându-se: peste 300 de titluri de campioni naționali la categoriile seniori, tineret și copii, în probele individuale și cu echipele; 4 titluri în CN pe echipe la masculin și 3 la feminin; 2 medalii de aur, 1 de argint și 5 de bronz la CM Militare ; 2 medalii de aur la CE de juniori; 7medalii de bronz la CE de seniori. A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale de juniori și tineret (1975-1977); național de seniori și olimpic (1977-1980); stagiul de pregătire lot olimpic în Japonia (1979); lot seniori pentru CE (1985-1986); tineret pentru CM (1987). Contribuția sa la rezultatele obținute cu sportivii din loturile naționale: 1 medalie de argint și 3 de bronz la CE de juniori U20 (1978); 1 medalie de bronz la CM de juniori U20 (1986); împreună cu antrenorul Lucia Sabin 1 medalie de aur și 2 de bronz la CE de seniori din 1980, locul V la JO din 1980 (Moscova). Pentru realizările sale ca antrenor, în anul 1992, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

IVAN, RADU (1969), n. în com. Budeşti, jud. Călăraşi. Legitimat la Clubul „Liberty" din Oradea. Campion naţional la judo, la categoria 100 kg. La CE de seniori, la Oviedo, în Spania (1998), a cucerit medalia de argint, asistat de antrenorul Pop Ştefan. Sub pregătirea aceluiaşi antrenor, cucereşte medalia de bronz la categoria 95 kg, la CE de la Östende din Belgia (1997). Maestru eme-rit al sportului.

LAŞCU, VLAD GRIGORE (1947), n. în Bucureşti. Absolvent al Institutului Politehnic Iaşi, promoţia 1971. Este doctor în ştiinţe tehnice din 1999. Practică judo din 1956, fiind elev al profesorului Vasile Gotelet. Instructor de judo din 1961, contribuie activ prin demonstraţii la propagarea acestui sport. Din 1964, în calitate de instructor, înfiinţează prima secţie de judo în cadrul AS „Politehnica" Iaşi. Participă activ la diversele acţiuni legate de organizarea şi înfiinţarea la CJEFS – Iaşi a mai multor secţii de judo. Are un rol important în înfiinţarea FRJ în 1968. În paralel cu practicarea judo-ului, începând cu 1966 introduce în activitatea sportivă a Iaşului practicarea ju-jutsului, a karate-ului împreună cu studentul ieşean Cornel Mohoranu şi face unele demonstraţii cu procedee tehnice din aikido. În anul 1968, la CJEFS Iaşi, este primul preşedinte al Cole-giului de antrenori şi primul preşedinte al Colegiu-lui de arbitri la specialitatea judo. Publică mai multe articole despre judo, aikido, budo, küres şi alte domenii din artele marţiale. Semnează cărţi: *Judo. Tehnici de luptă la sol* (1981), în colaborare cu profesorul Vasile Gotelet; *Judo competiţional* (1986); *Judo şi Kata* (1992); *Istoria artelor marţiale*. Este redactor la revista „Budo – Arte Marţiale".

LAZĂR, SILVIU (1964), n. în Năsăud. A concurat sub culorile Clubului „Dinamo", la categoria de 60 kg. A cucerit de 2 ori locul III la categoria sa la CE

de juniori de la Cadiz din Spania (1984) si de la Moscova (1983), având ca antrenori pe prof. Nicolae Marinescu şi Ioan Petrof. Maestru al sportului.

LUNGU, ALEXANDRU (1974) n. în Oradea. Practică judo de la 10 ani. Legitimat la CS „Steaua.” Primul antrenor: Marius Vizer. Primul sportiv al FRJ care câştigă în acelaşi an, 1994, titlul european şi titlul mondial(juniori) la categoria +95 kg. A mai cucerit o medalie de bronz la CE din 1999 (Bratislava).

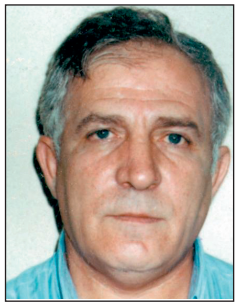

MARINESCU, NICOLAE (1947), n. în Bucureşti. Absolvent al IEFS, promoţia 1974. A concurat, începând din 1968, ca sportiv în echipa de judo, la categoria 70 kg, la Clubul „Universitatea” Bucureşti. Din 1974 a funcţionat ca antrenor la CSŞ nr. 1 din capitală. Din 1984, a lucrat ca antrenor la centrul republican de pregătire a loturilor naţionale. În toată cariera de antrenor a obţinut peste 40 de medalii la CN, CE şi CM de juniori şi seniori, inclusiv la JMU (1985) din Japonia. În 1990 a func-ţionat ca antrenor federal şi apoi ca director tehnic la federaţie. A elaborat *Caietul antrenorului*, un document de evidenţă, pe care numai FR de Fotbal şi de Haltere le-au realizat în anii ’70 - ’90. A publicat arti-cole cu caracter metodic şi statistic în buletinele in-formative ale FRJ şi în revista „Judo -Sport”.

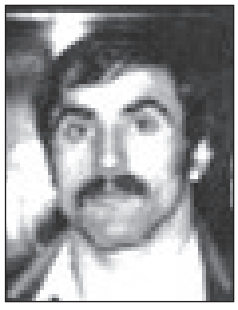

MIHALACHE, TOMA (1955), n. în Doljești, jud. Neamț. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS. Practicant al judoului de performanță începând din anul 1972 la *As. Metalul* Roman sub îndrumarea antrenorului Dr. Șerban Vasile, de unde s-a transferat la Iași pregătit fiind de antrenorul Constantin Bordea. În continuare a activat la *CS Dinamo* București sub îndrumarea antrenorilor Gh. Nache și I. Codrea. Multiplu campion național în perioada 1975-1980. Participă la CE de seniori în 1977(Ludwigshafen, Germania) unde contribuie la obținerea medaliei de bronz la proba pe echipe iar la ediția din 1979(Bruxelles, Belgia) câștigă medalia de bronz în proba individuală, categoria 86kg. A mai participat și la alte ediții ale CE și CM fără a accede în etapele superioare. Campion balcanic în 1978(Novisad) și 1979 (Atena). Participant la JO din 1980, Moscova categoria 86kg fără a se califica în etapele superioare. Maestru al Sportului.

MOISE, LAURA (1976), n. în Bucureşti. Practică judo de la 12 ani. Primul antrenor: Gheorghe Dumbravă. În prezent legitimată la cluburile „U“, „CSM”şi „ARDAF”Cluj-Napoca (antrenor Florin Berceanu). Face parte din lotul feminin de judo senioare. Multiplă campioană naţională la junioare şi senioare. Medalie de bronz la CE juniori 1993; medalie de bronz la CE seniori 1996; medalie de argint la CE seniori 1999; medalie de aur la CE din 2000 la individual şi de argint, cu echipa, în 2001 medalie de argint la CE, individual.

MORAR, EMIL IOAN (1961), n. în comuna Sânmartin, jud Bihor. Absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport, din Oradea, promoția 1982. A terminat cursurile școlii naționale de antrenori din București. A început să practice judoul de la vârsta de 14 ani sub îndrumarea profesorului Velici Florian. Legitimat la CSȘ Oradea în intervalul 1975-1980, când devine primul campion național de juniori. Între anii 1983-1986, este transferat la AS Spartac și apoi la AS TCI Tricolorul Oradea, cu a cărei echipă cucerește locurile

II și III în campionatul național pe echipe la seniori. Selecționat în echipa națională de juniori și tineret. A funcționat ca antrenor la cluburile orădene: AS Tricolorul TCI – Spartac (1985-1990); CS Crișul Oradea (1990-1996); CSM Liberty LPS Oradea (1996-2007). Numărul titlurilor naționale de campioni cucerite de sportivii săi – peste 250. A format la loturile reprezentative peste 50 de juniori, peste 20 tineri și 15 seniori. A funcționat ca antrenor secund și principal la Centrul Olimpic din Oradea din 2004, obținând 4 titluri titluri de campioni europeni la cadeți, juniori 2, tineret și peste 20 medalii la CE, CM de cadeți și juniori. Antrenor Emerit (2003); 5 DAN FIJ (2001 și 2003); arbitru național categoria III.

MURARU, ANTON – vezi **Personalități**

NAGY, ISTVAN (1965), n. în Salonta, jud. Bihor. A făcut parte din echipa de judo a clubului CSŞ Oradea şi apoi s-a transferat la TCI Oradea. Campion naţional la categoria 65 kg. A cucerit locul III la CE de juniori de la Moscova (1983) şi acelaşi loc III la CE de seniori (1984) de la Liège în Belgia. Maestru al sportului. A fost antrenat de I. Petrof şi N. Marinescu.

NICULAE, CONSTANTIN (1955), n. în com. Ulieşti, jud. Dâmboviţa. Inginer, specializat în ingineria economică și managerială. Antrenor de judo. Preparator fizic la fizic. Sportiv de performanță. A început să practice judo-ul la 18 ani, la CS *Rapid*, unde a fost legitimat până în anul 1974, când toată secția a trecut la CS *Olimpia*. Din 1975, se transferă la CS *Dinamo*, unde va activa până în anul 1984, când s-a retras din activitatea competițională. Pe plan intern, a obținut un titlu de campion la tineret și 14 titluri (din care 9 cu echipa) la seniori. Component al loturilor naționale, a participat la 16 Campionate Internaționale din diferite țări, unde s-a clasat de 7 ori pe locul 1, de 4 ori pe locul al 2-lea și de 5 ori pe locul al 3-lea. A câștigat 11 titluri balcanice în proba individuală și cu echipa. De asemenea, în competițiile internaționale, pe linie de club, s-a clasat de 9 ori pe locul 1. În competițiile internaționale oficiale se reamarcă în anul 1981, când cucerește titlul de campion european, la Debrecen și pe cel de vicecampion mondial la Maastricht, la categoria 65kg. Participările sale la CE s-au mai soldat cu 1 medalie de bronz, în proba pe echipe și locul al 5-lea la individual, în 1977, precum și cu 1 medalie de bronz la ediția din 1980, în proba individuală. Participant la JO din 1980 și 1984 (clasat pe locul al 7-lea). A activat ca antrenor la secția de judo a CS *Dinamo (*1985-2001*)* și ca antrenor la loturile naționale și olimpice (1985-1989; 1993-1996). Sportivii promovați din cadrul secției (7 la tineret și 12 la seniori) au realizat performanțe deosebite pe plan internațional, printre aceștia aflându-se: Cioc Mihai (campion european); Croitoru Adrian (medaliat cu bronz la CM); Ioan Radu (medaliat cu bronz la CE) și alții. De asemenea, a contribuit la pregătirea și afirmarea unor judo-ka din lotul național de tineret (Clinci Adrian, Olteanu Stănică, Bolbose Dragoș, Lascău Florin, Iosif Nicolae și alții). Pe plan intern, cu sportivii CS *Dinamo*, a obținut 39 de titluri de campioni naționali la individuali și 17 cu echipa. În Cupa Campionilor Europeni pentru cluburi, s-a clasat pe locul al 3-lea cu echipa Dinamo, în 1991. În perioada 2001-2008, a activat ca preparator fizic la echipa de fotbal a FC *Dinamo*. În 2001 a contribuit la înființarea Fundației Sport Life & Diamo Judo, devenind președintele acesteia. Maestru al Sportului (1978), Maestru Emerit al Sportului (1982), Antrenor Emerit (1992). Pe parcursul anilor, a primit numeroase distincții din partea CS *Dinamo*, FR de Judo și a Uniunii Europene de Judo, care i-a acordat centura distinctivă și specifică judo-ului – 4 Dan. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

NICULESCU, NICOLAE (FRANKIE NOUR) (1917-1985), n. în Bucureşti. Iniţiază un cerc de judo, la Universitatea Bucureşti, în anul 1962. Face mai multe demonstraţii cu studenţii, pentru popularizarea judo-ului, pe Stadionul Republicii din Bucureşti, cu ocazia deschiderii anului universitar. Duce o susţinută

muncă de popularizare atât a judo-ului, cât şi a altor arte marţiale, în mod de-osebit promovează stilul shotokan din karate. Este considerat unul dintre pionierii judo-ului din ţara noastră.

PĂTRAŞCU, STELIAN (1968), n. în Roşiorii de Vede. A fost legitimat la secţia de judo a Clubului „Steaua". Campion naţional, cea mai bună performanţă a obţinut-o în 1990 la CE de seniori, care au avut loc la Frankfurt pe Main, în Germania, unde a ocupat locul III, avându-l ca antrenor pe I. Petrof. Maestru al sportului.

POLINT, ATTILA (1963), n. în Oradea. A fost legitimat la echipa de judo a Clubului TCI Oradea. Campion naţional la categoria 83 kg. A obţinut medalia de bronz la CE de juniori din 1982 de la Târgovişte, la categoria 86 kg. Maestru al sportului.

POP, ŞTEFAN (1950), n. în Văleni, jud. Mureş. Absolvent al şcolii de antrenori, promoţia 1979. A funcţionat ca antrenor la secţia de judo a Clubului „Dinamo" din Braşov. În această calitate, a format peste 45 campioni naţionali şi a promovat 65 juniori, cadeţi şi seniori în loturile naţionale respective. Ca antrenor al echipei naţionale, a obţinut cu sportivii săi 6 medalii la CE, 6 medalii la CM, o medalie la JO şi o medalie la JMU. Pentru activitatea sa sportivă a fost distins cu titlul de Maestru al sportului, iar pentru cea de dascăl, a primit titlul de Antrenor emerit. Este arbitru cat. a III-a.

RABOLU, EMILIAN (1953), n în Miroși, jud. Argeș. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, specializarea judo, promoția 1979. Antrenor de judo. Cadru didactic gradul I (1993). Doctor în domeniul educației fizice și sportului – Universitatea din Pitești (2008). După absolvirea institutului a fost încadrat ca profesor titular de educație fizică și sport la LPS din Pitești. În perioada septembrie 1990- martie 2005 a îndeplinit și funcția de director adjunct, în această calitate revenindu-i și atribuții privind organizarea, managementul și alte responsabilități de conducere executivă a unității de învățământ. Din martie 2005, devine prin concurs, cadru didactic la Universitatea din Pitești (lector universitar). Ca profesor - antrenor, în cadrul LPS – CSU – Centrul Olimpic Pitești, a contribuit la selecția, pregătirea și promovarea a numeroși sportivi care s-au afirmat în judoul de performanță, la CN, CB, CE, CM și JO. Printre aceștia au fost nominalizați:Nicolae Ivan – medaliat la CE și CM; Stelian Pătrașcu, deținător al centurii 5 Dan (2004), medaliat la Concursul *Prietenia*, cu bronz la CE și clasat pe locul al V-lea la CM .Ca antrenor al loturilor naționale și olimpice, în perioada 1990-2010, a contribuit la pregătirea superioară a sportivilor selecționați în aceste loturi și la realizarea de către aceștia a unor performanțe **valoroase la CE – peste 20 de medalii, la CM – 5 medalii, la calificarea și participarea la JO din 2004 și 2008, la CB , unde în clasamentul pe echipe n**e-am clasat pe locurile I și II. Pe parcursul anilor, a realizat mai multe studii și cercetări, a publicat lucrări și articole de specialitate, a participat cu comunicări în sesiunile științifice. Pentru realizările sale, a fost apreciat cu diferite distincții, printre care: meritul pentru Învățământ clasa I (2004); diplome de participant la JO; diplome și plachete la diferite competiții; diploma CIO pentru Solidaritatea Olimpică (1994).

RICHTER, SIMONA MARCELA (1972), n. în Reşiţa. Absolventă a IEFS din cadrul Universităţii „Babeş-Bolyai" din Cluj-Napoca. Campioană naţională legitimată la Cluburile „U", „CSM"şi „Ardaf"Cluj. Primul său antrenor care a descoperit-o şi a iniţiat-o a fost Rusu Ion. Antrenorul care a consacrat-o

a fost Florin Berceanu. A obţinut medalia de bronz la CM de juniori din 1990; la CE categoria open din 1992 şi 1995, medalii de argint; şi în 1996, medalie de bronz. La CE din 2000 (Wro-claw), a câştigat medalia de argint, cu echipa. A ocupat locul 3 la JO de la Sydney. A fost antrenoare secundă a lotului olimpic de judo la Jocurile Olimpice de la Beijing (2008). Maestră emerită a sportului. În anul 2012 Consiliul Local Cluj-Napoca a aprobat acordarea titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului.

ROTARU (ENCIU), MONICA (1947), n. în Turnu Măgurele. Începe să practice judo în cadrul Clubului „Olimpia" din Bucureşti (antrenor Liviu Urmă). Face primele demonstraţii feminine de judo. Mai târziu, ca antrenoare, îl descoperă pe Mihai Cioc; înfiinţează Secţia de Judo la Asociaţia sportivă „Chimia" Turnu Măgurele.

SZABO, ARPAD (1957) n. în Reghin, jud. Mureş. Bacalaureat. Ofiţer MI. A practicat judo, fiind legiti-mat la Clubul „Dinamo" Bucureşti, concurând la categoria 60 kg. În 1977, a concurat la CE cucerind locul III la individual, în Germania, la Ludwigshafen, contribuind la situarea echipei României pe locul III în clasamentul pe ţări. În anul următor (1978), în limitele aceleiaşi categorii, la CE de seniori, care au avut loc în Finlanda, a cucerit medalia de argint, fiind antrenat de Ilie Gheorghe. În 1981 ocupă locul II la CE de seniori, desfăşurat la Debrecen în Ungaria. Maestru emerit al sportului.

ŞERBAN, ILIE CORNEL (1963), n. în Făgăraş. A practicat judo la Clubul „Dinamo". Campion naţional la categoria 65 kg. Pe plan internaţional, a obţinut, în 1985, medalia de aur la CE de seniori din Hamar (Norvegia), asistat de antrenorul Nicolae Marinescu. În acelaşi an, la JMU din Japonia de la Kobe, a cucerit locul III. În timpul junioratului, la aceeaşi categorie, a cucerit în 1982 locul III la CE care au avut loc la Târgovişte. Maestru emerit al sportului.

TEACĂ, EMILIAN – vezi **Personalităţi**

TELEARCĂ, DAN (1960), n. în Filipeştii de Pădure. În 1980 este legitimat la Secţia de Judo de la Clubul „Metalul" Filipeşti, unde activează până în 1991, după care întreg efectivul secţiei este trasferat la AS „Minerul" din aceeaşi localitate. Rezultate remarcabile din cariera sa de antrenor: locul I la CE de tineret (1992) şi locul III la CE de tineret (1993), prin judoka Gabriel Muntean; locul VI la CM – Dijon (Franţa) 1990, prin judoka Vasile Muntean; trei titluri la CB din 1990, prin judoka Virginia Năstase, Gabriel Muntean şi Vasile Muntean; în total circa 120 de medalii în competiţiile naţionale şi internaţionale.

TELECHI, MIHAI (1951), n. în Nădlac, jud. Arad. Absolvent al IEFS din Bucureşti, promoţia 1974. De la această dată, paralel cu funcţia de profesor la catedră, a activat şi ca antrenor şi director la CŞS „Gloria". Activitatea sa în judo se concretizează în cei 50 de campioni naţionali şi 23 de campioni internaţionali. A pregătit loturile naţionale de fete cu care a obţinut în 1986 2 locuri III şi un loc IV la CB. De asemenea, sportivii săi au mai realizat performanţe notabile la marile concursuri internaţionale: locul III la CE de tineret din 1984 şi 1985 prin judocanul D. Drîmbe şi mai ales prin „discipolul" său Alexandru Ciupe – locul III la CE de juniori din 1990, 1991 şi 1992, iar la CE de seniori, locul V; locul III la CM de tineret în 1992; locul VII la CM de seniori din 1993 şi 1995, locul VII la JO de la Barcelona în 1992 şi participant la JO de la Atlanta în 1996. Din 1990, a activat ca membru în Biroul Federal, fiind numit şi preşedinte al Comisiei

judeţene de judo.Pentru activitatea merituasă, a primit titlul de Antrenor Emerit.

URMĂ, LIVIU (1910-1985), n. în Cernăuţi, azi în Ucraina. Absolvent al Institutului Politehnic din Brno promoţia 1938. Începe să practice judo din 1960, organizează la IOR o grupă de judoka având ca elevi pe Lucian Ghiţă, Mihai Brăileanu, Mihai D. Cristoff, Mircea Petrescu, Ilie Gheorghe. Fiind un bun organizator, are contribuţii majore la înfiin-ţarea în 1962 a secţiei de judo, sub auspiciile FRL. După înfiinţarea FRJ în 1968, devine primul antrenor al lotului de judo şi membru al Biroului Federal. Prin activitatea de propagandă dusă pentru promovarea judo-ului înainte de înfiinţarea federaţiei, a fost un pionier incontestabil al practicării şi organizării lui.

VASILE, ALEXANDRU (1946). Antrenor de judo. A practicat judo cu antrenorul Liviu Urmă. În timpul efectuării stagiului militar la Buzău(1966-1968) activează și ca instructor pentru judo și auto-apărare, ocazie cu care pune bazele secției militare de judo de la *As. Șoimii* Buzău. După eliberare, lucrează ca instructor sportiv la *As. IOR* București. Între anii 1978-1980 contribuie la înființarea secției de judo de la *CS Metalul* București, unde funcționează și ca antrenor. Din 1972 până în 1990 este angajat ca antrenor principal la secția de judo, *CS Dinamo* Brașov, unde reușește să obțină performanțe de prestigiu care impun sportivii acestei secții pe plan național și internațional. A activat ca antrenor principal la lotul național de judo. În această calitate a contribuit și la pregătirea sportivilor Cioc Mihai și Frățică Mircea care au cucerit medaliile de bronz la JO din 1984. Posedă 8 dani la judo și 5 dani la ju-jutsu. Antrenor Emerit din 1984. În anul 1990 s-a stabilit în Italia unde funcționează ca antrenor. În anul 2007 a participat ca lector la stagiul național de judo de la Băile Felix.

VLAD, MIRCEA-NICOLAE (1956-1980) n. în Măeruș, jud. Brașov. Fost student la Institutul Politehnic. Practicant al judoului de performanță. A început să practice acest sport în 1973 sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Gujbă, la *A*s. *Nitramonia* Făgăraș. Multimplu campion și medaliat la CN (ultimul titlu de campion obținut în 1980). A concurat la categoria 71kg. Component al loturilor naționale, începe să se afirme în această ramură de sport în 1979 la CE de la Bruxelles unde intră în posesia medaliei de bronz. În anul 1980 realizează cea mai bună performanță a sa cucerind titlul de campion european la Viena, acesta fiind și primul titlu european pentru judoul din țara noastră. Campion balcanic în 1979 la Atena și 1980 la Istanbul. Maestru al Sportului.

VIZER, LADISLAU - MARIUS – vezi **Personalități**

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE KARTING

Pe parcursul anilor, kartingul a făcut parte din structurile organizatorice ale automobilismului, care au acționat pentru promovarea și dezvoltarea acestuia ca disciplină sportivă.

A trecut mai bine de o jumătate de veac de la apariția kartingului ca sport mecanic. Originea lui este legată de numele californianului Art Ingels, care în 1956 a realizat un șasiu pe care a montat un motor în doi timpi de la o motocositoare, inventând ceea ce se va numi Kart. Această mașinuță va genera într-un timp scurt o activitate de divertisment răspândită în SUA, devenind o întrecere care în curând va fi preluată și de Europa. Spre finele anilor 60 în SUA existau deja 300 de producători de Karturi care au promovat apariția unei noi discipline sportive automobilistice viu disputate, denumite karting, sau ”Mini formula 1”. Prima competiție de Karting din Europa va avea loc în Franța, la Argenteiul în 1959, iar în 1961 federația franceză de specialitate a eliberat aproape 13.000 de licențe pentru piloți ”încinși de febra” kartingului. În 1960 structurile federale se reunesc și stabilesc primele reglemetări ale întrecerilor de karting iar în 1962 Federația internațională de Automobilism (FIA) crează Comisia Internațională de Karting (CIK). Aceste competiții de karting vor deveni pepiniere ale formării marilor piloți de formula 1. În anii 70 virtuoșii circuitelor de viteză – Ayrton Senna, Alain Prost, Ricardo Patresse, Michael Schumacher vor fi pregătiți în școlile de karting. În 2009 sunt organizate concursuri regionale și naționale, susținute de producătorii de materiale sportive și de iubitorii de întreceri, kartingul fiind de departe cel mai accesibil sport din cele cu motor. Majoritatea participanților beneficiază de circuite indoor sau outdoor, pe care copiii, tinerii și adulții se pot bucura de senzațiile unice ale acestui sport.

În România, Kartingul apare între anii 1966-1968, când entuziaștii sporturilor mecanice construiesc primele karturi. Pionierul acestui sport este Jean Bobocel.

Asociația de Karting a Liceului bucureștean Ion Neculce, înființată în 1971 de către profesorul Mircea Eron Ionescu, a fost prima echipă de karting din România. Karturile erau fabricate, după un proiect al d-lui Ion Bobocel, în atelierele Centrului pentru modelism Băneasa și liceului Ion Neculce, cu participarea primilor piloți pe care îi putem vedea în această imagine de la un prim concurs național organizat pe un circuit amenajat în 1973 în parcul central din Giurgiu. Piloții: Ion Olaru, Radu Grozea, Cătălin Minovici, Ionuț Bobocel, Dumitru Paraschiv și Vladimir Biji. În extrema dreaptă este Gheorghe Ostache un pilot care se va adăuga cu succes echipei din sezonul următor. Kartul lui Vlad BIJI era construit din țeavă de apă, echipat cu roți de roabă și propulsat de un motor CZ de 175cc. În scurta sa carieră de pilot, Vlad a avut evoluții chiar mai pitorești decât aceasta! În mod incontestabil, se poate spune despre el că a fost unul dintre “pionierii” acestui sport în România.

Din anul 1968 Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport (CNEFS) preia activitatea

în cadrul Federației Române de Modelism (președinte J. Bobocel) și organizează primele Cluburi și primele concursuri de Karting pe piste ocazionale.

5 Noiembrie 1974, imagine de la startul clasei 50 cc a primei ediții oficiale a Campionatului Național de Karting, organizată de proaspăt înființata Federație Română de Automobilism și Karting – FRAK. La această primă ediție au participat cam 30 de sportivi din București și Brașov care făceau parte din primele trei cluburi de karting: ASKALIN și Semănătoarea din București și Universitatea din Brașov. S-au disputat titlurile de campioni la clasele 50cc, 125cc și 175cc. Primele titluri de campioni la clasele 50cc și 125cc au fost cucerite de Radu Gheorghe Grozea (ASKALIN – București) și la 175cc de către Gheorghe (Dodo) Urdea (Universitatea Brașov).

Unul dintre primii piloţi ai asociaţiei ASKALIN Bucureşti a construit în 1974 primul kart cu roți mici (roți de bechie de avion), în atelierul de prototipuri al Institutului de Tehnică de Calcul din București. La scurt timp după apariția acestui kart, a început și producția altor modele la Brașov, la clubul Universitatea Brașov sub conducerea profesorului Dumitru TELESCU și cu sprijinul faimosului pilot și constructor de planoare de la fabrica din Ghimbav, ing. Iosif Șilimon. La ITC – București s-au construit trei astfel de karturi care au fost pilotate de Radu Grozea, Ion Olaru și Sergiu Budu.

În perioada respectivă, Ion Olaru era membru al echipei ”Felix ITC” a Institutului pentru Tehnică de Calcul din București, în atelierele căruia au fost construite primele karturi cu roți mici și care erau perfect comparabile cu karturile fabricate în Italia sau Germania.

Ion Olaru a avut o carieră scurtă dar respectabilă (3 ani), după încheierea căreia a devenit un membru important al conducerii Federației Române de Automobilism și Karting (FRAK). Actualmente dl. Olaru este director sportiv şi președintele Comisiei Naționale de Automobilism și Karting CNAK din cadrul ACR.

La sfârșitul anului 1973, activitatea este preluată de către Automobil Clubul Român (ACR).

În 1974 ia naștere în cadrul ACR, Federația Română de Automobilism și Karting (FRAK) și din acel an se desfășoară Campionatul național de karting de viteză în circuit în complexul expozițional EREN de la Casa Scânteii și ulterior, campionatul național de anduranță. După înființarea FRAK se afiliau 30 de cluburi și se eliberează peste 1000 licențe de piloți. În cadrul FRAK se înființează comisiile de specialitate conduse de J. Bobocel, Alexe de Vassal, Marius Orădean, Niculae Erdely.

Au fost proiectate piste de karting în aproape toate județele țării. Prima pistă de karting a fost construită la Cluj-Napoca (1200 m), pe care s-a desfășurat prima etapă a Cupei Păcii și Prieteniei (CPP). Alte piste amenajate: Galați (900 m), Tg. Secuiesc (aprox. 1130 m) și Târgoviște (aprox. 1000 m).

În anii 70 se fac eforturi pentru alinierea activității românești de karting la normele internaționale ale automobilismului (CIK-FIA) prin scoaterea clasei de 175 cmc și apariția clasei 250 cmc. Se introduc în campionat clasele de cadeți și juniori. Consemnăm activitatea intensă a cluburilor Askalin București, condus de E. Ionescu, Semănătoarea București (președinte I. Ștefan), Universitatea Brașov (președinte D. Telescu), Pegas Arad (președinte S. Török), IPA Sibiu (președinte N. Tatu), Pescărușul Constanța (președinte Gh. Chiriac), LIA Timișoara (președinte D. Ţăranu), Calculatorul IIRUC București (președinte C. Herăscu), I.T.B. Buc (președinte V. Biji), AKIRA Tecuci (președinte Gh. Mancaş), Danubius Galați (președinte T. Podaşcă).

În anul 1971, sunt desemnaţi primii campioni naţionali la viteză pe circuit la karting: Virgil Oancea la clasa 50 cmc şi Ion Bobâlneanu la clasa 175 cmc, ambii din Sibiu.

Prima participare oficială a echipei de karting Unirea Tricolor – București, la inaugurarea pistei din Cluj în 1976. Componenții acestei prime echipe UTB erau, Dan Gheorghe, Ion Olaru, Ionuț Bobocel, Radu Grozea, Gheorghe Ostache și Cătălin Minovici, iar karturile erau construite în atelierele A.R.A București și aveau să fie distruse în cutremurul din 1977.

În deschiderea etapei de karting din Slobozia (1976) Ionuț Bobocel, a evoluat la volanul primei replici de Formula1, construită în 1970 de către prof. Ion Bobocel cu o echipă din care au făcut parte și Radu Grozea, Dumitru Paraschiv și alții. Mașina reproducea fidel mașinile de F1 ale vremii, era echipată cu un bicilindru IJ de 350cc și atingea 160 km/h.

Autobuzul amenajat în atelierele ITB sub coordonarea leader-ului echipei ITB - Radu Grozea și a președintelui secției ing. Florin Filip şi pus la dispoziţia echipei de karting a devenit faimos pe pistele de karting din anii ’80, fiind folosit și în numeroase deplasări în străinătate ale echipei naționale. Era echipat cu 14 locuri de dormit, pentru piloți și mecanici și cu un spațiu tehnic care putea găzdui 11 karturi! Acest mijloc de transport, foarte modern la vremea aceea, a contribuit din plin la succesele echipei ITB care a fost de mai multe ori campioană națională.

Unul dintre cei mai spectaculoși piloți din kartingul românesc a fost Doru ŢĂRANU, multiplu campion al clasei 250cc, excelent tehnician, antrenor și leader autoritar al clubului LIA – Timișoara.

Emilian Petrescu a fost membru al echipei de karting a clubului Unirea Tricolor București, a participat și a câștigat multe curse la clasa 125cc (ICC), de-a lungul unei cariere sportive respectabile de mai bine de 6 ani. A fost primul sportiv român care, la ediția 1980 a Campionatului European de Karting disputată pe pista Olomouc din Cehoslovacia și la care au participat peste 270 de piloți din toată Europa, a ocupat un excelent loc 34 la doar o singură poziție de calificarea în marea finală.

Activitatea se diversifică şi apare pe lângă Campionatul Naţional de Viteză pe Circuit şi Campionatul Naţional de Anduranţă. În cursele Campionatului Naţional de Anduranţă se utilizau motoare Mobra de 50 cmc fabricate la Braşov (ulterior Hoinar-50 cmc), echipajul avea trei piloţi în componenţă, (doi conduceau kartul cu schimbul, cel de al treilea împreună cu mecanicul asigurau asistenţa tehnică), iar durata concursului era de 3 ore.

În 1982 la etapa de la Galați în prima linie a grilei de start (cu 19 participanți), protagoniștii, care aveau să-și dispute de-a lungul mai multor sezoane titlul de campion, au fost: Dodo Toma (UTB), Radu Grozea (ITB) și Doru Țăranu (LIA Timiș).

Galați 1983. Startul uneia dintre manșele etapei din România a “Cupei Păcii și Prieteniei”, campionatul de karting al țărilor socialiste la care participau cei mai buni 6 piloți ai clasei 125 cc din URSS, Cehoslovacia, Ungaria, Polonia, RDG, Bulgaria și România. Lupta pentru primele locuri se dădea, de regulă între piloții din URSS și cei din Cehoslovacia (țara producătoare a motoarelor CZ care erau cele mai performante). Locurile 3-4 se disputau între piloții din RDG ȘI Ungaria iar restul între cei din Polonia, Bulgaria și România. În pole position era cehul Milan Shimak, în centru rusul Vladimir Uhov și în extrema stângă un pilot din RDG (echipat cu motor MZ). Karturile erau de producție rusească, italiană, germană sau indigenă (pentru majoritatea concurenților). Nu era admisă decât utilizarea motoarelor de fabricație socialistă (CZ sau MZ). Dintre piloții români care au fost selecționați să reprezinte România în această competiție s-au remarcat Ștefan Lucian, Emil Petrescu, Petre Niculescu și alții.

Dacă până în 1990, kartingul s-a practicat în condiții modeste în mai multe județe ale țării. După această dată, s-au amenajat în mai multe zone kartodromuri, cu care au permis atragerea unui număr mai mare de tineri în practicarea acestui sport, desi in majoritatea situațiilor aceste structuri privare percep anumite sume. Printre localitățile care au kartodromuri, se numără: VIK Arad (pistă construită pe lungime de 1,1 km, la standarde europene; oferă asistență tehnică); Tomis Kart Constanța (lungime aprox. 400 m); Masterkart Brașov (lungime circuit 1,05 km; lăține 7m; capacitate grid 15 karturi); Herăstrău Racing Team București (lungime de 300 m si latime de 4, respectiv 7m; sistem propriu de iluminat si cronometraj); Road Runner Club Sibiu (circuit cu lungimea de 650m, instalatie de cronometrare) ; Selena Motor Sport Bacău (considerată de specialiști una din cele mai competitive piste de karting din Europa de Est, cu o lungime de 1.25 km) și altele.

Din 2002 apar trei noi piste: Salena – Bacău de 1245 m, Amckart – București de 1256 m, Vik Arad de 1100 m.

Din 2004, România a inițiat zona de Sud-Est Europa la Karting, competiție recunoscută de către CIK-FIA. După 1989 relațiile Kartingului românesc se lărgesc. Astfel, în 1990 o echipă a României este invitată în Germania pentru a participa la un concurs organizat de departamentul pentru Relații Internaționale de DSMB (Federația Germană de sporturi cu motor – Karting) unde am putut cunoaște valoarea performanței românești în acest sport. În același an echipa Calculatorul București este invitată în Italia. În anii '90 apar publicații internaționale, opinii și date revelatoare despre kartingul românesc (calendar, clasamente, piste, clase din campionatul național etc).

În cadrul FRAS se înființează Comisia de specialitate de karting, dar aceasta își intră deplin în drepturi abia către sfârșitul anului 2010, sub denumirea de Comisia națională de Karting al cărei președinte a fost numit dl. Bogdan Mihăescu. Între condițiile transmise de FIA către FRAS în vederea afilierii, apare și aceea de a gestiona pe teritoriul României toate sporturile automobilistice, inclusiv kartingul, așa cum de fapt impune și Legea Sportului, ca fiecare federație sportivă națională să fie organizată și să funcționeze dupa modelul federației sportive internaționale corespondente. Odată cu aprobarea noului statut al FRAS, la începutul lui 2010, adoptând modelul Federației Franceze de Automobilism Sportiv, Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret a recunoscut kartingul ca probă sportivă automobilistică gestionată de FRAS, astfel că în 2010 s-a desfășurat o primă competiție oficială „Cupa FRAS-Dunlop" urmată de CN de Karting-Dunlop 2010. FRAS a eliberat în 2010 peste 100 de licențe sportive de karting și a desemnat și prima echipă campioană națională, câștigătoare a CNKD: „Palatul Copiilor Rm. Vâlcea", urmată de Dumagas RT și PCM Racing Team. În prezent, CN de Karting al FRAS se află la a doua ediție și este pe agenda oficială a evenimentelor sportive a ANST.

După aproape 40 de ani de existenţă activă, kartingul românesc are în fine o federaţie proprie! La data de 1 iunie 2011, Autoritatea Naţională pentru Sport şi Tineret a eliberat Certificatul de Înregistrare Sportivă pentru „**FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE KARTING**".

O dată cu apariţia noii federaţii, o serie de cluburi s-au afiliat la F.R.K.: **A.B.A.S** Timisoara, **ASOCIATIA CLUB SPORTIV SKAT KART** Targu Secuiesc, **BADSI RACING** Bucuresti; **CLUB KARTING SELENA MOTOR SPORT** Bacau, **CLUB MAK MOTORSPORT** Braila, **DANNY RACING KARTING CLUB** Bucuresti; **DUMAGAS RACING TEAM** Craiova; **GOKART TEAM** Satu Mare; **ICS RACING** Bucuresti; **KART RACING CLUB** Ploiesti; **KARTING TEAM MOLDOVA** Rediu, Iași, **REAL RACING** Tulcea; **SINED MOTOR SPORT**, Radauti, Suceava; **SPARTACUS 2001 TOMIS KART** Constanţa; **TRANSKART RACING** Turda; **TURBOSFAX** Rm. Vâlcea; **URBAN FAST** Bucureşti şi participă cu sportivi legitimaţi şi licenţiaţi la Campionatul Naţional de Karting viteză pe circuit.

Mulți dintre tinerii practicanți s-au afirmat în kartingul din țara noastră, o parte dintre aceștia dedicându-se ulterior automobilismului. În ultimii ani, mulți *kartiști* au atras atenția atât pe plan intern cât și pe plan internațional, printre aceștia putând fi menționați: **Doru Sechelariu** (a câștigat în 2005 Campionatul Național al României, Campionatul Ucrainei și Campionatul Europei de Sud-Est la ICA-J; a primit titlul de „Cel mai bun pilot al anului"din partea FRAK, la secțiunea karting; în 2006 participă la ultimele curse de karting trecând la automobilism legitimat la clubul Thierry Boutsen Energy Racing Team și obține dispensa de vârsta pentru a putea participa în Campionatul Belgiei, Formula Renault 1,6; obține rezultate care îl recomanda ca un sportive de perspectivă); **Andrei Atanasiu** (singurul kartist român care a participat și s-a calificat în finala europenelor de karting, la grupa KF3); **Bianca Anton** (aleasă de FIA să concureze pentru o bursă internațională de karting); **Robert Vișoiu** (locul 2 în cadrul Campionatului WSK, clasa KF3, la categoria de vârstă 13-14 ani și la master).

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

1971 - A.S.K.A.L.I.N. Prima echipă de karting din România. *Piloții din imagine sunt, de la stânga la dreapta: Ion OLARU, Radu GROZEA, Cătălin MINOVICI, Ionuț BOBOCEL, Dumitru PARASCHIV și Vladimir BIJI.*

1973 - Vladimir BIJI evoluând pe circuitul din Giurgiu, când încă nu devenise așa de cunoscut.

1973 – Cupa SEMĂNĂTOAREA

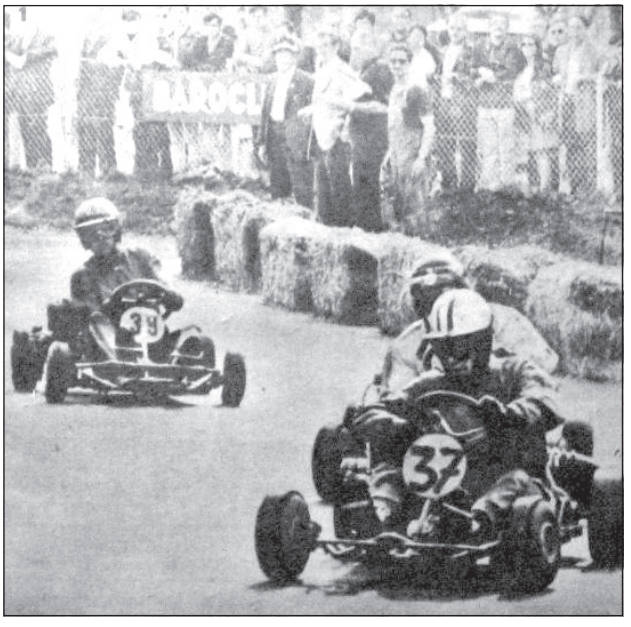

1970 – Cupa MOLDOVEI

1974 - Pilot la startul primei ediții oficiale a Campionatului Național de Karting

1975 – Etapă a Campionatului Național, disputată pe circuitul stradal din centrul orașului Slobozia

1976 - Primul monopost construit în România pilotat de Ionuț BOBOCEL

1974 - Primul kart cu roți mici (Radu Gheorghe GROZEA)

1976 – Echipa UNIREA TRICOLOR București la prima cursă oficială pe pista de la Cluj-Napoca

Autobuzul ITB amenajat pentru transportul echipei de karting şi apoi al echipei naționale

Doru ŢĂRANU – unul dintre piloţii de seamă din kartingul românesc al anilor ’80

Primii trei ai clasei 250cc: Dodo Toma (UTB), Radu Grozea (ITB) şi Doru Ţăranu (LIA Timiş).

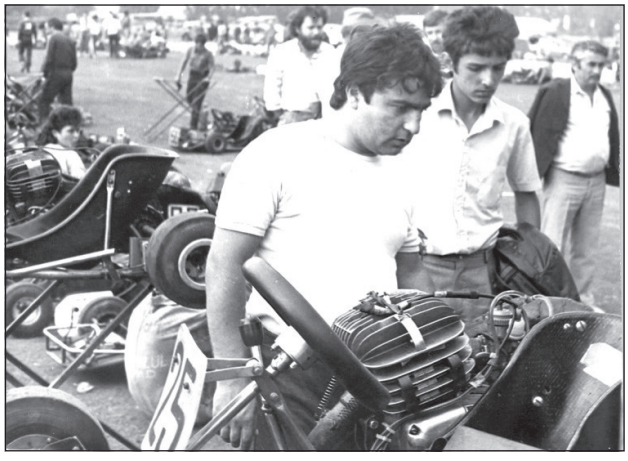

1984 – Pregătirea pentru cursă la Târgu Secuiesc (Attila .....). În plan depărtat în dreapta se află Marius ORĂDEAN unul dintre oamenii care au contribuit la dezvoltarea kartingului şi a construcţiei pistelorpentru competiţii.

Emilian PETRESCU – component al echipei UTB

1983 – GALAŢI – Start în etapa de Cupa Păcii şi Prieteniei

1984 – Echipa campioană UNIREA TRICOLOR BUCUREŞTI (Vlad BIJI, Dorin TOMA, Puiu RUSU, Gunther GRAEF,Petrişor NICULESCU)

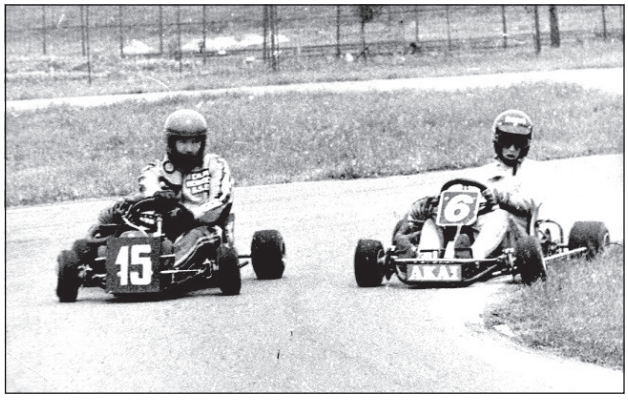

1984 – Aspect din cursa de la Galaţi

1986 – Festivitate de premiere a campionilor anului 1985 (Doru ŢĂRANU, Dorin TOMA)

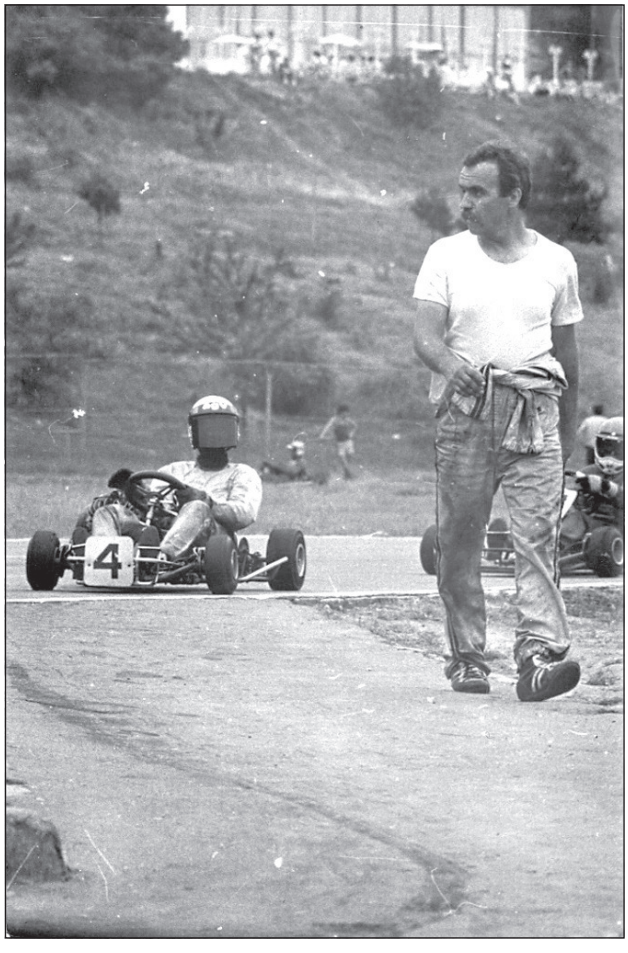

1986 – Pe pista din Galaţi

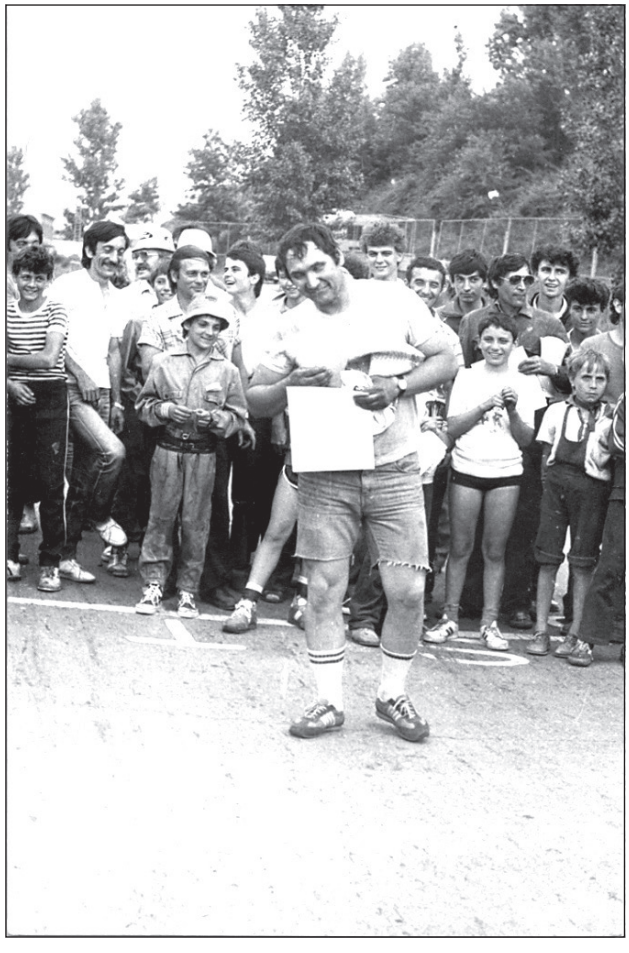

1986 – Călin HERĂSCU premiat după cursa de la Galaţi

2009 - Alina BUNICA în cursă la AMC KART Bucureşti

2010 – Karting - Cupa FRAS-Dunlop - Prezentarea participanţilor

2010 - Pregătirea pentru start a viitorilor automobilişti

2010 - Bătălia pentru ocuparea podiumului la karting

2011 – Bacău-prezentarea sportivilor înainte de cursa din Campionatul Naţional de Karting organizat de Federaţia Română de Karting (FRK).

2011 – Bacău-festivitate de premiere oficiată de dl. Lucian ŞTEFAN – preşedintele Federaţiei Române de Karting (FRK).

CIRCUITE OMOLOGATE

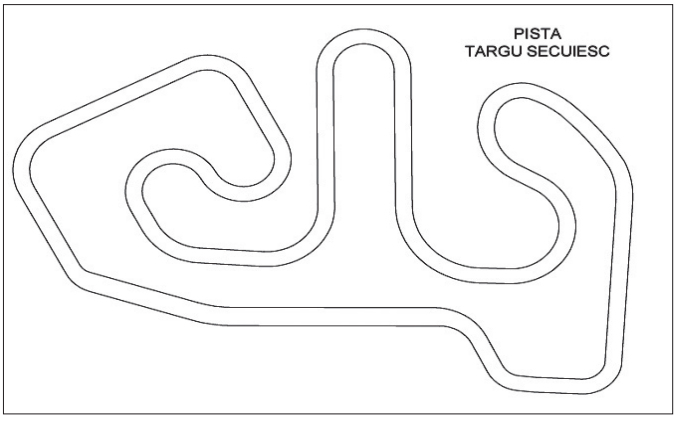

CSSK - Târgu Secuiesc: *Date tehnice: Lungime 1431 metru, Latime 8-10 metri, sensul de parcurgere: sensului acelor de ceasornic*

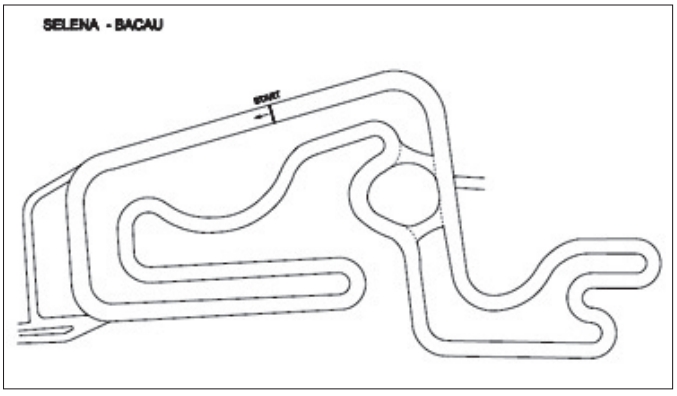

Selena – Bacău: *Date tehnice: Lungime: 1244m, Latime:8-10 m, sensul de parcurgere: invers sensului acelor de ceasornic*

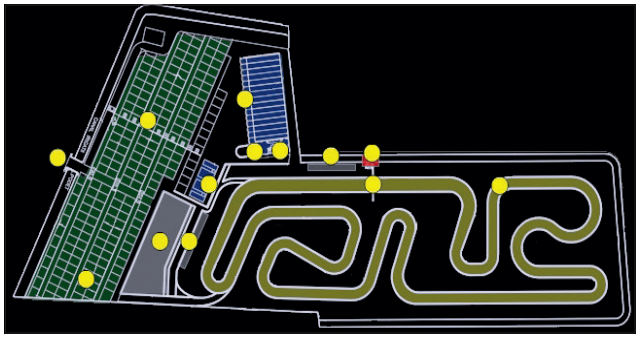

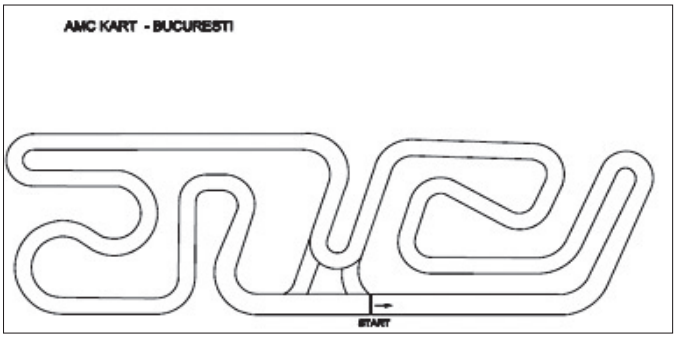

AMC Kart București: *Date tehnice: lungime:1246 m, latime:8-10 m, sensul de parcurgere: invers sensului acelor de ceasornic.*

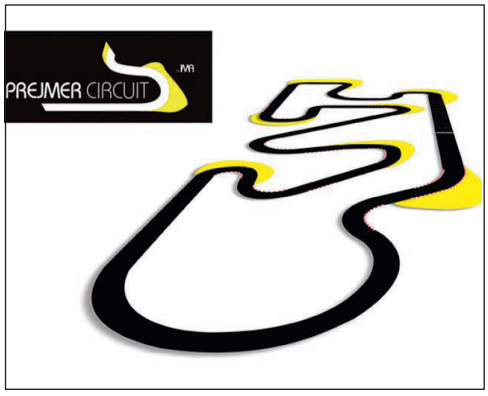

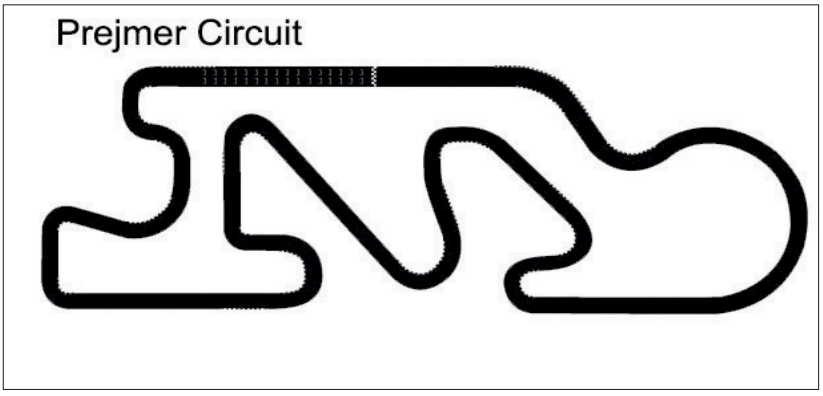

Prejmer Circuit: Pista Prejmer Circuit: Lungime: 1250 m, Latime: 10 metri linia dreapta, 8 metri in rest, Sensul de parcurgere: Sensul acelor de ceasornic

FIGURI REPREZENTATIVE

BIJI, VLADIMIR (1950), n. în Bucureşti. A început kartingul la prima echipă din România ASKALIN, din cadrul Liceului „Ion NECULCE" Bucureşti. Un fapt inedit este că V.Biji, la prima cursă organizată în ţara noastră la start kartul pe care îl pilota a pornit înapoi. Kartul său era construit din ţeavă de alimentare cu apă, echipat cu roţi de roabă şi propulsat de un motor CZ de 175 cmc. În scurta sa carieră de pilot, Vladimir a avut evoluţii pitoreşti. A preluat ca şef de echipă şi antrenor Unirea Tricolor Bucureşti pe care a condus-o pe cele mai înalte trepte ale kartingului românesc, devenind campioană naţională de nenumărate ori.

BOBOCEL, ION (JEAN) - vezi FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE MODELISM.

BOBOCEL, IONUŢ, practicant al kartingului , fiul lui Bobocel Ion cel care a înfiinţat kartingul în România, construind şi o maşină de formulă testată de către fiul lui Ionuţ BOBOCEL în deschiderea etapei de karting din Slobozia în anul 1976. Maşina respectivă reproducea fidel maşinile de Formula I ale vremii, fiind echipată cu un bicilindru IJ de 350 cmc şi atingea viteza de 160 km/oră.

BOŢ, STELIAN (1959), n. în Braşov. A făcut cunoştinţă cu kartingul în anul 1967 la cercul de specialitate din Casa Pionierilor Braşov, legitimat la C.S.U. Braşov, împreună cu care a cucerit titlul de campion naţional pe echipe de 3 ori (1975, 1976, 1977), iar în anul 1975 a devenit campion naţional individual la clasa 50 cmc În anul 1978 i s-a acordat titlul de maestru al sportului la karting.

BUNICA, CARMINA-ALINA (1986), n. în Bucureşti. Studentă. Pilot de karting şi raliu. A debutat în concursuri de karting la 15 ani în anul 2001. Cucereşte locul III în campionatul naţional de karting din anii 2003, 2005, 2006. Absolventă a şcolii de pilotaj auto Profesional Racing Club în anul 2003. În anul 2007 debutează în campionatul naţional de raliuri. Are copilot pe Ioan DICOI om cu experienţă în activitatea de navigator, fost component al echipei OLTCIT Craiova. Concurează în CNR organizat de FRAS pe: Dacia Logan şi Citroen Saxo. **Palmares Internaţional, Karting:** 2006 participă la finala mondială de karting DUBAI, 2006 loc III în BILAND OPEN CHALLENGE ROMÂNIA; **Palmares Naţional, Karting:** 2003

locul III în Campionatul Naţional de Karting (CNK), 2002 locul II Cupa BILAND, 2004 locul III Cupa FRAK, 2004 Vicecampioană naţională CNK, 2005 locul III în Campionatul Naţional de Karting (CNK), 2006 locul III în Campionatul Naţional de Karting (CNK) **Raliu:** 2007 debut în Campionatul României de Raliuri (CRR), 2007 loc II-Vicecampioană naţională în grupa Debutanţilor din CRR, 2007 loc II-Vicecampioană naţională în grupa Debutanţilor Cupa DACIA JOE, 2007 loc II-Vicecampioană naţională Trofeul TINERE SPERANŢE MICHELIN, 2007 declarată „OMUL CURSEI" la R. BRAŞOVULUI, 2008 loc III clasa N2 în R. BRAŞOVULUI şi R. CLUJULUI din CRR, 2008 loc III Slalom paralel Sibiu, 2009 loc III clasa N2 în R. BRAŞOVULUI din CNR, 2009 loc I clasa N2 în R. BANATULUI din CNR, 2010 loc V clas N2 în R. CLUJULUI, 2010 loc XI clasa N2 în R. Ţara Bârsei, 2010 loc XI clasa N2 în R. IAŞULUI.

CEACU, MIHAELA (1958), n. în Slobozia. Legitimată la Tricolorul Călăraşi şi Danubius Călăraşi. Obţine titlul de campioană naţională la clasa junior fete în 1972, la clasa 50 cmc fete în 1973, 1978.

De VASAL, ALEXE (1910-2006), n. în Odessa. – vezi AUTOMOBILISM SPORTIV.

GHEORGHE, DAN (1959), n. în Braşov. A descoperit kartingul pe când era elev la Liceul Industrial nr. 4 Braşov, legitimat la C.S.U. Braşov, echipă cu care a cucerit titlul de campion naşional în 1975, 1976, 1977. I s-a acordat titlul de maestru al sportului la karting în anul 1978.

GRAEF, GUNTHER (1967), n. în Braşov- vezi AUTOMOBILISM SPORTIV.

GROZEA, RADU GHEORGHE (1947) n. în Bucureşti. În 1969, împreună cu un grup de prieteni, construieşte primele două karturi din România. Absolvent al Facultăţii de matematică din Universitatea Bucureşti. A lucrat ca informatician la Institutul de Tehnică de Calcul Bucureşti. În 1974 devine membru fondator al Federaţiei Române de Automobilism şi Karting şi cucereşte două titluri de campion naţional la cls. 50 cmc şi 125 cmc, ca membru al echipei ASKALIN Bucureşti, în prima ediţie a Campionatului Naţional de Karting. A constituit al doilea club de karting Felix ITC din Bucureşti, după ASKALIN. Prestigioasa carieră de pilot a fost completată de o prolifică activitate de constructor care a proiectat şi construit 14 modele de kart, culminând cu o fabricaţie de serie la ITB în anii '80 a cca 3.800 de kart-uri, dintre care multe mai sunt în uz şi astăzi. Cea mai importantă performanţă realizată în toţi aceşti ani, în karting-ul românesc, o constituie cele 5 cluburi pe care le-a înfiinţat şi pe care le-a „urcat" pe cea mai înaltă treaptă a clasamentului sportiv naţional.

HERĂSCU, CĂLIN ALEXANDRU (1949), n. Bucuresti. Absolvent al I.C.B. Facultatea de Constructii Civile Industriale si Agrozootehnice, profesia inginer constructor. A debutat în concursurile de karting în anul 1975 în Campionatul National de Karting. Mentor: ing. Sergiu Budu. Legitimat la ASKALIN – Bucureşti şi ulterior la CALCULATORUL IIRUC Bucuresti. Pilot de karting la VITEZĂ pe CIRCUIT şi ANDURANŢĂ. Consacrarea i-a conferit-o participarea în Campionatele Nationale de Karting – viteza pe circuit si anduranţă. În anii 1992 si 1993 în Campionatul Naţional de Karting viteză pe circuit

s-a clasat pe locul 1 la clasa ICE 250 cmc, iar în anii 1983, 1985 si 1988 s-a clasat pe locul 1 cu echipa în Campionatul Naţional de Karting anduranţă. In anul 1983 s-a clasat împreuna cu Mike Ludovic şi Bogdan Miclăuş pe locul 1 în clasamentul echipajelor în campionatul naţional de anduranţă. Rezultate în Competiţii interne de karting: CNK Viteza pe Circuit: 1984 locul 2 clasa ICE 250 cmc, 1990 locul 2 clasa ICE 250 cmc, 1992 locul 1 clasa ICE 250 cmc, 1993 locul 1 clasa ICE 250 cmc; CNK Anduranţă: 1993 locul 1 echipaje, 1993, 1995 si 1998 locul 1 echipe; Competiţii internaţionale Karting: 1987 locul 19, Keskemet – Ungaria, clasa 125 cmc, 1988 locul 22, Nisipurile de Aur – Bulgaria, clasa 125 cmc. A avut copiloţi la anduranţă: Bogdan MICLAUS, Ludovik MIKE. A concurat pe karturi de producţie proprie şi apoi pe ZIPP de producţie engleză cu motor Yamaha şi CZ în campionatul de viteză pe circuit. În campionatul de Anduranţă a concurat pe karturi de producţie proprie cu motoare Mobra şi ulterior Hoinar. Din anul 1994 încheie activitatea de pilot şi se ocupă de organizarea şi conducerea activităţii de karting din România, în cadrul FRAK. Din anul 2009 este reprezentantul României în Comisia Internaţională de Karting (CIK) din cadrul Federaţiei Internaţionale a Automobilului (FIA). În anul 2011 este numit secretar general al Federaţiei Române de Karting (F.R.K.).

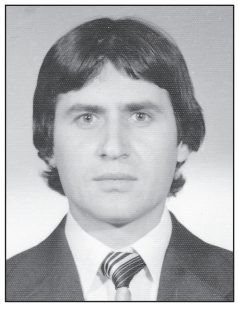

ION, CONSTANTIN (1949), n. în Bucureşti. Lucrând ca frezor în cadrul Institutului de Tehnică de Calcul Bucureşti a avut prilejul să între în contact din anul 1976 cu kartingul din această instituţie. Timp de un an a însoţit echipa Felix ITC Bucureşti pe traseele de concurs, îndeplinind munca de mecanic. Şi-a încercat şansele ca pilot şi a obţinut licenţa A de pilot în cadrul secţiei de karting UNIREA TRICOLOR Bucureşti, activând în acest club din 1978 până în anul 1982. A concurat la clasele 125 şi 175 cmc, atât în cursele de viteză pe circuit, cât şi în cele de anduranţă, obţinând un titlu naţional individual la anduranţă, trei titluri naţionale cu echipa şi numeroase locuri fruntaşe. Trei sezoane consecutive a fost selecţionat în lotul naţional de karting, participând în anul 1980 la una dintre etapele campionatului Cupei Păcii şi Prieteniei şi Campionatului European. În anul 1983, a obţinut titlul de maestru al sportului şi s-a dedicat muncii de antrenor al formaţiei ITB, dar şi ca alergător la clasa 125 cmc. În anul 1980 a fost desemnat între primii zece sportivi ai anului la karting. În perioada 1986-1989 a concurat şi la automobilism viteză în coastă. Este arbitru de automobilism şi karting din anul 1980. De asemenea este calificat ca antrenor de karting din anul 2006 la ICS RACING Bucureşti

LUNGU, MIHAI (1950), n. în Bucureşti. Prima întâlnire cu kartingul a avut-o în Liceul „Ion NECULCE” din Bucureşti, în cadrul primului club de karting din România „ASKALIN”, unde a obţinut cea dintâi legitimaţie de pilot. A urmat un stagiu la IIRUC, după care s-a transferat la UTB, unde a rămas până la sfârşitul carierei sportive. A concurat la clasa 125 cmc, urcând treptele succesului în sportul de performanţă: locul IV în 1980, vicecampion în 1981, campion naţional în 1982. A contribuit, prin performaţele sale, la obţinerea titlurilor de campioană naţională pe echipe de către UNIREA TRICOLOR BUCUREŞTI. Primind titlul de maestru al sportului în anul 1983, Mihai LUNGU a spus: „Văd în această distincţie nu numai o recunoaştere a meritelor mele de până acum, ci şi o obligaţie de a contribui în continuare la dezvoltarea kartingului din ţara noastră”.

MARINESCU, MIHAI (1989), n. în Braşov, vezi FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE AUTOMOBILISM SPORTIV

MIHĂESCU, MATEI (1985), n. în Bucureşti. Pregătire şi formare profesională: 1992-2000 - JEAN MONNET General School, 2000-2004- JEAN MONNET High School, 2000-2002 British Council English School, 2004-2008 - Romanian – American College, Management and European Integration. A început kartingul în 2000 când a obţinut titlul de VICE-CAMPION al României la clasa 100cc Formula A, iar în 2001 ocupă locul al III-lea la aceiaşi clasă. Apoi câştigă titluri de campion naţional la clasa 125 cc Intercontinental, 2002, 2003, 2004; tot în 2003 devine Campion European al zonei Sud-Est, obţine locul I în Campionatul Open al Bulgariei şi locul I la Selena Grand Prix la aceiaşi clasă, locul I la clasa 100 cc Formula A la Winter Cup din România; 2004 - 125cc Intercontinental C Class - ITALIAN OPEN MASTERS-18 Place in FINAL, în Ugento, Italy, 12 Place în FINAL, în Jesolo, Italy; 2005 - Campion naţional şi SOUTH-EAST EUROPEAN CHAMPION clasa 125cc Intercontinental C; 2006 - Campion naţional şi SOUTH-EAST EUROPEAN CHAMPION la clasa 125 cc Intercontinental C (locul I în Grecia, România, Bulgaria, Turcia); locul 11 din 83 de piloţi la Varennes sur Allier-Franţa; în ITALIAN OPEN MASTERS clasa 125 cc Intercontinetal C–locul 14 la Sarno-Italia; 2007- Campion naţional clasa 125cc ICC, locul I clasa 125cc ICC-South East European Championship - round 4; 2011 – locul II În Campionatul de Karting-Dunlop în etapa a VI-a. Din 2006 începe să participle şi la cursele de automobilism la FORMULA RENAULT 2000: 2006 - prima oară în Formula Renault 2000 Magny Cours, France-locul IV din 24 de piloţi, locul II din 11 piloţi Formula Renault 2000 Ledenon, France; Formula Renault 2000 WINTER SERIES Vallelunga, Itaia (locul 13 în prima cursă din 24 de piloţi, locul 13 în cursa a II-a din 24 de piloţi); 2007 – participă la FORMULA RENAULT 2,0 SWISS Championship-Dijon, France, Hockenheim Ring, Germania; Varano, Italia; (după această cursă a fost desemnat cel mai bun pilot al cursei de la Varano); Most, Cehia (locul IV cursă; Magny Cours, Franţa (locul 8); SalzburgRing, Austria (în cursă cedează motorul); Campionatul Elveţiei locul III din 33 de piloţi). FORMULA MASTER 2008-în echipa Jenzer Motorsport Racing Team: Valencia, Spania, Pau, Brno, Estoril, Brands Hatch, Oschersleben, Imola, Monza, în final locul 23 din 41 piloţi. Este RACING MANAGER pentru pilotul Robert VIŞOIU cu care obţine rezultate semnificative (vezi Robert VIŞOIU).

NEDELCU, CONSTANTIN (1955), n. în Braşov. Debutează în karting la 11 ani, legitimat la C.S.U. Braşov. Debutează în competiţii în anul 1969 şi cucereşte titlul de campion naţional de două ori la cls. 50 cmc şi alte două la clasa 125 cmc seniori. A fost desemnat în topul celor mai buni piloţi de karting ai anilor 1976 şi 1977. A primit titlul de maestru al sportului la karting în anul 1978.

NICOLESCU, (BEBE) ALEXANDRU (1959), n. în Bucureşti. A debutat în karting în anul 1986, dar primele rezultate le-a obţinut în anul 1995: locul I şi campion naţional la clasa 100 cmc, locul I (campioană naţională) cu echipa AMP AUTOKART CLUB şi titlul de cel mai bun sportiv al anului 1995. În perioada 1995-2001 a participat la cursele de automobilism sportiv, raliu şi viteză în costă pe automobile Opel Kadett GSI, Ford Escort Cosworth, Mitsubishi Evo. La raliu i-a avut coechipieri pe Mihai BELDIE şi Doru VRAJA. În perioada 2007-2010 a făcut parte dintre membrii Comisiei de Disciplină a Federaţiei Române de Automobilism Sportiv (FRAS) şi este arbitru în cadrul Federaţiei Române de Karting (FRK).

NICULESCU, PETRE (), n. în Sinaia. S-a întâlnit cu kartingul de performanţă în anul 1977, când a obţinut licenţa B şi primele succese. S-a impus în concursurile rezervate „tinerelor speranţe”, pentru ca după două sezoane de activitate competiţională să devină campion naţional de juniori. S-a legitimat la UNIREA TRICOLOR Bucureşti, formaţie din care a făcut parte până la retragere din activitatea sportivă. Sub culorile clubului UTB şi-a mai adăugat încă două titluri naţionale individuale de juniori, precum şi trei titluri naţionale la echipe. Păşind în majorat a trecut să concureze la clasa 125 cmc, în cadrul căreia a câştogat o etapă a campionatului naţional, iar în alta s-a clasat pe locul secund. A primit titlul de maestru al sportului la karting în anul 1983.

OLARU, IOAN (1947), n. în Bucureşti. Inginer, specialitatea TCM. A debutat în karting în anul 1973, ca membru al clubului sportiv A.S.K.L.I.N Bucureşti, având coechipieri pe Radu GROZEA, Vladimir BIJI, Ionuţ BOBOCEL, Cătălin MINOVICI, Sergiu BUDU, Constantin RUSU, Petrişor NICULESCU. I-a avut ca mentori pe Ion BOBOCEL – preşedinte al Federaţiei Române de Modelism şi prof. Eron IONESCU de la Liceul „Ion Neculce” Bucureşti. În perioada 1980-1989 a fost Antrenor Federal al FRAK pentru karting. Din anul 1977 este arbitru pentru karting, iar din 1991 este arbitru şi pentru automobilism sportiv. Din 1990 a îndeplinit pe rând funcţii de secretar federal, de secretar general al FRAK, iar din 2004 preşedinte al CNAK-ACR.

ONORIU, **DANIEL** (1978), n. în Bucureşti– vezi AUTOMOBILISM SPORTIV.

PETRESCU, EMILIAN (1957), n. în Bucureşti. A început kartingul în anul 1972, câştigând primul titlu de campion naţional în 1976 la clasa 50 cmc, după ce câteva sezoane a fost unul dintre „liderii” întrecerilor de juniori. În 1977, a trecut la eşalonul superior, luând startul la clasa 125 cmc. Alegerea a fost inspirată pentru că a devenit de patru ori consecutiv campion naşional al clasei 125 (1977, 1978, 1979, 1980). S-a distins şi prin faptul că avea un kart excelent pregătit şi un pilotaj sigur şi eficace. A evoluat cu succes şi în Campionatul Naţional de Anduranţă. A primit titlul de maestru al sportului la karting în anul 1983.

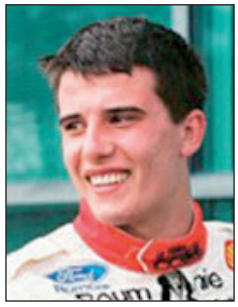

RĂILEANU, CONSTANTIN (1984), n. în Tulcea, necăsătorit. Absolvent al şcolii de pilotaj La Filliere FFSA, Le Mans, Franţa. A activat în karting între anii 1995-2001: Campion naţional al României, clasa Mini, locul 3 în Campionatul Naţional al României, clasa Kadet, Campion Naţional al României, clasa Kadet, locul 2 la Cupa Balcanică, clasa ICA Junior, câştigător al Cupei Ucrainei, clasa ICA Junior, locul 2 în Campionatul Naţional al Ucrainei, clasa ICA Junior, locul 2 în Campionatul Naţional al României, clasa ICA Junior, Campion Naţional al României, clasa ICA Junior, Campion Naţional al Ucrainei, clasa ICA Junior, locul 3 în Campionatul Naţional al României, clasa FA, locul 3 în Campionatul Naţional al României, clasa FA, câştigător al Cupei României, clasa FA. A activat în automobilism între anii 2002-2007: Pilot La Filiere FFSA Formule Campus Renault Elf, Test Porsche Carerra Cup, Test Prototype Courage (Le Mans), Formula Ford International, locul 6, (2 podiumuri), cel mai bun debutant; Victorie şi locul 2 în cadrul Bucharest Ring Cupa Dacia Logan, Bucureşti, locul 3 în Raliul Iaşiului (cursa de debut în raliuri pe macadam). In

2006 pune bazele unei echipe de karting şi în calitate de team manager participă în Campionatul României şi cel European de Sud-Est. În prezent este team manager al echipei REAL RACING.

RUSU, CONSTANTIN (1962), n. în Braşov - vezi AUTOMOBILISM SPORTIV.

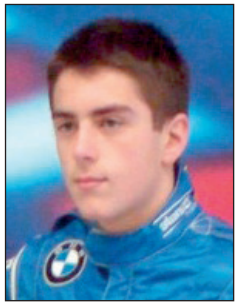

SECHELARIU, DORU (1992), n. în Bacău. Debutează în karting la şase ani pe pista din jurul casei. În 2001 la opt ani participă la prima cursă judeţeană de slalom şi îndemnare, câştigând-o detaşat în faţa unor adversari mult mai mari ca vârstă. La nouă ani câştigă curse la nivel naţional, sub culorile clubului Selena Motor Sport Bacău, la care a fost legitimat în toate competiţiile de karting la care a participat. Doru trece ca fulgerul prin diverse campionate atât în ţară cât şi în Europa câştigând curse şi titluri peste tot. Campion naţional, campion în Ucraina, câştigător al Campionatului Sud-Est European, dar şi a numeroase curse şi cupe europene, a devenit la numai 12 ani cel mai bun pilot de karting român, palmaresul său din 2005 fiind unic în istoria kartingului românesc cu 15 curse câştigate din cele 24 alergate, restul de nouă terminându-se cu un loc doi sau trei. 2002 - Locul I, clasa Mini, Cupa FRAK; 2003 - locul al II-lea, Cupa FRAK, cadet; participă în Campionatul Italiei de Karting (cele mai bune clasări: locul al X-lea la Busolengo şi locul al VIII-lea la San Michelle); 2004 - locul al IV-lea, FRAK, clasa ICA/J; 2005 - locul I Campionatul Naţional de Karting, clasa ICA/J, locul I în Campionatul Europei de Sud-Est, locul I în Campionatul Ucrainei, participă la Winter Cup (Germania), este desemnat cel mai bun pilot de karting din ţara noastră, cu un record unic: 24 de curse, 15 victorii şi alte 9 etape terminate pe locurile 2 şi 3; 2006 - participă în primele două etape din Campionatul Naţional de Karting, la numai 13 ani, Doru Sechelariu începe cursele. In toamna lui 2006, debutează în Formula Renault 1600, devine primul pilot român care câştigă o cursă în Formula Ford (Bari, Italia); 2007 - locul I, cu 33 pct., la Zolder, în Campionatul Internaţional al Belgiei Formula Renault 1600; 2008 - două locuri I la inaugurarea circuitului de la Singapore (Formula BMW Asia Pacific). Devine primul pilot român câştigător într-o competiţie de acest nivel, locul al III-lea la Montreal, în Formula BMW Americas, locul 15 în clasamentul general al Formulei BMW Europa, este desemnat sportivul anului în automobilismul românesc; 2009 - locul III la Monza, Formula BMW Europa. Doru Sechelariu este primul pilot român din istoria automobilismului românesc care urcă pe podium în această competiţie, locul 14 în clasamentul general al Formulei BMW Europa, participă la ultimele patru etape din Campionatul European Open al Spaniei de Formula 3, 2010 - locul 9 în ambele manşe desfăşurate la circuitul de la Istanbul, în Formula GP3. În clasamentul general al campionatului, Doru Sechelariu a ocupat poziţia a 28-a.

SPUDERKA, DAN (1955), n. în Braşov - vezi AUTOMOBILISM SPORTIV.

ŞTEFAN, LUCIAN (1956), n. în Constanţa. Este căsătorit şi are 2 copii. Inginer, absolvent al Facultăţii de Mecanică, specialitatea Tehnologia Sudării-Constanţa. A debutat în karting în 1974 testând kartul pe care la construit. A contribuit substanţial la înfiinţarea în 1975 A secţiei de karting la A.S. HIDROTEHNICA Constanţa, apoi la consolidarea A.S. METALUL Târgu Secuiesc în perioada 1984-1995. A iniţiat proiectul de realizare a pistei de karting din Tg. Secuiesc finalizată în 1985. A participat la competiţiile de karting în perioadele 1974-1989 şi 1995-1997, cu următorul palmares: 1978 Hidrotehnica Constanţa - Campion Clasa:175 cmc, 1979 Hidrotehnica Constanţa - Campion Clasa:175 cmc, 1980 Hidrotehnica Constanţa - Campion Clasa:175 cmc, 1985 Metalul Târgu Secuiesc - Campion Clasa:175 cmc, 1987 Metalul Târgu Secuiesc - Campion Clasa:125 cmc, 1988 Metalul

Târgu Secuiesc - Campion Clasa:125 cmc, 1996 Skat Kart Targu Secuiesc- Campion Clasa: 125 cmc, 1997 Skat Kart Targu Secuiesc- Campion Clasa: 125 cmc. Datoriă şi locurilor II şi III ocupate în aceste perioade a fost desemnat de 12 ori în topul celor mai buni sportivi (1978, 1979, 1980, 1983, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1995, 1996, 1997). În perioada 1974-1989 a concurat numai pe karturi construite de echipa mea, care le-a utilizat în obţinerea de rezultate notabile până în 1995. În anul 2010 a fost ales de către cele 13 cluburi fondatoare în funcţia de Preşedinte al Federaţiei Române de Karting.

TOMA, DORIN (1955), n. în Braşov - vezi AUTOMOBILISM SPORTIV.

URDEA, GHEORGHE (1954), n. în Cristian, Judeţul Braşov. Este mecanic auto. A debutat în karting în anul 1967 sub îndrumarea faimosului formator de sportivi de automobilism şi karting Dumitru TELESCU, în cercul de specialitate de la Casa Pionierilor, legitimat la CSU Braşov. A cucerit titlul de campion de 7 ori în anii 1972, 1973, 1975 (de patru ori la cls. 50 şi de trei ori la 175 cmc) A fost desemnat în topul celor mai buni piloţi de karting ai anilor 1976 şi 1977. A primit titlul de maestru al sportului la karting în anul 1978. S-a stabilit în Germania.

VIŞOIU, ROBERT (1996), n. în Piteşti. Elev al British School din Bucureşti. Debutează în karting la 6 ani în Campionatul naţional la clasa PUFO. **Campionatul Naţional de Karting al României: la** jumătatea anului 2003 a început participarea în cursele de karting clasa Pufo, 2004-după trei curse în clasa Pufo a avansat la clasa Mini, 2005-Vicecampion la clasa Mini, 2006-2007campion la clasa Mini, 2008-locul 3 la clasa KF3, 2009-campion la clasa KF3. În 2007 este declarat cel mai bun pilot de karting din România. **Campionatul Sud-Est European:** 2008-locul 4 la clasa KF3, 2009-Vicecampion la clasa KF3. **Rezultatele Internaţionale de Karting 2009:** In 2009 a fost unul dintre piloţii oficiali ai echipei de karting italiene CRG şi a participat la cel mai important campionat de karting WSK (Winning Series Karting), Finala Campionatului European si Cupa Mondiala la Karting: 2009-Campionatul WSK-l**ocul 23 din 90 de piloti,** 2009-Campionatul European-**locul 16 în finala din 120 de piloţi,** 2009-Finala Cupei Mondiale**-locul 14 din 90 de piloţi. Rezultatele Internaţionale de Karting 2010:** în 2010 a concurat pentru echipa experimentată italiană Morsicani. În 2009, a reuşit să se impună şi să obţină numeroase rezultate semnificative, câştigând curse şi terminând sezonul ca vicecampion în două campionate: 2010-Campionatul WSK Master Series-**vicecampion din 87 de piloti,** 2010-Campionatul WSK Euro Series-**locul 6 din 84 de piloti,** 2010-Campionatul WSK World Series-**vicecampion of 62 de piloti.** În 2011 a trecut la automobilism şi la vârsta de 15 ani a avansat la Formula Abarth şi a concurat în Campionatul Italian Abarth şi în Campionatul European Abarth. A concurat cu o echipa elveţiană de prestigiu, Jenzer Motorsport, şi a obţinut rezultate remarcabile în primul său an de pilot monopost. **A urcat de 4 ori pe podium: a câştigat două curse la Misano şi Barcelona, a terminat pe locul 2 la Monza şi pe locul 3 la Imola. În 2011 a continuat să concureze cu rezultate semnificative.**

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE LUPTE

Luptele, în marea lor diversitate (libere, clasice și în versiunea greco-romană) sunt vechi de când lumea. Ele sunt răspândite şi în trecutul poporului român. Un document revelator îl reprezintă picturile murale de la Beni-Hassan, unde sunt înfăţişate în două culori (roz şi roşu) aproape 120 de figuri în care cei doi adversari efectuează, procedeele luptei libere, de apucare, piedică, răsucire, răsturnare, ridicare şi evacuarea celui rănit, ca într-o veritabilă chinogramă.

Arta rafinată cu care este executată această frescă celebră de pe friza templului din Karnack, demonstrează atât măiestria artistului, cât şi nivelul ridicat al tehnicii de luptă practicat de egipteni în timpul regatului Mijlociu (2000 - 1500 î. Hr.).

Forţa şi dibăcia dovedite în probele fizice, figurează în tradițiile și obiceiurile tuturor popoarelor lumii. La japonezi, de pildă, formele acestei componente a culturii populare sunt în număr de patru: sumo, judo (jiu-jitsu), kendo (scrima cu bastoane) şi kyudo (tragerea cu arcul).

Sumo sau lupta corporală se distingea prin ineditul şi spectaculozitatea întrecerilor. Acestea erau organizate la curtea imperială şi au fost preluate ulterior de popor, care le-a păstrat, până în zilele noastre. Sumo este lupta bazată pe execuţia a 48 de procedee regulamentare caracterizate prin dezechilibrări, împingeri, prize şi apucări menite să răstoarne adversarul sau să-l împingă în afara covorului de luptă. Lupta avea loc între oameni puternici şi cu mare exces ponderal (peste 150 kg).

Jiu-jitsu este prin excelenţă lupta de apărare în care se urmăreşte trântirea sau imobilizarea adversarului. Lupta este dominată de apucări, torsionări, trântiri şi parade însoţite de lovituri, care-i provoacă adversarului dureri insuportabile, împiedicându-l să mai continue lupta. Supleţea, viteza, mobilitatea şi elasticitatea asigură o superioritate asupra forţei brute. Acest gen de luptă asiatică a traversat timpul, generalizându-se în lumea modernă și contemporană.

În Grecia antică, luptele aveau să cunoască o strălucire care le va consacra definitiv în istoria întrecerilor corporale, fiind considerate cele mai preţuite probe ale pentatlonului, incluse în programul JO antice. Luptele au cunoscut o evoluţie rapidă, devenind dintr-o întrecere bazată pe forţa şi greutatea corpului, o probă tehnică, abilitatea procedeelor căpătând ascendent asupra forţei brute. De la Teseu, personaj legendar, cel care a luptat şi a ucis Minotaurul, luptele au devenit o artă, în care supleţea, dibăcia şi curajul se împletesc cu forţa. Se cunosc trei feluri de lupte: verticală, orizontală şi acrocheireismos. Folosind diferite procedee, fiind exclusă lovirea adversarului, luptătorii căutau să-şi răstoarne adversarii la pământ prin procedee devenite clasice, păstrate şi în prezent,printre care: centura laterală, „cravata”, apucarea capului, răsucirea braţelor, podul, piedica şi apucarea picioarelor. Era considerat învins cel ce era trântit de trei ori la pământ. Lupta orizontală sau lupta de jos se deosebea de cea verticală prin faptul că

adversarii continuau lupta, deşi erau culcaţi la pământ. De aceea, spectacolul era mai intens, ripostele dând o mare tensiune întrecerii. Adversarul răsturnat pe spate (tuşul de astăzi), după ce era ţintuit cu umerii lipiţi de pământ câteva clipe, era declarat învins.

Acrocheireismos era lupta mâinilor şi degetelor. Potrivit descrierii lui C. Kirițescu (*Palestrica*, p. 106) citãm: „Adversarii nu se prindeau corp la corp, ci își prindeau palma mâinilor, încrucișându-și degetele pe care căutau a le împinge și strânge din încheieturile mâinii și brațelor; biruința era a aceluia ce silea pe adversar să ceară încetarea. Era considerat mai mult ca un exercițiu pregătitor pentru adevărata luptă, ajutând la dezmorțirea brațelor și flexibilitatea articulațiilor". Priza braţelor a fost preluată de lupta clasică, care se practică şi astăzi. Luptele au inspirat scrierile lui Homer. Astfel, lupta lui Ajax cu Ulise din *Iliada*, ca şi a lui Achelous cu Heracle din *Metamorfozele* lui Ovidiu, sunt o mărturie a spectacolului creat de încleştarea luptei. De asemenea, celebrul grup statuar „Luptători Borghese" (Muzeul Uffizi, Florența) redă aceeaşi încleştare a luptei. Acest gen de luptă va cădea în desuetudine în epoca Romei imperiale, fiind înlocuită cu sângeroasele lupte de gladiatori. Luptele vor rămâne însă în memoria omenirii sub clasica denumire de lupte greco-romane*,* ale căror reguli de bază sunt păstrate în mare parte şi în versiunea lor modernă. Ele se vor prelua sub forme diferite, la mai toate popoarele vechi europene. În celebrul poem scandinav *Edda*, o culegere de mituri şi isprăvi eroice alcătuită pe la anul 1000 d.Hr., se aminteşte şi de lupta bărbătească. Anglo-saxonii acordă şi ei o predilecţie luptelor, reflectată cu măiestrie în poemul epic popular din sec. VII-XIII, *Beowulf*. Adeseori lupta în doi, fără arme şi fără lovituri cu pumnul, era aleasă să hotărască soarta unei bătălii, cum întâlnim şi în isprava boierului Stroe Buzescu, care îl învinge pe hanul tătarilor, punându-se astfel capăt confruntării dintre cele două oştiri. La încoronarea regelui Arthur (sec. V-VI), în timpul serbărilor, aveau loc întreceri corporale, inclusiv lupte. În diverse manuscrise se relatează despre faptele Sfântului Cuthbert, care în tinereţe ar fi fost neîntrecut „la jocul cu mingea şi la luptă". Este cunoscut episodul epic al trântei disputate între regele francez Francisc I şi cel englez, Henric al VIII-lea în tabăra de la Drap d'Or, încheiată prin victoria monarhului francez. În Franţa, lupta îşi are originea la popoarele celtice, urmaşii lor bretoni fiind renumiţi la lupte libere. De asemenea, populaţiile de munte din Elveţia luptau cu mare pasiune pe pajiştile înălţimilor. În Germania secolelor al XV-lea şi al XVI-lea s-au păstrat numeroase manuscrise şi tratate referitoare la lupte şi regulile lor. Cele mai vechi datează din 1443. Pictorul Albrecht Dürrer prezenta în anul 1512 un manuscris format din 112 desene, în care artistul, – cu o grafică manuală – întrucât nu se inventase încă tiparul, explica tehnica prizelor şi paradelor luptei. Se presupune că artistul a executat manuscrisul la comanda împăratului Maximilian, zelos susţinător al întrecerilor corporale. Treptat, luptele vor decădea şi, cu tot efortul depus de şcoala filantropistă din sec. al XVII-lea (Basedow şi Guts Muths), de a reînvia lupta ca exerciţiu fizic şcolar, aceasta nu se va realiza.

În viaţa poporului român, lupta – „harţa" – a ocupat un loc deosebit. Ţăranul simplu, haiducul, oşteanul, voievodul sau boierul s-au descurcat bine în lupte. Epica populară, într-o expresie artistică admirabilă, arată vocaţia românului pentru luptă, el devenind adeseori erou de basm sau de balade. „Făt-Frumos" îmbină armonios frumuseţea corporală, forţa şi dibăcia în luptele sale cu zmeii. Cântecele bătrâneşti, doinele, legendele şi baladele, transmit prin cântec şi vers, de la o generaţie la alta, locul luptei în viaţa românilor. Baladele populare „Radu Șerban Basarab", „Radu Calomfirescu", „Mihu Copilu" sunt elocvente prin mesajul lor.

Şi alţi autori de prestigiu s-au referit în creaţiile lor la iscusinţa unor luptători, printre aceştia aflându-se: Dimitrie Cantemir care în poemul Preda Buzescu descrie confruntarea dintre Preda si hanul tătăresc; Mihail Sadoveanu, un excelent cunoscător al luptelor descrie în romanul său Fraţii Jderi lupta dintre Ionuţ Păr Negru şi turcul Urzun Hadâmp; Victor Vlad Delamarina, în poezia sa Ăl mai tare

om din lume, scrisă în grai bănăţean, înfăţişează lupta dintre Sandu Blegra Tăbăcaru şi neamţu,/ Care-n ghinţi îş rupe lanţu.

Ca activitate sportivă, competitivă, luptele se vor manifesta mai întâi în Banat şi Transilvania, încă de la sfârşitul sec. al XIX-lea. În celelalte provincii ale ţării, luptele vor fi întâlnite mai mult sub cupola circurilor ambulante, ca numere de atracţie ale unor profesionişti. În ultimul deceniu al sec. al XIX-lea, în arena circului „Sidoli" au evoluat şi luptători străini. Astfel, luptătorul francez Doublier se bucura de o faimă deosebită, el mărind interesul spectatorilor şi prin faptul că lupta…. mascat!

În 1893, în cadrul unor manifestări sporadice, se vor organiza întreceri între „oamenii puternici". Reputaţia lor va spori o dată cu includerea luptelor în programul JO din 1896 de la Atena, reluate apoi de JO din 1908 de la Londra şi continuate în toate ediţiile ulterioare. La Saint Louis au participat doar luptătorii americani, încât concursul putând fi considerat un veritabil campionat naţional american!

Primele CE se organizează în anul 1898 la Viena, cu participarea a 11 concurenţi din 3 ţări. Ele vor fi reluate în anul 1902 la Haga (3 concurenţi din 2 ţări), în 1903 la Rotterdam (9 concurenţi din 4 ţări). Un salt remarcabil, ca participare, va fi consemnat în 1909 la Malmö (41 de concurenţi din 4 ţări), în 1910 la Budapesta (57 de concurenţi din 9 ţări). Campionatele mondiale debutează tot la Viena, în anul 1904, cu 26 de concurenţi din 6 ţări. Doar în 1911, la Helsinki, numărul concurenţilor va spori la 52, proveniţi din 5 ţări. Între 1929-1949, CM nu s-au disputat. La reluarea lor, în anul 1950, numărul participanţilor a crescut sensibil. Astfel, în anul 1955, la Karlsruhe sunt prezenţi 155 de concurenţi din 24 de ţări. Cifra de 200 va fi depăşită în anul 1971, la Sofia (216 concurenţi din 11 ţări).

Pe plan naţional, la începutul secolului al XX-lea (1902), a apărut primul luptător român, Mitică Dona. Aşa-zisul „Campionat român" (denumit astfel de presa timpului pentru a-i lărgi audienţa şi popularitatea) a fost organizat în Bucureşti, la Sala Eforie şi câştigat de Mitică Dona.

În anul 1905, unele societăţi sportive includ în programul lor şi practica luptelor. Astfel, „Societatea **Centrală Română de arme, gimnastică şi dare la semn" („Tirul")** organizează în acel an o Gală de lupte pe care o câştigă acelaşi Mitică Dona, care avusese mai multe succese la Varşovia. Un eveniment remarcabil, produs în spaţiul luptelor în anul 1906, cu ocazia expoziţiei de la „Filaret", îl va constitui organizarea unui turneu internaţional, considerat un adevărat CM, deoarece participau luptători cu renume continental ca Paul Pons (Franţa), Podubnâi (Rusia), Zbisko (Polonia) ş.a. Dintre luptătorii români s-au remarcat N. Dumitrescu şi Gheorghe Preoțescu, care a luat premiul de consolare. Concursul a fost câştigat de Paul Pons.

Paralel cu turneul internaţional, s-a desfăşurat şi Campionatul României, la care s-au înscris şi luptători străini. Din 26 de participanţi, 8 erau români. Titlul de campion revine lui Lurich. În programul campionatului a fost introdusă şi „trânta", lupta dreaptă românească. Ca un ecou al bogatului sezon competiţional al anului 1906, în ianuarie 1907 la circul „Bekelow", se desfăşoară un concurs internaţional pentru premiul „Bucureşti". În 1908 are loc, la circul „Sidoli", un alt concurs internaţional, nu de aceeaşi amploare, unde se remarcă luptătorul român N. Dumitrescu, în timp ce la „Arenele Romane" este declarat campion Gheorghe Preoțescu.

Și la Craiova, în cadrul Societăţii „Viitorul", se vor desfăşura întreceri de lupte greco-romane. Însă o mare agitaţie competiţională se va semnala în Transilvania şi Banat. Dar în activitatea luptătorilor s-a resimțit absența unui for de conducere, pe care FSSR nu a reușit să-l înființeze, cu toate încercările sale, începând din 1912, decât în anul 1921 (vezi capitolul Forurile de conducere). După război, în 1919, câţiva luptători participă la „Jocurile internaţionale" de la Paris. În 1921, are loc un mare concurs la Satu Mare, luptele fiind repartizate pe patru categorii de greutate. Câştigătorii: Pătraşcu (Timişoara) – categ. pană, Takacs (Timişoara) – categ. uşoară, dr. Hodor (Cluj) – categ. mijlocie şi Mureşan (Cluj) – categ. grea. În acelaşi an, luptătorul Petre Sonda participă la Campionatele de

la Paris şi Buenos Aires, unde se clasează pe locul al IV-lea. În luna decembrie 1921, clubul timişorean „Chinezul" organizează primul CN la scara României Mari și întregite. În anul următor, Comitetul FSSR – regionala Braşov – organizează la Braşov CN pe 6 categorii. În paralel, la Bucureşti vor avea loc „Concursuri de luptători profesionişti" premiate cu „Centura de aur", la care se afirmă şi câțiva luptători români, printre care - Petre Sonda şi P. Mamuth, care obținuseră peste 40 de victorii în marile oraşe ale lumii. Înființată în 1921, „Comisia de lupte", în 1923, va iniția campionatele regionale și orășenești. La Campionatul regional din București, de pildă, meciurile durau 2 reprize a 10 minute, cu 1 minut, pauză. La categoria pană, titlul revine lui Gr. Furtună, la uşoară lui Gh. Enescu, la mijlocie lui A. Ihm, iar la semigrea faimosului J. Chirtop. În anul 1923, cluburile transilvane au organizat campionate orăşeneşti,foarte reuşite, ca de exemplu cel de la Oradea. În acelaşi an, Comisia, anunţa desfăşurarea unui CN cu etape eliminatorii şi cu finale. Nu există deocamdată documente care să ofere detalii cu privire la desfăşurarea acestui campionat. O acțiune important desfășurată în anul 1923, se referă la aprobarea de către Comitetul central al FSSR al Regulamentului de Box, Lupte și Haltere („Altere") pregătit de Comisia de specialitate (sursa Ecoul Sportiv 14/04/1923). În anul 1924, cele mai mediatizate concursuri de lupte, au fost campionatele oraşului Oradea şi „ întrunirea luptătorilor", ţinută în luna octombrie tot la Oradea, reprezentând cercurile sportive muncitoreşti, care au avut ca scop, intensificarea activității competiționale. La Oradea şi Timişoara se vor organiza în 1925 Campionatele orăşeneşti, cu participarea luptătorilor din localităţile organizatoare şi a celor din Petroşani şi Arad. Luptătorii din această zonă a ţării întreţin un contact sportiv mai strâns cu luptătorii maghiari, participând la competiţiile organizate de ambele părţi ale Tisei. La Timişoara se va organiza CN pe anul 1925, la care sunt înscrişi 53 de luptători din Braşov, Reşiţa, Arad, Petroşani, Oradea, Timişoara. În 1926 sunt puţine acţiuni. La Bucureşti, aceeaşi Societate Sportivă „Tirul" invită sportivi din capitală, Constanţa şi Târgovişte. În acest oraş va lua fiinţă şi un club de lupte şi box. În anii următori, cluburile orădene „Amateur" şi „Stăruinţa" iniţiază organizarea a două concursuri, la care iau parte luptători din toate oraşele mari ale Transilvaniei. În 1929, Clubul „Jiul" din oraşul Vulcan iniţiază primul concurs pentru juniori. Se organizează meciuri între echipele reprezentative ale oraşelor bănăţene şi ardelene ca Lugojul, Aradul, Oradea, Caransebeş. Echipa „Vulturii" din Lugoj obţine o victorie de prestigiu asupra echipei din Budapesta, deşi în componenţa acesteia se aflau 3 campioni europeni şi naţionali. Bucureştiul îşi va manifesta din nou opţiunea pentru marile concursuri de amatori, la care vor fi prezenţi luptători din mai toate oraşele ţării. Aceste concursuri vor accelera apariţia în anul 1930 a Federaţiei Române de Lupte şi Haltere, având ca preşedinte pe Camil Manuilă (vezi capitolul Foruri de conducere). În 1931 se afiliază la Federaţia Internaţională de Lupte Amatoare (FILA), iar în 1978 la Comitetul European de Lupte Amatoare (CELA).

În 1932 luptătorii români obţin rezultate notabile într-un meci bilateral cu o renumită echipă maghiară; câştigă 2 titluri balcanice şi ocupă locul II pe echipe, la Balcaniada de la Istanbul, după renumita echipă turcă. Printre campionii naţionali ai anului 1932, se aflau redutabilii luptători: Denderle la categ „aer", I. Töjer la pană, I. Levai la uşoară, D. Mayer la semimijlocie şi faimosul Fr. Cocoş la mijlocie, A. Schwirtzenbach la semigrea şi Z. Kondorossi la grea. Numele campionilor reflectă nivelul superior de organizare şi de pregătire al cluburilor ardelene şi bănăţene. În 1933, CN se va desfăşura la Lugoj. Consemnăm participarea unui luptător român la Cupa Europei de la Budapesta şi la Concursul Micii Antante de la Zagreb. În 1934 CN se desfăşoară la Bucureşti. Echipa României va participa pentru prima oară la un CE la Roma şi se va clasa pe locul VII, iar la categoria muscă, luptătorul Horvath va cuceri medalia de bronz. În anul următor, CN se va desfăşura la Reşiţa, iar la Bucureşti se va organiza un Turneu internaţional profesionist, (la care se vor

disputa şi meciuri de „catch") şi o competiţie pentru categoria grea. Din nou, şi tot la Istanbul, în 1935 echipa ţării va participa la Balcaniadă, ocupând locul II şi cucerind prin Iosef Töjer titlul de campion balcanic. CN din 1936, disputate la Timişoara, confirmă valoarea luptătorilor, de acum consacraţi (Töjer, Horvath, Cocoş, Kondorossi ş.a.). La JO din 1936 de la Berlin, I. Töjer se va situa pe locul V. În 1937, trei luptători români iau parte la CE de la Paris (Töjer, Borlovan şi Cocoş). În următorii trei ani activitatea înregistrează un uşor regres pe plan internaţional, CN fiind totuşi organizate. În anul 1940, se realizează triunghiularul Bucureşti – Reşiţa – Timişoara, iar la CB de la Istanbul, echipa României se clasează pe locul II iar I. Töjer cucereşte primul loc. În anii războiului activitatea luptelor se reduce, continuând să mai pâlpâie încă în oraşele de tradiţie din vestul şi sud-vestul ţării. În anul 1945, o dată cu apariţia OSP, în colaborare cu Confederaţia Generală a Muncii (CGM), interesată să sprijine sportul muncitoresc, se organizează la Bucureşti un Centru de lupte şi haltere. În anul 1947 au loc mai multe concursuri, la Lugoj organizându-se pentru prima dată CN de juniori, iar la Arad „Cupa României", competiţie cucerită de echipa Clubului „Dermata" Cluj. Anul 1947 este bogat în competiţii şi rezultate. Echipele noastre se deplasează în Iugoslavia şi Cehoslovacia, iar în Bucureşti (la Circul Palladium) participă echipe din Ungaria şi Cehoslovacia, aceasta din urmă pierzând cu 3-5 la echipa română. În anul 1948, activitatea devine mai bogată şi mai variată: la Bucureşti se deschide un Centru de lupte, la Oradea se organizează CN de juniori, la Baia Mare – Campionatele sindicale, iar la Timişoara – Cupa României. În anul 1949 se inaugurează CN pe echipe, care a fost câştigat de CS „Dinamo" Bucureşti. Succesul va fi reeditat şi în anii 1950 şi 1951. Sunt tot mai frecvente întâlnirile internaţionale cu Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia, RD Germană, la care luptătorii noştri cuceresc primele locuri. În anul 1952, luptătorii români participă la JO de la Helsinki (Cuc Dumitru, Şuli Alexandru şi Marin Beluşică), care aduc 4 puncte la zestrea de 27,75 puncte ale României.

STRUCTURILE ORGANIZATORICE INTERNAȚIONALE

FEDERAȚIA INTERNAȚIONALĂ DE LUPTE ASOCIATE

Istoria Forului Internațional al luptelor, a început, cu primul nucleu organizatoric care a stat la baza constituirii viitorului for internațional, în anul 1905 sub denumirea Federația Internațională pentru Dezvoltarea Luptelor și Ridicarea Greutăților, fondată la Duisburg. Cu această ocazie a fost constituit un comitet format din: Monticelli (ITA), frații Van Eltt (NED), Koettgen (GER) și Stolz (GER).

În continuare, sursele de informare prezintă următoarele momente principale privind denumirile și conducerile organismelor care au funcționat pe parcursul anilor.

1912 – Uniunea Internațională de Lupte (IWU). Președinte dr. Peter Tatis (Ungaria); secretar general – Mor Csanadi (Ungaria)

1913 – Uniunea Internațională de Atletică Grea. Președinte dr. Peter Tatis (Ungaria); secretary generali – James Borg (Elveția) și F. Koller (Austria).

1921 – Federația Internațională de Lupte Amatoare (FILA/IAWF) președinte - Einar Raberg (până în 1924 când a demisionat); președinte – Alfred Brüll (Ungaria) 1924-1929.

1929 – FILA/IAWF – președinte Viktor Smeds (Finlanda) 1929-1952; secretar general – Roger Coulon (Franța) 1946-1952.

1952 – 2002 FILA/IAWF – în 1994 se redenumește – Federația Internațională de Lupte Asociate (Federation Internationale des Luttes Associées / International Federation of Associated Wrestling Styles). Președinte Roger Coulon (Franța)- 1952-1971(când a decedat); secretar general – Milan Ercegan (Jugoslavia) - 1952-1972. Președinte Milan Ercegan (Jugoslavia) – 1972-2002.

2002 – președinte Raphael Martinetti (Elveția) fost membru al Biroului din 1980; secretar general Michel Dusson (Franța).

Sediul FILA s-a aflat - Lausanne (Elveția). România s-a afiliat la FILA în 1931 (sursa – Situl FILA; Anuarele sportului).

COMITETUL EUROPEAN DE LUPTE ASOCIATE

În 1978 se înființează la Oulu, în Finlanda, Comitetul European de Lupte Amatoare, ulterior Comitetul European de Lupte Asociate (CELA). Primul președinte a fost Hermann Schwindling (Germania), funcție îndeplinită până în 1925 când a decedat. În 1996, în această funcție a fost ales Tzeno Tzenov(Bulgaria). Sediul Comitetului se află la Sofia în Bulgaria. FR Lupte, s-a afiliat la CELA în 1978.

COMITETUL BALCANIC DE LUPTE

A fost constituit în 1937 și a jucat un rol important în organizarea Campionatelor Balcanice și sprijinirea dezvoltării luptelor din această zonă.

Pe parcursul anilor, FR de Lupte a avut o prezență activă în cadrul FILA, mulți reprezentanți ai acestei federații, făcând parte din diferite organisme cu responsabilități importante. **Ion Corneanu** – vicepreședinte al t(1978-1984), membru al Biroului FILA (1962-1992), președinte al Comisiei de antrenori (1978-1992), secretar al Departamentului tehnic (1982-1992), membru al Comisiei medicale (1960-1972), membru al Comisiei de asistență tehnică (1975-1992), membru al comisiilor de cercetări științifice, de interpretarea regulilor, întocmirea calendarului internațional al FILA, membru al colegiului de redacție al revistei FILA „Teoria și practica luptelor" (anii ,70 - ,80). **Valentin Bati** – membru al Comisiei de arbitri (1972 – 1976). **Nicolae Lazăr** – secretar al Comisiei medicale (1982-1990), membru al Comisiei medicale (1972-1990). **Gheorghe Iacobini** – membru al Comisiei de calendar (1972-1976). **Ion Cernea** – membru al Comisiei de arbitri (1979-1986), membru al Comisiei sportivilor (1986-1990). **Constantin Bușoi** – membru al Comisiei de arbitri (1992-2000). **Nicolae Ploieșteanu** – membru al Subcomisiei medicale (1996-2004). **Gheorghe Cismaș** - membru al Subcomisiei pentru cercetări științifice (1996-2004). **Vasile Andrei** – membru al Comisiei sportivilor (1996-2000). **Victor Dolipschi** – membru al Comisii de organizare și calendar (1996-2000). **Cristian Poteraș** - membru în Comisia de marketing - din 2006(surse – prezențe românești în organizațiile sportive internaționale – C. Matache – 2006; Anuarele sportului).

PRINCIPALELE DATE PRIVIND EVOLUȚIA STRUCTURII ORGANIZATORICE DIN ROMÂNIA SPECIFICE LUPTELOR

În 1930 federația avea afiliate 8 grupări sportive, iar în 1939 – 36 de grupări sportive, 71 de arbitri calificați. În anul 1993, erau afiliate la FRL 96 de secţii de lupte greco - romane şi 78 de lupte libere, cu un efectiv total de 2 400 de sportivi. În 1997 erau organizate în 29 de judeţe, luptele greco-romane cu 68 de secţii în care erau legitimaţi 1 779 de sportivi, din care 163 seniori, 534 juniori şi 1 082 copii; luptele libere cu 72 de secţii în care erau legitimaţi 1 945 de sportivi, din care 241 seniori, 550 juniori şi 1 154 copii. Din structura organizatorică, făceau parte 245 de antrenori pentru ambele stiluri și 193 de arbitri. În anul 2000 luptele greco-romane aveau 60 de secţii organizate în 26 de judeţe, cu 1 397 de sportivi legitimaţi, din care 116 seniori, 364 juniori şi 917 copii, pregătiţi de 114 antrenori, și 65 de arbitri. Luptele libere aveau afiliate 67 de secţii organizate în 27 de judeţe în care sunt legitimaţi 1 744 de sportivi din care 165 seniori (130 bărbaţi + 35 femei), 544 juniori (434 băieţi + 110 fete) şi 1 035 copii (858 băieţi + 192 fete), pregătiţi de 114 antrenori. În anul 2009, la greco-romane: 66 de structuri afiliate in 24 de județe, cu 935 de sportivi legitimați (139 seniori, 599 tineret, juniori și cadeți, 197 copii); 89 antrenori, 28 arbitri. La lupte libere 64 de structuri afiliate din 29 de județe, cu 3294 de sportivi legitimați, din care: seniori 308 (124 feminin și 188 masculin), 1466 tineret, juniori și cadeți, 1516 copii(464 fete și 1052 băieți), 125 antrenori, 30 arbitri.

FORURI DE CONDUCERE

Constituirea forului de conducere a sportului luptelor s-a prelungit peste 30 de ani folosindu-se numeroase formule organizatorice care, sub

influența mai multor factori, de cele mai multe ori au fost improvizate, neadecvate și cu foarte scurte perioade de funcționare. Deși există puține surse de informare, iar cele existente sunt de multe ori contradictorii, prezentăm în această ediție a Enciclopediei, o sinteză a evoluției structurilor organizatorice, care au funcționat pe parcursul anilor, având în vedere faptul, că unele dintre acestea, precum și o mare parte din persoanele care au făcut parte din forurile de conducere, au avut rolul și contribuția lor la dezvoltarea și afirmarea luptelor din țara noastră.

Cu toate încercările noului for de conducere a sportului românesc – FSSR, în 1912, 1914 și 1919 de a înființa, așa cum o făcuse pentru alte sporturi, o comisie și pentru sportul luptelor, acțiunea nu s-a putut finaliza decât în 1921. În acel an, la 21 iunie, Adunarea generală a FSSR, înființează și Comisia Centrală de Lupte, având-l președinte pe Mihail Savu (sursa: G. Costescu, FSSR 1912 – UFSR 1937. Douăzeciși cinci de ani de viaţă sportivă în România, pag. 162-163); În .1923 – aprilie/iunie se confirm existența Comisiunii de Lupte și Box din cadrul FSSR (sursa – Ecoul Sportiv 14/04/1923; Ecoul Sportiv 2/06/1923). În luna iulie a aceluiași an se menționează decizia Adunării Generale a FSSR din 8/07/1923 prin care dr. Hodor (fost luptător din Cluj), a fost numit președintele Comisiei Centrale de Lupte.

1924 prin Hotărârii Adunării generale a FSSR din aprilie, L.Răchitan este numit președintele Comisiei Centrale de Lupte (sursă Ecoul Sportiv, 19/04/1924).

1925 Adunarea generală a FSSR din 18 aprilie, prezidată de Principele Carol, numește ca președinte al Comisie Centrale de Lupte pe Mihail Savu (sursa Ecoul Sportiv nr.76 din 7/04/1925).

1926 Adunarea generală a FSSR din 18 aprilie alege ca președinte al Comisiei centrale de Lupte, pe Neagu Boerescu (sursa Gazeta Sporturilor 20/04/1926).

1927 președinte al Comisiei Centrale de Lupte este numit Teodor Roxin (sursa Gazeta Sporturilor 27/03/1927).

1928 președinte al Comisiei Centrale de Lupte este numit Gheorghe Moraru (sursa Gazeta Sporturilor 10/04/1928).

1930 – Adunarea Generală a FSSR, din 16 februarie, adoptă o nouă formulă organizatorică, înființând Comisia de Lupte și Greutăți – președinte Camil Manuilă (Manoilă).

1930 – 1940 – la 23 noiembrie 1930, grupările de lupte din țară, s-au întrunit în Adunarea generală de constituire, la Oradea înființând Federația Română de Lupte și Haltere, având-l ca președinte pe Camil Manuilă. Inițial sediul a fost la Oradea, iar în 1931 s-a mutat în București. La data de 25 aprilie 1931, Federația a obținut personalitate juridică. Tot în 1931, se afiliază la AWF (Amateur Wrestling Federation) din Londra (FILA în versiune franceză). Federația avea afiliate 36 de structuri sportive (sursa – Anuarul Sportului 1939-1940). Componența federației în 1938-1939: președinte Camil Manuilă; secretar federal – Zoltan Arsenovici; 9 membri. Componența federației în 1939-1940: președinte Camil Manuilă; vicepreședinți – Atanasie Barbon, Romulus Roja; secretar federal – M. Gușacov; casier Tr. Teodorescu; 6 membri.

1940 – în locul federației se înființează Directoratul pentru Box, Lupte și Popice, condus de Ion Ionescu Bambulete (sursa – Gazeta Sporturilor 24/11/1940).

1941 – prin Decizia OSR din 26 aprilie, se revine la organizarea pe federații, creându-se Federația Lupte Atletice (inclusiv boxul), președinte fiind numit – dr. D. Gerota – (sursa Universul Sport 26/04/1941). În cadrul federației a fost creată Comisia de Lupte formată din Petre Sonda, Gheorghe Preoțescu, Ioan Bândea (sursa Universul Sport 7/06/1941)

1942 – prin Decizia OSR Nr. 21 din 12 ianuarie, Federația de Lupte Atletice, se scindează în FR de Box și FR de Lupte și Popice.

1943: este menționată Federația de Box și Lupte Atletice - președinte C. Stoicescu, conform Buletinului OSR nr.2/1943. Prin Decizia OSR nr. 84/22.11.1943, „se înființează în cadrul OSR, Federaţia Română de Lupte şi Haltere, cu sediul provizoriu la Lugoj, numindu-se preşedinte ing. Iosif Radoslav (Buletinul OSR nr. 7-8/nov.-dec. 1943).

1944, toamna: se înființează Federaţia Română de Lupte, în funcţia de preşedinte interimar fiind numit ing. Jean Constantinescu (sursa: Gazeta sporturilor, 13 nov. 1944).

1945 – se creează o Comisia Interimară de Lupte, având ca președinte pe Camil Manuilă (sursa Gazeta Sporturilor 5/03/1945), iar în a doua parte a anului 1945 a fost numită o nouă conducere a FR de Lupte

1946 – Jean Constantinescu este numit de către comisia interimară a UFSR, președinte al Federației Române de Lupte și Haltere (sursa Sportul Popular 2/03/1946). În luna aprilie OSP a fost recunoscut ca unic organ de conducere a sportului a trecut în subordinea sa toate federațiile și a numit noi conduceri, astfel prin Decizia OSP, Jean Dociulescu, este numit președinte, care la rândul său este înlocuit prin Anton Ionescu de la Ministerul Educației; secretar general A. Poenaru (sursa Sportul Popular 11/04/1946)

1946 – 1949 – își continuă activitatea Federația Română de Lupte și Haltere, în Comitetul federal numit de OSP, funcționând ca secretar federal Alexandru Ionescu (sursa ANEFS –apare prof.univ. Alexandru Ionescu ca președinte al FR Lupte, care în perioada 1951-1952 a predat luptele la ICF), iar ca responsabil tehnic pentru haltere - Ștefan Petrescu (sursa Sportul Popular 18/07/1948)

1949 – 1950 – se creează noi organisme, Comisiile Centrale pe ramuri de sport, iar în cadrul CCFS/CM, inspecțiile pe ramuri de sport, conduse de un inspector și un antrenor de stat.

1950 – prin Decizia CCFS/CM în conducerea Comisiei Centrale de Lupte sunt numiți președinte Mihai Mujic (secretar al Consiliului General al Sindicatelor din România), gen. Oreste Alexandrescu, Gh. Ancuța și alții. Comisia era format din aproximativ 30 de persoane (sursa Sportul Popular 27/06/1950). În perioada 1955-1958, în funcția de inspector pentru lupte (asimilată cu cea de secretar general) a fost încadrat Gheorghe Iacobini.

1957 – 1958 – UCFS, pe baza unor noi reglementări, hotărăște reînființarea federațiilor pe ramuri de sport, măsură consfințită în 1958, când pentru prima dată, apare de sine stătător, Federația Română de Lupte, având ca președinte pe Mihai Mujic – eliberat din această funcție în 1960și secretar general pe Gheorghe Uță - până în 1962 (sursa Sportul popular 23/01/1958)

1960 –1962 – se adoptă noi măsuri organizatorice, aprobate de către Conferința pe țară a mișcării sportive, care alege noul Birou al FRL – președinte Miron Olteanu; secretar general Gheorghe Iacobini; antrenor federal Ion Corneanu

1967 – președinte – Alexandru Crăciunescu; vicepreședinți – Pius Covaci, Constantin Săvescu; secretar general – Gheorghe Iacobini; antrenor federal – Ion Corneanu; membri – Ion Cernea, Ion Crâsnic, Dumitru Petrică, Alexandru Brana, Ladislau Bandi; Gh. Uță, Ion Vascul Popovici, Constantin Popescu.

1975 – președinte –Alexandru Crăciunescu; vicepreședinți – Pius Covaci și Cioacă Romulus; secretar general – Victor Dona; antrenori federali – Ion Corneanu, Ion Crâsnic; membri – Ion Cernea, Gh. Ilie, Paven Romulus, Ion Vascul Popovici, Constantin Popescu, Traian Predețeanu, Nicolae Ploieșteanu, Gh. Șuteu, Viorel Visureanu.

1982 – președinte – Alexandru Crăciunescu; vicepreședinți – Tiberiu Țiganu, Traian Predețeanu, Stelian Popescu; secretar general – Romulus Cioacă; antrenori federali - Ion Corneanu, Ion Crâsnic; membri – Ion Cernea, Nicolae Ion, Vasile Iorga, Nicolae Ploieșteanu, Vasile Toth, Ion Vascul Popovici.

1989 – cu ocazia Conferinței pe țară din luna iulie, este ales noul Birou Federal având ca președinte pe Alexandru Crăciunescu și secretar general Romulus Cioacă

1990 – după revoluție este ales un nou Birou Federal - președinte Ion Draica și secretar general – Gheorghe Urianu

1993 – președinte – Ion Draica; vicepreședinți – Gheorghe, Constantin Bușoi, Victor Dolipschi; secretar general – Gheorghe Urianu; secretat – Vasile Toth; antrenori federali – Nicolae Pavel (greco-roman), Petre Coman, Ion Crâsnic (Libere).

1994 – președinte – Ion Draica; vicepreședinți

– Gheorghe Cismaș, Constantin Bușoi, Victor Dolipschi; secretar general – Gheorghe Urianu; secretar general adj. – Vasile Toth; antrenori federali – Nicolae Pavel (greco-roman), Petre Coman, Ion Crâsnic (Libere); membri – Ion Vascul Popovici, Vasile Bulancea, Ioan Bătrân, Simion Popescu, Vasile Andrei, Vasile Pușcașu; Gh. Berceanu, Vasile Iorga, Ladislau Șimon, Nicolae Ploieșteanu.

1995 – la componența din 1994, s-au mai adăugat următorii membri: Romulus Petrescu, Dănuț Oprea, Cristian Ivan, Florea Goagă, Marin Ungureanu, Constantin Ofițerescu.

1996 – au intervenit următoarele modificări organizatorice: Gheorghe Urianu și-a încetat mandatul de secretar general la 1/10, fiind numit antrenor federal pentru lupte; Ion Crâsnic a devenit membru al Biroului, nemaifiind antrenor federal. Tot de la 1 octombrie, a fost numit în funcția de secretar federal – Victor Dolipschi.

1997 – președinte – Ion Draica; vicepreşedinţi –Tudor Amza, Constantin Bușoi, Gh. Cismaș; membri: secretar general –Victor Dolipschi, antrenor federal greco-romane –Nicolae Pavel, antrenor federal lupte libere – Gh. Urianu, Mărțișor Hondrilă, Adrian Mitu, Gh. Carniciu, Marin Ungureanu, Dănuț Oprea, Nicolae Ploieșteanu, Vasile Bulancea, Ladislau Șimon, Gabriel Popescu, Florea Goagă, Spiridon Stanciu, Romulus Petrescu. Secretar federal – Vasile Toth.

1998– 1999 – modificări organizatorice: în locul vicepreședintelui Tudor Amza, a fost ales Gabriel Popescu; este numit un nou secretar general – Silviu Bădău în locul lui Victor Dolipschi, din septembrie 1998; în 1999 a fost eliberat din calitatea de membru al Biroului, Romulus Petrescu.

2000 – modificări organizatorice: la 15 februarie este numit în funcția de secretar general – Vasile Pușcașu, în locul lui Silviu Bădău; sunt eliberați Gabriel Popescu – vicepreşedinte, Marin Ungureanu și Dănuț Oprea - membri ai Biroului.

2001 – 2002 – președinte de onoare – Sergiu Sechelariu; președinte – Gheorghe Cismaș; vicepreședinți – Viorel Popa, Ion Dragomir; membri – Vasile Pușcașu – secretar general, Nicolae Pavel – antrenor federal, Daniela Ioniță, Adrian Mitu, Ion Draica, Nicolae Ploieșteanu, Ladislau Simon, Florea Goagă, Marin Pârcălabu, Nicolae Zamfir, Dumitru Ghețu, Mircea Constantin.

2003 – 2005 - președinte de onoare – Sergiu Sechelariu; președinte Gheorghe Cișmaș; vicepreședinți – Viorel Popa și Constantin Iancu; membri – Vasile Pușcașu – secretar general, Nicolae Pavel – antrenor federal, Daniela Ioniță, Nicolae Ploeșteanu, Ladislau Simon, Marin Pârcălabu, Nicolae Zamfir, Dumitru Ghețu, Mircea Constantin, Alexandru Motorga, Andrei Liviu, Dorin Arădăvoaicei.

2006 – 2008 – președinte de onoare – Gheorghe Cismaș; președinte – Constantin Cristian Poteraș; vicepreședinți – Viorel Popa și Mircea Constantin; secretar general – Vasile Pușcașu; membri – Nicolae Pavel, Vasile Andrei, Dumitru Bărbulescu, Gheorghe Berceanu, Mihai Boțilă, Ion Butucaru, Adrian Dacica, Lucian Luca, Marin Pârcălabu, Nicolae Zamfir.

2009 -2010 – președinte de onoare – Gheorghe Cismaș; președinte – Constantin Cristian Poteraș; vicepreședinți – Mihai Boțilă, Răzvan Lucian Pârcălabu; membri – Vasile Pușcașu – secretar general, Adrian Dacica, Lucian Luca, Gheorghe Berceanu, Ferenc Gyarmati, Ovidiu Lazăr, Ion Butucaru.

BILANȚUL PERFORMANȚELOR REALIZATE LA JO, CM ȘI CE 1934 – 2009

Până în anul 2009 luptătorii români (greco-romane şi libere) au cucerit la JO 32 de medalii (7 de aur-8 de argint-17 de bronz), acumulând 238,25 puncte. La CM şi CE, de seniori, 166 de medalii (40-64-62) la lupte greco-romane şi 71 de medalii (4-30-37) la lupte libere. La CM şi CE de tineret, juniori și cadeți au fost obţinute 195 de medalii (38-66-91). În această perioadă, luptătorii români s-au clasat constant pe locurile I-II la CB.

MEDALIAȚII LA JO

LUPTE GRECO-ROMANE

- Ștefan Rusu 3 (1-1-1)
- Gheorghe Berceanu 2 (1-1-0)
- Dumitru Pârvulescu 2 (1-0-1)
- Nicolae Martinescu 2 (1-0-1)
- Vasile Andrei 2 (1-0-1)
- Ion Draica 1 de aur
- Ion Cernea 2 (0-1-1)
- Valeriu Bularcă,Ion Baciu, Nicu Gingă, Constantin Alexandru – câte o medalie de argint
- Victor Dolipschi – 2 medalii de bronz
- Francisc Horvath, Ion Țăranu, Simion Popescu, Roman Codreanu, Petre Dicu, Ioan Grigoraș - câte o medalie de bronz

LUPTE LIBERE

Vasile Pușcașu 2 (1-0-1)
Vasile Iorga, Stelian Morcov și Ladislau Șimon – câte o medalie de bronz

MEDALIAȚII LA CM ȘI CE

LUPTE GRECO- ROMANE

CM de seniori	69 medalii	(17-26-26)	perioada 1961– 2007
CE de seniori	97 medalii	(23-38-36)	perioada 1934 – 2009
Total CM +CE	166	(40-64-62)	

CM de tineret	5	(0-2-3)	perioada 1991– 1992
CM de juniori	29	(9-10-10)	perioada 1973 – 2008
CM de cadeți	9	(2-2-5)	perioada 2000 – 2009
CE de juniori	53	(12-19-22)	perioada 1970 – 2009
CE de cadeți	9	(2-2-5)	perioada 2000 – 2009
Total tineret, juniori Cadeți CM+CE	105	(27-36-42)	

LUPTE LIBERE

CM de seniori	14	(1-5-8)	perioada 1965 – 1987
CE de seniori (Masc)	51	(3-23-25)	perioada 1966 – 2006
CE de seniori (Fem)	6	(0-2-4)	perioada 2005 – 2009
Total CM+CE seniori	71	(4-30-37)	

CE de juniori (Masc)	49	(8-18-23)	perioada 1970 – 2009
CE de juniori (Fem)	16	(1-3-12)	perioada 2002 – 2008
CE de cadeți (Masc)	6	(0-2-4)	perioada 2000 – 2009
CE de cadeți (Fem)	19	(2-7-10)	perioada 2000 – 2008
CE jun. și cadeți (M+F)	90	(11-30-49)	

Total seniori CM+CE	greco-romane	166	(40-64-62)
CM+CE	libere	71	(4-30-37)
Total JO	greco-romane	27	(6-8-13)
	libere	5	(1-0-4)
Total general		**269**	**(51-102-116)**

Total tineret, juniori și cadeți CM + CE	greco-romane	105	(27-36-42)
	libere	90	(11-30- 49)
Total general		**195**	**(38-66-91)**

PERFORMANȚE REALIZATE ÎN PREMIERĂ DE CĂTRE LUPTĂTORII ROMÂNI

LUPTE GRECO-ROMANE

- Valeriu Bularca (categ. 73 kg) – prima medalie de aur la CM de seniori, 1961 Yokohama,
- Dumitru Pârvulescu(52 kg) și Ion Cernea (57 kg) – primele medalii de argint la CM, 1961 Yokohama
- Valeriu Bularca – prima medalie de bronz la CM seniori,1958 Budapesta
- Nicolae Martinescu (97 kg) – prima medalie de aur la CE seniori, 1966 la Essen
- Ion Țăranu (78 kg) – prima medalie de argint la CE seniori, 1967 Minsk
- Iosif Horvath (56 kg) – prima medalie de bronz la CE de seniori, 1934 la Roma.

LUPTE LIBERE

- Ladislau Simon (+100 kg) – prima și singura medalie de aur la CM de seniori, 1974 la Istanbul
- Francisc Bola (87 kg) – prima medalie de argint la CM de seniori, 1965 la Manchester
- Vasile Iorga (82 kg) – prima medalie de bronz la CM de seniori, 1970 la Edmonton
- Ladislau Simon (+100 kg) – prima medalie de aur la CE de seniori, 1976 la Leningrad
- Francisc Bola (87 kg)– prima medalie de argint la CE de seniori, 1967 la Istanbul și Nicolae Cristea (57 kg) și Petre Coman (62 kg) primele medalii de bronz la CE de seniori, 1967 la Istanbul
- Estera Dobre (51 kg) – prima medalie de argint la CE seniori fem. 2007 la Sofia
- Ana-Maria Pavăl (51 kg) și Mihaela Sadoveanu (63 kg) – primele medalii de bronz la CE de seniori fem. 2005 la Varna

TOPUL MEDALIAȚILOR

GRECO - ROMANE

Ștefan Rusu	15medalii	(8-4-3) la seniori și 2 (1-1-0) la juniori
Nicolae Martinescu	11	(2-2-7) la seniori
Constantin Alexandru	10	(7-3-0) la seniori și 1 aur la juniori
Ion Draica	10	(5-3-2) la seniori și 1 aur la juniori
Nicu Gingă	10	(2-5-3) la seniori și 1 aur la juniori
Marian Sandu	10	(2-4-4) la seniori și 1 argint la juniori
Vasile Andrei	8	(1-4-3) la seniori
Simion Popescu	6	(2-2-2) la seniori
Ștefan Negrișan	6	(1-4-1) la seniori
Ion Păun	6	(1-2-3) la seniori
Eusebiu Diaconu	6	(1-1-4) la seniori și 4 (0-2-2) la juniori
Roman Codreanu	5	(1-1-3) la seniori și 2 (0-1-1) la juniori
Ion Cernea	4	(1-2-1) la seniori
Victor Dolipschi	4	(0-0-4) la seniori

Câte 3 medalii (1-1-1) au mai obținut Dumitru Pîrvulescu și Valeriu Bularca

LIBERE

Vasile Iorga	9 medalii	(0-2-7) la seniori
Vasile Pușcașu	8 medalii	(1-2-5)
Petre Coman	7	(0-4-3)
Ladislau Simon	6	(2-1-3)

LIBERE FEMININ

Estera Dobre	4 medalii	(0-4-0) la seniori și 1 de bronz la juniori
Ana Maria Pavăl	3 medalii	(0-0-3)

MAEȘTRI EMERIȚI AI SPORTULUI

Pârvulescu Dumitru – 1963 (Steagul Roșu Brașov); Bularca Valeriu – 1963 (Steagul Roșu Brașov); Cernea Ion – 1963 (CS Dinamo București); Bolla Francisc – 1966 (CS Mureșul Tg. Mureș); Baciu Ion – 1967 (CSA Steaua); Martinescu Nicolae – 1968 (CS Dinamo București);Popescu Simion – 1968 (CSA Steaua); Berceanu Gheorghe – 1968 (CSA Steaua); Turturea Cornel – 1968 (CS Dinamo București); Coman Petre – 1972 (CSA Steaua); Iorga Vasile – 1972 (CS Progresul Brăila); Țăranu Ion – 1973 (CS Dinamo București); Popovici Gheorghe – 1973 (CS Dinamo București); Dolipschi Victor – 1973 (CS Dinamo București); Simon Ladislau – 1975 (Mureșul Tg.Mureș); Enache Ion – 1975 (CS Dinamo București); Gingă Nicu – 1975 (CS Dinamo București); Alexandru Constantin – 1980 (CSA Steaua); Andrei Vasile – 1980 (CSA Steaua); Boțilă Mihai – 1980 (Dacia Pitești); Păun Ion - 1980 (CS Dinamo București); Draica Ion – 1980 (Farul Constanța); Dicu Petre – 1980 (CS Dinamo București); Neagu Aurel – 1980 (Nicolina Iași); Pușcașu Vasile – 1980 (CSA Steaua); Rusu Ștefan – 1980 (CS Dinamo București); Morcov Stelian – 1980 (CS Dinamo Brașov); Cristian Emilian – 1980 (CS Dinamo Brașov); Zamfir Nicolae – 1983 (CS Dinamo București); Ciubotaru

Gheorghe – 1983 (CS Dinamo București), Matei Ilie – 1985 (CSM Suceava); Herțea Sorin – 1986 (CS Dinamo București); Arghira Anton – 1986 (Muscelul C Lung); Cărare Petre – 1986 (CS Dinamo București); Strubert Radu – 1986 (CS Dinamo București); Savu Gheorghe – 1986 (CS Dinamo București); Păcuraru Alin Romulus – 1986 (CSA Steaua București); Grigoraș Ion – 1988 (CS Dinamo București); Sandu Marian – 1991 (CS Dinamo București);Rebegea Valentin – 1991 (ALRO – Slatina); Constantin Mircea – 1991 (ALRO – Slatina);

Dăscălescu Iliuță – 1992 (CSA Steaua); Pârcălabu Marin – 1992 (CSA Steaua); Cismaș Mihai – 1992 (CSA Steaua); Tămăduianu Claudiu – 1992 (CSA Steaua); Dumitru Ion – 1992 (CSA Steaua); Gabor Ion – 1992 (CSA Steaua); Memet Ender – 1996 (CS Dinamo București); Sudureac Petre – 1997 (CS Dinamo București); Stoiciu Gheorghe – 1997 (CSA Steaua); Rașovan Romică – 1999 (CS Dinamo Brașov); Ianko Andrei – 1999 (CS Dinamo Brașov); Stângu Ștefan – 2000 (CSA Steaua);

ANTRENORI EMERIȚI

Pârvulescu Dumitru - C.S. Progresul Buc (1992); l. Popescu Simion - C.S. Rapid Buc. (1991); Batrân Ioan - C.S.Dinamo Bv (1984); Belușica Marin - C.S. Rapid Buc (1980); Topârjan Constantin - C.S.S.Nr.4 Suceava (1992); Dragomir Ion - C.S.Muscelu C-Lung (1991); Gherasim Virgil - C.S.Rădăuti (1980); Ofițerescu Constantin - C.S. Farul C-ta (1980); Constantinescu Vasile - C.S.Progresul Buc. (1992);Gyarmathi Francisc - C.S.S. Tg-Mureș (1993); Ene Ilie - C.S.M. Reșița (1993); Ștefănescu Voicu - C.S.S. Reghin (1992); Ruszi Alexandru - C.S.Dinamo (1992); Tomescu Dumitru C.S.M. Dunărea GL (1992); Artenie Dumitru - SS.Roman (1992); Berceanu Gheorghe - C.S.A. Steaua (1992); Badea Carol CSS Nr.5 Buc (1992); Tughel Valeriu - CSS Unirea Iași (1992); Iorga Vasile - C.S.Progresul Br (1992); Chenan Ismail - Hidrotehnica C-ta (1992); Ludu Ioan CSS C-ta (1992); Isfache Stefan - C.S.M.Buzău (1995); Rada Marian - CSS C-ta (1995); Stan Constantin - Dacia Piteşti (1988); Coman Petre - C.S.A.Steaua (1991); Urian Gheorghe - C.S.A. Steaua (1991); Pavei Nicolae - C.S.A.Steaua (1980); Geanta Alexandru - C.S.A. Steaua (1988); Simon Ladislau - C.S. Tr-Mures (1996); Andrei Vasile - C.S.A Steaua (1996). Suteu Gheorghe - C.S.A Steaua (1977); Marinescu Ilie - Electroputere Craiova (1975); Cernea Ion - C.S.Dinamo (1975); Martinescu Nicolae - C.S.Dinamo (1991); Muresan Ion- Steagu Roşu Bv. (1971); Cuc Dumitru - C.S.Dinamo (1973); Hatru Dumitru - ANEFS Buc. (1991); Ilie Gheorghe - Metalu Buc. (1988); Crasnic Ion - F.R. Lupte (1971); BaciuVictor - LPS Botoşani (1996); Covataru Mircea - Ceahlăul P. Neamţ (1996); Bărbulescu Dumitru - Alro Slatina (1996); Nemesi Petre–CSS 3 Steaua Buc. (1996); Cristuţ Cornel - C.S.M.Oneşti (1991); Petrescu Corneliu - Dacia Piteşti (1991); Coman Lucian - Muscelu C-lung (1991); Iamcau Ion - C.S.Dinamo Bv (1992); Zamfir Nicolae CS Dinamo Buc. (1998); Boţilă Mihai - Dacia Piteşti(1999); Butucaru Ion - S.C.Bacau (1999); Stanciu Spiridon - CSS Gloria Arad (1999);DusuVasile - Hidrotehnica C-ta (1999); Chirilă Ilie - Vulcan Buc. (1999); Munteanu Ilie - CSS Radauti (1999); Badiu Mircea - CS Nicolina Iaşi (1999); Matefi Arpad -CSM. Sf. Gheorghe (2000); Poalelungi Petre - CSS Galaţi (2000); Grigorescu Ticu - SC Bacău (2000); Stefanica Florea - LPS Piteşti (2000); Mocanu Gheorghe - CSS Bacău(2000); Gabor Ion -CSS3 Buc (2001); Radoi Luca - CSS Lugoj (2000); Motorga Alexandru - CSM Panduri Tg. Jiu (2001); SorbanIon - CS Letea Bacău (2001); Barjac Valentin –CSS CFR Braşov (2001); Ursu Gavril - CSS Viitorul Cluj(2001); Suteu Aurel - CSS Viitorul(2004); Moisin Viorel - CSS4 Buc. (2004); Cornea Cornel – CS Târgoviște (2005); Zaharia Cornel – CS Rapid Buc (2005); Carciumaru Eugen - CS Petreche Triscu Craciova (2005); Dacica Adrian - CSM Reșita (2007); Visan Vasile – CSS Viitoru Cluj (2007); Tămăduianu Claudiu – CSA Steaua (2007); Nicoara Emil – CS Hunedoara (2009); Pirvu Nicolae – CSM Slobozia (2008);

„Luptători Borghese” (Muzeul Uffizi, Florența)

Medaliile Federației Române de Lupte și Haltere pentru Campionatul Național din 1936

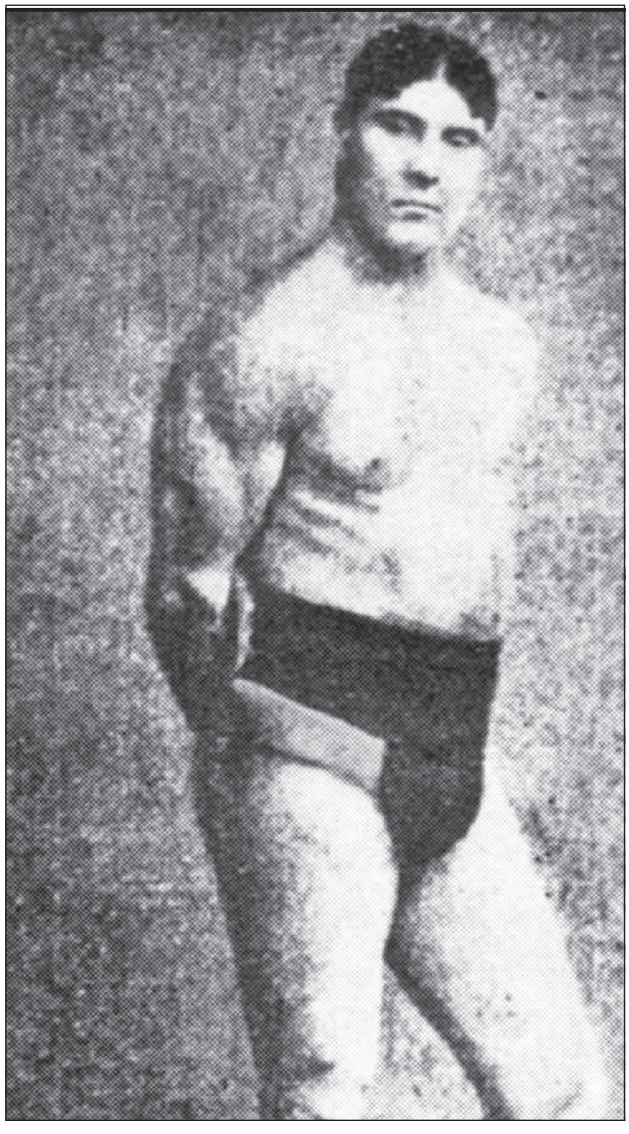

1908 - Luptătorul Mitică Dona. Unul dintre primii luptători profesioniști care s-au afirmat pe plan intern și internațional

Revista Din Lumea Sporturilor, apărută în 1909 și având ca director proprietar Mitică Dona

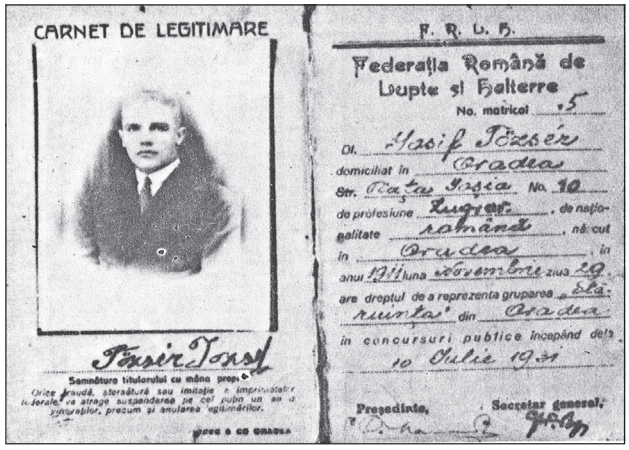

Tözser (Töjer) Iosif-unul dintre cei mai longevici luptători cu activitate competițională în perioada '30-'50, campion balcanic în 1935 și 1940.

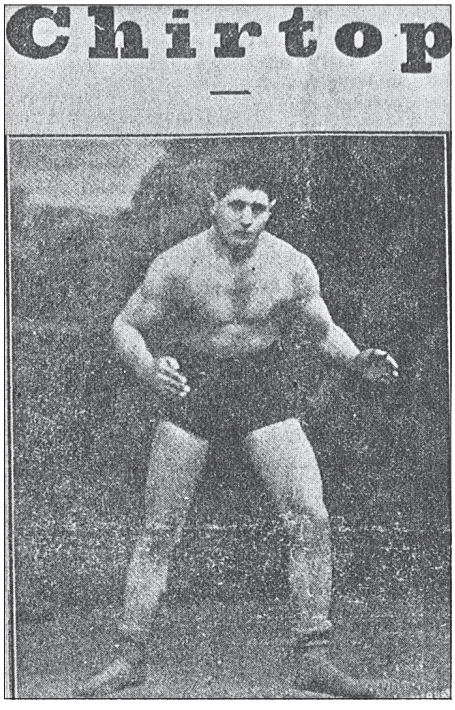

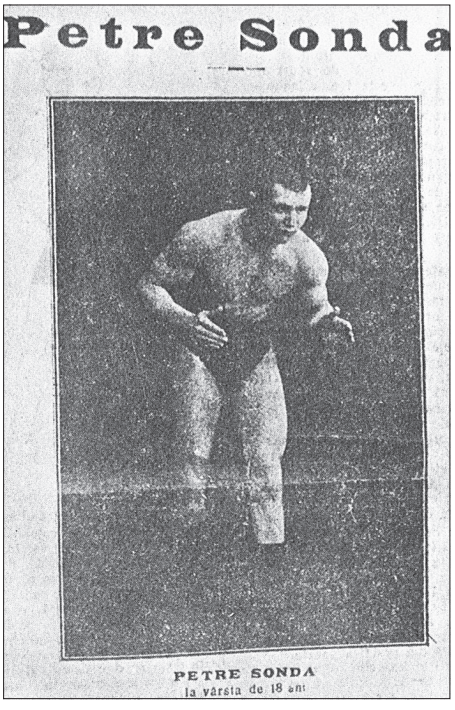

Renumiții luptători profesioniști: Chirtop Jean și Petre Sonda.

Participanții la Concursul de lupte, organizat în 1920 la Arad.

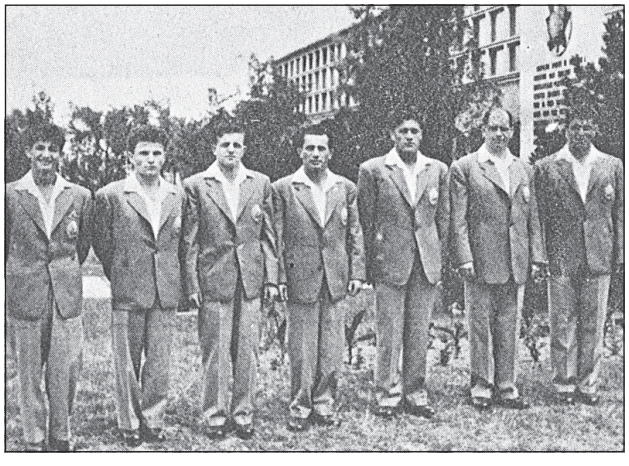

Lotul luptătorilor români care au participat la JO din 1952 Helsinki: D. Pârvulescu, I. Popescu, F. Horvath, D. Cuc, M. Beluşica, O. Forai, A. Şuli

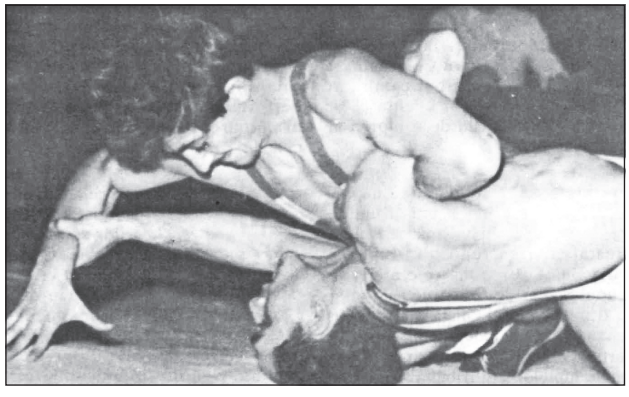

Dumitru Pârvulescu, campion olimpic în 1960, la JO de la Roma

Valeriu Bularca, campion mondial la Yokohama în 1961

Ion Cernea, vicecampion olimpic la Roma (1960) şi Tokyo (1964)

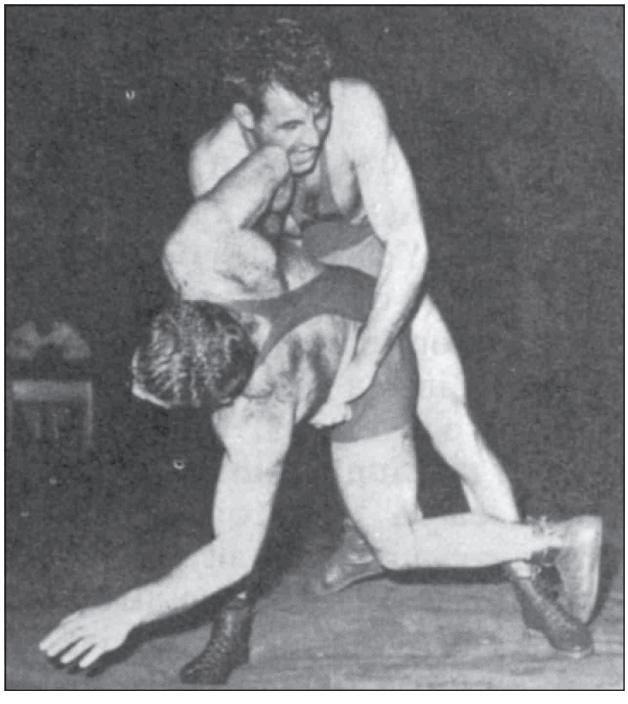

Valeriu Bularca, medaliat cu argint la JO din 1964 de la Tokyo

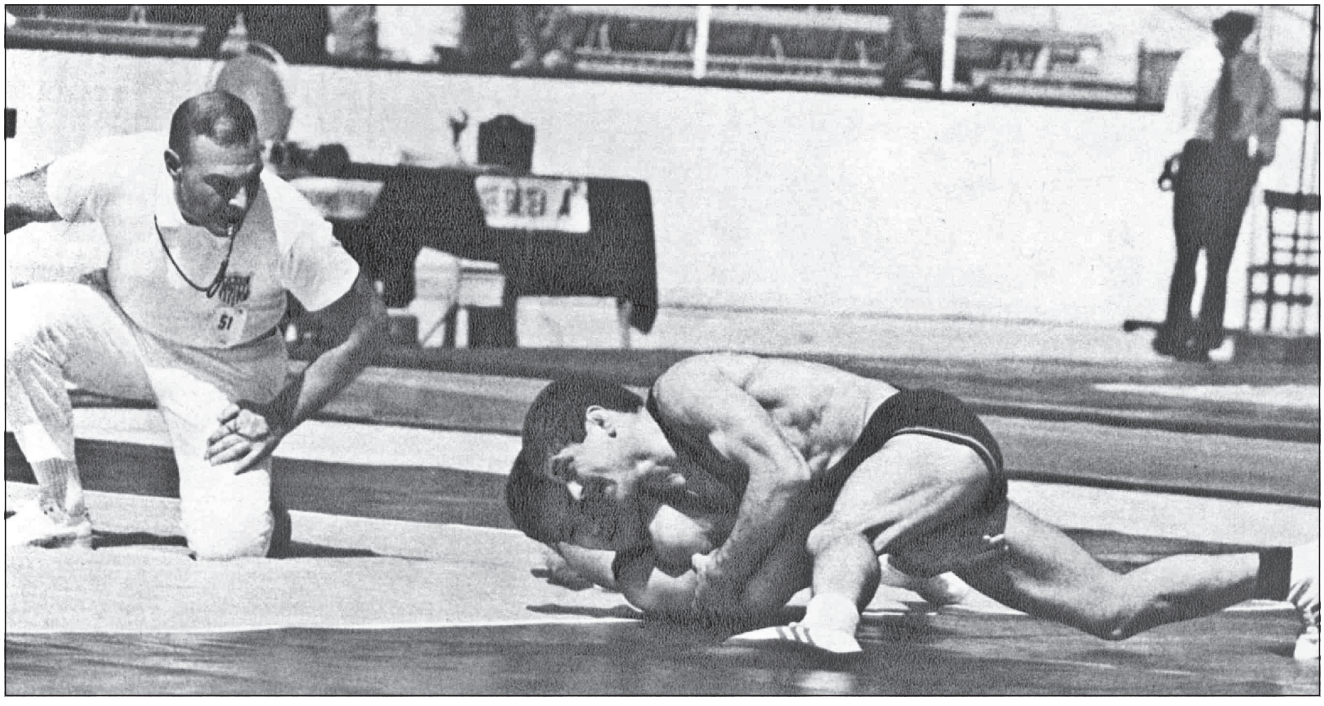

Ion Baciu, campion mondial la Bucureşti în 1967

Sosirea lotului de lupte din Argentina, de la CM din 1969

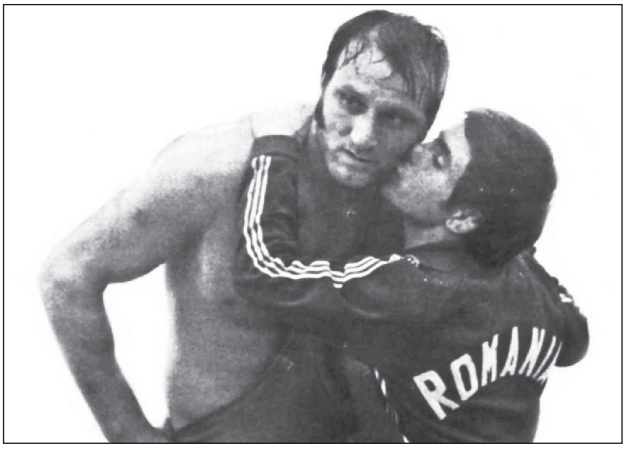

Nicolae Martinescu, campion olimpic în 1972 la München

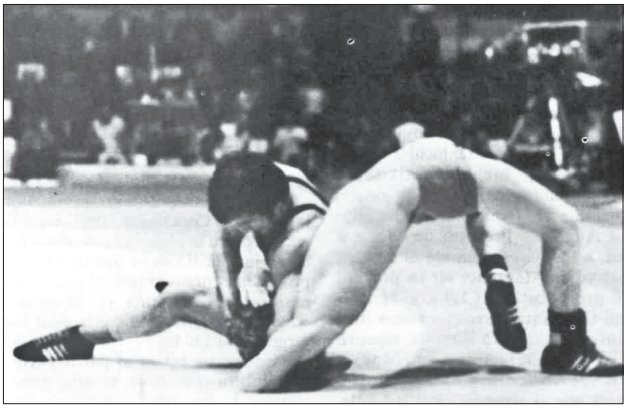

Ştefan Rusu, multiplu medaliat la JO,CM şi CE

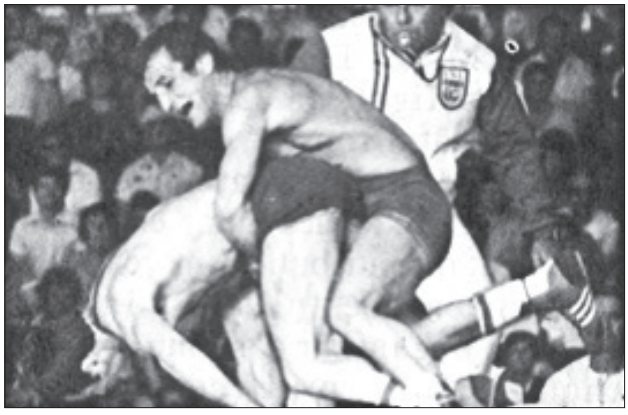

Ion Păun, campion european, în 1977

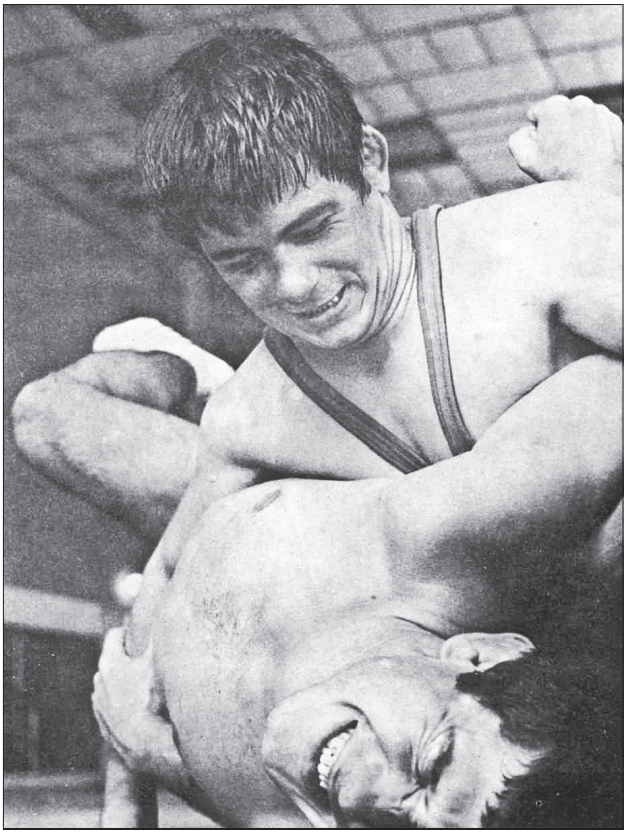

Gheorghe Berceanu, medaliat cu aur la JO de la München (1972)

Ştefan Rusu, medaliat cu aur la JO din 1980, de la Moscova

Constantin Alexandru, vicecampion olimpic, la Moscova, în 1980

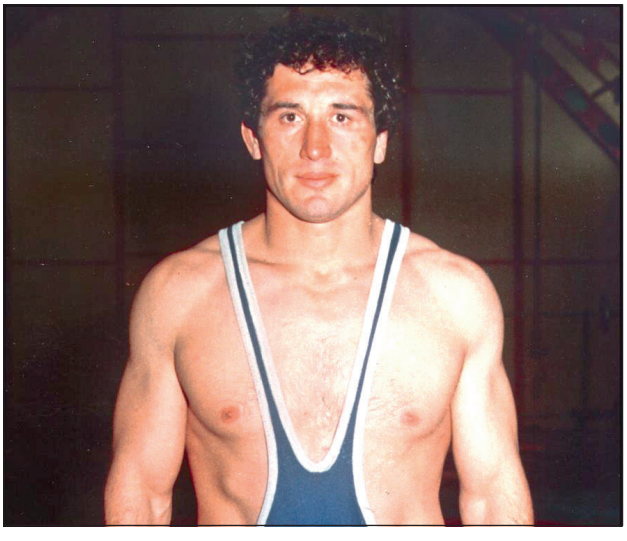

Vasile Andrei, vicecampion mondial (1982)

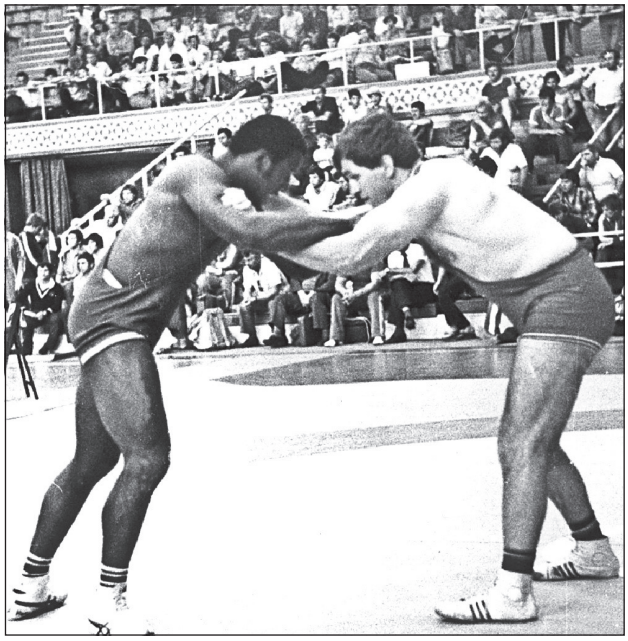

Vasile Puşcaşu – campion olimpic, în 1988

Vasile Andrei, campion olimpic la JO din 1984, de la Los Angeles

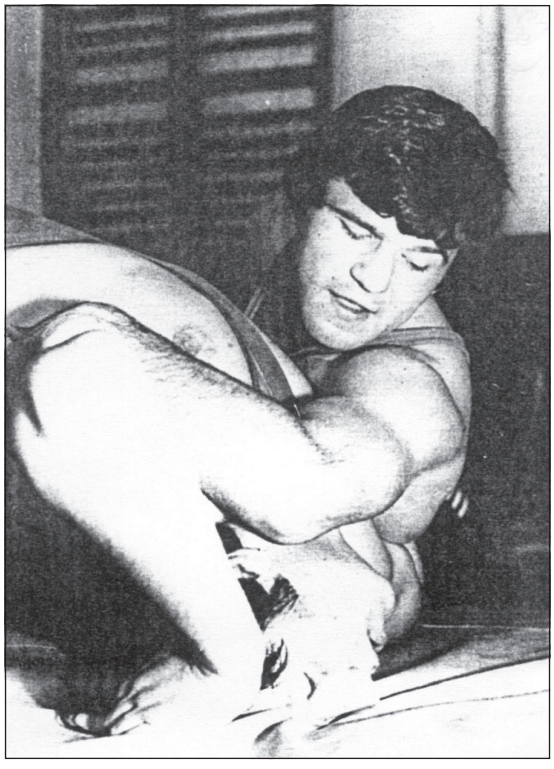

În 1984, Ion Draica devenea campion olimpic

ALEXANDRU, CONSTANTIN (1953), n. în Constanţa. Ofiţer. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Primii paşi în luptele greco-romane i-a făcut sub îndrumarea antrenorului emerit Constantin Ofiţerescu, la Clubul *Farul* din Constanţa. A fost transferat şi s-a consacrat la CSA *Steaua* din Bucureşti (1973-1983). Campion naţional în perioada 1973-1981, la categoria 48 kg, cucerind 11 titluri naționale. Participant la JO din 1976, unde s-a accidentat și la ediția din 1980 (Moscova) unde a cucerit medalia de argint. A participat la 8 ediții ale CM și a cucerit medalii la edițiile din: medalie de argint în 1974 (Katowice); medalii de aur în 1978 (Mexic) şi 1979 (San Diego). A mai obținut o medalie de aur la CM de juniori în 1973(Miami Beach). La CE a obținut medalii de aur la edițiile: 1974 (Madrid), 1975 (Ludwigschafen), 1977 (Bursa), 1978 (Oslo), 1979 (București) și medalie de argint, în 1976 (Leningrad).În palmaresul său a mai obținut o medalie de aur în 1979 și una de argint 1981 la JMU, o medalie de bronz la Spartachiada Militară (1981) și o medalie de aur la JB de tineret (1973). Procedee folosite: tur de cap, aruncat peste piept, salt, şurub. Antrenor în perioada 1986-1991, cu activitate la nivelul juniorilor în cadrul CSS nr.3 Steaua București. A făcut parte în anumite perioade și din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. În perioada 1991-1992, a fost angajat ca antrenor al reprezentativei de lupte a Guatemalei, în vederea participării acesteia la JO. Revenit în țară în perioada 1992-1996, a oficiat ca arbitru la competițiile interne și internaționale. A mai activat ca antrenor la reprezentativele de lupte ale Namibie (1996) și Venezuelei (1997-2003). Pentru activitatea sa, i s-a decernat titlul de Maestru al Sportului (1974) și Maestru Emerit al Sportului (1980). Antrenor la CSA *Steaua* Bucureşti. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1977), Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a I-a (1981) și Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a (1982).

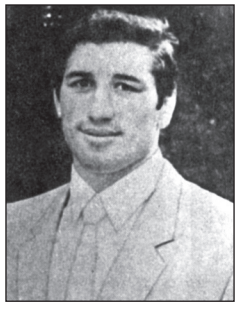

ANDREI, VASILE (1955), n. în Albeşti, jud. Ialomiţa. Profesor de educație fizică și sport, absolvent IEFS, promoția 1989, specializarea lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Inițiat, şi pentru prima oară legitimat, la CS *Progresul* Bucureşti, secţia de lupte, (antrenor Dumitru Pârvulescu, Staicu Olteanu), s-a consacrat la CSA *Steaua* Bucureşti (antrenor Gh. Şuteu, 1983 - 1990). A cucerit 6 titluri de campion naţional (1983-1988) la categoria 100 kg. Participant la 3 ediții ale JO: 1980 (Moscova) a cucerit medalie de bronz la greco-romane (categ.+100kg);1984 (Los Angeles) medalia de aur la greco-romane (categ.+100kg) iar la ediția 1988 (Seul) a fost eliminat în turul 5. A participat la 4 ediții ale CM: 1982 (Katowice) medalie de argint; 1986 (Budapesta) medalie de argint; 1987 (Clermont-

Ferrand) medalie de bronz. Participat la 8 ediții ale CE unde a cucerit: 1979 (București) medalie de bronz; 1980 (Prievidza) medalie de argint;1987 (Tampere) medalie de argint. S-a mai clasat de 3 ori pe locul al IV- lea în 1982,1983,1984, în 1988 s-a clasat pe locul al V-lea iar în 1986 a fost eliminat în turul 3. La JMU din 1981 (Bucureşti) a obținut o medalie de argint. Medaliat cu aur la finala Cupei Mondiale din 1987. Procedeele tehnice folosite cu predilecţie: tur de cap, rebur şi centură laterală. A fost selecționat de 2 ori în Echipa Europei (1986 și 1987). După retragerea din activitatea competițională a activat ca antrenor pentru stilul greco-romane în perioada 1989-2000 având și atribuții de coordonator al activității secției. A răspuns de pregătirea sportivilor militari, în calitate de antrenor la lotul național de seniori, pentru 6 ediții ale CM și 7 ediții ale CE, la care s-au realizat o medalie de aur și 2 de argint. Pe plan intern, sportivii la a căror pregătire a contribuit au obținut peste 40 de titluri de campioni naționali. Printre sportivii remarcați s-au aflat: Iliuță Dăscălescu, Mircea Constantin, Petru Sudureac, Constantin Bourăscu, Leonard Frâncu, Cristian Brânze, Florin Ungureanu și alții. Antrenor al lotului olimpic al Tunisiei (2000-2006) cu realizări deosebite la Campionatele și Jocurile Arabe, Mediteraniene și ale Africii. Membru al Biroului federal din 2005, antrenor federal pentru lupte greco-romane, din martie 2007. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului (1982). Antrenor Emerit (1996). În anul 2000, i s-a decernat Ordinul Naţional *Pentru Merit* în grad de Ofiţer, Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

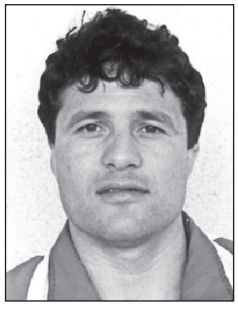

ARGHIRA, ANTON (1963), n. în Aninoasa, jud. Argeş. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Oraşul Câmpulung Muscel a fost locul în a făcut primii paşi la lupte greco-romane la CS *Muscelul*. Multiplu campion naţional la categoria 74 kg. Component al loturilor naționale, a contribuit la realizarea unor performanțe de prestigiu pe plan internațional. Debutează în 1986, în Elveția la Martiny, unde cucerește medalia de aur la CM de juniori (74kg). și în Suedia (Malmö), cu medalie de bronz la CE de juniori. Vicecampion mondial în 1989 (Martiny). Tot în 1989 la CE de la Oulu se clasează pe locul al IV-lea, iar la ediția din 1990 (Poznan) pe locul al VI-lea. Participant la JO din 1992 (Barcelona) și 1996 (Atlanta) în categoria 82 kg, nu reușește să se califice în fazele superioare. Maestru Emerit al Sportului (1986). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004)..

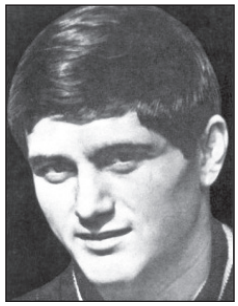

BACIU, ION (1944-2007), n. în Tunari, jud. Ilfov. Antrenor de lupte, absolvent al Școlii Sportiv de Antrenori, promoţia 1991. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. S-a inițiat în această ramură de sport la CS *Rapid* (1958-1965), având-i ca antrenori pe Dumitru Hâtru și Marin Beluşică. În perioada 1965-1977, a activat la CSA *Steaua,* (antrenor G. Șuteu). Multiplu campion național și medaliat la CN. În intervalul 1965-1971, a obținut 6 titluri de campion la individual și 2 cu echipa. Component al loturilor naționale, a realizat performanțe de prestigiu pe plan internațional. La CM de seniori: 1966 (Toledo) – locul V; 1967 (București) – medalia de aur; 1969 (Mar del Plata) – eliminat în turul trei; 1970 (Edmonton) și 1971 (Sofia) – locurile V. Performanțe obținute la CE: 1966 (Essen) – medalie de bronz; 1967 (Minsk) – eliminat în turul doi; 1970 (Berlin) – medalie de argint; 1972 (Katowice) – medalie de bronz. Medaliat cu argint la Spartachiada Militară de vară din 1969. Participant la JO din 1968 (Mexico) – unde a cucerit medalia de argint și la ediția din 1972 (München) clasat pe locul al VI-lea. Procedeele tehnice prin care a excelat au fost turul de braţ, turul de cap şi de şold, executate cu o mare viteză. S-a remarcat printr-o pregătire exemplară, având o puternică motivaţie pentru marea performanţă. Maestru al Sportului (1966) și Maestru Emerit al Sportului (1967). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1968).

BATI, VALENTIN (1920-1986), n. în Timişoara. Antrenor și promotor al luptelor, arbitru de lupte. Sportiv de performanță practicant al luptelor greco-romane. Și-a început activitatea la CS CFR (*Locomotiva)* din Timişoara și apoi la CS *CFR* București. Campion național în 1934 și 1940 la categoria semimijlocie. Medaliat cu bronz la JB din 1935 (Istanbul). A activat ca antrenor la CS *CFR* Timișoara, printre elevii săi aflându-se și luptătorul și antrenorul Nicolae Pavel, mulți ani antrenor federal și antrenor al loturilor naționale. S-a remarcat ca arbitru internaţional între 1954-1982, având reputaţia unui arbitru competent şi onest. A oficiat ca arbitrul la mai multe ediții ale JO, CM și CE. Decorat cu *Medalia Muncii* (1960).

BĂLĂNESCU, EMIL (1939), n. în com. Muereasca, jud. Vâlcea. Antrenor de lupte cu merite deosebite, în dezvoltarea luptelor greco-romane în judeţul Argeş. Antrenor la CS *Dacia* Piteşti, unde a selecționat, pregătit și promovat, luptători care s-au afirmat pe plan internațional. Printre aceștia s-au aflat și luptătorii: M. Boţilă, J. Dulică, N. Zamfir și alții, promovați în secțiile unor cluburi fruntașe. Antrenor coordonator la Centrul Naţional Olimpic de la Piteşti (1993-1995). În anumite perioade, a făcut parte din colectivele de tehnicieni care au pregătit loturile naționale de juniori. Antrenor Emerit

BĂTRÂN, ION (1925-2009), n. în Olari, jud. Arad. Antrenor de lupte. A practicat luptele fiind legitimat până în 1951 la CS *Dinamo* București, iar apoi la CS *Dinamo* Braşov din 1952 (antrenor Ioan Vărdău), cu participări în Campionatul Național. În 1956 secția de lupte este preluată de CS *Steagul Roșu* Brașov, iar în 1971, stilul – libere – revine la CS *Dinamo* Brașov, Ion Bătrân, devenind antrenorul acestei secții. În 1950, se situa pe locul al III-lea în topul celor mai valoroși luptători la categoria pană. În campionatul național din 1951 se clasează pe locul al III-lea (categoria ușoară) la individual și pe locul I (categoria pană) în CN pe echipe pentru CS *Dinamo* București. A desfășurat o activitate deosebită ca antrenor, ajutat de secunzii săi Tudor Oană și Ioan Iancău, reușind să selecționeze și să pregătească numeroși luptători la stilul – libere, care s-au afirmat pe lan național și internațional, printre care: Stelică Morcov – medaliat cu bronz la JO din 1976; Andrei Ianko – medaliat la CM și CE; Romică Rașovan – multiplu medaliat cu aur, argint și bronz la CE de juniori și seniori; Gh. Mâțu – medaliat la CM și CE; Dorinel Bârcu – medaliat la CM; Emilian Cristian – medaliat la CE; alți luptători cu rezultate semnificative – Traian Marinescu, Grigore Condrat, Gheorghe Fodore, Iulian Râșnoveanu, Ion Marton, Petre Iancău. Antrenor la loturile naţionale şi olimpice de lupte între 1965 şi 1980. Antrenor Emerit (1984). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* cls I (1973), Ordinul *Meritul Sportiv* cls a III-a (1976) şi Ordinul *Meritul Sportiv* cls a II-a (2004).

BELUŞICĂ, MARIN (1928), n. în Tecuci. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță practicant al luptelor greco-romane. A fost legitimat și a reprezentat în competiții, până în 1950 CS Dinamo Brașov și apoi CS Dinamo București (1951-1961). A obținut 8 titluri de campion național, - 1951-1953 în categoria 73 kg, 1954-1957 și 1959 în categoria 79 kg. În topul celor mai buni luptători din anul 1951 s-a clasat pe locul al II-lea în categoria 73 kg. Component al lotului naţional de lupte greco-romane în perioada 1951-1960. La JMU din 1951,a obţinut medalia de bronz la semimijlocie. Tot în 1951, câștigă prin tuș la categoria mijlocie, în cadrul întrecerii internaționale dintre CS Dinamo București și Gornic Polonia. În 1952 în cadrul

întâlnirii internaționale România-Cehoslovacia a câștigat prin tuș la semimijlocie și tot o astfel de victorie a obținut și la întrecerea cu luptătorii din RD Germană. Participant la JO din 1952 (Helsinki), a reușit să aducă delegației 2 puncte, prin clasarea pe locul al V-lea la categoria 73 kg. La CM de seniori din 1953 (Napoli) s-a clasat pe locul al IV-lea la categoria 73 kg. Ca luptător la categoria 79 kg, a folosit cu predilecţie saltul, reburul şi supleul de jos. Antrenor la Clubul *Rapid*, unde a selecţionat sportivi remarcabili ca: Nicu Gingă, Victor Dolipschi, Ion Baciu, Ion Enache, Gheorghe Minea – multipli campioni naționali, medaliați în competițiile internaționale, promovați în secțiile unor cluburi fruntașe. Antrenor Emerit (1980).

BERCEANU, GHEORGHE (1949), n. în satul Cârna (fost Dunăreni), com Goicea, jud. Dolj. Profesor de educație fizică și sport, antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane, cu rezultate remarcabile pe plan intern și internațional. Ofiţer superior. Se iniţiază în luptele greco-romane la Clubul *Electroputere* din Craiova, unde este descoperit de antrenorul Ilie Marinescu în perioada în care era elev în anul I la *Grupul Școlar* Electroputere (1963-1968). Se transferă la Clubul *Steaua* din Bucureşti, unde va activa în sezoanele competiționale 1969-1978 și 1983 (antrenor coordonator Gheorghe Șuteu). De 8 ori campion naţional la categoria 48 kg. **G. B.** se va consacra ca unul dintre cei mai reprezentativi luptători români în arena internaţională. La prima sa participare olimpică, în 1968 (Mexico) a fost eliminat în turul al treilea. Campion olimpic în 1972 la München, vicecampion olimpic la Montreal în 1976. Campion european în 1970 (Germania), 1972 (Polonia), 1973 (Finlanda). Campion mondial în 1969 (Argentina) şi 1970 (Canada) şi vicecampion în 1975 (URSS). Medaliat cu aur în 1969 la Spartachiada Militară de vară și la JB de tineret, iar în 1973, cu aur la JMU. La a patra sa participare la JO, în 1980 (Moscova) nu se califică în fazele superioare. Procedeele sale făcute în „cascadă" erau următoarele: dublu salt, şurub, tur de cap, supleu. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor la CSA Steaua, la nivelul juniorilor (1978-1980 și 1987-1988) în cadrul CSȘ Nr.3 Steaua, precum și la nivelul seniorilor (1981-1983 și 1989-1993). A răspuns de pregătirea sportivilor militari la lotul național, făcând parte din colectivul tehnic. A contribuit la obținerea de către sportivii militari, a 30 de titluri de campioni naționali (17 la seniori și 13 la tineret). Printre sportivii la a căror pregătire a contribuit, s-au aflat: Iliuță Dăscălescu – multiplu medaliat la CM și CE de juniori și seniori; Ștefan Negrișan – medaliat la CE și CM; Mircea Constantin – campion european; Vasile Andrei, Constantin Alexandru, multipli medaliați la competițiile internaționale oficiale și alții. Din anul 2006 a fost ales membru al FR de Lupte, iar din 2007 și președinte al Colegiului Central al Arbitrilor. Maestru Emerit al Sportului (1968). Antrenor Emerit (1992) Decorat cu: *Ordinul Muncii* clasa I (1973); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1976); Ordinul Naţional *Pentru Merit* în grad de Cavaler (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

BLIDARU, TEODOR (1928), n. în Mișca, jud. Arad. Antrenor de lupte cu merite semnificative, în selecția și pregătirea unor luptători. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. S-a inițiat în tainele luptelor în structurile organizatorice locale, iar în anii ,50 a activat la CS *Dinamo* București. Pe baza rezultatelor obținute, în anul 1950, s-a situat pe locul al III-lea în topul celor mai valoroși luptători, la categoria muscă, în anul 1951 a fost câștigător în CN pe echipe, iar în 1952 de asemenea campion național cu echipa. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor la AS *Vagonul* Arad, contribuind la selecționarea pregătirea și promovarea unor noi promoții de luptători. Cel mai reprezentativ sportiv al său a fost Roman Codreanu – medalie de bronz la JO; 2 medalii de bronz la CM; medalie aur și de argint la CE.

BOLA, FRANCISC (1932), n. în com. Păuleni - Șoimeni, jud. Harghita. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor libere. Legitimat la CS *Mureşul* din Târgu Mureş. Campion naţional la lupte libere în intervalul 1956-1965 şi apoi în 1967, 1968 şi 1969, la categoria 87 kg. Component al loturilor naționale a realizat următoarele performanțe: CM 1962 (Toledo) locul V ; CM 1965 (Mancester) – medalie de argint; CE 1967 (Istanbul) – medalie de argint; CM 1967 (New Delhi) – medalie de argint; CE 1968 (Scopje) – medalie d bronz; CM 1969 (Mar del Plata) – locul al VI-lea. Procedee folosite: intrare la coapse, tur de braţ, centură laterală şi rostogolire cu ridicarea coapsei apropiate. După retragere a din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor la CS *Mureşul* din Tg. Mureș. Maestru Emerit al Sportului (1966). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1966).

BORLOVAN, FILIP (1909 - ?), n. în Lugoj. Promotor și practicant al luptelor, în perioada de început a dezvoltării acestui sport în țara noastră. A reprezentat în competiții CS *Vulturii* Lugoj. Campion național la lupte greco-romane, categoria 66 kg, în 1930, 1933, 1934 și 1936, categoria 72 kg în 1939, categoria 73 kg 1947. Pe lângă cele 6 titluri naționale obținute în cei peste 17 ani de participări în activitatea competițională, palmaresul său mai cuprinde: medalia de aur cucerită la JB din 1932 (Istanbul), medalia de argint la JB 1935 (Istanbul). A făcut parte din lotul luptătorilor români care a participat, pentru prima dată, la JO evenimentul înregistrându-se în 1936 Berlin. La această întrecere F. Borlovan a rezistat până în turul al treilea. În 1937, a participat la CE de la Paris. Pentru rezultatele obținute și contribuția sa la dezvoltarea luptelor, în anul 1933 i s-a acordat Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a.

BOŢILĂ, MIHAI (1952), n. în Grozeşti, jud. Mehedinţi. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, inițiat în lupte greco-romane la şcoala de lupte a Clubului *Dacia* Piteşti, club ale cărui culori le-a apărat de-a lungul carierei sale de luptător. A fost descoperit de antrenorii - Emil Bălănescu și Cornel Petrescu. A obținut consecutiv, 9 titluri de campion naţional la 57 kg între anii 1973-1981. Component al loturilor naționale, a participat la numeroase competiții internaționale, la JO, CM și CE. Se remarcă la Ce de juniori din 1970 (Huskvarna) și 1972 (Hvar) la care cucerește medaliile de aur în categoria 56 kg. Participă la Ce din 1976 (Leningrad) cu medalie de argint, la ediția din 1977 (Bursa) cu medalie de bronz și în 1978 (Oslo) cu medalie de argint, toate în categoria 57 kg. Concurează la JO din 1976 (Montreal) unde se clasează pe locul al V-lea și la ediția din 1980 (Moscova) unde se clasează pe locul al IV-lea. Procedee eficiente folosite: şurub, tur de braţe, tur de cap. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor, tot la CS *Dacia* Pitești. A fost numit antrenor principal (coordonator) la Centrul Naţional Olimpic Piteşti, cu rezultate deosebite la cadeţi şi juniori. În anul 2006, a fost ales în Biroul FR de Lupte, iar în 2009 a fost promovat în funcția de vicepreședinte al acestui for. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1980). Antrenor Emerit (1999). Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1976 și 2004).

BULARCĂ, VALERIU (1931), n. în Întorsura Buzăului. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A învățat luptele greco-romane sub îndrumarea antrenorului emerit Ion Mureşan, la Clubul *Steagul Roşu* Braşov. A fost campion naţional de 7 ori la categoria 73 kg (1957-1961,

1963, 1964), la greco-romane și o dată la libere (1955). Cucerește prima medalie de aur a luptelor greco-romane din țara noastră devenind, în premieră, campion mondial în 1961 la Yokohama. O altă premieră este și medalia de bronz, obținută la CM din 1958 – (Budapesta), fiind totodată și prima medalie a luptelor la mondiale. După o participare mai puțin reușită la JO 1960 (Roma) unde a fost eliminat în turul trei,la ediția din 1964 (Tokio), cucerește medalia de argint, devenind vicecampion olimpic. Campion balcanic în 1964. S-a remarcat prin procedeul său de dezechilibrare a adversarului, denumit „urajai", ceea ce denotă forţa şi viteza sa de acţiune, ridicări din parter, centură laterală. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor la același club care l-a format. Maestru Emerit al Sportului (1963). Decorat cu: *Steaua Republicii Populare* clasa a III-a (1961) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

BUŞOI, CONSTANTIN (1941), n. în com. Mogoşani, jud. Dolj. Absolvent al Facultăţii de Matematică din Craiova, promoţia 1964. Profesor de matematică, la Liceul Electroputere. Director de şcoală. Sportiv de performanță, a practicat luptele greco-romane la Clubul *Electroputere* din Craiova, unde s-a pregătit cu antrenorul emerit Ilie Marinescu. Campion național (1964, 1967) la categoria +95 kg. Component al loturilor naționale, a participat la numeroase concursuri internaționale. Participant la CE din 1967 (Minsk) s-a clasat pe locul al VI-lea și la ediția din 1968 (Vasteras) – eliminat în turul al doilea. La JO din 1968 de la Mexico City, s-a clasat pe locul al locul al V-lea, obținând două puncte pentru clasamentul general pe țări. Arbitru internațional FILA, a oficiat la patru ediții ale JO (1980,1984,1992 și 1996) și la mai multe ediții ale CE și CM. Pe parcursul anilor a îndeplinit și alte funcții importante în cadrul județului Dolj, printre care: Primar al Craiovei – 1990; Inspector general școlar al județului. După 1990, a fost ales, vicepreședinte al FR de Lupte. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968).

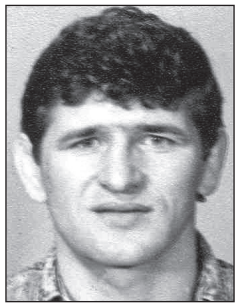

CĂRARE, PETRE (1963), n. în com. Ivăneşti, jud. Vaslui. Ofiţer MI. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Antrenor de lupte. S-a iniţiat în lupte la Clubul *Dunărea* Galaţi şi s-a transferat la Clubul *Dinamo* Bucureşti, unde s-a consacrat. Campion naţional la greco-romane, categoria 68 kg (1987-1989; 1991-1992). Pe plan internaţional, a avut o prestaţie meritorie. Debutează cu medalie de aur la CE de juniori din 1986 (Malmö). Ocupă locul IV la JO din 1988 de la Seul, câștigă medalia de argint la CE din 1988 (Kolbotn -NOR), câștigă o nouă medalie de argint la CE din 1990 (Poznan), iar la ediția din 1992 (Copenhaga) se clasează pe locul al IV-lea. Începând din anul 2000, activează ca antrenor la CS *Dinamo*. Maestru Emerit al sportului (1986). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

CHINTOAN, RAREŞ - DANIEL (1983), n. în Cluj-Napoca. Studii liceale. Sportiv de performanță. Practicarea luptelor libere a început-o la 14 ani, în cadrul CSŞ *Viitorul*, unde a fost legitimat în perioada 1993-2003, selecţionat de antrenorul Vasile Roputa, asistat în pregătire şi de antrenorul Aurel Suteu. Din 2003 s-a transferat la CS *Municipal* (antrenor Vasile Vişan). A concurat la categoriile superioare de greutate. Multiplu campion național la cadeți (1996-1997), la juniori (198-2000) și la seniori începând din 2001. În concursurile internaționale confirmă rezultatele din țară în turneele la care participă: locul I în Italia, Germania, România, Ucraina, Bulgaria şi Polonia (2004-2005). În competiţiile oficiale realizează următoarele performanţe: 2000 – medalie de argint la CE de

cadeţi din Slovacia (categ. 100 kg) şi locul IV la CE de juniori (97 kg); 2001 – locul VI la CM de juniori (130 kg); 2002- locul IV la CE de juniori (120 kg); 2003 – medalie de argint la CM de juniori (Turcia), locul IV la CE de seniori şi locul XIII la CM de seniori; 2004 – locul VIII la CE de seniori; 2005 – locul VII la CM de seniori şi locul VIII la CE de seniori; 2006 – medalie de bronz la CE de seniori (Rusia) şi locul XVI la CM de seniori; 2007 – locul XIV la CE de seniori; 2008 – locul V la CE de seniori (Finlanda). Participant la J.O din 2004 (Atena) și 2008 (Beijing) fără a se clasa în faza superioară a competiției. La toate competițiile din perioada 2003-2010 a concurat la categoria 120 kg. Maestru al Sportului.

CHRILĂ, MIHAI - vezi Personalități

CEARNĂU, PETRE (1943), n. în com. Husasău de Tinca, jud. Bihor. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor libere. Legitimat la Clubul *CFR* Timişoara, ulterior la UM Timișoara. Campion naţional la lupte libere în 1967, 1969, 1970, 1971, 1974 pentru (CFR) şi 1979 (pentru UMT), la categoria 52 kg. Component al loturilor naționale, cucerește 2 medalii de bronz, la CE din 1969 (Sofia) și 1970 (Berlin), iar la ediția din 1973 (Lausanne) se clasează pe locul al VI-lea. La CM din 1971 (Sofia) se situează pe locul al V-lea, iar la ediția din 1974 (Istanbul) pe locul al IV-lea. A participat la JO din 1972, obţinând locul V, după ce a realizat 3 victorii, un meci nul şi o înfrângere. În 1998 și-a început activitatea ca antrenor la UM Timişoara. Maestru al Sportului. Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa I (2004).

CERNEA, ION (1935), n. în com. Râul Alb, jud. Dâmboviţa. Ofiţer MI. Profesor de educaţie fizică și sport – absolvent IEFS Bucureşti. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. A activat la cluburile *Carpaţi* Sinaia şi *Dinamo* Bucureşti. A obținut opt titluri de campion naţional la lupte greco-romane în 1956 şi 1958-1964, la categoriile 52, 57 şi 63 kg. Campion mondial în 1965 (Tampere -Finlanda); medaliat cu argint la CM din 1961 (Japonia). Medalia de argint obținută la CM din 1961 reprezintă o premieră pentru luptătorii noștri. Vicecampion olimpic în 1960 (Roma); medaliat cu bronz la JO din 1964 (Tokio). Campion balcanic în 1964. Luptător suplu şi în permanent atac, folosind centura laterală, saltul şi reburul. Antrenor la lotul naţional de lupte (1968-1987). Arbitru internaţional de lupte. A avut o carieră deosebită ca antrenor la secția de lupte a CS Dinamo, atât prin longevitate, cât și prin numărul mare și valoarea remarcabilă a luptătorilor selecționați, pregătiți și promovați în loturile naționale și olimpice. A colaborat cu antrenorul Dumitru Cuc, ulterior și cu alți antrenori din noile promoții de tehnicieni, contribuind la realizarea unui bilanț de excepție în competițiile internaționale oficiale. Printre sportivii cu merite deosebite, în cucerirea de medalii la JO, CM și CE, care au beneficiat și de condițiile de pregătire ale maestrului Ion Corneanu la loturile naționale, s-au aflat: Nicolae Martinescu, Nicu Gingă, Ion Enache, Ion Păun, Petre Dicu, Victor Dolipschi, Gheorghe Ciobotaru, Ion Grigoraș, Sorin Herțea, Ion Ieremiciuc, Nicolae Zamfir și alții. Maestru Emerit al Sportului (1963). Antrenor Emerit (1975). Decorat cu: *Ordinul Muncii* clasa a II-a (1960); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1976); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1977); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1981); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982); Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de Ofițer (2001) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

CHIRTOP (KIRTOP), JEAN (?-?). Considerat un celebru luptător, una din figurile legendare, din perioada în care era prezent în arenă. Mai întâi s-a afirmat ca amator, a fost campion al Bucureștiului în 1923 la categoria semigrea. A devenit luptător profesionist afirmându-se pe parcursul anilor prin succese

răsunătoare obținute la unii dintre cei mai valoroși luptători ai epocii. Avea o forță ieșită din comun. A fost unul dintre cei mai longevivi luptători, activ și prezent în arene, până prin anii imediat următori celui de-al doilea război mondial. Prezența sa în arenă, trezea un interes deosebit în rândul publicului dornic să-l revadă luptând. Peste ani avea să-și exprime regretul, că s-a grăbit să treacă la profesionism, considerând că avea toate calitățile necesare să devină campion olimpic sau mondial. S-a simțit capabil să realizeze un astfel de obiectiv. A fost atașat și ridicării greutăților (halterelor). S-a remarcat ca unul dintre cei mai competenți arbitri de haltere de la noi din țară. Foarte îndrăgit de sportivi, cărora de fiecare dată le adresa cuvinte de încurajare. Spre sfârșitul vieții Jean Chirtop, s-a dedicat mai mult sportului cu greutăți, timp de un deceniu activând ca arbitru.

CIOBOTARU, GHEORGHE (1953), n. în Galaţi. Ofiţer MI. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. S-a inițiat în lupte la Clubul *Dunărea* din Galați (antrenor Ion Donose). S-a transferat la Clubul *Dinamo* din Bucureşti, unde s-a consacrat sub îndrumarea antrenorilor Ion Cernea și Dumitru Cuc. Campion naţional la categoria 74 kg în 1975, 1976, 1978, 1979 şi 1981. Debutează cu medalie de bronz la CM de juniori din 1973 (Miami Beach): Component al echipei olimpice a ţării, prezentă la JO de la Montreal din 1976, unde a ocupat locul al VI-lea. A cucerit medalia de bronz la CM din 1978 (Mexic), iar la CE se clasează pe locurile: IV 1976 (Leningrad), locul V în 1977 (Bursa); IV în 1978 (Oslo); V în 1979 (București); IV în 1980 (Prievidza); VI în 1981 (Göteborg). Palmaresul său mai cuprinde: 2 medalii de bronz obținute la JMU în 1977 (Sofia) și 1981 (București) și o medalie de aur la JB 1975. Maestru Emerit al Sportului (1983). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1976); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1977 și 1982).

CIORCILĂ, FLORIAN – FLOREA (1944-1987), n. în com. Micşuneşti, jud. Ilfov. Luptător de greco-romane, component al echipei *Dinamo* din Bucureşti. Campion naţional la categoria 78 kg (1966) și la 87 kg (1967). Debutează fără succes în 1965 (Tampere), fiind eliminat în turul al treilea. În schimb realizează o performanţă deosebită cucerind medalia de argint la CM din 1966 (Toledo - SUA). Maestru al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1968).

CISMAŞ, GHEORGHE- vezi Personalități

CISMAŞ, MIHAI (1962), n. în Piatra Neamţ. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Descoperit și pregătit de antrenorul Mircea Covătaru, și legitimat la Clubul *Ceahlăul* Piatra Neamț. S-a remarcat la CN de juniori din 1979, la categoria 48 kg și la Turneul *Prietenia* din Cuba. În continuare a activat CS *Dinamo* București (1981-1983). Își continuă cariera la Clubul *Steaua* (1984-1992). Cinci titluri de campion naţional la categoria 52 kg în intervalul 1985-1988 (ultimul la categoria 57 kg). Pe plan internațional a realizat următoarele performanțe: JO 1984 (Los Angeles) – eliminat în turul al treilea; CE de seniori 1981 (Göteborg) necalificat în fazele superioare; CE de juniori din 1982 (Leipzig) – bronz; ; CE din 1984 (Jönköping) – medalie de argint; 1985 CE (Lepzig) – locul V; CE 1986 (Atena); 1986 (Atena) – argint; CE 1988 (Kolbotn) locul IV. La CM: din 1985 (Kolbotn) – bronz;1986 (Budapesta) – eliminat în turul doi; 1987 (Clermont Ferrand) – locul VI. Procedee preferate: tur de braţ, salt, tur de cap, centura laterală şi rebur la parter. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1992).

COCOŞ, FRANCISC (1912-1975), n. în com. Vinga, jud. Arad. Promotor activ al dezvoltării luptelor în țara noastră. Luptător şi antrenor din prima generaţie a anilor ’30. A debutat la Clubul *CFR* Timişoara. Exemplu de longevitate, cu 9 titluri de

campion național într-un interval de 18 ani (1932-1950). Titlurile au fost obținute în:1932, 1933, 1936, 1938, 1940, 1943, 1946, 1948 şi 1950, cele mai multe la categoria mijlocie. În anul 1950, se situa pe primul loc în topul celor mai buni 10 luptători, la categoria grea, iar în 1951 pe locul al II-lea. Participant în echipa României la JO din 1936 de la Berlin, concurând la categoria 79 kg, eliminat în turul IV, după 2 victorii şi 2 înfrângeri. Participant la CE din 1937 de la Paris. La JB desfășurate la Istanbul, obține medalia de bronz în 1935 și de argint în 1940, la categoria mijlocie. A început activitatea de antrenor la Clubul *Dinamo* în 1949, fiind în acelaşi timp şi component al echipei, la categoria grea. În 1951, la 39 de ani, a participat la întrecerile internaționale cu luptătorii din RDG (a câștigat la categoria sa prin tuș), cu cei din URSS (a fost învins), iar în bilaterala Dinamo-Gornic (Polonia) a câștigat tot prin tuș. Din 1960 până în 1971, a funcţionat ca antrenor la şcoala experimentală *Viitorul* a CNEFS. A activat mai mulți ani ca antrenor la lotul național. A fost o perioadă în care și cu contribuția sa, luptătorii din țara noastră, au început să se afirme puternic pe plan internațional. Printre sportivii pregătiţi de el se află: I. Cernea, I. Ţăranu, Gh. Popovici, D. Cuc, M. Beluşică, A. Șuli, M. Schultz și alții.

CODREANU, ROMAN (1952-2001), n. în Vaţa de Sus, jud. Hunedoara. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A fost descoperit de antrenorul Teodor Blidaru şi a fost legitimat la Clubul *Vagonul* Arad și apoi la CS Arad. Campion naţional la lupte greco-romane, de 6 ori, în anii 1975, 1976, 1978, 1979,1980 și 1982 la categoria +100 kg. Cucerește medalia de bronz la JO din 1976 (Montreal) şi se clasează pe locul al VI-lea în 1980 (Moscova). La competițiile internaționale oficiale, realizează următoarele performanțe: CM 1975 (Minsk) – medalie de bronz; CM 1978 (Mexico) – medalie de bronz; CE 1974 (Madrid) – medalie de bronz; CE 1975 (Ludwigshafen) –clasat pe locul V; CE 1976 (Leningrad) – locul VI; CE 1978 (Oslo) – medalie de aur; CE 1979 (București) – medalie de argint. A folosit ca procedee tehnice: tur de braţ, centură laterală de jos. După retragerea din activitatea competițională, a activat ca antrenor la Clubul Vagonul Arad. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976).

COMAN, PETRE (1944), n. în com. Fântâna, jud. Braşov. Profesor de educație fizică și sport, absolvent IEFS, promoţia 1977, specializarea lupte. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane și în special al stilului libere. A început luptele la Clubul *Steagul Roşu* Braşov sub îndrumarea Ion Mureşanu. În perioada 1964-1976 a activat la CSA *Steaua* Bucureşti (antrenor coordonator Gheorghe Șuteu). A obținut 23 de titluri de campion național, din care10 la individual și 13 cu echipa, în perioada 1966-1976. Component al loturilor naționale, a cucerit la CE 7 medalii din care 4 de argint și 3 de bronz. Participant la JO din 1968 (Mexico) – clasat pe locul al V-lea, iar la ediția din 1972 (München) –pe locul al VI-lea. A participat la 7 ediții ale CM, fără să acceadă în fazele superioare, decât în 1975 (Minsk), când s-a clasat pe locul V –VI. Rezultatele obținute la CE: 4 medalii de argint în 1968 (Scopje), 1969 (Sofia), 1974 (Madrid), 176 (Leningrad); 3 medalii de bronz ț 1967 (Istanbul), 1970 (Berlin), 1972 (Katowice); clasat pe locul al IV-lea în 1975 (Ludwigshafen). La CE din 1970, a participat și la concursul de greco-romane, unde s-a clasat pe locul al VI-lea. Medaliat cu bronz la Cupa Campionilor Europeni din 1973 și la Spartachiada Militară de Vară din 1969. Vicecampion balcanic în 1966. Procedee tehnice preferate: atac la ambele picioare cu trântire, şurub şi cheia de la parter. După retragerea din activitatea competițională, a activat ca antrenor de lupte libere la CSA *Steaua* (1977-1978), având în responsabilitate pregătirea juniorilor

în cadrul CSȘ Nr.3 Steaua. Unul dintre sportivii pe care i-a pregătit, Nicu Hâncu – a reușit s-ă cucerească, titlul de campion european la juniori. Începând din 1977, pe parcursul anilor a fost antrenor la loturile naționale și olimpice de lupte libere. A funcționat ca antrenor federal pentru lupte libere, iar în anumite perioade a fost membru al Biroul FR de Lupte. A contribuit la pregătirea unor sportivi care au obținut performanțe de prestigiu la JO, CM și CE. Maestru al Sportului (1967). Maestru Emerit al Sportului (1972). Antrenor Emerit (1991). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

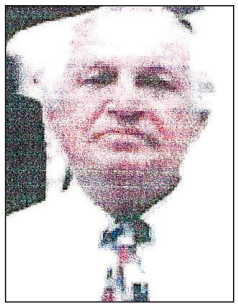

CONCIU, GHEORGHE (1932), n. în Galați. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, promoția 1956. După absolvire, a fost repartizat la Comitetul Regional de educație fizică și sport Galați, iar din 1958 a funcționat ca șef al acestui comitet. Traseu profesional: profesor la Grupul Școlar Profesional al Combinatului Siderurgic (1962-1965); profesor la liceul nr.7 din Galați (1965-1967); vicepreședinte al Consiliului județean pentru Educație Fizică și Sport (1967-1972); inspector școlar de educație fizică (1968-1971); asistent (din 1977 director la catedra de educație fizică a Institutului Politehnic Galați). În cadrul activității didactice a predat boxul, halterele, judo-ul și luptele. Ca vicepreședinte al CJEFS a avut în responsabilitate îndrumarea tehnico-metodică a ramurilor sportive individuale. A contribuit în mod deosebit la dezvoltarea luptelor participînd direct la înființarea unor centre sătești de lupte în localitățile Șăndreni, Tulucești, Pechea, Grivița, Tg. Bujor, Munteni, Braniștea și Ivești. Timp de peste 15 ani, a fost președintele Comisiei Județene de lupte Galați. A avut calificare de arbitru internațional de lupte, oficiind la numeroase competiții interne și internaționale în țară și peste hotare. A sprijinit dezvoltarea sportului studențesc și organizarea competițiilor dedicate studenților. A realizat mai multe studii și lucrări în domeniul sportului universitar și al sportului de performanță gălățean. A contribuit la elaborarea Monografiei Sportive a Municipiului Galați. Pe parcursul anilor a îndeplinit mai multe funcții obștești. Activitatea sa a fost deosebit de apreciată de FR de Lupte, fiind ales membru al acestui for de conducere a luptelor din țara noastră.

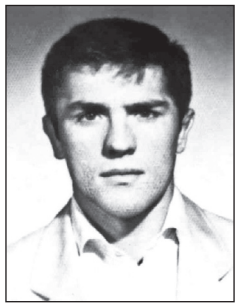

CORDUNEANU, CONSTANTIN (1969), n. în Iaşi. Selecţionat la secţia de lupte libere CSŞ *Unirea* Iaşi, preluat după afirmare de Clubul *Dinamo* Braşov. Campion naţional la 52 kg de mai multe ori (1989, 1990, 1991, 1992, 1993 şi 1994); a ocupat locul II în 1989 şi locul III în 1988 la CE de juniori (Italia), locul II la CE din 1992 (Ungaria) şi locul IV la CM din 1989 (Turcia). Maestru al Sportului.

CORNIANU, ION – vezi **Personalităţi**

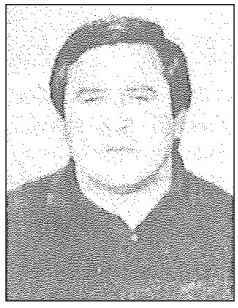

COVĂTARIU, MIRCEA (1946) n. în Boroaia, judeţul Neamţ. Sportiv de performanță. Antrenor de lupte, absolvent al Școlii de antrenori (1971). După cursurile primare din comuna natală a absolvit şcoala profesională auto de la Dorohoi. A practicat atletismul şi voleiul la Fălticeni şi CS *Suceava*, dar la 18 ani s-a îndreptat spre lupte, la CSM *Rădăuţi* (1964-1968). În scurt timp, a fost cooptat în lotul naţional de seniori, iar la Clubul *Dinamo* Bucureşti (1968-1971), perioadă în care este medaliat la CN, la categoria semigrea. Activitatea sa competiţională i-a fost curmată de un accident, după care a început să pregătească copii și juniori, la Școala Sportivă Rădăuți (1971-1973), apoi la *Farul* Constanța (1973-1977). A urmat un curs internaţional de perfecționare antrenori de la Olsztyn (Polonia). Din 1977 s-a stabilit la Piatra Neamţ și a fost încadrat ca antrenor la CS *Ceahlăul* (Piatra Neamţ). Acolo cât şi la filialele din Borleşti

şi Roznov i-au *trecut prin mână pentru selecţie, mii de copii*. Mulţi dintre ei au devenit campioni. În 1981, echipa sa de lupte s-a clasat pe locul II pe ţară la juniori. Printre aceştia s-a aflat şi luptătorul Mihai Ciumaș, care a cunoscut consacrarea podiumurilor CE. Între 1981-1989 a fost cooptat în colectivul tehnic al lotului național de juniori. În 1990 a plecat în Italia, unde a reuşit să formeze mai mulţi luptători care s-au situat pe primele locuri în CN ale acestei ţări. Unele surse informează că în perioada 1993-1994 a intrat în lumea afacerilor. În anul 1996 a primit titlul de Antrenor Emerit.

CRÂSNIC, ION (1929), n. în com. Glimboca, jud. Caraş Severin. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. A început să practice luptele greco-romane la Clubul *CFR* (Locomotiva)Timişoara (1950-1951). Campion național în 1950 și în 1951. În 1951 se situează pe locul al II-lea în topul celor mai bune rezultate la lupte greco-romane, categoria 67 kg. S-a afirmat prin munca de antrenor, începută în 1961, când a fost selecționat la conducerea lotului naţional de lupte libere. Începând din acest an a fost membru al Biroului Federal și a îndeplinit funcția de antrenor federal pentru lupte libere, până în 1996 când a rămas doar membru al Biroului Federal. În această lungă perioadă ca antrenor federal, a contribuit la realizarea de către luptătorii noștri a unui bilanț deosebit, exprimat prin cele 5 medalii obținute la JO, 14 la CM și 48 la CE. Împreună cu ceilalți antrenori de la lot și de la cluburi, a contribuit la performanţele luptătorilor Vasile Iorga, Petre Coman, Ludovic Ambruș, Francisc Bola, Nicolae Pavel. Pentru îndelungata sa activitate, i s-a acordat distincţia de Antrenor Emerit (1971). Arbitru internaţional. A fost antrenorul lotului olimpic marocan pentru Sydney 2000. Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1973); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1977); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

CRISTUŢ, CORNEL (1938-2008), n. în Stârciu, jud. Sălaj. Antrenor de lupte. Antrenor cu mari merite în dezvoltarea luptelor libere în judeţul Bacău. Antrenor la *CSM* Oneşti, unde a selecționat și pregătit mai mulți luptători pe care i-a promovat în luptele de performanță, printre care și sportivi care au realizat performanțe deosebite: Maricel Popa –Nanu, medalie de argint la CM de juniori (Los Angeles -1983) – categoria 57 kg, Mircea Gutuș, medalie de argint la CE de juniori (Bursa -1989) – categoria 46 kg. Una dintre cele mai mari realizări ale sale, o constituie descoperirea şi pregătirea luptătorului, Vasile Puşcaşu – primul campion olimpic la lupte libere. Antrenor Emerit (1991).

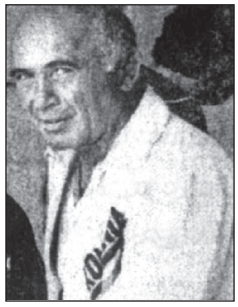

CUC, DUMITRU (1928), n. în com. Calea Mare, jud. Bihor. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. Începe să practice luptele la CSM Reşiţa şi se consacră sub culorile CS *Dinamo* București (din 1950). În repetate rânduri campion naţional la lupte greco-romane la categoria 82 kg în 1949, 1952, 1953, 1955, 1956 şi 1957. În 1950 a fost pe locul III, iar în 1951 pe locul II iar în etapa finală a CN pe echipe, s-a clasat I loc la categoria ușoară. A participat în 1951 la întrecerea internațională cu RDG - câștigând la categoria ușoară, cu URSS, unde a fost învins iar la întâlnirea Dinamo-Gornic (Polonia), a câștigat prin tuș, la categoria ușoară. În topul celor mai valoroși luptători, din 1951, se clasează pe locul I, la categoria ușoară. În cadrul întrecerii cu RDG, în 1952 câștigă categoria ușoară. Se clasează locul V la JO de la Helsinki din 1952, pe locul IV la CM de seniori din 1953 (Napoli) . La CMU se clasează pe locul al III –lea în 1949 și pe locul al II –lea în 1951 și 1953. Ca luptător, a folosit cu predilecţie procedeele tehnice: şurub, rebur, centură laterală din parter. Ca antrenor la CS Dinamo în perioada 1960-1986, a obținut 25 de titluri de campion pentru *echipa Dinamo* și a contribuit la pregătirea unui mare număr

de luptători componenți ai loturilor naționale. Printre aceștia aflându-se: Nicolae Martinescu, Nicu Gingă, Ion Enache, Ion Păun, Petre Dicu, Victor Dolipschi, Gheorghe Ciobotaru, Ion Grigoraș, Sorin Herțea, Ion Ieremiciuc, Nicolae Zamfir și alții. Antrenor la lotul reprezentativ de seniori, tineret și juniori în intervalul 1960-1981, cu contribuții deosebite la pregătirea și afirmarea unor luptători pe plan internațional. Coautor la lucrarea *Sportul luptelor de la A la Z* (1992). Maestru al Sportului. Antrenor Emerit. Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1968); *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1973); Ordinul *Național Serviciul Credincios în grad de Ofițer* (2001); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

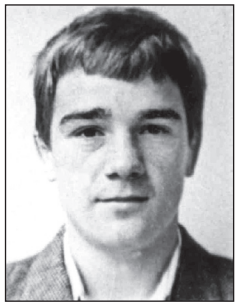

DĂSCĂLESCU, ILIUȚĂ (1972), n. în Vulcan, jud. Hunedoara. Sportiv de performanță. A început luptele greco-romane la *CSȘ* Roman, după care a fost legitimat la CSA *Steaua* București (1989-1994) Gheorghe Șuteu - antrenor coordonator și Vasile Andrei. Campion național în 1990 și 1992, la categoria 48 kg. Palmaresul său internațional este notabil: aur la CE de juniori din 1990 (Lapua); argint la CE de seniori 1990 (Poznan); bronz – la CM de juniori în 1990 (Tel Aviv) – categoria 50kg; bronz la CE de juniori din 1991 (Prievidza); bronz la CM de tineret din 1991 (Prievidza); argint la CE de seniori 1992 (Copenhaga) și locul V - CM de seniori din 1991 (Varna). La JO din 1992 de la Barcelona s-a clasat pe locul al V-lea la categoria 48 kg. Palmaresul său mai cuprinde: 3 medalii de aur la JB de tineret 1989,1990 și 1991. Maestru Emerit al Sportului (1992).

DIACONU, EUSEBIU – IANCU (1981), n. în Bacău. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Științe ale Mișcării, Sănătății și Sportului, din cadrul Universității Bacău. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Și-a început activitatea la CSȘ, apoi cu dublă legitimare și la SC Bacău, iar la seniori la SC (SCM) Bacău. Campion și medaliat la CN de juniori și seniori. Component al loturilor naționale de juniori și seniori. Ca reprezentat al noii promoții de luptători la stilul greco-romane, a obținut performanțe deosebite la CM și CE de juniori și seniori: 1999 – CE de juniori de la Budapesta medalie de bronz (categ 58 kg); 2000 – CE de juniori de la Sofia medalie de bronz; 2000 – CM de juniori (Nantes) – medalie de argint (58 kg); 2001 – CM de juniori (Tașkent) – medalie de argint (58 kg); 2001 – CE de seniori (Seinaejoki-FIN) – locul VIII (60 kg); 2002 – CM de seniori (Moscova) și 2003 – CE de seniori (Belgrad) clasat pe locul IX (60 kg); 2003 CM de seniori (Creteil –FRA) – medalie de bronz; 2005 – CM de seniori (Budapesta) – bronz; 2005 – CE de seniori (Varna) – medalie de argint; 2007 – CM de seniori (Baku) – medalie de bronz; 2009 – CE de seniori (Vilnius) – medalie de bronz – toate la categ. 60 kg. Prin performanțele obținute și-a îndeplinit normele de maestru și maestru emerit al sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2009).

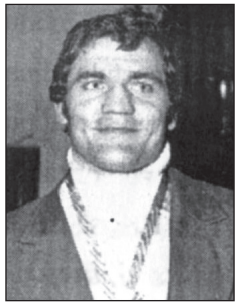

DICU, PETRE (1954), n. în Gostavățu, jud. Olt. Profesor de educaţie fizică și sport. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. A învăţat luptele greco-romane la Clubul *Drobeta* din Turnu Severin, avându-l ca antrenor pe Tudor Gaiță. S-a transferat la CS *Dinamo* Bucureşti (Ion Cernea, Dumitru Cuc), devenind campion naţional în anii 1976, 1978 și 1981, la categoria 90 kg. Participant la JO din 1976 (Montreal) – necalificat în fazele superioare și la JO din 1980 (Moscova) unde a cucerit medalia de bronz. Alte rezultate de prestigiu pe plan internaţional: argint la CM din 1977 (Göteborg); locul V la CM 1978 (Mexico); bronz la CE din 1978 (Oslo);bronz la CE 1979 (București); locul al IV-lea la CE din 1980 (Prievidza). Medaliat cu bronz la JMU din 1977. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1977); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1981); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

DOBRE, ESTERA (1987), n. în municipiul Rm. Vâlcea. Sportivă de performanță, practicantă a luptelor libere. Primul ei antrenor a fost Virgil Cornel Bobârcău, care o legitimează la 15 ani, la CSŞ Jimbolia (2002-2003). În 2004 se transferă la CSA *Steaua* Bucureşti cu dublă legitimarea cu CSŞ nr.1 Jimbolia (2004-2007, antrenor Radu Ciprian). În 2007 luptă sub culorile CSM Sf. Gheorghe (antrenor Arpad Matofi), iar în 2008 se reîntoarce la CSŞ Jimbolia. Între 2003-2008 obţine 10 titluri naţionale: 4 la cadeţi la categoria 49 kg (2003-2004), 2 la juniori, la categoria 54 kg (2005-2006), iar între 2005-2008 se afirmă la CN de seniori (48 kg). La competiţiile internaţionale oficiale se clasează pe locul VIII la CE de cadeţi în 2003 la 49 kg, locul V la CE de cadeţi în 2004, la aceeaşi categorie de greutate. La CE de juniori din 2005 (Wroclaw) – obţine medalia de bronz la 51 kg, iar în 2006, locul V (51 kg). La CE de seniori din 2007 (Sofia) și în 2009 (Vilnius) - obţine 2 medalii de argint. A mai obținut încă 3 medalii de argint la CE din 2010 (Baku) , 2011(Dortmund) și 2012 (Belgrad). A participat la JO din 2008 de la Beijing la 48 kg, eliminată din primul tur. Maestră a Sportului.

DOLIPSCHI, VICTOR (1950-2009), n. în Bucureşti. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS (1981), specializarea lupte. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. A debutat în secţia de lupte greco-romane a Clubului *Rapid* (antrenor: Marin Beluşică). Din 1969, a fost legitimat la Clubul *Dinamo* din Bucureşti (antrenor Ion Cernea, Dumitru Cuc), sub culorile căruia a concurat până la sfârşitul carierei de sportiv (1988), la categoria grea. Campion național de 7 ori 1971-1973,1977,1979,1981 și 1983). Participant la JO din 1972 (München) unde a cucerit medalia de bronz la categoria 130 kg şi la ediția din 1984 (Los Angeles) unde obține o nouă medalie de bronz la aceiași categorie. La CM din 1971 (Sofia) – se clasează pe locul VI, iar la ediția din 1973 (Teheran) pe locul V. Rezultate obținu la CE: 1972 (Katowice) – medalie de bronz;în 1977 (Bursa) – medalie de bronz; 1984 (Jönköping) se clasează pe locul V. La JMU din 1973 (Moscova) obține medalia de bronz, iar în 1981 la ediția organizată în București, devine campion mondial universitar. A folosit cu predilecţie procedeele: tur de cap şi aruncările laterale. Din 1984 a funcționat ca antrenor la CS *Dinamo*. În anumite perioade a funcționat ca antrenor la lotul național. După 1990 a fost ales vicepreședinte al FR de Lupte. Secretar general al FR de Lupte (1996-1998). Maestru Emerit al Sportului (1973). Decorat cu: *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a (1973); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (1982).

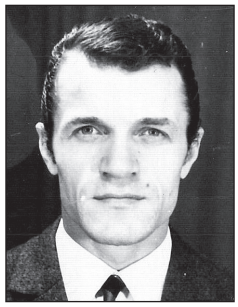

DONA, VICTOR (1937- 1985) n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică și sport, absolvent al ICF, promoţia 1960, specializarea lupte. A practicat sportul luptelor. Şi-a început activitatea profesională, ca tehnician chimist la Uzinele Chimice din Plopeni şi laborant chimist la Uzina metalurgică din Târgovişte (1952-1953). În 1960-1961, a fost încadrat ca profesor de educaţie fizică la şcoala generală nr. 3 din Olteniţa. Din 1961, până în 1970, a activat ca metodist şi antrenor de lupte la CS *Dinamo* Bucureşti, contribuind la pregătirea şi afirmarea unor luptători pe plan intern şi internaţional. A mai lucrat aproape 2 ani, 1970-1972, ca antrenor de lupte şi metodist la Centrul republican de Pregătire a Loturilor Naționale, după care s-a transferat la Centrul de Cercetări Ştiinţifice pentru Sport, în calitate de cercetător ştiinţific (1972-1975). În această activitate s-a remarcat în acţiunile organizate pentru asigurarea asistenţei metodico-ştiinţifice în selecţia şi pregătirea loturilor naţionale de lupte. În 1975, a fost promovat în funcția de secretar general la FR de Lupte, unde a activat până în 1980 când s-a pensionat pe motiv de boală. Activitatea desfăşurată de VD, în perioada 1972-1980, a favorizat obţinerea unor performanţe deosebite ale luptătorilor români

medaliaţi la JO, CM şi CE. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976).

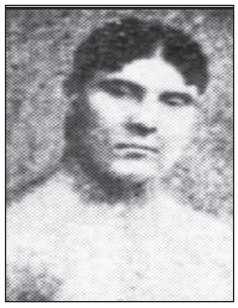

DONA, MITICĂ (1882 - ?) Promotor și practicant al luptelor. Se numără printre primii participanți la întrecerile între puternici, care se desfășurau, la acea vreme între profesioniști, în cadrul spectacolelor de circ la ***ridicări de greutăți și la lupte,*** considerate forme ale ***atleticii grele***. În documentele vremii se menționează faptul, că M.D alături de alți luptători valoroși se pregătea cu pasiune în sala *Societății Tirul,* sub îndrumarea lui Gheorghe Moceanu și Nicolae Velescu. În pregătirea sa pentru lupte, folosea și exercițiile cu greutăți care l-au ajutat foarte mult în performanțele sale. Mitică Dona, devine adoratul arenei Circului Sidoli, care, în 1902, câștigă întrecerea, organizată în premieră, denumită ***Championatul român***, la care au participat și câțiva luptători din alte țări. Dona se impune și în alte turnee, între 1902-1906, obținând mai multe succese internaționale, câștigându-și renumele de stea a luptelor din acea perioadă. Realizările sale, au fost răsplătite cu medalia de aur, acordată în 1904, de către Societatea de gimnastică din București. În 1905 – *Societatea Centrală de Arme Gimnastică şi Dare la Semn (Tirul)*, organizează pentru prima dată, în cadrul serbării sale anuale și un concurs de lupte, la care medalia de aur este obținută de Mitică Dona iar în 1905, cu medalia de aur și Diploma de Onoare acordate de către societatea din Iași. În continuare, va participa la numeroase turnee și demonstrații în țară și în străinătate, printre turneele pe care le efectuează se află și Campionatele Internaționale de lupte de la Paris și Petersburg din 1912. Acționând pentru popularizarea luptelor, în 1907, va edita o revistă proprie denumită ***Din lumea sporturilor***, în care ponderea principală o reprezenta tematica luptelor și care va lansa , diferite acțiuni inclusiv cea privind Înființarea unei Școli speciale de lupte în Capitală. Informațiile din acea perioadă, subliniază ***contribuția remarcabilă a lui Mitică Dona, în răspândirea luptelor în țara noastră***, printre care și cea privind organizarea mai multor ***Championate***, care au înlesnit afirmarea unor luptători ca Nae Dumitrescu, Gheorghe Preoțescu și alții.

DONOSE, ION (1951) n. în Vinderei, jud. Vaslui. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Legitimat la CS *Dunărea* Galați, cu participări în CN. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor tot la CS Dunărea *Galați*, unde a selecționat și pregătit numeroși luptători de valoare, care s-au afirmat pe plan intern și internațional, mulți dintre aceștia fiind promovați în secțiile unor cluburi fruntașe. Printre aceștia s-au aflat: Gheorghe Ciobotaru, Nicolae Horniceanu, Zaharia Felea, Ion Gabor și alții.

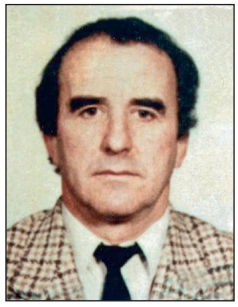

DRAGOMIR, ION (1951-2002), n. în com. Izvoru Mare, jud. Constanţa. Antrenor de lupte. Și-a desfășurat la CS *Muscelul* Câmpulung Muscel, unde a pregătit numeroși luptători valoroși, multipli campioni naționali, medaliați la JO, CM și CE, promovați în secțiile CSA Steaua și CS Dinamo. A făcut parte din colectivele tehnice, care au pregătit loturile de juniori şi seniori în perioada 1992-1996. S-a dovedit un bun selecţioner şi priceput antrenor, printre sportivii pe care i-a pregătit aflându-se: Marian Sandu, Constantin Uta, Anton Arghira, Marian Ștefan și alții. În calitate de arbitru internaţional a oficiat la numeroase competiții. Antrenor Emerit (1991).

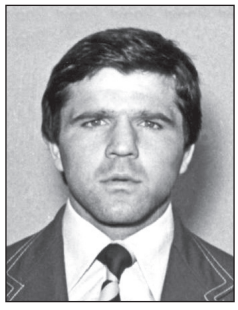

DRAICA, ION (1958), n. în Constanţa. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al IEFS, specializarea lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A fost selecţionat și pregătit de antrenorul emerit Constantin Ofiţerescu, la

Clubul *Farul* din Constanţa, pe care nu l-a părăsit niciodată. Campion naţional în 1977, 1980, 1981 şi 1982 la categoria 82 kg. Participant la JO 1980 (Moscova), fără a se califica în fazele superioare și la ediția din 1984 (Los Angeles), unde a cucerit medalia de aur și titlul de campion olimpic. La CM a realizat următoarele performanțe:1977 (Göteborg) – medalie de argint;1978 (Mexico) - medalie de aur; 1979 (San Diego) – locul IV; 1981 (Oslo) – medalie de bronz; 1982 (Katowice) – medalie de argint. La CE a realizat: trei medalii de aur cucerite în 1977 (Bursa), 1978 (Oslo) și 1979 (București); 1980 (Prievidza) – locul VI; 1983 (Budapesta) – medalie de argint; 1984 (Jönköping) – locul V. Campion mondial universitar în 1977 (Sofia) și 1981 (București). A folosit cu predilecţie: turul de cap, saltul, iar din parter, supleu şi centura laterală. După 1990 până în anul 2000 a îndeplinit funcția de președinte al FR de Lupte. În aceeași perioadă a intrat în lumea afacerilor. A îndeplinit funcția de vicepreședinte al forului de conducere a sportului constănțean și de președinte a CS ***Farul*** Constanța. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1977,1982 și 2004).

ENACHE, ION (1947), n. în com. Finta, jud. Dâmboviţa. Sportiv de performanță. A început să practice luptele în 1963 fiind descoperit și pregătit de antrenorul Marin Belușică la CS *Rapid*. Și-a continuat activitatea la CS Dinamo (antrenori Ion Cernea și Dumitru Cuc). Multiplu campion naţional în 1968, 1971, 1974 -1976, 1978 şi 1979 la categoria 82 kg. Participant la JO 1968 (Mexico) și la ediția din 1976 (Montreal) fără a se califica în fazele superioare. A cucerit medalia de argint la CE din 1975 (Ludwigshafen) și s-a clasat pe locul IV la ediția din 1976 (Leningrad). La CM a obținut medalia de bronz în 1974 (Katowice) și medalia de argint în 1975 (Minsk). Campion balcanic în 1970. Procedeele sale favorite: turul de braţ, turul de cap, rebur şi centură laterală. Calificat ca arbitru a oficiat la numeroase competiții. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1975). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004)

GABOR, ION (1943), n. în Galaţi. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. Primii paşi în lupte i-a făcut în 1959 la secţia de lupte a clubului gălăţean *Dunărea* (antrenor Ion Donose), după care s-a transferat la CSA *Steaua* (1964-1974, antrenor coordonator Gheorghe Șuteu). Pe parcursul anilor a luptat în categoriile 70, 74 și 82 kg. A obținut 7 titluri de campion naţional, din care 5 la individual (1965, 1966, 1969, 1970, 1972) și 2 cu echipa (1969,1970). A participat la JO din 1972 (München) – unde s-a clasat pe locul al V-lea. Participant la CE din 1966, 1970 și 1973, unde nu s-a calificat în fazele superioare și la ediția din 1972 (Katowice) unde cucerește medalia de argint. Medaliat cu bronz la Spartachiada Militară de vară din 1969. A continuat să lucreze ca antrenor la clubul care l-a consacrat CSA *Steaua* în cadrul CSŞ nr. 3. În calitate de arbitru internaţional a oficiat la numeroase competiții. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1992). Antrenor Emerit (2001). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

GAIȚĂ, TEODOR (1927), n. în Mehadica, jud. Caraș-Severin. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A activat la *CS CFR* Timișoara (1945-1949), după care a continuat la CCA/CSA *Steaua* București (1949-1952). Vicecampion național la individual în 1950 și cu echipa în 1952 (categoria 67 kg). După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor la CS *Drobeta* Turnu Severin. A contribuit la selecția, pregătirea și promovarea mai multor serii de luptători. Cel mai reprezentativ sportiv al său, pe care l-a inițiat, pregătit și promovat la CS *Dinamo*, a fost Petre Dicu – multiplu campion național, medaliat la JO, CM și CE.

GEANTĂ, ALEXANDRU (1939), n. în Răsuceni, jud. Giurgiu. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant a luptelor greco-romane și libere (1960-1972). Legitimat la CCA/CSA Steaua (1960-1972). A concurat în sezoanele competiționale la greco-romane (1960-1961) și libere (1960-1972), în categoriile 57, 62 și 68 kg. Campion național la lupte libere 1960, 1961, 1964, 1965 și 1968. A mai contribuit la câștigarea a 13 titluri cu echipa. Participant la CM din 1962 și 1963 fără a se califica în fazele superioare. Medaliat cu aur la JB din 1961, cu bronz în 1962 și cu argint în 1963. Antrenor la CSA *Steaua* la nivelul juniorilor (1973-1976) și a lotul seniori (1977-1999). A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale de juniori pentru CM (1985, 1986 și 1989) și pentru CE (1982, 1984 -1988 și 1990).În realizarea performanțelor cu sportivii militari a colaborat cu antrenorii: Gheorghe Șuteu, Ioan Vascul Popovici, Gheorghe Urianu, Vasile Pușcașu, Claudiu Tămăduianu și Radu Ana. Ca rezultat al activității acestui colectiv de antrenori au fost obținute 135 de titluri de campioni naționali, din care 106 la seniori. Dintre sportivii cu rezultate deosebite pe plan internațional la a căror pregătire a contribuit, pot fi menționați: Dănuț Prefit, Nicu Hâncu, Petrișor Cruceanu, Alin Păcuraru, Cătălin Băjenaru, Alexandru Ballay – la juniori, iar la seniori –Vasile Pușcașu, Marin Pârcălabu, Claudiu Tămăduianu și alții. (Surse: Secția de lupte CSA Steaua 1949-2007 – Horia Șiclovan, Sportul luptelor de la A la Z – Sorin Satmari și Alexandru Cuc). Maestru al Sportului (1961). Antrenor Emerit (1987).

GHERASIM, VIRGIL (1942), n. în com. Grăniceşti, jud. Suceava. Antrenor de lupte. A activat în această calitate la CS *Metalul*, IPROFIL, CSȘ și *CSM* Suceava. Are merite deosebite în promovarea luptelor în această zonă, în selecția și pregătirea unui mare număr de luptători, printre aceștia aflându-se și o serie de sportivi, printre care - Ștefan Rusu, cel mai bine cotat dintre luptătorii la greco-romane din istoria luptelor româneşti, multiplu medaliat la JO, CM și CE, precum și Gheorghe Savu, L. Amariei. A fost antrenor la lotul național de juniori şi seniori în anii 1985, 1987 şi 1993. Recunoscându-i se competența, FR de Lupte i-a încredințat misiunea de antrenor coordonator la Centrul Olimpic Naţional din Rădăuţi. Antrenor Emerit (1980). Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa I (1981).

GHIŢĂ, NICOLAE (1967), n. în com. Tărtăşeşti, jud. Dâmboviţa. Sportiv de performanță. Practică luptele libere la CS *Rapid* din Bucureşti (1990-1997) sub culorile căruia, câștigă titlurile campion naţional la 90 kg, în 1990, 1992, 1993, 1994, 1995 şi 1997. Participant la JO 1992 (Barcelona) clasat pe locul al VII-lea. Ocupă locul V la CM din 1991 (Varna) şi cucereşte medalia de argint la CE din 1997 (Varşovia). Maestru al Sportului.

GINGĂ, NICU (1953), n. în com. Gostinu, jud. Giurgiu. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A fost descoperit de antrenorul M. Beluşică şi legitimat la CS *Rapid* Bucureşti. S-a transferat la CS *Dinamo* Bucureşti (antrenori Ion Cernea, Dumitru Cuc). A fost campion naţional de 8 ori, în anii 1973, 1974, 1975 şi 1977-1981, la categoria 52 kg. Participant la JO din 1976 (Montreal) unde cucerește medalia de argint și la ediția din 1980 (Moscova) unde se clasează pe locul IV. Debutează la CE de juniori în 1972 (Hvar) cu medalie de aur iar în anul 1973 la CM de juniori (Miami Beach) tot cu medalia de aur și titlul de campion mondial la juniori. La CM de seniori realizează următoarele performanțe: 1973 (Teheran) – medalie de aur; 1974 (Katowice) – medalie de

bronz; 1977 (Göteborg) medalie de aur; 1978 (Mexico) – medalie de argint. Participă la 7 ediții ale CE, cu următoarele rezultate: 1973 clasat pe locul al IV-lea; 1974 (Madrid) – medalie de bronz; 1976 (Leningrad) – clasat pe locul V; 1977 (Bursa) – medalie de argint; 1978 (Oslo) – medalie de bronz; 1979 (București) – medalie de argint și 1980 (Prievidza) – clasat pe locul V. Vicecampion mondial universitar în 1973 şi 1977 și 1981. A folosit cu eficienţă maximă procedeele: salt, tur de cap, de şold, centură laterală şi supleu la parter. Maestru Emerit al Sportului (1975). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1976 și 1982) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

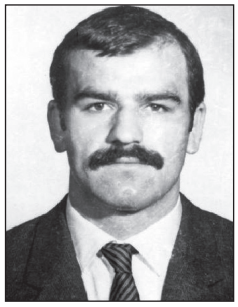

GRIGORAŞ, ION (1963), n. în com. Vereşti, jud. Botoşani. Profesor de educaţie fizică și sport. Ofiţer MI. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A fost selecţionat de antrenorul Constantin Tăpîrjan, legitimat inţial la *CSM* Suceava. Și-a continuat activitatea la CS *Dinamo* din Bucureşti (antrenori Ion Cernea și Dumitru Cuc), unde s-a consacrat. Campion naţional de 8 ori între 1984 - 1990 și în 1992 la categoria grea (130 kg). Debutează la CM de juniori în 1983 (Kristiansund) – medalie de aur. La CM de seniori realizează următoarele performanțe: 1985 (Kolbotn) – medalie de bronz; 1986 (Budapesta) – locul V; 1987 (Clermont Ferrand) – locul IV. La CE de seniori: 1985 (Leipzig) – locul V; 1986 (Atena) și 1987 (Tampere) – locul VI; 1988 (Kolbotn) – locul V; 1990 (Poznan) – medalie de bronz; 1992 (Copenhaga) – medalie de argint. La JO din 1992 de la Barcelona cucerește medalia de bronz. Maestru Emerit al Sportului (1988). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

HANTĂU, IOAN – vezi **FR Judo**

HÂTRU, DUMITRU – vezi **FR de Culturism și Fitness**

HERŢEA, SORIN (1964), n. în Hârşova, jud. Constanţa. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Descoperit de antrenorul emerit C. Ofiţerescu şi legitimat la Clubul *Farul* din Constanţa, transferat ulterior la CS *Dinamo* din Bucureşti. Multiplu campion naţional la 82 kg la greco-romane (1982 -1989) și la 90 kg -2 titluri (1990 1992). Pe plan internațional a realizat următoarele performanțe: 1983 (Kiev) și în 1985 (Kolbotn) calificat până în turul al treilea; medalie de bronz la CM din 1986 (Budapesta); 1987 (Clermont Ferrand) – locul IV. La CE : 1985 (Leipzig) – locul IV; 1986 (Atena) - locul V ; 1987 (Tampere) - locul IV; 1988 (Kolbotn) – locul VI; 1989 (Oulu) – locul VI.
Maestru Emerit al Sportului (1986). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

HORVATH, FRANCISC (1928-1980), n. în Lugoj. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Primii săi paşi în domeniul luptelor i-a făcut la CS *Vulturii* Lugoj. Transferat la CS *Dinamo* din Bucureşti (antrenor Francisc Cocoş). Campion național, la categoria 57 kg, între anii 1952 și 1953, 1955 și1957. În 1950 se clasează pe locul II în topul celor mai valoroși luptători la categoria –cocoș, în 1951 - pe locul I - la campionatul național pe echipe, iar în topul din 1951 pe primul loc (57 kg). În 1951 participă la întrecerile internaționale România –RDG (câștigă la puncte); URSS-România (a fost învins) și la bilaterala Dinamo București – Gornic (Polonia) învingător la puncte. Medaliat cu bronz la CMU din 1951. În 1952 participă la întâlnirile internaționale România-Cehoslovacia și România –RDG, ambele câștigate la puncte. La CM: 1953 (Napoli) – eliminat în turul doi; 1955 (Karlsruhe) - locul VI. La JO: 1952 (Helsinki) - eliminat în turul doi; 1956 (Melbourne) realizează o performanță cu rezonanță istorică pentru luptele românești, cucerind medalia de bonz la categoria 57 kg, prima medalie olimpică. Decorat cu *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1956).

HORVATH, IOSIF (1912-1983), n. în Lugoj. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-

romane. A învăţat luptele greco-romane şi le-a practicat la CS *Vulturii* Lugoj. Campion naţional în 1934, 1936 şi 1939, la categoria 61 kg. În 1934, cucereşte medalia de bronz la CE (Roma), obţinând prima medalie la un astfel de concurs din istoria luptelor din ţara noastră.

IACOBINI, GHEORGHE (1917- 2010), n. în Bucureşti. A lucrat ca mecanic motoare cu explozie la Centrul de instrucţie al aviaţiei din Tecuci (1938-1947). După 1948 îşi începe activitatea în cadrul organizaţiilor sportive, fiind încadrat la OSP Tecuci, până în 1949 când este promovat la CCFS/CM . Şi-a completat studiile, urmând cursurile ICF (secţia fără frecvenţă), pe care le-a absolvit în anul 1958. În perioada 1955-1958 a îndeplinit funcţia de inspector pentru lupte (funcţie asimilată cu cea de secretar general). Între 1958-1962 a fost numit şeful sectorului federaţii din UCFS, iar din 1962 până în 1973 a fost ales secretar general al FR de Lupte. În cei peste 15 ani cât a activat în cadrul luptelor a adus o contribuţie însemnată la dezvoltarea şi afirmarea luptelor greco-romane şi libere pe plan naţional şi internaţional. Un mare număr de luptători au cucerit în această perioadă, medalii la JO, CM şi CE. Decorat cu *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1966).

IANCĂU, IOAN (1941-2009) n. în Braşov. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Elev la Grupul Şcolar *Steagul Roşu* a început luptele la CS *Steagul Roşu*. La 17 ani a câştigat primul titlu național la juniori la lupte libere, dar cu evoluţii bune şi la cele clasice, ocupând locul III la CN din 1960. A luptat în categoria 57 kg. În 1961, alături de V. Bularca, D. Pârvulescu şi alte nume cu rezonanţă, a contribuit la câştigarea titlului naţional pe echipe. Deşi a dovedit calități, nu a fost selecţionat pentru a participa la concursuri internaționale oficiale. După satisfacerea stagiului militar la CS *Steaua Bucureşti,* a trecut la ASA Braşov, dar refluxul de formă, în urma unei accidentări, l-a determinat să renunţe la activitatea competiţională. Odată cu absolvirea şcolii de antrenori, în 1971, a început colaborările cu CS Dinamo Braşov, CSȘ Braşovia şi ASA Braşov. A activat la CS Dinamo Braşov împreună cu antrenorul emerit Ion Bătrân până în 1985, când a devenit antrenorul principal. În aceste calități, a contribuit la obținerea unor performanțe de prestigiu, sportivii pregătiți în cadrul acestei secții, obținând până în 2004 circa 100 de titluri de campioni naţionali, iar din 2000 şi pe acela pe echipe. Pe plan internațional au fost obținute numeroase medalii la JO, CM și CE. Printre sportivii medaliați, aflându-se: Traian Marinescu, Dorinel Bârcu, Gheorghe Mîțu și în mod deosebit Romică Raşovan cu 4 medalii de aur, una de argint şi alta de bronz la CE. Între anii 1984-1985 şi 1990-1992 a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naţionale. Ioan Iancău s-a pensionat în anul 2004, dar a continuat să-l sfătuiască pe succesorul său. Antrenor Emerit (1992).

IANKO, ANDREI (1958), n. în com. Băgara, jud. Cluj. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A început să practice luptelor libere la vârsta de 15 ani la *CSM* și apoi la CSȘ *Viitorul* din Cluj-Napoca. Pe timpul satisfacerii stagiului militar, a reprezentat CS *Dinamo* Brașov, unde și-a continuat activitatea de performanță, până în 1990, când s-a transferat la CS *Voința* Cluj Napoca. A obținut 7 titluri de campion național la lupte libere, categoria +100 kg în: 1978, 1980, 1984, 1987, 1988 – pentru CS *Dinamo* Brașov, 1990 și 1991 – pentru CS *Voința* Cluj-Napoca. A participat la mai multe competiții internaționale în: Polonia, Ungaria, Turcia, Mongolia, Italia și în alte țări, unde s-a clasat pe primele poziții Performanțe realizate în competițiile internaționale oficiale: 1 978 CE de juniori (Oulu) – medalie de argint; 1979 CE de seniori (București) – eliminat în turul trei; 1979 CM de seniori (San Diego) – medalie de bronz; 1980 CE de seniori (Prievidza) – locul V; 1982 CE (Varna) – locul IV;1983 CE (Budapesta) – locul V; 1985 CE (Leipzig) – eliminat turul trei. Participant la JO din 1980 (Moscova) acumulează 2 puncte pentru clasamentul general prin clasarea pe locul al V-lea. In perioada

1990 -1993, a activat ca antrenor de lupte libere la CS Voința Cluj-Napoca, reușind să promoveze o serie de tineri valoroși. După această dată s-a încadrat în producție la o firmă. Maestru al Sportului (1984). Maestru Emerit al Sportului (1999). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

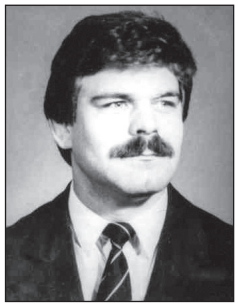

IEREMICIUC, ION (1960), n. în Calafindeşti- Şerbăuţi, jud. Suceava. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Ofiţer MI. Iniţiat în luptele greco-romane la *CSM* Suceava. În1988 CS *Rulmentul* Suceava. Campion național, categoria 100 kg: 1989-1992 – pentru *CSM* Suceava; 1993 – pentru *CS Farul –CS CFR* Constanța; 1994-1995 – pentru CS *Dinamo* București. Pe plan internațional, realizează următoarele performanțe: 1985 CE juniori (Bologna) – medalie de aur; 1986 CE de juniori (Malmo) medalie de bronz; 1989 CM seniori (Martigny) – eliminat în turul al treilea; 1989 CE (Oulu) – medalie de argint; 1990 CE (Poznan) – clasat pe locul IV; CE 1992 (Copenhaga) - locul V La JO de la Barcelona 1992 ocupă locul VI. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

ILIE, GHEORGHE (1927), n. în Tărtăşeşti, jud. Ilfov. Antrenor de lupte. A activat la CS *Metalul* Bucureşti (1958-1989), unde a pregătit luptători valoroşi care s-au afirmat pe plan intern și internațional, printre care: Gheorghe Stoiciu, Nicolae Neguţ, Eugen Hupcă, Nicolae Cristea, Alexandru Geantă, Dumitru Crăciun. În perioada 1986-1989 a fost ales în funcția de președinte al Comisiei de lupte din Municipiul București, contribuind la buna organizare a activității competiționale și sprijinirea activității secțiilor de lupte. Pentru rezultatele obținute în activitatea sa de antrenor, în anul 1988, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

IORGA, VASILE (1945-2003), n. în com. Mărașu, jud. Brăila. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Legitimat la CS *Progresul* Brăila, sub culorile căruia s-a consacrat şi pe care le-a apărat până la sfârşitul carierei sale sportive în lupte libere. Descoperit de antrenorul Alexandru Tătaru. A obținut 8 titluri de campion naţional (1969-1977) la categoria 82 kg. Pe plan internațional a realizat următoarele performanțe: CM seniori1970 (Edmonton) – medalie de bronz; CM 1971 (Sofia) – medalie de bronz; 1973 CM (Teheran) – medalie de argint; CM 1974 (Istanbul) și 1975 (Minsk) – medalii de bronz; 1969 CE (Sofia) - locul IV; CE 1970 (Berlin) şi 1974 (Madrid) – medalii de bronz; CE 1973 (Lausanne) – locul IV; CE 1975 (Ludwigshafen)- medalie de argint; CE 1976 (Leningrad) – locul IV. Participant la JO 1972 (München) cucerește medalia de bronz la categoria 82 kg. A folosit cu succes următoarele procedee tehnice: intrare la coapsă, morişca, intrare la ambele coapse, cheie la parter. În perioada 1990-1992, a îndeplinit funcția de preşedinte la CS *Progresul* Brăila. Maestru Emerit al Sportului (1972). Antrenor Emerit (1992). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1973).

KONDOROSSY (KONDOROSI), ZOLTAN (1906 - ?), n. în Arad. Sportiv de performanță. Practicant al luptelor, înotului și canotajului. A participat la întrecerile de canotaj organizate pe Mureș și la concursurile de înot de pe Mureș și Bega. În 1925 înregistrează primul său succes sportiv, câștigând concursul de înot de fond (10 km) desfășurat pe canalul Bega. Luptele l-au atras însă în mod deosebit, devenind unul din reprezentanții semnificativi ai sportului arădean. A activat la secția de lupte al Clubului *Töldi* (ulterior Vulturul). A intrat în posesia titlurilor de campion național la categoria +87 kg, în 1932,1933 și 1936. (sursa – Sportul luptelor de la A la Z – Sorin Satmari,

Dumitru Cuc, 1992). După alte surse, titlurile de campion ar fi fost obținute în anii, 1930, 1931, 1934, 1935 și 1936 (surse – Olimpici Arădeni – Tiberiu Țiganu, Gheorghe Biriș, 2004). Interpretările diferite ale unor surse, provin probabil din faptul că și unele competiții regionale, erau considerat drept campionate naționale. ZK, a reprezentat luptele din țara noastră, la mai multe competiții internaționale, cu unele performanțe în premieră: la JB din 1932, desfășurate la Istanbul cucerește titlul de campion balcanic și contribuie la clasarea echipei pe locul al II-lea. A făcut parte din lotul luptătorilor români, care a participat la JO din 1936 (Berlin) o premieră pentru luptele din țara noastră. Kondorossy a fost eliminat în turul al doilea. În anul 1937, s-a retras din activitatea competițională.

LAZĂR, BUJOR (1926 - ?), n. în Lugoj. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco –romane. A reprezentat în competiții CS *Vulturii* Lugoj și CS *Dinamo* București. Campion național în 1947 (CS *Vulturii* Lugoj) , 1949 - 1955, 1958, (CS *Dinamo*), 87 kg. Component al loturile naționale, a participat la mai multe concursuri internaționale. Medaliat cu argint la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților din 1949 și 1953. Participant la CM din 1955 (Karlsruhe), 1958 (Budapesta) fără a se califica în fazele finale. După retragerea din activitatea competițională a activat ca antrenor. Maestru al Sportului.

LAZĂR, NICOLAE vezi Personalități

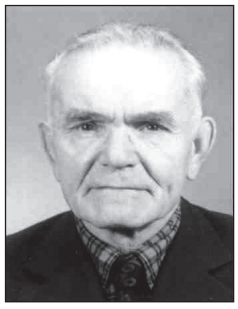

LOVASZ, IACOB (1901-1993), n. în Reşiţa. Antrenor de lupte. Face parte din generaţia de luptători a anilor ’20. Campion naţional în anii 1925, 1926, 1928, 1929. Din acest ultim an, devine antrenor la Clubul *UDR* (Uzinele Domeniilor Reșița), iar în perioada 1947-1957 a fost antrenor la lotul naţional. A selecţionat şi a pregătit sportivi de mare valoare, viitorii medaliaţi la JO şi la CM: Simion Popescu, Dumitru Cuc, Cornel Turturea, Ion Alionescu, Marin Bolocan, Mihai Schultz. Antrenor Emerit (1975).

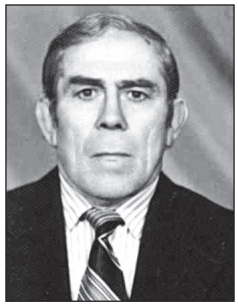

MARINESCU, ILIE (1926-2009), n. în Craiova. Antrenor de lupte. A activat în anii 1969-1975 la *Electroputere* Craiova, unde a selecționat și pregătit numeroși luptători de valoare, campioni naționali, componenți ai loturilor naționale, medaliați la JO, CM și CE, printre care: C. Buşoi, M. Vlad, I. Popa, Șt. Șerban, Aurel Stoica. Cel mai reprezentativ sportiv al său a fost Gheorghe Berceanu – medaliat cu aur și argint la JO, dublu campion și vicecampion mondial, triplu campion european. În perioada 1972-1980, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit tivi de valoare. Antrenor Emerit (1975). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

MARTINESCU, NICOLAE (1940), n. în com. Vişani, jud. Brăila. Sportiv de performanţă, practicant al luptelor. Antrenor de lupte. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al IEFS (1977). Ofiţer MI. Şi-a început activitatea de luptător în 1959 la CS *Dunărea* Galaţi (antrenor Ştefan Babin,) şi a continuat activitatea de performanţă din anul 1961, la CS *Dinamo* Bucureşti (antrenori Ion Cernea, Dumitru Cuc). A cucerit 18 titluri de campion naţional la categoria grea în perioada 1961-1978. Participant la JO din 1964 (Tokio) – clasat pe locul al IV-lea, la ediția din 1968 (Mexico) – medaliat cu de bronz iar în 1972 (München) – medaliat cu aur și titlu de campion olimpic. Performanțe obținute la CM: 1963 (Helsingborg) – medalie de argint; 1965 (Tampere) – clasat pe locul VI; 1966 (Toledo) și 1967 (București) – medalii de bronz; 1969 (Mar del Plata) – locul V; 1970 (Edmonton) – medalie de bronz; 1971 (Sofia) – medalie de argint; 1973 (Teheran) – clasat pe locul IV; 1974 (Katowice) – medalie de bronz; 1975 (Minsk) – clasat pe

locul V. La CE a realizat următoarele performanțe: 1966 (Essen) – medalie de aur; 1968 (Vasteras) – clasat pe locul IV; 1972 (Katowice) și 1973 (Helsinki) – medalii de bronz; 1976 (Leningrad) – clasat pe locul VI. Camion balcanic 1963-1967. Cu cele 11medalii (2-2-7) cucerite la JO, CM și CE se situează pe locul al doilea în topul celor mai valoroși luptători de greco-romane din toate timpurile. În diferite perioade a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor la secția CS *Dinamo*. Maestru Emerit al Sportului (1968). Antrenor Emerit (1991). Decorat cu: Ordinul Naţional *Pentru Merit* în grad de Cavaler (2000);Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (1966,1968); Ordinul Muncii Clasa I (1973); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

MATEI, ILIE (1960), n. în com. Râşca, jud. Suceava. Profesor de educaţie fizică și sport. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Depistat şi iniţiat în luptele greco-romane de către renumitul antrenor Constantin Tăpârjan. A fost legitimat la *CSM* Suceava. Campion naţional la categoria 90 kg, în anii 1982, 1984 -1988. A fost selecţionat în lotul ţării şi a făcut parte din delegaţia care a participat la JO din 1984 de la Los Angeles, unde a cucerit medalia de argint. La CM din 1982 (Katowice) - locul IV, iar la ediția din 1987 (Clermont Ferrand) locul V. Participant la CE de juniori din 1980 (Bursa) - clasat pe locul V. La CE de seniori: 1983 (Budapesta) – medalie de argint: 1984 (Jönköping) – clasat pe locul IV; 1985 (Leipzig) – medalie de argint; 1987 (Tampere) – clasat pe locul VI. Campion balcanic de juniori în 1978 și la seniori în 1982. Campion mondial universitar 1981. Maestru Emerit al Sportului (1985). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982).

MEMET, ENDER (1967), n. în Constanța. Profesor de educaţie fizică și sport. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Și-a început activitatea la CS *Farul* din Constanța, sub îndrumarea antrenorilor C. Ofiţerescu și M. Rada. În perioada 1986-1992 a fost legitimat la *CSA* Steaua, cu clasări pe locurile II-III în CN. (participant Campion și medaliat la CN (categoria 68kg) pentru următoarele unități sportive: locul III – 1993,1994 (CS *Farul + CFR* din Constanța); locul II -1995 (CS *Farul*); campion național-1996 (CS *Farul*+AS *ALRO* Slatina), 1997(CS Farul), 1998 și 1999 (CS Dinamo). Pe plan internațional a cucerit medalia de argint la CM din 1993 (Stockholm) iar la ediția din 1997 (Wroclav) - medalie de bronz. A mai cucerit o medalie de aur la CE de juniori din 1987 (Katowice), două medalii de bronz la JB din 1987 și la Cupa Campionilor europeni din 1991. La alte competiții internaționale la care a participat nu s-a calificat în zona medaliilor. Maestru Emerit al Sportului (1996).

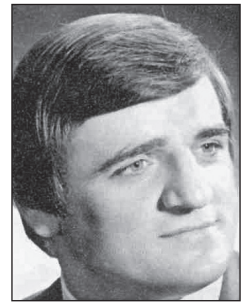

MORCOV, STELICĂ (1951), n. în com. Mitoc, jud. Botoşani. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A început să practice luptele libere în 1969 la CS *Unirea* și apoi la CS *Nicolina* Iaşi, (antrenor Mircea Badiu). Și-a continuat activitatea la CS *Dinamo* Braşov (antrenor Ion Bătrân). Campion naţional în 1975 şi 1976 și medaliat la alte ediții ale CN . A concurat la categoria 90 kg.. Component al loturilor naționale cu performanțe deosebite pe plan internațional. Participant la JO din 1976 (Montreal) unde a cucerit medalia de bronz. La CM în 1975 (Minsk) a ocupat locul V. Performanțe obținute la CE: 1972 (Katowice) –eliminat în turul II; 1976 (Leningrad) medaliat cu bronz; 1979 (București) eliminat în turul al IV. Campion balcanic în 1974.

Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1980).Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976 și 2004).

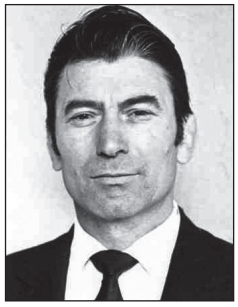

MUREŞAN, ION (1928), n. la Petroșani. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A fost legitimat inițial la CS *Dinamo* Brașov și apoi la CS *Steagul Roşu*. În 1951 s-a situat pe locul al III-lea în topul celor mai valoroși luptători ai anului, la categoria semimijlocie -73 kg (fiind la CS Dinamo Brașov). Tot la același club devine campion la faza de zonă în 1952 (la greco –romane). A fost campion naţional în 1954 (73 kg, CS *Dinamo* Brașov) și în 1958 (79 kg, CS *Steagul* Roșu Brașov). S-a remarcat în activitatea de antrenor selecționând și pregătind sportivi, de mare valoare, care au realizat performanțe remarcabile, unele în premieră pentru luptele din țara noastră. Printre sportivii la a căror pregătire a contribuit s-au aflat: Valeriu Bularca (prima medalie de aur la CM – 1961, și prima medalie de bronz la CM 1958), Dumitru Pârvulescu, Petre Coman (multiplu medaliat), Ludovic Ambruș, Alexandru Tompa, Andrei Maiendt, Gheorghe Urianu. În perioada 1950-1959 a fost antrenorul lotului naţional. Pentru merite deosebite, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit (1971).

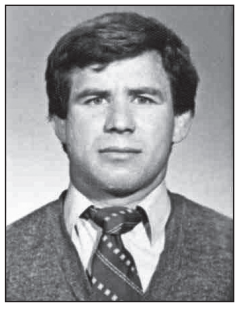

NEAGU, AUREL (1954), n. în com. Văcăreni, jud. Tulcea. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor libere. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic din Iaşi. A fost descoperit de antrenorul Ștefan Babin din Galaţi şi fost legitimat inițial la CS *Dunărea* Galaţi, unde s-a pregătit și cu antrenorul Ion Popescu. Și-a continuat pregătirea la CS *Nicolina* Iaşi (antrenor Toma Popescu). A obținut 6 titluri de campion naţional la categoria 57 kg în:1978, 1981, 1983, 1984, 1986, 1987. Component al loturilor naționale, a participat la numeroase competiții internaționale, iar la competițiile oficiale a obținut următoarele rezultate: JO din 1980 (Moscova) clasat pe locul V; CM 1978 (Mexico) locul IV; CM 1979 (San Diego) locul V; CM 1981 (Skopje) locul VI; CM 1982 (Edmonton) locul V; CE 1978 (Sofia) medaliat cu argint; CE 1979 (București) medaliat cu argint; CE 1980 (Prievidza) medaliat cu bronz; CE 1981 (Lodz) medaliat cu argint; CE 1982 (Varna) locul V; CE 1984 (Jönköping) locul IV; JMU din 1981 medalie de bronz. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor la CS *Nicolina* Iași contribuind la pregătirea unor luptători valoroși cu performanțe semnificative pe plan intern și internațional. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982) și cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

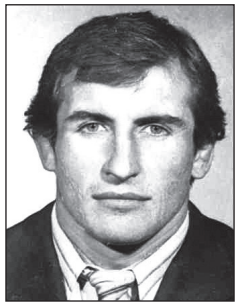

NEGRIŞAN, STEFAN (1953), n. în com. Pecineaga, jud. Tulcea. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Și-a început activitatea la CS Farul Constanța, sub îndrumarea antrenorului Constantin Ofiţerescu. Și-a continuat pregătirea la CSA *Steaua* București (1980-1986) – antrenori Gheorghe Șuteu și Gheorghe Berceanu. Campion național în 1979 și 1982 pentru CS *Farul* Constanța și în 1985 și 1986 pentru CSA *Steaua* (68 kg). Debutează la CE de juniori în 1978 (Oulu - FIN) – cu medalie de argint (categoria 62kg). Participant la JO din 1984 (Los Angeles) unde s-a clasat pe locul al IV-lea. Performanțe obținute la CM din : 1979 (San Diego) – eliminat în turul trei; 1982 (Katowice) – medaliat cu bronz; 1983 (Kiev) – eliminat în turul patru; 1985 (Kolbotn) medaliat cu aur – a fost ultimul titlu mondial cucerit de un luptător român; 1986 (Budapesta) – clasat pe locul V. La campionatele europene a obținut următoarele performanțe: 1982 (Varna) – medaliat cu argint; 1983 (Budapesta) – locul IV; 1984 (Jönköping) și 1985 (Leipzig) – două medalii de argint. Medaliat cu aur la Spartachiada

Militară de vară 1981. A folosit cu succes următoarele procedee tehnice: turul de cap, şurubul, centura laterală din parter cu ridicare. Maestru Emerit al Sportului.

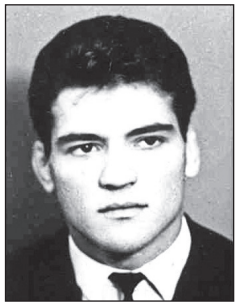

NEGUŢ, NICOLAE (1945), n. în Bucureşti. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A fost legitimat la CS *Progresul* (1962) antrenor Vasile Constantinescu – Martac. A continuat pregătirea la CSA *Steaua,* în perioada 1965-1976 (antrenor Gheorghe Șuteu). A obținut 9 titluri de campion naţional în anii, din care 3 cu echipa și 6 la individual : 1966 (78kg); 1968(87 kg); 1969, 1971,1974 şi 1975 (90kg). Component al loturilor naționale, a reprezentat cu rezultate semnificative sportul luptelor pe plan internațional. Participant la JO, a reușit să acumuleze 4 puncte pentru clasamentul general pe țări, prin clasarea pe locul al IV-lea la greco-romane în 1968 – Mexico (a participat și la libere unde a fost eliminat în turul al III-lea) și pe locul al VI-lea în 1972 –München. Rezultate obținute la CM: 1969 (Mar del Plata) medalie de bronz; 1970 (Edmonton) – locul VI; 1971 (Sofia) și 1973 (Teheran) locurile IV. La CE s-a clasat pe locul V la ediţiile din 1968 (Vasteras) și 1972 (Katowice) și a fost eliminat în turul patru în 1970 (Berlin) și 1973 (Helsinki). Medaliat cu bronz la JMU din 1973. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968).

OFIŢERESCU, CONSTANTIN (1936-2007), n. în Lugoj. Profesor de educaţie fizică şi sport. Antrenor de lupte. A practicat luptele la Lugoj şi Timişoara. A reprezentat la campionatele naționale din 1958- CS *CFR* Timișoara, câștigând titlul naționale la categoria 52 kg la greco-romane. Pe parcursul anilor a mai fost clasat pe locurile II și III în CN. Component al lotului naţional, a participat la mai multe competiții internaționale. S-a dedicat muncii de antrenor, activând la CS *Farul* din Constanța, unde a reușit că consolideze o secție puternică de lupte, care a promovat numeroși luptători de valoare loturilor naționale și secțiilor cele mai reprezentative – Dinamo și Steaua. Printre sportivii cu rezultate remarcabile, selecționați, pregătiți și promovați de Constantin Ofițerescu, s-au aflat: Alexandru Constantin, situat pe locul al III-lea în topul celor mai valoroși luptători din toate timpurile, 10 medalii (7-3-0) obținute la JO, CM și CE; Ion Draica, situat pe locul al IV-lea în același clasament – 10 medalii (5-3-2); Ștefan Negrișan, locul 10 cu 6medalii (1-4-1); Sorin Herţea; Ender Memet; Ion Hanu, și mulţi alții. Pe parcursul anilor, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. În 1995, a fost ales membru al Biroului FR de Lupte. Maestru al Sportului. Antrenor Emerit (1980). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1977) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

OLTEANU (OLTEAN) MIRON – vezi Personalităţi

PAVĂL ANA-MARIA (1983), n. în municipiul Oneşti. Sportivă de performanță, practicantă a luptelor. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă a Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din cadrul Universităţii Babeş-Bolyai. Iniţiată în lupte libere de antrenorul Alexandru Simon la 14 ani. Se legitimează la Clubul Sportiv Municipal din Oneşti în perioada 1998-2000. Din 2001 s-a transferat la CS *Municipal* din Cluj-Napoca, (antrenor Vasile Vişan). A concurat în limitele categoriei 55 kg. A obţinut titlul de campioană naţională la juniori în 2004, iar în 2005 pe cel de seniori, repetat şi în anii 2006, 2007, 2008. La CE de seniori din 2005 (Varna) – cucerește medalia de bronz, iar în 2008 sub îndrumarea aceluiaşi antrenor, la CM (Tokio) se

clasează pe locul V. Pe un loc meritoriu se va clasa şi la JO de la Beijing, câştigând puncte pentru delegaţia noastră în clasamentul general, prin situarea pe locul al V-lea, în cadrul categoriei de 55kg. A obţinut 2 medalii de bronz la CE din 2009 (Vilnius) şi în 2010, (Baku - la 55 kg). Maestră a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2009).

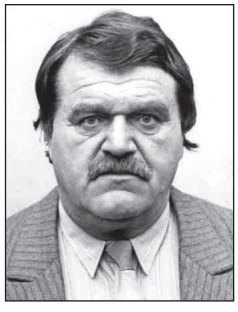

PAVEL, NICOLAE (1939), n. în Timişoara. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, promoţia 1975, specializarea lupte. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță. S-a iniţiat în lupte la Clubul *CFR* Timişoara în 1956, având ca prim antrenor pe renumitul specialist şi arbitru internaţional Valentin Bati. În perioada 1960-1974 a activat la CSA *Steaua*, (între 1960-1963 a concurat și la lupte libere) antrenor Ioan Vascul Popovici. A obținut titlul de campion național la lupte libere în 1962 la categoria +97 kg. A mai contribuit la clasarea pe locul I a echipei clubului CSA *Steaua*, în CN pe echipe de 6 ori. Participant la CM de lupte libere din 1963, se clasează pe locul V. Medaliat cu argint la JB din 1961 la lupte libere. Participant la Spartachiada Militară de vară din 1969. O dată cu încheierea carierei sportive, a devenit antrenor, activitate care l-a consacrat în luptele româneşti. În perioada 1970-1996, a făcut parte din conducerea tehnică a loturilor naţionale de lupte libere şi greco-romane, alături de alţi specialişti, colectiv condus de antrenorul emerit Ion Corneanu. Ca antrenor federal și antrenor în colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale a contribuit la realizarea de către luptătorii noștri a unui bilanț remarcabil la JO, CM și CE – peste 150 de medalii, la ambele stiluri de luptă. Printre sportivii care au beneficiat și de îndrumările sale, s-au aflat: Nicu Gingă, Constantin Alexandru, Ștefan Rusu, Gheorghe Berceanu, Ștefan Negrișan, Ion Draica, Ion Păun, Roman Codreanu, Ladislau Simon, Vasile Iorga, Vasile Pușcașu, Alin Păcuraru, Claudiu Tămăduianu, Romică Raşovan, și mulți alții. O foarte lungă perioadă de timp a îndeplinit funcția de antrenor federal pentru greco-romane, fiind și membru al Biroului FR de Lupte până în 2007. Maestru al Sportului (1964) şi Antrenor Emerit (1980). Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1973); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1981); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982); Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de Ofițer (2001); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PĂCURAR, ALIN ROMULUS (1966), n. în Reghin, jud. Mureș. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Se iniţiază în luptele libere la *CSŞ* și *Voința* Reghin. În anul 1985 a activat la CSA *Steaua* (antrenor Gheorghe Urian). A revenit la *Voința* Reghin, pentru care a concurat în perioada 1985-1987. Iar în continuare a activat la CS *Mureşul* din Târgu Mureș. Multiplu campion naţional la lupte libere. Medaliat cu bronz la CM de juniori, din 1985, de la Colorado Springs (USA) la 48 kg; în 1985 CM de seniori (Budapesta) – locul VI; CM seniori 1987(Clermont Ferrand) – eliminat turul trei. La CE de seniori 2 medalii de bronz în 1985 (Leipzig) şi 1986 (Atena) și a obţinut medalia de argint în 1987 (Veliko Tîrnovo). La CB a obţinut 4 medalii. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1986). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PĂUN, ION (1954-2005), n. în com. Drăganu, jud. Argeș. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, specializarea lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane, Și-a început activitatea la CS Câmpulung Muscel, 1968 sub îndrumarea antrenorului Constantin Stan. S-a

transferat la CS *Dinamo*, antrenori Ion Cernea și Dumitru Cuc. Campion naţional în 1973, 1974 şi între 1976-1981, la categoria 62 kg (7 titluri). Component al loturilor naționale, a obținut pe plan internațional următoarele performanțe la CE: 1972 (Katowice) și 1973 (Helsinki) clasat pe locul V; 1974 (Madrid) medalie de bronz; 1976 (Ludwigshafen) loc IV; 1976 (Leningrad) medaliat cu argint; 1977 (Bursa) medaliat cu aur; 1978 (Oslo) medaliat cu argint; 1979 (București) eliminat turul trei; 1980 (Prievidza) medaliat cu bronz. Rezultate obținute la CM: 1973 (Teheran) locul IV; 1974 (Katowice) eliminat turul patru; 1975 (Minsk) locul V; 1977 (Göteborg) medaliat cu bronz; 1978 (Mexico) eliminat turul patru; 1981 (Oslo) eliminat turul trei. Participant la trei ediții ale JO în 1972 (München) clasat pe locul VI, 1976 (Montreal) clasat pe locul V și 1980 (Moscova) eliminat turul doi. La JMU din 1977 (Sofia) și 1981 (București) a cucerit medaliile de aur, iar în 1973 (Moscova) medalia de argint. Campion balcanic în 1970. A aplicat eficient procedeele: salt, tur de cap, tur de braţe, ridicări din parter, centură laterală. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1976); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I(1977, 1982 și 2004).

PÂRVULESCU, DUMITRU (1933-2007), n. în Bucureşti. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco–romane și libere, cu rezultate deosebite pe plan internațional. A făcut primii pași în activitatea sportivă, la CS Ştiinţa Bucureşti, practicând aproape un an boxul și apoi luptele. În continuare, a fost legitimat la CS *Steagul Roşu* Braşov (antrenor Ion Mureșan), perioadă care a coincis cu cucerirea titlului de campion olimpic în 1960. A mai activat și la CCA/CSA Steaua în perioadele (1951-1957 și 1962-1968) antrenori Aurel Ihm, Ioan Vascul Popovici, Gheorghe Șuteu. Multiplu campion naţional la greco-romane: – 1951 la Știința București, 1953-1954 la CCA, 1961 la Steagul Roșu, 1962-1964 și 1966 -1997 la CSA Steaua; la lupte libere 1954 și 1955 la CCA. Participant la 4 ediții ale JO din: 1952 (Helsinki) – eliminat în turul doi; 1956 (Melbourne) – clasat pe locul IV; 1960 (Roma) – medaliat cu aur – primul campion olimpic al luptelor din țara noastră; 1964 (Tokio) – medaliat cu bronz. La CM de seniori: 1953 (Napoli) – locul IV; 1958 (Budapesta) – locul V; 1961 (Yokohama) – medaliat cu argint; 1962 (Toledo) eliminat turul trei și 1963 (Helsingborg) – eliminat turul patru. Procedee folosite: şurub, salt, tur de braţ, centură laterală din parter, rebur. În 1968 se retrage din activitatea competițională, dedicându-se muncii de antrenor. În această calitatea a activat la CS *Progresul* Bucureşti, unde îl descoperă și promovează pe Andrei Vasile – multiplu campion și medaliat la JO, CM și CE. A mai funcționat ca antrenor la AS *Vulcan* Bucureşti. Maestru al Sportului (1952). Maestru Emerit al Sportului (1963). Antrenor Emerit (19912). Decorat cu: *Medalia Muncii* (1956); *Ordinul Muncii* clasa I (1960); Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de Ofițer (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PETRESCU, CORNELIU (1940) n. în com. Priboieni, jud. Argeș. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane din 1957 la *Tânărul Dinamovist*, CS *Dinamo*, CSM Piteşti şi CS *Dinamo* Piteşti sub îndrumarea antrenorilor Dumitru Hâtru, Constantin Popescu, Dumitru Cuc. A activat ca antrenor de lupte la CS *Dacia* şi CSM Piteşti (1986-2001) contribuind la pregătirea unor sportivi valoroşi care s-au afirmat pe plan intern (141 de medalii din care 38 de titluri la CN de juniori şi 118 medalii, din care 33 de titluri la CN de seniori) şi internaţional (5 medalii la CM şi CE de juniori şi cadeţi şi 6 medalii la CM şi CE de seniori). Antrenor la Centrul Olimpic de lupte greco-romane de la Piteşti. Şi-a adus contribuţia la promovarea unor luptători în loturile naţionale – 31 la juniori, 7 la tineret şi 24 le seniori. Dintre sportivii pregătiţi în cadrul secţiei s-au remarcat Mihai

Boţilă, Nicolae Zamfir, Ion Dulică, Ion Păun, Gheorghe Bică şi alţii. Antrenor în cadrul colectivului tehnic la loturile naţionale de juniori (1971-1985), antrenor secund la loturile olimpice şi naţionale (1985-2005). În aceste calităţi, a contribuit la pregătirea şi afirmarea celor mai reprezentativi luptători români care au cucerit medalii la JO, CM, CE, în această perioadă. A făcut parte din comisiile de competiţii, disciplină şi din colegiul central al antrenorilor din cadrul F.R. de Lupte. Antrenor Emerit, din 1991. A fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II - a (2004).

PETRESCU, ȘTEFAN - vezi Personalități

PÎRCĂLABU, MARIN (1952), n. în com. Daia, jud. Ilfov. Colonel MApN. Sportiv de performanță, practicant al luptelor libere. A fost descoperit de antrenorul Vasile Constantinescu-Martac și pregătit într-un centru sătesc, în comuna Călugăreni. A activat o scurtă perioadă la. CS *Progresul* și apoi la CSA *Steaua* Bucureşti (1972-1981) – antrenori Ioan Vascul Popovici, Gheorghe Șuteu și Alexandru Geantă. Campion naţional în 1972 la juniori și în 1976 la seniori, categoria 74 kg și de 9 ori în campionatul național pe echipe. . La JO din 1976 (Montreal) cucereşte locul V și eliminat în turul trei în 1980 (Moscova). Debutează în 1970 în CE de juniori de la Huskvarna unde obține medalia de bronz (categoria 70 kg), iar la ediția din 1972 (Hvar) o nouă medalie de bronz la categoria 81kg. La CE de seniori cucerește 2 medalii de argint în 1976 (Leningrad) şi 1978 (Sofia), iar la ediția din 1980 (Prievidza) a fost eliminat în turul trei. La CM din 1975 (Minsk) se clasează pe locul V, iar la ediția din 1978 (Mexico) este eliminat în turul patru. Medaliat cu bronz la Cupa Campionilor europeni din 1973. Medaliat cu aur la JB de tineret în 1973 și 1974. O perioadă a funcționat ca instructor în cadrul compartimentului Instruirii Sportive al CSA *Steaua*. În anul 2001 a fost ales membru al Biroului FR de Lupte. Maestru al Sportului (1973). Maestru Emerit al Sportului (1992). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PLOIEȘTEANU, NICOLAE - vezi Personalități

POALELUNGI, PETRE (1941), n. în com. Slivna, jud. Galaţi. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță la luptele libere, sport pe care a început să-l practice din 1960 la CS *Dunărea* Galaţi, antrenor Ștefan Babin. După o scurtă trecere la *CSA* Steaua (1962-1963) și-a continuat activitatea la CS *Dunărea* Galați, căruia îi rămâne devotat până la sfârșitul carierei sale competitive. Campion naţional în 1962, 1963, 1964, 1966, 1968, 1969 și 1972. La CM 1965 (Mancester) și 1971 (Sofia) eliminat în turul IV. La Ce în 1966 (Karlsruhe) și 1968 (Skopje) – clasat pe locul IV, în 1972 (Katowice) – medaliat cu argint (categoria 68 kg), în 1973 (Lausanne) – eliminat turul trei. Participant la JO 1972 (München) – eliminat turul IV. După retragerea din activitatea competițională, din 1998, a funcționat ca antrenor la CSM Dunărea Galați. Maestru al Sportului. Antrenor Emerit (2000). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

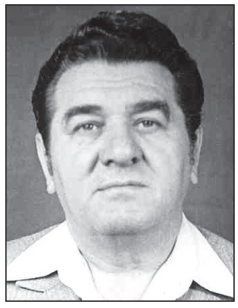

POPESCU, CONSTANTIN (1925), n. în Moldova Nouă, jud. Caraş-Severin. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A fost legitimat la CS *Dinamo* București în perioada 1949-1956. Campion național la lupte libere în 1954 și 1955 (87 kg). Pe plan internațional s-a clasat pe locul al II –lea la Festivalul Mondial al Tineretului şi Studenţilor în 1949 şi pe locul al III-lea în 1951. A făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul de juniori în perioada 1956-1958. Arbitru de lupte. A fost membru al Biroului FR de Lupte și președintele Colegiului Central de arbitri în intervalul 1979-1994.

POPESCU, SIMION (1940), n. în com. Cuptoare, jud. Caraş - Severin. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A fost depistat şi iniţiat în luptele greco-romane de antrenorul Iacob Lovas și legitimat la *CSM* Reşiţa. Își continuă activitatea la CS *Steaua*, 1961-1974 (antrenor coordonator Gheorghe Șuteu). Campion naţional de juniori în 1958 și 1959. A obținut consecutiv 10 titluri de campion național la seniori, în perioada 1964-1973 (categoria 63 kg) și 4 titluri în clasamentul campionatului național pe echipe. Participant la JO 1968 (Mexico) unde obține medalia de bronz și la ediția din 1972 (München) – eliminat în turul doi. La CM obține următoarele performanțe: 1965 (Tampere) ȘI 1966 (Toledo) – eliminat în turul IV; 1967 (București) – medaliat cu argint; 1969 (Mar del Plata) – medaliat cu aur; 1970 (Edmonton) – medaliat cu argint; 1971 (Sofia) – eliminat turul patru. Rezultate la CE din: 1966 (Essen) – medaliat cu bronz; 1967 (Minsk) – medaliat cu aur; 1968 (Vasteras) – eliminat turul patru; 1970 (Berlin) – eliminat turul trei. Vicecampion balcanic în 1963 și medaliat cu aur la Spartachiada Militară de vară 1969. După retragerea din activitatea competițională a activat ca antrenor la CS Rapid. Pe parcursul anilor a făcut parte din colectivele de tehnicieni care au pregătit loturile naționale. În 1981, ca antrenor la lotul universitar a contribuit la obținerea unor performanțe deosebite. În 1984 a fost ales membru în Biroul FR de Lupte. Maestru al Sportului (1966). Maestru Emerit al Sportului (1968). Antrenor Emerit (1991). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1968); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1982); Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de Cavaler (2001).

POPOVICI, GHEORGHE (1935), n. în Chişinău (Republica Moldova). Ofiţer MI. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF din Bucureşti, promoţia 1966. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Și-a început activitatea în secţia de lupte a Clubului *Vulturii* Lugoj, având ca antrenori pe A. Finkelstein, I. Horvath, V. Bati şi Fr. Cocoş. A continuat la *CFR* Timişoara. A fost legitimat în 1956 de CS *Dinamo* care l-a consacrat. Campion naţional de 13 ori la seniori şi de 2 ori la juniori, concurând de-a lungul timpului la mai toate categoriile (67, 73, 79, 87, 90, 97 şi peste 100 kg). A participat la JO de la Roma din 1960 şi de la Tokyo din 1964, ocupând acelaşi loc VII. La CM din 1958 (Budapesta) clasează pe locul IV; 1961 (Yokohama) –medaliat cu bronz; 1962 (Toledo) – locul VI; 1963 (Helsingborg) – locul IV; 1965 (Tampere) – eliminat turul doi; 1967 (București) – locul V. Participant la CE 1967 (Minsk) unde cucerește medalia de bronz. Campion balcanic de 4 ori. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1973). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1968) ; Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

POPOVICI, NICOLAE (1928-1994), n. în Chişinău (Republica Moldova). Ofiţer MI. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al ICF, promoţia 1960. A început luptele greco-romane *Vulturii* din Lugoj, având ca antrenor pe I. Horvath. Ca senior s-a transferat la Clubul *Locomotiva* din Timişoara, iar din 1949 a concurat la CS Dinamo-Pompieri din Bucureşti, în limitele categoriei 79 kg şi 87 kg. A fost de 6 ori campion naţional la greco-romane (1950 și în 1953) și la libere (1954 – 1957) la categoria 79 kg. A cucerit locul III la Festivalurile Tineretului din 1953 de la Bucureşti şi din 1955 de la Varşovia. A aplicat cu predilecţie procedeul tehnic reburul de jos. Maestru al Sportului.

POTERAȘ, CONSTANTIN CRISTIAN (1965), n. în București. Inginer, absolvent al Politehnicii București (1996), 2004- 2006 Colegiul Național Superior de Securitate; Masteratului (2007) și Doctoratului în administrație (2010). A practicat luptele libere, legitimat la cluburile Rapid și Steaua. Campion național la lupte

libere în 1992 și clasat în primele 3 locuri ale clasamentului categoriei sale (100kg) în intervalul 1985-1998. A mai obținut 4 titluri în clasamentul național pe echipe (1984-1987). Component al lotului olimpic lărgit, timp de 8 ani (1986-1992). Integrat adânc în activitatea acestui sport, îl regăsim ca arbitru național și internațional, de 8 ori în campionatele mondiale și continentale (1998-2003). Are calificare de antrenor, categoria a III-a. După retragerea din activitatea competițională C.P. a rămas atașat luptelor, a fost ales în diferite organe de conducere ale federației de resort. Din 2006, a fost ales președinte al Federației Române de Lupte. Pe parcursul anilor a condus Colegiului Central al arbitrilor. Pe plan internațional face parte din Comisia de Marketing a FILA (din 2000). A înființat și conduce *Asociația luptătorilor sportivi,* care sprijină financiar activitatea luptelor de performanță (2005). Pe plan concepțional îl întâlnim ca autor și finanțator al mai multor cărți, din care cu valoare didactică – *Metodica pregătirii în ciclul olimpic 2004-2008 și cu perspectiva JO din 2012.* Om politic, ales primar al sectorului 6 din București (2004). Maestru al Sportului (1991).

PREOȚESCU, GHEORGHE (1888 - ?), n. în București. Promotor și practicant al luptelor, cu contribuții directe la răspândirea și afirmarea acestei ramuri de sport. Maestru de lupte ca profesionist, a participat la numeroase turnee în țară și în străinătate. Este interesant că Gh. Preoțescu alături de alți luptători de primă mărime a acelor timpuri, printre care și Mitică Dona, se pregăteau în sala *Societății Tirul,* adesea sub îndrumarea Gheorghe Moceanu și Nicolae Velescu. Un astfel de turneu cu participarea unor luptători valoroși din alte țări, s-a organizat în 1906, în paralel cu expoziția internațională de la Filaret. Datorită acestei participări selecte, unii au denumit acest concurs *Championatul lumii*. Dintre români, cel mai bun rezultat l-a obținut Gheorghe Preoțescu care a câștigat turneul de consolare. În 1908, la Arenele Romane se desfășoară un nou *Championat* unde Gh.P. este declarat *champion* – în terminologia timpului. Aici luptă cu Dona Mitică cu Petre Sonda, Nicolae Șerbănescu și alții, cu prilejul sărbătorilor organizate de Liga Culturală. Începând din 20 noiembrie 1910 – galele organizate la Circul Sidoli cu câțiva vestiți luptători din alte țări, au cunoscut un eveniment care a produs senzație. A apărut un luptător, care și-a oferit serviciile cu condiția să lupte mascat. Succesele sale repetate, au sporit interesul pentru spectacol, dar și curiozitatea de a afla identitatea acelui luptător mascat. Oficial acest lucru nu a fost dezvăluit, în schimb, din relatările unor veterani ai luptelor se bănuiește că acesta ar fi fost maestrul de lupte Gheorghe Preoțescu (sursă – Sportul luptelor de la A la Z –Sorin Satmari, Dumitru Cuc, 1992). În 1912 – luptătorii bucureșteni Mitică Dona, Gheorghe Preoțescu și N. Dumitrescu participă la Campionatele Internaționale de lupte de la Paris și Petersburg. Prin calitățile sale și rezultatele obținute, Gh.Preoțescu rămâne o figură emblematică, care ocupă pe merit un loc în istoria luptelor din țara noastră.

PUŞCAŞU, VASILE (1956), n. în com. Bârsăneşti, jud. Bacău. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică și Sport din cadrul Universității Bacău, promoţia 1983. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptele libere, la categoria 100 kg. A început activitatea la *CSM* Onești antrenor Cornel Cristuț (până în 1976). Și-a continuat activitatea la CSA *Steaua* (1976-1988 și în 1990) antrenori Gheorghe Șuteu, Alexandru Geantă și Ioan Vascul Popovici. A obținut un titlu de campion la juniori în 1976, 12 centuri de campion naţional la individual între 1977-1988 și 11 clasări pe locul I cu echipa. Participant la JO: 1980 (Moscova clasat pe locul VI; 1984 (Los Angeles) medaliat cu bronz; 1988 (Seul) medaliat cu aur, prima și singura medalie de aur la lupte libere. În palmaresul său se mai înscriu 2 medalii de bronz la CM din 1977 (Lausanne) şi 1979 (Dan Diego), una de argint la CM din 1987 (Clermont Ferrand). Rezultate obținute la CE din: 1977 (Bursa) locul VI;

1978 (Sofia) medalie de bronz; 1979 (București) medalie de bronz; 1980 (Prievidza) locul V; 1981 (Lodz) locul V; 1982 (Varna) locul V; 1984 (Jönköping) locul V; 1985 (Leipzig) eliminat turul patru; 1987 (Veliko Tîrnovo) medaliat cu argint; 1988 (Manchester) eliminat turul trei. Medaliat cu bronz la JMU din 1977 (Sofia) și vicecampion balcanic la tineret în 1976 și 1977. Stilul său de luptă s-a caracterizat prin acţiuni rapide şi repetate, urmare a unei pregătiri fizice şi tehnice deosebite, prin dezechilibrări şi răsturnări laterale cu fixare la parter a adversarului. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat activităţii de antrenor la secția de lupte a CSA *Steaua* la grupa seniorilor în perioada 1990-1993. A făcut parte din colectivele tehnice având în responsabilitate pregătirea sportivilor militari. A contribuit în colaborare cu ceilalți antrenori la obținerea a 24 de titluri de campioni naționali (14 la seniori, 10 la tineret) Printre sportivii la a căror pregătire a contribuit s-au aflat: Claudiu Tămăduianu, Dănuț Prefit, Laurențiu Ciucă, Paul Mare, Șerban Mujiev și alții. După 1990 a fost ales ca membru în Biroul FR de Lupte, iar în anul 2000 este ales Secretar general. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1977); Ordinul Naţional *Pentru Merit* în grad de Cavaler (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

RAŞOVAN, GHEORGHE (1955), n. în com. Gârlişte, jud. Caraş - Severin. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Ucenicia în luptele libere şi-a făcut-o la *CSM* Reşiţa (până în 1980). Și-a continuat activitatea la CSA *Steaua* din Bucureşti (1980-1981). Campion naţional în anii 1977, 1978 pentru CSM Reșița și în 1980 pentru CSA Steaua (48 kg). Pe plan internațional se remarcă la CE din: 1977 (Bursa) medaliat cu bronz; 1978 (Sofia) medaliat cu argint; 1980 (Prievidza) ocupă locul VI. Participant la JO din 1980 (Moscova) unde a fost eliminat în turul trei. Medaliat cu argint în 1977 la JMU (Sofia) și medaliat cu bronz la JMU din 1981. Maestru al Sportului.

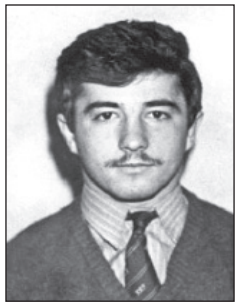

RAŞOVAN, ROMICĂ (1967), n. în Reşiţa. Sportiv de performanță. Se iniţiază în luptele libere la *CSM* Reşiţa. Și-a continuat activitatea la CS *Dinamo* Braşov (din 1987) antrenori Ion Bătrân și Ion Iancău, unde a realizat și cele mai valoroase performanțe ale sale. Campion naţional la categoria 48 kg în 1987, 1988, 1989 şi 1991. Participant la JO din 1992 (Barcelona) clasat pe locul IV.. La CE de juniori: obține medaliile de aur 1987 (Katowice) şi 1988 (Walbrzych); medalia de argint 1985 (Roma); de bronz în 1986 (Linköping). Medaliat cu aur la CE de seniori 1990 (Poznan) şi 1992 (Kaposvar); medaliat cu argint în 1988 (Mancester); 1989 (Ankara) locul IV. La CM de seniori din 1989 (Matgny) a fost eliminat în turul trei; 1991 (Varna) locul V. Medaliat cu aur la JB 1987 și 1988. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1999).

RUSU, ŞTEFAN (1956), n. în Rădăuţi. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Primul său antrenor a fost Virgil Gherasim în 1965. A reprezentat în competiții CS *Metalul , IPROFIL, Mobila* din Rădăuți*, CSA Steaua* (1975-1976) *și CS Dinamo* București (din 1982-1987). A concurat la categoriile 68 kg și 74 kg. În perioada 1974-1987 a obținut 13 titluri de campion naţional; 1974-1975 *Metalul* Rădăuți; 1976 CSA *Steaua*; 1977-1978, 1980-1981 *CS Metalul* și IPROFIL; 1982-1987 *CS Dinamo.* Component al loturilor naționale, a realizat pe plan internațional performanțe remarcabile cucerind 15 medalii la seniori (8-4-3) și 2 la juniori (1-1-0), bilanț care îl situează pe primul loc în topul celor mai valoroși luptători, de lupte greco-romane din țara noastră. Debutează la CE de juniori din 1974 (Haparanda) unde cucerește medalia de aur (62 kg), în anii următori la CE de seniori realizează următoarele performanțe: 1975 (Ludwigshafen) –locul VI; 1976

(Leningrad) – medaliat cu argint; 1977 (Bursa) – medaliat cu argint; 1978 (Oslo), 1979 (București), 1980 (Prievidza) și 1981 (Göteborg) - patru medalii de aur; 1982 (Varna) – locul V; 1983 (Budapesta) – medaliat cu bronz; 1984 (Jönköping) – eliminat turul patru; 1985 (Leipzig) – medaliat cu aur; 1986 (Atena) – locul V. Realizările sale la CM încep în1975 la juniori la ediție desfășurată la Haskovo, unde intră în posesia medaliei de argint. La CM de seniori, obține următoarele rezultate:1975 (Minsk) –neclasat în fazele superioare; 1977 (Göteborg) - locul V; 1978 (Mexico) – medaliat cu aur; 1979 (San Diego) – neclasat în fazele superioare; 1981 (Oslo) – medaliat cu bronz; 1982 (Katowice) – medaliat cu aur; 1983 (Kiev) și 1986 (Budapesta) – neclasat în fazele superioare; 1985 (Kolbotn) – medaliat cu argint. Participant la 3 ediții ale JO, în 1976 (Montreal) – medaliat cu argint, 1980 (Moscova) – medaliat cu aur și 1984 (Los Angeles) – medaliat cu bronz. Palmaresul său mai cuprinde o medalie de argint la JMU din 1977 (Sofia) și o medalie de aur obținute la aceeași competiție desfășurată în 1981 la București. Campion balcanic la tineret în 1975. A folosit cu mare eficiență procedeele tur de braț și aruncarea laterală. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor. În această calitate și a funcționat la CSM *Bucovina* Rădăuți. În anumite perioade a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. O anumită perioadă a activat ca antrenor şi în Turcia. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1980). Decorat cu: O*rdinul Meritul Sportiv* clasa a II-a (1976 și 1977); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1981 și 1982); Ordinul Naţional *Pentru Merit* în grad de Ofiţer (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

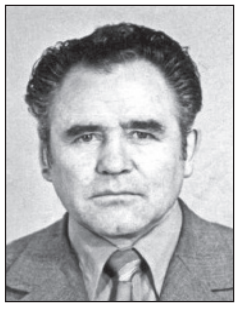

RUSZI, ALEXANDRU (1928-2004), n. în Târgu Mureş. Antrenor de lupte. Practicant al luptelor. A activat la CCA/CSA *Steaua* în perioada 1949-1954 (antrenor Aurel Ihm). Din 1954, și-a continuat activitatea la CS *Dinamo*. În anul 1951 se clasează pe locul II în CN, categoria muscă reprezentând CCA, se situează pe locul II în topul celor mai valoroși luptători ai anului la aceiași categorie. A obținut două titluri de campion naţional la greco-romane în 1952 şi 1955, şi 6 la lupte libere în perioada 1954 - 1959, la 52 kg. Component al lotului naţional în intervalul 1951-1957. În 1951 participă la întâlnirea internațională România-URSS la categoria muscă. Participant la CM de greco-romane în 1955 (Karlsruhe) și la CM de lupte libere din1957 (Istanbul) fără a se califica în fazele superioare. Medaliat cu bronz la JMU din 1954 la greco-romane și la libere. După retragerea din activitatea competițională, în 1960, a activat ca antrenor la CS *Dinamo* Bucureşti, la grupa de juniori, contribuind la pregătirea unui mare număr de sportivi valoroşi. Maestru al Sportului (1953).

SANDU, MARIAN (1972), n. în Ploieşti. Ofiţer MI. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Primii paşi în lupte îi face la Clubul *Muscelul* din Câmpulung sub îndrumarea antrenorului care l-a depistat, Ion Dragomir. Este preluat de Clubul *Dinamo* din Bucureşti (antrenor Nicolae Martinescu), unde reuşeşte să devină campion naţional în 1996, 1997 şi 1998 la categoriile 57 kg şi 63 kg. Devine campion mondial la juniori în 1990 (Tel Aviv). Vicecampion mondial la tineret în 1992 (Szekesfehervar) iar în 1991 (Prievidza) - locul V. Medaliat cu argint la CM de seniori -1998 (Gavle - SWE); 1990 (Roma) – locul IV; în 1994 – locul X. Participant la CE de seniori: medalii de argint în 1991 (Aschaffenburg),1992 (Copenhaga) şi 1996 (Budapesta); medalii de bronz în 1993 (Istanbul),1994 (Atena),1998 (Minsk) și în 2001 (Istanbul); medalii de aur în 2000 (Moscova) și în 2003 (Belgrad). Participant la JO din: 1992 (Barcelona) unde s-a clasat pe locul al VI-lea; la ediţiile din 1996 (Atlanta), 2000 (Sydney) și 2004 (Atena) – neclasat în fazele superioare. Maestru Emerit al Sportului (1991). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

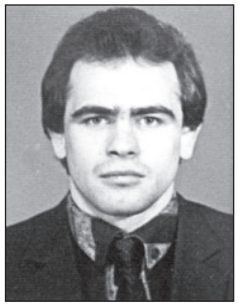

SAVU, GHEORGHE (1960), n. în com. Frătăuţii Vechi, jud. Suceava. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. S-a iniţiat în luptele greco-romane la Rădăuți, depistat şi pregătit de antrenorul Virgil Gherasim. Și-a continuat activitatea la CS *Dinamo* Bucureşti. Campion naţional la categoria 62 kg. Reuşeşte în 1982 (Leipzig) să cucerească medalia de aur și devine campion european de juniori (62 kg). La CE de seniori realizează: 1985 (Leipzig) – locul IV; 1986 (Atena) – eliminat în turul trei; 1987 (Tampere) – locul VI. La CM de seniori: 1983 (Kiev) – eliminat turul trei; 1985 (Kolbotn)- medalie de bronz; 1986 (Budapesta) - eliminat turul trei. Maestru Emerit al Sportului (1986). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

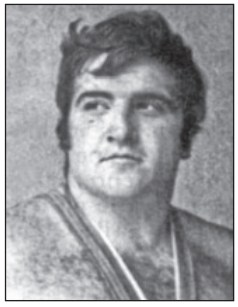

SIMON, LADISLAU (1951-2005), n. în Târgu Mureş. Profesor de educaţie fizică, absolvent al FEFS din cadrul Institutului Pedagogic din Târgu Mureş. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor libere. A activat la *Voința* (1973 -1978), Electromureș și CS *Mureşul* Tg. Mureș. Primul său antrenor a fost Ștefan Gyorgy. La pregătirea sa a contribuit și de maestrul emerit al sportului Francisc Bola. A obținut trei titluri de campion naţional la categoria + 100 kg în 1973,1975 și 1977(reprezentând CS *Mureşul* Tg. Mureș) . Participant la JO din 1976 (Montreal) - medaliat cu bronz (reprezentând Electromureș). A realizat următoarele performanțe la CM:1973 (Teheran) - medaliat cu bronz; 1974 (Istanbul) – medaliat cu aur; 1975 (Minsk) – eliminat în turul doi; 1978 (Mexico) – eliminat în turul patru. La CE a realizat următoarele performanțe: 1973 (Lausanne) – locul VI; 1974 (Madrid) – medaliat cu argint; 1975 (Ludwigshaffen) – medaliat cu bronz; 1976 (Leningrad) – medaliat cu aur; 1977 (Bursa) – locul V; 1978 (Sofia) – locul VI. Palmaresul său mai cuprinde 2 medalii la JMU: argint în1973 şi bronz în 1977. Procedee folosite: intrare la coapsă, morişca din parter, rostogolire cu cheia simplă şi centura laterală. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor la CS Mureșul Tg. Mureș. După 1990 până în 2005, a fost ales membru în Biroul FR de Lupte. Antrenor principal al lotului național și olimpic de lupte libere între 1996-1999. Maestru Emerit al Sportului (1975). Antrenor Emerit (1996). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1976); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1977); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

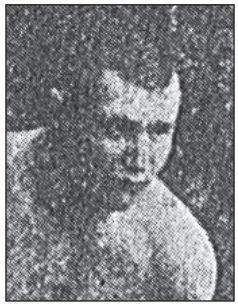

SONDA, PETRE (1895 - ?), n. în Copăceni. Promotor și practicant al luptelor în țara noastră, un continuator al acțiunilor și realizărilor predecesorului său Mitică Dona. Va deveni curând un component important al trupelor de profesioniști. A debutat la Arenele Romane în 1908. A activat în cadrul *Societății Tirul*, unde s-a pregătit cu renumiții profesori Gheorghe Moceanu și Nicolae Verescu. A participat la numeroase demonstrații de lupte la turnee organizate prin țară cu colegii săi de echipă și apoi cu circul *Russieri*. Din inițiativa sa, se amenajează o sală într-o anexă a Teatrului de Comedie din București unde inițiază cursuri de atletică grea. Participă la o serie de turnee în Europa și apoi devine membru al *Atletic Club* din Chicago, de unde va reveni curând la Paris, intrând în trupa lui Petersen și apoi în trupa condusă de renumitul Constant le Marin. În 1922, se reîntoarce la circul Sidoli. A luptat pe arenele din toată lumea, până în 1927, culegând aplauze și aprecieri pentru forța sa incredibilă și acuratețea stilului său, așa cum se comenta în publicațiile timpului. În acest an s-a retras din activitatea competițională.

STÂNGU, ŞTEFAN (1941-2009), n în com. Jupalnic–Orşova, jud. Mehedinţi. Ofiţer în MApN. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Legitimat iniţial în lupte libere la *CSM* Reşiţa (antrenor Iacob Lovas), unde s-a format ca luptător. Foarte dotat din punct de vedere fizic. În continuare a activat la CSA *Steaua* Bucureşti - în perioada 1961-1976, specializat în luptele libere (în intervalul 1961-1962 a luptat și la greco-romane), antrenor Ioan Vascul Popovici. A obținut 9 titluri de campion național la individual, în 1963-1968, 1971, 1972 şi 1974, la categoria +97 kg și a contribuit la situarea de 18 ori, pe locul I, în clasamentul pe echipe. Participant la JO din: 1964 (Tokio) unde s-a situat pe locul VI; 1968 (Mexico) clasat pe locul IV; 1972 (München) neclasat în fazele superioare. La CE de senioria înregistrat următoarele performanțe: 1966 (Karlsruhe) accidentat; 1968 (Skopje) locul VI; 1972 (Katowice) bronz. La CM de seniori: 1965 (Mancester) necalificat;1971 (Sofia) locul V. Palmaresul sau mai cuprinde: medalie de bronz la CCE din 1973, două medalii de argint și două de bronz la cele patru ediții ale JB din perioada 1963-1966. Maestru al Sportului (1966). Maestru Emerit al Sportului (2000). Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968); Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

SUDUREAC, PETRU (1974), n. în Botoşani. Ofiţer MI. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A fost selecționat şi inițiat în luptele greco-romane la LPS Botoşani, de către antrenorul V. Baciu. A apărat culorile ambelor cluburi militare CSA *Steaua* şi CS *Dinamo*, devenind campion naţional în 1992 şi 1997 la categoria 67 kg. La CSA *Steaua* a activat în perioada 1993-1998, antrenori Gheorghe Berceanu și Vasile Andrei. A obținut 2 titluri de campion național la tineret (1993 și 1994) și 5 la seniori (1993-1997). Participant la CM de juniori 1993 locul VI. La CM de seniori: 1995 (Praga) medalie de argint; 1997 (Wroclaw) locul VIII; 1998 (Gavle) locul IV. La CE de juniori 1994 locul IX. A obținut următoarele rezultate la CE de seniori:1994 (Atena) și 1998 (Minsk) neclasat în fazele superioare; 1995 (Besançon) locul V; 1997 (Kouvola) locul IV; 1999 (Sofia) și 2001 (Istanbul) medalii de bronz. Participant la JO din anul 2000 (Sydney) și 2004 (Atena) necalificat în fazele superioare. Medaliat cu aur la Jocurile Mondiale Militare (CISM) în 1995. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1997).

ȘTEFAN, GHEORGHIȚĂ (1986), n. în București. Sportiv de performanță, practicant al luptelor libere. A început să practice luptele la 12 ani la CS *Rapid* București. A fost legitimat și la CSM Lugoj. Multiplu campion național la juniori, la categoria 74 Kg. Medaliat la CN de seniori (2007 și 2008 cu dublă legitimare Rapid+Steaua). Component al loturilor naționale, a câștigat mai multe concursuri internaționale. S-a remarcat la CE de juniori din 2006 în Ungaria (Szombathely)unde a cucerit medalia de argint (74kg). Rezultate obținute pe plan internațional: CE 2007(Sofia) necalificat în fazele superioare; CM de la Baku (2007) locul V; CE 2008 (Tampere) necalificat în fazele superioare;
La JO 2008 (Beijing) se clasează pe locul V. În 2009 emigrează în Germania și se legitimează la clubul de lupte ASV Mainz 88, ieșind învingător în 18 meciuri, la categoria 84 kg.

ŞUTEU, GHEORGHE (1933), n. în com. Gepiu, jud. Bihor. Profesor de educaţie fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea lupte, promoţia 1959. Ofiţer MApN. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A activat la

Progresul (*Progresul – ICO*) Oradea, de unde s-a transferat la CSA *Steaua*. Participă la CN în 1951 situându-se pe locul II în topul celor mai valoroși luptători ai anului, la categoria 57 kg, reprezentând *Progresul – IC* Oradea. În 1953 se clasează pe locul I la CN, categoria 62 kg (Progresul Oradea) și în anul următor și-a continuat participarea la numeroase concursuri inter CN. Component al lotului național în perioada 1952-1960, a participat la diferite competiții internaționale. A realizat o carieră deosebită ca antrenor. Timp de 29 de ani (1961-1990), a îndeplinit funcția de antrenor coordonator al secției de lupte a CSA Steaua. Pe parcursul anilor a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale, pentru participarea la JO, CM și CE. În aceste calități, împreună cu ceilalți antrenori care au funcționat în cadrul acestei puternice secții de lupte și în colectivele tehnice ale loturilor naționale a contribuit la selecția, pregătirea și promovarea în loturile naționale a unora dintre cei mai reprezentativi luptători ai țării noastre, multipli campioni naționali, medaliați la JO, CM și CE, printre care: Gheorghe Berceanu, Vasile Andrei, Constantin Alexandru, Ion Baciu, Simion Popescu, Dumitru Pârvulescu, Ștefan Negrișan, Mihai Cismaș, Gheorghe Stoiciu, Nicolae Neguț, Ion Gabor, Vasile Pușcașu, Petre Coman, Marin Pârcălabu, Claudiu Tămăduianu, Nicolae Cristea, Ștefan Stângu și mulți alții. Acestora li se adaugă noile promoții de tineri talentați, chemați să ducă mai tradițiile luptelor românești. La nivelul clubului, a coordonat pregătirile pentru participarea la CCE din 1973 (libere) și 1991 (libere și greco-romane) la care au fost obținute 2 medalii de bronz, precum și la Spartachiadele Militare de vară la care au fost cucerite 14 medalii (4aur-3argint-7bronz). În perioada mandatului său sportivii militari au obținut 289 titluri de campioni naționali, din care 231 la seniori. În anul 1975 a fost ales membru al Biroului FR de Lupte. O perioadă a funcționat ca instructor în cadrul compartimentului Instruirii Sportive al CSA Steaua. Pentru realizările sale în 1977 i-a fost acordat titlul de Antrenor Emerit.

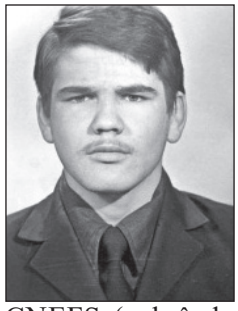

TAMĂDUIANU, CLAUDIU (1962), n. în Roşiori de Vede, jud. Teleorman. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Ofiţer MApN. Se iniţiază în tainele acestui sport (luptele libere) la Școala experimentală *Viitorul* a CNEFS (sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Urianu). Și-a continuat activitatea la CSA *Steaua* (1979-1982), antrenori Gheorghe Șuteu (coordonator), Gheorghe Urianu. A obținut 10 titluri individuale de campion naţional (1982-1991) și a contribuit la situarea de 10 ori pe locul I, în clasamentele pe echipe (1979-1980 și 1984 -1991) la categoria 74 kg. Participant la JO din 1988 (Seul), necalificat în fazele superioare. Debutează la CE de juniori din 1982 (Leipzig) cu medalie de bronz. La CE din 1982,1983,1984, 1987 și 1991 nu s-a clasat în fazele superioare. La ediţiile din 1988 (Mancester) se clasează pe locul VI, iar în 1989 (Ankara) pe locul V. La CE din 1986 (Atena) și 1990 (Poznan) cucerește medaliile de argint și titlurile de vicecampion al Europei. A participat la 4 ediții ale CM în 1986(Budapesta) clasându-se pe locul V iar în 1990 (Tokio) pe locul IV. Palmaresul său mai cuprinde: medalie de bronz la CCE 1991; medalie de bronz la Spartachiada de vară 1989; 2 medalii de aur la JB de tineret în 1980 și 1981. În perioadele 1996-1998 și din 1999 în continuare a activat ca antrenor în cadrul secției de Lupte a CSA Steaua (grupa lupte libere). Împreună cu antrenorii Alexandru Geantă și Radu Ana au contribuit la obținerea a peste 50 de titluri de campioni naționali. De asemenea, a contribuit la pregătirea și promovarea unei noi promoții de luptători, printre care: Marius Ivanciu, Petru Toarcă, Aurel Cimpoeru, Mihai Stroia, Răzvan, Pârcălabu și alții. Antrenor la lotul național de juniori (2000-2003). Maestru Emerit al Sportului (1992). Antrenor Emerit (2007). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

TĂPÎRJAN, CONSTANTIN (1946), n. în Valea Salciei - Buda, judeţul Buzău. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din Galaţi, promoţia 1973. A fost repartizat la Colegiul Tehnic *S. Isopescu* din Suceava. A practicat luptele greco-romane, fiind legitimat la CS *Dunărea* din Galaţi (antrenor I. Donose) şi ulterior la CS *Tractorul* și Metalul din Rădăuți (antrenor Virgil Gherasim). S-a dedicat muncii de antrenor, fiind promotorul acestui sport clasic în Suceava, angajat inițial la AS *Constructorul* şi apoi la CSȘ, Liceul nr.4, LPS și CSM Suceava. A dovedit multă dăruire pentru dezvoltarea acestui sport, promovând în condiţii materiale modeste luptători de valoare, printre care: Matei Ilie, clasat pe locul II la J.O. de la Los Angeles, pe locul II la CE seniori (1985) şi locul III (1983), locul I la CM Universitar, locul IV la CM (1982) şi locul VI (1987); Grigoraş Ion, locul II la CM din 1985, locul II la CE din 1992 şi bronz în 1990, locul III la JO de la Barcelona (1992); Ieremiciuc Ion- locul VI la JO de la Barcelona, medalii de aur în 1985 şi bronz în 1986 la CE de juniori, argint la CE seniori din 1989; Croitoru Ovidiu - locul III la CM de juniori (1990). În 1985 a fost antrenor la lotul naţional de juniori. În perioada 2001-2005, a îndeplinit funcția de Director al CSM Suceava. Antrenor Emerit (1990).Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

TOARCĂ PETRU (1975), n. în Ozernof (Ucraina). Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică din Odessa. Practică luptele libere de la 9 ani, descoperit şi pregătit inițial în Ucraina de antrenorul Stojanov Nicolae. Din anul 2000, a fost legitimat la CSA *Steaua* din Bucureşti, avându-i antrenori la secţia de lupte libere pe Radu Ana şi Claudiu Tămăduianu. În România obţine zece titluri de campion naţional consecutiv, la categoria 60 kg. În concursurile internaţionale a obținut la CE din 2003 (Riga) o medalie de bronz, iar la ediția din 2006 (Moscova) locul V. La celelalte 4 ediții din perioada 2001-2007 necalificându-se în fazele superioare. Din cele 6 participări la CM, cel mai bun rezultat l-a realizat în 2002 (Teheran) – locul IV. La CM Militar din Azerbaidjan (Baku) în 2006 a obținut medalia de aur și în 2007 clasat pe locurile V-VIII. Este maestru al sportului de clasă internaţională din 1999, titlu decernat în Ucraina şi Maestru al Sportului în România din 2006.

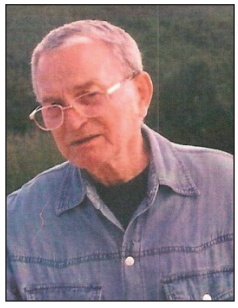

TOTH VASILE (1932 – 2006) , n. în comuna Coroi, jud. Mureș. Studii liceale. Antrenor și arbitru de lupte. În perioada 1947 – 1959 a practicat mai multe ramuri de sport, reprezentând diferite asociații și cluburi din București: AS ”Godeanu” și CS ”Flacăra” – atletism; CS ”Voința” – canotaj; CS ”Știința”, Centrul Olimpic de Lupte, CS ”Dinamo”(1948 – 1952), CS ”Progresul”(1953 – 1960) – lupte libere și greco – romane. Participant la numeroase competiții și la CN organizate la sporturile menționate. Pe parcursul a peste 45 de ani (1953 – 1998) a îndeplinit diferite funcții în mișcarea sportivă, printre care: secretar la Inspecția de natație și schi, în cadrul Direcției instruirii sportive din CCFS/CM (1953 – 1955); antrenor coordonator la lupte, instructor în cadrul Direcției Pregătire fizică și Sport a Comandamentului infanteriei și tancurilor din M.Ap.N (1965 – 1990). A fost o prezență activă atât în domeniul luptelor din țara noastră cât și pe plan internațional, fie ca practicant al luptelor libere și greco – romane, fie ca absolvent al Școlii de antrenori, în 1965, practicând această meserie. Devine, mai apoi, membru al Biroului federal al FRL, din 1982, îndeplinind diverse responsabilități în Comisia Centrală de Competiții și în Colegiul Central al arbitrilor. În perioada 1990 – 1998 a fost încadrat ca secretar general adjunct și secretar federal al FR de

Lupte. A desfășurat o activitate cu rezultate deosebite în calitate de arbitru național, din 1963, și internațional din 1970 și ulterior, arbitru internațional FILA, categoria Excepțională. A arbitrat la J.O. din 1980 – Moscova, la 12 CM de seniori, 2 CM de juniori, 7 CE seniori și 2 CE de juniori, 7 CB de seniori – tineret, la 31 de competiții internaționale organizate în România și 19 organizate în alte țări ș.a. A participat la diferite stagii de perfecționare și avansare, printre care: Modena(1969), Berlin(1970), Husgvarna (1970), Varna (1971), Constanța(1972), Dubrovnik(1979), Livorno(1979), Atena(1980). A contribuit la pregătirea și promovarea unor arbitri, pe plan internațional, formați din rândul luptătorilor de performanță. Pentru realizările sale deosebite, ca arbitru, a primit numeroase distincții din partea forurilor internaționale: ”Premiul de onoare” al Comitetului Olimpic Italian (1973); ”Steaua de aur” a FILA (1981), ”Diploma de onoare” cu insigna de aur a FILA (1976), ”Steaua de argint” A FILA (1997).

TÖZSÉR (TÖJER), IOSIF (1911 - 1992), n. în Oradea. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane, considerat unul dintre cei mai longevivi luptători, o adevărată performanță pentru acele timpuri. A început luptele, ca tânăr ucenic, în 1927, la 16 ani la *Stăruința* Oradea, sub îndrumarea maestrului Gustav Mansberger, la sala aparținând clubului. Întrecerile de lupte erau organizate la Liceul Pedagogic. În 1950, a reprezentat în competiții CS *Progresul* Oradea. Pe parcursul a 18 ani, a obținut 7 titluri de campion național în perioada 1932 – 1950 (1932, 1933 – categoria 60 kg reprezentând - Oradea; 1936 – categoria 56 kg – Timișoara; 1940 – categoria 61 kg; 1948, 1949, 1950 – categoria 57 kg – toate pentru Oradea. A participat și în Campionatul național al Ungariei. Component al loturilor naționale, a reprezentat luptele din țara noastră la numeroase competiții internaționale. Obține performanțe deosebite la JB de la Istanbul din: 1932 – medalii de argint categoria 61 kg și cu echipa; 1935 – medalie de aur pe categorii și argint cu echipa; 1940 – medalie de aur pe categorii și argint cu echipa. Participant la JO din 1936 (Berlin) realizează o performanță în premieră clasându-se pe locul al V-lea – fiind primul luptător român care se situează în zona punctelor la JO. În 1937, participă la CE de la Paris, clasându-se pe locul VI. Deși trecut de 40 de ani, în 1951 a făcut parte din lotul național, care a participat la mai multe competiții internaționale, printre care și România-RDG, la care Iosif Tözsér, câștigă prin tuș la categoria pană. Încă înainte de retragerea din activitatea competițională, a început să activeze și ca antrenor. A fost antrenor la lotul național de lupte în perioada 1947 – 1955, contribuind la afirmarea luptelor din țara noastră. A activat ca antrenor la diferite unități sportive din Oradea, împărtășind din bogata sa experiență tinerilor luptători. A reușit să formeze o echipă puternică de lupte libere, dar o hotărâre, din 1968, a conducerii CS Crișul, prin care desființa secția de lupte libere, îl afectează atât de puternic, încât se retrage și nu va mai apărea niciodată în lumea atât de dragă lui pe care a slujit-o, aproape jumătate de secol. În amintirea sa, se organizează anual, în sala de lupte a *LPS* Bihorul, *Memorialul Tözsér,* ajuns la a XVII-a ediție în 2010, acțiune susținută financiar de fiica, fiul și soția antrenorului. Decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* în 1940.

TURTUREA, CORNEL (1941), n. în com. Cislău, jud. Buzău. Ofiţer MI. Antrenor de lupte.Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. Descoperit de antrenorul Iacob Lovas. A fost legitimat la CS *Dinamo* Bucureşti. Campion naţional la categoria 52 kg, în anul 1965.Component al loturilor naționale, a realizat următoarele performanțe, la competițiile oficiale: CM din 1967 (București) medalie de argint; CM din1969 (Mar del Plata) medalie de argint; CE din 1966 (Essen)

clasat pe locul V; campion balcanic în 1961. Procedeele sale preferate: şurubul, turul de braţ, centura laterală din parter. Maestru Emerit al Sportului (1968).Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968).

ŢĂRANU, ION (1938-2005), n. în Turnu Măgurele, județul Teleorman. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al IEFS din Bucureşti, specializarea lupte, promoţia 1971. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor greco-romane. A fost depistat la 15 ani de prof. Dumitru Hâtru, când era elev la şcoala profesională din cadrul Rezervelor de muncă. A fost transferat ca senior la Clubul *Progresul*, iar din 1958 a purtat culorile clubului *Dinamo* până în 1972, când şi-a încheiat activitatea competiţională. A concurat la categoria 78 kg, fiind campion naţional în anii 1960,1964,1967,1968,1970. Pe plan internaţional, a cucerit medalia de bronz la JO din 1960 (Roma), iar la ediţiile din 1964 (Tokio) şi 1968 (Mexico) s-a clasat pe locurile V. La CM obține următoarele performanțe: 1961(Yokohama) locul IV; 1962 (Toledo) eliminat turul patru; 1963 (Helsingborg) locul V; 1966 (Toledo) locul VI; 1967 (București) locul VI. La CE: 1967 (Minsk) medaliat cu argint: 1968 (Vasteras) eliminat locul III. Medaliat cu aur la JB în1961,1964 și 1966. A excelat în folosirea reburului şi saltului pe spate. Maestru Emerit al Sportului (1973). Decorat cu: *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1960), Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1968) și Medalia *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

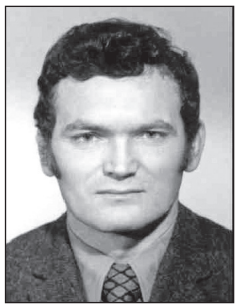

URIANU, GHEORGHE (1944), n. în com. Vad, jud. Braşov. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, promoţia 1977, specializarea lupte. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. A fost inițiat în lupte libere de antrenorul Ion Mureşan, în cadrul secţiei CS *Steagul Roşu* din Braşov, unde a concurat între 1959-1965. În perioada 1965-1973 și-a continuat activitatea de performanță, la CSA Steaua, la secția de lupte,(grupa lupte libere) în categoriile de la 87 kg, până la +100 kg (antrenor coordonator Gheorghe Șuteu. Campion național la lupte libere, la individual în 1965 – categoria 87 kg și 1969 – categoria +100 kg. A contribuit la situarea de 9 ori, pe locul I în clasamentele generale pe echipe (1965-1973). Înainte de 1965, a mai obținut și 3 titluri de campion național la juniori. A fost component al loturilor naționale, participând la diferite concursuri internaționale, între care și CE din 1969. Procedeele folosite cu eficienţă au fost: morişca, rebur din parter şi salt cu cârlig. După 1973 și-a început activitatea de antrenor, debutând în această calitatea la Școala experimentală *Viitorul* , unde a pregătit luptători valoroși, între care și Claudiu Tămăduianu, promovat în marea performanță. În perioada 1979-1982 a funcționat ca antrenor la CSȘ nr.3 Steaua, iar între 1983-1990 la nivelul seniorilor în secția de lupte a CSA Steaua. A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale pentru CE și CM începând din 1985, având în responsabilitate luptătorii aparținând clubului, care până în 1990 au cucerit 3 medalii de argint și 1 de bronz. În colaborare cu antrenorii Alexandru Geantă și Vasile Pușcașu a contribuit la obținerea unui număr de 48 de titluri de campioni naționali, din care 38 la seniori. Printre sportivii la a căror pregătire a contribuit și s-au afirmat pe plan internațional, s-au aflat: Claudiu Tămăduianu, Vasile Pușcașu, Alin Păcurar, Dănuț Prefit, Nicu Hâncu precum și alți tineri de perspectivă. După 1990 1 continuat să facă parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. În 1990, a fost ales secretar general al FR de Lupte pe care a îndeplinit-o până în 1996, fiind numit antrenor federal pentru lupte libere, ulterior secretar federal. A îndeplinit și funcția de președinte al Colegiul Central al Antrenorilor. Maestru al Sportului (1966). Antrenor Emerit (1991). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

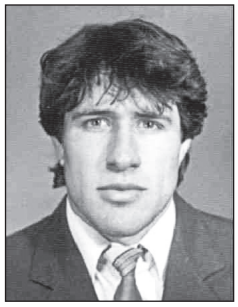

UŢĂ, CONSTANTIN (1962), n. în com. Căpăcelu, județul Vâlcea. Ofiţer MI. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Inițiat în luptele greco-romane la CS *Muscelul* din Câmpulung (antrenor Ion Dragomir). Și-a continuat activitatea de performanță la CS *Dinamo* din Bucureşti. Multiplu campion național (1982, 1983, 1988, 1989 și 1990) la categoria 62 kg. Component al loturilor naționale a realizat pe plan internațional următoarele performanțe: CE de seniori1983 (Budapesta) medalie de argint; CE 1984 (Jönköping) medalie de bronz; CM de seniori 1982 (Katowice) eliminat în turul trei.
Participant la JO din 1984 (Los Angeles) neclasat în fazele superioare. Maestru al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

UŢĂ, GHEORGHE (1914 - ?), n. în Cluj. Meșter coafor. Din 1936 și-a făcut stagiul militar și a urmat diferite cursuri pe linie militară, în 1953 fiind avansat la gradul de locotenent major. Din 1948, activează la Consiliul Central al Sindicatelor, până în 1956 când a fost transferat la Comitetul Central al Sindicatelor agricole. În această perioadă, a avut în responsabilitate și activitățile sportive organizate în structurile sindicatelor. În ianuarie 1958, a fost promovat în funcția de secretar general la Federația Română de Lupte, funcție pe care a îndeplinit-o până în martie 1962, când a fost încadrat ca instructor în compartimentul organizatoric din UCFS. În continuare a făcut parte din Biroul federal, fiind confirmat și cu ocazia Conferinței pe țară din 1967. Dintre performanțele deosebite obținute de luptătorii români, în mandatul său, sunt de reținut: medaliile de aur (Dumitru Pîrvulescu), argint (Ion Cernea) și bronz (Ion Țăranu) la JO din 1960 (Roma); medaliile de aur (Valeriu Bularcă), argint (Ion Cernea și Dumitru Pîrvulescu) și bronz (Gheorghe Popovici) la CM din 1961 (Yokohama).

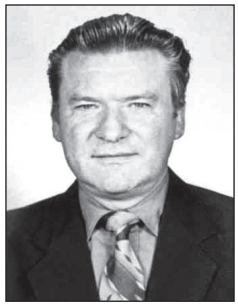

VASCUL POPOVICI, IOAN (1929-2002), n. în Petroşani. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, promoția 1954, specializarea lupte. Antrenor de lupte. Sportiv de performanță, practicant al luptelor. Din 1956 ca asistent universitar, a activat în cadrul structurilor organizatorice, create pentru disciplinele din atletica grea îndeplinind în anumite perioade, funcția de șef al catedrei, până la pensionare în 1998. A început să practice luptele la Clubul *CFR* Timişoara, obținând în anul 1949 primul său titlu de campion național, pentru acest club, la categoria 73 kg. În perioada 1950-1959 a activat CCA/CSA *Steaua* sub îndrumarea, antrenorului Aurel Ihm. Campion naţional în 1954, 1955 (la 73 kg). Pe plan internațional a obținut o medalie de bronz la FMTS din 1949 și2 medalii de bronz la FMTS 1954 atât la libere cât și la greco-romane. Clasat pe locul IV la Spartachiada Militară de vară din 1958. În paralel cu activitatea didactică (a ajuns până la gradul de profesor universitar la ANEFS), a desfăşurat o susţinută muncă de antrenor la CSA *Steaua* din Bucureşti (1956-1980), la loturile de lupte greco-romane (1956-1960) şi de lupte libere (1961-1980) numai la nivelul seniorilor. S-a numărat printre promotorii cu contribuții deosebite la dezvoltarea și afirmarea luptelor din țara noastră, la formarea și perfecționarea cadrelor de specialitate. A avut contribuții deosebite la fundamentarea teoretică a disciplinei, dar și la obținerea unor rezultate de excepție pe plan internațional de către sportivii români, activând mulți ani și ca antrenor la loturile naționale și olimpice. Antrenor la lotul național de seniori la 4 ediții ale JO 1964 -1980, la 14 ediții ale CM (1958-1979) – 2 medalii de bronz, la 14 ale CE (1966-1980) – cu performanțe deosebite exprimate prin cele 15 medalii cucerite. Pe linia clubului a răspuns de pregătirea sportivilor militari pentru participarea în CCE și la Spartachiadele Militare de vară. În colaborare cu ceilalți antrenori ai secției a contribuit la obținerea a peste 130 de titluri, de campioni naționali. Printre sportivii care

s-au afirmat pe plan internațional, la a căror pregătire a contribuit, s-au aflat: Vasile Pușcașu, Marin Pîrcălabu, Ștefan Stângu, Enache Panaite, Aurel Șuteu, Octavian Dușa, Nicolae Pavel, Ion Ivanov, Nicolae Cristea și alții. În cadrul catedrei a avut o contribuție substanțială, la formarea profesorilor de educație fizică, mulți dintre aceștia proveniți din rândul luptătorilor, medaliați la JO, CM și CE. A activat cu rezultate deosebite, ca membru al Biroului FR de Lupte, timp de peste 30 de ani (1967-1997). A activat şi ca arbitru de lupte şi-a pus întreaga experienţă în slujba demersurilor întreprinse de FRL, mai ales pentru perfecţionarea pregătirii antrenorilor de lupte. Maestru al Sportului (1953). Antrenor Emerit (1967). Decorat cu: *Medalia Muncii* (1960 și 1962); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1972 și 1976).

ZAMFIR, NICOLAE (1958), n. în com. Picior de Munte, jud. Dâmboviţa. Ofiţer MI. Antrenor de lupte. Sportiv de performanţă, practicant al luptelor. Debutul său în luptele greco-romane a avut loc la Clubul *Dacia* Piteşti, selecţionat şi iniţiat de antrenorul E. Bălănescu. Se afirmă luptând sub culorile CS *Dinamo* Bucureşti (antrenori Ion Cernea și Dumitru Cuc). Campion naţional în 1982, 1983,1984,1986, 1987, 1988 la categoria 57 kg. Component al loturilor naționale, debutează la CE de juniori din 1978 (Oulu), unde cucereşte medalia de argint. La CE de seniori se clasează pe locurile IV la edițiile din 1982, 1983 și 1986, iar în 1985 (Leipzig) intră în posesia medaliei de argint și a titlului de vicecampion european. La CM se clasează pe locul V în 1986, iar în 1982 (Katowice) câștigă medalia de argint. A mai obținut o medalie de aur la JMU din 1981 (București). Participant la JO din 1984 (Los Angeles) unde s-a clasat pe locul al IV-lea. Încheindu-şi cariera de competitor, a devenit antrenor la juniori şi apoi la seniori în cadrul secţiei de lupte a Clubului *Dinamo*. În anumite perioade, a funcţionat ca antrenor la loturile naţionale. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului (1983). Antrenor Emerit (1998). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982).

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE MODELISM

Modelarea a constituit o preocupare din cele mai vechi timpuri, oamenii simţind nevoia să redea, să reproducă şi să creeze cele mai diverse chipuri, obiecte şi modele legate de viaţa şi activitatea lor. Datorită acestor îndeletniciri ale omului preistoric, s-au putut descoperi primele figurine din lut ars, care reprezentau oameni, animale şi păsări. În mormintele faraonilor au fost găsite modele ale bărcilor de pe Nil, iar primul model de car cu 4 roţi a fost realizat din bronz, tot înaintea erei noastre. La curţile împărăteşti din evul mediu s-au descoperit elegante modele, la scară, care reprezentau corăbii, trăsuri şi care, unele dintre acestea fiind acţionate mecanic.

Modelismul reprezintă o acţiune complexă de informare, documentare, proiectare, experimentare care are ca scop construcţia unor modele, machete, prototipuri sau tipuri de aparate de zbor, ambarcaţiuni, maşini sau alte mijloace de locomoţie, care valorifică superior factorii de mediu, soluţiile constructive şi dotarea tehnico-materială, urmărindu-se întrecerea sportivă şi obţinerea unor caracteristici şi performanţe mai înalte. Dorinţa oamenilor de a se înălţa în aer, de a imita zborul păsărilor, s-a concretizat în numeroase încercări şi soluţii. Se poate spune că istoria aviaţiei începe cu naşterea aeromodelismului, aceste aparate, de dimensiuni reduse, stând la baza experimentărilor şi investigărilor tehnico-ştiinţifice, care au dus la construirea aparatului de zbor mai greu decât aerul. Chiar Leonardo da Vinci (1452-1519), acest „titan universal" al Renaşterii, a efectuat diferite studii asupra rezistenţei materialelor, frecării şi căderii corpurilor şi a lucrat la construcţia unor aparate de zbor, emiţând ideea paraşutei, anticipări şi contribuţii care-i asigură un loc între cei care au pus bazele dezvoltării *aeronauticii.* Modelismul în accepţiunea modernă a apărut în secolul al XIX-lea, o dată cu dezvoltarea industrială şi cu apariţia primelor motoare, când modelarea a devenit una din metodele de studiu şi cercetare tehnico-ştiinţifică. Inginerul – pilot Gh. Rado, în *Manualul aeromodelistului* (Editura Gorjan – 1944), ne prezintă o adevărată istorie a modelismului. Astfel, în 1843, englezul W. S. Henson realizează prima maşină zburătoare, care însă nu a reuşit să îndeplinească acest obiectiv. Reconstruit de americanul J. Stringfelow, un colaborator al lui Henson, în 1848, acest aparat a făcut primul salt. În 1865, un ceasornicar, pe nume Julien, a construit un aeromodel de 1 m lungime, 36 de grame şi 2 elici acţionate de o panglică de cauciuc, care parcurge un zbor de 12 m în 5". Alphonse Pénaud pune în practică ideea transformării răsucirii firelor de cauciuc în lucru mecanic, realizare care va impulsiona, în mare măsură, dezvoltarea aeromodelismului. Un aeromodel construit de el, în acest sistem, a zburat 60 m în 13". În 1879, M. T. Tatin creează primul aeromodel acţionat de un motor cu aer comprimat, care a decolat cu o viteză de 8 m/sec, dar s-a distrus la aterizare. Din lipsă de fonduri, abia în 1896, acesta, ajutat de Richet, construieşte un nou aparat de 33 kg, care parcurge cca 90 m, iar

în 1897 o distanţă de 140 m. L. Hargrave construieşte un aeromodel cu aripi batante şi motor cu aer comprimat, cu care, în 1891, la Sydney (Australia) a parcurs 156,5 m în 23", precum şi un model dotat cu o maşină cu vapori de 0,2 CP, de 636 de grame, care parcurge în 1896 distanţa de 1 600 m în 1'42''. Sunt menţionate experienţele interesante ale inginerului german Otto Lilienthal (1848-1896), considerat precursorul aviaţiei moderne, care, folosind aeromodelele (a construit numeroase planoare), a contribuit la fundamentarea teoretică a zborului cu aparate mai grele decât aerul.

Istoria modelismului din România îl consemnează pe Ion Stoica din com. Ormindea, de lângă Deva, ca fiind primul român care a construit un aparat cu care a participat, în 1896, la expoziţia Societăţii „Astra", organizată la Sibiu, unde a demonstrat calităţile de zbor ale aparatului său. România se poate mândri cu personalităţi de talie mondială, cum au fost Traian Vuia, Aurel Vlaicu şi Henri Coandă care, înainte de a-şi construi aparatele de zbor, au făcut experienţe tot cu ajutorul unor modele la scară redusă. În 1891 şi 1892, Traian Vuia experimentează aeromodelele sale construite cu tren de aterizare „pe roţi", această soluţie constituind o prioritate pe plan mondial. Aurel Vlaicu concepe aeromodelul original cu aripi batante în timpul studiilor sale tehnice la Universitatea din München, demonstraţia având loc în 1903, chiar în aula Universităţii. Vlaicu a mai construit aeromodele cu motor acţionate prin răsucirea panglicii de cauciuc şi a organizat mai multe demonstraţii, inclusiv în Parlament, în 1905, în scopul obţinerii de fonduri pentru aparatul său „Vlaicu I". Constantin Bălăceanu-Stolnici este considerat unul dintre promotorii aeromodelismului şi aviaţiei naţionale (în 1895 a construit primul său aeromodel).

Henri Coandă a fost un precursor, atât la aero cât şi la rachetomodele. În 1907, el a experimentat rachetele, urmărind propulsia aparatelor mai grele decât aerul. Pe baza rezultatelor obţinute a construit macheta unui avion cu reacţie. Cu contribuții deosebite se prezintă și savantul Oberth Julius Hermann, care a folosit construcția de modele în experimentele sale științifice.

În ultimii ani ai sec. al XIX-lea, au apărut şi în ţara noastră preocupări pentru construcţia şi pilotarea navelor în miniatură. George Ghika, în 1894, prezintă pe lacul Căldăruşani un navomodel propulsat de un motor cu aburi, iar în 1898, Grigore Sturdza realizează demonstraţii pe lacul Cişmigiu, cu un navomodel acţionat de un motor cu aburi pe care-l adusese din Marea Britanie.

Printre promotorii modelismului în ţara noastră, literatura mai consemnează pe prof. Ion Stroiescu de la Politehnica din Bucureşti, care a utilizat machetele pentru studii aerodinamice şi care, în 1908, construieşte un aeromodel cu motor cu reacţie, precum şi pe celebrul romancier, om de teatru, dramaturg şi un mare iubitor al aviaţiei Victor Ion Popa care, în perioada când era elev la Liceul Internat din Iaşi, a organizat primul cerc de aeromodele de la noi, iar în romanele sale *Sfârlează cu fofează* şi *Maistoraşul Aurel, ucenicul lui Dumnezeu,* scrise în perioada interbelică, a făcut o frumoasă popularizare aviaţiei şi modelismului. Nu poate fi omisă nici activitatea desfăşurată, începând din 1928, în cadrul Cercului Aerotehnic Bucureşti, de către A. Popovici şi Gh. Negrescu, aviatori cu bogată experienţă, precum şi de o serie de oameni de ştiinţă şi tehnicieni ca: ing. Elie Carafoli (cu realizări de excepţie, devenit mai târziu academician, primul român distins cu diploma „Paul Tissandier" de către Federaţia Aeronautică Internaţională pentru contribuţia deosebită în aviaţie şi aeronautică), ing. Aurel Perşu, ing. Ramiro Gabrielescu şi alţii, care au realizat studii şi lucrări ştiinţifice în domeniul aviaţiei.

O dată cu realizarea avionului şi dezvoltarea aviaţiei, aeromodelismul îşi câştigă statutul de ramură sportivă. Dezvoltarea sporturilor modelistice a fost stimulată şi de înfiinţarea organizaţiilor internaţionale, care coordonează şi organizează activitatea în aceste domenii. Prima şi cea mai veche organizaţie care reprezintă autoritatea mondială în sporturile aviatice, inclusiv pentru aeromodelism şi rachetomodelism, este Federaţia Aeronautică Internaţională (FAI) înfiinţată în 1905 în Paris, cu sediul la Laussanne, organism recunoscut de către CIO, care în 2010 număra 100 de federaţii naţionale

afiliate. Între cele 10 comisii care intră în structura organizatorică a FAI, una reprezintă aeromodelismul: Comisia Internaţională de Aeromodelism – CIAM. Aceasta are în structura sa subcomisii, din care 8 pentru aeromodele şi una pentru rachetomodele. România este afiliată la FAI din 1923. În urma obținerii personalității juridice și a Certificatului de Identitate Sportivă, Federația Română de Modelism s-a afiliat la FAI, în 2002, ca membru asociat cu drepturi depline pentru aeromodelism și rachetomodelism, iar Federația Aeronautică Română a rămas membru cu drepturi depline pentru sporturile aviatice.

Pentru navomodelism funcţionează Organizația Mondială pentru Construcţia de Navomodele și Sportul cu Navomodele – NAVIGA – înființată în 1957, cu sediul în Viena, care coordonează activitatea navomodelelor cu motor, radiocomandate, de curse, veliere şi machete. NAVIGA are 35 de federaţii naţionale afiliate. România s-a afiliat la NAVIGA în 1969.

Federaţia Internaţională de Yachting – ISAF, înfiinţată în 1907, cu sediul în Marea Britanie, are peste 120 de federaţii naţionale afiliate. În cadrul ISAF (fostă IYRU), începând din 1960 s-a creat Divizia Internaţională de Navomodele Veliere Radiocomandate – MYRD, care se ocupă numai de navomodelele radiocomandate – clasa 1 metru. MYRD are sediul tot în Marea Britanie şi are afiliate 26 de federaţii naţionale. România s-a afiliat în 1991. Pentru automodelism există Federaţia Mondială de Modele de Automobil – WMCR, înfiinţată în 1952, cu sediul în Australia, care are peste 20 de federaţii naţionale afiliate. Federaţia Europeană de Modele de Automobil – FEMA, funcţionează din 1952, are sediul în Germania şi 17 federaţii naţionale afiliate. Federaţia Internaţională de Automodele Radiocomandate – IFMAR, înfiinţată în 1958, are sediul în SUA şi 35 de federaţii naţionale afiliate. Pe plan european activează Federaţia Europeană de Automodele Radiocomandate – EFRA, creată în 1959, cu sediul în Anglia şi cu 27 de federaţii naţionale afiliate.

Prin afilierea, în 1990, la cele două federaţii europene (FEMA şi EFRA), FRMd a devenit automat şi membră a celor două organizaţii mondiale: WMCR şi IFMAR.

În toate ramurile modelismului se organizează CM şi CE la seniori şi juniori. Membrii delegaţi ai ţării noastre, reprezentanţi în organismele internaţionale FAI – CIAM: Ion Bobocel (1968-1978), Dumitru Cerchezeanu (1978-1985), Mihail Zanciu (din 1987), Marius Conu (din 1993); NAVIGA: amiral Gheorghe Sandu (1980-1989), Mihail Zanciu şi Leontin Ciortan (din 1991); MYRD: Mircea Kiriţescu (1991-1993); FEMA: Constantin Dinu (din 1992); EFRA: Victor Manolache (din 1995). Deosebit de onorantă pentru România a fost funcţia de preşedinte al FAI, exercitată de prinţul George Valentin Bibescu în perioada 1930-1941 (anterior îndeplinise funcţia de vicepreşedinte).

Începuturile constituirii organismelor de conducere a activităţii modelistice din România aparţin aero-modelismului, ramura cu cea mai îndelungată activitate. În 1936, în cadrul Federaţiei Aeronautice Regale Române (FARR), se înfiinţează Comisia de Aeromodelism condusă de ing. Gheorghe Negruzzi şi, mai târziu, de prof. Nicolae Hangea. În perioada 1939-1944, aeromodelismul se dezvoltă tot în structurile organizatorice ale aviaţiei sportive, în cadrul ARPA (Asociaţia Română pentru Propaganda Aviaţiei), Asociaţiei Aviatice CFR, aerocluburilor din Braşov, Prahova şi Oltenia, altor asociaţii, cercuri şi şcoli aviatice. Activitatea este serios diminuată în timpul şi după cel de-al doilea război mondial, revenind în atenţie în jurul anului 1950 şi bucurându-se de sprijinul Comisiei Centrale de Aviaţie. Din 1954 până în 1962, modelismul, cu ramurile sale aero şi navo, intră în cadrul AVSAP (Asociaţia Voluntară pentru Sprijinirea Apărării Patriei). În 1962, modelismul trece în structura UCFS (ulterior CNEFS), menţinându-se tot în sfera sporturilor aviatice, mai întâi prin Aeroclubul Central şi apoi prin Federaţia Aeronautică Română – FAR, până în 1968, când s-a înfiinţat Federaţia Română de Modelism, ca autoritate sportivă naţională în domeniul modelismului. Se organizează centre de modelism, se pun bazele metodice în pregătirea instructorilor şi sportivilor, se stimulează

performanţa. La început, FRMd cuprindea aero şi navomodelismul, ulterior fiind incluse în structura sa şi rachetomodelismul (1969), apoi automodelismul (1972). În perioada 1983-1990, a fost cooptat în cadrul federaţiei şi modelismul feroviar, care a înregistrat unele rezultate notabile. Din 1991, acesta s-a desprins din federaţie, constituindu-se în „Tren Clubul Român", afiliat la MOROP (Federaţia Internaţională de Modelism Feroviar). Preşedinţii federației: prof. Nicolae Hangea (1968-1980), general locotenent dr. ing. Ștefan Ispas (1980-1991), Nicolae Coman Ștefănescu (1992-1993), ing. Radu Berceanu (din 1996). Secretari generali: Ion Bobocel (1968-1978), Dumitru Cerchezeanu (1978-1985), Mihail Zanciu (din 1985). Secretari federali: Marius Conu (din 1991). Antrenor federal – Georges Craioveanu (1968-1978). Modelismul se practică în toate judeţele, foarte mulţi pasionaţi ai ramurilor modelistice desfăşurându-şi activitatea pe plan local. În anul 2000, activitatea de modelism înregistra următoarea situaţie organizatorică: 97 de secţii şi cercuri active, în 29 de judeţe şi în municipiul Bucureşti; peste 750 de sportivi legitimaţi (seniori şi juniori) participanţi la finalele CN; 272 de maeştri ai sportului; 27 de maeştri emeriţi ai sportului; 16 antrenori emeriţi; 340 de arbitri.

Situația la nivelul anului 2009 era următoarea: 42 de județe; 56 structuri afiliate cu activitate în domeniul performanței, la care se adaugă foarte multe cercuri pentru copii; 525 sportivi legitimați (seniori, tineret, juniori) la care se adaugă copii cuprinși în centre; 55 antrenori; 19 instructori; 216 arbitri; 159 Maeștri ai Sportului; 38 Maeștri Emeriți ai Sportului; 15 Antrenori Emeriți.

La CN din 1997, au obţinut medalii 74 de secţii (cercuri) situate pe primele 6 locuri în clasamentul efectuat pe baza punctajului realizat la cele 4 ramuri: 1. – CS „Jiul" Petroşani (1 180 p); 2. – ASA Bucureşti (1 120 p); 3. – CS „Sportul Studenţesc" (1 042,50 p); 4. – Clubul de Modelism Constanţa (582,50 p); 5. – AS „Voinţa" Arad (582,50 p); 6. – CSS Palatul Copiilor Bucureşti (429 p). Clasamentul pe judeţe: locul I – Bucureşti (3 436,50 p), II – Hunedoara (1 406 p), III – Buzău (852,50 p), IV – Constanţa (787,50 p), V – Arad (592,50 p), VI – Cluj (540 p).

După CN din 1999, în clasamentul unităţilor sportive s-au situat în ordine: „Jiul" Petroşani, CSM Arad, Palatul Copiilor Vaslui, CSTA Suceava, SC Bacău, „Sportul Studenţesc" Bucureşti, iar în cel al judeţelor: Hunedoara, Bucureşti, Arad, Bacău, Vaslui, Suceava.

La CN din 2009,a obținut puncte în clasament 38 de unități, situația primelor clasate fiind următoarea: 1.

CSM Timișoara (428,50 p); 2. CS Sportul Studențesc București (319 p); 3. SC Municipal Bacău (267,50 p); 4. CSTA București (252,50 p); 5. CS Farul Constanța (244 p); 6. CSTA Suceava (205,50 p). Clasamentul pe judetețe: 1. București (646, 50 p); 2. Timiș (502,50 p); 3. Bacău (325,50 p); 4. Buzău (269,50 p); 5. Constanța (244 p); 6. Suceava (205,50 p).

Pe plan internaţional, situaţia privind numărul medaliilor obţinute de sportivii nostri, la CM şi CE de aero-, navo- , racheto- și automodelism până în anul 2009 inclusiv, se prezintă astfel: **A. Seniori.** CM – 253 medalii (29 aur, 85 argint, 139 bronz); CE – 287 medalii (44 aur, 79 argint, 164 bronz); total general - 540 medalii (73 aur, 164 argint, 303 bronz). **B. Juniori**. CM – 69 medalii (20 aur, 20 argint, 29 bronz); CE – 61 medalii (16 aur, 17 argint, 28 bronz); total general - 130 medalii (36 aur, 37 argint, 57 bronz)

Amatorii şi constructorii de modele au beneficiat, la toate ramurile, de o bogată literatură de specialitate, de numeroase articole, schiţe, planşe, proiecte publicate în revistele „Pentru Apărarea Patriei", „Sport şi Tehnică", „ Tehnium", „Modelism" şi altele. Un bogat material documentar privind activitatea de modelism din România şi a ramurilor acesteia găsim în lucrarea *România în lumea sportului* (capitolul *Modelism* fiind elaborat de Dinu Costescu), Bucureşti, Editis, 1995.

În anul 2000, Biroul FRMd avea următoarea componenţă: Radu Berceanu – preşedinte; Crîngu Popa, Silvestru Morariu, Leontin Ciortan, Constantin Dinu – vicepreşedinţi; Mihail Zanciu – secretar general; Marius Conu – secretar federal; Aurelian

Popa, Ioan Şerban, George Arghir, Lucian Dan, Petrică Vasile, Ioan Radu – membri. În cadrul federaţiei, funcţionează 4 comisii pentru coordonarea activităţii de aero-, navo-, racheto- şi automodele.

În anul 2001, federaţia s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educaţiei fizice şi sportului nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 18 noiembrie a adoptat noul Statut şi a ales Biroul federal, ca organ de conducere al federaţiei (format din 11 membri), având ca preşedinte pe Radu Berceanu. A fost stabilită, de asemenea, componenţa Biroului executiv, ca organ de administrare şi gestionare al federaţiei, format din: Radu Berceanu – preşedinte; Mihail Zanciu – secretar general; Marius Conu – secretar federal; Georgeta Pelin – contabil; 5 membri.

La sfârşitul anului 2009, Biroul Federal avea următoarea comonență: preşedinte – Berceanu Radu Mircea; vicepreşedinţi – Popescu Marian, Constantinescu Ion, Dan Lucian, Guzu Ion; secretar general - Zanciu Mihail; secretar federal – Conu Marius, membri - Arghir George, Săliștean Viorel, Mălescu Nicolae, Ciortan Leontin, Mutu Gabriel, Constantinescu Gabriel.

AEROMODELISMUL are ca obiectiv proiectarea, construcţia şi lansarea aeromodelelor. Înregistrează cea mai îndelungată activitate, comparativ cu celelalte ramuri ale modelismului, dezvoltându-se concomitent cu celelalte sporturi aviatice. Primul concurs în acest sport a fost organizat de Aeroclubul Regal în Parcul Carol în 1926, fiind intitulat „Concursul naţional cu zmee şi planoare”; printre premianţi s-a aflat şi Radu Manicatide, viitor inginer şi constructor, cu modelul RM1, precum şi fraţii Alexandru şi Gheorghe Negrescu, viitori aviatori. Un rol pozitiv în promovarea acestui sport l-a avut Comisia de Aeromodelism din cadrul FARR. În 1935, la atelierele CFR Griviţa şi în unele unităţi din ţară, se organizează centre de aeromodelism. Un rol stimulator l-au avut concursurile de genul „Ceferiadei”, organizate la sfârşitul anilor ’30. În 1938, aeromodeliştii din Braşov, realizează cu aparatele lor, la concursul de la Sânpetru, o înălţime de 800 m şi o durată de 3’27’’. Tot la Sânpetru, în 1939, aeromodeliştii de la Cercul CFR Turnu Severin stabilesc două recorduri naţionale, iar un aeromodelist de la ARPA Bucureşti, un record de distanţă (900 m). În acelaşi an, un participant de la ARPA Piteşti, a atins altitudinea de 1 000 m, în cadrul unui concurs de la Someşeni Cluj, după 62’ de zbor (cu doar 4’ mai puţin decât recordul mondial din acea vreme), folosind un aeromodel cu „motor de cauciuc”. Prima competiţie internaţională de aeromodele este considerată „Ceferiada balcanică” din 1939, organizată de Asociaţia Aviatică CFR, la care au participat sportivi din Bulgaria, Grecia, Turcia, Iugoslavia, con-structorii români situându-se printre protagoniştii acestei competiţii. Activitatea oficială se întrerupe în timpul celui de-al doilea război mondial, ea fiind reluată după 1950, perioadă în care sportul se afla în plin proces de reorganizare. Se înfiinţează cercuri de aeromodelism în principalele oraşe, în şcoli şi asociaţii. Preocupările aeromodeliştilor sunt îndreptate, iniţial, spre construirea de micromodele, denumite astăzi *modele de interior (indoor)* – clasa FID, precum şi a aparatelor specializate în două categorii de zbor: liber şi captiv. În anul 1950, se organizează primul CN de micromodele, unde se înregistrează 8 recorduri naţionale, stabilite de Otto Hints, Alex. Bedö, Ştefan Benedek, Iosif Ujvari, Ioan Uvegheş (toţi din Cluj) şi Andrei Budai din Târgu Mureş, câte un record, precum şi Ernest Kiss din Cluj cu 2 recorduri. Campioni naţionali au fost Andrei Budai şi Ioan Uvegheş. Tot în 1950, Ionel Georgescu (ASPTT) construieşte un model care s-a menţinut în aer 3h15’, timp care depăşea recordul naţional de durată la aeromodele planoare (Ştefan Benedek – 1h14’), precum şi recordul mondial deţinut de elveţianul Trangott Haslach (2h21’6’’ – stabilit la 4 iunie 1944). Reprezentanţii de seamă ai aeromodelismului au contribuit la relansarea acestei ramuri şi a modelismului în general. Printre aceştia se numără: Anania Moldoveanu (CEA Câmpina), care stabileşte o suită de 7 recorduri în perioada 1951-1955, cu unele aparate construite după concepţie proprie; Georges Craioveanu (CEA Câmpina), cu 4 recorduri (1953-1955) şi precursor

al aeromodelelor radiocomandate; Ion Bobocel, Ioan Radu, Otto Hints şi alţii, care au realizat, de asemenea, recorduri cu modele originale. Printre cei cu realizări deosebite s-au aflat şi soţii Elvira şi Ştefan Purice, acesta din urmă stabilind în 1962 şi 1963 două recorduri mondiale la aeromodele monoplane cu motor mecanic, fiind distins cu titlul de Maestru Emerit al Sportului. Federaţia organizează CN de seniori, juniori I şi juniori II, la care participă sportivi din peste 40 de secţii şi cercuri, din 28 de oraşe. Din 1956, se participă la Criterii europene şi CE, printre primii medaliaţi numărându-se Otto Hints şi Anania Moldoveanu. La CM din 1970 şi 1972, Aurel Popa, Otto Hints, Vasile Nicoară obţin medalii de bronz, iar primele titluri mondiale vor fi cucerite în 1982 la clasa F1 D (indoor) de către Aurel Morar (individual) şi echipa Aurel Morar, Aurel Popa şi Nicu Bezman. La CE, primele medalii de aur vor fi cucerite de Anania Moldoveanu (individual) în 1954 şi la echipe de către Crîngu Popa, Gheorghe Guţă şi Marian Popescu în anul 1992. Printre sportivii cu merite deosebite în aeromodelism se mai află: Popa Aurel (3 medalii de aur, 4 de argint și 5 de bronz la CM, 2 de argint și 2 de bronz la CE); Mangalea Corneliu (2 medalii de aur, 2 de argint și 1 de bronz la CM, 2 de argint și 1 de bronz la CE); Popa Crîngu (2 medalii de argint și 3 de bronz la CM, 2 de aur, 1 de argint și 2 de bronz la CE); Amorăriței Dan (2 medalii de aur și 1 de argint la CM, 1 de argint la CE); Morar Alin (2 medalii de aur și 1 de bronz la CM, 1 argint la CE); Drăghici Florian (2 medalii de aur și 3 de bronz la CM, 1 de aur și 2 de argint la CE); Popescu Marian (2 medalii de aur la CM, 3 de aur, 1 de argint la CE); Bozman Nicolae (1 medalie de aur și 1 de bronz la CM); Petcu Daniel (1 medalie de aur la CM, 3 de aur și 1 de argint la CE); Nicoară Vasile (1 medalie de argint și 3 de bronz la CM); Moldoveanu Anania (2 medalii de aur la CE); Guță Gheorghe (1 medalie de aur și 1 de argint la CE).

În perioada 1970-2009, la CM, seniorii au obținut 22 medalii (6 de aur, 6 de argint, 10 de bronz), iar juniorii, în perioada 1991-2000, 36 medalii (13 de aur, 10 de argint, 13 de bronz). La Criteriile şi CE de aeromodele (1956-2009), seniorii cuceresc 22 medalii (7 de aur, 9 de argint, 6 de bronz), iar juniorii (1954-2008), 22 medalii (5 de aur, 9 de argint, 8 de bronz).

Maeştri Emeriţi ai Sportului şi Antrenori Emeriţi. Maeştri Emeriţi ai Sportului şi Antrenori Emeriţi: Nicu Bezman, Ion Bobocel, Otto Hints, Aurel Morar, Crîngu Popa, Eugen Pop şi Marian Popescu, Daniel Petcu; Maeştri Emeriţi ai Sportului: Gheorghe Guţă, Anania Moldoveanu, Vasile Nicoară, Dandu Petrescu, Aurel Popa, Ştefan Purice, Daniel Bîldea, Draghici Florian Aurel; Antrenori Emeriţi: George Arghir, Georges Craioveanu, Paul Bere.

FRMd a organizat următoarele CM și CE de aeromodelism din calendarul FAI: aeromodele indoor - CM Mina Slănic Prahova, în anii ,70, 1982, 1994, 1998, 2000, 2002, 2004 și 2006; CE din 1973, 1991, 1997; aeromodele zbor liber - CE seniori Piteşti (1986), Sibiu (1992), Buzău (2000, 2004), CM juniori Sibiu (1998) și CE juniori Sibiu (2001), Suceava (2005) și Salonta (2009); aeromodele cu orientare magnetică - CM Cluj-Napoca (1991), Turda (2003, 2007) și CE Turda (1996,2000,2006); aeromodele planoare radiocomandate - CM Braşov (1995) şi CE Deva (1999, 2003); aeromodele machete radiocomandate şi captive - CE Suceava (1997); aeromodele radiocomandate cu motor electric - CM Piteşti (2006) și CE Cisnădie (2009); aeromodele elicoptere radiocomandate - CE Piteşti (2002).

Federația Aeronautică Internațională a decernat Federației Române de Modelism „Diploma de Onoare FAI" în anul 2007" pentru că a organizat 36 de CM și CE în România, din care 14 CM și 22 CE, la care a obținut un mare număr de medalii.

NAVOMODELISMUL, sport tehnico-aplicativ care are ca obiectiv proiectarea, construirea şi pilotarea de navomodele (glisoare de viteză, machete, veliere liber lansate, propulsate, teleghidate). Cu toate preocupările care au existat pentru construcţia de nave în miniatură încă din secolul trecut (demonstraţiile din 1894 de la Căldăruşani şi din 1898 de pe lacul Cişmigiu), precum şi mai recent, când Mihai Koteschweller înregistrează o premieră românească, realizând primul navomodel teleghidat din lume, model

experimentat tot pe lacul Cişmigiu, acestea rămân nişte performanţe izolate ale amatorilor din acest domeniu. Un alt moment important, care a contribuit la promovarea navomodelismului a fost consemnat în anul 1935, când în planul de lucru al Comitetului Federaţiei Române de Sporturi Nautice fusese cuprinsă şi această ramură ca "o bună propagandă în materie de sporturi nautice şi aplicaţiuni practice marinăreşti pentru tineret", care să ducă la recrutarea de viitori marinari şi la formarea unei generaţii de susţinători ai marinei naţionale. Din îndemnul generalului adjutant Paul Teodorescu, Ministrul Aerului şi Marinei, s-a constituit *Centrul de navemodele*, unde sub îndrumarea FRSN-ului s-au desfăşurat cursuri teoretice şi practice despre: construcţia modelelor elementare de ambarcaţiuni (arhitectură navală); construcţia modelelor perfecţionate; construcţia machetelor cu pânze şi propulsie mecanică. Cursurile erau fără bani şi urmate de concursuri cu premii. În 1939 şi 1940 navomodelismul s-a practicat printre elevii liceelor din Bucureşti şi ucenicii diferitelor fabrici şi uzine. Pe lacul Herăstrău s-au desfăşurat două demonstraţii, iar la debarcaderul Asociaţiei Sportive *Aeronautică şi Marină* 30 de tineri şi-au prezentat creaţiile. O demonstraţie de lucru practic la atelier s-a făcut şi la pavilionul Aero-Maritim, cu ocazia expoziţiei *Muncă şi Voe Bună*. În perspectiva imediată urma să se înfiinţeze 12 subcentre în diferite oraşe. Această ramură a modelismului cunoaşte o dezvoltare după anul 1950, iar adevărata afirmare se produce după înfiinţarea federaţiei în 1968. Constructorii români s-au evidenţiat în mod deosebit, pe plan internaţional, la grupa machete statice, clasele din grupa teleghidatelor fiind abordate doar sporadic, datorită costurilor foarte ridicate ale aparaturii.

Pe plan intern se organizează CN pentru seniori (navomodele mecanice şi electrice, veliere radiocomandate şi machete), juniori I (navomodele mecanice, electrice şi machete), juniori II (clasa Evoluţie, EK militare, submarine şi viteză). La aceste întreceri, participă 17 secţii din 12 oraşe, printre care ASA şi CS „Sportul Studenţesc" din Bucureşti; Clubul de Modelism şi AS „Marina" din Constanţa; AS „Jiul" Petroşani; AS „Voinţa" Sibiu; AS „Aerostar" Bacău; CS „Oţelul" Galaţi.

În perioada 1981-2008, navomodeliştii români au obținut medalii la 14 ediții ale CM și la 9 ediții ale CE, în intervalul 1992-2009. La seniori, au fost obținute la CM, 195 medalii (17-67-111), iar la CE 226 (30-57-139); juniorii au cucerit la CM și CE 11 medalii (medalii de bronz).

Primele titluri europene s-au realizat în 1994 de Ilie Goga şi Romeu Andrei. La singura participare a juniorilor la CE (1992), Ion Piscati a obţinut medalia de bronz la F3V (teleghidate).

Navomodeliştii (seniori şi juniori) au acumulat la CM şi CE – 232 de medalii (46 de aur, 86 de argint, 100 de bronz). S-au remarcat: Romeu Andrei – 61 de medalii (4 medalii de aur, 16 argint, 10 bronz la CM; 8 aur, 12 argint, 11 bronz la CE), Corneliu Costiniuc – 47 de medalii (7 medalii de aur, 11 argint, 7 bronz la CM; 6 aur, 10 argint, 6 bronz la CE), Ilie Goga – 43 de medalii (4 medalii de argint, 15 bronz la CM; 5 aur, 3 argint, 16 bronz la CE), Marius Cheşcu – 28 medalii (4 medalii de aur, 10 argint, 1 bronz la CM; 5 aur, 7 argint, 1 bronz la CE), Lucian Dan – 24 medalii (3 medalii de argint, 7 de bronz la CM; 2 de aur, 2 argint și 10 bronz la CE), Dan Emilian – 18 medalii (1 medalie de aur și 1 de argint la CM; 2 de aur, 4 argint și 10 bronz la CE), Ion Lăzărescu – unul din promotorii acestui sport - 7 medalii (3 medalii de argint, 4 de bronz la CM), Balca Costin – 2 medalii (1 medalie de aur la CM și CE), Daniela Ciortan – 2 medalii de bronz la CM din 1983.

Maestru Emerit al Sportului şi Antrenor Emerit: Lucian Dan. Maeştri Emeriţi ai Sportului: Romeu Andrei, Corneliu Costiniuc, Marius Cheşcu, Ilie Goga, Ioan Lăzărescu, Helmuth Orban şi Ion Marinescu, Emilian Dan, Alin Artene,Cristian Georgescu, Chibulcutean Ion, Bălca Costinel,Niculina Dan, Cristina Dan, Răzvan Gherga, Ioan Palcea.

Antrenori emeriţi: Gheorghe Aldea, Cristian Mircea, Vasile Petrică, Petrea Zaharioaia.

FRMd a organizat campionate europene de navomodele machete grupa C NAVIGA la Constanţa, în 1995, 2005 și la Timisoara în 2009.

RACHETOMODELISMUL, sport apărut după dezvoltarea pe plan mondial a rachetelor. Obiectivul acestui sport constă în construirea şi lansarea în spaţiu a unor rachetomodele. Deşi ca sport s-a impus mai recent, preocupările pentru lansarea unui aparat de zbor propulsat, prin reacţie directă, au frământat mulţi oameni de ştiinţă din cele mai vechi timpuri. În legătură cu prioritățile privind descoperirile şi realizările din acest domeniu, sunt încă multe păreri şi discuţii con-troversate. Este consemnată existenţa unor documente în arhivele Sibiului, din care reiese rolul important al României în construcţia şi experimentarea rachetelor, datorită lui Hans Conrad şi Ion Românul, care au conceput, iniţial, o rachetă cu 2 trepte. În 1536, au construit o rachetă cu 3 trepte, iar în 1555 una cu 4 trepte, care au fost experimentate cu bune rezultate.

O mare personalitate cu contribuţii remarcabile la dezvoltarea ştiinţei rachetelor şi astronauticii a fost Oberth Julius-Hermann (1894-1989), născut în Sibiu, care elev fiind, la vârsta de 14 ani a construit primul său model de rachetă (vezi Personalităţi).

De asemenea, aportul lui Henri Coandă este de necontestat în acest domeniu. România se află printre promotorii dezvoltării rachetomodelismului, ca sport, pe plan internaţional. Prima lansare cu caracter sportiv la noi în ţară este menţionată în 1959 şi aparţine elevilor Liceului „Nicolae Bălcescu" din Bucureşti. Folosind racheta „Pionier", ei reuşesc o altitudine de 123 m, iar ulterior, cu alte rachete, au depăşit 250 m. O contribuiţie deosebită la dezvoltarea rachetomodelismului a avut-o prof. Ioan Radu din Târgovişte, unul dintre organizatorii primelor concursuri de rachetomodele din ţara noastră (Cupa „Chindia" din 1967), deţinătorul a 16 recorduri naţionale şi a 5 recorduri mondiale, a primului titlul de campion mondial la rachetomodele în 1972, în Iugoslavia şi a unei medalii de argint cu echipa. Este autorul a 4 lucrări de specialitate în acest domeniu şi redactorul revistei „Astronautica", editată din 1968. Printre pionierii acestui sport se mai numără Elena Balo, care, în 1971, realizează două recorduri mondiale şi este medaliată la Criteriul european şi CM din 1972. Valerian Constantinescu, de asemenea, obţine medalia de aur la Criteriul european din 1973, unde prezintă cel mai original rachetoplan, cu aripile pliabile, care s-a ridicat la 200 m altitudine, şi alte 6 medalii la CM şi CE.

Pe plan intern, federaţia organizează CN de seniori şi juniori I la 6 clase/subclase, precum şi la juniori II la 2 subclase. La aceste întreceri participă sportivi din 7 secţii reprezentând 5 judeţe şi municipiul Bucureşti. Municipiul Buzău s-a profilat ca un centru puternic de rachetomodele prin cele 3 secţii (AS „Contactoare", AS „Chimia" şi Clubul elevilor), care, alături de Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative (CSTA) din Suceava, promovează o serie de sportivi valoroşi în loturile naţionale. Rachetomodeliştii au cucerit medalii la 14 ediții ale CM seniori (1972-2008), cu 36 medalii (6-12-18) și la 12 ediții ale CE de seniori (1971-2009) cu 37 de medalii (7-12-18). Juniorii au cucerit 28 de medalii (7-10-11) la CM și 33 de medalii (11-8-14) la CE.

Medaliile de aur au fost obţinute de: Ioan Radu (ASA „Aeronautica" Târgovişte) în 1972; Petre Nicolae (AS „Metalul" Târgovişte) şi Dorin Torodoc (CSTA Suceava) în 1994; echipa CSTA Suceava (Ioan Catargiu, Sorin Zaharoaie, Dorin Torodoc, Petre Nicolae) în 1996, echipa Ioan Catargiu, Antonel Prihotin, Marius Costache – în 1998 și Gabriel Constantinescu - 2008. La juniori, în perioada 1994-2008, au fost medaliaţi cu aur: Florin Raţu, Dragoş Oţelea, Ionuţ Mihalache, Dănuţ Mihalache, Lucian Obrete, Gabriel Halip, Narcis Moroşan, Ion Nedelcu, Răzvan Dragomir, Vlad Feyer, Dan Popa, Mihai Constantinescu. Cele mai multe medalii au fost cucerite de: Gabriel Constantinescu – 19 medalii (12 la CM și 7 la CE); Ion Catargiu – 17 medalii (8 la CM și 9 la CE); Dorin Torodoc - 12 medalii (7 la CM și 5 la CE); Lucian Șercăianu - 9 medalii (6 la CM și 3 la CE); Petre Nicolae - 6 medalii (3 la CM și 3 la CE).

Maeştri Emeriţi ai Sportului şi Antrenori Emeriţi: Ioan Catargiu, Valerian Constantinescu, Gabriel Constantinescu, Lucian Şercăianu. Maeştri Emeriţi ai Sportului: Elena Balo, Marian Coşoveanu, Iosif Kököşi, Petre Nicolae, Ioan N.Radu, Gheorghe Toxin, Gica Constantinescu, Dan Popa, Florica Şercăianu (Nedelcu), Dorin Torodoc, Costache Marius. Antrenori Emeriți: Silvestru Morariu, Ovidiu Nica.

FRMd, în colaborare cu CSTA Suceava a organizat 4 competiţii oficiale ale FAI în România la rachetomodelism: CE în anii 1984, 1988 şi 1993; CM pentru seniori şi juniori în 1998, care a avut o participare record de 275 de concurenţi din 18 ţări şi 3 continente, precum şi CE din 2005 la Buzău, în colaborare cu CSM Buzău.

AUTOMODELISMUL, sport cu caracter tehnico-aplicativ în care practicanţii au ca obiectiv construirea de automodele şi pilotarea lor în competiţii. Aceste vehicule în miniatură se împart în mai multe categorii şi clase, în funcţie de sistemul de propulsie, tracţiune şi cilindree. Literatura de specialitate citează SUA ca una din primele ţări unde au existat preocupări pentru dezvoltarea automodelismului, tot aici înregistrându-se, în 1927, recordul de viteză (275 km/oră). În următorii ani acest sport a pătruns şi în alte ţări, pe toate continentele. Cu toate că au existat amatori şi au apărut lucrări de specialitate încă din 1950 şi 1952, automodelismul nu a cunoscut în România o dezvoltare la nivelul celorlalte ramuri ale modelismului, datorită şi costurilor foarte ridicate ale pieselor şi materialelor specifice, de regulă fabricate în alte ţări. După 1968, se înregistrează o preocupare mai organizată pentru lărgirea ariei de practicare. În 1970 are loc primul CN.

În această perioadă de început, activitatea competiţională internaţională s-a limitat doar la unele concursuri cu caracter zonal. CN se organizează pentru seniori la 4 clase, la captive şi la 7 clase (individual şi echipe), la radiocomandate (RC). Pentru juniori I la 2 clase, la captive şi la 8 clase, la RC, iar pentru juniori II la 3 clase – la RC, în probe individuale. Participă la CN de automodele 16 secţii din 11 judeţe. Printre secţiile cu rezultate mai deosebite la CN s-au remarcat: AS „Voinţa" Arad (cu 5 titluri la seniori şi 10 la juniori în 1997), „Automodel – club", CS „Sportul Studenţesc", ASA şi CS Palatul Copiilor din Bucureşti. Sunt meritorii eforturile pentru promovarea şi afirmarea juniorilor din secţiile CSTA Bacău, CS Oneşti, CSTA Bucureşti şi cluburile elevilor din Vaslui, Hunedoara, Brăila, Cluj, Gorj şi Harghita.

S-au impus, prin rezultatele obţinute la CN, sportivii Fănel Faur (unul din promotorii acestui sport) şi fiul său, Cristian Faur, care au cucerit peste 35 de titluri de campion naţional, precum şi numeroase locuri II şi III la diferite clase din categoria automodelism RC. La CM de Automodele captive de viteză de la Lyon (1995), echipa naţională s-a clasat pe locul 10. Antrenor Emerit: Ion Constantinescu. Faur Cristian a obţinut primele medalii ale României la CE de automodele radiocomandate: medalie de bronz (2004) şi argint (2006).

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Aeromodelismul, una din ramurile larg răspândite în rândul tineretului

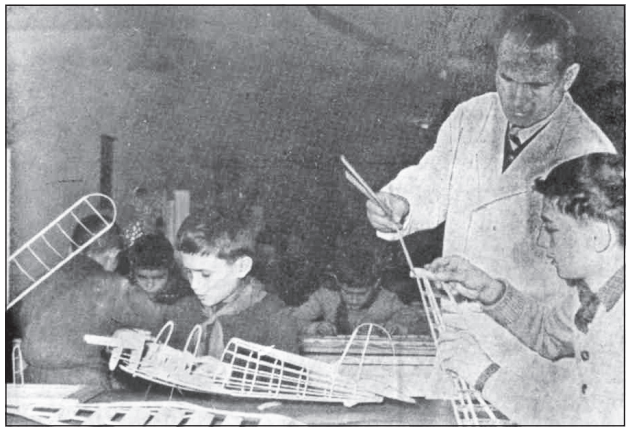

Cunoştinţele privind construcţia aeromodelelor sunt însuşite încă din copilărie

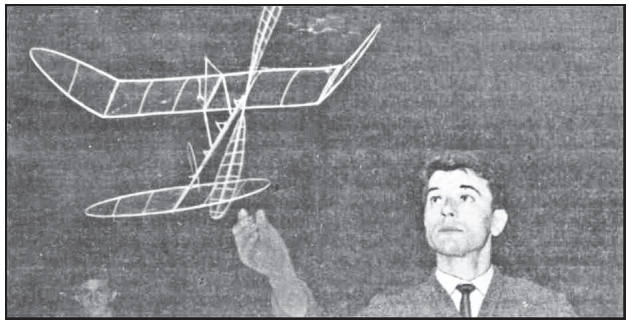

Aurel Morar, un specialist în aeromodele clasa F1D, a cucerit 2 medalii de aur şi 1 de bronz la CM şi 1 de argint la CE

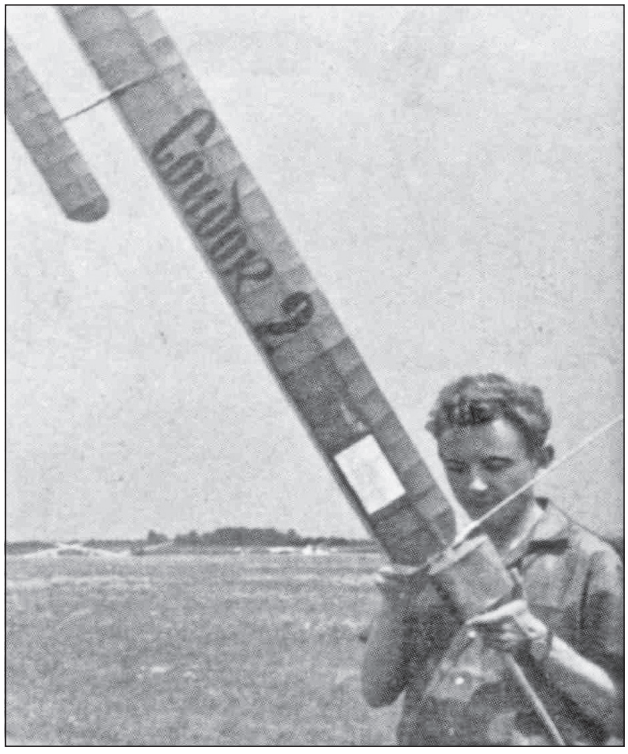

Aeromodelistul Ştefan Purice a realizat în 1962-1963 două recorduri mondiale: de altitudine (3 750 m) şi de durată (3h12') clasa F1F

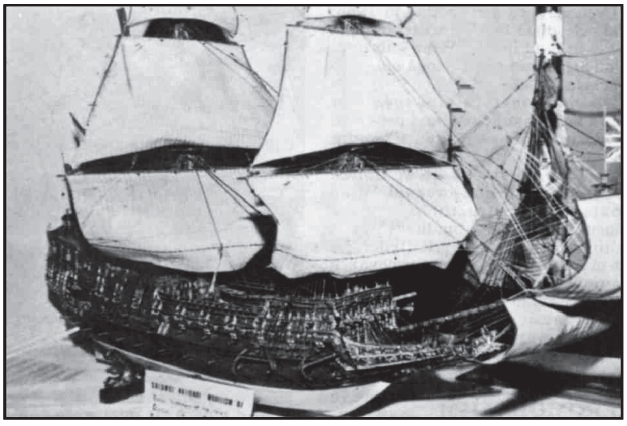

Unul dintre navomodelele expuse la „Salonul Naţional ,87"

Aeromodelistul Ştefan Purice a realizat în 1962-1963 două recorduri mondiale: de altitudine (3 750 m) şi de durată (3h12') clasa F1F

Participanţi la CE de rachetomodele Suceava – ediţia 1984

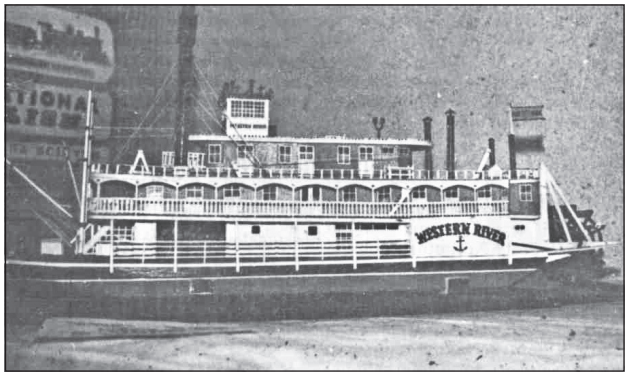

Model de navă fluvială, construit de Gheorghe Pricop

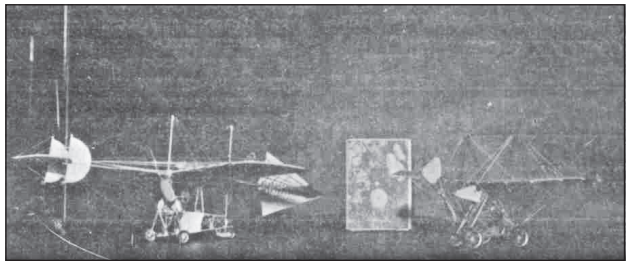

Machetele avioanelor A. Vlaicu II (stânga) şi T. Vuia, construite de modelistul Ion Botezatu

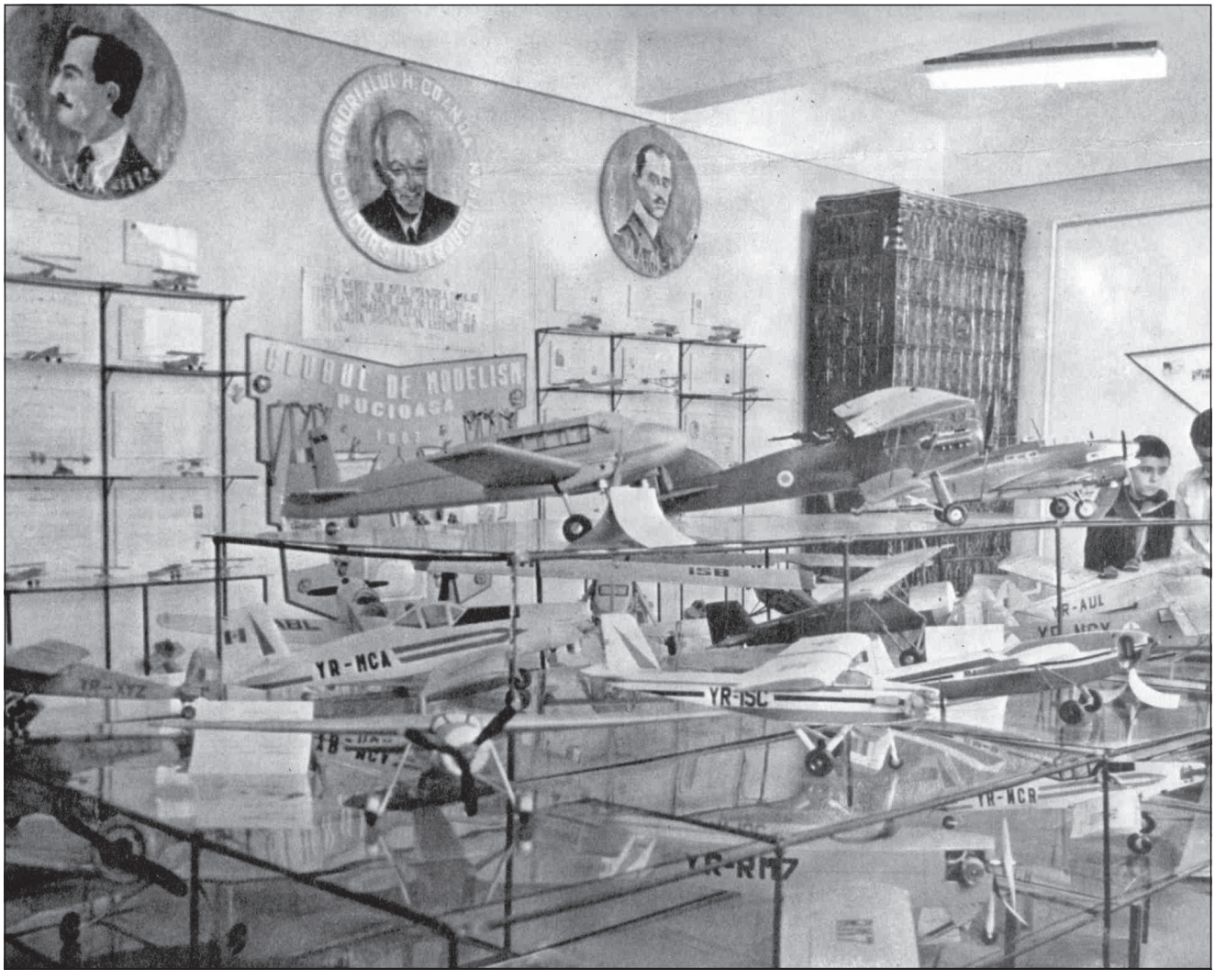

Muzeul de miniaturi aviatice „Henri Coandă” din oraşul Pucioasa

LANSARE DE RACHETOMODEL CLASA S7

CM AERO PLANOARE TURDA 2007

PILOTI DE AEROMODELE RADIOCOMANDATE PLOIESTI 2005

NAVOMODEL LA CE MACHETE CONSTANTA 2005

FIGURI REPREZENTATIVE

ANDREI, ROMEU (1954), n. în Constanţa. Specialist în navomodelism, ofiţer şef mecanic naval. A activat la AS a Institutului de Marină, la Clubul de Modelism Constanţa şi la CS „Farul" Constanţa. Campion naţional la navomodele şi medaliat cu aur la diferite concursuri internaţionale. În perioada 1987-2000, a fost selecţionat în loturile naţionale cu care a participat la 7 CM şi 3 CE, obţinând 28 medalii. La CM a cucerit: 3 medalii de argint la clasa C1 (navomodel machetă cu vele) în 1987, 1989 şi 1997; o medalie de aur şi 3 medalii de argint la clasa C3 (colecţii de navomodele) în 1993, 1997 şi 2000; 2 medalii de argint la clasa C4 (navomodel machetă miniaturi) în 1997; 2 medalii de bronz la clasa C1 în 1991; 2 medalii de bronz la clasa C4 în 1991 şi 1993. La CM din 1998 (Gdansk – Polonia) realizează un buchet de performanţe deosebite: medalie de aur (clasa C3), 2 medalii de argint (clasa C4) şi o medalie de bronz (clasa C1). La CE a obţinut: 2 medalii de aur la clasa C3, în 1994 şi 1995; 3 medalii de argint la clasa C4, una în 1994 şi 2 în 1995; 2 medalii de bronz la clasa C1, în 1994 şi 1995; o medalie de bronz la clasa C3, în 1995. La CE din 1999 cucereşte o medalie de aur (C3A), una de argint (C4A) şi una de bronz (C4A). La CE 2003, a obținut o medalie de aur, una de argint și una de bronz; la CM 2004, o medalie de aur și 2 de argint; CE 2005 2 medalii de aur, 2 de argint, 1de bronz, CM 2006 o medalie de aur, 2 de argint, CE 2007 2 medalii de aur, 2 de argint, CM 2008 1 medalie de aur, 3 de argint, 1 de bronz, CE 2009 1 medalie aur, 4 argint. Palmaresul său cuprinde 61 de medalii, din care 30 la CM (4-16-10) și 31 la CE (8-12-11). Membru în Comisia tehnică a FRMd.Maestru al Sportului şi Maestru Emerit al Sportului. Calificat ca antrenor şi arbitru în ramura navomodelismului. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

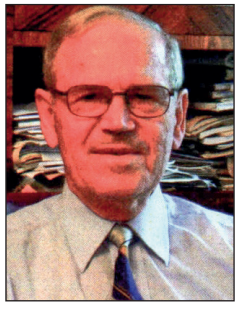

ARGHIR, GEORGE (1937), n. în Broșteni, jud. Vrancea. Profesor doctor inginer. A absolvit Facultatea de Mecanică din cadrul Institutului Politehnic Cluj, Facultatea de Fizică - Universitatea Cluj, Facultatea de Fizică - Universitatea București și doctoratul la Universitatea Notre Dame, Indiana, SUA. În 1955, a devenit instructor de aeromodele format la Centrul Experimental de Aeromodele din București. Ca absolvent al Școalii de antrenori de pe lângă IEFS București, în 1972, a obținut calificarea de antrenor de aeromodele. Ca sportiv aeromodelist, a fost legitimat la: Știința Cluj (1951-1955), *Staţiunea Experimentală de Aeromodele* Cluj (1955-1961), *Tehnofrig* Cluj (1961-2002), CS *Politehnica* Cluj (din 2002). Ca senior a obținut 10 titluri de campion național la individual și 10 pe echipe. A fost selecționat în lotul național de 9 ori. A activat de 8 ori la lotul național de seniori și

juniori. A obținut medalia de bronz la CE aeromodele planoare Cehoslovacia 1992 și medalia bronz la CM Polonia 2001, precum și 5 locuri 1-3 în Cupele Mondiale. Membru al Biroului federal, vicepreședinte al Federatiei și președinte al Comisiei de Aeromodelism timp de 4 ani. Maestru al Sportului (1970). Antrenor Emerit (1995).

BĂLĂCEANU-STOLNICI, CONSTANTIN (1849-1934), n. în Viena, fiul marelui logofăt Iancu Bălăceanu şi al baroanei Maria Ştefania du Mont de Beaufort. Voluntar în războiul de Independenţă (1877-1878). Senator conservator, membru fondator şi apoi vicepreşedinte al Jockey-Clubului Român. Inventator în diverse domenii: televiziune, foraje petroliere, construcţii de submarine (plecând de la modelul lui Buchnel), perfecţionarea fonografiei. Cele mai originale cercetări le-a întreprins în domeniul aeromodelismului, construind aeromodele în 1895. Iniţial, creează un model „Canard", cu cârma în faţă. Ulterior, a construit un aeromodel atestat în Ţara Românească. La Stolnici s-au mai păstrat resturi ale acestor două modele. CBS poate fi considerat unul din promotorii aeromodelismului şi aviaţiei naţionale.

BALO, ELENA (1939), n. în Deva. Funcţionară. A debutat la Clubul „Voinţa" din Deva. Acti-vitatea ei nu poate fi despărţită de a celorlalţi membri ai familiei, întrucât soţul său, Ladislau Balo, maestru al sportului, şi fiica lor au aceeaşi preocupare comună, aeromodelismul. În 1971, la Dubnica cucereşte titlul de campioană europeană la rachetomodele. Tot în 1971, a realizat performanţe de nivel mondial, atât la rachete cu paraşuta, cât şi la rachetoplane. Sportivă fiind, a îndrăgit şi meseria de antrenoare, conducând, alături de soţul său, activitatea cercului de modelism de la Casa Pionierilor din Deva. La CM de la Vrsac (Iugoslavia), din 1972, a ocupat locul II în proba pe echipe la clasa S3A. Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului.

BEZMAN, NICU (1936-2004), n. în Galaţi. Aeromodelist. A activat ca sportiv şi antrenor, începând din 1966, la CS „Oţelul", iar din 1972, la CS Universitar din Galaţi. A funcţionat ca antrenor la Palatul Copiilor din Galaţi. Ca sportiv, a obţinut 9 titluri de campion naţional la aeromodele. În 1982, a fost selecţionat în echipa naţională cu care a obţinut titlul de campion mondial la clasa F1D. Este unul din promotorii dezvoltării modelismului în judeţul Galaţi şi pe plan naţional. În cei peste 30 de ani de activitate la cele 2 cluburi, reuşeşte să cucerească cu sportivii săi 82 de titluri naţionale, 5 medalii de aur la concursuri internaţionale, 2 cupe ale României la micromodele şi alte trofee. A promovat în loturile naţionale 16 sportivi. Între 1978-1986, a activat ca antrenor la loturile naţionale de radiocomandă, zbor liber şi micromodele, aducându-şi contribuţia la afirmarea pe plan internaţional a modelismului, clasa micromodele. Între aceste succese se înscrie şi titlul mondial din 1982, la clasa F1D, prin A. Morar, A. Popa, N. Bezman, precum şi performanţele unor sportivi, ca: V. Nicoară, C. Mangalea, D. Voinescu şi alţii. Între 1980-1986 a fost membru în Comisia Centrală de Aeromodele. A oficiat ca arbitru internaţional la unele CM şi CE, între 1992-1998. Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit.

BÎLDEA, DANIEL (1987), n. în Pitești. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS, din cadrul Universității Pitești. Antrenor de modelism, absolvent al ȘNFPA. Activează ca director tehnic la SC Romwaclea Grup SRL. Practicant al aeromodelismului de performanță, specializat în clasa FIE (aeromodele planoare cu orientare magnetică). Și-a început activitatea sportivă la 11 ani, fiind legitimat la CS *Arpechim* Pitești (1998-2007), antrenor Marian Popescu. Din anul 2007, activează la *CSU* Pitești,

sub îndrumarea aceluiași antrenor. A obținut 16 titluri de campion național la juniori și 3 la seniori. Component al loturilor naționale de juniori și seniori. Toate performanțele sale internaționale au fost obținute la aeromodele clasa FIE. Ca junior, a participat la CM de aeromodele din: 2001 (Polonia) – medalie de aur cu echipa; 2003 (România) - argint cu echipa; 2005 (Slovacia) – argint la individual și bronz cu echipa. La CE de aeromodele juniori din 2002 (Slovacia) - medalie de aur cu echipa, iar la ediția din 2004 (Cehia) - două medalii de argint la individual și cu echipa. A participat la CE de aeromodele pentru seniori din 2008 (Germania) și la CM din 2009 (Germania), unde a obținut, cu echipa, două medalii de argint. A câștigat două Cupe Mondiale la juniori. Maestru al Sportului (2002) și Maestru Emerit al Sportului (2009).

BOBOCEL, ION (1917- 2010), n. în Ploieşti. Instructor de zbor. Atras încă din tinereţe de tehnică, de sporturile aviatice şi de aeromodelism în special, pe parcursul anilor a îndeplinit următoarele funcţii principale: instructor de aeromodelism în cadrul ARPA din oraşul Piteşti (1937-1939); şef de laborator la Centrul Naţional de Aeromodele pe lângă Direcţia Aviaţiei Civile – DAC din Bucureşti (1939-1945); comandantul Centrului de Aeromodele al DAC din Câmpina (1948-1949); şeful secţiunii de aeromodele din Comisia Centrală a Aviaţiei Sportive de pe lângă OSP (1950-1952); şeful secţiei aeromodele din AVSAP (1954-1957) şi din cadrul FAR (1966-1968); secretar general al FRMd – FRM (1968-1978). A activat ca sportiv în cadrul ARPA din Piteşti şi Câmpina, precum şi la CSTA din Bucureşti. A adus o contribuţie deosebită la dezvoltarea modelismului în ţara noastră, numărându-se printre primii realizatori de proiecte şi constructori de modele speciale (motomodele, hidromodele, modele de cameră şi automodele R/C), modele originale cu care a stabilit, în premieră, o serie de recorduri naţionale. În perioada 1969-1975 a îndrumat pregătirea sportivilor din loturile naţionale de aero şi navomodele. Ca secretar general al FRMd, are meritul de a fi pus bazele dezvoltării ramurilor modelismului, creşterea ariei de practicare a acestora, lărgirea activităţii competiţionale interne şi internaţionale. Încă din 1966 a avut o contribuţie însemnată în proiectarea şi construirea de kartinguri, activitatea în această ramură a sportului, oficializată şi integrată în FRM în 1969, înregistrând rezultate semnificative. A mai contribuit, în 1949, la proiectarea şi construirea primelor ambarcaţiuni din placaj în cadrul atelierului nautic Floreasca. În calitate de arbitru, a oficiat la numeroase competiţii ale ramurilor modelismului. În perioada 1968-1978, a activat ca membru delegat – reprezentant în CIAM din cadrul FAI. Pentru activitatea sa deosebit de apreciată în subcomisia educaţie-informare, a fost desemnat, în 1971, ca reprezentant al acesteia pentru Europa de est. Ca o recunoaştere a contribuţiei sale la dezvoltarea modelismului în ţara noastră, a fost ales preşedinte de onoare al FRMd, iar FAI i-a acordat, în 1995, Diploma „Paul Tissandier" pentru servicii în aeronautică şi sporturi aviatice. Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit la aeromodelism.

CATARGIU, IOAN (1957), n. în Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava. Rachetomodelist. Ca sportiv a activat, începând din 1976, la Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Suceava. Din 1978 este antrenor – profesor maistru, cu gradul didactic I – la Clubul Elevilor (fosta Casă a Pionierilor) din Câmpulung Moldovenesc, iar din 1992 funcţionează şi ca antrenor pentru juniori la Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Suceava. În perioada 1983-1996, a obţinut 8 titluri de campion naţional şi 2 recorduri naţionale la rachetomodele. Selecţionat de 13 ori în loturile naţionale de rachetomodele, a participat la 11 CM şi CE, la 7 dintre acestea obţinând medalii. La CM de rachetomodele a obţinut: medalia de argint, în 1985, la clasa S3A pe echipe; medalia de argint, în 1987, la clasa S3A

individual; medalia de argint, în 1990, la clasa S1B pe echipe; medalia de aur la mondialele din 1996 la clasa S3A pe echipe. La CM din 1998, a cucerit medalia de aur cu echipa şi argint la individual, ambele la clasa S1B şi o medalie de bronz cu echipa, la clasa S3A. La CE a avut următoarele rezultate: în 1984, 2 medalii de aur la clasa S4C la individual şi pe echipe şi medalia de bronz la clasa S3A la individual; în 1988, medalia de argint la clasa S3A pe echipe; în 1991, medalia de bronz la clasa S1A pe echipe; în 1993, medalia de argint la clasa S4B la individual; în 1995, la clasa S4B, s-a clasat pe locul V cu echipa. La Balcaniada din 1995, din Turcia, obţine 3 medalii de aur, una de argint şi una de bronz. A mai obținut rezultate deosebite: la CM din 2002 (Sazena - CZE) medalie de argint cu echipa, clasa S3B; 2004 (Deblin - POL) medalie de bronz în aceeași probă; 2006 (Baikonur - RUS) medalie de argint în proba pe echipe clasa S3A și la CE din 2001 (Ankara) medalie de bronz cu echipa S3B; 2003 (Sremska Mitrovica – S&M) medalie de bronz cu echipa la clasa S4B. A funcţionat ca antrenor principal al federaţiei pentru rachetomodele clasice juniori, perioadă în care a contribuit la cucerirea a 4 medalii de aur, 4 de argint şi o medalie de bronz. Astfel, la CE de juniori din 1995, cu sportivii legitimaţi la Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Suceava, de a căror pregătire s-a ocupat, a obţinut 2 medalii de aur la rachetomodele clasa S4B la individual – F. Raţu şi pe echipe – F. Raţu, I. Miron, E. Prihotin, şi medalia de argint la clasa S3A, cu aceeaşi echipă. La CM de juniori din 1996, sportivul M. Costache de la AS „Contactoare" Buzău, de a cărei pregătire a răspuns în cadrul lotului, a cucerit medalia de argint la rachetomodele clasa S4B la individual. La CM din 1998, juniorii pregătiţi de el au obţinut un număr record de medalii: Gabriel Halip, medalia de aur la clasa S1B individual şi, împreună cu Narcis Moroşan şi Ion Nedelcu, medalia de aur pe echipe. Florin Raţu - medalia de argint la clasa S6A şi împreună cu echipa Alexandru Torodoc şi Adrian Apostol - medalia de argint. La CM din 2000, juniorii de la CSTA Suceava: Dragoş Checheriţa, Narcis Moroşan şi Alexandru Torodoc, au obţinut medalia de bronz la clasa S4B. Din 1992, este membru în Comisia de Rachetomodele a FRMd. Inventator de rachetoplanoare şi rachete cu paraşută pentru categoria juniori. Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

CHEŞCU, MARIUS (1965), n. în Sibiu. Inginer, absolvent al Facultăţii de Mecanică (secţia nave) din Galaţi. Practicant al modelismului de performanță, specializat în navomodele. Legitimat la AS „Voinţa" Sibiu. A obţinut peste 10 titluri de campion naţional la navomodele machete. Începând din anul 1987, a fost selecţionat permanent în loturile naţionale, participând la toate CM şi CE. Este sportivul care, în 1989, obţine la concursul internaţional de navomodele din Cehoslovacia prima medalie de aur pentru navomodelismul românesc. Până în anul 2009, a cucerit la CM şi CE 28 de medalii, din care 15 la CM (4-10-1) și 13 la CE (5-7-1). Specializat în navomodele machete miniaturi (clasa C4), realizează la CM următoarele rezultate: 1987 (Franţa), medalie de argint; 1989 (Germania), 2 medalii de argint; 1993 (Cehia), medalie de argint; 1997 (Elveţia), o medalie de aur şi una de bronz; 1998 (Polonia), medalie de argint; 2000 (Belgia), medalie de aur; 2002 (Hanovra), o medalie de aur, una de argint; 2004 (Chateaulin) 2 medalii argint; 2006 (Dubrovnic), o medalie de aur, una de argint; 2008 (Jablonec) o medalie de argint. Tot la aceeaşi clasă, cucereşte la CE din 1994 (Ucraina), medalia de argint și 1995 (România), 2 medalii de argint. La CE din 1999 (Spania) obţine 2 medalii de argint la clasele C2A şi C4B; 2001 (Kromeritz) o medalie de aur și una de bronz; 2003 (Gdansk), 2 medalii de argint; 2005 (Constanța), 2 medalii de aur; 2007 (Kavarna), o medalie de aur; 2009 (Timișoara), o medalie de aur. Ca arbitru de categorie naţională, a oficiat la toate campionatele naţionale, iar din 1995, de când a primit şi calificarea de Arbitru internaţional NAVIGA, a fost programat şi la unele

competiţii oficiale. Activează ca profesor de navomodele la „Clubul copiilor şi elevilor” din Cisnădie. Maestru al Sportului (1987) şi Maestru Emerit al Sportului (1990).

CIORTAN, LEONTIN(1938), n. în Constanța. Proiectant în minerit la Petroșani. Antrenor de navomodelism și sportiv de performanță. A obținut Brevetul de instructor de navomodelism în 1955 de la AVSAP, iar în 1967 titlul de antrenor. A fost legitimat la CS *Jiul* Petroșani (din 1955) și apoi la CS *Minerul* Aninoasa. A construit prima bază de navomodele de viteză și evoluție din țară la Petroșani, care a găzduit 35 de ani CN până când a fost retrocedată. Ca sportiv, a obținut 150 de titluri de campion național și 30 de recorduri naționale, iar ca antrenor , timp de 43 de ani, a câștigat de mai multe ori titlul de campioană cu echipa pentru cluburile din Petroșani și Aninoasa. Fetele lui, Daniela și Cristina, în perioada junioratului, au obținut locurile II și respectiv III la CE de navomodele de la Stara Zagora (BUL) în 1983. A format și promovat zeci de sportivi juniori din Valea Jiului în loturile naționale. Este de 20 de ani membru al Biroului federal, timp de 16 ani președinte al Comisiei de Navomodelism, iar 4 ani vicepreședinte al federației. Cetățean de Onoare al municipiului Petroșani și al orașului Aninoasa. Maestru al Sportului (1972). Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa a II-a (2004).

CONSTANTINESCU, GABRIEL (1966), n. în Buzău. Inginer constructor de maşini. Absolvent al Facultăţii de Tehnologia Construcţiilor de Maşini din cadrul Institutului Politehnic din Bucureşti. Constructor de aeromodele şi rachetomodele machete. A activat ca sportiv şi antrenor la AS „Chimia” Buzău. A obţinut 11 titluri de campion naţional şi a fost selecţionat de 18 ori în loturile naţionale. Antrenor la lotul naţional de rachetomodele machete şi constructor de motoare. La CM a obţinut 12 medalii (1-5-6), iar la CE 7 (0-2-5). A participat la 3 CM şi la 2 CE, obţinând 6 medalii şi mai multe clasări în primele 6 locuri. În 1981, la CM (Cehoslovacia), a intrat în posesia medaliei de argint la clasa S6A şi a medaliei de bronz la clasa S3A, în probele pe echipe, iar în 1995 la CE (Sremska Mitrovica), a câştigat medalia de argint la clasa S7 şi s-a clasat pe locul VI la clasa S5C, tot cu echipele. La CM din 1994 (Polonia), a ocupat locul III, clasa S7 – echipe şi locul IV cu echipa la clasa S5C, iar la „mondialele” din 1996 (Slovenia), a cucerit medalia de bronz la clasa S7 pe echipe şi două locuri VI la clasa S5C pe echipe şi S7 individual. La CM din 1998 (România), medalia de argint pe echipe, la clasa S7, iar la CM din 2000 medalia de bronz pe echipe la clasa S7. La CM 2002 (Sazena), a obținut 2 medalii de argint la individual și cu echipa la clasa S7 și medalia de bronz la clasa S5C; la CM 2004 (Deblin), a cucerit medalia de argint clasa S7 echipe și medalia de bronz la S5C echipe; CM 2006 (Baikonur) medalia de bronz clasa S5C echipe. La CM 2008 (Leyda) a cucerit medalia de aur individual la rachetoplanor S4A, iar fiul său, Mihai, a obținut titlul de campion mondial la juniori, clasa S9A girocopter. În 1997, la Jocurile Mondiale Aeronautice, organizate în Turcia, în care a fost inclus şi CE de rachetomodele, s-a clasat, pe echipe, pe locul V la clasa S5 şi pe locul VI, la clasa S7. La CE 2007(Kosice) a obținut medalia de bronz la S7. A avut o contribuţie importantă la afirmarea tinerilor rachetomodelişti selecţionaţi în loturile naţionale. Maestru al Sportului, Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit (2009).

CONSTANTINESCU, GICA (1968), n. în Vâlcelele, jud. Buzău. Inginer energetician. Practică rachetomodelismul de performanță la clasele de machete zburatoare S7 și machete de altitudine S5C (din 1996) la CS *Chimia* Buzău, unde s-a pregătit cu antrenorii

emeriți Constantinescu Valerian, până în 2004 și în continuare cu Constantinescu Gabriel. La CM din 2002 obține o medalie de argint la clasa S7 și o de bronz la clasa S5C, în proba pe echipe; în 2004 (Deblin) locul III pe echipe la S5C; 2006 (Baikonur) locul III pe echipe la S5C. La CE din 2001 (Ankara), a obținut locurile II și III la clasele S7 și S5C pe echipe, în 2005 (Buzău) locurile III individual și II echipe la clasa S7, în 2007 (Kosice) și 2009 (Irig) locul III pe echipe la clasa S7. A mai obținut și o medalie de argint la individual în Cupa Mondială de Rachetomodele (2005) clasa S7. Maestră a Sportului (2001). Maestră Emerită a Sportului (2006).

CONSTANTINESCU, VALERIAN (1933-2004), n. în Buzău. Tehnician chimist. A activat ca sportiv şi antrenor voluntar la secţia de modelism a AS „Chimia" Buzău. În perioada 1968-1996, a obţinut numeroase titluri de campion naţional la rachetomodele şi a stabilit noi recorduri în această ramură a modelismului, dovedindu-se un iscusit constructor de motoare şi rachetomodele. A activat ca antrenor la loturile naţionale de seniori şi juniori, în perioada 1970-2000, fiind totodată şi sportiv de performanţă. În cei peste 20 de ani, de când este implicat în construcţia rachetomodelelor, a participat la 2 CM şi la 5 CE, obţinând 7 medalii. În 1973, în Cehoslovacia, la Criteriul European (asimilat cu CE) a cucerit medalia de aur, la clasa S5C. Aici a prezentat cel mai original racheto-plan, cu aripile pliabile, care s-a ridicat până la 200 m altitudine. La celelalte 4 CE la care a mai participat, a înregistrat următoarele rezultate: argint la clasa S6A pe echipe, în 1981, în Bulgaria; bronz la clasa S5 pe echipe, în 1988, în România; argint la clasa S5C individual, în 1993, în România; argint la clasa S7 pe echipe, şi locul VI la clasa S5C pe echipe, în 1995, în Slovacia. În 1974, la CM din Cehoslovacia şi la cele din Ucraina din 1990, a câştigat câte o medalie de bronz la clasa S5C pe echipe. Ca antrenor a pregătit mulţi juniori la clasele de rachetomodele, machete S5C şi S7 care au luat numeroase medalii pe echipe şi individual la CM şi CE: Ionuţ Mihalache – 2 medalii de aur, una de argint şi una de bronz la CM din 1994, 1996 şi la CE din 1995; Dănuţ Mihalache – un aur, un argint şi un bronz la CE din 1995 şi CM 1996; Dan Popa – o medalie de aur şi două de argint la CM din 1998; Vlad Feyer – aur şi argint la CM din 1998; Răzvan Dragomir – o medalie de aur şi 2 de argint la CM din 1998; Lucian Obrete – aur, argint şi bronz la CM 1996; Dragoş Oţelea – aur şi bronz la CM 1994; Eugen Popescu – o medalie de argint la CE din 1995; Ionuţ Brânză şi Radu Georgescu – câte o medalie de argint la CM 2000. Arbitru internaţional la rachetomodele. A desfăşurat o bogată activitate în calitate de membru în Comisia de rachetomodelism a federaţiei. Regele Juan Carlos al Spaniei i-a conferit o medalie de aur, pentru sprijinul acordat Aeroclubului Spaniei în dezvoltarea rachetomodelismului. Maestru al Sportului şi Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia Națională pentru Merit clasa a III-a (2002).

CONU, MARIUS (1952), n. în Roșiori de Vede, jud. Teleorman. Subinginer, absolvent al Facultății de Transporturi, secția automobile subingineri, din cadrul Institutului Politehnica București (1972-1975). Absolvent al Școlii de ofițeri în rezervă, Lipova (1975-1976), al Cursului de formare în tehnica încheierii și derulării contractelor de comerț exterior la MCECEI (1976) și al Cursului de perfecționare în asamblarea flapsurilor aeronava BAC-111, la British Aviation Corporation and Aviation Tools Corporation din Anglia. Activitate profesională: Uzinele *Roman* Brașov - subinginer proiectant (1975-1976); Intreprinderea de Comerț Exterior *Auto-Dacia* București - serviciul export autoturisme de oraș și asistență tehnică (1976-1978); *Automecanica* București - subinginer proiectant autovehicule speciale cu destinație civilă și militară (1978-1981); Intreprinderea *ROMAERO* București - atelier proiectare

elemente structură și subansamble pentru aeronava Rombac-111 (1981-19991). Din 1991 și-a desfășurat activitatea în cadrul Federației Române de Modelism, în funcția de secretar federal. În această calitate a contribuit semnificativ la orientarea și organizarea activității în cele 4 ramuri de bază ale modelismului. În perioada 1992-2009, a participat ca organizator, director de concurs și membru în juriile FAI la 38 de CM și CE organizate în România. Arbitru internațional FAI la CM și CE de aeromodele machete clasa F4C (1995 - Polonia; 1996 - Franța; 2003 - Austria; 2008 - Polonia; 2009 - Norvegia). Membru al Comisiei de machete zburătoare F4 din cadrul FAI - CIAM. Delegat alternativ la Adunările generale și ședințele de Birou ale FAI - CIAM, Paris și Lausanne, în perioada 1993-2009. Prin implicarea sa în realizarea acțiunilor tehnice și organizatorice al FRM ale județelor, cluburilor și ale sportivilor a contribuit la realizarea de către sportivii practicanți ai celor 4 ramuri ale modelismului a unor rezultate de prestigiu, pe plan internațional. În perioada 1992-2008, aceștia au cucerit 186 medalii (25 de aur, 64 de argint și 97 de bronz) la CM de seniori și 222 de medalii (35 - 59 - 130) la CE. Pentru realizările sale, FAI i-a acordat Diploma *Paul Tissandier*. Decorat cu Ordinul *Meritul sportiv clasa a III-a (2004).*

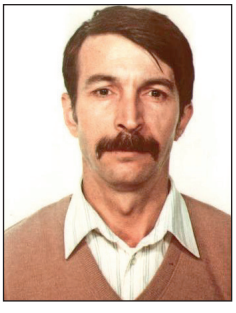

COSTINIUC, CORNELIU (1952), n. în Bucureşti. Ofiţer activ, absolvent al Institutului de Marină. Navomodelist, specialist în machete miniaturi. Arbitru internaţional NAVIGA. A activat la AS „Marina” din Constanţa, apoi la CS „Farul” Constanţa. A obţinut 8 titluri de campion naţional. În perioada 1989-2009, cucerit 47 de medalii, din care 25 la CM (7-11-7) și 22 la CE (6-10-6). La CM de navomodele – clasa C4 (navomodele machete miniaturi) din 1989 şi 1991, a obţinut câte o medalie de argint şi una de bronz, la fiecare ediţie; în 1993, medalii de aur şi de argint, iar în 1997, 2 medalii de argint şi câte una de bronz, la clasele C4 şi C1 (navomodele machetă cu vele). În 1998, la CM de la Gdansk (Polonia) cucereşte 2 medalii de aur (clasa C4), una de argint (clasa C4) şi una de bronz (clasa C1). La CM 2004 (Chateaulin) a obținut o medalie de aur și una de argint, CM 2006 (Dubrovnic) o medalie de aur și una de argint, CM 2008 (Jablonec) 2 medalii de aur. La CE a obţinut la clasa C4 2 medalii de argint şi una de bronz în 1992, 2 medalii de argint în 1994, iar în 1995 o medalie de aur şi titlul continental, o medalie de argint şi una de bronz la clasa C4 şi o medalie de bronz la clasa C1. La CE din 1999 (Spania), cucereşte medalia de argint şi pe cea de bronz cu modele la clasa C4A, iar la CM din Belgia 2000, 2 medalii de bronz, de asemenea, cu 2 modele la clasa C4A. La CE 2003 (Gdansk) a câștigat 2 medalii de aur și una de argint, CE 2005 (Constanta), 2 medalii de aur, CE 2007 (Kavarna), o medalie de aur și una de argint, iar la CE 2009 Timișoara 2 medalii de aur. Maestru al Sportului (1991). Maestru Emerit al Sportului (1994). Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

CRAIOVEANU, GEORGES-NICOLAE (1934), n. în Piatra Neamț. Proiectant. Sportiv şi antrenor de modelism şi deltaplanism. A activat la: Aeroclubul central din Bucureşti – la Centrul Experimental de Aeromodelism, în calitate de instructor (1953-1960); AS „CCA” (1960-1962); AS „Griviţa Roşie”, 1962; FRMd, ca antrenor federal (1968-1977); Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative (1978-1982); Institutul Naţional de Motoare Termice – aeronave ultrauşoare „Aero Delta” Club „ICAR”, între 1983-1986; Institutul Naţional de Cercetare Dezvoltare Turbine – Aeroclubul „Comoti”, între 1996-1997. A cucerit, ca sportiv, 36 de titluri de campion naţional la aeromodele şi 8 titluri la deltaplanism şi motodeltaplanism. A stabilit 16 noi recorduri naţionale la aeromodele şi 5 recorduri la motodeltaplanism şi deltaplanoare. A obţinut titlurile de campion internaţional în Cehoslovacia, Bulgaria şi România la acrobaţie aeromodele. A cucerit peste

30 de cupe şi trofee la aeromodele. În 1974, a fost declarat cel mai bun sportiv al anului. În calitate de antrenor, a promovat peste 30 de sportivi în loturile reprezentative de aeromodele, rachetomodele şi deltaplanism, aducându-şi contribuţia la afirmarea lor. A funcţionat în calitate de coordonator la loturile naţionale, în perioada 1968-1977, la micromodele, contribuind la cucerirea de medalii de aur, argint şi bronz la CM, medalii de aur la aeromodele, la diferite întreceri internaţionale, iar la rachetomodele medalii de aur şi argint la mondiale. Cu toate greutăţile întâmpinate, a perseverat şi a contribuit esenţial la înfiinţarea şi dezvoltarea în teritoriu a deltaplanismului, începând din 1978, prin înfiinţarea de noi secţii şi atragerea de practicanţi ai acestui sport şi organizarea în fiecare an a unor tabere naţionale pentru pregătirea cadrelor. A activat ca antrenor la loturile naţionale de deltaplanism şi motodeltaplanism, reuşind să determine îmbunătăţirea recordurilor naţionale şi participarea la CE şi diferite concursuri internaţionale. Ca instructor de aeromodelism, între 1950-1960, a contribuit la formarea a peste 450 de instructori pentru cluburi şi case de pionieri, iar între 1968-1977 la pregătirea a 175 de antrenori de modelism. A publicat numeroase articole tehnice în revistele: „Tehnium", „Aripile Patriei", „Sport şi Tehnică". A elaborat lucrarea *Lecţii de aeromodelism* – AVSAP, 1954, *Planşe didactice pentru modelism* – CNEFS, 1976. A proiectat pentru execuţie la cluburi, modele de deltaplan (tip „Baby" şi „Danubius") şi motodeltaplan („Carpaţi" – monoplas şi „Patriot" – biplas). A realizat, cu rezultate deosebite, motoraşele de aeromodele CRAG-5 şi IOR-2,5, primele din România cu bujie incandescentă sau de serie pentru aeromodele. A contribuit efectiv la organizarea a peste 200 de mitinguri şi demonstraţii pe stadioane (în 78 de oraşe), filmări în timpul zborului, expoziţii tehnico-aplicative şi alte acţiuni pentru propagarea acestor sporturi. I s-au acordat numeroase premii: Premiul Naţional TAROM, Aeroclubul României, al Ministerului Apărării Naţionale şi altele. Maestru al Sportului. Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

DAN, EMILIAN (1984), n. în Giurgiu. Medic veterinar, absolvent al Facultății de Medicină Veterinară din Timișoara, promoția 2009. Navomodelist clasa C (modele), cu performanțe deosebite pe plan național și internațional. A practicat navomodelismul la Timișoara, sub îndrumarea antrenorului: Lucian Dan, fiind legitimate la AS *Voința*(1996-1997); CSM-AS *Voința* (1998-2001); CSM (din 2002). În CN de navomodele, a obținut 16 titluri de campion la juniori și 7 la seniori. A fost selecționat de 4 ori în lotul național de juniori și de 7 ori în cel de seniori. În CM și CE de navomodele seniori a câștigat 28 de medalii (3 de aur, 8 argint, 17 bronz). La CE a intrat în posesia următoarelor medalii: 1998 (Gdansk-POL) - medalie de bronz C8, C6; 2001 (Krameritz - SVK) - medalie de bronz C6B; 2003 (Gdansk-POL) - 2 medalii de bronz C3B și C6B; 2005 (Constanța) - medalie de argint C3B și 3 medalii de bronz C3D, C6B și C7B; 2007 (Kavarna-BUL) - medalie de aur C6B, medalie de argint C3B, 2 medalii de bronz C3D și C6B; 2009 (Timișoara) - 1 medalie de aur C6B, 3 de argint (C3A, C3B, C5) și 2 de bronz (C3D, C6B). S-a remarcat la CM din 2002 (Hanovra - GER) - medalie de argint C6A și bronz - C3D; 2004 (Chateaulin - FRA) - medalie de bronz C3B; 2006 (Dubrovnik - CRO) - medalie de argint C3B și 2 medalii de bronz C3B și C3D; 2008 (Jablonek - CZE) - medalie de aur al C6B, medalie de argint C3A, 2 medalii de bronz C3B și C6B. Pentru performanțele sale sportive, în anul 2003, i s-a acordat titlul de Maestru Emerit al Sportului.

DAN, LUCIAN (1956), n. în Timișoara. Căpitan de marină, absolvent al Institului de Marină, din Constanța (1982). Antrenor de modelism – specialist în navomodele. Practicant al navomedelismului de performanță. Și-a început activitatea sportivă la 19 ani, fiind legitimat la ASIM Constanța (1975-1983), sub

îndrumarea antrenorului Corneliu Oprescu. A mai activat la CS *Fulgerul* - Liceul de marină Giurgiu (1983-1994), AS *Consing* Giurgiu (1995), AS *Voința* Timișoara (1996-1997), cu dublă legitimare la AS *Voința*-CSM Timișoara. (1998-2001), iar din anul 2002 la *CSM*. La CN de navomodele a obținut 24 de titluri de campion național de seniori și numeroase clasări pe locurile II și III. Peste 25 de selecții în lotul național de seniori. În perioada 1991-2008, a participat la 6 CM unde a obținut 11 medalii (3 de argint și 8 de bronz), iar între 1992-2009 la 7 CE unde a cucerit 14 medalii (2 de aur, 2 de argint și 10 de bronz). A activat ca profesor-antrenor la Liceul de marină din Giurgiu (1983-1994), iar din 1995 la Palatul Copiilor din Timișoara. A îndrumat pregătirea și activitatea tuturor navomodeliștilor din Timișoara care au realizat performanțe deosebite, la CM și CE, între aceștia aflându-se: Emilian Dan – 28 de medalii; Crisitina Dan – 7 medalii; Niculina Dan – 12 medalii; Alin Artene - 8 medalii; Ion Palcea - 6 medalii; Nicolae Pargea - 6 medalii; Răzvan Gherga - 5 medalii; Ion Chibulcutean - 3 medalii; George Popa - 2 medalii. În total, a obținut cu sportivii săi, la CM și CE, 76 de medalii (4 se aur, 21 de argint, 51 de bronz). Pe plan intern, a câștigat, cu aceștia, 108 titluri de campioni naționali, iar în loturile reprezentative a promovat 11 sportivi. În calitate de arbitru internațional – categoria B, a oficiat la numeroase competiții. În perioada 2005-2009, a îndeplinit funcția de vicepreședinte al FR de Modelism și șef al Comisiei de navomodelism. Pentru rezultatele sale deosebite, a primit următoarele distincții: titlurile de Maestru al Sportului (1993), Maestru Emerit al Sportului (1995) și de Antrenor Emerit (1996); titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului Timișoara. Decorat cu medalia *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2007).

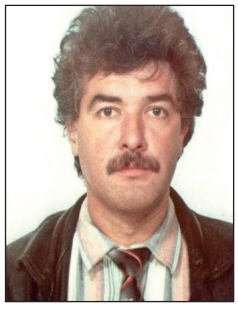

DRĂGHICI, FLORIAN (1958), n. în Bucureşti. Electronist. Aeromodelist. Arbitru internaţional. A activat la AS „Griviţa Roşie”, CSU Ploieşti şi AS „Comoti” Bucureşti. A obţinut 2 titluri de campion naţional. În competiţiile internaţionale de Cupă Mondială, s-a clasat de 5 ori pe locul I, o dată pe locul II şi de 3 ori pe locul III. La CM de aeromodele din 1995, a obţinut medalia de bronz la F1E pe echipe, iar la CE din 1996, a cucerit titlul continental la F1E în proba pe echipe. În 1998, la CE din Polonia, câştigă medalia de argint în proba F1E pe echipe, unde, de asemenea, Adrian Drăghici, fiul său, obţine medalia de argint în proba pe echipe juniori. La CM 2007 (Turda) a obținut medalia de aur pe echipe clasa F1E, împreună cu fiul său Adrian Draghici și cu Marian Popescu. La CM 2009 (Rhön) a intrat în posesia medaliei de bronz pe echipe la F1E. La CE 2002 (Liptovsky Mikulas) a obținut locul II individual la aceeași clasă. Membru în Comisia de Aeromodele a FRMd. Maestru al Sportului.

FAUR, CRISTIAN (1960), n. în Arad. Licențiat în matematică și marketing. Director general la o firmă constructoare de piese pentru automobile în Arad. Practică automodelismul radiocomandat de la vârsta de 4 ani, sub îndrumarea tatălui său, Faur Fănel Vasile, sportiv de performanță și antrenor de automodelism la CSM Arad. Sub culorile acestui club, Cristian a devenit cel mai performant sportiv al țării la automodelele radiocomandate. A obținut peste 200 de titluri de campion național și 25 de recorduri naționale. A fost declarat de 15 ori consecutiv *primul sportiv automodelist al anului*. Pe plan international a obținut locul III la CE 1/12 track în 2004 (Kapfenberg) și locul II la CE 1/10 235 în 2006 (Bourg en Brese), acestea fiind singurele medalii obținute în automodelism din țara noastră. De trei ori locul I Serpent Chalenge în perioada 2006-2008, precum și 50 de locuri I în concursuri internaționale și Grand Prix. Maestru al Sportului (1990). Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa I (2004).

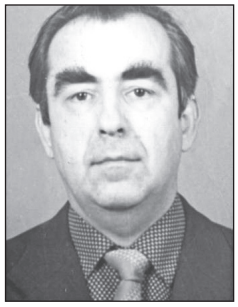

GOGA, ILIE (1931), n. în Bociu, jud. Cluj. Inginer geolog, absolvent al Facultății de Geologie, din cadrul Institutului Politehnic Bucureşti. Navomodelist, arbitru internaţional. A activat la AS „Aeronautica" Bucureşti, între 1980-1988, AS „Dinamo" între 1988-1990, iar din 1991 la Clubul „Sportul Studenţesc". Considerat cel mai prodigios constructor român de navomodele machete, multe dintre acestea medaliate la CM şi CE. Prin construcţiile sale, este deţinătorul unor colecţii de nave istorice, formate din sute de piese. A realizat studii şi o documentare unică asupra navelor primitive şi populare din mările şi oceanele sudului, construind două colecţii unicat în lume, medaliate la CE „NAVIGA". Autor al unor studii, documentaţii şi colecţii de machete ale navelor din mările nordului din Liga Hanseatică, precum şi nave din timpul războiului de secesiune şi nave celebre ale fostului imperiu britanic. Începând din 1980, a obţinut peste 110 clasări pe locurile I, II şi III la CN, numeroase medalii la concursurile internaţionale, 19 medalii la CM (0-4-15) şi 25 la CE (5-3-17). La CM câştigă o medalie de bronz în 1981 la clasa C1 (navomodele machete cu vele), o medalie de bronz în 1987, la clasa C4 (miniaturi), în 1991, o medalie de argint şi 2 de bronz, toate la clasa C4, iar în 1997, o medalie de argint şi 2 de bronz la clasa C4, 3 medalii de bronz la clasa C1 şi 3 medalii de bronz la clasa C3 (colecţii). În 1998, la CM de la Gdansk (Polonia) câştigă 2 medalii de argint (clasa C4) şi 3 medalii de bronz (2 la clasa C1 şi una la clasa C3). La CE obţine: în 1992, 2 medalii de bronz la clasa C3 şi 2 medalii de bronz la C4; în 1994, o medalie de aur la C3, 2 medalii de bronz la C1 şi 2 medalii de bronz la C4; în 1995, 2 medalii de aur şi o medalie de argint la C3, 2 medalii de argint şi o medalie de bronz la C4, 2 medalii de bronz la C1 şi o medalie de bronz la C4D. A mai obținut medalie de bronz în 1999 și câte 2 în 2001 și 2005. Maestru al Sportului (1998). Maestru Emerit al Sportului (1992).

GUŢĂ, GHEORGHE (1950), n. în Mediaş, jud. Sibiu. Aeromodelist. A activat la AS „Gaz Metan" Mediaş. În perioada 1986-1991, a obținut 2 titluri de campion naţional şi a realizat de 15 ori norma de Maestru al Sportului. Între 1986-1993, a fost selecţionat în loturile naţionale de aeromodele. La CE de aeromodele din 1992 (Sibiu), a făcut parte din echipa care, la clasa F1A (aeromodele planor, zbor liber), a câştigat medalia de aur, iar în proba individuală, la aceeaşi clasă, devine vicecampion european. La CM din 1993 (SUA), se clasează pe locul VI în proba pe echipe, la clasa F1A. Din anul 1985, în calitate de arbitru internaţional, a oficiat la mai multe CM, CE şi CB. Maestru al Sportului (1988), Maestru Emerit al Sportului (1992).

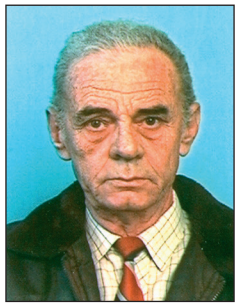

HINTS, OTTO (1929-2009), n. în Târgu Mureş. Profesor de ştiinţe naturale. Sportiv şi antrenor specializat în aeromodele. A activat la CS „Voinţa" şi AS „Lemnarul" din Târgu Mureş. Posesor a 28 de titluri de campion naţional şi 6 recorduri naţionale la aeromodele. Unul din pionierii dezvoltării modelismului în ţara noastră. În perioada 1953-1990, a condus cercul de aeromodele la Casa Pionierilor din Târgu Mureş, desfăşurând o activitate deosebită pentru iniţierea tinerilor în tainele modelismului. Între anii 1949-1978, a fost component al loturilor naţionale la categoriile: propulsoare, motomodele şi micromodele. Ca sportiv, a participat la 5 CE, 5 CM şi 8 concursuri internaţionale, în perioada de început a dezvoltării acestei ramuri în România. În 1949, a participat la primul concurs internaţional în Ungaria, clasându-se pe locul II la planoare şes şi pe locul III la propulsoare. În 1956, la CE de motomodele clasa F1C, obţine medalia de bronz la hidromotomodele, iar în 1958, cucereşte titlul de vicecampion european la F1C. La CM de aeromodele indoor din 1970

(România), intră în posesia medaliei de bronz pe echipe, la micromodele clasa F1D, performanţă pe care o repetă şi în 1972 (Anglia). A primit Diploma *Paul Tissandier*, din partea FAI, în anul 2007. Maestru al Sportului, Maestru Emerit al Sportului şi Antrenor Emerit.

KONTESCHWELLER MIHAI – vezi Federația Română de Radioamatorism

MANGALEA, CORNELIU (1961), n. în Albeşti, jud. Vaslui. Inginer, absolvent al Facultăţii de Transporturi din Bucureşti. Sportiv aeromodelist, specializat în aeromodele indoor clasa F1D. A activat la CSU Galaţi din 1975, de 3 ori campion naţional în perioada 1997-1999. De 11 ori membru al lotului naţional de aeromodele indoor, cu care a câştigat 5 medalii la CM (2-2-1) și 3 la CE (0-2-1). La CM a obținut următoarele rezultate la clasa F1D: 1994 (România) – medalie de argint pe echipe; 1996 – locul IV pe echipe; 2000 (Slovacia) – medalie de bronz; 2002 (Slănic Prahova) – medalie de argint; 2004 și 2006 (Slanic Prahova) – medalii de aur. La CE a cucerit: 1991 (România) – medalie de argint la F1D pe echipe; 1997 (România) - medalie de bronz pe echipe în aceeași probă; 2005 (Suceava) – medalie de argint la clasa F1E pe echipe; 2007 (Belgrad) - medalie de bronz îndividual la proba F1D. A contribuit la perfecţionarea continuă a aeromodelelor indoor clasa F1D, prin metode tehnice originale. Maestru al Sportului.

MOLDOVEANU, ANANIA (1924-2002), n. în Sânpetru, jud. Braşov. Operator chimist. Este considerat unul dintre fondatorii aeromodelismului din România. Debutează în acest sport în 1934. După multă trudă şi încercări, el creează primul motor pulso-reactor cu care doboară, în 1952, recordul mondial cu 206 km/h, record deţinut până atunci de americanul Beker. Câştigător al medaliei de aur la Criteriul European din 1954 (Moscova). În 1957, reuşeşte performanţa de a cuceri titlul de campion european la motomodele cu motor de 2,5 cm. AM deţine şi azi recordul naţional absolut de viteză, cu 267 km/h. Legitimat la CEA „Petrolul" Câmpina, continuă, ca antrenor, să îndrume în acest sport tinerii şi să creeze noi modele. Maestru Emerit al Sportului.

MORAR, AUREL (1938), n. în Târgu Mureş, jud. Mureş. Maistru mecanic. Sportiv, antrenor şi arbitru, specializat în aeromodele. A funcţionat ca instructor sportiv între 1953-1955 şi ca antrenor între 1975-1997. Din 1968 a activat la CS „Voinţa" Târgu Mureş şi a fost campion naţional la individual în 1983 şi 1984 cu echipa „Voinţa" Târgu Mureş. Campion național la individual între 1970-1980 şi cu echipa între 1982-1996. Deține recordul naţional de sală la categoria I (1974). A fost selecţionat în loturile naţionale de micromodele (aeromodele indoor), clasa F1D, în perioada 1975-1994. Dublu campion mondial la micromodele, clasa F1D în 1982, la individual şi în proba pe echipe. La CM, tot la clasa F1D, mai obţine: în 1984 şi 1986 – locul V, iar în 1988 – locul VI pe echipe; în 1990 – medalia de bronz pe echipe. La CE de micromodele, clasa F1D din 1991, cucereşte medalia de argint în proba pe echipe şi se clasează pe locul IV la individual. În perioada 1990-2005, a activat ca antrenor la lotul naţional de micromodele (juniori şi seniori), printre rezultatele obţinute evidenţiindu-se Levente Bölönyi la F1D şi echipa de juniori (Doagă Valentin și Doagă Daniel), care au fost medaliaţi cu aur la individual si echipe la CM din 1994, precum şi Cristian Romonţi, Aurelian Vaida şi Horaţiu Someşanu, medaliaţi cu aur la CM din 1998. La CM din 2000, echipa de juniori antrenată de el (Cătălin Dorobanţu, Horaţiu Someşanu şi Aurelian Vaida) devine campioană mondială, iar Cătălin Dorobanţu, vicecampion mondial. La CE din 1997, Romonti Cristian a obținut locul II individual, împreună cu echipa Papuc Liviu și Vaida Aurelian, au obținut titlul continental, iar Vaida Aurelian s-a clasat pe

locul III individual. La CE din 2005, Sâmpetrean Aurel, Somodi Zoltan și Pop Dan Viorel au obținut medalia de bronz pe echipe. Arbitru internațional de aeromodele. Maestru al Sportului, Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit.

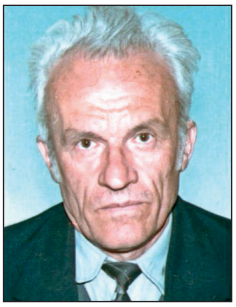

MORARIU, SILVESTRU (1935-2007), n. în Mitocul-Dragomirnei, jud. Suceava. Sportiv specializat în aeromodele şi rachetomodele, arbitru internaţional şi antrenor de modelism. A activat ca sportiv şi antrenor la Clubul Sporturilor Tehnico – Aplicative din Suceava. Campion naţional la aeromodelism viteză 10 cmc şi rachetomodele. Autor al unui record naţional şi mondial la rachetomodele clasa S3C. A făcut parte din echipa naţională care, la CM de rachetomodele din 1972, a cucerit medalia de argint la clasa S3A (rachetomodel cu paraşută). Între 1981-2000, a activat ca antrenor la lotul naţional de rachetomodele, aducându-şi contribuţia la realizarea unor performanţe de prestigiu la CE, prin medalia de aur obţinută în 1984, 2 medalii de argint, în 1988 şi 1993, şi medalia de bronz în 1991, precum și la CM, prin medaliile de argint şi bronz în 1987, aur în 1994 la individual clasa S4B, aur în 1996 pe echipe clasa S3A. Sportivii clubului care au realizat aceste performanţe sunt Dorin Torodoc, Ioan Catargiu, Sorin Zaharioaie. Juniorii Checheriță Dragoș, Moroșan Narcis și Torodoc Alexandru au obținut medalia de bronz la clasa S4B, la CM din Slovacia 2000, iar Brătianu Bogdan, Moroșan Andrei și Vaman Adrian - medalia de bronz clasa S7, la CM de la Baikonur din 2006. A îndeplinit funcțiile de: preşedintele al Clubului Sporturilor Tehnico-Aplicative Suceava; preşedintele Comisiei tehnice de rachetomodele şi vicepreşedintele FRMd. A desfăşurat o activitate susţinută pentru răspândirea rachetomodelismului în România, producând la CSTA Suceava micromotoare cu reacţie şi truse de rachetomodele pentru cluburile participante la CN şi pentru loturile naţionale. Clubul său a fost principalul organizator, alături de federaţie, al celor 3 CE din 1984, 1988 şi 1993, al CM de rachetomodele din 1998 şi al CE de aeromodele zbor liber pentru juniori 2005 și machete radiocomandate şi captive din 1997. Maestru al Sportului. Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia Națională pentru Merit clasa a III-a (2002) și cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

NICA OVIDIU,(1955) n. în Buzău. Antrenor de aero și rachetomodele la Palatul Copiilor Buzău. A practicat modelismul din 1973, la Clubul *Cutezatorii* Buzău, până în 1990, când s-a transferat la CS *Voința* Buzău, iar din 2002 la CSM Buzău. Începând din 1973 a obținut 22 de titluri de campion național și s-a clasat de 20 de ori pe locul al II-lea și de 19 ori pe locul al III-lea în CN de rachetomodelism și aeromodelism. La CE de rachetomodelism a obținut în 2003 și 2009, 2 medalii de bronz la clasele S4B si S7, iar la CM de rachetomodelism o medalie de bronz în 2006 (Baikonur) la clasa S5C. Clasat de mai multe ori pe locurile I-III în etapele Cupei Mondiale. Ca antrenor, a pregătit zeci de juniori de la Palatul Copiilor Buzău și de la alte cluburi, care au obținut peste 100 medalii la CN de rachetomodelism. Juniorii pregătiți de el au obținut 11 medalii la CE (5 aur) și 7 la CM (2 aur). Membru al Comisiei Federale de Rachetomodelism. Arbitru international. A contribuit la organizarea a numeroase concursuri interne și internaționale. Maestru al Sportului (1990). Antrenor Emerit (2004).

NICOARĂ, VASILE (1952), n. în Cozma, jud. Mureş. Inginer, absolvent al Facultăţii de Meca-nică din Galaţi. Sportiv şi antrenor, specializat în construcţia de aeromodele. Între 1968-2000, a activat la CS *Universitar* Galaţi şi la *Voinţa* Târgu

Mureş. Multiplu campion naţional la individual şi pe echipe, recordman naţional la micromodele. Începând din 1970, a fost selecţionat în loturile naţionale. La CM de aeromodele indoor, clasa F1D, câştigă medaliile de bronz pe echipe, la ediţiile din 1972, 1990 şi 2000, iar în 1994 medalia de argint. În 1996, se clasează pe locul IV pe echipe şi pe locul VI la individual. La CE de aeromodele indoor, clasa F1D din 1997, cucereşte medalia de bronz în proba pe echipe şi medalia de argint la individual. Ca antrenor şi component al lotului naţional de seniori, a pregătit echipa formată din Dan Amorăriţei, Corneliu Mangalea şi Aurel Popa care a obţinut medalia de bronz la CM din 2000 și medalia de argint la CE din 2005. A oficiat ca arbitru la numeroase competiţii. Maestru al Sportului şi Maestru Emerit al Sportului.

NICOLAE, PETRE (1961), n. în Târgovişte, jud. Dâmboviţa. Rachetomodelist. A activat la AS *Metalul* Târgovişte între 1977-1995, iar din 1996 la AS *Contactoare* Buzău. Deţine 17 titluri de campion şi 4 recorduri naţionale. A fost selecţionat în loturile naţionale începând din 1979, de peste 15 ori. Medaliat cu aur la numeroase concursuri internaţionale de rachetomodele. În 1984, campion european în proba individuală la clasa S5C, iar la CE din 1993 este medaliat cu bronz, în proba S6A pe echipe. La CM a obţinut medalia de bronz în 1987 cu echipa, la clasa S4B, iar în 1994 devine campion mondial, în proba individuală, la clasa S3A. La Balcaniada din 1995 obţine medalia de argint la S7 şi medalia de bronz la S6A. Din 1992 este membru în Comisia Tehnică de Rachetomodele a FRMd. Maestru al Sportului şi Maestru Emerit al Sportului.

OBERTH, JULIUS - HERMANN – vezi Personalități

POPA, DAN (1984), n. în Buzău. Studii liceale. Antrenor de modelism, absolvent al ȘNFPA. Activează ca secretar personal, în cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii. Practicant al rachetomodelismului de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani (1997), la CS *Chimia* din Buzău. Multiplu campion național și medaliat la CN de rachetomodelism. A reprezentat rachetomodelismul românesc la CM de juniori din: 1998 (Suceava) - medalie de aur clasa S7 și argint clasa S5B cu echipa, bronz individual clasa S5B; 2000 (Liptovsky Mikulas - Slovacia) - argint clasa S7 echipe, bronz individual clasa S7, locul al IV-lea echipe S5B; 2002 (Sazena - Cehia) - argint echipe S7, bronz echipe S5B, locul al IV-lea individual S5B. La CE de rachetomodelism pentru juniori, din 2001 (Ankara-Turcia) – aur clasa S5B și argint clasa S7 în probele pe echipe. Ca senior a participat la CE de rachetomodelism din 2003 (Sremska Mitrovica – Serbia) – aur clasa S7 și bronz clasa S5C cu echipa și locul al IV-lea S7 individual, precum și la ediția din 2005 (Buzău) – argint clasa S7, bronz S5C cu echipa, argint la individual S5C, locul al IV-lea la individual S7. Activează ca profesor – antrenor în cadrul Cercului de aeromodelism/rachetomodelism, în baza unui contract de voluntariat, la Palatul Național al Copiilor. Are calificare de arbitru judecător, calitate în care a oficiat la CN (2006, 2008, 2009) și la CE de aeromodelism - zbor liber din 2004. Pentru rezultatele sale sportive, i s-au acordat titlurile de Maestru al Sportului (1998) și de Maestru Emerit al Sportului (2005).

PETCU, DANIEL (1955), n. în Câmpina. Inginer doctor, şef de lucrări la Universitatea de Petrol şi Gaze din Ploieşti. A activat la AS „Petrolul” Câmpina, „INTEX” Păuleşti şi CSU Ploieşti. Specialist în aeromodele cu orientare magnetică (F1E), este

deţinătorul a 2 titluri de campion naţional. În concursurile internaţionale de Cupă Mondială, s-a clasat de 4 ori pe locul I, de 2 ori pe locul II şi o dată pe locul III, iar în clasamentul general la concursurile de Cupă Mondială s-a clasat pe locul I în 1999,2001,2002 şi pe II în 2000. La CE din 1996 şi 2000, a cucerit împreună cu echipa, de 2 ori, titlul continental la F1E, în 1998 medalia de argint, în 2004, locul I individual. La CM din 2001 a obținut locul III și în 2003 locul I, ambele în proba pe echipe. Membru în Comisia de Aeromodele a FRMd. Antrenor de modelism la CSU Ploieşti. Dintre juniorii antrenați de el la CSU Ploiești s-au remarcat: Horia Selegean cu locul, I echipe clasa F1A și locul III echipe clasa F1B la CM din 1994, iar la clasa F1E, Ioniță Sebastian, locul I echipe și locul III individual la CM 2001,Victor Săliștean locul, I echipe și locul II individual la CE din 2002, Răzvan Corodea locul II echipe la CE din 2004 și locul III echipe la CE din 2006, Vlad Cristea locul III echipe la CE din 2006 și Iulia Petcu care a obținut locul I pe echipe la CM din 2007. A contribuit la obţinerea unor performanţe de prestigiu pe plan internaţional prin creatia tehnico-științifică în domeniul aeromodelelor planoare de pantă cu pilot magnetic clasa F1E, domeniu în care a publicat 10 articole originale în revistele internaționale. Maestru Emerit al Sportului (2000). Antrenor Emerit (2009).

PETRICĂ, VASILE (1951), n. în Constanţa. A activat ca antrenor la AS „Portul”, la Clubul „Farul” (1970-1990), Clubul de Modelism din Constanţa (1990-2000), iar în continuare din nou la CS „Farul” Constanţa, care a preluat și Clubul de Modelism Constanţa. A iniţiat un număr foarte mare de tineri în tainele modelismului, mulţi dintre ei fiind promovaţi în loturile naţionale. Din 1987, a activat ca antrenor la loturile naţionale, aducându-şi contribuţia la obţinerea unor performanţe de prestigiu la CM şi CE de navomodele. Printre sportivii clubului care s-au remarcat, în mod deosebit, se numără: Romeu Andrei cu 30 medalii la CM şi 31 la CE; Florian Geza cu 3 medalii de bronz la „mondiale” şi „europene”; Ion Marinescu cu o medalie de argint şi 2 de bronz la „europene” şi 4 medalii de bronz la „mondiale”; Zoltan Sipoş – o medalie de argint şi 2 de bronz la CM. Membru în Biroul federal şi în Comisia de Navomodelism a FRMd. Antrenor Emerit. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

POPA, AUREL (1951), n. în com. Cerghid, jud. Mureş. Inginer, absolvent al Facultăţii de Mecanică din Institutul Politehnic Bucureşti. Practicant al aeromodelismului. A activat la CS „Voinţa” Târgu Mureş din 1967, „Politehnica” Bucureşti (1973-1975), când s-a transferat la, după care a revenit la „Voinţa”. Specializat în aeromodele indoor clasa F1D, la care a obţinut 14 titluri de campion naţional la individual, 25 de titluri pe echipe şi a stabilit 6 recorduri naţionale. Începând din 1969, a fost selecţionat permanent în loturile naţionale. În cei peste 27 de ani de activitate în echipele reprezentative, a obținut la CM și CE 17 medalii, din care 13 la CM (4-4-5) şi 4 la CE (0-2-2). La CM seniori de aeromodele indoor clasa F1D, a obținut următoarele rezultate: medalii de aur - 1982 (România) individual și cu echipa, 2004 și 2006 (Slănic Prahova) cu echipa; medalii de argint – 1994 (România) cu echipa, 2002 (Slănic Prahova) individual și cu echipa, 2006 (Slănic Prahova) individual; medalii de bronz – 1970 (România) individual și cu echipa, 1972 (Anglia), 1990 (SUA) și 2000 (România) toate cu echipa. La CM seniori de aeromodele indoor clasa F1D, a obținut următoarele rezultate: medalii de argint – 1991 (România) și 2005 (Suceava) la clasa F1E, ambele cu echipa; medalii de bronz – 1975 (Anglia) la individual și 1997 (România) cu echipa. Ca arbitru internaţional de aeromodele, a oficiat la numeroase competiţii. Membru al Biroului FRMd. Maestru al Sportului şi Maestru Emerit al Sportului.

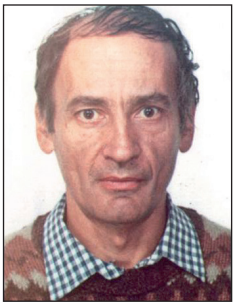

POPA, CRÎNGU (1946-2001), n. în Piteşti, jud. Argeş. Inginer, absolvent al Facultăţii de Aviaţie din cadrul Institutului Politehnic Bucureşti. Practicant al aeromodelismului. Antrenor de modelism. A activat la Clubul „Avia" Bucureşti, CSU Ploieşti şi AS „Comoti" Bucureşti, reuşind, în cei 26 de ani de participări în competiţii, să obţină 58 de titluri de campion naţional. Din 1969, a fost selecţionat în loturile naţionale de aeromodele. Campion balcanic în 1979 la F1C şi în 1995 la F1A şi F1B. În concursurile internaţionale de Cupă Mondială, desfăşurate între 1987-1996, s-a clasat de 4 ori pe locul I, o dată pe locul II şi de 3 ori pe locul III, în probele individuale şi pe echipe, iar în 1996 s-a situat pe locul secund în clasamentul final, la clasa F1E (aeromodel cu orientare magnetică). La CE de aeromodele cucereşte împreună cu echipa titlul continental în 1992 la F1A, iar în 1996 la F1E, o medalie de argint în 1998 la F1E şi 2 medalii de bronz în 1980 la F1A și 1992 la F1E. La CM din 1995 și 1997, obține 2 medalii de argint la individual la F1E, 2 medalii de bronz cu echipa la F1A şi F1E, în 1995 și din nou o medalie de bronz la individual (F1E) în 1999. A activat ca antrenor la lotul naţional de aeromodele, seniori, între 1980-2000 şi la lotul naţional de aeromodele, juniori, între 1994-2000, aducându-şi contribuţia la cucerirea a 3 titluri mondiale şi continentale, a unei medalii de argint şi a 4 medalii de bronz. A fost antrenor şi preşedinte la Clubul „Avia" Bucureşti, lector la cursurile de antrenori şi arbitri de modelism. A realizat numeroase planuri originale de aeromodele zbor liber, a adus perfecţionări şi numeroase inovaţii la aeromodelele din clasa F1A, F1B şi F1C, care au fost preluate de numeroşi sportivi de performanţă din ţară şi străinătate. Din 1985, preşedinte al Comisiei de Aeromodele din cadrul FRMd, iar din 1990 vicepreşedinte al federaţiei. Maestru Emerit al Sportului şi Antrenor Emerit.

POPA CRÂNGU, ALEXANDRU (1984), n. în Bucureşti. Aeromodelist. A activat din 1993 la AS „Avia" Bucureşti, din 1996 la Aeroclubul „Comoti" Bucureşti, iar din 2001 la CS Arpechim Piteşti. În perioada 1994-2000, a obţinut 11 titluri de campion la diferite clase de aeromodele de zbor liber. S-a specializat în clasa F1E, aeromodel cu orientare magnetică, cu care a obţinut la CM de juniori 3 medalii de aur (1997 și 1999) și una de bronz (1997), iar la CE de juniori 6 medalii (1-3-2). Campion mondial de juniori individual în Cehia 1997, dublu campion mondial individual şi cu echipa în Slovacia 1999. Campion european de juniori pe echipe, în România 2000, vicecampion european individual, în România 1996 şi vicecampion european pe echipe, în Polonia 1998. A mai obţinut medalia de bronz pe echipe la CE din 1994 (Italia) şi bronz pe echipe la CM din Cehia 1997. În 2001, la CE de la Sibiu, a obţinut la clasa F1J locul II echipe şi locul III individual. În 1999, a fost, desemnat de către FRMd, primul sportiv al anului. Maestru al Sportului (1996).

POP, EUGEN (1952), n. în Cluj-Napoca. Aeromodelist. Antrenor de modelism. Legitimat la AS „Tehnofrig" Cluj Napoca, din 1966. A obţinut 9 titluri de campion naţional la diferite clase de aeromodele zbor liber. La CE din 1980 (Iugoslavia) a obţinut medalia de bronz la clasa F1A pe echipe, în Cehia (1992) medalia de bronz pe echipe la clasa F1E, iar la CE din 2000 (România) medalia de aur pe echipe, la clasa F1E. A activat ca antrenor la AS *Tehnofrig*, iar dintre juniorii pregătiţi de EP la clasa F1E, s-au remarcat Simona Pop şi Radu Gânga, cu medalia de bronz pe echipe la CM din 1991 şi Claudiu Alexoaia, cu 2 medalii de aur pe echipe la CE şi CM de juniori din 2000 și respectiv 1999. Maestru al Sportului (1973), Maestru Emerit al Sportului (1984) și Antrenor Emerit (1998).

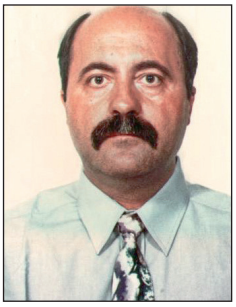

POPESCU, MARIAN (1951), n. în Săpata, jud. Argeş. Aeromodelist. Ca sportiv, a activat la „Dacia" Piteşti, „Avia" , „Comoti" Bucureşti şi CS *Arpechim* Pitești. În perioada 1973-1980, a fost profesor maistru la Casa Pionierilor din Piteşti, iar din 1980, a activat ca antrenor la AS „Arpechim" (fostă „Petro-chimistul") Piteşti. Campion naţional la aeromodele. Peste 20 de selecţii în loturile naţionale. În 1992, face parte din echipa de aeromodele clasa F1A, care cucereşte medalia de aur la CE. La CM din 1995, câştigă medalia de bronz la aeromodele clasa F1A pe echipe, iar în 2000 a obţinut medalia de aur pe echipe şi argint la individual la CE, clasa F1E. Maestru emerit al sportului (2000). Palmaresul său mai cuprinde: 2 medalii de aur la CM din 2003 și 207 (F1E echipa) și o medalie de aur la CE din 2008 (individual). Din 1994, a activat ca antrenor la lotul naţional de aeromodele zbor liber. A participat efectiv la construirea de modele pentru CM de juniori din 1994 de la Kiev şi din 1996 de la Cracovia. A contribuit la pregătirea sportivilor Horațiu Constantinescu, Alexandru Variu, Horia Selegean – medaliați cu aur (clasa F1B) și cu bronz (F1A) în 1994 (Kiev); a sportivului Viorel Ciucu, component al echipei de aeromodele clasa F1A, medaliată cu bronz la CM de seniori din 1995; a sportivului H. Selegean, medaliat cu aur la CM de juniori din 1996; a echipei formate din Crîngu Popa, Florian Drăghici, Daniel Petcu, campioană europeană în 1996, la clasa F1E seniori. În 2000 a fost desemnat cel mai bun sportiv al FRMd. Autorul unor dispozitive pentru aeromodele zbor liber, care permit performanţe superioare, preluate şi de sportivi din alte ţări. Președintele Comisiei Federale de Aeromodele şi vicepreședintele federației (2002). Arbitru internaţional. Antrenor Emerit (1996). Maestru Emerit al Sportului (2000). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

RADU, IOAN (1935), n. în Târgovişte, jud. Dâmboviţa. Profesor de matematică. Rachetomodelist. A activat la AS „Astronautica" din Târgovişte. A obţinut 11 titluri de campion naţional, a stabilit 16 recorduri naţionale şi 6 recorduri mondiale. În 1970, campion internaţional în Iugoslavia, la clasa S3A, stabilind şi un nou record mondial la rachetomodele, clasa S3A. Campion mondial în 1972 în Iugoslavia, în proba individuală la rachetomodele clasa S3A, medaliat cu argint (echipă), la aceeaşi clasă. În 1971, la Criteriul European (asimilat cu CE), a câştigat medalia de aur, la clasa S3A. Ca sportiv, a fost selecţionat în loturile naţionale în perioada 1969-1975, iar în unele perioade a activat şi ca antrenor. S-a remarcat ca unul dintre susţinătorii dezvoltării rachetomodelismului, fiind organizatorul primelor concursuri de rachetomodele din ţara noastră. Între 1967-1998, a participat efectiv la organizarea principalelor competiţii de rachetomodele. În calitate de arbitru internaţional, a oficiat la 5 CM, 2 CE şi numeroase concursuri internaţionale. A fost preşedinte (1970-1978) şi vicepreşedinte (1980-1998) al Comisiei Tehnice de Rachetomodele a federaţiei; membru al Biroului FRMd. Începând din 1968, a editat revista de specialitate „Astronautica". A publicat 4 lucrări de specialitate: *Rachetomodele*, 1972; *ABC Rachetomodelistic*, 1974; *Rachetomodele* (ediţia a II-a), 1977; *Istoria rachetei în România – secolele XIII – XIX*, 1997. Pentru activitatea sa deosebită a primit Diploma *Paul Tissandier* din partea FAI în 2003. Maestru al Sportului şi Maestru Emerit al Sportului.

RAŢU, FLORIN (1980), n. în Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava. Rachetomodelist. Sportiv cu rezultate de prestigiu pe plan internațional, în perioada junioratului. Din 1992, activează la Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Suceava, unde a reuşit să obţină mai multe titluri de campion naţional de

juniori. La CM de rachetomodele de juniori din 1994, din Polonia, cucereşte medalia de aur la clasa S5C pe echipe şi medalia de bronz la clasa S7 pe echipe, iar la ediţia din 1998, 2 medalii de argint în proba individuală şi în cea pe echipe, la clasa S6A. Se afirmă la CE de juniori din 1995 din Slovacia, unde cucereşte 2 titluri de campion european la individual şi cu echipa, la clasa S4B, iar la clasa S3A, pe echipe, obţine medalia de argint. Maestru al Sportului (1995).

SĂLIŞTEAN VICTOR (1984), n. în Galați. Inginer, absolvent al Facultatii de Aeronave, specialitatea aviație generală. Activează ca inginer șef de compartiment la Aeroportul București Otopeni. Aeromodelist de performanță legitimat la CSU Ploiesti, membru al loturilor naționale în perioada 2000-2004. De 2 ori campion național la planoare de pantă cu pilot magnetic clasa F1E. A cucerit titlul european de juniori echipe și titlul de vicecampion la individual la CE din Slovacia (2002) și a obținut numeroase locuri pe podium în etapele de Cupa Mondială la planoarele de pantă. Arbitru internațional la CM de aeromodele indoor din 2000, 2002, 2004, 2006 de la Slănic Prahova și la CM de planoare de la Turda (2007). Maestru al Sportului (2003).

SELEGEAN, HORIA (1978), n. în Bucureşti. Aeromodelist cu performanţe de prestigiu la vârsta junioratului, o mare speranţă a acestui sport. A activat la: „Avia” şi Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Bucureşti, CSU Ploieşti şi „Comoti” Bucureşti. A obținut 12 titluri de campion naţional la individual şi 10 titluri cu echipa la clasele F1A, F1B, F1E, F1G şi F1H, în perioada 1990-1996. În cei 6 ani de selecţie în loturile naţionale a participat la 5 CM şi un CE pentru juniori. Evoluţia rezultatelor la CM de juniori: 1991 – medalie de bronz la F1E pe echipe; 1994 – medalie de bronz la F1A pe echipe şi medalie de aur la F1B pe echipe; 1995 – medalie de bronz la F1E la individual; 1996 – medalie de aur la F1A la individual. La CE de juniori din 1994, a obţinut medalia de bronz la F1E pe echipe. În 1995, la campionatul balcanic de seniori, aeromodele clasa F1B, devine campion balcanic la individual. Maestru al Sportului.

ŞERCĂIANU (NEDELCU), FLORICA (1958), n. în Dîmbroca, jud. Buzău. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS din cadrul Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași. Antrenoare de atletism și modelism. Încadrată ca profesoară de educație fizică și sport la Școlile (cu clasele I-VIII) din Lipia și Pogoanele, din jud. Buzău. Practicantă a rachetomodelismului, cu performanțe la nivel internațional. Legitimată la CSM Buzău. Din 1998 până în 2009, a obținut, în CN de rachetomodelism, 71de medalii (36 de aur, 20 de argint și 15 de bronz). La CE de rachetomodele, a câștigat 11 medalii (1 de aur, 3 de argint, și 7 de bronz): 2001 (Ankara) - medalie de bronz cu echipa - clasa S3B și argint cu echipa - clasa S7; 2003 (Sremska Mitrovica) – medalie de argint la individual clasa S7, aur cu echipa clasa S7, 2 medalii de bronz cu echipa la clasele S5C și S4B; 2005 (Buzău) - bronz clasa S5C și argint clasa S7 ambele cu echipa; 2007 (Kosice) - bronz cu echipa clasa S7; 2009 (Irig - Serbia) - 2 medalii de bronz clasa S1B și clasa S7 cu echipa. Participantă la CM de rachetomodelism a cucerit 6 medalii (3 de argint și 3 de bronz): 2002 (Sazena - Cehia) - medalie de bronz la individual clasa S7, medalie de bronz clasa S5C și argint clasa S7 cu echipa; 2004 (Deblin – Polonia) – argint clasa S7 și bronz clasa S5C cu echipa; 2006 (Baikonur – Rusia) – medalie de argint cu echipa clasa S3A. La finalele Cupei Mondiale de rachetomodelism, de la Lausanne, a obținut 3 medalii: 2004 - aur individual clasa S7; bronz cu echipa clasa S7; argint individual

clasa S9A (medaliile de aur și argint la individual au constituit premiere naționale). Calificată ca arbitru internațional, a oficiat la CE de aeromodele – zbor liber, la CM și Cupele Mondiale de rachetomodele. S-a situat pe locul I în topul celor mai buni sportivi rachetomodeliști ai FRMd de 6 ori (2003-2007 și 2009). Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului (2002).

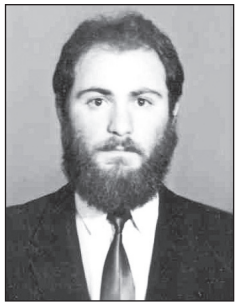

ŞERCĂIANU, LUCIAN (1960), n. în Buzău. Rachetomodelist. Antrenor de modelism. A început rachetomodelismul la AS „Chimia" Buzău din 1971, a continuat la AS „Contactoare" Buzău din 1990, iar din 2000 a activat la CSM. Pe plan intern, a realizat 30 titluri de campion naţional la rachetomodelism. La CE a obţinut medalia de bronz în 1988 la clasa S5C pe echipe, iar la CE din 2009 medalia de bronz la clasa S1B echipe și medalia de bronz la clasa S7 echipe. La CM a obţinut 5 medalii în clasamentul pe echipe: 1981, argint la clasa S6A; 1990, bronz la clasa S5C; 1994, bronz la clasa S7; 1998, argint la clasa S7 şi bronz, la aceeaşi clasă, în 2000. În anul 2004 (Deblin), a obținut medalia de argint cu echipa și pe cea de bronz la individual clasa S7. Antrenor de modelism la CSM Buzău. Dintre juniorii pregătiţi de LŞ**,** s-au remarcat la CM din 1998 Ion Nedelcu, medalie de aur la clasa S1B pe echipe, Marius Costache, medalie de aur clasa S1B şi Adrian Apostol, medalie de argint la clasa S6A pe echipe şi medalia de argint clasa S3B echipe la CM din 2002. La CE din 2009, Nica Alexandru a obținut locul I individual și locul II echipe la clasa S5B și locul I echipe la clasa S1A. Dintre seniorii antrenați de LȘ, s-au remarcat: Vioreanu Adrian - 2 medalii la CE; Laurențiu Tudor - 2 medalii la CM; Ovidiu Nica cu 3 medalii la CM și CE; Florica Șercăianu (soția sa) - 17 medalii la CM și CE. LŞ a avut o contribuţie originală în construcţia rachetomodelelor şi a motoarelor cu reacţie pentru acestea. Maestru al Sportului (1979). Maestru Emerit al Sportului (1998). Antrenor Emerit (2002).

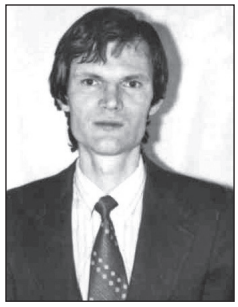

TORODOC, DORIN (1957), n. în Băluşeni, jud. Botoşani. Rachetomodelist, proiectant şi constructor de motoare cu reacţie. Legitimat la Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Suceava. A obținut 15 titluri de campion naţional şi a stabilit 5 recorduri naţionale. A fost declarat de 4 ori cel mai bun sportiv al Federaţiei de Modelism, iar în 1994 s-a situat pe locul VIII în clasamentul celor mai buni 10 sportivi ai României. A fost selecţionat în loturile naţionale începând din 1971. Ca sportiv, debutează în 1980 la Cupa Europei, unde obţine medalia de bronz la rachetomodele spaţiale clasa S6A, iar în 1981 devine campion balcanic la aceeaşi clasă. A obținut medalii la 3 CE şi 6 CM totalizând 12 medalii. La CE a obţinut titlul continental cu echipa, la clasa S3A şi o medalie de argint la S6A pe echipe, în 1984, alte 2 medalii de argint la clasa S3A, individual şi cu echipa în 1988 şi o medalie de bronz cu echipa la clasa S1A, în 1991.La CM de rachetomodele cucereşte în probele pe echipe medalia de bronz, în 1983 la S6A, medalia de argint, în 1985 la S3A şi medalia de bronz la S4B, în 1987, precum și 2 titluri de campion mondial, în 1994 la S4B (individual) şi în 1996 la S3A (echipe). La CM din 1998, obţine medalii de bronz, la individual (S4B) şi cu echipa (S3A). A avut o contribuţie deosebită la construirea motoarelor pentru loturile naţionale, în perioada 1985-1996. Maestru al Sportului şi Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

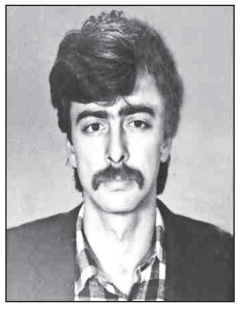

ZAHARIOAIE, SORIN (1965), n. în Iacobeni, jud. Suceava. Rachetomodelist. A activat la Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative din Suceava, unde a reuşit să câştige 5 titluri de campion naţional la rachetomodele – clasele S3A, S4B, S1B şi să stabilească 2 recorduri naţionale la clasa S1B. La

Jocurile Balcanice din 1995, cucereşte 2 titluri balcanice la clasele S3A – individual şi S4B pe echipe şi 2 medalii de argint clasele S3A şi S6A pe echipe. A fost selecţionat în loturile naţionale începând din anul 1992. Campion mondial la rachetomodele clasa S3A pe echipe, în 1996, la Ljubljana. S-a remarcat prin inovarea unor tipuri noi de rachetomodele şi rachetoplanoare, clasele S3A şi S4B. Maestru al sportului (1996).

ZANCIU, MIHAIL (1947) n. în Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea. Profesor de fizică-chimie gradul I, absolvent al Facultăţii de Fizică-Chimie din Institutul Pedagogic Bucureşti, promoţia 1971. În perioada 1971-1980 a funcţionat în învăţământ, la şcoli din jud. Dâmboviţa şi din Bucureşti, unde a organizat şi condus numeroase cercuri de aero- şi rachetomodele pentru elevi, mulţi dintre aceştia remarcându-se prin creaţii valoroase. În 1983, a primit titlul de „Profesor evidenţiat". Între 1980-1985, şi-a desfăşurat activitatea la Consiliul Municipal Bucureşti al Organizaţiei Pionierilor, ca instructor şi ca şef al secţiei învăţământ, ştiinţă şi tehnică. A avut în răspundere şi activitatea de modelism de la Casele pionierilor şi din şcolile din Bucureşti, contribuind la obținerea unor rezultate deosebite în concursurile organizate la nivel naţional. Ca urmare a experienţei acumulate, din 1985 a fost ales secretar general al FRMd, funcţie în care a reuşit să determine o îmbunătăţire substanţială a activităţii federaţiei şi a unor centre de modelism din ţară. A acordat o atenţie specială formării unor noi generaţii de antrenori, atragerii, pregătirii şi organizării întrecerilor la nivelul juniorilor, precum şi participării acestora la CM şi CE, unde au fost obţinute rezultate deosebite. România a devenit o forţă la aero-, navo- şi racheto-modele. Mărturie sunt cele 502 medalii, din care 62 de aur, cucerite la CM și CE de seniori și 128 de medalii, din care 35 de aur, la cele de juniori, toate obținute în perioada 1987-2009. În anul 2009, modelismul se situa pe primele locuri în topul ramurilor de sport, având 48 de maeștri emeriți ai sportului și 23 de antrenori emeriți. Din 1970 până în 2009, au fost organizate în România 15 CM şi 25 CE, MZ fiind principalul organizator al acestora, îndeplinind funcția de director general la 37 campionate mondiale și europene FAI și NAVIGA. A făcut parte din numeroase jurii internaţionale la CM şi CE. A desfăşurat o intensă activitate în cadrul CIAM (Comisia Internaţională de Aeromodelism) din Federaţia Aeronautică Internaţională (FAI), fiind membru delegat din 1987, iar din 1991 şi la NAVIGA (Federaţia Mondială pentru Construcţia şi Sportul cu Navomodele). A fost unul dintre promotorii organizării CM şi CE pentru juniori din 1992 la aeromodele şi din 1994 la rachetomodele. În anul 1993, a primit din partea FAI – Diploma „Paul Tissandier", pentru servicii deosebite în dezvoltarea aeromodelismului în lume. Decorat cu Ordinul Naţională *Pentru Merit* clasa I (2000) și cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE MOTOCICLISM

Motociclismul, ca activitate cotidiană înscrisă în peisajul urban, determinat de posibilitatea circulaţiei mai uşoare şi mai rapide a oamenilor, a antrenat apariţia concursurilor stimulate de tentaţia vitezei. Motocicleta, ca mijloc mecanic de deplasare, a apărut în 1885, construită de germanul Gottlieb Daimler, iar primele concursuri care au creat un nou sport au loc la începutul secolului al XX-lea, stimulând şi dezvoltarea industrei în acest domeniu.

În 1904, se înfiinţează la Paris Federaţia Internaţională de Motociclism (FIM). România va fi printre primele ţări care va organiza concursuri de motociclete. Ele au debutat în anul 1903, pe velodromul de la Şosea din Bucureşti, unde s-au desfăşurat „mari alergări de biciclete şi motoare". În anul următor (1904), mai multe velodromuri au găzduit curse motocicliste cu caracter internaţional (I. Todan, 1979). De fapt, aceste concursuri erau mai mult demonstraţii pe care motociclişti străini le făceau pentru a atrage spectatori la cursele de ciclism, pentru că în România, primele motociclete au fost aduse în anii 1906-1907. În aceşti ani au apărut în presa vremii primele articole, care prezintă vehiculul (solo sau cu ataş) şi dau instrucţiuni pentru conducerea şi întreţinerea acestuia. Primele întreceri cu motociclete, în sensul adevărat al cuvântului, au loc în 1909 la Brăila, cu ocazia unei serbări sportive, ele fiind asociate cu probe de alergări şi curse de biciclete. Iar o cursă de amploare va fi efectuată în anul 1913, pe traseul Bucureşti – Sinaia – Bucureşti. Participă şase concurenţi, între care un englez, Er. Parker, ca reprezentant al uzinei BSA. Cursa a fost câştigată de A. Jenistea, care are meritul de a fi condus de-a lungul cursei, cu o singură mână, deoarece cu cealaltă sprijinea o piesă defectă să nu se detaşeze de la locul ei. De reţinut că media orară atinsă a fost de 44 km/h. A doua cursă, menţionată de sursele de informaţie, s-a desfăşurat pe traseul Gheorgheni – Târgovişte – Gheorgheni, la care au participat nouă concurenţi. Concursurile se desfăşurau pe categorii, stabilite în funcţie de caii-putere (CP) ai motoarelor. La prima categorie, învingător a fost I. Constantinescu, iar la a doua, S. Dumitrescu. Media orară a fost aproape de 65 km/h, iar traseul a măsurat 83 km. În 1914, are loc un concurs pe ruta Bucureşti – Piteşti – Bucureşti, la startul căruia s-au prezentat 13 concurenţi. La categoria I, I. C. Silişteanu, cu o motocicletă de 4 C P, realizează o medie de 63 km/h. La categoria a II-a, C. Chiriţescu este învingător cu o motocicletă de 2,5 CP cu timpul de 5h11' pe cei 216 km ai traseului. Primul război mondial întrerupe activitatea motociclistă, ca de altfel şi a altor sporturi, care se afirmaseră deja. Federaţia Societăţilor Sportive din România (FSSR) nu avea în componenţa sa nici o Comisie de motociclism. În 1920, activitatea îşi reia firul, prin organizarea primului concurs postbelic pe ruta Bucureşti – Braşov – Bucureşti. Aceasta a fost o cursă de regularitate, divizată în 3 etape, la care au participat opt concurenţi, acelaşi I. C. Silişteanu fiind învingător. În 1921, con-cursurile se înmulţesc la Bucureşti, unde se organizează două întreceri, iar

în provincie – una. În concursul de regularitate desfăşurat pe traseul Bucureşti – Braşov – Bucureşti, disputat pe o ploaie torenţială, învingător a fost T. Săvulescu. În toamna aceluiaşi an, pe traseul Bucureşti – Târgovişte – Bucureşti, ziarul „Ecoul sportiv" organizează concursul la care participă 14 motociclişti, dintre care, din cauza vremii nefavorabile, abia trei termină cursa. Primul loc revine lui M. Moraru, cu o medie orară de 64,666 km/h. În provincie, la Galaţi în 1921, se vor întrece 9 concurenţi pe traseul Galaţi – Tecuci – Galaţi, cursă dominată de bucureşteanul Mayer. Se constată astfel că numărul concurenţilor creşte de la un an la altul. În 1922, cursa anuală de regularitate îşi prelungeşte traseul: Bucureşti – Piteşti – Râmnicu Vâlcea – Braşov – Câmpulung – Piteşti – Bucureşti. Ca urmare a apariţiei Moto-Clubului Român în anul 1922, viaţa motociclistă se va intensifica. Se organizează mai multe genuri de concursuri. În primul rând, se desfăşoară cursa de viteză pe „kilometru lansat". Pentru prima dată concursurile se organizează pe categorii, solo sau cu ataş, şi clase determinate de capacitatea cilindrică. Anterior, departajarea se făcea în funcţie de puterea motorului. Astfel, se organizează la categoria solo concursuri pentru motociclete de 300 cmc, 500 cmc, 1 000 şi peste 1 000 cmc. Concurentul M. Moraru domină întrecerile. În anul 1924, are loc Cupa „Negel" pe un traseu de 420 km, acesta fiind şi primul concurs în care, la Bran, este inclusă o cursă de viteză în coastă. De asemenea, au participat şi motociclete cu ataş. În 1927, o dată cu înfiinţarea Federaţiei Române de Motociclism (FRM) şi afilierea ei la FIM, înregistrăm prima ieşire peste graniţă a motocicliştilor români, pentru a concura în Cupa „Balcanică", disputată în Bulgaria, câştigată de motociclistul nostru M. Moraru. Apar şi concursurile de turism pe motocicletă, care în acelaşi an reunesc 14 concurenţi, printre care şi un francez. În 1927, în Capitală se înfiinţează un nou club de profil „Uniunea motociclistă română". În ziua de 15 iulie 1928, P. Assan câştigă prima reuniune motociclistă pe pistă, organizată pe hipodromul Florească. În luna septembrie, în acelaşi an, s-a disputat pe un parcurs de 400 de km Cupa „Negel", probă dotată de B. B. Assan cu un trofeu confecţionat din argint masiv. De fapt, familia Assan, proprietara celei mai mari fabrici de pâine şi paste făinoase din capitală, s-a implicat mult în dezvoltarea sporturilor şi îndeosebi a motoci-clismului, sponsorizându-le. Astfel, în 1930, familia Assan a înfiinţat o secţie moto, a importat motociclete performante, piese de schimb, combustibil şi lubrifianţi, oferindu-le cu generozitate tinerelor talente, care au dominat întrecerile motocicliste interne şi in-ternaţionale până la declanşarea celui de-al II-lea război mondial. În anul 1928, activitatea se intensifică. Cursa de viteză în circuit Cupa „Negel" se reeditează, având ca invitaţi un alergător german (Ecker care a şi câştigat) şi un bulgar. În această perioadă se evidenţiază şi un motociclist de excepţie, Marin Mareş care, pilotând o motocicletă Triumph, realizează o medie orară de 71 km/h, performanţă remar-cabilă dacă ţinem seama de starea drumurilor ţării la acea vreme. În 1930, se inaugurează velodromul din şoseaua Ştefan cel Mare, unde, săptămânal, se organizează curse cicliste şi mai ales motocicliste, în care vor fi invitaţi motociclişti din Austria, Bulgaria, Ungaria şi Germania. În anul 1931, motocicliştii noştri vor participa la raliurile din Ungaria, Polonia şi Bulgaria obţinând rezultate notabile. În 1934, se înregistrează curse pentru amatori şi profesionişti. Se construieşte pe şoseaua Olteniţa un nou velodrom pentru profesionişti. Cursele de şosea se reduc ca număr. Clubul „Gloria" din Timişoara amenajează o pistă de zgură, unde are loc prima cursă de dirt-track din ţară. În 1934, are loc la Bucureşti Cupa „Balcanică", dominată de alergătorii noştri. Dar cursele de viteză se reduc ca număr, mai ales cele desfăşurate pe velodrom. Prima cursă de viteză pe şosea a sezonului va fi câştigată de Al. Papană. Apare apoi renumitul concurent Nicolae Ionescu Cristea, care câştigă câteva importante întreceri. Din cauza neînţelegerilor din sânul forului de conducere (FRM), cursele de viteză pe şosea se vor rări. Vor avea loc concursuri de viteză în coastă şi, din când în când, pe velodrom. Războiul întrerupe aproape total activitatea motociclistă, reluată în 1944 şi cu un spor de intensitate în 1945, când N. Sădeanu câştigă mai

multe curse de viteză la Şosea. Anul 1947 va aduce revitalizarea motociclismului românesc. Cursele de viteză pe şosea, în Bucu-reşti şi în alte oraşe, vor consacra numele unor motocicliști de elită: N. Niculici şi W. Agaton, care vor domina campionatul de viteză în coastă. Întrecerile de viteză se înmulţesc sub formă de Cupe sau premii ale diferitelor oraşe (Cluj, Braşov, Târgu Mureş, Timişoara, Arad, Reşiţa, Oradea, Ploieşti). Sportivii români de valoare (N. Sădeanu, N. Buescu, I. Spiciu, N. Nicolici, C. Udrescu, Gh. Ioniță, N. Ştefan, V. Szabo, M. Antonescu, G. Mormocea, G. Gall, M. Dănescu) participă anual la concursuri internaţio-nale în Ungaria, RD Germană, Cehoslovacia, Bul-garia, Mongolia, Iugoslavia, URSS, Austria. După 1970, lipsa de dotare cu maşini performante, create îndeosebi de industria postbelică japoneză, i-a împiedicat pe motocicliștii români să participe la CE şi CM şi să se consacre pe măsura talentului lor. Dar ei au participat totuşi la CB, unde au obţinut 11 titluri (în perioada 1960-1998). Se aleargă la cursele de 4 şi 6 zile din Cehoslovacia şi RD Germană, la care motociclistul L. Szabo a ocupat locul I, iar echipa, locul II. În 1957, la circuitul de la Riga, se obţine, la con-cursul individual, o medalie de aur şi una de argint. M. Cernescu, V. Szabo, N. Sădeanu, Al. Lăzărescu, M. Dănescu, I. Popa, A. Hun sunt, la vremea respec-tivă, motocicliștii de elită ai ţării. În 1958, la concursul de la Erfurt, echipa naţională ocupă locul II pe naţiuni, N. Sădeanu câştigă la 500 cmc sport şi la 500 cmc curse la Budapesta. Rezultate de prestigiu s-au obţinut în anii următori în URSS, Bulgaria, RD Ger-mană, Austria şi Polonia în cursele de viteză, de motocros, de regularitate de 6 zile şi de dirt-track. În 1965-1966, M. Dănescu câştigă titlurile balcanice la clasele 250 cmc motocros. În anul 1967, echipa noastră (Otto Ştefani, Şt. Chiţu, Cr. Dovitz, P. Paxino) a de-venit campioană balcanică la motocros.

Cluburile „Steaua”, „Dinamo”, „Metalul”, „Rapid” şi „Voinţa” au dominat viaţa motociclistă a ţării. Începând din anul 1948, când a fost înfiinţată, secţia de moto a Clubului „Steaua” a cucerit 5 titluri naţionale prin sportivii Ion Spiciu şi Nicolae Sădeanu. Din păcate, în anii ’90 secţia mai are doar doi sportivi şi un singur antrenor (P. Paxino). Dotarea, tot mai precară, fără motociclete de valoare, lipsa de sponsorizare şi concurenţa sportivă pe plan internaţional, unde marile firme, constructoare de asemenea maşini, investesc sume colosale, nu au mai stimulat pe plan naţional apariţia de talente, de care acest sport nu a dus niciodată lipsă în trecut. Marile performanţe ale anilor ’50 şi ’60 aparţin trecutului, atunci când a câştiga un mare premiu internaţional era o izbândă similară cu cele obţinute în marile circuite actuale. În 1950, N. Sădeanu câştiga Marele premiu al Ungariei, Gh. Ioniţă, M. Dănescu şi I. Gheorghe cucereau medalia de aur la concursul de la Erfurt. Sunt memorabile cel 8 medalii de aur dobândite în cursele de regularitate şi rezistenţă de „6 zile” (Six Days) denumite şi „Olimpiadele motocicliştilor”. Din generaţia ’80 şi ’90 s-au detaşat „alergătorii” Ernest Mülner şi Florian Pop, talente autentice, care s-au evidenţiat pe plan naţional şi internaţional, fiind multipli campioni la motocros şi dubli campioni balcanici. Primul concurează sub culorile Clubului „Steaua” şi „Vectra – BK” din Zărneşti, iar cel de-al doilea este legitimat la Clubul „Steaua” şi ISECO Târgu Mureş.

Rally-ul Dakar. Din Dakar a rămas doar numele. La început, cel mai important raliu-raid se numea Paris-Dakar, concurenții traversând în traseu ce lega capitalele Franței și Senegalului. În timp, parcursul s-a mai schimbat. În 1992, de pildă, sosirea a avut loc la Cape Town, iar în 2000 s-a plecat din Dakar și s-a ajuns la Cairo. Apoi, startul s-a dat din Madrid și Lisabona, iar din 2009, întrecerea a fost mutată în America de Sud, din cauza amenințărilor teroriste venite din partea unor grupări radicale din Africa. În ciuda acestor schimbări, raliul-raid e numit și acum Dakar. În 2012, raliul s-a desfășurat pe ruta Mar del Plata-Lima, trecând prin Argentina, Chile și Peru.

Componenţa Biroului federal în anul 1997 era următoarea: Traian Bobeanu – preşedinte executiv; Gheorghe Ioniţă – prim-vicepreşedinte şi antrenor coordonator; Ernest Mülner, Laszlo Ferenczi, Mihai Dănescu, Adrian Dumitrescu, Bella Barabaş, Zoe Jurian, Constantin Goran, Dan Florea –

vicepreşedinţi; Gabriel Olariu – secretar general. În anul 2000, preşedintele ales a fost Traian Bobeanu, ca prim-vicepreşedinte Gheorghe Ioniţă; ca vicepreşedinţi – Ernest Mülner, Laszlo Ferenczi, Mihai Dănescu, Adrian Dumitrescu, Bella Barabaş, Zoe Jurian, Constantin Goran, Dan Florea, Vlad Haralambie, iar ca secretar general, Gabriel Olariu. Secţiile de moto, în număr de 42, fiinţează în 18 judeţe, având un total de 229 de sportivi legitimaţi, din care 178 seniori (7 femei + 171 bărbaţi), 30 juniori (29 băieţi + 1 fete) şi 21 copii (20 băieţi + 1 fete). Numărul antrenorilor este de 21, al instructorilor de 14 şi al arbitrilor de 89.

În anul 2001, federaţia s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educaţiei fizice şi sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 15 decembrie a adoptat noul Statut şi a ales Biroul federal (format din 9 membri), ca organ de conducere al federaţiei, având în funcţia de preşedinte pe Ioan Alexe. În calitate de preşedinţi de onoare ai federaţiei au fost aleşi Traian Bobeanu, Constantin Niţă şi Ion Şoricică. De asemanea, a fost stabilită componenţa Biroului execu-tiv (organul de administrare şi gestionare al federaţiei): Gabriel Olariu – secretar general; Lucian Mnatacanian – contabil; Larisa Glesnea – membru.

Componența organului de conducere, în 2003, al Federației Române de Motociclism: președinte de Onoare: Bobeanu Traian, Soricică Ion, președinte: Alexe Ioan; vicepreședinte: Mureșan Cristian, Popescu Ciprian, Duță Cătălin, Niță Nicu, Haralambie Vlad, Voiculescu Gheorghe, Tompa Csaba, Olariu Nicoleta. Componența organului de administrare al Federației: secretar general: Gabriel Olariu; contabil: Mnatacanian Lucian; membri: Glesnea Larisa. În 2004 componența biroului federal și a organului de administrare a fost aceeași, iar ca președinte de onoare a fost ales Mihoc Gheorghe Dan.

În anii 2005-2007, biroul federal a avut următoarea componență: președinte de onoare: Bobeanu Traian, Soricică Ion, Niță Constantin și Mihoc Gheorghe Dan; președinte: Mureșan Ioan Cristian; prim-vicepreședinte: Alexe Ioan; vicepreședinte: Popescu Ciprian, Voiculescu Gheorghe, Enceanu Alexandra, Haralambie Vlad, Niță Nicu,, Olariu Nicoleta, Vrăjitoru Octavian; secretar general: Gabriel Olariu.

În 2008 au avut loc următoarele modificări, în locul vicepreședintelui Popescu Ciprian, a fost ales Tompa Csaba; a fost înființată funcția de secretar general adjunct, pe care a fost încadrat Glesnea Larisa-Mirela, iar în 2009, a fost ales, în funcția de vicepreședinte, Popoviciu Lucian.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

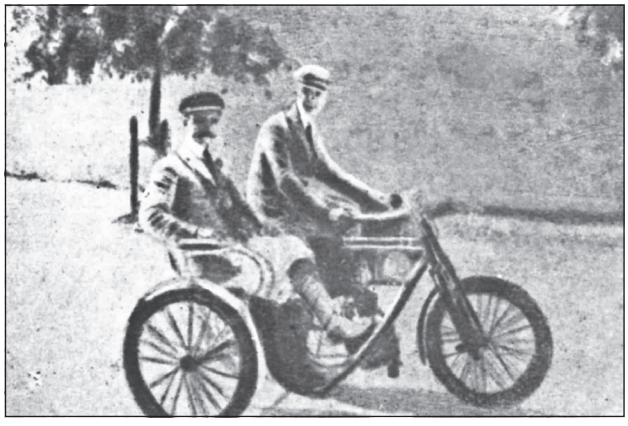

1907 - Motocicletă cu ataş în Bucureşti

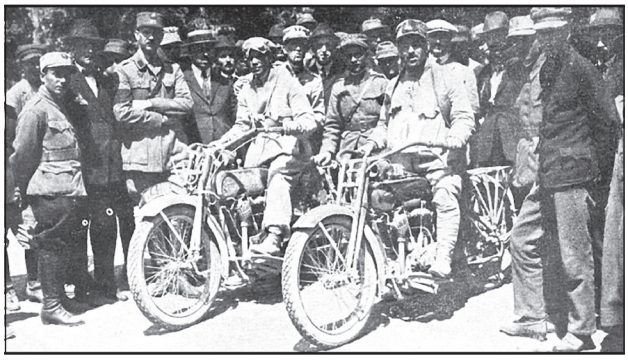

Sosirea din cursa de motociclete Braşov-Bucureşti,1920. Primii sosiţi în parcul FSSR: I. C. Silişteanu (dreapta) şi I. I. Georgescu - Ploieşti (stânga), pe motociclete Harley-Davidson 10-12 CP

Revista Automobilă

Cursa de Motociclete Bucureşti Piteşti

societatea „Sboru!" a cyclistilor din Bucureşti, de acord cu secretariul Automobil-Clubului român care s'a decis a se ocupă mai de aproape organizarea acestui corp şi de instrucţiunea lui, a organizat în ziua 5 mai curent o cursă de motocyclete pe distanţa Bucureşti-Piteşti apoi (216 klm.).

Categoria I-a (motoare superioare a 3 Hp)

1. *Constantin Silişteanu* pe „Moto-Rêve" 4 Hp. (Pneumatice nental) *a efectuat percursul în 3 ore şi 17 minute*, deci o medie d 63 klm. pe oră; ceeace este destul de frumos pentru condiţiunile d tecnică ale acestui prim concurs;

Cunoştinţele privind construcţia Cursa de motociclete Bucureşti-Piteşti , 1914

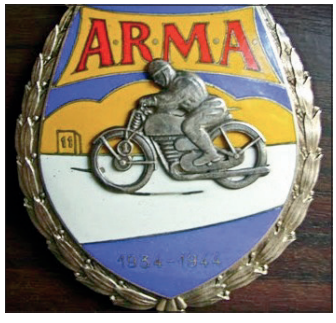

Placheta A.RM.A.

Teren de pregătire improvizat in zona Lacului Sarac

Motocicliști din anii ,20

Galeria motocicliştilor români ai anilor ,30

Marin Moraru, împreună cu cele două fiice ale sale, după victoria din concursul România-Bulgaria

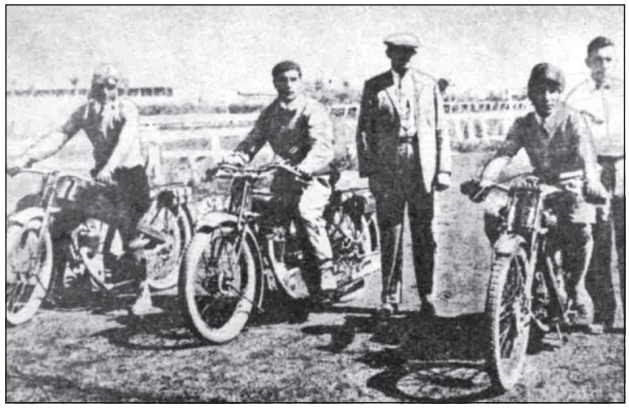

1928 - Curse motocicliste pe hipodromul Floreasca

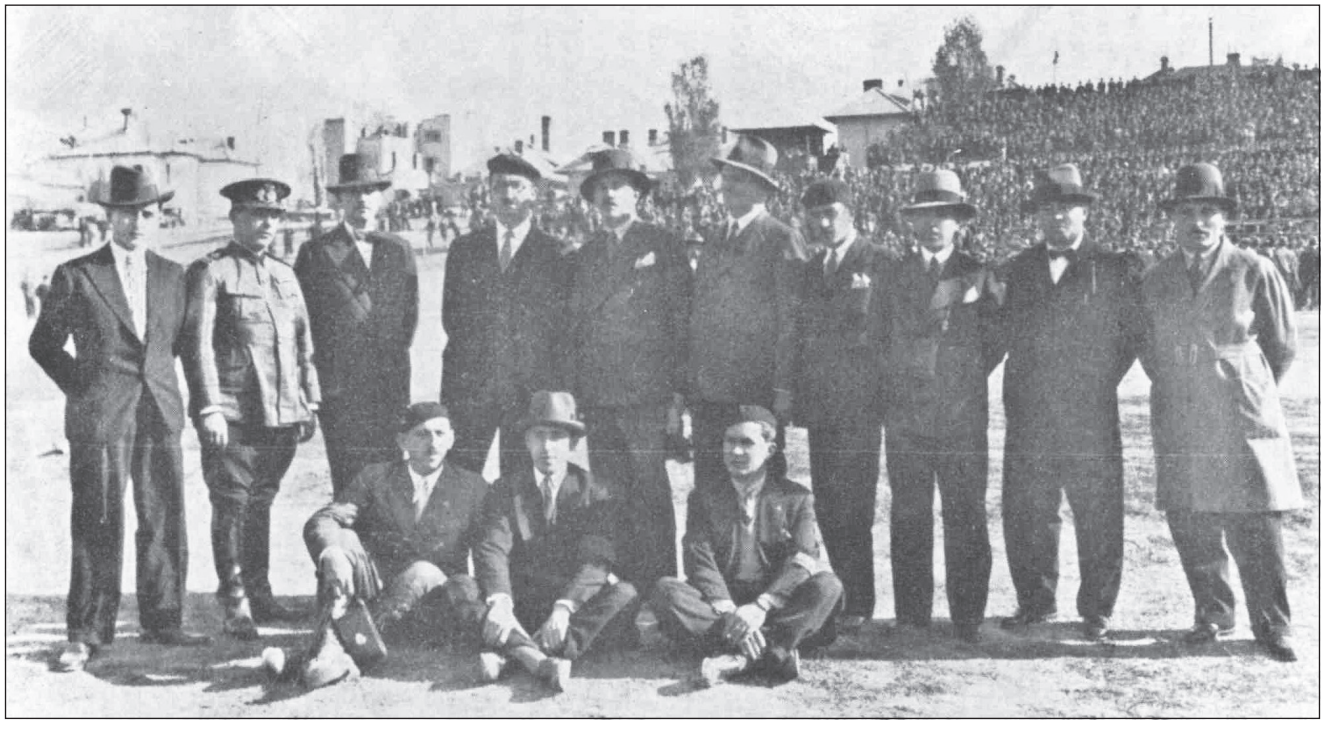

Comitetul Moto-Clubului Român din anul 1933

O parte din concurenţii celei de a patra „Cupe Negel", după proba de viteză, în coasta de la Vârful cu Dor. Nr. 4 Marin Moraru, Nr. 9 Marin Mareş, Nr. 11 N. Ionescu-Cristea, Nr. 13 Theodor Porojan, Nr. 14 Emilio Pessi. Jos: I. T. Dumitres-cu (în stânga) şi Hans Krack (în dreapta). Pe motocicletă în spatele lui Moraru, germanul Ecker, câştigătorul concursului

Un grup de motociclişti în primul raliu naţional de la Braşov, 1931

Simina Mezincescu-Caracaş

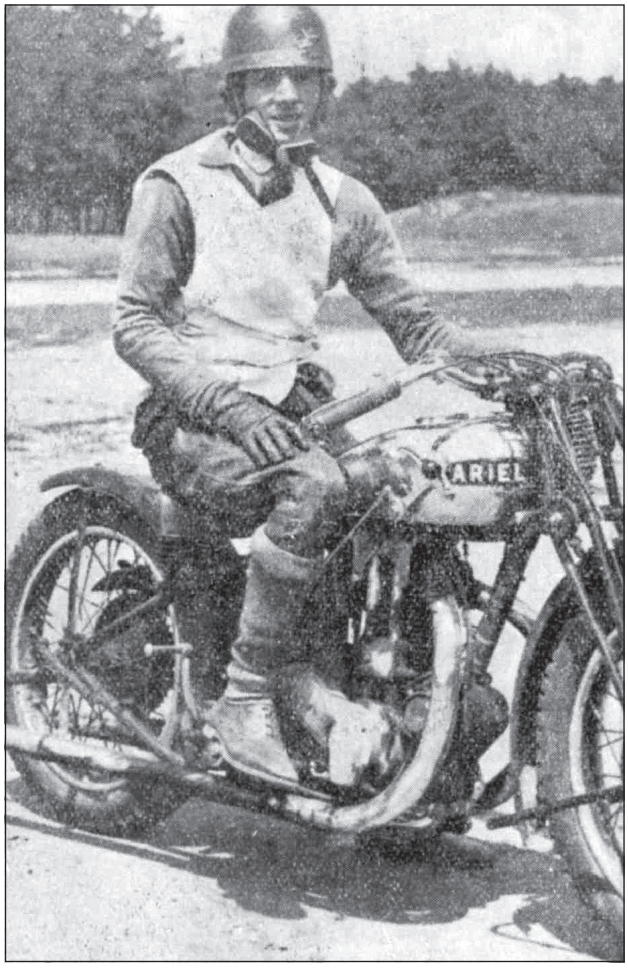

Toma Iancovici (Sârbul). Câştigător a numeroase curse pe moto-velodrom în anul 1930

Cursa motocicletelor cu ataş - probă deosebit de atractivă

Marin Moraru, fost şef al motocicliştilor români. Câştigătora 12 trofee în diferite concursuri naţionale şi internaţionale

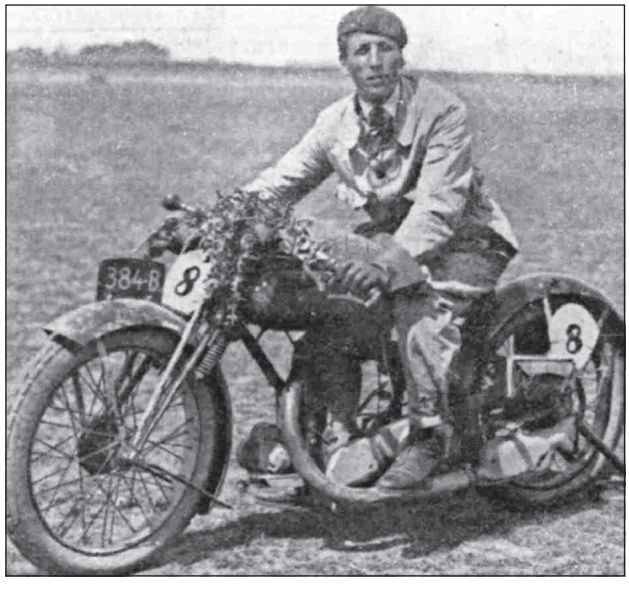

Constantin Sădeanu, câştigătorul primului Circuit Băneasa

Motocicliştii Constantin Bâzu Cantacuzino şi Ovidiu Ionescu. În spatele lui Cantacuzino: Meynier şi Killmeyer, 1932

Campionii şi membrii lotului României de automobilism: Ion Bolony Puiu Aurel, Viorel Marin şi Marin Dumitrescu care a debutat ca motociclist

1962 – Bucureşti – circuit internaţional de motociclism în zona Arcului de Triumf

Petre Paxino - campion balcanic de motocros (1967)

Placheta Moto Club Român

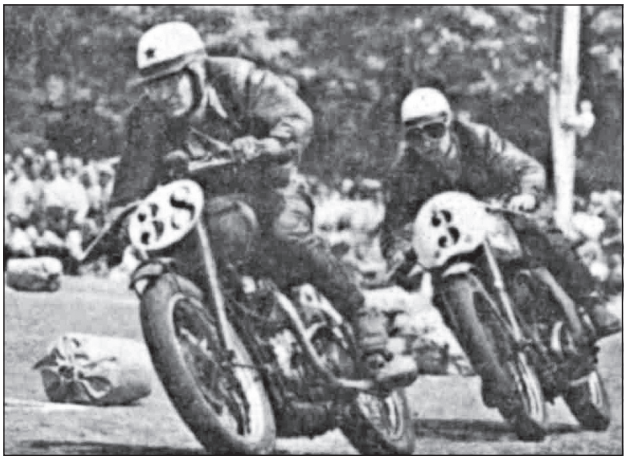

Mihai Dănescu şi Gheorghe Voiculescu („Steaua”), în duel direct pentru întâietate la clasa 500 cmc

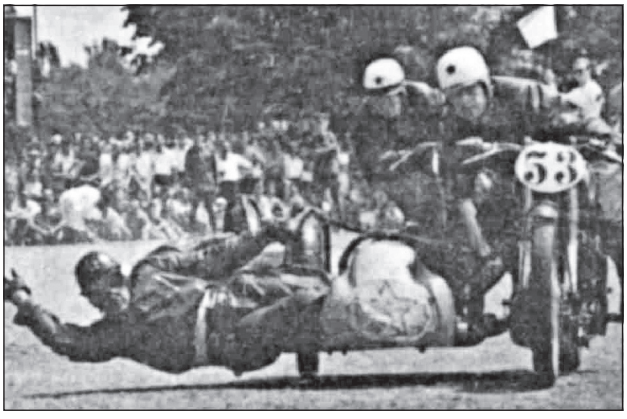

E. Kerestes şi Al. Huhn, talonaţi îndeaproape de echipajul M. Dănescu şi C. Udrescu, în proba rezervată motocicletelor cu ataş

Gh. Ioniţă („CCA”) a reuşit frumoasa performanţă de a cuceri, în cadrul concursului de motocros organizat de Clubul „Constructorul”, două importante victorii: primul loc la clasele 250 şi 350 cmc

Ştefan Bonciulescu, pe turnanta moto-velodromului

Start în proba de motocros

Motocros la Câmpina, în anii ’80

Campionatele din 1983 de motocros

Medalia Cupei Negel (1927 – semnată Huguenin)

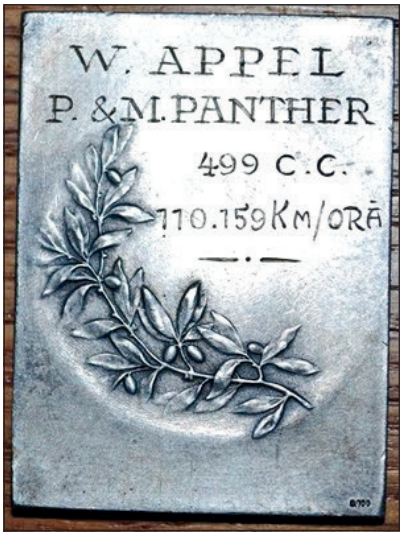

Medalia acordată câștigătorului cursei de o jumătate de kilometru lansat, W. Appel (10. VI.1925 – semnată Huguenin)

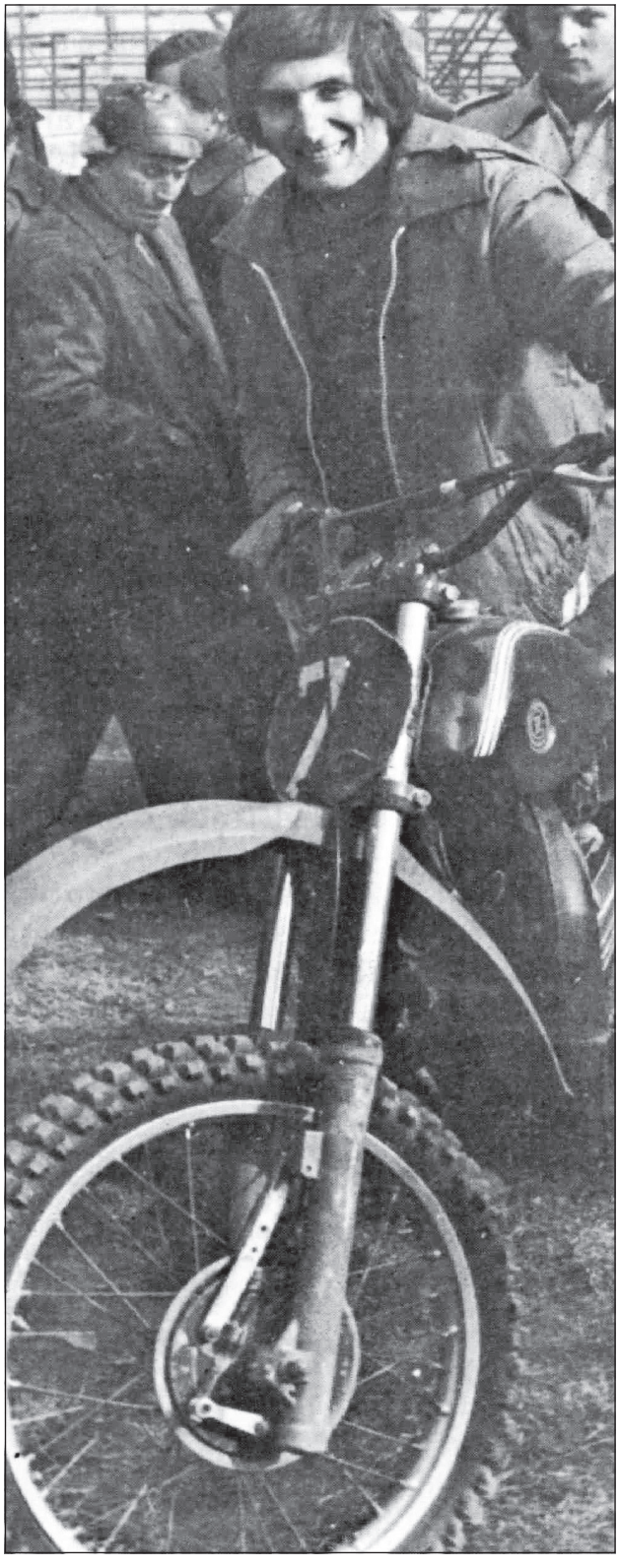

Ernest Mülner, component al echipei României, clasată pe locul 1 la CB din 1993

Placheta Moto Club Român (M.C.R.)

SPORTIVII MEDALIAȚI LA CAMPIONATELE BALCANICE

SENIORI
MEDALII DE AUR

1997		
CORNEL HOLSCHWANDNER	VITEZĂ CLASA 50 CC	RAUDIES FAN CLUB REȘIȚA
1998		
CORNEL HOLSCHWANDNER	VITEZĂ CLASA 125CC	RAUDIES FAN CLUB REȘIȚA
CORNEL HOLSCHWANDNER	VITEZĂ CLASA 50CC	RAUDIES FAN CLUB REȘIȚA
2002		
OCTAVIAN VRĂJITORU	VITEZĂ SUPERBIKE	AS CL L VEGAS RACING ARAD
2005		
ZOLTAN FAZEKAS	MOTOCROS 250CC	CLUB LIDO CĂMPINA
FARAGO ROBERT	VITEZA 125GP AS	CL. LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
PASCOTA IONEL	VITEZA 600CC SUPERSPORT	CS UCM REȘIȚA
2006		
PASCOTA IONEL	VITEZA 1000CC	CS UCM REȘIȚA
VRAJITORU MIRCEA	VITEZA 125CC	AS CS WIZARD RACING BUC
PASCOTA IONEL	VITEZA 600CC	CS UCM REȘIȚA
HAPLEA CALIN	VITEZA CLASA SBK	AS.CL. LUPO RACING TIMISOARA
2008		
KOVACS ERVIN ZSOLT	ENDURO CLASA E2	CL. IVAN MOTO RACING ODORHEI
GYENES EMANUEL	ENDURO CLASA E3	AS PERPETUUMOBILE
ENDURO CLUB SATU MARE		
SANDU SORINA	ENDURO CLASA FEMININ	CS COMEXIM LUPENI
PANDREA MIREL	ENDURO ECHIPE	AS. CL. VECTRA ZĂRNEŞTI
KOVACS ERVIN ZSOLT	ENDURO ECHIPE	CL. IVAN MOTO RACING ODORHEI
PETER TOROK	ENDURO ECHIPE	ASOC.MOTOCLUB SMART BRAŞOV
EMANUEL GYENES	ENDURO ECHIPE	AS PERPETUUMOBILE
ENDURO CLUB SATU MARE		
GARBACEA ALEXANDRU	ENDURO ECHIPE	AS. CL. VECTRA ZĂRNEŞTI
SANDU SORINA	ENDURO ECHIPE	CS COMEXIM LUPENI
VRĂJITORU MIRCEA	MOTOCROS 125CC	CSM BUCUREȘTI
2009		
CIOLAN CATALIN	VITEZA 125sp	CSM BUCUREȘTI
ELEK ANDRAS	ENDURO clasa e3 AS SP.	OUTRIDERS MOTO CL. SF. GHE.
KOVACS ERVIN ZSOLT	ENDURO clasa e2	CL. IVAN MOTO RACING OD.
SECUIESC		
RADUTA VALENTIN	MOTOCROS mx1	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
SANDU SORINA	ENDURO enduro	CS COMEXIM LUPENI
SZILVESTER MARTON	ENDURO clasa e1	AS PERPETUUMOBILE
ENDURO CLUB		

CRISTEA TUDOR MIRCEA	ENDURO echipe	AS SP. OUTRIDERS
MOTO CLUB SF. GHEORGHE		
ELEK ANDRAS	ENDURO echipe	AS SP. OUTRIDERS
MOTO CLUB SF. GHEORGHE		
EMANUEL GYENES	ENDURO echipe	AS PERPETUUMOBILE
ENDURO CLUB		
KOVACS ERVIN ZSOLT	ENDURO echipe	CLB IVAN MOTO RACING OD.
SECUIESC		
SANDU SORINA	ENDURO echipe	CS COMEXIM LUPENI
SZILVESTER MARTON	ENDURO echipe	AS PERPETUUMOBILE
ENDURO CLUB		
TARA IOAN	ENDURO echipe	AS AMC BOGDAN SIBIU
2010		
RADUTA ADRIAN VALENTIN	MOTOCROS motocro mx1	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
TOMPA CRISTIAN ROBERT	MOTOCROS motocros mx65	ASC SUGAS SFANTU GHEORGHE

MEDALII DE ARGINT

1997		
OCTAVIAN VRĂJITORU	VITEZĂ CL SUPER BIKE	ASMC POLIȚIEI RUTIERE B
1998		
OCTAVIAN VRĂJITORU	SUPER BIKE	MC POLIȚIEI RUTIERE
2003		
BUITUZA MARCEL	MOTOCROS ECHIPE	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI
RADUTA JULIAN ELIAS	MOTOCROS ECHIPE	CS TOP CROS TCS CIOLPANI
COCIU MIHAIL	MOTOCROS ECHIPE	CS TOP CROS TCS CIOLPANI
BACESCU LAJOS	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.MOTOCLUB SMART
BRASOV (SCHULTZ)		
COCIU NIKOLAI	MOTOCROS ECHIPE	CS TOP CROS TCS CIOLPANI
LEVESQUE STEVE	MOTOCROS ECHIPE	CS DUAL RACING TEAM BUC
LUCACI CIPRIAN	MOTOCROS ECHIPE	CS ASTRAAUTOCAMIOANE BV
RADUTAVALENTIN	MOTOCROS ECHIPE	CS TOP CROS TCS CIOLPANI
PASCOTA IONEL	VITEZA 600CC	AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
FARAGO ROBERT	VITEZA ECHIPE	AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
MUREȘAN ROBERT	VITEZA ECHIPE	AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
BALASZ CSABA	VITEZA ECHIPE	AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
PASCOTA IONEL	VITEZA ECHIPE	AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
GACYI PETER	VITEZA ECHIPE	CSA STEAUA BUCUREȘTI
VRAJITORU OCTAVIAN	VITEZA ECHIPE	AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
2004		

PASCOTA IONEL	VITEZA 600CC	AS CLUBUL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
2005		
RADUTA ELIAS	MOTOCROS 125CC	CS TOP CROS TCS CIOLPANI
NARCIS ENESCU	MOTOCROS 250CC	CLUB LIDO CĂMPINA
ENCEANU ALEXANDRU	MOTOCROS ECHIPE	MOTOCROS ASOC.MOTOCLUB SMART BRASOV (SCHULTZ)
DEMENY SZABOLOCS	MOTOCROS ECHIPE	MOTOCROS CS TOP CROS TCS CIOLPANI
RADUTA ELIAS JULIAN	MOTOCROS ECHIPE	MOTOCROS CS TOP CROS TCS CIOLPANI
RADUTA ADRIAN-VALENTIN	MOTOCROS ECHIPE	MOTOCROS CS TOP CROS TCS CIOLPANI
CHIRIȚĂ PETRU	VITEZA 125GP	CS UCM REȘIȚA
2006		
FAZAKAS ZOLTAN	MOTOCROS SM 250	CLUB LIDO CĂMPINA
GAGYI PETER	MOTOCROS SM 450	ASOCIATIA CS GAGYI MOTORSPORT TĂRGU MUREȘ
BAR VLAD ALEXANDRU	VITEZA 125GP	ASOC.CLUBUL LUPO RACING TIMISOARA
2007		
CAZACU CATALIN	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.CLUBUL LUPO RACING TIMISOARA
GARBACEA LUCIAN	MOTOCROS ECHIPE	ASOCIATIA CLUBUL VECTRA ZĂRNEȘTI
RADUTA JULIAN	MOTOCROS ECHIPE	CS TOP CROS TCS CIOLPANI
TOMPA CRISTIAN	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.CLUB SUGAS SF. GHE.
GEORGE CABAL	MOTOCROS ECHIPE	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI
KANTOR CATALIN	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.MOTOCLUB SMART BV(SCHULTZ)
BUTUZA MARCEL	MOTOCROS ECHIPE	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI MARIANOV
CIPRIAN	MOTOCROS ECHIPE	CLUB BRITMAR CĂMPINA
IONESCU ALEXANDRU	MOTOCROS ECHIPE	CS MOTOSTAR BUZĂU
STEVE LEVESQUE	MOTOCROS ECHIPE	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI STOICHESCU
MIHAI	MOTOCROS ECHIPE	CLUBUL MOTO EXTREM LUGOJ
BARA ALEXANDRU	MOTOCROS ECHIPE	AS.CL. LUPO RACING TIMISOARA
ZOLTAN FAZAKAS	MOTOCROS ECHIPE	CLUB LIDO CĂMPINA
GAGYI PETER	MOTOCROS ECHIPE	CSA STEAUA BUCUREȘTI
HAIKOVSKI EDUARD	MOTOCROS ECHIPE	CS METAL BOX ARAD
DELIMAN DANIEL	VITEZA 600SBKS	AS.CL. LUPO RACING TIMISOARA
2008		
TOROK PETER	ENDURO CLASA E2	AS.MOTOCLUB SMART BV
GARBACEA ALEXANDRU	ENDURO CLASA E3	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI
CABAL GEORGE	MOTOCROS 85CC	AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI
VRAJITORU OCTAVIAN	MOTOCROS ECHIPE	CSM BUCUREȘTI
CIOLAN CATALIN	MOTOCROS ECHIPE	ACS XTREME RACING BUCUREȘTI
BRAESCU DENIS	MOTOCROS ECHIPE	AS.CL. LUPO RACING TIMIȘOARA

PASCOTA IONEL	MOTOCROS ECHIPE	CS UCM REŞIŢA
CAZACU CATALIN	MOTOCROS ECHIPE	CS TAIFUN RACING TIMIŞOARA
VRAJITORU OCTAVIAN	MOTOCROS ECHIPE	CSM BUCUREŞTI
HAPLEA CALIN	MOTOCROS ECHIPE	CS MOTORACING CLUJ NAPOCA
VRAJITORU BOGDAN	MOTOCROS ECHIPE	CS MOTORACING CLUJ NAPOCA
MISTODE IONUŢ	MOTOCROS ECHIPE	ACS FIREMOTORSPORT BUCUREŞTI
PETER GAGYI	MOTOCROS ECHIPE	AS. S GAGYI MOTORSPORT
SUPER MOTO	TG. MUREŞ	
BRAESCU DENIS	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.CLUBUL
	SUPER MOTO	LUPO RACING TIMIŞOARA
ZSOLTAN FAZEKAS	MOTOCROS ECHIPE	CLUB LIDO CĂMPINA
SUPER MOTO		
BAR VLAD	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.CLUBUL
	SUPER MOTO	LUPO RACING TIMIŞOARA
POPOVICI LUCIQN	MOTOCROS ECHIPE	ASOC.CLUBUL
	SUPER MOTO	LUPO RACING TIMIŞOARA
HAIKOVSKI EDUARD	MOTOCROS ECHIPE	CS METAL BOX ARAD
	SUPER MOTO	
CRISTEA TUDOR MIRCEA	ENDURO clasa e3	AS SP. OUTRIDERS MOTO CLUB SF.
GHEORGHE		
NEDELCU MADALIN	MOTOCROS echipe	ACS MTP RACING TARGU MUREŞ
TARA IOAN	ENDURO clasa e2	AS AMC BOGDAN SIBIU
GAGYI PETER	MOTOCROS echipe	ACS GAGYI MOTORSPORT TG. MUREŞ
HAIKOVSKI EDUARD	MOTOCROS echipe	CS METAL BOX ARAD
PERTE BOGDAN	MOTOCROS ehcipe	ASC LUPO RACING TIMISOARA
CAZACU CATALIN	VITEZA echipe	CS TAIFUN RACING TIMISOARA
CIOLAN CATALIN	VITEZA echipe	CSM BUCUREŞTI
HAPLEA CALIN	VITEZA echipe	CS MOTORACING CLUJ NAPOCA
MADUTA CRISTIAN	VITEZA ECHIPE	ACS CARAS MOTO RACING REŞIŢA
UDRESCU ALINA	VITEZA echipe	ASOCIATIA CS WIZARD RACING BUC
VRAJITORU BOGDAN	VITEZA echipe	CSM BUCUREŞTI
VRAJITORU MIRCEA	VITEZA echipe	CSM BUCUREŞTI
BASESCU LAJOS	MOTOCROS echipe	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
BENEDER KADAR	MOTOCROS echipe	ASC SUGAS SFANTU GHEORGHE
CABAL GEORGE	MOTOCROS echipe	ASC VECTRA ZĂRNEŞTI
CORBEA IONUT	MOTOCROS echipe	AS MOTOCLUB SMART BV (SCHULTZ)
GRADINARU ALEX	MOTOCROS echipe	AS MOTOCLUB SMART BV (SCHULTZ)
LOGIGAN RARES	MOTOCROS echipe	CS MOTOSPORT XTREME MEDIAS
PATRASCOIU CRISTIAN	MOTOCROS echipe	CLUB MOTOSPORT MARATON TG. JIU
RADUTA JULIAN	MOTOCROS echipe	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
SANDU EDUARD	MOTOCROS echipe	ASC VECTRA ZĂRNEŞTI

2010

SARAFOLEAN OVIDIU	MOTOCROS super moto s3	ASC LUPO RACING TIMISOARA
IRIMESCU RAZVAN	MOTOCROS motocros mxarv	CS SPEED RACING TIMISOARA
CORBEA VIRGIL	MOTOCROS echipe motocros	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
GRADINARU ALEX FLORIN	MOTOCROS echipe motocros	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
IRIMESCU RAZVAN	MOTOCROS echipe motocros	CS SPEED RACING TIMISOARA
RADUTA ADRIAN	MOTOCROS echipe motocros	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI

RADUTA JULIAN	MOTOCROS echipe motocros	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
TOMPA ROBERT	MOTOCROS echipe motocros	ASC SUGAS SFANTU GHEORGHE
BACIU ALEX	MOTOCROS echipe super moto	CSA STEAUA BUCUREȘTI
CATANA DAVID	MOTOCROS echipe super moto	CSA STEAUA BUCUREȘTI
CONTRA REMUS	MOTOCROS echipe super moto	ASC LUPO RACING TIMISOARA
HAIKOVSKI EDUARD	MOTOCROS echipe super moto	CS METAL BOX ARAD
NEAGA VLAD	MOTOCROS echipe super moto	CS AUTO MOTO ISECO TARGU MUREȘ
SARAFOLEAN OVIDIU	MOTOCROS echipe super moto	ASC LUPO RACING TIMISOARA
TRAISTARU SORIN	MOTOCROS echipe super moto	CS METAL BOX ARAD

MEDALII DE BRONZ

1997		
ERNEST MULNER	CROS CLASA 125CC	AS VECTRA BK ZĂRNEȘTI
THEODOR RADA	VITEZĂ ATAȘ	AS PEGAS ARAD
IOAN ASLAU	AS PEGAS ARAD	
LUCIAN POPOVICIU	VITEZĂ CL SUPER BIKE	AS LIPO RACING TIMIȘ
1998		
GHEORGHE STANCU	ATAȘ	MC POLIȚIEI RUTIERE
MARTHA STANCU	MC POLIȚIEI RUTIERE	
2002		
LASZLO PENTEK	VITEZĂ 125 CC	MOTO CL ROZSDAS T ORADEA
2003		
LUKACS CIPRIAN	MOTOCROS 250CC	CS ASTRAAUTOCAMIOANE BRASOV
GAGYI PETER	VITEZA SUPERBIKE	CSA STEAUA BUCUREȘTI
2005		
PETER GAGYI	MOTOCROS 450CC	AS. CS GAGYI MOTORSPORT TG. MUREȘ
BALAZS CHABA	VITEZA 600CC SUPERSPORT	AS CL LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
2006		
CHIRITA PATRU	VITEZA 125GP	CS UCM REȘIȚA
2007		
GAGYI PETER	MOTOCROS OPEN	CSA STEAUA BUCUREȘTI
VRAJITORU MIRCEA	VITEZA ECHIPE	ASOCIATIA CS WIZARD RACING BUC
VRAJITORU BOGDAN	VITEZA ECHIPE	ASOCIATIA CS WIZARD RACING BUC
VRAJITORU OCTAVIAN	VITEZA ECHIPE	ASOCIATIA CS WIZARD RACING BUC
CAZACU CATALIN	VITEZA ECHIPE	ASOC.CLUBUL LUPO RACING TM
CSABA BALASZ	VITEZA ECHIPE	CSA STEAUA BUCUREȘTI
CACOVEANU BOGDAN	VITEZA ECHIPE	ACS XTREME RACING BUCUREȘTI
DELIANIS VALENTIN	VITEZA ECHIPE	ACS EZNA RACING TEAM TIMISOARA
NISTODE IONUT	VITEZA ECHIPE	ACS FIREMOTORSPORT BUCUREȘTI
POP FLORIAN	VITEZA ECHIPE	CSA STEAUA BUCUREȘTI
HAPLEA CALIN	VITEZA ECHIPE	ASOC.CLUBUL LUPO RACING TM

DELIMAN DANIEL	VITEZA ECHIPE	ASOC.CLUBUL LUPO RACING TM
CUN TITUS	VITEZA ECHIPE	AS CLUB PASCOTA IOAN ILIE - GI
COSTESCU COSMIN	VITEZA ECHIPE	ACS EZNA RACING TEAM TIMISOARA
2008		
PANDREA MIREL	ENDURO CLASA E1	AS. CLUBUL VECTRA ZĂRNEȘTI
SANDU EDUARD	MOTOCROS ECHIPE	ACS HUMI RACING TEAM REGHIN
BUTUZA MARCEL	MOTOCROS ECHIPE	AS. CLUBUL VECTRA ZĂRNEȘTI
NADRE GREGOIRE	MOTOCROS ECHIPE	CS MOTO VERDE TIMIŞOARA
RADUTA ELIAS	MOTOCROS ECHIPE	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
RADUTA ADRIAN	MOTOCROS ECHIPE	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
BALAZS ISTVAN	MOTOCROS ECHIPE	CL. IVAN MOTO RACING OD. SECUIESC
GAGYI PETER	MOTOCROS OPEN	AS. CS GAGYI MOTORSPORT TG. MUREȘ
2009		
GAGYI PETER	MOTOCROS clasa s	ACS GAGYI MOTORSPORT TG. MUREȘ
GYENES EMANUEL	ENDURO clasa e3	AS PERPETUUMOBILE ENDURO CLUB
UDDRESCU ALINA	VITEZA 125sp	ASOCIATIA CS WIZARD RACING BUC.
2010		
CONTRA REMUS	MOTOCROS super moto s3	ASC LUPO RACING TIMISOARA
CORBEA VIRGIL	MOTOCROS motocros mx2	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
GRADINARU ALEXANDRU	MOTOCROS motocros mx65	CS TOP CROSS TCS CIOLPANI
CAZACU CATALIN	MOTOCROS echipe	CS TAIFUN RACING TIMISOARA
CIOLAN CATALIN	MOTOCROS echipe	CSM BUCUREȘTI
CIUJDEA ADRIAN	MOTOCROS echipe	CSA STEAUA BUCUREȘTI
COSTESCU COSMIN	MOTOCROS echipe	CS TAIFUN RACING TIMISOARA
MARIN VLAD	MOTOCROS echipe	ACS AMKART BUCUREȘTI
UDRESCU CRISTINA	MOTOCROS echipe	ACS WIZARD RACING
BUCUREȘTI		

TINERET
MEDALII DE AUR

2004		
MUREȘAN ROBERT	VITEZA 125CC	AS CL. LAS VEGAS RACING TEAM ARAD
2006		
RADUTA ELIAS JULIAN	MOTOCROS 125CC	CS TOP CROS TCS CIOLPANI
2007		
VRAJITORU MIRCEA	VITEZA 125SP	ASOCIATIA CS WIZARD RACING BUC

MEDALII DE ARGINT

2003		
FARAGO ROBERT	VITEZA 125CC	AS CL. LAS VEGAS RACING TEAM ARAD

2004
FARAGO ROBERT VITEZA 125CC AS CL. LAS VEGAS RACING TEAM ARAD

MEDALII DE BRONZ

2004
LEVESQUE STEVE VITEZA 125 CS DUAL RACING TEAM BUC
BALASZ CSABA VITEZA 125CC AS CL. LAS VEGAS RACING TEAM ARAD

JUNIORI
MEDALII DE AUR

2010
CIUJDEA ADRIAN MOTOCROS clasa sp CSA STEAUA BUCUREȘTI

MEDALII DE ARGINT

2005
BUTUZA MARCEL JR. MOTOCROS ECHIPE AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI
CABAL GEORGE MOTOCROS ECHIPE AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI
IONESCU ALEXANDRU MOTOCROS ECHIPE CS MOTOSTAR BUZĂU
BACESCU LAJOS MOTOCROS ECHIPE ASOC.MOTOCLUB
SMART BRASOV (SCHULTZ)

2010
CIOLAN CATALIN MOTOCROS clasa sp CSM BUCUREȘTI

MEDALII DE BRONZ

2005
BUTUZA MARCEL MOTOCROS 65CC AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI

2009
SZEREDAY DOMINIK ENDURO enduro AS PERPETUUMOBILE
ENDURO CLUB

CADEȚI
MEDALII DE AUR

2006
BUTUZA MARCEL MOTOCROS 65CC AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI

MEDALII DE BRONZ

2006
CABAL GEORGE MOTOCROS 80CC AS. CL. VECTRA ZĂRNEȘTI

FIGURI REPREZENTATIVE

AGATON, WALTER (1925-1949), n. la Bucureşti. Un motociclist de elită al anilor '40, specialist în probele de viteză pe şosea la clasa 500 cmc. Legitimat la Clubul „ARMA" (Asociaţia Română a Motocicliştilor Amatori). A murit într-un stupid accident de circulaţie.

ANTONESCU, MIRCEA (1927), n. la Focşani. Debutează în motociclism în 1948. În anul următor este legitimat la Clubul „CCA". Printre performanţele sale de multiplu campion naţional, se înscrie şi câştigarea clasei de 350 cmc în concursul internaţional de viteză în circuitul Bucureşti (1952).

BUESCU, NICOLAE (1923-1998), n. în com. Făurei, jud. Brăila. A purtat tricoul Clubului „Rapid" Bucureşti. Multiplu campion naţional la clasa 500 cmc, în concursurile de viteză pe şosea şi în coastă. A obţinut locul I la concursul de viteză pe şosea de la Liberec (Cehoslovacia), în 1953. Maestru emerit al sportului.

BUTUZA, MARCEL (1966**).** Este principalul finanțator al echipei brașovene Vectra, pentru care și concurează. A participat în ediția 2011 în raliul Dakar (pentru prima oară) alături de Gyenes Emanuel, în cea mai dificilă întrecere de rali-raid, ajungând la sosire și ocupând locul 6 la clasa maraton și locul 56 la general. În ediția din 2012, raliul s-a desfășurat pe o distanță de 8 368km, pe ruta Mar del Plata-Lima, trecând prin Argentina, Chile și Peru. Alături, din nou, de Emanuel Gyenes, precum și de doi membri ai echipei de asistență tehnică (Liviu Butuza și Romeo Duicu) au stabilit obiectivul de a termina competiția. Concurează pe motorul KTM 450 Rally, folosit pentru prima oară într-o competiție.

CANTACUZINO, CONSTANTIN (BÂZU) – vezi Personalități

CHIŢU, ŞTEFAN (1944), n. la Breaza, jud. Prahova. Activitatea sportivă a început-o în anul 1963 în secţia de motociclism a Clubului „Poiana" din Câmpina, în probele de motocros. În 1964, este transferat la „Steaua" unde activează până în 1972, după care revine la „Poiana", de unde se retrage din sportul de performanţă în 1975. În cariera sa sportivă şi-a înscris în palmares 7 titluri de campion naţional la motocros, clasa 250 cmc, în perioada 1968-1971, două titluri de campion balcanic în 1969 şi 1972, Cupa oraşului Barcelona în 1971 şi locul XI la Marele Premiu al Spaniei, în 1969. Maestru al sportului (1968). Maestru emerit al sportului (1972). În anii 1988 şi 1989 a fost antrenor al echipei naţionale de motociclism. A practicat şi bobul de performanţă, în perioada 1970-1982, când a câştigat un titlu de campion naţional la bobul de două persoane împreună cu Gh. Lixandru, fiind şi component al lotului olimpic. Din anul 1979 şi-a extins activitatea şi în domeniul fotbalului, devenind

vicepreşedinte şi apoi, din 1990, preşedinte al AS „Poiana" Câmpina, pe care a reuşit să o readucă în 1992 din Divizia C în eşalonul secund, echipa de fotbal cu acelaşi nume fiind una dintre cele mai vechi din fotbalul românesc (75 de ani de existenţă). Personalitate de marcă a sportului nostru, a fost cooptat după 1990 şi în conducerea fotbalului ca membru în Comitetul Executiv al FRF, calitate în care şi-a adus o reală contribuţie la afirmarea competiţiei naţionale.

DĂNESCU, MIHAI (1932-2001), n. la Bucureşti. Absolvent IEFS, promoţia 1970, profesor de educaţie fizică, ofiţer superior MApN. A purtat tricoul Clubului „Steaua". De 28 de ori campion naţional în perioada 1954-1970 (cu excepţia anilor 1960, 1961), în probele de viteză pe şosea, la clasele 500 şi 750 cmc, în probele cu ataş (500, 750 cmc şi nelimitat). De asemenea, a fost campion naţional la motocros la clasele 175, 250, 350 şi 750 cmc (în anii 1957-1958 şi 1960-1967). Deţinător a 6 recorduri ale motociclismului românesc la clasa 750 cmc ataş în probele de viteză-coastă (Feleac). De 3 ori campion balcanic la motocros (1965, 1966, 1967). Deţinător al medaliei de aur la Cupa Mondială – concursul internaţional de regularitate si rezistenţă ("Six Days"), organizat de Federaţia Internaţională de Motociclism la Bad Aussee în Austria (1960); situat pe locul I la concursurile internaţionale din 1957, 1960, 1965. Maestru emerit al sportului; antrenor categoria a II-a. Prin numărul de victorii şi varietatea probelor la care a concurat, cu rezultate de prestigiu, este apreciat ca cel mai bun motociclist român din toate timpurile. După încheierea carierei de sportiv, timp de 10 ani, a fost şeful secţiei de moto a Clubului „Steaua". Distins cu ordine şi medalii militare şi sportive.

FLORIAN, ŞTEFAN (1938-1975), n. la Ploieşti. A debutat în cadrul secţiei de moto la AS „Locomotiva" Ploieşti, în cursele de viteză pe şosea la clasa 250 cmc. Transferat la Clubul „Steaua", a cucerit de 3 ori titlul de campion naţional. A decedat la Reşiţa în timpul desfăşurării unei etape a campionatului naţional de viteză pe şosea, în urma unui accident.

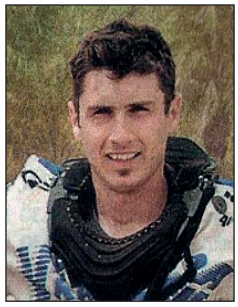

GYENES, EMANUEL-MANI (1984) n. în Satu Mare. Prezent în raliul Dakar, alături de braşoveanul Marcel Butuza în cea mai dificilă întrecere rali-raid din câte se organizează în lume. În 2009, acest rali-raid a fost mutat din Africa în America de Sud (Argentina şi Chile). GM se află, în ediţia 2010, la a patra participare. Etapele sunt între 400-600 km desfăşurate în deşert, pe un teren arid şi o căldură sufocantă. GM este românul cu cea mai bună clasare în acest rali-raid (locul 46 în 2007). În 2008 a ocupat locul al II-lea la clasa 450cm, la Dakar Series Central Europe Rally. Motocicleta folosita este KTM 690 Rally şi cântăreşte 200 de kilograme cu rezervorul plin. În ciuda problemelor tehnico-mecanice şi cele de mediu, comportamentul lui a fost satisfăcător, Gyenes Mani şi Marcel Butuza n-au ratat nici un punct de control, reuşind să fie printre cei 116 motocicliști care au trecut peste primele șase etape. Finalul acestui dur rali-raid, de aproape 10 000km îl situează pe GE cu cel mai bun rezultat din istoria participărilor românești la Dakar și cea mai bună performanță cu care această disciplină se poate lăuda în România: victoria la clasa Maraton și ocuparea locul 18 la general (Marcel Butuza a obținut cel mai bun rezultat din palmaresul său – locul 56). Pe plan național, GE este campion al României la Enduro în 2005 2007 și 2008 și campion național la Endurocross în 2006, 2007, 2009 și 2010. În ediția din 2012, unde traseul a măsurat 8368km, probele speciale având o lungime de 4406km a fost însoțit, din nou, de Marcel Butuza și mecanicii Liviu Butuza și Romeo Duicu. Au străbătut Pampasul, desertul Atacama și Anzii. Problema a fost folosirea pentru prima oară a motorului KTM 450 Rally. În această cursă s-a clasat pe locul 17 – cea mai bună performanță a unui sportiv român în celebra cursă de anduranță. Este capabil să urce în Top 10 în viitorul apropiat. Concurează pentru echipa Vectra din Brașov.

IANCOVICI, ŞTEFAN (1935-1989), n. la Recaş, jud. Timiş. Debutează în motociclism la 15 ani la Timişoara, avându-l ca antrenor pe Bela Kiss. Pal-

maresul său la acest sport este bogat: 3 titluri de campion naţional la motocros, 3 titluri la cursele de viteză, 2 titluri de campion naţional pentru regularitate, 2 medalii de aur la cursele de „6 zile" din Cehoslovacia şi Austria. Maestru al sportului la moto. În automobilism debutează în 1966, la „Raliul Bucureşti", unde ocupă locul I, avându-l coechipier pe C. Radovici. În anul 1968, la „Raliul Transbalcanic" în echipaj cu M. Dumitrescu, ocupă locul I la clasă şi locul II la general, după Ilia Ciubrikov. La „Raliul Dunării" din 1971, ocupă locul X în clasamentul general, iar la „Raliul Balcanic" – locul I la clasă şi locul IV la general, avându-l coechipier pe I. Gârjoabă. În cei 23 de ani de carieră sportivă automobilistică, a obţinut 20 de titluri de campion naţional, din care 6 absolute (2 raliuri, 2 viteză de coastă, 2 viteză pe circuit). În anii 1976 şi 1979, este declarat cel mai bun automobilist din România. Maestru al sportului din anul 1977. Cel mai valoros coechipier pe care l-a avut, în cele mai importante raliuri, a fost ing. Petre Vezeanu. Maestru al sportului.

ILYEŞ, ALEXANDRU (1961), n. în Braşov. Legitimat în 1982 la Clubul „Steaua" , a fost de 6 ori campion naţional la cursele de motocros, clasele: 125 şi 250 cmc, în 1982 şi 1983, la individual, clasa 125 cmc, în 1993 şi 1994 clasa 250 cmc pe echipe, iar în 1995 şi 1996 la individual şi pe echipe. Participă la CB şi obţine 2 medalii de bronz la probele de motocros clasele 125 şi 250 cmc, iar în anul 1993 cucereşte medalia de argint pe echipă. Maestru al sportului din 1992.

ION, GHEORGHE (1928), n. la Bucureşti. A concurat pentru Clubul „Steaua" în perioada 1951-1970 la probele de viteză, motocros şi de regularitate. Medaliat cu argint la cea de a XXXIV-a ediţie (1959) a Cupei Mondiale de „6 zile", cursă de regularitate şi rezistenţă. În 1965, împreună cu echipa ţării, ocupă locul I la JB. Maestru al sportului din 1954.

IONESCU-CRISTEA, ALEXANDRU (1939), n. la Bucureşti. Absolvent al ICF, promoţia 1962. Debutează în motociclism în 1960 urmând exemplul tatălui şi fratelui său, purtând culorile Clubului „Voinţa" din Bucureşti până în 1970, când s-a transferat la Clubul „Steaua" şi apoi la CSM Galaţi (1974). Maestru al sportului în 1967. Concurent la motocros la clasele 125, 175, 250 şi 400 cmc şi la cursele de viteză pe şosea (125, 250, 350 şi 500 cmc ataş). Multiplu campion naţional la aceste probe. De asemenea, campion balcanic cu echipa Şt. Chiţu, P. Paxino şi M. Dănescu.

IONESCU-CRISTEA, NICOLAE (1909-1983), n. la Bucureşti. Contabil, absolvent al Şcolii Superioare de Comerţ. Primii paşi în sport îi face în ciclism în 1923, iar în 1927 îşi face debutul în motociclism. Asistase la prima cursă moto în mai 1928, pe virajele Păduchiosului, unde se desfăşura confruntarea dintre piloţii de elită M. Moraru, Gh. Nadu, C. Sădeanu. În aceeaşi lună, „Moto-Club Român" organizează circuitul Băneasa, la care se va înscrie, dar nu va lua startul. Va reveni însă la un concurs de viteză pe şosea în faţa aeroportului Băneasa, clasa 500 cmc, cursă constând din 8 ture, pe o distanţă de 138 km, pe care o va domina C. Sădeanu. În septembrie 1928, participă la Cupa „Negel", cu caracter internaţional, lungă de 400 km la care se înscriu 24 de concurenţi, **N. I. C.** se situează al VIII-lea. Prima sa victorie o va obţine în 1930, la Sinaia, la clasa 350 cmc, cursă de 6 zile de coastă, în care îi va depăşi pe aşii vremii: C. Sădeanu, M. Moraru, M. Mareş. În concursul de la Rusciuc, organizat în august 1930, va ocupa locul I la clasa 350 cmc. În 1931, va câştiga prima probă de campionat pe 50 de tururi, deschisă categoriei de 500 cmc, de data aceasta pe o maşină de 350 cmc specială. Debutul său ca internaţional îl va face în august 1931, la maratonul Ungaria – România, pentru Cupa ziarului „Universul". În 1932, în întrecerea Bucureşti – Graz, câştigă în faţa fraţilor

austrieci Hubmann; acelaşi loc I îl va ocupa în cea de a III-a confruntare cu motocicliştii bulgari la Bucureşti. În luna mai a aceluiaşi an (1932), „Moto – Clubul Român" a organizat întrecerea Bucureşti – Graz – Sofia, parcursă în 3 serii, desfăşurată în faţa Marelui Voievod Mihai, cursă care l-a situat pe locul I pe faimosul motociclist român **N. I. C.** În mult mediatizata întrecere Austria – Germania – Austria – România, se clasează după cele-brul alergător Bâzu Cantacuzino, pe care **N. I. C.** îl considera a întruni toate calităţile unui veritabil as motociclist. Sezonul 1932 se încheie cu întrecerea moto Anglia – România, dominată de români; pe locul I se clasează **N. I. C.**, urmat de Gh. Leu. Motociclistul **N. I. C.** a rămas în istoria acestui sport ca un mare concurent, de certă valoare internaţională.

IONIŢĂ, GHEORGHE (1927), n. în com. Butimanu, jud. Ilfov. Ofiţer superior. A debutat în motociclism în 1949 la Clubul „Steaua", având ca antrenori pe C. Sădeanu şi I. Spiciu, în probele de motocros la care a obţinut 15 titluri de campion naţional, în cele de viteză în coastă şi pe şosea, motocros, în probele de regularitate şi rezistenţă la clasele 98 cmc, 250 cmc şi 350 cmc, în perioada 1949-1962. De 8 ori recordman republican la probele: km lansat, la 98 cmc şi 250 cmc, la km cu start de pe loc, de viteză în coastă. A obţinut 4 medalii de aur şi una de argint la probele de rezistenţă, în cursele din Austria, în anul 1960. A con-curat cu performanţe notabile (locul I) la cursele de regularitate din Cehoslovacia şi Germania şi a obţinut o medalie de aur la Cupa Mondială de „Six Days" (1959) din Cehoslovacia (Gottwaldov). Maestru emerit al sportului. Antrenor la secţia moto a Clubului „Steaua" şi la lotul naţional, activitate în care s-a remarcat, formând şi perfecţionând cei mai talentaţi sportivi din motociclismul românesc: Mihai Dănescu, Şt. Chiţu., P. Paxino, E. Mülner, Fl. Pop etc. Antrenor emerit. A fost distins cu „Ordinul Muncii" clasa I, „Merite Sportive" clasa I şi ordine militare. În anul 2001, a fost numit prim-vicepreşedinte de onoare al FRM şi i s-a acordat titlul de antrenor al secolului al XX-lea pentru motociclismul românesc.

LĂZĂRESCU, ALEXANDRU (1926), n. în com. Mătăsari, jud. Dâmboviţa. Legitimat la Clubul „CCA". Campion naţional la clasa 750 cmc, proba de viteză pe şosea. A concurat cu succes în concursurile de motocros, regularitate şi de rezistenţă.

MATEEVICI VICTOR – vezi Personalităţi

MATEI, TRAIAN (1921-1974), n. în Bucureşti. Iniţial a fost legitimat la CS „Voinţa", apoi s-a transferat la Clubul „Dinamo". Multiplu campion naţional la clasa 250 cmc, în concursurile de viteză pe şosea şi în coastă, în perioada 1949-1960.

MORMOCEA, GEORGIU (1927), n. la Brăila. Ofiţer superior MApN. Iniţial, a concurat ca moto-ciclist pentru clubul brăilean, iar din 1949 a fost legitimat la Clubul „Steaua". A concurat în probele de motocros, de viteză şi regularitate la clasele 500, 750 şi 1000 cmc, cu ataş, pe km lansat şi cu start de pe loc. Campion naţional de 12 ori la motocros, viteză şi regularitate, în intervalul 1951-1959. A câştigat proba de viteză la clasa 500 cmc, desfăşurată la Budapesta în anul 1951. Maestru al sportului. Secretar general al FRM în intervalul 1962-1983, răstimp în care sportivii români au obţinut rezultate valoroase. Antrenor al secţiei moto de la „Steaua" şi al lotului naţional. Sportivii pregătiţi de el, M. Dănescu, L. Szabo, M. Pop şi Gh. Ioniţă, făcând parte din echipa României, au obţinut 7 medalii de aur în concursul de regularitate al Cupei Mondiale din Austria. În perioada 1963-1977, a fost membru al Comisiei Tehnice a Federaţiei Internaţionale de Motociclism şi al Comisiei de Motocros şi Trial.

MUNTEANU, ARMAND (1927-1957), n. la Bucureşti. Legitimat la CS „CCA”. Recordman al concursurilor de viteză în coastă, în intervalul 1949-1957. A murit într-un accident suferit cu ocazia tentativei de stabilire a unui nou record pe Dealul Feleacului din Cluj-Napoca.

MÜLNER, ERNEST (1959), n. în Braşov. Alergător, de la vârsta de 12 ani, la motocros. Din 1982 legitimat la Clubul „Steaua” până în 1988, la secţia de motocros, la clasa 250 cmc. A mai activat la ISECO din Târgu Mureş (1993) şi la AS „ Vectra BK” din Zărneşti (1997) devenită din anul 2000 Moto Club „Vectra BK.”. Până în anul 1988, a câştigat un număr de 14 titluri de campion naţional la clasele 50 cmc (1), 125 cmc tineret (1), 12 la 250 cmc. Participă la clasele 125 cmc şi 250 cmc la motocros, câştigând încă 8 titluri de campion naţional în perioada 1993-2000. Campion balcanic în 1993 la clasa 250 cmc individual şi cu echipa. Este cel mai tânăr participant la etapa de Cupa Mondială de motocros de la Maribor (Iugoslavia), locul XVII – 1976. În perioada 1997-2000 a activat ca antrenor la lotul naţional de motocros. Maestru al sportului.

MÜLNER, PAUL (1931), n. la Târgu-Mureş. Sportiv din anul 1963 la „Astra” Braşov şi antrenor din anul 1972 la „Astra” Braşov şi „Torpedo” din Zărneşti. A obţinut, ca antrenor, cu sportivii săi peste 50 de titluri naţionale la viteză şi motocros, la clasele Side-Car, 50 cmc, 80 cmc, 125 cmc tineret şi 250 cmc seniori. A promovat multe tinere talente în loturile naţionale de motocros. Este cel care a iniţiat competiţia internaţională „Trofeul Carpaţilor” la motocros. Stabilit în Germania, la Ulm.

NEDELCU, CONSTANTIN (1928-1970), n. la Bucureşti. Multiplu campion naţional la concursurile de viteză pe şosea şi în coastă la clasa 125 cmc. A concurat pentru Clubul „Dinamo” Bucureşti.

PASCOTĂ, IONEL (1979), n. în Timișoara. Este motociclistul român cu cele mai multe titluri pe plan intern și internațional. Considerat cel mai bun motociclist român din toate timpurile. Provine dintr-o familie cu mare tradiție în sportul pe două roți. Bunicul Ioan Ilie Pascotă a fost campion național patru ani la rând (1948-1951), vice campion balcanic în 1948. Unchiul Petrică Pascotă are în palmares două titluri de CN și șase de vice campion. Tatăl, Ionel Pascotă, maestru al sportului, a cucerit 6 titluri de CN la clasele 250 cmc și 500 cmc, 12 titluri de vice campion și 20 de medalii de bronz. La 12 ani P.I. era deja obișnuit cu motocicleta. Din 1993 până în 2004 a câștigat tot ce se putea pe plan intern. Legitimat la C.S. UCM Reșița, în decurs de cinci ani a cunoscut cele mai mari performanțe din tot motorsportul românesc. A câștigat 14 titluri naționale. Din motive financiare U.C.M.R. renunță la el, dar nu abandonează propunându-și să concureze și la 600 cmc, la CN pe Aeroport și Circuit, în Campionatul Europei de Est și Romanian Superbike. Performanțele sale sunt deosebite: 3 titluri continentale (Campion European Alpe Adria 2007, Campion European AEM, Cup 2008, Campion European de Est 2009), trei titluri de C.B., cinci titluri de CN un titlu de campion al Austriei în 2007 și două titluri de campion Romanian Super Bike în 2008 și 2009. A mai alergat în 2009 și sub licență austriacă. În sezonul 2010 va reprezenta clubul tatălui său *Pascotă Racing Timișoara* unde reușește să-și îmbogățească palmaresul cu alte 6 trofee.

PAXINO, PETRE (1941), n. la Bucureşti. A debutat în ciclism în 1958 şi a trecut la motociclism în 1961, la secţia Clubului „Steaua”, primii săi antrenori fiind G. Mormocea şi Gh. Ioniţă. Campion naţional la viteză şi la motocros, la clasa 250 cmc, de 4 ori. Campion balcanic, la individual (1966) şi de 2 ori cu echipa (1966, 1967), avându-i coechipieri pe M. Dănescu, Şt. Chiţu, A. Ionescu şi antrenor pe Gh. Ioniţă. A participat la concursul de motocros din

Franţa, într-un concurs in-ternaţional cu sportivi din 16 ţări participante, ocupând locul II. Maestru al sportului.

PHENINGS, OTTO (1923-1988), n. la Sibiu. Deşi avea ambele membre inferioare paralizate a concurat şi a câştigat numeroase concursuri naţionale şi internaţionale în proba de motocicletă cu ataş. A fost mentorul lui I. Spiciu, urmaşul său în această probă.

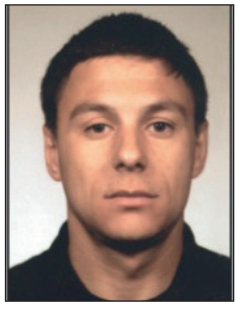

POP, FLORIAN (1967), n. la Târgu Mureş. Alergător la motocros şi viteză din anul 1980. Legitimat iniţial la ISECO din Târgu-Mureş, apoi la „Steaua" Bucureşti. În 1995, a câştigat titlul de campion naţional pentru AS „Motostar" Buzău, iar în 1997 pentru CS „Steaua". În anul 2001, a devenit campion naţional la viteză, clasa super sport, fiind legitimat la AS „General Turbo" din Bucureşti. Peste 20 de titluri de campion naţional la motocros la clasele 50 cmc, 125 cmc tineret şi 250 cmc. Campion balcanic, individual şi cu echipa, la motocros în 1993, la clasa 125 cmc. Maestru al sportului.

POP, MIHAI (1934-1975), n. la Satu Mare. Legitimat la Clubul „Dinamo" Bucureşti. Campion naţional la clasa 125 cmc la viteză pe şosea şi motocros. A obţinut medalia de aur la concursul inter-naţional de „6 zile" din Austria (1966). Maestru al sportului.

POPA, IOSIF (1935-1975), n. la Târgu Mureş. Legitimat la CS „Dinamo" Bucureşti. Campion naţional la motociclism. A făcut parte din echipa care a cucerit medalia de aur la concursul internaţional de „6 zile" din Austria (1960). Maestru al sportului.

POPA, TUDOR (1936), n. la Bucureşti. Legitimat la CS „Dinamo" Bucureşti. A fost animatorul curselor clasei 125 cmc la probele de viteză pe şosea, motocros, regularitate şi rezistenţă din anii 1960-1970. Selecţionat în lotul naţional de motocros care a participat la concursuri internaţionale atât în ţară, cât şi în străinătate.

RADOVICI, CONSTANTIN (1930), n. în com. Mircea Vodă, jud. Brăila. A reprezentat culorile „Voinţa" Bucureşti. Multiplu campion naţional la clasa 350 cmc, în concursurile de viteză pe şosea.

SĂDEANU, NICOLAE (1926-1957), n. la Bucureşti. A debutat în 1948 ca sportiv, legitimat la Clubul „Steaua", unde l-a avut antrenor pe tatăl său, C. Sădeanu, fost motociclist de valoare naţională. A fost de 5 ori campion naţional de viteză pe şosea şi în coastă la clasele 350 cmc, 500 cmc, 750 cmc cu ataş şi o dată campion la motocros, clasa 350 cmc. A deţinut recorduri republicane la 250 cmc, la 500 cmc, start de pe loc, pe km lansat şi în coastă (pe Feleac). În 1950, a câştigat Marele premiu al Budapestei. Maestru al sportului. Ca antrenor, a activat la CS „Dinamo".

SCHULLER, ALEXANDRU (1940), n. la Braşov. Component al secţiei de moto a Clubului „Steaua" în perioada 1961-1970. Specializat în probele de viteză şi de motocros. În 1963, este de 2 ori campion naţional la viteză în circuit la clasele 350 cmc şi 750 cmc cu ataş, performanţă pe care o repetă în 1965. În 1968, obţine titlul de campion naţional la proba de viteză în circuit la clasa 175 cmc. Ocupă cu echipa ţării locul I la JB în 1965, când este distins şi cu titlul de Maestru al sportului.

SOMLO, EMERIK (1925), n. la Timişoara. Debutează în probele de motociclism în 1948, impunân-du-se în cursele de 350 cmc. S-a remarcat prin stilul său spectaculos de abordare a virajelor, determinând dinamizarea curselor de viteză pe şosea. În 1950, se transferă la secţia de moto a Clubului „CCA", unde va cunoaşte consacrarea în cursele de 500 cmc, obţinând titlul de campion

naţional şi trofee în urma multiplelor concursuri şi cupe naţionale şi internaţionale. A fost component al lotului naţional în perioada 1950-1986. S-a stabilit în Australia.

SPICIU, IOAN (1915-1986), n. la Păpăuţi, jud. Harghita. Alergător, legitimat din 1948 la Clubul „CCA" („Steaua"), sub culorile căruia obţine 11 titluri de campion naţional şi recordman la concursurile de viteză şi coastă (Feleac), în perioada 1948-1955. Specialist în întrecerile cu ataş la clasa 600, 750 şi 1000 cmc, cu start de pe loc, km lansat. Antrenor, coordonator al secţiei de motociclism a Clubului „Steaua" până în 1958, după care, ca antrenor, a preluat conducerea secţiei respective la „Poiana" Câmpina. Antrenor emerit.

SZABO, LUDOVIC (1932-1980), n. la Târgu-Mureş. A concurat pentru Clubul „Dinamo" Bucureşti, devenind campion naţional al clasei de 250 cmc în concursurile de viteză pe şosea şi în coastă. Redutabil în probele de regularitate şi de rezistenţă. Câştigător al medaliei de aur la concursurile de regularitate şi rezistenţă din Cehoslovacia, Germania şi Austria. Maestru al sportului.

SZABO, VASILE (1932), n. la Târgu Mureş. Component al secţiei moto de la Clubul „Dinamo" Bucureşti. Multiplu campion în probele de viteză pe şosea şi în coastă, sportiv selecţionat în loturile naţionale de mai multe ori. Participant, cu rezultate merituoase, în întrecerile internaţionale de regularitate şi de rezistenţă din Austria, Germania şi Ce-hoslovacia. Maestru al sportului.

ŞERBĂNESCU, ŞTEFAN (1920), n. la Timişoara. Protagonist de frunte al motociclismului românesc interbelic. Concurent redutabil în cursele de dirt-track. A obţinut rezultate remarcabile în concursurile internaţionale din Austria, Ungaria, Iugoslavia şi Germania.

TEODORESCU, ALEXANDRU (1929), n. la Bucureşti. A concurat sub culorile CS „Voinţa" Bucureşti. A fost de 2 ori campion naţional la clasa 250 cmc, în probele de viteză pe şosea.

VOICULESCU, CORNEL (1950), n. la Bucureşti. A fost iniţiat în tainele motociclismului de tatăl său, Gheorghe Voiculescu, de la Clubul „Steaua". A alergat la dirt-trak. A obţinut un titlu de campion naţional în intervalul 1970-1980. A participat la concursuri internaţionale (interne şi peste hotare) de dirt-trak, cu rezultate notabile. Antrenor la Clubul „Metalul" Bucureşti, iar în perioada 1978-1982 conducător al lotului naţional. Secretar general al FRM, între anii 1983-1990. Maestru al sportului.

VOICULESCU, GHEORGHE (1928-1999), n. la Bucureşti. Ofiţer superior în MApN. Încă din 1947 a concurat pentru Clubul „Steaua" la probele de viteză pe şosea, la motocros şi viteză în coastă, fiind campion naţional de 4 ori la clasele 350 cmc şi 500 cmc, în perioada (1952-1957). A fost promotorul curselor dirt-trak în ţara noastră. Are 4 recorduri republicane la clasa 250 cmc şi la km lansat clasa 350 cmc. A luat parte la cursele de „6 zile" din ţară. Un titlu de campion naţional la dirt-trak. A concurat la mai multe competiţii internaţionale, cum ar fi Marele Premiu al Cehoslovaciei, al RD Germane şi al României, între anii 1945-1965. Maestru emerit al sportului. A activat ca antrenor categoria III-a la Clubul „Steaua".

VRĂJITORU, OCTAVIAN (1967), n. la Bucureşti. Alergător la motocros şi viteză din 1982, la IMGB Bucureşti şi apoi la AS „General Turbo" (1994-1996), Motoclubul Poliţiei Rutiere din România (1997-2000) şi IMGB (din 2001). Deţine 10 titluri de campion naţional la clasele 125 cmc, 250 cmc şi Super-Bike, de 3 ori vicecampion balcanic la clasa Super-Bike şi campion balcanic la clasa 125 cmc în 1992. Maestru al sportului.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE NATAŢIE ŞI PENTATLON MODERN

NATAŢIE

Apa, din cele mai vechi timpuri, a constituit, pentru oamenii care trăiau în apropierea ei, o mare atracţie. Ei au simţit nevoia să-şi însuşească o serie de mişcări pentru a se putea deplasa în apă, rezolvând astfel unele probleme legate de existenţa lor, cum ar fi: salvarea în caz de pericol, procurarea hranei (pescuit) şi chiar distracţia. În realizarea acestor *trebuinţe* ne spun istoricii, înotul a fost asociat cu vâslitul în unele ambarcaţiuni improvizate. Mai târziu, înotul a devenit o practică obligatorie pentru pregătirea de luptă. După studii îndelungate, istoricii şi specialiştii în domeniu au ajuns la concluzia că înotul s-a născut o dată cu apariţia omului. Mai multe surse (C. Kiriţescu – *Palestrica*; Ad. Vasiliu – *România în lumea sportului*; M. Olaru – *Înotul*) oferă mărturii despre apariţia înotului încă din antichitate (papirusuri, hieroglife, basoreliefuri, vase ceramice, monede, obiecte de podoabă etc.) şi ilustrează practicarea acestuia cu 3 000 de ani î. Hr. (după alte surse, cu 1 500 de ani î. Hr.). Hieroglifele egiptene înfăţişează o figură de înotător, care datează din anul 3 000 î. Hr., iar pe pereţii unor peşteri din deşertul Libiei au fost descoperite scene ale unor activităţi acvatice, care datează de cca 1 500 de ani î. Hr.

Egiptenii, grecii, romanii şi alte popoare antice au lăsat multe dovezi privind importanţa pe care au acordat-o înotului. În lumea antică, înotul era considerat un mijloc de instrucţie şi civilizaţie, o artă, iar cei ce nu stăpâneau această practică erau consideraţi ignoranţi.

În China, împăraţii organizau cu supuşii lor diferite jocuri în apă. În Persia, înotul se practica încă din anul 480 î. Hr., ca mijloc de pregătire a luptătorilor. Japonia este o ţară cu tradiţie în practicarea înotului încă din secolul I î. Hr. Din Era Creştină, s-a situat printre primele ţări organizatoare de competiţii naţionale de înot, iar prin Edictul imperial din anul 1 606 d. Hr., înotul a fost introdus în şcolile japoneze.

Vechii greci puneau mare preţ pe însuşirea cunoştinţelor de înot în bazinele gimnaziilor, sub îndrumarea unor instructori. La romani, înotul se practica în mod obişnuit, chiar împăraţii, oamenii politici, scriitorii ofereau nenumărate exemple în acest sens. Romanii sunt printre primii din Europa care au construit bazine cu apă caldă, iar vestitele terme romane (băile publice), unde se practica şi înotul, au ajuns cunoscute în toată lumea. Înotul era obligatoriu în pregătirea soldaţilor romani. La curţile marilor conducători ai Orientului au fost descoperite bazine, care atestă preocuparea pentru înot. Toate aceste mărturii confirmă faptul că înotul, care nu trebuie privit numai ca o ramură a nataţiei, are o veche şi bogată tradiţie, el regăsindu-se practic în toate ţările lumii. Ideile, tradiţiile şi preocupările privind învăţarea şi practicarea înotului au continuat să se dezvolte, la nivel superior şi pe baze ştiinţifice şi în lumea modernă. De-a lungul timpului înotul a cunoscut însă atât perioade de progres, cât şi de

regres, din cauza influenţelor politice, economice, sociale, religioase şi militare.

În lucrarea *Înotul pe înţelesul tuturor*, autorii (M. Cerchez, C. Ciobanu, T. Munteanu) au adunat mărturiile referitoare la *măsurile şi acţiunile aberante* împotriva activităţilor fizice desfăşurate în Evul Mediu. Necesitatea cultivării spiritului, igiena şi activităţile corporale erau considerate ca imorale, ca *practici diavoleşti* şi, ca urmare, au fost interzise. Din cauza acestor concepţii a fost interzis scăldatul în aer liber, practicarea înotului şi chiar folosirea apei. Desigur că filozofii, scriitorii şi pedagogii secolelor al XVII-lea şi al XVIII-lea s-au ridicat împotriva acestor teorii şi practici, considerate chiar inumane, susţinând şi militând pentru aplicarea unor sisteme pedagogice care să impulsioneze dezvoltarea educaţiei fizice şi sportului.

Nataţia, ca disciplină sportivă, cuprinde următoarele ramuri (practicate în apă): *înotul, sărituriile, jocul de polo, înotul sincron.* Înotul, ca sport de bază, şi-a lărgit aria de aplicabilitate determinând o clasificare proprie în care intră: *înotul sportiv* – practicat în bazine acoperite şi descoperite, cu activitate competiţională oficială; *înotul de fond şi de mare fond,* practicate în ape deschise; *înotul ca exerciţiu fizic,* cu caracter igienic, practicat în scopul păstrării sănătăţii, călirii organismului, sub influenţa factorilor naturali; *înotul în scop terapeutic,* practicat pentru ameliorarea sănătăţii, ca mijloc şi metodă de tratament şi recuperare; *înotul pentru salvarea de la înec; înotul* în scop utilitar-aplicativ.

Fiecare ramură a nataţiei se conduce după norme şi regulamente proprii, în funcţie de specificul lor.

Însuşirea înotului reprezintă o necesitate vitală, iar practicarea lui sistematică are un efect benefic asupra organismului. Pe lângă efectele pozitive asupra psihicului, înotul reprezintă un excelent mijloc de formare şi educare a unor calităţi deosebite (curajul, perseverenţa, dăruirea, dorinţa de a învinge greutăţile ş.a.). Oferă cadrul unui permanent control şi armonizarea mişcărilor complexe ale corpului.

Salvarea de la înec presupune însuşirea unei tehnici specifice de înot şi a unor procedee şi manevre speciale. Aceasta a devenit o meserie, *salvatorii* fiind prezenţi la ştranduri, lacuri, mare.

Înotul utilitar-aplicativ urmăreşte realizarea unor obiective specifice, printre care: instruirea militarilor; pregătirea specială a marinarilor, navigatorilor, scafandrilor, constructorilor de nave, poduri, baraje, a pescarilor, în vederea practicării unei meserii. Practicanţii unor sporturi (canotaj, kaiac-canoe, yachting, slalom nautic, înotul subacvatic) trebuie să ştie să înoate şi să cunoască regulile salvării de la înec, ca o cerinţă de bază.

Însuşirea acestui sport este o preocupare generală, de aceea oficialităţile au recunoscut importanţa sa şi au sprijinit procesul de iniţiere şi practicare a înotului.

Apariţia înotului ca sport şi dezvoltarea lui în mai multe ţări, construirea unor bazine, crearea primelor norme şi structuri organizatorice naţionale au constituit baza favorabilă pentru dezvoltarea jocului de polo şi a săriturilor în apă, acestea consacrându-se ca ramuri de sine stătătoare. A apărut şi necesitatea înfiinţării unui organism internaţional cu autoritate, care să coordoneze şi să organizeze, în mod unitar, activitatea în domeniul nataţiei (mai ales că se organizaseră deja 3 ediţii ale JO moderne, în care au fost incluse cele 3 ramuri ale nataţiei).

În 19 iulie 1908, Hotelul Manchester, din Londra, a găzduit reuniunea la care s-a hotărât înfiinţarea Federaţiei Internaţionale de Nataţie Amatori – FINA. În 1940, FINA număra 50 de federaţii naţionale afiliate, iar în 1998, ca urmare a dezvoltării ramurilor nataţiei, numărul acestora a ajuns la 171. În anul 2000, sediul FINA era la Lausanne (Elveţia) şi avea ca preşedinte pe Mustapha Larfaoui (Algeria). În 2007 a fost ales ca preşedinte dr. Julio Maglione (Uruguay) Directorul executiv al Oficiului FINA era românul Cornel Mărculescu. Federaţia organiza: CM de înot, de sărituri, de polo, de înot sincron (artistic), de înot de fond şi de mare fond; Cupa Mondială de înot şi polo; Grand Prix la sărituri; CM de sărituri şi polo pentru juniori.

În 19 august 1926, la Hotelul Bristol din Budapesta, s-a constituit Liga Europeană de Nataţie

– LEN. În anul 2000 sediul ligii se afla la Roma şi număra 50 de federaţii afiliate, avându-l ca preşedinte pe Bartolo Consolo (Italia). În anul 2008 a fost ales ca preşedinte Norykruchten (Luxemburg). LEN organiza: CE de înot, de sărituri, de polo şi înot sincron (artistic); CE de înot şi sărituri pentru veterani; CE de înot, sărituri, polo şi înot sincron pentru juniori; CE de sprint; Cupa Europei la sărituri; Cupa Campionilor, Cupa Cupelor şi Cupa LEN de polo, pentru echipe de club; Cupa Europei, pentru supercluburi; Cupa Europei la polo, pentru femei; Cupa Europei la înot sincron.

Conform informaţiilor din publicaţia *Histo* FINA (1908-2000), anii 1923 şi 1930 sunt consemnaţi ca date ale afilierii (reafilierii) organismelor natației din România la FINA. FRN s-a afiliat la LEN în anul 1930.

România a fost reprezentată în diferite organisme internaţionale de: N. Nicolaescu – membru în Comitetul tehnic de polo al FINA (1964-1968); dr. I. Drăgan – membru în Comitetul medical FINA (1973-1974, 1979-1981, 1987-1992 şi reales în 1996); C. Mărculescu – membru în Comitetul tehnic de polo al FINA (1976-1979, 1980-1984); A. Grinţescu – membru în Comitetul tehnic de polo al LEN din 1998; dr. Marian Anghelescu – membru în comitetul medical al LEN din anul 2004 (din 2009 secretar al acestui comitet).

Primul CM s-a organizat în 1973, la Belgrad, până în anul 1998 desfăşurându-se încă 7 ediţii. În continuare CM s-au desfăşurat astfel: 2001 – Fukuoka; 2003 – Barcelona; 2005– Montreal; 2007 – Melbourne (2158 de sportivi participanți); 2009 – Roma (record de participare 2556 de sportivi). Începând din 1993, se organizează și CM în bazin scurt (25 m), prima ediție desfășurându-se în Pallma de Mallorca, iar următoarele în: 1995 – Rio de Janeiro; 1997 – Göteborg; 1999 – Hong Kong; 2000 – Atena; 2002 – Moscova; 2004 Indianapolis; 2006 – Shangai; 2008 – Manchester; 2010 – Dubai. În 1926 a fost organizat primul CE care a cuprins probe de înot, sărituri şi polo – pentru bărbaţi. Din 1927 au fost incluse în programul CE probele feminine de înot şi sărituri, din 1974, înotul sincron şi din 1985, polo feminin. Până în anul 2010 au fost organizate 30 de ediții ale CE. Din 1991 până în 1994 s-au organizat 4 ediții ale CE de înot sprint, iar din 1996 până în 2010, 14 ediții ale CE în bazin scurt (25 m).

Istoricii au descoperit în ţara noastră mărturii ce demonstrau practicarea înotului de către oamenii care trăiau în apropierea apei, în scop utilitar, ca mijloc de supravieţuire, ca necesitate igienică, distractivă sau ca sport. S-a făcut referire la înotul *voinicesc*, folosit de localnici, care are unele asemănări cu craulul de astăzi. Multe misiuni şi fapte de luptă, din secolele al XV-lea şi al XVI-lea, ale ostaşilor şi oamenilor aşezaţi pe lângă ape şi, mai ales, de-a lungul Dunării, dovedesc cunoaşterea tainelor înotului. Dacă la greci şi romani înotul era considerat un act de cultură, la români apare *vrednicia* ca impuls pentru a demonstra curajul, puterea, dibăcia în a înfrunta forţa apelor. Adesea pregătirea era stimulată de întreceri ale căror *performanţe* intrau în legende. Sunt balade în care se arată că *el înoată ca un peşte* sau admiraţia pentru *isprava lui Vâlcan*, care a înotat de-a lungul Dunării până la Sulina pentru a scăpa de turci. Apare, de asemenea, preţuirea oamenilor faţă de cei care știau să înoate, mai ales, a fetelor care puneau la încercare flăcăii: *manifestând dispreţ pentru cei nevolnici în acest exerciţiu indispensabil în regiunea dunăreană* (C. Kiriţescu – *Palestrica*).

Din datele culese de N. Postolache (*Istoria Sportului în România* – 1995) s-au reţinut câteva momente semnificative: în anul 1769 – se vorbeşte în *Cronica Hotinului* despre înotul *iepureşte* la români; în 1820, la Arad, pe malul Mureşului, funcţiona o baie publică care avea şi o şcoală de înot; în 1840-1841, Gheorghe Asachi (referent al şcolilor din Moldova) include în programul şcolar al Academiei Mihăilene din Iaşi, ca materii obligatorii, exerciţiile de gimnastică, scrimă şi înot; în 1845 se publică la Arad cartea *Maestrului de înot arădean*; în 1850 se amenajează primul bazin natural pe malul Mureşului, la Arad. Sfârşitul sec. al XIX-lea şi începutul sec. al XX-lea au fost marcate de preocupările pe plan organizatoric şi competiţional pentru răspândirea înotului, în special în oraşele Timişoara, Oradea, Cluj, Târgu Mureş,

Arad, Bucureşti (aici Societatea *Tirul* va juca un rol deosebit).

S-au organizat diferite întreceri, care aveau ca scop principal efectul spectacular şi distractiv, dar şi recunoaşterea caracterului utilitar al înotului. Aceste acţiuni au însemnat primii paşi în afirmarea înotului, ca sport, ai începutului jocului de polo şi săriturilor în apă. S-au făcut eforturi pentru organizarea primelor CN de înot, de sărituri şi de polo. Multe din competiţiile locale sau regionale, organizate după 1920, au fost declarate *Campionate Naţionale*. Denumirea nu era justificată, deoarece au participat sportivi doar din câteva localităţi. De aici, s-a creat confuzia referitoare la data organizării primei ediţii a Campionatului şi a primilor campioni ai României. O lungă perioadă de timp, cele 3 ramuri ale nataţiei au avut o evoluţie comună, întrecerile organizându-se concomitent.

La începutul sec. al XX-lea apăruse şi la noi necesitatea constituirii unui for central de coordonare şi organizare a acestui sport. Dar, greutăţile începutului, lipsa de experienţă şi de suport organizatoric în teritoriu, condiţiile materiale precare şi alte cauze au făcut ca o serie de organisme şi formule organizatorice folosite pe parcurs, să se dovedească a fi neviabile.

La 1 decembrie 1912 s-a înfiinţat *Comisiunea de nataţiune* în cadrul FSSR (Federaţiunea Societăţilor Sportive din România), având ca președinte pe Th. Davila. Apariţia acestui nucleu organizatoric a însemnat prima încercare *de organizare a viitoarei federaţii.* Această comisiune s-a autodizolvat şi s-a reînfiinţat în 1915, sub titulatura *Comisia de Înot*, ce avea următorii membri: Alex. D. Florescu – preşedinte; Theodor Davila, Mihail Savu, Gheorghe Iconomu şi Virgil Bădulescu. La 1 decembrie 1919, FSSR organizează o nouă Comisie al cărei preşedinte devine Theodor Davila, iar ca membri: Gogu Dragomirescu, C. Dumitrescu-Kiki, Mihail Savu şi lt. Ţane Săvulescu.

Perioada 1920-1930 a fost deosebit de încărcată în modificări organizatorice, urmărindu-se mai mult obiective curente în fruntea noilor structuri situându-se numeroase personalități ale timpului. Din informațiile apărute în această perioadă, reținem următoarele: 1921 – *Comisia de Sporturi Nautice*, care din 1919 sub titulatura de *Comisia de Canotaj* (preşedinte pe dr.ing. C. Sabu şi ca membri pe Gogu Dragomirescu şi Nicolae Iliescu Brânceni), a preluat şi înotul. Între anii 1923-1927, în cadrul FSSR, funcţiona *Comisia Sporturilor de Apă*, care includea nataţia şi canotajul, apoi, rămâne profilată numai pe nataţie. În 1923 - dr. ing. C. Sabu este ales președinte al *Comisiei Centrale de Sporturi de Apă*; 1924 – Adunarea generală a FSSR confirmă ca președinte al Comisiei pe dr. Samuel Ritter, iar adunările generale din 1925 și 1926 îl reconfirmă pe Samuel Ritter în această funcție. În intervalul 1928-1929, Comisia Centrală a Sporturilor pe Apă a FSSR avea următoarea componenţă: preşedinte – Grigore Siligeanu, iar ca membri pe Ilie Ciurel, Rudolf Koncz, ing. Cornel Viola, dr. Simion Haţieganu (sursa- Buletinul oficial al FSSR 18.10.1928).

În martie 1930, Mihail Savu a fost desemnat să pregătească constituirea federaţiei (în conformitate cu Legea educaţiei fizice din 1929). Astfel, în 21 decembrie 1930, se constituie Federaţia Română de Înot (o vom găsi şi sub denumirea de FR de Nataţie), care se afiliază la UFSR în 1933. Anuarul Sporturilor din 1938-1939 prezenta componenţa Comitetului federal: preşedinte – M. Savu; vicepreşedinţi – A. Siligeanu, B. Negoescu; secretar federal – V. Catina; casier general – R. Hetasch; membri - N. Albulescu, P. Angelescu, H. Krack, C. Leoveanu, M. Marinescu şi V. Vranialici; membri supleanţi - L. Lăzărescu şi P. Stroescu. În octombrie 1940, se constituie Directoratul Sporturilor Nautice, condus de Victor Catina (Gazeta sporturilor, 24.10.1940); în aprilie 1941, se înființează Federaţia de Sporturi pe Apă (FRSA), preşedinte – cpt. M. Bârzănescu (Universul Sport, 28.04.1941). În 1943, în fruntea federaţiei a fost numit Eugen Săvulescu (Buletinul OSR nr. 2/1943). În noiembrie 1943, Secţiunea Înot a FRSA era condusă de Aurel Siligeanu (Buletinul OSR nr. 7-8/1943, pag. 19). Instructor federal şef pentru înot era Florin Brătan. Între anii 1944-1946, federaţia este supusă mai multor schimbări: 1944, toamna – Federaţia Interimară de Înot, preşedinte interimar

- Dan Brătianu, membri – Eugen Floru, V. Firoiu (Gazeta sporturilor, 23.11.1944), iar o lună mai târziu, Gazeta sporturilor din 23.12.1944 anunţa ca preşedinte interimar al F.R. Natație pe contraamiralul Preda Fundăţeanu; în 1945 – Comisia Interimară de Natație, preşedinte interimar – A. Siligeanu (Gazeta sporturilor, 5.03.1945). În 1946, în cadrul OSP este organizată FR de Înot, în care apar noi membri: preşedinte – comandor I. Dumitrescu, secretar – N. Băiaşu, funcţia de inspector şi secretar onorific fiind îndeplinită ulterior de Robert Podlaha. Mai apare menţionat în programul Campionatelor naţionale din 1946 Emerich Freund ca secretar general, numire pe care nu o găsim reflectată în activitatea din acea perioadă . În mai 1948, federaţia se restructurează devenind secţie a Direcţiei Tehnice a OSP. În vara anului 1948, a fost numit noul comitet al FR Natație în următoarea componenţă: secretar federal şi responsabil administrativ – Radu Toroceanu, responsabil organizatoric – Henri Iacobini, responsabil tehnic – Teo Krantz, responsabil cu propaganda – Nelu Blidaru, membru – Arthur Vogel (Sportul popular, 16.07.1948), dar la sfârşitul aceleiaşi luni, întregul comitet a fost demis, în funcţia de secretar federal interimar fiind numit Adalbert Balint, ajutat de Fischer, cărora li s-a cerut să prezinte propuneri pentru noul comitet (Sportul popular, 29.07.1948). Între anii 1949-1957 a funcţionat *Inspecţia de Natație* în cadrul Direcţiei instruirii sportive din CCFS de pe lângă Consiliul de Miniştri şi Comisia Centrală de Natație, organ voluntar care colabora cu Inspecţia în vederea organizării şi conducerii acestui sport. În 1950, ca preşedinte al Comisiei Centrale de Natație a fost numit Paul Cornea (Sportul popular, 4.07.1950). În funcţia de inspectori pentru natație au activat: B. Orenstein, E. Fischer şi C. Vârgolici (1950-1957). După 1950, a fost înfiinţată funcţia tehnică de *antrenor de stat.*

Din 1958 se ajunge practic la finalizarea lungului drum al modificărilor organizatorice, constituindu-se Federaţia Română de Natație. Aceasta a funcţionat pe parcursul anilor în condițiile existenței următoarelor foruri de conducere: UCFS (1957), CNEFS (1967), Ministerului Sporturilor (1990), Ministerul Tineretului şi Sportului (MTS, 1990- 2003), ANS (2003-2009), ANST (2010). În 1990, polo s-a desprins din structura FRN constituindu-şi propria federaţie. Din 1964 s-a înfiinţat funcţia de *secretar general adjunct* şi de *antrenor federal specializat pentru înot* (1964), *polo* (1971) şi *sărituri în apă* (1990).

De-a lungul anilor, conducerea federaţiei a avut următoarea componenţă:

Preşedinţi: Mihail Savu (1927-1939), Victor Catina (1940), Mircea Bârzănescu (1941-1942), Eugen Săvulescu (1942-1944), Dan Brătianu (interimar, 1944), contraamiral Preda Fundăţeanu (interimar, 1944-1945), A. Siligeanu, interimar, 1945), comandor I. Dumitrescu (1946), Paul Cornea (1950-1953), Ladislau Ady (1953-1955), Ion Tutoveanu (1955-1957), Manea Mănescu (1958-1961), Avram Lăptoiu (1962-1967; 1978-1992); Ionel Simion (1967-1973), Traian Pop (1973-1974), Maria Stănescu (1975-1978), Matilda Raiciu (1992-1996), Mirică Dimitrescu (1997-2000), Gheorghe Calu - Leoca (2001- 2009), Viorel Păunescu (din 2009).

Secretari generali:

Victor Catina (1931-1939), Nicolae Băiaşu (1946), Robert Podlaha (1947-1948), Radu Toroceanu (1948), Zorel Filipescu (1950-1954), Valentin Constandache (1958-1962), Constantin Mihai (1962-1964; 1967-1977), Cornel Răduţ (1964-1967), Valeriu Maltopol (1978-1982), Lucian Dumitrescu (1982-1990), Dan Ionescu (1990-2000), Ştefan Iamandi (din noiembrie 2000).

Secretari generali adjuncţi: Constantin Mihai (1964-1966; 1978-1986); Nicolae Dragne (1966-1967), Mihai Cojocaru (1968-1970), Ştefan Iamandi (1987-2000).

Antrenori de stat şi federali – a) *pentru toate ramurile natației*: Henri Iacobini (1950-1954), Valentin Constandache (1954-1958), Octavian Mladin (1958-1964), Alexandru Popescu (1966-1971); **b**) *pentru înot*: Aurel Urmuzescu (1964-1974), Tiberiu Munteanu (1974-1982), Mircea Olaru (1982-1985), Dan Ionescu (1985-1990), Mihai Gothe (1990), Viorel Vasiliu (1990-1991), Radu Diaconescu (1990-1994),

Gheorghe Perjaru (1991-2005), Octavian Tileagă (din 2005) ; **c**) *pentru polo*: Cornel Mărculescu (1971-1980), Anatol Grinţescu (1980-1990); **d***) pentru sărituri*: Ion Ilieş (1990-1993), Virgil Boboc (1994 - 2010).

Au contribuit la dezvoltarea nataţiei un număr mare de voluntari printre care: Ştefan Kostyal, Valeriu Buzea, Eugenia Ţicaliuc, Radu Grigore, Radu Toroceanu, Frederic Rothe, Gheorghe Boboc, Dan Ioniţă şi alţi colaboratori, care au activat în cadrul federaţiei, în comisiile teritoriale (Gavrilă Orosz – Cluj, Nicolae Sonenwirth – Oradea, Ion Borza – Arad, Dumitru Mititelu – Galați, Teodor Spânu – Constanța, Dorian Covaliuc – Câmpina, Adalbert Stănescu – Timișoara, Vasile Ionescu – Reșița și mulți alții), în cluburile sportive, ca profesori de educaţie fizică, antrenori, instructori, arbitri, cadre medicale, ziarişti, reporteri radio şi TV, fotoreporteri şi bineînţeles, miile de sportivi care au reprezentat toate ramurile nataţiei.

Numeroşi profesori şi antrenori au publicat manuale şi lucrări de specialitate, printre care amintim: Teodor Angelescu, Aurel Aslău, Mihai Cerchez, Corneliu Ciobanu, Remus Drăguşanu, Nicolae Dumitrescu, Ioan Drăgan, Norbert Hatzack, Alexandru Lascu, Eugenia Magda, Gheorghe V. Marinescu, Octavian Mladin, Stelian Mociunski, Tiberiu Munteanu, Mircea Olaru, Irina Oprişescu, Teodor Spânu, C. Ţurcaş, Adrian Vasiliu, Herbert Wittenberger .

Specialişti, profesori, antrenori şi cercetători au contribuit la orientarea teoretică şi metodică, la fundamentarea ştiinţifică a procesului de selecţie şi pregătire a sportivilor din ramurile nataţiei, la formarea şi perfecţionarea cadrelor specializate în nataţie şi a antrenorilor: Nicolae Dumitrescu, Irina Oprişescu, Constantin Bucur, Gheoghe Creţuleşteanu, Ioan Jivan, Alexe Nicu, Pierre de Hillerin, Ioan Drăgan, Aurel Urmuzescu, Cornel Răduţ, Vladimir Schor, Ilie Stupineanu, Dorel Tocitu, Maria Şerban, Petre Voicu, Rodica Cornianu - Drăgan, Mircea Olaru, Tiberiu Munteanu, Ioan Schuster, Gheorghe Demeca, Carol Corcec, Henri Iacobini, Valentin Constandache, Octavian Mladin, Alexandru Popescu, Iohan Frâncu, Emeric Freund, Iosif Enăceanu, Iosif Toth Pall, Tiberiu Munteanu, Dan Ionescu, Mihai Gothe, Viorel Vasiliu, Gheorghe Perjaru, Octavian Tileagă, Ion Ilieş, Virgil Boboc, Cristina Şopterian, Remus Drăguşanu, Gustav Fischer, Pantelimon Decuseară, Dumitru Sârbu şi alţii.

În 1998, în structura federaţiei a fost preluat şi pentatlonul modern, devenind Federaţia Română de Nataţie şi Pentatlon Modern (FRNPM).

În anul 2000, Biroul FRNPM era compus din preşedinte: Mirică Dimitrescu; vicepreşedinţi: Mihai Banu, Marian Fulga, Gheorghe Calu; membri: Dan Ionescu (secretar general până în noiembrie), Gheorghe Perjaru şi Virgil Boboc (antrenori federali), Pantelimon Decuseară, Viorel Niculescu, Cornel Săvoiu, Lucian Antoniu, Ion Bădescu, Toma Miriţescu, Miroslav Artucov, Gheorghe Dinu, Nicolae Sparios, Andrei Găvozdea, Dumitru Iliescu, Gheorghe Poroineanu. În noiembrie 2000, Ştefan Iamandi a fost numit secretar general şi membru al Biroului FRNPM.

În anul 2001, federaţia s-a reorganizat conform prevederilor Legii educaţiei fizice şi sportului Nr. 6, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 9 noiembrie a adoptat noul Statut şi a ales Biroul federal, compus din 9 membri. În calitate de preşedinte a fost ales Gheorghe Calu–Leoca. S-a stabilit componenţa Consiliului director (organul de administrare şi gestionare al federaţiei): Ştefan Iamandi – secretar general, Gheorghe Perjaru, Virgil Boboc, Dumitru Spârlea – antrenori federali, Daniela Ilieş – contabil.

Componenţa Biroul federal până în 2 noiembrie 2009: preşedinte Viorel Păunescu; vicepreşedinte Gheorghe Calu-Leoca; membri - Ştefan Iamandi (secretar general), Octavian Tileagă (antrenor federal); Doina Sava, Tudor Pendiuc, Ion Miclăuş, Ana Popescu, Constantin Călina.

Componenţa din 2 noiembrie 2009: preşedinte Viorel Păunescu; vicepreşedinte Matei Giurcăneanu; membri - Ştefan Iamandi (secretar general), Octavian Tileagă, Ilieş Daniela, Salgău Silviu, Bădescu Ion, Macovei Romeo, Manta Felix, Avasiloaie Florin, Călina Constantin. Antrenori coordonatori: Octavian Tileagă – înot; Virgil Boboc – sărituri în apă, Dumitru Spârlea – pentatlon modern.

BILANȚ 1966 – 2009

ÎNOTĂTORII ROMÂNI MEDALIAȚI LA JO - CM - CE
SENIORI- FEMININ

Loc	Numele pronumele	JO			CM			CE			Total			Total medalii
		Aur	Arg	Br	Aur	Arg	Br	Aur	Arg	Br	Aur	Arg	Br	
1	POTEC CAMELIA	1	-	-	-	1	2	4	3	10	5	4	12	21
2	CÂȘLARU COADĂ BEATRICE	-	1	1	-	-	2	3	9	4	3	10	7	20
3	MOCANU DIANA	2	-	-	1	1	-	-	3	2	3	4	2	9
4	LUNG NOEMI	-	1	1	-	-	1	1	1	1	1	2	2	5
5	DOBRESCU LUMINIȚA	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2	2	4
6	BUNACIU CARMEN	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	4	4
7	COSTACHE TAMARA	-	-	-	1	-	-	1	-	1	2	-	1	3
8	PĂDURARU SIMONA	-	-	-	-	-	1	-	2	-		2	1	3
9	DIACONESCU LORENA	-	-	-	-	-	-	1	-	2	1	-	2	3
10	PĂTRĂȘCOIU ANCA	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	1	2
11	LĂCUSTĂ LARISA	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	1	2
12	HEREA CARMEN	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1
14/15	BALABAN CRISTINA	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1
14/15	UDROIU RALUCA	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1

ÎNOTĂTORII ROMÂNI MEDALIAȚI LA JO - CM - CE
SENIORI - MASCULIN

Loc	Numele pronumele	JO			CM			CE			Total			Total medalii
		Aur	Arg	Br	Aur	Arg	Br	Aur	Arg	Br	Aur	Arg	Br	
1	COMAN DRAGOȘ	-	-	-	-	-	2	-	2	6	-	2	8	10
2	GHERGHEL IOAN ȘTEFAN	-	-	-	-	1	1	-	1	4	-	2	5	7
3	FLOREA RĂZVAN	-	-	1	-	-		-	1	3	-	1	4	5
4	BUTACU NICOLAE	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	3	1	4
5	IVAN NICOLAE	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2	2
6	BĂDIȚĂ CEZAR	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1
7-8	IOANOVICI ALEXANDRU	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
7-8	PETCU RĂZVAN	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-		1	1

CM TINERET – FEMININ

COZMA IONELA – 1 de aur, 2 de argint , total 3 medalii

CE JUNIORI – FEMININ

1. POTEC CAMELIA	6 de aur, 3 de bronz
2. MOCANU DIANA	6 de aur
3. DIACONESCU LORENA	2aur, 4 argint,3 bronz
4. PURA STELA	2 de aur, 3 argint, 1 bronz
5. PĂDURARU SIMONA	2aur, 3 argint

6. CĂȘARU CĂTĂLINA	1aur, 2 argint,4 bronz
7. HEREA CARMEN	1aur, 2 argint, 2 bronz
8. NAGHI IOANA	1aur, 2argint, 1 bronz
9. COPARIU LIVIA	1aur,1argint, 3 bronz
10. ZISU LORENA	1aur,1 argint, 2 bronz
11. LĂCUSTĂ LARISA	1 aur,1 argint
12. COSTACHE TAMARA	1aur
13. SZIGYARTO ANDREEA	4 argint, 2 bronz
14 –15. ENACHE ADRIANA	2 argint, 1 bronz
	2 argint, 1 bronz
14 – 15. TERSANSCHI RAMONA	1 argint, 2 bronz
	1 argint, 2 bronz
	2 argint
	2 argint
16 – 17. DOBRESCU LUMINIȚA	2 argint
	1 argint,1 bronz
16 – 17. COZMA IONELA	1 argint,1 bronz
	1 argint
18 – 20. PĂTRĂȘCOIU ANCA	1 argint
	1 argint
18 – 20. BAKA GABRIELA	3 bronz
	2 bronz
18 – 20. BUCIU ILEANA	2 bronz
	1 bronz
21 – 22. CROITORU ALEXANDRINA	1 bronz
	1 bronz
21 – 22. DUMITRU CORINA	1 bronz
	1 bronz
23 – 25. SICĂ MARIANA	1 bronz
	1 bronz
23 – 25. MOCANU IOANA	1 bronz
	1 bronz
23 – 25. BRAT VALENTINA	1 bronz
26. MATEESCU IULIA	
27 – 28. STĂNESCU CLAUDIA	
27 – 28. URECHE DIANA	
29 – 35. CERBEANU GEORGETA	
29 – 35. ORĂȘTEANU PATRICIA	
29 – 35. HANCERIUC SIMONA	
29 – 35. VINTILĂ CRISTINA	
29 – 35. TRUFAȘU ANDREEA	
29 – 35. TĂTAR CRISTINA	
29 – 35. BĂROIU NINA	

CE JUNIORI – MASCULIN

1. TRANDAFIR NORBERT	1 aur, 1 argint
2. COMAN DRAGOȘ	1 aur, 1 bronz
3-4. PONTA CRISTIAN	1 aur
3-4. PINTER ROBERT	1 aur
5. FLOREA RĂZVAN	2 bronz
6-7. MAESTRU FELIX	1 bronz
6-7. CACIUC VLAD RĂZVAN	1 bronz

SĂRITURI ÎN APĂ

CM de JUNIORI

CHERECHEȘ GABRIEL	1 aur, 1 bronz
COMAN MIHAELA	1 argint
CIOCAN CLARA ELENA	1 argint

CE de JUNIORI - FEMININ

CIOCAN CLARA ELENA	2 aur, 3 bronz
COMAN MIHAELA	1 aur, 1 bronz
NICOLAESCU LUIZA	1 argint, 1 bronz
NEMȚEANU LUIZA	2 argint
DINU OANA	1 argint
POPA DANIELA	1 argint
CIOBANU RAMONA	1 argint
OPINCĂ ANDRA	1 argint
AIACOBOAIE MARA	1 argint
OPRIEA ANIȘOARA	2 bronz
TIMAR CRISTINA	1 bronz
VOICU IOANA	1 bronz
UDVESCU ANCA	1 bronz

CE de JUNIORI - MASCULIN

CHERECHȘ GABRIEL	2 aur, 2 argint, 1 bronz
VASILESCU DRAGOȘ	1 aur
ARDELEANU CORNEL	1 bronz
POPOVICI CONSTANTIN	1 bronz

ÎNOTUL

Înotul sportiv a fost promovat prima dată de şcoala engleză, după cum susţin foarte mulţi specialişti. Astfel, în 1828, la Londra se construieşte prima piscină acoperită, cu apă încălzită; în 1837, la Londra, John Strachan a înfiinţat *Asociaţia Naţională de Înot*; în 1869 s-a organizat primul campionat naţional al Angliei; în 1874 s-a creat *Asociaţia de Înot a Marii Britanii* (prima federaţie naţională din lume); în 1892, la Glasgow, s-a înregistrat prima întrecere feminină. Toate acestea sunt argumente puternice ce susţin rolul de promotor al Marii Britanii în practicarea înotului de performanţă. A. Vasiliu, în lucrarea *România în lumea sportului* prezenta şi alte date semnificative ale începuturilor înotului de performanţă. În 1774, la Frankfurt pe Main apare prima piscină din Europa, iar în 1818 la Paris se construieşte primul bazin cu apă încălzită. În Australia (care pe parcursul anilor se va dovedi o forţă în această ramură de sport) s-a organizat în 14 februarie 1846, la Robinson Bath din Sydney, primul campionat al nataţiei moderne, unde W. Redman a câştigat cursa de 440 yarzi (8'43''0). În 1858, tot în Australia, se organizează prima cursă cu caracter internaţional, la proba de 100 yarzi (unii au considerat-o chiar un campionat mondial), desfăşurată în bazinul din Saint-Kilde (Melbourne), probă la care înotătorul australian Jo Bennet îl învinge pe englezul Charles Stedman. S-a consemnat data primelor organizări ale campionatelor naţionale: SUA (1877), Franţa (1899); primul record feminin oficial, stabilit de Anette Kellermann, la Sydney (în 1902), la proba de 100 yarzi (1'22''00); primul record masculin realizat de ungurul Zoltan Halmay, în 1905, la Viena, la proba de 100 m liber (1'05''8) – record recunoscut după înfiinţarea FINA, precum şi recordul lui Johnny Weissmüller, primul înotător din lume care a înotat 100 m sub 1 minut, în 1932.

Includerea înotului în programul primei ediţii a JO moderne, din 1896, reprezintă dovada că această ramură a sportului s-a dezvoltat, permiţând sportivilor să participe la concursuri internaţionale oficiale. În 1896, la cele 4 probe masculine incluse în program, lupta pentru medalii s-a dat între reprezentanţii Ungariei, Greciei şi Austriei, cei ai SUA clasându-se pe locurile IV-V. La ediţia din 1900, Europa a fost reprezentată de 8 ţări (M. Britanie, Germania, Franţa, Ungaria, Austria, Danemarca, Olanda, Italia), care au cucerit medalii şi mai multe locuri IV-VI, iar Australia a câştigat două medalii de aur. Această situaţie s-a confirmat la ediţiile următoare ale JO atât la bărbaţi, cât şi la femei, la care au participat înotători de pe toate continentele lumii.

La JO din anul 1996 (Atlanta), s-au obţinut medalii de aur, argint şi bronz la cele 32 de probe ale concursului (la masculin şi feminin). Situaţia clasamentului ţărilor participante era următoarea: SUA – 26 de medalii (13 de aur, 11 de argint, 12 de bronz); Rusia – 8 (4, 2, 2); Ungaria – 6 (3, 1, 2); Irlanda – 4 (3, 0, 1); Australia 12 (2, 4, 6); Africa de Sud – 3 (2, 0, 1); Noua Zeelandă – 2 de aur; China – 6 (1, 3, 2); Belgia şi Costa Rica – câte o medalie de aur; Germania – 12 (0, 5, 7); Canada şi Brazilia – câte 3 (0, 1, 2); Cuba şi M. Britanie – câte 2 (0, 1, 1); Suedia şi Finlanda – câte o medalie de argint; Olanda – 2 medalii de bronz; Italia – o medalie de bronz.

La JO de la Sydney, 2000, performanţele celor 18 ţări medaliate: SUA – 33 de medalii (13, 9, 11); Australia – 18 (5, 9, 4); Olanda – 8 (5, 1, 2); Italia – 6 (3, 1, 2); Ucraina – 4 (2, 2, 0); România – 4 (2, 1, 1); Suedia – 4 (1, 2, 1); Ungaria – o medalie de aur; Japonia – 4 (0, 2, 2); Slovacia – 2 de argint; Rusia şi Africa de Sud – câte o medalie de argint şi una de bronz; Franţa – o medalie de argint; Germania – 3 medalii de bronz; Costa Rica – 2 medalii de bronz; Spania, Canada şi Brazilia – câte o medalie de bronz.

Situaţia la JO –2004 (Atena), performanţele celor 14 ţări medaliate la feminin: aur – Australia (4), SUA (3), Ucraina (2), câte o medalie – China, Franţa, Olanda, Polonia, România, Japonia, Zimbabwe; argint – SUA (4), Australia (3), Franţa (2), Polonia (2), câte o medalie - China, Italia, Olanda, Rusia, Zimbabwe; bronz – Germania (4), SUA (3), câte 2 – Australia, Franţa, Olanda, Japonia; câte o medalie – Argentina, Zimbabwe. La masculin (15 ţări au luat medalii: aur – SUA (9), Australia (3),

Japonia (2), câte o medalie – Africa de Sud, Olanda; argint – SUA (5), Australia (2), Austria (2), Olanda (2), câte o medalie – Africa de Sud, Croația, Germania, Japonia, Ungaria; bronz – SUA (4), câte două – Marea Britanie, Japonia, câte o medalie - Africa de Sud, Australia, Franța, Italia, România, Ucraina, Ungaria, Trinidad –Tobago.

La JO de la Beijing, 2008, performanţele celor 15 ţări medaliate: la feminin 8 țări, au cucerit medalii de aur –Australia(6), câte 2 medalii – Germania şi Marea Britanie, câte 1- Olanda, Ungaria, Rusia, SUA, Zimbabwe; 7 țări medalii de argint – SUA(7), Zimbabwe (3), Australia(2), China (2), câte 1 – Italia, Marea Britanie, Slovenia; 8 țări medalii de bronz - SUA (5), Australia (4), câte 2- China, Marea Britanie, câte 1 – Austria, Danemarca, Norvegia, Japonia. La masculin 15 țări au cucerit medalii: 8 țări aur - SUA (9), Japonia (2) câte o medalie – Australia, Brazilia, Coreea, Franța, Olanda,Tunisia;10 țări medalii de argint – Australia (4), Ungaria (3), SUA (2), câte o medalie - China, Norvegia, Marea Britanie, Rusia, Serbia; 7 țări medalii de bronz – SUA (5),câte 2 –Japonia, Rusia; câte o medalie –Coreea, Germania.

La prima ediție a CM din 1973 (Belgrad), în cele 15 probe masculine, medaliile au fost cucerite astfel: SUA 19(8,8,3); RDG 7 (2,1,4); Australia 5 (1,2,2); Ungaria 2 (1,1,0); GBR 2 (1,0,1); Suedia 2 (1,0,1); CAN 2 (1.0.1); FRA 1 (0,1,0); URSS 2 (0,2,0); RFG 1 (0,0,1); JPN 2 (0,0,2). În cele 14 probe feminine, medaliile au fost cucerite astfel:RDG 18 (10,5,3); SUA 13 (3,7,3); ITA 3 (1,0,2); Olanda 2 (0,1,1); URSS 1 argint; Germania 2 (0,0,2); Ungaria, Canada, Japonia – câte o medalie de bronz.

În programul ediției CM din 1986 (Madrid), a cuprins câte 16 probe atât pentru bărbați cât și pentru femei. Medaliile de aur la masculin au fost cucerite de: SUA - 5; Germania - 4; Ungaria - 3; URSS - 2; Canada și RDG câte o medalie. Medaliile de aur în probele feminine, au fost obținute de: RDG 13; SUA 2 și pentru prima dată la un CM, România cu o medalie de aur.

La ediţia a VIII-a a CM de la Perth (Australia), din 1998, au participat 1 371 de concurenţi (faţă de 1 400, în 1994) reprezentând 121 de ţări (faţă de 102). La probele masculine au cucerit medaliile de aur concurenţii din următoarele 6 ţări: SUA (6 medalii), Australia (6), Belgia, Olanda, Rusia şi Ucraina (câte o medalie). La probele feminine cele 16 medalii de aur au fost obţinute de: SUA (9), China (3), Costa Rica, Franţa, Germania şi Ungaria (câte o medalie).

La cea de-a IV-a ediţie a CM de la Hong Kong, din 1999, desfăşurată în bazin scurt, au participat 501 sportivi, care reprezentau 61 de federaţii naţionale. La feminin au cucerit medalii de aur – Japonia (5), SUA (3), Slovacia (3), China (2), Danemarca, Germania, Marea Britanie, Olanda, Rusia, Suedia, Ucraina – câte o medalie; la masculin – Australia (7), Marea Britanie (3), Suedia (3), Cuba (2), SUA (2), Finlanda, Olanda, Ucraina – câte o medalie.

CM din 2009, s-a desfăşurat la Roma, şi a cuprins câte 20 de probe la feminin şi la masculin. La probele feminine au obţinut medalii 17 ţări, astfel: Australia 10 medalii (2 aur, 3 argint, 5 bronz); SUA -8 (2,3,3,); China – 7 (3, 2, 2); Marea Britanie - 6 (1, 3, 2); Germania – 5 (2, 2, 1); Italia 4 (3, 0, 1) şi Rusia – 4 (1, 3, 0); Ungaria – 3 (1, 0, 2); câte 2 medalii (1, 1, 0) – Danemarca , Suedia, Zimbabwe; Austria – 2 (0, 0, 2); Serbia - 1 medalie de aur; Canada – 1 medalie de argint; câte o medalie de bronz – Norvegia, Olanda şi România. La probele masculine au obţinut medalii 17 ţări, astfel: SUA – 14 (8, 3, 3); Franţa – 6 (0, 3, 3); Germania – 4 (2, 2, 0); Japonia – 4 (1, 2, 1); Australia – 4 (1, 1, 2); Brazilia – 3 (2, 1, 0); Tunisia – 3 (1, 2, 0); Ungaria – 3 (1, 1, 1); China şi Africa de Sud – câte 3 (1, 0, 2); Rusia - 3 (0, 2, 1); Spania – 3 (0, 0, 3); Serbia – 2 (1, 1, 0) şi Canada – 2 (0, 1, 1); Marea Britanie – 1 medalie de aur; Polonia – 1 medalie de argint; Lituania – 1 medalie de bronz.

La ediţiile CE, de la Istanbul, din 1999 şi de la Helsinki – 2000 au obţinut medalii, la probele masculine: Germania – 15 medalii (7, 7, 1); Olanda – 12 (7, 3, 2); Italia – 15 (6, 6, 3); Rusia – 14 (6, 3, 5); Ucraina – 8 (2, 4, 2); Suedia – 7 (2, 2, 3); Franţa – 8 (2, 0, 6); Spania – 4 (2, 0, 2); Croaţia – 4 (1, 3, 0); Finlanda – 3 (1, 1, 1); Ungaria – 2 (1, 0, 1);

România – 6 (0, 3, 3); Marea Britanie – 5 (0, 1, 4); Israel – 3 (0, 1, 2); Lituania – 1 (0, 1, 0); Polonia, Austria, Elveţia şi Turcia – câte o medalie de bronz; la probele feminine: Suedia – 18 (7, 5, 6); România – 17 (5, 7, 5); Germania – 16 (5, 5, 6); Ungaria – 6 (5, 1, 0); Ucraina – 9 (4, 2, 3); Spania – 7 (3, 3, 1); Olanda – 7 (2, 3, 2); Marea Britanie – 7 (1, 2, 4); Danemarca – 5 (1, 2, 2); Slovacia – 4 (1, 2, 1); Polonia – 4 (1, 1, 2); Belarus – 3 (1, 1, 1); Elveţia – 2 (1, 1, 0); Franţa – 4 (1, 0, 3); Italia – 2 de argint; Belgia – una de argint şi 3 de bronz; Cehia – 2 de bronz; Rusia şi Slovenia – câte o medalie de bronz.

În următorii ani, s-au mai organizat CE în anii: 2000 - Helsinki; 2002 – Berlin (bazin 50 m) şi Riesa (bazin 25 m); 2003 – Dublin (bazin 25 m); 2004 – Madrid (bazin 50 m) şi Viena (bazin 25 m); 2006 – Budapesta; 2007 – Debrecen (bazin 25 m); 2008 – Eindhoven (bazin 50 m) şi Rijeka (bazin 25 m); 2009 – Istanbul (bazin 25 m).

CE din 2008, a cuprins câte 20 de probe la feminin şi la masculin. La probele feminine au obţinut medalii 17 ţări, astfel: Olanda – 9 (4, 3, 2) şi Rusia – 9 (3, 4, 2); Franţa – 7 (3, 2, 2); Spania – 6 (1, 3, 2); Italia – 5 (3, 1, 1); Ungaria – 5 (0, 3, 2); Suedia – 4 (1, 0, 3); Austria – 3 (1, 1, 1); România – 3 (0, 1, 2); Marea Britanie – 2 (1, 1, 0); Slovenia, Elveţia, Germania – câte o medalie de aur; Finlanda – o medalie de argint; Belarus, Croaţia şi Danemarca – câte o medalie de bronz. La probele masculine au obţinut medalii 21 ţări, astfel: Rusia – 10 (5, 2, 3); Italia – 8 (1, 3, 4); Franţa – 5 (2, 2, 1); Grecia – 4 (2, 2, 0); Austria – 4 (2, 1, 1); Suedia – 4 (1, 1, 2); Ungaria – 3 (3, 0, 0); Norvegia – 3 (1, 2, 0); Ucraina – 3 (1, 1, 1); Croaţia – 2 medalii de argint; Polonia – 2 (0, 1, 1); România şi Spania câte 2 medalii de bronz; Germania şi Serbia – câte o medalie de aur; Marea Britanie, Elveţia, Slovenia – câte o medalie de argint; Lituania, Olanda şi Slovacia – câte o medalie de bronz.

În istoria FINA (ediţia a III-a, din septembrie 1999) s-au înregistrat recordurile mondiale obţinute numai în bazin de 50 m (între 1957 şi 1999), acestea fiind în număr de 902 (din care 433 sunt la probele feminine şi 469, la cele masculine). Cele mai multe recorduri au fost obţinute de: SUA – 435 (160 feminine + 275 masculine); RDG – 160 (136+24); Australia – 84 (41+43); URSS – 42 (14+28); Japonia – 31 (12+19). Repartiţia recordurilor pe continente: America – 462 (168 feminine + 294 masculine); Europa – 302 (190+112); Oceania – 85 (42+43); Asia – 42 (22+20); Africa – 11 (11+0).

În perioada 2000 – 2007 situaţia noilor recorduri mondiale şi europene, a fost următoarea: recorduri mondiale în bazin de 50 m la feminin 20 (SUA - 6; Australia – 5; Olanda, Franţa şi Germania – câte 2; Ungaria, Suedia şi China câte 1); la masculin 20 – (SUA – 12; Australia – 3; Rusia, Olanda, Germania, Ucraina şi RSA – câte 1). În bazin scurt s-au realizat câte 22 de noi recorduri mondiale, la feminin şi la masculin.

În aceeaşi perioadă, au fost realizate câte 21 noi recorduri europene, la feminin şi masculin în bazin de 50 m şi câte 22, în bazin scurt.

În acest context internaţional s-a dezvoltat şi înotul românesc. Încă de la jumătatea sec. al XIX-lea au existat preocupări pentru amenajarea unor bazine, pentru înfiinţarea unor şcoli de înot şi pentru organizarea concursurilor. La sfârşitul secolului funcţionau în Bucureşti mai multe *stabilimente particulare* (băile Meltzer, Mitrasevski, Erdreich, Griviţa), cu scopuri igienice şi medicale (*hidroterapie*), care aveau amenajate mici bazine pentru înot. În anul 1900 funcţiona, la *Băile Eforiei*, Bucureşti, un bazin acoperit pentru înot şi au fost iniţiate cursuri pentru învăţarea acestui sport. (C. Kiriţescu – *Palestrica*).

Lucrările istorice ale vremii au subliniat rolul important pe care l-a avut *Societatea Centrală română de arme, gimnastică şi dare la semn* (cunoscută sub denumirea de *Tirul*) în promovarea înotului. Înfiinţată în 1867, după câţiva ani Societatea îşi adaugă în titlu şi cuvântul *nataţiune.* În 1875, Societatea editează, la Bucureşti, manualul *Instrucţia practică pentru învăţământul elementar al înotării*. În 1880, construieşte primul bazin de înot (30/15 m) căptuşit cu bârne din lemn, înfiinţează secţia de nataţie şi o şcoală de înot. În anul 1882, Gheorghe Moceanu, profesor la Societatea *Tirul* publică lucrarea *Şcoala de patinaj şi de înot*. În anul 1888, s-a desfăşurat primul concurs cu premii din

cadrul serbărilor anuale ale Societății *Tirul*, următorul s-a organizat abia după 1893. Începând din 1904, concursurile de înot (în special cele cu caracter demonstrativ) au figurat în program cu mai multă regularitate. În 1905, apar probele de *înot sub apă* și *înotul de iuțeală;* iar în 1906, *înotul pe fundul apei* și *înotul pe deasupra apei*.

La sfârșitul sec. al XIX-lea, sunt organizate întreceri de *înot* la Constanța, cu prilejul regatelor tradiționale militare. În 1912, are loc prima cursă de *mare fond* pe Dunăre, între Măcin și Ghecet (13 km). În țară sunt de reținut câteva inițiative și acțiuni care au evidențiat preocupările pentru practicarea înotului: în 1895, la Brăila, apare o școală pentru înotat (de inițiere) situată pe malul stâng al Dunării; în 1899, la Timișoara, Clubul Atletic înființează o secție de natație; secții de înot au mai existat în 1911 la Arad (cluburile *AMEFA* și *Gloria*), în 1923 la Lugoj (*Vulturii*) și la Timișoara (*Chinezul*, *Rapid* și *ILSA*). În 1921, la Timișoara, cu ocazia deschiderii noului ștrand, s-au organizat mai multe concursuri și campionatul *Bega*. S-a desfășurat a doua ediție a curselor de fond Măcin–Ghecet (1922) și Brăila–Galați (1923). În 1922 s-a înființat *Clubul Nautic Bucureștean* (considerat primul club al înotătorilor din București), ce avea sediul la Societatea *Tirul* și număra 125 de membri. La conducerea clubului se aflau: Neagu Boerescu, Theodor Davila, Mihail Savu, care făceau parte și din Comisia de natație (forul oficial din acea vreme). Din acțiunile importante ale acestui club s-au reținut: întocmirea unor regulamente; organizarea întrecerilor de înot și a jocurilor de water-polo; *cele dintâi interveniri pe lângă autoritatea superioară școlară pentru obligativitatea învățării înotului la școlari*; primul cod de punctaj al săriturilor în apă, elaborat de Neagu Boerescu. În 1923 s-a înființat *Clubul Nautic Florească*.

Iau amploare concursurile locale, la care participă și sportivi din alte localități. Astfel s-au anticipat Campionatele Naționale. Cluburile din unele localități au organizat și întâlniri internaționale. Apar noi asociații și cluburi cu secții de natație. La unele concursuri au fost percepute taxe de participare (40 de lei pentru probele individuale, 120 de lei pentru ștafete). După organizarea mai multor concursuri publice de înot (după anul 1917) în bazinul Societății *Tirul* (București) și de către alte 9 asociații polisportive din Timișoara, Lugoj, Arad, Cluj, Oradea, Târgu Mureș, are loc în 1922 *primul campionat regional* de la Sovata, pe Lacul Ursului. În 1923 la Băile Felix, lângă Oradea, s-a desfășurat un *Concurs național de înot* care cuprindea probe pentru copii, juniori, bărbați și femei, cu sărituri și jocuri de polo. Au participat 120 de concurenți, din tot Ardealul. În 1924, la bazinul *Tir* s-au desfășurat *primele campionate ale regiunii Muntenia* ce conțineau mai multe probe de înot: 30 m liber (Pațac și Perlman), 60 m liber (Dezideriu), 60 m piept (Ionescu), 60 m spate (Felberbaum), 300 m liber (Perlman), 300 m spate (Florescu). Anuarul sporturilor (1939-1940) a consemnat organizarea în 1924 a *celor dintâi concursuri pentru Campionatele Naționale*, la Târgu Mureș, iar în program au figurat probele: 50 m liber (Pusztazi – Cluj), 200 m liber (Felicides–*Stăruința* Oradea), 400 m liber (Berges – *Gloria* Arad). Alte surse au citat organizarea unui CN la Cluj (în 1925), care a cuprins, pe lângă probele masculine – și pe cele feminine și de juniori. Dintre câștigători au fost amintiți: Felicides (100 și 200 m liber și 200 m bras), Berges (100 m pe o parte, 500 m liber), Devici (100 m spate), Smarits (100 m liber femei), la proba 3x50 m– MSE Târgu Mureș și la 3x50 m mixt – *Stăruința* Oradea. Ambele competiții s-au desfășurat fără participarea înotătorilor din București și din alte localități. În 1926 și 1927 nu s-au organizat CN. În 1928 s-a *reglementat organizarea sportului natației și sunt înființate legitimările și licențele naționale oficiale*. S-a menționat în mod expres angajarea *Comisiunii Centrale a FSSR în organizarea CN de la Cluj, în bazinul regulamentar de curând construit (50 m)*. La acest campionat au participat înotători din Cluj, Oradea și Târgu Mureș și au fost desemnați campioni: Felicides (100 m liber), Ballo (200 m bras), Horacsek (400 m liber), Schönberger (100 m spate), Orosz (800 m liber), KAC (3x100 m liber), Oradea (4x100 m liber), Martha Erdös (100 m). Începând din acest an s-au înregistrat și primele recorduri naționale: 100 m liber (f) 1’45’’2 – M.

Erdös; 100 m liber (m) 1’21’’0 – Ludovic Felicides; 400 m liber (m) 6’35’’4 – Arthur Horacsek; 100 m spate (m) 1’31’’0 – Schönberger. Urmează o perioadă importantă pentru dezvoltarea natației din Capitală.

În anul 1928, Werner Borck a înființat o școală de înot. În 1929 intră în funcțiune Ștrandul Kiseleff, iar în 1930, bazinul *Lido*, acestea au oferit condiții pentru inițierea și organizarea competițiilor. La Federația Română de Natație (FRN), constituită în 1930 (vezi cap. Natație), s-au afiliat, în 1931, 24 de asociații cu secții de natație, ce aveau 1500 de legitimări, iar în 1938 s-au afiliat 59 de asociații, cu 3 800 de sportivi. Dintre grupările care au activat în acea perioadă reținem: *Clubul Nautic Român*; *Stadiul Român*; *Viforul Dacia; Tenis Club Român; Macabi; Sportul Studențesc; Sparta; FC Sectorul Albastru (București); Clubul Atletic și Universitatea (Cluj); MSE Târgu Mureș; AS Oradea; Armin Sibiu; Marina Constanța* și altele. Printre centrele cu activitate sportivă recunoscută, se află și cele din: Călărași, Giurgiu, Craiova, Constanța, Iași, Buziaș, Oltenița, Galați, Brăila, unde se organizau diferite întreceri și acțiuni de inițiere în înot. În 1929, la Cluj, s-a desfășurat prima ediție a Campionatelor universitare, la care au participat studenți din București și Cluj, iar în 1931, la București, are loc prima ediție a Campionatelor școlare, câștigătorii fiind recompensați cu diplome și cu brevetul de înotător școlar.

FRN a publicat regulamentul de înot, a constituit o Comisie medicală, a introdus fișa individuală a înotătorului, iar din 1932 timpii în concurs se înregistrau cu cronometre oficiale. În 1933 s-a înființat secția de înot din Liga Navală Română (LNR). În 1932 are loc, în București, la bazinul Kiseleff, competiția internațională cu sportivii clubului MTK Budapesta. CN începe să se desfășoare cu regularitate: în 1929 (Cluj) au participat sportivii din Cluj, Târgu Mureș și Reghin și a cuprins probe pentru juniori și copii; cel din 1930 (București) poate fi considerat, primul campionat cu participare mai largă, inclusiv a înotătorilor din București. Programul campionatului a inclus și probe pentru juniori. S-au cucerit titluri și s-au stabilit noi recorduri: Rosenfeld – 100 m bras (f) 1’48’’2, Traian Petruț – 100 m liber (m) 1’13’’0. La campionatul din 1931 (București) au participat concurenți din București, Cluj, Târgu Mureș și Oradea, iar 11 dintre campioni au stabilit noi recorduri. La CN din 1932 (București) s-au înregistrat 9 noi recorduri naționale; în 1933, CN de seniori s-a desfășurat în București, iar cel pentru juniori, la Târgu Mureș. În continuare, CN se organizează la Eforie (în 1935, 1936), unde ONEF construise un bazin, la Sibiu (în 1937, 1938), la București (în 1939, 1940, 1943). În 1941, 1942 și 1944 nu s-au organizat CN. În 1940, la CN, Bohunitski (din Timișoara) a câștigat 4 titluri de campion național, la toate probele de liber, iar în 1943 I. Slăvescu a obținut 4 titluri și Gh. Popescu 2 titluri. La probele feminine L. Bauer și Fulvia Grigoriță au obținut câte 2 titluri. Din 1945, CN s-au ținut anual, până în 1998, organizându-se, astfel, 54 de ediții, majoritatea desfășurate în București. Din 1952, campionatele de juniori încep să se organizeze separat, iar în 1965 a avut loc primul CN pentru copii. După această dată, până în anul 2010, CN s-au desfășurat cu regularitate în fiecare an, de regulă în bazin acoperit și în bazin descoperit, cele mai multe în municipiul București.

După 1940, un rol deosebit de important în dezvoltarea natației în selecția și pregătirea unor înotători valoroși, care s-au afirmat pe plan internațional, au avut secțiile de natație ale cluburilor Dinamo, Steaua, Rapid, Știința, unitățile sportive școlare (Școlile Sportive, Cluburile Sportive Școlare, Liceul Emil Racoviță – profilat pe natație), Progresul, Voința și alte unități din capitală, puternicele centre de natație, susținute de structurile organizatorice din Reșița, Baia Mare, Pitești, Bacău, Cluj, Brașov, Ploiești, Timișoara, Brăila, Constanța, Mureș, Sibiu și din alte localități.

Dintre sportivii care, în perioada de început, au devenit campioni naționali și recordmeni ai țării se amintesc: A. Horacsek (1928-1931), D. Gherman (1933-1936), E. Püllök (9 titluri, în 1933-1939), A. Kelemen (1934-1939), V. Aranyosi (1932-1951), iar la femei: Perlaki (10 titluri, în anii 1935-1940), E. Rafael (6 titluri, în anii 1938-1940), E. Treybal (5

titluri, în anii 1938-1940).

Probele de bras au fost dominate, în anii 1951-1960, de un trio deosebit de valoros, format din Mihai Mitrofan (10 titluri), Felix Heitz (8) şi Adrian Oanţă (3), cel care, în 1958, se afla doar la câteva zecimi de recordul european.

Înotătorii şi jucătorii de polo Zoltan Hoszpodar şi Vladimir Marchiţiu au participat la probele de craul, mixt şi fluture, cucerind numeroase titluri şi stabilind noi recorduri (1952-1955), iar Iosif Novak a devenit multiplu campion şi recordman, în special la 100 m craul (1947-1955). Un veritabil campion a fost Alexandru Popescu, care a adunat 22 de titluri, din care 10 au fost consecutive, la 200 m fluture, iar peste 10 dintre acestea au constituit recorduri naţionale (1954-1964).

La probele feminine, s-au evidenţiat Ecaterina Orosz, deţinătoarea unui record la 50 m bras încă de la 14 ani, a obţinut recorduri la toate probele de bras şi fluture (junioare şi senioare), dar şi în celelalte procedee tehnice, de asemenea, a realizat peste 30 de titluri şi peste 20 de recorduri (1948-1956); Sanda Eftimiu Platon, multiplă campioană naţională şi autoare a peste 10 recorduri naţionale la probele de craul (1952-1955); Elisabeta Bock a obţinut 14 titluri (1948-1955).

Cele mai multe titluri, în probele masculine, au fost cucerite de către: Coman Dragoş-Cristian, (în perioada 1997-2007, a câştigat 138 de titluri de campion naţional, dintre care 114 la seniori, în bazin descoperit şi acoperit, şi a stabilit 12 recorduri naţionale la juniori şi 10 la seniori); Gherghel Ștefan-Ioan (110 titluri din care, 80 la seniori şi 35 de recorduri naționale); Slavic Marian (66 de titluri de campion național, din care 50 - în bazin descoperit și 16 în bazin acoperit precum şi 26 de noi recorduri); Butacu Nicolae, (peste 60 de titluri naţionale, în bazin acoperit şi descoperit, şi peste 20 de recorduri naţionale); Bădiţă Cezar-Alexandru (55 din care 30 la seniori şi a stabilit 13 recorduri naţionale); Florea Ionuţ-Răzvan (peste 30 de titluri de campion şi 41 de recorduri naţionale la juniori şi seniori); Flavius Vişan (27). Cele mai multe titluri câştigate într-un campionat aparţin lui Vladimir Moraru – 10 titluri (individuale şi la ştafete), în anul 1966.

La feminin, pe primul loc în ceea ce priveşte numărul titlurilor de campioană naţională se situează înotătoarea Potec Camelia, care în perioada 2001-2009, a obţinut 130 astfel de titluri, din care 59 în bazin descoperit, 56 în bazin acoperit şi 15 în bazin acoperit de 25 m. În cariera sa sportivă a realizat şi un nou record al numărului de titluri de campioană obţinut la aceeaşi ediţie a CN (10 titluri în 2007, câte 11 titluri în 2008 şi 2009). În continuare se află: Păduraru Simona (peste 110 titluri de campioană națională și 22 de recorduri naționale în bazin scurt și bazin lung), la toate categoriile de vârstă - copii, juniori, seniori; Carmen Bunaciu (70 de titluri de campioană naţională în probele individuale şi 39 de recorduri naţionale); Diaconescu Loredana (peste 75 de titluri de campioană naţională, din care peste 40 la seniori); Mocanu Diana (peste 30 de titluri şi peste 100 de recorduri ale României, la juniori şi seniori; Pătrăşcoiu Anca (peste 100 de titluri la toate categoriile); Luminiţa Dobrescu (30), Cristina Balaban (28 de titluri şi 36 de recorduri naţionale).

Au mai realizat un număr mare de recorduri naționale, în probele individuale: Anca Groza Miclăuş (45) Flavius Vişan (câte 26). Primii care au coborât sub 1 minut la 100 m liber au fost: Titus Groza (59’’2) la 12 aprilie 1952, în bazinul Floreasca (33,33 m) şi Carmen Bunaciu (59’’90) la 17 decembrie 1977, în bazinul de la Baia Mare (50 m).

În ultimii ani, a fost structurat un sistem competiţional pentru toate categoriile de vârstă (adaptat pentru înotul în bazin acoperit şi descoperit): CN pentru seniori (m + f); CN pentru juniori I, pe 2 grupe la băieţi (15-16 ani) şi 2 la fete (14-15 ani); CN pentru juniori II, pe 3 grupe la băieţi (13-15 ani) şi 2 la fete (12-13 ani); CN pentru copii, cu 4 grupe la băieţi (9-12 ani) şi 3 la fete (9-11ani).

Ca urmare a dezvoltării bazei sportive, înotul (la sfârşitul anului 2000) era reprezentat în 20 de judeţe, cu 36 de secţii active, însumând 2 625 de sportivi legitimaţi, din care 1 675 copii (986 m + 689 f), 772 juniori (380 m + 392 f), 178 seniori (79 m + 99 f), 143 de antrenori şi 352 arbitri. Pe baza punctelor obţinute la CN din anul 2000, clasamentul

unităţilor sportive era următorul: 1) CSM Piteşti, 959 pct.; 2) CSA Steaua, 715,23 pct.; 3) CSŞ- LPS *Emil Racoviţă,* 698,29 pct.; 4) CSS *Triumf* Bucureşti, 523,00 pct.; 5) SCM Bacău, 468,50 pct.; 6) CSM Baia Mare, 404,50 pct.

Clasamentul pe judeţe: 1) Bucureşti, 2434,07 pct.; 2) Argeş, 1112,00 pct.; 3) Brăila, 666,24 pct.; 4) Bacău, 568,50 pct.; 5) Maramureş, 518,50 pct.; 6) Constanţa, 387,54 pct.

În anul 2009, situaţia organizatorică pentru înot se prezenta astfel: 25de judeţe, cu 76 structuri afiliate, din care 54 participante în competiţiile naţionale, peste 2500 de sportivi legitimaţi; 141antrenori; 39instructori; peste 350 arbitri; 36maeştri ai sportului; 5 maeştri emeriți ai sportului; 20 antrenori emeriți. Pe baza punctelor obţinute la CN din anul 2009, **clasamentul unităţilor sportive** era următorul: 1) CSA – *Steaua* Bucureşti, 1999,75 pct.; 2) *CSM* Braşov, 946,50 pct.; 3) *CSM* Piteşti, 845,50 pct.; 4) CS *Dinamo* - Bucureşti, 745, 25 pct.; 5) *CS Farul* - Constanţa, 539 pct.; 6) *Sport Club Municipal* - Bacău, 360,50 pct.; 7) *CSM* Cluj-Napoca, 291,75 pct.; 8) *LPS Emil - Racoviţă*, 284,25 pct.; 9) *CSŞ* Ploieşti – 248,50 pct.; 10) *CS Petrolul* – Ploieşti, 231,50pct. **Clasamentul pe judeţe**: 1) Bucureşti - 3555,50 pct.; 2) Braşov – 946,50 pct.; 3) Argeş – 910 pct.; 4) Constanţa – 662,25 pct.; 5) Prahova – 480 pct.; 6) Bacău – 360,50 pct.; 7) Cluj – 326 pct.; 8) Brăila – 294,50 pct.; 9) Maramureş – 285,25 pct.; 10) Sibiul 239,50 pct.

După 1950, sportivii au participat la numeroase concursuri internaţionale, la campionate balcanice şi la competiţiile oficiale: JO, CM, CE (seniori şi juniori). Toate aceste acţiuni au contribuit la perfecţionarea sportivilor şi antrenorilor, la îmbunătăţirea procesului de pregătire şi la realizarea unor performanţe superioare, cele mai multe fiind în premieră. Pentru a se ajunge aici, s-a depus o muncă deosebită pentru introducerea unui sistem de lucru specific înotului de mare performanţă. Printre artizanii acestei perioade s-au numărat: Emeric Freud, Paul Stroescu, Ioan Frâncu, Constantin Vasiliu, Paula şi Iosif Enăceanu, Iosif Toth Ball, Adalbert Iordache, Leo Ungur, Gheorghe Marinel, împreună cu antrenorii federali. Aceştia au fost urmaţi de cei care au desăvârşit acest proces: Ion Schuster, Carol Beer, Gheorghe Demeca, Carol Corcesc, Peter Lovaș, Alexandru Schmaltzer, Cristian Vlăduţă, Anca Mitrofan, Mihai Mitrofan, Felix Heitz, Remus Drăguşanu, Cristina Şopterian, Ştefan Ionescu, Mihai Gothe, Octavian Mladin, Dan Ionescu, Magda Cristescu, Gica şi Petre Deac, Viorel Vasiliu, Toma Miriţescu, Ion Ionescu, Gabriela Stoicescu, Dumitru Valeriu Stoicescu, Mircea Hohoiu, Mugur Tomescu, Nicolae Tat, Sergiu Tănase, Doina Sava, Carmen Bunaciu, Octavian Tileagă, Mihai Costiniu, Viorica Marineci, Dragoş Aldea, Silviu Şalgău, Angela Covic, Gheorghe Perjaru, Neculai Aciobăniţei, Aurel Şeicaru, Mariana Pop, Dumitru Lungu, Laura Sachelarie, ș.a.

Trebuie amintiţi şi cei care au activat în acţiunile pentru învăţarea înotului, pregătind noi generaţii de copii şi juniori, ce au fost promovaţi în secţiile de natație şi în loturile naţionale de înot. Dintre aceştia, îi menţionăm pe: Alexandru Szatmari, Teodor Spânu, Dumitru Mititelu, Dorian Covaliuc, Justinian Caracaş, Bogdan Koloman, Hella Löbel, Iosif Szigheti, Ladislau Block, Maria Baciu, Anca Mitrofan, Horaţiu Droc, Adina şi Cristina Schuster, Anca şi Ion Miclăuş, Gheorghina şi Ianoş Bachner, Franz Könikg ș.a.

În 1952, la JO de la Helsinki a participat primul român la o competiţie oficială: Iosif Novak, la proba 100 m liber (1›00››6), clasându-se pe locul XXVI. Ediţiile altor JO s-au încheiat cu rezultatele: Melbourne (*1956*) – Al. Popescu primul finalist român la proba 200 m fluture (2’31’’0, – locul VIII), *Moscova* (*1980*) – Carmen Bunaciu la 100 şi 200 m spate (locul IV) şi ştafeta 4x100 m mixt (locul VII); *Los Angeles* (*1984*) – Anca Pătrăşcoiu (obţine *locul III – prima medalie olimpică pentru înotul românesc)* la proba 200 m spate (2’13’’29), Carmen Bunaciu – 100 m spate (locul IV), Anca Pătrăşcoiu – 100 m spate (locul V), Carmen Bunaciu – 200 m spate (locul VII); Seul (*1988*) – Noemi Lung la 400 m mixt cu 4’39’’46 *(locul II – prima medalie de argint)*, Noemi Lung – 200 m mixt – 2’14’’85 (locul III), Stela Pura – 200 m fluture (locul IV), Tamara Costache – 50 m liber (locul VI), Anca Pătrăşcoiu

– 200 m mixt (locul VI); Barcelona (*1992*) – Luminița Dobrescu, 200 m liber (locul V), Robert Pinter – 200 m fluture (locul VII); Atlanta (*1996*) – Beatrice Coadă – 400 m mixt (locul VI) și ștafeta 4x200 m liber fete (locul VII), Luminița Dobrescu – 200 m liber (locul VIII); Sydney (2000) – Diana Mocanu cucerește, pentru prima dată în istoria natației românești, *două medalii de aur,* la proba 100 m spate (1'00''21), probă în care stabilește în premieră un nou record olimpic (în același timp și record european), și la 200 m spate (2'08''16); Beatrice Coadă-Cășlaru – medaliată cu argint la 200 m mixt (2'12''57) și cu bronz la 400 m mixt (4'37''18); locul IV cu ștafeta 4x200 m liber feminin (C. Potec, S. Păduraru, L. Diaconescu, B. Cășlaru, C. Herea); locul V – Dragoș Coman la 400 m liber; locul VI – Răzvan Florea la 200 m spate. În finalele întrecerilor olimpice de la Sydney au mai fost: Camelia Potec (locul VII, la 200 m liber), Cezar Bădiță (VII, la 400 m mixt) și Diana Mocanu (VIII, la 100 m fluture). La JO – Atena, 2004: Camelia Potec medalie de aur la 200 m liber (1'58''03); Răzvan Florea – medalie de bronz la 200 m spate (1'57''56); Camelia Potec locul IV la 400 m liber; Ioan Gherghel, locul V la 200 m fluture. La JO – Beijing, 2008: Camelia Potec – locul IV la 800 m liber, locul V la 200 m liber și locul VI la 400 m liber.

Medaliații la **CM:** ***medalii de aur*** Madrid, 1986, – Tamara Costache, la 50 m liber (0'25''28 – prima campioană mondială); Fukuoka 2001, - Diana Mocanu, la 200 m spate (2'09''94); ***medalii de argint*** - Göteborg, 1997(bazin scurt)– Larisa Lăcustă, la 200 m bras (2'25''60); Fukuoka, 2001, – Diana Mocanu, la 100 m spate (1'00''68); 2008, Mancester (bazin scurt) – Camelia Potec, la 400 m liber (4'01''06); 2004, Indianapolis (bazin scurt) – Ioan Gherghel, la 200 m fluture (1'54''06); **medalii de bronz,** 1982, Guayaquil - (prima medalie obținută la mondiale) Carmen Bunaciu, la 200 m spate (2'15''40); 1986 Madrid - Noemi Lun, la 400 m mixt (4'45''44*);* Rio de Janeiro, 1995(bazin scurt), ștafeta masculină de 4x100 m liber (3›17››40); 2001Fukuoka - Beatrice Cășlaru, la 400 m mixt, (4›39››33) și Camelia Potec, la 200 m liber, (1›58››85); 2002 Moscova (bazin scurt) – Ioan Gherghel, la 200 m fluture (1›54››16); 2003 Barcelona, - Cășlaru Beatrice - Nicoleta, la 400 m mixt (4›41››86) și Dragoș Coman, la 400 m liber (3›46››87); 2004 Indianapolis (bazin scurt) – Dragoș Coman, la 1 500 m liber (14›56››74); 2009 Roma – Camelia Potec, la 1 500 m liber (15›55››63).

Medaliații la **CE** în probele feminine: **Aur** – Tamara Costache la 50 m liber (25''50) și Noemi Lung la 400 m mixt (4'40''21) – Strasbourg, *1987;* Camelia Potec la 200 m liber *(*1'58''79) și 400 m liber (4'08''09) – Istanbul, 1999; **Argint:** la 4x200 m liber fete (8'09''15) – L. Dobrescu, S. Pura, N. Lung, A. Pătrășcoiu – Strasbourg, *1987;* Beatrice Cășlaru Coadă, la 200 m mixt (2'16''68), 400 m mixt (4'44''67), 400 m liber (4'12''33), 200 m bras (2'32''00), – Atena, *1991;* Luminița Dobrescu – 200 m liber (2'00''39) – Sheffield, *1993;* Beatrice Coadă-Cășlaru, 400 m mixt (4'41''06) – Rostock, *1996 -bazin scurt;* Beatrice Coadă-Cășlaru, 200 m mixt (2'15''12), 400 m mixt (4'40''98), la 200 m bras (2'27''80) – Istanbul 1999; **Bronz:** Cristina Balaban, 100 m spate (1'09''6) – Utrecht, *1966* a obținut prima medalie la *europene*; Carmen Bunaciu, 200 m spate (2'17''98) – Jönköping, *1977;* 100 m spate (1'03''34) – Split, *1981*; 100 m spate (1'03''08) – Roma, *1983;* Tamara Costache, 100 m liber (0'56''11); Noemi Lung, 200 m mixt (2'15''84); Luminița Dobrescu, 200 m liber (2'00''87); Stela Pura – 200 m fluture (2'11''56); și 400 m liber (4'09''65) – Strasbourg, *1987*; Luminița Dobrescu, 200 m liber (2'01''77) – Atena, *1991*; Camelia Potec, 200 m liber (2'00''17) – Sevilla, *1997;* Diana Mocanu, 100 m fluture (1'00''02) și 4x200 m liber (8'07''75); C. Potec, B. Cășlaru, L. Diaconescu, S. Păduraru; – Istanbul, 1999. În perioada 2000 – 2008 au mai fost cucerite următoarele medalii*: în probele individuale,* Beatrice Cășlaru – Coadă – 2 medalii de aur, 1 argint, 1 bronz; Diana Mocanu – 3 argint; Camelia Potec – 1 aur, 3 argint, 6 bronz; *la ștafete* – (4x200 m liber) 1 aur, 1 bronz ; la 4x100 m mixt – 1 bronz.

La probele masculine: **Argint –** Nicolae Butacu, 100 m liber (0'49''49) și 200 m spate (1'56''29) – Rostock, *1996* – bazin scurt; Dragoș Coman, 1500

m liber (15’13’’10) – Istanbul, 1999*;* **Bronz** – Nicolae Ivan, 100 m liber (0’49’’56) – Rostock, *1996* -bazin scurt; Dragoş Coman, 400 m liber (3’49’’04) – Istanbul, 1999. În perioada 2000 – 2008 au mai fost cucerite următoarele medalii*: în probele individuale,* Coman Dragoş – 1 argint, 5 bronz; Cezar Bădiţă – 1 argint; Ioan Gherghel – 1 argint, 4 bronz; Răzvan Ionuț Florea – 1 argint, 2 bronz.

Trebuie remarcate în mod deosebit performanţele obţinute la CE de la Helsinki, din anul 2000, unde au fost cucerite 14 medalii (3 de aur, 6 de argint şi 5 de bronz). **Medaliile de aur** au fost obţinute: de Beatrice Coadă-Căşlaru, 200 m mixt (2’12’’57) şi 200 m bras (2’26’’76) şi la ştafeta de 4x200 m liber (8’03’’17), în componenţă cu Camelia Potec, Simona Păduraru, Lorena Diaconescu, Beatrice Coadă-Căşlaru, Carmen Herea. **Medalii de argint**: Beatrice Coadă-Căşlaru, 400 m mixt (4’41’’64); Diana Mocanu, 50 m spate (28,85), 100 m spate (1’01’’54) şi 200 m spate (2’11’’62); Dragoş Coman, la 400 m liber (3’48’’69); Cezar Bădiţă, 400 m mixt (4’19’’42). **Medalii de bronz**: Camelia Potec, 200 m liber (2’00’’32) şi 400 m liber (4’11’’76), la ştafeta 4x100 m mixt feminin (4’10’’05) în componenţa – B. Căşlaru, D. Mocanu, C. Potec, L. Diaconescu; Ioan Gherghel, 200 m fluture (1’58’’54); Dragoş Coman, la 1 500 m liber (15’10’’97).

La **CE** pentru juniori din anii 1967-2000 au fost cucerite - 94 de medalii (28 de aur, 29 de argint şi 37 de bronz). La junioare, prima medalie **(bronz)** a fost obţinută de Georgeta Cerbeanu, la 100 m fluture – în 1967. Medalii de **aur** au câştigat: Camelia Potec (6), Diana Mocanu (6), Stela Pura, Beatrice Coadă, Simona Păduraru (câte 2), Tamara Costache, Livia Copariu, Ioana Naghi, Lorena Diaconescu, Cătălina Căşaru, Raluca Udroiu şi ştafeta 4x100 m liber (câte o medalie). La *juniori* au fost cucerite 3 medalii de **aur** (Cristian Ponta, Robert Pinter, Dragoş Coman) şi 4 medalii de **bronz.** De remarcat performanţele din anul 2006 (Rio de Janeiro), la CM de tineret realizate de Ionela Cosma – o medalie de aur şi 2 de argint. La CE de juniori între 2001 - 2005 (la fete) - 2 medalii de argint şi 3 medalii de bronz , iar la băieţi în 2006 şi în 2008 – o medalie de aur, 1 de argint şi 1 de bronz.

Toate medalii obţinute de înotătorii români la JO, CM şi CE sunt prezentate în Cartea de Aur (Volumul IX).

Lau a **JMU,** până în anul 2007, înotătorii din ţara noastră, au obţinut 42 de medalii (19 de aur, 11 de argint, 12 de bronz). Medalii de **aur:** Noemi Lung (5), Carmen Bunaciu (5),Camelia Potec (3), Anca Pătrăşcoiu (2), Sanda Iordan (1), Lorena Diaconescu (1),Cezar Bădiță (1), Dragoș Coman (1).

În premieră pentru nataţia românească, Tamara Costache a figurat cu primul record mondial, la 50 m liber (25››28), stabilit la 23 august 1986 şi omologat de FINA şi cu încă 4 recorduri europene (24››50; 25››34; 25››31; 25››28) la proba de 50 m liber, stabilite în perioada 14 iunie - 23 august 1986 şi omologate de LEN.

Peste 200 de înotători şi înotătoare au primit titlul de Maestru al sportului. Au primit titlu de Maeștri emeriți ai Sportului: Noemi Lung, Anca Pătrăşcoiu, Tamara Costache, Carmen Bunaciu, Luminiţa Dobrescu, Beatrice Coadă-Căşlaru, Lorena Diaconescu, Camelia Potec, Simona Păduraru, Diana Mocanu, Ionuţ Muşat, Flavius Vişan, Nicolae Ivan, Nicolae Butacu, Dragoş Coman, Răzvan Florea, Larisa Lăcustă, Ștefan Gherghel.

Au fost distinşi cu titlul de Antrenori Emeriţi: Ioan Schuster, Gheorghe Demeca, Mihai Gothe, Mihai Mitrofan, Octavian Mladin, Cristina Şopterian, Sergiu Tănase, Mihai Costiniu, Ion Ionescu, Carmen Bunaciu, Petre Deac, Neculai Aciobăniţei, Gica Deac, Gabriela Stoicescu, Magda Cristescu, Mugur Tomescu, Toma Miriţescu, Remus Drăguşanu, Dragoş Aldea, Dan Ionescu, Silviu Şalgău, Nicolae Tat, Doina Sava, Octavian Tileagă, Ghiorghița Handrea, Viorica Marineci, Angela Covic, Ştefan Ionescu, Aurel Şeicaru, Mariana Pop, Dumitru Lungu, Gheorghe Perjaru, Laura Sachelarie.

* * *

Este de menționat și faptul că, în ultimii 10 ani, au sporit în toate țările, inclusiv în România, preocupările pentru dezvoltarea înotului în rândul persoanelor de vârstă înaintate – așa numita

activitate „Masters” - veterani. Pentru această categorie de mai mulți ani se organizează și competiții cu caracter local și național precum și competiții internaționale oficiale.

ÎNOTUL DE FOND ŞI DE MARE FOND

Înotul practicat în ape deschise are o îndelungată tradiţie, acesta a stat la baza dezvoltării înotului sportiv. În toate ţările, inclusiv la noi, începutul practicării acestui sport s-a făcut în apele râurilor şi lacurilor lângă care trăiau oamenii. Sunt cunoscute exemplele din istorie: în 1815 Jean Sallati, soldat în armata franceză, a traversat Canalul Mânecii, după bătălia de la Waterloo, în 30 h, iar în 1875, căpitanul Mathew Webb, din marina engleză, a trecut prin Canalul Mânecii de la Dover la Calais în 21h39›.

În 1912, a fost organizată în România prima ediţie a concursului de fond pe Dunăre, între Măcin – Ghecet (13 km), iar în 1923, cursa s-a desfăşurat între Brăila – Galaţi, care a devenit tradiţională.

Au mai fost organizate numeroase concursuri de fond pe diferite distanţe, ca de exemplu: Constanţa – Techirghiol, pe Dunăre, la Călăraşi, Brăila, pe Bega la Timişoara, pe lacul Floreasca – cursa anuală, denumită *Traversarea lacurilor*. Printre câştigătorii curselor de fond s-au numărat la proba masculină: Nicolae Băncilă, G. Bacagioglu, Teodor Spânu, Emanuel Florescu, Adalbert Iordache, Gheorghe Cociuban, Eugen Csordaş, Iosif Szillasy, Gavrilă Moraru , iar la proba feminină: V. Rusu, Lucia Cucu, Gabriela Mangezius, Sanda Platon, V. Rotaru, Gica Manafu, Daniela Coroiu. Pe parcursul anilor au mai existat o serie de acțiuni menite să promoveze înotul de fond în ape deschise. În perioada 1980 -1991 au fost organizate anual astfel de competiții pe Lacul Buftea, dotate cu *Cupa Buftea* .

Din 1989, a fost organizat CE la 2 probe – mare fond (până la 25 km) şi fond (până la 5 km). La proba masculină, câştigători la proba de mare fond au fost reprezentanţii Iugoslaviei (1989), Germaniei (1991) şi Italiei (1993), iar la cea de fond cei ai Iugoslaviei (1989) şi Italiei (1991 şi 1993). La proba feminină, câştigătoare la proba de mare fond au fost reprezentantele Ungariei (1989), Elveţiei (1991), Franţei (1993), iar la cea de fond, ale Iugoslaviei (1989), Ungariei (1991), Cehiei (1993). În continuare au fost organizate Cupe europene pentru probele de 5 km şi 10 km. În anul 2007 a fost organizat în Italia, cel de-al V-lea CE în ape deschise pentru juniori.

CM de mare fond (25 de km) a început să se organizeze din 1991, iar câştigători au fost reprezentanţii Australiei (1991, 1994) şi SUA (1998), la proba feminină, precum şi cei ai SUA (1991), Canadei (1994) şi Rusiei (1998), la proba masculină. În CM (25 de km) pe echipe s-au clasat: SUA (1991), Australia (1994) şi Italia (1998). În anul 1998 s-a organizat şi CM pe distanţa de 5 km, iar titlurile au fost cucerite de Erika Rose (SUA) şi Aleksei Akatiev (Rusia).

La CM din 2007 (Melbourne) s-au înregistrat următoarele rezultate: feminin 5 km – 1. Ilchenko Larisa (RUS); 2 Seliverstova Ekaterina (RUS); 3 Brookespeterson Kate (AUS); 10 km – 1. Ilchenko Larisa (RUS); 2 Patten Casandra (GBR); 3 Brookespeterson Kate (AUS); la 25 km – 1. Kamrau –Corestein Britta (GER); 2. Keller Kalyn (SUA); 3. Popova Ksenia (RUS). La masculin – 5km – 1. Lurz Thomas (GER); 2. Drattsev Evgeny (RUS); 3. Gianniotis Spyridon (GRE); 10 km – 1. Dyatchin Vladimir (RUS); 2. Lurz Thomas (GER); 3. Drattsev Evgeny (RUS); la 25 km – 1. Kudinov Yury (RUS); 2. Formentini Marco (ITA); 3. Zanaty Mohamed (EGY).

ÎNOTUL SINCRON

Reprezintă o ramură a natației, care cuprinde 3 probe: solo, duet şi pe echipe.

Înotul sincron s-a practicat după 1950, mai întâi sub formă de demonstraţii. În 1952 a avut loc primul concurs. Cu ocazia primei ediţii a CM (1973), acest sport s-a oficializat, programul concursului includea toate cele trei probe. La primele 7 ediţii ale concursului, victoriile obţinute la cele 3 probe au fost împărţite între reprezentantele SUA şi Canadei, iar la CM din 1998 (Perth), reprezentantele Rusiei

au câştigat toate cele 3 probe.

După nouă ani, la CM din 2007 (Melbourne) – câștigătoarele concursului de înot sincron au fost următoarele: Natalia Ischenko (RUS) la execuția tehnică și Virginie Dedieu (FRA) la execuție liberă în proba de – solo; Anastasia Davidova și Anastasia Ermakova (RUS), la execuție tehnică și la execuție liberă – în proba de duet; echipa Rusiei atât la execuție tehnică cât și la execuția liberă , clasată pe locul I în proba pe echipe.

Din 1974, în programul CE, înotul sincron figura cu toate cele 3 probe, iar la cele 11 ediţii desfăşurate au participat, până în 1997: M. Britanie, Franţa, URSS, Rusia, Austria, Olanda, Grecia, Elveţia, Italia. Titlurile de campioane au fost câştigate de: M. Britanie (5), Rusia (3), URSS (2), Franţa (1) – la solo; M. Britanie (4), Rusia (3), Franţa (2), Austria (1), URSS (1),– la duet; M. Britanie (3), Franţa (3), Rusia (3), Olanda (1), URSS (1) – la echipe.

CE din 2008 (Eindhoven) au evidențiat superioritatea Spaniei, care a cucerit 4 medalii de aur , urmată de Italia cu 3 medalii de argint și 1 de bronz, Rusia cu câte o medalie de argint și de bronz și Ucraina cu 3 medalii de bronz.

La JO din 1984 (pentru prima dată), 1988 şi 1992, în program au fost incluse probele de solo şi duet. În 1996 s-a desfăşurat numai proba pe echipe, iar la Sydney (2000) probele de duet şi pe echipe. La cele 4 ediţii organizate până în anul 2000, medaliile au fost împărțite între SUA, Canada şi Japonia. La JO de la Sydney s-au clasat pe primele trei locuri: Rusia, Japonia, Franţa (la duet) şi Rusia, Japonia, Canada (pe echipe). Clasamente la JO din 2004 (Atena) – duet 1. RUS; 2.JPN; 3. SUA; la echipe – 1. RUS,2.JPN; 3. SUA; iar la JO din 2008 (Beijing), duet -1.RUS; 2.ESP; 3.JPN; la echipe – 1.RUS; 2.ESP; 3. CHN.

În ţara noastră au fost mai multe încercări de a dezvolta înotul sincron, acest frumos sport care îmbină armonios tehnica înotului cu execuţiile gimnastice acrobatice şi cu prezentarea artistică. În perioada 1956-1960 au fost iniţiate primele acţiuni de pregătire a unor înotătoare şi de popularizare a înotului artistic, sprijinite de Comisia Centrală, respectiv Federaţia Română de Natație. De aceste acţiuni s-au ocupat inginerul Petre Blazian, sprijinit de neobositul Radu Toroceanu. Au fost prezentate mai multe demonstraţii de înot artistic, cum se numea în acea vreme. O nouă încercare de a pregăti o echipă de înot artistic a avut loc între anii 1965-1973, sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Marinel, care a realizat şi un film. Între 1970-1984 şi după 1994, antrenoarea Eleonora Vitan a pregătit câteva echipe de înot artistic, realizând mai multe demonstraţii şi spectacole. Ea este şi coautoare la realizarea a două filme şi a unui videoclip. Demonstraţiile echipelor pregătite în perioada 1973-1979 au fost incluse în spectacolele prezentate, în fiecare seară, la bazinul Lido. Practicantele înotului sincron, aşa cum era firesc, au fost selecţionate dintre cele mai iscusite înotătoare, printre acestea aflându-se: Mihaela Popescu, Astrid Göbel, Eleonora Vitan, Henrieta Ţincoca, Măriuca Rotaru, Antoaneta Frâncu (Fischer) şi multe altele. Condiţiile materiale modeste şi în principal lipsa bazinelor nu au permis dezvoltarea acestei ramuri artistice a natației, care a căpătat o mare amploare pe plan internațional, inclusiv prin organizarea unor competiţii oficiale.

SĂRITURILE ÎN APĂ

Deşi nu există prea multe date referitoare la momentele apariţiei şi organizării primelor concursuri de sărituri în apă, cu siguranţă ele sunt legate de evoluţia înotului ca sport şi se plasează în a doua jumătate a sec. al XIX-lea. *Aruncatul în apă* şi săriturile de pe maluri şi poduri au constituit o tentaţie, o plăcere, dar şi un act de curaj. Dezvoltarea înotului ca sport şi construirea unui număr tot mai mare de bazine au contribuit la crearea unui nou sport, în care apa înlocuieşte saltelele de gimnastică, iar trambulina (platforma) – *aparatul* de lansare (elan, bătaie, desprindere, după caz). Faptul că, încă din 1904, săriturile au fost incluse în a III-a ediţie a programului JO moderne, confirmă că acest sport era cunoscut şi practicat, iar sportivii erau apţi să participe la o întrecere sportivă de amploare.

Din 1904 JO, la proba masculină şi din 1912,

feminină, au constituit principala competiţie mondială, până în 1973, când s-a organizat prima ediţie a CM. Prezenţa săriturilor în programul JO a făcut ca această ramură de sport să fie *adoptată* de multe ţări. Aşa se explică faptul că, încă de la primele ediţii ale JO, la întrecerile de sărituri au luat parte sportivi din SUA, Suedia, Germania, Marea Britanie, Finlanda, Franţa, Anglia, Canada ş.a.

JO din 1904 (Saint Louis) au cuprins, pentru prima dată, şi un concurs de sărituri numai pentru bărbaţi: sărituri la distanţă, învingător fiind W. E. Dickey (SUA), şi sărituri de la platformă, primul campion olimpic fiind G. E. Sheldon (SUA). La ediţia din 1908 (Londra) s-au introdus săriturile de la trambulină, câştigător fiind A. Zürner (Germania). În 1912 (Stockholm), au fost introduse probele feminine la platformă (Greta Johansson – Suedia), în 1920 (Anvers), la trambulină (Alleen Riggin – SUA). În continuare, la toate ediţiile JO au fost prezente aceste două probe (trambulina şi platforma), cu excepţia anilor 1912 – când a mai figurat pentru bărbaţi un concurs acrobatic special la platformă (Erik Adlerz – Suedia); 1920 – (Clarence Pinkston – SUA); 1924 – (Albert White).

Până în anul 2000 inclusiv, titlurile de campioni olimpici au fost cucerite astfel: a) la masculin – *trambulină* – SUA (15 titluri); Germania (2); URSS (2); China (2); *platformă* – SUA (10); Suedia (3); Italia (3); China (2); Australia, Mexic, RDG, Rusia (câte un titlu); b) feminin – *trambulină* – SUA (11); China (4); Germania (2); URSS, Canada – câte un titlu; *platformă* – SUA (9); China (4); Suedia (2); Danemarca, Germania, Cehoslovacia, URSS, RDG – (câte un titlu). La JO de la Sydney 2000, titlurile la sărituri sincron au fost câştigate de reprezentantele Rusiei, la trambulină şi de cele ale Chinei, la platformă, iar la masculin, de reprezentanţii Rusiei, la platformă şi de cei ai Chinei, la trambulină.

Campionii olimpici de la JO 2004 (Atena) **– feminin**: *trambulină* – Guo Jingjing (CHN); *platformă* – Newbery Chantelle (AUS); *trambulină sincron* – Wu Minxia – Guo Jingjing (CH N); *platformă sincron* – Lao Lishi – Li Ting (CHN); **masculin** – *trambulină* –Peng Bo (CHN); *platformă* –Hu Jia (CHN); *trambulină sincron* – Siranidis Niklaos – Bimis Thomas (GRE); *platformă sincron* – Tian Liang – Yang Jinghui (CHN); la JO 2008 (Beijing) - **– feminin**: *trambulină* – Guo Jongjing (CHN); *platformă* – Chen Ruolin (CHN); *trambulină sincron* – Guo Jingjing – Wu Minxia (CH N); *platformă sincron* – Wang Xin – Chen Ruolin (CHN); **masculin** – *trambulină* – He Chong (CHN); *platformă* – Mitcham Matthew (AUS); *trambulină sincron* – Wang Feng – Qin Kai (CHN); *platformă sincron* – Lin Yue – Huo Liang (CHN).

Începând din 1926 (bărbaţi) şi 1927 (femei), săriturile au figurat în programul CE şi s-au desfăşurat 25 de ediţii până în 2000. Germania şi URSS (ulterior Rusia) s-au dovedit cele mai puternice la ambele probe masculine, iar la feminin, URSS (ulterior Rusia) şi RDG (Germania). La CE de la Helsinki (2000), Rusia a câştigat 7 titluri, iar Germania 3.

După 8 ani titlurile de campioni europeni au fost împărţite în anul 2008 (Eindhoven) astfel: la *feminin* - Rusia 2titluri; Suedia, Italia și Germania câte un titlu; la *masculin* – Rusia 2, Ucraina, Marea Britanie și Germania câte un titlu.

În perioada 1973-1998, au fost organizate 8 ediţii ale CM, care au cuprins în program probele de sărituri. La *trambulină* 6 titluri au revenit SUA şi câte unul, Chinei şi Rusiei, iar la *platformă,* SUA (3), Italia (2), Rusia (2) şi China un titlu (*masculin).* La *trambulină,* China (3), URSS (2), SUA, RDG şi Rusia – câte un titlu, iar la *platformă,* China (3), SUA (2), URSS, Suedia şi Ucraina – câte un titlu (*feminin).* Titlurile mondiale la trambulina de 1 m, probă introdusă în program începând din 1991, au revenit la cele 3 ediţii desfăşurate până în 1998 sportivilor din Olanda, Zimbabwe şi China – la masculin, iar la feminin sportivelor din China (1991 şi 1994) şi Rusia (1998).

Săriturile sincron au fost introduse la CM în 1998, iar China a câştigat ambele titluri (trambulină şi platformă) la masculin, iar la feminin acestea au revenit sportivelor din Rusia, la trambulină şi celor din Ucraina, la platformă.

După o perioadă de peste 10 ani, la ediţia CM din 2009 (Roma) titlurile de campioni mondiali au fost împărţite astfel: la *feminin* – China 3titluri,

Rusia și Mexic câte un titlu; la *masculin* – China 4 titluri și Marea Britanie un titlu.

Dintre săritorii care s-au remarcat prin performanţe de excepţie şi au rămas în istoria acestui sport, îi amintim pe: Peter Desjardins – SUA (1924-1928) cu 2 medalii de aur şi 1 de argint la JO; Samuel Lee – SUA (1948-1952), cu 2 medalii de aur şi 1 de bronz, la JO; Robert Webster – SUA (1960-1964), cu 2 titluri olimpice; Philip Boggs – SUA (1973-1978), cu 1 titlu olimpic şi 3 mondiale; Klaus Dibiasi – Italia (1964-1976), cu 3 medalii de aur şi 2 de argint la JO, 2 medalii de aur şi 2 de argint la CM, 3 medalii de aur şi 2 de argint la CE; Greg Louganis – SUA (1976-1988), cu 4 medalii de aur şi 1 de argint la JO, 5 titluri de campion mondial; Dorothy Poyton Hill – SUA (1928-1936), cu 2 medalii de aur, 1 de argint şi 1 de bronz la JO; Patricia Mc Cormick – SUA (1952-1956), cu 4 titluri olimpice; Ingrid Kramer-Engel – RDG (1960-1964), cu 2 medalii de aur, 1 de argint şi 1 de bronz la JO, dublă campioană europeană; Ulrika Knappe – Suedia (1969-1976), cu 1 medalie de aur şi 2 de argint la JO, 1 medalie de aur, 1 de argint şi 1 de bronz la CM, 2 titluri de campioană europeană la junioare şi 2 la senioare; Irina Kalinina – URSS (1973-1981) – campioană olimpică la trambulină, 3 medalii de aur şi 1 de argint la CM, 2 medalii de argint şi 3 de bronz la CE; Min Gao – China (1986-1992) – dublă campioană olimpică şi triplă campioană mondială; Mingxia Fu – China (1991-2000) – patru titluri de campioană olimpică şi dublă campioană mondială; Dimitri Sautin – Rusia (1990-2000) – 2 medalii de aur, 1 de argint şi 2 de bronz la JO, 3 medalii de aur şi 1 de argint la CM, 8 de aur, 2 de argint şi 1 de bronz la CE.

După anul 2000 s-au remarcat la competițiile oficiale JO, CM , CE următorii săritori: Guo Jingjing, Wu Minxia, Chen Ruolin, Wang Feng, Qin Kai (China); Pakhalina Yulia (Rusia); Newbery Chantelle (Australia); Lindberg Anna (Suedia); Cagnotto Tania (Italia); Kvasha Illya (Ucraina); Sautin Dimitry (Rusia); Daley Thomas (Marea Britanie).

După înfiinţarea în 1908 a Federaţiei Internaţionale de Natație – FINA (vezi cap. Natație), în structura căreia funcţionează şi Comitetul Tehnic pentru Sărituri, au fost aduse în decursul anilor precizări şi perfecţionări privind regulamentul de concurs. Acestea au avut în vedere: stabilirea coeficienţilor de dificultate, introducerea de noi probe în programele CM şi CE, a unor noi sărituri, îmbunătăţirea instalaţiilor de concurs, toate acestea contribuind la creşterea gradului de spectaculozitate a concursurilor de sărituri. Săriturile folosite în concurs sunt nominalizate în regulamentul FINA (5 grupe pentru trambulinele de 1 m şi 3 m, 6 grupe pentru platformă), precizându-se coeficienţii de dificultate şi poziţiile de execuţie (A – întins, B – echer, C – grupat, D – liber). Competiţiile sunt organizate în două faze: preliminarii şi finala, cu primii 12 săritori. La JO şi CM oficiază 7 judecători (arbitri), care acordă note de la 0 la 10.

Apariţia şi dezvoltarea săriturilor în România au fost influenţate de răspândirea înotului şi consacrarea sa ca sport, de construirea unor bazine dotate cu trambuline și platforme, de exemplele oferite de alte ţări, precum şi de evoluţia acestui sport în întrecerile internaţionale. Dezvoltarea lor nu a fost spectaculoasă, pentru că nici condiţiile materiale (bazine, instalaţii specifice) nu le-au permis acest lucru. Începuturile datează de la jumătatea sec. al XIX-lea, însă abia spre jumătatea secolului următor s-au înregistrat unele succese, mai ales pe plan intern şi, foarte *timid*, pe plan internaţional. S-au găsit date referitoare la acest sport în numeroase lucrări. Nicolae Postolache, în *Istoria sportului românesc* – date cronologice – consemnează editarea cărţii *Maestrul de înot arădean* în 1845, la Arad. Era considerat un *manual modern de specialitate care cuprindea metodica învăţării diferitelor stiluri de înot, a săriturilor în apă, igiena înotului, salvarea de la înec* etc. În 1922, au apărut primul cod de punctaj al săriturilor în apă şi clasificarea pe categorii a săritorilor, elaborate de Neagu Boerescu. În lucrarea *Sportul Românesc de-a lungul anilor* (E. Ghibu, I. Todan) se găsesc date referitoare la antrenamentele săriturilor în apă, desfăşurate în Bucureşti, în anul 1916. În 1923, săriturile sunt prezente în *concursul naţional de înot*, organizat la Băile Felix, lângă

Oradea, iar programul cuprindea (în terminologia vremii) *salturi* (3 impuse şi unul ales). Programul campionatului regiunii Bucureşti, din 1924, cuprindea, alături de probele de înot, şi următoarele sărituri: săritura dreaptă cu elan; săritura înainte cu elan; săritura înapoi fără elan, în echer; salt şi jumătate înainte cu elan; salt înapoi fără elan. Referitor la locul apariţiei săriturilor, acesta este foarte greu de precizat. Unii susţin că Sibiul ar fi prima localitate unde *s-a sărit*, urmând alte localităţi şi, apoi, Bucureştiul. Este clar însă că acolo unde se organizau concursurile de sărituri (Oradea, Bucureşti, Cluj, Sibiu etc.) existau bazine şi unele instalaţii specifice, sportivi iniţiaţi în acest sport, şi specialişti în domeniu (organizatori, instructori, arbitri). Aproape toate ştrandurile care se construiau erau dotate cu trambulină, ceea ce constituia un punct de atracţie pentru tineri. Ştrandurile din Bucureşti (Obor, Bragadiru, Tirul, Kiseleff) şi cele din Sibiu, Oradea, Cluj, Lugoj, Eforie au oferit condiţii pentru practicarea şi organizarea unor competiţii de sărituri. După 1950 au apărut bazinele acoperite (*Floreasca*, ulterior abandonat de săritori), bazinul special pentru sărituri de la Complexul Naţional Bucureşti, şi cele din Oradea, Cluj, Sibiu, Bacău (aici s-a creat un puternic centru de sărituri).

După 1952 începe o etapă de consolidare şi afirmare pe plan intern a acestui sport, asigurându-se condiţii necesare de practicare. Începând din 1970 se pune mai mare accent pe antrenarea copiilor şi juniorilor (obiectiv realizat după 1980), în vederea obţinerii unor rezultate superioare la competiţiile oficiale (obiectiv realizat după 1990). CN au reprezentat, într-un fel, *oglinda* acestor etape parcurse. În 1928 a început CN pentru bărbaţi şi a suferit multe schimbări în programul de concurs. Începând din 1952, CN s-a desfăşurat la 2 probe: trambulină şi platformă. CN de femei începe în 1937, după unele surse şi în 1946, după altele. În 1969 se introduc în program săriturile de la trambulina de 1 m, iar din 1995, probele de sărituri sincron (perechi) de la trambulina de 3 m şi de la platformă. În prezent, CN se organizează în fiecare an (de regulă în bazin acoperit şi descoperit), pentru seniori (m + f), juniori I şi II (băieţi şi fete) şi pentru copii, pe 4 categorii de vârstă (băieţi şi fetiţe), la trambulinele de 1 m şi 3 m şi la platformă, iar pentru seniori, juniori I şi, parţial, juniori II se desfăşoară şi la probele de sărituri sincron.

Primul campion naţional a fost săritorul Török, care în 1928, la CN de la Cluj, a câştigat titlul cu 105 puncte. Alexandru Lascu a dominat proba de trambulină peste 20 de ani (1930-1953), ultimul titlu de campion obţinându-l în anul 1952 (la 41 de ani). Alţi săritori care s-au impus în perioadele următoare au fost: fraţii Herbert şi Klaus Wittenberger cu 8 şi, respectiv, 5 titluri (1952-1958); Gheorghe Banu (7 titluri); Pantelimon Decuseară (5 titluri); Ion Ganea (peste 15 titluri, în perioada 1965-1976); Radu Udvescu (20 titluri, între 1994-1997); Gabriel Cherecheş (18 titluri, între 1991-1997); Cornel Pop (16 titluri, între 1980-1988); Alexandru Bagiu (13 titluri, 1977-1982); Mathias Kaiss (12 titluri, între 1979-1986); Vasile Nedelcu (10 titluri, între 1976-1980); Tarşi Csaba (7 titluri, între 1992-1997). La juniori s-au remarcat în ultimii ani: Adrian Gavriliu (13 titluri) şi Gabriel Cherecheş (11 titluri).

La CN feminin, prima câştigătoare, după unele surse, datează din anul 1938, care în presa vremii apare sub numele Livia Chişan (sursa Universul Sport 17.08.1938), iar Gazeta sporturilor din august 1938, o menționează pe domnișoara Chițianu, care a fost singura participantă în competiția, a câștigat titlul național. Alte surse (Sportul Popular, august 1946), consideră că prima campioană națională A. Dumitrescu, a câștigat titlul la CN din 1946, desfășurate la Ștrandul Obor din București. Au cucerit mai multe titluri de campioană următoarele sportive: Emilia Lupu-Negulescu (12 titluri, 1955-1963); Melania Trăistaru-Decuseară (peste 15 titluri, 1965-1974); Ibolia Viorica Kelemen (5 titluri, 1956-1959). După 1970, dintre sportivele care au realizat cel puţin 5 titluri de campioană, au fost: Clara Ciocan (21 titluri, 1994-1997); Ecaterina Dumitru (11 titluri, 1970-1972); Ileana Pârjol (11 titluri, 1981-1991); Isabela Bercaru (9 titluri, 1980-1987); Ioana Voicu (8 titluri, 1988-1995); Oana Dinu (8 titluri, 1994-1997); Ruxanda Hociotă (7 titluri, 1975-1984); Felicia Cârstea (7 titluri, 1979-1983); Anişoara Opriea (7 titluri, 1993-1997); Georgiana

Săcăleanu (5 titluri, 1975-1978); Ionica Tudor (5 titluri, 1989-1993); Anca Tilea (5 titluri, 1995-1997).

La junioare au obţinut titluri: Clara Ciocan (15 titluri), Oana Dinu (8 titluri), Anişoara Opriea (6 titluri). În perioada 2000 – 2009, s-au remarcat la CN (senioare) săritoarele : Ciobanu Ramona cu 21 titluri de campioană (8 la platformă, 5 la platformă sincron, câte 4 la trambulină 1 m şi trambulină sincron); Popovici Corina cu 15 titluri (câte 5 la trambulină şi platformă sincron, câte 2 la trambulina de 1 m şi 3 m, unul la platformă); Ciocan Clara – 5 titluri în anul 2000; Topolinschi Adina şi Opincă Andra – câte 4 titluri; Coandă Adriana, Curtuneanu Cristina, Aiacoboae Mara – câte 3 titluri.

În aceeaşi perioadă, cei mai reprezentativi săritori în apă la CN de seniori, au fost: Ardeleanu Cornel (SCM Bacău) cu 27 titluri (câte 6 la trambulina de 1 m, 3 m şi platformă sincron, 5 la platformă şi 4 la trambulină sincron); Popovici Constantin (CSŞ – LPS *Emil Racoviţă*) cu 22 de titluri (9 la platformă sincron, 5 la trambulină sincron, 4 la platformă, câte 2 la trambulină 1 m şi 3 m); Ioniţă Marian (CSŞ *Triumf*, SCM *Bacău*) cu 6 titluri; Cherecheş Gabriel (SCM Bacău) cu 4 titluri; Şerbu Ilie (CSŞ Triumf) cu 3 titluri ; Udvescu Radu (CSM *Sibiu*), Gavriliu Adrian (SCM *Bacău*) şi Preda Cătălin (CSA *Steaua*) câte 2 titluri.

Activitatea competiţională internaţională a debutat cu Balcaniada din 1946, desfăşurată la Split. Alexandru Lascu a fost primul care a cucerit un titlu balcanic la sărituri. Balcaniada a rămas şi în continuare o competiţie importantă pentru săritorii români. Dintre cei care au intrat în posesia medaliilor de aur îi menţionăm pe: Ion Ganea (2 titluri, în 1969); Gerhard Fabich şi Sorana Prelipceanu (1973); Georgiana Săcăleanu (trambulină şi platformă), Vasile Nedelcu (trambulină) şi Ion Ganea (la platformă, al IX-lea titlu balcanic, în 1976); Magdalena Toth, Felicia Cârstea, Alexandru Bagiu (1979). La probele pe echipe, seniorii s-au clasat pe locurile I, în 1982, 1983, 1986, 1988, iar juniorii, din 1981 până în 1989, au ocupat tot locul I. În 1996, junioarele au cucerit 3 titluri balcanice. Din 2001 au fost organizate numai JB pentru juniori şi cadeţi, la care sportivii noştri au obţinut numeroase medalii: **2001** - aur - Opincă Andra Maria şi Ioniţă Marian; argint – Ioniţă Marian (2) şi Opincă Andra Maria; bronz – Radu Simona (2); **2002** – aur – Ioniţă Marian (2), Codrea Ana –Maria; argint – Radu Simona (2), Petcu Mihai Virgil, Lăzărescu Delia, Ioniţă Marian; bronz – Petcu Mihai Virgil (2); **2003**, aur - Popovici Corina, Opincă Andra – (2); argint - Popovici Constantin şi Opincă Andra, Ardeleanu Cornel (2); bronz - Popovici Constantin (2) şi Coandă Adriana; **2004** - aur - Popovici Corina, Ardeleanu Cornel; argint - Popoivici Corina, Ardeleanu Cornel (2), Popovici Constantin şi Mangu Ancuţa; bronz – Popovici Constantin (2) şi Coandă Adriana; **2005** – aur – Popovici Corina (2), Afrentoaie Mădălina; argint – Popovici Corina (2), Coandă Iuliana, Coandă Adriana; bronz – Popovici Constantin (3), Coandă Adriana (2), Popovici Corina, Hodea Andreea şi Preda Cătălina; **2007** - argint - Preda Cătălin; Topolinschi Adina. În această perioadă, s-au desfăşurat şi JB pentru cadeţi, competiţii la care s-au evidenţiat: Tancau Cristinel, Baca Maria, Ichim Antonela.

Săritorii români au debutat la Olimpiada din 1972 (München), prin Melania Decuseară-Trăistaru şi Ion Ganea, care nu au depăşit faza calificărilor. La JO din 1980 (Moscova), Ruxanda Hociotă a ocupat locul XV, la trambulină, Felicia Cârstea locul XXIII la trambulină, iar Alexandru Bagiu locul XIII la platformă şi locul XXIII la trambulină. În 1992 (Barcelona), Ioana Voicu s-a calificat în finala de 12, clasându-se pe locul IX la platformă, iar la ediţia din 1996 (Atlanta), Clara Ciocan a ocupat locul X la platformă, Anişoara Opriea locul XXII la platformă şi Gabriel Cherecheş locul XXIV, la aceeaşi probă. La JO 2000 – Sydney, Clara Ciocan locul 21 platformă; Gabriel Cherecheş locurile 30 platformă şi 53 trambulină; Anişoara Opriea loc 36 platformă. La JO 2004 – Atena, Ramona Ciobanu, loc 24 platformă; la JO 2008 – Beijing Constantin Popovici, loc 23 platformă; Ramona Ciobanu, loc 24 platformă.

Săritorii români s-au clasat până în prezent la CE de seniori în primele 8 locuri: în 1966, pentru prima dată au intrat în finală, prin Pantelimon

Decuseară care s-a situat pe locul VI; în 1983, Cristina Szakacs, locul VI la platformă, performanţă repetată în 1985 de Ileana Pârjol-Gheorghe, iar Isabela Bercaru ocupă locul V la trambulină; în 1991, Ileana Pârjol, locul VI la trambulină; Ioana Voicu, locul VIII la platformă; în 1993, Clara Ciocan, locul V şi Mihaela Coman, locul VII, ambele la platformă; Clara Ciocan, locul VI la platformă; 1995, Oana Dinu, locul X la trambulină; 1997, Clara Ciocan, locul VII la platformă şi locul XX la trambulină – 1 m. Cupa Europeană la senioare s-a finalizat cu clasarea pe locul III pe echipe în anii 1979, 1983 şi 1992.

La CM de juniori, Gabriel Cherecheş aduce prima medalie de bronz, în 1991, la platformă şi a ocupat locul V la trambulină, iar în 1993, la juniori, locul I. G. Cherecheş cucereşte prima medalie de aur, la platformă, iar Anişoara Opriea s-a clasat pe locul VI la aceeaşi probă. Juniorii mici obţin, în 1993, 2 medalii de argint: Clara Ciocan (trambulină – 1 m) şi Mihaela Coman (platformă), şi alte două locuri V şi un loc VI. În 1994, la CM de juniori desfăşurat în China, Clara Ciocan şi Gabriel Cherecheş reuşesc câte două clasări pe locurile VI.

Un bilanţ valoros realizează juniorii (I şi II) la CE, unde cuceresc 6 medalii (3 de aur, 2 de argint, 1 de bronz). Prima medalie a aparţinut lui G. Cherecheş – bronz, la platformă, în 1991. Medaliaţii cu **aur** au fost: G. Cherecheş în 1992 (II), 1995 (I) şi D. Vasilescu în 1993 (II). Cu **argint:** G. Cherecheş în 1992 (II) şi 1993 (I). Cu **bronz**: G. Cherecheş în 1991 (II). La CE de junioare (I şi II) au fost obţinute 18 medalii (3 de aur, 5 de argint şi 10 de bronz), Luiza Nicolaescu a fost prima medaliată, în 1982, la platformă, obţinând medalia de bronz. Medaliatele cu **aur:** M. Coman în 1993 (II), Cl. Ciocan, în 1995 şi 1996 (I). Cu **argint:** L. Nicolaescu, în 1983 (I), D. Popa, în 1987 (I), O. Dinu, în 1993 (II), L. Nemţeanu, în 1997 şi în 1998 (I), R. Ciobanu, în 1999 (II). Cu **bronz:** L. Nicolaescu, în 1982 (I), Cr. Timar, în 1983 (I), I. Voicu, în 1989 (I), A. Opriea, în 1993 şi 1995 (I), M. Coman, în 1994 (I), A. Udvescu, în 1991 (II), Cl. Ciocan, în 1992 şi 1993 (II) două medalii. La rezultatele menţionate, se adaugă cele obţinute la CE: **2000** (Istanbul), junioara Andra Opincă a câştigat medalia de argint la platformă, iar juniorul Cornel Ardeleanu, pe cea de bronz, la aceeaşi probă; **2001**- loc VI Ciobanu Ramona Maria; **2002** (Geneva), săritorul Constantin Popovici obţine medalia de **bronz** la platformă; **2009** (Budapesta) - Mara Aiacoboae, medalia de **argint** la aceeaşi probă.

La întrecerile de sărituri din cadrul Universiadelor (JMU), au fost obţinute medalii: în 1961, Gh. Banu medalie de bronz, la trambulină şi platformă, iar Emilia Negulescu – medalie de bronz la platformă; în 1981, Ruxanda Hociotă cucereşte medalia de bronz la trambulină.

Numeroşi antrenori au contribuit la iniţierea, pregătirea şi participarea în competiţiile internaţionale a sportivilor români: Alexandru Lascu, Herbert Wittenberger, Norbert Hatzack, Klaus Wittenberger, Arthur Horacsek, Gustav Fischer, Viorica Kelemen, Emilia Negulescu, Minodora Florian, Melania Trăistaru, Elena Timar, Dumitru Popoaie, Gavril Roger, Ioan Ilieş, Nicolae Sparios, Pantelimon Decuseară, Ildiko Toth, Ruxanda Hociotă, Ana Popescu, Claudia Ţiu, Florin Avasiloaie şi alţii. Dintre aceştia, Alexandru Lascu, Gustav Fischer, Pantelimon Decuseară, Nicolae Sparios, Melania Trăistaru şi Ana Popescu au primit titlul de Antrenor Emerit, ca o recunoaştere a implicării în afirmarea acestui sport. Al. Lascu a fost distins cu titlul de Maestru Emerit al Sportului, iar peste 50 de sportivi şi sportive au primit titlul de Maestru al Sportului. În prezent, o nouă generaţie de antrenori se află în plin proces de afirmare. Un cuvânt de apreciere se cuvine pentru recunoaşterea muncii arbitrilor şi activului obştesc (în majoritatea cazurilor, părinţii săritorilor), care au sprijinit cu pasiune această ramură a sportului.

Trebuie menţionată şi contribuţia cunoscutului cronicar sportiv Dumitru Stănculescu care a prezentat de-a lungul anilor, în *Gazeta Sporturilor*, problemele cu care s-a confruntat acest sport.

Pe lista arbitrilor la sărituri, ai FINA au fost incluşi: Ioan Ilieş, Pantelimon Decuseară, Nicolae Sparios, Andrei Găvozdea, Angela Mărginean, Adrian Cherciu, Claudia Roxana Ursea, Cătălin Gheorghe Cazan şi alţii.

La sfârşitul anului 2000 săriturile în apă se practicau în 7 secţii afiliate, din Bacău, Bihor, Sibiu şi Bucureşti, de 401 sportivi legitimaţi (360 copii, 33 juniori, 8 seniori), îndrumaţi de 17 antrenori, iar în 2009 săriturile în apă se practicau în 8 secţii afiliate, din Bacău, Sibiu şi Bucureşti, de peste 200 sportivi legitimaţi, îndrumaţi de 14 antrenori. Cele mai productive secţii au fost cele ale: CSŞ *Triumf*, SCM *Bacău*; CSŞ - LPS *Emil Racoviţă;* CSA *Steaua*; CSM *Sibiu.*

RETROSPECTIVĂ
ÎN IMAGINI

NATAŢIE

1939 – demonstraţie de înot, polo şi sărituri susţinută de reprezentanţii Clujului la Râmnicu Vâlcea

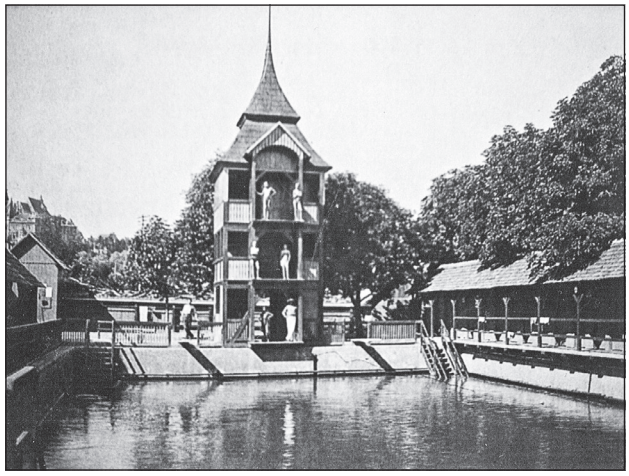

Bazinul de înot din Sighişoara construit în 1892 şi un turn de sărituri de 7.5m, loc de pregătire al viitorilor înotători de performanţă

Doi dintre reprezentanţii celei mai numeroase familii de înotători din ţara noastră: Orosz Gavril şi Orosz (Ujhelyi) Irina – campiono naţionali

Kelemen Attila és Békés László az MSE kiváló fiatal úszói több országos rekordot javítottak meg a Targu-Mures-Marosvásárhelyt rendezett

Doi reprezentanți ai înotului din țara noastră dr. Kelemen Attila dar și Bekeș Laszlo – multipli campioni și recordmeni naționali

Întâlnirea de natație Bulgaria – România (1949)

Echipa feminină de natație la întâlnirea România-Polonia 1949

Întâlnirea de natație România – Polonia (1950)

Şcoli–centre – cursuri de învăţare a înotului pentru copii, o preocupare importantă de-a lungul anilor

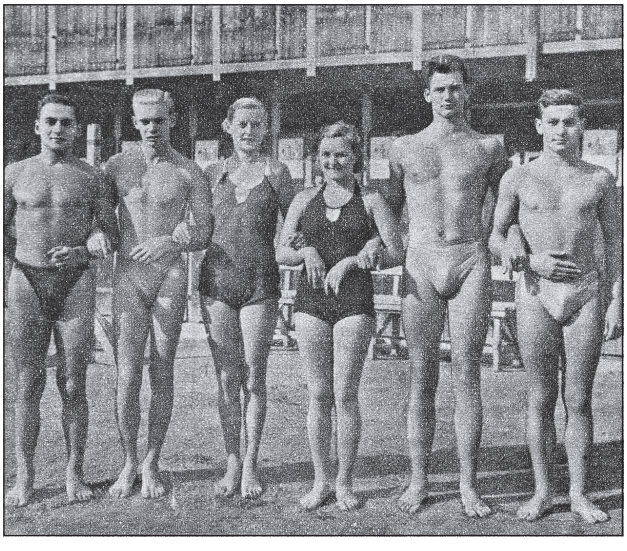

Un grup de înotători ai Asociației Sportive Târgu Mureș, protagoniștii campionatelor naționale de înot de la Eforie ( ): Daroczi Ladislau – înotător și jucător de polo, viitor antrenor al echipei naționale de polo; Toth Pall Iosif – înotător, viitorul antrenor al lotului național de înot; înotătoarele Kaha K. – campioană la 100 m spate; Perlaki K. – campioană la 200 m bras; Kelemen Attila – campion național la 200, 400 și 800 m liber, component al lotului național de polo; Bekes Laszlo – component al ștafetei care a realizat un nou record național.

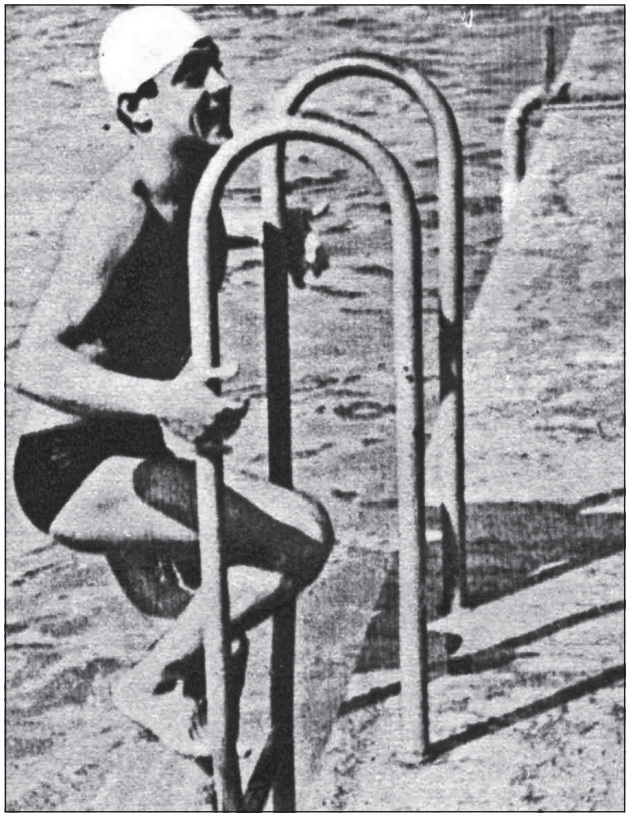

Alexandru Popescu – multiplu campion și recordman național la probele de 100 și 200 m delfin – primul înotător român finalist la JO din 1956 (Melbourne), la 200 m fluture

Cristina Șopterean-Balaban – multiplă campioană și recordmană națională – prima înotătoare care a cucerit o medalie la CE din 1966 (Utrecht), la 100 m spate (1'09''00)

Sanda Iordan – multiplă campioană națională – prima înotătoare campioană mondială universitară în 1961 (Sofia), la 200 m bras (2'59''6)

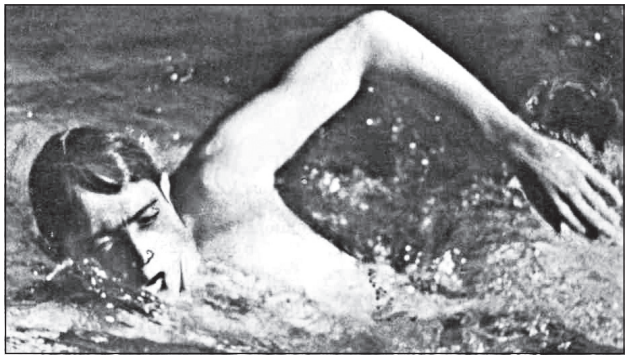

Marian Slavic, multiplu campion naţional, un înotător român într-o finală europeană, în 1970, la 200 m liber

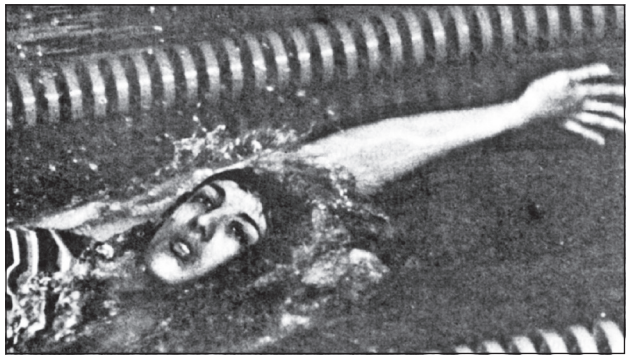

Carmen Bunaciu – multiplă campioană şi recordmană naţională – multiplă campioană mondială universitară –prima înotătoare româncă medaliată la CM,în 1982 (Guayaquil) – medalie de bronz la 200 m spate – de 3 ori medaliată cu bronz la CE din 1977, 1981 şi 1983

Tamara Costache – singura înotătoare româncă deţinătoarea unui record mondial realizat la proba de 50 m liber (0'25"28) la Madrid, în 1986. A realizat şi 4 recorduri europene la 50 m. Campioană mondială (1986) şi europeană (1987) la 50 m liber

Stela Pura – medaliată cu bronz la CE din 1987 (Strasbourg), la 200 m fluture şi 400 m liber

Marian Slavic, Şerban Huber şi Ion Ganea primesc trofeele acordate pentru câştigarea Campionatului Balcanic la înot, polo şi sărituri

Luminița Dobrescu – vicecampioană europeană în 1993 (Shefield), la 200 m liber; – medaliată cu bronz la 200 m liber la CE din 1987 (Strasbourg) şi 1991 (Atena)

Noëmi Lung – vicecampioană olimpică (prima medalie de argint) la 400 m mixt – 4’39’’46 şi medaliată cu bronz la 200 m mixt – 2’14’’85 – la JO din 1988 (Seul) – campioană europeană (400 m mixt) şi medaliată cu bronz (200 m mixt) la CE din 1987 (Strasbourg) – medaliată cu bronz (400 m mixt) la CM din 1986 (Madrid) – a stabilit un record european în 1987 (Paris), la 400 m mixt

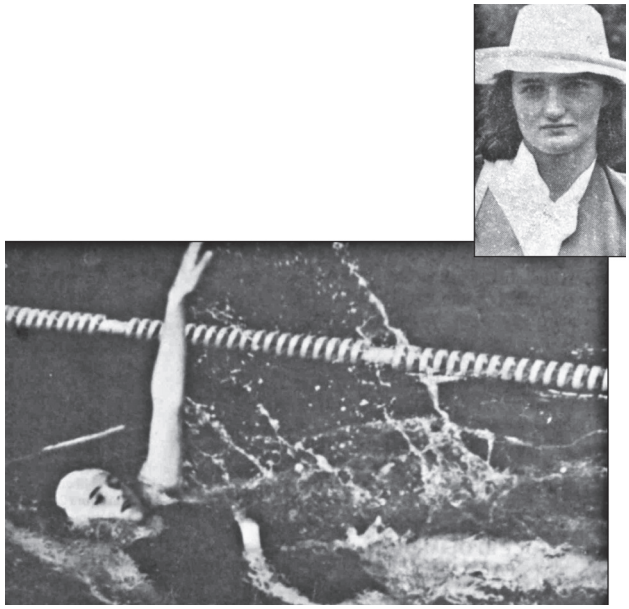

Anca Pătrăşcoiu – cucereşte prima medalie olimpică pentru înotul românesc, la JO din 1984 (la Los Angeles), la 200 m spate.

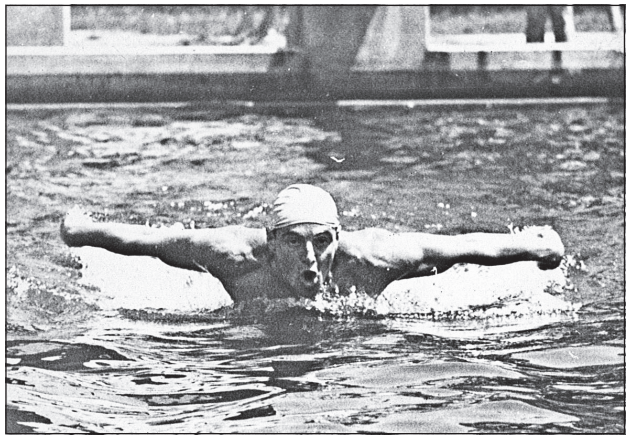

Patrichi Ernest, unul din reprezentanții înotului românesc, specializat în probele de fluture și bras, cu contribuții semnificative la dezvoltarea acestei ramuri de sport

Lotul national de natație al României participant la Balcaniada din 1946 Split. Printre participanți s-au aflat: E. Grellneth, M. Ballo, E. Mărgineanu, F. Grigoriță, S. Eftimiu, I. Novac. T. Groza, A. Kelemen, E. Patrichi. F. Șimon,. G. Torok, Z. Norman, B. Iordache, A. Stănescu, Al. Lascu și alții.

Lotul national de natație al României participant la Balcaniada din 1946 Split. Printre participanți s-au aflat: E. Grellneth, M. Ballo, E. Mărgineanu, F. Grigoriță, S. Eftimiu, I. Novac. T. Groza, A. Kelemen, E. Patrichi. F. Șimon,. G. Torok, Z. Norman, B. Iordache, A. Stănescu, Al. Lascu și alții.

Familia săritorilor în apă reunită la Campionatul naţional din 1992. ***Rândul I*** *(de la stânga la dreapta): Vasilică Cerbuţă, Adrian Cosma, Adrian Gavriliu, Dragoş Vasilescu (campion european de juniori în 1993 – Istanbul), Clara Ciocan (vicecampioană mondială de junioare în 1993 – Londra; campioană europeană de junioare în 1995 – Geneva şi 1996 – Copenhaga; 3 medalii de bronz la CE de juniori din 1992 şi 1993), Ramona Marinaş, Călin Găvozdea, Oana Dinu (vicecampioană europeană de junioare în 1993 – Istanbul), Carmen Dinu.* ***Rândul II:*** *Ana Popescu-Neicu, Anca Mihalache, Mihaela Coman (vicecampioană mondială de junioare în 1993 – Londra; campioană europeană de junioare în 1993 – Istanbul; medaliată cu bronz la CE de junioare din 1994 – Pardubice), Ana Maria Dragomirescu, Mihaela Gurlui, Anişoara Opriea (medaliată cu bronz la CE de junioare din 1993 – Istanbul); Ionica Tudor (Maestră a sportului).* ***Rândul III:*** *Luiza Nicolaescu (prima medaliată a săriturilor din România – bronz la CE de juniori din 1982 – Innsbruck; vicecampioană europeană de junioare în 1983 – Mulhouse), Crina Necula, Gabriel Cherecheş (campion mondial de juniori în 1993 – Londra; medaliat cu bronz la CM de juniori din 1991; 2 medalii de aur, 2 de argint şi una de bronz la CE de juniori), Valeriu Dumitriu, Marian Sucher, Csaba Varabees, Radu Udvescu, Daniel Neagu.* ***Rândul IV:*** *Dorin Zisu, Anca Udvescu (medaliată cu bronz la CE de juniori din 1991), Nicolae Sparios (Antrenor emerit), Camelia Bistriceanu, Claudia Ursea, Pantelimon Decuseară (Antrenor emerit), Ildiko Toth (antrenor), Victoria Ştefănoiu (antrenor), Gavril Rogge (antrenor), Oliviu Lăzău (antrenor), Ioan Ilieş (antrenor federal).*

Wittemberger Herbert, Hatzak Nordert, Wittemberger Klaus – 3 sportivi care au reprezentat cu rezultate deosebite țara noastră

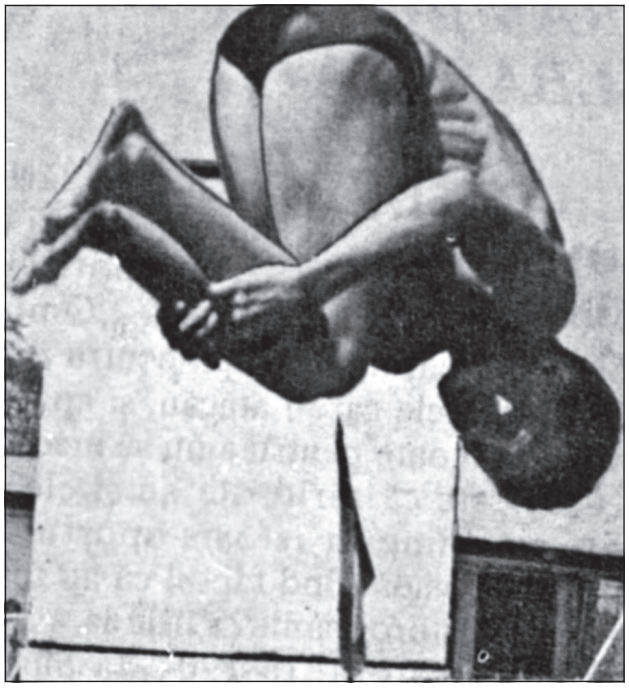

Gabriel Cherecheș – primul român medaliat cu aur la CM de sărituri al juniorilor, din 1993 (Londra) – medaliat cu bronz la CM de juniori din 1991 (Orebro) – campion european la juniori în 1992 (Leeds) și 1995 (Geneva), la platformă – medaliat cu argint la CE de juniori din 1992, la trambulină 1 m și în 1991-1993, la platformă, și cu bronz la platformă

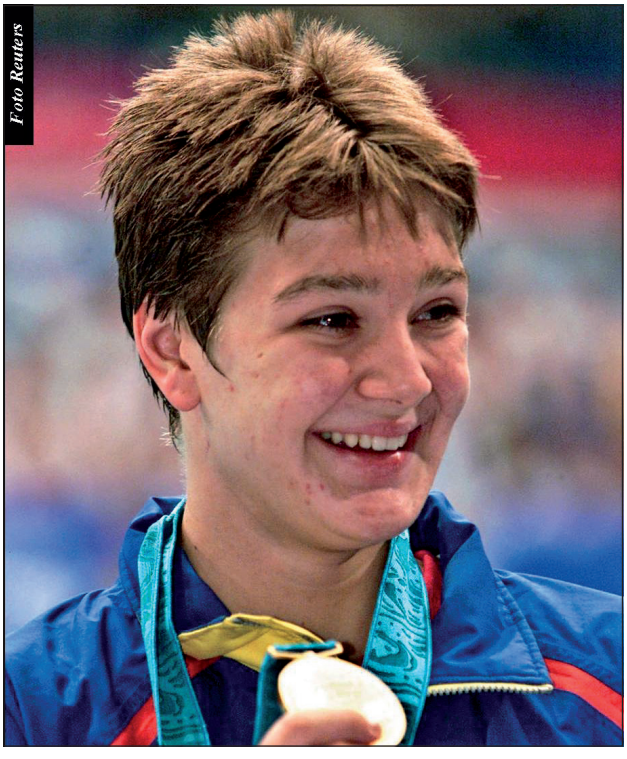

Diana Mocanu – campioană olimpică la 100 m spate 1'00''21, la 200 m spate 2'08''16 la JO de la Sydney (2000). Palmares CE: medalie de bronz în 1999 (Istanbul), la 100 m fluture, 3 medalii de argint, în 2000 (Helsinki) la 50, 100 și 200 m spate

Camelia Potec – 3 medalii de aur la CE din 1999 (Istanbul), la 200 şi 400 m liber şi din 2000 (Helsinki), la 4x200 m – 5 medalii de bronz la CE din 1977, la 200 m liber, din 1999, la 4x200 m liber, din 2000, la 200 şi 400 m liber şi 4x100 m mixt

Beatrice Căşlaru, (prima din stânga) a obţinut la JO Sydney – 2000: medalie de argint la 200 m mixt (2'12''57) şi medalie de bronz la 400 m mixt (4'37''18). Palmares CE: 4 medalii de argint în 1991 (Atena), la 400 m liber, 200 m bras,200 şi 400 m mixt; medalie de argint în 1996 (Rostock), la 400 m mixt; 3 medalii de argint în 1999 (Istanbul), la 200 m bras, 200 şi 400 m mixt; 2 medalii de aur la 200 m bras şi 200 m mixt şi o medalie de argint la 400 m mixt, în anul 2000 (Helsinki)

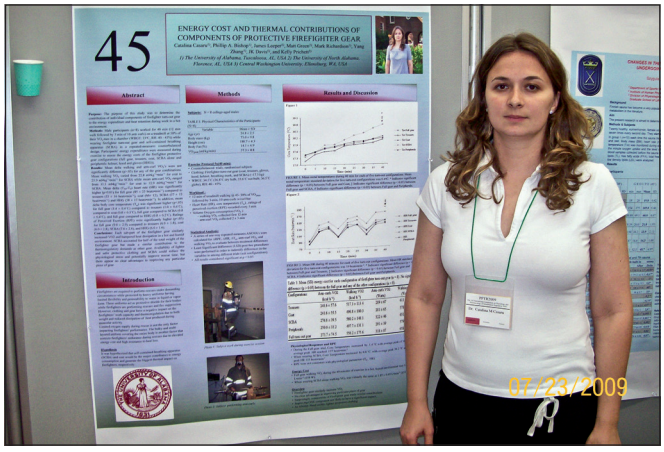

Antrenorii Gabriela Stoicescu Clinciu și Valeriu Stoicescu cu contribuții semnificative în dezvoltarea și afirmarea înotului brăilean și una dintre elevele lor, Cătălina Căşaru, cu studii masterale în fiziologie sportivă la Universitatea din Alabama și prezentă cu numeroase lucrări în cadrul unor sesiuni științifice și publicații de specialitate (2007-2009)

Bazinul olimpic de înot din Complexul sportiv național „Lia Manoliu”

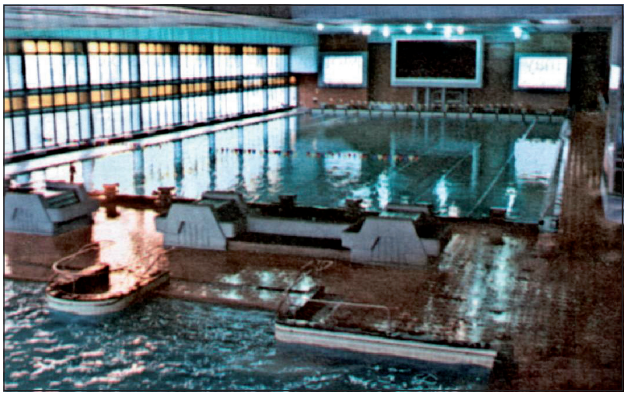

Bazinul olimpic de înot din Piteşti (interior)

Bazinul olimpic de înot de la CS „Dinamo”

Bazinul şi instalațiile de sărituri de la Complexul sportiv „Tineretului”

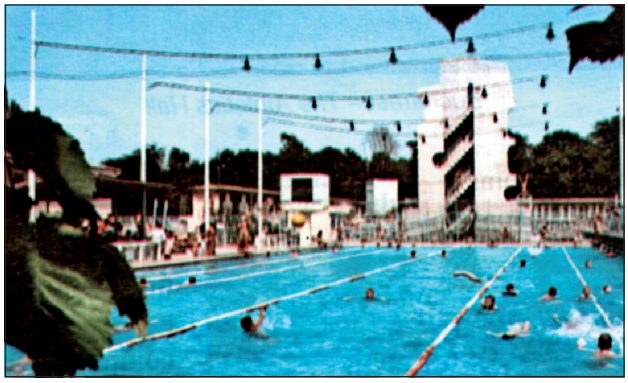

Bazinul de înot din Complexul sportiv „Tineretului”

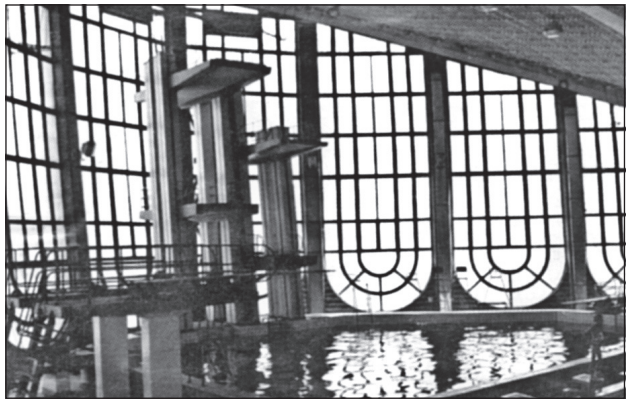

Bazinul acoperit de sărituri din Bacău (interior)

Bazinul acoperit de înot din Piteşti

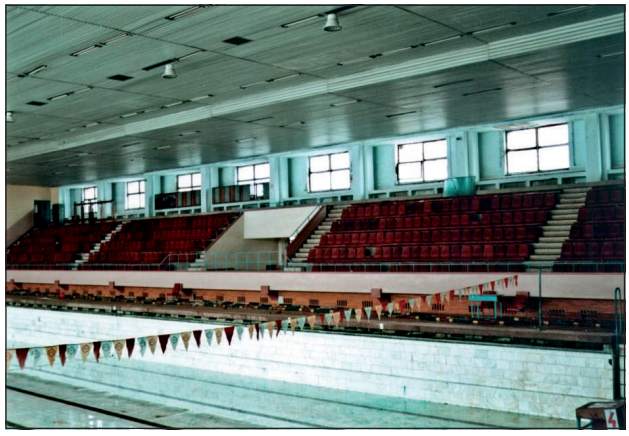

Bazinul acoperit de înot din Baia Mare

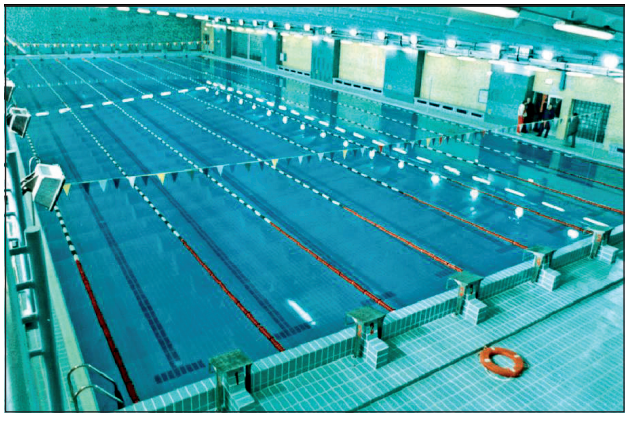

Bazinul acoperit de înot din Complexul sportiv naţional „Lia Manoliu”

Bazinul descoperit de înot din Baia Mare

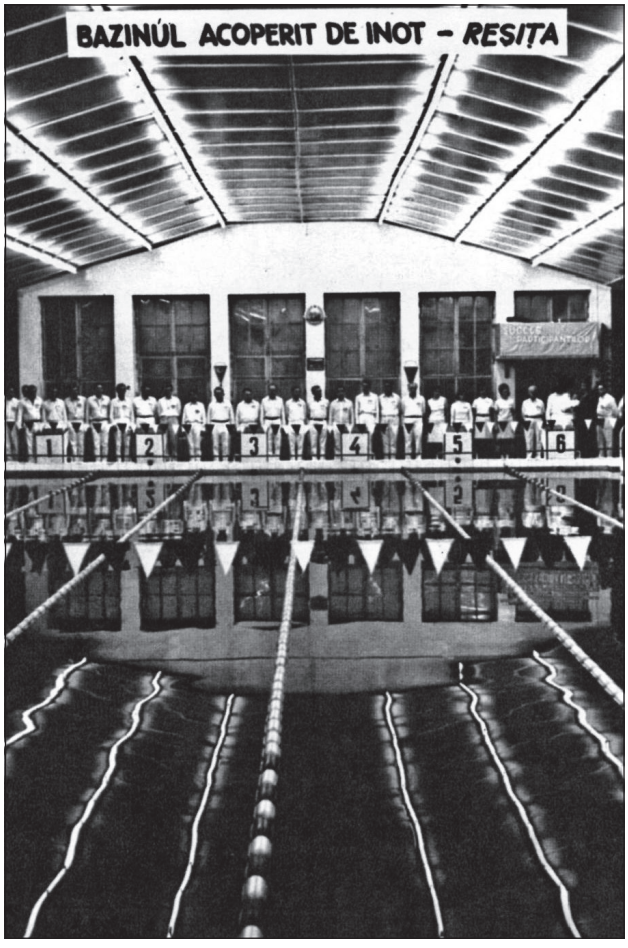

Unul din bazinele acoperite de la Reşiţa – puternic centru al natației românești

AGE GROUP 75-79

QUALIFYING STANDARD: 1:09.30 — **CR : 45.62** — **WR : 42.06**

1	**FLORA Katharina**	ROU	1934	75-79	Orca Swimming Club Cluj	**46.26**
2	**JAROSOVA Eva**	CZE	1936	75-79	Bohemians Praha	**47.97**
3	**MEYER-TONNDORF Ursula**	GER	1936	75-79	Duesseldorf Sc 1898	**48.33**
4	**JORDAN Betsy T**	USA	1937	75-79	San Diego Swim Masters	**48.46**
5	**WALDIE Mae**	CAN	1935	75-79	Team Quebec	**48.68**
6	**LANGE Ingrid**	GER	1937	75-79	Duesseldorf Sc 1898	**50.39**
7	**GRAUE Annelies**	GER	1937	75-79	Hannoverscher SV 1892	**51.89**
8	**NAGAYA Mieko**	JPN	1937	75-79	Asahikawa Ss	**55.06**
9	**HIROOKA Fusako**	JPN	1937	75-79	St Kansai	**55.72**
10	**HOHLFELD Liselotte**	GER	1935	75-79	Sc Magdeburg	**57.69**
11	**GREGOIRE Eugenia**	USA	1936	75-79	Faster Master Swim Team	**58.79**
12	**HIROKO Sasaki**	JPN	1936	75-79	Youth Machida	**58.97**
13	**PETRI Gisela**	GER	1937	75-79	Mainzer Sv 1901	**59.77**
14	**TANOUE Nobu**	JPN	1937	75-79	Csc Chiba	**1:01.13**
15	**MORTON Barbara**	GBR	1933	75-79	Southport Swimming Club	**1:02.90**
16	**KAI Toshiko**	JPN	1936	75-79	Team Step	**1:03.06**
17	**AENLLE Irma**	ARG	1937	75-79	Vecinal+Actitud	**1:03.53**
18	**JEANNE-MARIE Berthier**	FRA	1937	75-79	Sens Natation	**1:04.58**
19	**HAGER Claire**	FRA	1934	75-79	Troyes Omni Sports Natation	**1:09.27**

1 pers. Descalificată

Riccione - Italy, 3-17 June 2012 — **Report** RE0-MAS.6.5.0 / 1

Data processing by Italian Swimming Federation — *(Printed on 6/17/2012 at 11:35)*

Flora Orosz Ecaterina - la 14 ani campioană națională la 50m bras. - la 78 de ani campioană mondială la Masters, cat. 75-79 ani la 50m spate (46.26) la CM din 2012 de la Riccione, Italia.

Întâlnirea amintirilor – reuniunea înotătorilor, jucătorilor de polo și a prietenilor din alte sporturi: scrimă, fotbal, motociclism, automobilism veniți din toate colțurile lumii la Ibiza (Spania) 9-16 octombrie 2006.

FIGURI REPREZENTATIVE

INOT

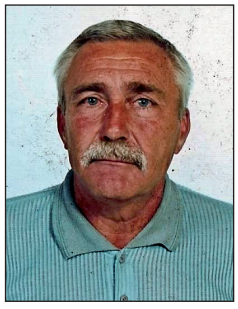

ACIOBĂNIȚEI, NECULAI (1948-2012), n. în com. Arsura, jud. Vaslui. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al IEFS, promoţia 1974, specializarea nataţie. La vârsta de 13 ani, a început să practice kaiacul sub îndrumarea antrenorului Virgil Ştefănescu. A fost legitimat la CNU (1961-1967) şi la CS *Steaua* (1967-1969) unde a avut antrenori pe Maria şi Nicolae Navasart. Ca sportiv, a obţinut 3 locuri III la CN de juniori şi locul II la cel de seniori, în proba de mare fond de la Snagov. A activat ca profesor-antrenor de înot, la Colegiul Naţional *Emil Racoviţă* (începând din 1984). Cu sportivii pe care i-a pregătit a obţinut: peste 480 de locuri pe podium la CN; peste 25 de medaliaţi la CB; un loc I, două locuri II şi 3 locuri III în probele individuale şi 4 locuri I, 2 locuri II şi 3 locuri III în probele de ştafetă, la CE de juniori; locuri pe podium la CM militare; 160 de titluri de campioni naţionali, 16 recorduri naţionale; 8 înotători promovaţi în loturile de juniori şi 3 în cele de seniori. În perioada 2001-2003, a fost antrenor coordonator la Centrul Olimpic de înot din Bucureşti, iar în 2004-2005 antrenor la lotul olimpic. Cea mai reprezentativă sportivă a sa Loredana Diaconescu, pe care a pregătit-o în perioada 1989-1995, după care a promovat-o la alt antrenor, a cucerit titlul de campioană europeană de juniori în proba individuală şi la ştafetă, 4 medalii de argint şi 3 de bronz la CE de juniori şi o medalie de aur şi 2 de bronz la CE de seniori. Este deţinătoarea a 3 recorduri balcanice. Din 1996, a fost preşedintele comisiei de nataţie a municipiului Bucureşti. A fost ales membru în Colegiul central al antrenorilor, din cadrul FRN. Are calificare de arbitru de înot de categorie superioară, oficiind la majoritatea competiţiilor cu caracter intern şi internaţional. Pentru rezultatele obţinute şi contribuţia sa la afirmarea înotului românesc, a primit titlul de Antrenor Emerit.

AGACHE, DRAGOȘ (1984), n. în Constanța. Specialist în managementul sistemelor informatice, absolvent al Universității din Iowa (SUA), în perioada 2004-2009. Plecat la studii cu o bursă, a fost totuși nevoit să muncească la depozitul de cărți și echipament al Facultății, pentru a se putea întreține. Înotător de performanță și-a început activitatea la bazinul de la Palatul Copiilor din Constanța, la vârsta de 6 ani. După o serie de întreruperi și-a continuat activitatea, dovedindu-se un înotător cu calități pentru marea performanță. Pe parcursul anilor, a reprezentat în competiții: CS *Farul- Palatul Copiilor*, iar apoi CS *Farul* din Constanța; CS *Dinamo* (2007 și 2008); CS *Farul* din 2009 în continuare. A avut ca antrenori pe: Octavian Tileagă (până în 2004); Gheorghița

Handrea (2009-2010); Laura Sachelarie (o scurtă perioadă în 2010); Eduard Cîșlaru (din ianuarie 2011). Multiplu campion național de juniori și seniori, în probele de 50, 100 și 200 m bras. În perioada studiilor, a devenit liderul echipei de înot a Universității, stabilind mai multe recorduri în probele de bras (antrenorul echipei de înot fiind Robert Pinter). În anul 2009, a participat la CN pentru salvamari câștigând cu echipa locul I. Pe plan internațional, debutează la CE din 2001(Malta) la juniori, apoi la ediția din 2002 de la Linz(AUT), unde se clasează pe locul al VIII-lea, în proba de 100 m bras, tot în același an devenind și campion balcanic la juniori (50 m bras). Dacă la CE din 2006 și la CM din 2009 nu reușește să depășească faza calificărilor, se impune la CE din 2010 (Budapesta), unde cucerește medalia de argint și titlul de vicecampion european în proba de 50 m bras, deși se clasase cu ultimul timp în finală și a înotat pe culoarul 8, considerat nefavorabil. Dragoș Agache devine astfel primul înotător român medaliat la CE într-o probă de bras. DA a făcut dovada calităților sale în cadrul concursurilor din circuitul *Mare Nostrum* din 2010, de la Barcelona, locul al II-lea la 50 m bras și în mod deosebit în etapa Canet (Franța) unde a câștigat proba de 50 m bras, învingându-l pe recordmanul mondial al acestei probe, Camerun van der Burg, din Africa de Sud, campionul mondial din 2009. La nivelul anului 2010, DA avea al doilea timp european și al cincilea mondial. Maestru al Sportului, care prin rezultatele obținute a îndeplinit și normele pentru acordarea titlului de Maestru Emerit al Sportului.

ANDREI, ANCA (1951), n. în Reşiţa. Profesoară, absolventă a Universităţii din Bremen (Germania), secţia Engleză-Sport, promoţia 1976. După absolvire, s-a încadrat ca profesoară la o şcoală din Bremen, unde a desfăşurat o activitate didactică foarte apreciată, predând engleza şi sportul. Înotătoare de performanţă. Prin anii 1957, 1958 a început să se iniţieze în tainele înotului şi ale gimnasticii. Doi antrenori de marcă Ioan Schuster (înot) şi Andrei Kerekeş (gimnastică) au purtat tratative cu părinţii pentru a-i convinge să accepte realizarea unui program organizat de pregătire. A fost ales înotul, în 1959 remarcându-se în grupa începătorilor, iar în 1960 evidenţiindu-se ca un nou talent. A fost legitimată la ŞSE din Reşiţa. A obţinut în concursurile republicane şi CN 11 titluri de campioană la junioare şi 9 la senioare, în perioada 1965-1969 (100 şi 200m spate, 200m mixt şi 4 ştafete). A stabilit 5 noi recorduri naţionale, la categoria junioare şi 2 la senioare. În 1969, la concursul de mare fond pe lacul Siutghiol, s-a clasat pe locurile II la 1500 şi 3000m. A participat la numeroase competiţii internaţionale în URSS, CSR, Germania, Italia, Anglia, Austria, Turcia, Iugoslavia. În 1966 participă la *Criteriul European* pentru juniori (un CE neoficial), din Italia, se clasează pe locurile I la 100 şi 200m spate, iar la CE de seniori, de la Utrecht, pe locul la III-lea în finala B (la numai 15 ani), la 100m spate. La CI ale României din 1968 (Cluj-Napoca) ocupă locul I, la 100m spate, cu un nou record de junioare (70,2 sec.). Participantă la JO din 1968 (Mexic). Dublă campioană balcanică la senioare, în 1969 (Izmir – Turcia). A făcut parte din echipa naţională la Cupa Europei din 1969 (Dubrovnik), în grupa B. În 1967, i s-a acordat titlul de Maestră a Sportului. Datorită unui incident, în 1969, pentru deţinere de valută la deplasarea peste graniţă, i s-a retras titlul de maestră a sportului şi a fost suspendată pe timp de 5 luni. Cu ocazia participării la un concurs, în Austria în 1971, a refuzat sa se mai întoarcă în ţară stabilindu-se în Germania. Din declaraţiile sale, rezultă că a fost judecată în lipsă şi condamnată la 14 ani, iar după recurs la 7 ani.

ARANYOSSY LADISLAU (1917-1988), n. în Cluj. Înotător de performanţă, jucător de polo şi antrenor de natație. A început să practice înotul la 14 ani la Cluj, apoi şi-a continuat activitatea la Oradea, Târgu Mureş şi din nou la Cluj, unde a concurat pentru CS *Ferar*,

KAC (Klubul Atletic Cluj) *Universitatea* şi *Metalul*. A avut un rol important în dezvoltarea natației românești, fiind un participant activ la CN de înot şi polo, timp de peste 20 de ani. Începând din 1931, până în 1951 a cucerit peste 20 de titluri de campion naţional şi a stabilit peste 100 noi recorduri, în probele de 100 şi 200m bras şi spate. Participant la CN de mare fond pe Dunăre-Brăila-Galaţi - în 1950, 1951 şi 1953. A activat ca antrenor de natație, în special la polo pe apă, pregătind echipele Ştiinţa şi CSM din Cluj-Napoca. A promovat, în lotul naţional de polo seniori, 7 jucători valoroşi care au contribuit la o bună reprezentare a acestui sport pe plan internaţional. Rezultatele sale obţinute la CN depăşeau, cu mult, normele de maestru al sportului, clasificare introdusă după anul 1950. A fost recompensat cu numeroase plachete, diplome şi trofee sportive.

BĂDIȚĂ, CEZAR-ALEXANDRU (1979), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al ANEFS, Bucureşti. A activat cu dublă legitimare la liceul *Emil Racoviţă* – CSA *Steaua* (1995-2004). Bucureşti sub îndrumarea antrenoarei emerite Doina Sava. A câştigat peste 55 de titluri de campion naţional şi a stabilit 13 recorduri naţionale, din care peste 30 la seniori. La CE de juniori din 1997 – locul VI la 400 m mixt, X la 4x100 m liber şi XI la 200 m mixt. Participant la 4 ediţii a CE din: 1999 (Istambul locul 10 la 4x100 m liber şi XIX la 400 m mixt; 2000 (Helsinki) cucereşte titlul de vicecampion european la proba de 400 mixt (4'19''42 – nou record naţional), la 200 m mixt s-a clasat pe locul IV (2'02''44), iar la ştafeta 4x200 m liber pe locul V, cu două noi recorduri naţionale; 2002 (Berlin) locul IX la 400 m mixt şi XI la 200 m liber; 2004 (Madrid) locul VIII la 200 m mixt şi XII la 400 m mixt. Participant la CM (2003), ocupă locul IX la 200 m mixt şi la 400 m mixt. Participant la 2 ediţii ale Jocurilor Mondiale Militare: 1999 bronz la 4x200 m liber; 2003 aur la 400 m mixt şi argint la 200 m mixt şi la 2 ediţii ale Campionatelor Mondiale Militare din: 1998 (Roma) a obţinut - medalia de aur la 200 m mixt (2'06''02) şi medalia de argint, la 400 m mixt, bronz la 4x100 m liber, 4x200 m liber şi 4x100 m mixt; 2002 - aur la 400 m mixt, argint la 200 m mixt. La JB a obţinut 3 medalii de aur şi 7 de argint. Participant la JO de la Sydney 2000, se califică în finala probei de 400 m mixt (ocupă locul VII, cu 4'20''91); a stabilit un nou record naţional cu timpul de 4'17''11. S-a clasat pe locul IX la 200 m mixt cu timpul de 2'02''02 (nou record naţional). Maestru al Sportului la înot (1998).

BALABAN (ŞOPTERIAN), CRISTINA (1947), n. în Bucureşti. Profesoară de educaţie fizică. Absolventă a IEFS, Bucureşti, specializarea natație, promoţia 1972. A activat la Clubul *Dinamo*. A câştigat 28 de titluri de campioană naţională şi a stabilit 36 de recorduri naţionale. A fost componentă a lotului naţional şi a obţinut numeroase medalii la diferite concursuri internaţionale. La CE din 1966 (Utrecht) a cucerit medalia de bronz la proba de 100 m spate (1'09''7) – *prima medalie pentru înotul românesc obţinută într-o competiţie oficială.* Înainte de această performanţă a obţinut 2 medalii de bronz la JMU din 1965 (Budapesta), la probele de 400 m liber şi 100 m spate. După retragerea din activitatea competiţională, a funcţionat ca antrenoare de înot la Clubul *Dinamo*, pregătind sportivii care s-au afirmat pe plan intern şi internaţional. A fost promovată ca antrenoare la loturile naţionale şi olimpice, reprezentând, cu sportivii săi, înotul românesc la JO, CM, CE şi JMU. Printre sportivii care au devenit campioni şi recordmeni, componenţi ai loturilor naţionale, medaliaţi la diferite competiţii internaţionale, maeştri şi maeştri emeriţi ai sportului, s-au numărat: Irinel Pănulescu, Mariana Paraschiv, Anca Georgescu, Mihai Mandache, Flavius Vişan, Adrian Horvath. O perioadă a lucrat şi cu Anca Pătrăşcoiu, prima înotătoare care a cucerit o medalie olimpică. Cea mai importantă sportivă a sa a fost

Carmen Bunaciu, care a realizat: 70 de titluri de campioană şi 39 de recorduri naţionale; prima înotătoare care a înotat sub un minut la 100 m liber (59'90'', în 1977); *prima medalie la un CM* (bronz – în 1982); medalie de bronz la CE din 1977; 3 locuri IV la JO; 10 medalii (din care 5 de aur) la JMU. S-a preocupat permanent de selecţia, pregătirea şi perfecţionarea sportivilor. A colaborat cu specialiştii de la Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului, în vederea elaborării unor lucrări metodice. În 1978 a participat la un schimb de experienţă în SUA. După 1990, s-a stabilit în Germania. Maestră a Sportului (1963) şi Antrenoare Emerită la înot. Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982); Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

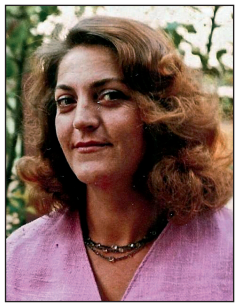

BANFFY, EVA (1943-2009), n. în Cluj, de profesie decorator pe sticlă şi ceramică. A început să practice înotul la vârsta de 12 ani, sub îndrumarea antrenorului Adalbert Iordaky. În perioada 1955-1959, a fost legitimată şi a concurat pentru AS *Locomotiva* (ulterior *CFR*) şi *CSM* din Cluj, unde a fost pregătită de acelaşi antrenor. În cariera sa sportivă a cucerit 3 titluri de campioană naţională de junioare şi 3 de senioare şi a stabilit 3 recorduri naţionale de junioare şi 2 de senioare. A fost selecţionată de 9 ori în loturile naţionale, câte 3 în echipele de juniori, tineret şi seniori. La lotul naţional s-a pregătit cu antrenorii Adalbert Iordaky şi Iohan Frâncu. A participat la mai multe competiţii internaţionale, cele mai bune rezultate fiind obţinute la întâlnirea internaţională România-Polonia (1958) unde s-a clasat pe locurile I la 100 şi 200m spate cu noi recorduri naţionale de junioare şi senioare, realizând a IV-a performanţă mondială şi norma de maestru al sportului. Activitatea sa de performanţă s-a întrerupt în septembrie 1958, înaintea CE de la Budapesta, când a fost exclusă din lotul naţional, pe motiv de origine socială nesănătoasă, fiind descendentă dintr-o familie de nobili din Ardeal.

BENEDEK (BALLO, BUCUR), MARIA (1917-1985), n. în Cluj. Studii liceale. Antrenoare de natație. Înotătoare de performanță, cu contribuții semnificative la dezvoltarea înotului pe plan local (Cluj și Târgu Mureș) și național. Și-a început activitatea la CS *Universitatea* Cluj (1935-1936), unde înregistrează și primele rezultate: campioană națională în 1936. Fără a avea posibilitatea de a participa la competiții internaționale, se remarcă pe plan național. La CN din 1937, reprezintă CS (SS) *Mureș* din Tg. Mureș, devenind campioană națională la: 50m (34,9), nou record național care a fost valabil până în 1949; 100m liber (1:23,9) nou record național valabil până în 1946; 400m liber (7:19,6); 4x100m liber, 3x100m mixt. Sub culorile aceluiași club, la CN din 1938, contribuie la câștigarea titlurilor naționale la 4x100m liber și 3x100m mixt. Revine la Cluj, la CS *Ferar* participând la CN din 1945 unde obține, din nou, două titluri naționale cu ștafetele 4x100m liber și 3x100m mixt finalizate cu 2 noi recorduri naționale cu echipa de club și la CN din 1946, desfășurate la bazinul *Obor* din București, prezentă în probele de 100m liber (locul al III-lea), 400m liber, 4x100m liber și 3x100m mixt. În 1947, contribuie la realizarea unui nou record național cu ștafeta 4x100m liber (F. Grigoriță, M. Ballo, E. Grenelt, S. Eftimiu). Încă din 1946, se dedică activității de antrenoare, având rezultatele deosebite la inițierea copiilor la înot, dar și în pregătirea și promovarea unor înotători în sportul de performanță. A activat la centrele de învățare a înotului, și la secțiile de natație ale CS *Progresul*, ȘSE și la CSM din Cluj.

BOCK, ELISABETH-LISBETH (1930), n. în Sibiu. Antrenoare de înot, calificare obținută în 1956. Înotătoare de performanță. Și-a început activitatea sportivă în Sibiu, fiind legitimată la CS *Avântul Tineresc*, pe care-l reprezintă la CN din 1948, unde obține titlul

de campioană națională la 400m liber. Se remarcă la CN din 1949, cu 3 noi titluri naționale la 100, 200 și 400m liber. În 1950, concurează pentru CS *ILSA* Timișoara fiind protagonista CN cu 6 titluri naționale care a contribuit decisiv la ocuparea locului I, de către CS *ILSA* în clasamentul senioarelor. În perioada 1951-1953, a activat la *CCA* (antrenor Iohan Frâncu) unde obține 5 noi titluri de campioană națională. Ultimul club pe care l-a reprezentat la CN a fost *Voința* București în 1954 (2 titluri de campioană la 400 și 800m liber și 2 de vicecampioană la 200m liber și 400m fluture și 2 locuri II la 400m și 800m liber). A fost înotătoarea care a obținut titluri naționale timp de 7 ani. S-a numărat printre puținele înotătoare care au realizat multe recorduri naționale. În 1979 a stabilit 5 recorduri naționale în probele individuale și 3 la ștafete, la categoria juniori. La seniori, în perioada 1949-1954 a deținut 13 recorduri naționale în probele individuale și 7 la ștafete. Recordul național la 400m liber, stabilit în 1950, a fost valabil până în 1954. În topul celor mai bune performanțe naționale s-a clasat de 3 ori pe locul I în 1950 și de 2 ori în 1951. Pe plan internațional, a participat la numeroase competiții, contribuind semnificativ la afirmarea înotului românesc. În 1950, la Concursul internațional organizat cu ocazia Congresului UIS, la Praga, s-a clasat pe locul I la ștafetă 3x100m mixt, II la 100m liber și III la 400m liber. În 1951, locul al III-lea la 200m liber, la concursul internațional de la Viena și locul al IV-lea la 400m liber, la Festivalul Mondial al Tineretului de la Berlin. în concursurile internaționale, din 1954 și 1955, trei locuri I, un loc II și un loc III. După retragerea din activitatea competițională, a activat în producție și ca instructor-antrenor. Maestră a Sportului (1955). S-a stabilit în Germania.

BUNACIU, CARMEN (1961), n. în Sibiu. Profesoară de educaţie fizică. Absolventă a IEFS din Bucureşti. Una din cele mai reprezentative înotătoare din România. Şi-a început activitatea la *CSS* Sibiu (1968-1974), sub îndrumarea antrenorului Nicolae Dembiţchi. S-a consacrat la Clubul *Dinamo* Bucureşti (1974-1986), unde s-a pregătit cu antrenoarea Cristina Şopterian. A câştigat 70 de titluri de campioană naţională în probele individuale şi a stabilit 39 de recorduri naţionale. Prima înotătoare care a coborât recordul ţării sub un minut la 100 m liber (59’’90) la 17 decembrie 1977, în bazinul din Baia Mare (50 m). Componentă a loturilor naţionale, în perioada 1975-1986, a reprezentat înotul românesc la 3 ediţii ale CE, 3 ediţii ale CM, 2 ediţii ale JO şi la numeroase competiţii internaţionale, realizând un palmares impresionant. A obţinut: 10 medalii (5 de aur, 3 de argint şi 2 de bronz) la JMU din 1979 (Mexic), 1981 (Bucureşti), 1983 (Canada), 1985 (Japonia); 30 de titluri de campioană balcanică; 2 medalii de aur la concursul preolimpic din 1979 (Moscova). La CE cucereşte prima sa medalie în 1977 (Suedia) clasându-se pe locul III, la 200 m spate şi pe locul VI, în finală, la 100 m spate, precum şi două medalii de bronz, la 100 m spate, la *europenele* din 1981 (Iugoslavia) şi 1983 (Italia). La CM din 1978 (Berlin) se califică în două finale, clasându-se pe locul IV, la 200 m spate şi pe locul VII, la 100 m spate. La ediţia *mondialelor* din 1982, de la Guayaquil (Ecuador), cucereşte medalia de bronz la 200 m spate (2’15’’40), prima medalie obţinută pentru înotul românesc la un CM, şi se clasează pe locul V la 100 m spate, iar în 1986 (Madrid) ocupă locul VI în finala probei de 100 m spate. S-a calificat la 3 finale ale JO din 1980 (Moscova), unde se clasează pe locurile I V, la 100 şi 200 m spate şi pe locul VII, cu ştafeta de 4x100 m mixt. La ediţia din 1984 (Los Angeles) s-a clasat pe locurile IV, la 100 m spate şi VII, la 200 m spate. Prin rezultatele obţinute, intră în topul celor mai bune sportive cu performanţe mondiale, ocupând următoarele locuri: în 1978 – locul VIII, la 200 m spate şi XII, la 100 m spate; în 1979 – locul II, la 200 m spate şi III, la 100 m spate; în 1980 – locurile VII, la ambele probe. În topul celor mai bune performanţe europene a ocupat locurile I la 100 şi 200 m spate, în anul 1979. După 1986 s-a dedicat muncii de antrenor, reuşind să pregătească o serie de sportivi cu performanţe notabile pe plan intern şi internaţional.

În anii 1989-1992, a făcut parte din colectivul tehnic care s-a ocupat de pregătirea lotului olimpic şi naţional de înot. Prezintă marile competiţii internaţionale de înot CM şi CE în emisiunile televizate. S-a implicat în organizarea competiţiilor pentru categoria *masters* (veterani), la care participă şi în calitate de concurentă. Maestră a Sportului, Maestră Emerită (1977)a Sportului şi Antrenoare Emerită la înot. Decorată cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1981); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982) şi (2004).

BUTACU, NICOLAE (1974), n. în Bucureşti. Legitimat la liceul cu profil de înot *Emil Racoviţă* şi la Clubul *Steaua* Bucureşti (1992-1998). S-a pregătit cu antrenorul Nicolae Tat. A câştigat peste 66 de titluri naţionale, în bazin acoperit şi descoperit, şi a stabilit peste 20 de recorduri naţionale. Multiplu campion balcanic şi medaliat la numeroase concursuri internaţionale. La CM din 1994 (Roma) se clasează pe locul XIV, la 200 m spate, la ediţia din 1995 (Rio de Janeiro bazin scurt) contribuie la câştigarea primei medalii (de bronz), într-o probă masculină la *mondiale*, cu ştafeta de 4x100 m liber în bazin scurt (3'17''40), iar la proba de 200 m spate se clasează pe locul VIII. La CE: din 1995 (Viena) cucereşte prima medalie românească (argint), la 200 m spate (1'59''96) şi se clasează pe locul VII cu ştafeta de 4x100 m liber şi XIV la 100 m spate; 1996 - Rostock (în bazin scurt), unde cucereşte 2 medalii de argint, la 200 m spate şi 100 m liber şi se clasează pe locul VIII la 100 m spate; 1997- locul XX la 100 m liber, XXIV la 200 m spate. La Jocurile Mondiale Militare din 1995 medalie de bronz la 200 m liber şi locul V la 100 m spat. Tot în 1993 la Campionatul Mondial Militar (Roma), câştigă medalia de argint la 200 m spate şi 1998 argint la 100 m spate şi la 200 m liber şi 3de bronz la 4x100 m liber, 2x200 m liber 2x100 m mixt. La JB (din 1992 până în 1996) a obţinut 11 medalii (3,7,1). La JO din 1996 (Atlanta) obţine locul X cu ştafeta de 4x100 m liber – un nou record naţional şi locul XVI, la 200 m liber – de asemenea un record naţional. Maestru şi Maestru Emerit al Sportului.

CĂȘARU, CĂTĂLINA (1979), n. în Brăila. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS, din cadrul Universității din Bacău, promoția 2003. Studii de masterat în fiziologie sportivă la Universitatea din Alabama - SUA (2007). Urmează și studiile de doctorat pe care le va absolvi în anul 2011. Activează ca director pentru natație, în cadrul YMCA. Sportivă de performanță la înot și triatlon. A fost legitimată la *CS*Ș Brăila unde s-a pregătit cu profesorii Lucian Teodoru (1982-1984) și Viorica Predescu (1984-1985). În perioada 1985-2004, a reprezentat în competiții *CS*Ș, *LPS* și *CSM* din Brăila, având ca profesori – antrenori pe Gabriela Stoicescu Clinciu și Valeriu Stoicescu, tehnicieni cu care s-a pregătit și în cadrul loturilor naționale. A obținut 15 titluri de campioană națională la juniori și 35 la seniori și a stabilit un nou record național la seniori. A fost selecționată de câte 10 ori în loturile naționale de juniori și în cele de seniori. A realizat performanțe valoroase la CE de juniori din anii: 1992 (Leeds-GBR) – argint în proba de 400m mixt; 1993 (Istanbul – TUR) – argint cu ștafeta 4x100m mixt și bronz la 200m mixt; 1994 (Pardubice – CZE) – aur la 200m mixt și 3 medalii de bronz la 100m spate, 400m mixt și ștafeta 4x100m mixt. În anul 1995 a participat la CE de seniori, de la Viena, unde s-a clasat pe locul VIII în finala probei de 100m spate. Participantă la JO din 1996 (Atlanta). Medaliată cu argint, la JMU din 1999 (Spania) în proba de 400m mixt. Multiplă campioană și medaliată cu argint la JMU din 1999 (Spania) în proba de 400m mixt. Multiplă campioană și medaliată la CB de juniori și seniori. Distincții: cel mai bun sportiv al județului Brăila; Cetățean de Onoare al municipiului Brăila; diplome de merit pentru rezultatele obținute ca sportivă și Diploma de Excelență în Cercetare, acordate de Universitatea

din Alabama. A făcut parte din colective de autori care au publicat 8 lucrări de specialitate în diferite reviste internaționale cu caracter sportiv, medical, ergonomic, de igienă. De asemenea, 8 lucrări cu caracter științific au fost prezentate în diferite sesiuni. Maestră a Sportului, titlu acordat în 1995.

CÂŞLARU-COADĂ, BEATRICE (1975), n. în Brăila. Profesoară de educaţie fizică. Absolventă a IEFS din Bucureşti, promoţia 1990. A început să practice înotul la *CSŞ* (devenit ulterior Liceul cu Program Sportiv din Brăila), sub îndrumarea antrenoarei Gabriela Stoicescu. Multiplă campioană naţională. Primele rezultate internaţionale le-a obţinut la CE de juniori din 1989: medalie de bronz la 200 m liber, în 1990 – 2 medalii de aur la 200 şi 400 m mixt şi 2 de argint la 200 şi 800 m liber. La CE de seniori din 1991 (Atena) a realizat o performanţă deosebită – 4 medalii de argint (200 şi 400 m mixt, 200 m bras şi 400 m liber). În 1996 la CE de la Rostock (bazin scurt) – o nouă medalie de argint la 400 m mixt. Finalistă la JO din 1996 (Atlanta), la 400 m mixt (locul VI) şi la ştafeta de 4x200 m liber (locul VII). La CE din 1997 (Sevilla) s-a clasat pe locurile VI la probele de 200 şi 400 m mixt. În 1999 (legitimată la *CSM* Piteşti) a cucerit la CE (Istanbul) 3 medalii de argint, la probele de 200 şi 400 m mixt şi 200 m bras, şi o medalie de bronz la ştafeta 4x200 m liber. A realizat performanţe remarcabile la CE Helsinki 2000 (antrenor fiindu-i Eduard Câşlaru): 3 medalii de aur la 200 m mixt (2’12’’57), 200 m bras (2’26’’76) şi cu ştafeta de 4x200 m liber (8’03’’17), o medalie de argint la 400 m mixt (4’41’’64) şi o medalie de bronz cu ştafeta 4x100 m mixt (4’10’’05). La CE 2004 (Madrid) – medalie de bronz la 200 m mixt şi încă una de bronz la 4x200 m liber . La CM 2001 (Fukuoka), medalie de bronz la 400 m mixt, iar la ediţia 2003 (Barcelona) – o nouă medalie de bronz la aceeaşi probă. La JO 2000 (Sydney), medalie de argint la 200 m mixt (2’12’’57), medalie de bronz la 400 m mixt (4’37’’18) şi locul IV cu ştafeta de 4x200 m liber (8’01’’63). La JO 2004 (Atena) – locul al VIII- lea la 200 m mixt, locul al XI-lea 4x200 m liber, locul XIV la 400 m mixt. În 1999, la JMU, a câştigat medalia de argint la proba de 400 m mixt. Maestră Emerită a sportului la înot. Decorată cu: Ordinul Naţional *Pentru Merit* în grad de ofiţer (2000); Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu o baretă (2004).

CERBEANU, GEORGETA (1952), n. în Bucureşti. Profesoară de educaţie fizică, absolventă a IEFS Bucureşti, specializarea natație. Înotătoare de performanţă şi profesoară-antrenoare de înot. A început să practice înotul la vârsta de 6 ani, la CSŞ *Triumf* Bucureşti, sub îndrumarea profesoarei Valentina Vladar (1958-1960), a continuat, în aceiaşi unitate sportivă, cu antrenorii Mihai Mitrofan (1961-1965) şi apoi cu Gheorghe Demeca (1966-1970). Între 1971-1972 a fost legitimată la CS *Steaua*, avându-l antrenor pe Gheorghe Demeca. A cucerit 62 de titluri de campioană naţională la juniori şi 11 la seniori şi a stabilit 21 de recorduri naţionale la juniori şi 3 la seniori. A fost selecţionată de 17 ori în lotul naţional de juniori şi de 28 de ori în cel de seniori. Multiplă campioană şi medaliată cu argint şi bronz la CB de natație pentru juniori şi seniori. În 1967, la CE de juniori de la Linköping (Suedia) a cucerit medalia de bronz în proba de 100 m. fluture, cu 1’10”50, aceasta fiind prima medalie a juniorilor şi a doua medalie a natației româneşti, într-o competiţie oficială, după medalia de bronz cucerită de Cristina Balaban, în 1966, la CE de senioare. La lotul naţional, a fost pregătită de antrenorul Gheorghe Demeca. Pentru performanţele obţinute, a primit titlul de maestru al sportului, în anul 1968. Începând din 1977, activează ca profesoară de educaţie fizică-antrenoare de înot la Colegiul Naţional *Emil Racoviţă* din Bucureşti. Până în anul 2008, a cucerit cu înotătorii pe care i-a pregătit 426 de titluri de campioni naţionali, 426 locuri II şi 561 locuri III la CN de juniori. De asemenea, la CB de juniori a

obținut 6 titluri balcanice, 6 locuri II și 9 locuri III. A promovat în loturile naționale de juniori 14 înotători. Din 1996 până în 2001, l-a pregătit pe înotătorul Paul Păvăloaie, care a realizat: 38 de titluri de campion național și 6 recorduri naționale de juniori; 2 titluri balcanice, 6 clasări pe locul al II-lea și 4 pe locul al III-lea la CB de juniori; participant la CE de juniori în anul 2000 (locul XI) și în anul 2001 (locul IX). Maestră a Sportului (1970). A fost numită antrenor coordonator la Centrul Național Olimpic pentru pregătirea juniorilor. Arbitru de înot categoria I din 1997 (secretar șef și cronometror șef de concurs). Pentru activitatea desfășurată, a primit numeroase diplome și medalii.

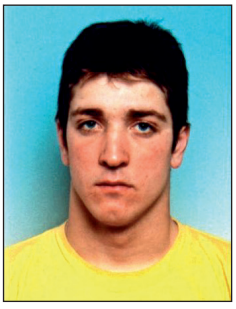

COMAN, DRAGOȘ-CRISTIAN (1980), n. în București. Profesor de educație fizică și sport. Absolvent al FEFS Bacău. A practicat înotul la CS *Dinamo* (1986-1990), la liceul *Emil Racoviță* (1990-1999). La CS *Steaua* între 1995-2007 (o perioadă cu dublă legitimare cu *LPS Emil Racoviță*), unde s-a pregătit cu antrenoarea emerită Doina Sava. Pe plan intern, în perioada 1997-2007, a câștigat 138 de titluri de campion național, dintre care 114 la seniori, în bazin descoperit și acoperit, și a stabilit 12 recorduri naționale la juniori și 10 la seniori. A înregistrat rezultate deosebite și pe plan internațional. CE de juniori a obținut: în 1997 (Glasgow) - medalia de bronz la 400 m liber și locul V 1 500 m liber și în 1998 (Anvers) medalia de aur la 400 m liber - 3'55''06, și locul IV la 1500 m liber. La CM de seniori: 2001 (Fukuoka) –locul VI la 400 m liber, XI la 800 m liber și XIII la 1500 m; CM 2003 (Barcelona), medalie de bronz la 400 m liber, locul V la 800 m liber și XIX la 1 500 m; 2004 (Indianapolis - bazin scurt) medalia de bronz la 15oo m liber.; locul VII la 400 m liber; 2005 (Montreal) locul V la 400 m liber; 2007(Melbourne) locul XV la 800 m liber, și XVII la 400 m liber. Participant la 6 ediții ale CE de seniori din: 1999 (Istanbul)- medalie de argint la 1500 m liber bronz la 400 m liber, locul V 4x200 m liber; 2000 (Helsinki) argint la 400 m liber (3'48''69) bronz la 1 500 m liber și locul V la 4x200 m liber; 2002 (Berlin) – bronz la 400 m liber, locul IV la 1 500 m liber și 4x200 m liber; 2004 (Madrid) – bronz la 400 m și 1 500 m liber, locul IX la 4x200 m liber; 2006 (Budapesta) - locul V la 1 500 m liber; 2008 (Eindhoven) – bronz la 800 m liber. La CB a obținut 27 de medalii din care 18 de aur. La JMU 2001(Beijing) – argint la 400 m liber; 2003 (Daegu) – bronz la 400 m liber; 2007 (Bangkok) – aur la 400 m liber. Participant la 2 ediții ale Jocurilor Mondiale Militare (1999 și 2007) - unde a obținut 6 medalii (1-2-3) și la 2 ediții ale Campionatelor Mondiale Militare unde a cucerit 5 medalii (2-1-2). A participat la 5 edițiile JB (3 la juniori și 2 la seniori). La edițiile JB din 1998 și 2000 de seniori a cucerit 7 medalii de aur și 3 medalii de argint. La JO 2000 (Sydney), locul al V-lea în proba de 400 m liber, locul al IX-lea la 1500 m liber și XVII la 200 m liber; în 2004 (Atena), locul al VII-lea la 1500 m liber, locul al XVI- lea la 400 m liber; în 2008 (Beijing), locul al XVII-lea la 400 m liber, locul 28 la 1500 m. Maestru al Sportului (1998). Maestru Emerit al Sportului (2007). Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu o baretă (2004).

CONSTANDACHE, VALENTIN – vezi **Personalități**

CONSTANTIN, MIHAI (1925), n. în com. Vlădeni, jud. Botoșani. Absolvent a cursului fără frecvență al IEFS în 1972. A urmat cursul de schi de la Diham (1947) și Școala Centrală a OSP (1949). A practicat boxul, luptele și schiul și a participat la diferite concursuri, clasându-se pe poziții fruntașe. În timp, s-a angajat efectiv în diferite structuri ale sportului: responsabil cultural-sportiv în organizația de tineret și apoi secretar al OSP la Fălticeni (1948); instructor în centrala OSP, în CCFS/CM, la secția sport a

sindicatelor, la AS *Energia* (1949-1958); inspector, apoi şef al secţiei organizatorice din UCFS (1958-1961); secretar general al FR de Natație din 1962. În 1947 a contribuit la înființarea AS *Maraton* din Iaşi, care avea secţii de box, lupte şi atletism. La FRN a îndeplinit funcţiile de secretar general (1962-1964, 1967-1977), secretar general adjunct (1964-1966, 1978-1986). A fost membru al CG al UCFS şi CNEFS şi membru COR (1961-1970). A acordat o atenţie specială dezvoltării bazei materiale a natației, construirii unor noi bazine (Cluj, Baia Mare, Ploieşti, Brăila, Constanţa, Bucureşti), modernizării celor existente şi perfecţionării sistemelor de funcţionare. A contribuit la afirmarea înotului românesc, în acest interval realizându-se primele medalii: CM (1982) şi JO (1984); prima medalie de aur la CM (1986); 4 medalii de bronz la CE de seniori (1966-1983); 20 medalii la CE de juniori, dintre care 5 de aur (1967-1986). A acordat atenţie şi sprijin practicării săriturilor în apă, juniorii obţinând primele succese internaţionale. A participat la 11 conferinţe anuale ale *LEN* şi a contribuit la organizarea în ţară a unor importante manifestări internaţionale de natație desfăşurate în România. După pensionare a continuat să colaboreze şi să sprijine activitatea FRN şi FR de Polo. A contribuit la procurarea unor date şi informaţii necesare elaborării materialelor cuprinse în cele două ediţii ale *Enciclopediei Educaţiei Fizice şi Sportului* din România.

CORCEC, CAROL - vezi **FR Polo**

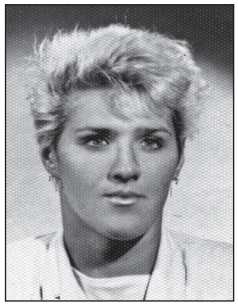

COSTACHE, TAMARA (1970), n. în Ploieşti. A activat cu dublă legitimare la CSŞ şi la *Petrolul* Ploieşti. A fost pregătită de antrenorul emerit Mihai Gothe. În activitatea competiţională internă a obţinut 15 titluri de campioană naţională şi a stabilit 8 recorduri naţionale. A debutat la CE de juniori din 1985 (Geneva), unde a câştigat, în premieră, medalia de aur şi titlul continental la junioare, la proba de 100 m liber (56''69). Pe plan internaţional, a deţinut cea mai valoroasă performanţă a înotului românesc, fiind campioană mondială în anul 1986 (Madrid), la proba de 50 m liber, în care a stabilit şi un nou record mondial cu timpul de 25''28. La proba de 100 m s-a clasat pe locul V. La CE din 1987 (Strasbourg) a cucerit primul titlu de campioană europeană, la proba de 50 m liber – 25''50 (proba introdusă pentru prima dată în programul *europenelor*), iar la proba de 100 m liber, cu 56''11, a intrat în posesia medaliei de bronz. A fost prima înotătoare care şi-a înscris numele pe lista recordurilor mondiale la 50 m liber, timpul de 25''28 fiind superior faţă de cel limită stabilit de FINA (25''30). Toate cele 4 recorduri europene stabilite în anul 1986, la 50 m liber, au fost omologate de *LEN*. A activat o perioadă ca antrenoare la grupele de copii. Deşi a avut o activitate relativ redusă, TC rămâne în istoria natației din ţara noastră prin cele câteva performanţe unicat realizate în premieră. Maestră a Sportului (1982). Maestră Emerită a Sportului la înot (1986).

COSTA (KOSZTA), VASILE (1947) n. în Timișoara. Inginer, absolvent al Facultății de Electrotehnică din Timișoara, promoția 1971. Înotător de performanță. și-a desfășurat activitatea în structurile organizatorice din Timișoara, sub îndrumarea primului său antrenor Theodor Schaed, după care a continuat să se pregătească cu Peter Lovaș. Multiplu campion național, în probele de 100 și 200m bras, în perioada 1966-1970. A realizat mai multe recorduri naționale. Rămâne în istoria înotului românesc prin recordul său stabilit la 13 aprilie 1968, la 100m bras, cu timpul de 1'08",5, record care a rezistat timp de 18 ani, până la 12 iunie 1986, când reșițeanul Ovidiu Băcuieți, legitimat la CS *Dinamo*, a înotat 1'08",41. A participat la numeroase concursuri internaționale și la CE. În 1968, a concurat în probele de 100 și 200m bras la JO din

Mexico, calificându-se până în faza semifinalelor. La CB din 1969, devine dublu campion balcanic în cele două probe de bras. A fost un înotător care a costituit un exemplu de conștiinciozitate în pregătire și care a contribuit la îmbunătățirea continuă a performanțelor în procedeul tehnic în care s-a specializat. În anul 1966 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. După 1970, s-a stabilit în SUA, zona New-York.

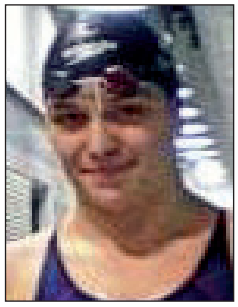

COZMA, IONELA (1989, n. în Baia Mare, jud. Maramureș. Studii liceale. Înotătoare de performanță. Și-a început activitatea la vârsta de 8 ani, la *LPS* din Baia Mare, sub îndrumarea antrenorului Marin Cuceu (1997-2000). În perioada 2000-2008, s-a pregătit la CSM Pitești, cu antrenoarea Gica Deac, iar din anul 2008 la CS Dinamo București cu Carmen Radu. În cei peste 12 ani de activitate competițională, a obținut un mare număr de titluri și clasări pe locurile II și III la CN de copii, juniori și seniori și a stabilit 14 recorduri naționale la juniori și 2 la seniori. Componentă a loturilor naționale de juniori și seniori (antrenori Gica Deac și Carmen Radu) începe să se remarce în anul 2003, la Festivalul Olimpic al Tineretului European (FOTE), organizat în Franța, unde cucerește medalia de aur în proba de 200m liber cu un nou record național de juniori și se clasează pe locul al IV- lea la 400m liber. În 2004, realizează următoarele rezultate: campioană națională la seniori (100 și 200m liber); campioană balcanică la juniori (100, 200 și 400m liber); medalie de bronz la CE de juniori la 100m liber (Lisabona), locul al VIII-lea la CE de seniori la 200 m liber (Viena). Medaliată cu argint (800m liber) și cu bronz (100m liber) la CE de juniori din 2005 (Budapesta). La prima ediție experimentală a CM de tineret din 2006 (Rio de Janeiro), cucerește medalia de aur la 800m liber și 2 medalii de argint la 50 și 100m liber. Participantă la CM din 2005, 2007 și 2009 nu a reușit sa se califice în fazele superioare. La CE din 2006 (Budapesta) a ocupat locul al VII-lea la 800m liber. S-a clasat pe primele poziții la mai multe concursuri internaționale, printre care: 2006 – 7 Coline (Italia) – locul I (800m liber) și concurs internațional (Franța) – locul I; 2007 – Campionatul Francofoniei – locul I la 50, 100 și 800m liber și Grand Prix (Suedia) – locul II la 400m mixt și 800 m liber. Pe parcursul anilor s-a situat, de mai multe ori, în topul celor mai bune 10 rezultate la nivelul clubului și pe plan național. Maestră a Sportului (2004).

CRISTESCU-NEGREA, MAGDALENA (1934-2001), n. în București. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă a IEFS. În anii 1960-1989 a activat ca antrenoare de înot la Clubul *Dinamo* şi a făcut parte din colectivul de tehnicieni care a contribuit la dezvoltarea secţiei de înot şi la perfecţionarea pregătirii sportivilor. A reuşit să iniţieze peste 10 000 de copii în tainele înotului. A promovat cu curaj metodele moderne pentru selectarea şi pregătirea copiilor şi juniorilor, obţinând rezultate deosebite în competiţiile interne. A cucerit peste 150 de titluri şi a stabilit peste 80 de recorduri naţionale la copii, juniori şi seniori, în anii 1964-1989. Peste 15 sportivi pregătiţi au fost promovaţi în loturile naţionale. Din grupa de înotători pe care a antrenat-o a făcut parte şi Vlad Hagiu, care a fost promovat în lotul de polo. Acesta s-a afirmat ca jucător valoros, apreciat pe plan intern şi internaţional. Dintre înotătoarele devenite multiple campioane naţionale, le menţionăm pe: Cristina Stănescu, Lucia Radu şi Anca Groza, cea care a dominat peste 12 ani probele fluture, mixt individual, 400 şi 800 m liber, cu zeci de recorduri şi titluri naţionale, cu 16 titluri balcanice, clasată pe locul IV în 1971, la CE de juniori (Amsterdam), participantă la JO din 1972. Timp de 29 de ani a activat ca arbitru de înot la numeroase competiţii interne şi internaţionale. Antrenoare Emerită.

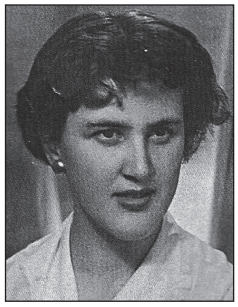

CUCU, LUCIA (1931-1966), n. în Timişoara. Profesoară de biologie, absolventă a Facultăţii de biologie, începută la Universitatea *Babeş-Bolyai* din Cluj şi continuată la Universitatea din Bucureşti, promoţia 1955. A activat ca profesoară de biologie la liceul *Gheorghe Lazăr* din Bucureşti şi apoi la Cluj la un laborator. A început să practice înotul la vârsta de 12 ani, îndrumată de antrenorul Adalbert Iordaky. A fost legitimată la CS *Universitatea* Cluj, unde s-a pregătit cu acelaşi antrenor, iar o perioadă a activat la CS *Progresul* Bucureşti. Medaliată şi campioană naţională la cursa de mare fond pe Dunăre-Brăila-Galaţi, în perioada 1951-1953. În acelaşi interval, a fost medaliată de mai multe ori la CN de înot. Pentru cele 3 titluri de campioană şi rezultatele obţinute la CN de înot. A fost selecţionată în echipa naţională de înot, pentru participare în competiţii internaţionale. În 1953 i s-a acordat titlul de Maestră a Sportului (1955).

DEAC, (MANAFU) GICA (1951), n. în com. Martineşti, jud. Vrancea. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă a IEFS din Bucureşti. A practicat înotul de performanţă la CS Galaţi şi *Steaua* Bucureşti, cucerind mai multe titluri de campioană naţională şi stabilind noi recorduri naţionale la junioare şi senioare, la probele de bras (1965-1970). A activat ca antrenoare la Baia Mare (1979-1982) unde s-a ocupat de pregătirea juniorilor şi seniorilor selecţionaţi în loturile naţionale şi la CS *Municipal* Piteşti (1983). Sportivii antrenaţi au câştigat peste 100 de titluri de campioni naţionali şi au stabilit 30 de recorduri naţionale, la juniori şi seniori. A promovat peste 30 de înotători la loturile naţionale. A răspuns de pregătirea sportivei Larisa Lăcustă (medaliată cu aur şi argint la *europenele* de juniori, vicecampioană mondială la 200 m bras, clasată pe locurile II şi IV în Cupa Mondială). Pentru perfecţionarea procesului de pregătire a conlucrat cu *Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului*. A contribuit la dezvoltarea nataţiei în judeţul Argeş şi la consolidarea secţiei de înot a CSM Piteşti, îndeplinind funcţia de vicepreşedintă a acestui club. A fost membră a Biroului FR de Nataţie şi a Colegiului Central al antrenorilor. Antrenoare Emerită la nataţie (1995). A lucrat împreună cu soţul său la pregătirea şi promovarea unor înotători valoroşi în loturile reprezentative. În anul 2000 i s-a conferit Medalia Naţională *Pentru Merit* clasa a III-a şi Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

DEAC, PETRE (1940 - 2007), n. în com. Rovinari, jud. Gorj. A practicat înotul şi pentatlonul modern. A activat şi ca arbitru de înot. Este membru al Colegiului central al antrenorilor şi al Biroului *CS* Municipal Piteşti. A fost membru al Biroului FR de Nataţie. În 1959-1960 a fost selecţionat în lotul naţional de pentatlon modern. A activat ca antrenor la Centrul de înot din Turda (1964-1974) şi la CS *Municipal* Piteşti (din 1983). La Baia Mare s-a ocupat de pregătirea înotătorilor selecţionaţi în loturile de juniori şi seniori (1979-1983), iar la Piteşti, de sportivii din lotul de juniori (începând din 1987) şi de cei din lotul de seniori (din 1990). A contribuit la organizarea activităţii de nataţie, la construirea noului bazin la Piteşti şi la perfecţionarea sistemului de selectare, pregătire şi perfecţionare a sportivilor secţiei de înot de la CS *Municipal* şi ai *Centrului olimpic* Piteşti. A promovat în loturile naţionale 30 de juniori şi 10 seniori, iar sportivii pregătiţi împreună cu soţia sa au cucerit numeroase titluri de campioni naţionali, aceştia impunându-se şi pe plan internaţional. A contribuit la pregătirea şi perfecţionarea unor sportivi ca: Robert Pinter şi Stela Pura – campioni europeni la juniori; Andreea Szigyarto, Ileana Buciu, Ramona Terşanschi, Nina Băroiu, Cristina Vintilă – toţi fiind medaliaţi la CE

de juniori. În 1999 a pregătit-o pe înotătoarea Beatrice Câșlaru, care a cucerit 3 medalii de argint și una de bronz la CE (Istanbul). A colaborat cu *Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului* cu scopul perfecționării pregătirii înotătorilor. Antrenor Emerit la natație (1994). În anul 2000 i s-a conferit Crucea Națională *Serviciul Credincios* clasa a III-a și Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu 2 barete (2004).

DEMECA, GHEORGHE – vezi **Personalități**

DIACONESCU, IOANA – LORENA (1979), n. în București. A activat cu dublă legitimare la liceul *Emil Racoviță* și *Steaua* (1992-2001), fiind pregătită de antrenorul Nicolae Tat. Multiplă campioană națională la junioare și senioare, cucerind peste 75 de titluri de campioană națională, din care peste 40 la seniori. La CE de junioare II din 1992 (Leeds) argint la – 200 m liber; la juniori 1993 (Istanbul) câștigă 2 medalii de argint (200 m liber și 4x100 m mixt) și 2 de bronz (100 m liber și 4x100 m liber), iar la ediția din 1994 juniori (Pardubice), 2 medalii de aur (100 m liber și 4x100 m liber), 2 de argint (200 m liber și 4x200 m liber) și una de bronz (4x100 m mixt). Finalistă la CM din 1994 (Roma) la 4x200 m liber (locul VI) și 4x100 m liber (VIII);1997 (Göteborg bazin scurt) locul XII la 200 m liber; 1998(Perth) locul VII la 4x200 m liber ; XII la 200 m liber. La 6 ediții ale CE de seniori realizează următoarele performanțe: 1993 (Sheffield) – locul VIII la 4x100 m și XVI la 4x200 m liber 1995 (Viena) – locul VI ,4x200 m liber și VIII la 4x100 m liber; 1996 (Rostock, bazin scurt) – locurile V la 200 m liber și VI la100 m liber; 1997 (Sevilla) – locul IV la 4x200 m liber, X 4x100 m liber, XI la 4x100 mixt; 1999 (Istanbul) – medalie de bronz la 4x200 m liber , XI la 100 m liber; 2000 (Helsinki) - medalia de aur cu ștafeta 4x200 m liber (8'03''17), a contribuit la calificarea în finală a ștafetei de 4x100 m mixt, intrând în posesia medaliei de bronz și s-a clasat pe locul IV la ștafeta 4x100 m liber. Participantă la JO 1996 (Atlanta) –locul VII la 4x200 m liber și XI la 4x100 m liber; (2000) Sydney, locul IV, cu ștafeta de 4x200 m liber (8'01''63) și XII la 4x100 m liber. La JMU din 1999 (Palma de Majorca) a cucerit o medalie de aur la 100 m liber, o medalie de argint la 200 m liber. La Jocurile Mondiale Militare (1995 Roma) – 2 medalii de bronz, iar la Campionatele Mondiale Militare (1998) o medalie de argint și o medalie de bronz. La JB 3 de juniori și 3 de seniori 40 de medalii (37 de aur și 3 de argint). Maestră a Sportului (1993) și Maestră Emerită a Sportului la înot (1997).

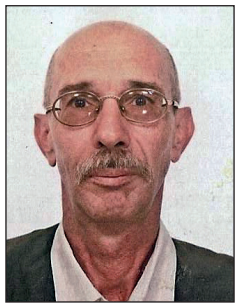

DIACONESCU, RADU (1951), n. în Oradea, jud. Bihor. Antrenor de înot, categoria I, absolvent al Școlii postliceale de antrenori, promoția 1976 și al cursurilor de perfecționare, organizate de FINA în 1991 (Atena), 1995 și 1997 (Tunis). A practicat înotul de la vârsta de 8 ani, sub îndrumarea antrenorilor Paula și Iosif Enăceanu. A fost legitimat la CS *Progresul* (1959-1960), CS *Viitorul* (1960-1961), CSȘ nr. 2 (1961-1974) și CS IEFS (1974-1976). A cucerit 6 titluri de campion la juniori și a stabilit 3 recorduri naționale. A fost selecționat de 10 ori în lotul național de juniori și de 2 ori în cel de seniori. Ca antrenor a activat la CS *Rapid* (1980-1981), pentru înot și concomitent la CS *Olimpia*, pentru pregătirea la înot a pentatloniștilor. A contribuit la pregătirea, pentru proba de înot, a loturilor naționale de pentatlon seniori (1979-1980) și de juniori (1981-1983), iar în perioada 1983-1990 a fost încadrat ca antrenor de înot la secția de pentatlon a CS *Olimpia*. În anul 1991, a activat, o scurtă perioadă, ca organizator la FR de Polo și apoi ca antrenor federal pentru înot juniori, la FR de Natație, până în 1994. Dintre rezultatele obținute de sportivii pe care i-a pregătit se remarcă Dragoș Pătrui - legitimat la CS *Olimpia*, medaliat cu bronz, la CM de juniori din 1984, la pentatlon modern. Sunt de menționat și rezultatele deosebite obținute de înotătoarele

junioare, la CE între 1991-1994. În perioada 1994-1998, a activat ca antrenor de înot în Tunisia. Cu sportivii pe care i-a pregătit a cucerit 30 de titluri de campioni şi a stabilit 40 de recorduri naţionale ale Tunisiei, iar reprezentanţii acestei ţări s-au clasat pe locul I în Campionatul Arab de juniori (1996) şi au cucerit 3 medalii de bronz la Campionatul African de juniori (1997). A fost arbitru de înot (1970-1994) care a obţinut titlul de arbitru internaţional FINA (1986-1994), calitate în care a oficiat la JMU de la Bucureşti (1981), CE din 1991 şi 1993. A fost secretarul Colegiului Central al Antrenorilor (1991-1994) la FR Natație. În anul 2001, a activat ca antrenor angajat de către Federaţia Kuweitiană de Natație. Din 2002 a fost încadrat ca expert pe probleme de relaţii sportive internaţionale la Fundaţia Pro Polo.

DOBRESCU, LUMINIŢA (1971), n. în Reşiţa, jud. Caraş Severin. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă a FEFS din cadrul Universităţii de Vest din Timişoara. Şi-a desfăşurat activitatea şi s-a pregătit sub îndrumarea antrenorului emerit Ioan Schuster, la *CSŞ* din Reşiţa. În perioada 1981-1988 a beneficiat de îndrumarea prof Mircea Hohoiu. În cei peste 14 ani de înot a realizat performanţe deosebite pe plan intern şi internaţional, fiind una dintre sportivele reprezentative ale natației românești. A obţinut peste 30 de titluri de campioană şi a stabilit numeroase recorduri naţionale. Campioană naţională de junioare (1984-1987), şi la senioare timp de 11 ani (1987-1997) în probele de 100, 200, 400 m liber şi 100 m fluture. Pe plan internaţional a participat la CE de juniori (1985-1986), la 5 ediţii ale CE de seniori, la 4 ediţii ale CM, la 3 ediţii ale JO (1988, 1992 , 1996) şi la JMU din 1997. A câştigat 7 titluri de campioană balcanică (1986-1998), medaliată la diferite concursuri internaţionale. A debutat la CE de juniori din 1985 (Geneva), însă abia la ediţia următoare din 1986 (Berlin) intră în posesia medaliilor: una de argint, cu ştafeta de 4x200 m liber şi 2 medalii de bronz, la 100 m liber şi la ştafeta de 4x100 m liber. La CE de seniori a realizat performanţele: 1987 (Strasbourg) – argint (4x200 m liber) şi bronz (200 m liber); 1991 (Atena) – bronz (200 m liber); 1993 (Sheffield) – argint (200 m liber); 1995 (Viena) – locurile VI (4x200 m liber), VII (100 m liber), VIII (200 m liber şi 4x100 m liber). Finalistă la CM din 1994 (Roma) – locurile VI (4x200 m liber) – VIII (4x100 m liber) şi din 1997 (Göteborg) – locul VII (200 m liber). La JO din 1988 (seul) locul XI la 100 m liber şi XII la 200 m liber, în 1992 (Barcelona) - locul V în finala de 200 m liber, iar în 1996 (Atlanta) s-a clasat în finale, cu ştafeta de 4x200 m liber (locul VII) şi a obţinut la proba de 200 m liber locul VIII. La JMU din 1997 a obţinut 2 medalii de argint, la 50 m şi 100 m liber şi o medalie de bronz la 200 m liber. S-a retras din activitatea competiţională în anul 1999, la CN de la Piteşti, ocazie cu care MTS şi COR i-au acordat *Diploma de Excelenţă*. În perioada 1997-2001 a activat ca profesor antrenor în cadrul structurilor organizatorice ale înotului reşiţean, după această dată s-a angajat cu contract în Spania. După declaraţiile sale din 2009 şi 2011 îşi desfăşoară activitatea la bazinul de înot al Primăriei din Girona, unde coordonează cursurile de iniţiere pentru copii (începând de la 3 ani) şi de agrement pentru persoane de diferite vârste. A devenit componentă a *Clubului Sportiv de Înot Reşiţa 07* şi se pregăteşte să participe la competiţiile şi activităţile de înot *Masters* (Veterani). În anul 2008, a primit titlul de *Cetăţean de Onoare* al municipiului Reşiţa. Maestră a Sportului (1986) şi Maestră Emerită a Sportului (1991).

DRĂGAN, IOAN – vezi **Personalităţi**

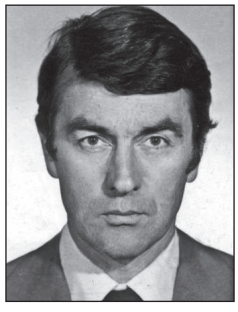

DRĂGUŞANU, REMUS (1931), n. în Bistriţa Năsăud. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al ICF, promoţia 1955. A debutat în atletism, în 1947, avându-l ca îndrumător pe prof. Mihai Nedef, iar în handbal, la Liceul *Al. Odobescu*. Deşi a avut specializarea atletism, a practicat rugby-ul de

performanță (fiind jucător la Clubul *Progresul* București) și, în paralel, pentatlonul modern (din 1954 până în 1959). Cariera de antrenor, prin care, de fapt s-a afirmat, a început-o la Clubul *Dinamo* București, la secția de înot – polo pentru copii și juniori (din 1960 până în 1970). Printre înotătorii la a cărei pregătire a contribuit s-au aflat: Emil Voicu, Tiberiu Șerban, Cristina Balaban (medaliată cu bronz la CE din 1966, la proba de 100 m spate) și alții. A cucerit cu sportivii săi peste 30 de titluri de campioni naționali. În anii 1970-1972 antrenează echipa de rugby a Clubului *Dinamo* (divizia A). În anul 1981 a condus echipa națională de înot a Coastei de Fildeș, la Campionatele Africii și a organizat un curs cu antrenorii de înot ai acestei țări. De asemenea, a ținut cursuri de pregătire metodologică cu antrenorii Clubului *Dinamo*, având o activitate bogată în cabinetul metodic al acestui club, în special la secțiile de jocuri sportive (până în 1992). Preocupat de orientarea științifică a pregătirii sportivilor de performanță, a editat lucrările *Importanța ciclului săptămânal în desfășurarea pregătirii* și *Curs de tehnică în înot* – material difuzat în Africa. Antrenor Emerit la înot, în 1995.

DUMITRESCU, LUCIAN (1942), n. în Urziceni. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, promoția 1964. În anii 1975-1982 a fost șeful comisiei sport-turism la Consiliul Național al Organizației Pionierilor. Între 1982-1990 a fost ales în funcția de secretar general al Federației Române de Natație. În 1990 a fost instructor al MTS, până în 1995 când s-a transferat ca profesor de educație fizică la Școala nr. 54 din București. Ca profesor și șef al Comisiei sport-turism, a contribuit la dezvoltarea activităților sportiv-recreative ale copiilor și la organizarea acțiunilor specifice acestora. În calitate de secretar general al federației, s-a preocupat de dezvoltarea bazei materiale a natației, de asigurarea unor condiții mai bune de pregătire a sportivilor și de organizarea la un nivel superior a acțiunilor interne și internaționale. A sprijinit direct activitatea unor centre în care se practica înotul la Baia Mare, Reșița, Bacău, Pitești, Brăila, Ploiești, etc. În perioada 1982-1990 a contribuit la obținerea unor rezultate de valoare: 3 medalii la JO; o medalie de aur și una de bronz la CM; 9 medalii, dintre care 2 de aur, la CE de seniori; 34 de medalii (dintre care 8 de aur), la CE de juniori; la CE de sărituri, juniorii au obținut 2 medalii de argint și 2 de bronz, multe dintre aceste performanțe fiind obținute în premieră pentru natația românească. A fost membru al CNEFS și al COR. Pentru contribuția sa la promovarea și dezvoltarea sportului, pe parcursul anilor a primit diferite diplome și distincții.

DUMITRESCU, NICOLAE (1923-2010), n. în Constanța. Profesor de educație fizică și sport, absolvent ANEF, promoția 1948. A fost încadrat ca asistent la ICF, remarcându-se în organizarea și desfășurarea întregii activități de natație. Ca șef de catedră (conferențiar) a contribuit la fundamentarea și realizarea procesului de învățământ, la cursurile de bază și de specializare. A fost implicat în întreaga activitate profesional-științifică a ICF, ca membru al Senatului și al Biroului acestuia, contribuind la ridicarea prestigiului natației și la formarea viitorilor profesori de educație fizică. A fost remarcat ca înotător, la Constanța, de antrenorul Paul Stroescu și a fost selecționat pentru LNR din București. A participat la concursuri interne și la JB. În 1943 a primit calificarea de instructor de înot al Federației. S-a implicat efectiv în promovarea și dezvoltarea pe plan național a natației și a ramurilor acesteia. A contribuit la formarea unor profesori-antrenori de natație, din diferite asociații și cluburi. A fost antrenor-consultant al loturilor naționale de natație. Antrenor la lotul național de pentatlon modern, la proba de înot (1953-1954). Pe plan științific și publicistic a susținut peste 30 de referate și comunicări științifice, a publicat numeroase articole

tehnico-metodice în presa de specialitate; a elaborat primul curs de natație, numeroase lucrări de orientare şi îndrumare metodică pentru studenţi, profesori şi antrenori; un caiet de lucrări practice pentru înot şi sărituri în apă. În 1973 a publicat, în colaborare, lucrarea *Înotul*, considerată primul manual de specialitate românesc. A contribuit la realizarea şi apariţia publicaţiei *Caiete de natație şi sporturi nautice*. În calitate de arbitru a oficiat la numeroase competiţii interne şi internaţionale. În 1977 s-a stabilit în Germania şi s-a specializat în activitatea de recuperare morfo-funcţională. A fost o lungă perioadă preşedinte al Colegiului Central al Antrenorilor şi membru al Biroului Federaţiei Române de Natație. Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1972).

EFTIMIU (PLATON), SANDA (1930) n. în București. Economistă. Înotătoare de performanță cu contribuții deosebite la dezvoltarea natației din țara noastră. În cei peste 12 ani de activitate a obținut numeroase titluri de campioană, a stabilit mai multe recorduri naționale și a reprezentat înotul feminin românesc în competițiile internaționale situându-se constant printre fruntașele procedeului liber. După ce și-a însușit tainele înotului, sub îndrumarea unor valoroși instructori și tehnicieni ai timpului, stăpânind toate procedeele tehnice, la 15 ani a intrat în circuitul de performanță reprezentând în competiții unele dintre cele mai cunoscute unități sportive. Participă la CN din 1946, la 100 și 400m liber, sub culorile prestigioasei Societăți *Tirul*. Tot în 1946, se clasează pe locul al II-lea la 100m liber, în Cupa regiunii Muntenia. Din 1947, reprezintă în competiții unitatea sportivă aparținând Primăriei Municipiului București (PMB), contribuind la clasarea pe locul I a ștafetei. În același an, realizează cu echipa națională un nou record cu ștafeta 4x100m liber (Fulvia Grigoriță, Maria Balo, E. Grelneth, Sanda Eftimie). În 1949, stabilește un nou record în proba de 300m liber (5'19"8) rămas valabil și în 1950. În topul celor mai bune performanțe din 1950 se clasează pe locurile II la 100 și 200m liber. În perioada 1950-1958, și-a desfășurat activitatea la CCA/CSA *Steaua* (antrenor Iohan Frâncu) reușind să-și înscrie în palmares 13 titluri de campioană națională și alte rezultate de prestigiu. Cele 13 titluri din intervalul 1950-1958, au fost obținute astfel: 4 la 100m.l.; 3 la 200m.l.; câte unul la 400 și 800m.l; 2 la ștafeta 4x100m.l; 2 în clasamentul pe echipe. În 1951 a câștigat și competiția Traversarea lacurilor, iar în 1957 cursa de mare fond pe Dunăre (11 km). A stabilit 13 noi recorduri naționale în perioada 1952-1955, în toate probele de liber. Pe plan internațional realizează următoarele performanțe: JB din 1946 (la numai 16 ani) medalie de argint cu ștafeta 4x100m liber; 1949 – întâlnirea internațională România-Polonia – clasări pe poziții fruntașe; 1950 – concurs internațional –Praga – locul IV la 400m liber; 1952 – concurs internațional – București – locul I la 100m.l. și II la 400m liber; 1955 –concurs internațional România-Bulgaria (locul I la 400m.l., 4x100m.l. și 4x100m mixt, locul II la 100m.l.) și România-Cehoslovacia (locul II la 100 și 400m.l.) . După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat activității profesionale. Maestră a Sportului, titlu acordat în 1952.

ENĂCEANU (EMINGER), IOSIF, WILHELM, WALTER (1913-1968), n. în Bucureşti. Inginer metalurg, absolvent al Institutului Politehnic din Charlotenburg (Germania). Pe plan profesional, a activat ca inginer metalurg în cadrul Uzinelor Reşiţa, la serviciul Laboratoare (1948-1952) şi în cadrul Ministerului Industriei Grele (1952-1968). A început să practice înotul din copilărie şi a participat la numeroase competiţii ale Regiunii Muntenia şi la CN (1929-1949), reuşind mai multe titluri de campion şi recorduri naţionale. Considerat un mare talent, a debutat într-un concurs, la 3 august 1929, într-o probă de ştafetă a Sportului Studenţesc, pe care a câştigat-o. Ca sportiv a reprezentat *Sportul*

Studenţesc; unitatea militară unde şi-a efectuat stagiul militar, Liga Navală Română şi Societatea Sportivă Muncitorească din Reşiţa (SSMR). A înotat în toate procedeele tehnice, remarcându-se în proba de spate. În anii ’30 obţine victorii la 100 m. spate, învingându-l pe valorosul înotător Werner Borck de la TCR. În 1933, câştigă titlurile de campion naţional în probele de *salvare de la înec* şi de 3x100m. mixt. În 1948 (la 35 de ani) participă la CN din Capitală, pentru SSMR, în probele de 100 m. spate (locul II) şi 150 m. mixt. Pentru ultima dată, la CN din 1949 se clasează pe locul al II-lea, la 100 m. spate. A fost component al lotului naţional de înot, participând la JB din 1946 (Split) şi la JB şi ale Europei Centrale din 1947 (Budapesta). În 1949, a absolvit cursurile Şcolii de antrenori, dedicându-se acestei activităţi, pe care a desfăşurat-o, împreună cu soţia sa Paula Enăceanu, în următoarele unităţi sportive: SSMR, din 1950 AS *Metalul* (1948-1952); Ştiinţa Bucureşti (1952-1958); *Progresul* Bucureşti (o scurtă perioadă în 1958); ŞSE Nr. 2 Bucureşti (1958-1968). După 1952, a activat o perioadă, la lotul naţional de pentatlon modern, pentru proba de înot. În perioada cât au activat la Reşiţa, soţii Paula şi Iosif Enăceanu au selecţionat un mare număr de copii talentaţi, cu care au desfăşurat o pregătire în perspectivă. În acei ani, Reşiţa reuşise să reprezinte a 3-a forţă din ţară. Printre înotătorii care s-au remarcat, în acea perioadă, s-au aflat: Mihai Arcan, Tiberiu Luska, Hugo şi Adalberth Böhr, Victoria Spineanu, Hilde Bucker, Vasile Ionescu, Maria Simion şi alţii. În 1949, înotătoarele reşiţene cuceresc primul titlu de campioane ale României, în cursa de mare fond Brăila- Galaţi. Antrenorul IE şi-a adus contribuţia şi la pregătirea echipelor reşiţene de polo pe apă, seniori şi juniori. În 1951, echipa de polo juniori s-a clasat pe locul al III-lea în CN. Aceiaşi activitate rodnică au desfăşurat antrenorii Paula şi Iosif Enăceanu la CS Ştiinţa şi ŞSE Nr. 2 din Bucureşti, unde au pregătit promoţii valoroase de înotători şi jucători de polo. În perioada 1952-1968, secţiile celor două unităţi sportive au fost printre cele mai puternice din ţară, dominând la categoria copii şi juniori. Printre cei mai reprezentativi sportivi ai CS Ştiinţa s-au aflat: Wächter Ingrid, Wittgenstein Margareta, Rothe Ingrid, Popescu Mihaela, Wächter Astrid, Dodan Veronica, Göbel Astrid, Blajec Gavril, Kroner Ştefan, Chirvăsuţă Constantin, Marinescu Constantin, Ştefănescu Victor, Kovats Claus, Varlam Toma şi mulţi alţii. S-au remarcat de la ŞSE Nr. 2 Ţurcan Dragoş şi maeştrii ai sportului Belea Vladimir şi Marinescu Emil. Un succes important al antrenorului IE îl reprezintă câştigarea titlului naţional cu echipa de polo juniori a CS Ştiinţa în 1954. Din această echipă au făcut parte unii dintre viitorii jucători ai reprezentativelor naţionale de juniori şi seniori, precum şi cei care au devenit mai târziu maeştrii emeriţi ai sportului - Blajec Gavril şi Kroner Ştefan. Un alt reprezentant al înotului şi jocului de polo, de la CS Ştiinţa, Ştefănescu Victor a primit titlul de Antrenor Emerit. Înotătoarele de la CS Ştiinţa au fost prezente şi în experimentul făcut, în acea vreme, pentru introducerea jocului de polo feminin şi organizarea unor demonstraţii de înot artistic. Antrenorul Iosif Enăceanu a făcut parte, timp de peste 15 ani (1952-1968) din colectivele tehnice care au pregătit loturile naţionale de juniori şi seniori.

ENĂCEANU (COPUZEANU), PAULA CORNELIA (1924), n. în Bucureşti. Absolventă a Institutului Politehnic, Facultatea Chimie Industrială, specializarea metalurgie, din Bucureşti, promoţia 1948. Pe linie profesională a activat în cadrul Uzinelor Reşiţa, la serviciul Laboratoare (1948-1952), la Institutul de Cercetări Metalurgice din Bucureşti (1952-1968) şi la două firme străine de import-export (1968-1980). A început să practice înotul la vârsta de 14 ani sub îndrumarea antrenorului Paul Stroescu. A mai practicat patinajul, voleiul la *Stadiul Român* şi schiul (participantă la Campionatele Universitare). În 1949, a absolvit cursurile Şcolii de antrenori. A activat ca antrenoare, împreună cu soţul său Iosif Enăceanu (Eminger) în următoarele unităţi sportive: SSMR (Societatea Sportivă Muncitorească Reşiţa),

din 1950 AS *Metalul* (1948-1952); Ştiinţa Bucureşti (1952-1958); *Progresul* Bucureşti (o scurtă perioadă în 1958); ŞSE Nr. 2 Bucureşti (1958-1968). Contribuţia şi meritele deosebite ale antrenoarei Paula Enăceanu sunt de nedespărţit de cele ale soţului său Iosif Enăceanu, cu care a format o adevărată echipă, realizând împreună performanţe care au susţinut dezvoltarea şi afirmarea nataţiei româneşti, pe plan intern şi internaţional. Activităţile şi rezultatele obţinute de această echipă sunt prezentate în fişa care îl prezintă pe Enăceanu (Eminger) Iosif, Wilhelm, Walter.

FILIPESCU, FABIU-ZOREL (1924-1996), n. în Sighişoara. Medic, absolvent al Facultăţii de Medicină din Cluj şi Sibiu. Medic primar chirurg, anestezist şi terapie intensivă. Absolvent al Cursului superior de anestezie şi reanimare din Institutul de Anesteziologie al Facultăţii de Medicină din Paris (1957-1958) şi al stagiilor de perfecţionare în anestezie-reanimare, în clinici din Germania. Doctor în medicină şi chirurgie (Cluj 1948), doctor în ştiinţele medicale (1966), doctor docent în ştiinţe medicale (1973). A lucrat la Cluj, ca extern şi intern la Clinicile universitare de urologie, ginecologie, chirurgie (1945), iar în 1946 a fost preparator la Institutul de Anatomie. Cadru didactic la IMF şi Facultatea de Medicină Militară din Bucureşti (din 1950). A desfăşurat o bogată activitate în cadrul Spitalului *IC Frimu* din Bucureşti şi ulterior la Spitalul de Urgenţă *Floreasca*, în calitate de medic primar gr. I-şef secţie Anestezie şi Terapie Intensivă. A îndeplinit numeroase funcţii de conducere în cadrul SSM- pe linia cercetării ştiinţifice (1958-1960), anesteziei şi reanimării (din 1962) şi a Societăţii de Chirurgie (1964-1968). A fost preşedinte al Societăţii de Chirurgie (1964-1968). A fost preşedinte al Societăţii Române de Anestezie şi Terapie Intensivă (1980-1990), vicepreşedinte al Federaţiei Mondiale a Societăţilor de Anesteziologie (1982-1986), precum şi membru în mai multe comisii şi organisme de specialitate interne şi internaţionale. A fost un mare iubitor şi susţinător al sportului. A practicat mai multe ramuri de sport ca elev şi student şi a continuat să joace tenis până la o vârstă înaintată. Această pasiune a transmis-o şi fiilor săi Doru Filipescu (medic) şi Radu Filipescu (inginer) care au fost jucători de polo de performanţă la CS *Dinamo* (ca juniori) şi la CNU (ca seniori). Pe parcursul anilor, a ajutat numeroşi sportivi de performanţă cărora le-a acordat consultaţii, recomandări, îngrijiri medicale şi tratamente pentru refacerea şi recuperarea lor. S-a remarcat, în mod deosebit, în perioada 1950-1954, când a îndeplinit funcţia de secretar general onorific, în cadrul Comisiei Centrale de Natație, organism care exercita atribuţiile Federaţiei Române de Natație. În această calitate a contribuit la punerea bazelor dezvoltării nataţiei româneşti. Pe linie profesională, a desfăşurat o bogată activitate ştiinţifică şi publicistică, fiind autorul a 6 monografii şi 270 de lucrări comunicate, o mare parte dintre acestea fiind publicate în ţară şi în străinătate.

FLORA (OROSZ), ECATERINA – vezi **Personalităţi**

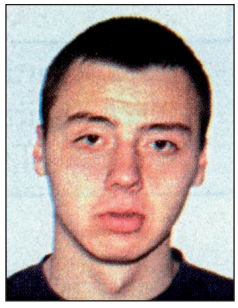

FLOREA, IONUŢ-RĂZVAN (1980), n. în Constanţa. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport, a Universităţii *Ovidius* din Constanţa. Înotător de performanţă. A activat cu dublă legitimare la *Clubul Elevilor* şi CS *Farul* din Constanţa. S-a pregătit cu antrenorul Octavian Tileagă. A câştigat 29 de titluri campion şi a stabilit 41 de recorduri naţionale la juniori şi seniori. Din 1995 devine component al loturilor reprezentative de juniori şi seniori. La JO ale tineretului european (Bath), 1995, s-a clasat pe locul III la ştafeta de 4x100 m mixt. Finalist la CE de juniori din 1996 şi 1997; două medalii de bronz la CE de juniori din 1998 (Anvers) la probele de 100 m spate (0’56’’81) şi 200 m spate (2’01’’40). Performanţele realizate în competiţiile oficiale de seniori: CE din 1998 (Sheffield), în bazin de 25 m – locul IV la 200 m spate; CE din 1999 (Istanbul) – locurile V şi VI, la

4x200 m liber şi 200 m spate; CE din 2000 (Helsinki) locul V la 200 m spate; 2004 (Madrid) – medalie de argint la 200 m spate; trei medalii de bronz în 2006 (Budapesta) la 200 m spate, 2008 (Eindhoven) – 200 m spate. CM din 2000, în bazin de 25 m (Atena) – locul VI la 200 m spate. La JO din 2000 (Sydney) – locul VI la 200 m spate (1'59''05 – probă în care a realizat 3 noi recorduri naţionale), locul IX la 4x200 m liber şi locul XXI la 100 m spate – 56''35 (nou record naţional); **JO din 2004 (Atena) – medalie de bronz la 200 m spate**, locul X la 100 m spate;); JO din 2008 (Beijing) – locul al VII - lea la 200 m spate, locul al XIII –lea la ştafeta 4x100 m liber. Până în anul 2000, a câştigat 22 de titluri de campion balcanic de juniori şi seniori. Maestru al Sportului la înot (1997) fiind singurul reprezentant al înotului masculin din țara noastră medaliat la JO. În anul 2010 s-a retras oficial din activitatea competiţională, având în proiect diferite activităţi în domeniul sportului. Decorat în 2004 cu: Medalia Meritul Sportiv clasa a II-a şi Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a cu 2 barete .

FRÂNCU (FISCHER), JOHAN-HEINZ (1915-1982), n. în Galaţi. Economist, absolvent al Academiei Comerciale din Bucureşti (1937). A funcţionat ca expert contabil în diferite întreprinderi şi instituţii. La vârsta de 14 ani a început să practice înotul, iar ulterior şi jocul de polo pe apă. Calificat ca antrenor de înot şi polo pe apă, absolvent al Şcolii de antrenori. A fost legitimat ca sportiv la ACS *Viforul Dacia* (1933-1947), la AS *PMB* (Primăria Municipiului Bucureşti) în 1948 şi la *CSCA – CCA* (1949-1952). Începând din 1935 până în 1948 a participat la majoritatea competiţiilor de natație, situându-se pe primele poziţii în clasamentele acestora. Se clasează pe locurile I în CN: 100 m bras şi în proba salvare de la înec în 1935; 4 x 100 şi 4 x 200 m liber- în 1938; 3x100 m – în 1941; 100 m spate, 4 x 100 m liber şi 3 x 100 m mixt – în 1943. Mai obţine în Campionatul şi cupele regiunii Muntenia: 6 locuri I în 1941; un loc I în 1945; 2 locuri I şi câştigarea definitivă a Cupei regiunii Muntenia (ca urmare a faptului ca fusese obţinută de 5 ori alternativ) cu echipa ACS *Viforul Dacia* în 1946. În 1945 a făcut parte din selecţionata Bucureştiului pentru meciul Bucureşti-Timişoara. Cu echipa *Viforul Dacia* a câştigat două titluri de campion naţional (1938 şi 1939) la polo pe apă, iar în 1947 s-a clasat pe locul al IV-lea în noua formulă divizionară. În 1948, cu echipa *PMB* ocupă locul al III-lea, iar în sezoanele competiţionale 1949-1952 s-a aflat în lotul jucătorilor de polo al *CSCA* (ulterior *CCA*) care s-au clasat de 3 ori pe locul al IV-lea şi au câştigat titlul naţional în 1952. Tot în 1949 îşi începe cariera de antrenor de înot şi polo, desfăşurată timp de 27 de ani la *CSCA* (ulterior *CCA* şi CS *Steaua*). A fost primul antrenor al secţiei de natație, ca antrenor principal şi coordonator pentru înot la nivelul seniorilor (1949-1965) şi al juniorilor (1966-1975). În perioada 1949-1950 şi 1967-1970 a fost şi antrenorul echipei de polo. Ca prim antrenor de polo a pus bazele construirii echipei de aur a clubului care şi-a început dominaţia în 1952, iar în cel de-al doilea mandat a pregătit echipa care a promovat numeroşi jucători în lotul naţional, pe care l-a şi pregătit pentru CE din 1970 - Barcelona (locul VI) şi pentru 2 ediţii ale JB (1968-locul I şi 1970 –locul II). A avut contribuţii deosebite în pregătirea unor înotători cu rezultate competitive pe plan naţional şi internaţional şi crearea uneia dintre cele mai puternice secţii de natație. În toată această perioadă, a funcţionat şi ca antrenor la lotul naţional, participând efectiv la afirmarea înotului românesc. A câştigat cu înotătorii *stelişti* 106 titluri de campion naţional (97 în probele individuale şi 9 cu echipa), în perioada 1949-1965. Printre sportivii campioni naţionali, medaliaţi la diferite competiţii internaţionale, maeştri ai sportului, pe care i-a pregătit, s-au aflat: Felix Heitz, Mihai Mitrofan, Gavril Blajec, Ştefan Ionescu, Aurel Măndoiu, Sanda Eftimiu-Platon, Elisabeta Bock, Iosif Novac, Alexandru Schmaltzer, Hubert Bock, Ovidiu Gherman, Florin Uleu şi multi alţii, printre care şi jucătorii de polo din cadrul secţiei. A oficiat ca arbitru de înot şi polo atât în competiţii interne, cât şi în cele internaţionale. În anii 1967 şi 1968, a pregătit pentru proba de înot, sportivii din lotul

naţional de pentatlon modern. În 1980, s-a stabilit în Germania unde a activat ca antrenor pregătind echipa de polo seniori din Düsseldorf, pe care a promovat-o din liga C în A, până în 1982 când a decedat. Nea Piciu, cum era cunoscut în lumea nataţiei, a fost un antrenor competent şi exigent, dar şi un apropiat prieten al sportivilor, care şi-a dăruit întreaga viaţă dezvoltării şi afirmării nataţiei româneşti. Pasiunea sa pentru natație a transmis-o şi copiilor săi: Antoaneta, care a practicat înotul, scrima, tirul, baschetul şi mai ales înotul artistic, remarcându-se în activitatea sa profesională de reputat medic stomatolog şi Dan, care a obţinut titlurile de Maestru şi Maestru Emerit al sportului la polo pe apă, devenind un apreciat om de afaceri.

FREUND, EMERICH-IMRE (1909-1992), n. în Timișoara A lucrat în producție la Industria Lânii (Flamura Roșie) din Timișoara. Antrenor de înot și polo, cu contribuții deosebite la dezvoltarea natației din țara noastră. A început să practice sportul la Timișoara, îndrăgind fotbalul, înotul și polo pe apă. Component al primei echipe de polo ILSA, care s-a format între 1930-1940 și în care a jucat ca apărător. La începutul anilor ’30, a preluat pregătirea acestei echipe, fiind considerat unul dintre tehnicienii cu contribuții semnificative la creșterea reputației clubului. A jucat în echipa care, la CN din 1933, s-a clasat pe locul al II-lea. În aceeași perioadă, a antrenat și înotători, legitimați la ILSA. A fost implicat și în structurile organizatorice: în 1938-1939, a activat ca membru aș Comisiei regionale *Banat*, organism al FR de Natație; începând din anul 1945, a contribuit la organizarea competițiilor naționale de natație fiind de multe ori și arbitru general al CN; în 1946 a funcționat o perioadă ca secretar general al FR de Natație. A arbitrat și multe jocuri de fotbal din Divizia A, competiții de înot și jocuri de polo pe apă. Principalele sale realizări le-a înregistrat ca antrenor de înot și polo. La sfârșitul anului 1950 și începutul lui 1951 a fost angajat ca antrenor la CS *Dinamo* București, unde va reuși să formeze una dintre cele mai puternice secții de natație. Adept al metodelor folosite de antrenorii maghiari și în special al sistemului de pregătire al antrenorului Imre Saroși, a reușit, în scurt timp, să selecționeze și să pregătească numeroși tineri care s-au afirmat, ca înotători și jucători de polo, pe plan intern și internațional. Printre aceștia s-au aflat: Aurel Zahan (campion național la 14 ani, component de bază al echipei naționale de polo); Aurel Ionescu, Nicolae Rujinski, Alexandru Popescu (primul finalist român la JO de la Melbourne), Gheorghe Cociuban, Mircea Olaru, Adrian Oanță, Andrei Bank, Cristian Vlăduță și mulți alții. A contribuit la formarea și afirmarea echipei de polo, promovând, în 1954 *Tânărul Dinamovist* în Divizia A (locul al VI-lea), devenită *Dinamo* în 1955 (locul al III-lea, poziție repetată și în 1956), care în 1957 cucerește titlul de campioană. După 1957, se adoptă o serie de măsuri pentru reorganizarea secției de natație a CS *Dinamo*, fiind promovați o serie de antrenori tineri. Antrenorul EF se transferă la CS *Crișul* Oradea unde contribuie la îmbunătățirea activității secției de natație. În anii următori echipa de polo, a acestui club, s-a afirmat constant pe plan intern și internațional. În 1970, s-a stabilit în Germania. Fiul său. Roland Freund – medic, a fost un valoros jucător de polo pe apă.

GHERGHEL, ȘTEFAN-IOAN (1978), n. în Baia Mare, jud. Maramureș. A urmat cursurile liceului cu Program Sportiv din Baia Mare (1992-1996). Absolvent al Facultății de Științe Umane – Universitatea Alabama (2006). Antrenor de natație, absolvent al Școlii Naționale de Antrenori (2000). Înotător de performanță. A învățat înotul la vârsta de 6 ani, sub îndrumarea antrenorului Ladislau Nagy, cu care s-a pregătit timp de 4 ani la CSM Baia Mare, unde a activat în perioada 1984-1997. Pe parcursul anilor, s-a mai pregătit cu antrenorii Francisc Iacob, Marian Slavic, Dorel Pricop, Geta Bachner, Andreea Komaroni, Enikö Palencsar. Începând din 1989, până

în 1997, s-a pregătit cu antrenorul Ioan Bachner, cel care a avut o contribuție semnificativă la formarea sa ca sportiv de performanță. La CS *Dinamo* s-a pregătit cu antrenorul Mugur Tomescu (1997-2000). În perioada cât a urmat cursurile la Universitatea din Alabama, s-a pregătit cu Don Wagner (2001-2003), iar din 2003 cu Sonya Porter. În acela și timp, pentru perioadele cât se afla în țară, a fost legitimate la CSM Pitești (2001-2006) și CSM Brașov (2006-2007) avându-l ca antrenor pe Petre Deac. Multiplu campion și record național , care și-a înscris în palmares circa 30 de titluri naționale la juniori și 80 la seniori, precum și 35 de recorduri naționale. În 2002 și 2003, a câștigat Campionatele Universitare Americane și cele ale Conferinței de Sud Est. Component al loturilor olimpice și naționale , în perioada 1999-2008, a participat la 3 ediții ale JO, 7CM și 10 CE, fiind specializat în probele de fluture. Cel mai bun rezultat al său la JO l-a realizat în 2004 (Atena), unde s-a clasat pe locul al V-lea, la 200m fluture, cu un nou record național. Rezultatele sale la CE: 1999 (Istanbul) – locul V cu ștafeta 4x200m liber și VI la 200m fluture; 2000 (Helsinki) – medalie de bronz (200m fluture), locul IV (100m fluture) și V la 4x200m liber; 2002 (Berlin) – locul IV (200m fluture); 2003 (Dublin) – locul V (200m fluture) în bazin scurt; 2004 (Viena) – 2 medalii de bronz (100 și 200m fluture) în bazin scurt; 2004 (Madrid) – medalie de argint (200m fluture); 2005 (Trieste) – locul VII (100m fluture) în bazin scurt; 2006 (Helsinki) – locurile VI (100m fluture) și VIII (200m fluture) în bazin scurt; 2006 (Budapesta) – locul IV (200m fluture) și VI cu ștafeta (4x100m mixt); 2008 (Eindhoven) – locul VI (200m fluture). Rezultate obținute la CM: 2000 (Atena) – locurile VI și VIII în bazin scurt; 2001 (Fukuoka) – locul IX (200m fluture); 2002 (Moscova) – medalie de bronz (200m fluture), în bazin scurt; 2003 (Barcelona) – locurile X la cele două probe; 2004 (Indianapolis) – medalie de argint (200m fluture), în bazin scurt; 2007 (Melbourne) – locul VIII (4x100m mixt); 2008 - (Manchester) - locul VI (200m fluture), în bazin scurt. Din 2006, a activat ca antrenor secund de înot la Universitatea din Alabama. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului.

GHERMAN, OVIDIU-DANTE (1915-1941) n. în Pistyan (Cehoslovacia), fiul avocatului dr. Dante Gherman din Arad. Se remarcă încă de pe timpul când era elev, luându-și bacalaureatul, cu mențiunea excepțional. Tot din acestă perioadă, desfășoară și alte activități cu caracter social-cultural, fiind ales ca președinte al diferitelor asociații școlare, calitate în care prezintă și o serie de expuneri publice. Începând din 1932, urmează cursurile Facultății de Drept din București, absolvind cu rezultate deosebite studiile juridice și examenul de doctorat. Activează cu success în calitate de avocat, iar apoi la Judecătoria mixtă din Brad, unde se face remarcat și propus pentru magistratura din București. Concomitent cu studiile universitare, s-a dovedit și un valoros sportiv, practicând înotul de performanță. Deși a avut o carieră sportivă scurtă, și-a înscris numele în istoria natației românești prin câteva performanțe și recorduri naționale realizate în cadrul CN de natație, astfel: 1933, reprezentând *TCR* se clasează pe locul I la 200m bras (înot pe piept) – junior și pe locul II la 100m bras – seniori; 1934 – locul I la 100m bras 1':23",6, nou Record Național (*TCR*); 1935 – reprezentând CFR-ul –devine vicecampion național la 100 și 200m bras; 1936 – locul I la 100m bras 1':21",1 – nou Record Național. La 1 ianuarie 1937, Dante Gherman figura pe lista recordurilor regiunii București la: 100m bras DG-CFR - 1':21",1 – realizat la 16/08/1936 la Eforie – bazin 50m; 200m bras DG-CFR 3'.05".6 realizat la 10/08/1935 bazin Lido - 25m. Trimis pe front, își găsește sfârșitul în timpul unei misiuni, în anul 1941, fiind înmormântat la Arad. În semn de recunoaștere pentru realizările și contribuția sa la dezvoltarea natației, bazinul Kiseleff, unde în 1933 cucerea titlul de campion național, s-a numit *Dante Gherman*. Prin Decizia UFSR, din 30 noiembrie 1938, Dante Gherman a fost citat pe Ordinea de zi a UFSR. În 1940, i s-a acordat Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a. În memoria sa, a fost organizată Cupa Locotenent erou "Dante Gherman".

GHERMAN OVIDIUS (1931) n. în Zlatna, jud. Alba. Bacalaureat, tehnician, proiectant de maşini unelte. Înotător de performanţă, fiind un exemplu de longevitate prin rezultatele deosebite obţinute la competiţiile internaţionale oficiale ale veteranilor. A început să practice înotul, la Cluj, la vârsta de 15 ani, sub îndrumarea antrenorului Francisc Leitesdorfer. A activat la *BEAC* (1945-1946), *Metalul* Cluj (1947-1951), *CCA* (1951-1954), *Locomotiva* (Metalul) Cluj (1954-1963), cluburi la care s-a pregătit cu antrenorii: Iosif Györffy, Ioan Meszaroş, Ladislau Aranyossy, Adalbert Iordaky şi Iohan Frâncu. A cucerit 4 titluri de campion naţional de înot, la juniori şi 2 la seniori. În 1952, la CN de la Sibiu, a devenit campion naţional cu ştafeta 4x200m liber a *CCA* (O. Gherman, D. Covaliuc, Z. Hoszpodar şi I. Novac). S-a clasat de mai multe ori pe locurile II şi III la CN de seniori. A stabilit 3 recorduri naţionale de înot, la juniori. A jucat şi polo pe apă, clasându-se, în 1950, pe locul II, în divizia naţională de seniori. Timp de 6 ani a fost selecţionat în loturile naţionale de seniori, participând la diferite concursuri internaţionale. A obţinut performanţe remarcabile în competiţiile internaţionale oficiale, ale veteranilor: campion european, la 100m spate, în 2001 (Spania); vicecampion european la 100m spate, în 2003 (Franţa); medaliat cu bronz la CM din 2004 (Italia), la aceeaşi probă; medaliat cu argint la 100m spate şi cu bronz la 50m spate, la CE din 2005 (Suedia). În 1961, a absolvit cursul de antrenori de natație, aducându-şi contribuţia la iniţierea copiilor în tainele înotului.

GOTHE, MIHAI (1939 - 2005), n. în Ploieşti. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al IEFS, specializarea natație, promoţia 1970, profesor gradul I. În anii 1954-1964 a activat ca jucător de baschet în diviziile A şi B, la CS *Petrolul* din Ploieşti. Profesor-antrenor la: SSE (1970-1980); Şcoala gen. nr. 25 cu profil de înot, unde a îndeplinit şi funcţia de director (1980-1982); CSŞ *C.D. Gherea* şi CS *Petrolul* (1982-1990). Sportivii pe care i-a selecţionat şi pregătit au obţinut rezultate remarcabile: peste 100 de titluri de campioni şi peste 200 de recorduri naţionale (copii, juniori şi seniori), 15 juniori şi 10 seniori promovaţi în loturile reprezentative; 80 de locuri I în competiţii internaţionale; 34 de medalii balcanice; 8 medalii la CE de juniori şi seniori; 7 recorduri mondiale şi 4 europene. Sportivele cu rezultate deosebite: Tamara Costache şi Livia Copariu (performanţe în premieră pentru natația românească). Tamara Costache, maestră emerită a sportului, a cucerit primul titlu de campioană mondială în 1986, la proba de 50 m liber, a stabilit 1 record mondial şi 4 europene, a câştigat primele medalii de aur la CE de junioare din 1985 şi la CE de senioare din 1987. Livia Copariu a stabilit 3 recorduri mondiale în bazin de 25 m şi a cucerit medalia de aur la CE de junioare din 1988, o medalie de argint şi 3 de bronz în 1987. Iulia Mateescu a cucerit 3 medalii de bronz la CE de junioare din 1984. În anii 1982-1989 M. G. a fost antrenorul loturilor naţionale de junioare şi senioare. În anul 1990 a fost angajat antrenor federal al FR de Natație. Între 1996-1999 a activat ca antrenor al echipei naţionale şi olimpice de înot din Malta. Sportivii pe care i-a pregătit au stabilit peste 230 de noi recorduri naţionale ale acestei ţări, la juniori şi seniori. Antrenor Emerit la înot din 1986. Pentru rezultatele obţinute, în anul 2000, i s-a conferit Medalia naţională *Serviciul Credincios* clasa I.

GRIGORIȚĂ, (CALIGARI) FULVIA (*LUŞCA*) (1923-2010) n. în Constanţa. Studii liceale. Ca studentă, a frecventat parţial cursurile Facultăţii de Drept (3 ani) şi ale ANEF (2 ani). A îndeplinit funcţia de funcţionară în diferite instituţii din Bucureşti. A fost o polisportivă, practicând în paralel cu înotul – sportul ei îndrăgit, baschetul, voleiul (legitimata la *Start Club* printre coechipiere aflându-se Rodica Sădeanu, Livia

Thomas, Ioana Odobescu, Despina Mavrocordat), tenisul şi patinajul. A participat în competiţiile universitare de schi ale ANEF. A practicat bobul concurând la Sinaia, împreună cu surorile Assan şi Simina Caracaş. A luat parte la concursurile de vele, în 1947 clasându-se pe locul al IV-lea la Regata de yole olimpice, reprezentând Yacht Club Bucureşti. A început să înoate la vârsta de 5 ani, la *LNR* Constanţa (1928-1936). La vârsta de 18 ani s-a stabilit în Bucureşti, reprezentând în competiţiile de înot următoarele unităţi sportive: *LNR* (antrenor Paul Stroescu); *Viforul Dacia* (îndrumători Ion Slăvescu şi Gheorghe Popescu-Zgrembus); *PMB* (Primăria Municipiului Bucureşti); *Cetatea lui Bucur*. S-a pregătit şi a participat la competiţiile organizate la Strandul *Obor*. La 13 ani se întrecea, la Constanţa, cu ceilalţi copii înotând *voinicește*. În 1938, a avut satisfacţia să întreacă o Olandeză, pe 50 m. La Bucureşti s-a impus ca cea mai *iute* înotătoare, cu un stil frumos, care a dominat probele de liber în prima jumătatea anilor ’40. Multiplă campioană a regiunii Muntenia în probele de 100, 400m liber, şi la ştafetă, probe în care va deveni şi campioană naţională în 1943, 1945 şi 1946. A deţinut numeroase recorduri naţionale şi ale regiunii Muntenia în aceleaşi probe fiind supranumită la vremea respectivă *zeiţa natației românești*. Componentă a selecţionatei Bucureştiului la diferite competiţii interregionale organizate la Timişoara şi Cluj. A făcut parte din lotul naţional feminin participant la prima ediţie a CB, organizate la Split în 1946, unde ţara noastră a ocupat locul al II-lea pe naţiuni, după valoroasa echipa a Jugoslaviei. S-a retras din activitatea competiţională în anul 1953. A fost căsătorită cu fostul rugbyst internaţional Alexandru Caligari. În anul 1979, s-a pensionat.

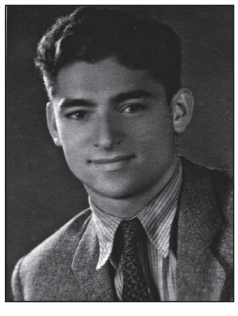

GROZA, TITU (1927-1952), n. în Târgu Mureş. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic din Bucureşti şi Leningrad. În anul 1949, aflându-se la Budapesta a urmat cursurile Facultăţii de Litere. Înotător de performanţă, unul dintre cei mai valoroşi sprinteri din România şi din Budapesta. A început să practice înotul la vârsta de 13 ani. A fost legitimat şi a participat în competiţii pentru *RATA* (1948) şi *Progresul* (1950-1951) din Târgu Mureş. În anul 1949, a fost legitimat la CS *Elöre* din Budapesta, perioadă în care s-a pregătit cu vestitul antrenor federal maghiar Bela Rajki. În 1952, a reprezentat în competiţii *CCA*. A început să se remarce la CN din 1948, desfăşurate la Ştrandul *Obor* din Bucureşti, unde a înotat în 3 probe individuale (100 şi 200m liber- locul al II-lea şi 100 m spate) şi în 2 probe de ştafetă (3x100 m mixt şi 4x200 m liber). Înregistrează mari progrese, în anul următor, când s-a pregătit şi a concurat la Budapesta unde a realizat mai multe recorduri naţionale. La CN din 1951 se clasează pe locurile I la 200, 400 şi 4x100 m liber şi pe locul al II - lea la 100 m. liber, iar la Campionatele interdepartamentale, din acelaşi an, pe locurile I la 100, 400 şi 1500m. liber şi la ştafeta 3 x100 m. mixt. În topul celor mai bune performanţe, s-a situat pe primul loc la 100, 200 şi 400 m. liber în 1950, la 100, 200, 400 şi 1500 m. liber în 1951 şi la 100 m. liber în 1952. Deţinătorul recordurilor naţionale: în probele de 100 şi 200 m. liber (1949); în probele de 100, 200, 300, 400, 500, 800, 1000 m. liber şi în ştafetele 4x100 şi 4x200 m. liber (1950); în probele de 100, 200, 400, 800 şi 1500 m. liber (1951). În anul 1952, realizează o performanţă în premieră, care va rămâne înscrisă pentru totdeauna în istoria natației românești, parcurgând 100m. liber sub un minut. Rezultatul său, 59,2 a fost înregistrat la 12 aprilie 1952, în bazinul *Floreasca* din Capitală. Pe plan internaţional, în puţinele competiţii la care participă în acea perioadă, cucereşte medalia de bronz, în 1949, în proba de 100 m. liber la JMU, iar în concursul internaţional de natație România-Polonia se clasează pe primul loc în probele de 100 şi 200 m. liber. În 1950, la concursul internaţional de la Praga, organizat cu ocazia Congresului UIS, ocupă locul IV în proba de 100 m. liber. Presa timpului a evidenţiat calităţile înotătorului Titu Groza, stilul său frumos şi eficient, precum şi rezultatele deosebite pe care le-a obţinut în perioada de început a afirmării natației românești.

HARASZTHY (MÜHSAM), MAGDALENA-ETELKA (1927), n. în Sighișoara. Contabilă, absolventă a unui curs comercial. Antrenoare de înot, absolventă a Școlii centrale de antrenori (1951). Înotătoare de performanță. Deși, încă din 1892, în Sighișoara a fost dat în folosință un bazin de înot, dotat cu un turn înalt de 7,5m, M. Haraszthy a fost prima înotătoare care a reprezentat orașul său natal, cu rezultate semnificative, la CN și unele competiții internaționale. Și-a început activitatea la 15 ani, la AS *Locomotiva* din Sighișoara. La CN din 1943, reprezentând Grupul Etnic German, contribuie la obținerea titlurilor naționale în probele de ștafetă 4x100m liber și 3x100m mixt. S-a mai remarcat la CN din 1948 (bazinul *Obor* București), unde câștigă titlul de campioană cu record național la 200m bras (3:30,0) și pe cel de vicecampioană la 100m bras (1:38,2), concurând pentru CS *Unit Rata* Tg. Mureș. În topul celor mai bune performanțe, în probele de bras, s-a situat pe locurile II și III în 1950, V și VII în 1951 și VIII-IX în 1952. În competițiile din anul 1952 a reprezentat AS *Spartac* Sighișoara. Pe plan internațional, a participat la CB și ale Europei Centrale din 1947 (Budapesta), CB din 1951 (Sofia) și la Concursul Internațional, organizat cu ocazia Congresului UIS din 1950 (Praga) – locul al VI-lea la 200m bras și locul al III-lea cu echipa a II-a de ștafetă 3x100m mixt. Pe parcursul anilor, s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor A. Ganga, A. Marinescu, I. Hociung și V. Daroczi. În perioada 1951-1958, a activat cu rezultate bune ca instructor-antrenor la centrele de inițiere pentru înot a copiilor și adulților, organizate de OSP, la Sighișoara. În anul 1953, s-a retras din activitatea competițională. Din 1983, s-a stabilit în Germania. Pentru rezultatele sale și contribuția la dezvoltarea natației, a fost distinsă cu diferite trofee, medalii și cu placheta *Merite sportive.*

HEITZ – FELIX – GÜNTER (LIXI), (1929-2008), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF din București, promoția 1968. Ofițer activ, eliberat din armată cu gradul de căpitan (1958). Antrenor de înot. A practicat înotul de performanță, specializat în probele de bras. A învățat înotul la vârsta de 6 ani, la bazinul deschis pe *Pășunea măcelarilor* unde avea acces gratuit, părinții săi fiind acționari asociați. FH a avut o contribuție deosebită ca sportiv, instructor, antrenor, profesor, formator a multor promoții de copii ca înotători, în Sibiu, Brăila și pe plan național. La vârsta de 13-14 ani s-a antrenat cu înotătorii și jucătorii de polo de la *U* Cluj, refugiat în Sibiu. În 1948, a fost legitimat la *Avântul Tineresc*, din Sibiu, de unde se transferă la CS *ILSA* Timișoara. În perioada 1951-1957, a activat la *CCA* București (antrenor Iohan Frâncu). Campion național de juniori (100 și 200m bras). La seniori, a obținut 8 titluri de campion național, în probele de 100m bras (1952, 1954) și 200m bras (1950, 1952, 1954, 1955, 1956), 2 titluri la ștafete (1952 și 1954) și 2 în clasamentul pe echipe (1954). A realizat, în perioada 1949-1955, un număr de 15 recorduri naționale. Începând din 1950 până în 1955, s-a situat de 4 ori pe locul I și de 5 ori pe locul al II-lea, în topul celor mai bune performanțe naționale, la 100 și 200m bras. A reprezentat înotul românesc la 19 concursuri internaționale (1950-1955) clasându-se constant pe locurile I-II. În 1956, i s-a refuzat, pe considerente politice, participarea la JO de la Melbourne. În 1958, a activat în producție în București și în Sibiu, îndeplinind funcțiile de administrator la bazinul municipal, instructor și antrenor. În 1971, a fost angajat ca antrenor de înot, în Brăila, fiind solicitat să sprijine dezvoltarea acestei ramuri de sport. A conceput și a participat efectiv la realizarea unui complex sportiv de înot, în incinta LPS (bazin acoperit, bazin descoperit, cămin, cantină și condiții de studii școlare). A fost

șeful catedrei de natație la LPS Brăila unde, împreună cu ceilalți tehnicieni brăileni, a promovat sisteme și metode moderne de pregătire care au asigurat condițiile obținerii performanțelor de excepție de mai târziu. În 1978, a obținut gradul I didactic. Fiind considerat *părintele* înotului brăilean, la inițiativa profesorilor – antrenori Gabriela și Valeriu Stoicescu, în 2008, a fost instituit Trofeul *Felix Heitz*, acordat sportivului cu cel mai mare număr de puncte, realizate la CN pentru copii (11-13 ani). A fost un foarte bun gospodar și organizator, contribuind, de mai multe ori, la îmbunătățirea condițiilor de pregătire la bazinul din Sibiu, precum și la organizarea Universiadei din 1981 (București). Maestru al Sportului (1951). În ultimii ani, a locuit, în anumite perioade, în Germania, acolo unde a decedat în anul 2008.

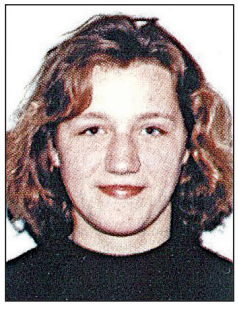

HEREA, CARMEN-FLORINA (1979), n. în Ploieşti. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă a ANEFS din Bucureşti. Legitimată la CS *Petrolul* din Ploieşti. S-a pregătit cu antrenorul emerit Dragoş Aldea. A câştigat 96 de titluri de campioană şi a stabilit 8 recorduri naţionale de juniori şi seniori. La CE de juniori din 1993 (Istanbul), a câştigat medalia de bronz la ştafeta de 4x100 m liber, iar la ediţia din 1994 (Pardubice), o medalie de aur (4x100 m liber), 2 medalii de argint (100 m liber şi 4x200 m liber) şi o medalie de bronz (200 m liber). La CE de seniori din 2000 (Helsinki) a înotat în seriile probei de ştafetă 4x200 m liber, contribuind la calificarea acesteia în finală, unde a cucerit medalia de aur, iar cu ştafeta 4x100 liber s-a clasat pe locul IV – un nou record naţional. Prima sa participare la JO, din 1996 (Atlanta), nu i-a adus rezultate semnificative, dar la ediţia din anul 2000 (Sydney) s-a calificat în finală, ştafeta de 4x200 m liber obţinând locul IV, iar cu ştafeta de 4x100 m liber a ocupat locul XII. Maestră a Sportului la înot (1994).

HOHOIU, MIRCEA (1953), n în Reşiţa. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al IEFS Bucureşti, promoţia 1980. Înotător de performanţă şi antrenor de natație. A învăţat înotul la vârsta de 5 ani. A activat la ŞSE (*CSŞ*) din Reşiţa, iar din 1969 la CS *Olimpia* din aceeaşi localitate. S-a pregătit cu antrenorul emerit Ioan Schuster. În perioada 1973-1976 a reprezentat la CSA *Steaua*, sub îndrumarea antrenorului emerit Gheorghe Demeca. Pe plan intern, s-a afirmat în probele de spate şi în ştafetele de mixt, cucerind 4 titluri de campion naţional de juniori (1967-1971) şi 10 titluri de seniori (1970-1975). S-a situat pe locul al V-lea în topul celor mai bune performanţe din toate timpurile, în proba de 200m spate (clasament întocmit până în anul 2004). A fost selecţionat în loturile naţionale însă a avut puţine participări peste hotare deoarece i s-a refuzat acordarea vizei. S-a aflat la CE de juniori, de la Linköping (Suedia), în 1967 unde s-a clasat pe locul al VII-lea la 100m spate. Campion balcanic în 1971 cu ştafeta 4x100m mixt. Din 1976, şi-a continuat activitatea ca antrenor, în Reşiţa, la început la grupele de învăţare a înotului, iar apoi la grupele de performanţă. A contribuit la formarea unor înotători valoroşi care s-au afirmat pe plan intern şi internaţional. A fost arbitru de înot. În 1988, s-a stabilit în Germania, unde şi-a continuat activitatea ca antrenor de înot, la EOSC din Offenbach (1988-2007), iar apoi la SC Wiesbaden (din 2007). A pregătit numeroşi înotători valoroşi, multipli campioni naţionali ai Germaniei, 17 dintre aceştia fiind promovaţi în loturile reprezentative ale acestei ţări. Printre înotătorii pe care i-a pregătit s-a aflat şi renumitul sportiv Michael Gross, medaliat cu aur, argint şi bronz la CM din 1991. Maestru al Sportului (1970).

HOSZPODAR, ZOLTAN – vezi **FR de Polo**

IAMANDI, ŞTEFAN (1946), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al IEFS din Bucureşti, specializarea natație, promoţia 1972. Profesor antrenor la Casa Pionierilor (1975-1977), instructor sportiv la CMEFS Bucureşti, din 1984 a îndeplinit funcţia de preşedinte al sectorului I. În 1986 a fost promovat secretar general adjunct al FR Natație, până la 1 noiembrie 2000, când a fost numit secretar general al FR de Natație şi Pentatlon Modern. În cei peste 16 ani de activitate în federație, a fost implicat direct în rezolvarea problemelor organizatorice şi materiale, precum şi în cele de dezvoltare şi afirmare a înotului, săriturilor în apă, iar din 1998 şi a pentatlonului modern (care a fost preluat în structura federației). În această perioadă a răspuns nemijlocit de toată problematica săriturilor în apă. Alături de activul federației, a contribuit la sprijinirea activității secțiilor de natație, loturilor naționale, sportivilor şi antrenorilor pentru realizarea performanţelor internaționale. Între anii 1986-1999 s-au obținut: 2 medalii la JO; o medalie de aur, una de argint şi 2 de bronz la CM; 29 de medalii la CE de seniori (4 de aur, 14 de argint şi 11 de bronz) şi 78 de medalii la CE de juniori (22 de aur, 24 de argint şi 32 de bronz). Anul 2000 a fost unul remarcabil pentru înotul românesc: 3 medalii de aur şi una de argint la CE de juniori; 3 medalii de aur, 6 de argint şi 5 de bronz la CE de seniori; 9 finalişti la JO de la Sydney (2000), care au cucerit 2 medalii de aur şi un record olimpic (în premieră), o medalie de argint, o medalie de bronz, câte un loc IV, V şi VI. La sărituri în apă, juniorii au obținut între anii 1987-2000: o medalie de aur, 2 de argint şi una de bronz la CM; 24 de medalii (6 de aur, 8 de argint, 10 de bronz) la CE. La CE din 2000, la pentatlon modern s-au obținut în premieră, la proba individuală, o medalie de argint şi una de bronz, iar la CM o medalie de bronz. Între 2001- 2009 au mai fost obținute: 11 medalii (1-3-7) la CM seniori; 22 (1-5-16) la CE seniori; 10 (1-4-5) la CE de juniori; 1 de aur şi 2 argint la CM de tineret; la JO 2004 o medalie de aur şi o medalie de bronz A participat direct la elaborarea strategiilor naţionale şi a programelor de dezvoltare a ramurilor natației, precum şi a regulamentelor şi anuarelor federației. Pentru activitatea desfăşurată, i-a fost conferită în anul 2000, Medalia Naţională *Serviciul Credincios* clasa a III-a şi Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a din 2004.

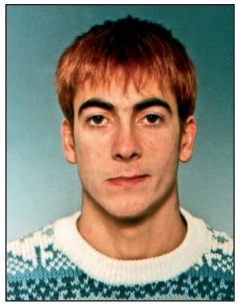

IOANOVICI, ALEXANDRU (1974), n. în Ploieşti. Legitimat la Clubul *Dinamo* Bucureşti. Multiplu campion şi recordman naţional. Component al ştafetei de 4x100 m liber, a realizat cea mai bună performanță – medalia de bronz – la CM din 1995 (Rio de Janeiro), prima medalie românească la o probă masculină, obținută într-un CM. Finalist la aceeaşi probă, la CE din 1995 (Viena) şi locul X la JO din 1996 (Atlanta), ambele cu noi recorduri naţionale. Maestru al Sportului la înot.

IONESCU, DAN (1936-2009), n. în Constanţa. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al ICF din Bucureşti, promoţia 1958, profesor gr. I (1980). A activat la LNR, *Constructor*ul, CFR *Griviţa Roşie* şi CCA din Bucureşti. A obținut 4 titluri de campion naţional la pentatlon modern şi 3 la scrimă. În anii 1957-1964 a fost selecţionat în lotul de pentatlon modern. A câştigat competiţiile internaţionale de pentatlon de la Varşovia, Sofia şi Halle şi s-a clasat pe locurile II şi III la concursurile de la Budapesta şi Praga. La CM de pentatlon modern (1957) a obținut locul XX, iar la ediția din 1963, locul XII. A activat ca antrenor de înot la Clubul *Steaua*, CS Şcolar nr. 1, iar la liceul Emil Racoviță a îndeplinit funcţia de şef de catedră (1967-1984). Alături de ceilalţi tehnicieni, a contribuit la pregătirea unor sportivi care au cucerit peste 120 titluri de campioni

naţionali şi au stabilit peste 80 de recorduri naţionale. A promovat 20 de juniori şi 18 seniori în loturile naţionale. În anii 1970-1975 a pregătit sportivii din lotul naţional de juniori, în 1975-1984 pe cei din lotul naţional de seniori. Mulţi dintre sportivii săi au obţinut titlurile de campioni balcanici, la seniori şi juniori, şi medalii la diferite concursuri internaţionale (Octavian Resler, Adrian Horvath, Horia Lucaciu, Mihai Mandache, Marian Slavic). Unii dintre componenţii loturilor naţionale au obţinut rezultate deosebite la CE, Cupa Europei şi JMU. În 1984, a fost numit antrenor federal la FR de Natație, iar din 1990 până la 1 noiembrie 2000 a îndeplinit funcţia de secretar general. În anii 1984-1999, a contribuit la realizarea următoarelor rezultate în competiţiile internaţionale oficiale: 2 medalii la JO; 3 medalii la CM (una de aur); 29 medalii la CE de seniori (4 de aur); 79 de medalii la CE de juniori (23 de aur). În anul 2000 înotătorii au obţinut performanţe deosebite: 2 medalii de aur şi una de argint la CE de juniori de la Dunkerque; 3 medalii de aur, 6 de argint şi 5 de bronz la CE de seniori de la Helsinki; 9 finalişti la întrecerile de înot la JO Sydney – (2000), 2 medalii de aur – un nou record olimpic, o medalie de argint şi o medalie de bronz. Tot în premieră, pentatlonişti au obţinut în probele individuale o medalie de bronz la CM. Maestru al Sportului la pentatlon modern (1958) şi la scrimă (1961). Antrenor Emerit la înot (1995). I-a fost decernat Ordinul *Meritul Sportiv*. Pentru activitatea desfăşurată în anul 2000, i s-a conferit Ordinul Naţional *Pentru Merit* în grad de Cavaler.

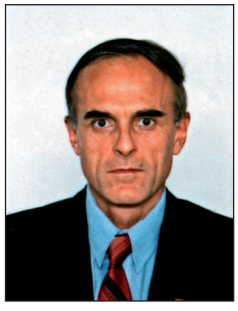

IONESCU, ION (1949), n. în com. Dorobanţi, jud. Călăraşi. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al IEFS din Bucureşti. Profesor cu gradul I didactic. A fost încadrat la CSŞ *Brăila* (Liceul cu Program Sportiv) – şef de catedră. Antrenor coordonator la Centrul olimpic de pregătire a înotătorilor. Din 1977, sportivii săi au obţinut numeroase titluri de campioni şi recorduri naţionale, la toate categoriile de vârstă (copii, juniori mici şi mari, seniori). Unii dintre sportivi au devenit maeştri ai sportului, iar Camelia Potec, maestră emerită a sportului. A promovat în loturile naţionale peste 25 de sportivi, care au câştigat peste 10 titluri balcanice şi numeroase medalii la diferite concursuri internaţionale (Laura Sachelarie, Alexandrina Croitoru, George Ştirbei, Carmen Roşioru, Camelia Potec). Din 1982 a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naţionale de juniori şi seniori, iar din 1996 a fost promovat la lotul olimpic. Dintre sportivii pe care i-a pregătit, s-au remarcat în mod deosebit: Alexandrina Croitoru – medaliată cu argint şi bronz la CE (j) din 1987; Camelia Potec – 4 medalii de aur la *Zilele Olimpice* (1995 şi 1997), 3 medalii de bronz la CE (j) (1996), 3 medalii de aur la CE (j) (1997) şi 3 medalii de aur la CE (j) (1998), o medalie de bronz la CE de seniori (1997), 2 medalii de aur şi una de bronz la CE de seniori din 1999 (Istanbul). La ediţia din anul 2000 a CE (Helsinki), sportiva Camelia Potec a cucerit medalia de aur la ştafeta 4x200 m liber (8'03''17) şi 3 medalii de bronz la 200 şi 400 m liber şi cu ştafeta 4x100 m mixt, la JO de la Sydney – (2000), Camelia Potec a contribuit la clasarea pe locul IV a ştafetei de 4x200 m liber şi s-a clasat pe locul VII la 200 m liber. A făcut parte din colectivele de specialişti ale Centrului de Cercetări pentru Problemele Sportului (CCPS) din Bucureşti, care au elaborat o serie de lucrări privind selecţia şi pregătirea înotătorilor din loturile naţionale. Antrenor Emerit la înot (1993). În anul 2000 i s-a conferit Medalia Naţională *Pentru Merit* clasa a III-a.

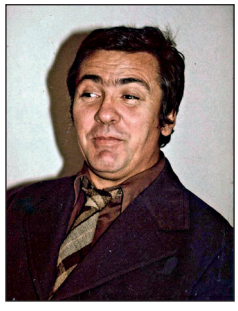

IONESCU ŞTEFAN (1937), n. în Mărăşeşti, jud. Vrancea. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al IEFS (1971). Subinginer, antrenor de înot şi polo, A început să practice înotul la vârsta de 12 ani, sub îndrumarea antrenorului Mihai Mitrofan. A fost legitimat la *CCA* ulterior CSA *Steaua* (1953-1962), avându-i ca antrenori la înot pe Gheorghe Marinel şi Johan Frâncu (Fischer), iar la polo pe

Francisc Krişan şi Adalbert Balint. În perioada 1962-1964, a jucat polo la *Universitatea* Cluj-Napoca (antrenor Aurel Ardeleanu). În cariera sa sportivă, a cucerit 20 de titluri de campion naţional de înot la juniori şi 30 de titluri la seniori şi a stabilit 10 noi recorduri naţionale, de înot, la juniori şi peste 25 de seniori (1955-1961). De asemenea, a fost de 3 ori campion naţional la juniori şi de 2 ori la seniori, cu echipa de polo a *CCA*. A fost unul din înotătorii de bază al echipelor naţionale înregistrând 3 selecţii în lotul de juniori şi 20 de selecţii în cel de seniori. A contribuit la câştigarea unor competiţii internaţionale, de înot, inter-ţări, a obţinut un titlu de vicecampion al Campionatelor Internaţionale ale Armatelor Prietene, locul III la Festivalul Mondial al Tineretului de la Moscova şi alte rezultate de prestigiu la diferite concursuri internaţionale. Pentru rezultatele obţinute a primit titlul de Maestru al Sportului (1959). După 1964 s-a dedicat muncii de antrenor activând la CSA *Steaua* până în 1967, la CS Şcolar *Triumf* (1967-1973) şi la Şc. Generală nr. 54, ulterior Liceul cu program de înot *Emil Racoviţă* unde a îndeplinit funcţia de şef de secţie şi director adjunct al liceului (1974-1997). În perioada 1975-1997, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naţionale de juniori şi seniori. A îndeplinit, o scurtă perioadă, funcţia de antrenor de înot în cadrul colectivului de tehnicieni care a pregătit lotul naţional de pentatlon modern. Cu sportivii la a căror pregătire a contribuit a reuşit să cucerească circa 400 de titluri de campioni şi să stabilească 100 de recorduri naţionale, la categoriile copii, juniori şi seniori. Printre sportivii la a căror pregătire a contribuit s-au aflat numeroşi maeştri ai sportului, componenţi ai loturilor naţionale, care s-au afirmat pe plan internaţional. Pe plan obştesc, a îndeplinit funcţia de preşedinte al Comisiei de Natație a municipiului Bucureşti şi a fost membru al Colegiului central al antrenorilor din cadrul Federaţiei Române de Natație. În decursul activităţii sale a primit numeroase medalii, diplome şi trofee. Maestru al Sportului (1959). Pentru contribuţia sa la dezvoltarea natației româneşti, în anul 2002, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

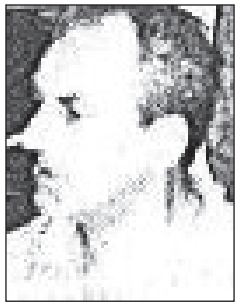

IONESCU, VASILE (1933), n. în Reșița. Înotător, jucător de polo, promotor al natației reșițene. S-a apropiat de tainele înotului la vârsta de 14 ani, beneficiind de îndrumările a doi reputați antrenori – soții Paula și Iosif Enăceanu care, în perioada 1947-1951, au activat în Reșița. A făcut parte din prima generație de înotători reșițeni care prin activitatea desfășurată și rezultatele lor au contribuit la impulsionarea dezvoltării acestui sport în această zonă. A activat la AS *Metalul* din Reșița. În 1950, la CN de la Cluj, se clasează pe loc I cu ștafeta 10x100m liber juniori, înscriind și un nou record național. Concomitent joacă polo în echipa de juniori a *AS Metalul*, clasându-se pe locul al III-lea la CN pentru această categorie de vârstă. În 1951, absolvă un curs obținând calificarea de instructor de înot. În 1954, câștigă cursa tradițională de înot *Cupa Bega*, organizată la Timișoara. După satisfacerea stagiului militar, în 1956 și-a reluat antrenamentele. În acest an, obține un frumos succes câștigând concursul popular de înot – *Spartachiada de vară a tineretului*. A făcut parte din echipa de polo a *AS Olimpia* cu care a participat la turneul de calificare pentru Divizia A și a susținut mai multe jocuri între care și cel din 1960 cu divizionara A Știința Cluj. A obținut rezultate bune și ca instructor la centrele de învățare a înotului (1962-1972). În perioada 1962-1973, în calitate de membru al comisiei județene de natație, a răspuns de activitatea corpului de arbitri, rezultatele obținute fiind apreciate atât pe plan local, cât și pe plan național. Din 1973, până în 1996, a condus activitatea Comisiei județene de natație, reușind să atragă și să pună în mișcare toate forțele capabile să contribuie la afirmarea înotului reșițean – sprijinul consistent al președintelui de onoare Mircea Popa, contribuția unor valoroși profesori și antrenori, activitatea deosebită a unui număr mare de părinți ai înotătorilor, implicarea organelor locale și naționale. Rezultatele nu au întârziat, înotul reșițean situându-se pe poziții fruntașe pe plan național și internațional – peste 100 de înotătoare și

peste 120 de înotători au participat în sistemul competițiilor naționale, un număr mare de înotători au luat parte la competițiile internaționale de juniori și seniori, unii dintre aceștia făcând parte din elita înotătorilor printre care: Brigitte Prass, Luminița Dobrescu, Carla Negrea, Gabriela Baka, Oliviu Băcuieți, Eugen Almer și alții. Toate acestea au fost posibile datorită unei organizări exemplare, devenită la timpul respectiv model și pentru alte centre din țară. Datorită acestui fapt, a fost posibil ca, în perioada 1984-1996, Reșița să găzduiască cu bune rezultate și activitatea Centrului Olimpic de înot în care s-au pregătit peste 20 de înotători din mai multe localități. VI ,rămâne în istoria natației reșițene pentru serviciile sale, în cei peste 50 de ani, dăruiți dezvoltării și afirmării acestei ramuri de sport. A fost distins cu diferite *Diplome de onoare* și de merit de către forurile locale și naționale. În 1977, a primit *Diploma de Onoare* a CNEFS.

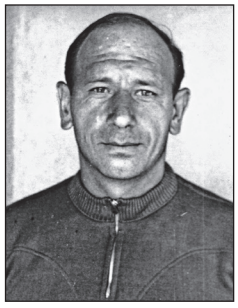

IORDAKY (IORDACHI), ADALBERT (1919-1995), n. în Cluj Napoca. Licenţiat în economie, absolvent al Facultăţii de Ştiinţe Economice, din Cluj Napoca. Înotător şi jucător de polo de performanţă, antrenor de natație. A practicat înotul din copilărie şi în mod deosebit în anii studenţiei. A concurat pentru Klubul Atletic Cluj (KAC), *Ferar*, *Metalu*l, Ştiinţa şi *Locomotiva* din Cluj Napoca. A participat la campionatele de înot ale regiunii Cluj şi la CN din 1948 pentru *Ferar* (locul al II-lea la 1500m. liber şi locul I la 4x200m. liber), la CN din 1952 (Ştiinţa)-locul al II-lea la 1500 m liber şi campionatele naţionale interasociaţii, din 1952- locul I la 1500 m liber şi la 4x200 m. liber şi locul al II-lea la 400m. liber. S-a situat în topul celor mai bune performanţe la 400 şi 1500m liber reprezentând *Metalul* (1950-1951), Ştiinţa (1952) şi *Locomotiva* (1954). A fost un specialist al curselor de mare fond, câştigând 4 titluri de campion naţional în cursa de mare fond Brăila-Galaţi, între 1949-1952. A jucat polo pe apă la *Ferar*, echipă clasată pe locul II (1946), la *BEAC*-locul II (1947), din nou la *Ferar* (1948-1949) şi la *Metalul*, locul II şi III (1950 şi 1951). A fost component al lotului naţional de polo pe apă, participând la 10 jocuri internaţionale oficiale, interţări, înscriind 5 goluri. A participat cu echipa de polo la JB din 1946 (Split), la JB şi ale Europei Centrale din 1947 (Budapesta) şi la JO din 1952 (Helsinki). Paralel cu activitatea de sportiv a activat şi ca antrenor de înot şi polo, începând din 1950, la *Metalul*, Ştiinţa şi *Locomotiva*. A contribuit la selecţia şi pregătirea mai multor promoţii de înotători şi jucători de polo. A participat direct la organizarea centrelor de învăţare a înotului pentru copii. Printre sportivii, pe care i-a pregătit şi s-au afirmat pe plan intern şi internaţional s-au aflat: Můller Geza, Erdelyi Zita, Morar Gavrilă, Toth Nicolae, Daroczi Ladislau, Csordaş Ildiko, Gherman Ovidius, Bogdan Zoltan, Erdelyi Nicolae, Csiky Alexandru, Banffy Eva, Boroş Enikö, Orosz Judith, Orosz Ecaterina şi alţii. A făcut parte din colectivul de tehnicieni care a pregătit loturile naţionale. A avut merite deosebite în construirea primului bazin acoperit de înot, de 25 m. la Cluj în anul 1954, de către CS *Locomotiva*. S-a remarcat în calitate de administrator şi antrenor coordonator, în cadrul acestui bazin. Pentru rezultatele sale şi contribuţia la dezvoltarea natației, a fost răsplătit cu numeroase diplome, medalii şi trofee sportive. Maestru al Sportului la polo (1952).

IORDAN, SANDA (1943), n. în Bucureşti. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă a ICF din Bucureşti, promoţia 1965. Legitimată la Clubul *Dinamo* Bucureşti. În anii 1958-1961 a câştigat 6 titluri de campioană naţională la probele de 100 şi 200 m bras. Componentă a lotului naţional, a contribuit la obţinerea unor victorii ale echipei naţionale feminine. La Jocurile Mondiale Universitare de la Sofia (1961), *cucereşte prima medalie de aur pentru înotul românesc, la proba de 200 m bras* (*2'59"6* – nou record naţional). În perioada 1966-1976 a

funcţionat ca antrenoare la Clubul *Dinamo*, unde a pregătit mai mulţi campioni naţionali şi componenţi ai loturilor naţionale. După 1990, s-a stabilit în Canada unde a activat ca profesoară de înot. Maestră a Sportului la înot (1961).

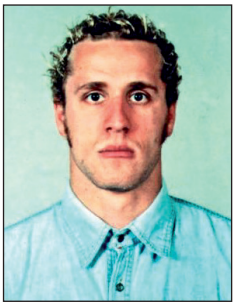

IVAN, NICOLAE (1975), n. în Constanţa. A început să practice înotul din 1983 la *Clubul pionierilor* şi *CS* Şcolar nr.1 din Constanţa, iar din 1992 la Liceul *Emil Racoviţă* şi Clubul *Steaua* din Bucureşti, sub îndrumarea antrenorului Nicolae Tat. Multiplu campion şi recordman naţional la copii, juniori şi seniori. Are în palmares 50 de titluri de CN, 5 participări la CE, 4 CM. Din 1989 a fost selecţionat în loturile naţionale. La CE din 1995 (Viena) – finalist la probele de 100 m liber (locul V) şi 4 x100 m liber (locul VII); 1997 (Sevilla) – locul VIII la 100 m liber şi IX la 50 m liber. În 1995, la CM de la Rio de Janeiro, desfăşurat în bazin scurt, a cucerit medalia de bronz la ştafeta 4x100 m liber (prima medalie obţinută la o probă masculină într-un CM) şi se clasează pe locul VI în finala probei de 100 m liber. Tot în 1995, la CM militar de la Roma câştigă medalia de aur la 100 m liber şi pe cea de bronz la 50 m liber. La CE din 1996 (Rostock), în bazin scurt, a cucerit medalia de bronz la 100 m liber. La JO din 1996 (Atlanta) a ocupat locul X la 4x100 m liber. Maestru al Sportului (1994) şi Maestru Emerit al Sportului (1997).

KELEMEN, ATTILA - vezi **FR Polo**

KETH (PRASS), BRIGITTE (1963), n. în Reşiţa. Medic stomatolog cu studii de specialitate absolvite în Germania. Înotătoare de performanţă, reprezentantă a înotului reşiţean. A fost legitimată la *CSŞ* Reşiţa, unde s-a pregătit cu antrenorul emerit Ioan Schuster. Primele performanţe le realizează în 1975, iar în 1976, la numai 13 ani se anunţa o mare speranţă a înotului românesc prin rezultatele obţinute la 200 m bras 2.50.08 (a doua performanţă românească din toate timpurile) şi 1.19.8 la 100 m bras (record naţional la categoria A), performanţe cu care s-a clasat pe locul al II-lea în topul celor mai buni sportivi ai judeţului Caraş-Severin. Înregistrează rezultate deosebite şi în anul 1977- dublă campioană balcanică (Antalya-Turcia) la junioare (100 m bras şi ştafetă) şi vicecampioană balcanică (200 m bras), 4 recorduri naţionale de junioare şi unul de senioare. Datorită unei hepatite recidivate întrerupe activitatea revenind după un an şi jumătate, în 1979 impunându-se la 100 şi 200 m bras la CN de juniori şi apoi la cele de seniori. Tot în 1979, devine vicecampioană balcanică la 100 şi 200 m bras şi la ştafetă 4x100m mixt. În acest an, deţinea 11 recorduri naţionale de senioare, junioare şi copii. Este declarată cea mai bună sportivă în topul jud. Caraş-Severin. În 1980, stabileşte noi recorduri naţionale la senioare, în probele de 100 şi 200 m. bras, precum şi la 50 m. bras, probă organizată în premieră la noi în ţară. Participă la JO de la Moscova (1980), unde nu se califică în finale, însă stabileşte două noi recorduri naţionale la 100 m. bras (1.15.10) şi 200 m. bras (2.39.90), contribuie la calificarea în finală a ştafetei de 4x100 m. mixt cu care se clasează pe locul al VII-lea. După JO, devine campioană naţională la 50, 100 şi 200 m. bras (cu noi recorduri naţionale şi balcanice) şi la 4x100 m. mixt. În 1980, era cea mai valoroasa înotătoare din ţară şi deţinea 7 recorduri naţionale. Realizează performanţe deosebite şi în anul 1981 (4 titluri de campioană naţională, 3 titluri de vicecampioană balcanică la Vraţa în Bulgaria, locul I la numeroase concursuri internaţionale) deţinând în continuare, cele mai bune performanţe la 100 şi 200 m. bras şi 6 recorduri naţionale. Tot în 1981, îşi aduce contribuţia la cucerirea medaliei de argint în proba de ştafetă 4x100 m. mixt la JMU de la Bucureşti. Se menţine în topul celor mai bune performanţe şi în anul 1982 (2 titluri de campioană naţională, 1 titlu de campioană şi două de vicecampioană balcanică), deţinătoare a 9 recorduri

naţionale la toate categoriile. În perioada 1980-1981 a lucrat ca antrenoare la grupele de iniţiere a copiilor. În 1978 a primit titlul de Maestră a Sportului, iar în 1978 a fost decorată cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a. După 1982, pe baza aprobării obţinute se stabileşte în RF Germană.

KÖNIG, FRANTZ (1938 - ?), n. în Reșița. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, specializarea natație, promoția 1970. A activat ca profesor la Școala Sportivă din Reșița, unde a obținut și gradul I didactic. Antrenor de înot categoria I. Pe parcursul anilor, a avut de suferit datorită unor restricții și măsuri cu caracter politic. Tatăl său fost deportat, în 1945, la muncă în URSS, reîntorcându-se din RDG în 1957. În 1950, a fost exclus din UTC. Accesul său la învățământul superior și Școala de antrenori a fost mereu restricționat. Perseverent și muncitor a reușit să depășească unele dintre aceste opreliști. Provenit dintr-o familie atașată sportului, a practicat mai multe sporturi, însă cele care s-au soldat cu performanțe au fost tenisul de masă (participant în divizia națională 1956-1958) și mai ales înotul de care s-a atașat ca sportiv, instructor, antrenor și profesor. A învățat înotul pe canalul Bârzava, în 1951, cu ajutorul prietenilor. Tot în această perioadă, obține și prima Diplomă, fiind câștigătorul probei de 50m liber copii de 13 ani, la un concurs între Lugoj și Reșița. O performanță notabilă în activitatea sa o reprezintă clasarea pe locul I, cu un nou record național în proba de ștafetă 10x100m liber juniori în 1956. Datorită unor accidentări și îmbolnăviri, nu și-a putut continua activitatea ca înotător. În perioada 1956-1962, a activat ca instructor la Centrele de învățare a înotului. Din 1962, a fost încadrat cu 6 ore pe săptămână, ca antrenor la Școala Sportivă, unde după primirea licenței în 1970, a funcționat ca profesor. Timp de 20 de ani, a lucrat împreună cu antrenorul emerit Ioan Schuster, în diferitele formule organizatorice și cu începători și cu avansați. În toate situațiile, și-a adus consistent și conștiincios contribuția la afirmarea înotătorilor la numeroase competiții interne și internaționale. Acest fapt trebuie apreciat și mai mult cu cât o lungă perioadă FK a lucrat și în producție ca lăcătuș. A însoțit înotătorii la numeroase competiții interne și internaționale. A avut calificarea de arbitru de înot oficiind la competițiile organizate pe plan local și național. La cererea sa, începând cu 1 septembrie 1976, prof. Franz Konig s-a transferat la Liceul metalurgic, după declarațiile sale „ …. cu amărăciune în suflet, dar fără regret …”. O importantă realizare a sa o reprezintă realizarea și publicarea celor două volume întitulate ”*Cronica înotului sportiv reșițean* (1924-1984; 1985-2004) – o valoroasă monografie cuprinzând date și informații privind apariția, evoluția și afirmarea înotului reșițean pe plan intern și internațional. În acest cadru, sunt de remarcat aprecierile autorului privind contribuția sportivilor, instructorilor, antrenorilor, profesorilor, arbitrilor, structurilor organizatorice locale și centrale, părinților, sportivilor, a tuturor celor care au constituit marea familie a înotului de pe meleagurile cărășene. În anul 1977, a primit Distincția „ Merite în activitatea sportivă” din partea CNEFS. S-a stabilit în Germania unde și-a continuat activitatea.

KRANTZ, TEODOR (*TEO*) – vezi **Federația Română de Rugby**

KRAUSHAAR (REISER), MARGARETA (1929), n. în Ortişoara , jud. Timiş. Profesoară de matematică şi fizică, absolventă a Facultăţii de Matematică – Fizică, din Timişoara. A început să practice înotul la vârsta de 17 ani, sub îndrumarea lui Titus Groza. Înotătoare de performanţă, componentă a uneia dintre cele mai puternice secţii de natataiei ILSA din Timişoara. A activat şi a concurat pentru ILSA - ulterior Flamura Roşie (antrenor Gavrilă Tőrők), CS *Progresul* (antrenor Enric Bader) şi pentru CS

Ştiinţa, toate din Timişoara. Specialistă în probele de spate şi de ştafetă, care s-a afirmat în perioada 1949-1954. A cucerit 8 titluri de campioană naţională la 100m. spate, 4x100m.liber şi 3x100 m mixt şi s-a clasat de mai multe ori pe locurile II şi III la CN reprezentând ILSA (ulterior Flamura Roşie) în 1949-1953, iar în 1952 şi 1954 la Campionatele interdepartamentale AS *Progresul*. Titulara recordurilor naţionale în probele de 200 şi 400m. spate (1949), în probele de 100m. spate şi 3x100m. mixt-echipă naţională, 3x100m mixt şi 4x100m. liber cu echipa ILSA (1950) şi 4x100m. mixt-echipă naţională (1953). S-a situat permanent în topul celor mai bune cinci performanţe. În aceeaşi perioadă, a fost selecţionată în loturile naţionale de seniori, reprezentând ţara noastră în diferite competiţii internaţionale, contribuind la câştigarea acestora, între care şi România - Bulgaria (1949) şi România –Polonia (1950). S-a mai remarcat şi la concursul internaţional, organizat în 1950, cu ocazia Congresului UIS (locul II la 100m spate), la Concursul Internaţional UIS, din 1952 (locul II la 100m spate) şi la întâlnirea internaţională Bulgaria-România din 1954 (locul II la 100m. spate). La loturile naţionale s-a pregătit cu antrenorii: A Iordaky, E. Freund, J. Frâncu, N. Dumitrescu, B. Rajki. În 1972, s-a stabilit în Germania unde a activat ca profesoară. Pentru rezultatele obţinute şi contribuţia sa la afirmarea înotului, a primit medalii, plachete trofee sportive şi diploma *Merite Sportive* (1948).

LĂCUSTĂ, LARISA (1979), n. în Piteşti. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolventă a *FEFS* din cadrul Universităţii Bacău, specializarea înot, promoţia 2002. Absolventă a programului de masterat, specializarea activităţilor recreative şi de timp liber, Universitatea Bacău (2004-2006). Legitimată la *CSM* Piteşti (1991 -2003) şi antrenată de Gica Deac şi la *CSM* Bacău (2003-2007.) Multiplă campioană naţională la juniori şi peste 20 titluri de campioană naţională la seniori (la CN 2006 aur la 200 m bras, argint la 50 m bras şi bronz la 100 m bras, iar la ediţia din 2007 locul I la toate cele trei probe.). Multiplă campioană balcanică, (medaliată cu aur, argint şi bronz la CB din 1993 Bulgaria – Sandanski); medaliată cu aur 1996 (Belgrad – Serbia). Medaliată la numeroase concursuri internaţionale. Debutează la CE de juniori din 1994 (Pardubice - Cehia), unde a obţinut medalia de aur cu ştafeta 4 x100 m liber şi de argint la 4x200 m liber. Participă la CE din 1997 (Sevilla) unde a ocupat locurile XI cu ştafeta 4x100 m mixt şi XII la proba 200 m bras. CE 2004 (Madrid) – medalie de bronz cu ştafeta 4x200 m liber. La CM de la Göteborg (1997), desfăşurat în bazin scurt, a cucerit medalia de argint la proba 200 m bras. În anul 2007 a participat la CM (Melbourne) – la probele de 200 m mixt şi 4x200 m liber, fără a accede în fazele superioare. Particpantă la JO 1996 – (Atlanta) şi 2004 (Atena)- locul al XI-lea la ştafeta 4x200 m liber. Medaliată cu aur, argint şi bronz la concursurile din cadrul Cupei Mondiale din 1995 şi 1996. *Cetăţean de Onoare* al Municipiului Piteşti 1998. Concomitent cu activitatea sa ca sportivă a mai desfăşurat şi alte activităţi printre care: stagii de pregătire CAEN Club – Franţa (1996-1998) şi MULHOUSE OLYMPIC NATATION – Franţa (1998-2007); preşedinte şi antrenor coordonator la Sport Club *ENERGIC LL* din Piteşti (din 2004) şi altele. Distincţii: *Diploma de Onoare* a localităţii Lyon 1999; titlul *Fiica Argeşului* (2007); *Diploma de Excelenţă* a Universităţii *Vasile Alecsandri* Bacău (2009). Maestră a Sportului (1995). Maestră Emerită a Sportului (1997). Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

LĂPTOIU, AVRAM (1928), n. în com. Buda, jud. Buzău. Absolvent al Facultăţii de Istorie şi Filozofie din Iaşi (1965) şi al Facultăţii de Drept din Bucureşti (1975). Vicepreşedinte al UCFS (1962-1967), preşedinte al FR de Natație (1962-1967 şi 1978-

1992). Ca vicepreşedinte, responsabil cu problemele economice şi membru al conducerii UCFS, a contribuit la îmbogăţirea patrimoniului sportiv cu noi obiective, printre care: bazele sportive, căminul şi cantina de la Complexul Naţional; modernizarea complexelor sportive *Snagov* şi *Tineretului* din Capitală; realizarea bazei sportive de la Piatra Arsă; bazinele de înot din Brăila, Reşiţa, Sibiu, Braşov; sălile de sport din Oneşti, Bacău, Constanţa, Cluj, Hunedoara, Botoşani, Iaşi ș.a., realizate cu efortul organelor locale. A fost director adjunct şi director al Administraţiei de Stat loto-pronosport (1967-1990). În această calitate şi ca membru în organele de conducere ale mişcării sportive, a continuat să sprijine sportul organizând competiţii, acordând trofee şi premiind sportivii, sponsorizând acţiunile federaţiilor de box, natație, atletism, gimnastică, ciclism, lupte, handbal, tenis de masă, patinaj. Ca preşedinte al FR de Natație, a participat la aplicarea unor măsuri organizatorice şi tehnice pentru dezvoltarea şi afirmarea ramurilor natației. A contribuit, împreună cu colectivul federației, la obținerea unor performanțe de prestigiu la JO, CM, CE şi JMU (unele fiind în premieră). A fost membru COR din 1982. Pentru activitatea sa a fost răsplătit cu numeroase diplome de onoare, ordine şi medalii.

LOVAȘ, PETER (1934-2001) n. în Timișoara. Antrenor de natație. Înotător de performanță cu participări la CN de juniori și seniori, specializat în probele de bras și fluture. A activat la ILSA (Flamura Roșie) din Timișoara, cu o scurtă perioadă în intervalul 1954-1955, la CCA. S-a remarcat la vârsta de 16 ani, la CN de juniori din 1950, când câștigă titlurile de campion la 100m fluture și cu ștafeta 3x100m mixt, legitimat la ILSA. În topul celor mai bune performanțe ale anului 1950 ocupă următoarele poziții: III la 100m bras juniori; IV-V la 200m bras seniori și I la 200m bras juniori; III la 200m fluture seniori; II la 100 m fluture juniori. Tot în 1950, deține două recorduri naționale la 200m fluture juniori și la ștafeta 4x50m fluture juniori. Din 1951, sub denumirea de Flacăra Roșie, mai obține locul II la CN de seniori în proba de 200m fluture, iar în 1952 locul I la 200m bras la CN de juniori, locul I la 100m fluture juniori, la interasociații și locul II la 200m fluture la CN de seniori. În continuare, participările sale în competiții nu se soldează cu rezultate deosebite. După 1955, se întoarce în Timișoara dedicându-se muncii de antrenor, reușind să ducă mai departe tradițiile Timișoarei. A selecționat și pregătit numeroase promoții de înotători care s-au afirmat la CN, iar unii dintre aceștia și pe plan internațional. Unul dintre cei mai reprezentativi elevi ai săi a fost Costa Vasile – multiplu campion și recordman național, participant la CE și la JO din 1968 (Mexic). Acesta a realizat un record național care a rezistat 18 ani (din 1968 până în 1986). În 1970, rămâne în Austria, însă se stabilește la Freiburg în Germania. Aici își va continua cariera de antrenor timp de peste 30 de ani, obținând rezultate apreciate de forurile locale. Tot aici, își găsește sfârșitul în anul 2001.

LUNG (ZAHARIA), NOEMI–ILDIKO (1968), n. în Baia Mare. Înotătoare de performanţă. După 1990, a primit o bursă în SUA, unde a continuat să se pregătească ca înotătoare. A absolvit Facultatea de Management din Miami, în 1995. A făcut parte din echipa Colegiului - Florida Atlantic University. A învăţat înotul şi s-a perfecţionat la Clubul *Sportiv Municipal Şcolar* din Baia Mare sub conducerea antrenorului emerit Gh. Demeca. A câştigat peste 20 de titluri de campioană şi a stabilit numeroase recorduri naţionale, în special la probele de 200 şi 400 m mixt (le-a dominat între anii 1986-1988). A obţinut performanţe remarcabile în competiţiile oficiale internaţionale, unele în premieră. Multiplă campioană balcanică şi medaliată la diferite concursuri internaţionale. A debutat la CM din 1986 (Madrid), unde obţine medalia de bronz la proba de 400 m mixt, locul IV la proba de 200 m mixt şi locul V la 400 m liber. S-a afirmat la CE din 1987

(Strasbourg), obţinând medalia de aur şi titlul de campioană europeană la 400 m mixt (4'40''21), medalia de argint la ştafeta de 4x200 m liber şi medalia de bronz la proba de 200 m mixt. A obţinut rezultate deosebite la JMU de la Zagreb (1987): 5 medalii de aur (la probele de 200, 400 şi 800 m liber; 200 şi 400 m mixt) şi o medalie de bronz la 200 m fluture. La JO de la Seul (1988), cucereşte medalia de argint la 400 m mixt şi pe cea de bronz la 200 m mixt, fiind prima înotătoare din ţara noastră care obţine două medalii la aceeaşi Olimpiadă. Casătorită cu hanbalistul Cristi Zaharia,în anul 2002 s-au stabilit în SUA. N.L a funcționat ca antrenor principal la Universitatea Internaţională Florida, iar din 2010 este director la Centrul Acvatic şi de Fitness din Miami (Aqvatic and Fitness Center). Soții Zaharia dețin și o firmă de consultanță Five Stars Sports care s eocupă de organizarea evenimentelor sportive. Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului la înot.

MAGER, SORIN (1931), n. în Arad. Chimist, profesor universitar, absolvent al Facultăţii de Chimie din Universitatea *Victor Babeş* din Cluj - Napoca, promoţia 1953. Doctor în chimie, titlu obţinut la Universitatea *Babeş-Bolyai* din Cluj, în anul 1964. În 1971-1972 a beneficiat de o bursă post-doctorală, la Universitatea *Notre Dame* din Indiana (SUA). La Universitatea *Babeş-Bolyai* a activat ca profesor universitar la Facultatea de Chimie, şef al catedrei de Chimie organică, prodecan (1990-1992) şi decan (1992-2000) al Facultăţii de Chimie şi inginerie chimică, membru al Senatului Universităţii (1990-2000). După anul 2000, a continuat să activeze, în cadrul Universităţii, ca profesor consultant. A început să practice înotul la vârsta de 14 ani, la Cluj. A fost legitimat la *Universitatea* (U), ulterior *Clubul Sportiv* Universitatea Cluj (CSUC) în perioada 1946-1950, avându-i ca antrenori pe Titus Cernăuţeanu (1947-1948) şi pe I. Meszaroş (din 1948). Ca înotător de performanţă, specializat în probele de bras, a cucerit 4 titluri de campion naţional la juniori şi 3 la seniori, în anii 1948 şi 1949 (100 şi 200m bras şi ștafeta 3x100m mixt) şi a stabilit 7 recorduri naţionale la juniori şi 3 la seniori. A fost selecţionat, de câte 2 ori în loturile naţionale de juniori şi de seniori (1948-1949), unde a fost pregătit de antrenorul Rajki. Datorită contactării unei hepatite care a recidivat, a fost nevoit să abandoneze activitatea de performanţă. Pe plan profesional a primit Premiul *CD Neniţescu* (Chimie) al Academiei Române (1984) şi Diploma de Onoare şi medalia *CD Neniţescu* a Societăţii de Chimie din România, iar pe plan sportiv a fost distins cu cupe, plachete şi medalii.

MALTOPOL, VALERIU – vezi **Personalităţi**

MANDACHE, MIHAI (1960), n. în Ploiești, jud. Prahova. Profesor de educație fizică și sport, licențiat al IEFS din București, specialitatea natație, promoția 1985. Antrenor de natație, absolvent al cursurilor pentru formarea antrenorilor (1982). Înotător de performanță, sport în care s-a inițiat la vârsta de 8 ani. A fost legitimat și a reprezentat în competiții CS *Petrolul* din Ploiești (1968-1979), unde s-a pregătit cu antrenorul Mihai Mitrofan. În perioada 1979-1985, a activat la CS *Dinamo* București (antrenor Cristina Șopterian). Multiplu campion și recordman național la juniori și seniori. A dominat CN de seniori în perioada 1978-1985, cucerind titlurile de campion și situându-se pe locul I în topurile celor mai bune performanțe anuale, în probele de 100 și 200m spate. Selecționat de peste 20 de ori în loturile reprezentative de juniori-tineret și de peste 70 de ori în cele de seniori. În intervalul 1976-1979, fiind selecționat în lotul național de juniori, s-a pregătit în cadrul *Liceului nr. 37* din București (antrenori Dan Ionescu, Ștefan Ionescu și Tiberiu Munteanu). A contribuit la reprezentarea înotului românesc la numeroase competiții internaționale, Cupa Europei (1978), JMU (1981), Grand Prix-uri și CB. Campion

balcanic în 1978 (Iugoslavia) la 200m spate și în 1980 (Grecia) la 100 și 200m spate. În 1980 a participat la JO de la Moscova nereușind să se califice în fazele superioare ale competiției. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Dan Ionescu și Cristina Șopterian. În 1984 și-a început cariera de antrenor de înot, inițial în cadrul structurilor organizatorice pentru juniori la CS *Dinamo* (1984-1987) și apoi la CSȘ nr. 1 București (1987-1989). A mai activat ca antrenor la CS *Petrolul* Ploiești și în Turcia. Din anul 2002, a fost angajat ca antrenor pentru performanță în Noua Zeelandă (COAST SWIMMING CLUB). Pentru perfecționarea sa profesională, în 2003-2004, a urmat cursurile Academiei de Sport, din această țară. Maestru al Sportului (1979).

MARINEL, GHEORGHE (1929-2008), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al CPOEF, promoţia 1964. A practicat înotul din 1941, la *LNR* (antrenor Gh. Husărescu). Din 1949 s-a transferat la *CCA*, unde (sub supravegherea antrenorului J. Frâncu) concurează până în 1954, când şi-a încetat activitatea competiţională. A înotat la toate probele de craul şi de mare fond, câştigând peste 60 de titluri naţionale şi realizând un record la proba de 1 000 m liber. Paralel, a jucat şi polo la *LNR* şi la *CCA*. Din 1955 a devenit antrenor şi a pregătit sportivii cluburilor: *CCA – Steaua* (1955-1983), unde a îndeplinit funcţiile de şef de secţie şi antrenor principal; CSM *Suceav*a (1984-1985); CSS *Drobeta* (1989-1991); CSŞ *Bucureşti* (1991-1993); Liceul *E. Racoviţă* (1995-1998). În 1974 a fost numit antrenorul echipei naţionale de seniori. A pregătit sportivii: Marian Slavic, Eugen Almer, Zeno Opriţescu, Octavian Ressler, Adrian Adam şi alţii. Ca antrenor, a obţinut cu sportivii săi peste 150 de titluri naţionale. A fost secretarul Colegiului de antrenori şi membru în Comisia municipală de natație Bucureşti. A fost decorat: cu Ordinul *Muncii* şi ordine militare.

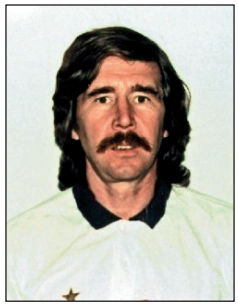

MIRIȚESCU, TOMA (1948), n. în Buzău. Profesor de educaţie fizică şi sport absolvent al IEFS, (profesor gradul I). Antrenor, din 1974, la CSS – *Petrolul Ploieşti*. Prin sportivii săi (juniori şi seniori) a obţinut 360 de titluri de campioni naţionali, 40 de recorduri naţionale, 22 de titluri de campioni balcanici la seniori şi 17 la juniori. Din 1976 a făcut parte, în permanenţă, din colectivele tehnice care au pregătit loturile naţionale. Sportivii săi, promovaţi în loturile naţionale, au realizat următoarele rezultate: la CE din 1983 (Mulhouse–Franţa), Cristian Ponta a cucerit titlul de campion european şi prima medalie de aur la juniori, la proba 200 m fluture (2’07’’00 – nou record european) şi s-a clasat de 3 ori pe locul IV; Răzvan Petcu calificat în 3 finale ale CE pentru seniori cu ştafeta 4 x100 m liber, probă la care a obţinut medalia de bronz la CM (Rio de Janeiro). La JO 1996 de la Atlanta - locul X cu ştafeta 4 x100 m liber. Antrenor Emerit la înot din anul 1985. În anul 2000 i s-a conferit Medalia Naţională *Pentru Merit* clasa a III-a (2000).

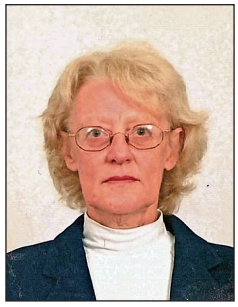

MITROFAN (TROHANY), ANCA (1945), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ICF (1964). A obținut licența în 1970. Antrenoare de înot, absolventă a Școlii de antrenori. Înotătoare de performanță. A învățat înotul la vârsta de 10 ani, sub îndrumarea antrenorului Walter Müler. A fost selecționată de prof. Carol Beer și legitimată la AS *Recolta.* În anul 1957, participă la CN de juniori, de la Lugoj. Se transferă la CS Școlar *Triumf*, în anul 1958, unde va activa până la retragerea din activitatea competițională (1966). Începând din 1959 s-a pregătit cu antrenorul Mihai Mitrofan. Multiplă campioană națională la junioare și senioare. În 1960 – 3 titluri naționale la juniori. La CN de

senioare a intrat în posesia titlului național în 1961 (200m liber), 1962 (100m spate) și 7 titluri în perioada 1963-1966, în probele de ștafetă. Componentă a loturilor naționale, participă la diferite competiții internaționale contribuind la buna reprezentare a înotului românesc. La unul din aceste concursuri, organizat în fosta Uniune Sovietică în 1965, a câștigat proba de 400 m mixt individual, îndeplinind norma de maestru al sportului. În anul 1965, se căsătorește cu antrenorul Mihai Mitrofan, cu care se stabilește, în anul 1966, la Ploiești. Împreună vor activa la Centrul de înot CS *Petrolul*, până în anul 1979, reușind să organizeze o secție puternică de natație, pregătind înotători valoroși care s-au afirmat pe plan intern și internațional (Irinel Pănulescu, Mihaela Georgescu, Dragoș Aldea, Mihai Mandache, Adrian Alexandru și alții). Au reușit să creeze o adevărată școală de campioni (circa 80 de medalii obținute anual la CN de copii, juniori și seniori), punând bazele viitoarelor rezultate deosebite obținute de înotătorii ploieșteni. În 1979, Anca și Mihai Mitrofan s-au transferat la Brașov unde, beneficiind de noul bazin dat în folosință în 1977, au desfășurat o activitate deosebită în cadrul secției de înot (pe lângă CJEFS 1980-1986, ulterior pe lângă *Astra* 1986-1996). Au pregătit sportivi valoroși care s-au afirmat la CN (peste 25 de titluri de campioni, peste 800 de medalii la CN) și pe plan internațional (JB, CE, CM, JO). Începând din 1992, a susținut cursurile de natație la facultățile de profil din cadrul Universităților *George Barițiu* și *Transilvania* din Brașov, unde a pregătit 12 promoții și 50 de studenți cu specializarea natație. În anul 2005 s-a retras din activitățile didactică și de antrenor. Maestră a Sportului (1966).

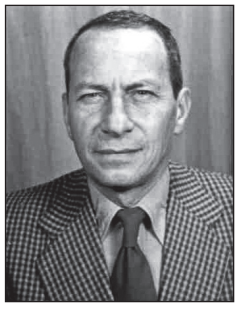

MITROFAN, MIHAI (1931 - 2012), n. în Bucureşti. A învăţat înotul la 11 ani la Ştrandul Florească, având acces la CS *Telefoane.* La 17 ani, descoperit la bazinul *Obor* de renumitul sportiv şi antrenor Costi Herold, a fost selecţionat de CS *Progresul*. În 1948 a reuşit să câştige primul său titlu de campion naţional la juniori, cu echipa de ştafetă *nou record naţional*. Ulterior, s-a transferat la *CCA* (1952-1957), unde va fi pregătit de antrenorul Iohan Frâncu. A cucerit peste 10 titluri de campion la seniori şi a stabilit mai multe recorduri naţionale. A câştigat diferite concursuri internaţionale, contribuind la succesele echipei naţionale de înot. După 1954 obţine performanţe la proba de 100 m bras, (perioadă în care regulamentul permitea înotul pe sub apă). A deţinut recordul naţional la 100 m bras (1’12”1) şi la 200 m (2’39”0). În 1960, la 200 m bras, intră în topul mondial, ocupând locul IX. Participă la JO de la Roma (1960), clasându-se pe locul XI (2’40”0). La 30 de ani se retrage din activitatea competiţională. Începe activitatea de antrenor din 1957, mai întâi la grupele de copii de la CS *Progresul*, apoi la CSŞ *Triumf* Bucureşti, unde îşi formează o echipă de juniori cu care obţine numeroase titluri naţionale de juniori şi seniori. În perioada 1960-1963 antrenorii secţiei de înot a acestui club au obţinut 48 de titluri de campioni la juniori şi 15 la seniori. Din 1965, împreună cu soţia sa Anca Trohany, fostă înotătoare, maestră a sportului şi antrenoare, a dezvoltat o puternică secţie de înot la Ploieşti. A format numeroşi înotători campioni şi recordmeni naţionali, componenţi ai loturilor reprezentative, participanţi la CE şi la diferite concursuri internaţionale. Aici i-a selecţionat şi promovat pe Marian Slavic, Irinel Pănulescu, Mihai Mandache, Dragoş Aldea şi mulţi alţii. În cei 13 ani a obţinut cu sportivii pregătiţi peste 1000 de medalii la CN de copii, juniori şi seniori şi 20 de medalii la CB. Activitatea desfăşurată la Ploieşti a pus bazele viitoarelor structuri organizatorice, care au format numeroşi înotători de valoare internaţională. În 1978 se stabileşte la Braşov, dedicându-se activităţii de selecţie şi pregătire a înotătorilor, a campionilor naţionali la toate categoriile de vârstă, participanţi la competiţiile internaţionale oficiale, inclusiv la JO. În cadrul secţiei, care a funcţionat iniţial pe lângă CJEFS (1980-1986) şi apoi pe lângă *Astra* (1986-1996), au fost obţinute peste 800 de medalii la CN de copii, juniori şi seniori. Dintre sportivii pregătiţi şi promovaţi s-au remarcat: Corina Dumitru

(participantă la CE, CM şi JO); Adriana Şerban, Akoş Raduch, Bogdan Sorica, Alina Hristov – participanţi la CE, 12 sportivi participanţi la CB. Din 1990 a activat ca antrenor în Turcia, fiind deosebit de apreciat pentru seriozitatea şi rezultatele obţinute. A activat 6 sezoane la clubul *DSI-Edire,* obţinând numeroase titluri de campioni naţionali ai Turciei. Pentru rezultatele sale, a primit Premiul Asociaţiei Ziariştilor din presa scrisă şi audio-vizuală din Turcia. A fost membru al Colegiului Central al Antrenorilor din cadrul FR Natație. Maestru al Sportului (1952) şi Antrenor Emerit de înot (1992). Pentru rezultatele sale, MAN, i-a acordat, în 1953, o distincţie.

MLADIN, OCTAVIAN (1929), n. în Arad. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent ICF, specializarea natație. În perioada 1949-1955, a activat ca sportiv în cadrul secţiei de natație a Clubului *Dinamo*, obţinând în 1951 primele titluri şi recorduri naţionale la 100 şi 200 m spate. A făcut parte şi din echipa de polo pe apă a clubului. În perioada 1956-1958 a funcţionat ca antrenor la CPOEF, unde a predat lecţii teoretice şi practice de înot. Din 1958 a fost antrenor federal în cadrul FR de Natație, unde a avut o contribuţie însemnată la dezvoltarea şi afirmarea pe plan intern şi internaţional a înotului, săriturilor în apă şi a jocului de polo. În 1963 s-a mutat la Cluj-Napoca, fiind metodist în Consiliul Judeţean al UCFS; în 1963 se transferă la CS *Municipal* ca antrenor de înot. Între anii 1963-1969 a îndeplinit funcţia de asistent la catedra de educaţie fizică a IMF din Cluj-Napoca. În cei peste 27 de ani de activitate ca antrenor, împreună cu soţia sa Ana Mladin (antrenoare de înot la *CSM*), a iniţiat, pregătit şi promovat un număr însemnat de înotători, care s-au afirmat pe plan sportiv şi profesional, mulţi dintre aceştia fiind campioni şi recordmeni naţionali, componenţi ai loturilor reprezentative, medaliaţi la diferite concursuri internaţionale: Gabriela Gonos, Arina Boroş, Zeno Opriţescu, Ioan Vlad, Alexandru Szabo, Anca Câmpeanu, Octavian Mladin, Cristina Seidel şi mulţi alţii. Între anii 1963-1977, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit sportivii din loturile naţionale de juniori şi seniori. În 1962 publică, împreună cu dr. I. Drăgan, lucrarea *Învăţaţi înotul*, pe care o reeditează în 1966. Este coautor la manualul *Polo pe apă*, editat în 1970. Maestru al Sportului (1952) şi Antrenor Emerit la înot (1995).

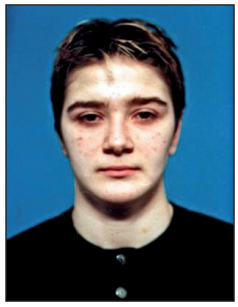

MOCANU, IULIANA-DIANA (1984), n. în Brăila. Absolventă a Liceului cu Program Sportiv din Brăila. Profesoară de educație fizică și sport. Absolventă a Facultății de Ştiinţe ale Mişcării,Sportului şi Sănătății din Universitatea Bacău. Prima înotătoare din România, campioană olimpică, prin cele două medalii de aur cucerite la JO de la Sydney 2000. Activează cu dublă legitimare *la LPS – CSM* Brăila. A câştigat 30 de titluri de campioană naţională şi a stabilit peste 100 de noi recorduri ale României, la juniori şi seniori. S-a pregătit cu antrenoarea emerită Laura Sachelarie. S-a afirmat pe plan internaţional în anul 1999 la CE de juniori (Moscova), unde a obţinut 3 medalii de aur la probele de 50, 100 şi 200 m spate. La ediţia din 2000 a CE de juniori (Dunkerque – Franţa) a câştigat, din nou, 3 medalii de aur la probele de 100 m spate (1’01’’85), 200 m mixt (2’14’’42 – nou record european şi naţional) şi 100 m fluture (1’00’’19), precum şi o medalie de argint la 200 m fluture (2’12’’75 – nou record naţional). În 1999, a participat pentru prima dată la CE (Istanbul) de seniori, unde a obţinut medalia de bronz la proba 100 m fluture. La ediţia din 2000 (Helsinki), a obţinut 3 medalii de argint la 200 m spate (2’11’’62), 100 m spate (1’01’’54) şi 50 m spate (28’85’’) – toate noi recorduri naţionale, o medalie de bronz la ştafeta 4x100 m mixt (4’10’’05 – nou record naţional) şi s-a clasat pe locul IV la ştafeta 4x100 m liber (3’46’’45 – nou record naţional). La JO de la Sydney (2000) s-a impus prin performanţele de excepţie realizate în premieră

pentru natația românească. Obține primele medalii de aur la 100 m spate (1'00''21), probă în care a stabilit 3 noi recorduri naționale și un nou record olimpic (primul din istoria înotului românesc) și la 200 m spate (2'08''16), probă în care a stabilit și 2 noi recorduri naționale. De asemenea, s-a mai clasat pe locul VIII în finala probei de 100 m fluture (0'59''43 – cu două noi recorduri naționale) și pe locul XII cu ștafeta de 4x100 m liber. Pentru performanțele realizate i-a fost acordat titlul de *Cetățean de Onoare* al municipiului Brăila și a fost declarată, în anul 2000, cea mai bună sportivă a României. Maestră Emerită a sportului la înot (2000). Prin Decret Prezidențial i s-a conferit Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de Comandor (2000).

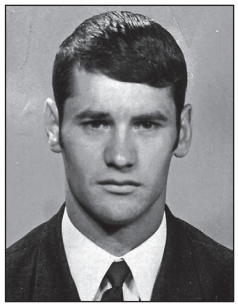

MORAR GAVRILĂ (1946), n. în Cluj. A început să practice înotul la vârsta de 10 ani, sub îndrumarea antrenorului Adalbert Iordaky. A fost legitimat la *CSM* din Cluj-Napoca, continuând să se antreneze cu A. Iordaky și apoi cu Octavian Mladin. A fost campion național la 100 și 200m spate și recordman la 400 și 1500m liber. Specialist în probele de mare fond, în ape deschise, a realizat performanțe deosebite, printre care: campion național în cursa de mare fond pe Dunăre-Brăila Galați în 1964, 1968 și 1969; 2 locuri I în cursa Mamaia-Siutghiol, în 1969 (12 și 17 km); 8 locuri I în campionatul veteranilor, în SUA – Columbus, Cleveland, Chicago, Atlanta. A fost component al loturilor naționale. În 1964, a primit titlul de Maestru al Sportului, la înot.

MORARU, VLADIMIR (1947), n. în Buzău. Profesor de educației fizică și sport, absolvent al IEFS din București, specializarea natație, promoția 1972. Antrenor de înot și polo pe apă. Înotător de performanță. A început să învețe înotul la vârsta de 9 ani, sub îndrumarea antrenorului Alexandru Szatmari. A fost legitimat la *CS*Ș din București (antrenor Gh. Demeca), iar între 1966-1969 a activat la CSA *Steaua* (antrenori Gheorghe Marinel, Iohan Frâncu și Gheorghe Demeca). S-a remarcat prin performanțele sale obținute la CN, soldate cu 16 titluri de campion național la juniori și 25 la seniori, precum și cu 10 recorduri naționale la juniori și 25 la seniori. Este posesorul unui record realizat de un înotător câștigând 10 titluri de campion național în aceeași competiție – la CN din 1966 în probele: 100, 200 și 400 m liber, 100 și 200 m fluture, 200 și 400 m mixt și ștafetele 4x100 și 4x200 m liber și 4x100 m mixt. A mai practicat handbalul și jocul de polo pe apă. În 1969, a participat la: CE din Olanda în probele 400 m liber și 400 m mixt, nedepășind faza seriilor de calificare; Cupa Europei (echipe naționale grupa B) contribuind la situarea pe locul al III-lea în clasamentul general; Spartachiada Militară de Vară unde a câștigat 2 medalii de bronz. A mai reprezentat înotul românesc și la alte concursuri internaționale. În perioada 1973-1981, a activat ca antrenor de polo pe apă la SȘE nr. 2 din București, unde a reușit să câștige 3 titluri de campioni naționali cu echipa de copii (1978-1980) și 2 titluri cu cea de juniori (1980-1981). Ca antrenor de polo a reușit să promoveze în lotul național o serie de jucători valoroși printre care Bogdan Geambașu care a participat la 3 CE și 2 CM și Mihai Oprea afirmat ca un foarte apreciat antrenor de polo pe apă în SUA. După 1984, V. Moraru s-a stabilit în SUA unde a activat ca antrenor de polo la *Water Polo Club* (Dallas) și ca antrenor de înot la *Marllins Club* (New York). Pentru performanțele sale ca înotător, în 1966 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

MUNTEANU, TIBERIU-SILVIU (1940), n. în Oradea. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializare natație, promoția 1966. A activat ca înotător și jucător de polo la CS *Crișul* din Oradea și la CS *Dinamo* București. A practicat și pentatlonul modern, pregătindu-se în cadrul lotului național. A funcționat ca metodist al FR de Natație în cadrul Centrului Republican de Pregătire a

Loturilor Naţionale (1966-1968), profesor-antrenor la SSE nr. 2 (1968-1973), antrenor federal pentru înot (1974-1982), profesor-antrenor la CSŞ nr. 2 (1982-1983), iar din 1993, profesor asociat şi antrenor la CS al Universităţii Mării Egee din Izmir. A pregătit numeroşi sportivi campioni şi medaliaţi la CN, componenţi ai loturilor naţionale de înot din România şi Turcia. În decursul anilor, a răspuns de pregătirea la proba de înot a sportivilor din lotul naţional de pentatlon modern, contribuind la obţinerea unor rezultate de prestigiu, printre care şi locul III pe echipe la proba de înot, la CM. În cei 9 ani cât a activat ca antrenor federal pentru înot a contribuit, pe plan metodic, la perfecţionarea procesului de selecţie şi pregătire a înotătorilor de performanţă. În 1972 a colaborat la publicarea lucrării *Înotul pe înţelesul tuturor*. Activează în domeniul turismului. Antrenor Emerit la pentatlon modern.

MUREŞAN (BEJU), DELIA (1933), n. în Cluj-Napoca. După absolvirea liceului, a început la Cluj-Napoca, studiile la Secţia de biologie a Facultăţii de Ştiinţe Naturale din Universitate, pe care le-a continuat la Bucureşti absolvindu-le în 1958. Biolog specializat în microscopie electronică. Tot în Bucureşti obţine în 1970, titlul de doctor în biologie. În acelaşi an, se stabileşte în SUA – Oklahoma – Tulsa, unde a lucrat ca şefă de laborator la un spital şi a ţinut cursuri la Facultatea de Medicină. Concomitent şi-a continuat studiile de specializare în biologia celulară-microscopie electronică. În acest domeniu, a publicat peste 40 de articole de specialitate şi a prezentat peste 30 de intervenţii la diferite conferinţe şi sesiuni ştiinţifice naţionale şi internaţionale. A practicat înotul de performanţă începând din 1946, contribuind prin performanţele sale la dezvoltarea şi afirmarea acestei ramuri de sport pe plan local şi naţional. A fost legitimată la *CSU* (Ştiinţa) din Cluj-Napoca, pe care l-a reprezentat până în 1951 când s-a transferat la *Progresul*. A avut ca antrenori pe Titus Cernăuţeanu, Iosif Gyorffy, Adalbert Iordaky şi Coloman Bogdan. Din 1948 participă la CN de natație, situându-se pe poziţii fruntaşe în întrecerile junioarelor şi senioarelor. În 1950 cucereşte 5 titluri de campioană naţională de junioare (100, 400 şi 4x100 m liber, 100 m fluture, 3x100 m mixt) şi stabileşte 5 recorduri naţionale de junioare (50, 300 şi 4x100 m liber, 4x50 m fluture, 3x100 m mixt) şi unul de senioare (4x50 m fluture). Şi în anul 1951 obţine 3 titluri de campioană naţională şi unul de vicecampioană de juniori. S-a remarcat şi în cursele de fond în 1951, clasându-se în competiţia *Traversarea lacurilor* pe locul al II– lea la individual şi pe locul I cu echipa *Progresul* la junioare, iar în 1952 repetă aceleaşi performanţe în proba rezervată senioarelor. În topul celor mai bune performanţe, din perioada 1948-1953, s-a situat constant pe poziţii fruntaşe în probele de 100, 400 liber şi 100 m fluture la junioare şi senioare. În 1953, a făcut parte din ştafeta (L. Drăgănescu, L. Cucu, E. Orosz, D. Mureşan) care a stabilit un nou record naţional la 4x100 m mixt, rămas în vigoare şi în 1954. A fost selecţionată în lotul naţional, participând la diferite concursuri internaţionale între care şi întâlnirea bilaterală România – Polonia din 1949 şi Festivalul Mondial al Tineretului şi Studenţilor din 1953 (Bucureşti). Pentru performanţele sale a primit diferite medalii, plachete şi trofee sportive.

NEGREA (TRONER), CARLA (1974), n. în Reșița. Profesor de educație fizică și sport. Înotătoare de performanță la *CSȘ* din Reșița. S-a pregătit cu antrenorii Horațiu Droc și Cristina Schuster (de la 9 ani), Ioan Schuster (până în 1994), Mugur Tomescu (până în sept. 1996), Ioan Schuster (sept. 1996-1998), Horațiu Droc (din 1998). Participă la competițiile pentru copii de la 9 ani (1983). Campioană națională de juniori 1985,1987, 1988. Campioană națională de seniori timp de 7 ani (1990-1996) la 200, 400 și 800m.l., 4x100m.l., 4x200m.l. și la 4x100m.mixt.

Componentă a loturilor naționale de juniori și seniori, reprezintă înotul românesc în competițiile internaționale timp de 11 ani. Se anunță o speranță încă din 1987 (13 ani), când la Concursul speranțelor olimpice – *Prietenia*, organizat la Phenian, obține 2 medalii de argint (4x100m.l. și 4x100m.mx) și 5 medalii de bronz (100, 200 și 400m.l., 200m.s. și 4x200m.l.). La CE de juniori din 1988 (Amsterdam) se clasează pe locurile VI la 200m.l. și pe al VII-lea la 400m.l., iar la ediția din 1989 (Leeds) are o participare bogată, concurând în finale la 200m.l.(locul al VI-lea), 4x100m.l. (locul al VI-lea), 4x200m.l. (locul al VIII-lea), la 100 și 200m. s. (locurile 16) și 100m.l. (locul 25). La CE de seniori realizează următoarele performanțe: 1991 (Atena) – finalistă la 4x200m.l. (locul al V-lea), 200m.l. (locul 14), 100m.l. (locul 23); 1993 (Scheffield) – finalistă la 200m.l.; 1995 – (Viena) – 4x200m.l. –locul al VI-lea, 400m.l. – locul al VIII-lea Participantă la CM din 1994 (Roma), contribuie la clasarea în finală la 4x200m.l (locul al VI-lea) și la 4x100m.l. (locul al VIII-lea) și se clasează pe locurile 13 la 200m.l. și pe 14 la 400m.l. Este prezentă la JO din 1992 (Barcelona) – locul al XI-lea la 800m.l. și al XII-lea la 400m.l., precum și la ediția din 1996 (Atlanta) – finalistă la 4x200m.l. (locul al VII-lea), locul 16 la 400m.l. și 20 la 800m.l. Palmaresul său mai cuprinde: 7 titluri de campioană balcanică la juniori în 1988; 2 titluri de campioană balcanică la juniori (1990); 3 titluri la CB de seniori din 1992; 1 titlu în 1994; 2 titluri de vicecampioană în 1996. Încă din 1994 , a fost încadrată la *CSȘ* ca profesoară suplinitoare. După retragerea sa din activitatea competițională internațională, în 1997, a activat ca antrenoare. Maestră a Sportului (1989).

NOVAC, IOSIF (1922 0 1995), n. în Timişoara. Fotograf. Înotător şi jucător de polo de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la ILSA dim Timişoara, participând la diferite concursuri de înot. La CN din 1943, câştigă primul său titlu de campion naţional cu echipa de ştafetă ILSA, la 4x100 m. liber. La CN din 1948, concurează sub culorile AS "PMB", obţinând titlul de campion la 100 m. l. (1.04.8), performanta repetată şi în 1949. În intervalul 1950 – 1951, revine la ILSA, concurând, la CN, în proba să favorită 100 m. liber. Tot în anul 1951, se transferă la CCA unde va câştiga, până în anul 1955, un număr de 13 titluri de campion naţional, în probele de viteză: 3 la 100 m. l.; 1 la 200 m. l., 1 la 4x100 m. l., 4 la 4x200 m. l.; câte unul la 100 m. s., 3x100m. mx. şi 4x100m. mx; un titlu în clasamentul pe echipe. În intervalul 1949 – 1955, stabileşte 16 noi recorduri naţionale: 1 la 50 m. l. – 27.0 (1949); 2 la 100 m. l. – 59.1 (1954) şi 58.3 (1955); 6 cu echipa de ştafetă a clubului; 7 cu echipa naţională de ştafetă, Deşi a existat o concurenţă foarte puternică, în perioada activităţii sale, în probele de 100 m. l., în 1951 şi 1952 s-a situat pe locul al II-lea în topul celor mai bune performanţe, iar în 1954 şi 1955 pe locul I. Component al loturilor naţionale de înot, s-a dovedit un valoros om de echipă, acoperind nevoile de reprezentare în probele de 100 m. l. şi de ştafete, la numeroase competiţii internaţionale, printre care: concursul bilateral cu Polonia (1949) Festivalul Mondial al Tineretului 1951 – Berlin (locul IV-lea 4x200 m.l.); Concursul UIS 1952 – Bucureşti (loc II 100 m.l.); concursuri bilaterale cu Bulgaria (loc I la 100 m.l şi 4x100 m.l.) şi cu RDG (loc II 100 m. l. şi loc I 4x100 m.l.) – în 1954; concursurile internaţionale din Belgia (locurile I şi III la 100 m.l.) – 1955; concursuri bilaterale cu CSR (locurile I şi III la 100 m.l. şi 4x100 m.l) şi cu RDG (locurile I la 100 m.l. şi 4x100 m. mx) – 1955 şi multe altele.A fost primul înotător roman participant la JO în anul 1952 (Helsinki), clasându-se pe locul 26, în proba de 100 m.l. (1.00.6).Concomitent cu activitatea sa că înotător a fost şi un valoros jucător de polo pe apă, cu contribuţii semnificative la dezvoltarea şi afirmarea acestui joc sportiv în ţara noastră. Şi-a început activitatea de jucător tot la ILSA. În anul 1943, în perioada de început a încercărilor de organizare a CN, se clasează cu echipa ILSA, pe locul al II-lea. În 1946, face parte din echipa de aur a ILSA (antrenată de Gavril Török) care se impune

câştigând primul titlu naţional, performanţă pe care o repetă până în anul 1951, aducând 6 titluri consecutive. În 1948, Iosif Novac a activat la PMB, grupare sportivă cu secţie de înot şi polo, a cărei echipa se clasează, în acest an, pe locul al III-lea. Din 1950, revine la ILSA unde îşi continuă activitatea până în 1951 când se transfera la "CCA". Cu echipa "CCA" (antrenor Adalbert Balint) va obţine 5 titluri consecutive de campion naţional (1952 – 1956), şi se va clasa pe locurile III în 1957 şi II în 1958.Component al echipei reprezentative susţine 30 de jocuri internaţionale inter – ţări, în care marchează 18 goluri. Participă în premieră la JO din 1946 (Split) unde echipa României se clasează pe locul al II-lea.Component al echipei care a participat, pentru prima dată, la CE din 1954, de la Torino (antrenor Vasile Daroczi), unde s-a clasat pe locul IX.A participat la numeroase turnee şi jocuri inter-ţări, printre care: jocurile cu Polonia, RDG, Bulgaria, Ungaria şi altele; turneele din Belgia, URSS, Iugoslavia, Ungaria, Italia, Bucureşti; festivalul Mondial al Tineretului şi Studenţilor din 1955 (Varşovia), unde a fost cucerită medalia de bronz. După retragerea din activitatea competiţională, a profesat ca fotograf, fiind angajat la Centru de Cercetări şi Documentare, unde a contribuit la amenajarea unor laboratoare la Centru și la bazinul Tineretului, care i-a permis să aproprie realizările sale de cerinţele şi nevoile pregătirii sportivilor de performanţă. Maestru al sportului la înot şi polo (1952)

OLARU, MIRCEA (1937), n. în Bolgrad, Ucraina. Profesor de educaţie fizică, gradul I. Absolvent al ICF, specializarea natație, promoţia 1963. A activat ca înotător la *CS Universitatea* din Cluj (1949-1953) de unde s-a transferat la CS Dinamo (antrenor Emeric Freund). A început să intre în topurile celor mai bune rezultate ale juniorilor încă din 1952. În 1953 contribuie la realizarea unui record național la juniori (18 ani) cu ștafeta clubului Dinamo, la 4x200 m liber (valabil 1954). În anul 1954 la seniori a ocupat locul al III-lea la 100 m fluture și locul al IV-lea la 200 m fl. (fiind încă jun.-18 ani). Rezultate în topul anului 1954- la juniori I, la 100 m liber loc V, la 200 m liber locul al VI-lea, și la 100 m fluture locul I. La CN (1954- juniori I) locul al IV-lea la 100 m liber. În topul celor mai bune rezultate ale anului 1955 (la seniori) a ocupat următoarele poziții: locul al II-lea la 100 m fl. și locul al III-lea 200 m fl. , iar la CN s-a clasat pe aceleași poziții. Multiplu medaliat la CN de juniori şi seniori. Component al loturilor naţionale începând din (1955), a contribuit la obţinerea unor performanţe la competiţiile internaţionale. Pe plan internațional, la întâlnirea România-RDG (juniori, 1954) obține medalia de bronz la 100 m fluture iar la întâlnirile din 1955, se clasează pe locul al II-lea la 1oo m fluture în întâlnirea România –Bulgaria, și pe locul al III-lea la aceeași probă la întâlnirea RDG – România. A deţinut a V-a performanţă europeană la proba 100 m fluture-delfin. A activat în funcţii de specialitate: antrenor la CSŞ *Viitorul* (1963-1968); profesor-antrenor la *CSŞ* nr. 1 (1968-1974; 1985-1990; 1995-1998); tehnician în Turcia, antrenor la IYIK din Istanbul (între 1974-1975 şi 1978); consilier la Federaţia de Natație (1990-1991); antrenor la *Heybeliada* din Istanbul (1992-1995); profesor-antrenor la *Liceul cu Program de Natație* din Bucureşti (1976-1982). În perioada 1982-1985 a fost numit antrenor federal de înot în FRN, contribuind la pregătirea de specialitate a înotătorilor fruntaşi, care s-au afirmat la CM şi CE. A realizat experimente, studii, cercetări și a elaborat unele teste privind învăţarea înotului şi pregătirea înotătorilor de performanţă. A publicat diferite articole tehnice şi metodice în revistele de specialitate şi a prezentat lucrări de sinteză în cadrul unor manifestări ştiinţifice. Lucrări de specialitate editate: *Lecţii de înot* (1970), în colaborare; *Învăţarea înotului* (1970); *Ghidul instructorului de înot* (1984); *Să nu ne temem de apă* (1988). În anul 2007 a publicat o nouă lucrare intitulată *Despre înot*, editura SSE/Mica Enciclopedie Sportivă. În 1982 a publicat manualul *Înot*, valoroasă lucrare de sinteză. A făcut parte din comitetul de iniţiativă pentru

reînfiinţarea, în anul 1990, a Societăţii Profesorilor de Educaţie Fizică, fiind ales în funcția de secretar al societății. A îndeplinit de mai multe ori normele de Maestru al Sportului.

OPRIȘESCU, IRINA (1931), n. în Făgăraş. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă a ICF din Bucureşti, specializarea natație, promoţia 1953. În 1967 a fost asistentă universitară la catedra de natație şi sporturi nautice, fiind şi şefă de lucrări. Din anul 1976, a fost numită şefă de secţie pentru disciplinele natație şi sporturi nautice, până în 1986, când s-a pensionat. Pe parcursul anilor a mai predat şi schiul. În perioada 1954-1956, a pregătit sportivii din lotul naţional de pentatlon modern pentru JO de la Melbourne. S-a dedicat cu toată responsabilitatea iniţierii şi pregătirii viitorilor profesori de educaţie fizică, cu specializare înot (ramură de bază absolut necesară fiecărui specialist). A participat la organizarea şi conducerea celor peste 35 de cursuri de înot aplicativ şi vâslit, desfăşurate cu studenţii pe litoral, în Deltă şi la Râmnicu Vâlcea. După 1967, a condus lucrările de licenţă la specialitatea natație, pentru obţinerea gradului I de profesor şi pentru calificarea antrenorilor la diferite categorii. A organizat şi a predat lecţii teoretice şi practice pentru cursurile de formare şi perfecţionare a antrenorilor. La Institut şi în organismele tehnice ale FR de Natație, a elaborat singură sau în colaborare peste 35 de lucrări de specialitate: manualul *Înotul*, editat în 1973, la editura *Stadion*, în colaborare cu N. Dumitrescu; *Manualul de natație pentru cursul de bază; Bazele generale ale teoriei şi metodicii antrenamentului sportiv de înot* (1977). A participat, împreună cu colective de specialişti, la elaborarea programelor şcolare, iar la FR de Natație, la orientările metodice ale procesului de antrenament al înotătorilor de performanţă. Pentru activităţile profesionale, educative şi ştiinţifice, desfăşurate în cei 36 de ani, i s-au acordat numeroase diplome şi a fost evidenţiată pe linie universitară.

OROSZ, GAVRIL(Ă) (1905-1980) n. în Cluj. A activat în învăţământ ca profesor de limba română şi educaţie fizică, având Gradaţia de Merit. În învăţământ a îndeplinit mai multe funcţii: director de şcoală generală, director adjunct la Liceul Sportiv din Cluj, inspector şcolar. A fost un mare iubitor şi susţinător al natației, un promotor al înotului şi jocului de polo la nivelul judeţului Cluj şi pe plan naţional. A practicat înotul, jocul de polo pe apă, fotbalul şi atletismul. A fost legitimat la Clubul *Atletic* (KAC) şi CS *Universitatea* din Cluj. A fost campion naţional şi medaliat de 9 ori în probele de 400, 800 şi 1500m liber şi în cursa de mare fond pe Dunăre-Brăila-Galaţi. A făcut parte din echipa de polo *Universitatea* care a câştigat titlul de campioană în perioada 1929-1932. Familia Orosz a fost una dintre cele mai mari familii de înotători: Gavrilă-tatăl, Irina-soţie, Clara-soră, Ecaterina şi Judith - fiice, toţi fiind campioni şi medaliaţi la CN. Soţia sa, Irina Orosz (Ujhelyi) – legitimată la *KAC* şi *Universitatea* din Cluj – a fost vicecampioană în 1928 şi campioană în 1931 (cu un nou record naţional) şi în 1936, în proba de 100m bras. În 1939, Orosz Gavrilă, Irina şi Clara au participat la diferite demonstraţii concursuri şi serbări sportive reprezentând Societatea sportivă a studenţilor de la *Universitatea* Cluj. Ca profesor antrenor a iniţiat şi pregătit mai multe promoţii de elevi la înot, dar şi la atletism, mulţi dintre aceştia afirmându-se în sportul de performanţă. Din 1946, s-a ocupat de iniţierea şi pregătirea fiicelor sale care au fost promovate în înotul de performanţă. A organizat numeroase serbări şi demonstraţii sportive, culminând cu cea din 1948, o mare serbare a gimnasticii elevilor din Cluj. A fost arbitru de înot, sărituri în apă şi polo, fiind şi lector la mai multe cursuri de formare şi perfecţionare a arbitrilor. Datorită pregătirii sale polisportive, a îndeplinit funcţia de secretar al CS *Universitatea* din Cluj. Timp de 30 de ani (1950-1980) s-a aflat, în calitate de preşedinte, în fruntea Comisiei

județene de natație Cluj, având merite incontestabile în promovarea, susținerea și afirmarea natației clujene. În anumite perioade, a făcut parte și din organismele de conducere ale FRN. În 1953, a făcut parte din Comisia de organizare, a concursurilor internaționale de natație, din cadrul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la București. Pentru contribuția sa la dezvoltarea natației românești, i-au fost acordate diferite medalii, trofee și diplome.

PARASCHIV (MANDACHE), MARIANA (1962), n. în București. Antrenoare de înot, absolventă a Școlii de antrenori (1993). Deține și calificarea de *antrenor personal* obținută pe baza cursurilor *Sport Training and Developement* din Noua Zeelandă. Înotătoare de performanță, sport în care s-a inițiat de la vârsta de 6 ani, sub îndrumarea antrenorului Emanoil Vasiliu, la CS *Rapid*, unde a fost legitimată (1968-1972). În perioada 1973-1979, s-a pregătit în cadrul *Liceului nr. 37* cu profilul de înot, din București (antrenori Dan Ionescu, Mihai Cerchez, Ștefan Ionescu, Nicolae Tat). Din anul 1979, a activat în cadrul secției de natație a CS *Dinamo* București (antrenor Cristina Șopterian). S-a remarcat în toate procedeele tehnice de înot îmbunătățindu-și constant performanțele, începând din 1975, în probele de 200 și 400m mixt, 100 și 200m fluture, 100m spate și 100m liber. Multiplă campioană națională și numeroase clasări pe locurile II și III la CN de juniori și seniori. La CN de seniori se impune în anul 1978 obținând titlurile la 200m și 400m mixt și în anul 1979 la 400m mixt, 100m și 200m delfin. A stabilit mai multe recorduri naționale, printre care și cel de la 400m mixt (4.56.99) realizat la CB din 1979 (Istanbul). Componentă a loturilor naționale de juniori și seniori, cu contribuții semnificative la reprezentarea înotului românesc pe plan internațional. Multiplă medaliată la CB cu 3 titluri de campioană la juniori în 1979 (Izmir) în probele de 400m mixt, 100 și 200m fluture. Participantă la JO din 1980 (Moscova) a concurat în serii la 100m fluture și 400 mixt, precum și la ștafeta 4x100m mixt probă în care s-a calificat în finală unde a ocupat locul VII. A contribuit la obținerea unei performanțe deosebite la JMU din 1981 (București) prin cucerirea titlului de vicecampioană mondială universitară în proba de ștafetă 4x100m mixt. La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Dan Ionescu, Gh. Demeca și Cristina Șopterian. Căsătorită cu înotătorul Mihai Mandache a continuat să activeze ca antrenoare la CS *Petrolul* Ploiești și în Turcia. Din 2002, s-a angajat ca antrenoare de înot, în Noua Zeelandă la *COAST SWIMMING CLUB*. Maestră a Sportului (1979). Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982).

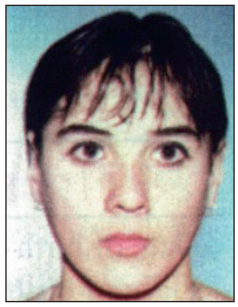

PĂDURARU, SIMONA (1981), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport – *Universitatea* Bacău. Ofițer în cadrul MAI. A început să practice înotul în 1986 fiind legitimată la CSȘ *Luceafărul* Bacău, unde s-a pregătit cu antrenorul emerit Silviu Șalgău, iar din anul 2004 s-a transferat la CS *Dinamo* București, având-l antrenor Eduard Câșlaru. A obținut peste 110 titluri de campioană națională și a stabilit 22 de recorduri naționale (bazin scurt și bazin lung), la toate categoriile de vârstă - copii, juniori, seniori . Începe să se remarce din 1995 la Geneva - medalie de argint la 400 m mixt, devine dublă campioană continentală în 1996 (Copenhaga) la CE de juniori în probele de 200 m și 400 m mixt iar la ediția din 1997 (Glasgow) – 2 medalii de argint la aceleași probe; în 1999 a debutat la CE de seniori (Istanbul) în componența ștafetei de 4x200 m liber, cu care a câștigat medalia de bronz, iar la ediția din anul 2000 a CE (Helsinki) a devenit campioană europeană cu ștafeta de 4x200 m liber (8'03''17 – nou record național), bronz cu ștafeta 4x100 m mixt, și s-a clasat pe locurile: V la 400 m liber și VII la 200 și 400 m

mixt. La ediţiile următoare CE: 2002 (Berlin) s-a clasat pe locurile: IV la 400 m liber şi VI la 800 m liber şi 400 m mixt iar în 2004 (Madrid) – medalie de bronz la 4x200 m liber şi locul IV la 400 m liber. La CM din 2003 (Barcelona) se clasează pe locurile VII la 400 m liber şi IX la 800 m liber. La JO de la Sydney 2000, s-a clasat pe locul IV cu ştafeta 4x200 m liber (8'01''63 – nou record naţional) şi pe locul XVI la 400 m liber; JO 2004 (Atena) - locurile VIII la 800 m liber şi XI la 400 m liber, 4x200 m liber. Palmaresul său mai cuprinde: 6 titluri de campioană balcanică la juniori; 4 medalii la CB de seniori; 3 medalii în etape la Cupe Mondiale; 5 titluri de campioană internaţională a Franţei, Germaniei, Italiei, Austriei şi Belgiei. În anul 2006 s-a retras oficial din activitatea competiţională. Maestră a Sportului (1997). Maestră Emerită (2000). Decorată cu: medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

PĂNULESCU (ŞOPTERIAN)-IRINEL-ADELA (1964), n. în Ploieşti, jud. Prahova. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă a IEFS Bucureşti (secţia fără frecvenţă) specializare natație. Antrenoare de înot. Înotătoare de performanţă, sport în care s-a iniţiat la vârsta de 6 ani, sub îndrumarea antrenorilor Anca şi Mihai Mitrofan care au pregătit-o în cadrul CS *Petrolul* Ploieşti (1970-1979). Din 1981, până în 1984, a activat la CS *Dinamo* Bucureşti (antrenoare Cristina Şopterian). Multiplă campioană şi deţinătoare de recorduri naţionale la copii, juniori şi seniori. În perioada sa de vârf (1978-1982) a obţinut 30 de titluri naţionale la seniori (18 în bazin descoperit şi 12 în bazin acoperit), remarcându-se în probele de 100, 200, 400 şi 800m liber, 100 şi 200m fluture, 200 şi 400m mixt. Şi-a adus contribuţia la câştigare a numeroase titluri de campioană în probele de ştafetă. Această perioadă a coincis şi cu selecţionarea sa în loturile reprezentative de juniori şi seniori, precum şi cu participarea la competiţiile internaţionale. La loturile naţionale s-a pregătit cu antrenorii Mihai Mitrofan, Dan Ionescu şi Cristina Şopterian. În 1977, realizează cele mai bune performanţe la concursurile internaţionale de înot din Austria şi Italia. Participantă la CE de juniori de la Florenţa (1978) unde s-a clasat pe locurile VI (200m mixt) şi VII (100m liber). La Cupa Europei, desfăşurată în Spania, a câştigat medalia de bronz (400m mixt). Triplă campioană balcanică în 1978 (Iugoslavia) la 100m liber, 4x100m liber şi 4x100m mixt şi dublă campioană în 1979 (Turcia) la 200 şi 800m liber. La numai 16 ani participă la JO din 1980 (Moscova) concurând în probele de 200m liber şi 400m mixt fără a se califica în fazele superioare, iar cu ştafeta de 4x100m mixt accede în finală ocupând locul al VII-lea cu 4:21.27. Realizează o performanţă deosebită la *Universiada* din 1981 (Bucureşti), unde cucereşte 2 titluri de vicecampioană mondială universitară în probele de 400m mixt individual şi cu ştafeta 4x100m mixt. După retragerea din activitatea competiţională (1985) a activat o scurtă perioadă ca antrenoare, iar în perioada 1987-1989 a fost angajată ca metodist la Centrul de Cercetări pentru Sport. În 1990 se stabileşte în Germania unde a continuat să participe în competiţiile de *Masters.* În anul 2000, la München, se clasează pe locul I în proba de 50m bras, la CM de *Masters,* iar în 2001 pe locul al III-lea, în proba de 200m mixt, la CE. A activat ca antrenoare de înot la TSU Muhldorf. S-a specializat şi a activat în domeniul recuperării sănătăţii (mai ales prin terapie acvatică). Maestră a Sportului (1978). Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1982).

PĂTRĂŞCOIU, ANCA (1967), n. în Baia Mare, jud. Maramureş. Înotătoare de performanţă care şi-a început cariera sportivă la vârsta de 9 ani. A activat la CSM *Baia Mare*, sub îndrumarea antrenorului emerit Gh. Demeca şi a altor antrenori, iar pe perioada cât a activat la CS *Dinamo* Bucureşti, s-a pregătită cu antrenoarea Cristina Şopterian.

Multiplă campioană națională și medaliată la numeroase concursuri internaționale de juniori și seniori, a obținut peste 100 de titluri de campioană națională. În 1982 a cucerit primele medalii la CE de juniori (Viena), unde a obținut 2 titluri de vicecampioană europeană la proba de 100 m spate (1'04''89) și 200 m spate (2'20''15). În 1984 a participat la JO (Los Angeles), unde cucerește medalia de bronz la proba de 200 m spate (2'13''29) – *prima medalie olimpică pentru înotul românesc,* și s-a clasat pe locul V la 100 m spate (1›03››28). La Olimpiada de la Seul (1988), se califică în finala probei de 200 m spate (2›16››70) clasându-se pe locul VI. La CM din 1986 (Madrid) ocupă locul VII în finala probei de 200 m spate (2›16››60). În 1987 (Strasbourg) - devine vicecampioană europeană cu ștafeta de 4x200 m liber. Realizează performanțe deosebite la JMU din 1987 (Zagreb) unde cucerește 4 medalii – 2 de aur (100 și 200 m spate) și 2 de argint (200 m fluture și 400 m mixt). După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat exclusiv familiei. În ultimii ani, a susținut și s-a implicat în organizarea activității de înot pentru categoria *Masters* (Veterani). A participat la întâlnirea înotătorilor maramureșeni, iar în 2010 a fost prezentă la Maratonul de 24 ore de la Brașov. Maestră Emerită a Sportului la înot (1980).

PERJARU-GEREA, GHEORGHE (1944), n. în Iași. Profesor de educație fizică și sport, cu specializarea natație, absolvent al IEFS, promoția 1970. Profesor-antrenor de înot la *CSȘ Nr. 2* (1970-1975), apoi la *Liceul nr. 37* (1975-1984). Antrenor la Centrul republican al loturilor naționale din cadrul CNEFS (1984-1985) și, din 1985, profesor la Liceul nr. 37. Antrenor federal de înot la FR de Natație din 1991. În cei 20 de ani cât a lucrat cu copiii și juniorii, a contribuit la selecția și pregătirea a peste 150 de campioni naționali și peste 140 de recordmeni. Dintre aceștia, mai mult de 40 au fost promovați în loturile naționale. În perioada 1982-1984 a făcut parte din colectivele de antrenori care au pregătit loturile naționale de juniori. În calitate de antrenor federal a sprijinit direct pregătirea loturilor reprezentative, contribuind la obținerea celor 22 de medalii (2 de aur) – la CE de seniori, iar în perioada 1991-2000 a celor 50 de medalii (14 de aur) – la CE de juniori. În anul 2000 a contribuit, în aceeași calitate de antrenor, la realizarea performanțelor înotătorilor: 3 medalii de aur și una de argint la CE de juniori (Dunkerque); 3 medalii de aur, 6 de argint și 5 de bronz la CE de seniori (Helsinki); 2 medalii de aur și un record olimpic (în premieră pentru înotul românesc), o medalie de argint și o medalie de bronz la JO (Sydney). A colaborat la elaborarea orientărilor metodice ale FRN (1980-2000), a Anuarelor și Buletinelor tehnice ale Federației. A fost secretarul Comisiei de Natație a municipiului București, membru al Colegiului central al antrenorilor și al Biroului FRN și a oficiat ca arbitru la majoritatea competițiilor naționale de înot. A colaborat la elaborarea materialelor referitoare la înot pentru capitolele FR Natație și Pentatlon Modern și cartea de Aur, cuprinse în ediția I a Enciclopediei Educației fizice și Sportului din România. A activat ca antrenor federal pentru înot până în anul 2005. În anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa a II-a.

PETCU, RĂZVAN (1973), n. în Ploiești, jud. Prahova. Înotător de performanță. A concurat pentru CSȘ și CS *Petrolul* din Ploiești. S-a pregătit cu antrenorul Toma Miriţescu. A câștigat 13 titluri de campion național și a stabilit noi recorduri naționale cu ștafeta 4x100 m liber. Participant la CE din 1993 (Sheffield) - locul XXI la 50 m liber și 1995 (Viena) – (finalist cu ștafeta 4x100 m liber). La CM din 1994 s-a clasat pe locul XXVI la 50 m liber și XXX, la 100 m liber, iar la ediția din 1995, desfășurată în bazin scurt la Rio de Janeiro, a contribuit la

cucerirea medaliei de bronz la proba de ştafetă 4x100 m liber (3'17"40), aceasta fiind prima medalie românească obţinută la o probă masculină într-un CM. La JO din 1996 (Atlanta) s-a clasat pe locul X la aceeaşi probă, înregistrând un nou record naţional. Maestru al Sportului la înot.

PETELEY, ATTILA-ANDREI (1950) n. în Nazna, jud. Mureş. Profesor de educaţie fizică şi sport, gradul didactic I, absolvent al Institutului Pedagogic de 3 ani din Târgu Mureş (1979) şi al ANEFS (1992), specializarea natație. A practicat înotul, fiind legitimat la CS *Mureşul* din Tg. Mureş (1962-1970 şi 1972-1978) fiind pregătit de antrenorii Kiss Andrei şi Toth Pall Iosif şi la CS *Dinamo* Bucureşti (1970-1972) unde s-a pregătit cu antrenorii Grinţescu Anatolie şi Iordan Sanda. Multiplu campion naţional de înot, în probele de fluture, în perioada 1970-1972. Profesor antrenor la CSŞ Tg. Mureş, catedra de natație şi director al CSŞ Tg. Mureş din anul 2003. A obţinut rezultate deosebite cu sportivii pe care i-a pregătit în cadrul clubului: peste 100 de sportivi participanţi la CN, concursurile republicane şi internaţionale oficiale; peste 700 de medaliaţi cu aur, argint şi bronz la CN şi concursurile republicane oficiale, din care 300 de titluri de campioni naţionali la toate categoriile de vârstă (seniori, juniori şi copii); 10 sportivi promovaţi în loturile naţionale ale României (olimpic, seniori, juniori I şi juniori II). Antrenor la loturile olimpic şi naţional de seniori şi juniori începând din anul 2000. Pe plan internaţional, sportivii săi: Andreea Gaboş s-a clasat pe locul VI la CE de juniori de la Malta (2001) şi pe locul VII la CE de juniori de la Linz (2002) la 200 m bras, iar înotătorul Norbert Trandafir a cucerit la CE de juniori de la Palma de Mallorca (2006) medalia de aur, la 50m liber şi medalia de argint la 100m. liber. Maestru al Sportului (1970) şi Antrenor Emerit la înot, titlu conferit în anul 2006. Decorat cu medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a în anul 2004.

PINTER, ROBERT- DORU (1968), n. în Baia Mare, jud. Maramureş. Legitimat la *CSM* Baia Mare. Multiplu campion naţional. La club şi la lotul naţional s-a pregătit cu antrenorul Gheorghe Demeca. La CE de juniori din 1984 (Luxembourg), cucereşte medalia de aur la proba de 200 m fluture. După 1990, a urmat cursurile de la *Wisconsin University* din SUA, unde şi-a continuat şi pregătirea la înot, sub îndrumarea antrenorului Jack Rettinger. La JO din 1992, de la Barcelona, a reuşit să se califice în finala probei de 200 m fluture ocupând locul VII. În SUA a activat și ca antrenor, printre elevii săi aflându-se și vicecampionul nostru european Agache Dragoș. Maestru a Sportului (1984). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

POP, MARIANA (1951), n. în Bucureşti. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă a IEFS Bucureşti, promoţia 1974, specializarea natație. A practicat înotul, începând de la 5 ani (antrenor Constantin Dima). A fost legitimată la secţia de înot a *SŞE Nr. 1* (antrenor Paul Stroescu) şi la CS *Rapid* Bucureşti (antrenor Constantin Vasiliu), obţinând performanţe de nivel naţional. Din 1978 a activat ca profesor-antrenor la Colegiul Naţional *Emil Racoviţă* din Bucureşti. Antrenoare la *CSA Steaua* (1992 – 1993). Cu cele patru promoţii de sportive pe care le-a pregătit a obţinut peste 160 de titluri de campioni şi a stabilit 17 recorduri naţionale. A promovat în loturile naţionale 12 juniori, 14 tineri şi 5 seniori. A contribuit la pregătirea şi promovarea înotătorilor Nicolae Butacu şi Nicolae Ivan, foşti elevi ai Colegiului *Emil Racoviţă*, care s-au afirmat pe plan european şi mondial. De asemenea, a contribuit la pregătirea sportivului Nicolae Papuc, component al lotului naţional de pentatlon modern, medaliat cu bronz la CM şi la CE din anul 2000. În

perioada 1992-1993 a activat ca antrenor la *CSA Steaua*, contribuind la pregătirea sportivilor cu dublă legitimare LPS *Emil Racoviță*-CSA *Steaua*. A făcut parte din colectivul de antrenori care a pregătit lotul național de juniori (1990-1992) și lotul național de seniori (1992-1996). A fost membră a Colegiului Central al Antrenorilor din cadrul FRNPM și a Comisiei de natație a m. București. Arbitră de înot. În anul 2000, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit. Pentru rezultatele sale, a fost distinsă cu medalii și diplome de onoare din partea FRNPM , IEFS și Primăriei sectorului 2 al Capitalei.

POPESCU, ALEXANDRU (1935), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF din București, promoția 1958. Înotător de performanță. A concurat la Clubul *Dinamo*. A început înotul sub îndrumarea antrenorului Emerich Freund, fiind sportivul care a folosit în premieră *delfinul*, noul procedeu tehnic cu care a dominat competițiile interne în perioada 1954-1964. A câștigat 22 de titluri de campion național, din care 10 consecutive la 200 m fluture, stabilind și 10 recorduri naționale. Este primul înotător român care a reușit să se califice într-o finală olimpică, în 1956, la JO de la Melbourne, la 200 m fluture. La Festivalul Mondial al Tineretului de la Varșovia (1955), s-a clasat pe locul I la 200 m fluture, performanță pe care a mai repetat-o și la alte competiții din anii ’60. Paralel cu înotul, a practicat și jocul de polo, participând la unele jocuri ale echipei *Dinamo* și ale echipei naționale, cu care a susținut 3 meciuri internaționale inter-țări. A fost inclus în componența lotului de polo la JO din 1956 (Melbourne). În perioada 1966-1971, a fost antrenor federal pentru toate ramurile natației. În 1967-1968 a fost antrenor principal la lotul național de polo pe apă. Din 1971 s-a stabilit în Germania, urmând o carieră didactică universitară la Institutul de Educație Fizică din München. Maestru al Sportului la înot (1957). Decorat cu *Medalia Muncii* în 1956.

POTEC, CAMELIA (1982), n. în Brăila. Înotătoare de performanță. Specialistă în domeniul turismului, a absolvit, cu notă maximă, Facultatea de Economia Turismului Intern și Internațional, din cadrul Universității Româno-Americane, promoția 2010, unde urmează și programul de masterat Administrarea Afacerilor în Turism. A pus în practică și primul său proiect – lansarea hotelului plutitor *Camelia* – o navă special amenajată, introdusă în circuitul turistic pentru croaziere în Insula Mică a Brăilei și alte trasee. A început înotul la 9 ani. A activat la LPS *Brăila* și ulterior LPS – CSM *Brăila,* cu dublă legitimare (1991-2001) fiind pregătită de profesorul Ion Ionescu. În anul 2001 a reprezentat în competiții CSS LPS *Emil Racoviță* – CSA *Steaua* București, iar ulterior CSA Steaua, aflându-se în pregătirea profesor- antrenor Doina Sava. După 2007 și-a continuat pregătirile în Franța cu antrenorul Philippe Lucas. Multiplă campioană națională la junioare și senioare. S-a impus pe plan internațional prin performanțe remarcabile obținute ca junioară. În perioada 1995-2000 a realizat mai multe clasări pe locurile I-III la CN și titluri de campioană la juniori. În perioada 2001-2009, a obținut 130 de titluri de campioană națională, din care 59 în bazin descoperit, 56 în bazin acoperit și 15 în bazin acoperit de 25 m. În cariera sa sportivă a realizat și un nou record al numărului de titluri de campioană obținut la aceeași ediție a CN (10 titluri în 2007, câte 11 titluri în 2008 și 2009). La CE de juniori din perioada 1996-1999 realizează 9 medalii, din care 6 de aur și 3 de bronz. Debutează la CE de juniori din 1996 (Copenhaga) cu 3 medalii de bronz la 100, 200 și 400 m liber, probe pe care le-a dominat autoritar la *europenele* juniorilor din 1997 (Glasgow), unde a cucerit 3 medalii de aur; în CE1998 (Anvers) își confirmă valoarea cu alte 2 medalii de aur (100 m liber, 200 m liber). La CE de seniori 1997 (Sevilla) - bronz la 200 m liber clasarea pe locul IV cu ștafeta de 4x200 m liber;1999 (Istanbul) – 2 medalii de aur (200 și 400 m liber),

bronz la 4x200 m liber cu ştafeta ; 2000 Helsinki – aur cu ştafeta 4x200 m liber, bronz la 200m şi 400 m liber şi ştafeta 4x100 m mixt; CE 2002 (Berlin) argint 200 m liber, bronz la 400 m liber; CE 2004 (Madrid) –aur la 200 m liber şi argint – 400 m liber, bronz la 800 m liber şi la 4x200 m liber cu ştafeta; 2008 (Eindhoven) argint la 200 m liber, 2 de bronz la 800 m şi 400 m liber. La CM 2001 (Fukuoka) – bronz la 200 m liber ; CM 2008 (Manchester) argint la 400 m liber; CM 2009 (Roma) bronz la 1500 m liber. Participantă la JO Sydney (2000), a contribuit la clasarea pe locul IV cu ştafeta de 4x200 m liber (8'01''63) şi s-a clasat pe locul VII la proba de 200 m liber 2004 (Atena) – titlul olimpic şi medalia de aur la 200 m liber, locul al IV-lea la 400 m liber; la 2008 (Beijing) – locul al IV-lea la 800 m liber, locul al V-lea la 200 m liber şi locul al VI-lea la 400 m liber. La JMU a realizat următoarele performanţe : 2001(Beijing) – 2 medalii de aur la 200 şi 400 m liber; 2003 (Daegu-Coreea Sud) – locul X la 200 m liber; 2005 (Izmir) – aur la 400 m liber şi bronz la 800 m liber. Participantă la 3 ediţii 2002+2007 ale Jocurilor - Campionatele Mondiale Militare (CISM) cu 11 medalii (6-3-2). În competiţiile internaţionale oficiale ale seniorilor (JO, CM, CE, JMU) a obţinut 25 de medalii, (8-4-13). Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului la înot (1998). Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III- a cu 2 barete (2004) şi Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PURA, STELA (1971), n. în Baia Mare. Studii liceale. Înotătoare de performanţă. A învăţat înotul la 4 ani, sub îndrumarea instructoarei Talmayer, iar de la 9 ani s-a pregătit cu antrenorul emerit Gheorghe Demeca, fiind legitimată la *CSM* din Baia Mare. Multiplă campioană naţională şi deţinătoare a numeroase recorduri la junioare şi senioare. Debutează cu rezultate de prestigiu la CE de juniori din 1986 (Berlin), unde obţine 2 medalii de aur (200 m liber şi 200 m fluture), 3 medalii de argint (400 şi 800 m liber, ştafeta 4x200 m liber) şi o medalie de bronz (ştafeta 4 x100 m liber). La CE de seniori din 1987 (Strasbourg) cucereşte medalia de argint cu ştafeta 4x200 m liber şi 2 medalii de bronz la 200 m fluture şi 400 m liber. În 1986, la CM (Madrid), reuşeşte 2 calificări în finalele de 400 m liber (locul VII) şi 800 m liber (locul VIII). O performanţă valoroasă realizează în 1988, la JO de la Seul, unde se clasează pe locul IV în finala probei de 200 m fluture. În ultimii ani s-a alăturat acţiunilor pentru organizarea activităţii înotătorilor din categoria *Masters* (Veterani), în anul 2010 participând la întâlnirea înotătorilor maramureşeni organizată la Baia –Mare. Maestră a Sportului la înot.

RĂDULESCU, DINU (1932), n. în Bucureşti. Inginer mecanic, absolvent al Facultăţii de mecanică, din cadrul *Politehnicii* Bucureşti şi Timişoara, promoţia 1957. Înotător şi jucător de polo de performanţă, promotor şi organizator al activităţii înotătorilor şi jucătorilor de polo din categoria veteranilor (masters). **În** perioada 1956-1995 a îndeplinit mai multe funcţii (tehnician motoare, proiectant, redactor, inginer principal, director) la diferite întreprinderi din Bucureşti. A fost un practicant fidel al sportului - scrimă şi box ca junior, dar în mod deosebit al înotului şi jocului de polo pe apă, sub influenţa favorabilă a familiei. Bunicul său, Dimitrie Dimitriu, a fost în perioada 1909-1943, Directorul SS *Tirul*, iar tatăl său, Rădulescu Vasile, Directorul aceleiaşi Societăţi, între 1943-1949. S-a iniţiat în tainele înotului, la vârsta de 9 ani, la SS *Tirul*, avându-l îndrumător pe renumitul Toma Panaitescu. A participat în competiţii reprezentând SS *Tirul* la înot şi polo pe apă (copii şi juniori), *Constructorul* şi Ştiinţa Bucureşti, la înot (1949-1955) şi CS *Voinţa* la polo pe apă (1952-1953). A participat la campionatele regionale, din perioada 1942-1945, clasându-se pe locurile I şi II în probele de spate, la copii şi juniori. Tot pentru SS *Tirul* a concurat şi în 1948 la CN, ocupând poziţii fruntaşe

în probele de juniori. În 1949, deține recordul național a 200 m spate juniori (CSUB), iar în 1950 a fost titularul recordurilor naționale de juniori, la 400 m spate și 10x50m liber echipe de club - *Constructorul*. A fost o prezență activă și la CN din perioada 1951-1955, precum și la cursele de mare fond Brăila - Galați, în 1952 clasându-se pe locul VI, reprezentând clubul Știința (antrenor Iosif Enăceanu). În 1953, a câștigat cursa de 10 km pe Dunăre-Silistra-Călărași. A continuat să practice cu regularitate înotul și în anul 2008, la vârsta de 76 de ani. Printre acțiunile în care a fost implicat direct pentru promovarea activităților înotătorilor din categoria veteranilor, se numără: continuarea organizării Cupei *Buftea* pentru cursele de înot fond (1980-1991); organizarea anuală, începând din anul 2000, a *Concursului Național Masters*; numirea sa de către forul european de natație (LEN) în funcția de *Chairman Masters România*. În acest scop, a fost creată o Comisie de specialitate, care l-a ales ca președinte. După 1990, DR a făcut demersuri la forurile în drept pentru recuperarea bunurilor și reînființarea SS *Tirul*, însă eforturile sale nu au fost încununate de succes.

RĂDUȚ, CORNELIU – vezi **Personalități**

SACHELARIE, LAURA-GABRIELA (1968), n. în Brăila. Studii liceale. Profesoară de educație fizică și sport. Absolventă a Facultății de Științe ale Mișcării, Sportului și Sănătății din Universitatea Bacău. A practicat înotul de performanță în Brăila, sub îndrumarea antrenorului Ion Ionescu, obținând rezultate notabile pe plan intern și internațional A activat ca antrenoare de înot la LPS Brăila, iar din 1998 și la CSM Brăila, sportivii având dublă legitimare. Sportivii pe care i-a pregătit au obținut peste 50 de titluri și au stabilit 100 de recorduri naționale, de la copii până la seniori. Dintre aceștia, s-a remarcat Diana Mocanu care la numai 16 ani a înregistrat un palmares impresionant. La CE de juniori din 1999 (Moscova), a obținut 3 medalii de aur la 50, 100 și 200 m spate, iar la ediția următoare, din anul 2000 (Franța) – 3 medalii de aur la probele de 100 m spate, 200 m mixt (cu un nou record european) și 100 m fluture, precum și o medalie de argint la 200 m fluture. La CE de seniori din 1999 (Istanbul), a câștigat medalia de bronz la 100 m fluture, iar la ediția din anul 2000 (Helsinki) – 3 medalii de argint (50, 100 și 200 m spate – toate noi recorduri naționale) și o medalie de bronz la ștafeta 4x100 m mixt. Diana Mocanu a obținut, la JO de la Sydney (2000), în premieră pentru natația românească, primele medalii olimpice de aur la proba de 100 m spate (1'00''21), probă în care a stabilit 3 noi recorduri naționale și un nou record olimpic (primul din istoria înotului românesc), și la 200 m spate (2'08''16), probă în care a stabilit și două noi recorduri naționale. În finala probei de 100 m fluture s-a clasat pe locul VIII (59''43', cu două noi recorduri naționale), iar cu ștafeta de 4x100 m liber pe locul XII. Pentru performanțele obținute, Diana Mocanu a fost declarată cea mai bună sportivă a anului 2000 din România. Laura Sachelarie a făcut studii referitoare la selecția și pregătirea înotătorilor de performanță. Maestră a Sportului (1984). Antrenoare Emerită la înot (2000). Pentru rezultatele obținute în anul 2000, a primit *Premiul de Excelență* din partea MTS, iar prin Decret Prezidențial i s-a conferit Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de cavaler și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2008).

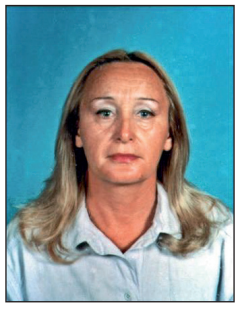

SAVA, DOINA-GABRIELA (1951), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport absolventă IEFS, promoția 1974, specializare natație. Din 1975 profesoară-antrenoare (gradul I didactic) la Liceul cu program de înot *Emil Racoviță* din București, șef de catedră (1985-2000), membru în consiliul de administrație al liceului (1992-2000), antrenor coordonator din 2001,. În 1999 a încheiat un contract de colaborare cu CS *Steaua*. Din 1982-

1996 a făcut parte din colectivul de tehnicieni care s-a ocupat de pregătirea sportivilor din loturile naţionale de natație, precum şi la lotul olimpic din 1997. A demonstrat competenţă, perseverenţă şi interes pentru aplicarea unor noutăţi rezultate din diferite experimente ştiinţifice. Sportivii pe care i-a pregătit au obţinut numeroase titluri de campioni naţionali, precum şi 28 de recorduri naţionale la juniori şi 18 la seniori. Pe plan internaţional, în perioada 1982-1999 a cucerit cu juniorii 6 medalii de aur şi 6 de argint la JB, o medalie de aur şi 3 de bronz la CE juniori, o medalie de argint şi 1 de bronz la CE seniori. La CM militar (1999), Dragoş Coman, cel mai bun înotător pe care l-a pregătit, a obţinut o medalie de aur, 2 de argint şi una de bronz. Acesta a deţinut şi titlul de campion european de juniori, medaliat cu argint şi bronz la CE de seniori, performanţe în urma cărora s-a calificat pentru JO Sydney (2000). Performanţe realizate de sportivul Dragoş Coman în anul 2000: medalie de argint la 400 m liber (3’48’’69), medalie de bronz la 1 500 m (15’10’’97) şi locul V cu ştafeta de 4x200 m liber la CE 2000 (Helsinki); locul V la 400 m liber (3’47’’38) şi locurile IX la 1 500 m liber şi cu ştafeta de 4x200 m liber la JO (Sydney). Cea mai valoroasă înotătoare a sa este Camelia Potec, care în perioada 2001-2009 cât a reprezentat CSA Steaua, a obţinut 130 de titluri de campioană naţională, iar pe plan internaţional în competiţiile oficiale ale seniorilor (JO, CM, CE, JMU) a obţinut 25 de medalii, din care (8-4-13), campioană olimpică în 2004 (la 200 m liber), 4 titluri de campioană europeană (si 3 medalii de argint şi 10 de bronz), medaliată cu argint şi bronz la campionatele mondiale. Un alt înotător care s-a aflat în pregătirea sa şi care s-a remarcat pe plan internaţional a fost Coman Dragoş – 7 medalii de bronz, (la 400m şi 1500 m liber). La CE din 2002, 2004 şi 2008 şi la CM din 2003, 2004, finalist la JO din 2004 (la 1 500 m liber). În pregătirea sa s-au mai aflat înotătorii: Cezar-Alexandru Bădiţă, Alexandru –Felix Maestru, Bogdan-Andrei Urechianu şi alţii ca re au realizat performanţe semnificative în competiţii internaţionale. În cadrul secţiei CSA *Steaua* , a contribuit la realizarea unor performanţe deosebite la CN de natație împreună cu ceilalţi antrenori din cadrul secţiei, sportivii reuşind în perioada 1999-2007 să obţină peste 500 de titluri de campioni naţionali la juniori şi seniori. Din 1982 a fost membră a Colegiului Central al antrenorilor din cadrul FR de Natație (1982). Antrenoare Emerită la înot, din 1998. În anul 2000 i s-a conferit Crucea Naţională *Serviciul Credincios* clasa a II-a; Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu 2 barete (2004); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

SĂVULESCU (DOBRICEANU) JEANINE (1931), n. în București. Studii liceale. Înotătoare de performanţă. Face parte dintr-o familie de sportivi, tatăl ei practicând jocul de rugby. Începe să înoate de la vârsta de 2 ani. Remarcată la Ștrandul Tineretului (Kiseleff) de către înotătorul și antrenorul Gh. Popescu-Zgrembus. A fost legitimată în 1946 la clubul *Viforul Dacia*. Aici este condusă și supravegheată de doctorul Matei Balș care o perfecționează pentru stilul *craul*. În 1947 participă la primul ei campionat național la ștafeta 4x100 m liber (Fulvia Grigoriță, Nuți Dumitrescu, Ioana Odobescu, Jeanine Săvulescu), unde cucerește titlul național. Urmează o nouă legitimare la clubul P.M.B. (Primăria Municipiului București). A mai activat și în secția de înot a clubului CCA între 1950 -1951, unde a concurat în probele de liber, fluture și ștafetă. Ultimul titlu de campioană națională îl obține în 1951 cu ștafeta 4x100 m liber. Începând cu anul 1948 a fost selecționată în lotul național. În 1950 a participat la concursul internațional UIS la Praga, unde este remarcată de antrenorul echipei naționale a Ungariei și solicitată să participe într-o ștafetă internațională de 3x100 m mixt, alături de două mari sportive olimpice din Ungaria la bras, fluture, JS la liber. În 1952 se retrage din activitatea competițională. Este stabilită în Franța.

SCHIER, HERMAN (1947 - 2007), n. în Reșița. Înotător de performanță. Antrenor de înot. Și-a început activitatea în 1956 (9ani) la Reșița fiind legitimat la AS *Olimpia*. S-a pregătit cu antrenorul Ioan Schuster. În 1958, participă la concursul de înot pentru elevi, la Lugoj, iar în 1959 se remarcă în grupa înotătorilor avansați – obținând insigna de înotător școlar – bronz. La 15 ani devine campionul regiunii la juniori, în proba de 4x200m.l. A întrerupt activitatea de înotător, pentru o perioadă de 3 ani fiind elev la Școala profesională, unde s-a calificat ca strungar. Revine în activitatea competițională în 1963 când obține primul său titlu de campion regional la 100m liber. În continuare își va îmbunătăți an de an performanța în proba de 100m liber (59,2 în 1965, 57,8 în 1966 – al II-lea rezultat românesc din toate timpurile, 57,6 tot în 1966). În 1966, la prima sa participare la un concurs peste hotare (Belgrad) se clasează pe locul al IV-lea la 100m fl. În 1967, cu timpul de 56,2 stabilește un nou record național în bazin scurt. Tot în 1967 devine campion național, la 100m.l. cu 57,2, iar la Concursul Internațional de la Berlin se clasează pe locul al II-lea la 100m.l. cu 56,9, rezultat pe care îl înregistrează și la Concursul Internațional din Franța. În 1968 se clasează pe locul I la Campionatele Internaționale ale României (56,2), iar la CN stabilește un nou record național cu 55,6. În 1969, se clasează pe locul I cu ștafeta 4x100m.l., devenind primul camion balcanic reșițean. Din 1970, se dedică muncii de antrenor, angajându-se, împreună cu soția sa Georgeta Calotă la *CS Crișul* din Oradea. În cei câțiva ani de activitate, până la decesul său, a reușit să redreseze activitatea din Oradea remarcându-se la nivelul copiilor și juniorilor, unde la anumite categorii a reușit să se situeze pe locul I în clasamentele pe echipe, iar unii înotători concurau de la egal la egal, cu cei mai valoroși înotători din țară. Spre exemplu la CN al copiilor de categoriile *A* și *B*, din 1973, *Crișul* Oradea s-a clasat pe locul I, la fete și băieți – categoria *A* și pe locul I - la băieți categoria *B*, situându-se înaintea *SȘ* Reșița *CSM* Cluj, *CSȘ* București, *SȘ nr.2* București și *SȘ* Ploiești. În anul 1968, HS a primit titlul de Maestru al Sportului.

SCHMALTZER, ALEXANDRU (1937 - 2012), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF din București, specializarea natație. A început să practice atletismul, sub îndrumarea profesorului A. Torje, la CS *Metalul* din Târgoviște (1943-1952). Din 1949, a activat și ca înotător la CS *Progresul* din Târgoviște, până în 1953 perioadă în care a luat parte la competițiile de înot, rezervate juniorilor. S-a transferat la secția de natație a AS *Voința-Textile-Confecții* din București (1953-1954) având-l antrenor pe Paul Stroescu, iar între 1954-1965 a activate la *CCA* (antrenor Johan Frâncu). Multiplu campion de juniori și 10 titluri de campion național de seniori precum și numeroase locuri pe podium la CN și campionatele interdepartamentale (1953-1961) în probele de bras și fluture. Titular al unor recorduri naționale de juniori și seniori. A fost selecționat de 12 ori în loturile naționale, participând la diferite competiții internaționale. După retragerea din activitatea competițională a activat o scurtă perioadă (1965-1968) ca antrenor în cadrul secției de natație a clubului *Steaua*, iar apoi ca profesor - antrenor la SȘE Nr. 2 (Clubul Sportiv Școlar Nr. 2) până în 1982. Cu sportivii pe care i-a pregătit a câștigat 80 de titluri de campioni naționali școlari. Doi dintre sportivii săi au obținut titlul de maeștri ai sportului. De asemenea, a cucerit 16 titluri de campioni naționali și a promovat 11 sportivi în loturile naționale. A fost arbitru internațional de înot. A îndeplinit funcția de președinte al Colegiului de antrenori din cadrul Comisiei de natație a municipiului București. A realizat mai multe filme tehnice despre înot, contribuind la îmbogățirea cunoștințelor tehnico-metodice ale specialiștilor și sportivilor din acest domeniu. În perioada 1970-1976, a făcut parte din colectivul de antrenori care a pregătit sportivii din loturile naționale. După 1982,

s-a stabilit în Germania, unde a continuat să lucreze în domeniul natației. A activat la Clubul Sportiv al *Universității* din Maintz (1988-1997), unde a obținut rezultate semnificative, reușind să promoveze 3 sportivi în echipa națională a Germaniei. În perioada 1998-2006, a lucrat la Sport Club Schwelm, unde printre realizările sale deosebite se află rezultatele sportivului său Steinkőlter Uwe care a câștigat 6 titluri mondiale și 5 europene la categoria *Masters*. A activat, o perioadă, în calitate de crainic și comentator TV, pentru competițiile de înot. Maestru al Sportului.

SCHUSTER, IOAN – vezi **Personalități**

SLAVIC, MARIAN (1946), n. în Ploiești. Operator chimist, absolvent al Școlii profesionale de specialitate, promoția 1964. După absolvire, s-a încadrat în producție, iar în timpul liber a activat ca instructor de înot pentru inițierea copiilor, la AS *Rafinorul* în Ploiești. Deși a fost familiarizat cu apa încă de la vârsta de 3 ani, mergând cu părinții la ștrand, MS a fost o excepție intrând relativ târziu în circuitul înotului de performanță. Prima pasiune a fost tenisul însă realizările sale au fost întrerupte de un accident la mâna dreaptă. Abia în 1967, antrenorul Mihai Mitrofan îi descoperă calitățile și îl recomandă antrenorului Gheorghe Demeca care îl legitimează la CSA *Steaua*. Devine un înotător de bază pentru echipa națională. La 6 luni după începerea antrenamentelor, la 21 de ani, obține 2 titluri de campion național și primul său record național, la 200 m liber. La CSA *Steaua* a activat o perioadă de 10 ani fiind pregătit de antrenorii Gh. Demeca (1967-1974) și Gh. Marinel (1974-1977). Pe plan național a realizat 66 de titluri de campion național (50 în bazin descoperit și 16 în bazin acoperit) și a stabilit 26 noi recorduri naționale, numai în probele individuale). Din 1969, apar și primele rezultate pe plan internațional – 4 locuri I și 2 recorduri naționale la întâlnirea internațională cu RS Cehoslovacia, aceleași performanțe repetându-le și la revanșa din 1970. Participant la 7 ediții ale JB unde obține 35 de medalii (24 de aur, 8 de argint și 3 de bronz). La CE de seniori, din 1970 (Barcelona), devine primul înotător român calificat într-o finală europeană (locul al VIII-lea la 200 m liber)iar la CE din 1974 (locul XIV la 400 m liber și XV la 200 m liber). La JO din 1972 (München) concurează în 3 probe fără a depăși faza calificărilor. A făcut parte din lotul înotătorilor români care a participat la prima ediție a CM (Belgrad – 1973) – locul al III-lea în finala B ștafetă 4x100 m liber (XI la general). Participant la 5 ediții ale Cupei Europei, pentru echipe naționale – grupa B (1969-1976), unde s-a clasat de 3 ori pe locul I, de 2 ori pe locul al II-lea și de 7 ori pe locul al III-lea. Fiind un înotător care concura la mai multe probe a contribuit semnificativ la realizarea unor performanțe care au stimulat dezvoltarea acestei ramuri de sport, în perioada 1967-1977. A fost declarat, de mai multe ori, sportivul nr.1, în clasamentele anuale. Începând din 1979, s-a angajat ca antrenor de înot la CSM Baia Mare. Maestru al Sportului (1967). În anul 2004, a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I.

STOICESCU (CLINCIU), GABRIELA CONSTANȚA (1954), n. în Brăila. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS din *Universitatea* Bacău, specializarea natație, promoția 2003. Din 1975 a funcționat ca antrenoare de înot la CSȘ *Brăila* – Liceul cu Program Sportiv. Se numără printre antrenorii care au contribuit la dezvoltarea înotului în Brăila și la realizarea unor performanțe de prestigiu, pe plan intern și internațional. În cei peste 35 de ani de activitate sportivă de performanță, împreună cu soțul său, prof. Valeriu Stoicescu, au asigurat pregătirea unor sportivi, care au cucerit peste 120 de titluri de campioni naționali și au stabilit numeroase recorduri naționale la copii, juniori și seniori. Începând din 1985, a activat ca antrenoare la lotul național de juniori, iar din 1991,

la lotul național și olimpic de seniori. Sportivii pe care i-a pregătit au cucerit peste 25 de titluri balcanice, iar în competițiile oficiale s-au remarcat în mod deosebit Beatrice Câșlaru-Coadă: medalie de bronz (CE de juniori din 1989), 2 medalii de aur (200 și 400 m mixt) și 2 medalii de argint (CE de juniori din 1990), 4 medalii de argint (CE de seniori din 1991 – Atena), medalie de argint (CE de seniori din 1996 – în bazin de 25 m, locul VI la JO din 1996); Cătălina Căşaru – 2 medalii de argint și 1 medalie de bronz la CE (j) din 1993, medalie de aur (200 m mixt) și 3 medalii de bronz la CE din 1994, locul VIII la CE din 1995, medaliată la JMU din 1999 (Spania). A oficiat, în calitate de arbitru, la numeroase competiții de nivel național. A fost membră a Biroului FR de Natație și a Colegiului central al antrenorilor. Din 1989 a făcut parte din colectivul interdisciplinar al Centrului de Cercetări pentru Problemele Sportului, unde a realizat diferite studii și cercetări privind pregătirea înotătorilor din loturile naționale. Antrenoare Emerită la înot din anul 1991. În anul 2000 i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

STOICESCU, DUMITRU – VALERIU (1948), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, specializarea natație, promoția 1972. A fost încadrat ca profesor – antrenor la Școala Nr.30 /*CSȘ* Brăila (din 1972) și *LPS* Brăila. În cei peste 35 de ani de activitate sportivă, împreună cu soția sa, a selecționat și pregătit numeroși înotători, care au fost promovați în activitatea sportivă de performanță. La CN înotătorii pregătiți de VS au obținut rezultate foarte bune clasându-se pe locurile 1-3 la toate categoriile (copii, juniori). Pentru anumite perioade a pregătit înotători din loturile naționale. Aceștia au participat și obținut rezultate bune și foarte bune la CN, CE de juniori și de seniori, JB, JMU, și JM Tineret. Printre sportivii care s-au remarcat la competițiile menționate, se află: Sătnoianu Gabriela, (prima maestră a sportului din Brăila - 1980), Vasile Emanuela, Policarp Laura, Dumitru Horațiu, Petrea Mihai-Dan, Tache Laurențiu (participant la JMU București 1981 – a făcut parte din lotul pentru CE), Artimon Alin la CE juniori 2010 (s-a clasat pe locurile V,VI VIII). Începând din 1990 a condus activitatea colectivului de antrenori la Centrul Olimpic de juniori la înot din Brăila, unde a pregătit și pe sportivii Malacu Constantin din Galați, care la JM Tineret de la Moscova-1998 s-a clasat pe locul 3 la 200 m mixt și pe Nistor Cătălin (locul VI la ștafeta 4x100 mixt). A făcut parte din colectivul de tehnicieni care au pregătit pe anumite perioade pe: Coadă Câșlaru Beatrice multiplă medaliată la competițiile internaționale oficiale, Căşaru Cătălina – medaliată la CE de juniori și la JMU din 1999 (Spania), Sătnoianu Marian (participant la JO 1992-Barcelona) și alții. Din inițiativa soților Stoicescu, în anul 2008 a fost instituit *Trofeul Felix Heitz*, unul din promotorii înotului brăilean. Este arbitru de înot și a oficiat, la numeroase competiții de nivel național.

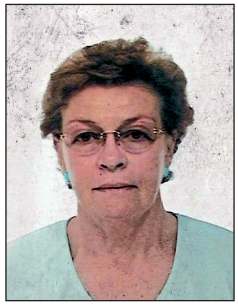

SZASZ (BOTH), MARIA (1941), n. în Târgu Mureș. Înotătoare de performanță. Antrenoare de înot. A început să practice înotul la vârsta de 10 ani, sub îndrumarea antrenorului Toth Pall Iosif. A concurat pentru CS *Progresul* și CS *Mureșul* unde a continuat să se pregătească cu același antrenor. Multiplă campioană (peste 30 de titluri) și deținătoare a numeroase recorduri naționale în probele de spate, în care s-a afirmat în perioada 1954-1961. A cucerit 14 titluri de campioană națională de senioare și junioare și alte 10 locuri pe podium în CN și campionatele interdepartamentale (1954-1961). În 1955 a realizat 7 recorduri naționale de senioare și junioare la 100 și 200m. spate, 100m. bras și ștafeta 4x100m. mixt. Componentă a loturilor naționale, fiind titulara probelor de spate, în care s-a impus în competițiile internaționale. A fost prima sportivă care a reprezentat înotul feminin din țara noastră la JO, în 1956, la Melbourne, ocupând locul al II-lea

în seriile de calificare, cu un nou record al României (1:15.8). În 1961, a primit titlul de Maestră a Sportului. A activat ca antrenoare de înot la grupele de copii şi juniori. După 1980 s-a stabilit în Germania.

ŞALGĂU, SILVIU (1952), n. în com. Gohor, jud. Galaţi. Profesor de educaţie fizică şi sport. Absolvent al Facultăţii de Litere şi Ştiinţe, specializarea educaţie fizică şi sport a Universităţii din Bacău în 1995. Din 1997 este profesor gradul didactic I., a fost lector universitar (1998-2005), la catedra de sporturi individuale din cadrul Universităţii Bacău, conf. univ. dr. (până în 2007), profesor univ. dr. din 2007 şi a deţinut funcţia de prodecan la FSMSS în 2008. Anterior, a activat ca profesor la Școala Vultureni (1977-1979), la Școala Râcătău com. Horgeşti, jud. Bacău (1979-1990). După 1990 a fost profesor-antrenor LPS – CSŞ *Luceafărul* Bacău, şi antrenor coordonator la SCM Bacău (din 1999), antrenor la lotul naţional de juniori la înot (1994-1997), antrenor la lotul naţional de seniori (1997-2000), la lotul olimpic (2000-2004). A obţinut performanţe deosebite cu înotătoarea Simona Păduraru (componentă a loturilor reprezentative din anul 1995), cu care a câştigat peste 25 de titluri de campioană şi a stabilit 6 noi recorduri (junioare şi senioare). Aceasta a obţinut următoarele rezultate pe plan internaţional: la CE de juniori – medalie de argint la 400 m mixt (Geneva – 1995), 2 medalii de aur la 200 m mixt (2'20''13) şi 400 m mixt (4'52''28 – Copenhaga – 1996), 2 medalii de argint la 200 şi 400 m mixt (Glasgow – 1997); la CE de seniori – medalie de bronz cu ştafeta de 4x200 m liber (Istanbul – 1999), medalie de aur cu ştafeta 4x200 m liber (8'03''17) şi locul V la proba 400 m liber (Helsinki – 2000). A participat la JO de la Sydney (2000), unde se clasează pe locul IV cu ştafeta de 4x200 m liber (8'01''63 – nou record naţional) şi pe locul XVI, la proba 400 m liber. După 2003 a continuat să se ocupe de pregătirea sportive Larisa Lăcustă promovată de la CSM Piteşti, care la CE din 2004 (Madrid) a contribuit la obţinerea medalie de bronz cu ştafeta 4x200 m şi a altor performanţe semnificative în cadrul Cupei Mondiale. Ca membru al colectivelor tehnice şi-a adus contribuţia şi la pregătirea altor sportivi din loturile naţionale şi olimpice care au obţinut rezultate la JO, CM şi CE. U sportivii la a căror pregătire a contribuit a mai obţinut: 10 medalii la CB de juniori şi seniori din care 8 titluri de campioni balcanici; 5 titluri de campioni internaţionali obţinute în Franţa, Germania, Italia, Austria, Belgia; 3 medalii în diferite etape ale Cupei Mondiale; peste 100 de titluri de campioni naţionali şi 22 de recorduri naţionale;12 sportivi promovaţi în loturile naţionale. Pe parcursul anilor, a făcut parte din numeroase organisme şi foruri de conducere, printre care: membru în Consiliul Ştiinţei Sportului din România (din 1998); preşedintele comisiei de natație din cadrul DJTS Bacău (1994); membru în Colegiul central al antrenorilor şi membru în Biroul FRNPM (2003). A publicat articole în revistele de specialitate privind modelul de pregătire a înotătorilor sprinteri şi dezvoltarea prin mijloace specifice a calităţilor motrice la juniori. Antrenor Emerit la înot (1997). Pentru rezultatele obţinute, în anul 2000 i s-a conferit Medalia Naţională *Pentru Merit* clasa a III-a.

ŞARKADY, ARCADIE- vezi **FR Polo**

ŞIMON, FRANCISC- vezi **FR Polo**

TAT, NICOLAE, (1946-2010), n. în Reşiţa, jud. Caraş-Severin. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al IEFS din Bucureşti, specializarea natație. Antrenor de înot. Profesor gradul I. A activat, ca sportiv, la *Olimpia* Reşiţa (1958-1966), la Clubul *Steaua* (1967 – 1968) şi din nou la *Olimpia* Reşiţa (1968-1970). Campion naţional de juniori şi seniori

la probele de fluture, recordman național la 200 m fluture și 400 m mixt. Selecționat în loturile de juniori (1964-1965) și seniori (1966-1969) a contribuit la reprezentarea înotului românesc în numeroase competiții internaționale. Profesor-antrenor la CSS din Reșița (din 1968), la CS Nautic Universitar (din 1974) și la CSS *Emil Racoviță* (din 1975) care, din 1993, devine CSȘ *Emil Racoviță-Steaua*. Din 1993, a activat ca antrenor și la CSA *Steaua*. Înotătorii pe care i-a pregătit au obținut 22 titluri de campioni la copii, 32 la juniori și 68 la seniori și au stabilit 18 noi recorduri naționale la copii, 11 la juniori și 49 la seniori. A promovat în loturile naționale 13 juniori și 26 de seniori. Antrenor la lotul național (1978-1980 și din 2000) și la lotul olimpic (1993-1999). Dintre sportivii pregătiți s-au remarcat pe plan internațional: Nicolae Butacu – 3 medalii de argint și una de bronz la CE, medalie de bronz la CM, peste 30 titluri de campion și peste 20 recorduri naționale, Maestru Emerit al Sportului; Nicolae Ivan – medalie de bronz la CM, finalist la CE, CB, 11 recorduri naționale, Maestru Emerit al Sportului; Tudor Ignat – campion balcanic, 12 recorduri naționale; Lorena Diaconescu – medaliată cu aur, argint și bronz la CE de juniori, finalistă la CM de seniori și JO, medaliată cu aur și argint la JMU din 1999, campioană balcanică la seniori, numeroase titluri și recorduri naționale, Maestră Emerită a Sportului. În anul 2000, sportiva Lorena Diaconescu a obținut următoarele rezultate: medalie de aur cu ștafeta de 4x200 m liber (8'03''17), locul III cu ștafeta 4x100 m mixt și locul IV cu ștafeta de 4x100 m liber (CE de la Helsinki); locul IV la ștafeta 4x200 m liber (JO de la Sydney). A activat ca arbitru internațional în competițiile de înot. S-a preocupat concret de perfecționarea metodicii pregătirii înotătorilor, colaborând în acest scop cu specialiști din Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului. A publicat diferite articole metodice în revistele și buletinele de specialitate. Pentru rezultatele obținute, în 1997 i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit. În anul 2000 i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

TANASĂ, SERGIU (1934–1999), n. în Dorohoi, jud. Botoșani. Absolvent al Institutului Pedagogic de 3 ani, specializarea contabilitate. Antrenor de înot, format la Școala de antrenori. S-a remarcat prin preocupările sale pentru promovarea, dezvoltarea și afirmarea înotului pe plaiurile sucevene. La început ca agrement, la ștrandul orașului, în sezonul de vară, apoi pregătirea pe uscat și practicarea altor sporturi complementare, până au fost create condițiile materiale de dezvoltare a înotului. Concomitent, antrenorul ST a contribuit la sensibilizarea factorilor locali pentru construirea unui bazin și apoi pentru rezolvarea elaborării proiectului și construirii propriu-zise, devenind un adevărat *șef de șantier*. Practic, secția de înot a luat ființă, în cadrul *CSM* Suceava, în luna mai 1983, odată cu inaugurarea noului bazin acoperit de 25 m, cu 5 culoare, de pe lângă Școala generală nr.3, care a însemnat și actul de naștere a înotului de performanță în această zonă. Calitățile sale reale de antrenor, părinte și prieten, precum și cele manageriale au stat la baza succeselor obținute, în scurt timp, de înotătorii suceveni. Împreună cu ceilalți antrenori au organizat testarea și selecția elevilor din clasele a II-a și a III-a, gruparea acestora într-o singură clasă, organizarea pe baze moderne, a însușirii procedeelor tehnice și a pregătirii. În 1985, înotătorii secției au participat la primul concurs cu caracter național, ocupând locul al V-lea la poliatlon. În 1986, a apărut și primul înotător cu performanțe deosebite Romeo Macovei, care a fost promovat în secția de natație a CS *Dinamo*, multiplu campion și medaliat la proba de 100 m liber. La îmbunătățirea performanțelor elevilor săi a contribuit și permanenta sa preocupare pentru perfecționarea cunoștințelor profesionale, pentru realizarea unor studii și cercetări metodice și metodico-biologice, pentru crearea unor condiții de refacere și recuperare. În 1987, au realizat primele recorduri: Iuliana Pantilimon la 200 m fluture; Radu Doroftei la 200 m bras, precum și la ștafetele 4x100 m mixt,

4x100 m și 4x200 m liber. La categoriile 13 ani și apoi la 14 ani, înotătorii suceveni au dominat probele la care au concurat. Pe total, la CN de copii, juniori și seniori, înotătorii din Suceava au obținut peste 100 de titluri de campion, 29 de locuri II și 35 locuri III. Concomitent, mulți dintre acești campioni au fost selecționați în loturile naționale, contribuind la obținerea unor performanțe de prestigiu pe plan internațional. Prințe sportivii pregătiți de Sergiu Tănase s-au aflat: Iuliana Pantilimon – maestru al sportului, multiplă medaliată la CN de juniori și seniori, medaliată la CB, participantă la JO din 1992 – Barcelona (locul XIV la 200 m future), la CM și CE de juniori din 1991 (Belgia) la proba de 800 m liber; Ramona Talpalariu – maestru al sportului, multiplă medaliată la CN și CB; Tudor Ignat – maestru al sportului, multiplu campion și recordman național și balcanic, semifinalist la CE din 1996 și 1999, medaliat la CM de natație Master; Dumitru Bogdan Drișcu, Cezar Moscaliuc, Sorin Pînzaru, Daniela Isar, Alin Prisăcariu și alții, componenți ai loturilor naționale. Pentru contribuția sa la dezvoltarea și afirmarea natației din țara noastră, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

TILEAGĂ, OCTAVIAN-CORNELIU (1950), n. în Oradea, jud. Bihor. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent IEFS din Bucureşti, specializarea natație, promoţia 1973, gradul didactic I. Din 1973 și-a desfăşurat activitatea ca profesor-antrenor la secţia de înot a CSŞ nr. 1 Constanţa (din 1991, secţia a fuzionat cu cea a Clubului elevilor sub denumirea *Clubul elevilor* Constanţa). Din 1999 a funcţionat ca antrenor şi la secţia de înot a CS *Farul*. A fost şi director adjunct la CSŞ nr. 1 Constanţa. Înotătorii pe care i-a pregătit au câştigat 68 de titluri de campioni şi au stabilit 58 de noi recorduri naţionale de juniori şi seniori, 8 dintre aceştia fiind promovaţi în loturile reprezentative. Sportivi cu rezultate pe plan internaţional: Loredana Vinişi (medaliată la CB), Dinu Efrim şi Elena Catană (medaliaţi cu aur, argint şi bronz la CB), Mirela Merscic (medaliată cu bronz la JO ale tineretului european în 1995, locul IX la CE de juniori 1996, multiplă campioană balcanică). În mod deosebit, s-a remarcat Răzvan Florea, care a reuşit să intre în eşalonul fruntaş al înotătorilor europeni şi mondiali: locul III la JO ale tineretului european (1995); finalist la CE de juniori din 1996 şi 1997; două medalii de bronz la CE de juniori din 1998 (Anvers) la probele de 100 şi 200 m spate; locul IV la CE de seniori, în bazin de 25 m în 1998 (200 m spate); locurile V şi VI la CE de seniori din 1999 (4 x200 m liber şi 200 m spate) şi locul V la ediţia din 2000 (200 m spate); locul VI la CM în bazin de 25 m din 2000 (200 m spate); locul VI la 200 m spate (1’59’’05 – cu 3 recorduri naţionale) şi locul IX, la 4x200 m liber, la JO de la Sydney (2000); 22 de titluri de campion balcanic de juniori şi seniori. A oficiat în calitate de arbitru de înot la diferite competiţii interne şi internaţionale. A fost membru al Colegiului central al antrenorilor şi membru al Biroului FRNPM. A contribuit la elaborarea unor programe şi materiale tehnico-metodice. A fost membru al unor colective de specialişti pe linie de învăţământ. În perioada 2005-2010 a fost numit antrenor federal pentru problemele de înot în cadrul federaţiei de natație. În această funcţie a avut o contribuţie importantă, în organizarea pregătirii loturilor naţionale şi reprezentarea natației din ţara noastră pe plan internaţional, în sprijinirea activităţii unor secţii de natație şi a antrenorilor, în special a colectivelor tehnice desemnate să pregătească loturile reprezentative. Din perioada aceasta se remarcă performanţele realizate de: Camelia Potec la CM şi CE; Ionela Cozma la CM de Tineret; Dragoş Coman şi Răzvan Florea la CE; precum şi unele rezultate obţinute de juniori. După anul 2010, revenind ca antrenor la clubul său a continuat să desfăşoare concomitent şi activitatea de antrenor federal în mod voluntar. Pentru activitatea desfăşurată a primit Diplome de Excelenţă şi alte distincţii din partea MTS, federaţiei şi organelor administraţiei publice locale. Antrenor Emerit (2000). Decorat cu: Medalia Naţională *Pentru Merit* clasa a III-a. (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu 2 barete şi Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu o baretă (2004).

TOMESCU, MUGUR (1950), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent IEFS, promoția 1980, cu specializarea natație, profesor gradul I. A activat ca înotător la CSA *Steaua* București (1966-1968). Campion național la juniori, în 1966 (4x200 m liber) și 1968 (4x100 m mixt). A funcționat ca profesor-antrenor la CSȘ Ploiești (1980-1990), la *CSȘ- Centrul Olimpic* Reșița (1990-1997), iar din 1997 la CSS nr. 7 *Dinamo* din București. Sportivii pe care i-a pregătit au câștigat peste 50 de titluri de campioni și au stabilit numeroase recorduri naționale la juniori și seniori. Începând din 1991 a făcut parte din colectivele de antrenori care au pregătit sportivii din loturile naționale. A contribuit la pregătirea înotătoarei Luminița Dobrescu, medaliată cu bronz la CE din 1991 (Atena) și cu argint la ediția din 1993 (Sheffield), clasată pe locul V la JO din 1992 (Barcelona), precum și a altor sportivi situați în primele 6 locuri la CE din 1999 și 2000. Antrenor Emerit la înot în 1992. În anul 2000 i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a.

TOTH, PALL, IOSIF (1917), n. în Budapesta (Ungaria). Tehnician dentar. Antrenor de înot. A început să practice înotul la vârsta de 14 ani. A fost legitimat la *MSE* din Târgu Mureș (1940-1944) unde s-a pregătit cu antrenorul Kalman Meszőj. Din 1944 se dedică muncii de antrenor, la început în cadrul MSE, apoi la CS *Progresul* (1944-1956) și la *CS* Mureșul (1956-1978). A fost unul dintre antrenorii cu contribuții deosebite la dezvoltarea înotului de performanță din Târgu Mureș și afirmarea acestuia pe plan național și internațional. Cu sportivii pe care i-a pregătit a cucerit peste 200 de titluri de campioni și a stabilit peste 100 de recorduri naționale, de juniori și seniori. A promovat permanent în loturile naționale un mare număr de sportivi, campioni și recordmani naționali, care au reprezentat cu rezultate de valoare înotul românesc, în competițiile internaționale. Printre sportivii care s-au remarcat, în mod deosebit, se află: Maria Both, Carol Meder, Iosif Czimbalmoș, Dionisie Nagy, Adalbert Kovacs, Maria Klosz, Francisc Fűlőp, Gheorghe Pasat, Attila Peteley și alții, toți fiind maeștri ai sportului și componenți ai loturilor reprezentative. Maria Both (multiplă campioană și recordmană națională) a fost prima sportivă care a reprezentat înotul feminin din țara noastră la JO, de la Melbourne, în 1956, unde s-a clasat pe locul II în seriile de calificare, cu un nou record național. Peste 20 de ani ITP a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit înotătorii din loturile olimpice și naționale. A avut contribuții semnificative la perfecționarea cunoștințelor tehnice și metodice privind pregătirea înotătorilor de performanță, publicând numeroase articole și participând cu lucrări la consfătuirile tehnice ale cadrelor de specialitate. Rezultatele și contribuția sa au fost evidențiate atât pe plan local, cât și pe plan național, fiind răsplătite cu diplome, medalii și trofee sportive.

TRANDAFIR, NORBERT (1988), n. în Târgu Mureș. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS din cadrul Universității din Bacău, promoția 2009. Înotător de performanță. A învățat înotul la vârsta de 5 ani, sub îndrumarea instructoarei Ana-Maria Nagy. Își continuă activitatea la *CS*Ș Târgu Mureș, avându-l ca antrenor pe profesorul Francisc Fülop, iar de la 8 ani, pe profesoara Sanda Ștefănescu, cu care se pregătește timp de 2 ani și jumătate. După o întrerupere de 6 luni, din cauza unui accident, își reia pregătirea cu antrenorul Attila Peteley. Cu toate că la vârsta de 11 ani va fi nevoit să facă o altă pauză de 6 luni, datorită unui nou accident, la 12 ani câștigă primele titluri de campion național. Pe parcursul anilor a reprezentat în competiții: CSȘ *Târgu Mure*ș (1998-2006), CS *Mureșul* (2006-2008),

CS *Farul* Constanța (cu dublă legitimare 2005-2007); CS *Dinamo* București (2009); CS *Universitatea* Târgu Mureș (2009). Până în 2009, obține 32 de titluri la copii și juniori, peste 20 la seniori și numeroase clasări pe locurile II și III la CN, în probele de 50 și 100 m liber, fluture și spate. În aceeași perioadă a stabilit 18 noi recorduri naționale de juniori și 10 de seniori. Este primul înotător român care stabilește recordurile naționale la 100 m liber, sub granița celor 50 de secunde și mai apoi sub 49 de secunde (48.75 – performanță înregistrată la CM). În anul 2004, obține prima medalie (bronz la 50 m liber) la Concursul Țărilor Central-Europene, iar în 2005, la CB de juniori, 6 medalii (4 de aur și 2 de argint). Dacă la prima sa participare la CE de juniori din 2005 (Budapesta) nu se califică în nici o finală, la ediția din 2006 (Palma de Mallorca) cucerește titlurile de campion european la 50 m liber și pe cel de vicecampion la 100 m liber. Participant la CM din 2007 (Melbourne) și la cele din 2009 (Roma), precum și la JO din 2008 (Beijing). La CB din 2006 și cele din 2007, s-a clasat pe locurile I în 4 probe (50 și 100 m liber, 50 și 100 m fluture). La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorul său - Attila Peteley. În anul 2005, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. A fost declarat cel mai bun sportiv al municipiului Târgu Mureș și al Județului Mureș în anii 2007 și 2008.

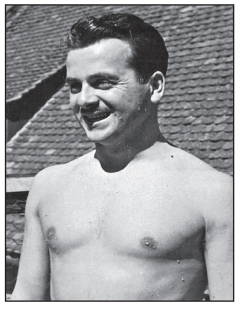

ULEU FLORIN (1926), n. în Lunca Bradului, jud. Mureş. Medic primar, medicină generală, absolvent al Facultăţii de medicină din Cluj - Napoca (2 ani) şi Bucureşti promoţia 1952. Şi-a desfăşurat activitatea ca medic militar, fiind pensionar M.Ap.N din 1990. Înotător de performanţă. A început să practice înotul la vârsta de 17 ani, la Cluj, sub îndrumarea antrenorului Titus Cernăuţeanu. A fost legitimat, ca înotător la CS *Universitatea* Cluj (antrenori T. Cernăuţeanu şi Ioan Meszaroş), în perioada 1943-1949 şi la CCA (antrenor Johan Frâncu) între 1949-1954. A contribuit la dezvoltarea înotului de performanţă din ţara noastră. A fost un participant activ la CN din 1948, înscris în probele de 100, 200 - locul III şi 400m liber, 4x200m liber,150m mixt şi ştafetă 3x100m mixt pe care a câştigat-o. La ediţia din 1949 campion naţional la 200m. Fluture, iar în 1950 şi 1951 campion naţional în probele de ştafetă 4x200m liber. În 1954, s-a clasat pe locul VII în CN de mare fond pe Dunăre-Brăila-Galaţi. Component al echipelor de ştafetă 4x50, 5x50, 10x100 şi 4x200 m liber titulare ale recordurilor naţionale reprezentând CCA (1950). Selecţionat în echipele naţionale de înot, în anii 1946, 1947, 1948 şi 1950. Clasat pe locul III la prima Balcaniadă de natație, din 1946 (Split-Iugoslavia) şi la Jocurile Balcanice şi ale Europei centrale (Budapesta 1947). A mai reprezentat înotul românesc şi în alte competiţii internaţionale printre care şi Concursul organizat cu ocazia Congresului UIS din 1950 (Praga). În perioada 1946-1949, a fost secretarul secţiei de natație, de la *Universitatea* Cluj. A devenit membru al Societăţii Române de Istoria Medicinei (din 1995), al Societăţii Medicilor Scriitori şi Publicişti din România (din 1996), membru al Clubului Epigramiştilor din Bucureşti (din 1998) şi al Uniunii Epigramiştilor din România (din 2001).

UNGUR (WÄCHTER), INGRID (1944-2008), n. în Reghin, jud. Mureş. Inginer, absolventă a Institutului Politehnic, Facultatea Electronică industrială, din Bucureşti, promoţia 1966. Specialistă în software. Înotătoare de performanţă, şi-a început activitatea sportivă în 1955, sub îndrumarea soţilor Paula şi Iosif Enăceanu. A fost legitimată ca înotătoare la AS Ştiinţa Bucureşti (1955-1957) fiind pregătită de soţii Enăceanu, iar din 1958 la CS *Universitar* avându-l antrenor pe Leo Ungur, care în 1961, va deveni soţul său. În perioada 1966-1967, a fost legitimată la CS *Steaua* din Bucureşti. A fost una dintre înotătoarele reprezentative ale natației românești care, în 1959, deţinea recordurile naţionale la 100, 200, 400, 800 şi 1500m. liber. Campioană naţională la junioare (7 titluri) şi

senioare (peste 15 de titluri) şi titulară a cca 20 de recorduri naţionale la junioare şi peste 25 la senioare. A făcut parte din mai multe tabere de înot şi a numărat peste 25 de selecţii în loturile naţionale participante la competiţiile internaţionale. A realizat cele mai bune performanţe în 1959 la 400m liber şi 1965 la 100 m. liber. A activat ca arbitră de înot (1968-1975). Din 1977, s-a stabilit în Germania, având reşedinţa la München. S-a specializat în computere Siemens, firmă la care a fost angajată şi a lucrat până în anul 2004, când s-a pensionat. În 1966, a primit titlul de Maestră a Sportului.

UNGUR LEO (1921-1996), n. în Nochrich, jud. Sibiu. Economist, absolvent al ASE, din Bucureşti, promoţia 1947. După câţiva ani de activitate în producţie, se dedică muncii de antrenor de înot, ca urmare a cursurilor absolvite în 1952 şi 1953. Activează, în această calitate, la CS *Progresul* Bucureşti (1952-1957), după care pregăteşte mai mulţi înotători de la Ştiinţa (1958-1960). În continuare, a fost încadrat ca antrenor de înot la CS *Steaua* Bucureşti (1961-1967) şi CS *Rapid* (1967-1975). Cu sportivii pe care i-a pregătit, a realizat peste 100 de titluri şi recorduri naţionale. A făcut parte din colectivele tehnice, care au pregătit loturile naţionale de înot. Printre sportivii care i-a pregătit s-au remarcat Dumitru Caminschi, Ingrid Wächter, Petre Teodorescu, Ingrid Rothe, Helga Geiser, Lia Nedelea, Cornel Georgescu, Mircea Olaru, Constantin Chirvăsuţă, multipli campioni şi recordmeni naţionali, maeştrii ai sportului. Cea mai reprezentativă înotătoare, pe care a pregătit-o, a fost Ingrid Wächter (în 1961 a devenit soţia sa) cu peste 20 de titluri şi peste 40 de recorduri naţionale de junioare şi senioare, Maestră a Sportului. A fost arbitru de înot, categoria I. A răspuns de activitatea arbitrilor de natație din Bucureşti. În 1977, s-a stabilit, cu familia, în Germania, având reşedinţa la München. A fost angajat al firmei de asigurări *Bayern Versicherung*, având sub control sala de sport şi bazinul de înot.

URMUZESCU, AUREL DAN – vezi **Personalităţi**

ZISU, LOREDANA (1979), n. în Galați. Înotătoare de performanță. În 1993, s-a transferat de la CSM Pitești, la Centrul Olimpic – CSȘ din Reșița. Campioană națională la juniori în 1993 (1 titlu) și 1994 (5 titluri) și la seniori în 1994 (6 titluri), 1995 (3 titluri) , 1996 (4) și 1997 (1 titlu). La CE de juniori din 1993 (Istanbul) cucerește medalia de argint la 4x100m mx și se sclasează pe locurile IV la 100 și 200m fl., V la 400m mx, 15 la 200m mx și 17 la 4x200m.l., iar la ediția din 1994 (Pardubice) pe locurile I la 4x100m.l., II la 4x200m.l. și III la 200m.fl., și 4x100m.mx. La CE de seniori din 1995 (Viena) se clasează pe locul al VIII-lea în finală la 4x100m.l. și pe locurile 27 la 100 și 200m.fl. Participantă la JO din 1996 (Atlanta) s-a clasat pe locurile VII la 4x200m.l. , XI la 4x100m.l., iar la 100 și 200m.fl. și 4x100m.mx - nu s-a calificat în fazele superioare. Palmaresul său mai cuprinde: 5 titluri de campioană balcanică și 2 de vicecampioană la CB de juniori din 1994 (București), 2 titluri de campioană (100m.fl, 4x100m.mx) și unul de vicecampioană (200m.fl) la CB de seniori din 1996 (Belgrad). Maestră a Sportului (1994).

WEINREICH , LAZĂR – vezi **FR Polo**

WEINREICH (WIENER), MARGARETA (1931), n. în Timişoara. Profesoară de gimnastică, absolventă a SMTCF şi a Şcolii Sportive cu profil de gimnastică din Timişoara, înotătoare de performanţă, componentă a uneia dintre cele mai puternice secţii de natație din perioada 1945-1955, *ILSA* din Timişoara. A început să practice înotul la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea antrenorilor Szigeti Iosif şi Török Gavril. S-a afirmat ca junioară, în 1948 participând la CN, desfăşurate la Ştrandul Obor din Bucureşti în probele de 100 şi 400 m liber şi în ştafeta de 3x100m. mixt, probă în care cucereşte titlul de campioană naţională. A fost o specialistă a

probelor de ştafetă de liber şi mixt cu care a câştigat 5 titluri naţionale, reprezentând ILSA (ulterior *Flamura Roşie*) în perioada 1948-1954. La campionatele interdepartamentale din 1952, s-a clasat pe locul I, cu ştafeta 4 x100 m liber, reprezentând Asociaţia Sportivă *Progresul*. În 1950 a stabilit două recorduri naţionale cu echipa ILSA şi cu echipa naţională la 4x100 m liber. Tot în 1950 a făcut parte din lotul de senioare a CS *ILSA*, care a câştigat locul I în campionatul naţional de înot pe echipe. În perioada 1950-1954, s-a situat în topul celor mai bune performanţe, în probele de 100, 200 şi 400 m liber. A fost selecţionată în loturile naţionale de tineret şi de senioare, cu care a participat la diferite competiţii internaţionale. La lotul naţional s-a pregătit cu antrenorii Török Gavril, Frâncu Iohan şi Freund Emerich. S-a stabilit în Germania unde a activat ca profesoară de gimnastică până în 1990 când s-a pensionat. A continuat să practice înotul, schiul şi tenisul.

WITTGENSTEIN (VARLAM), MARGARETA (1940), n. în Cernăuţi (astăzi în Ucraina). Studii liceale. Antrenoare de înot. Animatoarea şi organizatoarea reuniunilor înotătorilor şi jucătorilor de polo, din toate colţurile lumii, începând cu cea de la Ibiza (Spania), 9-16 octombrie 2006. Fiica Despinei Mavrocordat, cea mai reprezentativă sportivă polivalentă, a ţării noastre, din sec. al XX-lea, ale căror realizări remarcabile sunt consemnate în EEFSR.MW a început să practice înotul la 11 ani sub îndrumarea antrenorului Iosif Enăceanu. A fost legitimată la CS Ştiinţa *Bucureşti* (1951-1958) şi AS *Cetatea Bucur* (1958-1960) având-i antrenori pe soţii Paula şi Iosif Enăceanu. A mai practicat: orientarea turistică la clubul *Progresul Sănătatea* (1953-1961); voleiul la CS *Sănătatea* (1954-1960) – antrenoare Despina Mavrocordat; atletismul la CS *Progresul* (1956-1960) – antrenor Nicolae Gurău. S-a remarcat în mod deosebit la înot, obţinând 35 de titluri naţionale şi 44 de recorduri la categoria junioare, numeroase locuri II şi III la CN şi 15 recorduri naţionale la senioare, fiind încă la vârstă junioratului. În 1957, se clasează pe locul I la senioare în cursa *Traversarea lacurilor* (Herestrău-Florească). A avut peste 10 selecţionări în loturile reprezentative, unde s-a pregătit cu aceeaşi antrenori. A contribuit semnificativ la câştigarea unor competiţii internaţionale în perioada când nu se participa la CE, iar CM nu se organizau. S-a situat constant în topul celor mai bune înotătoare, la toate procedeele tehnice (liber, spate, fluture şi bras. Căsătorită cu fostul înotător de performanţă şi antrenor de înot Toma Varlam. În 1965 a plecat în Germania. A jucat în echipa naţională de volei a Germaniei cu care a susţinut meciuri în Brazilia şi în Finlanda. În perioada 1965-1990 a activat ca antrenoare de înot la SC Neu Isenburg. A avut o Şcoală de înot pentru bebeluşi şi copii până la 6 ani (1985-2004).

SĂRITURI ÎN APĂ

AIACOBOAE MARA-ELENA (1994), n. în Bacău. Elevă la Colegiul Național *Vasile Alecsandri* din Bacău. Sportivă de performanță la sărituri în apă. A început să se inițieze în tainele înotului și ale săriturilor în apă, la vârsta de 5 ani, sub îndrumarea părinților săi. Din anul 2000, și-a desfășurat activitatea la *Sport Club Municipal* Bacău, unde s-a pregătit cu antrenoarea Neagu (Coman) Mihaela. Începe să participe la CN din anul 2006, când obține primul său titlu, la categoria juniori 1, la trambulina de 3m și se clasează de 2 ori pe locul al III-lea. Vicecampioană națională în 2007, la seniori și juniori 2, campioană națională la seniori în 2008 (trambulină sincron), 3 titluri naționale, un loc II și un loc III, la seniori în 2009. Componentă a lotului național de juniori (antrenori Mihaela Neagu și Florin Avasiloae), participă la CE de juniori mici

(categoria B), în anul 2008, unde se clasează pe locul al V-lea. Realizează o performanță valoroasă la CE de juniori din 2009 (Budapesta), unde cucerește medalia de argint la platformă. Tot în 2009, participă la competițiile internaționale ale seniorilor clasându-se pe locul al IV-lea la Grand Prix și pe locul al XIII-lea la CM, în proba de platformă sincron, împreună cu Corina Popovici. La CE de seniori din 2010, se situează pe locurile X la platformă și pe VIII la platformă sincron, iar la CB de juniori (A) obține titlul de campioană balcanică la trambulină de 1m și medalia de bronz la trambulina de 3m. Performanțele sale o recomandă ca pe o sportivă de perspectivă pentru săriturile în apă din țara noastră.

BANU (BAN) GHEORGHE (1939-2001), n. în Sibiu. Antrenor de sărituri în apă. A practicat săriturile în apă la nivel de performanță remarcându-se în competițiile interne și internaționale. S-a inițiat în această ramură de sport sub îndrumarea antrenorului Hatzag Friedman și ulterior a lui Hatzag (Hatzack) Norbert. A activat la următoarele asociații și cluburi din Sibiu: *Constructorul*; *Energia*; *Progresul*; *Metalul*; *CSM*. În perioada stagiului militar a făcut parte din secția de natație a CS *Dinamo* București și s-a pregătit cu antrenorul emerit Alexandru Lascu. La 16 ani (1955), devine campion național, la juniori, în proba de trambulină, performanță pe care o repetă și în 1956, iar în anul următor (1957) câștigă ambele titluri, la trambulină și platformă. Se remarcă la CN de seniori începând din 1959 (campion național la platformă) și 1960, 1961 și 1962 (trei titluri de dublu campion național la trambulină și platformă). Component al loturilor naționale de juniori și seniori, și-a adus contribuția la obținerea unor rezultate de prestigiu la competiţiile internaţionale. A cucerit, în premieră, două medalii de bronz la JMU din 1961 (Sofia), în probele de trambulină și platformă, acestea fiind primele medalii ale unui săritor român într-o competiție mondială oficială. După retragerea din activitatea competițională, a activat ca antrenor la *CSM* din Sibiu. În anul 1960, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

BOBOC, VIRGIL-ALEXANDRU (1955), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al IEFS din Bucureşti, specializarea natație, promoţia 1985. A activat ca antrenor de înot la CS *Rapid* (1980-1982), *Casa Centrală a pionierilor* (1983-1985), CSŞ *Triumf* (1985-1987), contribuind la selecţia şi promovarea unor copii şi juniori în activitatea de performanţă. După 1982, în calitate de arbitru internaţional, a oficiat la numeroase competiţii de înot. În 1987 a fost ales preşedinte al colegiului central al arbitrilor de înot. Între anii 1987-1989, a fost încadrat la Centrul Republican de Pregătire a Loturilor Naţionale, având ca atribuţii organizarea pregătirii loturilor reprezentative şi sprijinirea colectivelor tehnice ale loturilor de juniori la înot şi sărituri în apă. Din 1990, a fost promovat în activul salariat al FR de Natație, iniţial ca instructor, iar din 1994 ca antrenor federal, răspunzând direct de săriturile în apă, contribuind la asigurarea condițiilor de pregătire a sportivilor din această ramură de sport. În acest context antrenorii săritorilor în apă au reușit între anii 1993-2000, să câştige 17 medalii, dintre care 5 de aur şi câte 6 de argint şi de bronz. Din promoțiile următoare s-au remarcat: Constantin Popovici – medaliat cu bronz în proba de platformă la CE de juniori din 2002 (Geneva) și Mara Aiacoboae cu argint la CE de juniori din 2009 (Budapesta) tot la platformă. A avut o contribuţie importantă la sprijinirea secţiilor de sărituri şi a antrenorilor, în selecţia şi pregătirea juniorilor pentru competiţiile internaţionale oficiale. A participat direct la elaborarea unor programe, materiale tehnico-metodice şi anuarele federaţiei. A colaborat la pregătirea materialelor pentru sărituri în apă, publicate în cele două ediţii ale Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România.

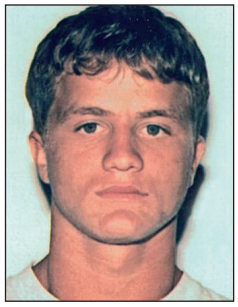

CHERECHEŞ, GABRIEL COSMIN (1977), n. în Bacău. Din 1993 şi-a continuat studiile la o şcoală internaţională din Houston (Texas), iar în 1997 a obţinut o bursă la Universitatea din Knoxville. Unul dintre cei mai buni săritori care s-a impus prin rezultate sale în competiţiile internaţionale oficiale ale juniorilor. A activat la *Sport Club* Bacău, antrenat de Pantelimon Decuseară. A câştigat peste 30 de titluri de campion naţional la juniori şi seniori. A participat la 3 CM, în întrecerea juniorilor, şi a obţinut: în 1991 - bronz la platformă (prima medalie a juniorilor români) şi locul V la trambulina de 3 m; în 1993 (Londra) prima medalie de aur la platformă; în 1995 locurile VI la 3 m şi platformă şi XIII la 1 m. A participat la 5 CE de juniori, unde a cucerit 5 medalii (2 aur, 2 argint, 1 bronz): 1991 bronz la platformă; 1992 (Leeds) aur la platformă şi argint la 1 m; 1993 argint la platformă; 1994 locurile IV la platformă şi IX la 3 m; 1995 (Geneva) aur la platformă şi locurile IV la 1 m şi VIII la 3 m. La 17 ani, în 1994, a participat la CM de seniori, unde s-a clasat pe locul XVIII. În 1996 a concurat la JO de la Atlanta (locul XXIV), iar în 2000 la Sydney. Maestru al Sportului la sărituri în apă.

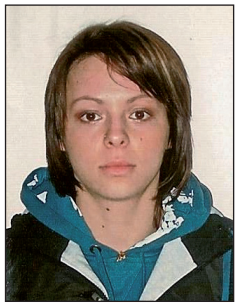

CIOBANU, RAMONA-MARIA (1984), n. în Hârlău, jud. Iaşi. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă de Facultatea de Ştiinţe ale Mişcării, Sportului şi Sănătăţii din Bacău, unde a urmat şi programul de master. Sportivă de performanţă la sărituri în apă. A început să practice gimnastica la vârsta de 5 ani, fiind legitimată la *CSŞ* Triumf (1990-1995), unde s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor de gimnastică Paula şi Mihai Borş. La gimnastică a realizat performanţe corespunzătoare vârstei copiilor. În 1995, se transferă la secţia de sărituri în apă a aceluiaşi club, unde va activa în continuare şi se va afirma printre cele mai valoroase săritoare în apă, din ţara noastră. La club şi la lotul naţional a fost pregătită de antrenoarea Tiu (Ursea) Claudia. La CN de juniori, organizate în bazin acoperit şi în bazin descoperit s-a clasat de 49 de ori pe locurile I, II şi III, dintre care 30 de titluri de campioană naţională, iar la seniori deţine peste 60 de titluri naţionale, la trambulină şi la platformă, precum şi 6 Cupe ale României. Componentă a loturilor naţionale de juniori şi de seniori începând din 1999. Ca junioară, a câştigat 4 medalii de argint şi 2 de bronz la diferite campionate internaţionale, medalia de argint la CE de juniori B la platformă, în 1999 la Aachen (Germania), locul VI la platformă şi locul VIII la trambulină sincron, la CE de juniori din 2001 (Malta) şi locul al V-lea la platformă în 2002 la CE de juniori I (Berlin). A participat la CM de seniori din 2001 (Fukuoka-Japonia) - locul al IX-lea în preliminarii la platformă sincron şi la CM de juniori I din 2001 (Aachen) - locul al 17-lea la platformă. La CE de seniori de la Budapesta , din 2006 s-a clasat pe locul al IV-lea la platformă şi pe locul al V-lea la platformă sincron. A făcut parte din lotul olimpic şi a participat, la sărituri-proba de platformă, la JO din 2004 (Atena) şi 2008 (Beijing) unde s-a clasat pe locurile 24. Ca senioară a mai participat: la Grand Prix în 2003 (locul al III-lea) şi în 2005 (locurile III şi V); la Cupa Campionilor Europeni-locul al IV-lea în 2001 şi al VI-lea în 2002 ambele la platformă sincron; la Super Cupa Mondială-locul al VIII-lea la platformă individual. Pentru rezultatele obţinute în anul 1999, a primit titlul de Maestră a Sportului.

CIOCAN (GHERASIM), CLARA-ELENA (1978), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS Bacău, promoția 2001, antrenoare de sărituri în apă. A fost una dintre cele mai valoroase săritoare, cu performanţe remarcabile obţinute în competiţiile internaţionale oficiale ale junioarelor. Legitimată la *Sport ClubMunicipal*

Bacău, unde s-a pregătit cu antrenorul Pantelimon Decuseară. A câștigat 15 titluri de campioană națională la junioare și peste 20 la senioare. A participat la două CM pentru juniori: în 1993 (medalie de argint la trambulina de 1 m, locul V la platformă și X la trambulină de 3 m) și în 1995 (2 locuri VI, la 1 m și platformă, X la 3 m). La cele 5 CE pentru juniori a cucerit 5 medalii (2 de aur și 3 de bronz), 1992 (bronz la platformă), 1993 (2 de bronz, la 1 m și platformă), 1994 (locurile VIII la 3 m și XIII la 1 m), 1995 (medalie de aur la platformă, locul V la 1 m și XI la 3 m), 1996 (medalie de aur la platformă și locurile V la 3 m și VI la 1 m). Junioară fiind, a participat la 3 CE pentru seniori în 1993 (locul V), 1995 (locul VI) și 1997 (locul VII), toate la platformă. Participantă la 3 ediții ale JO: din 1992 (Barcelona) – locul XV la platformă; 1996 (Atlanta) s-a clasat pe locul X la platformă și 2000 (Sydney) – locul XXI platformă. La Cupa Europei pentru senioare s-a clasat pe locurile II la platformă și III, cu echipa, la platformă în 1992, iar în 1995, pe locul II cu echipa, la platformă. După o perioadă în care a locuit în București, s-a reîntors în Bacău, din 2009 dedicându-se activității de antrenor de sărituri la *SCM* Bacău, având în pregătire grup de copii și juniori. Maestră a Sportului la sărituri în apă.

DECUSEARĂ, PANTELIMON (1940), n. în com. Manoileşti (Republica Moldova). Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, promoția 1965. În anul 1953 și-a început activitatea la sărituri la *AS Flamura Roșie* la bazinul *Meltzer,* sub supravegherea antrenorului Arthur Horacsek. Concurează, până în 1968, la cluburile *Flamura Roşie*, *Recolta*, *Rapid* și *Progresul* București. Făcea pregătire în bazinele: de la CS *Olimpia*, Dante Gherman (Tineretului) și bazinul acoperit Floreasca. A debutat în sport ca gimnast, la liceul *Matei Basarab*, fiind campion școlar pe Capitală. În toată această perioadă de 15 ani de săritor în apă, cucereşte 6 titluri de campion naţional la juniori şi 5 la seniori. Este selecţionat în echipa naţională în 1961 şi o reprezintă până în 1967. Câştigă titlul de campion balcanic şi medalii la multe concursuri internaţionale desfăşurate în URSS, Polonia, Bulgaria, Cehoslovacia, Italia, însă cel mai bun rezultat obţinut într-o competiţie oficială internaţională îl reprezintă obţinerea locului V la CE (1965 - Utreht) din Olanda. Din 1965 activează ca antrenor la *CSŞ Triumf* Bucureşti (1965-1978), *Progresul* Bucureşti (1978-1986). A continuat să activeze ca antrenor de sărituri în apă la *SCM* Bacău, care a dominat activitate de sărituri în apă prin rezultatele obţinute o lungă perioadă de timp. După primii 5 ani de activitate la Bacău, cucereşte numeroase titluri naţionale şi promovează în lot săritori care s-au afirmat pe plan internaţional. Socotit ctitorul acestei frumoase baze sportive de înot şi sărituri, creează în acest oraş un centru de specializare dotat cu sală de gimnastică şi de forţă, cu aparatură corespunzătoare pentru secţia de sărituri în apă. De peste 15 ani este antrenorul lotului naţional de sărituri în apă, cu care a participat la numeroase ediţii ale CE, CM şi JO. Sportivii săi de referinţă au fost selecţionaţi în echipa naţională: Gabriel Cherecheş, Clara Ciocan, Mihaela Coman şi Anişoara Opriea, medaliaţi la CE şi CM de juniori. Dintre sportivii cu rezultate deosebite s-au făcut remarcaţi: Gabriel Cherecheş - a obţinut prima medalie de aur la CM de juniori (1993), după bronzul câştigat în 1991 şi 5 medalii la CE, dintre care 2 de aur (1992 şi 1995); Clara Ciocan - medaliată cu argint la CM din 1993 şi 5 medalii (2 de aur şi 3 de bronz) la CE. A mai obţinut următoarele rezultate: 4 medalii în Cupele Europene de seniori;7 calificări în finalele CE de seniori; 8 medalii în concursurile de Grand Prix. Sportivii săi au participat la 5 ediţii JO din 1972 până în 2000. A contribuit de asemenea la pregătirea sportivilor: Melania Trăistaru, Luiza Nicolaescu, Ioana Voicu, Felicia Cârstea, Elena Cârstică, Cornel Pop precum şi alţi sportivi care s-au pregătit în cadrul loturilor naţionale. Arbitru FINA şi LEN. Preşedintele Colegiului central al antrenorilor (12 ani) şi membru în Biroul FR de Natație (10 ani). A participat la

cursurile organizate de Academia Olimpică în Grecia, la simpozionul organizat de FINA, cu o lucrare de specialitate. A contribuit la pregătirea a 3 noi promoţii de antrenori. În decembrie 2000 a ieşit la pensie. Maestru al Sportului şi Antrenor Emerit la sărituri în apă. În anul 2000 i s-a conferit Medalia Naţională *Pentru Merit* clasa a III-a.

HATZACK (HATZAG), NORBERT (1931-2002), n. în Sibiu. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF din Bucureşti, specializarea natație. Antrenor de sărituri în apă. A practicat săriturile în apă de performanţă, începând cu înotul de la vârsta de 15 ani. A activat, până în 1952, la AS *Metalul* de unde s-a transferat la CS *Dinamo* din Bucureşti fiind cel mai titrat reprezentant al clubului în această ramură de sport (1952-1954). Debutează în competiţiile de juniori, iar în 1951 în CN de seniori (locul al III-lea pentru *Metalul* Sibiu). Împreună cu fraţii Witternberger Herbert şi Klaus a reprezentat trioul care a dominat săriturile în apă din ţara noastră în perioada 1951-1958. În această companie valoroasă s-a clasat constant pe locurile II şi III în CN şi a ocupat poziţii fruntaşe la competiţiile internaţionale la care a participat în perioada 1949-1957, când a făcut parte din loturile naţionale de juniori şi seniori. S-a pregătit şi a beneficiat de îndrumările antrenorului emerit Alexandru Lascu. Datorită studiilor şi preocupărilor de a aprofunda cunoştinţele sale în acest domeniu a devenit unul dintre antrenorii care au contribuit la fundamentarea progresului acestui sport în ţara noastră. A activat ca antrenor la ŞSE din Sibiu şi la loturile naţionale, contribuind la pregătirea şi promovarea unor promoţii de săritori în apă care s-au afirmat în această ramură de sport. În 1971, a publicat în editura *Stadion* lucrarea *Sărituri în apă*. Pentru rezultatele obţinute, în anul 1955, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. A emigrat în Germania în anul 1976, unde a lucrat ca profesor de educaţie fizică în şcoală şi ca antrenor de sărituri în apă. A oficiat ca arbitru de sărituri la CN ale Germaniei şi la unele competiţii internaţionale.

HOCIOTĂ (CHERECHEȘ), RUXANDA-LUCIA (1959), n. în Sibiu. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS, din București, promoția 1985. După absolvire, a fost încadrată ca profesor-antrenor, pentru sărituri în apă, la *CS*Ș din Sibiu. A practicat săriturile în apă, la nivel de performanță, impunându-se pe plan intern și internațional. A fost legitimată și a reprezentat în competiții: *CS*Ș – Sibiu (1966-1975); *CSM*-Sibiu (1978-1985). În perioada 1975-1978, fiind componentă a lotului național, s-a pregătit în cadrul Liceului de Filologie Istorie nr. 2 din București (actualul Colegiu Național *Emil Racovi*ță). Campioană națională de juniori, până în 1975, la trambulină. În perioada 1975-1985, a obținut peste 15 titluri naționale în bazin acoperit și descoperit la categoria seniori. Componentă a loturilor naționale, a participat la numeroase concursuri internaționale, palmaresul său cuprinzând și titlurile de campioană internațională a Poloniei, Bulgariei și României. Participantă la JO din 1980 (Moscova) s-a clasat pe locul al XV-lea la trambulina, iar în 1983, la CE juniori (Roma) pe locul al XIII-lea în aceeași probă. Tot în anul 1983, obține medalia de bronz la Cupa Europei pe echipe la Brno. Realizează o performanță deosebită 1981, la JMU de la București, unde cucerește medalia de bronz la trambulină, aceasta fiind cea dea doua medalie a unei săritoare din țara noastră într-o competiție oficială de seniori, obținută după 20 de ani (Emilia Negulescu – bronz platformă – JMU 1961). În anii 1979 și 1980, s-a situat pe primul loc, în topul celor mai bune săritoare în apă din țara noastră. Pe parcursul anilor, la club și la loturile naționale, s-a pregătit cu antrenorii: Nora Miss (1966-1974); Norbert Hatzack (1974-1975); Ioan Ilieș (1975-1978); Dumitru Popoaie (1978-1985). În calitatea sa de profesor-antrenor la *CS*Ș

Sibiu a contribuit la dezvoltarea săriturilor în apă, selecționând și pregătind numeroși sportivi, campioni naționali, componenți ai loturilor reprezentative. Printre cei care s-au remarcat s-au aflat Luana Cherches, Marius Ani, Anca Tilea și alții. Maestră a Sportului (1980). Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982) și cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

HORACSEK, ARTHUR. Antrenor de natație specializat în săriturile în apă. Sportiv de performanță, practicant al înotului, săriturilor în apă și a jocului de polo pe apă. S-a numărat printre promotorii dezvoltării celor trei ramuri ale natației, încă de la începuturile organizării campionatelor naționale. A început să practice înotul din 1924. În 1928 participă la CN de natație organizat în Cluj, unde cucerește primul său titlu de campion național în proba de 400 m.l. (6'35"4) stabilind și primul său record național, o adevărată performanță pentru acele timpuri. Participă și la concursul de sărituri în apă clasându-se pe locul al II-lea. În acestă perioadă a reprezentat în competiții *KAC* (Klubul Atletic Cluj). În anul 1929, obține două noi titluri de campion național în probele de 800m.l. – cu un nou record național și la 1500 m. În continuare, a reprezentat culorile clubului *Universitatea* Cluj. În 1930, devine campion cu ștafeta 4x100m liber și vicecampion în alte 4 probe individuale și în 2 ștafete. În 1931 – 2 titluri cu 2 noi recorduri naționale în probele de 800 și 1500m liber și vicecampion la 400m.l. În 1932, 1933 și 1934, reprezentând *TCR* București, mai obține un titlu de campion și patru de vicecampion. În 1941, concurează în culorile CS *Metropola* București. Pe parcursul anilor a mai participat și în concursurile de sărituri și polo pe apă. În 1930-1931, a fost component al echipei de polo *Universitatea* Cluj, contribuind la câștigarea titlurilor de campioane naționale. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor de sărituri, într-o perioadă când funcționau foarte puțini tehnicieni, în această ramură de sport. Atașamentul și perseverența sa au contribuit la punerea bazelor pentru dezvoltarea și afirmarea săriturilor în apă, din țara noastră. Deși condițiile materiale erau nesatisfăcătoare, s-a adaptat situațiilor existente reușind să mențină interesul pentru practicarea acestei ramuri de sport. Rezultatele au început să apară după 1950, în condiții de cele mai multe ori improvizate, la Băile Meltzer, AS *Recolta*, ulterior CS *Olimpia*, AS *Avântul*, la Ștrandul Tineretului, Strandul Bragadiru și la Bazinul Florească. A selecționat, pregătit și promovat sportivi valoroși care s-au afirmat pe plan intern și internațional, printre care: Pantelimon Decuseară, Emilia Lupu, Aurelia Manache, George Baican, Gh. Ungureanu, Francisc Kiss, Avram Rotman și alții. Printre cei mai reprezentativi elevi ai săi pe care i-a promovat și s-au afirmat în săriturile de performanță, s-au aflat: Pantelimon Decuseară, - multiplu campion național, campion balcanic, câștigător a numeroase concursuri internaționale, clasat pe locul V la CE din 1965, maestru al sportului și antrenor emerit; Emilia Lupu – multiplă campioană națională, medaliată la numeroase concursuri internaționale, medaliată cu bronz la JMU din 1961 (Sofia), maestră a sportului. Mulți dintre elevii săi s-au dedicat muncii de antrenor contribuind la dezvoltarea și afirmarea în continuare a săriturilor în apă, din țara noastră.

ILIEŞ, GHEORGHE-IOAN (1951), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică. Absolvent al FEF (1973) şi al ANEFS (1999). Legitimat ca sportiv la sărituri în apă la CS *Progresul* din Bucureşti (1962-1970). Campion naţional la copii, juniori şi seniori, component al loturilor naţionale, participant la Cupa Europei, JB şi la alte competiţii internaţionale. Medaliat la JB de juniori şi seniori. În anii 1973-1976 a activat ca antrenor de sărituri în apă la CS *Progresul* şi profesor de specialitate la *Liceul nr. 37* (cu profil natație). În 1977 obţine definitivatul în

învăţământ. Între 1977-1980 a făcut parte din colectivele de tehnicieni care au pregătit sportivii din loturile naţionale şi olimpice, contribuind la afirmarea acestora pe plan intern şi internaţional. Din 1980 până în 1989 a fost încadrat ca antrenor, instructor sportiv şi şef al cabinetului metodic la CSŞ *Triumf*. Între 1990-1993 a fost numit antrenor federal pentru sărituri în apă în FR Natație, contribuind la obţinerea unor rezultate deosebite la CM şi CE de juniori. În perioada 1993-1996 a activat ca antrenor la un club din Salonic şi la lotul de juniori al Greciei. În 1996 a fost angajat instructor de specialitate în COR. Din 1997 până în martie 1998 a îndeplinit diferite funcţii de răspundere în MTS. După această dată a fost încadrat la COR/ COSR unde îndeplinește funcția de expert sportiv. Ca arbitru internaţional a oficiat la diferite competiţii internaţionale, inclusiv la finalele CE. Maestru al Sportului la sărituri în apă.

KELEMEN (LAJCSAK), VIORICA (1937), n. în Brașov. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Institutului de Cultură Fizică, București, specializarea natație - sărituri în apă, promoția 1960. Săritoare în apă și gimnastă de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 12 ani, instruindu-se în săriturile în apă sub îndrumarea antrenorului György Fried. Până în anul 1955 a reprezentat la CN - CS *Constructorul* Oradea, iar între 1956-1959 CS *Știința* București. Fiind studentă la ICF, a practicat și gimnastica de performanță, în anul 1959 câștigând titlul de campioană națională cu echipa *Știința* București. A făcut parte din lotul olimpic lărgit de gimnastică care se pregătea pentru JO din 1960 (Roma), însă nu a fost selecționată pentru participare. În anul 1955, a obținut titlurile de campioană la junioare - în probele de sărituri de la trambulină și de la platformă, iar la CN de senioare, desfășurate în perioada 1954-1959, s-a clasat de 5 ori pe locul I (de 4 ori la platformă), de 3 ori pe locul II-lea și o dată pe locul al III-lea. A fost componentă a loturilor naționale participând la diferite competiții internaționale (antrenor Norbert Hatzack). A avut o contribuție semnificativă ca antrenoare de sărituri în apă participând, alături de ceilalți tehnicieni, la selecția, pregătirea și promovarea unor sportivi valoroși. Printre aceștia s-au aflat: Sorana Prelipceanu – participantă la JO din 1972 (München); Magdalena Toth – multiplă campioană națională, clasată pe locul VI la CE de juniori; Daniela Popa – medaliată cu argint la CE de juniori (1987); Iosif Lajcsak – campion național la juniori și seniori și alții. În 1990, s-a stabilit în Ungaria, devenind om de afaceri.

LASCU, ALEXANDRU (1911-1988), n. în Slănic, jud. Prahova. Între anii 1951-1958 a funcţionat ca asistent la sărituri în apă, la catedra de natație a ICF, inițiind studenţi (viitoare cadre didactice) în această ramură a natației, la cursurile organizate la Eforie. În anii 1953-1971, a activat ca antrenor al lotului naţional de sărituri în apă. Ca sportiv, a reprezentat, în competiţii, *Tenis Clubul Român* (*TCR*), *Sportul Studenţesc*, *CFR* şi *Locomotiva*. Atras de înot de la vârsta de 7 ani, primele sale încercări au fost de a trece Dâmbovița. Apoi a participat la întrecerile de la *Hagi Tudorache*, la marginea Bucureştilor. A fost un bun gimnast, un sportiv curajos, atras de săriturile la trambulină, sport în care a deţinut supremaţia 23 de ani. Începând din 1930, după obţinerea a 3 titluri de vicecampion, reuşeşte, cu o singură excepţie (1935), să cucerească toate titlurile de campion naţional la trambulină, până în 1952. Participă la primul concurs internaţional, organizat în 1931, între România şi Ungaria, unde se clasează pe locul II. În 1936 a participat, ca invitat, la JO de la Berlin. După sfârşitul războiului a reprezentat săriturile în apă la numeroase concursuri internaţionale, organizate în diferite ţări, unde, pe lângă rezultatele sportive obţinute, s-a remarcat şi ca interpret al săriturilor comice. În 194, cucereşte titlul de campion balcanic la sărituri, la Balcaniada de natație organizată la Split

(Iugoslavia). Ultimul său titlu de campion național l-a obținut în 1952, la vârsta de 41 de ani, când s-a retras din activitatea competițională, dedicându-se muncii de antrenor. În această calitate, a promovat în diferite loturi naționale peste 20 de sportivi, mulți dintre aceștia realizând performanțe valoroase. Săritorii care s-au remarcat: frații Herbert și Klaus Wittenberger, Norbert Hatzag, Gheorghe Banu, Pantelimon Decuseară, care au cucerit numeroase titluri de campioni naționali și medalii la diferite concursuri internaționale. Majoritatea dintre ei au devenit valoroși antrenori. A scris manualul *Sărituri în apă,* publicat la Editura *Cultură Fizică și Sport* (1952). În anii 1953-1973, ca arbitru internațional a oficiat la numeroase concursuri de sărituri. A îndeplinit diferite sarcini în organismele federației. Pentru bogata, îndelungata și valoroasa sa activitate, i s-au acordat titlurile de: Maestru al Sportului (1954), Maestru Emerit al Sportului (1967) și Antrenor Emerit (1981). În anul 1938 a primit medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II a.

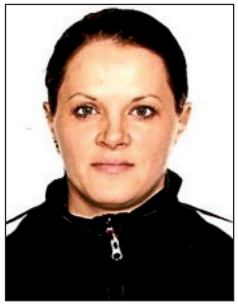

NEAGU (COMAN), MIHAELA-LUMINIȚA (1978), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS, din cadrul Universității Bacău. Antrenoare de natație, specializare sărituri în apă, absolventă a Școlii Naționale de Antrenori. Sportivă de performanță la sărituri în apă. A început sa se inițieze în această ramură de sport la vârsta de 8 ani, sub îndrumarea antrenorilor Pantelimon Decuseară și Ildiko Toth. A fost legitimată la *Sport Club Municipal* Bacău, în perioada 1987-1996, avându-l ca antrenor pe Pantelimon Decuseară cu care s-a pregătit și la lotul național. A obținut 13 titluri de campioană națională de juniori. Componentă a loturilor naționale de juniori, a realizat performanțe în premieră pentru săriturile din țara noastră. După un loc IV la CE de juniori (B), cucerește prima medalie de aur la CE de juniori din 1993 (Istanbul), în proba de platformă, în același an obținând tot în premieră, medalia de argint la CM de juniori (B), de la Londra, tot la platformă. Palmaresul său mai cuprinde o medalie de bronz la CE de juniori (A), din 1994 (Pardubice). Din 1997, și-a început activitatea de antrenor de sărituri în apă, la *SC Municipal* Bacău, contribuind, alături de ceilalți tehnicieni, la asigurarea continuității pregătirii unor sportivi de valoare în această ramură de sport. Cu sportivii săi a obținut peste 90 de titluri și clasări pe locurile II și III la CN de copii, juniori și seniori. Mulți dintre aceștia au început să se afirme și pe plan internațional. Cea mai valoroasă s-a dovedit a fi Aiacoboae Mara Elena care, în 2009, la 15 ani, a cucerit medalia de argint la CE de juniori (B), la platformă, precum și alte rezultate care o recomandă ca sportivă de perspectivă. În perioada 2008-2010, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. În anul 1996, MN a obținut calificarea de arbitru de sărituri, calitate în care a oficiat la mai multe concursuri. Maestru al Sportului (1994).

NICOLAESCU (CADÂR), LUIZA-MIOARA (1966), n. în București. Inginer, absolventă a Facultății de Management și Agroturism, din cadrul Universității Bioterra, din București. Antrenoare de natație - sărituri în apă, absolventă a școlii de antrenori. Sportivă de performanță, practicantă a săriturilor în apă. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 7 ani. A fost legitimată și a reprezentat în competiții CS *Progresul* București, unde s-a pregătit cu antrenorii Melania Trăistaru și Pantelimon Decuseară. Pe plan intern, la CN de juniori, s-a clasat de 4 ori pe locul I în perioada 1979-1982 și de mai multe ori pe locurile II și III, iar la CN de seniori a devenit de 4 ori campioană națională, la platformă (1980-1983). A fost selecționată în loturile naționale de juniori și seniori, reprezentând săriturile în apă din țara noastră la numeroase competiții, pregătitoare și oficiale, în perioada 1979-1984. La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Melania Trăistaru, Pantelimon Decuseară și o scurtă

perioadă, în 1982 cu Nicolae Sparios. S-a clasat pe poziții fruntașe la concursurile internaționale din Germania, Polonia, Bulgaria, URSS, Ungaria și România. A câștigat 3 titluri de campioană balcanică la juniori (1982 și 1983) și 2 de vicecampioană (1979 și 1981). A fost sportiva care a cucerit prima medalie, într-o competiție oficială, pentru săriturile în apă din țara noastră, intrând în posesia medaliei de bronz la CE de juniori din 1982 (Innsbruck). În anul 1983, la CE de juniori, de la Mulhouse (Franța), câștigă medalia de argint, tot la platformă. Pentru rezultatele obținute și contribuția sa la afirmarea săriturilor în apă, în anul 1982 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului, iar în 1983 a fost declarată sportiva nr. 1 a CS *Progresul* și a FR de Natație.

OPRIEA (ȘUFARIU) ANIȘOARA (1977), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS, din cadrul Universității Bacău. Antrenoare de sărituri în apă, absolventă a Școlii Naționale de Antrenori. Sportivă de performanță la sărituri în apă, sport pe care a început să-l practice de la vârsta de 9 ani, sub îndrumarea antrenorilor Pantelimon Decuseară și Ildiko Toth. A fost legitimată la *Sport Club Municipal* Bacău, din 1987, având-l antrenor pe Pantelimon Decuseară cu care s-a pregătit și la lotul național. A obținut 6 titluri de campioană națională la juniori și 15 la seniori. Componentă a lotului național de juniori, începând din 1992 și a celui de seniori din 1996. S-a remarcat pe plan internațional în săriturile de la platformă, la CE de juniori din 1993 (Istanbul), la ediția din 1995 (Geneva) unde a cucerit medaliile de bronz, la CM de juniori din 1993 (Londra) la platformă și la cele de seniori din 1998 (Perth – Australia) – la platformă sincron (împreună cu Clara Ciocan) unde s-a clasat pe locul VI. Participantă la JO din 1996 (Atlanta) și 2000 (Sydney). Începând din 1996, activează ca antrenoare de sărituri în apă, la *SC Municipal* Bacău. A reușit să selecționeze și să pregătească mai mulți sportivi care s-au impus la CN de sărituri în apă, aceștia obținând peste 70 de titluri de campioni naționali de juniori și seniori. Pentru început, a promovat în loturi 2 juniori și 1 senior care s-a situat la CE de juniori din 2002 pe locul V, iar la ediția din 2004 pe VI. În perioada 2001-2004 a fost cooptată în colectivul tehnic care a pregătit lotul național de juniori, iar între 2004-2006 la lotul de seniori. Pentru rezultatele sale, în anul 1994 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului, iar în 2004 a fost decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a.

POPESCU (NEICU), ANA (1956), n. în București. Economist, Absolventă a ASE București, specializare economia industriei construcțiilor și transporturilor, promoția 1982. Antrenoare de natație – sărituri în apă, absolventă a Școlii Naționale de Antrenori, promoția 1980. A practicat baschetul și handbalul la nivel de juniori, în cadrul Liceului *Alexandru Sahia*, din București. Și-a început activitatea ca instructor sportiv pentru sărituri în apă la CSȘ *Triumf* București (1976-1980), apoi ca antrenoare plata cu ora (1980-1982), iar între 1982-1997, cu normă întreagă ca antrenoare la același club. Din 1997, activează ca antrenoare de sărituri în apă la CS *Olimpia* din București. Pe parcursul anilor, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale de juniori (1993-1994; 2000-2005). În cei peste 30 de ani de activitate, a contribuit la selecția, pregătirea și afirmarea unor sportivi valoroși. Peste 500 de clasări pe locurile I-III la CN de copii și juniori, din care peste 250 de titluri de campioni, 25 de juniori și 3 seniori promovați în loturile naționale. Contribuții la câștigarea a 14 medalii la CB de juniori și la afirmarea unor săritori în apă la CE și CM de juniori, printre care: Dragoș Vasilescu - campion european de juniori în 1993 (Istanbul) și locul al VI-lea la CM de juniori din același an (Londra); Luiza Nemțeanu - vicecampioană europeană de juniori; Adriana Coandă, Simona Radu, Cătălin Vișan - clasați pe locurile VIII-XI la CE de juniori.

Are calificarea de arbitru internațional de sărituri în apă. Din anul 2005, este membră în Biroul FR de Natație și Pentatlon Modern. Pentru rezultatele obținute, în anul 1998, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

POPOAIE, DUMITRU (1946) n. în Sibiu. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, specializarea natație. Antrenor de sărituri în apă. A practicat, ca sportiv de performanță, săriturile în apă. În 1959 a fost legitimat la ȘSE din Sibiu unde s-a pregătit cu antrenorul Norbert Hatzack. Câștigă competiția *Micul săritor* (1961), titlul de campion național de juniori, la platformă (1964) și Cupa României la seniori (1970). A fost component al lotului național de sărituri în apă participând la unele competiții inter-țări. Pentru performanțele sale a primit titlul de *maestru al sportului* (1970). După absolvirea facultății a activat ca profesor de educație fizică la Grupul Școlar *Textil* Cisnădie – Sibiu (1972-1976), iar în perioada 1976-1990 ca profesor- antrenor la *CSȘ* Sibiu, secția sărituri în apă. A contribuit la continuarea afirmării unor săritori în apă cum au fost Ruxanda Hociotă, Dan Oprean, Matiass Kaiss, Elisabeta Kopatz, Bogdan Cibu, Sigfrid Fredl, Arina Manta, multipli campioni naționali, medaliați la CB și la diferite concursuri internaționale. În anul 1979, a fost numit antrenor la lotul național obținând cu echipa de fete locul al III-lea în Cupa Europei și locul I la CI ale României cu Ruxanda Hociotă. Tot la Cupa Europei desfășurată, în 1980 la Brno, a câștigat cu echipa de fete o nouă medalie de bronz. Ca antrenor al lotului olimpic a participat cu sportivii R. Hociotă (locul al XV-lea la trambulină), Alexandru Bagiu (locul al XIII-lea la platformă) și Felicia Cârstea (locul al XXIII-lea) la JO din 1980 (Moscova). La JMU din 1981 (București) obține o performanță de prestigiu – medalia de bronz prin R. Hociotă la trambulină de 3 m. A inovat un dispozitiv (aparatul cu bule) pentru protecția sportivilor care execută noi sărituri cu grad mare de dificultate pe care l-a realizat cu sprijinul CJEFS, al CSM și al întreprinderilor *Independența* și ICMENERG din Sibiu. În anul 1982 a primit ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a. În 1990 s-a retras din performanță activând ca profesor la Școala Nr. 24 până în 2005 când s-a transferat la Grupul Școlar Energetic din Sibiu.

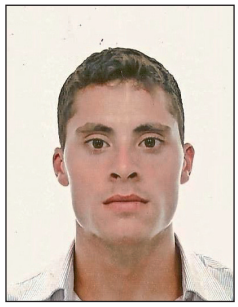

POPOVICI, CONSTANTIN (1988), n. în București. Studii liceale. Sportiv de performanță care s-a afirmat la săriturile în apă. Și-a început activitatea la Liceul *Emil Racoviță* (*CSȘ; LPS*), practicând înotul și săriturile în apă (1997-2002). Neavând condiții minime de pregătire în București, s-a transferat la *SC Municipal* Bacău (2003-2005), unde a continuat să se pregătească cu antrenorul său, Adrian Cherciu. Din anul 2006, activează la CSA *Steaua* București, sub îndrumarea antrenorului Florin Avasiloae. Face parte din personalul civil angajat cu contract. Multiplu campion național – peste 30 de titluri obținute la juniori și peste 50 de seniori, precum și numeroase clasări pe locurile II și III, realizate în probele trambulină 1m și 3m, platformă și sincron, la CN în bazin acoperit și descoperit (la vârsta de 15 ani a intrat în posesia primelor titluri de campion la seniori). Debutează în competițiile internaționale oficiale, în anul 2002, la CM pentru juniori II (locul al X-lea la platformă) și la CE de juniori II unde obține medalia de bronz, la aceeași probă. Participă la CE din 2003 (locul al IX-lea), 2005 (locul al X-lea) și 2006 (locul al IV-lea). La jocurile Mondiale Militare (CISM), din anul 2007, câștigă medalia de argint la platformă, iar la Cupa Campionilor, din anul 2008 (Stockholm), se clasează pe locul al II-lea, în proba sa favorită. La JO din 2008 (Beijing), aflat la prima sa participare la o competiției de asemenea anvergură, nu reușește să depășească faza calificărilor. Realizează cea mai bună performanță a unui săritor român într-un CM de seniori – calificarea în finală și clasarea pe locul al VIII-lea la platformă, la ediția din 2009 a acestei competiții, organizată la Roma. Rezultatul său a căpătat un plus

de apreciere și pentru faptul că, datorită condițiilor precare de pregătire, a fost nevoit să se deplaseze periodic la bazele din Sibiu și Bacău, iar în București să se antreneze, în mod original, pe uscat, cu aterizări în groapa cu bureți. În anul 2002, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

SPARIOS, NICOLAE (1947-2007), n. în com. Potcoava, jud. Olt. A practicat săriturile în apă la nivel de performanţă. Din 1970 activează ca antrenor de sărituri la CSS *Triumf*, unde îndeplineşte şi funcţia de coordonator al colectivului de antrenori. Pe plan intern, împreună cu ceilalţi antrenori, a reuşit să selecţioneze şi să pregătească sportivi care au obţinut peste 800 de titluri de campioni naţionali la copii, juniori şi seniori, 20 dintre aceştia au primit titlul de maeştri ai sportului. Dintre sportivii pregătiţi în cadrul clubului, au fost promovaţi în loturile naţionale 30 de juniori şi 15 seniori. Din 1974 a fost cooptat în colectivele de tehnicieni care au pregătit loturile naţionale de juniori. A contribuit la obţinerea unor rezultate deosebite pe plan internaţional, unele în premieră pentru săriturile în apă. La CE de juniori din 1982 (Innsbruck), Luiza Nicolaescu cucereşte medalia de bronz la platformă (prima medalie obţinută într-o competiţie oficială), iar la ediţia din 1983 (Mulhouse) intră în posesia medaliei de argint la aceeaşi probă. S-au remarcat prin rezultate deosebite junioarele: Oana Dinu medalia de argint, la trambulina de 3 m, (CE de juniori din 1993) şi locurile I V, V (CM de juniori); Luiza Nemţeanu – 2 medalii de argint (CE de juniori din 1997 şi 1998); Ileana Pîrjol – locul IV şi Isabela Bercaru – locul V (CE de seniori din 1985). În calitate de arbitru internaţional (categ. B) a oficiat la numeroase competiţii. A mai contribuit la pregătirea sportivelor Ramona Ciobanu (locul II la CE de juniori din Germania-Aachen) și locul VI la CM de tineret (Paradubice) și a sportivei Alina Capră (locul V la CM de tineret din Malaezia). Din 1980, a fost ales membru în Biroul FR de Natație, iar din 1985 a îndeplinit funcţia de preşedinte al Comisiei de Natație din București. Maestru al Sportului (1970). Antrenor Emerit la sărituri în apă.

TIU (URSEA), CLAUDIA-ROXANA (1977), n. în Bucureşti. Profesoară de educaţie fizică, absolventă a Facultăţii de Ştiinţe ale Mişcării, Sportului şi Sănătăţii din Bacău. Antrenoare de sărituri în apă. A început să practice gimnastica, la vârsta de 5 ani, sub îndrumarea antrenoarei Marilena Vlădărău. A fost legitimată la CSŞ *Triumf* (1984-1990) unde a continuat să se pregătească cu antrenoarea de gimnastică Eliza Stoica. Din 1990, trece la secţia de sărituri în apă a CSŞ *Triumf*, (antrenor Nicolae Sparios). Se clasează pe locuri fruntaşe în CN de juniori, fiind selecţionată şi în lotul naţional de juniori. În 1991, a cucerit la junioare, un titlu balcanic şi o medalie de bronz. Începând din 1995, va lucra ca antrenoare împreună cu Nicolae Sparios. Se afirmă în această activitate, pregătind mai mulţi sportivi care s-au consacrat ca săritori de performanţă. Până în anul 2007 cu sportivii pe care i-a pregătit a cucerit peste 400 de titluri de campioni naţionali la categoriile copii, juniori şi seniori. Dintre sportivii promovaţi în loturile naţionale s-au afirmat pe plan internaţional 3 juniori şi 2 seniori. A contribuit la pregătirea sportivilor aflaţi sub îndrumarea antrenorului Nicolae Sparios, care au realizat performanțe deosebite în competiţiile internaţionale oficiale. A fost antrenoare la lotul naţional de juniori (1998-2002) şi la lotul naţional şi olimpic de seniori (2002-2008) contribuind la menţinerea unui nivel competitiv la categoria juniorilor, ţinând seama de condiţiile modeste de care dispune această ramură de sport în ţara noastră. A activat ca arbitră de sărituri în apă, obţinând categoria B a LEN şi categoria G a FINA, calitate în care a oficiat la numeroase competiţii de nivel naţional, la CE de juniori, la finala Cupei Mondiale şi la Grand Prix-uri.

TRĂISTARU (DECUSEARĂ), MELANIA (1945), n. în București. Studii liceale. Antrenoare de înot și sărituri în apă, absolventă a Școlii de antrenori (1968). Sportivă de performanță la sărituri în apă. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, fiind legitimată la CS *Progresul* București unde s-a pregătit cu antrenorii Gustav Fischer (1959-1964) și cu Pantelimon Decuseară (1965-1975). Pe plan intern, a realizat la CN performanțe care o situează printre cele mai valoroase săritoare din țara noastră - 3 titluri de campioană națională la juniori și 24 la seniori, atât la trambulina de 3m, cât și la platformă. În perioada 1962-1975, a fost componentă a loturilor naționale, unde s-a pregătit cu antrenorul Pantelimon Decuseară. La CB, desfășurate între 1963-1973, a câștigat 22 de titluri, la trambulină și platformă, iar la Campionatele Internaționale, organizate în 9 țări europene, s-a clasat de 18 ori pe locul I. La concursul preolimpic din 1968 a ocupat locul al III-lea la platformă, iar la Criteriul European, din 1970, locul al II-lea la aceeași probă. A făcut parte din lotul sportivilor care au participat la JO din 1972 (München), aceasta marcând prima prezență a săritorilor români la Olimpiadă fără a reuși însă calificarea în finală. După 1975, și-a început activitatea ca antrenoare la CS *Progresul,* contribuind la pregătirea și promovarea unor sportive valoroase, în această ramură de sport. În perioada 1976-1989 a fost promovată în colectivul de tehnicieni care a pregătit loturile naționale de juniori și seniori, iar între 1990-1992 la lotul olimpic. A contribuit la pregătirea săritoarei Luiza Nicolaescu, clasată pe locurile III la CE de juniori din 1982 și II la ediția din 1983, ambele la platformă, precum și a sportivei Ioana Voicu, medaliată cu bronz la CE de juniori din 1989, participând la JO din 1992 (Barcelona) unde s-a clasat pe locul al VIII-lea la platformă. A fost prima sportivă din lume care a executat, într-un concurs oficial, săriturile dublu salt și jumătate grupat înapoi (205C) și răsturnat (305C) în 1968, salt și jumătate răsturnat cu dublu șurub și jumătate (5335D) în 1971 la trambulina de 3m și dublu salt și jumătate echer înapoi (205B) în 1970 la platforma de 10m. Pentru rezultatele sale sportive, în 1968, i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a sportului, iar pentru realizările și contribuția sa ca antrenoare titlul de Antrenor Emerit, în 1993. În 1995, s-a stabilit în SUA, dedicându-se producerii unor obiecte de ceramică pictată.

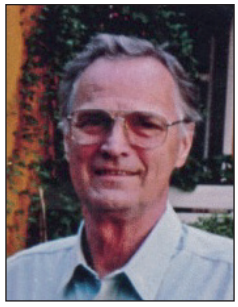

WITTENBERGER, HERBERT (1939), n. în Sibiu. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent al ICF din Bucureşti, specializarea natație, profesor gradul didactic I, S-a remarcat prin performanţe deosebite obţinute la sărituri în apă. A început să practice înotul şi ulterior săriturile în apă la vârsta de 15 ani, sub îndrumarea unor instructori şi profesori de educaţie fizică. A activat, ca sportiv de performanţă, la AS *Progresul* şi *Metalul* din Sibiu până în anul 1952, de unde s-a transferat la *CCA* din Bucureşti (1952-1954) şi din nou în Sibiu la AS *Constructorul* şi Ştiinţa Gh. Lazăr (1954-1958). După ce se evidenţiază în competiţiile juniorilor, debutul său în CN ale seniorilor se soldează cu clasarea pe locul al IV-lea la trambulină, iar din 1952 până în 1958, împreună cu fratele său Klaus, vor domina aceste competiţii, atât la trambulină, cât şi la platformă. A cucerit 8 titluri de campion naţional din care 2 la trambulină şi 6 la platformă, precum şi numeroase titluri de vicecampion. În anul 1958, a devenit campion naţional absolut, câştigând ambele probe. A fost component al loturilor naţionale de juniori şi seniori, în perioada 1949-1958 când participările la competiţiile internaţionale erau foarte reduse. Se clasează pe locul al II-lea la Concursul internaţional al UIS din 1952, pe locul I la trambulină şi al II-lea la platformă în 1954 şi pe locul I la platformă şi al II-lea la trambulină în 1955 la dubla întâlnire internaţională România Bulgaria, locul al III-lea la trambulină în 1954 (România-RDG) şi pe locul al II-lea la trambulină în 1955 (România - Cehoslovacia). În 1958, deşi se află într-o formă

foarte bună, i s-a refuzat viza de participare la CE de la Budapesta. S-a pregătit cu antrenorul emerit Alexandru Lascu şi cu antrenorul Norbert Hatzack. După absolvire ICF, a activat ca profesor de educaţie fizică, catedra de natație, la ŞSE din Sibiu. A îndeplinit şi funcţia de director al acestei unităţi sportive şcolare, calitate în care a introdus învăţarea organizată a înotului la unele clase din oraşul Sibiu. A publicat lucrarea Înotul şi săriturile în apă pentru şcolari în editura *Stadion* în anul 1972. Pentru rezultatele obţinute, în 1955, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. În anul 1973, a emigrat în Germania unde a lucrat ca profesor de educaţie fizică în şcoală. La CN de seniori ale Germaniei, categoria de vârstă 50-55 de ani, a câştigat titlurile naţionale în 1984 la Berlin şi în 1985 la Bonn.

WITTENBERGER, KLAUS (1930-1996), n. în Sibiu. Absolvent al Liceului Gheorghe Lazăr din Sibiu. Antrenor de natație. A fost sportiv de performanţă afirmându-se la săriturile în apă. A început să practice înotul şi ulterior săriturile în apă, la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea unor instructori. A activat la AS *Metalul* din Sibiu, până în 1952, după care s-a transferat la CCA din Bucureşti (1952-1957). După ce s-a afirmat în competiţiile de juniori, în 1951 a debutat în CN de seniori pentru *Metalul* Sibiu (locul al II-lea la trambulină). Ca reprezentant al CCA a obţinut: locul al IV-lea la trambulină (1952); locul I la platformă (1953); locul I trambulină şi al II-lea la platformă (1954); trei titluri naţionale (1955, 1956, 1957) la trambulină. Pe plan internaţional: locul al II-lea la concursul internaţional al UIS din 1952; locul I la platformă şi al II-lea la trambulină în 1954 şi locul I la trambulină şi al II-lea la platformă în 1955 în dubla întâlnire România-Bulgaria; locul al II-lea la trambulină în 1954 (România-RDG); locul al III-lea la trambulină în 1955 (România-Cehoslovacia). În 1958, i s-a refuzat viza pentru a participa la CE de la Budapesta. În perioada 1950-1958, când a făcut parte din lotul naţional s-a pregătit cu antrenorul emerit Alexandru Lascu şi cu antrenorul Norbert Hatzack. Din activitatea sa profesională este de reţinut perioada 1972-1983 când a fost încadrat ca antrenor de natație la ŞSE din Sibiu. Pentru rezultatele obţinute, în anul 1955, a primit titlul de Maestru al Sportului. În anul 1984, a emigrat în Germania unde a continuat să activeze în acest domeniu. În acelaşi an, la CN de sărituri artistice ale Germaniei (categoria de vârstă 50-55 ani), de la Berlin, s-a clasat pe locul al III-lea.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE NATAŢIE ŞI PENTATLON MODERN

PENTATLON MODERN

Pentatlonul modern are un trecut dintre cele mai ilustre, crearea sa datorându-se renovatorului Jocurilor Olimpice, baronul Pierre de Coubertin. La 23 iunie 1894, cu ocazia Congresului Sportiv Internaţional, când s-a aprobat reluarea JO, Coubertin a propus ca în cadrul acestora să fie inclusă o competiţie principală, un nou pentatlon adaptat, evident, concepţiei sale de modernizare a sportului. Spre deosebire de pentatlonul antic – ce data din anul 708 î.Hr. în programa JO antice şi care cuprindea probe din atletism (aruncarea discului, a suliţei, săritura în lungime, alergarea unui stadiu cu o lungime de 192 m şi lupta), Coubertin propune 5 probe din 5 sporturi total diferite: călăria, scrima, tirul, nataţia şi atletismul. El considera, astfel, că structura, conţinutul şi modul de desfăşurare a concursurilor de pentatlon modern vor contribui mai eficient la dezvoltarea armonioasă a personalităţii omului.

Proiectul său a fost mult timp respins, dar la Congresul CIO de la Berlin (1909), a fost acceptată introducerea pentatlonului modern în programul JO. În 1910, la Paris, Coubertin a prezentat programul său Comitetului de organizare a celei de-a V-a ediţii a JO din 1912 (Stockholm), care a inclus pentatlonul printre celelalte sporturi prezente la ediţiile JO de vară. De atunci, el va figura permanent la această grandioasă manifestare sportivă.

Este semnificativ faptul că pentatlonul este singurul sport care a fost luat direct sub patronajul Comitetului Internaţional Olimpic (CIO). Aşa se face că, în perioada 1912-1948, CIO, prin intermediul unei comisii speciale, a administrat direct pentatlonul modern. În perioada 1925-1942, s-a creat un *Comitet Internaţional de Pentatlon Olimpic,* cu sediul la Lausanne (Elveţia), avându-l ca preşedinte pe contele Henri de Baillet-Latour (Belgia) şi ca secretar pe maiorul Thor Wibon (Suedia).

La *3 august 1948* a fost creată *Federaţia Internaţională de Pentatlon Modern*. *La 19 octombrie 1949* FIP se transformă în *Uniunea Internaţională de Pentatlon Modern*. Preşedinţii care s-au succedat la conducerea acestui for au fost: mr. Thor Wibon (Suedia), 1942-1948; general Gustaf Dryssen (Suedia), 1949-1960; general Swen Thofelt (Suedia), 1961-1988; Igor Novikov (URSS, ulterior Federaţia Rusă), 1989-1992; Klaus Schormann (Germania), 1993-2010.

În perioada 1910-1911 au fost elaborate, în detaliu, regulile pentatlonului modern. Primii care au propus un regulament au fost suedezii, care introdu-seseră în armata lor acest sport.

La baza apariţiei pentatlonului modern se află, firește, o legendă. Se spune că un ofiţer din armata lui Napoleon, care trebuia să transmită un mesaj dincolo de liniile inamice, a învins tot felul de obstacole pentru a-şi îndeplini misiunea. Mai întâi, încalecă un cal necunoscut şi galopează pe un teren accidentat şi cu obstacole; învinge, într-un duel cu

spada, duşmanul care i-a răpus calul, iar pe altul îl doboară cu pistolul; trece înot un curs de apă; apoi, alergând pe un teren variat, ajunge la destinaţie. Se mai spune că mesajul a ajuns la timp, astfel că efortul ofiţerului a fost decisiv pentru victoria finală! *Aţi* îndeplinit perfect misiunea şi fiecare ofiţer va trebui să ia exemplu de la dumneavoastră a spus generalul tânărului căruia îi predase mesajul.

Conform legendei, mesagerul a parcurs cele 5 probe *aproape fără întrerupere*, fapt pentru care Pierre de Coubertin – cu imaginaţia sa romantică – ar fi dorit ca şi probele să semene cu o ştafetă cu 5 schimburi (necunoscute sportivului), pe care să le parcurgă, firește, într-o singură zi ! Dar pentru elaborarea Regulamentului de concurs, din raţiuni organizatorice, era necesar să se ocolească puţin legenda şi să se ţină seama de regulile specifice celor 5 sporturi. Rezultatul s-a materializat într-un model de concurs, care ulterior a devenit *tradiţional*.

Până în 1949, regulamentul pentatlonului mo-dern nu permitea decât ofiţerilor să participe în concursuri. După această dată, au fost admişi şi civilii, ceea ce a determinat popularizarea şi dezvoltarea pentatlonului modern. Menţinerea restricţiei iniţiale ar fi influenţat probabil negativ popularizarea şi dez-voltarea acestui sport.

După JO de la Seul (1988) şi, mai ales, după cele de la Barcelona (1992), CIO a acţionat pentru remodernizarea JO şi, mai ales, pentru scurtarea timpului de concurs al sporturilor. Pentatlonul a fost vizat, în special, deoarece ocupa mult timp din totalul de desfăşurare a JO. Rezolvarea acestei situaţii a revenit UIPM, care a modificat radical regulamentul de concurs prin reducerea numărului de concurenţi (32) şi a duratei, la o zi (*one day competition*). Ca urmare, la JO de la Atlanta din 1996, pentatloniştii s-au conformat acestei cerinţe, acceptând numai clasamentul individual. Sistemul a continuat să fie folosit şi în concursurile oficiale UIPM. Desigur, modelul nu este perfect, fapt pentru care UIPM a făcut noi propuneri CIO, care să fie luate în consi-deraţie la JO din anul 2004.

Aşadar, pentru a înţelege diferenţa dintre sistemul de desfăşurare a competiţiilor *pentatlonului modern tradiţional* şi cel al *pentatlonului modern -într-o zi-* vom face o comparaţie succintă a celor două programe.

Pentatlonul modern tradiţional: durata 5 zile, număr de concurenţi nelimitat; ordinea probelor: călăria, scrima, tirul, înotul, crosul. Prima zi: *călăria* – parcurs 5 000 m în teren variat, minimum 5 obstacole fixe pe 1 km, viteza maximă 500 m/min; se acordă bonificaţie de timp, caii se trag la sorţi, încălzire 15 min. A II-a zi: *scrima* – trage fiecare cu fiecare, spadă electrică, o tuşă decisivă în 5 min. A III-a zi: *tirul* – pistol calibru 5,6 mm, 20 de cartuşe în 4 serii de câte 5, ţinte mişcătoare 3 sec cu faţa/10 sec, cu muchia spre trăgător, distanţa 25 m, reglaj = 2 cartuşe. A IV-a zi: *înotul* – 300 m în orice stil. A V-a zi : *crosul* – parcurs 4 km teren variat, suma deni-velărilor minimum 100 m, necunoscut concurenţilor, plecarea individual 1 la 1 min interval, schiţa traseului se dă cu o oră înaintea startului. *Clasa-mente:* până în 1954, numai pe baza locurilor, apoi pe puncte – corespunzătoare rezultatelor obţinute la fiecare probă; individual şi pe echipe.

***Pentatlonul Moden într-o zi**:* durata 1 zi, numărul concurenților - 36; ordinea probelor: înotul, scrima, călaria și proba combinată (tir+ cros). Înotul 200m. orice stil. *Scrima* - trage fiecare cu fiecare, spadă electrică, o tușă decisivă la 1 minut. *Călăria* - parcurs de 12 obstacole, viteza maximă de 350m/min, parcursul având între 350 - 450 m, nu se acordă bonificație daca fugi mai tare, caii se trag la sorti, încălzkirea 20 min (4 sărituri). *Proba Combinată* - începând din anul 2009 s-a introdus această „probă combinată", pentru a mări spectaculozitatea pentatlonului modern şi este compusă din alergare şi tir, numai ca se trage cu pistol de aer comprimat, calibrul 4,5 mm. pe discuri care au un diametru de 59,5 mm. şi sunt puse la 10 m distanţă şi la o înălţime de 1,4 m de la sol, iar acestea când sunt lovite se acoperă. Proba se desfăşoară astfel: 50 m. alergare - se trage 5 ţinte - 950 m alergare - se trage 5 ţinte - 1 km alergare - se trage 5 ţinte - 1 km alergare. Deci practic se aleargă 3 km şi în acest timp se trage de 3 ori prin poligon şi se trage de 3 ori la ţinte. Trebuie să le dobori pe toate 5 într- un timp cât mai scurt. Dacă nu, trebuie să stai în

poligon, din momentul în care ai pus mâna pe pistol, 1 min şi 10 secunde la seniori sau 1 min şi 30 de secunde la juniori, qvatriatlon (4 probe) şi triatlon. Este într-adevăr un spectacol sportiv deosebit şi nu se poate şti câştigătorul decât atunci când trece linia de sosire, pentru că se pleacă la handicap, primul în clasament după trei probe va pleca cu handicap 0, iar următorii la diferenţa de puncte care există între ei (4p = 1 sec). *Concursul de Ştafetă* - se organizează din 2004, cu echipe formate din 3 sportivi, (3 baieti, 3 fete) sau echipe mixte formate din 2 sportivi: 1 fată + 1 băiat. Şi aceste ştafete au devenit deosebit de spectaculoase. Se organizează ştafete la triatlon si qvatriatlon, atât cu trei sportivi cât şi ştafete mixte. Durata 1 zi, numărul de echipe - 16; ordinea probelor : înot, scrimă, călărie, proba combinată. Înotul - 3 x l00m ştafeta normală de 3 sportivi (B sau F) şi 2 x 100 m la ştafeta mixtă. *Scrima* - numărul membrilor echipei: trage XI contra Yl, X2 contra Y2, X3 contra Y3, spadă electrică, câte 3 tuşe dar având la dispoziţie câte 1 min pentru fiecare tuşă în parte. La ştafeta mixtă trag băieţii contra băieţilor şi fetele contra fetelor. *Călăria* - parcurs de 9 obstacole, fară combinaţii, 3 x 350 m, viteză 350 m/min, caii se trag la sorţi, încălzirea 20 min de echipă (maxim 3 sărituri fiecare concurent). La ştafeta mixtă 2 x 350 m fata pleacă prima. *Proba Combinată* - 3x2 km - se pleacă la handicapul echipelor, după cele trei probe disputate (la ştafeta mixtă 2x2 km fetele pleacă primele) şi se aleargă 2 km, cu câte 2 trageri în poligon, a 5 ţinte, pentru fiecare concurent. Se preconizează ca din 2011 să se tragă cu pistoale care au sistem laser. În momentul in în care unda laser loveşte punctul negru, deasupra se va aprinde un bec verde şi tot aşa până ajungi la 5 becuri verzi.

Din istoria acestui sport consemnăm câteva evenimente mai importante:

– la Congresul din 8-9.X.1968, cu ocazia JO de la Mexico, prin aderarea Biatlonului, titulatura a devenit *Uniunea Internaţională de Pentatlon Modern şi Biatlon* (UIPMB), dar din 1993, cele două sporturi s-au separat, Biatlonul constituindu-se în *Uniunea Internaţională de Biatlon* (UIB);

-instituirea şi organizarea anuală a CM de pentatlon modern. Primele ediţii: Stockholm – 1949 (seniori); Leipzig – 1965 (juniori); Londra – 1981 (senioare); Gallarate (Italia) – 1989 (junioare)

– prima ediţie a Cupei Mondiale de pentatlon modern pentru bărbaţi şi femei, cu finala într-o singură zi – în 1990, la Frankfurt;

– prima ediţie a Jocurilor Pan-Americane a avut loc în 1965, iar a Jocurilor Asiatice, în 1986;

– prima ediţie a Campionatului European(până la organizarea CE -după 1990-, CM era considerat neoficial si CE -CME-);

– în 1987, la Moulins (Franţa), are loc un eveniment cu totul special: în cinstea celei de a XXX-a ediţii a CM de pentatlon modern, a fost ridicat, în piaţa *Jean Molin* (ca urmare a unor idei originale a lui Jean Claude Biau), un monument de 8 m, operă a sculptorului Jean Palau;

– în 1988, Casa de Filme 4 (director Titi Popescu) realizează documentarul *Rezerva la start*, în regia lui Anghel Mora (Mihai Diaconescu), consultant tehnic – col. Ioan Mureşanu, având drept subiect pentatlonul modern.

Prima încercare de a introduce pentatlonul modern în România a avut loc în toamna anului 1938, din iniţiativa forului sportiv UFSR. Acţiunea a rămas numai la stadiul de intenţie, din cauza imediatei declanşări a celui de-al doilea război mondial.

A doua încercare a avut loc în 1947, pe baza deciziei Comitetului executiv al OSP din acel an, care a hotărât ca pe lângă Federaţia Equestră Română să funcţioneze şi o Comisie de Pentatlon Modern. Şi această încercare rămâne la stadiul de intenţie.

Despre pentatlonul modern din ţara noastră a început să se vorbească din nou abia în anul 1950, dar eforturile de constituire se vor concretiza în anul 1953. Comitetul pentru Cultură Fizică şi Sport de pe lângă Consiliul de Miniştri (CCFS/CM), pe baza prevederilor art. 4 din Decretul 329 – din 9 august 1949, a dispus, prin Decizia nr. 1312 din 11 noiembrie 1953, instituirea Pentatlonului Modern în România. La baza acestei decizii au stat două considerente principale: 1 – contribuţia pe care acest sport o poate avea la formarea tineretului, 2 – era sport olimpic (din 1912). A fost creată Inspecţia de

Pentatlon Modern, ataşată Inspecţiei de Călărie şi celei de Scrimă. Aceste trei inspecţii erau coordonate de inspectorul prof. Dumitru Nedelea. În 1958 ia fiinţă Federaţia de Călărie şi Pentatlon Modern, prin desprinderea Federaţiei de Scrimă. Secretar general al federaţiei va rămâne D. Nedelea. Debutul activităţii de pentatlon modern a ridicat probleme foarte dificile iniţiatorilor lui, deoarece nu exista, ca material documentar, decât regulamentul de concurs. Primii antrenori au fost nevoiţi să elaboreze, pentru disciplinele pe care le predau, planuri de antrenament cu un sistem propriu, original, fundamentând, astfel, ştiinţific bazele teoretice şi metodice de pregătire ale pentatlonului modern. Aceleaşi probleme inovatoare le încercau şi organizatorii competiţiilor – în special Inspecţia de pentatlon modern, care urma să asigure condiţii optime pentru probele de călărie, scrimă, tir, înot şi alergare. Deşi, organizatoric, cele trei federaţii erau reunite într-o singură „Inspecţie", trebuie specificat că, de la început, acestea şi-au avut propriile lor organigrame şi Birouri federale cu activ voluntar. De-a lungul anilor, preşedinţii Federaţiei de Pentatlon Modern au fost: general Corneliu Mănescu (1953), general Alexandru Vasiliu (1954-1957), general Marcu Stan (1958-1964), ing. I. Balomirii (1962), general Dumitru Constantinescu (1963-1964), gene-ral Petre Constantinescu (1965-1971), general Victor Stănculescu (1971-1990), col. r. Ioan Mureşanu (1990-1997).

Tandemul călărie–pentatlon modern a durat până în anul 1990, când a fost constituită Federaţia Română de Pentatlon Modern (FRPM), organ de specialitate, autonom, cu personalitate juridică şi statut propriu. Preşedinte – col. r. Ioan Mureşanu, secretar general – cpt. Sorin Soveja.

După 35 de ani de la constituire, mai exact la 1 ianuarie 1998 – în urma unor divergenţe cu MTS, în anii 1995-1996 – denumirea federaţiei s-a modificat în *Federaţia Română de Natație şi Pentatlon Modern* (FRNPM) prin fuziunea cu federaţia de natație. La conducerea FRNPM au fost aleşi: Mirică Dumirescu – preşedinte (fost preşedinte al FRN), Dan Ionescu – secretar general. Tot cu acest prilej au fost cooptaţi încă 3 noi membri: Sorin Stănescu (fost ministru MTS), col. r. Ioan Mureşanu (fost preşedinte al FRPM) ca preşedinţi de onoare şi George Calu – vicepreşedinte.

Instituirea pentatlonului modern în România, finalizată în anul 1953, s-a soldat, într-o perioadă relativ scurtă de timp, cu rezultate pozitive.

În toamna acestui an, un anunţ modest, apărut în *Sportul Popular*, anunţa iniţierea unui concurs de triatlon modern (tir, înot, alergare), la care au răspuns 34 de tineri (majoritatea studenţi la ICF), ce pot fi consideraţi pionierii pentatlonului modern românesc. Au fost selecţionaţi 16 tineri, care pe parcursul anilor au devenit adevăraţi pentatlonişti, precum: Cornel Vena, Victor Teodorescu, Dumitru Ţintea, Viorel Manciu, Erich Kimakovitz, Wilhelm Roman, Dumitru Popescu, Sergiu Moraru, Alexandru Stoenescu, Alexandru Bruja, Anton Biro, Alexandru Imre, Ion Petcu, Aurel Neagu, Remus Drăguşanu şi Ion Pam-bucol care, împreună cu antrenorii Ioan Mureşanu (coordonator şi antrenor pentru atletism), Nicolae Zidaru şi Ion Bârloiu (călărie), Gheorghe Niţu (scrimă), Sorin Dumitrescu şi Grigore Ioanide (tir), Nicolae Dumitrescu şi Irina Oprişescu (înot), au pornit la un drum lung şi pavat cu toate dificultăţile inerente specifice pionieratului.

În cadrul cursului de perfecţionare în educaţie fizică a ofiţerilor (CPOEF) de la Bucureşti (1954), s-a organizat un concurs de triatlon modern, pe baza căruia s-a constituit o grupă de pentatlonişti. Dintre ofiţerii-elevi au fost selecţionaţi: Gheorghe Alexandrescu, Ion Ciucă, Constantin Cioroiu, Iuliu Farcaş, Gheorghe Ionescu, Gheorghe Marton, Gheorghe Săraru. Sportivii au fost legitimaţi la *CCA* Bucureşti, secţia pentatlon modern şi au absolvit cursurile CPOEF, devenind instructori de pentatlon. Pregătirea lor a fost asigurată de prof. maior Ioan Mureşanu şi de căpitan Gheorghe Niţu.

Treptat, pentatlonul modern, *sportul celor cinci sporturi*, a cucerit tot mai mulţi adepţi, în ţară constituindu-se mai multe secţii. De la înfiinţarea federaţiei (1953) şi până în 1998, în ţară au funcţionat peste 30 de cluburi şi asociaţii sportive, din care 10 în unităţi militare (*CCA, CSA, Steaua, Dinamo, Academia Militară, ASA Grănicerul, ASA Craiova, Casa Ofiţerilor* din Braşov etc.), precum

şi în numeroase unităţi şcolare sau institute superioare (CSŞ *Emil Racoviţă*, Şcoala sportivă nr. 1, ICF, Ştiinţa, *Universitatea* (Bucureşti): CSŞ Bucureşti, CS *Universitatea*, *Politehnica* (Timişoara), CSU I. Pedagogic (Târgu Mureş), la care se adaugă şi cluburi de întreprinderi ca *Olimpia*, *Voinţa*, *CSM* (Sibiu), *Recolta*, *Progresul*, *Sănătatea* etc. din principalele oraşe ale ţării. La înfiinţarea secţiilor de pentatlon modern în cadrul Asociaţiilor Sportive ale Armatei şi la introdu-cerea triatlonului modern în programul Spartachiadelor de vară (începând din 1960) o contribuţie importantă a avut-o generalul Alexandru Crăciunescu, de la Ministerul Forţelor Armate. Dificila organizare a competiţiilor interne şi internaţionale de pentatlon modern a găsit un sprijin eficient (care a constat în asigurarea condiţiilor materiale necesare) în oraşele: Bucureşti, Sibiu, Timişoara, Braşov, Cluj, Predeal, Oradea, Craiova, Giurgiu şi Târgu Mureş.

Sportivii consideraţi *nucleul* pentatlonului modern din România, componenţi ai lotului naţional timp de mai mulţi ani, care au reprezentat ţara noastră în majoritatea competiţiilor internaţionale au fost: Victor Teodorescu, Cornel Vena, Erich Kimakovitz, Dumitru Ţintea, Viorel Manciu, Dan Ionescu, Wilhelm Roman, Nicolae Marinescu, Gheorghe Tomiuc, Cristu Lichiardopol, Dumitru Spârlea, Marian Cosmescu, Constantin Călina, Adalbert Covaci, Constantin Zamfir, Andrei Moraru, Iuliu Galovici, Ştefan Cosma, Eugen Pop, Cezar Răducanu, Bogdan Vladu, Sorin Crăciuneanu, Vasile Nemţeanu, Marian Gheorghe, Lucian Ţintea, Dragoş Pătrui, Adrian Toader, Nicolae Papuc. Dintre aceştia – majoritatea campioni naţionali – au fost selecţionaţi participanţii la JO, CM, CE, Cupa Mondială, Cupa Ţărilor Latine etc. O mare parte dintre cei menţionaţi au devenit antrenori competenţi ai acestui sport complex. A urmat participarea pentatloniştilor români la CM de la Budapesta, din toamna anului 1954. Debutanţi într-o competiţie de asemenea anvergură, echipa (C. Vena, V. Teodorescu şi E. Kimakovitz) s-a clasat totuşi pe locul VIII. La concursul bilateral de la Sibiu, din 1955, echipa română (13 547 puncte) şi Victor Teodorescu (4 742 puncte) s-au situat pe locurile I. În acelaşi an, la CM de la Macolin (Elveţia), echipa formată din C. Vena, V. Manciu şi V. Teodorescu s-a clasat pe locul VII, între cele 17 ţări participante, care aveau experienţă în domeniu. La JO de la Melbourne, din 1956, echipa formată din C. Vena, D. Ţintea, V. Teodorescu s-a clasat pe locul VI. În 1958, la CI (*Spartachiada armatelor prietene*) de la Leipzig, echipa (D. Ţintea, Alex. Stoenescu, C. Lichiardopol, D. Ionescu) s-a clasat pe locul II. După un salt de peste un deceniu, în 1969, echipa de juniori (D. Spârlea, C. Călina, Ad. Covaci) a participat la CM de juniori de la Budapesta, clasându-se pe locul VI. Participarea la CM de juniori din anul 1970, de la Fontainbleau (Franţa), va situa echipa (M. Cosmescu, D. Spârlea, C. Zamfir) pe locul V. Experienţa acumulată la astfel de com-petiţii va da roade la CM de juniori din 1971 de la Upsala (Suedia), unde echipa (D. Spârlea, M. Cosmescu, Ad. Covaci) va cuceri medalia de bronz, rezultat reeditat şi la CM de la Moscova, din 1974, cu echipa D. Spârlea, C. Călina şi A. Kovacs. În acelaşi an, la Cupa Ţărilor Latine, echipa română cucereşte locul II, iar în anii următori, sportivul care se va afirma – la aceeaşi competiţie – va fi Dumitru Spârlea: locul I, în 1975 (acelaşi loc l-a obţinut echipa română în 1975 şi 1978), locul I – D. Spârlea, în 1980 şi 1981 – respectiv locul III, România. La Cupa Europei din 1978, echipa CS *Olimpia* a ocupat locul III, iar în 1983, echipa *Steaua* se va situa pe locul II. La CM de juniori din 1984, de la Bucureşti, echipa (M. Gheorghe, L. Ţintea, D. Pătrui) a cucerit medalia de bronz. La JO din 1992, de la Barcelona (Spania), Marian Gheorghe s-a clasat pe locul VII, iar la CE de triatlon modern din 1995, de la Perpignan (Franţa), echipa (Alex. Leca, Valentin Roşu, Virgil Mirea) s-a situat pe locul V. Anul 2000 aduce performanţe în premieră pentru pentatlonul modern românesc: prima medalie obţinută la proba individuală de Nicolae Papuc, care s-a clasat pe locul III la CM de la Pesaro, intrând în posesia medaliei de bronz; medalia de argint cucerită de Nicolae Papuc şi cea de bronz de către Adrian Toader, ambele în proba individuală, la CE de la Szekesfehervar. Tot la CE, echipa formată din Adrian Toader, Nicolae Papuc şi Cristian Caţichi s-a clasat pe locurile V la proba pe echipe şi la ştafetă.

La JO de la Sydney 2000, pentatlonistul Nicolae Papuc, ratând proba de călărie, s-a clasat pe locul XXI, cu 4 174 puncte. Aceste rezultate au fost realizate cu contribuţia colectivului tehnic format din Constantin Călina, Gheorghe Tomiuc, Gheorghe Ghipu (antrenori) şi Marian Anghelescu (doctor), colectiv coor-donat de antrenorul federal Dumitru Spârlea.

CN de pentatlon modern au debutat la Sibiu, la 24-28 august 1955, unde clasamentul s-a făcut individual şi pe echipe. Prin urmare, primul campion naţional a fost Cornel Vena şi echipa – *Progresul* Bucureşti (V. Teodorescu, D. Ţintea, V. Manciu).

Titluri de *campion naţional individual – seniori* au fost deţinute de: Dumitru Spârlea, 11 titluri de campion naţional, în 1968 şi în perioada 1971-1980; Marian Gheorghe, 8 titluri, în perioada 1984-1989 şi 1991,1992; Dumitru Ţintea, 3 titluri, în 1956, 1957, 1961; Gheorghe Tomiuc, 3 titluri, în 1962, 1964, 1965; Adrian Toader, 3 titluri, în 1994, 1996, 1997; Dan Ionescu, campion naţional, în 1958, 1959; Marian Cosmescu, campion naţional, în 1967,1969, Iuliu Galovici, campion naţional, în 1978, 1983; Cornel Vena, campion naţional, în 1955; Cristu Lichiardopol, campion naţional, în 1960; Nicolae Marinescu, cam-pion naţional, în 1963; Peter Ivan Baneth, campion naţional, în 1970; Eugen Pop, campion naţional, în 1982; Lucian Ţintea, campion naţional, în 1990; Marian Ioan Stoide, campion naţional, în 1995.

Titluri de *campion naţional pe echipe: Progresul* Bucureşti (1955, 1956); CCA *Steaua* – 24 titluri (consecutiv: 1957-1965 şi 1967-1994); *CFR* Timişoara – 1971; CS *Olimpia* Bucureşti – 9 titluri (1972, 1973, 1975-1980, 1993); CSU Timişoara – 1996; în 1966 nu s-a organizat CN; în 1971 secţia de pentatlon modern de la CS *Steaua* a fost transferată la CS *Olimpia* Bucureşti şi s-a reînfiinţat la CS *Steaua* în 1982; în 1982 nu s-a acordat titlul.

Titluri de *campion naţional – ştafetă:* CS *Steaua* – 6 titluri (1990-1996); CSU-AS *Ilsa* Timişoara – 1997.

Titluri de *campion naţional individual – juniori:* Adrian Toader (1990-1992), Iuliu Galovici (1976, 1977), Laurenţiu Mosor (1987, 1988), Nicolae Papuc (1993,1994), Valentin Roşu (1996, 1997), Tamaş Halasz (1978, 1980), Lucian Ţintea (1983, 1984), Bogdan Vladu (1986, 1989), Marius Alexandrescu – 1995, Ştefan Cosma – 1974, Alexandru Grozescu –1981, Vasile Nemţeanu – 1975, Eugen Pop – 1979, Dragoş Pătrui – 1982.

Titluri de *campion naţional echipe-juniori:* CS *Steaua* – 8 titluri (1982-1985 şi 1989, 1992-1994); CSU *Timişoara* – 5 titluri (1975-1979); CS *Olimpia* Bucureşti – 3 titluri (1974, 1980, 1981); CS *Steaua* – Liceul *E. Racoviţă* – 2 titluri (1996, 1997); CSU – *Industria Lânii* Timişoara – 1995.

Antrenorii care au asigurat pregătirea pentatloniştilor: Ion Bârloiu, Ivan Petre Baneth, Costică Bărăgan, Vasile Chelaru, Constantin Călina, Gheorghe Corbescu, Marian Cosmescu, Zoltan Deac, Radu Diaconescu, Raul Dristoreanu, Sorin Dumitrescu, Nicolae Dumitrescu, Irina Oprişescu, Iosif Enăceanu, Iohan Frâncu, Emil Gabrielescu, Aristide Galimir, Alexandru Grozescu, Adalberth Gurath, Dumitru Hering, Nicolae Marinescu, Gheorghe Marinel, Mihai Măinescu, Tiberiu Munteanu, Ioan Mureşanu, Gheorghe Nicolae, Gheorghe Niţu, Mihai Popa, Nicolae Prescure, Ion Rădulescu, Ştefan Slăvescu, Dumitru Spârlea, Calistrat Smarandache, Sorin Soveja, Gheorghe Tomiuc, Ion Tripşa, Dumitru Ţintea, Nicolae Zidaru.

Doctorii care s-au îngrijit de sănătatea şi condiţia sportivă a sportivilor: Ionel Stănescu, Rudolf Brandtsch, Remus Teodorescu, Ciprian Popescu, Liviu Cariadi, Anca Rosetti, Marian Anghelescu.

Specialişti din alte domenii de activitate, care au contribuit la pregătirea pentatloniştilor: Remus Ludu, Alexandru Partheniu, Constantin Neacşu, Ion Ştefan, O. Oprean, Constantin Perovici, Gheorghe Haralambie, Ileana Tincu, Adrian Gagea, Constantin Tiron, Mihai Epuran.

Instituţii de medicină sportivă: dispensarul de medicină sportivă – dr. Miron Georgescu; Institutul de medicină sportivă – dr. Ioan Drăgan.

Pentru rezultatele sportive deosebite realizate în marile competiţii, sportivilor li s-au acordat distin-ţiile de Maestru al sportului în 1968: Ivan Peter Baneth, Marian Cosmescu, Iuliu Galovici, Dan

Ionescu, Nicolae Marinescu, Eugen Pop, Dumitru Ţintea, Gheorghe Tomiuc, Cornel Vena, iar în 1970 – Dumitru Spârlea; Maestru emerit al sportului, în 1974 – Dumitru Spârlea, Constantin Călina, Adalbert Covaci; Maestru internaţional al sportului în 1984 – Marian Gheorghe, Dragoş Pătrui, Lucian Ţintea.

Antrenori emeriţi la pentatlon modern, din 1993: Constantin Călina, Ioan Mureşanu, Tiberiu Munteanu, Sorin Soveja, Dumitru Spârlea, Gheorghe Tomiuc.

Primul CN de Biatlon Modern (înot şi alergare) a avut loc în 1976, la Bucureşti; primul CN de Triatlon Modern (tir, înot, alergare) a avut loc în 1958, la Bucureşti; primul CN de Quadriatlon Modern (scrimă, tir, înot, alergare) a avut loc în 1956, la Bucureşti; primul concurs internaţional de quadriatlon modern în 1956, la Cluj; primul CN de Pentatlon Modern pentru femei a avut loc în 1992, la Bucureşti; prima legitimaţie (cu numărul 1) a fost emisă de Federaţia Română de Călărie şi Pentatlon Modern (FRCPM) în anul 1959 şi înmânată sportivului Traian Croitoru, de la CS „Steaua" Bucureşti.

Contribuţia FRPM la elaborarea primului Regulament de concurs UIPMB s-a materializat prin: reguli privind organizarea, desfăşurarea şi modul de stabilire a clasamentelor, controlul antidoping etc. – ediţia 1974 şi prin modificările care au determinat apariţia ediţiilor din 1981 şi 1985. Printre propuneri s-au aflat: reducerea duratei unui match la scrimă de la 5 minute la 3, la 2 şi în final la 1 minut; reducerea pauzei la tir de la 10 secunde la 7 secunde; schimbarea ordinei probelor, astfel ca ultima sau penultima să fie cea de călărie (la alegerea organizatorului); reducerea parcursului de călărie de la 5 000 – 2 500 m la 350 – 450 m. Regulamentele au fost editate – cu contribuţia FRCPM – în limbile franceză şi engleză, în condiţii grafice deosebite, la Editura Militară, tehnoredactor fiind Andrei Duţă. Autorii ediţiei 1974: col. r. Wille Gruth (Suedia) şi col. r. Ioan Mureşanu, iar ediţiile 1981 şi 1985 – Ioan Mureşanu.

La sfârşitul anului 2000, pentatlonul se practica în 5 secţii afiliate din judeţul Timiş şi municipiul Bucureşti, de către 100 sportivi legitimaţi (44 copii, 40 juniori, 16 seniori) îndrumaţi de 5 antrenori. Conducerea FR de Natație şi Pentatlon Modern a fost asigurată în anul 2000 de către: Mirică Dimitrescu – preşedinte; M. Banu, M. Fulga şi G. Calu – vicepreşedinţi; Ştefan Iamandi – secretar general; Gh. Perjaru (înot), Virgil Boboc (sărituri în apă), Dumitru Spârlea (pentatlon) – antrenori federali.

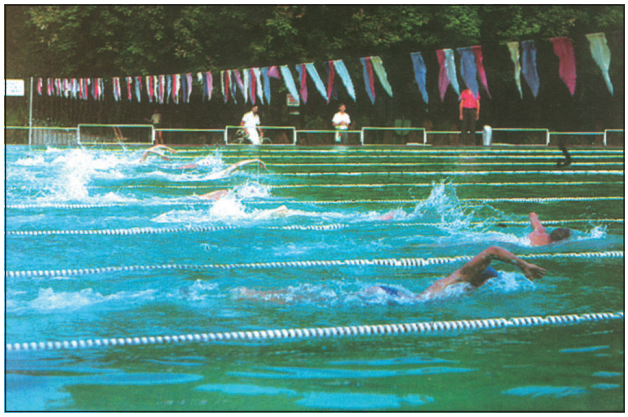

Întreceri disputate în cadrul probei de înot pentru acumulare de puncte

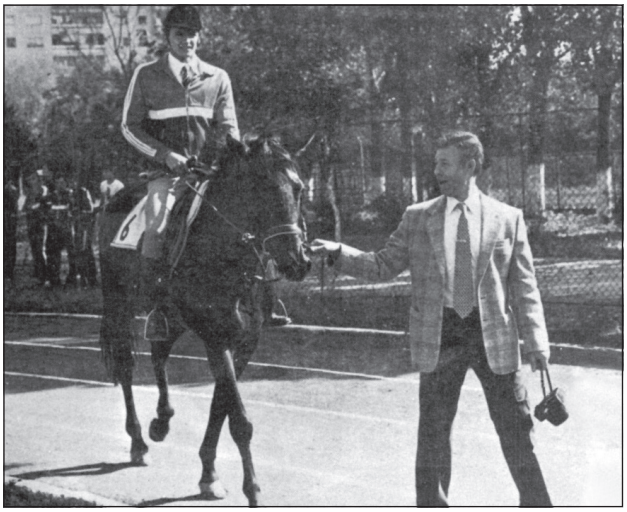

Călăria – una dintre probele spectaculoase ale pentatlonului. În fotografie pentatlonistul Lucian Ţintea, după terminarea probei de obstacole, împreună cu antrenorul Dumitru Ţintea. Lucian Ţintea împreună cu Marian Gheorghe şi Dragoş Pătrui au obţinut medalia de bronz pe echipe, la CM de juniori organizat la Bucureşti, în 1984

Tirul – proba de foc a pentatlonului. Dumitru Spârlea, Maestru emerit al sportului, a obţinut medalia de bronz cu echipa în 1974, la CM de la Moscova

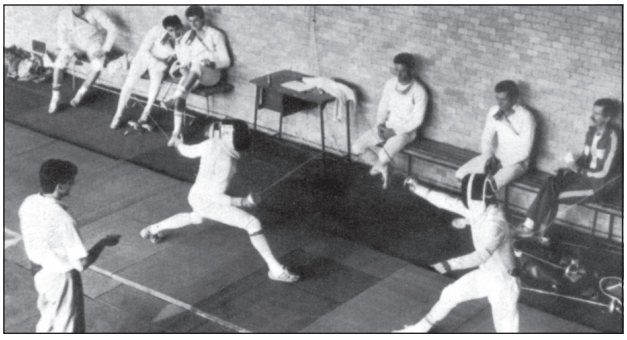

Scrima – o altă probă care solicită din partea pentatloniştilor cunoştinţe şi calităţi specifice deosebite. În fotografie, întrecerile de scrimă din cadrul concursului internaţional de pentatlon organizat în 1989

FIGURI REPREZENTATIVE

CĂLINA, CONSTANTIN (1950), n. in Bucureşti. Absolvent al IEFS din Bucureşti, promoţia 1980. Profesor de educaţie fizică şi sport, antrenor categ. I. Ca sportiv – pentatlonist a activat la cluburile: CSA *Steaua* Bucureşti (1960-1969) şi CS *Olimpia* Bucureşti (1969-1981), avându-i antrenori pe Gheorghe Tomiuc şi Gheorghe Marinel. Pe plan competiţional a avut următoarele rezultate: campion naţional, cu echipa – în 1968, 1972, 1973, 1975, 1976. La Campionatele Mondiale şi Europene (CME) de seniori: locul V la CM, respectiv locul IV pe plan european (1973); la ediţia 1974, medalie de bronz; Cupa Europei (1978), medalie de bronz. În anul 1974, primeşte titlul de Maestru al sportului, iar în 1975, pe cel de Maestru emerit al sportului. A continuat activitatea sportivă, ca antrenor, la clubul CS *Olimpia* Bucureşti. În această calitate, se poate mândri cu rezultatele elevilor săi: Dragoş Pătrui (medalie de bronz la CM (j) – 1984), Vasile Neamţu (campion naţional – 1975), Alexandru Grozescu (campion naţional – 1981) şi Marian Stoide (campion naţional – 1995). Ca antrenor al sportivului Nicolae Papuc şi membru al colectivului tehnic al lotului naţional, a contribuit la obţinerea unor performanţe în premieră pentru pentatlonul modern românesc de către sportivul său, legitimat la CS *Olimpia*. Astfel, pentatlonistul N. Papuc a cucerit pentru prima dată medalia de bronz la proba individuală la CM de la Pesaro, din anul 2000. De asemenea, tot în premieră, N. Papuc a devenit vicecampion european la proba individuală la CE de la Szekesfehervar (2000). La CE au mai fost obţinute locurile V la proba de ştafetă şi la echipe, în componenţa N. Papuc, Adrian Toader şi Cristian Caţichi. Pentru rezultatele obţinute, i s-a conferit, în anul 2000, Medalia naţională *Pentru Merit* clasa a III-a.

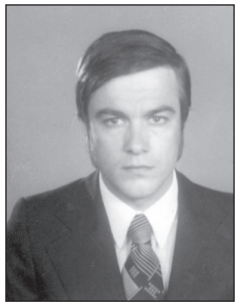

COSMESCU, MARIAN (1950), n. in Bucureşti. Absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică – Timişoara. Antrenor categoria a II-a. Pentatlonist. A activat la cluburile *Steaua* şi *Olimpia* din Bucureşti şi la *Universitatea* Timişoara. Campion individual naţional în anii 1967 şi 1969, iar cu echipa a obţinut 7 titluri naţionale. În 1970, la CM de juniori din Franţa, ocupă locul VIII, la individual, iar în 1971, locul IX la CM de juniori din Suedia. Cu echipa s-a clasat pe locul VI la CM de la Budapesta, din 1969, locul V la CM din Franţa, în 1970 şi locul III la CM din Suedia, în 1971. Maestru al sportului din 1970. După retragerea din activitatea competiţională, a continuat să lucreze ca antrenor de pentatlon modern la Universitatea Timişoara. Elevii săi au obţinut rezultate meritorii la CN (G. Gallovits – 2 titluri, E. Pop şi L. Ţintea – câte un titlu, iar echipa a realizat 7 titluri). La CM de juniori din Polonia, din 1976, G. Gallovits şi echipa au obţinut locul VII, iar la CE, Gallovits a obţinut locul V la individual şi locul V, cu echipa.

DUMITRESCU, NICOLAE – vezi FRNPM

DRĂGUŞANU, REMUS – vezi FRNPM

ENĂCEANU, IOSIF – vezi FRNPM

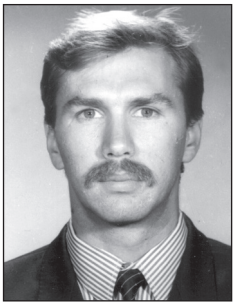

GHEORGHE, MARIAN (1963), n. în Galaţi. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS, promoţia 1987. Ca sportiv (pentatlonist) a activat la Clubul *Steaua*, în perioada 1982-1993, având-l ca antrenor pe Gheorghe Tomiuc. Deţine 8 titluri de campion naţional (individual), 10 titluri cu echipa de pentatlon modern şi 3 titluri cu echipa, la ştafetă. Rezultate internaţionale: JO din 1992 – locul VII; CM de juniori din 1984 – locul V (individual) şi locul III (echipe); Spartachiada militară din 1987 – locul III (echipe); Cupa Europei 1983 – locul II (echipe); Cupa Mondială 1993 – locul II. A lucrat ca antrenor coordonator la pentatlon modern în Guatemala (1993-1995), iar din 1995, în Mexic. Maestru emerit al sportului.

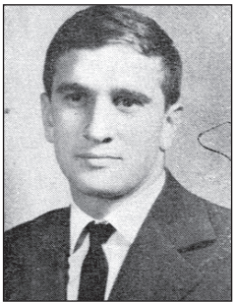

KOVACS (Covaci) ADALBERT (1949-2001), n. în Târgu Mureş. Profesor de educaţie fizică, absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică a Institutului Pedagigic de 3 ani, din Târgu Mureş (1975). A practicat înotul şi apoi pentatlonul modern, fiind legitimat la CS al Insitutului Pedagogic (CSU din 1974). S-a remarcat la CM de juniori din 1971 (Upsala –Suedia) unde a câştigat medalia de bronz, proba pe echipe (D. Spârlea, M. Cosmescu, A. Kovacs). În 1972, a participat la JO, de la Műchen (locul XII în proba pe echipe şi locul 48 la individual) Îşi aduce contribuţia la cucerirea, în premieră, a medaliei de bronz, la CM din 1974 (Moscova), în proba pe echipe (D. Spârlea, C. Călina, A. Kovasc). Pentru performanţele realizate i s-a acordat titlul de maestru emerit al sportului. În 1976 se stabileşte în Canada, unde a funcţionat ca potcovar pentru caii de concurs.

MANCIU, VIOREL - vezi **FRTS**

MUNTEANU, TIBERIU - vezi **FRNPM**

MUREŞANU, IOAN – vezi **Personalităţi**

PAPUC NICOLAE (1973), n. în Trivalea-Moşteni, jud. Teleorman. Profesor de educaţie fizică, absolvent al Facultăţii de Educaţie fizică şi sport din cadrul Universităţii Timişoara, specializarea natataţie, promoţia 1998. A activat ca sportiv la cluburile *Universitatea* Timişoara, *Steaua*, *Olimpia* din Bucureşti. A câştigat 10 titluri de campion naţional (individual şi cu echipa). Peste 50 de selecţii în echipele reprezentative. În anul 2000 a realizat, pentru pentatlonul modern românesc, cele mai bune performanţe, care reprezintă premiere în proba individuală: la 18 iunie, la Pesaro, câştigă medalia de bronz la CM, iar în luna iulie, în Ungaria, devine vicecampion european în proba individuală şi se clasează pe locul V în proba pe echipe şi la ştafetă. Participant la JO de la Sydney – 2000, ratând proba de călărie, a ocupat locul XXI (4 174 puncte) în proba individuală. S-a situat pe locul V în clasamentul anului 2000 al Cupei Mon-diale. Antrenor la secţia de pentatlon a CS *Olimpia* Bucureşti. Maestru al sportului (1993) şi Maestru emerit al sportului (2000).

SPÂRLEA, DUMITRU (1950), n. în Bucureşti. Absolvent al IEFS din Bucureşti, promoţia 1984. Ca sportiv – pentatlonist a activat la CSA *Steaua* Bucureşti (1966-1970) şi CS *Olimpia* Bucureşti (1971-1983). Campion naţional – de 11 ori (individual) şi de 12 ori cu echipa. Pe plan internaţional obţine la: CME (j) – locul VI (1969), locul V (1970), medalie de

bronz (1971); CME (s) – locul V la CM, respectiv locul IV pe plan european (1973), medalie de bronz (1974); Cupa Ţărilor Latine – 3 titluri individuale şi 3 titluri cu echipa. Ca antrenor, a activat în perioada 1983-1987 la CSA *Steaua*, unde a lucrat cu sportivii: Dragoş Pătrui, Lucian Ţintea, Gheorghe Marian – medalie de bronz la CM (j) în 1984, Bogdan Vladu – 2 titluri la CN (j) şi Laurenţiu Mosor – 2 titluri la CN (j). Este tatăl jucătoarei de tenis, de talie internaţională, Irina Spârlea. În calitate de antrenor federal, a coordonat activitatea colectivului tehnic care a pregătit lotul naţional şi a participat direct la realizarea unor per-formanţe în premieră pentru pentatlonul modern românesc: la CM de la Pesaro (Italia), din anul 2000, medalia de bronz la proba individuală, iar la CE de la Szekesfehervar, medalia de argint, medalia de bronz la proba individuală (Adrian Toader) şi la CE locurile V la ştafetă şi echipă. Maestru al sportului în 1970, Maestru emerit al sportului în 1974, Antrenor emerit. Pentru contribuţia adusă la dezvoltarea şi afirmarea pentatlonului modern din ţara noastră, în anul 2000 i s-a conferit Medalia naţională *Pentru Merit* clasa a III-a.

TEODORESCU, VICTOR (1925), n. în Olteniţa. Licenţiat al Institutului de Ştiinţe Economice şi Planificare (ISEP), promoţia 1949 şi al IEFS, promoţia 1963. A profesat ca economist la BNR şi Ministerul de Finanţe (1948-1969), apoi ca antrenor de scrimă la lotul naţional şi la CS *Progresul* (1970-1985). Ca sportiv, a făcut parte din primul nucleu de pentatlonişti din ţara noastră (disciplină apărută în 1953), participând în *premieră* la toate competiţiile interne şi internaţionale organizate în perioada 1953-1957. Astfel, la prima participare la CM de pentatlon modern, în 1954, la Budapesta, s-a clasat cu echipa pe locul VIII; la CI de la Sibiu (1955), cu 4 742 puncte s-a situat pe locul I (individual), apoi la CM din 1955, de la Macolin (Elveţia), împreună cu C. Vena şi V. Manciu, a ocupat locul VII (din 17 ţări), iar la JO din 1956, de la Melbourne – în echipă cu C. Vena şi D. Ţintea – locul VI. Paralel cu pentalonul, a participat şi la competiţiile de scrimă (spadă), devenind în anii 1957, 1958, 1960 campion naţional cu echipa *Progresul* Bucureşti, apoi, în 1961 şi 1963, cu echipa Ştiinţa. A lucrat cu doi antrenori: Aristide Galimir (1953-1960) şi Ion Rădulescu (1961-1963). Ca antrenor de spadă, a activat la lotul naţional (1976-1980), contribuind efectiv la obţinerea medaliilor de la JMU – Sofia, 1977 (aur) şi JMU – Mexic, 1979 (bronz); locul IV (echipa) la JO Mos-cova – 1980 şi locul VI al elevului său, Ion Popa (individual); locul II (1979) şi I (1980) la CCE de la Heidenheim ocupate de echipa *Steaua* (antrenată la lot) şi locul I, cucerit de 4 ori consecutiv (1976-1979) la CI de la Greiswald (Germania). Ca antrenor la CS *Progresul* a obţinut succese meritorii cu elevii săi (C. Nicolae, T. Bălănescu, L. Herescu, Ad. Calcişcă ş.a.) atât pe plan intern, cât şi internaţional. În 1998. Federaţia de Scrimă i-a recunoscut meritele de antrenor acordându-i titlurile de Antrenor emerit şi Maestru emerit al sportului. Pentru eforturile sale i-a fost decernată distincţia *Meritul Sportiv*, în 1977.

TOADER, ADRIAN (1972), n. în Bucureşti. Ca sportiv – pentatlonist a activat la CSA *Steaua* în perioada 1987-1998, având-i antrenori pe: Gheorghe Tomiuc (coordonator şi antrenor de atletism), Mihai Popa (scrimă), Dumitru Spârlea (tir), Tiberiu Munteanu (înot), Nicolae Gheorghe (călărie). Rezultatele realizate: CN (j) – 3 titluri, CN (j) echipe – 3 titluri, CN (s) – 4 titluri (individual) şi 2 cu echipa; CN ştafetă – 6 titluri. Pe plan internaţional: Cupa Mondială – UIPM din 1996, locul VII; JO de la Atlanta, 1996 – locul XII. La CE de la Szekesfehervar, din anul 2000, a cucerit medalia de bronz la proba in-dividuală şi a contribuit la clasarea pe locurile V la proba de ştafetă şi la echipe. Maestru al sportului, 1992.

TOMIUC, GHEORGHE (1939), n. in Cernăuți, azi Ucraina. Absolvent al ICF, promoţia 1966. Profesor de educaţie fizică şi sport. Ca sportiv – pentatlonist a activat la CSA *Steaua* (1960-1965), pregătit de antrenorii: Ioan Mureşanu (coordonator şi atletism), Dumitru Hering şi Ion Bârloiu (călărie), Vasile Chelaru şi Adalbert Gurath (scrimă), Nicolae Prescure şi Gheorghe Corbescu (tir), Iosif Enăceanu şi Iohan Frâncu (înot). A obţinut de 3 ori titlul de campion naţional (ind.) şi de 9 ori cu echipa; la Spartachiada militară a armatelor prietene – medalie de argint cu echipa la Leipzig (1958), iar la primul CI de Pentat-lon Modern al armatelor prietene – medalie de bronz cu echipa, la Bucureşti (1960). Ca antrenor de pentatlon modern a activat la CSA *Steaua* (1967-1970 şi 1982-1998), precum şi la CS *Olimpia* Bucureşti (1971-1982). Rezultatele realizate ca antrenor: CME (j) 1969- locul VI pe echipe si 1984-medalia de bronz; CME (s) 1974 – medalia de bronz; Cupa Europei – medalii de bronz (1979, 1981, 1983); Gheorghe Marian la JO – Barcelona (1992) – locul VII; Adrian Toader la JO – Atlanta (1996) – locul XII. A contribuit la pregătirea sportivului Adrian Toader, care în anul 2000, la CE de la Szekesfehervar, a cucerit medalia de bronz la proba individuală şi a făcut parte din componenţa ştafetei şi echipei care s-au clasat pe locurile V. Maestru al sportului în 1976. Antrenor emerit în 1991. Pentru contribuţia sa ca sportiv, antrenor şi coordonator al colectivelor tehnice la dezvoltarea şi afirmarea pentatlonului, în anul 2000 i s-a conferit Medalia naţională *Pentru Meri*" clasa a III-a.

ŢINTEA, DUMITRU (1936), n. in Bucureşti. Antrenor de călărie şi tir. Ca sportiv a activat în Clubul *Progresul* Bucureşti (1954-1956), Clubul *CCA* Bucureşti (1957-1961) şi CSA *Steaua* Bucureşti (1962-1971), având ca antrenori pe: Mureşanu Ion, coordonator şi antrenor de atletism; Aristide Galimir, Raul Dristorianu şi Vasile Chelaru, scrimă; Grigore Ioanide şi Nicolae Prescure, tir; Nicu Dumitrescu, Iosif Enăceanu şi Iohan Frâncu, înot; Nicolae Zidaru şi Ion Bîrloiu, călărie. Membru al echipei României care a participat pentru prima oară la JO din 1956 de la Melbourne, locul VI pe echipe, la prima Sparta-chiadă de Vară a Armatelor Prietene de la Leipzig, din 1958 – medalia de argint pe echipe, la primul Campionat Internaţional al Armatelor Prietene, din 1960, de la Bucureşti – medalia de bronz pe echipe. Campion naţional: 3 titluri (1956, 1957, 1961) şi 5 cu echipa (1957-1961). Ca antrenor, are o contribuţie directă la pregătirea lui Lucian Marian Ţintea, care a devenit Maestru internaţional al sportului din 1984, şi a cucerit medalia de bronz pe echipe la CM de pentatlon modern de juniori, în 1984, 2 titluri de campion naţional (1983, 1984), la juniori şi 3 titluri la echipe juniori (1982, 1983, 1984). Antrenor emerit de pentatlon modern.

VENA, CORNEL ADRIAN (1932), n. în Sibiu. Absolvent al ICF din Bucureşti, promoţia 1956. Obţine în 1968 diploma de profesor de educaţie fizică şi sport (echivalentă celei de la ICF), la Melbourne (Australia). Licenţiat în Educaţie fizică în 1974, la *Le Tobe University* din Melbourne, unde activează ca profesor de educaţie fizică şi sport. În ţară, ca sportiv – pentatlonist, a activat la clubul Ştiinţa Bucureşti (1953-1956), avându-i ca antrenori pe: Ion Mureşanu (coordonator şi antrenor de atletism), Aristide Galimir (scrimă), Nicolae Zidaru (călărie), Iosif Enăceanu (înot) şi Grigore Ioanide (tir). În Australia a frecventat cluburile: Victorian Railway Institute (la scrimă) şi Victorian Modern Pentathlon Association (la pentatlon modern). A a fost câştigătorul primului Campionat de pentatlon modern al României din 1955, de la Sibiu. Căpitan al echipei naţionale care a participat pentru prima dată la un CM de pentatlon modern (1954), unde s-a clasat pe locul VIII. Alte competiţii la care a mai participat: CME (1955) - locul VII la CM, respectiv VI pe plan european, in proba pe echipe; JO din 1956, Melbourne – locul VI (echipe), XIV (individual),

câştigător al probei de spadă, cu 1 100 puncte, rezultat care nu a mai fost realizat de vreun sportiv până în prezent. Din anul 1956 s-a stabilit în Australia, unde a devenit campion naţional la spadă (Brisbane – 1957); campion la spadă al Statului Victoria, în 1958; campion naţional, cu echipa de floretă, la Melbourne, în 1982; campion al Australiei la pentatlon modern (veterani), în perioada 1971-1979. Maestru al sportului, titlu acordat retroactiv, în 1997, de MTS din România.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE OINĂ

În ansamblul manifestărilor tradiţional-populare ale neamului românesc există un joc a cărui natură ludică se topeşte în istoria agrară şi pastorală. Este vorba de *OINĂ* – un joc al pământului românesc, joc izvorât din adâncul fiinţei noastre, o întrupare deplină a geniului acestui popor. Este o creaţie unică, un vechi joc numai al poporului român, ce păstrează în structura sa amintirea unor manifestări şi evenimente mai puţin cunoscute, ale căror semnificaţii, astăzi, sunt mai greu de precizat. Practicat din fragedă copilărie de către cei care ne-au apărat cu braţele lor zdravene pământul, obiceiurile, credinţa, limba, precum şi nevoile şi neamul, acest joc milenar purcede de la acelaşi izvor din care curg prin veacuri Doina, Dorul şi Mioriţa – adevărate rădăcini ale poporului român. Originea oinei pune în continuare probleme delicate istoricilor şi filologilor. Oinomania creată în urma unor exagerări şi sofisme cu iz patriotard sau din scrieri pur gazetăreşti şi, în cel mai fericit caz literare, nu slujeşte adevărului istoric. Enigmaticul joc al plaiurilor româneşti, cu o tradiţie atât de îndelungată, este un izvor istoric şi totodată un produs al mediului nostru geografic şi climatic. Mai toate îndeletnicirile, probele de voinicie, jocurile şi întrecerile care s-au cultivat şi apoi s-au impus la noi, alcătuind sistemul naţional de educaţie/cultură fizică şi sport, sunt legate de aspectele teritoriului şi ale climei sale temperat - continentale, înfrăţindu-se cu pământul ţării. Mediul, cu cele două coordonate ale istoriei (spaţiul şi timpul/durata), au fost complice la producerea fenomenului ludic şi un factor prielnic răspândirii sale. Acest joc este sinteza cea mai autentică, mai specifică a spaţiului mioritic, este un decupaj din fluxul existenţei noastre: un joc profund solidar cu peisajul interior al poporului român, cu ancestralul suflet românesc. Câmpia Română, şesurile Bărăganului, Dobrogei, Moldovei - până la Nistru, dar şi plaiul -acel plan înalt, deschis, verde - din întreaga Transilvanie - constituie orizontul răspândirii oinei -un joc de echipă a cărui temă este un model redus al realităţii pe care o reprezintă, un model al unor experienţe specifice. Oina pare a fi şi un joc războinic, din care nu lipsesc momentele de atac şi apărare. Dar, după ritmul de desfăşurare, după felul de aşezare a jucătorilor pe teren, cât şi după materialele folosite (băţul, mingea din piele, umplută cu păr de animal) ar reprezenta mai curând o transplantare pe plan competiţional a celor două anexe ale agriculturii - ocupaţia de bază a oamenilor locului - şi anume: creşterea vitelor şi păstoritul. Jucătorii echipei "stătătoare" sunt dispuşi în nouă cercuri, aflate la distanţe regulate, asemenea unor case statornice, chemate parcă, prin spaţiul verde dintre ele, să marcheze nişte silabe neaccentuate. Dispunerea caselor de odinioară din satele noastre de la şes seamănă întrucâtva cu cea a cercurilor din câmpul de joc. Din aceste spaţii de apărare sunt atacaţi cei care încearcă să treacă printre ele şi care alcătuiesc echipa adversă: echipa călătoare (sau migratoare), cea aflată momentan la bătaia mingii.

Structura motrică a jocului este şi ea destul de amplă şi dinamică: prinderea şi pasarea mingii, lovirea ei cu băţul cât mai puternic, alergarea şi pararea loviturilor, pe scurt mişcări cât mai precise, fără arabescuri. Deci, un destin uman pus în joc, cu deplasări măsurate de pericolul de a fi lovit la trecerea printre cercuri (case), dispuse asemenea unor obstacole ale sorţii. Nimic nu este în plus şi nimic nu-i lipseşte acestui joc al vechilor şesuri româneşti, al bărăganelor, joc de echipă, semn că destinul pus în joc nu este de înfruntat de unul singur. Cei 9-11 jucători ai unei echipe indică faptul specific poporului român, stabil de milenii pe aceleaşi meleaguri: viaţa de societate, caracterul comunizator. În jocul de oină avem de a face cu forţe egale între opuşi şi cu o armonie raţională caracterizată prin alternarea efortului cu odihna, a atacului cu apărarea, a aruncării şi lovirii mingii cu prinderea ei ş.a.m.d. Joc pastoral la origine (oierii, oierie, păstorit), în care e prezentă ideea arhaică a ciclicităţii, a întoarcerilor, o echipă se află la *păscare* (în cercuri) şi apoi la *bătaie,* căpitanul formaţiei purtând numele de *baci*, oina nu indică o sărăcie motrică şi nici ideatică, ci dimpotrivă. Totul se reîntoarce. Nu există atacuri şi propăşiri continue, infinite. Este uşor de înţeles şi practicat acest joc, întrucât rădăcinile sale, ca şi ale doinei se contopesc cu istoria noastră. O descriere sugestivă a modului cum a fost sărbătorită, la Iaşi şi în împrejurimi ziua de 1 Mai 1857, ziua turmelor, serbare pastorală păstrată de la daco-romani sub numele de *Armindenea*, din programul căreia nu a lipsit oina, o aflăm în *Gazeta de Moldova* (XXVIII, p.138). "A oina" rămâne totuşi un verb a cărui semnificaţie încă nu-i lămurită îndeajuns. Dacă un străin ar dori să ne cunoască şi să ne găsească ar trebui să-l îndrumăm către acele locuri şi momente unde se joacă oina noastră - un joc românesc, al societăţii pastorale de odinioară, unul desăvârşit, în care armonia dintre gând şi faptă este perfectă. *Izvoarele* care atestă vechimea îndelungată a oinei sunt puţine la număr; majoritatea sunt lingvistice şi literare. Cele de natură topografică şi hidrografică mai mult încurcă decât clarifică lucrurile. Izvoarele nescrise, provenite din etnografie şi folclor, sunt însă mai numeroase. Căci oina, ca şi doina, hora, căluşarii purced de la acelaşi izvor; prin ele durăm şi din ele ne tragem forţa şi dorinţa de a trăi nestingheriţi pe aceste meleaguri.

Istoria oinei nu-i mai săracă în evenimente reprezentative decât datele şi documentele care evocă începuturile fotbalului în Anglia sau ale basse-ball-ului în S.U.A. Prin urmare, să nu-i cerem mai multe antecedente istorice decât acestora, deoarece nu ni le poate oferi. Pretinsa continuitate în istorie a unei practici sportive, pentru a umple golurile existente şi a obţine istorii anuale, riscă să introducă trasee frauduloase. Chiar logica istorică ne obligă să afirmăm, de pildă, că alergarea, înotul, deplasarea pe apă şi pe zăpadă, ca şi oina (unde apar aruncarea, prinderea, lovirea şi respingerea mingii) sunt manifestări ludice primare, istorice. Începuturile lor se confundă cu apariţia gândirii şi limbajului. Folosirea multiplă a băţului şi a mingii par să fie una dintre primele trepte pe care a păşit omul de la stadiul de natură la cel de cultură. **Băţul,** mingea şi, în general, fiecare unealtă creată de om întruchipează, într-un anume fel, un joc, o întrecere sau intră în alcătuirea acestora. Aşa stau lucrurile şi cu băţul şi mingea de oină. Acolo unde arheologii au descoperit prezenţa ambarcaţiei, arcului cu săgeţi, suliţei, a schiului, săniei etc. este sigur că au existat şi practicile ca atare: utilitare şi ludice. Pentru a merge cât de cât pe urmele vechii oine e de făcut apel şi la *etimologia* acestui cuvânt neaoş. Ea, şi în primul rând antroponimia şi toponimia hidrografică, joacă un rol de seamă în acest demers. Argumentele de natură lingvistică stau adesea la îndemâna cercetătorului, când e vorba de a determina vechimea unui fenomen sau proces. Dicţionarele noastre au consemnat în dreptul cuvântului "oină", fie că ar proveni din turcescul *oyun* "joc", *oynamak* (verb tranzitiv cu prezentul oinar) "a/se juca" în general (şi îndeosebi jocuri de salon: zaruri, cărţi etc.), fie că ar avea o etimologie necunoscută. În stadiul actual al documentării, poziţia ultimă pare mai corectă, deoarece până la venirea turcilor în contact cu Ţările Române, unde vor fi văzut pentru prima dată practicându-se acest joc pe care ei nu îl au în fondul tradiţional - popular nici astăzi, populaţia din aria vastă traco-geto-dacă nord şi sud dunăreană era

familiarizată cel puţin cu rădăcina cuvântului, dacă nu cu cuvântul „oină" în întregime. *Oinos* în greceşte însemna "vin", iar *oine* "viţă de vie". Deci nu în limba şi în antichitatea greacă sunt de căutat urmele acestui joc. Pasa în doi şi mai mulţi jucători, ca şi "mingea în triunghi" sunt structuri şi jocuri atestate în epocile elenistică şi romană. Erau şi alte jocuri cu mingea. Ele îşi aveau rolul lor educativ, distractiv şi igienic - ca şi oina noastră, de altfel - şi nu-i de trecut cu vederea că un medic celebru de talia lui Galenus (130-210) le-a consacrat un adevărat tratat. Totuşi, jocurile cu mingea nu figurau în programul jocurilor de la Olyimpia, Nemeea, Corint, Atena sau Roma şi nu se asemănau cu oina noastră. Prin *oinensi* se desemnau atunci locuitorii ţărmului vestic al Pontului Euxin, mai sus de *crobizi* (trăitori printre locuitorii Dobrogei încă din sec. VI î.Hr.) şi menţionaţi de Dion Chrysostomos (sec. I d.Hr.) în *Discursurile* sale, iar prin *oinopes* - unul dintre cele şase triburi care alcătuiau corpul cetăţenesc din Tomis până în epoca romană. Rezultată nemijlocit din evoluţia latinei populare în aria vastă de locuire a traco-geto-dacilor, limba română aducea ea însăşi către noi unele cuvinte păstrate azi în lexicul ei de bază. Este posibil ca, între termenii de uz militar, agrar, pastoral etc., din limba strămoşilor noştri, care care au înrâurit latina orientală (baciu, ţarc, zăr, urdă etc.) să se afle şi (h) oina, doina şi altele. Cuvinte pe care cei din Peninsula Balcanică nu le cunosc, exceptându-i pe aromâni, bineînţeles. În unele zone din centrul Transilvaniei, jocul oina apare cu numele de *pila*, ceea ce în antichitatea greco-romană constituia o grupă mare de jocuri: *pila trigonalis, pila follis, pila panganica, pila ovina* etc.Sunt numeroase dovezile de natură lingvistică ce conduc către sublinierea vechimii şi a caracterului naţional ale acestui joc care face parte din comoara culturii noastre populare. Şi Radu S. Corbu, un colaborator apropiat al lui Spiru Haret în edificarea acestui joc în învăţământ, susţinea în cartea sa originea latină a oinei, care ar proveni din *ovina* sau *ovillina* care înseamnă "oiesc", făcând legătura cu terminologia folosită pe atunci: "(h) oinari", "baci", "păscare" etc. Prin desfăşurarea sa, jocul aminteşte de o foarte veche îndeletnicire a daco-romanilor: păstoritul, oieritul, oieria. A "oina" oile, a le coborî primăvara la şes, într-o zonă din apropierea unui (pâ) râu - fenomen rămas în etnografie cu numele de transhumanţă, iată de unde ar începe istoria veche a acestui joc adevărat românesc.Indirect, arealul şi istoria oinei se constituie şi în argument al continuităţii noastre pe aceleaşi meleaguri. Dacă românii ar fi venit din sudul Dunării sau de undeva din dreapta fluviului, ar fl trebuit ca oina lor să o aflăm în arsenalul de jocuri tradiţional-populare greco-bizantin sau în cel al slavilor. Ori, nu-i de găsit, ceea ce denotă că patria oinei nu-i de căutat în afara graniţelor ţării. Jocul lipseşte din manifestările tradiţional-populare şi din vocabularul Imperiilor Bizantin şi Otoman al secolelorIX-XIX, dar şi din cel al bulgarilor şi maghiarilor din aceeaşi perioadă. Populaţia slavă din secolul VII-XII va fi întâlnit cu siguranţă la populaţia daco-romană (apoi românească) nord-dunăreană şi cuvântul oină, ce desemna jocul răspândit în această zonă, însă ea nu l-a putut traduce, cum a făcut cu unele denumiri locale: Repedea, Repede în *Bistriţa* etc. Cât despre un eventual împrumut din limba pecenegilor şi cumanilor, datorat contactelor acestor migratori cu populaţia românească din Câmpia Munteană şi sudul Moldovei, deocamdată nu avem ştiinţă.Punctul nostru de vedere este că patria oinei rămâne, mai departe, în vechile zone de *oinare* a oilor şi de păşunare a lor, care în Dacia ocupau o suprafaţă întinsă. Aşa au stat lucrurile şi mai târziu, când oina putea fi întâlnită nu doar ca joc în toată Moldova şi în celelalte zone ale ţărilor române, dar şi în toponimie şi hidronomie, ceea ce confirmă adevărul din versurile lui Martin Opitz (fost profesor la Academia din Alba Iulia în 1621/2, un bun cunoscător al poporului român): "Şi jocul chiar e martor c-aveti tulpină veche" (Poetul se referea la jocul popular în genere, o creaţie cu caracter bărbătesc, vitejesc etc).

Una din zonele de oinare a oilor, respectiv de trecere a lor către şes, în preajma unor meleaguri care de secole poartă acest nume este *Oinac* (Oinacu). In această veche localitate de pe malul stâng al Dunării, în apropiere de Giurgiu (la 6 km), ce formează un triunghi echilateral cu Olteniţa şi Glina, arheologii au descoperit o necropolă ce

conţine două niveluri distincte din punct de vedere etnic şi cronologic, datând din secolele III-IV d. Hr. Semnalată în Dacia în vremea romanilor, *Oinacu* făcea parte în vremea războiului de cucerire a independenţei din plasa Marginea, judeţul Vlaşca. Oineşti sau Iazul Vechiu este numele unui sat vechi din fosta plasă Cârligătura, judeţul Iaşi.***O*** localitate cu acest nume, contopită apoi cu satul Ulmi, a existat şi în fosta regiune Bucureşti, iar altele purtând numele de *Hoinari*, existau în judeţele Buzău, Brăila şi Ialomiţa, numirile vechi fiind înlocuite cu vremea. Cu numele de *Hoyna* este menţionat un râu de către istoricul italian (episcop de Nocera la 1528) Paul Giovio în vol. III al lucrării sale *Historiarum sui temporis ab anno 1494 ad annum 1548.* libri XLV, Basileae 1560, din care citãm: "Iară spre Răsărit [Valahia] are un lac cu peşti (*piscosus*) care-1 formează râul Hyerasus, numit de cei ce locuiesc în preajmă, Prut. La miazănoapte se hotărăşte [are ca hotar n. n.] prin râul neînsemnat *Hoyna* şi îndreptându-se prin ţinuturile ţărmurene până la Istru, ocolind astfel capul ţării, revărsându-se prin nenumărate guri în Istru, în faţa insulei Peuce...". Un râu sau poate o localitate (neidentificată) cu numele *Oina* apare în descrierea Valahiei superioare făcută la sfârşitul secolului al XVI-lea de către teologul şi cosmograful italian Gian Lorenzo d'Anania. În lucrarea sa *Sistemul universal al lumii sau Cosmografia* (Veneţia, 1569) autorul face menţiunea că Valahia superioară "merge de-a lungul Dunării până la insula Brăilei şi la râul Prut şi la <Oina> nu se mai găseşte alt oraş...". În sfârşit, o descriere anonimă olandeză, din anul 1668, a Ţării Româneşti şi Moldovei, tipărită în anul 1687, prezintă interes documentar, îndeosebi prin pasajul: "La miazănoapte dăm de râul Hoina sau de principatul Moldovei [...], care şi-a luat numele său de acum de la unul din râurile sale sau de la castelul Moldavien ce se află în ţară". În Transilvania, cu excepţia comunei *Oaia,* situată la circa7 km de Tg. Mureş, o localitate sau o apă cu numele de oină nu există, semn că oinarea oilor şi patria vechiului joc de care ne ocupăm vizează în principal Moldova şi Câmpia Dunării. Ca şi variantele Mioriţei, diferitele denumiri date oinei jucate în Transilvania nu aduc schimbări în scenariul şi fondul structural al jocului. O însemnare din anul 1763 a lui Nicolae Stoica din Haţeg pe o cazanie, de la Râmnic, descoperită de Nicolae Iorga, enumera printre jocurile practicate de copii "lapta mică" - o altă denumire sau o variantă a oinei. În zona Blajului, oinei i se spunea "lapta lungă" sau "de-a lunga", în regiunea Braşovului "Baciul", "Fuga", în cea a Dejului "Halca", "Hapâciu", iar în alte zone "Matca mare", "Pila", "Bata" etc.Despre începuturile oinei aflăm câte ceva şi în *Istoria Moldovei* a lui Ion Neculce. În schimb, în Moldova descrisă de Dimitrie Cantemir, pe lângă sensul de învechit, neobişnuit, oina mai avea şi sensul de carne de oaie: "... şi carnea mea în oină să nu o prefacă" - nota distinsul cărturar aflat pentru puţină vreme pe tronul domniei. Cu numele de hoină, jocul este menţionat şi în însemnările unor călugări, prin 1852, când la Piatra Neamţ începuse a se construi, în vremea lui Grigore Ghica, Şcoala Domnească. În cunoscuta-i piesă "Vlaicu Vodă", dramaturgul Al. Davila plasa jocul în vremea domnului muntean, de la 1364 până la 1377, Vladislav I, cel care a cunoscut prima incursiune a turcilor otomani, fără a-i exagera vechimea: <Şi de ce? Că fug de curte, că-n ogoi mă joc de-a hoina? / Şi că-n loc de liturghie, pun să mi se cânte doina? >. La aceeaşi manifestare tradiţional-populară se referea şi folcloristul Tudor Pamfile: "Şi Oină, haină: joc de copii/ Copii care nu stau acasă, ci joacă hoina". Oina, străvechi joc românesc ce poartă numele unor locuri anume, aşa cum in istoria universală localităţile Rugby şi Badminton, din Marea Britanie, au dat nume şi sporturilor respective. "Acestor jocuri tradiţionale şi pitoreşti - oina şi haiducii - le-am fost părtaş credincios în toate duminicile frumoase de toamnă" - scria Mihail Sadoveanu. În amintirile sale literare, marele romancier mărturisea: "Nu se ştie oare că avem o tradiţie a jocului de oină? Că l-au jucat şi părinţii noştri şi l-am jucat şi noi? Şi douăzeci şi cinci de generaţii de şcolari...? Nu cumva cei ce se ocupă de educaţia fizică a tineretului socotesc sport numai foot-ball-ul şi alte vocabule anglo-saxone?... Oina însă este a noastră şi n-o mai are nimeni". În preajma Jocurilor Olimpice de la Atena, inaugurate ca Jocuri Internaţionale (25 mart./6 apr. 1896), presa din

România relata despre demersurile Bucureştiului pentru a se trimite două echipe de oină la această primă ediţie modernă în vederea unor demonstraţii şi a popularizării sportului nostru naţional. Cum sporturile de echipă încă nu figurau în programul J.O. este lesne de aflat rezultatul acestui demers. Practicat la scara întregii ţări, precum şi în Basarabia, Bucovina până la Lwow (în Polonia), Banatul sârbesc, Dobrogea şi sudul ei (fostul Cadrilater), acest joc sportiv ce vine din antichitatea daco-romană constituie o cucerire a latinităţii şi unităţii noastre de evoluţie istorică. Un joc care ni se potriveşte ca şi doina - comori de nepreţuit ale culturii poporului român. Un predicator al unităţii culturale a românilor de pretutindeni.Unitatea şi continuitatea culturii îşi dovedesc valabilitatea şi în cazul ariei oinei - un cuvânt aşa de românesc precum doina şi dorul. Ori "un cuvânt e un arbore - scria C. Noica (*Creaţie şi frumos în rostirea românească*). Că s-a născut pe pământul tău ori a căzut ca o sămânţă din lumea altora, un cuvânt este, până la urmă o făptură specifică. A prins rădăcini în lumea ţării tale, s-a hrănit din ploile ei, a crescut şi s-a resfirat sub un soare ce nu e nicăieri acelaşi, iar aşa cum este nu poate fi lesne mutat din loc, tansplantat, tradus".Cât priveşte asemnănarea sa cu basse-ball-ul, joc foarte popular astăzi în S.U.A. şi, de aici, răspândit până în Cuba, Australia, Japonia etc., nu riscăm prea mult dacă avansăm ideea că ambele îşi au sorgintea pe pământ românesc. De aici va fi fost luat jocul şi dus pe continentul american de către transilvănenii care au emigrat, în sec. al XVIII-lea, în Statele Unite ale Americii. Aceste două jocuri cu mingea bătută cu băţul, abia dacă se deosebesc între ele, fiind de fapt unul singur. Oina, hoina sau cu denumirile ei transilvănene ("de-a lunga", "de-a patru să stăm", "de-a fuga" etc.) reprezintă un bun cultural ale cărui simboluri (băţul şi mingea) apar frecvent în cultura poporului nostru.Modernizat la sfârşitul secolului XIX, când îl practica şi Mihail Sadoveanu, care considera că "Orice om vrednic trebuie să înveţe întâi şi întâi a juca oina. Fără aceasta nu-i bun de nimic şi nu face două parale", jocul a căpătat reguli unice, iar terenul a dobândit dimensiunile şi marcajele apropiate de cele din zilele noastre. Jocul respectă și traduce o realitate românească reamintind că nu oricine e pregătit să facă un efort, chiar și pentru joc, fie el Oină, Călușul, Sârba, Țâcul, Țurca etc. S-a jucat oină până și în Grădina lui Știrbei Vodă, respectiv în Cișmigiu, cum s-a numit după inaugurare (1852). Pentru populația școlară din zonă, și în primul rând pentru elevii liceelor Gh. Lazăr și Sf. Sava, Grădina Cișmigiu a constituit terenul ideal pentru practicarea și modernizarea oinei, pentru verificarea regulilor și aproprierea ei de sporturile autentice. Cu trecerea timpului, școala a promovat în programele sale jocul de oină găsindu-l capabil să slujească procesul instructiv-educativ. Jocul, desfășurat până atunci pe terenuri fără margini bine conturate cu mingi și bastoane de forme și dimensiuni diferite, avea să-și fixeze în scris primele reguli și regulamente pentru stabilirea învingătorilor după aceleași criterii. După descrierile literaților și folcloriștilor A. Lambrior (*Convorbiri Literare*, din aprilie 1875), G. I. Pitiș (*Revista Nouă*, 1888), P. N. Papahagi-Vulduna (1893), Tudor Pamfile (1913), cât și ale maeștrilor de gimnastică Dimitrie Ionescu (1894) și Radu S. Corbu (1894, 1898, 1899), jocul tradițional-popular s-a ales apoi cu primul Regulament (20 decembrie 1898) după care s-a desfășurat cel dintâi campionat național anual la această ramură începând din mai 1899. Este meritul lui Spiru Haret, pe atunci ministru al Învățământului de a valoriza o tradiție ludică strămoșească și de a fi înălțat-o la rangul de disciplină școlară, la care s-a organizat apoi cel dintâi campionat național – o premieră în viața sportivă a României. Oina ar fi putut fi prezentă la prima ediție a Jocurilor Olimpice moderne cea din anul 1896, de la Atena, dacă organizatorii ar fi dat curs propunerii forului olimpic român. Totuși, dacă oina noastră nu a fost inclusă în programul J.O. nici la edițiile următoare, preferându-se baseball-ul, eșecul reflectând, indirect, nivelul spectacular al acestui simbol tradițional-popular cu caracter sportiv, care nu a mai evoluat prea mult de la vremea lui Spiru Haret, încremenind în dinamica originală. Introducând oina în programa școlară, Spiru Haret a devenit astfel garantul ei ca mijloc instructiv-educativ în *paideea* românească, iar școala a devenit principalul agreat al modernizării și afirmării oinei încă din primele decenii ale secolului XX.

Câștigătoarele Campionatului Național școlar de la începuturi până în anul 1918

1899	- Liceul N. Bălcescu din Brăila (la Bucureşti, la Şosea, pe terenul unde ulterior s-a construit Institutul de geologie)
1900	- Liceul Mihai Viteazu din Bucureşti (susţinut numai în Capitală)
1901	- Liceul Mihai Viteazu din Bucureşti (susţinut numai în Capitală)
1902	- Liceul N. Bălcescu din Brăila (Brăila)
1903	- Liceul N. Bălcescu din Brăila (Brăila)
1904	- Liceul N. Bălcescu din Brăila (Buzău, Brăila)
1905	- Seminarul Central din Bucureşti (Câmpulung Muscel)
1906	- Şcoala Normală din Câmpulung Muscel (Bucureşti)
1907	- Şcoala Normală din Câmpulung Muscel (Ploieşti)
1908	- Şcoala Normală din Câmpulung Muscel (Iaşi)
1909	- Şcoala Normală din Câmpulung Muscel (Galaţi)
1910	- Şcoala Normală din Galaţi (Bârlad)
1911	- Liceul Gheorghe Lazăr din Bucureşti (Turnu Severin)
1912	- Liceul Internat din Iaşi (Craiova)
1913	- Liceul Internat din Iaşi (Constanţa)
1914	- Seminarul Nifon (susţinut numai în Capitală)
1915	- Seminarul Nifon (susţinut numai în Capitală)
1916	- Seminarul Nifon (susţinut numai în Capitală)
1917	- Nu s-a desfășurat
1918	- Liceul Matei Basarab (susținut numai în Capitală).

Oina a atras în mrejele ei numeroși tineri de la orașe și sate care au devenit apoi oameni de știință și cultură, personalități de marcă ale României: Ion Creangă, Petre Ispirescu, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Al. Davila, Calistrat Hogaș, I.L. Caragiale, C-tin Kirițescu, M. Sadoveanu, Elena Farago (prima femeie arbitru de oină), Demostene Botez, Grigore Popescu-Băjenaru, Eugen Barbu, Marin Preda, Fănuș Neagu și alții. După Marea Unire, finala pe țară a campionatelor interșcolare avea să fie programată și în teritoriile realipite Țării, semn că jocul oinei era cunoscut și acolo, numai că se dorea ca unirea să se infăptuiască cât mai grabnic și in viața sportivă a României întegite. În perioada interbelică oina a pătruns în toate categoriile populației: studenți, militari, seminarii teologice, muncitori, etc. elementul stabil în mișcarea oinistică, chiar și după crearea Federației de specialitate, îl reprezintă campionatul național școlar, cu fazele sale locale, zonale și finale, competiție care a avut un vajnic susținător în Ministerul Învățământului.

Echipele campioane naţionale în perioada interbelică

1919	- Liceul Matei Basarab din Bucureşti (susţinut numai în Capitală)
1920	- Liceul de băieţi din Craiova (Braşov)
1921	- Liceul Spiru Haret din Bucureşti (Timişoara)
1922	- Seminarul Nifon (Cernăuţi)
1923	- Liceul Gh. Lazăr din Bucureşti (Cluj)
1924	- Liceul Gh. Lazăr din Bucureşti (Oradea)
1925	- Liceul Gh. Lazăr din Bucureşti (Galaţi)
1926	- Liceul Gh. Şincai din Bucureşti (Chişinău)
1927	- Seminarul Central din Bucureşti (Turnu Severin)
1928	- Seminarul Central din Bucureşti (susţinut numai în Capitală)

1929	- Seminarul Nifon (campioană pe oraş)
1930	- Seminarul Central din Bucureşti (Iaşi)
1931	- Seminarul Central din Bucureşti (Ploieşti) (susţinut numai în Capitală)
1932	- Universitatea din Chişinău (Timişoara) (campionat universitar)
1933	- Nu posedăm date
1934	- Seminarul Veniamin din Iaşi (programat la Craiova, dar susţinut numai în Iaşi)
1935	- Seminarul Central din Bucureşti
1936	- Seminarul Nifon din Bucureşti (Buzău)
1937	- Seminarul Central din Bucureşti (Braşov)
1938	- Liceul de băieţi Bacău (Cupa Societatea Tinerimea Română - Bucureşti)
1939-1944	- Din cauza celui de al Doilea Război Mondial nu s-au desfăşurat competiţii oficiale.

În acest interval probabil o stradă din cartierul bucureștean Dămăroaia, situată în spatele actualei Case a Presei, a primit numele de strada Oinei. În perioada care a urmat Campionatul național avea să rămână competiția dominantă a întregii activități de performanță la oină.

Numărul echipelor participante la turneele finale ale campionatelor naționale

Anul competitional	Campionatul national					Total echipe
	de seniori	de juniori I	de juniori II	Școlar	al liceelor agroind.	
1975	10	10	21	-	-	41
1976	10	8	10	-	10	38
1977	10	8	10	-	10	38
1978	10	4	8	-	9	31
1979	10	9	30	-	8	57
1980	10	10	10	-	9	39
1981	10	10	8	-	8	36
1982	10	8	10	7	4	39
1983	10	10	16	8	10	54
1984	10	8	10	8	10	46
1985	10	10	18	7	10	55
1986	10	10	16	8	10	54
1987	10	10	16	6	8	50
1988	10	10	16	7	10	53
1989	10	9	16	8	10	63
1990	10	11	-	-	-	21
1991	8	8	10	-	-	26
1992	9	10	11	-	-	30
1993	6	3	6	7	5	27
1994	8	4	5	11	6	34
1995	7	8	7	13	6	41

Dinamica participării echipelor la Campionatele Naționale

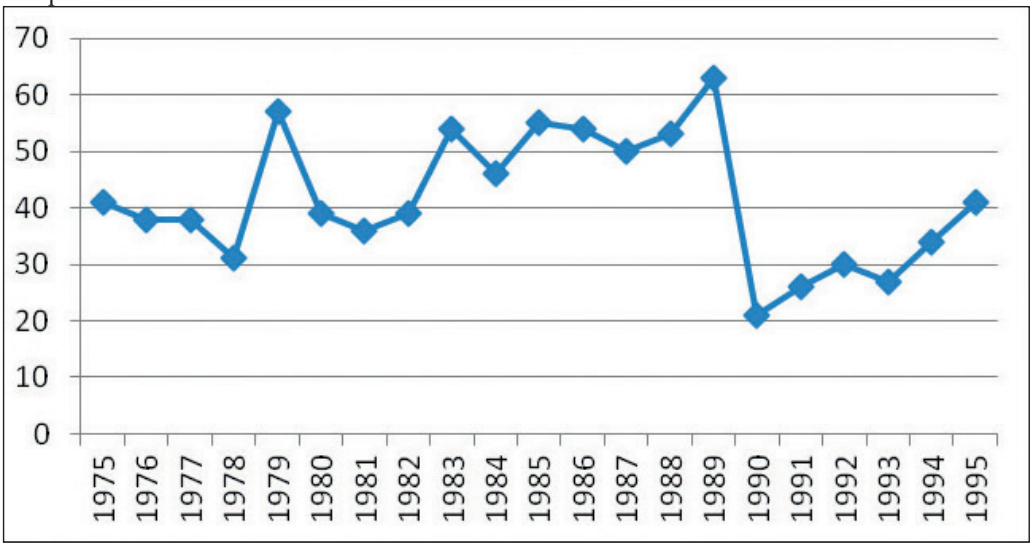

Câștigătoarele Campionatului național de seniori

Anul	Echipa	Localitatea unde s-a desfajurat tumeul final	Obs
1951	Dinamo București	București	
1952	Dinamo București	Sibiu	
1953	Știința București	Craiova	
1954	Știința București	Arad	
1955	Dinamo București	Cluj	
1956	ȘtiințaBucurești	Brasov	
1957	Recolta Av. Curcani	Timisoara	
1958	Av. Curcani /Șt. București	București	Nu s-a acordat titlul
1959	Dinamo București	București	
1960	Nu s-a disputant		
1961	C.P.B.	București	
1962	C.P.B.	Buzau	
1963	C.P.B.	Baia Mare	
1964	Dinamo București	Giurgiu	
1965	Dinamo București	Suceava	
1966	Dinamo București	Roman	
1967	C.P.B.	Craiova	
1968	C.P.B.	Piatra Neamț	
1969	C.P.B.	Arad	
1970	C.P.B.	Câmpulung Muscel	
1971	C.P.B.	Botoșani	
1972	C.P.B.	Craiova	
1973	C.P.B.	Alba lulia	
1974	C.P.B.	Alexandria	

1975	C.P.B.	Tulcea	
1976	Dinamo București	Focșani	
1977	Dinamo București	Oradea	
1978	Univ. București	Brăila	
1979	Dinamo București	Targoviște	
1980	Dinamo București	Alexandria	
1981	C.P.B.	București	
1982	Dinamo București	București	
1983	Dinamo București	București	
1984	Dinamo București	București	
1985	C.P.B.	București	
1986	C.P.B.	București	
1987	Dinamo București	București	
1988	Dinamo București	București	
1989	Dinamo București	București	
1990	C.P.B.	București	
1991	C.P.B.	București	
1992	Coresi București	București	
1993	Straja București	București	
1994	Siretul Bacău	Bacău	
1995	Granicerul Constanța	Constanta	
1996	Straja București	București	
1997	Siretul Bacau	Bacău	
1998	Siretul Bacau	Bacău	
1999	Victoria Dej	București	
2000	Straja București	București	
2001	Straja București	București	
2002	Siretul Bacau	Bacău	
2003	Straja București	Bacău	
2004	Frontiera Tomis C-ța	Câmpina	
2005	Siretul Bacau	Câmpina	
2006	Frontiera Tomis C-ța	București	
2007	Frontiera Tomis C-ța	Constanța	
2008	Frontiera Tomis C-ța	București	
2009	Biruinta Gherăiești	Tg.Lăpuș-Mm	

În afara campionatului național, câștigat uneori și de echipe comunale, s-au desfășurat numeroase alte competiții dotate cu cupe (Cupa Satelor, Cupa UNCAP, Cupa Păcii, Cupa UGSR, Cupa UTC, Cupa Pionierilor, Cupa FRO etc.), dintre care cea mai însemnată rămâne Cupa României.

Câștigătoarele Cupei României

Nr. crt	Anul	Echipa	Localitatea unde s-a desfăşurat turneul final	Observaţii
1.	1955	Ştiinţa Bucureşti	Iaşi	
2.	1956	Dinamo Bucureşti	Ploieşti	
3.	1957	Dinatno Bucureşti	Galaţi	
4.	1958	Reprezentativa or. Bucureşti	Bucureşti	

5.	1959	Reprezentativa or. Bucureşti	Cluj	
6.	1960	Nu s-s disputat		
7.	1961	Reprezentativa or. Bucureşti	Galaţi	
8.	1962	Reprezentativa or. Bucureşti	Curcani-Ilfov	
9.	1963	Avîntul Curcani	Curcani-Ilfov	
10.	1964	Biruinţa Gherăiesti	Gherăiesti	
I I .	1965	C.P.B.	Mangalia	
12.	1966	C.P.B.	Mangalia	
13.	1967	C.P.B.	Mangalia	
14.	1968	C.P.B.	Mangalia	
15.	1969	C.P.B.	Mangalia	
16.	1970	C.P.B.	Mangalia	
17.	1971	C.P.B.	Mangalia	
	1972	C.P.B.	Mangalia	
19	1973	C.P.B.	Mangalia	
20	1974	C.P.B.	Mangalia	
21	1975	C.P.B.	Mangalia	
22	1976	Dinamo Bucureşti	Mangalia	
23.	1977	Betonul Roman	Mangalia	
24.	1978	Dinamo Bucureşti	Mangalia	
25.	1979	Dinamo Bucureşti	Mangalia	
26.	1980	Dinamo Bucureşti	Mangalia	
27.	1981	Dinamo Bucureşti	Mangalia	
28.	1982	Dinamo Bucureşti	Mangalia	
29.	1983	Dinamo Bucureşti	Mangalia	
30	1984	Dinamo Bucureşti	Mangalia	
31	1985	Dinamo Bucureşti	Mangalia	
32	1986	C.P.B.	Mangalia	
33.	1987	Dinamo Bucureşti	Mangalia	
34	1988	Dinamo Bucureşti	Mangalia	
35	1989	C.P.B.	Mangalia	
36.	1990	Dinamo Bucureşti	Mangalia	
37.	1991	C.P.B.	Bucureşti	
38.	1992	Coresi Bucureşti	Bucureşti	
39.	1993	Straja Bucureşti	Bucureşti	
40.	1994	Straja Bucureşti	Costineşti	
41.	1995	Straja Bucureşti	Costineşti	
42.	1996	Straja Bucureşti	Constanta	
43.	1997	Siretul Bacău	Constanţa	
44.	1998	Grănicerul Constanţa	Constanţa	
45.	1999	Victoria Dej	Constanţa	
46.	2000	Straja Bucureşti	Constanţa	
47.	2001	Straja Bucureşti	Constanţa	
48.	2002	Siretul Bacău	Constanţa	
49.	2003	Frontiera Tomis C-ţa	Constanţa	
50.	2004	Siretul Bacău	Constanţa	

51.	2005	Straja Bucureşti	Constanţa	
52.	2006	Frontiera Tomis C-ţa	Constanţa	
53.	2007	Frontiera Tomis C-ţa	Constanţa	
54	2008	Frontiera Tomis C-ţa	Constanţa	
55	2009	Frontiera Tomis C-ţa	Constanţa	

Structuri organizatorice

- ***Comisia de Oină*** - una dintre cele 13 care compuneau Federaţia Societăţilor Sportive din România (FSSR), federaţie creată la începutul lunii decembrie 1912, având sediul central în Bucureşti.
- ***Comisia este reorganizată*** în anul 1923. odată cu FSSR, forul central.al mişcării sportive de după Marea Unire, mişcare care se întregea cru**cea e**xistentă în Transilvania, Basarabia şi Bucovina.
- ***Comisia centrală de oină*** - reorganizată în decembrie 1925.
- ***Federaţia Română de oină*** - *creată în iunie 1932.*

În septembrie 1940, UFSR şi cele 21 de federaţii ale sale au fost transformate în *Organizarea Sportului Românesc* - for central al mişcării sportive până la 7 noiembrie 1944.

- ***Federaţia Română de Rugbi şi Oină***- fondată în septembrie 1940.
- ***Federaţia Română de Gimnastică şi Oină***- creată în anul 1942.
- ***Federaţia Română de Gimnastică şi Jocuri Naţionale*** - întemeiată în februarie 1944.

În structura Organizaţiei Sportului Popular - for central al mişcării sportive în perioada 1946 - 1949 - oina nu apare cu federaţie distinctă. Abia din 26 iunie 1949 reapare, ca Inspecţie (federaţie), în cadrul Comitetului de Cultura Fizică şi Sport, alături de alte patru ramuri.

- **Federaţia Română de Rugbi, Scrimă, Tenis de masă, Popice şi Oină** - creată în vara anului 1949.
- ***Federaţia Română de Oină***(pentru scurt timp s-a numit Comisie Centrală) creată la 6 septembrie 1950. Preşedinte - N. Popescu - Doreanu, pe atunci ministrul învăţământului.

În structurile *UCFS* (creată în 2 iulie 1957), *CNEFS* (fondat la 28-29 iulie 1967), *Ministerului Sportului* (creat în decembrie 1989) *Ministerului Tineretului şi Sportului* - Federaţia Română de Oină a funcţionat fară întrerupere cu această denumire, pe care o poartă şi în prezent.

Preşedinţi ai Federaţiei Române de Oină

1. Nicolae Popescu-Doreanu	1950-1951
2. Gheorghe Pricop	1955-1958
3. Mihail Roşianu	1951-1954
4. Constantin Ciurea	1958-1963
5. Gheorghe Pricop	1964-1976
6. General Marin Dragnea	1976-1978
7. General Luigi Martiş	1978-1990
8. Marin Cristescu	1990-1992
9. Eugen Vasilescu	1992-1997
10. Col. Ion Dobrescu	1997-1999
11. Marin Cristescu	2000 -2004
12. Marcel Ursu	2005-2007
13. Cms. Şef Nicolae Dobre	Din 2007

Secretari generali ai Federaţiei

Până în 1958 de problemele oinei, s-au ocupat Inspecțiile de pe ramuri de sport în cadrul CCFS/CM, de cele mai multe ori acestea făcând parte din Inspecțiile care îndrumau mai multe ramuri de sport. Printre cei care au răspuns și de oină în perioada 1951-1959 s-au aflat și Constantin Vîrgolici și Eduard Denitchi.În această perioadă a fincționat ca organism voluntar Comisia Centrală de oină. După reînființarea federațiilor, funcția de secretar general a fost îndeplinită de:

1. Mihail Georgescu	1959-1960
2. Petre Darie	1960-1963
3. Constantin Opriţescu	1964-1976
4. Gheorghe Stoica	1976-1985
5. Cristian Costescu	1985-1990
6. Eugen Vasilescu	1990-1992
7. Marin Pârvan	1992-1999
8. Col. Ion Dobrescu	1999-2002
9. Aurel Buleu	2002-2008
10. Eveline Lisenco	Din 2008

Oinişti laureaţi

1970	- Dacău Ilie (Combinatul Poligrafic Bucureşti)
1971	- Dacău Ilie (Combinatul Poligrafic Bucureşti)
1972	- Cocuţ Eugen (Biruinţa Gherăeşti, Neamţ)
1973	- Georgescu Marin (Viaţă Nouă-Olteni,Teleorman) - tatăl lui Mihai
1974	- Eftimie Ştefan (Avântul Curcani, Ilfov)
1975	- Păsărică Nicolae (Dinamo Bucureşti)
1980	- Andruşca Mihai (Dinamo)
1981	- Păsărică Nicolae - Dinamo Bucureşti
1982	- Păsărică Nicolae - Dinamo Bucureşti
1983	- Păsărică Nicolae - Dinamo Bucureşti
1984	- Păsărică Nicolae - Dinamo Bucureşti
1985	- Gălăţeanu V - CPB
1986	- Purice Simion - AS A Constanţa
1987	- Perișanu Tratan - Dinamo
1988	- Păsărică Nicolae - Dinamo
1990	- Jerlăianu Radu - CPB
1992	- Păsărică Nicolae - Dinamo Bucureşti
1993	- Păsărică Nicolae - Dinamo Bucureşti
1994	- Păsărică Nicolae - Dinamo Bucureşti
1995	- Burcică Ion - Grănicerul Constanţa
1999	- Târnoveanu Ion - Victoria Dej
2005	- Georgescu Mihai -ACS Frontiera Tomis Constanţa
2006	- Georgescu Mihai - ACS Frontiera Tomis Constanţa
2007	- Georgescu Mihai - ACS Frontiera Tomis Constanţa
2008	- Georgescu Mihai - ACS Frontiera Tomis Constanţa
2009	- Georgescu Mihai - ACS Frontiera Tomis Constanţa

Maeştri emeriţi ai sportului

Iancu Costel (C.P.B., 1969)

Oina este unul din jocurile întemeietoare ale vieții sportive românești, de la Maramureș la Dunăre și Mare, un joc care a rezistat la proba timpului, strecurându-se cum a putut, printre jocurile sportive moderne, dintre care unele mediatizate excesiv în circuitul valorilor culturii noastre *nu numai ca sport* strămoșesc, ci *și ca atitudine* în România de mâine.

RETROSPECTIVĂ
ÎN IMAGINI

Stadionul Tineretului, aprilie 1990: după un meci demonstrativ de oină, sportivii români s-au fotografiat cu ministrul american al sportului

Jocul nostru naţional, bărbătesc, solicită concentrare, forţă, precizie

Echipa de oină a Combinatului Poligrafic Bucureşti – 5 oct. 1986

FIGURI REPREZENTATIVE

BERESCU THEODOR – vezi Personalități

COCUȚ, EUGEN (1932-1990) n. în com. Mircești, jud. Neamț. Jucător, antrenor și promotor al jocului de oină. În timpul efecturării stagiului militar a făcut parte din echipa de oină a CS *Dinamo* București. A mai jucat 3 ani la AS *Recolta* Curcani. Stabilit în comuna Gherăiești își începe activitatea de promovare a oinei în această zonă. În 1958, în cadrul AS *Biruința* se înființează secția de oină a cărei echipă, creația sa, care devine pe parcursul anilor, modelul și emblema comunei. Eugen Cocuț a fost jucător și antrenor al acestei echipe, reușind să atragă numeroși tineri și vârstnici din localitate, cu care a obținut următoarele rezultate: locul I la Spartachiada de vară a tineretului (1962); finalistă în Cupa României și vicecampioană națională (1969); câștigarea Cupei Tineretului (1970); câștigarea Cupei Moldovei și a titlului de campioană națională (1973). Distincții: în perioada 1969-1973, EC s-a situat constant în topul celor mai buni sportivi ai județului Neamț; în 1972, a câștigat trofeul de Cel mai tehnic jucător, cu 15 ani de activitate competițională; în 1973 a cucerit titlul de Cel mai bun jucător al anului. Este printre primii jucători de oină căruia i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. În 1962, a fost ales membru în Consiliul General al UCFS.

CORBU S. RADU – vezi Personalități

DOBRE NICOLAE, (26 decembrie 1972), n. în comuna Tătaru, județul Brăila. Venit în contact cu oina în anul 2004, pe când era ofițer superior în cadrul Poliției de Frontieră Constanța, Nicolae Dobre a preluat apoi, președenția Federației acestui sport de la fostul mare oinist bucureștean Marcel Ursu, transferând acest for central în orașul de la malul Mării Negre. O premieră organizatorică făcută cu intenția de a se schimba destinul mișcării oiniste din țara noastră. Noul președinte din anul 2007 a reușit să declanșeze câteva manifestări, îndeosebi pe litoral și să reactiveze unele centre de tradiție amenințate cu dispariția, din cauza a numeroși factori, dominanți fiind cei de ordin material. Ratând șansa de a devein sport olimpic la J.O. din anul 1896, oina a căpătat an de an fonduri mereu diminuate și numai gloria de a fi un joc identitar, și pasiunea unor iubitori ai tradițiilor sportive ale românilor au făcut ca Federația de specialitate să supraviețuiască, organizându-se campionate naționale anuale, încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Nicolae Dobre în calitatea sa de al XIII-lea președinte a contribuit la dinamizarea și modernizarea acestui sport, organizând competiții pe teren redus, în săli, în nocturnă, transmise ăn direct la radio și TV, atât în țară, cât și în străinătate. Oina din noul mileniu a găsit în Nicolae Dobre omul de care avea nevoie pentru a străbate anii ce vin cu mândria de a fi cel mai vechi și mai românesc dintre sporturi.

DRĂGHICI, GHEORGHE – născut la 30 mai 1945 în comuna Mitreni, jud. Călărași. Valoros jucător, antrenor și arbitru de oină la echipa sa de suflet, Combinatul Poligrafic București, alături de care a îmbrăcat de nenumărate ori tricoul de campion al României.Se afirmă în acest sport ca un jucător original, până și spectatorii supranumindu-l, începând din anii 1967, ”Cel mai bun jucător al finalelor”, ”Cel mai complet jucător de oină” – aprecieri care l-au purtat ani în șir printre cei mai buni 10 oiniști ai țării. Condiția sa fizică deosebită i-a permis ca la finalul campionatului național din anii 1969 și 1970, de pildă, să reziste la un maraton de 12 și, respectiv, 14 meciuri, într-un răstimp de numai două zile. A rămas celebru careul necruțător de la ”prindere” format pe culoarul de întoarcere din Gh. Drăghici, Gh. Gruianu, Ilie Dacău și Ion Anton, oiniști și poligrafi, deopotrivă.În anul 1971, printr-o hotărâre a Biroului CNEFS, i se conferă lui Gh. Drăghici titlul de Maestru al Sportului și ”Diploma Jubiliară” – semne ale recunoașterii meritelor deosebite în activitatea competițională.În calitate de antrenor Gh. Drăghici a condus echipele CPB, iar din anul 1975 pe cea a Clubului Sportiv ”Universitatea” București. A participat apoi la cursurile de formare și perfecționare a antrenorilor și arbitrilor organizate de FRO, punându-și în valoare experiența metodică și cunoștințele tehnico-tactice.

GHEORGHE ST. VLASE, născut la 7 mai 1949 la Râminicelu, jud. Buzău, comuna cu îndelungate tradiții în practicarea jocului de oină și numeroase performanțe. De la echipa de juniori a comunei a fost promovat în anul 1966, la echipa CPB. Viitorul jucător și apoi antrenor al echipei Dinamo București Gh. Vlase a devenit, în anul 1969, un jucător de bază al echipei Dinamo, cu care a cucerit numeroase Cupe ale României și 7 titluri de campion national.Gh. Vlase este cel mai tânăr Maestru al sportului din țara noastră. Timp de 17 ani (până în anul 1997) a fost antrenorul echipei Dinamo, de unde a fost onorat cu titlu de Antrenor Emerit. Din anul 1997 și până în 2001 (la pensionare), Gh. Vlase a îndeplinit funcția de director tehnic al echipei pe care a antrenat-o predându-i conducerea marelui jucător Nicolae Păsărică.

IONESCU DIMITRIE – vezi Personalități

JERLĂIANU, RADU– (26.09.1968), născut la București, unde urmează Liceul Poligrafic și se afirmă ca mare jucător de oină. În 1985 cucerește titlul de campion național de juniori cu echipa bucureșteană Vulturii I.M.P.Timp de un deceniu (1987-1997) a jucat la cunoscuta echipă de oină Combinatul Poligrafic București (”Coresi”, după anul 1990 și până la desființare - 1997), cucerind de șase ori titlul de campioni ai României și tot de atâtea ori, Cupa României.În anul 1994 Radu Jerlăianu obține distincția de Maestru al Sportului.Începând din anul 1990 specialiștii acestui sport l-au evaluat ca fiind ”cel mai tehnic jucător de oină”, conferiindu-i-se numeroase diplome și trofee cu aceste aprecieri. Nemaiavând echipă, Radu Jerlăianu s-a încadrat din anul 1999 la echipa de oină Straja București (fostă Dinamo) pe care o și antrenează din anul 2007. Este un apreciat antrenor, arbitru (din anul 2000) și animator al acestui sport pur românesc. În prezent, Radu Jerlăianu are gradul de plutonier major.

MARTIȘ, LUIGI (?-?), General român de poliție. În perioada 1975-1984, a îndeplinit funcția de șef al Comandamentului Trupelor de Securitate (corespondentul Jandarmeriei Române), avansat la gradul de general-locotenent în 1989. A introdus practicarea jocului de oină în cadrul unităților militare, în scopul

îmbunătățirii performanțelor fizice și tehnice, considerând că acest sport este util în munca desfășurată de jandarmi, îmbunătățind viteza de deplasare, de țintire, de evitare, de reacție și forță. Lui i se datoreaza și înființarea echipei *Straja* București, care a realizat performanțe semnificative și a contribuit la popularizarea jocului de oină. Martiș Luigi a îndeplinit funcțiile de vicepreședinte (1967), prim vicepreședinte (1975) și președinte (1978-1990) al Federației Române de Oină. În această calitate a avut contribuții deosebite la promovarea jocului de oină, din țara noastră și la organizarea impecabilă a unor campionate naționale și competiții cu caracter național sau zonal.

MATEI, MIHAI– născut la 12 iulie 1949 în comuna Curcani, jud. Călărași, fosta tabără a vitejilor dorobanți ai lui Peneș Curcanul, încreștinată de însuși regele Carol I la 24 septembrie 1878, localitate care avea să devină un focar al oinei din țara noastră.După absolvirea Școlii generale din Curcani (1963), unde a primit botezul intrării în echipa de oină care, la 5 octombrie 1957, cucerise titlul de campioană națională, fiind cea dintâi echipă din mediul rural care obținea o asemenea performanță. Mihai Matei urmează Liceul din Oltenița (1967), apoi Academia de Poliție, pe care o absolvă în 1975, dar continuă să rămână un pasionat al oinei și un slujitor al ei, sprijinind acest sport, inclusiv cu mijloace materiale. Demersurile sale menite să trezească și să deștepte simțămintele contemporaneității pentru exaltarea acestui sport național, ca și eforturile materiale și organizatorice au fost evocate până de curând de oameni de litere, corespondenți de presă, radio și televiziune, în cadrul unor congrese ale Francofoniei etc. La apelul consătenilor și, în primul rând, al lui Ion Gruianu, fostul său profesor, Maestru al Sportului la oină, Mihai Matei a găsit timp și fonduri să organizeze, în anii 2007-2010, competiții aniversare, cupe și meciuri demonstrative pentru revigorarea oinei la Curcani și în împrejurimi. ”Domnul Mihai Matei, prietenul nostru și al oinei, a oferit atâtea daruri [cupe, tricouri, mingi, bastoane, medalii etc. echipelor paticipante, famiilor jucătorilor decedați din Curcani], cât a oferit FRO în toată activitatea sa de după 1990”, declara presei fostul secretar al Federației, Aurel Buleu.Atras în Biroul federal de președintele Nicolae Dobre, inimosul organizator de mari competiții, autorul unor soluții viabile și rapide de edificare a oinei, distins cu titlul de ”Cetățean de onoare” și de ”Mândria comunei Curcani”, fostul expert internațional pe linie de Apărare și Siguranță națională, Mihai Matei este astăzi reprezentantul Biroului de presă al FRO.

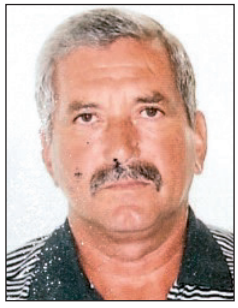

PĂSĂRICĂ, NICOLAE– născut la 28 august 1955 în comuna Olteni, jud. Teleorman. Este considerat, unanim, cel mai mare jucător de oină al tuturor timpurilor. Încă nu împlinise 20 de ani când își începea cariera de jucător de performanță la echipa Dinamo București, ca centru-mijlocaș și, ulterior, căpitan și antrenor al echipei. Talentul său, seriozitatea în pregătire, calitățile psihofizice, dăruirea în meciurile din care nu a lipsi ca titular, vreme de peste două decenii, i-au atras din partea specialiștilor, a mass-mediei și a spectatorilor cele mai originale superlative: ”Eroul meciurilor...”, ”un centru-mijlocaș inspirat”, ”cel mai tehnic jucător”, ”virtuos in mânuirea bastonului”, ”excelent la prindere”, ”Dobrin al oinei”, ”cel mai inspirat dispecer”, ”cel mai bun jucător de oină din țară”, ”cel mai bun jucător de oină al tuturor timpurilor din țara noastră” etc.Și toate acestea, în condițiile când din cei 11 jucători ai echipei Dinamo aflați în teren, cel puțin 9, erau Maeștri ai Sportului: Andrușcă, Bobeică, Chițu, Dincă, Sârbu, Perșinaru, Fundățeanu, Minac, Ghergut ș.a. Din anul 1997 Nicolae Păsărică era nu numai jucător al echipei, devenită Straja București, ci și antrenor al ei, înlocuindu-l pe Gh. Vlase, ieșit la pensie.Din anul 2005, Maestrul Sportului Nicolae Păsărică a dobândit și calitatea de arbitru de oină, calitate în care îl întâlnim la fel de mediatizat ca perofrmerul de odinioară.

RAFFAILESCU, ALEXANDRU (1902-1979) n. în comuna Crevedia – Ilfov. A început să joace oina în comuna sa natală (Crevedia), unde de timpuriu şi-a manifestat şi calităţile de organizator închegând o echipă satească. Cu această echipă participă la întreceri între comune, ajungând prin a disputa o adevărată finală la Bolintinul din Vale, pe malul Argeşului, unde se adunau echipe de pe o rază de zeci de kilometri şi chiar din Bucureşti. Între anii 1919 şi 1932 a jucat în formaţiile liceelor bucureştene „Sf. Sava" şi „Gh. Lazăr",precum şi în asociaţiile sportive „Venus" şi „Turda". Din 1950 devine antrenor şi împreună cu Popescu-Buftea a pregătit echipa de oină a clubului „Dinamo" Bucureşti, cu care a câştigat titlul naţional. De-a lungul anilor a mai antrenat echipa „Ştiinţa Bucureşti cu care a cucerit în repetate rânduri titlul de campioană naţională şi Cupa României, a mai pregătit echipa Combinatului Poligrafic Bucureşti, de asemenea, 5 ani campioană naţională. Timp de peste 20 de ani a făcut parte din biroul F.R.O şi cu mici întreruperi din Comisia Municipală. Este autor a mai multor volume închinate acestui sport dintre care se remarcă: "Oina, trecut și prezent" (1976), "Caracteristicile tehnice și tactica jocului" (1974), "Oina" (1970). Este distins cu titlul de antrenor emerit.

URSU, ANDREI (1914), n. în Cimișlia, jud. Tighina-Basarabia. Termină clasele primare și gimnaziale în comuna natală și Școala Normală la Chișinău, unde începe pregătirea organizată pentru oină, sub îndrumarea lui Roman Jalopeanu. Oina începe să ocupe un loc important în educația școlară și sportivă, în Campionatul Școlar al Basarabiei din anul 1930, participând 8 echipe ale liceelor și seminariilor, printre jucători remarcându-se și elevul Andrei Ursu. Absolvă Școala Normală ca șef de promoție și este numit învățător în satul Olteanca-Teleorman. În anul 1941, la 27 de ani, este mobilizat pe front cu gradul de sublocotenet. Luptă la Odesa și Stalingrad, este rănit și decorat cu Coroana și Steaua României. Demobilizat în 1945, se mută, din 1950, în satul Crângu-Teleorman, unde oina era la loc de cinste pentru că predecesorul său învățătorul Mihai Marinescu, care predase între 1926-1940, era un mare iubitor al oinei. Acest sport înflorește, în acest sat, AU creând echipe la toate nivelurile școlare și de juniori, acordând nenumărate titluri și premii, descoperind sportivi de valoare, selecționați de către marile echipe. Toate aceste realizări și evenimente le găsim consemnate într-o carte a lui, publicată în 1995, intitulată *O viață în slujba unei pasiuni*. Învățătorul AU reușește să-i transmită această pasiune și fiului său, Marcel.

URSU, MARCEL (1951), n. în com. Crângu, jud. Teleorman. Face prima cunoștință cu jocul de oină sub îndrumarea tatălui său, Andrei, la Școala gen. din comună. Urmează Liceul teoretic Unirea, din Turnu Măgurele, un loc prielnic pentru practicarea și dezvoltarea Oinei. Student la Politehnica din București, continuă să facă oină la nivel de performanță, unde existau 3 echipe universitare divizionare: Politehnica, Agronomia și Universitatea, plus Dinamo și Casa Scânteii. În perioada anilor 1970-1990 este prezent pe terenul de oină, cucerind numeroase titluri naționale, în special cu echipa Universitatea. După 1989, familia Ursu a făcut tot ce le-a stat în posibilități pentru renașterea și menținerea oinei. Din anul 2004, inginerul Marcel Ursu devine președintele FR Oină, contribuind cu priceperea sa, dar și din punct de vedere material, la revigorarea acestui sport. Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa I, 2004.

VASILESCU, EUGEN STELIAN (1941), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, promoția 1969, cu specializarea atletism. Antrenor de atletism și fotbal categ a II-a, ulterior și de oină. Întrucât a urmat cursurile post universitare ale IATC, facultatea de cinematografie

și TV, în anii 1983-1984, a făcut parte din colectivul tehnic al echipei naționale de fotbal, în calitate de expert video, contribuind direct la calificarea naționalei noastre de fotbal la Campionatul European de la Paris din 1984. Între anii 1957-1964, a practicat ateltismul de performanță la CS *Voința* și *Dinamo* București, făcând parte din lotul național de atletism, juniori, în anul 1958. ESV are categ I la proba de triplu salt. În perioada 1983-1988, a funcționat ca antrenor la Centrul Republican de pregătire loturilor naționale. În perioada 1988-1990 a fost inspector în MTS, apoi Secretar General al FR Oină (1990-2001). Între anii 1991-1998 a fondat și condus editura *Divertis Star,* prin intermediul căreia a editat și tipărit 22 de cărți și reviste cu tematică sportive: *101 Fotbalişit români, Coppa del Mono 90, Revenire între stele, Dobrin la clipa adevărului, Tenisul românesc la clipa adevărului etc.* În publicațiile editurii a făcut o bună propagandă a oinei. A finanțat Cupa *Divertis Star*, desfășurată între anii 1990-1993, contribuind decisiv la transformarea oinei din sport de masă într-un adevărat sport de performanță. În 1991, la Chișinău, a pus bazele Federația de Oină a Republicii Moldova. A realizat pentru Televiziunea română o serie de emisiuni de prezentare a unor mari personalități din sportul românesc: Emilian Cristea, Ioan Söter, Carol Corbu, Gicu Epuran, Coco Dumitrescu. În 1993, cu ocazia aniversării a 100 de ani de la primul campionat de oină în România, ESV a realizat machetele timbrului poștal aniversar, dedicat acestui eveniment. Tot el, a organizat la IEFS, în anul 1990, primul curs de pregătire a antrenorilor, curs absolvit de 5 foști oiniști, care au dobândit astfel această calificare și specializare: oină.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE ORIENTARE SPORTIVĂ

„Crampoanele scrâșnesc *pe stânca umeda. După câteva minute se afundă în lutul alunecos ce se lipește de tălpi. Alerg prin desișul pădurii la limita certitudinii. Printre copaci zăresc pătratul alb-roșu al postului de control. Perforez fișa, schimb direcția, alerg mai departe, sar peste șanțuri, ocolesc stânci, trec ape prin vad, instinctiv privesc harta, iau decizie după decizie. Sudoarea îmi curge pe față, pe spate, pe piept, se usucă, rămâne sarea, inima îmi zguduie pieptul, mușchii mă dor, aerul este prea puțin. Nu simt acele urzicilor și nici colții măceșului. Umbra adversarului mă gonește. Trec linia de sosire: medalii, diplome, onoruri, nu mai contează. Am învins! Cine nu a trecut prin toate acestea, niciodată nu va înțelege”.*

Ramura sportivă Orientare a avut o evoluţie specifică în ţara noastră, desprinzându-se din activitatea de Turism, datorită evoluţiei ei, ca activitate sportivă competiţională. De la începuturi până în prezent, această activitate sportivă a avut diverse denumiri: Orientare Turistică, Orientare Sportivă şi în prezent Orientare.

„Cel căruia îi place alergarea şi doreşte să-şi consolideze atenţia prin exerciţii mentale, este născut pentru sportul Orientării. Aici i se cere concentrarea gândirii, în timp ce corpul este absorbit de cel mai bun şi cel mai natural exerciţiu fizic – alergarea.

„Orientarea prin suprapunerea lucidităţii mentale, cu condiţia fizică atletică, oferă o ideală recreere pentru toţi cei care preferă îmbinarea efortului muscular cu ingeniozitatea şi abilitatea tehnică” – John Disley, medaliat cu bronz în proba de 3000 m obstacole, Jocurile Olimpice de la Helsinki.

Orientarea este sportul ce constă în parcurgerea unui traseu, într-un teren necunoscut, materializat printr-o succesiune de posturi de control ce trebuiesc atinse. Sportivul alege ruta între posturile de control, cu ajutorul hărţii şi al busolei.

Performanţa se stabileşte prin evaluarea celor două componente şi anume: timpul în care sportivul parcurge traseul; atingerea tuturor posturilor de control din traseu, în ordinea stabilită de către organizator.

Câştigătorul este desemnat dintre sportivii care realizează cel mai mic timp pe traseul de concurs. Sportivul trebuie să se orienteze şi să ia decizii rapide în timp ce se deplasează cu o viteză mare.

Orientarea este un sport în care se îmbină armonios calităţile fizice cu cele intelectuale. Orientarea se adresează ambelor sexe și tuturor vârstelor și necesită cheltuieli reduse de organizare și participare la competiții.Concursurile de Orientare se clasifică după:

a) Modul de deplasare: în alergare, pe schiuri, pe bicicletă, trail-Orienteering (destinată persoanelor cu handicap, în funcţie de tipul de handicap), alte moduri de deplasare.

b) Timpul de desfăşurare: de zi (pe lumină), de noapte (pe întuneric).

c) Tipul probelor: individual (sportivii

concurează independent), ştafetă (doi sau mai mulţi membri ai echipei aleargă consecutiv curse individuale), echipă (doi sau mai mulţi sportivi concurează individual, rezultatul cumulându-se).

d) Modul în care se determină rezultatele: concursuri cu o singură etapă (rezultatul etapei este rezultatul final); concursuri cu mai multe etape (rezultatul cumulat a două sau mai multor etape reprezintă rezultatul final), concursuri de calificare (rezultatul obţinut reprezintă criteriul de participare într-o etapă următoare sau finală).

e) Ordinea în care sunt atinse posturile de control: în ordinea specificată (stabilită de organizator); în ordinea nespecificată (concurentul este liber să aleagă singur ordinea).

f) Lungimea traseului: lungă distanţă, medie distanţă; scurtă distanţă, semimaraton, alte distanţe.

Probele Orientării sunt determinate în principal de lungimea traseului şi de caracteristicile tehnice ale acestora: Ultra Lungă Distanţă, Lungă Distanţă, Medie Distanţă, Sprint şi Ştafetă.

Federaţia Internaţională de Orientare a fost înfiinţată la 20 mai 1961, la Congresul desfăşurat la Copenhaga cu 10 membri fondatori, numărul acestora crescând an de an, în 2009 ajungând la 72, reprezentând toate continentele.Ramura sportivă Orientare, respectiv Federaţia Internaţională de Orientare au fost recunoscute în 20 iunie 1977, la sesiunea a-79-a a Comitetul Internaţional Olimpic, desfăşurată la Praga, când s-a hotărât ca începând cu anul 1984, Orientarea să fie acceptată ca unul din sporturile elective, care pot fi introduse în programul Jocurilor Olimpice de către organizatori. Principalele competiţii sportive internaţionale anuale sunt: CM de seniori, tineret şi veterani; Cupa Mondială; Campionate regionale care se desfăşoară în 5 zone geografice: Europa (CE – seniori şi juniori), Asia, America de Nord, America de Sud şi Oceania. De asemenea, Orientarea este cuprinsă în programul Jocurilor multisport, cum ar fi: Jocurile Mondiale şi Jocurile Mondiale ale Veteranilor. Federaţia Internaţională a Sportului Universitar organizează CMU la fiecare 2 ani. Consiliul Internaţional al Sportului Militar (CISM) organizează anual Campionatul Mondial Militar de Orientare în alergare, iar orientarea-schi a fost inclusă în programul Jocurilor Mondiale Militare de iarnă şi de vară. Orientarea cuprinde 4 ramuri oficial recunoscute: Orientare în alergare, Orientare-schi, Orientare-Mountain Bike (MTB-O), Orientare pentru persoane cu handicap.

Câteva repere privind istoricul Orientării pe plan mondial:

-ca sport, după unele surse, Orientarea a luat naştere în jurul anului 1850 în mediile militare scandinave, care o foloseau ca mijloc de pregătire;

-1897 (13 mai) în apropiere de Bergen – Norvegia a avut loc primul „Concurs sportiv de Orientare”;

-1898 la Oslo are loc prima competiţie de Orientare-Schi;

-1904 cu ocazia concursului de la Helsingfors, Orientarea este consideră o disciplină sportivă civilă;

- 1919 (25 martie) are loc prima competiţie oficială „Concursul de la Stockolm”, care a reunit 220 concurenţi, împărţiţi în trei categorii;

-1932 prima competiţie internaţională bilaterală între Norvegia – Suedia;

-după 1932 se desfăşoară primele concursuri şi campionate în Elveţia, Finlanda, URSS, iar după cel de-al Doilea Război Mondial în SUA, Canada, Marea Britanie, Belgia, Brazilia, Australia, Spania, Franţa;

-1962 (22-23 septembrie), se organizează la Loten – Norvegia primul CE;

-1966 (2 octombrie), primul CM de Orientare s-a desfăşurat în Finlanda, iar în 1975 se organizează primul CM de Orientare-Schi;

- în 1986 se organizează prima ediţie a Cupei Mondiale de Orientare în Alergare, iar în 1987 prima ediţie a Cupei Mondiale de Orientare-Schi;

În România primul concurs de Orientare Turistică (exerciţiul de teren cu hartă şi busolă) s-a desfăşurat la 26 octombrie 1947, în zona munţilor Zarand, judeţul Arad, organizat de profesorul Davidhazy Coloman (competiţie la care au participat 15 echipe a trei sportivi, toţi din oraşul Arad) cel care a organizat şi primul concurs din ţară cu temă de noapte, la data de 31 octombrie 1948.

Activitatea din perioada 1947 – 1953 s-a desfăşurat, după Regulamente întocmite de organizatorii fiecărui concurs, aceştia fiind de regulă, cei care activau în cadrul structurilor cu activitatea turistică.

Primul Regulament oficial al concursurilor de Orientare Turistică, apare în anul 1953, cu valabilitate pe întreg teritoriul ţării, editat de „Asociaţia Turiştilor" din România, regulament care a contribuit la eliminarea handicapului, datorat faptului că fiecare organizator avea propriul Regulament. Regulamentele au fost îmbunătăţite în anul 1958.

În perioada care a urmat, Orientarea, a făcut parte din diferite structuri organizatorice alături de: Turism, Alpinism, Salvamont, Speologie. Activitatea, din perioada 1947 – 1949, a fost sprijinită de *Organizaţia Sportul Popular*, iar în perioada 1950 – 1957, în cadrul Uniunii pentru Cultură Fizică şi Sport a funcţionat Comisia de Turism, în componența căreia intra și activitatea de Orientare Turistică, structură care ulterior s-a transformat în Comisia Centrală de Turism şi Alpinism. În cadrul Consiliul Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport, începând din 1967 până în 1989, Comisia Centrală de Turism și Alpinism se transformă în Federaţia Română de Turism şi Alpinism (FRTA), secretar general prof.Mircea Mihăilescu, fiind astfel prima ţară socialistă care reuşeşte introducerea Orientării în cadrul unei structuri sportive care coordona sportul la nivel naţional (CNEFS).

De activitatea de Orientare Turistică din cadrul FRTA se va ocupa Comisia Tehnică de Turism Sportiv (1970-1972, preşedinte Marius Constantinescu), în anul 1970 se numea Comisia Centrală Tehnică de Turism, iar în anul 1974 apare pentru prima dată, Comisia Centrală Tehnică de Orientare, preşedinte Florescu Ion, vicepreşedinte Istrate Ilie, secretar Simionescu Paul. În anul 1978 Comisia Centrală Tehnică de Orientare se transformă în Comisia Centrală de Orientare (CCO), secretar Simionescu Paul, iar în perioada 1987-1989, secretar va fi Ignat Neculai. CCO se transforma, în februarie 1989, în Comisia Centrală de Orientare Sportivă, secretar Alexandrescu Constantin.

Repere mai importante din istoricul activităţii de Orientare din ţara noastră:

- Concursul interregional, ediţia a III-a a Cupei Zarandului, primul concurs, în anul 1949, cu etape de zi şi noapte, la care au participat echipe din Bucureşti, Braşov, Timiş şi Bihor.

- Primul concurs din Bucureşti, organizat în Pădurea Pusnicul în anul 1949, de Ioja Ion, Bucurescu Cristian, ambii muncitori la IOR, urmat de primul concurs de noapte organizat de bucureşteni, la 18 octombrie 1951, la Sinaia în Masivul Gârbova;

- Anul 1950 – are loc primul concurs de Orientare, la Timişoara (organizator Oscar Kepecs) şi concursurile organizate de clujeni, cu schiţe de hărţi şi instrucţiuni de parcurs, sub formă de text, care se dădeau în plic la începutul sau pe parcursul concursului.

- În 1951, Gh.Pânzaru împreună cu Dumitru Mănăilă şi Valentin Pânzaru, cu sprijinul tehnic al arădeanului Coloman Davidhazy, organizează, în pădurea Repedea, de la Iaşi, primul concurs la care participă un număr de 114 concurenţi.

- 1952 (28 septembrie) primul concurs oficial interregional, la cabana Diham.

- În 1953 (decembrie) – timișorenii organizează primul concurs de Orientare – Schi la Poiana Mărului.

- Concursurile interregionale se dezvoltă după apariţia primului Regulament la nivel naţional şi în alte zone, cum ar fi: Baia Mare, Oradea, Târgu Mureş, Piteşti, Craiova şi Ploieşti, care organizează concursuri de Orientare Turistică şi participă cu sportivi la competiţiile din alte zone.

- *Cupa 23 August*, competiţie devenită tradiţională, organizată, în anul 1953, la Plaiul Foii, din munţii Piatra Craiului se desfăşoară cu etape de zi şi de noapte, competiţie care ulterior se transformă în „Cupa României", prima ediţie, probă individuală, a avut loc în anul 1966 la Cheile Bicazului, câştigător fiind Liţă Georgeta şi Iosif Eugen.

- 1953, se organizează tot mai multe competiţii de către asociaţiile sportive din Bucureşti, cum ar fi: Metalul, Progresul, Spartac, Voinţa, Constructorul

etc.

- 1957 - primul concurs de Ştafetă masculin şi feminin, la Păltiniş, judeţul Sibiu.

- 1958 - prima participare a unor sportivi din România la competiţii internaţionale, ocazie cu care profesorul Davidhazy Coloman, conduce o echipă a României la un concurs organizat în Ungaria, în apropiere de lacul Balaton, căpitan al echipei fiind Neagu Alexandru.

- 1964 (octombrie), primul Campionat Republican pe echipe şi noapte, la Pârâul Rece.

- 1966 (decembrie), primii 41 de arbitri trasatori atestaţi, absolvă cursul organizat la Căminul Alpin din Buşteni.

- 1967, primul concurs de Orientare – Schi de noapte, la Gărâna, munţii Semenic, organizat de timişoreni.

- 1967,se acordă primele titluri de Maestru al Sportului sportivelor: Georgeta Liţă şi Mariana Abrudan, iar în 1969 sportivilor Iosif Eugen, Schuller Richard şi Schuller Klaus.

- 1968, s-au tipărit primele 2 hărţi de orientare în culori: Oradea - Cupa Poligrafiei (2 culori) şi Buşteni - Cupa României (concurs internaţional), ediţia a III-a (4 hărţi în 4 culori).

- 1968, primul CN individual la orientare în alergare la Poiana Braşov pentru: seniori, tineret şi juniori. Se acordă primele titluri de campioni naţionali la individual lui: Constantin Alexandrescu – juniori, Ileana Chivu (Sculy) şi Scarlat Rosetti – tineret, Mariana Abrudan şi Klaus Schuller – seniori şi Heintz Dezideriu – old boys.

- 1969 (21 septembrie), primul campionat republican de ştafetă la Olăneşti, cu 25 de ştafete participante şi ediţia a III-a a campionatului republican pe echipe.

- 1969, prima ediţie a campionatului republican de juniori pe echipe la Frasin-Bucşoaia, campioni naţionali fiind: Mariaş Ana-Maria – Mariaş Elena (feminin), Enyedi Andrei-Horvaty Peter (masculin).

- 1971 (25 iunie) sportivii români participă la prima ediție a CB, organizată în staţiunea Slănic Moldova (concomitent cu ediţia a-VI-a a Cupei României);

- 1972 (28 – 30 aprilie) se organizează la Predeal prima ediţie a Campionatul Republican Universitar de Orientare Turistică, cu participarea echipelor reprezentative din 10 centre universitare (Bucureşti, Braşov, Cluj, Craiova, Galaţi, Iaşi, Petroşani, Ploieşti, Timişoara şi Tg.Mureş). Această competiție a înlocuit Cupa „Uniunii Asociaţiilor Studenţilor din România" care s-a organizat în perioada 1966 – 1971.

- 1979, primul campionat republican la orientare-schi, individual în staţiunea Izvoare, judeţul Maramureş, care a desemnat primii campioni: Orosz Maria (feminin) şi Petrişor Costică (masculin).

- 1980 (21 – 24 iulie) are loc la Făget, judeţul Cluj, cea de-a III-a ediţie a CB, cu participarea Bulgariei, Iugoslavia României, precum și Cupa României ediţia a XV-a.

- 1987, se desfăşoară cel mai mare concurs internaţional de Orientare, „Trofeul Valea Prahovei" (organizator dr.Stroescu Nicolae), unde sunt înscrişi 1150 concurenţi din 10 ţări. Cu acest prilej participă din partea Federaţiei Internaţionale de Orientare (IOF), vicepreşedintele Josef Krch, suedezul P.O.Bengtson - promotor al Orientării pe plan mondial şi viitorul preşedinte a I.O.F. Sue Harvey.

- 1990 (5 februarie) se înfiinţează Federaţia Română de Orientare, continuatoare a activităţii competiţionale de Orientare dinainte de 1989, având ca preşedinte dr. Nicolae Stroescu, secretar general prof. Constantin Alexandrescu,

- 1990 (24 iulie), cu prilejul Congresului IOF Cambridge (Marea Britanie), FRO se afiliază la Federaţia Internaţională de Orientare.

- 1990 (2-3 iunie) cu ocazia cele de-a XXV-a ediție a Cupei României, organizate în Sinaia, cu 409 sportivi participanţi, se consemnează prezenţa, pentru prima dată, a preşedintelui I.O.F., Heinz Tshudin (Elveţia).

- 1990 (7-15 iulie) prima participare a sportivilor români, la ediţia I, a CM de tineret, organizată la Alvsbyn (Suedia), cu o delegaţie din care a făcut parte: Pop Larisa, Cioban Iulia, Kerekes Kinga, Muţiu Ovidiu, Ţântar Liviu, Simon Andras – sportivi, Alexandrescu Constantin – antrenor.

- 1990 (30 iulie - 4 august), participarea la

CMU Riga (Letonia) cu o delegaţie formată din: Cioban Iulia, Covaciu Luminiţa, Banyai Reka (Gambos), Kerekes Kinga, Duca Ovidiu, Apli Ştefan, Gartner Gerhard, Coman Ciprian (sportivi), Lucian Gălăţeanu (antrenor) şi Constantin Alexandrescu (conducător).

- 1991 (20 – 25 august) participare la CM de Orientare în alergare (Marianske Lazne-Cehoslovacia), cu delegaţia formată din Revesz Elisabeta, Banyai Reka, Roşca Dionisie, Duca Ovidiu, Reves Andras, Vereş Mihai-sportivi, Barkasz Daniel – antrenor, Stroescu Nicolae şi Alexandrescu Constantin - conducători.

- 1992 (25 ianuarie – 4 februarie) participarea sportivilor seniori la CM de Orientare – Schi (Pontarlier-Franţa), cu: Zete Luminiţa, Jeler Ileana, Pop Larisa, Csucs Monika, Hecico Emil, Csucs Andras, Pop Eftimie, Csucs Peter – sportivi, Petrişor Costică – antrenor şi Alexandrescu Constantin - conducător.

-1992 Orientarea este cuprinsă ca activitate competiţională, în calendarul sportiv al MApN, pentru început participând doar instituţiile militare de învăţământ

–1993 (28 – 21 iulie) participarea sportivilor militari la CM de Orientare în alergare (Ungaria);

- 1993, primul CN de orientare, organizat de Ministerului de Interne, la Plopeni (jud. Prahova)

- 1994 (11 iunie) primul CN Militar de Orientare pentru sportivii militari din unităţile operative în Craiova

- 1995 (13 – 15 octombrie) cu contribuţia preşedintelui federaţiei, prof.Constantin Alexandrescu se organizează prima ediţie a Cupei Ţărilor Latine, la Poiana Pinului (Buzău), concomitent cu Cupa României, ediţia a XXX-a.

- 1995 (9 -12 iulie) primele rezultate semnificative la CM tineret (Danemarca) în probele individuale: Clasic - Fey Eniko locul IV, Fey Zsuzsa-Scurtă Distanţă loc V şi echipa Fey Eniko, Fey Zsuzsa şi Gall Eniko – Ştafetă locul V.

- 1996 (8 – 14 iulie) prima competiţie internaţională oficială a IFO organizată în România – CM de tineret (Govora, judeţul Vâlcea) cu 387 de participanţi, din 35 de ţări.Sportivii noştri au obţinut 5 medalii - 4 aur: Fey Eniko (scurtă distanţă şi clasic), Fey Eniko, Fey Zsuzsa, Gall Eniko (ştafetă), Olaru Maricel (clasic) şi 1 de bronz: Grecu Horaţiu (scurtă distanţă).

- 1998 (28 septembrie – 2 octombrie) participarea sportivilor poliţişti, la CE al poliţiştilor (Tampere – Finlanda),la care au participat sportivi din 13 ţări.

- 1998 (13 – 18 iulie) CM de tineret, orientare în alergare (Franţa) locul VI ocupat de Gall Eniko, în proba individuală - Clasic.

- 2000 (decembrie), din structura FRO făceau parte 55 de secţii, situate în 25 de judeţe. Numărul total al sportivilor legitimaţi era de 1.114 (565 copii, 335 juniori şi 214 seniori), iar al celor clasificaţi de 881, pregătiţi de 76 antrenori, 52 instructori şi asistaţi în concurs de 244 arbitri. Componența Biroul Federal: președinte - Constantin Alexandrescu; vicepreşedinți (pentru probele de orientare de vară) - Gheorghe Dinu; (orientarea pe schiuri) - Ioan Tăutu; secretar general - V.Tomescu; 6 membri.

- În anul 2001 Federaţia Română de Orientare s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educaţiei fizice şi sportului nr.69 din 28 aprilie 2000; Adunarea Generală din 8 decembrie la care au participat 14 membri fondatori

a aprobat noul Statut al FRO şi a ales Consiliul Director format din 9 membri, ca organ de conducere al federaţiei: preşedinte - Constantin Alexandrescu, vicepreşedinte cu orientarea de vară - Lucian Gălăţeanu, vicepreşedinte cu orientarea pe schiuri - Dinu Gheorghe; membri – Viorel Tomescu (secretar general), Gabriel Amărescu, Romică Chiriac, Gabriela Iosub, Gabriel Maiorescu, Nicolae Stroescu.

- 2001, la CM de tineret Miskolcs (Ungaria), sportivul Popa Ciprian s-a clasat pe locul V în proba individuală – Clasic, iar ștafeta formată din Paul Brăbiescu, Ciprian Popa şi Ionuţ Zincă pe locul VI. În perioada 20 – 23 septembrie, s-a organizat Cupa Ţărilor Latine, în oraşul Victoria, jud Braşov.

- 2002 (28 ianuarie – 02 februarie), la CE juniori, Orientare schi, Jablonec (Cehia) s-au obținut medalii de bronz la ștafetă feminin (Monica Auer,

Mihaela Petruţ, Melinda Nagy), ștafetă masculin(Sorin Chiuzbaian, Ciprian Marian şi Klaus Csucs) și un loc VI în proba de scurtă distanţă prin Csucs Klaus.

- 2003 (18 – 22 februarie 2003) St.Petersburg (Rusia), CE de juniori orientare-schi, s-au obținut: 1 loc III în proba de ștafetă (Suciu Simion, Marian Ciprian şi Csucs Klaus) și un loc VI prin sportivul Klaus Csucs. La Govora, jud Vâlcea şi Baia de Fier, jud Gorj, a fost organizat Campionatul Balcanic, sportivii români cucerind cele mai multe medalii (8 medalii aur, 15 medalii argint şi 10 medalii bronz).

- 2004 (19 – 24 ianuarie), Finlanda - CE de juniori orientare-schi, s-au obținut următoarele rezultate: 1 loc IV ștafetă feminin (Melinda Nagy, Andreea Dănilă şi Monica Auer), 1 loc IV ștafetă masculin (Sorin Chiuzbaian, Simion Suciu şi Klaus Csucs) şi 1 loc VI scurtă distanţă prin sportivul Klaus Csucs.

- 2005, FRO avea 39 de structuri sportive (14 cluburi de drept public, 21 cluburi de drept privat şi 4 asociaţii judeţene), 346 sportivi legitimați, 22 antrenori, 13 instructori şi 119 arbitri.

- 2005 (01 – 04 septembrie) Bulgaria – la Campionatele Balcanice s-au obținut un număr de 35 medalii: 12 aur, 11 argint şi 12 bronz

-2005 (26 noiembrie) Componenţa Consiliului Director, rezultat după desfăşurarea Adunării Generale de alegeri din: preşedinte – Constantin Alexandrescu, vicepreşedinţi – Gheorghe Dinu şi Florin Patraş, membri – Ileana Jeler, Gheorghe Urdea, Horaţiu Grecu, Gabriel Maiorescu, Lucian Gălăţeanu, secretar general – Viorel Tomescu.

- 2006 – 41 structuri sportive afiliate, 371 sportivi legitimați (215 juniori şi 156 seniori). La CB (Macedonia, 31 august – 03 septembrie) s-au obținut 28 medalii (7 aur, 14 argint şi 7 bronz).

- 2007 – 45 structuri sportive, 401 sportivi (240 juniori şi 161 seniori). La Campionatele Balcanice din Turcia (Istanbul, 11 – 15 septembrie) s-au obținut următoarele rezultate: 28 medalii (11 aur, 7 argint şi 10 bronz). În perioada 30 august -2 septembrie 2007) s-a organizat Cupa Ţărilor Latine, ediţia a XIII-a, în Alba Iulia, jud Alba, una din cele mai reuşite ediţii ale acestei competiţii.

- 2008 – 49 structuri sportive afiliate (7 asociaţii judeţene, 15 cluburi de drept public, 27 cluburi de drept privat), 373 sportivi legitimaţi (209 juniori şi 164 seniori). La CB, Baia Sprie, jud Maramureş, sportivii români au câştigat 27 medalii.

- 2009 – 46 de structuri afiliate (de drept public sau privat), în 42 județe, inclusiv Bucureștiul; sportivi legitimați 463, din care seniori 197, juniori, tineret, cadeți 142 și copii 124; antrenori 28, instructori sportivi 17 și arbitri 131. La data de 25.04.2009 organul de conducere este urmatorul Consiliul Director: presedinte Alexandrescu Constantin, vicepresedinte cu probleme de orientare schi: Dinu Gheorghe, vicepresedinte de Orientare in Alergare si Orientare pentru persoane cu handicap;Ileana Jeler, secretar general (cu delegatie)Alexandrescu C-tin; din Consiliul Director mai fac parte 5 membri: Marius Curcă, Emilian Minoiu; Iosif Hecico, Titel Caosan și Ștefan Șuteu; de asemenea au fost stabilite conducerile celor 10 comisii sau colegii federale.

-2009 (13 – 24 august) s-au obținut următoarele rezultate la CB în Serbia (02 – 06 septembrie): 26 medalii (4 la seniori, 7 la tineret şi 15la juniori) și la CM de orientare în alergare (Ungaria), locul 8 în proba de medie distanţă - Zincă Ionuţ

RETROSPECTIVĂ
ÎN IMAGINI

Competiţiile de orientare necesită o temeinică pregătire fizică, cunoştinţe teoretice şi practice din diferite domenii şi multă inteligenţă. Studiu înainte de plecarea în cursă

Pregătire pentru start

Orientare pe traseu

Zsuzsa Fey - 27titluri de campioană naţională de junioare şi senioare, la orientare pe schiuri şi în alergare; campioană mondială de junioare în 1996, la Govora, în proba de ştafetă

Soluţii în căutarea trofeului

Enikö Fey . 30 de titluri de campioană de junioare: 11 la orientare pe schiuri şi 19 la orientare în alergare; 7 titluri de campioană naţională la categoriile tineret şi senioare; triplă campioană mondială la junioare în 1996, la Govora; 2 titluri individuale în probele de distanţă scurtă şi traseu clasic şi unul la ştafetă, împreună cu Zsuzsa Fey şi Enikö Gall

Campioni naţionali - 1996, Seciu, Prahova, printre care se află: Fey Zsuzsa, Muţiu Ovidiu, Grecu Horaţiu,Fey Eniko, Stupu Anca

Minoiu Veronica, multiplă campioană naţională şi balcanică (1990-2010)

Lotul naţional de juniori, Campionatul European de Orientare în alergare, Serbia – 2009

Loturile naţionale de Orientare în alergare,Campionatele Balcanice, Bulgaria, 2-6.09.2010

Anghel Andra – vicecampioană europeană de juniori, Spania, 2010

Orientare-schi, Cupa Mondială, Miercurea-Ciuc, 2010

FIGURI REPREZENTATIVE

ALEXANDRESCU, CONSTANTIN (1950), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS, promoţia 1977. Cursuri postuniversitare: Academia de Poliţie „Alexandru Ion Cuza" specializarea Ştiinţe Poliţieneşti (1999); Facultatea militară de educaţie fizică, specializare în Managementul activităţilor de educaţie fizică şi sport (2001); Academia de Poliţie - Curs de iniţiere în informatică (2000). Are calificarea de antrenor la orientare (cat I), schi (cat a-III-a) şi judo (cat. a-III-a). Traseul sportiv îl începe în activitatea de orientare în anul 1961, iar în 1968, devine primul campion naţional individual la juniori şi apoi campion naţional universitar în 1976, proba de ştafetă. Participă la cursuri de perfecţionare ale antrenorilor, în calitate de cursant şi de lector, susţinând de asemenea prelegeri la Facultăţile de Educaţie Fizică ale Universităţilor Spiru Haret şi Ecologică. Asistent universitar la catedra de educaţie fizică şi sport a Institutului Politehnic Bucureşti (1992-1994), conferenţiar universitar, catedra de educaţie fizică a Academiei de Poliţie (1994-2005) din care, în anii 1997-1999, şeful catedrei. A contribuit la înfiinţarea unor secţii sau cluburi de orientare. Autor sau coautor la elaborarea sau actualizarea Statutului, Regulamentelor şi instrucţiunilor FRO. A contribuit la organizarea unor competiţii de nivel naţional şi internaţional. De asemenea, a elaborat şi a contribuit la întocmirea unui număr de peste 22 lucrări cu caracter ştiinţific, articole şi referate de specialitate publicate sau comunicate în sesiuni ştiinţifice. A fost implicat în activitatea metodică şi de conducere,astfel: responsabil comisia metodică şi de regulamente din cadrul Comisiei Centrale de Orientare (1987-1989); secretar Comisia Centrală de Orientare Sporivă (1989-1990); primul secretar general al FR Orientare (1990-1992); preşedinte al FRO (1992-1995 și 1996 – 2012). A iniţiat competiţia internaţională „Cupa Ţărilor Latine", prima ediţie în 1995, Buzău. Arbitru de categ. I, membru în Comitetul Executiv al COSR (2004-2008, 2008 - 2012). Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa I (2004).

CHIURLEA, PAULA – vezi FR Atletism

CSUCS, ANDRAS (1960), n. în Gheorghieni, jud Harghita, studii universitare, de profesie inginer. Multiplu campion naţional la orientare-schi, în anii: 1984, 1996, 1998, 2002. Este tatăl şi antrenorul sportivului Csucs Klaus, multiplu campion naţional de orientare-schi, cel mai bun sportiv de orientare-schi, din ultimii ani, pe care l-a îndrumat spre marea performanţă. A fost organizatorul principal al multor CN de orientare-schi şi al competiţiilor internaţionale oficiale, din anul 2010, de la Miercurea Ciuc. Decorat cu medalia „Meritul Sportiv" clasa a-III-a.

DAN, ALEXANDRU (1929), n. în Bucureşti, de profesie funcţionar, un veteran al orientării, cu o bogată experienţă acumulată în îndelungata activitate în calitate de sportiv, instructor, antrenor, arbitru republican, conducător de asociaţie şi club sportiv, organizator de competiţii, de cursuri pentru arbitri, lector la cursurile pentru formarea antrenorilor, organizator de expoziţii, promotor neobosit al popularizării acestui sport, cu precădere în rândul copiilor şi tinerilor. A întocmit numeroase materiale de popularizare şi iniţiere finalizate cu redactarea a 6 lucrări, sub genericul File de istorie din „Sportul pădurilor"- orientare în alergare.

DINU, GHEORGHE (1951), n. în Brăila, studii universitare, de profesie inginer.Ca instructor de orientare a pregătit sportivii de la CS *Voinţa* Braşov, antrenor de orientare la *CSU* Braşov din anul 1990. Vicepreşedinte al FRO din anul 2001. Colaborator al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din Universitatea Transilvania, Braşov. Multiplu campion naţional în perioada 1996-2004. A executat şi desenat hărţi pentru concursurile de orientare din Poiana Brasov, pasul Bratocea, orașul Victoria. Organizator de competiţii, inclusiv cu caracter internaţional. A iniţiat, pregătit și format sportivi de înaltă performanţă în orientare și atletism. Sportiv categ I, fost component al lotului naţional de seniori în perioada 1982 - 1986, clasat pe primele trei locuri la CN și concursuri internationale din Bulgaria, Cehia, Elveția, Franța, Italia, Moldova și Ungaria. Decorat cu medalia „Meritul Sportiv" clasa a-III-a (2004).

FEY, ENIKO (1977) n. în Cluj-Napoca, domiciliul actual în Elveţia. Absolventă de studii universitare. 30 de titluri de campioană naţională de juniori (11 la orientare-schi şi 19 la orientare în alergare), tineret, seniori (7 la orientare în alergare şi orientare-schi). Componentă a loturilor naţionale de juniori, tineret şi seniori, participantă la CM de tineret în perioada 1992-1997, triplă campioană mondială de tineret-Govora 1996 (2 titluri la probele de scurtă distanţă şi clasic şi unul la proba de ştafetă, împreună cu Eniko Gall şi Fey Zsuzsa). Participantă la CM de seniori 1997 Norvegia, cel mai bun rezultat locul XVII. Maestru al Sportului din anul 1996.

FEY, ZSUZSA(1976), n. la Cluj-Napoca, domiciliul actual în Norvegia. Absolventă de studii universitare. 27 de titluri de campioană naţională de junioare, tineret, seniori la orientare în alergare şi orientare-schi. Componentă a loturilor naţionale de juniori, tineret şi seniori, participantă la CM de tineret în perioada 1992-1996, campioană mondială de tineret, Govora 1996. Participantă la multiple ediţii ale CM de seniori (1995-2011), cel mai bun rezultat locul VIII la CM din Japonia 2005, campioană mondială de veterani orientare-schi, Norvegia 2011. Maestru al Sportului din anul 1996.

GHEUCĂ, ION (1949) n. în Comarnic, jud Prahova. Absolvent al IPGG Bucuresti, Facultatea de Geologie, de profesie geolog. Multiplu campion naţional de seniori în anii 1970, 1974, 1977. Arbitru şi organizator de competiţii interne şi internaţionale, realizator în calitate de arbitru cartator a numeroase hărţi de orientare folosite la importante competiţii din ţară şi străinătate. Maestru al Sportului din anul 1977. Decorat cu medalia „Meritul Sportiv" clasa a-III-a (2004).

HECICO, EMIL (1966), n. în Câmpina, jud Prahova. Absolvent de studii universitare, de profesie ofiţer MApN. Multiplu campion naţional în anii 1991, 1997, 2000, 2001, 2002, 2003. Component al delegaţiei militare române prezentă pentru prima dată la un CM Militar şi CM de orientare-schi. „Maestru al

Sportului" din anul 2002. Decorat cu „Semnul Onorific în serviciul armatei pentru ofiţeri" şi cu medalia „Meritul Sportiv"clasa a III-a (2004).

HEINTZ, DEZIDERIU (1926 - 2008) n. în Sibiu. Unul din cei mai buni specialişti în domeniul orientării, cu un vast bagaj de cunoştinţe, bun traducător, autor al principalelor cărţi de specialitate din domeniul orientării („Orientarea Sportul Pădurilor" şi „Orientarea – Trecut, prezent şi viitor", 22 de „Caiete" despre Orientare, articole în presa internă şi internaţională). Participant activ la mari confruntări şi dezbateri internaţionale, delegat pe lângă forurile internaţionale de specialitate. Fost sportiv de elită, arbitru de categorie superioară, antrenor al loturilor naţionale, metodolog al Comisiei Centrale Tehnice de Orientare. Organizator al unor importante competiţii de nivel naţional, cu precădere de popularizare, organizatorul celui mai mare concurs de orientare pe plan mondial („Chemarea toamnei"), cu un nou record mondial – 1980 (neoficial) de participanţi – 37.759, vechiul record era din 1979 – 19.320 participanţi, a fost iniţiatorul „Zilei Orientării". A fost distins în 1969 cu insigna „Merite în activitatea sportivă", în 1978 cu „Diploma de Merit", iar în 1981 cu Diploma şi Insigna „Merite deosebite în dezvoltarea activităţii sportive în România" , de către CNEFS.

IGNAT, NECULAI (1927), n. în comuna Zvoriştea, jud Suceava. Absolvent de studii superioare, economist. Arbitru republican, cu o bogată activitate în domeniul promovării acestei ramuri de sport, organizator de competiţii, susţinător al activităţii de orientare în rândul studenţilor, a „Cupei UASR" şi a Campionatului Republican Universitar de Orientare. A condus activitatea Comisiei Centrale de Orientare, din cadrul Federaţiei Române de Turism - Alpinism, în calitate de secretar, în perioada 1987-1989.

MAIORESCU, GABRIEL NICOLAE (1953), n. la Ploieşti, jud Prahova. Absolvent al Institutului Politehnic Bucuresti – Facultatea de Automatică, de profesie inginer calculatoare. Multiplu campion naţional în anii 1980, 1983. Antrenor, arbitru şi organizator de competiţii interne şi internaţionale. Maestru al Sportului (1991). Decorat cu medalia „Meritul Sportiv"clasa a-III-a (2004).

MAIORESCU, NICULINA (1955), n. în comuna Bucşani, jud Dâmboviţa. Absolventă a Facultăţii de geologie – geografie, de profesie analist programator geofizician. Campioană naţională în anii 1981, 1983 şi 1985, antrenor, arbitru şi organizator de competiţii interne şi internaţionale. „Maestru al Sportului"(1995). Decorat cu medalia „Meritul Sportiv"clasa a-III-a (2004).

MIHĂILESCU, MIRCEA DAN – vezi Turism

MINOIU, EMILIAN (1957), n. în comuna Zănoaga, jud Dolj. Absolvent al Facultăţii de Mecanică şi al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport (specializări: atletism, orientare, schi) din cadrul Universităţii din Craiova. Antrenor la CSU Craiova (din 1996), antrenor al loturilor naţionale de seniori şi senioare (1999-2001; 2007-2010). Membru al Consiliului Director şi preşedinte al Colegiului Antrenorilor. A selecţionat şi pregătit sportivi de valoare (Muţiu Ovidiu Mugurel, Minoiu Veronica, Zină Ionuţ, Brăbiescu Paul, Anghel Andra şi alţii), cu care a obţinut numeroase medalii la CN, CB şi CE (1 titlu de vicecampioană europeană de juniori, 170 titluri de campioni naţionali şi 19 Cupe ale României, 1990-2010). Decorat cu medalia „Meritul Sportiv" clasa a-II-a (2004).

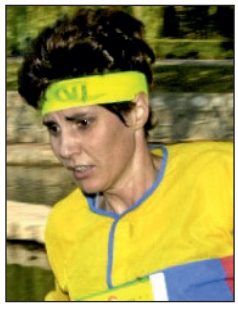

MINOIU, VERONICA (1972), n. în comuna Nicolae Titulescu, jud Olt. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolventă de studii universitare cu specializarea: atletism, orientare şi schi. Lector universitar dr. la Universitatea din Craiova.

Componentă a CS Universitatea Craiova, multiplă campioană naţională (49 titluri în perioada 1990-2010) şi balcanică (2007, 2008, 2009), câştigătoare de 9 ori a Cupei României, 158 medalii obţinute la competiţiile internaţionale. Cea mai bună sportivă a anului la Orientare – 2007, 2008, 2009, prezentă în finalele CM, CE,Cupei Mondiale, între anii 2000 – 2011 şi la Jocurile Mondiale (2005), „Maestru al Sportului"din 1997. Decorată cu medalia „Meritul Sportiv" clasa a-II-a (2004).

MUŢIU, OVIDIU MUGUREL (1970), n. în Baia Sprie, jud Maramureş. Absolvent de studii medii, de profesie militar. Component al CS Universitatea Craiova, multiplu campion naţional între anii 1996 - 2010 şi balcanic în anii 1998, 2003, 2008. Medaliat la competiţii internaţionale în perioada 1998 – 2010, prezent la prima ediţie a CM de tineret din 1990, „Maestru al Sportului"(1997). Decorat cu medalia „Meritul Sportiv"clasa a-II-a (2004).

PAVEL, GLIGOR-ALEXANDRU (1957), n. în Beliş, jud Cluj. Inginer electronist, absolvent al Institutul Politehnic Cluj, Facultatea de Electrotehnica. Multiplu campion naţional în perioada 1977 - 1985, campion balcanic în anii 1982, 1983 şi 1984. „Maestru al Sportului" la orientare, 1991. Antrenor, arbitru şi organizator de competiţii interne şi internaţionale. Decorat cu medalia „Meritul Sportiv" clasa a-II-a (2004).

ROŞCA DIONISIE (1964), n. în comuna Dobreţu, jud Olt. Absolvent de studii universitare, profesor de educaţie fizică. Multiplu campion naţional şi medaliat, în perioada 1985 – 2005, component al lotului naţional, care a reprezentat România pentru prima dată la un CM de orientare în alergare (1991). Arbitru, realizator de hărţi de orientare, organizator a numeroase competiţii interne şi internaţionale. „Maestru al Sportului"din anul 1997.

SIMIONESCU PAUL SIMICEL (1929 - 2006), n. în Silistra, Bulgaria. De profesie grafician. Activitate îndelungată în orientare, unul din principalii promotori ai orientării şi dezvoltării acesteia în cadrul Cooperaţiei meşteşugăreşti. A contribuit la înfiinţarea secţiilor de orientare în 81 de cluburi şi asociaţii sportive *Voinţa*, existente înainte de 1989. Artizanul organizării unor importante competiţii naţionale cum ar fi: Cupa României, a unor prime ediţii de campionate republicane, printre care: Campionatul Republican de orientare-schi 1979. A contribuit la înfiinţarea şi organizarea Balcaniadei, ediţia I-1971 (cartare şi trasare), la organizarea primului Campionat al Asociaţiilor Sportive Meşteşugăreşti „Voinţa" la orientare pe schiuri (1984 - cabana „Trei Brazi") şi a primelor competiţii internaţionale desfăşurate în ţara noastră, în perioada 1970 – 1987. Antrenor şi conducător al lotului UCECOM de orientare. Arbitru republican cu activitate îndelungată , organizator de cursuri naţionale pentru formarea arbitrilor şi antrenorilor, a susţinut şi contribuit la realizarea unui număr mare de hărţi de orientare, în zone şi localităţi noi. A avut un rol important în activitatea de conducere a acestei ramuri de sport, în perioda 1970 – 1987, îndeplinind şi funcţia de secretar al Comisiei Centrale Tehnice de Orientare.

STROESCU NICOLAE (1940), n. în Bucureşti. Absolvent de studii superioare, medic ortoped. A contribuit semnificativ la promovarea şi dezvoltarea orientării ca ramură de sport. Arbitru republican, arbitru trasator, realizator al majorităţii hărţilor de orientare din judeţul Prahova, organizator a numeroase competiţii la nivel local, judeţean şi naţional, organizator al concursului internaţional „Trofeul Valea Prahovei", ediţia I-1987, Buşteni. Preşedinte al Asociaţiei Club Sportiv de Orientare „Valea Prahovei" şi al Asociaţiei Judeţene de Orientare. Membru în Comitetul de iniţiativă pentru înfiinţarea Federaţiei Române de Orientare, primul preşedinte al acesteia (1990 – 1992) participant la congrese ale Federaţiei Internaţionale, recompensat cu „Diploma şi Insigna de Bronz" a IOF (1992).

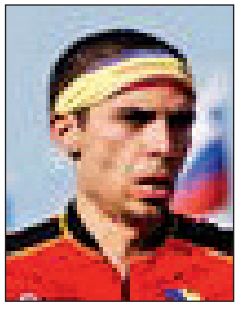

ZINCĂ IONUŢ (1983), n. în Ploieşti. A început să practice orientarea la vârsta de 11 ani la CS Metalul Plopeni. A fost legitimat la CS *Universitatea* Craiova, Club Orientacion Araba (Spania) şi la G.D. 4 Caminhos (Portugalia). Component al loturilor naţionale de juniori, tineret şi seniori, cu rezultatele: locul VI în proba de ștafetă la CM de tineret (2001, Ungaria), locul VIII în proba de medie distanţă, la CM de seniori (2009, Miskolc-Ungaria), locul XII în proba de lungă distanţă la CM (2007, Kiev-Ukraina), locul V în proba de medie distanţă în Cupa Mondială (2009, Ungaria), locul 28 în clasamentul general al Cupei Mondiale (2009), fiind cele mai bune rezultate obţinute de un sportiv, la masculin, la CM şi Cupă Mondială de Orientare în Alergare. Component al lotului naţional de atletism - alergare montană, participant la CM din 2009 (Italia) cu locul 32 la individual și locul 19 cu echipa, precum și la Balcaniada de Orientare din 2009, medalie de aur în proba de sprint și argint în proba de ștafetă.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE PATINAJ

Cele mai vechi dovezi despre primele încercări de deplasare pe apele îngheţate au fost descoperite în provincia olandeză Friesland şi aparţin epocii de piatră. În Franţa, ca şi în multe alte zone din ţările europene, au fost descoperite patine din os, datând de cca 20 000 de ani. La Muzeul Sportului din Cluj pot fi văzute două patine din oase de cal, descoperite cu prilejul unor săpături pentru amenajarea *Pieţei Păcii* de pe malul Someşului.Asemenea patine se află şi la Muzeul Sportului din Braşov, la sediul Asociaţiei sportive *Societatea de Patinaj* – Braşov, precum şi la Muzeul Sportului din Bucureşti.Se pare că, iniţial, a existat preocuparea oamenilor pentru a se deplasa mai repede pe timpul iernilor lungi. Mai târziu, descoperirile au dovedit încercările de perfecţionare a patinelor, de modificare a materialelor din care erau confecţionate, pentru a corespunde cerinţelor de viteză şi de uşurinţă în deplasare.

Ulterior patinele din os au fost înlocuite cu cele din lemn. La început patinele din lemn erau formate dintr-o talpă lată şi netedă, acestora li s-a adăugat o tijă metalică cu vârful curbat.Aşa a început perfecţionarea patinei, prin combinarea lemnului cu metalul.

În anul 1660, în Anglia au apărut primele patine cu lamă îngustă din metal.După anul 1880, patinatorii erau preocupaţi de cum să-şi ţină patina mai strânsă pe picior. Se obişnuia ca talpa patinei să fie prevăzută cu un cuiascuţit, ce se înfigea în gaura de pe talpa încălţămintei, împiedicând în felul acesta alunecarea patinei. Acest cui a fost înlocuit cu un şurub. Apoi, apare un procedeu denumit *patina englezească* (adică patina era în întregime din metal).După anul 1890, patinei din metal (se înşuruba pe toată talpa încălţămintei, inclusiv pe toc) i se fixează o piesă metalică în partea din faţă, chiar în vârful încălţămintei, denumită *dinte de fierăstrău*.

Până în zilele noastre, patina din metal a suferit mai multe perfecţionări. S-au realizat patinele din metal pentru patinajul artistic, ale căror lame erau diferite în funcţie de proba de patinaj (dans pe gheaţă, patinaj individual şi pe perechi, cu figuri libere sau figuri obligatorii). La patinajul viteză, lamele diferă în funcţie de probele de viteză, de fond şi de cele pe pista redusă (Short-Track).

De aici, până la începutul primelor *figuri* pe gheaţă a fost o altă perioadă de dezvoltare. A apărut deplasarea în*arcuri de cerc* desfăşurându-se concursuri în Olanda şi în Anglia. Numeroşi artişti au fost interesaţi de patinaj şi au creat lucrări literare, picturi sau sculpturi. S-au înfiinţat cluburi de patinaj. În 1772, Robert Jones a scris un *Tratat de patinaj*, care a fost reeditat în 1865. În acest tratat apar primele descrieri ale unor figuri de patinaj. La sfârşitul secolului al XVII-lea, organizatorii de spectacole au fost fascinaţi de patinajul artistic, de aceea s-a conturat şi dezvoltat mai bine această ramură a patinajului, chiar dacă existau preocupări pentru patinajul viteză sau pentru hocheiul pe gheaţă.

Pentru că era pasionat de *figurile de patinaj*, francezul Jean Garcin (lipsit de posibilitatea de a se antrena pe gheaţă) inventează în anul 1810 *rolele*, pe care le-a ataşat la o pereche de ghete (aşa au apărut patinele cu role, respectiv *patinajul pe role*).

Primul club de patinaj a fost atestat în 1742, în Edinburg (Scoţia). În 1830 ia fiinţă, la Londra, un club de patinaj, exponent al *stilului englezesc în patinajul artistic.* Există date care dovedesc dezvoltarea patinajului în diferite colţuri ale lumii: 1849 *Philadelphia Skating Club*; 1860 *New York Skating Club*; 1864 *Amsterdamsche IJclub*; 1864 *Kristiania Skøite-klub* (Oslo) şi *Skating Club* (Petersburg); 1865 *Cercle des patineurs* (Paris); 1867 *Eislauf-Verein* (Viena); 1868 *Ledni Klub* şi *Troppauer Eislaufe-rein* (Praga); 1869 *Korcsolyázó Egylet* (Budapesta) şi *København s Skjteløber Forening*; 1875 *Helsingfors Skridskoklubb*; 1883 *Eislauf-Verein* (München); 1884 *Almänna Skridskoklubb* (Stockholm); 1893 *Schlittschuh-Club* (Berlin); 1894 *Internationaler Schlittschuh* (Davos – Elveţia).

În 1868 numeroşi patinatori americani devin vedete europene în Finlanda, Austria (Viena), Germania (Berlin) şi Rusia (Petersburg). S-au amenajat locuri speciale care au permis organizarea unor demonstraţii pe patinoare.În anul 1876, la Londra s-a construit primul patinoar cu gheaţă artificială, apoi au apărut şi la Paris, Viena, Lyon, Berlin etc.

Perioada de dinainate de JO de la Chamonix (1924), până în anul 1930, a marcat începutul *erei patinoarelor artificiale*.După o statistică a Federaţiei de Patinaj din Franţa, în anul 1994 s-au înregistrat în întreaga lume 5 235 de patinoare artificiale: 3 500 în America, 1 200 în Europa, 20 în Asia, 500 în Oceania şi 15 în Africa. Pentru competiţiile europene, mondiale sau olimpice s-au folosit sălile multifuncţionale, prevăzute cu instalaţii pentru patinoare artificiale.

Prima mare competiţie de patinaj viteză poate fi considerată cea organizată la Hamburg (Germania) în 1885, pe o pistă de 3 800 m lungime, iar la patinaj artistic, cea organizată la St. Petersburg (Rusia), unde au participat şi concurenţi străini ca Louis Rubenstein din Canada.

În România (ca şi în celelalte ţări menţionate mai sus), patinajul era considerat o activitate recreativă, de călire şi de întărire a sănătăţii, care s-a dezvoltat treptat şi a ajuns să aibă caracterul unei „activităţi organizate”. S-au desfăşurat concursuri cu caracter demonstrativ, apoi de întrecere, pentru ca în deceniul al III-lea al secolului trecut să aibă loc primele CN. În 1849 se patina pe gheaţa de sub Tâmpa – Braşov. La Cluj, un larg cerc de adepţi ai *Asociaţiei plimbărilor* au amenajat, în anul 1866, într-un parc, un lac de dimensiuni reduse (care iarna se menţinea îngheţat timp de 40-50 de zile), alături de malurile îngheţate ale Someşului. În 1870 s-a făcut prima referire în presă la practicarea patinajului în capitală, deşi autorul W. Derblich preciza că în anii 1854-1856 „*...iarna, se adună tinerimea bucureşteană pe lac ca să înveţe arta nobilă a patinajului* (*Land und Leute der Moldau und Walachie* – Praga, 1859)”. Pe perioada iernii, în parcul Cişmigiu se practica patinajul. Ziarul *Informaţiunile bucureştene* menţiona în nr. 46 din 23/24 ianuarie 1870, că „*Cişmigiul e voios la orele de amiază cu numeroşii săi patinatori”*, iar în 29 ianuarie, al aceluiaşi an, anunţa: „*...aseară pentru prima oară s-a văzut în România o petrecere ca aceea de pe lacul Cişmigiu. O sumă de patinatori, doamne şi domni, pe la orele opt, armaţi cu lămpi, dădeau cu exerciţiile lor lacului Cişmigiu un aspect straniu, fantastic şi frumos”*. În 1879 s-a organizat o serbare populară, primii patinatori şi-au demonstrat măiestria. Un an mai târziu, spectacolul s-a repetat, presa anunţând „mari serbări de patinaj cu iluminare şi muzică”, joia şi duminica, iar în celelalte zile *patinaj liber*. Era considerat un act de îndrăzneală pentru cei care-l practicau, chiar de sfidare a bunei cuviinţe.

Patinajul s-a organizat la început în cadrul asociaţiilor sportive ale *Societăţilor de patinaj*. Astfel, prima societate de patinaj s-a constituit la 20 februarie 1872, la Cluj. Apoi, noi asociaţii de patinaj s-au înfiinţat sub aceeaşi denumire: 1873 – Arad; 1876 – Timişoara, şi Sibiu; 1878 Târgu Mureş;1879 – Turda; 1880 –Oradea; 1881 – Braşov, Aiud şi Odorheiul Secuiesc; 1882 – Miercurea-Ciuc şi Ditrău; 1884 – Zalău şi Secuieni; 1885 – Gheorgheni,

Dej, Deva, Haţeg, Sf. Gheorghe, Orăştie, Gherla şi Mediaş; 1886 – Baia Mare şi Alba Iulia; 1889 – Galaţi (Sursa -*O sută de ani de patinaj* – Gheorghe Ștefănescu, Dorin Șteflea).

Interesaţi de acest sport, membrii acestor societăţi de patinaj au construit patinoare şi sedii realizate din bugetul personal. Acestea se găsesc şi în zilele noastre, cele mai importante fiind la Cluj -Napoca (o impunătoare clădire şi lacul din faţa clădirii), la Braşov (o construcţie în stil austriac şi un teren de patinaj de peste 7 000 m^2), la Sibiu şi la Târgu Mureş – terenuri de patinaj etc.În 1894, Clujul avea 4 patinoare naturale (în parcul orășănesc, în gradina Bamfii, la Mânăștur; în incinta băilor Diana), iar în 1896 au mai fost date în folosință încă 2 patinoare naturale.

În statutul asociaţiei din Cluj stătea scris: *propagarea şi răspândirea sportului de patinaj*, ceea ce demonstra practicarea acestui sport. Patinajul, atât de fermecător şi de atractiv, începe să se extindă în ţara noastră din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Treptat, numărul celor ce aveau să practice acest sport pe gheaţa lacurilor din localităţile de baştină, dar mai puţin pe patinoare special amenajate, creştea vertiginos. De la divertisment, s-a trecut treptat la stabilirea şi respectarea unor reguli, ca în restul Europei. Un ziar clujean anunţa că „*s-a recrutat o mică societate pentru îndrăgirea patinajului”*. La 17 februarie 1874, membri*Asociaţiei de patinaj* din Cluj au participat la primul concurs public.

Europa, între timp, descoperise patinajul artistic. În anul 1892, asociaţia olandeză a invitat conducătorii cluburilor ţărilor interesate să participe la competiţii internaţionale şi la o întrunire organizată (luna iulie) la Scheveningen. Astfel, s-a desfăşurat primul Congres – prilej de înființare a Uniunii Internaţionale de Patinaj, adică *International Skating Union (ISU)*. Au participat conducători ai cluburilor din: *Nederlandsche Schaatsenrijders-Bond* (Olanda); *National Skating Association of Great Britain* (Anglia); *Deutscher und Österreichischer Eislauf-Verband* (Germania şi Austria); *Stockholms/ Göteborgs Skridskoklubb* (Suedia); *Budapesti Korcsolyázó Egylet* (Ungaria). Primul preşedinte ales al ISU a fost olandezul Willem J.H. Mulier (1892-1895). Creativi şi dornici de a se afirma, patinatorii au inventat *săriturile* (se desprindeau de pe gheaţă şi se întorceau în aer, apoi alunecau din nou pe patine).

Denumirea săriturilor a fost dată după numele celor care le-au executat pentru prima dată, istoria lor prezentându-se astfel:

• 1882 Axel (cu o rotaţie şi jumătate), norvegianul Axel Paulsen, la Viena;

• 1909 Salchow – suedezul Ulrich Salchow la Stockholm;

• 1910 Ritberger – germanul Werner Rittberger, la Berlin;

• 1913 Lutz – austriacul Alois Lutz, la Engelman;

• 1925 Dublu Rittberger – austriacul Karl Schäffer, la Engelman;

• 1928 Dublu Salchow – suedezul Gillis Grafström;

• 1944 Dublu Lutz – americanul Richard Button, în SUA;

• 1952 Triplu Rittberger – tot Richard Button;

• 1962 Triplu Lutz – americanul Donald Jackson, la Praga;

• 1978 Triplu Axel – canadianul Very Taylor, la CM de la Otawa;

• 1986 Quadruplu Toe Loop – cehul Josef Sabovcik, la CE de la Copenhaga; performanţa i-a fost contestată, săritura fiind considerată imperfect realizată (gheaţa atinsă cu piciorul liber, la aterizare);

• 1988 Quadruplu Toe Loop perfect – canadianul Kurt Browning, la CM de la Budapesta.

Tineretul din ţara noastră, îndeosebi cel care îşi făcea studiile în Occident, a încercat să organizeze şi să dezvolte acest sport. După 1910, în România, patinajul a atras tot mai mulţi adepţi ai *aventurii alunecării* şi a început să se dezvolte. Treptat, mai multe ştiri despre serbări pe gheaţă pot fi citite în ziarele vremii. Accesul la patinoare se făcea contra unui taxe. După 1910, deși nu au existat condiţii meteorologice prea bune, au fost reținute numele unor patinatori autohtoni.S-a remarcat Andrei Somodi (un bun cunoscător şi executant al

*sărituri*lor), care s-a antrenat şi la Berlin, alături de marii campioni, ca faimosul Rittberger. În *Gazeta Transilvania* (martie 1913), a apărut articolul *O patinatoare distinsă, română: „... Din Viena ni se scrie că la mitingul de patinaj, a obţinut primul premiu domnişoara Miţi de Lemeny din Braşov”*. Maria Pop a fost campioana României mulţi ani, iar locul ei a fost luat chiar de fiică - Romica Pop. La sfârşitul sec. al XIX-lea, începutul sec. XX, bucureştenii patinau pe gheaţa de pe lacul Cişmigiu, unde adesea erau prezenți Titu Maiorescu, Theodor Aman, Ionel Teodoreanu, aceştia introducând ideea de *concursuri de patinaj*. Treptat, numărul celor care practicau acest sport pe gheaţa diferitelor lacuri sau pe patinoarele special amenajate creştea. Acest fenomen va duce la apariţia primelor CN, la tipărirea primelor manuale de iniţiere în acest sport, la amenajarea magazinelor dotate cu materiale pentru patinaj, la constituirea organismelor care să se ocupe de organizarea şi participarea la competiţiile interne şi internaţionale. Acum îşi fac apariţia primele societăţi de patinaj – naţionale şi internaţionale. Odată cu înființarea FSSR, în 1912, începe și lunga istorie a forurilor de conducere ale patinajului din țara noastră, subiect care va fi prezentat în continuoarea istoricului.

În anii care au urmat (1921-1922), a existat o dispută între Comisia sporturilor de iarnă și unele societăți de patinaj, în mod deosebit cea din Cluj, în special în legătură cu organizarea campionatelor naționale de patinaj. Deși organizațiile care practicau patinajul din Transilvania, cea din Cluj aflându-se în fruntea acestora, aveau o anumită experiență în organizarea lor, o parte din Societățile sportive bucureștene și mai ales Cercul Atletic Bucureștean (CAB) înființat în 1922, organizează în Cișmigiu un apreciat concurs de patinaj, inițiativă repetată și în anul următor. Și Comisia sporturilor de iarnă, în frunte cu N. Carabatescu își intensifică activitatea în special în ceea ce privește organizarea patinajului și a activității competiționale. Activitatea depusă în acest sens avea să fie finalizată în zilele de 26-27.01.1924, când a fost organizat, în București, prima ediție a campionatului național. A continuat să se dezvolte patinajul și în alte zone ale țării, astfel în anul 1923, amploarea activităţii de patinaj este marcată de organizarea unui *bal mascat pe gheaţă*. Patinajul este practicat în localităţile Sibiu, Târgu Mureş, Cluj, Arad, Lupeni şi Petroşani. Patinajul în Transilvania şi Banat era coordonat de o Comisie de patinaj.

Astfel, în 1924 se organizează Campionate regionale, disputate în localităţile Bucureşti, Braşov şi Cluj, iar prima ediţiea CN din 1924, de la București, menționat mai sus a avut următorii câștigători: la individual, a existat doar un reprezentant – E. Hirsch, la perechi au câştigat *soţiiVincent* din Cluj, iar la proba de vals, un cuplu din Braşov – Leman şi Navrea. S-au organizat şi concursuri pentru viteză şi fond (500, 10000m, – Ludovic Marczinkiewitz, 1500m și 5000m – Zoltan Marczinkiewitz). În anul 1925, Clujul devine centrul de activitate al patinajului. Aici au fost organizate concursuri pentru patinaj artistic şi patinaj viteză pentru copii, apoi campionate regionale şi campionate naţionale, în timp ce activitatea din Bucureşti regresa. Ca o dovadă a potențialului organizatoric al Clujului în continuare CN se organizează astfel: -1926 – Cluj, 1926 – Cluj, 1927 – Cluj, 1928 – Cluj; 1930 – Cluj; 1931 – Brașov (un alt centru cu contributii însemnate în dezvoltarea patinajului, după înființarea Societății de Patinaj 1980); 1932 – Cluj; 1933 – București; 1934 – Cluj(pentru titlurile feminine și de perechi) și București pentru titlurile masculine.

În perioada 1935- 1972 campioni naționali la **patinaj artistic**, au fost următorii:**masculin** -Roman Turușanco (Brașov, București)- 9 titluri (1940, 1946, 1949, 1953, 1954, 1955, 1956, 1958 și 1959); Bela Horosz (Cluj) -5 titluri (1930, 1931, 1933, 1934, 1935); Maxim Bindea (Cluj) – 4 titluri (1937, 1938, 1952, 1957); György Fazekas (București) – 4 1969, 1970, 1971, 1972); Marcel Comănici (București) -3 (1965, 1966, 1968); Elemer Hirsch (Cluj) -3 (1924, 1925, 1927); Ludovic Beke (Cluj) – 1932); Victor Linul (Cluj – 1928); Mihai Stoenescu (București -1967); **feminin**–Elena Moiș (București)-7(1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1971); Maria Pop (Brașov) – 5 (1925, 1927, 1928, 1930, 1931); Marieta Paltan (Cluj -5 (1955, 1956, 1957, 1958,

1959); Ecaterina Pusztai (Cluj) – 4 (1949, 1952, 1953, 1954); Clara Csorba (Cluj) – 3 (1932, 1933, 1934); Cristina Patraulea (București) – 3 (1960, 1961, 1962); Beatrice Huștiu (București) – 2 (1969, 1970); Romica Pop (Brașov) – 1938, 1940); Trude Gruber (Brașov -1937); Borbala Kovacs (Cluj 1946); Irina Leman (București – 1924); Doina Mitricică (București – 1972-1976); Gerda Papp (Cluj – 1935); **la perechi** –Ana Manouschek Ludovic Beke - 7 titluri (1925, 1927, 1928, 1930, 1931, 1932, 1934); Trude Konnerth – Barbu Herescu -6 titluri (1938, 1940, 1949, 1952, 1953, 1957); Irca (Timcik) Minculescu –Alfred (Eisenbeisser) Fieraru – 6 titluri (1933, 1935, 1937, 1954, 1955, 1957); Cristina Patraulea – Radu Ionian (București) – 5 (1960, 1961, 1962, 1963, 1964); Ecaterina Pusztai - Ștefan Balasz (Cluj) -2(1958, 1959); L.Păcuraru – R. Ionian -2 (1965, 1966); L.Păcuraru-Dan Săveanu -4 (1969, 1970, 1971, 1972); Daniela Popescu –Marian Chiosea (1968);Ana Radeș - Bela Horosz (Cluj -1946); soții Vincent (1924).

La **patinaj viteză**între 1952 - 1972:**feminin**– campioane absolute:1952 – Ghizi Kahane (Miercurea Ciuc); 1953 – Vera Iakabfy (Cluj); 1954(M.Ciuc), 1955 (Cluj) – Magda Fazekas; 1956 (M.Ciuc); 1957 (Lacul Roșu) – Eva Farkas; 1959 (M.Ciuc) – Magda Udrea; 1960, 1961, 1962, 1963 (Tușnad), 1964, 1965, 1967 (Miercura Ciuc) – Eva Farkas; 1967 (M.Ciuc), 1968, 1969(Tușnad) – Maria Tașnadi.

La masculin– campioni absoluți(1924 - 1972): Vladimir Bulat (M.Ciuc, Cluj) -5 titluri (1952-1956); Emilian Papuc (Tușnad și M. Ciuc) – 5 (1961-1964 și 1966); Adalbert Pop (Cluj) – 4 (1933 -1935 și 1937); Paul Gardos (Cluj, Brașov) – 3 (1926, 1927 și 1931); Andrei Okos (M.Ciuc, Tușnad) – 1967, 1970, 1971); Carol Gall (Cluj) -1938, 1940); Gheorghe Katona (M.Ciuc 1959, 1960); Zoltan Marczinkiewitz (București- 1924, 1925); Ladislau Kormos (Cluj-1928); Dan Lăzărescu (Tușnad – 1968); Francisc Nagy (1946); Ladislau Papp (Cluj -1930); Sorin Pascu (Lacul Roșu -1957); Victor Sotirescu (Tușnad -1972);Gheorghe Wartenberg (Cluj -1932) (sursa *O sută de ani pe patine*, Gheorghe Ștefănescu, Dorin Șteflea)

În același interval de timp **pe plan internațional** au avut loc următoarele evenimente principale: în 1936, la prima participare la JO (Garmisch-Partenkirchen), cuplul Tymcik – Eisenbeisser a ocupat locul XIII din 20 de perechi înscrise în concurs, iar Roman Turuşanco locul XIX la individuale din 25 de concurenţi, în 1937 la CE de la Praga, perechea Tymcik – Eisenbeisser s-a clasat pe locul VII, din 13 perechi; în 1937 la Cluj s-a desfăşurat a treia ediţie a unui concurs de viteză, între patinatorii din Cehia şi România;în 1939 s-a participat la CE (Zakopane) de patinaj artistic, unde perechile Gruber – Heuchert şi Moldovan – Fieraru au ocupat locurile VIII şi respectiv IX, iar la CE (Budapesta), pentru probe individuale, M. Bindea a ocupat locul X. În 1951, la Poiana Braşov au fost organizate JMU de Iarnă, prilej cu care au fost admiraţi marii patinatori ai timpului, unde patinatorii români au participat la probele individuale cu următoarele rezultate: locul VIII – Ecaterina Pusztai, locul IX – Marieta Weinrich, iar la băieţi loc IV – Mircea Sadoveanu, loc VI – Teodor Cristiani şi locul VII Ştefan Balasz (ultimii clasaţi). La patinaj viteză Ghizi Kahane s-a clasat pe locul IX, iar la masculin: Vladimir Bulat (XIV), Vasile Boldiş (XV) şi Sandor Palfi (XVIII).

Încă din 1956, au fost selecţionaţi mai mulţi patinatori care s-au pregătit în cele 4 centre de copii (subvenţionate de sindicate) conduse de: Roman Turuşanco, la Braşov, Bela Horosz, la Miercurea-Ciuc, Ludovik Beke, la Cluj şi Mauriciu Kahane, la Bucureşti. Aceştia au contribuit la formarea unor noi patinatori români: Seiwarth Imola, Cristina Patraulea, Marcel Comanici, Roxana Găbunea, Carol Hertl ş.a.

În 1959, patinatorii noștride viteză au beneficiat de o pregătirea la Alma Ata care s-a concretizat cu rezultate superioare pe plan intern și internațional.

În anul 1968, Beatrice Huştiu (11 ani şi 5 luni) participă la JO de la Grenoble şi se clasează la proba de *figuri libere* pe locul XX, din 31 de participante. Elena Moiş evoluează la CE de la Vesteras (Suedia) ocupând locul XXI, din 25 de participante. Pe bază de reciprocitate se realizează stagii de pregătire, între acestea aflându-se și cel din perioada 1966-

1970 în Cehoslovacia, ocazie cu care antrenorii lotului Bella Horosz, Radu Ionian, Nicolae Gliga, aurealizat utile schimburi de experiență**.** Au intrat în funcțiune noi patinoare artificialeprintre care:patinoarul Floreasca din București (1965); patinoarul din Galați (1970), patinoarul din Mirecurea Ciuc (1971) care au contribuit la o mai bună pregătire și afirmarea patinatorilor. În aceași perioadă a început amenajarea pistei naturalepentru patinajul viteză în Miercurea Ciuc.

Patinajul artistic participă la mai multe competiţii internaţionale. Juniorii de la probele de viteză încep să-i depăşească pe seniori, dintre ei detaşându-se: Zoltan Sandor, Ion Opincariu, Carmen Dragoman, apoi Sanda Frum, Roxana Salade, Ladislau Foct, Anca Vârbănescu. Se participă la *Cupa Prietenia*. La JO de la Sapporo (Japonia) din 1972, GyorgyFazekaş s-a clasat pe locul XVII la patinaj artistic.

Pentru a-i atrage pe copii să practice patinajul, federaţia împreună cu unele cluburi sportiveau inițiat mai multe acțiuni de popularizare și valorificare a unor spectacole în care au evoluat ansambluri de patinaj artistic: *Parisul pe gheaţă*, *Stelele polare*, au editat reviste de patinaj pe gheaţă; au avut locspectacole şi demonstraţii internaţionale, pe patinoarele artificiale din Bucureşti şi Miercurea-Ciuc, la care au participat campionii europeni, mondiali şi olimpici.S-au realizat schimburi de cunoştinţe între antrenorii şi arbitrii români şi specialiştii din ţările cu tradiţie în patinajul artistic şi de viteză.S-au organizat concursuri internaţionale în România, prilej cu care s-au făcut importante schimburi de experienţă. O însemnată contribuţie la dezvoltarea patinajului artistic pe plan internaţional a constituit-o organizarea celor 11 ediţii ale *Campionatelor internaţionale ale copiilor până la 12 ani*, la care au participat patinatori din aproape toate federaţiile de patinaj din Europa. FR Patinaj a contribuit la perfecţionarea regulamentelor internaţionale de patinaj viteză şi artistic, prin propunerile prezentate la diferitele Congrese ale ISU. Una din cele mai apreciate propuneri a fost introducerea probei de dans pe gheaţă în programul olimpic.

În toamna anului 1972 a avut loc o frumoasă sărbătoare a patinajului românesc, prilejuită de aniversarea a *100 de ani de patinaj în România* şi *50 de ani de la înfiinţarea Federaţiei Române de Patinaj*. Istoria îndelungată a patinajului românesc consemnează în paginile sale, la loc de frunte, anul 1972 ca dată memorabilă. Acest eveniment, ce marchează 100 de ani de practicare a patinajului, este legat de înfiinţarea la Cluj a primei *Societăţi de Patinaj* şi a primei şcoli de patinaj din ţara noastră. *100 de ani de patinaj românesc* şi *50 de ani de la înfiinţarea Federaţiei de specialitate* au fost aniversări importante în viaţa sportivă românească, dar şi un moment de bilanţ al realizărilor. Toate acestea nu ar fi fost posibile fără munca susținută a tuturor specialiștilor, conducătorilor, sectretarilor federali, membrilor birourilor federale, profesorilor –antrenorilor, , coregrafilor și a altor iubitori și sprijinitori ai acestui sport.

După 1972 o altă promoție de patinatori artistici, au reprezentat această ramură de sport pe plan intern și internațional. **La CN de patinaj artistic feminin**: Doina Mitricică (ASCPMB, IEFS București-5 titluri , 1972-1976); Gabriela Voica (IEFS București (1977, 1980); Cornelia Picu (IEFS, 1978); Irina Nichiforov (IEFS, 1979); Mariana Chițu (1981CSTractorul Brașov, 1982, 1984- IEFS); Viorica Nicu (IEFS, 1983); Kinga Sallasy Naghy (Cluj, 1985); Gretti Marton (Cluj, 1986, 1988); Anca Cristescu (ASICEMENERG, 1987); Codruța Moiseanu (CS Triumf București, 1989; 1990-1992); Beatrice Kurceakovszky (CSȘ nr.1Timișoara, 1993);Danciu Oana (CSȘ Miercurea Ciuc, 1995); Luca Roxana (AS Unirea Tricolor – Obor București, 1996 – 1997); Bedo Noemi (CSȘ Miercurea Ciuc, 1998); Luca Roxana (ASELAN București, CS Triumf București, CS Tractorul Brașov, 1999-2002 CSȘ Trimf Buc + CS FOREX Bv, CS FOREX Brașov 2006 -2008); Boamfă Roxana (LPS Brașov, 2003); Luca Roxana (CSȘ Trimf București, 2004); Paquier Sabina (ACS Dream Skate București, 2009), Sabina Măriuța (CSS Miercurea Ciuc, 2010).**La masculin**, : Fazekas Gyorgy (CS Dinamo București1973); Mircea Ion (CSȘ Nr.2 București 1974 - 1975); Leonard Azzola (Cluj, 1977, 1978);

Bogdan Kruti (CS Tractorul, 1979, 1981); Adrian Vasile (IEFS, 1980, 1982, 1983, AS ICEMENERG, 1984-1986). Cornel Gheorgehe (AS Unirea Tricolor – Obor Buc, 1987-1991 și 1993-1995); Marius Negrea (CS Tractorul Brașov, 1992); Chiper Gheorghe (CS Tractorul Brașov și CS FOREX Brașov, 1999 - 2004), Chiper Gheorghe (SC Miercurea Ciuc, 2006); Zsolt Kelemen (CS și SC Miercurea Ciuc, 2007-2008, 2010); Ionescu Vlad (LPS Constanța, 2009).**La perechi** eforturile de a menține și această probă în concurs s-au materializat doar în câțiva ani: Moiseanu Codruța-Lang Ștefan (CSTriumf Buc – Viitorul Cluj, 1985); Corina Vaștag – Felix Sinitean (CSȘ Nr.1 Timișoara1991); Cosmina Ciuhandu – Cătălin Frățilă (CSȘ Nr.1 Timișoara1992)**;** Cosmina Ciuhandu – Cătălin Frățilă (CSȘ Nr.1 Timișoara1993).

La CN de viteza feminin: - în intervalul 1970-1989, la CN de poliatlon s-au clasat pe primul loc: 1970-1972 Crista Tracer Dinamo-Brașov; 1973 Maria Tașnadi SC Miercurea-Ciuc; 1974 Sanda Frum SSP Sibiu; 1975 Eva Szegeti SSP Miercurea Ciuc; 1976 Liana Cardaș SC Tg. Mureș; 1977 Eva Molnar SC Miercurea Ciuc; 1978-1981 Agnes Rusz IEFS București;1982 Simona Todorut CSS V. Cluj-Napoca; 1984 Gabriela Voina CS Tractorul Brașov; 1985-1986 Simona Cerasela Hordobețiu AS Voința Sibiu; 1987 Mihaela Dascălu CS Tractorul Brașov; 1989 Emese Antal CS Mureș Tg. Mureș; după 1990 s-au înregistrat următoarele rezultate la CN: 1991 Vagasi Gabriela/CS Tractorul Brașov (500m, general), Maria Blanka Balasz/SC Miercurea Ciuc (1500m);1993 Maria Blanka Balasz/SC Miercurea Ciuc (500, 3000, 5000m , poliatlon), Camelia Nicolae/CS Petrolul Ploiești (1000m), Dana Ionescu/ CS Petrolul Ploiești (1500m); Maria Blanka Balasz/ SC Miercurea Ciuc (Sprint general);1994 -Maria Blanka Balasz/SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 3000m și general); 1995 Erika Koos/ CS Tractorul Brașov (500m, 3000, 5000m, poliatlon), Daniela Oltean/CSȘ Viitorul Cluj (1000m), Andreea Jakab/ CS Mureș TgMureș (1500m);1996 Gina Dima/ ASSoimii COMPA Sibiu (500m, general), Cerasela Hordobețiu/ ASŞoimii COMPA Sibiu (1000m);1997 Dana Stroescu/ CS petrolul Ploiești (500m), Andreea Jakab /CS Mureș Tg.Mureș (1000m), Daniela Oltean/CSȘ Viitorul Cluj (1500, 3000m, general poliatlon), Simona Rauca/ SC Miercurea Ciuc (500, 1000m, sprint general)**;**1998 Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti (500m), Kinga Covacs/ SCMiercurea Ciuc (1000m), Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti(3000, 5000m și general); 1999 Oltean Daniela/CSȘ Viitorul Cluj //proba a II-a Oltean Daniela/CSȘ Viitorul Cluj (500, 1000, 3000m și general), Jakab Andrea/CS Mureșul Tg Mureș (1500m); 2000 Oltean Daniela/CSȘ Viitorul Cluj (500, 1000m), Jakab Andrea/CS Mureșul Tg Mureș (1500, 3000m , general)2001 Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti (1000, 1500m, 2x500m); 2002 Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti (500, 1000m), Oltean Daniela/CSȘ Viitorul Cluj (1500, 3000m, general); 2003 Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti (500, 1000, 1500, 3000m, general); 2004 Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti (500, 1000m, 2x500m), Oltean Daniela/CS Mures Tg Mureș (1500, 3000m, general; 2005 Anghel Bianca Elena/ CSPetrolul Ploiesti (500, 1000, 1500, 3000m, 2x500m, general);2006 Oltean Daniela/CS Mures Tg M (500, 1500, 3000m, Poliatlon);2007 Anghel Bianca Elena/ CSM Brașov (500, 1500m, general); Oltean Daniela/ SC Miercurea Ciuc (3000m) 2008 Anghel Bianca Elena/ CSM Brașov (500, 1500m, Open) Oltean Daniela/ SC Miercurea Ciuc (3000m) 2009 Dumitru Daniela/ CSM Brașov (500, 1000, 1500, 3000m, general). **La masculin:** în intervalul 1973-1989, la CN de poliatlon s-au clasat pe primul loc 1973-1974 Coroș Vasile Dinamo București; 1975-1976 Sotirescu Victor Dinamo București; 1977-1978 Erdelyi Andrei CSTR Brașov; 1979 Munteanu Cornel IEFS București; 1980 Opincariu Ion CSTR Brașov; 1981 Jenei Dezideriu IEFS București; 1982 Kopcz Tibor SC Miercurea Ciuc; 1984 Jenei Dezideriu IMASA SFG; 1985 Miclos Emeric SC Miercurea Ciuc; 1986 Opincariu Ion CSP Petrolul Poloiești; 1987 Kopcz Tibor SC Miercurea Ciuc; 1989 Sandu Nicolae CS Tractorul Brașov; după 1990 s-au înregistrat următoarele rezultate la CN: 1991 Tiberiu Mate /CS Mureș Tg Mureș (500m), Nicolae Sandu/ CS Tractorul Brașov (1000m, general);1993 Zsolt Balo/

CSTractorul Brașov (500m, 1000m, poliatlon general), Dezideriu Horvath/SC Miercurea Ciuc (1500, 5000, 10000m); 1994 Antal Laszlo/SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500m, 3000m general), Antal Laszlo/SC Miercurea Ciuc (1500, 3000m), Zsolt Balo /CS Tractorul Brașov (500, 1000m, ziua a II-a);1995 Tibor Mate /CS Mureșul Tg Mureș (500m), Laszlo Antal/ SC Miercurea Ciuc (1000, 1500, 5000, 10000m, poliatlon);1996 Tibor Mate / CS Mureșul Tg Mureș (500m, prima si aIIa zi, general), Adrian Stroescu/ CS petrolul Ploiești (1000m prima si aII-a zi); 1997 Dezideriu Horvath/ SC Miercurea Ciuc (poliatlon), Adrian Stroescu/ CS Tractorul Brașov (sprint);1998 Zsolt Czimbalmos / SC Miercurea Ciuc(500, 1000m), Claudiu Grozea/ CSPetrolul Ploiești (1500, 3000, 5000m, general);1999 Woicik Filip-Mhail/CSM Dunărea Galați// Proba a II-a-Chiujdea Ioan/CSTractorul Brașov (500m), Woicik Filip-Mhail/CSM Dunărea Galați/ (1000m), Chiujdea Ioan/CSTractorul Brașov (1500, 3000, 5000m, general); 2000 Chiujdea Ioan/ CS Tractorul Brașov (500, 1500m), Băcilă Marius/ CSȘ Sibiu general), Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti (3000, 5000m);2003 Băcilă Marius/CSȘ Sibiu (500m), Ionescu Radu/ CS Petrolul Ploiesti (1500m), Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti (3000, 5000m, general);2004 Kristo Zoltan/SC Mierc Ciuc (500, 2x500m), Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti (1000, 1500, 5000m, general);2005 Băcilă Marius/CSM Brașov (500, 2x500m), Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti (1500, 3000, 10000m, general);2006 Băcilă Marius/CSM Brașov (500, 5000, 10000m, 2x500m), Ionescu Bogdan Gb/ACS UZTEL Ploiești (1500m, Poliatlon);2007 Băcilă Marius/CSM Brașov (500m), Ioan Marian Cristian CS Petrolul Ploiești (1000m, 5000m, 10000m, individual); 2008 Mustățea Cristian/CS Petrolul Ploiești (500m, 2x500m), Ioan Marian Cristian CS Petrolul Ploiești (1000, 1500m, 5000, 10000m, Open) 2009 Ion Marian Cristian/CS Petrolul Ploiești (500, 5000m, general), Grozea Claudiu/CS Universitatea Brașov (1500, 3000m).

La CN rolefeminin:1998 – 400m , 800, 1200, 2000m general - Simona Raluca/CSȘ Viitorul Cluj; 2000 la 400m , 1000m , 1600m, general- Oltean Daniela/CSȘViitorul Cluj; 2001 la 500m, 1000m, 1500m, 3000m general Oltean Daniela/CSȘViitorul Cluj; 2002 la 500, 1000, 1500m și general Oltean Daniela/CSȘViitorul Cluj; 2003 la 500, 1000, 1500m , 3000mși general Anghel Bianca Elena/CS Petrolul Ploiești; 2004 la 500m Oltean Daniela/CSMureșul Tg Mureș, 1000m, 1500m, 3000mși general Anghel Bianca Elena/CS Petrolul Ploiești; 2005 la 500, 1000m, 1500m și general Oltean Daniela/CSMureșulTg Mureș; 2006 la individual Oltean Daniela / CS Mureșul Tg Mureș; 2007 nu s-a desfășurat; 2008 la 500m, 1500m, 3000m, 5000m și general Dumitru Daniela Georgiana/Universitatea Brașov; 2009 la individual Oltean Daniela / CS Mureș Tg Mureș.**Masculin:**1998 – 400m , 1200, 3000, 3200m-Adrian Stroescu/CS Tractorul Brașov, David Peter/CSȘ Miercurea Ciuc 1000m ; 2000 la 400m , 1200m , 2000m, 3200m, 1200m- Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti și la 1000m David Peter/CSȘ Miercurea Ciuc; 2001 la 400m, 1000m, 1600m, general Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti; 2002 la 500, 1000, 15000m și general Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti; 2004 la 500m Moldovan Radu/CSȘ Viitorul Cluj-Napoca, 1000m, 1500m și general Băcilă Marius/CSM Brașov, 3000m Grozea Claudiu/CS Petrolul Ploiesti; 2005 la 500, 1000m, 1500m și general Duka Szilard/Cs MureșTg. Mureș; 2006 la individual Duka Szilard/Cs Mureșul Tg. Mureș; 2007 nu s-a desfășurat; 2008 la 500m, 1500m, Duka Szilard/CS Muresul.Tg Mureș, 300m, 5000m și general Grozea Claudiu/Universitatea Brașov; 2009 la individual Grozea Claudiu/Univ. Brașov.

La CN de Short Track feminin:1998 - Kristo Katalin/ SCMiercurea Ciuc (500, 1500, 3000m , general); 1999 - Nu s-a desfășurat; 2000 - Kristo Katalin/ SCMiercurea Ciuc (500, 1000, 1500, 3000m, general); 2001 - Kristo Katalin/ SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500, 3000m, 3x200m);2002 –juniori; 2003 - Kristo Katalin/ SCMiercurea Ciuc (Open); 2004 -Szekely Ildiko/ SCMiercurea (500m), Kristo Katalin/ SCMiercurea Ciuc (1000, 1500m, superfinala și open); 2005 -

Kristo Katalin/ SCMiercurea Ciuc (500, 1000, 1500, 3000m şi general); 2006 - Kristo Katalin/ SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500, 3000m şi general); 2007 – NU; 2008 Kristo Katalin/SC Miercurea Ciuc (500, 1000m general), Covaci Kinga/CSHC FELCICK M.Ciuc (1500m). **Masculin**:1998- Attila Csiszer/CSŞ Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500m, general); 2000 -Peter David/SC Miercurea Ciuc(500m), Szabo Laszlo/SC Miercurea Ciuc (3000m), Patki Zsolt/CSŞ M.Ciuc (1000, 1500m, general); 2001- Peter David/SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500, 3000m şi 3x200m; 2002 nu s-a desfăşurat;2003 – Patki Zsolt/SC M.Ciuc(Open); 2004 - Vrencean Laszlo/SC Mierc Ciuc (500, 1000, 1500m şi general, Kalamar-Kertesz Zsolt/CSS Miercurea Ciuc (3000m); 2005 - Vrencean Laszlo/ SC Mierc Ciuc (500, 1500, 3000m şi general), Patki Zsolt/SC Miercurea Ciuc (1000m); 2006 - Vrencean Laszlo/SC Mierc Ciuc (500, 1000, 1500m şi general), Krito Zoltan/SC Miercurea Ciuc (3000m); 2008 - Patki Zsolt/SC Miercurea Ciuc (500, 1000, 1500m şi general).

În 1984 s-a inaugurat ***Centrul olimpic pentru juniori***, unde s-au antrenat patinatorii, selecţionaţi din ambele ramuri, cu cei mai buni antrenori ai ţării. La proba artistică, coordonatorii au fost Cornel Munteanu şi Gabriela Voica-Munteanu, iar la viteză Adrian Ciobanu, urmat de Horia Timiş.

Rezultate obţinute pe plan internaţional:

La patinaj artistic: Cornel Gheorghe s-a pregătit în verile anilor 1991 şi 1992 la Centrul de la Ice Castell din California (SUA) şi din Mexic. S-a clasat pe locul III la *Concursul Prietenia* de la Phenian din Coreea (1986), a participat la câteva ediţii ale CM juniori şi la 9 ediţii ale CE de seniori: a ocupat locul XI la CE de la Leningrad (1990), locul XIV la CE – Sofia (1991); locul XI 1994 (Copenhaga); locul X 1995(Dortmund); 1996 (Sofia) locul IX. A participat la 10 ediţii CM de seniori, cele mai bune rezultate: 1992 (San Francisco) locul XI; 1993 (Praga) – IX; 1995 (Birmingham –GBR, loc IX), 1996 (Edmonton – CAN, loc IX), 1997(Lausanne -SUI) – XIV şi la doua ediţii ale JO 1994 (Lillehammer) locul XIV şi în 1998 (Nagano) s-a clasat pe locul XXI. Marius Negrea, după anul 1990 a beneficiat de o pregătire mai îndelungată în Germania şi Elveţia, devenind în 1992 campion naţional. A participat la CE de la Lausanne (1992), la JO de la Albertville (Franţa – 1992, XXVI), JO din Norvegia (locul XIX) şi la alte concursuri internaţionale. Luiz Mariano Taifas – la CM de juniori 1991 (Hull – Quebec -CAN) locul V la programul scurt şi XI în clasamentul final. Gheorghe Chiper: locul XV la CM de juniori Seul din 1997; la CE de seniori locul IX la ediţiile 2003 (Malmö - SWE), 2004 (Budapesta)şi 2006 (Lyon) şi locul VIII în 2005 (Torino).La CM, cele mai bune rezultate: locul 18 în 2003 (Washington) şi 2005 (Moscova -RUS), locul 17 în 2004 (Dotmund)şi XIV în 2006 (Calgary). A participat la doua ediţii ale JO 2002 (Salt Lake City) locul XXIII şi în 2006 (Torino) - locul XIV.

La patinaj viteză este de menţionat performanţa lui Tibor Kopacz care după ce în 1983s-a situat pe locul V la CE de la Haga, în 1984, a obţinut prima medalie la CE- bronz de la Larvic (Norvegia), la 5000 m.

La patinaj viteză fete s-a remarcat Mihaela Dascălu la toate starturile de Cupă Mondială, JO 1992 (Albertville) locul VI (1000m); CM 1991 (Heerenveen) loc VI (500m); JMU 1991 (Sapporo) loc II (3000m); CM 1993 (Berlin) loc V (500m); CM 1992 (Japonia) VI(1000m); CE 1992 (Heerenveen) loc IV (500m); CE 1994 (Hamar) loc VII în clasamentul general; loc II (500m);CM 1994 (Butte) – locul II (1500m), locurile III (3000m si poliatlon);JO 1994 (Lillehammer) locul VIII (1500 şi 3000m);la CE 1996 si 1997locurile III (500m);JO 1998 (Nagano, locul XXIV - 3000m).Cerasela Hordobeţiu: CE 1993 (Heerenveen) bronz (500m); locul VIII pentatlon; JMU 1991(Sapporo) loc VII (500m). La băieţi, mai sunt de menţionat realizările lui: Dezideriu Horvathcare a reuşit un loc VII la CE de la Heerenveen (1992) şi un loc IX la CM de la Hamar (1994, IX în clasamentul general). Alături de el au mai obţinut rezultate bune: Zsolt Balo (Braşov), Laszlo Antal (Miercurea-Ciuc), Tibor Mate (Târgu Mureş), deţinătorul locului III la *Concursul Prietenia* de la Ulan Bator (1988), la 500 m.

FORURI DE CONDUCERE

Primul semnal al organizării activității în sporturile de iarnă a fost dat de Federațiunea Societăților Sporturilor de Iarnă (FSSI), înființată în dec.1911 care chiar dacă nu a avut preocupări directe în domeniul patinajului, a creat premise pentru viitoarea organizare a acestei ramuri de sport. La 1 dec.1912, anul înființării Federației Societăților Sportive din România (FSSR) a fost creată și o Comisiune a sporturilor de iarnă având ca președinte pe H.O Schalwe. Dar această comisie s-a preocupat prea putin de dezvoltarea patinajului, în atenția sa fiind într-o măsură mai mare sau mai mică schiul, bobul și sania. Abia în 1915 această comisie reorganizată elaborează și unele reglementări legate în special de desfășurarea concursurilor de patinaj. Concursurile de patinaj, conform reglementărilor de atunci erau împărțite în 3 categorii: a) concursul de iuțeală; b) concursul de fond; c) concursul de figuri. Tot de atunci există primele informații despre cum erau organizate competițiile de figuri pentru femei și separat pentru bărbați, dar și referiri la întrecerile de viteză.

În 1920 președinte Comisiei Sporturilor de Iarnă era ing. George Pascu. În 1921, FSSR oficializează patinajul în cadrul Comisiei Sporturilor de Iarnă, dar fără rezultate deosebite. În mod similar și în anul 1922 este menționată existența unei subcomisii pentru patinaj delegat fiind Alexandru Voiutschi.

Adunarea generală a FSSR din 8.07.1923 a confirmat Comisia Centrală de Patinaj, condusă de Nicolae Carabatescu, membri – col. Ciolac, cpt. Săvulescu, col. Lupaşcu, Barbu Matak (sursa: Ecoul sportiv 14.07.1923). În continuare, patinajul este inclus împreună cu hocheiul în Comisia Centrală a Sporturilor de Iarnă a FSSR. 1924: preşedinte –N. Carabatescu (Ecoul sportiv, 19.04.1924); 1925: preşedinte – prof. DragoşNavrea (Gazeta sporturilor, 7.04.1925); în noiembrie 1925, conducerea Comisiei este încredinţată lui Iorgu Arsenie; 1927: preşedinte – Neagu Boerescu – în cadrul comisiei funcționa și o structură organizatorică pentru sporturile pe gheață (Gazeta sporturilor, 28.03.1927); 1928: Comisia Centrală a Sporturilor pe Gheaţă, preşedinte – cpt. Giurgiuţ (Gazeta sporturilor, 10.04.1928). În 1930, Federaţia Sporturilor de Iarnă (cu 3 secțiuni: bob, hochei și patinaj), preşedinte – Neagu Boerescu (Buletinul oficial al FSSR nr. 4/aprilie-mai 1930). În 1933, s-a constituit Federaţiunea Societăţilor de Patinaj din România (preşedinte – prof. univ. Silviu Dragomir, din Cluj) afiliată la UFSR în 1934, care în acelaşi an s-a afiliat la Uniunea Internaţională de Patinaj (ISU). Sub această denumire federaţia a figurat în evidenţa ISU până în 1946, iar în perioada 1949-1957, sub denumirea de Comitetul pentru Cultură Fizică şi Sport.

În deceniile IV și V, patinajul a fost inclus în următoarele structuri organizatorice: Directoratul Sporturilor de Iarnă (alături de hochei şi bob) (oct. 1940 - apr. 1941), director – Virgil Popescu (Gazeta sporturilor, 24.10.1940); Federaţia Sporturilor de Iarnă (apr. 1941- febr.1943), preşedinte – ing. Grigore Socolescu (Universul Sport, 28.04.1941); FR de Patinaj şi Hochei (febr. 1943), preşedinte – Virgil Popescu (Buletinul OSR nr.2/1943). În toamna anului 1944, – FR Hochei-Patinaj, preşedinte interimar – Bâzu Cantacuzino, membri – Arthur Vogel şi Nonel Racoviță (Gazeta sporturilor, 17.11.1944); în primăvara lui 1945, FR de Patinaj apare ca federaţie de sine stătătoare, preşedinte interimar – Maxim Bindea (Sportul popular, 5.03.1945). În aprilie 1946, OSP, devenit unicul organ de conducere a sportului din România, a trecut la organizarea federaţiilor şi la numirea conducerilor acestora. Se constituie F.R. de Hochei şi Patinaj, preşedinte – Gh. Vântu (ministrul Lucrărilor Publice), iar ca secretar – Arthur Vogel (Sportul popular, 11.04.1946). În 1950, se înființează Comisia Centrală de Hochei şi Patinaj, preşedinte – Constantin Mateescu; din comisie mai făceau parte Ion I. Marovici, Samuilă Barani, Arthur Vogel, Olga Holzer, Iosif Lupan, Ion Bunescu ș.a. (Sportul popular, 23.01.1950). În 1958, se înființează FR de Hochei pe Gheaţă, Hochei pe Iarbă şi Patinaj, preşedinte – Răducanu Cioroiu, vicepreşedinte – Constantin Mihai, secretar – Vasile Militaru (Sportul popular, 23.01.1958). În 1968 FR Patinaj a devenit federaţie de sine stătătoare.

CONDUCERILE STRUCTURILOR ORGANIZATORICE ALE PATINAJULUI

Preşedinţi: Al. Voiutschi (1922-1923), N. Carabatescu (1923-1925), prof. Navrea (1925), Iorgu Arsenie (1925-1927), Neagu Boerescu (1927-1928 şi 1930), cpt. Giurgiuţ (1928), Silviu Dragomir (1933-1940), Virgil Popescu (1940-1941, 1943-1944), Grigore Socolescu (1941-1943), Bâzu Cantacuzino (1944-1945), Gheorghe Vântu (1946-1948), Constantin Mateescu (1950-1958), Răducanu Cioroiu (1958-1966), N. Marinescu (1966-1967), M. Popovici (1967-1968), T. Bărbulescu (1968-1974), Virgil Radulian (1974-1975), C. Pestişanu (1975-1980), V. Văcaru (1980-1983), Constanţa Niculescu (1983-1989), Marcela Dan (1989-1990), Florin Gămulea(1990-1998), Adrian Dragnea (1998-2000), Marian Streche (2001- 2010), Adrian Ciobanu (ales în 2010).

Secretari generali: O. Langer (1933-1937), St. Somodi (1937-1940), Arthur Vogel (1946- -?), G. Hapciuc (1951-1958), Vasile Militaru (1958-1968), Florin Gămulea (1968-1974), Grigore Arjoca (1974-1983), Gheorghe Dunărinţiu (1983), Marian Nedelescu (1983-1989), Letiţia Miclescu (1989-1994), Mihai Timiş (1994-2006), Mitrea Cristache (2006-2009).

COMPONENŢA ORGANISMELOR DE CONDUCERE ALE PATINAJULUI ÎN PERIOADA 1997-2009

1997 - Florin Gămulea – preşedinte, Dan Lăzărescu (viteză) şi Mariana Chiţu (artistic) – vicepreşedinţi, Mihai Timiş – secretar general.

1998 – **1999** Adrian Dragnea - preşedinte, Dan Lăzărescu (viteză) şi Mariana Chiţu (artistic) – vicepreşedinţi

2000 - Adrian Dragnea – preşedinte, Mihai Timiş – secretar general, Nicole Belu şi Dan Lăzărescu; vicepreşedinţi; Marius Negrea şi Horia Timiş – antrenori federali şi 5 membri.

2001 - 2002 Florin Gămulea – preşedinte de onoare; Marian Streche – preşedinte; Dan Lăzărescu şi Nicolae Bellu – vicepreşedinţi; Mihai Timiş – secretar general, Lucia Cojocaru, Manuela Cristudor, Adriana Ordeanu, Vasile Coroş şi Bicaz Ionescu – membri.

2003 – Președinte de onoare: Gămulea Florea, Președinte Streche Marian, Vicepreședinte Lăzărescu Dan, Bellu Nicolae; Membri: Cojocaru Lucia, Coros Vasile, Cristudor Manauela, Ionescu Bicaz, ordeanu Adriana, Timis Mihai

2004 - Președinte de onoare Streche Marian, Președinte Streche Marian, Vicepreședinte Lăzărescu Dan, Bellu Nicolae; Membri: Cojocaru Lucia, Coros Vasile, Cristudor Manauela, Ionescu Bicaz, Ordeanu Adriana, Timis Mihai

2005 - Președinte Streche Marian, Vicepreședinte Bellu Nicolae, Secretar general Timis Mihai, Membri: Ordeanu Adriana, Coros Vasile**,** Ionescu Bicaz

2006 - 2007 Președinte Streche Marian, Vicepreședinte Lăzărescu Dan, Bellu Nicolae, Secretar general Mitrea Cristache, Membri: Fisca Sebe Oana, Coros Vasile, Cilip Arpad, Boia Marin, Nogy Olga

2008 - Președinte Streche Marian, Vicepreședinte Lăzărescu Dan, Coros Vasile, Bellu Nicolae, Secretar general Mitrea Cristache, Membri: Fisca Sebe Oana, Coros Vasile, Cilip Arpad, Boia Marin, Nogy Olga

2009 - Președinte Streche Marian, VicepreședinteCoros Vasile, Bellu Nicolae, Timis Mihai, Secretar general Mitrea Cristache, Coros Vasile, Membri: Fisca Sebe Oana, Dascălu Mihaela, Csilip Arpad, Boia Marin, Nogy Olga

Membri de onoare ai FR Patinaj: dr. Alexandru Voiutschi, Vera Curceag, Carol Gall, Roman Turuşanco.Preşedinte de onoare: prof. Florin Gămulea.Arbitru de onoare ISU: Ecaterina Pusztai. Maestru Emerit al Sportului: Mihaela Dascălu. Antrenori Emeriţi: Adrian Ciobanu, Carol Gall, Florin Gămulea, Dan Lăzărescu, Ernest Petric Ulrich

DATE STATISTICE COMPARATIVE PRIVIND SITUAȚIA ORGANIZATORICĂ

	1993	1997	2002	2009
Număr de județe în care se practică patinajul	10	8	8	10
Număr de secții afiliate	17	17	16	28
Sportivi legitimați -Total	195	404	236	232
din care: – seniori	32	14	8	47
– juniori, copii	163	390	228	109
Număr antrenori	26	24	20	32
Număr arbitri	-	31	65	74

CLASAMENTUL PE CLUBURI PE BAZA REZULTATELOR OBȚINUTE LA CN (2009)

Loc	Unitatea sportiva	SENIORI				TINERET				JUNIORI I				JUNIORI II				RN		TOTAL
		I	II	III	Puncte	I	II	III	Puncte	I	II	III	Puncte	I	II	III	Puncte	Nr.	Puncte	PUNCTE
1	CS PETROLUL PLOIESTI	3	3		61.50					11	1		73.00	4	4	2	24.50			159.00
2	CSM BRASOV	5	1	1	78.50					1	10	3	60.00			1	1.00			139.50
3	CS MURESUL TARGU MURES	1	5	6	106.50						1	1	2.25	6	4	5	22.25			131.00
4	CS UNIVERSITATEA BRASOV	3	3		60.00															60.00
5	CSM DUNAREA GALATI											7	22.00	1	4	4	21.50			43.50
6	CSS MIERCUREA CIUC		1		12.00					1	3		13.25	3		1	9.50			34.75
7	CSS VITORUL CLUJ NAPOCA										2	1	3.50	7	4	5	23.50			27.00
8	ACS DREAM SKATE BUCURESTI	1			15.00					1			8.00							23.00
9	LPS CONSTANTA									1		1	12.00							12.00
10	LPS BRASOV													1	2		11.00			11.00
11	CSS TRIUMF BUCURESTI			1	10.00															10.00
12	SPORT CLUB MIERCUREA CIUC									2	1		7.25	2			2.50			9.75
13	CSS SIBIU											1	2.00		1		1.50			3.50
14	CS SKATING CLB CORTINA CLUJ NAPOCA										1		1.25	1			1.25			2.50

CLASAMENT PE JUDETE LA CAMPIONATELE NATIONALE

Loc	JUDETUL	SENIORI				TINERET				JUNIORI I				JUNIORI 2				RN		TOTAL
		I	II	III	Puncte	I	II	III	Puncte	I	II	III	Puncte	I	II	III	Puncte	Nr.	Puncte	PUNCTE
1	BRASOV	8	4	1	138.50					1	10	3	60.00	1	2	1	12.00			210.50
2	PRAHOVA	3	3		61.50					11	1		73.00	4	4	2	24.50			159.00
3	MURES	1	5	6	106.50						1	1	2.25	6	4	5	22.25			131.00
4	HARGHITA		1		12.00					3	4		20.50	5		1	12.00			44.50
5	GALATI											7	22.00	1	4	4	21.50			43.50
6	BUCURESTI	1		1	25.00					1			8.00							33.00
7	CLUJ										3	1	4.75	8	4	5	24.75			29.50
8	CONSTANTA									1		1	12.00							12.00
9	SIBIU											1	2.00		1		1.50			3.50

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Patinajul a constituit încă de la apariția sa o temă preferată pentru pictură, gravură și literatură, astfel încât operele create au devenit martorii care au confirmat vechimea acestui sport. În fotografie o gravură pe ”post de martor”.

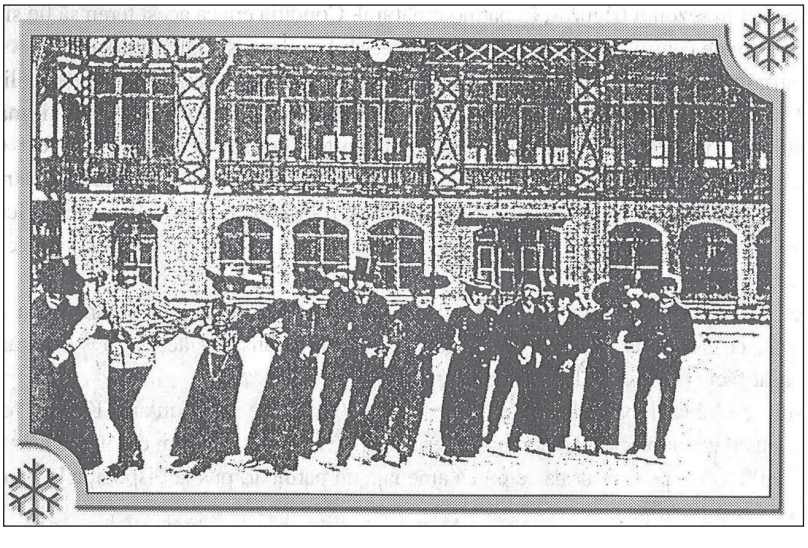

1900 – grup de patinatori, membrii ai societății de patinaj Brașov.

1913 – Patinatori în Cişmigiu

1913 – Patinatori în Cişmigiu

Victor Linul (Universitatea Cluj),campion național la patinaj artistic(1928), învingătorul campionului național din 1924,1925 și 1927- Elmer Hirsch.

Un „trio" care a onorat palmaresul campionatelor –Cristina Patraulea, Roman Turușanco și Marieta Paltan, multipli campioni naționali.

Două campioane: mama (Maria) şi fiica (Romica Pop). Cea dintâi nu a părăsit gheaţa decât în ziua când fiica sa a câştigat primul titlu de campioană naţională - 1938.

După cinci titluri la individual, Bella Horosz a Preferatproba de perechi: cu Miţa Zăpărăţeanu

Ludovik Beke(campion naţional 1932) într-un exerciţiu impus, acum mai bine de treizeci de ani.

Primul campion de viteză al ţării noastre: Ludovic Marczinkiewitz (1924)

Vasile Boldiş, campion de viteză, apoi antrenor şi animator al patinajului pe rotile(în fotografie, un moment pe gheaţă).

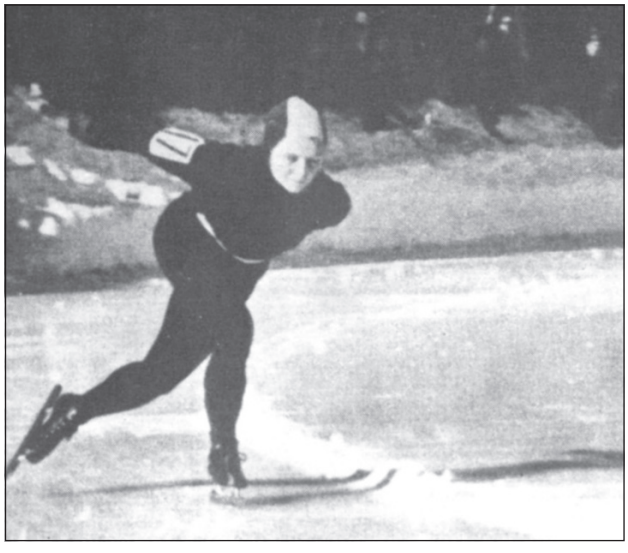

Campioana de viteză Eva Farkas, într-un concurs desfăşurat pe renumitul patinoar de la Alma-Ata (URSS). Palmaresul Evei: 29 titluri pe probe şi 8 la poliatlon

Emilian Papuc, unul dintre cei mai reprezentativi patinatori de viteză – 3 titluri naţionale (1962,1963,1964 - la 500m), 5 titluri la 1500m (1961 -1966), 3 titluri la 5000m, 4 la 10000m.

O mare „stea” a patinajului artistic, Peggy Fleming,alături de una din speranţele noastre, Beatrice Huştiu, la Grenoble (1968)

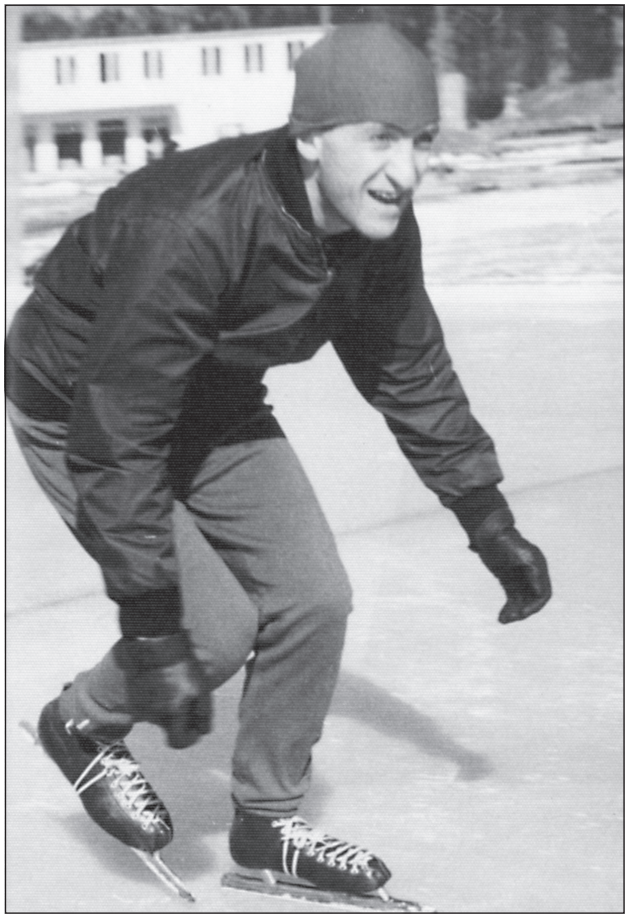

Florin Gămulea, în concursul de la Berlin, 1963.

Beatrice Huştiu, Maestră a Sportului, într-un antrenament pe patinoarul din Bucureşti

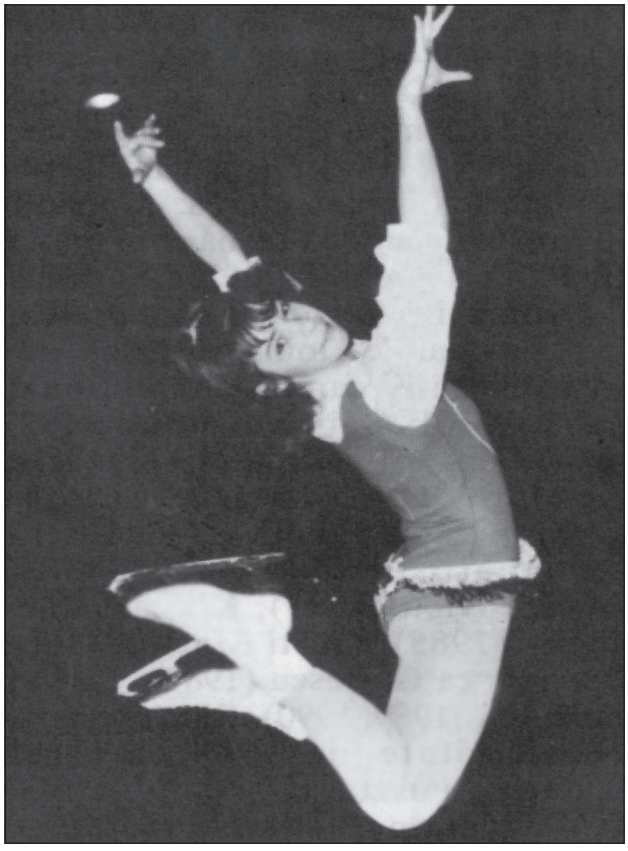

Elena Moiș, multiplă campioană națională (1963-1968,1971)

Emilian Papuc, unul dintre cei mai reprezentativi patinatori de viteză – 3 titluri naționale (1962,1963,1964 - la 500m), 5 titluri la 1500m (1961 -1966), 3 titluri la 5000m, 4 la 10000m.

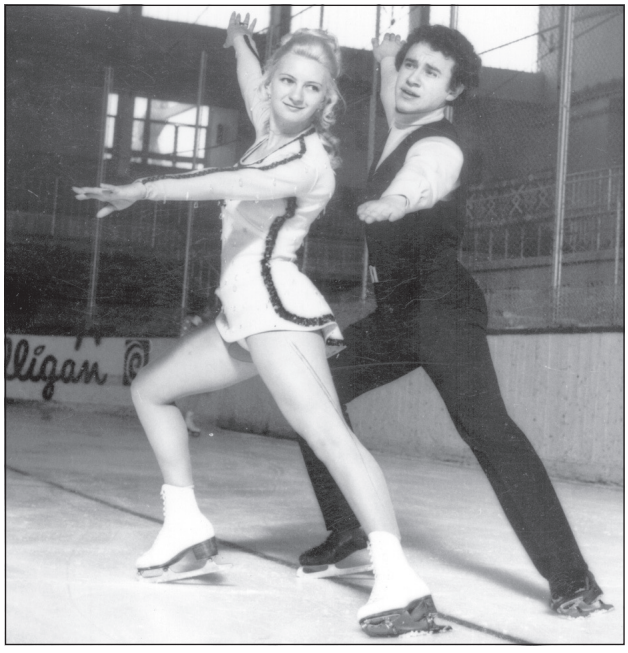

Letiția Păcuraru – Dan Săveanu, campioni naționali în 1968-1972.

Cornel Gheorghe, multiplu campion de seniori, a reprezentat patinajul artistic românesc cu rezultate de prestigiu pe plan internațional. Maestru al Sportului.

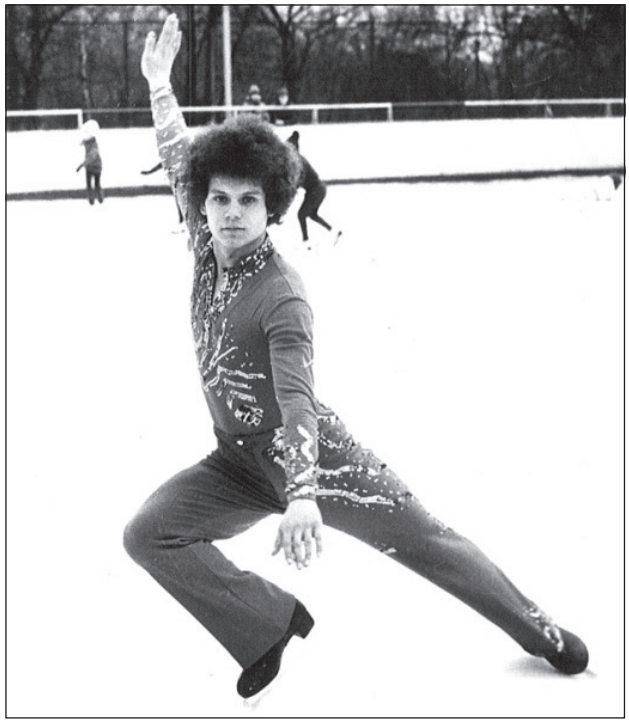

Vasile Adrian –multiplu campion național, Maestru al Sportului, locul VI la Universiada de iarna - Sofia 1983

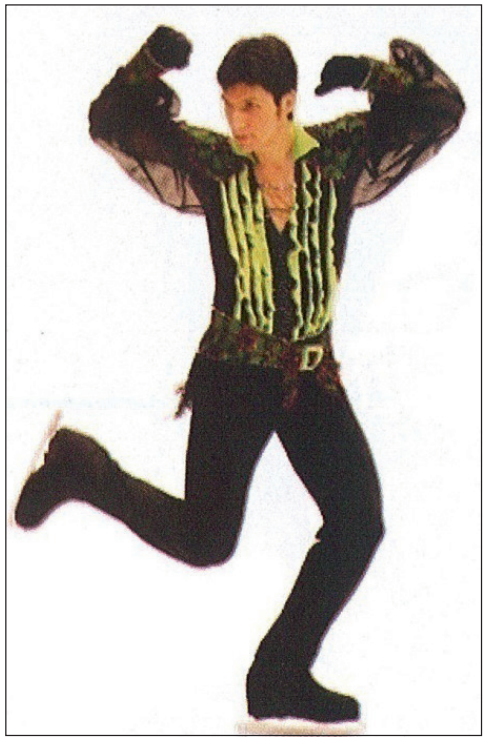

Chiper Gheorghe – multiplu campion național,locul VIII la CE –Torino, 2005. Maestru al Sportului.

Cerasela Horobeţiu cucereşte medalia de bronz la proba de 500 m, la CE de la Heerenveen – Olanda (1993), locul VII JMU Sapporo (1991).

Mihaela Dascălu, vitezistă, nume de rezonanţă al patinajului nostru cu cel mai valoros palmares pe plan internațional, , medaliată cu argint (1500m) și cu bronz (3000m și poliatlon) la CM din 1994 Butte; argint (500m) la CE din 1994 Hamar, bronz (500m) la CE din 1996 și 1997 (Heerenveen)

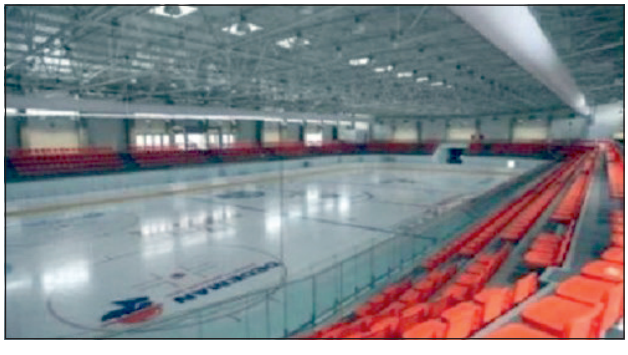

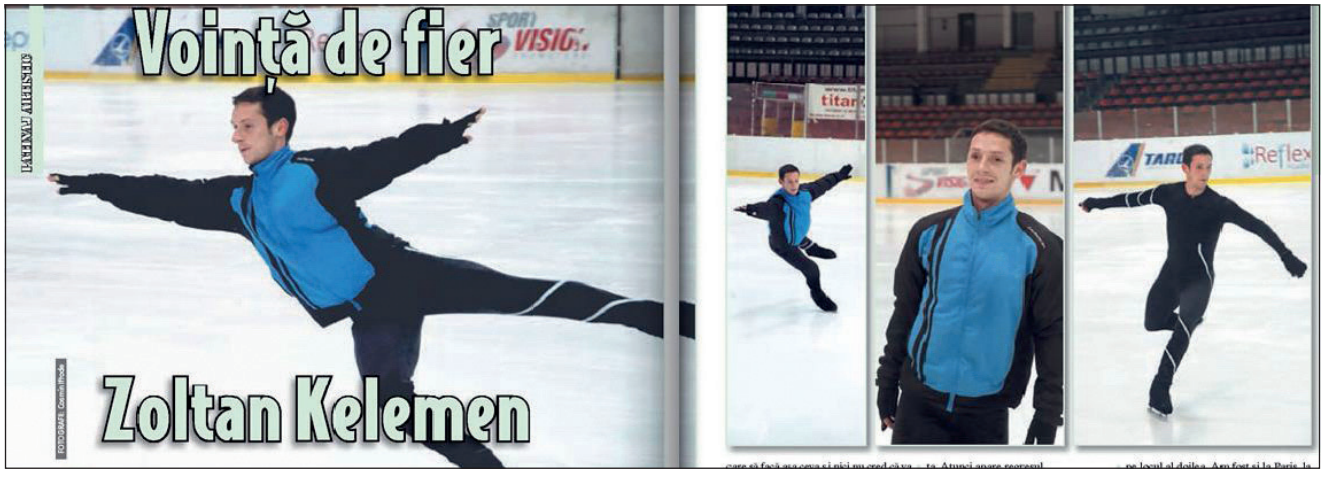

Zoltan Kelemen, unul dintre reprezentanții noii generații ai patinajului artistic

Patinoarul din Brașov

Patinoarul din Galați

FIGURI REPREZENTATIVE

ARJOCA, GRIGORE – vezi **Personalități**

ARMENCIU, ION (26/02/1949), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, specializarea patinaj, promoția 1971. În anul 2008, a urmat un curs de perfecționare a antrenorilor în Italia. Antrenor de patinaj viteză și role. A activat ca profesor-antrenor la *CSȘ* Sibiu unde a îndeplinit și funcția de șef al catedrei de patinaj. Patinajul l-a cunoscut din copilărie. La vârsta de 7 ani a primit o pereche de patine care se prindeau pe ghete cu cheie. A mai practicat atletismul, fotbalul și handbalul. În condiții deosebit de grele, fără patinoar, cu mijloace improvizate, IA a reușit încă din primul sezon (1974/1975) să obțină cu elevii săi, primele medalii, iar în 1976-1977 a câștigat Cupa Federației pe echipe, performanță repetată și în următoarele două sezoane, dar și peste alți 38 de ani. După propriile declarații, a reușit să câștige cu elevii săi peste 700 de medalii la toate categoriile de vârstă și să stabilească numeroase recorduri naționale, dintre care mulți au fost selecționați în loturile naționale. Prof. IA s-a ocupat cu grijă părintească ca elevii săi să-și facă un rost în viață. Meritele acestui antrenor, atașamentul său pentru sportul îndrăgit este cu atât mai mare, cu cât județul Sibiu nu dispune de un patinoar funcțional (bătrânul și modestul patinoar fiind închis de 8 ani), sportivii se pregătesc cu role pe asfalt, iar când timpul este nefavorabil la sală prin simularea mișcărilor, având doar scurte perioade de pregătire pe gheață, pe patinoarele din Miercurea Ciuc și Brașov. Una dintre realizările sale deosebite a fost promovarea sportivei Cerasela Hordobețiu, care la 15 ani câștiga titlul de campioană națională la senioare. Aceasta fost selecționată în loturile naționale, unde s-a pregătit cu colectivele de antrenori stabiliți de federație, participantă la CE, CM și JO medaliată cu bronz la CE din 1993- în proba de 500m. Prin realizările și contribuțiile sale IA s-a situat pe parcursul anilor în topul celor mai apreciați antrenori ai Sibiului și ai patinajului din țara noastră.

BĂDIȚOIU (CRISTUDOR), MANUELA (1961), n. în Brașov, jud. Brașov. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă IEFS, promoția 1984, specializarea patinaj. Antrenoare de patinaj. Practicantă a patinajului artistic.A început să patineze la 6 ani, locuind în vecinătatea patinoarului de la Rafinăria ”Muntenia”. Remarcată de antrenorul Roman Turușanco și legitimată la C.S Dinamo, urcă rapid treptele măiestriei. A câștigat titlul național de juniori (1978, 1979 și 1980/ Clubul Tractorul). Vicecampioană la senioare în 1981.A participat la trei ediții ale Concursului internațional *Cupa Prietenia*. A activat ca antrenoare la C.S. Tractorul în Brașov, apoi s-a transferat la C.S.Voința în 1987, care deținea Complexul de Agrement de sub Tâmpa,

unde se afla și un patinoar care a asigurat condiții mai bune de pregătire până în 1990, când s-a desființat. A trecut la CSȘ Tractorul și la LPS (1990-1996).Treptat s-a specializat în pregătirea patinatorilor pentru patinajul în grup, probă în plină dezvoltare datorită atenției acordate de federația internațională. Această probă denumită ”patinajul sincron”, a fost introdusă în calendarul competițional internațional din 1994. În 1997 a pregătit un ansamblu de fetițe aceasta fiind prima și singura încercare din țara noastră. În 7 ani cât a pregătit ansamblul *Edelweiss*, a participat la 4 competiții internaționale, cu rezultate bune (cu sacrificii enorme, mai ales financiare) au urcat și pe podium. Din acest an un suflu nou există în Brașov datorat construcției Complexului sportiv și a patinoarului acoperit care permite antrenamentul pe durata a 11 luni din an și în special pe durata verii. Membră a Biroului Federal (din anul 1994).

BEKE, LUDOVIC. Fost polisportiv, practicând la nivel de performanță, atletismul, gimnastica și patinajul artistic. La primul campionat național de patinaj artistic, din 1924, organizat în București, pe lacul Cișmigiu, s-a clasat pe locul al IV-lea, apoi pe locul al II-lea la CN din 1925 (Brașov), reprezentând *Societatea de patinaj* Cluj. În 1932 (Cluj), câștigă titlul de campion național în proba individuală. A dominat proba de perechi, câștigând 7 titluri de campioni naționali în 1925 (Brașov), 1927 și 1928 (Cluj) împreună cu Ana Bojaki, 1930 (Cluj), 1931(Brașov), 1932(Cluj) și 1934 (București), tot cu Ana Bojaki devenită Manouschek. În 1933, perechea Ana Manouschek – L. Beke se clasează pe locul al II-lea, după cele 7 titluri câștigate până atunci, fiind învinsă de o nouă pereche Irca Timcic – Alfred Eisenbeisser. La campionatul din 1946 (primul organizat după război), la 21 de ani de la câștigarea primului titlu 1925, acest cuplu se clasează pe locul al II-lea fiind învins de perechea Ana Radeș - Bela Horosz. Tot pe locul al II-lea se clasează la CN din 1949. După CN din 1928, LB este trimis împreună cu Bela Horosz la Budapesta la un concurs al „juniorilor” (în acea vreme la concursul juniorilor, putea participa orice patinator, indiferent de vârstă, care nu câștigase nici un concurs cu caracter național). Era prima sa deplasare în străinătate, care urmărea în principal scopul de a viziona și învăța de la valoroșii patinatori străini, experiență pe care a trebuit s-o împărtășească colegilor din secția de patinaj. În 1929, participă, tot împreună cu BH la Concursul internațional de la Budapesta, care aniversa 60 de ani de la înființarea primei societăți de patinaj, cu care ocazie a fost organizat și CM feminin. LB s-a clasat pe locul al VIII-lea în concurs. Cu acest prilej, LB l-a „secondat” pe Bela Horosz pe post de ziarist, cu care i-au luat un interviu celebrei patinatoare Sonja Henie. LB a desfășurat și o prestigioasă activitate de antrenor. În 1956 lui LB i s-a încredințat unul din cele 4 centre de copii, cel de la Cluj, având ca obiectiv, pregătirea și promovarea de noi performeri în patinaj. Sunt de remarcat și performanțele semnificative, realizate de Ludovic Beke, în celelalte două sporturi practicate cu pasiune, gimnastica și atletismul. Pentru meritele sale și realizările pe plan sportiv, în 1936 a fost decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a.

BINDEA, MAXIM . Reprezentant al patinajului artistic cu performanțe deosebite în perioada 1934-1958. În cei aproape 30 de ani de activitate, s-a situat în permanență în plutonul fruntaș al patinatorilor. Debutează promițător la CN din 1934, unde devine vicecampion național. A câștigat patru titluri de campion național în proba individuală în anii: 1937 (Brașov) și 1938 (Lacul Roșu) – pentru *Universitatea* Cluj; 1952 (Miercurea Ciuc) – pentru *Progresul* Cluj; 1957(Miercurea Ciuc) – pentru *Dinamo* Cluj. La primul CN, organizat după război, în 1946, se clasează pe locul al II-lea, fiind învins de valorosul Roman Turușanco. Și în perioada 1953-1956, s-a menținut pe primele poziții în clasament, pentru ca în 1957 să facă o nouă dovadă a calităților sale, câștigând un nou titlu de campion. A con-

curat și la CN din 1958, organizat pe *proaspătul* patinoar artificial, unde conform remarcilor presei a prezentat „….o tehnică avansată în combinațiile piruetelor", însă nu a reușit să-l depășească pe Roman Turușanco. A reprezentat patinajul din țara noastră la mai multe competiții internaționale. În 1934, în concursul internațional organizat în Cluj „ pentru juniori" (putea participa orice patinator, indiferent de vârstă, care nu câștigase nici un concurs internațional)" MB, s-a clasat pe locul al IV-lea după doi concurenți maghiari și patinatorul nostru Bela Horosz. A participat la CM din 1938 (Budapesta), unde s-a clasat pe locul al X-lea. A participat împreună, cu Romica Popp, Roman Turușanco și Tymcek - Eissenbeiser la *Concursurile Săptămânei de Iarnă* de la Garmischpartenkirchen (1-6 februarie 1940), având o prestație apreciată de organizatori. De asemenea echipa română a participat la „ exibiții" organizate în Viena. A avut calificarea de antrenor și a funcționat în această calitate în unități sportive din Cluj. Pentru meritele sale sportive, în 1938 a fost decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a.

CHIPER, GHEORGHE (1978), n. în Miercurea Ciuc, jud. Harghita.Profesor de educație fizică și sport, absolvent la FEFS din Universitatea Transilvania Brașov.A practicat patinajul artistic.Fiul gazetarului Gheorghe Chiper din Miercurea Ciuc care a urmărit numeroase jocuri de hochei cu „scântei" a dorit ca fiul său să practice patinajul artistic. A început patinajul sub îndrumarea antreoarei Marika Löfler la CSȘ Miercurea Ciuc, remarcat încă din perioada junioratului. A fost legitimat la CS Tractorul Brașov și a trecut în pregătirea lui Marius Negrea. Între 1992 și 1996, s-a clasat pe primul loc la CN (juniori și seniori). A fost selecționat în lotul național de juniori pregătit tot de Marius Negrea. La prima participare la un concurs internațional, turneul pentru juniori de la Brno (Cehia) în 1994 s-a clasat pe primul loc, apoi la "Trophé de la Côté de Nacre" pe locul secund. În 1997 a ocupat locul 15 la CM de juniori de la Seul (Coreea de Sud). În decembrie 1998 la CN pentru 1999 Chiper l-a învins pe Gheorghe Cornel, iar între 2000-2004 și în 2006 a devenit din nou Campion național. La CE a ocupat locul: 20/1999 la Praga; locul 28/ 2000 la Viena; locul 15/2001 la Bratislava; 18/2002 – Lausanne; 9/2003 – Malmö; 9/2004 –Budapesta și 8/2005 – Torino (cea mai bună clasare a unui patinator român în istoria patinajului). La CM a obținut următoarele locuri: 25/1999 – Mineapolis; 21/2001 – Vancouver; 18/ 2003 la Washington; 17/2004 - Dortmund. Cu prilejul unui cantonament de pregătire în străinătate, Chiper a întâlnit-o și pe viitoarea sa soție, Sandra Schär – coregrafă care l-a și îndrumat și cu care s-a căsătorit din 2000. Stabilit în Elveția activează ca antrenor. Maestru al Sportului.

CHIȚU, MARIANA (1962 - 1999), n. în Brașov. Inginer constructor. Absolventă a Facultății de Construcții Căi Ferate, Drumuri și Poduri București. Practicantă a patinajului artistic. A început să practice patinajul la 4 ani, la îndemnul părinților sub îndrumarea antrenorului Roman Turușanco care a selecționat-o în grupa de inițiere a C.S. Dinamo Brașov. Deosebit de harnică și serioasă atât la pregătirea școlară cât și sportivă. La 14 ani a reprezentat România la CM de juniori de la Mégeve – Franța. A câștigat titlul de campioană națională între 1981-1983. În perioada cursurilor la facultate ea s-a transferat la IEFS București. La terminarea facultății a devenit arbitru de note, dovedindu-se foarte exigentă și serioasă. A promovat rapid treptele ierarhiei arbitrajului, devenind arbitru internațional din 1994. A însoțit delegațiile de patinaj artistic și a arbitrat în marile concursuri internaționale și campionate oficiale ISU, (CE, CM și JO). Stăpânind 5 limbi de circulație internațională, a făcut parte din juriul care a oficiat la Jocurile Olimpic e de la Nagano 1998. Pentru prestația sa a fost felicitată de ISU și CIO fiind vizată să ocupe

una din cele mai importante funcții în cadru ISU. A oficiat în peste 50 de țări ale lumii. A făcut parte din Colegiul Central al Arbitrilor, contribuind la perfecționarea cunoștințelor arbitrilor din țară, participând la traducerea articolelor și a modificărilor regulamentului ISU și la elaborarea regulamentelor concursurilor naționale. Membru fondator al Fundației de ajutorare a patinajului „ Patina de cristal". A fost solicitată de ISU și federațiile din Grecia și Cipru să participe la elaborarea regulamentelor de funcționare a respectivelor federații.Vicepreședinte a FR de Patinaj (1991-1999). Viața acestei prestigioase personalități a patinajului artistic românesc a fost curmată în ianuarie 1999 – într-un tragic accident de circulație. Societatea de patinaj din Brașov a decis organizarea anuală a competiției „Memorialul Mariana Chițu" începând cu anul 2003.

CIOBANU, ADRIAN (1952), n. în Iablanița, jud. Caraș - Severin. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, cu dublă specializare, patinaj și fotbal. Antrenor de patinaj viteză și fotbal. A practicat patinajul viteză (vicecampion național), reprezentând *AS Mecanica* Sibiu, *Agronomia* Cluj-Napoca și *IEFS* București. A jucat fotbal la echipele CSM Sibiu, și Medicina București. Din 1978, s-a dedicat muncii de antrenor de patinaj viteză, contribuind la pregătirea mai multor sportive, unele dintre acestea reușind să obțină rezultate de prestigiu și pe plan internațional. În 1984, a funcționat la Centrul Olimpic (viteză și artistic) de pregătire a patinatorilor pentru juniori, înființat de CNEFS și FR Patinaj, AC fiind desemnat antrenor coordonator pentru patinaj viteză. În acest Centru, au continuat pregătirea și au realizat cele mai valoroase și rapide performanțe, patinatoarele Mihaela Dascălu (de la *Tractorul* Brașov) și Simona – Cerasela Hordobețiu (de la *CSȘ* Sibiu), sub îndrumarea antrenorului Adrian Ciobanu. Beneficiind de condiții bune de pregătire, inclusiv la unele baze de iarnă recunoscute (Alma Ata, Berlin, Inzell, etc) aceste reprezentante ale patinajului viteză au realizat următoarele performanțe: Mihaela Dascălu, multiplă campioană, deținătoare a 64 de recorduri naționale, medaliată cu argint la JMU din 1991 (Sapporo), la proba de 3000 m și cu bronz la 5000 m, medaliată cu argint la 1500 m, cu bronz la 3000 m și poliatlon la CM din 1994 (Butte), medaliată cu argint la 500 m la CE din 1994 (Hammar) și cu bronz la 500 m, la CE din 1996 și 1997, ambele la Heerenveen, locul al VII–lea la poliatlon la CM – juniori din 1987, clasată de mai multe ori pe locurile III – VIII la CE, CM și Cupe Mondiale în perioada 1991-1994, locul al VI-lea la 1000 m la JO din 1992 (Albertville) – cea mai bună performanță românească, locul al VIII-lea la 1500 m, la JO din 1994 (Lilehammar), Maestră Emerită a Sportului; Cerasela Hordobețiu – 4 titluri de campioană și 4 recorduri de junioare, 14 titluri și 6 recorduri la senioare, în perioada 1984-1990, medaliată cu bronz la 500 m, la CE din 1998 (Heerenveen), mai multe clasări pe locurile IV-XII la CE și Cupe Mondiale, în perioada 1990-1994, locul al XIV-lea la 5000 m, la JO din 1994 (Lilehammar), locurile V la 5000 m și VII la 500 m la JMU din 1991 (Sapporo), Maestră Emerită a Sportului. Această activitate a fost umbrită de suspectarea de folosire a unor substanțe interzise,sportivele nefiind admise la CM din 1988. După 1994, AC a activat ca antrenor în SUA până în 2004, când a revenit în țară și a funcționat ca antrenor la *CSM* Brașov. În anul 2010, a fost ales în calitate de președinte, la FR Patinaj. În anul 1992 i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

COROŞ, VASILE (1951), n. în Târgu Mureș. Profesor de educaţie fizică. Sportiv de performanță. Practicant al patinajului viteză.Antrenor și arbitru de patinaj. Membru în Consiliul FR Patinaj în perioada 1990-1998. A activat la cluburile: *Mureşul* Târgu Mureș, IEFS București, CS *Dinamo* București. A obţinut 20 de titluri de campion naţional la patinaj

viteză, în perioada 1975-1978, şi 34 de recorduri naţionale de seniori. A participat la CM de sprint de la Inzzel din 1979 – ocupând locurile XV la 500 m şi XVII în clasamentul general. La JO de iarnă de la Lake Placid (1980) s-a clasat pe locul XXVII la 500 m. A continuat activitatea în funcția de președinte la CSM Tg. Mureș (2004 -2009). Vicepreședinte la FR de Patinaj în 2008. În perioada 1.10. 2009-iunie 2010 a fost secretar general la FR Patinaj. Maestru al Sportului.

CSORBA, CLARA. Patinatoare de performanță, specializată în proba patinajului artistic. A reprezentat în competiții *Societatea Universitatea* Cluj și *CS* Tg Mureș. Debutează promițător încă din 1931 când se clasează pe locul al II-lea la CN organizat în Brașov, după valoroasa patinatoare Maria Popp. Tot la CN de senioare a câștigat 3 titluri de campioană națională în 1932 (Cluj), 1933 și 1934(București). A fost componentă a loturilor naționale și a participat la unele competiții internaționale. Pentru rezultatele sale obținute în competițiile interne, a câștigat definitiv „ Cupa Grete Kenyeres" (oferită în 1932 pentru premierea campioanei naționale de *patinaj de figuri*), datorită victoriilor sale obținute la CN 1932-1934, ca membră a *Societății Universitatea* și a *Clubului Sportiv* Tg Mureș. Pentru contribuțiile și rezultatele sale, în 1934, a fost decorată cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II – a.

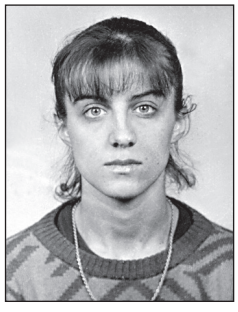

DASCĂLU, MIHAELA (1970), n. în Braşov. Sportivă de performanță la patinaj viteză cu cel mai valoros palmares pe plan internațional (o medalie de argint și 2 de bronz la CM, o medalie de argint și 2 de bronz la CE).Profesor de educație fizică și sport, absolventă a ANEFS, promoţia 1994. Antrenoare şi arbitră la patinaj viteză, membră în Consiliul FR Patinaj din 1998. Începe patinajul în 1977. Cea mai mare parte a activităţii a desfăşurat-o ca sportivă la Clubul *Tractorul* Braşov (antrenor Ulrich Petric). În perioada 1984-1994 se pregăteşte cu antrenorul Adrian Ciobanu la Centrul de pregătire a lotului olimpic de patinaj.Multiplă campioană națională la juniori și seniori (1985-1987). Deținătoare a 64 de recorduri naționale.Debutează la CM de poliatlon-juniori de la Stromsund (1987) unde se clasează pe locul VII în clasamentul general.Participantă la JMU de la Sapporo (1991), obţine locul II la proba de 3 000 m şi locul III la proba de 5 000 m;Performanțe obținute la CE : de poliatlon senioare – Sarajevo (1991), locul V la proba 500 m; Heerenveen (1992), locul IV la 500 m, locul VIII în clasamentul general de poliatlon; la Heerenveen (1993), locul V la 500 m, locul VI la poliatlon în clasamentul general; la Hamar (1994), vicecampioană europeană la 500 m, locul IV la 1 500 m, locul VIII la 3000 m, locul X la 5000m,VII în clasamentul general; la Heerenveen (1996), locul III la 500 m, locul VII la 1500m, locul VII la poliatlon; la Heerenveen (1997), locul III la 500 m, locul VI la 5 000 m. La CM de poliatlondin perioada 1992-1998 a obținut următoarele rezultate: Heerenveen (1992), locul VI la 500m;Berlin (1993), locul V la 1 500 m; Butte (1994), Vicecampioană mondială la 1 500 m, locul III la 3 000 m şi la poliatlon, Calgary (1994), locul V la 1 000 m; Savalen (1995), locul VI la 500 m. La CM pe probe senioare de la Hamar (1996), locul VIII la 5000 m,la Varșovia(1998)locul VII la 1 500 m. La CM de sprint la Ikaha (1993) locul VI la 1000m; la Calgary (1994) locul V la 1000m. JO de iarnă Albertville 1992, locul VI la 1 000 m (cea mai bună performanţă românească şi un punct pentru clasamentul ţării), la Lilehammer (1994), locul VIII la 1 500 m şi 3 000 m.În 1998, s-a retras din activitatea competițională dedicându-se activității de antrenor de patinaj viteză, inițial la CS Tractorul, iar după desființare la CSM Brașov. În sezoanele 2003-2005 a cunoscut și primele succese cu copiii săi.La CSM Brașov a îndeplinit funcțiile de director adjunct din 2004 și director din 2009. Vicepreședinte și membru în Consiliul de Administrație la CS Societatea de Patinaj Brațov (2004). Vicepreședinte la FR de Patinaj (din 2009). Maestră Emerită a Sportului .Decorată cu *Medalia Națională pentru Merit* clasa a III-a (2000).

DRAGOMIR, SILVIU - vezi Personalităţi,

EISENBEISSER FIERARU (FERARU), ALFRED (1908-1991), n. în Cernăuţi (azi, în Ucraina). Polisportiv cu rezultate deosebite în fotbal şi patinaj artistic. Din 1923, a început să joace fotbal la Societatea Sportivă *Jahn* din Cernăuţi, de unde, în 1930, se transferă la Dragoş Vodă din acelaşi oraş. În 1932, vine la *Venus* din Bucureşti, echipă cu care câştigă 4 titluri de Campion naţional (1934, 1937, 1939,1940). A participat la primul CM de fotbal din 1930 (Uruguay). Internaţional la fotbal în perioada 1930-1939, a susţinut cu echipa naţională 9 jocuri. După 1944, s-a retras din activitatea competiţională fotbalistică, activând o scurtă perioadă ca antrenor la echipe de categoria a doua. În paralel cu fotbalul, încă de la începutul anilor ’30, a fost atras de patinajul artistic, sport în care va înregistra performanţe în premieră, pentru ţara noastră. Evoluează în proba de perechi, împreună cu Irca Timcic (Tymcik), ulterior Minculescu, cucerind titlurile de campioni naţionali în 1933, 1935 şi 1937, fiind legitimaţi la Cercul de Patinaj Bucureşti. În 1934, participă la CE, de la Praga, pentru proba de perechi, organizate împreună cu întrecerile feminine (cele masculine s-au desfăşurat la Innsbruck), fiind primii patinatori români prezenţi într-o astfel de competiţie, care reuşesc şi o performanţă meritorie- locul VII din 13 perechi. Acelaşi cuplu, participă, în 1936, la JO de iarnă, de la Garmisch Partenkirchen, unde se clasează pe locul XIII, din 18 perechi. În 1938, AE, cu o nouă parteneră- Ileana Moldoveanu (Moldovan), participă la CE, de la Zakopane, unde ocupă locul VII, înaintea celui de-al doilea cuplu român- Trude Gruber- Barbu Heuchert- Herescu, clasat pe locul VIII. În 1939, nu se organizează CN, în schimb se desfăşoară un mare concurs, cu caracter naţional, pe gheaţa Lacului Roşu, unde perechea Moldoveanu- Eisenbeisser se situează pe locul I.Urmează o pauză de 14 ani, timp în care AE se ocupă de fotbal. În 1953, reia antrenamentele împreună cu Irca Minculescu, cu care mai cucereşte titlurile de campioni naţionali în 1954 (pentru *Metalul* Bucureşti), 1955 şi 1956 (pentru *CCA* din Bucureşti). Acest sportiv, dotat cu calităţi deosebite, a dăruit fotbalului şi patinajului artistic 33 de ani din viaţa sa. Primul titlu de campion, în proba de perechi l-a cucerit la 23 ani(1933), iar ultimul titlu la 48 de ani (1956). Între cel de-al 3-lea titlu şi al 4-lea a avut o întrerupere de 17 ani, din care 13 ani de absenţă de la competiţii. În 1935, i s-a acordat gradul *meritul Cultural pentru Sport*-medalia cl. a II-a. Pentru aceste realizări unicat, AE va rămâne în istoria celor două ramuri de sport ca o personalitate de referinţă. A decedat la 1 iulie 1991, la Berlin.

FARKAŞ, EVA (15/06/1935), n. în Teiuș . Profesoară de educație fizică și sport, absolventă Institutul de Educație Fizică (ICF), specializarea patinaj. Polisportivă, a practicat din 1948 gimnastica și schiul, după care s-a dedicat cu pasiune patinajului, specializată în probele de viteză. Este considerată una dintre cele mai reprezentative sportive a acestei ramuri de sport din țara noastră, care a activat în perioada 1950 -1967. A reprezentat în competiții *AS Progresul* și *CS Mureşul* Tg Mureș. S-a pregătit cu reputatul antrenor Carol Gall. A câștigat titlurile de campioană națională în probele individuale de: 500m – 7 titluri în 1958 și 1960-1965; 1000m – 8 titluri în 1956,1957, 1960-1965; 1500m – 6 titluri în 1957,1960-1964; 3000m – 8 titluri în 1956, 1957, 1960-1965; 5000m – 1 titlu în 1956. A fost campioană absolută și la poliatlon, câștigând 8 titluri în 1956, 1957, 1960-1965. În total, a câștigat 30 de titluri în probele individuale și 8 titluri de campioană absolută. Pe parcursul activității sale, a realizat numeroase recorduri naționale. Unul dintre aceste recorduri a fost stabilit la CN din 1956, la proba de 5000m. A fost componentă a loturilor naționale, participând la mai multe stagii de pregătire în străinătate, în spe-

cial la altitudine (Alma-Ata), precum și la numeroase concursuri internaționale. A fost prima patinatoare, din țara noastră, care a obținut titlul de Maestru al Sportului. Pentru rezultatele sale remarcabile a fost declarată, de mai multe ori, cea mai bună patinatoare din țară. În anul 1975, a fost aleasă membră în CNFS și totodată membră în Biroul FR de Patinaj.

FAZEKAȘ, GHEORGHE (1956-2009), n. în București. Patinator de performanță specializat în patinajul artistic. A debutat la CN din 1967 la categoria juniori unde s-a clasat pe locul I, iar la CN din 1969 s-a impus ca cel mai valoros patinator al țării. La CN de seniori a câștigat 4 titluri de campion național la individual, reprezentând CS Dinamo București, în perioada 1969-1972. A fost component al loturilor naționale, participând la diferite competiții internaționale. În 1969 participă la CE (…), unde se clasează pe penultimul loc (22 din 23). La CE din 1970 obține un rezultat asemănător. Ca urmare a progreselor înregistrate, la CE din 1971, reușește să se claseze pe locul al XVIII-lea din 22 de participanți, iar la CE din 1972 (Göteborg) , la vârsta de 16 ani ocupă tot locul al XVIII-lea, depășind alți cinci concurenți. tot în 1972, la JO de la Sapporo, concurând în condițiile unei crize abdominale, n-a reușit să depășească ultimul loc (al XVII-lea). În anii 1970 și 1971 i-a fost atribuită Cupa Federației, fiind apreciat ca cel mai bun patinator din țara noastră. Maestru al Sportului. A fost stabilit o perioadă în Ungaria unde a avut o afacere.

FAZEKAȘ, MAGDALENA (), Fostă patinatoare de performanță, cu rezultate semnificative în patinajul de viteză, în perioada 1951-1956. A câștigat 7 titluri de campioană națională în probele individuale la: 500m – în 1952; 1500m în 1955; 3000m - 3 titluri în 1952,1954 și 1955. A mai câștigat și 2 titluri de campioană națională absolută în 1954 și 1955 în clasamentul general la poliatlon. A fost componentă a loturilor naționale, participând la diferite stagii de pregătire și concursuri internaționale în mai multe țări.

GALL, KAROLY- CAROL (16/07/1912- 12/2004), n. în Tg. Mureș. Antrenor de patinaj, absolvent al Școlii de antrenori. Sportiv de performanță, practicant al patinajului viteză (din 1923) și al hocheiului pe gheață. A practicat hocheiul la începutul anilor ‘30, când s-a introdus hocheiul pe gheață în Tg. Mureș. Din 1934 legitimat la echipa de hochei din cadrul *Societății Sportive MSE* . Cu această echipă a participat la mai multe jocuri. În competițiile de patinaj a reprezentat *CS Tg. Mureș*. A câștigat 6 titluri de campion național, în probele individuale la: 500m – 4 titluri în 1932, 1934, 1938 și 1940; 1500m – 2 titluri în 1938 și 1940. A mai câștigat 2 titluri de campion național absolut , la poliatlon în 1938 și 1940. Pe parcursul activității sale a stabilit mai multe recorduri naționale. A fost primul patinator, din țara noastră, care a coborât sub 50 secunde, în proba de 500m (49,2), în 1943 record care a rezistat 13 ani. A fost component al lotului național, participând la mai multe concursuri internaționale. A activat ca antrenor la *CS Mureșul* din Tg. Mureș, fiind considerat părintele patinajului din această zonă a țării. A selecționat, pregătit și promovat, numeroși tineri talentați, printre aceștia, aflându-se și fiul său, care a practicat și el patinajul de performanță, preluând și ștafeta de îndrumător al tinerilor patinatori. CG a contribuit la pregătirea și afirmarea celei mai valoroase patinatoare de viteză – Farkaș Eva – câștigătoare a 30 de titluri de campioană națională, în probele individuale și a 8 titluri la poliatlon. Pentru realizările sale, i s-a acordat titlul de *Antrenor Emerit* . *Pentru răsplătirea faptelor sportive îndeosebi, meritorii, înregistrate în mișcarea sportivă românească*, în anul 1938, a fost citat pe Ordinea de Zi a Sportului. Românesc. Rezultatele sale deosebite au fost răsplătite pe parcursul anilor cu numeroase distincții acordate de forurile de conducere ale sportului și oficialitățile timpului.

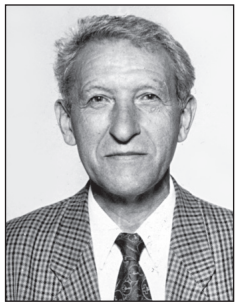

GĂMULEA, FLORIN (1929 - 2005), n. în Braşov. Profesor de educaţie fizică şi sport. Absolvent al IEFS. A practicat patinajul viteză începând din 1945 la AS *Societatea de Patinaj* Braşov, CS *Steagul Roşu* Braşov, CS *Dinamo* Bucureşti. După retragerea din activitatea competiţională şi-a continuat-o ca antrenor, într-o perioadă când în ţară erau doar câteva nuclee de patinaj, la Cluj, Braşov şi Bucureşti. A contribuit la dezvoltarea patinajului viteză şi artistic din ţara noastră. La începutul activităţii a practicat patinajul artistic în Braşov, obţinând rezultate modeste, iar din 1949 a continuat practicarea patinajului viteză ca sportiv la CS *Dinamo* Bucureşti. Autodidact, s-a instruit singur atât ca patinator, cât şi ca antrenor. În paralel cu activitatea de sportiv a desfăşurat şi munca de antrenor din 1952, la CS *Dinamo*, până în 1968, când a fost promovat ca antrenor federal şi apoi ca secretar general al FR Patinaj (funcţie pe care a deţinut-o până în 1974). În perioada 1954-1968 a fost antrenor al lotului naţional, formând numeroşi campioni şi recordmeni la patinaj viteză. A predat patinajul la IEFS până în anul 1961. În anul 1962 devine arbitru internaţional la patinaj viteză şi la patinaj artistic, desfăşurând o intensă activitate atât în ţară, cât şi în străinătate, până în anul 1998. A arbitrat la două CE de patinaj viteză, la Inzell, ca arbitru de sosire, la două CM de juniori la patinaj artistic, la Megève (Franţa) în 1978, la probele individuale (masculin) şi la proba de perechi, la Sarajevo (1986) la masculin. A arbitrat la două ediţii ale JMU de iarnă, la patinaj artistic în 1983 şi în 1989, la Sofia, ca arbitru de note, precum şi la prima ediţie a JB la patinaj artistic din 1991 de la Atena. A fost iniţiatorul JB şi a deţinut funcţia de vicepreşedinte al Consiliului Balcanic de patinaj. A reprezentat România la mai multe congrese ale Uniunii Internaţionale de Patinaj, la care a prezentat numeroase propuneri privind perfecţionarea Statutului şi a regulamentelor internaţionale de patinaj artistic şi viteză. Una dintre propuneri se referea la introducerea dansului pe gheaţă în cadrul programului JO de iarnă. A contribuit la creşterea numărului de secţii de patinaj şi la construirea de patinoare artificiale. Face parte din conducerea FR Patinaj din anul 1950, deţinând diferite funcţii: din 1990 până în 1998 a fost preşedinte al FR Patinaj. Pentru contribuţia sa de-a lungul celor 50 de ani de activitate, Uniunea Internaţională de Patinaj i-a acordat una din cele mai importante distincţii, medalia *George Haesler*. Decernarea s-a făcut într-un cadru festiv la Muzeul Olimpic din Lausanne, în prezenţa delegaţiilor federaţiilor naţionale de patinaj, a conducerii ISU, la care a fost invitat şi dl. Juan Antonio Samaranch. În anul 1998 i s-a acordat diploma de onoare a MTS, pentru contribuţia sa la dezvoltarea sportului românesc. De asemenea i s-a acordat titlul de preşedinte de onoare al FR Patinaj. Antrenor Emerit (1997). Decorat cu *Medalia Naţională pentru Merit* clasa I – 2000.

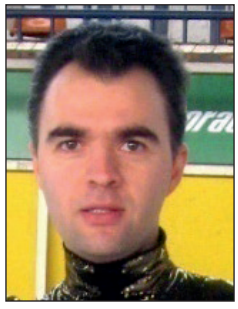

GHEORGHE, CORNEL (1971), n. în Galaţi.Unul dintre sportivii reprezentativi ai patinajului artistic. A început să patineze în 1975. A participat la primul concurs în 1977. A fost legitimat la *CSS nr. 2* Galaţi, unde s-a pregătit cu Nicolae Sandu. Din 1984 a fost selecţionat la Centrul Olimpic de pregătire a juniorilor şi i-a avut ca antrenori pe Gabriela şi Cornel Munteanu. A deţinut titlul de campion la juniori în 1984, 1986, 1987, 1988, 1989. La seniori a deţinut titlul de campion naţional între anii 1987-1991 şi 1993-1998. A participat la numeroase competiţii internaţionale. La*Cupa Prietenia* locul III în 1986 (Coreea). Rezultatele altor concursuri internaţionale de juniori: în 1986 loc III, în 1987 locul I, în 1988 locul III, la Gdansk, în 1988, locul II la Banska-Bistrica (Cehoslovacia). La concursuri internaţionale de seniori: în 1987, locul III la Leningrad (URSS), locul VI la Skate America (SUA), în 1992, locul V la Skate (Canada) şi în 1997, locul VI, în 1993 locul V la NHK-Trophy, în Tokyo (Japonia), în 1996, 1997 locul IV la Skate (Israel). Campion balcanic în anii 1994 şi 1995. A participat la CE, unde a obţinut următoarele rezultate: în 1995,

locul X la Dortmund, în 1996, locul IX la Sofia. La CM: în 1992 locul XI la San Francisco (SUA); în 1993 locul IX la Praga. La JMU a obţinut locul II, în 1997, în Coreea de Sud; la Jocurile Olimpice de iarnă, locul XVI la Lillehammer (Norvegia – 1994). Campionatul Mondial de la Nisa din anul 2000 a fost ultimul concurs oficial. După retragerea din activitatea competiţională a început să antreneze în statul California din Statele Unite la Centrul Internaţional Ice Castle (2000 - 2003). Din anul 2003 i s-a propus să preia funcţia de antrenor la lotul naţional de patinaj artistic.A condus loturile naţionale de novice şi de juniori.In 2004 a introdus "Moves in the Field" inspirindu-se din regulamentele Federaţiei Americane de Patinaj. Aceste Moves au înlocuit în multe ţări figurile impuse, cele care stăteau la baza patinajului artistic. Astfel patinatorii mici au reînceput să descopere ce înseamnă şi cum se învaţă paşii şi întoarcerile din patinaj. Printre sportivii selectionati atunci, s-a numărat şi Zoltan Kelemen cel care printr-o tenacitate şi o voinţă, extraordinare a reuşit în septembrie 2009 la Concursul de la Oberstdorf să se claseze pe locul 5/23 clasificându-se pentru Jocurile Olimpice de Iarna de la Vancouver 2010. Între anii 2003 şi 2009 a participat cu sportivii la aproape toate ediţiile CM de juniori şi la CE şi CM de seniori. Între anii 2002 şi 2006 cele mai notabile rezultate au fost obţinute de Gheorghe Chiper. Între anii 2001 şi 2008 ISU a finanţat prin programul său de dezvoltare organizarea de Traning Camp-uri în România la Miercurea Ciuc, la care Gheorghe Cornel era moderator pentru aceste tabere de vară (2003 si 2007). A fost membru al Biroului federal, iar din 2010 vicepreşedinte, Maestru al Sportului.

HEUCHERTH, BERT, devenit ulterior HERESCU, BARBU. Sportiv de performanţă, specializat în patinajul artistic, cu rezultate semnificative, în proba de perechi – împreună cu Trude Conerth Guber, în perioada 1938-1957. A reprezentat în competiţii unităţi sportive din Bucureşti şi Braşov. A câştigat, în proba de perechi, 6 titluri de campioni naţionali în anii: 1938şi 1940 reprezentând *Cercul de patinaj* Bucureşti; 1949- *Societatea de patinaj* Braşov; 1952 – *Energia* Braşov; 1953 şi 1957 *Metalul* Braşov. De remarcat că, la CN din 1949, acest cuplu câştigă titlul de campion, învingând valoroasa pereche Ana Manouschek –Ludovic Beke. Dintre participările la competiţiile internaţionale, este de reţinut performanţa obţinută la CE de perechi, din 1938, de la Zakopane, unde s-a clasat pe locul al VIII-lea. După reorganizarea mişcării sportive, când Societatea de patinaj Braşov, cu patrimoniul său, au fost preluate de OSP, unii dintre foştii membrii ai acestei societăţi, printre care şi multipla campioană Maria Popp, au avut contribuţii deosebite, pe plan organizatoric, încă din 1946, pentru salvarea acestei unităţi sportive. Tot în această perioadă patinatorul Bert Heuchert (Barbu Herescu) stabilit în Braşov, se implică în acţiunile şi încercările de a reanima activitatea acestei instituţii sportive prestigioase. Acesta a reuşit să mobilizeze mai mulţi patinatori talentaţi, între care se afla şi Roman Turuşanco (din 1949 ca sportiv şi antrenor la *Steagul Roşu*). în această perioadă a OSP, se înfiinţează *Clubul Popular de Patinaj* Braşov, din comitetul de conducere făcând parte şi unii dintre foştii patinatori ai SSPB, printre care: Florea Gămulea (secretar), Maria Popp, Barbu Herescu şi alţii, din dorinţa de a sprijini dezvoltarea patinajului, sport cu o bogată tradiţie în Braşov. În decembrie 1948, cu ocazia deschiderii patinoarului de sub Tâmpa, fostul campion naţional în proba de perechi, Barbu Herescu, încă patinator activ, şi totodată instructorul şi îndrumătorul tinerilor braşoveni, care practicau patinajul, au făcut o demonstraţie foarte apreciată de publicul spectator. Au urmat şi pentru el, cele 3 titluri de campion la perechi în anii 1952, 1953 şi 1957. A avut şi calitatea de arbitru. După 1960 s-a stabilit în Germania.

HIRSCH, ELEMER (14/05/1885-17/05/1953), n. în Cluj. Doctor în drept. Polisportiv, a practicat la nivel de performanţă patinajul artistic, hocheiul şi fotbalul. În fotbal a avut realizări deosebite. Desfăşoară o activitate deosebită ca jucător de fotbal, activând la AC (At-

letic Club Cluj) în perioada 1919 -1923 și la *Universitatea* Cluj – 1923-1926, unde se va impune prin performanțe semnificative, pe plan intern și internațional. Cu echipa Universității se clasează pe locul I în Campionatul Districtual 1923-1924 și 1924-1925, precum și pe locul al II-lea în ediția 1925-1926. Înregistrează o bogată activitate pe plan internațional. Cu echipa clubului efectuează un turneu în Franța, în 1923, iar la întoarcere mai susține două jocuri în Torino și Zagreb. În 1926, susține cu Universitatea un joc contra echipei maghiare BEAC – Budapesta. A fost component al echipei naționale în perioada 1922-1924. A făcut parte din echipa României care a jucat, în 1923 cu Cehoslovacia și Polonia. Component al lotului olimpic de fotbal al României, a participat, în premieră, la JO din 1924, de la Paris. Nu s-a putut bucura de participarea sa la această competiție importantă, deoarece nu a apucat să joace fiind rezervă la primul meci, unde echipa noastră , învinsă de reprezentativa Olandei, a fost eliminată din competiție. În drum spre JO echipa țării noastre a susținut 3 jocuri în Bratislava, Praga și Viena. S-a retras din activitatea competițională în 1927. În intervalul 1947-1949, a funcționat ca antrenor de fotbal la CS –CFR Cluj. Din informațiile existente, rezultă că în această perioadă, a fost solicitat la anumite acțiuni de selecție pentru loturile naționale. Fiind inclus în lotul jucătorilor internaționali de fotbal, FR de Fotbal /Asociație i-a eliberat Permisul de liberă intrare la toate jocurile, în toată țara, această facilitate permițându-i să-și îndeplinească atribuțiile privind observarea posibililor jucători pentru selecționare. Ca un adevărat polisportiv, după moda vremii, Elemer Hirsch a fost un admirator al automobilismul, fiind membru al *Automobil Club Regal Român*, filiala Cluj (din 1932). A avut realizări deosebite și în patinajul artistic. Debutul său s-a produs în Campionatul Regional, reușind să câștige trei titluri în perioada 1924-1927. Pe plan național, a câștigat trei titluri de campion: în 1924 în București (reprezentând Societatea de Patinaj Cluj) – acesta fiind primul titlu de campion național din istoria patinajului din țara noastră; 1925 – în Brașov; 1927 –în Cluj (*Universitatea* Cluj). La CN din 1925 a participat și în proba de perechi împreună cu Golescu În paralel cu patinajul a jucat și în echipa de hochei a *Universității* Cluj, cu care a susținut mai multe jocuri, fiind de reținut victoria obținută în 1928 în fața echipei *Hochei Club Român* din București. După 1938, Dr. Elemer Hirsch, a devenit conducătorul echipei de hochei a *Universității* Cluj. A avut și calitatea de arbitru internațional de hochei pe gheață, atestat de Liga Internațională de Hochei pe Gheață (1938-1939). EH a desfășurat și o importantă activitate de antrenor în patinajul artistic. După cele 3 titluri de campion național cucerite în 1924, 1925 și 1927 reușește să-l promoveze pe elevul său Victor Linul (Universitatea Cluj) pe treapta I, de campion în 1928, acesta fiind considerat unul dintre cei mai talentați elevi ai săi. Acesta însă, datorită sănătății sale precare este nevoit să abandoneze patinajul. În schimb, a rămas, pe parcursul anilor un susținător și promotor al patinajului. Îl regăsim pe Victor Linul (Dr. magistrat) în comisia Cenzorilor a FR de Patinaj, în calitate de arbitru, dar și în numeroase acțiuni de promovare a patinajului pe plan local. În 1939, Dr. Elemer Hirsch, a oferit *Cupa Dr. Hirsch Elemer*, care urma să fie câștigată de Societatea care obținea cele mai multe puncte la un concurs de patinaj de figuri, la care participă cu 3 numere de seniori(bărbați, femei și perechi) și 3 juniori. „*…Câștigătoare era desemnată asociația care acumula cele mai multe puncte la 3 concursuri la rând sau la 5 în mod sporadic".* În 1939 câștigătoare a fost *Societatea de patinaj* din Cluj. EH s-a aflat și în forurile de conducere ale patinajului pe plan național. În perioada 1937-1940 a fost membru în Comitetul Federației Române de Patinaj (numit de OETR), apoi membru ales în 1938-1939 și în funcția de casier 1939-1940. A avut calitatea de arbitru pentru patinajul de figuri atestat de FR de Patinaj. În 1951 a avut calitatea de oficial, membru în Juriul de patinaj, la Jocurile Mondiale Universitare de Iarnă, organizate în Brașov. Pentru meritele și contribuția sa, în 1935, a fost decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a. Surse: *Anuarele Sportului* 1938-1939 , 1939-1940; *O sută de ani pe patine* - Gh. Ștefănescu și Dorin Șteflea; *125 de ani de patinaj la Brașov* - Ștefan Banaru; Informațiile furnizate de fiica sa Amalia Hirsch).

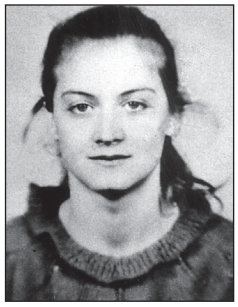

HORDOBEŢIU, CERASELA-SIMONA (1968), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică și sport, absolventă ANEF, promoţia 1992. Antrenor de patinaj. Sportivă de performanță la patinaj viteză. Își începe activitatea la *CSS* Sibiu (antrenor I. Armenciu.), apoi o continuă la Centrul Olimpic Bucureşti și*AS Şoimii Compa Sibiu*. S-a antrenat cu prof. Adrian Ciobanu. A fost Campioană națională la proba de patinaj viteză, în perioada 1984-1990, obținând 4 titluri la junioare şi 14 la senioare, 6 recorduri naţionale la categoria senioare şi 4 la categoria junioare. Debutează la CM de juniori (Stromound 1987) – locul XIV în clasamentul general. La JMU de iarnă – Sapporo (1991), locul V la 5 000 m, locul VII la 500 m. Rezultate la CE: Heerenveen(1992) – locul XI, la 500 m; Heerenveen (1993) – locul III (medalie de bronz) la 500 m; Hamar (1994) – locul IV, la 500 m şi locul VIII la 1500 m, locul XI (în clasamentul general); Heerenveen (1995) – locul VI, la 500 m, locul XII (în clasamentul general); Heerenveen (1996) – locul VIII la 500 m, locul XII (în clasamentul general); Heerenveen (1997) – locul IX la 500 m – locul XII (în clasamentul general). La CM: Heerenveen (1992) – locul XI la 500 m, Berlin(1993) – locul XIV la 500 m; Butte (1994) – locul VIII la 500 m şi locul XV (în clasamentul general); Savalen (1995) – locul VIII la 500 m. La JO de iarnă de la de la Lilehammer (1994), locul XIV la 5.000 m. Calificată ca arbitru, a oficiat la diferite competiții.. Maestră Emerită a Sportului.Decorată cu *Medalia Națională pentru Merit* clasa a III-a (2000).

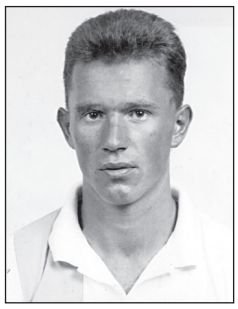

HORVATH, DEZIDERIU (1970), n. în Huedin, jud. Cluj. Sportiv de performanță, practicant al patinajului viteză. Patinator activ, deține cele mai bune rezultate tehnice la 5 000 m şi 10 000 m din întreaga istorie a patinajului românesc În 1978 începe să patineze laMiercurea-Ciuc, fiind legitimat la *Sport Club*. Campion naţional la juniori şi seniori, în perioada 1987-1998 obţine 16 titluri de campion naţional. A participat la numeroase competiţii internaţionale şi campionate oficiale. Rezultatele obţinute: la CE de la Heerenveen (1993) locul V la proba de 10 000 m, Heerenveen (1998) locul XII la 5 000 m. La CM, de poliatlon seniori de la Hamar (1993) locul VII la 5 000 m şi 10 000 m şi locul IX la poliatlon în clasamentul general. La JO de iarnă de la Lilehammer (1994) locul XX la 5 000 m şi la Nagano (1998) locul XXX la 5 000 m. A realizat 13 recorduri naţionale la seniori.Maestru Emerit al Sportului.

HOROSZ, ADALBERT-BELA. Unul dintre reprezentanții de seamă ai patinajului artistic din țara noastră, cu contribuții importante în promovarea și dezvoltarea acestui sport. A început să practice patinajul în 1927, pentru ca numai după 3 ani să câștige titlul de campion național. Reprezentând Societatea de Patinaj Cluj, a câștigat cinci titluri de campion național, în anii: 1930(Cluj); 1931 (Brașov); 1933 și 1934 (București); 1935. Mai deține un titlu de campion în proba de perechi cu Ana Radeș la CN din 1946, organizat la Cluj. Pentru a putea concura la CN din 1931, organizat în Brașov, BH aflându-se în efectuarea stagiului militar, a fost nevoit să solicite învoirea de la comandantul Batalionului de vânători de munte. BH reușește o demonstrație a calităților sale de patinator valoros la concursul cu caracter național din 1939 (Lacul Roșu), unde cu partenera sa Mița Zăpârțeanu se clasează pe locul al III-lea în proba de perechi, după numai cinci antrenamente, valoare confirmată și la CN din 1946. După CN din 1928, Societatea de patinaj Cluj, l-a trimis, împreună cu Ludovic Beke, la un concurs de „juniori" de la Budapesta (în acea vreme la concursurile rezervate juniorilor, putea participa orice patinator, indiferent de vârstă, dacă nu câștigase nici un concurs internațional). Era prima sa deplasare în străinătate, având ca scop să învețe de la

patinatorii străini. Conform obiceiului timpului, această experiență a fost împărtășită colegilor din secția de patinaj. În 1929, în aceiași formație, a participat la Concursul internațional de la Budapesta, care aniversa 60 de ani de la înființarea primei Societăți de patinaj din Ungaria. BH s-a clasat în acest concurs pe locul al VII-lea. Cu prilejul organizării acestei competiții, a avut loc și CM feminin, ocazie cu care Bela Horosz împreună cu Ludovic Beke, i-au luat un interviu, celebrei patinatoare Sonja Henie. La concursul internațional pentru „juniori" organizat în Cluj, în 1934, Horosz s-a clasat pe locul al III-lea, după doi concurenți maghiari, iar la Concursul organizat în cadrul „Săptămânii festive a sporturilor de iarnă" din același an cu ocazia CE de la Innsbruck, a ocupat locul al III-lea, după un englez și un austriac, depășind alți 6 concurenți din Elveția, Austria și Cehoslovacia. La Concursul internațional de la Praga, din 1935 Horosz (concurând accidentat) s-a situat pe locul al VI-lea. BH a avut și calificarea de antrenor contribuind în mod semnificativ, la selecția, pregătirea și promovarea unor noi promoții de patinatori valoroși, în sportul de performanță. Încă din 1956, i s-a încredințat conducerea Centrului de copii de la Miercurea Ciuc, care avea ca obiectiv – formarea și promovarea viitorilor performeri ai patinajului. După 1960, a funcționat o perioadă la CS *Dinamo* București. Apoi la AS CPM București (1970-1972). A continuat să activeze în Timișoara unde a realizat o bază de date statistice în fotbal. Pentru meritele sale sportive a fost decorat cu Meritul *Sportiv Cultural pentru Sport* clasa a II-a în anul 1936. (Surse: o sută de ani pe patine-Gheorghe Ștefănescu și Dorin Șteflea , 1973; ALMANAH Aniversar 1919-1994 Cluj – U 75 – editat 1995).

HUŞTIU, BEATRICE (1956), n. în Bucureşti.Profesor de educație fizică și sport. Absolventă a IEFS. Antrenor de patinaj. Sportivă de performanță, practicantă a patinajului artistic.A început să patineze în 1961 la CS *Dinamo* Bucureşti. A fost campioană naţională la individual în 1969 şi 1970. A participat la numeroase competiţii internaţionale de patinaj artistic. La CE de patinaj artistic de la Leningrad (1970) ocupă locul XXIII, şi XVII la Zürich (1971). A participat la JO de iarnă din 1968; avea 11 ani şi 5 luni, fiind a treia sportivă din lumeîn ceea ce priveşte vârsta unei participante la JO. A fost cea mai tânără concurentă la ediţia de la Grenoble. Ocupă locul XX din cele 31 de participante la proba de *figuri libere*. Presa sportivă a elogiat evoluţiile ei.A activat ca antrenoare la CSŞ Timișoara până în 1993. După retragerea din activitatea competițională a fost angajată ca antrenor în Danemarca (1994) unde a pregătit mai multe grupe de copii. După expirarea contractului a funcționat ca antrenor în Austria. Maestră a Sportului (1968).

IMRE, EMIL (8/03/1996), n. în Miercurea Ciuc. Elev. Sportiv de performanță în patinaj. A început să practice patinajul la vârsta de 9 ani, în Miercurea Ciuc, specializându-se în patinajul viteză pe pistă scurtă (short track). Legitimat la *CSȘ* Miercurea Ciuc, iar din anul 2008, având dublă legitimare, a reprezentat în competiții ambele structuri sportive – *CSȘ și SC* Miercurea Ciuc. Debutează în CN de short-track la categoria juniori II, în 2006, clasându-se pe locul al II-lea în probele de 500,1000 și 1500m, precum și în clasamentul general. În anul 2008, se clasează pe locurile I în clasamentul general la CN de juniori II și în proba de ștafetă 2000m la CN de juniori I, debutând totodată și la CN de seniori unde se clasează pe locul al III-lea la 1500m. La CN seniori din anul 2011, câștigă titlurile de campion la 500, 1500m și în clasamentul general, iar la ediția din 2012, se clasează pe locul I în clasamentul general la juniori II și pe locul al III-lea în clasamentul general la seniori. Component al loturilor naționale, participă la diferite concursuri internaționale înregistrând progrese semnificative. Realizează o performanță valoroasă în anul 2012, la finala Cupei Europei la short-track, categoria juniori, organizată în Brașov (16-18mar-

tie), unde câștigă o medalie de bronz în proba de ștafetă 3000m, împreună cu István Gál-Oravecz, Tamas Rusz și Tamas Antal. Se remarcă, în mod deosebit, în anul 2013, la Festivalul Olimpic al Tineretului European (FOTE), organizat de țara noastră în Brașov. După medalia de argint câștigată în proba de 500m la short-track, cucerește în premieră, medalia de aur în proba de 1000m, având o evoluție care îi confirmă valoarea: locul I în serie și în sferturi de finală, locul al II-lea în semifinală și locul I în finală. Medalia de aur, cucerită de EI, este primul aur din istoria participărilor țării noastre la cele 11 ediții ale FOTE. La Campionatele Mondiale de short track, pentru juniori, organizat în Erzurum (Turcia, 7-9martie 2014), Emil Imre, a fost cel mai bine clasat patinator din țara noastră, ocupând locul 25 (din 88participanți) la 1500m - 2:25.680**.** Atât la club cât și la lotul național, Emil Imre s-a pregătit cu antrenoarea Maria Bögyö .

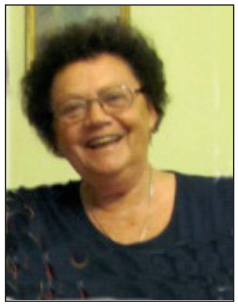

KAHANE - GOLDENSTEIN, GHIZI (19/02/1935), n. în București. Tehnician proiectant de instalații cu activitate la ISPE și ICPA din București și la Societatea de Electricitate din Israel (Israel Electric Corporation). Polisportivă, legitimată la CS *Dinamo* București cu activitate de performanță la gimnastică, ciclism și în mod deosebit la patinaj viteză. Participantă la mai multe competiții de ciclism, a reușit în probele de 400 și 500m. cu plecare de pe loc la velodrom să stabilească recorduri naționale la junioare. Cu echipa CS *Dinamo* a participat la diferite concursuri de gimnastică. A desfășurat o activitate cu rezultate deosebite la patinaj viteză în perioada 1950-1956. A participat în competițiile junioarelor, iar la CN de senioare a câștigat 5 titluri de campioană națională în probele individuale la: 500m – 2 titluri (1952și 1954); la 1000m – 2 titluri (1952 și 19954); 1500m în 1952. De asemenea, a mai câștigat 1 titlu de campioană națională în clasamentul general la poliatlon în 1952. A fost componentă a loturilor naționale și a participat la unele stagii de pregătire și concursuri internaționale. Participantă la Jocurile Mondiale Universitare de Iarnă, organizate în țara noastră în 1951, unde a ocupat locul al IX-lea în clasamentele absolute ale întrecerilor de viteză. Atât la CS *Dinamo*, cât și la lotul național s-a pregătit cu antrenorul Florin Gămulea. După 1960, s-a stabilit în Israel în localitatea Haifa, unde, în paralel cu activitatea profesională, a continuat să practice diferite ramuri de sport. Începând din 1996 a participat la Concursul Național al Sindicatelor – SPORTIADA, organizat anual pentru vârstnici. La aceste întreceri s-a remarcat la înot, reușind să câștige, titlurile de campioană, la categoria sa de vârstă, în probele de 50 și 100m bras și 50 și 100m liber.

KONNERTH (CONERT) – GUBER, TRUDE – GERTRUDE. Patinatoare cu performanțe semnificative la CN, în perioada 1937-1957. Provine de la SS Iahn din Cernăuți. A reprezentat în competiții unități sportive din București și Brașov. În 1937, reprezentând *Societatea de patinaj* Brașov, câștigă titlul de campioană națională în proba individuală. În continuare se afirmă în proba de perechi, împreună cu Heuchert – Herescu Bert – Barbu, cu care va câștiga 6 titluri de campioni naționali în anii: 1938și 1940 reprezentând *Cercul de patianj* București; 1949- *Societatea de patinaj* Brașov; 1952 – *Energia* Brașov; 1953 și 1957 *Metalul* Brașov. De remarcat că, la CN din 1949, acest cuplu câștigă titlul de campion, învingând valoroasa pereche Ana Manouschek –Ludovic Beke. Tot la acest campionat Trude Gruber a participat și în proba individuală, clasându-se pe locul al II-lea, în condiții regulamentare discutabile, menționate în presă, față de câștigătoarea titlului. În 1954 și 1955 perechea TG – BH, se clasează pe locul al II-lea, fiind învinsă de valorosul cuplu Irca Tymcik- Alfer Eissenbaiser. În 1938, cuplul TG – BH, participă la Campionatul european de perechi, organizat la Zakopane, unde se clasează pe locul al VIII-lea. După 1948, Trude Conert a continuat să activeze la *Clubul Sportiv Steagul Roșu* (ulterior sub alte denumiri) participând la diferite demon-

straţii şi competiţii, reuşind să se claseze pe primele poziţii. În perioada 1949-1957 a reuşit să-şi demonstreze valoarea, prin câştigarea celor 4 titluri de campioană naţională la perechi. În 1949 la CN la senioare se clasează în proba de simplu pe locul al II-lea. TC a avut calificare de arbitru internaţional, oficiind la numeroase competiţii în această calitate. După 1960 s-a stabilit în Germania. Pentru realizările sale sportive, în 1938, a fost decorată cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a.

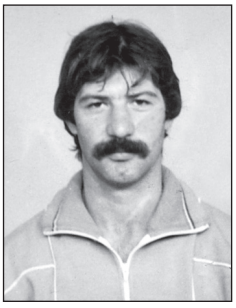

KOPACZ, TIBOR (1967 - 2008), n. în Miercurea-Ciuc. Sportiv de performanţă la patinaj viteză, mdaliat cu bronz la CE din 1984 – singurul medaliat în această ramură sportivăA început patinajul la *Sport Club* Miercurea-Ciuc. A realizat numeroase performanţe: 21 de titluri de campion naţional în perioada 1981-1987; 21 de recorduri naţionale la seniori şi 6 recorduri la juniori. A participat la CE de poliatlon la Den Haag (1983) – locul V la 5 000 m, locul VIII la 1 500 m şi locul X în clasamentul general; la Larvic (1984) – locul V la 500 m, locul III la 5 000 m, locul VIII la 1 500 m şi locul V în clasamentul general. La CM de poliatlon de la Oslo Bislet (1983) – locul XXV la 5 000 m. La JO de iarnă de la Sarajevo (1984) – locul XIX la 5 000 m. Maestru al Sportului.

KRISTO, KATALIN (1983) n. în Miercurea Ciuc. Sportivă de performanţă în probele de shost-track, legitimată la SC Miercurea Ciuc. A obţinut 32 de titluri de Campioană naţională în probele de short-track, în perioada 1998-2008. Componentă a lotului naţional din 2003, când a debutat la „Pannonia Maple Open" în ştafeta de short-track a României. Cel mai bun rezultat din carieră în Cupa Mondială a fost realizat la Vancouver în 2008, calificându-se până în faza sferturilor de finală. Participantă la trei ediţii ale JO din: 2002- Salt Lake City, clasată pe locurile 20 la 1500 şi 1000m şi 22 la 500m; 2006 – Torino, loc 18 la 1500m, 22 la 1000m şi 23 la 500m; 2010 – Vancouver, fără a se clasa în fazele superioare.

LĂZĂRESCU, DAN (1937), n. în Bucureşti. Inginer, absolvent al Institutului de Petrol Gaze şi Geologie, curs fără frecvenţă, promoţia, 1963. Absolvent al cursului de doctorantură (FC la Institutul de Petrol şi Gaze Ploieşti -1973-1977). Traseul profesional: tehnician metrolog la Uzinele Chimice Române Bucureşti (1955-1956); tehnician CTC la Întreprinderea de Prototipuri şi Construcţii de maşini (1957-1965); inginer proiectant la IAUPS Bucureşti (1965-1966); inginer proiectant la IPCUP (1966-1980); inginer proiectant la IELIF Miercurea Ciuc (1980-1982); antrenor la SC Miercurea Ciuc (1982-1986); inginer proiectant la Intreprinderea de tractoare Miercurea Ciuc (1986-1990); Secretar adjunct (1990-1991); preşedinte la SC Miercurea Ciuc (1991-1998); Inspector Sport la DTSJ Harghita (1998-2001); Director adjunct la SC Miercurea Ciuc (2002-2007); antrenor la CS Mureşul Tg. Mureş după 2007. Sportiv şi antrenor de patinaj. A practicat atletismul (1954-1960) şi patinajul viteză (1960-1975). A fost legitimat la CS *Dinamo*. Campion naţional la patinaj viteză, a deţinut 6 titluri în perioada 1965-1972 la categoria seniori. Campion absolut în 1968. A realizat 3 recorduri naţionale. În paralel cu activitatea de sportiv a activat ca antrenor de patinaj la CS *Dinamo*(1965-1970) şi la *CSU* IEFS (1975-1980). Ca antrenor a format patinatori valoroşi, care au devenit campioni naţionali şi au reprezentat România în competiţiile internaţionale. În aceeaşi calitate, la lotul naţional şi olimpic a obţinut rezultate deosebite la CE, CM şi JO. În perioadele 1975-1984 şi 1994-1995 a funcţionat ca antrenor la loturile naţional şi olimpic de patinaj viteză , iar din 1996 antrenor la lotul olimpic de schi fond fete. A participat ca antrenor la trei ediţii ale JO 1980-1984-1988. Printre cele mai semnificative rezultate obţinute cu sportivii pe care i-a pregătit au fost: medalie de bronz T. Copacz CE

1984 patinaj viteză, în proba de 5000m; clasări în primele 10 locuri la CE în competițiile din perioada 1983-1984 la patinaj viteză; locul IV la CM Universitare la schi fond cu ștafeta feminină în 1987; locul VII-la CM junioare la schi fond cu ștafeta în 1988. Arbitru internaţional de patinaj viteză din anul 1988. În perioada 1969-1990, a realizat unele studii și cercetări în domeniul său profesional și în domeniul activității sportive, lucrări pe care le-a publicat în calitate de autor sau coautor. A colaborat cu Centrul de cercetări ştiinţifice, la realizarea unor lucrări pe linia sportului de înaltă performanţă, în patinajul viteză și schi. Pasionat de statistică este deținătorul unor date și informații privind patinajul, sporturile de iarnă și din alte ramuri de sport și Membru al Consiliului federal din anul 1985. A fost vicepreședinte la FR de Patinaj din anul 1992. Maestru al Sportului. Pentru meritele deosebite în dezvoltarea patinajului i s-a acordat în anul 1997 titlul de Antrenor Emerit. Decorat *cu Medalia Naţională pentru Merit* clasa a III-a (2000) și cu *Medalia Meritul Sportiv* clasa I (2004). A colaborat la realizarea celor două ediții al Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România.

LEHMANN, IRENE. Patinatoare de performanță, cu rezultate realizate în premieră pentru patinajul din țara noastră. Tot în 1924, IL, devine prima campioană națională din istoria patinajului românesc, titlu câștigat la prima ediție a CN organizat în București. Pe locul al II-lea se clasează tot o reprezentantă a Societății din Brașov, Irene Moser. În cadrul programelor acestor campionate naționale, au fost organizate și două probe, denumite în terminologia vremii *concurs de figuri pentru perechi* și *concurs de vals*, fiind însă considerate neoficiale, neacordându-se titlurile de campioni, concurând doar două cupluri – Irene Lehmann – Dragoș Navrea, clasat pe locul al II-lea în concursul de figuri pentru perechi, locul I în această probă fiind ocupat de soții Vincent (cetățeni străini). În proba de vals, locul I a revenit cuplului Irene Lehmann –Dragoș Navrea iar locul al II-lea soților Vincent. Astfel reprezentanții Brașovului, au câștigat pentru prima dată un concurs într-o probă care mai târziu a devenit proba de perechi. De remarcat că Dragoș Navrea (profesor), s-a clasat pe locul al III-lea în proba individuală, iar peste ani a devenit președintele Societății de Patinaj Brașov. La CN din 1925, Irene Lehmann s-a clasat pe locul al III-lea fiind învinsă de colega sa de club Maria Popp și de clujeanca Ana Bojaki, iar în proba de perechi a ocupat locul al III-lea cu un nou partener, Suciu Sibianu (medic).

MANOUSCHEK – BOJAKI, ANA . Patinatoare de performanță, cu rezultate deosebite în patinajul artistic, în proba de perechi, împreună cu Ludovic Beke. Comentatorii timpului, menționează calitățile acestui cuplu, care a dominat proba de perechi, în perioada 1925-1934. A câștigat 7 titluri de campioană națională în proba de perechi, împreună cu Ludovic Beke, reprezentând Societatea de patinaj Cluj, în anii 1925 (Brașov), 1927 și 1928 (Cluj) sub numele Ana Bojaki,1930 (Cluj), 1931(Brașov), 1932(Cluj) și 1934 (București) devenită Ana Bojoki - Manouschek. În 1933, perechea Ana Manouschek – L. Beke se clasează pe locul al II-lea după cele 6 titluri câștigate anterior, fiind învinsă de un nou cuplu Irca Timcik- Fredy Eisenbeisser, însă vor reveni pe locul I, pentru ultima dată la CN din 1934. Deoarece la primul CN din 1924, această probă s-a desfășurat în afară de concurs, la CN din 1925 s-a acordat primul titlu de campioni naționali în proba de perechi. A fost un cuplu valoros, care a dominat această probă, la 7 ediții ale CN, timp de 9 ani. La CN din 1925, AB a concurat și în proba de simplu, unde s-a clasat pe locul al II-lea, nereușind să o depășească pe Maria Popp. A fost componentă a lotului național, participând cu rezultate meritorii la unele concursuri internaționale, organizate în marile centre ale patinajului, Garmisch Partenkirchen, Berlin, Viena, Praga, Budapesta și altele. Cuplul A.Manousek-L.Beke au înscris în palmaresul lor o victorie asupra perechii fraților Marianne și Laszlo Nagy, câștigători mai târziu a medaliei de aur la CE din 1950 și argint la CE din 1949 și 1953. Pentru realizările sale sportive deosebite, în 1936, a fost decorată cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a.

MINCULESCU (TYMCIK), IRCA (1915), n. în Cernăuţi (azi, în Ucraina). A practicat patinajul în localitatea natală, apoi la Cercul de patinaj din Bucureşti, *Metalul* Bucureşti şi *CCA* Bucureşti. A fost campioană naţională la perechi cu A. Eisenbeisser-Fieraru în anii 1933, 1935, 1937, 1954, 1955 şi 1956. A participat la CE de la Praga (1934), la perechi, ocupând locul VII, din 13 perechi participante. La JO de iarnă de la Garmisch-Partenckirchen (Germania) 1936, obţine la perechi cu F. Eisenbeisser locul XIII din 18 perechi participante (prima participare românească la această probă). Între anii 1960-1980 a funcţionat ca arbitru de note şi arbitru principal la CN de patinaj artistic pentru copii, juniori şi seniori, la competiţiile internaţionale organizate în România şi la cele internaţionale, la care au fost prezenţi patinatorii români. Ca arbitru internaţional de note a oficiat la CE de la Zürich (1971), Köln (1973), Helsinki (1977) şi la CM de la Bratislava (1973) şi Megève (1976). Din 1962 a făcut parte din Colegiul Central al arbitrilor de patinaj artistic şi din Biroul FR Patinaj.

MITRICICĂ, DOINA-NARCISA (22/06/1958), n. în București. Inginer, absolventă a Institutului Politehnic București, promoția 1982, cu competențe profesionale în mecanică, optică, fizică și desen tehnic. Sportivă de performanță, practicantă a patinajului artistic. Traseu profesional: inginer tehnolog mecanic – Intreprinderea *6 martie* Zărnești (1982-1985); inginer tehnolog de montaj la *SC IOR SA* București (1985-1990); inginer proiectant la *SC PRO OPTICA SA* București (1990-1995); director general și acționar și *la SC TEEN TRANS RO SRL* București (1996-1999); inginer administrator la *Universitatea Titu Maiorescu* București (1999-2007); inginer proiectant la Intreprinderea OPTICA ROMÂNĂ (2007-2011); cercetător științific de mecanică fină la *SC IOR SA* București (din 2011). A început patinajul la *SȘE Nr. 2* București în 1964 (antrenor Gliga Nicolae), *Asociația Sportivă a Consiliului Popular al Municipiului* București (ASCPMB 1970- 1973, antrenori B.Horosz, Daria Crăciun, Letiția Miclescu); *CSU-IEFS* București (antrenor L. Miclescu 1973-1977). Debutează în competiții în decembrie 1964 și apoi în 1965, la categoria copii sub 7 ani, în concursuri pentru începători. La Campionatul Republican din 1966 (categ.8-10 ani) se clasează pe locul al II-lea, iar la ediția din 1967 devine campioană la această categorie de vârstă. La CN de juniori II din 1968 se clasează pe primul loc, iar la CN de juniori I pe locul III (1969) și pe locul I (1970). Participă la 6 ediții ale CN de seniori unde se clasează de două ori pe locul al II-lea (1971 și1974) și de 4 ori pe locul I, câștigând titlurile de campioană națională în 1972,1973, 1975 și 1976. În Cupa României pentru juniori s-a clasat pe locul al II-lea în 1969 și pe locul I în 1970. A câștigat 3 Cupe ale României pentru seniori 1971, 1975 și 1976. În perioada 1967 -1976, a participat la peste 30 de competiții internaționale de juniori și seniori, organizate în țară și peste hotare. S-a remarcat prin rezultatele obținute la: *Cupa București,* concurs internațional pentru juniori sub 12 ani clasată pe locul al IX-lea (1967), al VIII-lea (1968) , al IV-lea (1969) și al III-lea (1970); *Pirueta de aur* seniori Zagreb, locul al VII-lea (1971); *Trofeul Carpați* juniori locul I (1972*); Concurs Internațional* seniori Miercurea Ciuc , locul al V-lea (1972); *Concurs Internațional seniori Riga*, locul al VI-lea (1972); *Concurs internațional seniori Cerepoveț*, locul al V-lea (1973); Cupa Prieteniei internațional seniori , locul IV-lea (1973); *Concurs Internațional seniori Miercurea Ciuc,* locul I (1973); *Pirueta de aur –seniori Zagreb*, locul al IV-lea (1974); *Concurs Internațional seniori București,* locul al V-lea (1975); *Concurs Internațional seniori Bratislava*, locul al IV-lea (1975); *Concurs Internațional seniori -Riga,* locul III (1975); *Concurs Internațional seniori Miercurea Ciuc*, locul al II-lea (1976); *Concurs Internațional seniori - Bratislava*, locul I (1976); *Concurs Internațional seniori –Katowice,*locul al III-lea 1976. În 1977 a participat la

CE de la Helsinki, unde s-a clasat pe locul al XXI-lea din 25 de participante.

MOIȘ, ELENA (1952), n în București. Profesor de educație fizică și sport, absolventă IEFS, promoția 1975.Antrenoare de patinaj.Patinatoare de performanță, specializată în patinaj. La CN din 1961 (categoria sub 14 ani), reprezentând *CS Dinamo* București, a câștigat proba de simplu. În 1962, devine campioană la junioare, pentru ca în 1963, la doar 11 ani să câștige titlul de campioană la senioare. S-a aflat pe primul loc în topul câștigătoarelor de titluri naționale în proba individuală. Are în palmares 7 titluri de campioană națională în anii: 1963 – 1966 (toate organizate în București, fiind legitimată la *CS Dinamo*); 1967,1968 și 1971 (București, fiind legitimată la *ICF/ IEFS*). La CN din 1969, s-a retras din concurs după ce-a de-a treia figură a impuselor, iar la CN din 1970, s-a clasat pe locul al II-lea. Participă la *CE* din 1968 (Västerass) unde se clasează pe locul 24 la exercițiile impuse, locul 16 la proba de figuri libere și locul 21 în final (din 25 concurente). La *CE* din 1969 (Garmischpartenkirchen), s-a clasat pe ultima poziție în întrecerea cu 23 participante).

MOSER, IRENE (1891 -1984), n. în Brașov. Una dintre sportivele reprezentative ale Societății de Patinaj Brașov. Practicantă a patinajului artistic, cu realizări în premieră și contribuții pentru popularizarea și dezvoltarea acestui sport. Brașoveanca Irene Moser, a reprezentat în competiții Societatea de Patinaj Brașov. În 1924, Societatea organizează prima competiție oficială – Campionatul Regional Brașov, la care Irene Moser, câștigă în premieră locul I, înscriindu-și astfel numele în istoria patinajului brașovean. Participantă la prima ediție a CN din 1924, organizată în București, IM se clasează pe locul al II-lea, devenind vicecampioană națională, după o altă reprezentantă a Societății de patinaj Brașov, Irene Lehmann. La CN din 1931, IM, câștigă titlul de vicecampioană națională, în proba de perechi cu Karl Habermann.

MUNTEANU-VOICA, GABRIELA (1958), n. în Bucureşti. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă IEFS. Antrenor de patinaj.Absolventă a Liceului de coregrafie (ceea ce a contribuit foarte mult la prezența ei plină de grație pe gheață). A început să patineze în 1965 la CS *Dinamo* Bucureşti, îndrumată de antrenorul Bella Horosz, apoi a continuat cu Victor Neagu, iar în 1969 s-a transferat la CSU IEFS Bucureşti, unde s-a pregătit cu Radu Ionian şi Letiția Miclescu. A participat la numeroase competiții internaționale şi spectacole organizate în țară. În 1984, împreună cu soțul ei, Cornel Munteanu, sunt numiți antrenori la Centrul Olimpic de pregătire a juniorilor. În această perioadă se consacră şi obține rezultate deosebite cu elevii la concursurile de juniori şi seniori, iar după 1994 s-a stabilit în Mexic. Unul dintre cei mai reprezentativi elevi ai săi a fost patinatorul Cornel Gheorghe, multiplu campion național, participant cu rezultate meritorii la CE, CM şi JO.

NAVREA, DRAGOȘ. Profesor. Practicant al patinajului artistic, cu performanțe notabile la campionatele naționale. Promotor și susținător cu atribuții în forurile de conducere ale patinajului la nivel local și național. Participant la prima ediție a CN, din 1924, organizat în București, Dragoș Navrea, reprezentând Societatea de patinaj Brașov, se clasează pe locul al III-lea, în proba individuală a seniorilor. La același campionat DN a mai participat împreună cu Irene Lehmann, (câștigătoarea primului titlu de campioană națională în proba individuală) și la alte două probe, organizate în cadrul acestei prime ediții din 1924, considerate neoficiale, datorită numărului restrâns de concurenți. în *proba de figuri pentru perechi* – cuplul Irene Lehmann –Dragoș Navrea s-a clasat pe locul al II-lea după soții Vincent (cetățeni străini), iar în proba de *val,s* au ocupat locul I, urmați de soții Vincent. Se poate spune că această pereche brașoveană a fost deschizătoare de drum pentru aceste două probe, care

au devenit ulterior – proba de perechi și – proba de dans. Profesorul Dragoș Navrea a rămas în continuare profund atașat patinajului, participând la o serie de acțiuni privind popularizarea și dezvoltarea acestui sport. De asemenea DN a îndeplinit mai multe funcții importante, atât în organizațiile locale cât și în forurile centrale, printre care: șeful Comisiei de Patinaj din cadrul Comitetului Teritorial al Federației Societăților Sportive din România (1921-1946); membru al Comitetului Federației Societăților de Patinaj din România (1938-1939); vicepreședinte al Federației Române de Patinaj 1939-1940. Dragoș a avut calificarea de arbitru. Presa vremii și cei care l-au cunoscut, relatează, faptul că Dragoș Navrea a promovat în familia sa *un adevărat cult* pentru patinaj, sport practicat în continuare de urmașii săi, strănepoții acestuia concurând sub numele de Comănici . Unele surse evidențiază rolul lui DN în promovarea hocheiului pe gheață în țara noastră. În acest scop, acesta a înființat în Brașov prima echipă de hochei pe gheață, în cadrul Societății Brașovia. (sursă: 125 de ani de patinaj la Brașov - Ștefan Banaru, - 2005).

NEDELESCU MARIAN (1948), n. în comuna Râmeşti-Beica (Şuşani), jud. Vâlcea. Absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport de 3 ani (1973) şi al Institutului de Educaţie Fizică şi Sport din Bucureşti (1976). Repartizat la Consiliul Municipal pentru Educaţie Fizică şi Sport (1976). Transferat curând la CNEFS. Secţia sport de performanţă, pregătire olimpică, răspunzând de problematica sporturilor de iarnă şi de atletism. În 1983 este ales secretar al Federaţiei Române de Patinaj. În 1989 a fost numit la Secţia sport de masă (sporturi tehnico-aplicative), iar din 1990 a preluat conducerea Federaţiei de Badminton, nou înfiinţată de unde se va pensiona medical (1993). În intervalul 1990-1993 a susţinut şi a obţinut ca la Bucureşti să aibe loc concursul de calificare a echipelor reprezentative de badminton la Jocurile Olimpice de la Barcelona. A organizat în Capitală primul Congres balcanic de badminton (1991). În anul 2000, în urma accidentului rutier a creat Asociaţia victimelor de circulaţie, cu implicaţii şi efecte sesizabile în diminuarea accidentelor înregistrate ca număr. Din 1998 a iniţiat Premiul Nedelescu pentru stimularea concursurilor de cros din satul natal (Râmeşti-Beica), care în 2008 a ajuns la a 18-a ediţie. Atmosfera de sărbătoare, de şezătoare creată de Fundaţia care-i poartă numele a creat conceptul de „fiii satului", care se întrec la învăţătură, în concursurile de alergare şi în manifestări tradiţionale (folclor, costume ţărăneşti, clacă, etc.) ce-au provocat o intensificare a vieţii satului oltenesc. În timpul mandatului său de secretar al FR de Patinaj s-a obţinut prima medalie de bronz la CE de către Kopacz Tibor în proba de 5000m. În acelaşi interval de timp Gh. Cornel a dobândit prima medalie tot de bronz la patinaj artistic masculin la concursul *Prietenia*de la Phenian (R.P.D. Coreeană). În mandatul său s-a organizat primul Centru olimpic de copii şi juniori la patinaj (la Asoc Sp. *Mecanica Fină* din Bucureşti, a cărei preşedinte a fost Nadia Comaneci). Membru al COR (1990-1992).

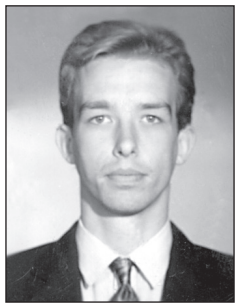

NEGREA, MARIUS-CRISTIAN (1964), n. în Braşov. A început să patineze în 1969 la CS *Dinamo* Braşov, cu antrenorul Roman Turuşanco. Din 1977 s-a transferat la *Tractorul* Braşov, unde i-a avut ca antrenori pe Atanasie Bulete, Dezideriu Czeisner, Manuela Bădiţoiu-Cristudor. În timpul pregătirii la lotul naţional antrenorii săi au fost: Nicolae Gliga, Alexandru Bărbălău, Letiţia Miclescu, Cornel Munteanu. A participat la concursuri din anul 1971 (primul concurs naţional). A fost campion la juniori în 1978 şi 1980 şi campion naţional la seniori, în 1992, după mai multe încercări în întrecerea directă cu Cornel Gheorghe. A participat la numeroase concursuri internaţionale de juniori şi seniori (din 1980 până în 1997, la concursuri de seniori). Rezultatele deosebite obţinute: locul III la Sofia (1989), locul IV la Zagreb (1990), locul III la Viena

– Karl Schäfer-Pokal (1990), locul I la Pinzolo – Italia, *Cupa Europei* – 1991, 1992, locul III la Zagreb (1994) şi locul I în 1995. Locul IV la St. Gervais – Franţa, în *Cupa Alpilor*. A participat din partea Federaţiei de patinaj din Elveţia la Campionatul elveţian (1995), clasându-se pe primul loc (deoarece s-a antrenat pe perioade îndelungate în Elveţia între 1992-1996, unde a fost atât sportiv, cât şi antrenor la Eisclub Uzwil). A participat la numeroase ediţii ale JB, obţinând locul I la Atena (1993), locul III la Miercurea-Ciuc (1994), locul II la Belgrad (1996), locul III la Sofia (1997). La CE de la Lausanne (1992) şi de la Paris (1997) locurile XXVII. A ocupat locul XV la JMU de iarnă de la Sofia (1989). La JO de la Albertville (1992), locul XXVI, iar la ediţia JO de la Lillehammer (1994) a obţinut locul XIX. Îşi încheie cariera sportivă şi competiţională la 33 de ani, după o perioadă de 28 de ani de patinaj activ, dintre care 26 de ani au fost de competiţii şi 19 ani de participări competiţiile internaţionale. Din 1997, a activat antrenor la CS *Tractorul* Braşov.Unul dintre cei mai reprezentativi sportivi ai săi are s-a afirmat pe plan intern și internațional a fost Gheorghe Chepler. Federația i-a încredinţat funcţia de antrenor al lotului de juniori, iar după JO din 1998 a fost promovat ca antrenr la lotul de seniori.Datorită cunoștințelor sale în domeniul patinajului, a comentatla TV transmisiuni de la CE, CM şi JO de patinaj artistic şi viteză.

OPINCARIU OANA-ANESIA (1989), n. în Sibiu. Studentă la FEFS din cadrul Universității ”Valahia” din Târgoviște. Sportivă de performanță, practicantă a patinajului viteză. S-a inițiat în acest sport de la vârsta de 9 ani, sub îndrumarea antrenorului Dorin Zărnescu. Legitimată la CS ”Petrolul” din Ploiești, unde s-a pregătit cu tatăl său, antrenorul de patinaj, Ion Opincariu. În anul 2005, la CN de patinaj pe role, categ. jun. II, a obţinut 5 titluri de campioană, iar în 2006, la CN de jun. I, alte 5 titluri în probele de patinaj pe gheaţă, şi unul în proba individuală pe role. În același an, la CN de seniori, se clasează pe locul al III-lea în 6 probe. A fost selecționată în loturile naționale de juniori și seniori, avându-l ca antrenor tot pe tatăl său. În 2006 debutează la Cupele Mondiale (grupa B) din Berlin –locul VI și din Heerenveen – locul VIII, la CM de jun. (Erfurt) – locurile 30, 31 și 36 și la CM de seniori (Salt Lake City) – locul 23 la 3000m. Tot în anul 2006, a câștigat Concursul Internațional “2 Prova Grand Prix” (Baselga di Pine - ITA) pentru junioare, precum și ”Cupa Gaal” la întrecerea de la Târgu Mureș. În 2007, la CM de jun. (Innsbruck) obține 2 rezultate onorabile – locul X în proba de 3000m și XV la 1500m, la CE de seniori (Collalbo) locurile 16 la 3000m, 22 la 1500m și 24 la 500m, iar la Cupa Mondială (grupa B), de la Torino, locul IV. La Jocurile Europene ale juniorilor, din 2007 (Alkmar – NED), cucerește medalia de aur în proba de 3000m cu record de pistă la junioare categoria B și pe cea de argint la 1500m. Rezultatul de 4’15.00 realizat pe distanța de 3000m, în anul 2007, era doar cu o secundă inferior baremului de participare la JO de iarnă din 2010, de la Vancouver, însă acest vis s-a spulberat. Aflându-se la antrenament pe bicicletă în zona Boldești-Scăieni, la 3 iunie 2007, a avut un grav accident, în urma căruia a început o altă cursă – cea pentru supraviețuire. A intrat în comă de gradul IV, fiindu-i afectate grav funcțiile vitale, nu mai putea să se miște, să vorbească, avea probleme cu vederea și memoria. Dar Oana s-a dovedit o mare luptătoare, cu o voință ieșită din comun. Au urmat operația, terapia intensivă, ieșirea din comă după 3 săptămâni, procedurile de recuperare, timp de 5 luni, în clinici din Austria, Olanda, Germania. Specialiștii susțin că sunt șanse pentru o recuperare cât mai deplină. Oana a pus patinele în picioare, dar nu are încă echilibru. ”Trebuie să concurez iar” – spune Oana. Cazul său, plin de învățăminte, atât ca sportivă, cât și ca luptătoare pentru a reveni la viață şi în lumea sportului, merită să rămână în memoria celor care iubesc sportul.

PAPUC, EMILIAN (1939), n. în București. Antrenor de patinaj. Practică patinajul viteză, din 1956 la CS *Dinamo*. Campion naţional la patinaj viteză (1961-1967), perioadă în care a obţinut 20 de titluri de campion la categoria seniori, din care: 3 la

500m (1962 – 1964); 5 la 1500m (1961 – 1964 şi 1966); 3 la 500m (1961 – 1964 şi 1966); 4 la 10 000m (1961 -1964, 1966 şi 1967); 5 de Campion absolut (1961 – 1964 şi 1966). Din 1968, a oficiat ca arbtru la CN de patinaj viteză. S-a stabilit în Australia, iar după 1989 a obţinut un contract permanent cu FR Patinaj. Maestru al Sportului.

PATRAULEA, CRISTINA (1942), n. în Cernăuți. Profesor de educație fizică și sport, absolventă a ICF, promoția 1964. Patinatoare de performanță, specializată în patinajul artistic. A început să se remarce la VN din 1958, unde s-a clasat pe locul al II-lea la categoria fete peste 15 ani, confirmând în 1960 când câștigă primul său titlu de campioană. Are în palmares 3 titluri de campioană națională de seniori, în proba individuală, în anii: 1960, 1961 și 1962, toate organizate în București, în primele două reprezentând *CS Constructorul* București, iar în cel de-al treilea *CS Știința ICF*. În perioada 1961-1964, împreună cu Radu Ionian, s-au impus în proba de perechi, înscriindu-și în palmares 4 titluri de campioni naționali.

PĂCURARU (MICLESCU), LETIŢIA – vezi **Personalităţi**

POPP – DÂMBOIANU, ROMICA (18/11/1919), n. în Tg. Mureș. Studii liceale absolvite în Brașov. A urmat Facultatea de Drept și Litere la București (între 1938-1942). A fost un model de polisportivă practicând, cu bune rezultate, tenisul, gimnastica, călăria, schiul, înotul, alpinismul și bine înțeles patinajul – moștenire scumpă de la mama sa. După spusele sale, a făcut cunoștință cu gheața încă de la 3 ani când se afla în Tg. Mureș. La 7 ani o data cu transferul tatălui său la Brașov, la Curtea de Apel, în paralel cu frecventarea cursurilor școlare și liceale își continuă și activitatea sportivă. A continuat tradiția familiei, mama sa Maria Popp fiind câștigătoare a 5 titluri de campioană în perioada 1925-1931. Afirmarea patinatoarei Romica Popp, a început încă din 1932, când a câștigat titlul de campioană la junioare, în Brașov. A câștigat 2 titluri de campioană națională la seniori în 1938 (Lacul Roșu) și 1940 (Cluj) – ambele pentru Societatea de patinaj Brașov. Rămâne unicat pentru patinajul artistic din țara noastră, titlul de campioană națională câștigat în 1938 în fața mamei sale, multipla campioană Maria Popp. În 1939 în locul CN s-a organizat un concurs cu caracter național, tot la Lacul Roșu, câștigat de Romica Popp. Dotată cu calități deosebite RP a beneficiat și de îndrumarea unui reputat antrenor Nicholson Howard (fusese antrenorul Sonjei Henie), în stagii de pregătire la Londra, în Austria, în Germania (1940-1942), dar și în Brașov cu antrenorul maghiar Z. Szekelyi. A continuat să mai concureze, inclusiv la unele competiții internaționale, deși activitatea în anii celui de-al Doilea Război Mondial a fost mult restrânsă. A participat, împreună cu R. Turușanco, M. Bindea și perechea Tymcek - Eissenbeiser la *Concursurile Săptămânei de Iarnă* de la Garmischpartenkirchen (1-6 februarie 1940), având o prestație apreciată de organizatori. De asemenea echipa română a participat la „ exibiții" organizate în Viena. Mare amatoare de alpinism, turism, excursii (practicate încă de la 16 ani), în anul 1942, aflată în excursie în munții Bucegi se prăbușește de pe *Colții Morarului*, suferind un grav accident, în urma căruia medicii au fost nevoiți să-i amputeze un picior. Acest nefericit accident a însemnat și sfârșitul patinajului, oprind ascensiunea și afirmarea unui veritabil talent. Dar Romica Popp nu s-a depărtat de patinaj, ea revenind la patinoar în calitate de arbitră, oficiind la numeroase competiții. Ca o recunoaștere a meritelor sale în sportul românesc, în anul 2013, Romica Popp - Dâmboianu, a aprins Flacăra Olimpică la Brașov, cu ocazia Festivalului Olimpic European pentru Tineret ediția de iarnă. *Pentru răsplătirea faptelor sportive îndeosebi, meritorii, înregistrate în mișcarea sportivă românească, în anul 1938*, a fost citată pe Ordinea de Zi a Sportului Românesc (Deciziunea Biroului Permanent al UFSR, din 30 noiembrie 1938).

POPP – LEMENY, MARIA (1883-1954), n. în Brașov. Doctor în Filozofie. Absolventă a unor școli particulare (după practicile timpului), absolventă a Facultății de Filozofie și a celei de Litere și Limbi Romanice, din cadrul Universității din Viena (1913). A urmat un semestru și un curs la Sorbona. A fost considerată una dintre cele mai talentate patinatoare din acea vreme. A cucerit 5 titluri de campioană națională în : 1925 – în Brașov (reprezentând Societatea de Patinaj Brașov); 1927, 1928 și 1930 – în Cluj (reprezentând Brașovia); 1931 – în Brașov (reprezentând Societatea de Patinaj). La CN din 1932 și 1933 s-a clasat pe locul al II-lea. Pentru prima dată, la CN din 1938, mama – Maria Popp concura alături de fiica sa – Romica, rezultatul fiind favorabil fiicei care devenea astfel, pentru prima dată, campioană națională. Încă din 1913, Maria Popp, născută Lemeny, era considerată „…. *o patinatoare distinsă, o patinatoare artistă….de o eleganță aparte*", acestea fiind aprecierile presei din Viena, consemnate și la noi în Gazeta Transilvaniei din 13/26 martie 1913. Cea care avea să devină de 5 ori campioană a României, începând din 1925, participase „…..*la mitingul de patinat artistic*", organizat de Reuniunea de Patinaj din Viena, unde a obținut primul premiu, răsplătit de juriu cu un lanț de aur și o medalie de argint. Aceiași Gazetă a Transilvaniei, informa cititorii că domnișoara Lemeny a reprezentat Reuniunea la întrecerile din Praga, unde a obținut un premiu important. În 1936, a făcut parte din delegația olimpică a României care a participat la JO de iarnă desfășurate la Garmisch-Partenkirchen. MP a avut calificarea de arbitru, atestată de FR de Patinaj. MP a fost ultimul președinte al Societății de Patinaj din Brașov, îndeplinind această funcție până în 1948, când o dată cu reorganizarea mișcării sportive, Societatea a fost desființată fiindu-i confiscat întreg patrimoniul. Au fost lăudabile preocupările sale ulterioare, de a repune în stare de funcțiune această societate. Apreciindu-se realizările sale sportive, Forurile de conducere ale sportului i-au acordat, în anul 1933, Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a.

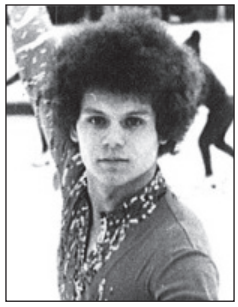

RĂDULESCU (VASILE), GHEORGHE - ADRIAN (1961), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport, din București, promoția 1986. A început să practice patinajul artistic de la vârsta de 6 ani cu antrenorul Bella Horosz și apoi cu Daria Crăciun. Legitimat la ASCPMB (Asociația Sportivă a Consiliului Primăriei Municipiului București) în intervalul 1967-1972 și la Clubul Sportiv Universitar – IEFS între 1972 – 1983 cu profesor Letiția Miclescu.Din 1984 s-a pregătit cu profesoara Anca Tănase la AS ICEMENERG (1984 – 1986). Între 1972 -1978 a făcut parte din lotul național de juniori, iar între 1978-1986 din cel de seniori(antrenori: Letiția Miclescu, Alfred Korâtec din URSS, antrenor la lot între 1974-1976 și Anca Tănase). De 6 ori Campion național de juniori (1972-1978), de 8 ori la seniori (1978 -1986). A participat la numeroase concursuri internaționale de juniori și seniori. Câștigătorul Concursului internațional de juniori organizat în Miercurea Ciuc în 1976. La seniori a ocupat locuri onorabile în mari concursuri internaționale, care astăzi s-au transformat în Grand Prix-uri (Praga, Moscova, Zagreb, Budapesta), 8/Praga 1977, locul 3/ Sofia 1979, 6/ JMU Sofia 1983. Participant la prima ediție a CM de juniori 1976, locul 16. În 1986 a început activitatea de antrenor la AS ICEMENERG și apoi la lotul național (1988-1989 și 1994-1996), pregătind mulți patinatori care s-au afirmat pe plan intern și internațional, printre care: Zsolt Kerekes, Luiz Taifas, Roxana Luca, Carol Brăileanu, Mădălina Matei (participantă la CM juniori din Hall-Canada 1991). Între anii 1992-1994 și din 1996 până în 2004 a activat ca antrenor în Grecia, având în pregătire sportivi ai cluburilor și lotului național elen. Ca antrenor al lotului național elen a participat la CE 1998, CM juniori, zilele Olimpice ale Tineretului European și diferite competiții internaționale. Maestru al Sportului din 1986.

SALLAK, GHEÖRGY – IMRE (16/05/1952), n. în Gherla, jud. Cluj. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, promoția 1975, specializarea sporturi de iarnă (patinaj și hochei pe gheață). Antrenor de patinaj artistic. După absolvire a funcționat ca antrenor la ȘSE din Timișoara (1975-1977) și apoi la *CSM* Cluj-Napoca (1977-1986). În perioada 1979-1985 a activat ca antrenor la lotul național de patinaj artistic al României. În activitatea sa de antrenor la CSM Cluj-Napoca, a obținut rezultate deosebite în selecția și pregătirea unor patinatori cu care a obținut 25 de titluri de campioni naționali la categoriile juniori și seniori și numeroase titluri în clasamentele pe echipe în Cupa României. Pe plan internațional a contribuit la pregătirea și afirmarea unor patinatori, printre care Istvan Lang, clasat pe locul al VIII-lea la CM de juniori, precum și sportiva Grety Marton, clasată pe locul al XII-lea la Cupa Prieteniei, ambii sportivi fiind legitimați la *CSM* din Cluj-Napoca. După 1987 s-a stabilit în Ungaria unde a desfășurat o bogată activitate ca antrenor de patinaj artistic și a deținut diferite funcții importante în forurile maghiare de conducere a sportului și în cadrul ISU. În perioada 1989-2013 a fost numit în funcția de secretar general al Federației Maghiare de Patinaj. În 1989 a fost ales membru în Comitetul Olimpic Maghiar, iar din 2013 a îndeplinit funcția de Director General a Federației Maghiare de Patinaj. În 1998 a fost numit Coordonator pentru problemele de Dezvoltare în Federația Internațională de Patinaj. A avut contribuții deosebite, în concordanță cu funcțiile îndeplinite în cadrul Federației Maghiare de Patinaj., în perioada mandatului său fiind organizate peste 20 de competiții ale Federației Internaționale, printre care: 5 CM de patinaj viteză; 2 CE de patinaj artistic; 1 CE de patinaj viteză – short-track; 1 CE de patinaj viteză; 2 CM de patinaj artistic juniori; 2 CM de patinaj viteză short-track de juniori. Pentru meritele și contribuția sa la dezvoltarea și afirmarea patinajul în Ungaria, în anul 2006, i s-a acordat Ordinul de Merit al Republicii Ungaria.

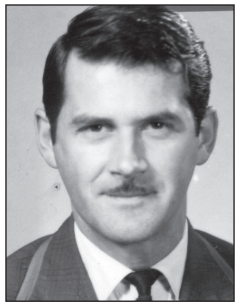

SZEKELY, ZOLTAN (12/06/1936) n. în Tg. Mureș. Studii liceale cu calificare de tehnician. Antrenor de patinaj viteză, absolvent al Școlii de antrenori (în 1977 a obținut Categoria I de calificare). Patinator de performanță, specializat în probele de viteză. A activat în perioada 1951-1963. Și-a început activitatea la Progresul Cluj. A debutat la campionatul national organizat la M.Ciuc în 1952, ca junior, legitimat la *Progresul* Cluj (antrenor Pusztay Béla). Eefectuând stagiul militar, în perioada 1955-1957 a activat la *CS Dinamo* București (antrenor prof. Gámulea Florin). În anii1958-1964, s-a pregătit și a reprezentat în competiții *CS Muresul* Tg.Mures(antrenor Gáll Carol). In perioada junioratului a devenit de mai multe ori campion național la această categorie de vârstă. La seniori a câștigat 5 titluri de campion național în probele individuale la: 5000m -3 titluri în 1959,1960 și 1963; 10000m – 2 titluri în 1959 și 1960. În 1961se clasează pe locul al II-lea în clasamentul general. În intervalul 1955-1958 a făcut parte din lotul național (antrenor Gămulea Florin). În această perioadă a participat la pregătire în localitatea de mare altitudine Alma-Ata. A participat la mai multe concursuri internaționale și a stabilit recorduri naționale. In 1972 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor, inițial ca voluntar apoi angajat din 1964 la Știința Cluj ulterior la *Agronomia* Cluj. În perioada 1974-1980, a făcut parte din colectivul tehnic, alături de antrenorul principal Uhrich Ernest, care a pregătit lotul național de patinaj viteză. Printre patinatorii la a căror pregătire a contribuit se află sportivi cu performanțe notabile, mulți dintre ei, maeștri ai sportului, printre care se află: Pop Gheorghe, Pârv Gheorghe,Jenei Dezideriu, Komjatszeghi Carol, Ciobanu Adrian, Roșca Romulus, Timiș Horia, Timiș Mihai,Spitzer Alexandru, Jenei Niculae, Pirv Constantin, Imeci Eugen, Varga Gheorghe, Laurențiu Eleonora și alții. După 1990 s-a stabilit în Ungaria, unde și-a continuat activitatea de antrenor, specializat în probele de short-track. A

funcționat și ca antrenor al naționalei maghiare, participând la JO de la Albertville.

TAȘNADI – LĂZĂRESCU, MARIA - MAGDOLNA (01/02/1949), n. în Miercurea Ciuc. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS București, specializarea patinaj, promoția 1971. Antrenoare de patinaj. Patinatoare de performanță, specializată în probele de viteză. După absolvire, a îndeplinit următoarele funcții și responsabilități, profesor – antrenor la CSȘ Miercurea Ciuc (1971-1975); antrenoare la Sport Club Miercurea Ciuc (1975-1995); consilier DJTS Harghita (1995-2002); Director DJTS Harghita (2002-2003); consilier DJTS Harghita (2003-2006). A câștigat 7 titluri de campioană națională în probele individuale: la 1500m -3 titluri (1968-1970); 3000m -4 titluri(1968-1970 și 1972); campioană absolută –poliatlon , 3 titluri (1968-1970). În 1970, a obținut *Cupa Federației*, trofeu atribuit celor mai buni patinatori ai anului. Pentru performanțele sale sportive, în 1968, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. În calitate de antrenoare la CSȘ și SC Miercurea Ciuc a contribuit la selecția, pregătirea și promovarea unor noi promoții de practicanți ai patinajului. MT a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național de juniori (1975-1983), a îndeplinit această responsabilitate în calitate de antrenor principal în perioada 1983-1989, iar în intervalul 1990-1993, a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul de seniori (masculin). A avut calitatea de arbitru internațional la patinaj viteză, atestată de ISU, în perioada 2000-2012. Pe parcursul anilor a avut și alte responsabilități în forurile de conducere locale și naționale, printre care: membru în biroul FR de Patinaj (1982); membru în comisiile de specialitate ale Consiliului județean/ Direcției județene pentru sport; vicepreședinte al biroului FR pe Iarbă (1997- 2000); membru în Comisia de organizare a CM de short track juniori – organizat în Miercurea Ciuc 2006. De remarcat că toți cei cinci membri ai familiei Lăzărescu s-au dovedit iubitori și susținători ai patinajului, având contribuții directe: Dan Lăzărescu, soț și tată, multiplu campion național, Antrenor Emerit, care a pregătit patinatori cu rezultate deosebite pe plan intern și internațional; Maria Taşnady, soție și mamă, multiplă campioană, antrenoare și responsabilități în conducerea sportului; Lăzărescu Cristina, fiică, antrenoare de short-track în Canada; Lăzărescu Silvia, fiică, arbitru de short-track pe lista ISU din 1996; Lăzărescu Andreea, fiică, arbitră de short-track din 2010.

TIMIȘ, MIHAI (1946), n. în Tg. Mureș. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS (1968-1972), specializare patinaj. Mutat în Cluj Napoca la vârsta de 7 ani, începe să se inițieze în diferite ramuri de sport. Practică înotul în perioada 1956-1958, apoi atletismul, sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Biro (1958-1960). Începând din 1960, iarna practică și patinajul viteză avându-l ca antrenor pe prof. Sorin Pascu, iar ulterior pe Zoltan Szekey la CS Agronomia. După absolvirea IEFS, a fost repartizat ca profesor la Liceul din Gilău, unde a funcționat în intervalul 1972-1976. În aceiași perioadă, îl înlocuiește pe antrenorul Szekey asigurând continuitatea pregătirii patinatorilor de la CS Agronomia. În 1976 MT este încadrat ca profesor-antrenor la Catedra de patinaj *a CSȘ Viitorul* Cluj-Napoca, secție nou înființată. În activitatea sa, MT a obținut rezultate notabile, în selecția, pregătirea și promovarea unor sportivi valoroși în patinajul de performanță. Printre sportivii pe care i-a pregătit, mulți dintre ei campioni naționali și maeștri ai sportului la patinaj viteză, s-au aflat: frații Jenei Micloș și Dejö, Todoruț Simona, Timiș Mihaela, Pârv Gheorghe și alții. A cucerit cu sportivii săi peste 250 de titluri de campioni naționali, la toate categoriile de vârstă și a stabilit 146 noi recorduri naționale. A fost antrenor la loturile naționale de patinaj viteză, în perioadele 1977-1983 și 1990-1994. În această calitate, a contribuit la pregătirea unor sportivi dintre care 6 au reușit să se situeze între primii 10 patinatori la CM de juniori, organizate

1980-1990. În 1994, a fost promovat ca secretar general la FR de Patinaj, funcție pe care a îndeplinit-o până în anul 2006. A avut calificarea de arbitru internațional, specializat ca starter la patinaj viteză și short-track. Între 2006 și 2011, a fost numit antrenor coordonator al tuturor loturilor de patinaj viteză, short-track și artistic. A fost membru în Comitetul federal în perioadele 1977-1990 și 1994-2011. A îndeplinit funcția de președinte al Comitetului de short-track în Consiliul Balcanic de patinaj (2000). Decorat cu Medalia *Națională pentru Merit* clasa a III-a (2000).

TRACHER, CRISTA (1944), n. în Brașov. Studii liceale. Sportivă de performanță, specializată în probele de patinaj viteză, cu rezultate deosebite la CN în perioada 1965-1968. A fost legitimată la *AS Voința* Brașov (1960-1964) și la *CS Dinamo* Brașov (1964-1971). S-a pregătit cu antrenorul Ernest Ulrich Petric. Se remarcă în competițiile junioarelor înscriindu-și în palmaresul său 16 titluri de campioană națională în probele individuale, la această categorie de vârstă. Continuă să-și demonstreze valoarea și în competițiile senioarelor, situându-se pe poziții fruntașe. La CN de senioare a câștigat 11 titluri de campioană națională în probele individuale la: 500m – trei titluri (1966-1968); 1000m – trei titluri (1966-1968); 1500m – trei titluri (1965-1967); 3000m – două titluri (1966-1967). În anii 1966 și 1967 s-a situat pe primul loc și în clasamentul general la poliatlon. În total, CT a câștigat la CN de junioare și senioare 27 de titluri de campioană națională și a stabilit 17 recorduri naționale. A fost componentă a loturilor naționale, participând la diferite stagii de pregătire și concursuri în mai multe țări. Crista Tracher rămâne în istoria patinajului viteză din țara noastră prin performanțele sale, care au contribuit la stimularea și dezvoltarea acestei ramuri de sport. În anul 1972, s-a stabilit în Germania, unde a îndeplinit diferite funcții în unități specializate în educarea copiilor de grădiniță.

TURUŞANCO, ROMAN (1918- 2003), n. în Praga. Unul dintre cei mai titraţi reprezentanţi ai patinajului artistic din ţara noastră, care a câştigat cele mai multe titluri de Campion Naţional. Cu cele 9 titluri obţinute în perioada 1940 – 1959, se situează, la mare distanţă, pe locul I, în topul deţinătorilor titlurilor naţionale. A fost legitimat la : *CS Venus Bucureşti*(pentru care a devenit Campion Naţional în 1940); *CS Progresul Bucureşti (1946 şi 1949); CS Steagul Roşu Braşov (campion în 1953, 1955,1956, 1958 şi 1959).*Component al loturilor naţionale, a participat la diferite competiţii internaţionale. Şi-a înscris numele, pentru prima dată, ca participant al patinajului din ţara noastră, la JO, concurând la ediţia din 1936(Garmisch Partenkichen), unde s-a clasat pe locul al XIX –lea din 26 de concurenţi. Din anul 1949, concomitent cu activitatea de sportiv, îşi începe şi cariera de antrenor la CS Steagul Roşu Braşov. După retragerea din activitatea competiţională s-a dedicat în exclusivitate muncii de antrenor. În 1956, federaţia i-a încredinţat conducerea Centrului de copii, organizat în Braşov. Din anul 1969 îşi desfăşoară activitatea de antrenor la CS Dinamo Braşov, reuşind, pe perioada existenţei secţiei de patinaj artistic să obţină, pentru acest club, cu sportivii pe care i-a pregătit, 23 de titluri de Campioni Naţionali. Printre aceştia s-au aflat mai mulţi patinatori care aveau să se afirme în sportul de performanţă, precum: Mariana Chiţu, Manuela Bădiţoiu, Bogdan Kruti, Marius Negre şi alţii. În 1976, secţia de la CS Dinamo se desfiinţează, activitatea fiind preluată de CS Tractorul Braşov, unde din 1977 funcţionează şi secţia de patinaj artistic. Având în vedere capacitatea şi experienţa sa profesională, de mai multe ori, a funcţionat ca antrenor la loturile naţionale. Întreaga sa carieră şi rezultatele obţinute, îl confirmă ca pe unul dintre cei mai prestigioşi antrenori. Membru de onoare al FR de Patinaj (1998). Maestru al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* în 1936.

UDREA, MAGDALENA (01/09/1938), n. în București. Antrenoare de patinaj viteză. Fostă patinatoare de performanță, specializată în probele de viteză. A activat la CS *Constructorul* și la *CS Dinamo* București, unde s-a pregătit cu antrenorul Florin Gămulea. Se remarcă la CN de juniori din 1957, când câștigă titlul de campioană la această categorie de vârstă. La CN de senioare, a câștigat 5 titluri de campioană națională – 4 titluri în proble individuale la 1000m în 1959, 1500m -2 titluri în 1958 și 1959, 3000m în 1959 precum și un titlu de campioană națională în clasamentul general la poliatlon în 1959. A fost componentă a loturilor naționale, participând la unele stagii de pregătire în diferite țări.

ULRICH PETRIC- ERNEST (1938) n. în Braşov. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea patinaj, promoția 1962. Tainele patinajului a încercat să le desluşească singur. În 1955 s-a legitimat la CS *Dinamo* Braşov. Înainte de a se dedica patinajului, jucase fotbal în echipa de pitici de la *Locomotiva* Braşov, ajungând chiar într-o finală pe ţară. Baschetul, de asemenea, l-a atras jucând şi la clubul *Steaua* pe post de pivot, în timpul stagiului militar. Şi chiar după adeziunea sa totală la patinaj, baschetul i-a rămas a doua mare dragoste, păstrând legătura cu el ca arbitru, conducând 120 de partide internaţionale, ca oficial şi mai ales ca cel mai apropiat suporter al soţiei sale, Cornelia Adriana Petric, Maestră a Sportului (cu 75 de prezenţe în echipa naţională). În 1961 a organizat o secţie de patinaj la AS *Voinţa* şi la scurt timp, unii dintre sportivii săi au devenit Campioni naţionali la juniori. În 1963 secţia s-a transferat la CS Dinamo Braşov, iar în 1974 a trecut la CS *Tractorul*. Elevii săi au cucerit peste 230 de titluri naţionale la patinaj viteză seniori şi juniori şi au depăşit 200 de recorduri naţionale. Sub atenta sa îndrumare la club sau la loturile naţionale unii sportivi şi în primul rând Mihaela Dascălu, au reuşit să atingă recunoaşterea internaţională. În 1997 i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit. După pensionare a continuat să împărtăşească bogata sa experienţă unor patinatori tineri de viteză şi patinaj artistic, iar ca preşedinte, să conducă,o anumită perioadă,destinele clubului *Societatea de Patinaj* din Braşov. Imboldul în prelungirea activităţii sale i l-au dat cele 550 de titluri de Campioni naţionali şi cele 8 medalii la CE şi CM, cucerite de sportivii săi în îndelungata şi rodnica sa carieră. Antrenor Emerit (1997).

VELLMAN - PUSZTAI, ECATERINA (17/09/1927 – 2010), n. în Cluj. Sportivă de performanță, practicantă a patinajului artistic și al tenisului. A învățat să patineze la vârsta de 7 ani, în condițiile unui patinoar improvizat, lângă fabrica DELMATA, ajutată de tatăl său. La 10 ani, a primit primele patine „adevărate” și a beneficiat de îndrumarea antrenorului Ludovic Beke, iarna la patinaj și vara la tenis. În 1941, tatăl său a reușit s-o trimită, pentru două săptămâni la un stagiu de pregătire, în Budapesta. A început și participările în concursuri care, în 1949, reprezentând CS *Progresul* Cluj, au culminat cu câștigarea primului titlu de campioană națională. Această reușită a continuat cu noi titluri de campioană câștigate în anii 1952, 1953 și 1954, fiind legitimată tot la CS *Progresul* Cluj. În 1955, s-a clasat pe locul al doilea fiind învinsă de mai tânăra Marieta Weinrich, aceiași situație înregistrându-se și în 1956 când EVP a fost dezavantajată de o accidentare. S-a remarcat și în proba de dublu, cu Ștefan Balazs, intrând în posesia titlurilor de campioni naționali în 1958 și 1959. În 1951, la Jocurile Mondiale Universitare de Iarnă, organizate în Brașov în compania unor puternici concurenți din alte țări EVP, s-a clasat pe locul al VIII-lea. După retragerea din activitatea competițională s-a calificat și a oficiat ca arbitru în competițiile interne și internaționale. A avut calitatea de arbitru internațional, calitate în care a făcut parte din juriile unor importante competiții oficiale, desfășurate în Franța, Canada, Danemarca, Suedia, Germania și alte în țări.

WEINRICH –PALTAN, MARIETA (16/10/1934 – 21/05/2009), n. în Cluj. Profesoară de matematică și fizică absolventă a Facultății de Matematică și Fizică din cadrul Universității Babeș-Bollyai din Cluj. În 1959 a fost încadrată ca profesoară de matematică și fizică în Miercurea-Ciuc. Patinatoare de performanță, specializată în proba de patinaj artistic. La CN din 1952 -1954, se clasează pe locul al II-lea pentru ca începând din 1955 să-și îndeplinească marele obiectiv, câștigarea titlului de campioană națională. Are în palmares cinci titluri de campioană națională, în anii: 1955 (Cluj)-pentru *Universitatea* ; 1956 (Cluj), 1957 (Miercurea Ciuc), 1958 (București) – reprezentând *AS Recolta* Miercurea Ciuc; 1959 (Cluj) – pentru *AS Avântul* Miercurea Ciuc. A fost componentă a lotului național, participând la diferite concursuri internaționale. În 1951 a participat la Jocurile Mondiale Universitare de iarnă, organizate în țara noastră, unde s-a clasat pe locul al IX-lea în proba individuală. A fost antrenoare la Avântul Miercurea Ciuc 1958-1961, apoi a plecat în Tg. Mureș A fost arbitră la competițiile naționale și internaționale însoțind loturile reprezentative de patinaj artistic între 1970 - 1990. După 1991 s-a stabilit în Ungaria la Budapesta unde a continuat să oficieze ca arbitru internațional până în anul 2003. A decedat la 21 mai 2009, în Budapesta la vârsta de 75 de ani.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE POLO

Dezvoltarea înotului ca sport a constituit una din premisele importante care au favorizat apariţia jocului de polo pe apă, unul dintre cele mai vechi jocuri, pe care-l găsim prezent şi în programul ediţiei a II-a a JO moderne din 1900, de la Paris. Anglia este considerată ţara de origine a jocului de polo, iniţiatorii şi practicanţii fiind înotătorii stimulaţi de William Wilson, membru al *London Swimming Club*, căruia documentele vremii îi atribuie iniţiativa dezvoltării acestui sport. (Ad. Vasiliu – *Polo de la A la Z).*

Se pare că prima încercare a avut loc în 1869, între două echipe formate din câte 11 jucători, care foloseau o minge de fotbal. Jocul a purtat diferite denumiri – fotbal pe apă, handbal pe apă, baseball pe apă – care denotă preocupările din epocă de a crea şi alte jocuri în apă. În 1870, se menţionează o primă încercare de a elabora regulile noului joc, încercări pe care le vom întâlni pe tot parcursul dezvoltării acestui sport. În lucrarea amintită ni se spune că în Anglia există documente care atestă că primul joc de polo pe apă (numit *aquatic handball*) s-a desfăşurat la 14 iulie 1876, la *Bournemouth Premier Rowing Club*. S-a jucat până când s-a spart mingea! O dată cu acceptarea ideii că nu este vorba de un simplu divertisment, ci despre un nou sport, acţiunea a fost luată în serios. Au apărut mai multe echipe, s-a înmulţit numărul jocurilor, dar dificultatea consta în faptul că echipele nu se înţelegeau între ele, fiecare respectându-şi propriile reguli de joc. În perioada 1879-1880, echipele au început să cadă de acord cu interpretarea comună a unor reguli (echipa de 7 jucători, folosirea mingii de fotbal, condiţiile înscrierii unui gol etc.). În 1884, Asociaţia Naţională de Înot din Anglia a aprobat regulamentul de joc, care ulterior va mai cunoaşte numeroase modificări. Reţinem pentru istoria jocului de polo că Anglia a fost ţara care a organizat, în 1888, primul campionat de polo din lume. Echipa de polo Manchester Osborne Club, care s-a dovedit cea mai bună din campionatul Angliei, între 1894-1901, a reprezentat Marea Britanie la turneul olimpic din 1900, cucerind primul titlu olimpic.

Eforturile Marii Britanii de organizare şi dezvoltare a jocului de polo nu rămân fără ecou, multe ţări din Europa şi de peste Ocean arătându-se interesate de acest nou joc sportiv. Belgia, Austria, Germania, Franţa, Italia, Ungaria, SUA au trecut, începând din 1888, la înfiinţarea unor echipe, organizarea primelor jocuri şi, mai apoi, a propriilor campionate. Numai că multe din echipele care au luat fiinţă în diferite ţări nu au preluat regulile britanice, folosind propriile reglementări, situaţie care a creat o serie de neînţelegeri şi măsuri nedorite (Germania şi-a retras participarea de la turneul olimpic din 1904, pentru că urma să se joace după regulile americane *Softball Water polo*).

În 1908, ia fiinţă FINA – autoritatea mondială care coordonează toate ramurile natataţiei, inclusiv jocul de polo, iar pe plan european, în 1926, LEN (vezi FRNPM).

Ţinând seama de interpretarea neunitară a regulilor de joc, în 1911 FINA a obligat toate ţările afiliate să adopte regulile anglo-saxone, însă aplicarea acestei hotărâri s-a făcut greoi, menţinându-se încă interpretări diferite. În 1928 s-a înfiinţat IWPC (International Water Polo Board), comisie care a propus corecţii şi interpretări clare ale regulilor de joc, modificări incluse în noul regulament, care a intrat în vigoare de la 1 ianuarie 1930. Acest regulament a cunoscut, în continuare, amendamente impuse de evoluţia acestui sport, care urmăreau renunţarea la unele prevederi *antisportive*, dinamizarea şi sporirea spectaculozităţii jocului.

Din 1900 până în 1973, JO au reprezentat unica competiţie mondială pentru jocul de polo pe apă. Includerea acestui sport în programul olimpic (până în 1968 ca ramură distinctă, iar din 1972 ca ramură a nataţiei) a contribuit la dezvoltarea şi realizarea unor progrese care au permis unor ţări să participe la JO, începând din 1900 (Marea Britanie, Belgia şi Franţa), în 1904 SUA, în 1908 – Suedia şi Olanda, în 1912 – Austria şi Ungaria, iar în 1920 – Brazilia, Grecia, Spania, Italia, Elveţia şi Cehoslovacia. La primele două ediţii ale JO au participat echipe de club, iar din 1908, pentru prima dată la turneul olimpic au luat parte echipe reprezentative: 4 în 1908, 6 în 1912, 12 în 1920, 13 în 1924, 14 în 1928, 18 în 1948, 21 în 1952. Începând din 1976 participă 12 echipe, calificate după anumite criterii. În cele 22 de turnee olimpice (1900-1996) au participat 7 echipe de club şi 45 de reprezentative, 15 dintre acestea cucerind medalii, dintre care 8 au intrat în posesia titlului olimpic. În total, Ungaria a obţinut 12 medalii (6 de aur), Marea Britanie 4 (de aur), Iugoslavia 7 (3 de aur), Italia 6 (3 de aur), URSS 7 (2 de aur), SUA 8 (1 de aur), Germania 3 (1 de aur), Spania 2 (1 de aur), Franţa 3 (1 de aur), Belgia 6, Suedia 3, Olanda, Croaţia, RF Germania şi CSI câte o medalie. Primele trei clasate la JO de la Sydney 2000 au fost: Ungaria – Rusia – Iugoslavia, la ediția din 2004 (Atena) Ungaria-Serbia-Rusia, iar în 2008 (Beijing) Ungaria-SUA-Serbia.

Abia în 1973, FINA organizează, în Iugoslavia, prima ediţie a CM de nataţie, la turneul de polo participând, constant, 16 echipe, cu excepţia anului 1986 când au fost prezente 15. Situaţia echipelor clasate pe primele trei locuri: 1973 (Belgrad) Ungaria – URSS – Iugoslavia; 1975 (Cali – Columbia) URSS – Ungaria – Italia; 1978 (Berlin) Italia – Ungaria – Iu-goslavia; 1982 (Guayakuil – Ecuador) URSS – Un-garia – RF Germania; 1986 (Madrid) Iugoslavia – Italia – URSS; 1991 (Perth – Australia) Iugoslavia – Spania – Ungaria; 1994 (Roma) Italia – Spania – Rusia; 1998 (Perth) Spania – Ungaria – Iugoslavia. În continuare primele 3 clasate la CM au fost următoarele: 2001- Fuku Oka, Spania-Iugoslavia-Rusia; 2003- Barcelona Ungaria-Italia-Serbia; 2005 - Mont Real Serbia - Ungaria - Grecia; 2007 - Melbourne Serbia - Ungaria - Spania; 2009 - Roma Serbia - Spania - Croația.

Din 1979, FINA organizează Cupa Mondială, din care până în 1999 s-au desfăşurat 11 ediţii, trofeul revenind de 3 ori Ungariei, de câte două ori echipelor din URSS, Iugoslavia şi SUA, iar echipelor RF Germania şi Italiei, câte o dată.În continuoare primele 3 clasate au fost următoarele: 2002- Ungaria-SUA-Canada; 2006 – Australia-Italia-Rusia; 2010 – SUA-Australia-Canada.

Începând din 1926, din iniţiativa Ungariei, se organizează CE, la prima ediţie participând doar 4 echipe. Pe parcurs numărul acestora a crescut, făcând din CE una dintre cele mai puternice competiţii, care a impulsionat semnificativ dezvoltarea şi perfecţionarea jocului de polo. În intervalul 1926-1999 s-au desfăşurat 24 de ediţii, la care au luat parte 30 de echipe, peste 20 de participări acumulând Ungaria, Italia şi Olanda. Dintre echipele participante, 15 au obţinut medalii, dar numai 6 au intrat în posesia medaliilor de aur: Ungaria – 17 medalii (12 de aur); URSS – 10 (5); Italia – 8 (3); RF Germania – 3 (2); Iugoslavia – 13 (1); Olanda – 2 (1); Germania – 5; Suedia şi Spania – câte 3; Franţa, Croaţia şi RDG câte o medalie de argint; Belgia – 3 de bronz; Austria şi Rusia – câte o medalie de bronz. La următoarele 4 ediții ale CE de seniori cele 12 medalii au fost împărțite astefel: 2001- Budapesta Iugoslavia-Italia-Ungaria; 2003- Kranj Serbia Muntenegru-Croația-Ungaria; 2006- Belgrad Serbia-Ungaria-Spania; 2008- Malaga Muntenegru-Serbia-Ungaria.

Pentru juniori, FINA a organizat 10 ediţii ale CM, în perioada 1981-1999, la care au participat peste 40 de ţări (România a participat la ediţiile din 1993 – locul VI şi 1999 – locul IX). Au obţinut medalii 11 ţări: Spania – 4 medalii (3 de aur); URSS – 3 (2); Ungaria – 6 (1); Iugoslavia – 5 (1); Italia – 3 (2); Croaţia – una de aur; Cuba – 3; Grecia – 2; Aus-tralia, RF Germania şi Slovacia – câte o medalie. În cele 5 ediții ale CM de juniori organizate in perioada 2001-2009 au obținut medalii : Croația 4 (1-2-1); Ungaria 3 (1-1-1); Serbia și Macedonia 2 de aur; Grecia 1 aur, 1 argint; Italia 1 argint, 1 bronz; Spania și Serbia câte o medalie de bronz.Începând din 1995 până în 2009, FINA a organizat 8 ediții ele CM pentru junioare, la care au participat 25 de țări. Cele mai multe prezențe au avut: Australi, SUA, Canada, Grecia, Brazilia cu câte 8 participări; Germania cu 7; Rusia, Olanda, Ungaria și Italia cu câte 6. Cele 24 de medalii au fost obținute de Australia 6(2-3-1); SUA 6 (2-1-3), Rusia 3(1-1-1), Olanda și Canada câte o medalie de aur și argint, Gracia o medalie de aur, China o medalie de argint, Ungaria 2 medalii de bronz, Spania o medalie de bronz. Pe plan european, în perioada 1970-1998, LEN a organizat 16 ediţii ale CE de juniori (20 de ani), la care au participat 33 de echipe, 10 ţări obţinând medalii, 6 dintre acestea pe cele de aur. România, din 10 participări, a câştigat o medalie de argint. În perioada 2000-2009 au mai fost organizate 7 ediții ale CE de juniori. De asemenea, au avut loc 7 ediţii ale CE de juniori (18 ani), între 1983-1997, cu 28 de echipe participante, dintre care 8 au cucerit medalii şi doar 3 pe cele de aur. România a fost prezentă la 5 ediţii.

În ţara noastră, ca şi în alte ţări, înotul a constituit o premisă pentru apariţia şi dezvoltarea jocului de polo. Aceste acţiuni au avut mai mult un caracter de divertisment şi propagandistic, apariţia unor echipe fiind semnalată, mai ales, în al treilea deceniu al secolului al XX-lea, perioadă când se dau în folosinţă o serie de bazine şi se înfiinţează noi cluburi. În 1921, cu ocazia unor întreceri în cadrul campionatului *Bega* din Timişoara, au loc şi jocuri de polo. În acelaşi an, astfel de jocuri mai sunt semnalate şi la Oradea. În 1922 ia fiinţă *Clubul Nautic Bucureştean*, considerat cel dintâi club al înotătorilor, unde se întocmesc *regulamentele sportului*. Se organizează concursuri de înot şi de water-polo în bazinul Societăţii *Tir*ul (*Anuarul Sporturilor* 1938/1939). Tot în anul 1922, după unele surse, s-au înfiinţat echipe de polo în cadrul cluburilor *Atletic* şi *Universitatea*, iar din 1923 la Cluj, Oradea, Târgu Mureş, Arad, Timişoara şi Bucureşti. Jocurile de polo, care continuă să fie organizate mai mult în scop demonstrativ şi propagandistic, se desfăşoară în cadrul concursurilor de înot şi sărituri. Un astfel de concurs este organizat în 1923, la Băile Felix (lângă Oradea), în program figurând şi water-polo, dar asemenea acţiuni mai au loc şi în alte oraşe. Între echipele din oraşele Cluj, Oradea şi Târgu Mureş au loc jocuri, inclusiv internaţionale (cu echipe de club din Ungaria). Numărul echipelor de polo crescând, se face tot mai mult simţită nevoia de organizare a unor competiţii, separate de înot. Începea etapa în care jocul de polo se impunea ca ramură distinctă a sportului. În 1924 se face un mic pas, la Constanţa (cu ocazia Zilei Marinei), prin desfăşurarea primului turneu de polo – cum considera presa vremii – la care participă 3 echipe (*Victoria*, *Tricolor* şi *Zmeul* – echipa canoneriei). Trofeul a fost câştigat de echipa *Victoria*. Anii 1927 şi 1928 marchează o intensificare a activităţii în această ramură de sport şi în Bucureşti. Se înfiinţează o secţie de înot în cadrul Asociaţiei CFR, care după 1930 îşi constituie şi o echipă de polo, în care îi vom găsi şi pe viitorii jucători, antrenori şi animatori ai acestui sport: Teodor Pătulea, Radu Grigore şi Alexandru Szat-mari. În 1928, are loc la Oradea o reuniune de natație la care participă şi sportivi din Arad şi Cluj. Aici, se pare pentru prima dată, au participat la jocurile de polo şi echipe de juniori. Cu ocazia CN din 1928, de la Cluj, s-a disputat şi meciul de polo Cluj – Oradea (scor 3 – 3), el fiind considerat primul joc oficial intreoraşe. În 1929, apar în Bucureşti echipe de polo la TCR şi *Sportul Studenţesc*. Tot în acest an se pun bazele unei competiţii tradiţionale intercluburi. Pentru prima dată, la campionatul regiunii Muntenia se dispută un meci de polo între TCR I şi TCR II. Deşi sunt multe discuţii în privinţa

organizării CN de polo, după părerea noastră, având în vedere greutăţile începutului, eforturile echipelor şi ale organizatorilor de a realiza o astfel de acţiune, merită toată lauda. În cadrul acestor preocupări, care au durat peste 15 ani, unele concursuri regionale sau Cupe au primit denumirea de CN, deşi ele nu întruneau condiţiile unui campionat. Însă numele acestor echipe, considerate de mulţi *campioane*, merită a fi reţinute, ca o dovadă că acest joc era practicat şi în ţara noastră. Dificultăţile prin care treceau echipele autohtone (numărul lor redus) erau asemănătoare celor întâlnite în organizarea primelor turnee olimpice unde, în 1900, au participat 4 echipe de club, dintre care 2 din Franţa, iar în 1904 au fost numai 3 echipe de club (toate din SUA). Abia din 1908, JO s-au desfăşurat cu reprezentative naţionale de polo. Revenind la echipele noastre, literatura de specialitate şi Anuarul Sporturilor menţionează că au fost declarate campioane următoarele echipe: 1928 – AS Oradea; 1929, 1930, 1931 şi 1932 – *Universi-tatea* Cluj; 1933 – CS Târgu Mureş; 1934, 1935 – CFR Bucureşti; 1936 – CS Târgu Mureş; 1937 – nu s-a disputat; 1938, 1939 – *Viforul Dacia* Bucureşti; 1940 – CFR Bucureşti; 1941, 1942 – nu s-a disputat; 1943 – CFR Bucureşti; 1944 – nu s-a disputat; 1945 – CS Târgu Mureş.

După 1945, au apărut noi competiţii (Cupa României, Cupa Oraşelor, CN categoria B, turnee de calificare, CN pentru juniori etc.) şi se adoptă diferite formule perfecţionate de disputare a CN (meciuri tur-retur, divizie, mai multe serii, turneu final, mai multe tururi, play-off etc.). S-a asigurat o activitate competiţională internaţională mai bogată, atât pentru seniori, cât şi pentru juniori. De asemenea, au luat fiinţă echipe de polo la cluburile puternice din Bucureşti şi din alte oraşe. Au fost organizate cursuri de formare şi de perfecţionare a antrenorilor, ca o preocupare a federaţiei pentru constituirea unui corp valoros de specialişti. După primul curs de arbitri, organizat în 1934, preocuparea pentru pregătirea şi perfecţionarea acestora a devenit o constantă în activitatea federaţiei. Arbitrii români s-au bucurat de aprecieri şi pe plan internaţional, un număr însemnat dintre aceştia devenind arbitri internaţionali, precum: Cornel Mărculescu, Ioan Drăgan, Nicolae Nicolaescu, Victor Nestor, Radu Timoc, Henri Iacobini, Nelu Blidaru şi alţii.

Începând din 1946, CN s-a desfăşurat după toate normele performanţei, contribuind la afirmarea unor jucători atât pe plan intern, cât şi internaţional.

Echipele campioane naţionale şi antrenorii care le-au pregătit: *ILSA* Timişoara (antrenor Gavril Török) 1946-1949; *Fl. Roşie* Industria Lânei – Timişoara (Gavril Török) 1950-1951; *CCA* Bu-cureşti (Adalbert Balint) 1952-1956; *Dinamo* Bucureşti (Emerich Freund) – 1957; *Dinamo* Bucureşti (Carol Corcec) 1958-1971; *Rapid* Bucureşti (Constantin Vasiliu) 1972; *Dinamo* (Anatolie Grinţescu) 1973-1974; *Rapid* (Constantin Vasiliu) 1975-1977; *Dinamo* (Iuliu Kapşa) 1978-1980; *Rapid* (Corneliu Rusu şi Constantin Vasiliu) 1981; *Dinamo* (I. Kapşa) 1982-1984; *Crişul* Oradea (Ioan Alexandrescu) 1985; *Crişul* Oradea (I. Alexandrescu şi Liviu Garofeanu) 1986; *Dinamo* (I. Kapşa) 1987; *Dinamo* (Dinu Popescu) 1988-1990; *Steaua* (Viorel Rus) 1991-1995; *Dinamo* (Liviu Răducanu) 1996-1997; *Dinamo* (Liviu Răducanu) 1998-2000; RAPID INTRAROM (Corneliu Rusu și Răzvan Mustață) 2001-2004; STEAUA STIROM (Eugen Georgescu și Gelu Lisac) 2005-2006; CSM LEONARDO ORADEA(Cornel Gordan) 2007-2009; CSM FRIGOCONTI ORADEA (Cornel Gordan) 2010.

Pentru juniori I, în perioada 1950-2000 s-au organizat 50 de ediţii ale CN, cele mai multe titluri (8) revenind echipei *Progresul* Bucureşti (antrenor T. Angelescu), urmată de *Rapid* – 6 titluri, *Triumf* – 6, *Dinamo* – 6, *Steaua*, CSŞ 1 Bucureşti, *Dinamo* şi *Crişul* Oradea – câte 3 titluri. În perioada 2001-2010 în CM de juniori I, CS Crișu Oradea a câștigat 4 titluri (2007-2010), Triumf București 2 (2003-2004), Astra Arad 2005-2006 și câte un titlu Dinamo 2001 și Steaua 2002. În perioada 1968-1999, au fost organizate 32 de ediţii ale CN pentru juniorii II titlurile fiind câştigate de: *Rapid* – 6, CSŞ 1 Bucureşti – 5, *Dinamo* – 5, *Triumf* – 4, CSŞ 2 şi *Steaua* Bucureşti – 3, *Progresul* Bucureşti şi *Dinamo* Oradea – câte 2 titluri, *Vagonul* Arad şi *Crişul* Oradea – câte un titlu. La juniori II Dinamo câștigat 5 titluri (2002,2005, 2008-2010), Astra Arad 2 (2003,2004), Triumf 1 (02001) Crișu Oradea I (2006)

Pentru juniori III, între 1977-1999 au fost organizate 22 de ediţii ale CN (*Triumf* – 5 titluri, *Rapid* – 4, CSŞ 2 şi *Steaua* Bucureşti – câte 3). După 2000 Astra Arad 2001,2002,2003; Crișul Oradea 2006-2007, Viitorul Cluj Napoca 2004.

Dintre antrenorii care s-au remarcat în mod deosebit în activitatea cu juniorii şi au câştigat titluri de campion naţional, menţionăm pe: T. Angelescu, Fr. Krişan, C. Vasiliu, P. Niculescu, V. Ştefănescu, I. Kapşa, Gh. Dumitru, Al. Bădiţă, Vl. Moraru, E. Georgescu, V. Pleşca, P. Marinescu, V. Ţăranu, I. Miu, A. Ionescu şi alţii. După 2001 a obținut titluri de CN cu echipele lor de juniori I antrenorii: Ciprian Câmpianu – Crișul (2007-2010); Aurel Ionescu – Triumf (2003-2004); Cristian Cosma –AstraArad (2005-2006); Florin Dumitrache – Dinamo (2001); Gheorghe Ilie – Steaua (2002). La juniori II au obținut titluri antrenorii: Doru Spânu (2005, 2008-2010) și Florin Dumitrache (2002) cu Dinamo, Cristian Cosma (2003) și Ioan Unc (2004) cu Astra Arad, Aurel Ionescu (2001) cu Triumf, Ciprian Cmpianu (2006) cu Crișul.

S-au remarcat în promovarea unor sportivi în loturile naţionale de tineret şi juniori CSŞ 1, Rapid, *Dinamo* , *Steaua* , *Crişul* şi antrenorii: V. Ştefănescu, H. Prodan, C. Rusu, R. Mustaţă, Cornelia Pereanu, D. Spânu, Fl. Dumitrache, V. Rus, V. Ionescu, C. Gordan, D. Sava şi alţii.

După datele prezentate de Adrian Vasiliu în lucrarea *Polo de la A la Z,* echipa națională a susținut, până la 1 ianuaria 1998, un număr de 933 de jocuri (492 câștigate, 106 egale, 335 înfrângeri). Din aceste informații completate cu jocurile și rezultatele obţinute până la 1 ianuarie 2000, rezultă că echipa naţională de polo a susţinut 1 002 jocuri interţări, înregistrând 529 de victorii şi 112 meciuri egale, fiind învinsă în 361 de partide. Jucătorii noştri au marcat 7 336 de goluri şi au primit 6 005. În cei peste 60de ani (1946-2010) de activitate competiţională internaţională, echipa României s-a întâlnit cu reprezentative din 57 de ţări. Din datele statistice ale FR de Polo, privind jocurile internaționale interțări susținute de reprezentativele naționale de seniori în perioada 27.08.1946-2.08.2009 rezultă următoarele: 1352 jocuri susținute; 679 jocuri câţtigate, 128 de jocuri încheiate la egalitate; 545 pierdute. Față de datele prezentate de Adrian Vasiliu în cele ale FR de Polo apare un număr de jocuri în plus, acestea rezultând din faptul că au fost incluse toate jocurile echipelor de seniori, indiferent sub ce denumire au jucat. În total, au jucat pentru echipa națională până în 20.10.2010 un număr de 191 de jucători din care: 9 au peste 300 de prezențe; 27 cu peste 200 de prezențe și 64 cu peste 100. Dintre acestia 57 au făcut parte dintre echipele participante la JO (1952-1996), 57 în cele pentru CM (1973-2009) și 103 echipele care au reprezentat țara noastră la cele 21 de ediții ale CE (1954-2008). Cele mai multe participări la competiţiile oficiale au realizat următorii jucători: Vlad Hagiu – 14, Liviu Răducanu şi Ionuţ Angelescu câte 10, Viorel Rus, Gelu Lisac şi Dinel Stemate câte 9.Componenţa loturilor care ne-au reprezentat pentru prima dată în competiţiile oficiale: JO (Helsinki – 1952) – Z. Norman, Z. Hoszpodar, B. Ior-dachi, A. Kelemen, Fr. Şimon, O. Iosim, A. Sarkady, A. Stănescu, G. Deac (antrenor Gavril Török); CM (Belgrad – 1973) – Fl. Slăvei, S. Huber, Gh. Zam-firescu, D. Popescu, C. Rusu, Cl. Rusu, D. Frâncu, Ad. Schervan, I. Slăvei, R. Lazăr, V. Rus (antrenor Anatolie Grinţescu); CE (Torino – 1954) – I. Deutsch, Z. Hoszpodar, Fr. Şimon, O. Iosim, G. Nagy, A. Stănescu, I. Novac, I. Lörincz, E. Csordaş (antrenor Vasile Daroczi).

România a fost prezentă la 8 turnee olimpice, susţinând 53 de jocuri, din care 21 câştigate, 10 egale şi 22 de înfrângeri, acumulând 52 de puncte, cu care ocupă poziţia a 9-a în clasamentul pe ţări (după Ad. Vasiliu *Polo de la A la Z*). A debutat la JO în 1952, unde a pierdut jocurile cu echipele Germaniei şi SUA în turneul preliminar, situaţie repetată şi în 1956 în faţa reprezentativelor Iugoslaviei şi URSS. Se clasează pe locurile V în 1960 şi 1964, locul VIII în 1972, locul IV în 1976 (soarta posibilei medalii pentru România fiind decisă cu 8 secunde înainte de finalul meciului Italia – Olanda, care s-a terminat la egalitate, singurul rezultat care ne ducea pe locul IV), în 1980 – locul IX, iar în 1996 (după 16 ani de absenţă), locul IX. Cea mai bună participare olimpică locul I V, a fost

realizată în 1976, la Montreal, de către D. Spânu, Fl. Slăvei, D. Popescu, Ad. Nastasiu, V. Rus, L. Răducanu, C. Rusu, Cl. Rusu, Gh. Zamfirescu, I. Slăvei, G. Novac (antrenori Anatolie Grinţescu şi Paul Niculescu).După alți 16 ani echipa noastră a reușit să se califice pentru JO din 2012 (Londra), fără să acceadă în zona medaliilor și a punctelor.

La cele 5 ediţii ale CM la care a participat, echipa României a jucat 38 de meciuri (21 câştigate, 2 egale, 15 pierdute), obţinând următoarele poziţii în clasamente: 1973 – locul VII; 1975 – V; 1978 – VI; 1991 – IX; 1994 – XIII. La CM, cel mai bun rezultat a fost locul V ocupat în 1975, la Cali, de următorii jucători: C. Frăţilă, Fl. Slăvei, D. Popescu, Ad. Nastasiu, V. Rus, L. Răducanu, C. Rusu, Cl. Rusu, Gh. Zamfirescu, I. Slăvei, G. Novac (antrenor Paul Niculescu). La următoarele ediții ale CM au fost înregistrate următoarele clasări: 2003- Barcelona, locul XII, antrenori Liviu Răducanu și Eugen Georgescu; 2005- Mont Real –locul VI, antrenori Vlad Hagiu și Mihai Simion; 2007-Melbourne , locul XII antrenor Vlad Hagiu; 2009- Roma, locul VII, antrenori Istvan Kovacs, Gelu Lisac, Ladislau Balanov. La CE (17 participări) s-au obţinut următoarele rezultate: necalificată în semifinale (1954); locul V (1962), locul VI (1966, 1970, 1974); locul VII (1977, 1981); locul VIII (1983); locul I în grupa B (1985); locul VII (1987); locul V (1989); locul VIII (1991); locul IV (1993); locul XI (1995); locul III în grupa B (1996); locul I în grupa B (1998), locul IX (1999). Locul IV în 1993, la Sheffield, cel mai bun rezultat la CE, a fost obţinut de jucătorii G. Lisac, M. Simion, C. Ghiţă, Vl. Hagiu, B. Giambaşu, A. Georgescu, Fl. Bonca, F. Toth, E. Abrii, G. Geantă, D. Stemate, B. Rath, I. Angelescu (antrenori Cornel Rusu şi Victor Ştefănescu).Participările la următoarele 4 ediții ale CE s-au spldat cu următoarele rezultate: 2001 (Budapesta) locul XI (antrenori Liviu Răducanuși Vlad Hagiu); 2003 (Kranj) locul X (antrenor Liviu Răducanu); 2006 (Belgrad) locul IV (antrenori Vlad Hagiu și Eugen Georgescu), 2008 (Malaga) locul IX (antrenori Cornel Rusu și Ionuț Angelescu). Alături de locul IV obținut în 1993 și cel din 2006 se înscrie printre cele mai bune clasări la CE de seniori, autorii acestei performanțe din 2006 au fost: Neciu Bertini, Dinu Robert, Radu Cosmin, Mușat Florin , Dunca Gheorghe, Iosep Andrei, Bonca Florin, Georgescu Ramiro, Ghiban Alexandru, Georgescu George, Matei Alexandru, Kadar Kallman, Andrei Eduard, Negrean Tiberiu, Bușilă Andrei.

La JMU, reprezentativele României au înregistrat rezultate de prestigiu, cucerind medalia de aur în 1977 la Sofia (Fl. Slăvei, D. Spânu, L. Răducanu, V. Rus, R. Mirea, Cs. Gyarfas, Ad. Nastasiu, I. Slăvei, Ad. Schervan, I. Fejer, Cl. Rusu – antrenori Ştefan Kroner şi Alex. Szabo), precum şi 2 medalii de bronz, în 1965 (Budapesta) şi 1981 (Bucureşti). La CE de juniori echipa noastră a participat la 26 de ediții (1971-2009).

De la locul IV obţinut la CE de juniori în 1971, echipa de juniori a României, compusă din S. Diaconu, L. Zaharia, Fl. Ardelean, Vl. Hagiu, C. Moiceanu, E. Tătaru, R. Tufan, V. Şerban, A. Mădescu, D. Ghiţă, Z. Ileş, P. Malecu, R. Pantea (antrenori P. Niculescu şi V. Ştefănescu), cucereşte medalia de argint (prima medalie într-o competiţie oficială europeană) în 1982, la Varna.

Până la 20.10.2010, jucătorii cu cele mai multe jocuri și cele mai multe goluri marcate pentru echipa națională au fost următorii: Vlad Hagiu 404 jocuri/1060 goluri; Edward Andrei Dina 401/312; Andrei Iosep 363/458; Florin Bonca 321/225; Ionuț Angelescu 315/292?, Kalma Kadar 309/157; Cosmin Radu 305/504; Liviu Răducanu 301/133; Dorin Costrăș 277/422 și Florin Mușat 249/83.

Jucătorii care au apărat poarta echipei naţionale de polo, cu cele mai multe selecţii în meciurile interţări:Robert Adrian Dinu 321 (și un gol marcat); Gelu Lisac 272, Florin Slăvei 222; Doru Spânu 198; Mihai Simion 174; Bertini Nenciu 160; Sorin Diaconu 148; Cornel Frăţilă 117; Şerban Huber 108; Mircea Ştefănescu 105; Petre Cheţan 82.

În clasamentele golgeterilor în competiţiile oficiale se află următorii: Vlad Hagiu – la CE locul III cu 22 de goluri în 1989 şi locul II cu 24 goluri în 1991; la CM locul I cu 25 goluri în 1991 şi locul II cu 21 goluri în 1994; la JO locul II în 1996; Dinu Popescu – la CM din 1973, locul II cu 17 goluri; Cornel Rusu – la CE din 1974 locul II cu 13 goluri; Bogdan Giambaşu – la CE din 1993 locul III cu 19

goluri.

Echipele de club care au participat în Cupa Campionilor Europeni (CCE) au avut următoarele rezultate: *Dinamo Bucureşti* (13 participări), a jucat finala la ediţia 1967-1968 intrând în posesia medaliei de argint, s-a clasat pe locul IV în turneul final din 1972 şi pe locul III în 1974, în semifinale în 1987 şi de 2 ori în sferturi de finală; *Rapid Bucureşti* (2 participări), în 1973 a ajuns până în semifinale; *Crişul Oradea* (2 participări), în 1986 a ajuns până în grupele semifinale; *Steaua* (6 participări) a promovat de 2 ori până în sferturi de finală. În Cupa Cupelor – *Dinamo* (9 participări) – locul III în 1976, medalie de argint în finala directă cu Vasas Budapesta (11 – 12; 10 – 10) în 1985, semifinalistă în 1986; *Crişul Oradea* (2 participări) – medalie de argint în turneul final de 4 echipe, în 1981.

Ca urmare a rezultatelor obţinute, peste 109 de jucători au primit titlul de maestru al sportului, iar 43 pe cel de maestru emerit al sportului: Al. Szabo, Fr. Şimon, D. Popescu, V. Rus, L. Răducanu, Fl. Slăvei, Ad. Nastasiu, G. Novac, C. Rusu, Gh. Zamfirescu, Al. Bădiţă, D. Costrăş, C. Gordan, I. Fejer, L. Garofeanu, I. Culineac, C. Mărculescu, G. Blajec, Şt. Kro-ner, Ad. Schervan, E. Ionescu, M. Simion, Vl. Hagiu, S. Diaconu, D. Spânu, D. Fischer, Cl. Rusu, G. Gaiţă, Ş. Popescu, I. Popa, I. Slăvei, A. Zahan, A. Grinţescu, B. Mihăilescu, Dan Cristian, C. Frăţilă, R. Lazăr, Zoltan Ileş, R. Pantea, B. Rath, M. Rada, E.Fărcuţ, A. Stănescu.

Antrenori emeriţi: Constantin Vasiliu, Paul Niculescu, Teodor Angelescu, Arcadie Sarkady, Henri Iacobini, Carol Corcec, Francisc Krişan, Iuliu Kapşa, Ioan Alexandrescu, Vladimir Agarici, Dumitru Gheorghe, Nicolae Firoiu, Cornel Rusu, Victor Ştefănescu, Viorel Rus, Liviu Răducanu, Anatolie Grinţescu, Valentin Median, Alexandru Bădiţă şi Liviu Garofeanu, Cornel Mărculescu, Aurel. Zahan, Adalbert Stănescu. Se cuvine să-i amintim şi pe ceilalţi antrenori care au avut contribuţii importante la dezvoltarea acestui sport: Emerich Freund, Iohan Frâncu, Vasile Daroczi, Adalbert Balint, Aurel Ardeleanu, Paul Stroescu, Iosif Enăceanu, Nicolae Rujinski, Ion Borza, Gavril Török,Vasile Aranyoşi.

Până în 1990, jocul de polo a făcut parte din structura organizatorică a FR de Natație (vezi FRNPM). Din 1990 s-a înființat FR Polo, care a avut următoarea conducere: președinți – dr. Ioan Drăgan (1990-1992), Vladimir Cohn (din 1992); secretar general – Anatolie Grințescu (din 1990); antrenori federali – Gheorghe Zamfirescu (1990-1992), Eugen Georgescu (1992-1994), Virgil Pleşca (din 1994).

La sfârşitul anului 2000, Biroul federal avea următoarea componență: președinte – Vladimir Cohn; vicepreşedinţi – Ioan Alexandrescu şi Paul Niculescu; secretar general – Anatolie Grinţescu; antrenor federal – Virgil Pleşca; membri – Adrian Nastasiu, Gheorghe Alexandrescu, Victor Turbatu, Virgil Goian, Anton Netolinschi, Laurenţiu Olan.

Situaţia organizatorică în anul 2000 se prezenta astfel: 15 secţii afiliate, din 5 judeţe; peste 541 de jucători legitimaţi (160 juniori III, 231 juniori, 150 seniori); 44 de antrenori; 19 arbitri divizionari.

În anul 2001, federaţia s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educaţiei fizice şi sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 12 noiembrie a adoptat noul Statut şi a ales Biroul federal (format din 9 membri), ca organ de conducere al federaţiei, având ca preşedinte de onoare pe Vladimir Cohn, iar ca preşedinte pe George Gaiţă. Ca organ de administrare şi gestionare a fost stabilit Biroul executiv, compus din: Anatolie Grinţescu – secretar general; Virgil Pleşca – antrenor federal; Adrian Enache – contabil.

Componența Biroului Federal în 2008: președinte –George Gaiță, vicepeședinți- Dumitru Sorescu și Mihai Gherman; membri – Anatolie Glințescu(secretar general); Ioan Alexandrescu, Anton Netoliți, Radu Nechita, Vlad Hagiu (antrenor federal), Adrian Enache (economist).Activul salariat al federației: secretar general Anatolie Glințescu; secretar adjunct Romeo Sotiriu; antrenori federali Virgil Pleșca și Vlad Hagiu, expert sportiv Mihai Simion; economist Adrian Enache; organizator competiții Costel Creangă. După reorganizare în anul 2009, Biroul Federal a avut următoarea componență: președinte Anatolie

Glințescu; vicepreședinte Niță Florian și Marian Ștefan; membri Georgescu Eugen, Badea Alexandru, Roșca Dorin.

POLO PE APĂ – FEMININ

Jocul de polo a fost practicat numai de bărbaţi până în 1921, când în Danemarca a luat fiinţă prima echipă feminină. Exemplul danez a fost urmat şi de alte ţări, activitatea acestor echipe, destul de restrânsă, având un caracter demonstrativ. Oficializarea se produce în 1985, la CE de la Oslo, când pentru prima dată se organizează un turneu pentru echipele feminine. Printre echipele participante la CE s-au numărat: Olanda, Ungaria, U.R.S.S., Germania, Franţa, Italia. Titlurile de campioană a Europei au revenit: Olandei (1985, 1987, 1989, 1993), Ungariei (1991) şi Italiei (1995, 1997, 1999). La CE din 2001 Budapesta pe primele 3 locuri s-au clasat Ungaria, Italiua, Rusia; în 2003 Kranj Italia-Ungaria-Rusia; 2006 Belgrad Serbia-Rusia-Ungaria, 2008 Malaga Rusia-Spania-Ungaria. În 1986, la cea de-a 5-a ediţie a CM, desfăşurată la Madrid, se organizează primul turneu mondial de polo feminin. Primele 3 locuri la CM au fost ocupate de: Australia – Olanda – SUA (1986); Olanda – Canada – SUA (1991); Ungaria – Olanda – Italia (1994); Italia – Olanda – Australia (1998). La ediţiile următoare ale CM primele 3 clasate au fost următoarele: 2001 Fukuoka Italia-Ungaria-Canada; 2003 Barcelona SUA-Italia-Rusia; 2005 Mont Real Ungaria-SUA-Canada; 2007 Melbourne SUA-Australia-Rusia; 2009 Roma SUA-Canada-Rusia.

Un turneu olimpic de polo feminin, cu 6 echipe, a avut loc, pentru prima dată, la JO din anul 2000, de la Sydney, primele trei locuri fiind ocupate de Australia – SUA – Rusia. La JO din 2004 Atena pe primele 3 locuri s-au clasat Italia-Grecia-SUA, iar la ediția din 2008 Beijing Olanda-SUA-Australia. Şi la noi în ţară au fost unele încercări, după 1955, de pregătire a unor echipe de polo formate din înotătoare, care au realizat o serie de jocuri demonstrative. Promotorii acestei iniţiative au fost antrenorii Petre Blazian şi Paul Stroescu.

POLO PE APĂ PENTRU CATEGORIA MASTERS-VETERANI

După anul 2000, stimulați și de activitățile desfășurate în tot mai multe țări și pe plan internațional, a început să se organizeze și în țara noastră structuri organizatorice care să dezvolte jocul de polo pentru categoria *Masters-Veterani*. Astfel, a luat ființă, după propria prezentare în anul 2001 MASTERS WATER POLO CLUB, cu sediul în București cunoscut și sub denumirea de *Roumanian Veterans*. Clubul reunește membri fondatori, membri activi, jucători, antrenori, majoritate foști sportivi care și-au dorit să nu renunțe la sport în jurul vârstei de 30 de ani, ci doar să treacă la o altă categorie, la echipa națională de Old Boys. Printre promotorii și conducătorii acestui club se află fostul jucător de polo, component al loturilor naționale Florin Ardeleanu. Realizările clubului sunt deosebite. Printre acestea pot fi menționate: creșterea la 3 la număr de echipe pe categori de vârstă; participarea la 5 ediții de Master Water Polo cu medalie de argint în 2001 (categ.35+), aur la 40+ și bronz la 35+ în 2003, aur la 40+ în 2007; organizarea la Oradea, a CE de Polo Masters în 2009, unde s-a obținut medalia de argint la 40+ și de bronz la 45+; vicecampioană mondială în 2002; organizarea unor turnee pentru copii și juniori care să stimuleze dezvoltarea și practicarea acestui joc. Cu realizări semnificative și promoțătoare se înscriu și alte structuri care activează în acest domeniu printre care: ACS BRENNTAG ROMÂNIA, înființat în 2005 și ASOCIAȚIA MASTER POLO CLUB ROMÂNIA înființată în 2008. Activitatea în acest domeniu este în curs de perfecționare urmând ca în anii următori să asistăm la o activitate mai bogată care să permită unui număr mai mare de jucători să-și continue practicarea sportului îndragit, pentru sănătatea proprie, pentru petrecerea plăcută a timpului și chiar pentru obținerea unor rezultate de prestigiu pe plan internațional. Rezultatele care au putut fi identificate până în prezent au fost incluse în Cartea de Aur din Enciclopedie pentru cinstirea celor care le-au realizat.

RETROSPECTIVĂ
ÎN IMAGINI

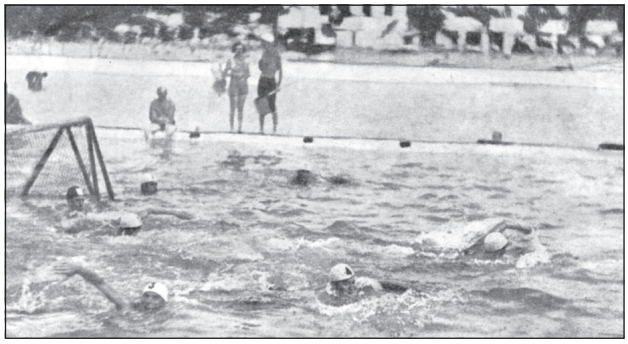

1930 - o fază a unui joc de polo pe apă, susţinut de echipa CFR Bucureşti, participantă în anii 1932-1933 în campionatul regiunii Muntenia, câştigătoare a CN din 1934 şi 1935

Viforul Dacia . Victor Catina, preşedintele secţiunii de Nataţie şi Watter-polo , cu echipa cu care a câştigat CN (Sibiu, 1938). Echipa a susţinut 6 jocuri oficiale, câştigându-le pe toate, marcând 37 de goluri şi primind 5. Din cadrul secţiei au fost selecţionaţi în echipa naţională de polo Ion Slăvescu, Eugen Püllok şi Andrei Barna. Al şaselea jucător de la stânga la dreapta este viitorul antrenor de înot Iohan Frâncu (Fischer) de la CCA. Echipa a câştigat titlul şi în 1939

Bucureşti – 1955 – echipa României, înaintea unui joc internaţional.
De la stânga la dreapta: Iohan Frâncu (arbitru), Ion Bordi, Zoltan Hoszpodar, Eugen Csardaş, Ernest Patrichi, Francisc Şimon, Alexandru Marinescu, Gavrilă Nagy, Vladimir Marchiţiu, Iosif Novak, Iosif Deutsch (antrenor Vasile Daroczi)

Lotul olimpic al României 1960: Adalbert Balint -antrenor (în picioare), Ştefan Kroner (rândul unu), Anatolie Grinţescu, Emil Mureşan, Ioan Alexandrescu, Mircea Ştefănescu,Alexandru Bădiţă, Petre Cheţan, Alexandru Szabo (rândul doi), Gavril Blajec, Nicolae Firoiu, Fran-cisc Şimon, Constantin Marinescu, Iosif Culineac şi Aurel Zahan (jos). Echipa s-a clasat la JO de la Roma pe locul V, perfor-manţă repetată şi la JO de la Tokyo în 1964

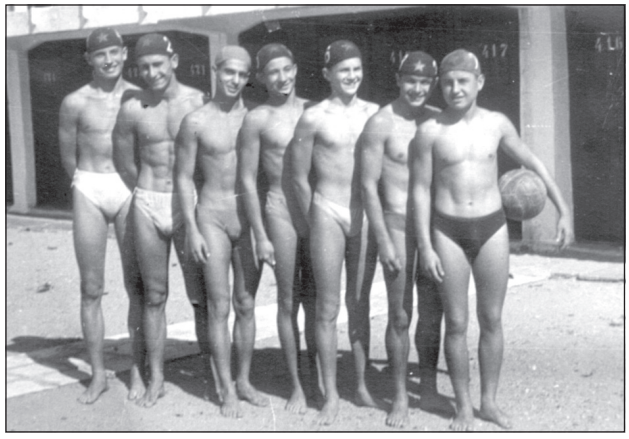

Echipa de polo „Ştiinţa Bucureşti (antrenor Iosif Enăceanu), campioană naţională de juniori pe anul 1954. De la stânga la dreapta: Gavril Blajec, Radu Zane, Nico-lae Nistor, Constantin Chirvăsuţă, Ştefan Kroner, Gheor-ghe Chiriac, Constantin Marinescu. Patru dintre compo-nenţii acestei echipe au fost promovaţi în echipa naţională de seniori, Ştefan Kroner şi G. Blajec devenind jucători de bază

Echipa naţională de polo în 1958.
De la stânga la dreapta: A. Grinţescu, C. Chirvăsuţă, Al. Marinescu, A. Zahan, M. Ştefănescu, Al. Szabo, Şt. Kroner,G. Blajec, Vl. Marchiţiu, N. Firoiu

România tineret 1961: Nicolae Firoiu, Traian Fleşeriu, Nicolae Csiszer, Emil Mureşan (sus); Constantin Chirvăsuţă, Cornel Mărculescu, Valeriu Ţăranu, Ioan Alexandrescu (mijloc); Iosif Culineac şi Bogdan Mihăilescu. Toţi au fost pro-movaţi în echipa naţională de seniori

O mare parte dintre jucătorii de bază din care s-au format echipele naţionale în perioada 1956-1972. În paranteză este menţionat numărul jocurilor oficiale susţinute cu echipa naţională. Rândul de sus, de la stânga la dreapta: Nicolae Firoiu (126); Ştefan Kroner (135); Sorin Scurei (16);Gh. Zamfirescu (232); Alexandru Szabo (212); Gavril Blajec (91). Rândul de jos: Nicolae Ciszer (29); Cornel Mărculescu (107); Anatolie Grinţescu (131); Aurel Zahan (204);Iosif Culineac (188)

Dinamo 1957-1967. Echipa care a câştigat pentru a 11-a oară consecutiv titlul de campioană republicană (în picioare de la stânga la dreapta): Novac, Zahan, Popa, Mihăilescu, Frăţilă, Grinţescu; (jos) Mărculescu, Zamfirescu, Blajec, Ciszer, Kroner. Echipa Dinamo a mai câştigat titlurile de campioană la ediţiile 1968-1971, 1973-1974, 1978-1980, 1982-1984, 1987-1990, 1996-2000

România 1974 – CE - Viena - locul V (antrenori Constantin Vasiliu şi Paul Niculescu)

JO - München - 1972 (locul VIII) Rândul de sus: Sorin Scurei, Gruia Novac, Iosif Culi-neac, Adrian Nastasiu, Bogdan Mihăilescu, Viorel Rus, Dinu Popescu, Cornel Frăţilă (antrenori A. Grinţescu, N. Firoiu). Rândul de jos: Claudiu Rusu, Cornel Rusu, Radu Lazăr, Şerban Huber, Florin Slăvei

CB 1976 Locul I - echipa României; pe podium Cornel Rusu - căpitanul echipei. Locul II - echipa Iugoslaviei

Delegaţia României la CM de la Cali (Columbia), în iulie 1975: Florin Slăvei, Claudiu Rusu, Gruia Novac, Adrian Nas-tasiu, Cornel Frăţilă, Viorel Rus, Gheorghe Zamfirescu (sus); Florin Slăvei, Paul Niculescu, Cornel Mărculescu, dr. Ioan Drăgan, Dinu Popescu, Cornel Rusu, Liviu Răducanu (echipa s-a clasat pe locul V)

Echipa României la CE din 1977 – Jönköping (locul VII

Echipa „Rapid , campioană naţională în 1975 Echipa a mai câştigat titlurile de campioană la ediţiile din 1976, 1977 şi 1981

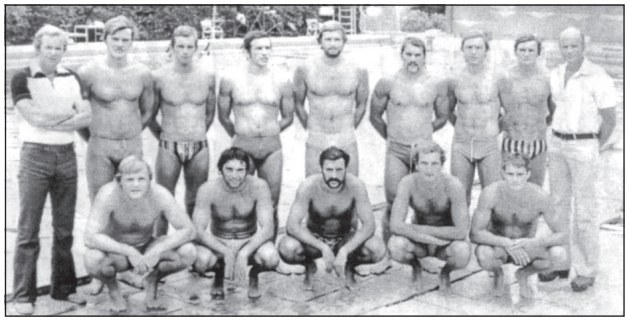

Grup de sportivi, componenţi ai echipei naţionale din perioada 1977-1982. În picioare: Ştefan Kroner (antrenor), Radu Mirea, Doru Spânu, Claudiu Rusu, Adrian Nastasiu, Dinu Popescu, Liviu Răducanu, Adrian Munteanu, Alex. Szabo (antrenor), Viorel Rus, Ilie Slăvei, Florin Slăvei, Adrian Schervan, Ivan Fejer.În această formulă, în 1977, echipa a câştigat pentru prima dată titlul de Campioană mondială universitară (Sofia)

Crişul Oradea 1981, autoarea unui succes de prestigiu al polo-ului românesc: locul II în Cupa Cupelor la Split (1981). Ioan Alexandrescu (antrenor), Claudiu Rusu, Petre Raţ, Vasile Ungureanu, Liviu Garofeanu, Ivan Fejer (căpitanul echipei), Cornel Gordan, Dorin Costrăş, Nicolae Rujinschi (antrenor), în picioare; Emil Fărcuţa, Radu Arabagiu, Zoltan Illes, Mihai Rada, Csaba Kiss, Roberto Pantea

Crişul Oradea, la primul titlu naţional, Bazinul Dinamo, 12 mai 1985. De la stânga la dreapta: Ioan Alexandrescu, antrenor, dr. Timaru Kast, D. Costrăş, P. Raţ, C. Gordan, R. Pantea, L. Garofeanu, Fr. Kiss, M. Rada, A. Tordai, preşedin-tele clubului; în picioare: I. Fejer, căpitanul echipei, G. Indig, L. Indig, L. Bone, I. Csaki şi Y. Illes. În 1986, echipa „Crişul a câştigat şi cel de-al doilea titlu naţional

România – 1989, locul V la CE de la Bonn

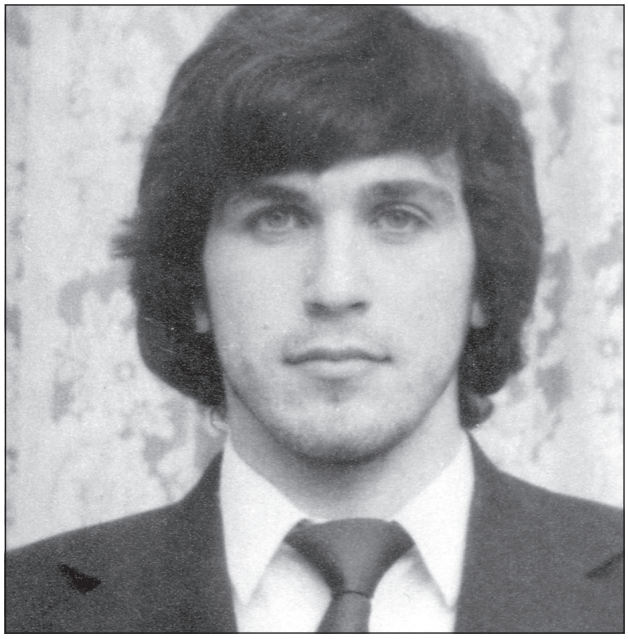

Grup de sportivi, componenţi ai echipei naţionale din perioada 1977-1982. În picioare: Ştefan Kroner (antrenor), Radu Mirea, Doru Spânu, Claudiu Rusu, Adrian Nastasiu, Dinu Popescu, Liviu Răducanu, Adrian Munteanu, Alex. Szabo (antrenor), Viorel Rus, Ilie Slăvei, Florin Slăvei, Adrian Schervan, Ivan Fejer.În această formulă, în 1977, echipa a câştigat pentru prima dată titlul de Campioană mondială universitară (Sofia)

Componenţi ai echipei naţionale din anii 1985-1986. Anatolie Grinţescu (antrenor), Doru Spânu, Doru Ciobăniuc, Iuliu Kapşa (antrenor), Liviu Răducanu, Mihai Simion, Cornel Rusu, Horia Niţă, Ivan Fejer, Ilie Gheorghe, Dorin Costrăş, Liviu Garofeanu, Vlad Hagiu, Adrian Schervan, Cătălin Moiceanu, Florin Ardelean

Bazinul din Pădurice, Arad unde s-au format mulți jucători de polo și s-au disputat numeroase jocuri – poartă numele antrenorului Ioan Borza

Rândul 1: Istvan Kovacs (antrenor principal) • Ramiro Georgescu (10) • Dragoș Boca • Dragoș Stoenescu (1) • Cosmin Radu (2 - C) Andrei Bușilă (6) • Dimitri Goanță (9) • Alexandru Ghiban (11) • Andrei Iosep (5) • Dumitru Paizan (maseur) • Ladislau Balanov (antrenor secund)
Rândul 2: Mihnea Chioveanu (7) • Tiberiu Negrean (3) • Nicolae Diaconu (4) • Mihai Drăgușin (13) • Kalman Kadar (12) • Alexandru Matei (8)

Lotul național de polo al României - 2010

FIGURI REPREZENTATIVE

AGARICI, VLADIMIR, (1932) n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1954, specializarea natație. Înotător de performanță și jucător de polo. Concurează în perioada 1943-1956 pentru cluburile *Spartac-Finanţe Bănci*, *Ştiinţa ICF*, *Clubul Nautic Universitar* și *Ştiinţa București*. A participat la diferite concursuri de inot ale Regiunii Muntenia și la competiția de toamnă *Traversarea Lacurilor* (Herăstrău-Floreasca). În 1950 realizează nou record naţional la 4x100m fluture, cu ștafeta *CS Spartac-Finanţe Bănci* de mai multe ori. Fiind și un bun velist, concurează cu succes în acest sport, pentru clubul *Finanţe*. Primul dintre antrenorii săi care l-a orientat și pregătit la înot, a fost Gh. Bidrinschi. Având o talie impresionantă, putere și înotând foarte bine, joacă polo tot la cluburile pentru care a înotat. Mai târziu va antrena aceste echipe, divizionare A cu rezultate bune în campionat, furnizând și mulți sportivi echipei naționale, care au fost titulari în mari competiții internaționale de polo. Printre aceştia s-au aflat Balanov Ladislau Adrian, Pleşca Virgil si alţii. Cadru didactic, gradul I, la Şcoala generală nr. 3 (Bd. Nicolae Titulescu), unde are marele merit că pe lângă activitatea didactică, cu eforturi deosebite reușește construirea unui bazin de înot, ajutându-i pe toți elevii liceului să participe la cursurile de înot. Pentru toată activitatea și rezultatele sale i s-a decernat titlul de Antrenor Emerit.

ANDREI-DINA, EDWARD (1975), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport, din Bacău. Antrenor de polo, absolvent al şcolii de antrenori. Jucător de polo de performanţă. A început să practice înotul la vârsta de 8 ani, sub îndrumarea antrenorilor Ion Miu şi Liliana Dan. A fost legitimat ca jucător de polo la CS *Rapid* din Bucureşti, în perioada 1992-1995 (antrenor Cornel Rusu), CS *Dinamo* – 1996-1998 (antrenor Liviu Răducanu), *Primorac Kotor* – Iugoslavia – 1998-2000, CS *Rapid* 2000-2002 (antrenor Cornel Rusu), CS *Dinamo*- 2002-2003 (antrenor Liviu Răducan), *RN SORI- Italia* 2003-2006 (antrenor De Crescenzo), CS *Dinamo* – 2006-2007 (antrenor Liviu Răducanu). A câştigat 10 titluri la diferite categorii de juniori şi a devenit de 5 ori campion naţional la seniori (3 cu CS *Dinamo* – 1996, 1997 şi 1998 şi 2 cu CS *Rapid* – 2001, 2002). A avut peste 500 de selecţii în loturile naţionale, realizând o performanţă de excepţie – 401 de jocuri internaţionale inter-ţări, în care a marcat 312 goluri. Cu această performanţă se situează pe locul al-II-lea în clasamentul tuturor timpurilor (după Vlad Hagiu). A participat la 13 competiţii internaţionale oficiale, 3 la juniori şi 10 la seniori. La juniori, a fost prezent la CE din 1992 şi 1994 şi la CM din 1993-Cairo (locul VI) – antrenori Adrian Ionescu, Florin Dumitrache, Viorel Rus şi Eugen Georgescu. În competiţiile seniorilor a participat la JO de la Atlanta,

din 1996 (locul IX), la CE din 1996 – Malta (locul III în grupa B), din 1998 – Istanbul (locul I în grupa B), 1999 – Florenţa (locul IX), 2001 – Budapesta (locul XI), 2003 – Kranj (locul X), 2006 – Belgrad (locul IV), 2008 – Malaga (locul VIII), la CM din 2003 – Barcelona (locul XII), 2005 – Montreal (locul VI), 2007 – Melbourne (locul XI), 2000 –Roma (locul VII). La lotul naţional de seniori s-a pregătit cu antrenorii Cornel Rusu, Liviu Răducanu, Vlad Hagiu, Viorel Rus, Eugen Georgescu, Mihai Simion, Gheorghe Marinescu, Istvan Kovacs, Gelu Lisac, Ladislau Balanov. Pentru rezultatele obţinute a primit titlul de Maestru al Sportului.

ALEXANDRESCU, IOAN (1941-2007), n. în Ocna Mureș (jud. Alba). Profesor de educație fizică, absolvent al FEF din cadrul Institutului Pedagogic Oradea, promoția 1974. Jucător și antrenor de polo pe apă. A fost legitimat la CS Rapid (1956-1962), unde s-a pregătit cu antrenorul Constantin Vasiliu. A mai activat la CCA (1963-1964) și la CS Crișul Oradea (1965-1974). Cu echipele la care a jucat s-a clasat de mai multe ori pe primele 3 locuri la CN de juniori și seniori. Campion național de juniori cu CS Rapid, vicecampion cu CCA (1963/1964), locul 3 cu CS Crișul. Selecționat în loturile naționale de juniori, tineret și seniori (1958-1965), a susținut mai mute jocuri internaționale printre care și 4 meciuri oficiale inter-țări. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor, mai întâi la AS Progresul Oradea, și apoi la CS Crișul după 1980 la început împreună cu antrenorul Nicolae Rujinski, iar din 1984 ca antrenor principal. Realizează două performanțe deosebite câștigând titlurile de campioni în 1985 și 1986. Sunt de remarcat și cele 5 clasări pe locul al II-lea. Printre realizările sale ca antrenor se află și promovarea în loturile naționale a peste 30 de jucători, care au contribuit la obținerea unor rezultate de prestigiu pe plan internațional. Valoarea jucătorilor săi este confirmată și de cele titluri de Maeștri Emeriți ai Sportului acordate acestora. În 1986 a făcut parte din colectivul de tehnicieni care a pregătit lotul național. Prin activitatea și realizările sale, a reușit să finalizeze eforturile predecesorilor săi – antrenorii Emerich Freund și Nicolae Rujinski, a stiut să beneficieze de sprijinul organelor locale și al activului obștesc – în special al președintelui secției de polo, Horia Cozma. Debutul succesului internațional se produsese în 1981, când echipa CS Crișul câștigase medalia de argint în Cupa Cupelor. Au urmat și alte participări și în CCE, în CCC și alte competiții în care Oradea a reușit să acumuleze prestigiul internațional. Tot acești oameni dăruiți jocului de polo, avându-l promotor pe Ioan Alexandrescu au contribuit la împlinirea unui vis îndrăzneț - construirea unui bazin modern. Oradea a devenit astfel unul dintre principalele centre ale poloului românesc și chiar internațional găzduind mai multe acțiuni internaționale de amploare. Dovedindu-și calitățile de bun organizator I.A. a îndeplinit și alte funcții importante printre care: vicepreședinte (1984-1990), președinte (1990-2001) și director (2001-2004) la CS Crișul; membru al FR de Natație și FR de Polo din 1982; vicepreședinte al FR de Polo (2000-2004). A contribuit alături de alte personalități la editarea în Otadea a lucrării ”Polo de la A la Z” a ziaristului Adrian Vasiliu. Distincții: Diplome de Excelență (2005 - Primăria Oradea și ANS); Diplomă de Merit (2007 –ANS); Cetățean de Onoare al Municipiului Oradea acordat post mortem în 2007. În memoria sa organele locale au hotărât ca Bazinul Olimpic la a cărui realizare a contribuit să-i poarte numele. Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia Națională Serviciul Credincios (2000) și cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004)

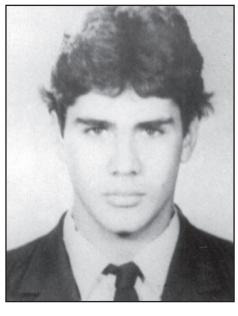

ANGELESCU, IONUŢ (1968), n. în Bucureşti. A început să joace polo la Clubul *Rapid* ,sub îndrumarea antrenorului Valeriu Ţăranu şi a continuat la Clubul *Steaua* , cu antrenorul Viorel Rus. După 1995 a jucat în campionatul italian. Cu echipa „Steaua a câştigat 5 titluri de

campion naţional (1991-1995). A reprezentat România la 10 competiţii internaţionale oficiale: CM (1991 şi 1994) şi CE (1985, 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1998 – grupa B, 1999). A participat la Cupa Mondială din 1991 şi la CE de juniori din 1986. Are meritul de a fi contribuit la obţinerea celor mai bune rezultate la CE din 1989 (locul V) şi în 1993 (IV), precum şi la calificarea echipei pentru JO din 1996 de la Atlanta. Se află în clasamentul primilor 10 jucători de polo din ţară, fiind prezent în 235 de meciuri interţări, în care a marcat 260 de goluri. Maestru al sportului.

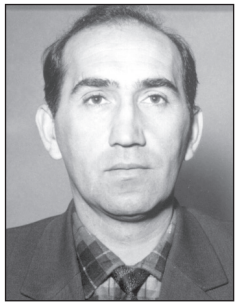

ANGELESCU, **TEODOR** (1928), n. în Bucureşti. Sportiv, arbitru şi antrenor de înot şi polo pe apă. A activat ca sportiv (înotător şi jucător de polo) la *Liga Navală Română* (1940-1947) şi la *CFR* (1947-1949). Între anii 1949-1951, s-a numărat printre cei care au contribuit la înfiinţarea secţiei de natație a Clubului *Dinamo* , ca instructor şi jucător de polo, iar din 1952 până în 1988, şi-a desfăşurat activitatea la Clubul *Progresul* din Bucureşti. Timp de peste 50 de ani a contribuit la dezvoltarea natației din ţara noastră. Are merite în organizarea acţiunilor de învăţare a înotului şi iniţiere a copiilor în acest sport, reuşind să formeze numeroşi jucători de polo. Specializat în selecţia şi formarea jucătorilor de polo, cu sportivii pregătiţi a cucerit 10 titluri de campioni naţionali de juniori cu echipele CS *Progresul* (8 titluri la juniori I şi 2 la juniori II), în perioada 1955-1972. La înot a obţinut de asemenea numeroase titluri de campion şi recorduri naţionale de juniori şi seniori (Mihai Mitrofan, Emil Voicu, Ştefan Alexandru, Valentin Medianu şi alţii). A promovat în loturile naţionale de polo 15 juniori şi 11 seniori, majoritatea dintre aceştia ajungând jucători de bază în echipele naţionale, unii dintre ei fiind prezenţi la JO din 1964 (locul V) şi 1976 (locul IV). Printre jucătorii la a căror pregătire a contribuit, se numără: Doru Spânu, Cornel Mărculescu, Cornel Frăţilă, Petre Cheţan, Nicolae Fulgeanu, Radu Mirea, Virgil Pleşca şi alţii. În perioada 1956-1985, a fost de mai multe ori antrenor la loturile naţionale de juniori şi tineret. În 1962, a pregătit lotul de seniori pentru CE de la Leipzig, unde echipa s-a clasat pe locul V. În anul 1974, a funcţionat ca antrenor de polo în Iran, unde a pregătit echipa acestei ţări pentru Jocurile Asiatice, participare care s-a soldat cu cucerirea medaliei de aur. A fost membru al Colegiului Central al antrenorilor, vicepreşedinte şi preşedinte al comisiei de polo a municipiului Bucureşti. În anul 1971, a publicat la Editura *Stadion* lucrarea *Polo pe apă,* împreună cu Octavian Mladin. Pentru contribuţia adusă la dezvoltarea natației şi rezultatele obţinute ca antrenor de polo, în anul 1992 i s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

ARANYOSSY LADISLAU- vezi FR Natație și Pentatlon Modern

ARDELEAN, FLORIN (1962) n. în Bucureşti. Jurist, absolvent al Academiei de Poliţie Al. Ioan Cuza din Bucureşti, specialitatea drept procesual penal. Om de afaceri, director general la *Just Claims* SRL. Jucător de polo de performanţă. A început să înveţe înotul şi jocul de polo la vârsta de 10 ani, sub îndrumarea antrenorului Iuliu Kapşa. A activat la CS Dinamo din Bucureşti (1972-1992) având ca antrenori pe Iuliu Kapşa, Grinţescu, Dinu Popescu şi Liviu Răducanu. Sub culorile acestui club a cucerit 4 titluri de campion naţional la juniori şi 8 titluri la seniori. A susţinut cu echipa naţională 141 de jocuri internaţionale inter-ţări în care a marcat 70 de goluri. A avut peste 100 de selecţii în loturile naţionale de juniori şi tineret şi peste 150 în cel de seniori. A susţinut cu echipa naţională 141 de jocuri internaţionale inter-ţări în care a marcat 70 de goluri. Cu echipa CS Dinamo a participat în CCE din 1981, 1982, 1987 (semifinală), 1988 (sferturi) şi 1990, precum şi la ediţia din 1985 a Cupei Cupelor unde a câştigat medalia de argint. A reprezentat ţara noastră la CE de juniori din 1980,

la Sitard – locul V (antrenori Carol Corcec şi Nicolae Arsene) şi la cele din 1982, la Varna – locul II, prima medalie obţinută de polo-ul românesc într-o competiţie internaţională oficială (antrenori Paul Niculescu şi Victor Ştefănescu). Cu echipa naţională de seniori a fost prezent la CE din 1983 (Roma) – locul VIII (antrenor Anatolie Grinţescu), din 1985 (Sofia) – locul I în grupa B (antrenor Iuliu Kapşa) şi la cele din 1989 (Bonn) – locul V (antrenor Cornel Rusu), precum şi la CM din 1991 (Perth) – locul IX (antrenori Cornel Rusu şi Gh. Zamfirescu). Pentru rezultatele obţinute, în anul 1985, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. După anul 2000, s-a implicat în organizarea pregătirii și participării în competițiile internaționale a jucătorilor de polo din categoria veterani. Medaliat cu aur la CM din 2002 (Noua Zeelandă), categ. +35 ani și la CE din 2007 (Istanbul), categ. +40 ani și cu bronz la CE din 2009 (Oradea), categ. +45 ani.

BALANOV, LADISLAU-ADRIAN (1967), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică din Universtatea Ecologică, Bucureşti, promoţia 2007. Antrenor de polo pe apă, absolvent al şcolii de antrenori. Jucător de polo de performanţă. A început să practice jocul de polo, la vârsta de 7 ani, sub îndrumarea profesorului Vladimir Agarici. Şi-a continuat activitatea la Şcoala generală nr. 3, cu acelaşi antrenor (1974-1978), la CSŞ nr 1- antrenor Eugen Georgescu (1978-1985), la Sportul Studenţesc, în paralel (1981-1985), la CSA *Steaua*- antrenor Rus Viorel (1985-1991). Campion naţional cu CSŞ nr. 1 în 1983 (la juniori II) şi în 1984 şi 1985 (juniori I), campion naţional la seniori cu CSA *Steaua* în anul 1991. Participant cu CSA *Steaua* în CCE şi în CCC, până în sferturi. Jucător profesionist (1985-2005) la Taverny SN (Franţa) în perioada 1991-2003 şi la CSM Crişul Oradea- antrenor Cornel Gordan (2003-2005). Component al lotului naţional de juniori, cu care a susţinut 60 de jocuri- antrenori Eugen Georgescu, Virgil Pleşca, Alexandru Bădiţă, s-a clasat pe locul X la CE de juniori din Germania (1986). Cu echipa naţională de seniori a susţinut 111 jocuri internaţionale inter-ţări, marcând 40 de goluri, avându-l ca antrenor pe Cornel Rusu. Participant la: CM din 1991 Perth (locul IX); la CE din 1989- Bonn (locul V) şi 1991- Atena (locul VIII); la Cupa Mondială de la Barcelona (locul VI). Începând din 1997, a activat şi ca antrenor la CN Taverny (Franţa)- 1997-2000 la grupe de copiii şi 2001-2002 la echipa de seniori, la FC Sete (Franţa)- 2002-2003 la echipa de seniori şi la Entourcoing (Franţa)- 2005-2007 la echipa de seniori. În anul 2003 participând la CE ale veteranilor de la Kranj, reprezentând *Masters Water Polo Club Romania*, a cucerit medalia de bronz. În perioada 2004-2005 a fost antrenor la lotul naţional de juniori al României, iar din anul 2008 a fost promovat ca antrenor secund la lotul de seniori. În anul 1991, a primit titlul de Maestru a Sportului.

BALINT, ADALBERT (1919-1980), n. în Timișoara. Antrenor de înot și polo. Înotător și jucător de polo de performanță, sporturi pe care le-a practicat în cadrul renumitului Club din Timișoara – *ILSA*. Participă la CN de înot, organizate în perioada 1935-1940, fiind component al echipelor de ștafetă 4x100 și 4x200m liber, probe în care obține următoarele rezultate: 1935 – locul I la 4x100m și II la 4x200m liber; 1936 – locul II la ambele probe; 1939 – locul I la 4x100m liber și II la 4x200m; 1940 – locul I la 4x100m liber. Concomitent participă și la CM de polo, unde echipa clubului *ILSA* se clasează pe următoarele locuri: 1937 – III; 1939 – II; 1940 – II; 1945 – locul I. În 1946, a participat la prima ediție a JB de la Split. A susținut cu echipa națională 3 jocuri internaționale inter-țări marcând 3 goluri. În 1950 a făcut parte din secția de înot a *CCA*, participând la CM naționale de înot unde, pe lângă titlurile obținute cu ștafetele 5x50, 7x50 și 10x50m liber, stabilește și noi recorduri naționale. Din 1951 până în 1966, își desfășoară activitatea ca

antrenor de polo în cadrul *CCA* (CS *Steaua*), calitate în care a reușit să selecționeze și să pregătească cea mai puternică echipă din țară care, în perioada 1952 – 1956, a câștigat 5 titluri de campioană națională. În același timp, majoritatea jucătorilor pregătiți de AB, printre care: G. Nagy, Z. Hoszpodar, I. Deutsch, O. Iosim, A. Grințescu, G. Blajec, Al. Szabo, I. Novac, N. Ștefănescu, N. Firoiu și alții, au constituit nucleul de bază al echipei naționale, care în perioada 1950-1970, au reprezentat țara noastră la cele mai importante competiții internaționale. A pregătit echipa națională de polo pentru JMU din 1954, unde a câștigat medalia de bronz, precum și pentru JO din 1960, care în condițiile unui arbitraj părtinitor, s-a clasat pe locul al V-lea realizând prima performanță de valoare într-o competiție internațională, oficială și primele puncte obținute de polo pentru țara noastră. Este de menționat și faptul că majoritatea jucătorilor pregătiți de AB participau și la CN de înot, câștigând numeroase titluri de campioni și stabilind noi recorduri naționale. A avut calificarea de arbitru de polo, calitate în care a oficiat la numeroase jocuri interne și internaționale. După 1970, a funcționat ca antrenor la echipa de polo a CS *Dunărea* Galați, până în 1980, când a decedat. A fost un foarte talentat desenator, caricaturist, pictor și sculptor amator. A realizat proiecte, machete și schițe pe baza cărora au fost confecționate Insigna FR de Natație, medalii, plachete și diferite trofee care au fost acordate câștigătorilor competițiilor de înot, polo și sărituri în apă. Ca antrenor, a avut o contribuție importantă la perfecționarea sistemului de pregătire fizică, tehnică și în special în introducerea unor noutăți în scopul îmbunătățirii tacticii de joc. Decorat cu Medalia Muncii în anul 1960.

BĂDIŢĂ, ALEXANDRU (1937), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS, promoţia 1968. Ca sportiv, şi-a desfăşurat activitatea la *Liga Navală Română* (1948-1949), *Constructorul* şi *Progresul* (1949-1956), *Dinamo* (1957-1962), *Steaua* (1963-1964). La cluburi s-a pregătit cu antrenorii C. Vasiliu, C. Corcec, A. Balint şi T. Angelescu. A câştigat 6 titluri de campion naţional cu echipa *Dinamo* (1957-1962). A realizat 3 participări cu echipa naţională în competiţiile oficiale: JO (1956, 1960) şi CE (1962). A susţinut peste 100 de jocuri cu echipa naţională, din care 56 în meciuri interţări, înscriind 30 de goluri. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. Ca antrenor, a funcţionat la *Petrolul Ploieşti* (1968-1974), unde a reuşit să se claseze pe poziţii fruntaşe cu echipa de juniori, iar în 1974 a promovat în CN de seniori. Printre jucătorii la a căror pregătire a contribuit, s-au remarcat L. Garofeanu şi E. Băjenaru. Din 1987, a funcţionat ca antrenor la CS *Triumf* , unde cu echipele de juniori reuşeşte să se claseze pe poziţii fruntaşe în CN, iar în 1994 să câştige titlul de campion naţional la juniori I. Printre jucătorii promovaţi în secţiile altor cluburi şi în loturile naţionale, se numără: H. Bădiţă, B. Matei, D. Stoenescu şi alţii. În perioada 1971-1991, a lucrat ca antrenor la loturile naţionale de juniori aflate în pregătire pentru CE: în 1971 (cu Paul Niculescu) – locul IV, 1986 – locul X şi 1990 (cu Răzvan Mustaţă) – locul XI, ani în care juniorii români au câştigat titlurile de campion balcanic. Antrenor emerit.

BLAJEC, GAVRIL (1939), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF din Bucureşti, promoţia 1965. A jucat la echipele: Ştiinţa *Bucureşti şi Cluj* (1951-1958), *Steaua* (1958-1960), *Dinamo* (1960-1970), şi IEFS (1971-1973). La cluburi s-a pregătit cu antrenorii Iosif Enăceanu, Aurel Ardeleanu, Adalbert Balint, Carol Corcec şi Vladimir Agarici. A practicat şi înotul, participând la mai multe CN şi concursuri, soldate cu câştigarea unor titluri de campion (în 1954 a obţinut titlul naţional de juniori la 100 m fluture). La polo a cucerit 10 titluri de campion naţional cu echipa *Dinamo* . Participant la JO din 1960 (Roma), unde contribuie la clasarea echipei pe locul V, şi la CE din 1962 (locul V), 1970 (locul VI). A participat la

91 de jocuri cu echipa naţională în meciuri interţări, marcând 56 de goluri. După 1974 s-a stabilit în Germania, unde activează ca profesor de educaţie fizică. Maestru Emerit al Sportului.

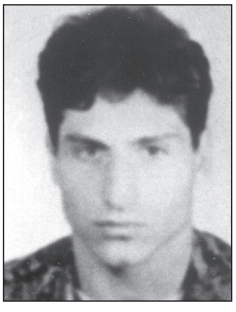

BONCA, FLORIN COSMIN (1971), n. în Şimleul Silvaniei, jud. Sălaj. A jucat la Clubul *Crişul Oradea* sub îndrumarea antrenorilor Mircea Frăţilă şi Liviu Garofeanu. A participat la 7 competiţii internaţionale oficiale: CE (1991, 1993, 1995, 1996 – grupa B, 1999); CM – 1994; JO – 1996. A contribuit la clasarea pe locul IV la CE din Sheffield (1993), cea mai bună performanţă realizată de echipa naţională la *europene* . A mai participat la Cupa Mondială din 1991 de la Barcelona (locul VI). A susţinut 155 de jocuri cu echipa naţională în meciuri interţări, marcând 82 de goluri. Din 1995 a activat ca jucător profesionist la cluburi din Spania. Maestru al Sportului

BORDY JOHN (1938) n. în Târgu Mureş, jud. Mureş. Studii: Facultatea de zoologie – Universitatea California (1961); Medicina – Stanford California (1966). Medic chirurg ortoped – Stanford. În perioada 1972-1998, s-a aflat în conducerea Facultăţii de ortopedie Kaieser. Jucător de polo de performanţă. A început să practice jocul de polo la 12 ani, la Târgu Mureş, sub îndrumarea antrenorului Andrei Kiss. A fot legitimat la Tânărul Dinamovist (1954-1955) şi la *Progresul* Târgu Mureş în perioada 1955-1956. Cu echipa *Progresul* s-a clasat de două ori pe locul al-II-lea, după CCA, aceasta constituind o performanţă deosebită. A fost selecţionat în loturile naţionale de 35 de ori, susţinând cu echipa naţională 31 de jocuri, în care a marcat 9 goluri. A susţinut jocuri cu cele mai puternice echipe de polo din Europa: Ungaria, Olanda , URSS, RDG, Italia, Iugoslavia, Anglia şi altele. A participat la JO, de la Melbourne (1956) clasându-se pe locul al-VIII-lea. După JO din 1956 s-a stabilit în SUA, unde a continuat să joace polo la Universitatea California Berkely, în campionatul Colegiilor. Din 1957, a fost legitimat la *Olympic* Club San Francisco California, remarcându-se în Campionatele Naţionale ale SUA, unde a jucat până în anul 1961. A devenit un apreciat arbitru de polo pe apă. Locuieşte la 35 de km de San Francisco, având o familie numeroasă.

BORZA, IOAN (1932-1996), n. în Gireșu de Criș, jud. Bihor. Sportiv de performanță și antrenor de înot și polo pe apă, considerat unul dintre promotorii școlii arădene de polo. A început activitatea sportivă ca înotător și la CS CFR Arad până în 1950, devenit ulterior Locomotiva, care participă cu echipa la CN. În perioada 1950-1956, a fost legitimat la CS CFR București, unde a continuat să înoate, să joace polo și să se formeze ca antrenor. În 1956, reîntors în Arad activează ca antrenor de înot la ȘSE. Din 1958, antrenor de polo la CS CFR Arad. Participă la Turneul de calificare, de la Timișoara (7-9 septembrie 1956) unde se clasează pe locul I și promovează în divizia B. În anul 1958, echipa este transferată pe lângă Întreprinderea Comunală, iar în 1960 promovează în divizia A. Echipa avea în componență pe Teodor Meleșcanu (portar), Ștefan Wallinger, Ioan Borza, Robert Frank, Ioan Kontor, Andrei Leoszay și alții. Ioan Borza a fost antrenorul echipei, în perioada 1961-1979. A activat cu bune rezultate, contribuind la menținerea și afirmarea înotului și a jocului de polo arădean, până în anul 1986, când s-a retras din viața sportivă. S-a remarcat ca un priceput antrenor și ca un bun gospodar. Ca o recunoaștere a meritelor sale, bazinul de înot din cadrul Complexului sportiv Astra , din Pădurice, se numește Ioan Borza.

BUŞILĂ, DAN-ANDREI (1980), n. în Bucureşti. Informatician, absolvent al Universităţii Româno-Americane, Facultatea de Informatică Managerială. Jucător de polo de performanţă. A început să practice înotul la vârsta de 7 ani, sub îndrumarea antrenorului

Ovidiu Boteanu. A fost legitimat la CSŞ nr. 1 (prof. Horaţiu Prodan) în perioada 1992-1996, cu care s-a clasat de 3 ori pe locul al II-lea în CN de juniori. Ca senior, a activat la CS *Steaua* (1996-2002) unde, sub conducerea antrenorului Viorel Rus, a câştigat 3 titluri de vicecampion naţional şi la CS *Rapid* (antrenori Cornel Rusu şi Răzvan Mustaţă) cu care a cucerit 3 titluri de campion naţional (2002, 2003 şi 2004). În perioada 2005-2007 a reprezentat Clubul Chiavari Nuoto din Italia, iar în 2008 S Nervi, tot din Italia, după care a revenit la CS *Steaua*. A făcut parte din loturile naţionale de juniori şi tineret (peste 100 de selecţii) şi din lotul naţional de seniori (peste 250 de selecţii). A susţinut 245 de jocuri internaţionale inter-ţări, în care a înscris 114 goluri. Participant la CE de juniori din 1997-Maribor (locul VIII), din 1998- Bratislava (locul VIII) şi la CM de juniori din 1999 Kuwait (locul IX), precum şi la CE de seniori din 2006- Belgrad (locul IV), 2008 – Malaga (locul IX) şi CM de seniori din 2005-Montreal (locul VI), 2007-Melbourne (locul XI) şi din 2009 – Roma (locul VII). La loturile naţionale de juniori s-a pregătit cu antrenorii Doru Spânu şi Răzvan Mustaţă, iar la seniori cu Vlad Hagiu şi Mihai Simion, Isvan Kovacs, Gelu Lisac, Ladislau Balanov. Pentru rezultatele obţinute, în anul 2005, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

CHIRVĂSUŢĂ, CONSTANTIN (1939), n. în Bucureşti. Inginer constructor, absolvent al Institutului de Construcţii, promoţia 1961. Şi-a desfăşurat activitatea profesională la o mare întreprindere de construcţii din Bucureşti unde a îndeplinit funcţiile de: inginer şef de şantier, şef de birou, şef de serviciu, şef atelier proiectare, până la pensionare în 1999. Înotător şi jucător de polo, avându-l antrenor pe Iosif Enăceanu. În această perioadă devine multiplu campion naţional, la juniori mici şi mari, în probele de bras şi ştafetă, iar în 1954 cucereşte titlul de campion naţional de juniori I la polo, majoritatea componenţilor acestei echipe făcând parte şi din lotul reprezentativ. În perioada 1962-1976, a activat la CS *Rapid*, echipa acesteia clasându-se constant în primele 3 locuri, sub conducerea antrenorului Constantin Vasiliu. CC a avut peste 40 de selecţii în lotul naţional de juniori şi circa 20 în lotul reprezentativ de seniori, susţinând 11 jocuri internaţionale oficiale inter-ţări. La lotul naţional s-a pregătit cu antrenorii Vasile Daroczi şi Adalbert Balint. A participat la JMU din 1959 (Torino) şi 1961 (Sofia) şi la CE feroviare de înot şi polo, titlul de campioni europeni 1965- fiind câştigat de reprezentativa feroviară a României. Pentru rezultatele obţinute i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

COJOCARIU, BOGDAN (1973), n. în Bucureşti. Economist, absolvent al Facultăţii de Ştiinţe Economice, din cadrul Universităţii *Titu Maiorescu*. Masterat: Finanţe şi Management în contextul integrării europene. Jucător de polo de performanţă. A început să practice înotul şi jocul de polo pe apă, la vârsta de 6 ani, sub îndrumarea antrenorului Teodor Angelescu. A fost legitimat la cluburile: *Progresul* antrenori T. Angelescu şi A. Ionescu (1981-1987); *Rapid*- antrenori C. Rusu şi I. Miu (1987-1996); Eintracht Braunschweig- antrenor Ştefan Kroner (1996-1999); Rote Erde Hamm- antrenor Ivo Trumbic (1999-2000); *Rapid Intrarom*- antrenori C. Rusu şi R. Mustaţă (2001-2006). Din anul 2006 a activat la CS *Steaua Stirom*- antrenori E. Georgescu, Gelu Lisac şi Ionuţ Angelescu. A câştigat 2 titluri de campion naţional la juniori şi 3 titluri la seniori cu CS *Rapid*; precum şi 3 Cupe ale României. În anul 2000 s-a clasat pe locul III în Bundesliga şi în Cupa Germaniei. În clasamentul golgeterilor, din Bundesliga, a ocupat locul II în 1997 şi locul I în 1999. A fost selecţionat de mai multe ori în lotul naţional de juniori al României, participând la CE din 1992- Sopron (locul IX) şi la CM din 1993- Cairo (loc VI). Component al lotului naţional de seniori a susţinut 59 de jocuri internaţionale interţări

marcând 54 de goluri. A participat la CM din 1994- Roma (locul XIII) şi la CE din 1995- Viena (locul XI)- antrenori C. Rusu şi V. Ştefănescu.

CORCEC, CAROL (1931-2001), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică. Absolvent al ICF, promoţia 1954, cu specializarea natație. Debutează în sport ca jucător de volei în echipa Liceului *N. Bălcescu* în 1948, apoi ca înotător la Clubul *Spartac Bucureşti* în 1951 şi la *CCA* între 1952-1954. După terminarea facultăţii, este repartizat la *Dinamo Bucureşti* ca antrenor de înot, unde pregăteşte 2 sportivi de talie europeană la 200 m bras – Sanda Iordan şi Adrian Oanţă. Din 1957, trece în cadrul aceluiaşi club, la secţia de polo, cucerind consecutiv 15 titluri de campion naţional, pregătind o echipă printre cele mai bune din Europa. Sub conducerea sa, echipa a fost de 2 ori în finala CCE şi CCC şi de 4 ori în primele 4 echipe ale Europei. În 1966, a pregătit echipa naţională de seniori pentru CE, unde s-a clasat pe locul VI, iar în 1978 şi 1980 echipele de juniori pentru CE de la Budapesta (locul III) şi Sitard (locul V). Din 1980 se stabileşte în Germania, unde antrenează echipe de polo din prima divizie. În prezent este antrenor al landului Baden şi profesor titular într-o şcoală medie de stat din Würzburg. A avut merite deosebite în concepţia de modelare a pregătirii la parametrii efortului competiţional, metodologie care, în anii ’60-’70, i-a adus mari succese la înot şi polo, atât pentru echipa *Dinamo* , cât şi pentru echipele reprezentative. Antrenor Emerit.

COSTRĂŞ, DORIN (1959), n. în Oradea. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS din Bucureşti. Legitimat la Clubul *Crişul Oradea*, unde s-a pregătit cu antrenorii N. Rujinschi, I. Alexandrescu, L. Garofeanu. Campion naţional cu echipa *Crişul* în 1985 şi 1986. Component al echipelor naţionale (1979-1991), a participat la 8 competiţii internaţionale oficiale: JO (1980), CM (1991), CE (1981, 1983, 1985, 1987, 1989, 1991). A mai participat la 2 ediţii ale Cupei Mondiale (1979 şi 1991), precum şi la JMU din 1979 (locul IV). Cu echipa *Crişul* a participat în Cupa Cupelor în 1981 (locul II) şi 1982 (până în grupele semi-finale), precum şi în CCE în 1985 şi 1986 (până în grupele semifinale). Cu echipa naţională a susţinut 276 de meciuri interţări, marcând 422 de goluri, performanţă care îl situează pe poziţia a III-a în clasamentul celor mai buni jucători de polo din ţară. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. Din 1991 şi-a desfăşurat activitatea ca jucător şi antrenor în Spania.

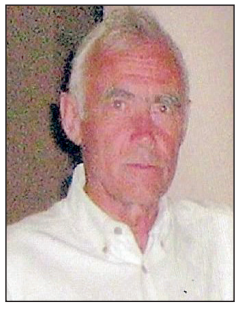

CSISZER, NICOLAE (1941), n. în Tg. Mureș. Profesor de educație fizică, absolvent IEFS și inginer economist absolvent al ASE. Jucător de polo pe postul specializat de joc ca portar. A început să practice polo-ul la vârsta de 12 ani, sub îndrumarea lui Simon Francisc, la echipa progresul din Tg. Mureș în perioada 1953-1965. În 1965 se transferă la clubul Dinamo București unde capătă consacrarea sub conducerea antrenorului Carol Corcec până în anul 1970 unde realizează 5 titluri de campiona național. Pe plan internațional are 50 de selecții în echipa națională de juniori și de tineret și 40 de selecții în echipa națională de seniori. Cucerește multe victorii în unele turnee internaționale, iar cu echipa Dinamo realizează în 1967 medalia de argint în CCE. Beneficiază în toată activitatea sa de îndrumarea antrenorilor Gigi Dumitrescu, Dodo Angelescu, Carol Corcec, L. Daroczi și Alex. Popescu.. Începând activitatea sportiv-competițională are o înclinare și o preocupare deosebită pentru pictura cu caracter religios, pictura icoanelor. Are o colecție de icoane vechi de renume european de 1450 de exemplare. Capătă în acest domeniu o faimă europeană și mondială fiind și consilier statal în Germania. Este prezent în multe expoziții specifice, în biserici, în

Germania, Austria, Elveția, în peste 300 de locații. Publică peste 400 de articole în ziare și reviste și susține sute de referate cu teme iconografice. Pensionar stabilit în Germania. Din 1967 este Maestru al Sportului

CULINEAC (KULINIAK), IOSIF (1941), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică şi antrenor, ab-solvent al Academiei de Sport din Köln. A jucat la cluburile *Steaua* (1961-1970) şi *Rapid* (1971-1972). Campion naţional cu echipa *Rapid* în 1972. Component al echipelor naţionale la 4 competiţii internaţionale oficiale: JO – 1964 (locul V) şi 1972 (VIII), CE – 1962 (V) şi 1970 (VI). Cu echipa naţională a susţinut 188 de jocuri interţări, marcând 76 de goluri. Din 1972 până în 1975 a jucat în Germania la *Rote Erde Hamm* , apoi a profesat ca antrenor. După 1990 a devenit antrenor şef al landului Niedersachsen. Maestru Emerit al Sportului.

DAN, CRISTIAN (1960) n. în București. Studii liceale, absolvent al Liceului Industrial *23 August* București (1979). Ofițer MAI. Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo. A început practicarea jocului de polo la CSȘ Nr.1 București (1972-1979), antrenori Kroner Piti și Arsene Nicolae. A câștigat 1 titlu de campion național la juniori II (1975). A participat cu echipa națională CE de juniori în 1980 (Sitard) ocupând locul al V-lea (antrenor Corcec Carol și Arsene Nicolae). În perioada 1979-1990, a evoluat la echipa de seniori a CS *Dinamo* București, (antrenori Kapșa Iuliu și Popescu Dinu), cu care a obținut 7 titluri de campion național. și locul al II-lea la Cupa Cupelor 1985. A susținut 84 de jocuri internaționale interțări cu echipa națională de seniori, marcând 11 goluri. A participat la CE din: 1983 (Roma) – locul al VIII-lea; 1985 (Sofia) grupa „B" – locul I; 1987 (Strasbourg) – locul al VII-lea. Maestru Emerit al Sportului (1992).

DAROCZI, VASILE-LADISLAU (1918-1987), n. în Târgu Mureș. Studii liceale. Calificare profesională – contabil. A activat în diferite întreprinderi și instituții în această specialitate. Antrenor de înot și polo pe apă, cu contribuții seminificative la afirmarea acestor ramuri de sport pe plan național și internațional. Înotător și jucător de polo de performanță. A început să înoate la vârsta de 13 ani. A fost legitimat la MSE (ulterior CS Tg. Mureș, Dermagant, *RATA, Progresul*). Campion Național la înot în 1933 (800m liber) și 1936 (1500m liber) și de mai multe ori în probele de ștafetă, unele soldate cu noi recorduri naționale. Ca jucător de polo, se clasează cu echipa MSE pe locul I la CN din 1933, pe locul al II-lea în 1935, iar cu CS Tg. Mureș pe locul I în 1936 și 1945 și pe locul al II-lea în 1938. S-a mai situat pe poziții fruntașe în 1946 (locul al III-lea cu *Dermagant*), în 1948-1949 (locul al II-lea cu *RATA*) și 1950 (locul al III-lea cu *Progresul* Tg. Mureș). A desfășurat o carieră presitigioasă în calitate de antrenor. Performanțele deosebite ale înotătorilor și în special cele ale jucătorilor de polo, din Tg. Mureș, au fost realizate și cu contribuția lui V.D. A fost antrenor de polo la echipele menționate, plus *Voința* și Dinamo, din același oraș. Echipele pe care le-a pregătit s-au situat constant pe poziții fruntașe în CN, numeroși jucători fiind promovați la alte echipe și în loturile naționale. Printre aceștia s-au aflat Gavril Nagy, Ion Bordi, Iuliu Deak, Francisc Șimon, Carol Meder, Andrei Schwartz, Laszlo Bekeș, Adalbert Fodor și mulți alții. Ca antrenor al lotului național de polo, a avut o contribuție deosebită la afirmarea acestui joc sportiv pe plan internațional. A condus echipa națională la prima participare la CE (Italia-1954), la JO din 1956 (Melbourne – locul VIII), și JO din 1964 (Tokio –

locul V) precum și la numeroase jocuri și turnee internaționale, multe dintre acestea încheiate cu victorii ale reprezentantei țării noastre.

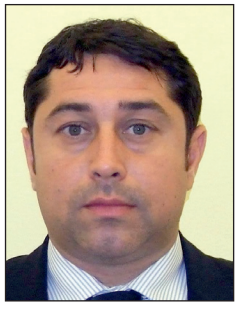

DAVID, CRISTIAN (1967) n. în Bucureşti. Economist, absolvent al Facultăţii de Statistică, Cibernetică şi Informatică, din cadrul ASE Bucureşti, promoţia 1997. Doctor în ştiinţe economice (2006). Studii postuniversitare la Colegiul Naţional de Apărare (domeniul securităţii naţionale). Două cursuri de vară în Portugalia (1991 şi 1993). Angajat şi proiectant TMUCB (1986-1991), director firme import-export (1994-1996), consilier – Ministrul Tineretului şi Sportului, membru al Biroului Comitetului Interguvernamental pentru Politici de Tineret, din cadrul Consiliului Europei (1997-1998), director Team Internaţional Consult SRL (1999-2004), lector asociat ASE (2001-2004), ministru delegat (2004), ministrul internelor şi reformei administrative (2006). Om politic, a îndeplinit diferite funcţii de răspundere în PNL (1990-2006) Practicant al înotului şi jocului de polo pe apă. A învăţat înotul, la vârsta de 7 ani, la CSŞ nr.1 sub îndrumarae profesorului Mircea Olaru. A fost legitimat la CS *Dinamo* (1975-1986) având antrenori pe A. Grinţescu, M.Deşliu, S. Niculescu şi Dinu Popescu , perioadă în care a câştigat, de mai multe ori titlul de campion naţional de juniori. Între 1986-1990, a activat la *Sportul Studenţesc* (CSU), sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Zamfirescu. A fost finalist în Cupa României. A făcut parte din lotul lărgit de juniori, având-l antrenor pe Virgil Pleşca. Are calificarea de instructor de înot. Din 2001, s-a implicat în activitatea foştilor jucători de polo, fiind membru fondator al *Masters Water Polo Club* (activitatea *veteranilor*), fiind ales în funcţia de preşedinte. Acest club şi-a propus să promoveze jocul de polo în rândul copiilor şi juniorilor, să stimuleze jucătorii talentaţi şi să revigoreze acest sport. Pe plan internaţional, echipele de *veterani* ai clubului au cucerit în perioada 2001-2008 mai multe titluri de campioni europeni şi vicecampioni europeni şi mondiali. CD este un sprijinitor al sportului fiind implicat în activitatea structurilor organizatorice specifice ale acestui minister. CD este autorul unor lucrări de specialitate publicate sau comunicate în cadrul unor sesiuni naţionale şi internaţionale.

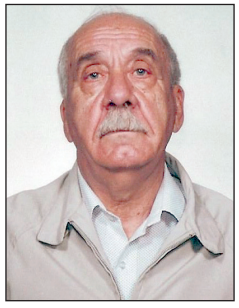

DEAC, IULIU-GYULA (1928-2008), n. în Târgu Mureş. Economist, absolvent al Facultăţii de Economie Comercială din Cluj-Napoca, promoţia 1950. Înotător şi jucător de polo de performanţă. Şi-a început activitatea la 14 ani, la MSE şi RATA din Târgu Mureş (1942-1948), la înot şi polo (antrenori Kiss Andrei şi Daroczi Ladislau). În perioada studiilor (1946-1950) a jucat polo, la CS *Universitar* din Cluj-Napoca (antrenor Aranyo şi Ladislau). A participat la CN de înot, din 1948, în probele de 150 m. mixt şi în ştafetă 3x100 m. mixt, reprezentând RATA. A mai activat la CS *Dinamo* Bucureşti (1950-1952), avându-l antrenor pe Freund Emerich, de unde s-a reîntors la Tg. Mureş, la CS *Progresul* (1952-1956- antrenor Daroczi Ladislau). A jucat pe postul de portar şi a făcut parte din jucătorii care au contribuit la dezvoltarea jocului de polo din ţara noastră. S-a aflat între jucătorii care au pus bazele echipei de polo *Dinamo* (locul I în Campionatul Capitalei, 1950), locul V la prima participare în CN(1951) şi locul II în CN din 1952. La Progresul Tg. Mureş, a contribuit la clasarea acestei echipe pe locul III în 1953 şi pe locul II în 1954, 1955 şi 1956. Campion naţional de juniori. A făcut parte din lotul naţional, în perioada 1946-1956, participând la 26 de jocuri internaţionale (antrenori Daroczi Ladislau şi Vertesy Iosif). A fost selecţionat în lotul olimpic al României, pentru prima participare a acestei ramuri de sport la JO din 1952 (Helsinki). Concomitent cu jocul de polo, a practicat şi baschetul, fiind component al celor mai valoroase echipe din Tg. Mureş. A fost selecţionat in echipa reprezentativă a României. A avut calitatea de

arbitru naţional şi internaţional la baschet, oficiind în peste 150 de meciuri din prima divizie. Maestru al sportului la polo pe apă.

DEUTSCH, (DEVENY) IOSIF (1932-1993) n. în Oradea, judeţul Bihor. Sportiv de performanţă, practicant al jocului de polo pe apă. Şi-a început activitatea sportivă în cadrul structurilor sportive din Oradea,unde a jucat şi polo, cunoscând consacrarea la CCA/CSA "Steaua" şi la loturile naţionale. A activat la acest club în perioada 1951-1956 ca jucător de polo, în anul 1952 participând şi în competiţiile de înot (finalist la CN). S-a pregătit cu antrenorul Adalbert Balint. A fost specializat pe postul de portar, reuşind să-şi păstreze poziţia de titular până în 1956. A contribuit la cucerirea celor 5 titluri de campioni naţionali cu echipa de polo a CSA"Steaua", în perioada 1952-1956. Component al loturilor naţionale, a susţinut, pâna în anul 1956, pe postul de portar, 44 de jocuri inter-ţări. A participat la numeroase turnee şi jocuri amicale şi oficiale, contra unor echipe din URSS, Ungaria, Italia, RDG, Polonia, Franţa, Belgia, Bulgaria, Egipt şi din alte ţări. Contribuie la clasarea echipei naţionale pe locurile III la cea de-a XII-a ediţie a Jocurilor Mondiale Universitare din 1957 (Budapesta) şi la cel de-al V-lea Festival Mondial al Tineretului şi Studenţilor din 1955 (Varşovia). A făcut parte din echipa reprezenativă participantă pentru prima data la CE din anul 1954 de la Torino (antrenor Vasile Daroczi), obţinând locul al IX-lea. Participant la JO din anul 1956 (Melbourne), unde echipa nu a reuşit să promoveze în fazele superioare, clasându-se pe locul al IX-lea. Maestru al Sportului (1952). Împreuna şi cu alţi jucători dupa JO din 1956, nu s-a mai întors în ţară, stabilindu-se în SUA, unde a continuat să mai joace. Astfel, în perioada 1957-1959, a jucat în Campionatul Universitar American, reprezentând Universitatea de Sud din California (USC) - antrenor Neil Kohlhase - câstigând trei titluri de campion. Și-a dsfășurat activitatea în domeniul importului și exportului.

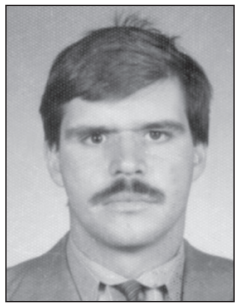

DIACONU, SORIN (1963), n. în Bucureşti. Inginer constructor, absolvent al Institutului de Construcţii Bucureşti. A jucat la cluburile CSŞ *Triumf* (1973-1982) şi *Dinamo* (1983-1997). A câştigat cu echipa „Dinamo 6 titluri de campion naţional (1984, 1987-1990, 1996). A apărat poarta echipei naţionale de polo în 148 de meciuri interţări. Se situează pe poziţia a VI-a în clasamentul celor mai buni portari de polo pe apă din România. A participat la 4 competiţii internaţionale oficiale de seniori: CM – 1994; CE – 1987 (VIII), 1989 (V), 1991 (VIII). A mai participat la Cupa Mondială din 1991 (VI) şi la CE de juniori din 1980 (V) şi 1982, unde cucereşte medalia de argint, aceasta fiind prima medalie obţinută la polo pe apă. Cu echipa *Dinamo* s-a clasat pe locul II în competiţia europeană intercluburi – Cupa Cupelor – în 1985. Maestru emerit al sportului.

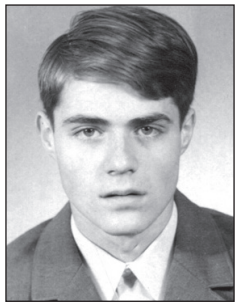

FEJER, IVAN (1955), n. în Oradea. Profesor de educaţie fizică, absolvent al Institutului de Educaţie Fizică de 3 ani din Oradea. A jucat la Clubul „Crişul Oradea sub îndrumarea antrenorilor N. Rujinschi, I. Alexandrescu şi L. Garofeanu. Campion naţional cu echipa *Crişul* în 1985 şi 1986. Participant la 4 competiţii internaţionale oficiale: CM – 1978 (locul VI); CE – 1981, 1983 şi 1985 (locul I – grupa B). La JMU din 1977 câştigă medalia de aur, în 1979 locul IV, iar în 1981 medalia de bronz. Cu echipa *Crişul* se clasează pe locul II în Cupa Cupelor în 1981 şi până în grupele semifinale în 1982, iar în CCE din 1985 şi 1986 se califică până în semifinale. Cu echipa naţională a susţinut 139 de meciuri interţări, marcând 62 de goluri. Maestru emerit al sportului.

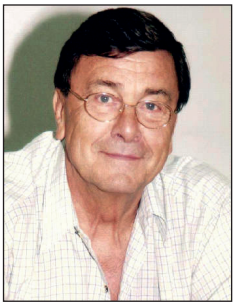

FIROIU, NICOLAE (1939), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1964. A început să înoate la 13 ani sub îndrumarea antrenoruluyi Augustin Ganga, la CS Voința București. Tot aici a început să joace și polo. A mai activat la *Steaua* şi *Rapid* din Bucureşti. În 1958 a fost selecționat în lotul național, an în care s-a transferatla CS Steaua unde a activat 11 ani. Participant la 4 competiții internaționale oficiale: JO – 1960 (locul V) şi 1964 (V); CE – 1962 (V) şi 1966 (VI). A jucat pentru echipa națională 176 nde jocuri internaționale, din care 126 meciuri oficiale interțări, în care a marcat 37 de goluri. A participat și la mai multe concursuri de înot, clasându-se de mai multe ori pe primele 3 locuri, în special în probele de ștafetă 4X100 și 4X200m liber. A profesat ca antrenor la CSŞ *Triumf* . Alături de antrenorul Anatolie Grinţescu, a pregătit lotul naţional pentru JO din 1972 (München), unde echipa s-a clasat pe locul VIII. În diferite etape, în 1969 şi 1973-1974, a activat ca antrenor de polo în Iran. După 1974 şi-a desfăşurat activitatea în Germania, realizând o carieră prodigioasă ca antrenor al naţionalei de polo a Germaniei (1976-1988 şi 1994-1996). Rezultatele cele mai semnificative în această calitate au fost obţinute la: CE – 1981 (locul I), 1985 (III); CM – 1982 (III); JO – 1984 (III). În 2002 s-a retras din activitatea de antrenori continuând să facă parte din Comitetul tehnic al Federației Germane de Polo. Din 2003, a devenit membru în Comisia formată din 3 specialiști, care s eocupă de formarea arbitrilor de pe toate continentele. În anul 2005 a fost ales în Comitetul tehnic de polo pe apă al FINA. Maestru al sportului (1964). Antrenor emerit.

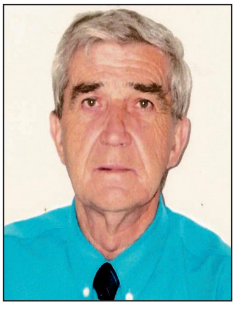

FRĂŢILĂ, CORNEL (1941), n.în Bucureşti. Jurist, absolvent al Facultăţii de Drept a Universităţii din Bucureşti. A jucat la cluburile *Progresul* (1958-1960) şi *Dinamo* (1961-1976). Cu echipa Clubului Dinamo a câştigat 13 titluri de campion naţional (1961-1971, 1973-1974). A apărat poarta echipei naţionale de 117 ori în jocuri interţări. A participat la JO din 1972 – (locul VIII), la CM din 1975 – locul V (cea mai bună performanţă obţinută de echipa noastră la *mondiale*) şi la CE din 1966 şi 1974. Cu echipa Clubului *Dinamo* a participat, în perioada 1965-1969, la 5 ediţii ale CCE, cea mai bună performanţă – locul II – fiind realizată la ediţia 1967-1968. Maestru emerit al sportului.

FRÂNCU (FISCHER), DAN (1951-2012), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București, specializarea natație, promoția 1976. După absolvire, și-a desfășurat activitatea într-o Agenție de turism, unde în timpul verii preda tenisul și schiul nautic, iar iarna sciul în Sinaia și Poiana Brașov. A fost un polisportiv, inițiindu-se în sporturile nautice, schi, tenis și, în mod deosebit, în înot și polo pe apă. A devenit un bun schior și jucător de tenis, însă s-a afirmat ca sportiv de performanță în polo. A fost legitimat la CSA *Steaua*, în perioada 1967-1970, când a câștigat 2 titluri de campion național de juniori, în 1966 și 1969 (antrenor pe Francisc Krișan) și s-a clasat de 2 ori pe locul al II-lea, în CN de seniori, în 1967 și 1970 (antrenor Ad. Balint). După desființarea secției de polo, de la CSA *Steaua*, s-a transferat la CS ”Dinamo” București (antrenori Carol Corcec și Anatolie Grințescu), unde va activa în perioada 1970-1974, încununată cu 3 titluri naționale. A mai jucat pentru CNU (antrenor Vladimir Agarici) între 1974-1980. A mai câștigat un titlu de campion balcanic în 1969 și altul de vicecampion balcanic în 1970. La JMU, din 1970, se clasează pe locul al VII-lea. Selecționat în lotul național, participă la CE de juniori din 1971 (Barcelona) unde se clasează pe locul al IV-lea, iar în 1973 la prima ediție a CM de natație, de la Belgrad, unde echipa a ocupat locul al VII-lea (antrenor Anatolie Grințescu). A susținut cu echipa națională 35 de jocuri internaționale interțări, marcând 11 goluri. Pentru performanțele sale i

s-au acordat titlurile de Maestru al Sportului (1973) și Maestru Emerit al Sportului. După 1980, s-a stabilit cu familia în Germania, unde a continuat să joace polo la echipa de Liga C, din Dűusseldorf, antrenată împreună cu tatăl său Johan Frâncu (care a revenit la numele de Fischer) , echipă care a obținut rezultate deosebite ajungând în Liga A. Revenind în țară, după 1990, a devenit un prosper om de afaceri.

FRÂNCU (FISCHER), JOHAN HEINZ - vezi FR Natație și Pentatlon Modern

FREUND, EMERICH-IMRE - vezi FR Natație și Pentatlon Modern

FŰLŐP, FRANCISC (1942), n. în Târnăveni, jud. Mureş. Antrenor de natație. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, București, specializarea natație. Profesor gradul didactic I. Înotător şi jucător de polo de performanță. A început să practice înotul la vârsta de 13 ani, sub îndrumarea antrenorului Kiss Andrei. A fost legitimat la CS *Mureşul*(1957-1962) având ca antrenori pe Daroczi Ladislau (polo), Kiss Andrei şi Toth Pall Iosif (înot), la CS *Steaua* (1962-1964) antrenori Frâncu Johan (înot) şi Balint Adalbert (polo) şi la *Voința* Cluj-Napoca (1967-1977) antrenor Şarkady Arcadie. La CN de înot a câştigat 6 titluri de campion la juniori şi 3 la seniori. La polo s-a clasat de 3 ori pe locul III în CN de juniori, cu CS *Mureşul* (1957-1962), pe locul II cu echipa *Steaua*(1962-1964), de 6 ori pe locul III în divizia A cu echipa de polo a CS *Voința* Cluj Napoca. Participant la JMU din 1961 (Sofia), locul II la Balcaniada de seniori de la Izmir.A susținut cu echipa națională 13 jocuri la juniori, 15 la tineret şi 19 la seniori. A început să activeze ca antrenor secund, în perioada când juca la CS „Voința" Cluj-Napoca (1967-1977), contribuind la clasarea echipei de 6 ori pe locul III şi de 4 ori pe locul IV, precum si la pregătirea jucătorilor selecționați în loturile naționale, componenți ai echipei *Voința* (Rusu Claudiu, Rusu Radu, Sebők Ladislau, Gyarfas Csongor şi alții). A răspuns de inițierea şi pregătirea sportivilor Toth Francisc, Bartalis Karoly şi Szasz Karoly care ulterior s-au afirmat în această ramură de sport. După 1977 s-a reîntors la Târgu Mureş unde a activat ca profesor-antrenor de natație la CSŞ. A selecționat, pregătit şi promovat în loturile naționale 5 juniori, 5 tineri şi 7 seniori. Cel mai valoros sportiv pe care l-a descoperit, pregătit şi promovat a fost înotătorul Trandafir Norbert care s-a afirmat la CE de juniori din 2006, unde a cucerit medalia de aur la 50 m. liber şi pe cea de argint la 100 m. liber. În 1998 i s-a atribuit titlul de maestru al sportului.

GAIȚĂ GEORGE (1955), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București, specializări natație şi cultură fizică medicală.Om de afaceri – manager la firma Hein. Jucător de polo de performanță. A fost legitimat la CS *Progresul* din București (1965-1975) cu care a câştigat două titluri de campion național de juniori, în anii 1971 şi 1972 (antrenori T. Angelescu şi N. Arsene). În continuare, a jucat la CS *Dinamo* București (1975-1980) unde a reuşit să devină de trei ori campion național în 1978, 1979 şi 1980 (antrenor Iuliu Kapşa), iar în perioada 1981-1985 a activat la CS *Rapid* cu echipa acestuia cucerind titlul național în 1981 (antrenori Cornel Rusu şi C-tin Vasiliu). A avut 150 de selecții în loturile naționale susținând 36 de jocuri oficiale inter-țări, în care a înscris 4 goluri. A participat la CE de seniori din 1983 (Roma) – locul VIII (antrenor A. Grinţescu). Aflându-se printre cei care au sprijinit dezvoltarea şi afirmarea jocului de polo pe apă, în anul 2001 a fost ales preşedintele Federației Române de Polo, contribuind la îmbunătățirea activității acestui for de specialitate. Pentru rezultatele sale i s-au acordat titlurile de Maestru al Sportului şi de Maestru Emerit al Sportului.

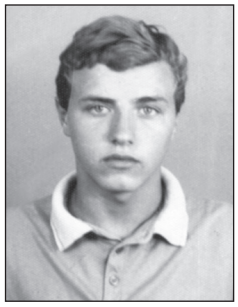

GEORGESCU, AURELIAN (1971), n. în Bucureşti. A jucat la Clubul *Dinamo* , cu care a câştigat 3 titluri de campion naţional (1988-1990). Component al echipelor naţionale, participă la 7 competiţii internaţionale oficiale: CE de juniori în 1990; CM – 1991 şi 1994; CE – 1989, 1991, 1993 şi 1999. A contribuit la obţinerea celor mai bune performanţe la CE – locul V în 1989 şi locul IV în 1993 (Sheffield). În 1991, la Cupa Mondială, s-a clasat pe locul VI. A fost component al echipelor naţionale în 150 de meciuri interţări, marcând 100 de goluri. Maestru al sportului. Din 1993 şi-a desfăşurat activitatea de jucător în campionatul italian.

GEORGESCU, EUGEN (1948), n. în Bistrița. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, specializarea natație, promoția 1976. Antrenor de polo pe apă. Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo. Și-a desfășurat activitatea ca junior la CSȘ *Nr.1* (antrenor V. Agarici), iar din 1969, pe timpul satisfacerii stagiului militar, la CS *Dinamo* (antrenor C. Corcec). A continuat să joace, în Divizia A, la CS *IEFS* (antrenor V. Agarici), începând din 1970. Cu echipa studențească a participat la unele jocuri internaționale în Cehoslovacia și RD Germană. În perioada 1964-1978, a fost selecționat la unele acțiuni de pregătire a loturilor naționale de juniori, tineret și seniori susținând cu aceste echipe jocuri internaționale. A realizat o carieră semnificativă ca antrenor contribuind la selecția, pregătirea și promovarea unor promoții de jucători. Din 1976, a fost încadrat ca profesor, pentru polo pe apă, la CSȘ Nr.1 din București. Ulterior a fost promovat ca șef al catedrei. A reușit să câștige campionatul național cu echipele de juniori III (1990 și 1991), juniori II (1983 și 1992) și juniori I (1984 și 1985), la acestea adăugându-se numeroase clasări pe locurile II și III. Dintre sportivii promovați în echipele participante în Divizia Națională, peste 35 au fost selecționați în loturile naționale de juniori, tineret și seniori. A mai activat ca antrenor la echipa de seniori a *Sportului Studențesc* cu care s-a clasat pe locul al V-lea precum și a CSA *Steaua* cu care a câștigat CN din 2005 și 2006 și s-a clasat pe locul al III-lea în 2007. S-a remarcat și în activitatea desfășurată ca antrenor de polo în străinătate: în Malta (1993-1997) unde a pregătit lotul cu care s-a clasat de două ori pe locul I în Cupa celor 8 Națiuni și de două ori pe locul I la turneele de calificare pentru CE grupa A; în Turcia (1997-1999) la Istanbul Yzme Ithisas Klubu cu care a cucerit titlul de campion național la seniori și o clasare pe locul al II-lea, precum și 3 titluri de campioni cu echipele de juniori și tineret; în Kuwait (1999-2001) cu loturile naționale de seniori, tineret și juniori, printre rezultatele obținute aflându-se clasarea pe locul al II-lea la Jocurile Asiatice și pe locul I la turneul de calificare pentru CM de la Istanbul. Pe parcursul anilor, a făcut parte din colectivele tehnice ale loturilor naționale care au obținut rezultate de prestigiu la diferite turnee internaționale, la Concursurile *Prietenia*, la *Jocurile Balcanice* și la alte *Cupe* și *Trofee* tradiționale. Printre rezultatele obținute cu lotul național de juniori se află: locul al VII-lea la CE din 1983 și locul al IX-lea la ediția din 1989, ambele la Istanbul; locul al VI-lea la CM din 1993 (Cairo). Cu lotul național de seniori a contribuit la realizarea unor performanțe semnificative în 2003: locurile I la Turneul de la Istanbul, la Turneul *Prima TV* și la Turneul *de la Bratislava*; locul al II-lea la Turneul *de la Portugalete* ; locul I la *Turneul* de calificare pentru CE ; locul al X-lea la CE (Kranj) și al XII-lea la CM (Barcelona). În perioada 1992-1994, a îndeplinit funcția de antrenor federal în cadrul FR de Polo, contribuind la perfecționarea metodologiei selecției și pregătirii echipelor de polo. În mandatul său echipa de seniori a obținut o performanță notabilă clasându-se pe locul al IV-lea la CE de la Shefield din 1993. A fost membru al Biroului FR de Polo și al Colegiului Central al Antrenorilor unde a devenit președinte.

GEORGESCU, GEORGE (1978), n. în Bucureşti. Student la Facultatea de Educaţie Fizică, din Universitatea *Spiru Haret*. A început să practice jocul de polo pe apă la 16 ani, fiind legitimat la CSA *Steaua*, în 1994, sub îndrumarea antrenorului Valentin Median. În

continuare, la acest club s-a antrenat cu Ilie Gheorghe, Viorel Rus, Gelu Lisac şi Eugen Georgescu cu care a câştigat două titluri de campion naţional în 2005 şi 2006. A fost selecţionat de 200 de ori în lotul naţional de seniori al României, unde a avut antrenori pe Liviu Răducanu, Vlad Hagiu şi Ionuţ Angelescu. A susţinut cu echipa naţională 170 de jocuri internaţionale inter-ţări marcând 134 de goluri. A participat la CE de la Kranj, din 2003 (locul X) şi de la Belgrad, în 2006 (locul IV), precum şi la CM de la Montreal, din 2005 (locul VI) şi de la Melbourne, din 2007 (locul XI). În perioada 2001-2006 a fost căpitanul echipei de polo a CSA *Steaua*. A fost declarat cel mai bun jucător (2001), golgeter în Cupa României (2005) şi cel mai tehnic jucător (2006). Pentru rezultatele obţinute a primit titlul de Maestru al Sportului.

GHIBAN, ALEXANDRU (1986), n. în Mizil, jud. Prahova. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS și al masteratului *Management în educație fizică și sport*, din cadrul Universității Ecologice București. Angajat CSA *Steaua*. Jucător de polo de performanţă. A început să practice jocul de polo pe apă la 12 ani, cu antrenorul Francisc Krişan. Din anul 1998, a activat la CSA *Steaua*, având ca antrenori pe F. Krişan, Gheorghe Ilie, iar în perioada 2001-2009, pe Gelu Lisac, Ionuț Angelescu, Eugen Georgescu, Vlad Hagiu și Rus Viorel; din 2010, din nou la CSA Steaua,cu antrenorii Gelu Lisac si Viorel Rus. În perioada 2001-2010, a activat în Grecia, la clubul *Nop Patras*. A câștigat un titlu de campion național la juniori (2002), 2 titluri la seniori (2005 și 2006) și 3 Cupe ale României. A fost selecţionat de 50 de ori în lotul naţional de juniori, cu care a susţinut 158 de jocuri internaţionale inter-ţări, marcând 39 de goluri. Cu echipa naţională de seniori a României a susţinut 98 de jocuri intenaţionale inter-ţări, marcând 16 goluri. A participat la două turnee de calificare pentru CE (2003 şi 2004). Cea mai bună performanţă a realizat-o în anul 2006, la CE de seniori de la Belgrad, unde s-a clasat pe locul IV. A mai participat la CM 2009 (Roma) - locul VII, la Cupa FINA, de la Budapesta (2006) şi Liga Mondială (2007) clasându-se cu echipa pe locul VI, în ambele competiţii. Pentru rezultatele obţinute a primit titlul de Maestru al Sportului.

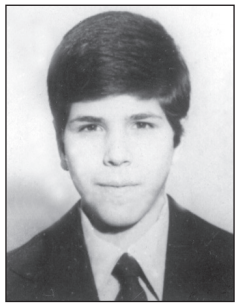

GIAMBAŞU, BOGDAN (1966), n. în Bucureşti. Inginer de instalaţii, absolvent al Institutului de Construcţii din Bucureşti. A început să practice jocul de polo la ŞS nr. 2 din Bucureşti, sub îndrumarea antrenorului Gh. Du-mitru. A jucat la cluburile *Dinamo*, Sportul Studenţesc şi *Steaua* (1986-1993). Cu echipa Clubului *Steaua* a câştigat 3 titluri de campion naţional (1991-1993). Participant la 6 competiţii internaţionale oficiale: CM – 1991 şi 1993; CE – 1989, 1991, 1993 şi 1996 (grupa B). A contribuit la realizarea celor mai bune performanţe la CE din 1989 (locul V) şi 1993 (locul IV), unde, cu cele 19 goluri marcate, s-a situat pe locul III în clasamentul golgeterilor. La Cupa Mondială din 1991 s-a clasat pe locul VI. Cu echipa naţională a susţinut 141 de jocuri interţări, marcând 241 de goluri. Maestru al sportului. Din 1993 a activat ca jucător profesionist la cluburi în Italia.

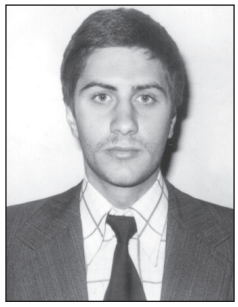

GORDAN, CORNEL (1958), n. în Oradea. Profesor de educaţie fizică, absolvent al Institutului de Educaţie Fizică de 3 ani din Oradea. Legitimat la Clubul *Crişul Oradea* (antrenori N. Rujinschi, I. Alexandrescu, L. Garofeanu), cu care a câştigat 2 titluri de campion naţional în 1985 şi 1986. Cu echipa *Crişul* a participat la Cupa Cupelor în 1981, unde a ocupat locul II şi în 1982, calificându-se în semifinale, la fel ca şi în CCE. Component al echipelor naţionale la CE din 1981, 1983, 1985 (grupa B) şi 1987. La JMU din 1981 a cucerit medalia de bronz. Cu echipa

naţională a susţinut 174 de meciuri interţări, marcând 178 de goluri. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. Din 1991, a activat ca jucător în Spania. În 1997 şi-a început cariera de antrenor la *Crişul Oradea*.

GRINŢESCU, ANATOLIE – vezi Personalităţi

HAGIU, VLAD (1963), n. în Bucureşti. Absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică din Cluj-Napoca. Unul dintre cei mai valoroşi şi performanţi jucători ai polo-ului românesc. Selecţionat şi consacrat de Clubul *Dinamo* (antrenori Iuliu Kapşa şi Dinu Popescu), cu care a câştigat 9 titluri de campion naţional (1979-1990) şi pe cel de-al 10-lea, în 1996 (antrenor Liviu Răducanu). Deţine recordul participărilor în competiţiile internaţionale oficiale: CE de juniori (1980, 1982); 11 ediţii ale CE (1981, 1983, 1985 – grupa B; 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1996 – grupa B, 1998 – grupa B, 1999; CM (1991 şi 1994); JO 1996. Îşi aduce contribuţia la realizarea celor mai bune performanţe ale polo-ului românesc: medalia de argint (prima şi singura) la CE de juniori (1982); locul IV la CE seniori de la Sheffield (1993); medalia de bronz la JMU din 1981. Valoarea sa internaţională este confirmată şi de locurile ocupate în clasamentele golgeterilor la competiţiile oficiale: CE – locul III în 1989 (22 de goluri), II în 1991 (24 de goluri); CM – locul I în 1991 (25 de goluri) şi II în 1994 (21 de goluri); JO – locul II în 1996 (Atlanta). Cu echipa Clubului *Dinamo* a participat la Cupa Cupelor în 1985 (locul II) şi în 1986 (semifinale) şi la 4 ediţii ale CCE (1981, 1982, 1987, 1989). În cei peste 20 ani de activitate în cadrul loturilor reprezentative, a realizat un palmares remarcabil: 400 de jocuri în echipa naţională cu 1 030 de goluri marcate, performanţă care-l clasează pe primul loc în ierarhia jucătorilor români de polo din toate timpurile. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. Între 1990-1995 a activat ca jucător profesionist în divizia naţională italiană la Ortigia-Siracuza, iar din 1997 la Cagliari. Din anul 2001 a fost cooptat în colectivul tehnic care pregăteşte echipa naţională de seniori. În anul 2000 i s-a conferit, prin Decret Prezidenţial, Medalia naţională *Pentru Merit* clasa a II-a.

HOSZPODAR, ZOLTAN (1934), n. în Arad. A fost un foarte bun înotător care a dominat probele de craul, mixt şi fluture în perioada 1952-1955, cucerind numeroase titluri de campion şi stabilind noi recorduri naţionale. A participat la numeroase concursuri internaţionale de înot. A jucat polo la *ILSA* din Timişoara, la Reşiţa şi la *CCA* (*Steaua*), unde, în perioada 1951-1956, câştigă 5 titluri de campion naţional. A făcut parte din lotul naţional de polo, susţinând 54 de jocuri internaţionale oficiale interţări, în care a marcat 40 de goluri. A participat la JO din 1952 şi 1956, precum şi la CE din 1954. Maestru al sportului la înot şi polo pe apă. După 1956 s-a stabilit în SUA, devenind om de afaceri. A continuat să joace şi polo pe apă, reuşind să câştige un titlu de campion naţional.

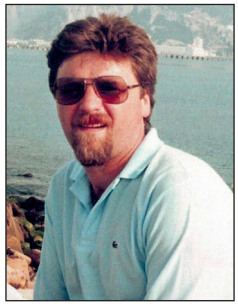

HUBER ŞERBAN ALEXANDRU (1951), n. în Bucureşti. Absolvent al Facultăţii de Metrologie a Politehnicii din Bucureşti, promoţia 1974 şi al Facultăţii de Pedagogie şi Sport din Germania (1979). A frecventat şi absolvit cursurile Academiei de Sport de la Köln (1980), care i-a conferit diploma de antrenor. Iniţial, la 8 ani a fost legitimat ca înotător la Clubul *Steaua* (1959) şi apoi a fost selecţionat în secţia de polo a aceluiaşi club (1965) de către antrenorul Francisc Krişan. În 1966 a debutat în echipa de polo juniori a României ca portar, preluat în 1971 de echipa reprezentativă de seniori, apărându-i buturile până în 1974. Cu echipa naţională de juniori a participat la CE (j) în

1971, la Barcelona. Component al echipei naţionale de seniori, cu care a câştigat titlul balcanic, a participat la JO din 1972 (Műnchen) unde s-a clasat pe locul al VIII-lea şi la primul CM de polo în 1973, la Belgrad (locul VII). A susţinut cu echipa naţională de seniori 108 meciuri oficiale inter-ţări. În 1974 a emigrat în Germania, legitimat la echipa Rote-Erde din Hamm şi selecţionat în echipa Germaniei, în care a evoluat în peste 100 de jocuri. Cu echipa de club a dobândit de 2 ori titlul de campion al Germaniei şi Cupa ţării. A antrenat timp de 10 ani, până în 1989, echipe din Liga I cu care a participat la Cupa Campionilor Europeni în 1984. Maestru al Sportului (1974), când a fost declarat cel mai bun poloist al ţării. În Germania lucrează de peste 30 de ani în administraţia oraşului Hamm, pe postul de şef serviciu cu problemele sportului.

IONESCU, EUGEN (1959) n. în București. Studii liceale – la Liceului Dimitrie Bolintineanu (1981). Antrenor de natație, absolvent al Școlii de antrenori (1983). Ofițer MAI. Îndeplinește funcția de Director Parc Auto. A practicat fotbalul, handbalul și canotajul, dedicându-se jocului de polo pe apă. Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo. Și-a început activitatea la polo la *CSȘ* Nr. 2 București, sub îndrumarea antrenorului Dumitru Gheorghe. În perioada 1976-1979, a evoluat la CS *Progresul* București (antrenor Angelescu Teodor); CS *Dinamo* București (1979-1982, antrenor Kapșa Iuliu); CS *Rapid* București 1982-1986, antrenori –Vasiliu Constantin și Rusu Corneliu); CS *Dinamo* București (1986-1996, antrenori – Kapșa Iuliu, Popescu Dinu și Răducanu Liviu). A fost selecționat de 30 de ori în echipa României de juniori, participând la CE de juniori 1978 (Budapesta) – locul al VIII-lea. Cu echipa CS *Dinamo* București (1986-1996), a obținut 7 titluri de campion național de seniori; locul al II-lea în Cupa Cupelor în 1985 (antrenor Kapșa Iuliu). În echipa națională de seniori a avut 155 de jocuri internaționale interțări, marcând 95 de goluri. Dintre performanțele obținute, sunt de reținut: medalia de bronz la JMU 1981 (București); locul al VII-lea la CE 1981 (Split); locul al VIII-lea la CE 1983 (Roma); locul I din grupa „B" la CE 1985 (Sofia); locul al VII-lea la CE 1987 (Strasbourg). Maestru al Sportului (1984). Maestru Emerit al Sportului (1992). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982).

IORDAKY (IORDACHI), ADALBERT – vezi **FR Natație și Pentatlon Modern**

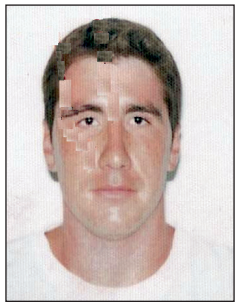

IOSEP, ANDREI-IONUŢ (1977), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ANEFS, specializarea natație, promoţia 2006. Subofiţer MI (1998-2001). Jucător profesionist de polo pe apă. A început să practice înotul la vârsta de 3 ani, la Liceul nr. 37 din Bucureşti, sub îndrumarea profesorilor I.Codreanu şi N. Aciobăniţei, iar polo la 10 ani, la CS *Dinamo* (antrenor Cătălin Raţiu). A activat, ca junior, la CS Dinamo, în perioada 1988-1995 (antrenori Doru Spânu şi Florin Dumitrache) şi în continuare la echipa de seniori a aceluiaşi club, până în anul 2001 (antrenor Liviu Răducanu). Cu echipa CS *Dinamo* a cucerit 5 titluri de campion naţional de seniori (1996-2000). Din 2001, a activat ca jucător profesionist, în Liga I, la CN Roma (Italia) – 2001- 2002, la CN Mataro (Spania) – 2002-2007, unde s-a pregătit cu antrenorul român Dorin Costraş, iar din 2007 la *Mladost* Zagreb (Croaţia). Selecţionat în lotul naţional de seniori, a susţinut 363 jocuri internaţionale inter-ţări în care a marcat 458 de goluri. În 1996, a aprticipat la CE de juniori, de la Istanbul (locul XIII). Cu echipa naţională de seniori a participat la CM din 2003 – Barcelona (locul XII), din 2005 – Montreal (locul VI), din 2007 – Melbourne (locul XI), şi din 2009 – Roma (locul VII), precum şi la CE din 1998- Istanbul (locul I în grupa B), 1999- Florenţa (locul IX), 2001 – Budapesta (locul XI), 2003 – Kranj (X) şi 2006 – Belgrad (locul IV). A mai participat la Cupa *Dunării* – Slovacia în 2004 (locul I), Cupa *ISPOLO* – Turcia în 2006 (locul I), Cupa Mondială – Budapesta, în 2006 (locul VI) şi Liga Mondială în 2007 (locul VI). La lotul

naţional s-a pregătit cu antrenorii Liviu Răducanu, Eugen Georgescu, Vlad Hagiu, Mihai Simion şi Cornel Rusu, Istvan Kovacs, Gelu Lisac și Ladislau Balanov. În campionatul Spaniei s-a clasat de 4 ori consecutiv pe locul al-II-lea în clasamentul golgeterilor. Pentru rezultatele obţinute a primit titlul de Maestru al Sportului.

IOSIM, OCTAVIAN (1930 - 1988), n. în Cleveland. Jucător şi antrenor de polo pe apă. Şi-a început activitatea la "ILSA" din Timişoara, sub îndrumarea antrenorului Gavril Török. Component al echipei de aur a CS "ILSA", contribuie la obţinerea celor 6 titluri naţionale consecutive (1946- 1951). Din 1951, se transferă la CCA/CSA"Steaua Bucureşti", avându-l antrenor pe Adalbert Balint. Îşi va completa palmaresul său cu încă 5 titluri de campion naţional (1952-1956), cu un loc IV (1951), două locuri III (1957 şi 1959) şi un loc II (1958), situându-se printre puţinii jucători cu 11 titluri de campion, o adevărată performanţă la acea vreme. A fost component al loturilor naţionale susţinând 13 jocuri internaţionale inter-ţări, în care a marcat 10 goluri. A participat în premieră, pentru ţara noastră, la JO din 1952 (Helsinki) şi la CE din 1954 (Torino) fără a se califica în fazele superioare ale acestor competiţii. Tot în 1954 participă la turneul de polo, din cadrul Jocurilor Mondiale Univrsitare de Vară, desfăşurate în Budapesta, contribuind la clasarea echipei pe locul al III-lea. Participă la CN de juniori din 1946 la 100m s și 400m l, în 1947 stabilește un record național cu ștafeta 3X100m mx juniori, la CN din 1948 100m s juniori – locul I, la 4X100m l juniori – locul II și la 3X100m mx seniori - locul II, iar în 1949 stabilește un record naţional cu ştafeta 3x50m mx., reprezentând CS "ILSA", în componenţa O. Iosim, A. Stănescu, I. Novac. A activat o perioadă ca antrenor la echipa de juniori a CS "ILSA". Maestru al Sportului (1952). În 1963 s-a stabilit în Israel, a continuat să mai joace o perioadă. A activat ca antrenor al echipei de polo a CS " Hapoel"din Tel Aviv.

KAPŞA, IULIU (1944), n. în Lugoj. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF Bucureşti, promoţia 1966. Debutează ca antrenor în 1965, la Clubul *Dinamo* , având în atenţie selecţia şi pregătirea juniorilor. Această preocupare se finalizează cu rezultate deosebile în 1974, când câştigă titlurile de campion naţional cu echipele de juniori I şi II, la care se mai adaugă încă 2 titluri la juniori II în 1976 şi 1977. Preia echipa de seniori în 1970 şi reuşeşte să cucerească 7 titluri naţionale (1978-1980; 1982-1984; 1987). Ca antrenor, conduce echipa *Dinamo* la CCE în 1981, 1982 (nu depăşeşte faza grupelor preliminare) şi în 1987 (până în semifinale), precum şi în Cupa Campionilor din 1985, când reuşeşte cel mai bun rezultat, clasându-se pe locul II, şi din 1986 (până în semifinale). Ca antrenor, are meritul deosebit de a fi promovat un mare număr de jucători valoroşi (Şt. Popescu, E. Ionescu, M. Tudor, Fl. Ardeleanu, D. Ciobăniuc, V. Ungureanu, C. Moiceanu şi Vlad Hagiu, cel care avea să devină *vedeta polo-ului românesc*), mulţi dintre aceştia ajungând titulari ai loturilor naţionale. În 1981, împreună cu antrenorul Anatolie Grinţescu, a contribuit la pregătirea echipei României pentru JMU de la Bucureşti, unde a fost câştigată medalia de bronz, iar în 1985 la CE (grupa B) s-a clasat pe locul I. Antrenor emerit. Din 1988 a activat ca antrenor în Bulgaria, apoi în Germania, unde a obţinut rezultate notabile. După anul 2010 s-a atașat mișcării veteranilor asigurând pregătirea unor echipe care au obținut medalii la CM și CE ale veteranilor.

KELEMEN, ATTILA (1919-1994), n. în Târgu Mureş. Medic, a urmat cursurile universitare de medicină la Iaşi, Budapesta şi Cluj, specializarea chirurgie infantilă. Profesor universitar, şef de catedră la Universitatea de Medicină şi Farmacie din Târgu Mureş. A

început să practice înotul la vârsta de 8 ani. Dotat cu calităţi deosebite, a reuşit să se impună atât ca înotător, cât şi ca jucător de polo. A activat la cluburile din Târgu Mureş: *MSE*; *Harghita*; *RATA*; *Progresul*; *CS* Târgu Mureş. A avut ca antrenori pe Kalman Meszőj şi Ladislau Daroczi. Multiplu campion naţional la înot (50 de titluri) şi recordman în probele de liber (24). A fost campion şi recordman naţional în probele de 200 m, 400 m, 800 m şi 1500 m liber, începând din 1934. În 1945, AK de la CS Tg. Mureş, era încă titularul recordurilor naţionale la 200 m liber (stabilit în 1939); 400 m liber (din 1937); 1500 m liber (din 1937); 4x100m. liber(1936); 4x200 m liber(1937); 3x100 m mixt(1939). A contribuit la clasarea pe primul loc a echipei CS Tg. Mureş (1936, 1937, 1945) în CN neoficial, precum şi la obţinerea altor performanţe semnificative ale echipelor de polo din Târgu Mureş. A făcut parte din echipa naţională în 17 jocuri oficiale internaţionale interţări, în care a înscris 19 goluri. A participat, în premieră, cu echipa de polo, la JO din 1952, de la Helsinki. A fost un exemplu de longevitate în nataţia de performanţă (peste 30 de ani). Maestru al Sportului la polo din 1954. Pentru rezultatele sale a primit numeroase diplome, medalii şi trofee sportive.

KISS, ANDOR- ANDREI (1916-1992), n. în Târgu Mureş. Maistru la fabrica de mănuşi. Antrenor de înot şi polo pe apă. A practicat înotul, jocul de polo pe apă şi hocheiul pe gheaţă. A activat ca antrenor de înot la Clubul *Voinţa* din Târgu Mureş(1952-1954), la clubul *Dinamo* din acelaşi oraş (1954-1959) cu prioritate pentru polo pe apă şi ca antrenor de înot la CS *Mureşul*(1959-1966). Cu echipa *Dinamo* Tg. Mureş s-a clasat pe locul III în 1954. Şi-a adus contribuţia la pregătirea şi promovarea unor sportivi de valoare în activitatea de performanţă printre care : Carol Meder (înotător şi jucător de polo), Both Alexandru, Fűlőp Francisc, Şimon Francisc, Bordy John- jucători de polo, componenţi ai loturilor naţionale. S-a remarcat, în mod deosebit, prin prestaţiile sale în calitate de arbitru internaţional de polo, caracterizate prin autoritate, competenţă şi obiectivitate. A oficiat ca arbitru atât la jocurile din divizia naţională, cât şi la jocuri internaţionale.

KRANTZ, TEODOR (*TEO*) – vezi Federația Română de Rugby

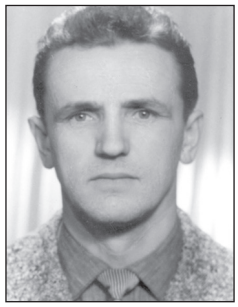

KRIŞAN, FRANCISC (1927), n. în Cluj. Absolvent al Cursului de pregătire a ofiţerilor în educaţia fizică, ofiţer MApN. A activat ca sportiv la CSM *Ferar* din Cluj, între 1944-1948 şi la *CCA* , între 1949-1960. Ca jucător de polo pe apă, a câştigat de 5 ori consecutiv ti-tlul de campion naţional, cu echipele *CCA* şi *Steau*a . În perioada 1952-1956, a participat la numeroase jocuri şi turnee internaţionale, iar în 1951 la JMU de la Berlin. Maestru al sportului (1954). În calitate de arbitru categoria I a arbitrat numeroase jocuri din campionatul intern, în special la juniori şi copii. Ca antrenor, este considerat unul dintre tehnicienii cu contribuţii deosebite în selecţionarea, pregătirea şi promovarea a numeroşi jucători de valoare, mulţi dintre aceştia devenind componenţi ai loturilor naţionale de polo (copii, juniori şi seniori). A activat, timp de peste 25 de ani, la Centrele de învăţare a înotului, iniţiind mii de copii în tainele acestui sport. În cadrul activităţii desfăşurate la Clubul *Steaua* , a îndeplinit între 1952-1985 numeroase funcţii: şeful secţiei de nataţie (1952-1968); antrenor de înot (1969-1976); antrenor şi şef al secţiei de polo (1977-1985). După pensionare, în 1985, a continuat să colaboreze la Clubul *Steau*a , ocupându-se de selecţia şi pregătirea copiilor. Cu echipele de juniori a cucerit 6 titluri de campion naţional pentru *Steaua* şi un titlu cu juniorii AS *Brâncovean*u , unde a activat în 1994-1995. A promovat în loturile naţionale de juniori, tineret şi seniori peste 40 de jucători de polo. Între 1962-1968, a fost antrenor la lotul naţional de juniori, cu care a participat la diferite întâlniri bilaterale şi turnee, contribuind la afirmarea şi promovarea unor jucători în lotul de seniori. Dintre jucătorii de polo selecţionaţi şi pregătiţi, care s-au afirmat, se numără: A. Grinţescu, D.

Popescu, Şt. Huber, D. Fischer, R. Mirea, I. Lorincz, V. Pleşca şi foarte mulţi alţii. A promovat în loturile naţionale şi înotători care au realizat performanţe notabile. Antrenor emerit. În decursul anilor, a desfăşurat cu multă conştiinciozitate diferite activităţi obşteşti în cadrul unor Comisii ale FR de Natație şi ale Mu-nicipiului Bucureşti.

KRONER, ŞTEFAN (1939), n. în Sighişoara. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS şi economist, absolvent al ASE. A început să practice înotul şi apoi jocul de polo la Clubul Ştiinţa *Bucureşti*, în 1954, sub îndrumarea antrenorului Iosif Enăceanu. A fost campion naţional la 100 m fluture, 400 m şi 1 500 m liber. Între 1958-1972, a jucat la *Dinamo Bucureşti* cu care a câştigat 15 titluri de campion naţional (antrenor C. Corcec). În 1957, a debutat în echipa naţională, cu care ulterior a susţinut 135 de jocuri interţări, marcând 58 de goluri. La JO din 1960 şi din 1964, s-a clasat cu echipa pe locurile V, la CE din 1962 (V) şi 1966 (VI). Cu echipa *Dinamo* a participat, în perioada 1965-1969, la 5 ediţii ale CCE, cea mai bună performanţă – (locul II), fiind obţinută în 1967-1968. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. Între 1972-1982, a activat ca antrenor la cluburile *Dinamo* şi *Progresul* . În anul 1977, a fost antrenor secund la lotul naţional care a participat la CE (locul VIII) şi antrenor principal la lotul pentru JMU (medalie de aur), iar în 1978, antrenor principal al echipei care a participat la CM de la Berlin (locul VI). După 1983 s-a stabilit în Germania, unde a profesat ca antrenor.

LAZĂR, RADU (1947) n. în Timișoara. Studii liceale. Antrenor de natație, absolvent al Școlii de antrenori (1980). A practicat fotbalul, boxul, în final dedicându-se jocului de polo pe apă. Și-a început activitatea la *CSȘ* Nr. 1 București (antrenor Agarici Vladimir). La seniori a jucat la CSU *IEFS* (antrenor Agarici Vladimir); CS *Rapid* București (antrenor Vasiliu Constantin); CS *Dinamo* București (antrenori Corcec Carol și Grințescu Anatolie). A câștigat 4 titluri de campion național. Cu echipa națională a susținut 83 de jocuri internaționale interțări, marcând 48 de goluri. A obținut: locul al VII-lea în 1973 la CM (Belgrad); locul al VIII-lea în 1972 la JO (München). Este manager sportiv. Maestru Emerit al Sportului (1998).

LISAC, GELU (1967), n. în Bucureşti. Ofiţer MApN. Absolvent al ANEFS – Facultatea Militară de Educaţie Fizică. A început să practice jocul de polo, la 14 ani, la CSŞ nr. 1 (antrenor V. Ștefănescu), unde a obţinut 2 titluri de campion naţional de juniori (1985, 1986). A mai jucat la cluburile *Progresul* şi *Steaua*. Cu echipa Clubului *Steaua* (antrenor V. Rus) a câştigat 5 titluri de campion naţional (1991-1995). A fost portarul echipei naţionale de polo în 272 de jocuri internaţionale inter-ţări, situându-se pe locul I în ierarhia jucătorilor români care au jucat pe acest post. A participat la 9 competiţii internaţionale oficiale: JO – 1996; CM – 1991 şi 1994; CE – 1991, 1993, 1995, 1996 (grupa B), 1998 (grupa B), 1999. A contribuit la clasarea pe locul IV la CE de la Sheffield (1993), cea mai bună performanţă românească realizată la *europene* (antrenori Cornel Rusu și Victor Ștefănescu). La Cupa Mondială din 1991 s-a clasat pe locul VI. Din anul 2001, s-a dedicat muncii de antrenor la CSA *Steaua,* contribuind la câștigarea a 2 titluri de campion național și la promovarea unui număr de 8 jucători în loturile naționale. În anul 2009, a fost promovat în colectivul de antrenori al lotului național de seniori, având în raspundere pregătirea portarilor, care la CM de la Roma s-a clasat pe locul al VII-lea. A fost declarat, de mai multe ori, cel mai bun portar de polo. Maestru al Sportului.

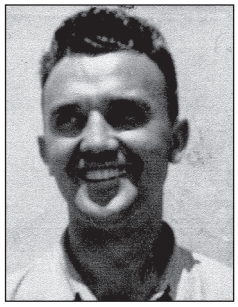

MANOLIU, ION-PUIU (1916-1980), n. în București. Funcționar. Polisportiv de excepție, practicând la un înalt nivel, jocurile de polo și rugby, fiind de asemenea prezent și pe pârtia de bob. Joacă polo în cadrul echipelor ”Viforul Dacia”, ”Metropola” și ”Progresul” București, alături de Tică Vasiliu, Popescu Gheorghe Zgrembus, Teo Krantz, Paul Stroescu, Florin Bratan, Alecu Nefianu, Artur Horacek, Piciu Fischer, I. Lazăr. Practică și înot, câștigând în 1940 ștafeta de 3x100m mixt, fiind premiat de către liga Navală Regală Română. Joacă rugby în prima divizie la echipa ”Viforul Dacia” în compartimentul înaintării. Ca bobeur participă în cadrul echipei ”Voința” București în echipele de 2 și 4 de asemenea și în echipa națională, unde are ca parteneri pe Tita Rădulescu, Budișteanu, Glavsce. Al. Vișan, M. Roșca, P. Mareș, D. Gheorghiu. Participă ca arbitru de bob la a IX-a ediție a Jocurilor Mondiale Universitare din 28 ian – 5 feb 1951 de la Brașov. În 1952 termină Școala de Antrenori de înot și polo. Face parte din Federația Română a Sporturilor de Apă din OSR, fiind membru în Comisia Regională. O perioadă de timp a făcut gazetărie sportivă. Deținut politic, suferă rigorile regimului în mai multe închisori din țară timp de 8 ani, la Aiud și Văcărești.

MATACHE, RADU SORIN (1968), n. în Bucureşti. Absolvent al Universităţii de Construcţii Bucureşti, Facultatea de Construcţii Civile, Industriale şi Agricole (1994), al cursului de Masterat din cadrul Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport a Universităţii Spiru Haret Bucureşti (2007) şi al Şcolii Naţionale de Antrenori, disciplina polo (1995). A practicat polo de la vârsta de 12 ani (1980) până în 1987, la C.S. Triumf Bucureşti (antrenor - Virgil Pleşca). Arbitru naţional de polo din 1990, arbitru internaţional de polo LEN (din 1997), arbitru internaţional de polo FINA (din 1999). A fost director adjunct pentru tineret în DTMS Bucureşti (1999-2003), director al Direcţiei Tineret a Municipiului Bucureşti (2005), consilier în Autoritatea Naţională pentru Tineret (2006-2008). Din 2008, - director al Direcţiei Patrimoniu Imobiliar a Universităţii Bucureşti. În calitate de arbitru, până în 2009, a oficiat la peste 80 de competiţii internaţionale de polo, printre care JO din 2004 (Atena), 4 ediţii ale CM de seniori (2001, 2003, 2007, 2009), 3 ediţii ale CM de juniori (1999, 2007, 2009), 5 ediţii ale Superfinalelor Ligii Mondiale (2004, 2005, 2006, 2008, 2009), 4 ediţii ale CE (1998, 2006, 2008, 2009), CuM din 2006, Campionatele Panamericane (2002, 2006), Jocurile Mediteraneene (2005), peste 30 de participări în Cupele Europene (Euroliga, Trofeul LEN, Cupe ale Campionilor Europeni) ş.a. A condus, la centru, 7 finale mondiale şi continentale: CM fem. din 2001, Campionatul Panamerican, jun. (2002), Campionatul Asiatic, fem. (2007), Superfinalele Ligii Mondiale, fem. (2008 şi 2009), CE gr. B (2009), Jocurile Pan-Arabe (2009). Preşedinte al Colegiului arbitrilor de polo din Municipiul Bucureşti (din 1998), membru al Asociaţiei Internaţionale a Arbitrilor de Polo (AIA). În perioada 1999-2009, a contribuit la organizarea cursurilor naţionale de formare şi perfecţionare a arbitrilor de polo din România. A reprezentat FR Polo la Congresele FINA din 2003 (Barcelona) şi 2007 (Melbourne).

MATEI – GUIMAN, ALEXANDRU (1980), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din Universitatea *Babeş-Bolyai* din Cluj-Napoca, specializare natație, promoţia 2003. Ofiţer în MApN şi în Ministerul Internelor şi Reformei Administrative. Jucător de polo de performanţă. A început să practice înotul şi jocul de polo la vârsta de 12 ani la CS *Triumf* (1992-1993), sub îndrumarea antrenorului Virgil Pleşca. În continuare,

a mai fost legitimat la CS *Steaua* (1993-2000) – antrenori Gh. Ilie şi Viorel Rus şi la CS *Dinamo* (2000-2002) – antrenor Liviu Răducanu. În perioada 2002-2004, a activat la EN Tourcoing-Franţa (antrenori R.Zivkovic). A revenit la CS *Steaua* (2004-2007) – antrenori Eugen Georgescu şi Gelu Lisac, cu care a câştigat 2 titluri de campion naţional (2005, 2006). Din anul 2007 joacă în echipa CS *Dinamo*. A fost selecţionat în loturile naţionale de juniori,tineret şi seniori. În lotul naţional de seniori a fost prezent de peste 200 de ori, susţinând 210 jocuri internaţionale inter-ţări, în care a marcat 167 goluri. La loturile naţionale s-a pregătit cu antrenorii Doru Spânu şi Răzvan Mustaţă la juniori, Vlad Hagiu, Mihai Simion, Cornel Rusu, Ionuț Angelescu, Istvan Kovacs,Gelu Lisac și Ladislau Bananov la seniori. A participat la: CE de juniori din 1997 (Maribor) – locul VIII; CE de juniori din 1998 (Bratislava) – locul VIII; CM de juniori din 1999 (Kuweit) – locul IX; CE de seniori din 2006 (Belgrad) – locul IV și CE din 2008 (Malaga) – locul IX; CM din 2005 (Montreal) – locul VI, CM de seniori din 2007 (Melbourne) – locul XI și CM din 2009 (Roma) – locul VII. Pentru rezultatele obţinute, a primit titlul de Maestru al Sportului.

MĂRCULESCU, CORNEL MIHAI – vezi Personalităţi

MELEŞCANU, TEODOR VIOREL (1941), n. în Brad, jud. Hunedoara. Diplomat și om politic. Jurist, absolvent al Facultății de Drept, din cadrul Universității București (1964). În perioada 1964-1966, a urmat cursurile postuniversitare de relații internaționale la Universitatea București. În paralel cu activitatea profesională a continuat studiile postuniversitare la Facultatea de Științe Economice și Sociale la Universitatea din Geneva (1967-1968) și la Institutul de Înalte Studii Internaționale din Geneva (1967-1970). Doctor în științe politice și drept internațional la Universitatea din Geneva (1973). Din 1966, și-a desfășurat activitatea ca diplomat în MAE, îndeplinind mai multe funcții importante până în 1978, când a fost detașat la Misiunea Permanentă a României pe lângă ONU și alte organizații internaționale de la Geneva. Revenit în 1985 în Centrala MEA este numit subsecretar de stat (1990-1991), secretar de stat (1991-1992), Ministru de stat, Ministru al Afacerilor Externe (1992-1996). Senator de Prahova (1996-2000), îndeplinind și funcția de președinte al Comisiei pentru Afaceri Externe din Senatul României. A fost membru al PDSR până în 1997, când participă la fondarea partidului *Alianța pentru România*, devenind președintele acestuia. În 2002, Alianța pentru România fuzionează cu PNL, TM fiind ales prim-vicepreședinte, iar apoi vicepreședinte. Un nou mandat de senator de Prahova în 2004, pe listele Alianței DA. A fost vicepreședinte în Biroul permanent al Senatului (2005-2007). În 2007, a fost numit ministru al Apărării Naționale, iar între 15 ian-28 febr 2008 - ministru interimar al justiției. Activitate didactică: profesor la Facultatea de Științe Politice a Universității București, catedra relații internaționale și la cursurile de masterat. Autor al mai multor lucrări cu tematică din dreptul internațional și diplomație. Vicepreședinte al Asociației de Drept Internațional și Relații Internaționale (ADIRI) din București, membru al Institutului de Studii Politice din București și al Institutului Român de Studii Internaționale (IRSI). S-a dovedit a fi un mare iubitor al sportului, un practicant al înotului și al jocului de polo pe apă. După propriile sale mărturisiri, primii pași în descoperirea lumii i-a făcut prin intermediul sportului. Ca jucător de polo, vechea sa pasiune, a ajuns o persoană publică cunoscută. Într-o emisiune la Antena 2 TV, TM își dezvăluie atașamentul și convingerile sale despre rolul sportului în viața unui tânăr: *Am făcut înot și apoi polo pe apă…sportul care m-a ajutat în viață cel mai serios. Șase ani am jucat în divizia A în România, la o echipă locală din Arad, în ultimii ani de liceu și primii ani de facultate. Mi-a deschis o altă viziune asupra lumii; am început să călătoresc, să câștig banii mei. Vara eram profesor de înot și mai ales mulțumită jocului de polo, am devenit persoană publică; am apărut în ziar*….TM a jucat polo pe importantul post de portar,

la echipa reprezentativă a Aradului, care a purtat mai multe denumiri. Din această echipă au făcut parte mulți jucători valoroși, unii dintre ei fiind și componenți ai loturilor naționale. Antrenorul său a fost cunoscutul tehnician și animator al natației arădene – Ioan Borza. În perioada 1962-1964, a făcut parte din echipa de baschet a Universității București. Sportul a avut în TM un permanent susținător. În funcțiile sale importante pe care le-a îndeplinit pe parcursul anilor, s-a aflat printre cei care au acționat pentru dezvoltarea acestui domeniu. În funcțiile exercitate în cadrul MAE, a sprijinit și contribuit la realizarea demersurilor MTS pe linia extinderii relațiilor sportive internaționale, aplicarea politicilor, hotărârilor și rezoluțiilor ONU și ale Consiliului Europei în problemele educației fizice și sportului. Ca ministru al Apărării Naționale, a sprijinit realizarea programelor de pregătire fizică a militarilor și asigurarea condițiilor pentru pregătirea sportivilor de la CSA *Steaua*, în vederea realizării unei reprezentări de prestigiu pe plan intern și internațional. Anul 1996 a fost unul special – a reprezentat official România la festivitatea de deschidere a Jocurilor Olimpice de la Atlanta. Decorat cu mai multe ordine și medalii.

MIHĂILESCU, BOGDAN - ION (1942) n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF (1964). Jurist - licențiat și al Facultății de Drept în 1972. Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo. Și-a început activitatea sportivă în 1956 la *CSȘ* Nr. 2 București, sub îndrumarea antrenorului Dumitru Gheorghe. Din 1961 până în 1974, a jucat sub culorile CS *Dinamo* București, sub îndrumarea antrenorilor: Corcec Carol și Grințescu Anatolie cu care a câștigat 13 titluri de campion național. Tot cu echipa CS *Dinamo*, a participat în perioada 1965-1973 la Cupa Campionilor Europeni, obținând următoarele rezultate: 1968 – locul al II-lea; 1973 – locul al III-lea; 1965, 1967 și 1969 – locul al IV-lea. A participat la CE din 1970 (Barcelona) – locul al VI-lea (antrenor Frâncu Johan) și la JO 1972 (München) – locul al VIII-lea (antrenor Grințescu Anatolie). A jucat în echipa națională în 116 meciuri interțări, marcând 26 de goluri. În perioada 1980-1992, a fost prim -vicepreședinte al CS *Dinamo* București. Maestru al Sportului. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Meritul Militar clasa I. Pensionar MAI. Manager la o firma de construcții.

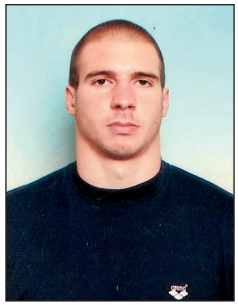

MUŞAT, FLORIN-DRAGOŞ (1979), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ANEFS, din Bucureşti, specializarea natație, promoţia 2000. Înotător şi jucător de polo de performanţă. A început să practice înotul la vârsta de 6 ani, sub îndrumarea antrenorului Ştefan Ionescu, devenind elev al Liceului *Emil Racoviţă*, pe care l-a absolvit în 1996. În perioada junioratului a obţinut 3 titluri de campion naţional de înot, la această categorie de vârstă, în anul 1995, având dublă legitimare (Liceul *Emil Racoviţă*-CS *Steaua*!). A început să joace polo la CS *Steaua* începând din 1994, având-l ca antrenor pe Francisc Krişan, iar la echipa de seniori pe Viorel Rus. A mai activat la Cluburile CS *Rapid* (antrenor Cornel Rusu) şi CS *Dinamo* (antrenor Liviu Răducanu). A cucerit 4 titluri de campion naţional şi mai multe Cupe ale României. A mai jucat în Italia la *Nuoto*-Catania (2006-2007) şi la *Pollisportiva*- Messina (din 2007). A avut o bogată activitate la loturile reprezentative, fiind selecţionat de 20 de ori în echipele naţionale de juniori şi de 40 de ori în cele de tineret (antrenori Valentin Median, Gheorghe Marinescu, Doru Spânu, Nicolae Arsene, Răzvan Mustaţă) cu care a înregistrat următoarele performanţe: medalie de bronz în 1995 şi de argint în 1998, la JB de juniori; locul XI la CE din 1995, locul XIII la CE din 1996; locul VIII la CE din 1998; locul IX la CM din 1999. Cu echipa naţională de seniori a susţinut 249 de jocuri internaţionale inter-ţări, în care a marcat 83 de goluri. Campion balcanic în anul 2000. A participat la 5 CE în 1998-Istanbul (locul I în grupa B), 1999-Florenţa

(locul IX), 2001-Budapesta (locul XI), 2003-Kranj (locul X), 2006-Belgrad (locul IV) şi la CM din 2003-Barcelona (locul XII) şi din 2005-Montreal(locul VI). A mai participat în Cupele Europene cu echipa CS *Steaua* şi la Trofeul LEN (2005-2006). Pentru rezultatele obţinute, în anul 2004, a primit titlul de Maestru al Sportului.

NAGY, GABOR – GAVRIL – POCO (1932), n. în Târgu Mureş. Producător, director, scenarist, regizor de film şi televiziune, absolvent al cursurilor Universităţi de Sud California (USC), promoţia 1960. Preşedinte al Filmcorp USA, Los Angeles, CA şi Filmcorp Kft, Budapesta. Polisportiv, cu performanţe deosebite la înot şi polo pe apă. La vârsta de 12 ani a început să joace fotbal, că junior la MSE, avându-l antrenor pe Incze II, iar la 16 ani a trecut la baschet la CS "Progresul" din Tg Mureş (antrenor Istvan Zoldi). În paralel a jucat hochei pe gheaţă, cu acelaşi antrenor Incze II, la "RATA", ulterior „Locomotiva RATA" Tg. Mureş, cu care în 1950 şi 1951 câştigă titlurile de campion naţional. A început să joace polo la Tg. Mureş din 1948, reprezentând CS "RATA" (locul II în CN – fiind rezervă) şi în 1949 (loc II), CS "Progresul" (loc III în 1950 şi loc II în 1951). Aceste echipe au fost antrenate de Dr. Attila Kelemen (1948) şi Vasile Darcozi (1949-1951). Iniţiat în tainele înotului, în 1950 începe o pregătire organizată., fiind legitimat la CS "Progresul", obţinând şi primele rezultate în 1950 când a devenit campion naţional de juniori la 4x100m l., recorduri naţionale de juniori la 6x50m l. şi 4x100m l., în 1951 campion naţional la seniori în proba de 4x100 l. În 1951 se transferă la CCA/CSA "Steaua Bucureşti",unde va activa până în anul 1956, la înot (1952-1954) şi la polo (1951-1956), avându-l antrenor pe Adalbert Balint. În 1953, câştigă titlul naţional cu ştafeta de 4x100m l. si stabileşte un record naţional la 4x200m l, în 1954 contribuie la situarea clubului pe locurile I în clasamentele pe echipe la masculin şi în cel general şi se situează pe locul al VI-lea în topul celor mai bune performanţe la 100 şi 400m l. şi realizează un nou record naţional la 10x100m l., iar în 1955, contribuie la realizarea unui nou record naţional şi de club cu ştafeta de 4x200m l. În 1951, se clasează pe locul al IV-lea cu "CCA" la CN de polo, iar în perioada 1952-1956, cu aceeaşi echipă, realizează o performanţă remarcabilă – câştigarea consecutivă a 5 titluri de campion naţional. Component al loturilor naţionale de polo a susţinut 55 de jocuri inter-ţări, marcând 64 de goluri. A participat la importante turnee internaţionale în Italia, Iugoslavia, Ungaria, URSS şi numeroase jocuri amicale, cu majoritatea echipelor ţărilor europene. A făcut parte din echipele care au participat la turneele de polo din cadrul festivalului Mondial al Tineretului şi Studenţilor din 1953 (Bucureşti), 1954 (Budapesta) – locul al III-lea şi 1955 (Varşovia) – locul al III-lea. Component al echipei participante, în premieră la CE din 1954 (Torino) – locul al IX-lea. Selecţionat în lotul pentru JO din 1952 (Helsinki), nu a facut deplasarea pe considerente politice. Participă la JO din 1956 (Melbourne), unde echipa nu a reuşit să acceadă în fazele superioare. Pe parcursul anilor, s-a pregătit cu antrenorii Adalbert Balint, Vasile Daroczi şi Iozsef Vertesy (Ungaria). După JO din 1956, nu s-a mai întors în ţară, stabilindu-se în SUA, unde a urmat cursurile Universităţii de Sud din California şi a continuat să joace polo în Campionatul Universitar American (antrenor Neil Kohlhase), câştigând titlurile de campion în 1957, 1958 şi 1959. Maestru al Sportului (1952)

NASTASIU, ADRIAN (1951), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF, promoţia 1980. Ofiţer MI. A fost legitimat la Clubul *Dinamo* , unde a debutat în 1963 şi cu care a cucerit 10 titluri de campion naţional. Cu echipa naţională a participat la 6 competiţii internaţionale oficiale: JO din 1976 şi 1980; CM din 1975 şi 1978; CE din 1974 şi 1977. A contribuit la realizarea celor mai bune performanţe ale

polo-ului românesc – locul IV la JO de la Montreal (1976) şi locul V la CM de la Cali (1975). A făcut parte din echipa care, în 1977, la JMU a cucerit medalia de aur şi titlul de campioană universitară. A susţinut 227 de jocuri cu echipa naţională, marcând 155 de goluri, performanţă cu care ocupă locul VIII în ierarhia celor mai buni jucători din ţara noastră. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. Din 1990, îndeplineşte funcţia de şef al secţiei de polo la Clubul *Dinamo* , care sub îndrumarea sa a devenit cea mai puternică din ţară – până în 2000 a câştigat 4 titluri. Este membru al Biroului FR Polo. Prin Decret Prezidenţial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia naţională *Pentru Merit* clasa a II-a.

NENCIU, BERTINI-ANDREI (1977), n. în Bucurşti. Absolvent al Liceului cu program de natație *Emil Racoviță* (1996). Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educaţie Fizică din cadrul Universităţii *Spiru Hare*t. Angajat la CSA *Steaua* Bucureşti. Jucător de polo de performanţă pe postul de portar. A învăţat înotul la vârsta de 9 ani sub îndrumarea antrenorului Pleşca Liviu. A fost legitimat la CS *Astra* Arad (1996-1998) – antrenor Barbu Ghiţan, cu echipa căreia a devenit vicecampion naţional (1997) şi la CSA *Steaua* (1998-2000). În anul 2000 a activat un sezon la ASA Tel Aviv. În perioada 2000-2004 joacă pentru echipa CS *Rapid Intrarom* (antrenori Cornel Rusu şi Răzvan Mustaţă) cu care cucereşte 4 titluri de campion naţional (2001-2004). Începând din 2004, s-a transferat la CS *Steaua-Stirom* (antrenori Gelu Lisac, Eugen Georgescu, Ionuţ Angelescu, Viorel Rus) cu echipa căruia cucereşte încă 2 titluri de campion naţional (2005 – 2006). A mai câştigat şi 5 Cupe ale României. A fost component al loturilor naţioanle, susţinând 160 de jocuri internaţionale inter-ţări cu echipa de seniori a României. A apărat poarta echipei naţionale la CE de juniori (Istanbul 1996) – locul XIII, la CM de seniori din 2005 (Montreal) – locul VI şi din 2007 (Melbourne) – locul XI, precum şi la CE de seniori din 2001 (Budapesta) – locul XI, din 2006 (Belgard) – locul IV și din 2008 (Malaga) – locul IX. A mai participat la World League în 2007 (Berlin) – locul VI şi la Cupa FINA în 2006 (Budapesta) – locul VI. La lotul naţional s-a pregătit cu antrenorii: Doru Spânu, Nicolae Arsene, Vlad Hagiu, Mihai Simion, Liviu Răducanu, Eugen Georgescu, Cornel Rusu, Ionuț Angelescu. În anul 2003 i s-a acordat tilul de Maestru al Sportului.

NICULESCU, PAUL (1932), n. în Bucureşti. În perioada 1945-1952, a activat la *Viforul-Dacia , LNR, Dinamo , Stadiul Român* (*Constructorul*), participând la competiţii de înot şi ca jucător în campionatul naţional de polo pe apă. Ca antrenor, a profesat la AS Şantierul *Braşov* (1953), *Constructorul Bucureşti* (1956) şi *Triumf Bucureşti* din 1960. Cu echipele de polo ale Clubului *Triumf* , a câştigat titlurile de campion în 1965 şi 1967 la juniori I şi în 1970 la juniori II. A promovat în loturile naţionale 40 de juniori şi 10 seniori. Ca antrenor principal al loturilor de juniori, a obţinut la CE următoarele rezultate: locul IV în 1971 (împreună cu Alexandru Bădiţă), locul VIII în 1973 (cu Teodor Angelescu) şi în 1978 (cu Carol Corcec); locul II în 1982 (cu Victor Ştefănescu); locul IX în 1993 (cu Virgil Pleşca). Cu echipele naţionale de seniori a ocu-pat locul VI la CE din 1974 (cu Constantin Vasiliu), locul V la CM din 1975, locul IV la JO din 1976 (cu Anatolie Grinţescu) şi locul IV la JMU din 1979. Din loturile pregătite au făcut parte cei mai valoroşi jucători de polo, printre care: Gruia Novac, Gheorghe Zamfirescu, Dinu Popescu, Liviu Răducanu, Cornel Rusu, Viorel Rus, Adrian Nastasiu, Claudiu Rusu, Dorin Costrăş, Ivan Fejer şi alţii. Cea mai bună performanţă obţinută a fost medalia de argint la CE de juniori din 1982 (prima şi singura medalie românească într-o competiţie oficială de polo). Antrenor emerit (1992). A activat ca antrenor în Indonezia şi Iran (1984-1990) şi din

nou în Indonezia (1995-1998), în calitate de director tehnic al Federaţiei de Natație din Indonezia. Prin Decret Prezidenţial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia naţională *Pentru Merit* clasa a III-a.

NORMAN, ZOLTAN (1912 - ?) jucător de polo de performanţă legitimat la CS "ILSA" din Timişoara, unul din membri fondatori, component de bază al echipei de aur, cea mai reprezentativă echipă de polo, după 1945. A deţinut recordul titlurilor de campion naţional la polo, obţinute de 6 ori consecutiv, în perioada 1946-1949 (CS "ILSA") şi 1950 – 1951 (Flamura Roşie Industria Lânei Timişoara). Antrenorul echipei a fost Gavril Török. Component al primelor loturi naţionale de polo rămâne în istorie ca primul portar al reprezentativei naţionale. A susţinut, pe acest post, 12 jocuri internaţionale inter-ţări. A participat, pentru prima dată, cu echipa de polo, la JO din 1952 (Helsinki), avându-l antrenor tot pe Gavril Török, fără să se califice pentru turneul final. A rămas ataşat clubului sau, activând ca antrenor al echipei de juniori. A lucrat în producţie. Maestru al Sportului (1952).

NOVAC, GRUIA (1944-1999), n. în Bucureşti. Inginer mecanic, absolvent al Institutului Agronomic – Facultatea de Mecanică Agricolă, promoţia 1970. Ofiţer MI. A debutat în polo în 1957, la CSŞ *Triumf* , iar din 1963 a continuat activitatea la Clubul *Dinamo* , cu care a cucerit 6 titluri de campion naţional. Cu aceeaşi echipă a participat şi la 3 ediţii ale CCE, cea mai bună performanţă realizând-o în 1967-1968, când echipa s-a clasat pe locul II. În cei peste 10 ani de activitate în loturile naţionale, a fost prezent la 6 competiţii internaţionale oficiale: JO din 1964 (locul V) şi 1972 (VIII); CM din 1975 (locul V), cea mai bună performanţă obţinută la mondiale ; CE din 1966 (VI), 1970 (V) şi 1974 (VI). Cu echipa naţională a participat la 191 de jocuri interţări, marcând 99 de goluri. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului.

NOVAK, IOSIF – vezi FR Natație şi Pentatlon Modern

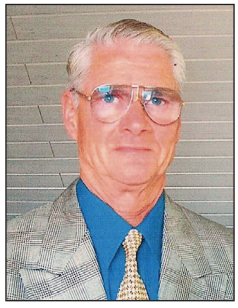

ODERMATH (MUREŞANU) EMIL (1939) n. în Mediaş, jud. Sibiu. Inginer şi arhitect, absolvent al Institutului Politehnic – Facultatea de Construcţii Civile şi Industriale, din Cluj Napoca. Jucător de polo pe apă. A început să practice sportul la vârsta de 16 ani, sub îndrumarea antrenorului Corcec Carol, iniţial la *Tânărul Dinamovist* şi apoi la CS *Dinamo* (1955-1957), devenind jucător de polo de performanţă, specializat pe postul de portar. În continuare, a fost legitimat la CS *Oradea* (ulterior *Crişul*), în perioada 1957-1960, avându-l antrenor pe Emerich Freund şi la CS Ştiinţa (*Politehnica* din 1966) din Cluj-Napoca, unde s-a pregătit cu antrenorul Aurel Ardeleanu (1960-1977). Campion naţional cu echipa *Tânărul Dinamovist* la juniori (1957), vicecampion naţional cu echipa din Oradea (1959 şi 1960), locul II (1961) şi locul III (1962 şi 1963) în Divizia Naţională de seniori cu echipa CS Ştiinţa Cluj-Napoca. Peste 60 de selecţii în lotul naţional şi olimpic de seniori, din care a apărat poarta echipei naţionale în 42 de jocuri internaţionale inter-ţări. A participat la JO din 1960, de la Roma (antrenor Adalbert Balint) şi 1964, de la Tokyo (antrenor Vasile Daroczi) unde echipa de polo a României s-a clasat pe locurile V, aducând primele puncte pentru România. Component al lotului universitar participant la CMU din 1959, 1961 şi 1965, la această ediţie, organizată la Budapesta, cucerind medalia de bronz. Şi-a adus contribuţia la câştigarea unor jocuri şi turnee internaţionale. Pentru rezultatele şi contribuţia sa la afirmarea polo-ului românesc, în 1967, i s-a acordat titulul de Maestru al Sportului. În 1977, a emigrat în RF Germania , unde a activat ca inginer-arhitect.

PAŞCU IOAN MIRCEA (1949), n. în Satu Mare. Economist, absolvent al Facultăţii de Comerţ Exterior, din cadrul ASE Bucureşti, promoţia 1971. Doctor în ştiinţe politice (1980). Cercetător la Institutul de Ştiinţe Politice (1972-1986), Lector la Academia de Studii Social-Politice (1986-1989), Consilier Prezidenţial (1990-1992), secretar de stat la MAp.N (1993-1996), membru al Camerei Deputaţilor (din 1996), Ministru al Apărării Naţionale (2000-2004), Euro-observator (2005-2007), Euro-parlamentar (din 2007), cercetător, bursier, profesor asociat invitat- Salzburg (1973), Oxford (1985), New-York (1988-1989), Hokkaido, Sapporo şi Forumul Japonez pe probleme de relaţii internaţionale (1992-1993). Membru al unor foruri internaţionale. Un mare iubitor şi susţinător al sportului, a început să practice înotul şi jocul de polo pe apă la vârsta de 14 ani, fiind legitimat la CS *Rapid* (1964-1974), echipă cu care, în anul 1968, câştigă titlul de campion naţional de juniori I, iar în anul 1972 titlul de campion naţional la seniori (antrenor Constantin Vasiliu). A mai activat la Clubul Nautic Universitar, în perioada 1974-1978, locul II în seria B şi V în clasamentul final (1974) şi locul IV (1976). A sprijinit activitatea FR de Polo, fiind vicepreşedintele acesteia la începutul anilor ´90. În anul 2001, s-a alăturat fondatorilor organizării activităţii *Masters* (veteranilor), pentru jucătorii de polo, care au înfiinţat *Masters Water Polo Club România*, fiind ales în funcţia de preşedinte de onoare. Activitatea acestui club s-a soldat cu cucerirea a numeroase titluri de campioni şi vicecampioni, la categoria *Veterani*, la CM şi CE organizate în perioada 2001-2009. Autor a trei cărţi (*Zone denuclerizate* – 1985; *Armele şi Politica* – 1989; *Bătălia pentru NATO* – raport personal – 2007) şi a numeroase cursuri, studii şi articole de specialitate publicate în ţară şi în străinătate. A fost decorat cu Ordinul *Steaua României* în grad de cavaler.

PATRICHI, ERNEST (1926), n. în Bacău. Studii liceale. Polisportiv. A practicat rugby-ul, înotul și jocul de polo pe apă cu contribuții la realizarea unor performanțe semnificative pe plan intern și internațional, multiplu campion și recordman național în probele de bras, fluture și în probele de ștafetă. Încă de la 17 ani(1943), a fost calificat ca instructor de înot. Și-a început activitatea ca înotător la LNR (1942), în 1943 participând la CN în proba de 100m bras juniori, clasându-se pe locul al III-lea. Și-a continuat activitatea la ACS *Viforul* Dacia participând la CN din 1946, apoi la PMB pe care l-a reprezentat la CN din 1948 și 1949. Din 1949, a activat la CCA, ca înotător (1949-1951) și ca jucător de polo (1949-1958). Aici în perioada 1949-1951, a obținut 11 titluri de campion național (antrenor Iohan Frâncu –Fischer), din care 3 la 100m, fluture, câte 2 la 100m fluture, 100m bras și cu ștafeta 3x100m mixt. În aceiași perioadă, a stabilit și 10 recorduri naționale, din care 5 în probele individuale și 5 la ștafete. În 1951, se afla pe locul I în topul celor mai bune performanțe la 100m bras, 100 și 200m fluture. Pe plan internațional, a participat, în premieră, la JB din 1946 (Split), prima competiție oficială, concurând la 100m bras (locul VI) și 200m bras (locul V). a participat la diferite concursuri internaționale, în special la cele organizate în țară, având unele restricții la deplasările peste graniță. A cochetat cu jocul de polo încă din 1942, devenind un jucător de bază pe postul de apărător în echipele la care a jucat. Și-a dovedit calitățile, în special, la *CCA*, pornind de la locul IV în CN (1949-1951), pentru că în perioada 1952-1956, să contribuie la câștigarea a 5 titluri consecutive de campion național (antrenor Adalbert Balint). S-a mai clasat cu echipa pe locul al III-lea în 1957 și pe locul al II-lea în 1958. A fost component al echipei naționale de polo susținând 11 jocuri oficiale inter-țări. Concomitent, a jucat și rugby la *Sportul Studențesc* și la *CCA*, obținând câte un titlu național cu ambele echipe. A susținut și unele jocuri internaționale. A

fost unul dintre factorii pozitivi care au contribuit la dezvoltarea înotului și a jocului de polo în țara noastră. Maestru al Sportului la înot, polo și rugby.

PLEŞCA VIRGIL (1953) n. în Făgăraş, jud. Braşov. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS, din Bucureşti, promoţia 1977. Jucător de polo de performanţă, selecţionat la vârsta de 10 ani, de antrenorul de polo Krişan Francisc, de la CSA *Steaua* unde a şi fost legitimat (1963-1970). A mai activat la: CS *Progresul* – antrenor Teodor Angelescu (1970-1973); Clubul Nautic Universitar – antrenor Vladimir Agarici (1973-1977); CS *Progresul* – antrenor Alexandru Szabo (1977-1979); CS *Triumf* – antrenor Paul Niculescu (1979-1982). A cucerit 3 titluri de campion naţional la juniori, în 1969 cu *Steaua*, în 1971 şi 1972 cu *Progresul*. În campionatul naţional de seniori s-a clasat de mai multe ori pe locurile IV-VI. A fost selecţionat de 30 de ori în lotul naţional de juniori, în perioada 1969-1973. A participat la CE de juniori din 1971 (Barcelona) unde s-a clasat cu echipa pe locul IV (antrenor Paul Niculescu). Campion balcanic cu echipa de polo juniori (1973). De 4 ori a fost selecţionat în lotul naţional de seniori. Activitatea sa profesională a început, în com. Calvini, jud. Buzău (1977-1978), ca profesor de educaţie fizică şi a continuat ca antrenor la CS *Triumf*, în perioada 1978-1994. Având în pregătire echipe de juniori, a cucerit titlurile de campioni naţionali în 1982 şi 1984 (juniori III) şi în 1985 (juniori II). A promovat în loturile naţionale 15 juniori şi 4 seniori. A activat ca antrenor la loturile naţionale de juniori în perioadele 1984-1985 şi 1990-1993. A participat cu echipa naţională de juniori, pe care a pregătit-o la CE din 1993. (locul IX). Printre jucătorii promovaţi, la a căror pregătire a contribuit s-au aflat: Liviu Totolici, Dragoş Stoenescu, Bogdan Matei, Cornel Popa, Ionuţ Angelescu, Ladislau Balanov, Horaţiu Bădiţă şi Alexandru Matei, participanţi la JO, CM şi CE. Din 1994 a ocupat, prin concurs, postul de antrenor federal contribuind la dezvoltarea şi afirmarea acestei ramuri de sport. A fost arbitru naţional la juniori (1977-1978). A urmat cursurile FINA (1993 şi 2005) şi cele de Administraţie sportivă, sub egida CIO (2001). Pentru rezultatele sale sportive a primit titlul de Maestru al Sportului (1996).

POPA, IOAN (1944) n. în Galați. Ofițer superior, absolvent al cursurilor militare în 1966. Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo. A debutat la secția de polo pe apă la *CSȘ* Nr.2 București, sub îndrumarea lui Constantin Vasiliu în anul 1956. În perioada 1958-1964 a evoluat la CS *Rapid* București, unde s-a pregătit cu același antrenor. Din 1964 va juca sub culorile CS *Dinamo,* până în 1975, având ca antrenori pe: Corcec Carol, Grințescu Anatolie și Kapșa Iuliu. A fost de 3 ori campion național la juniori cu CSȘ Nr.2 și de 10 ori campion național cu CS *Dinamo* București. A participat în perioada 1965-1973 la Cupa Campionilor Europeni, obținând următoarele rezultate: 1968 locul al II-lea; 1973 locul al III-lea; 1965, 1967 și 1969 locul al IV-lea. A participat la 2 ediții a CE din 1966 (Utrecht - antrenor Corcec Carol) – locul al VI-lea și 1970 (Barcelona - antrenor Frâncu Johan) – locul al VI-lea. A jucat în echipa națională în 69 de meciuri interțări, marcând 41 de goluri. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului (1992). Pensionar MAI.

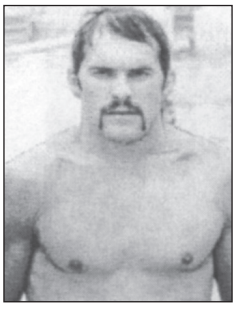

POPESCU, DINU (1949), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS din Bucureşti, promoţia 1980. Om de afaceri. A activat la *Steaua* (1964-1970) şi la *Dinamo* (1971). Cu echipa *Dinamo* a câştigat 9 titluri de campion naţional. Participant la 7 competiţii internaţionale oficiale: JO din 1972 (locul VIII), 1976 (IV – cea mai bună performanţă olimpică) şi 1980 (IX); CM din 1973 (VII), 1975 (V – cel mai bun rezultat obţinut la „mondiale) şi

1978 (VI); CE din 1977 (VII). La JMU din 1977 – medalia de aur, iar la Cupa Mondială din 1979 (locul VII). La CM din 1973 (Belgrad), cu cele 17 goluri marcate, se clasează pe locul II în ierarhia golgeterilor. A susţinut cu echipa naţională 234 de jocuri, marcând 219 goluri, performanţă cu care ocupă locul VI în clasamentul celor mai buni jucători români de polo. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. După retragerea din activitatea competiţională, a activat ca antrenor la Clubul *Dinamo* , reuşind să câştige, cu echipa pe care a pregătit-o, 3 titluri naţionale (1988-1990). A fost ales vicepreşedinte al FR Polo. Prin Decret Prezidenţial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia naţională *Pentru Merit* clasa a III-a.

POPESCU, ȘERBAN (1958) n. în Craiova, jud. Dolj. Studii liceale cu bacalaureat (1977). Antrenor de natație, absolvent al Școlii de Antrenori (1980). Sportiv de performanță, practicant al jocului de polo. A început practicarea jocului de polo în 1972, sub îndrumarea antrenorului Kapșa Iuliu, la CS *Dinamo* București, câștigând 2 titluri de campion național la juniori. A participat în 1978 la CE de juniori (Budapesta) antrenori Corcec Carol și Arsene Nicolae. În perioada 1978-1990 a evoluat la echipa de seniori a CS *Dinamo* București (antrenori Capșa Iuliu și Popescu Dinu), câștigând 10 titluri de campion național. S-a clasat pe locul al II-lea în 1985 la Cupa Cupelor (antrenor Capșa Iuliu). În echipa națională de seniori a susținut 160 de jocuri internaționale interțări, în care a marcat 68 de goluri. A participat la următoarele ediții ale CE: locul al VII-lea în 1981 la (Split); locul al VIII-lea în 1983 (Roma); locul al VII-lea în 1987 (Strasbourg). A contribuit la câștigarea medaliei de bronz în 1981 la JMU (București). După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat afacerilor, devenind director la o firmă privată. Maestru al Sportului (1984). Maestru Emerit al Sportului (1992). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982).

RADU, COSMIN-ALEXANDRU (1981), n. în Bucureşti. Economist, absolvent al ASE, Facultatea Relaţii Economice Internaţionale. Jucător de polo de performanţă. A început să practice înotul şi jocul de polo la vărsta de 11 ani, sub îndrumarea antrenorului Răzvan Mustaţă. A fost legitimat la CS *Rapid* (1992-2004),avându-i antrenori pe Răzvan Mustaţă şi Cornel Rusu. A avut 6 participări la CN de juniori clasându-se de 4 ori pe locul III, o dată pe locul al II-lea (1997) şi o dată pe locul I (1999). Cu echipa CS *Rapid* a cucerit 4 titluri de campion naţional (2001-2004). În anul 2004 s-a transferat în Italia la RN Florenţia (antrenori Ricardo Tempestini şi Marco Risso). În 1997, a fost declarat cel mai tehniv jucător din CN de juniori, iar în 1998 şi 1999 a fost golgeterul aceluiaşi campionat. În anii 2001 şi 2004, câştigă titlul de golgeter în CN de seniori. Începând din anul 1998, până în anul 2000, a reprezentat în competiţiile internaţionale oficiale echipa naţională de juniori a României, iar din 2001, până în anul 2008 pe cea de seniori. Cu lotul naţional de juniori s-a pregătit cu antrenorii Doru Spânu, Răzvan Mustaţă, Cristian Iordache, Gheorghe Marinescu, Adrian Ionescu şi Eugen Georgescu şi Mihai Simion. A participat la CE de juniori din 1999 (IX). Cu echipa naţională a susţinut 305 de jocuri internaţionale inter-ţări, marcând 504 goluri. A făcut parte din echipa naţională la CE de seniori din 2001 Budapesta (XI), 2003- Kranj (X), 2006- Belgrad (IV), 2008 – Malaga (IX) şi la CM din 2003- Barcelona (XII), 2005- Montreal (VI), 2007- Melborne (XI) şi 2009 – Roma (VII). La C.I. ale României din 2001 şi 2005 a fost golgeter, iar la cele din 2006 a fost declarat cel mai tehnic jucător. La numeroase turnee internaţionale a contribuit la clasarea echipei naţionale în primele şase locuri. La loturile naționale de seniori s-a pregătit cu antrenorii: Liviu Răducanu, Vlad Hagiu, Eugen Georgescu, Cornel Rusu, Ionuț Angelescu, Mihai Simion, Istvan Kovacs, Gelu Lisac și Ladislau Balanov. Pentru rezultatele obţinute în anul 2004 i-a fost acordat titlul de Maestru al Sportului.

RATH, BOGDAN (1972), n. în Bucureşti. Ofiţer MApN. Absolvent ANEFS – Facultatea Militară de Educaţie Fizică. A început să practice jocul de polo în 1982, la CSŞ nr. 1 (antrenor Victor Ştefănescu), iar din 1991 s-a transferat la Clubul *Steaua* (antrenor Viorel Rus), cu care a câştigat 5 titluri de campion naţional (1991-1995). A participat la CE de juniori din 1989, JO din 1996, CM din 1994, CE din 1993, 1995 şi 1996 (grupa B), 1999. A contribuit la clasarea pe locul IV la CE din 1993 (Sheffield), cel mai bun rezultat obţinut la *europene* . A fost component al echipei naţionale în 146 de jocuri interţări, marcând 135 de goluri. Maestru al sportului. Din 1996 a activat ca jucător profesionist la cluburi din Italia.

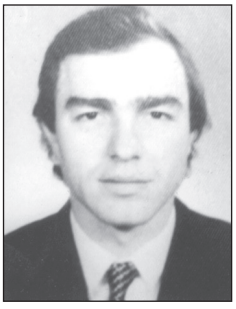

RĂDUCANU, LIVIU (1954), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS din Bucureşti, promoţia 1980. A început să joace polo în 1969, la CSŞ *Triumf* (antrenor P. Niculescu), unde, în 1970, a câştigat primul său titlu de campion naţional de juniori II. Din 1973 s-a transferat la Clubul *Dinamo* (antrenor I. Kapşa), unde va cunoaşte deplina consacrare. Cu această echipă va câştiga 11 titluri de campion naţional şi va participa la 3 ediţii ale CCE (1981, 1982, 1987) şi la Cupa Cupelor în 1985 (locul II) şi în 1986. Peste 17 ani de activitate în cadrul loturilor naţionale, începând cu CE de juniori din 1971 (locul IV) şi 1973 (VIII) şi continuând cu 10 prezenţe în competiţiile internaţionale oficiale. A participat la: JO din 1976 (locul IV – cea mai bună performanţă olimpică) şi 1980 (IX); CM din 1975 (locul V – cel mai bun rezultat obţinut la *mondiale*) şi 1978 (VI); CE din 1974 (VI), 1977 (VII), 1981 (VII), 1983 (VIII), 1985 (I – grupa B) şi 1987 (VII). În 1977 (Sofia), la JMU – medalie de aur, iar în 1981 (București) – medalie de bronz. În perioada 1980-1988 a fost căpitanul echipei naţionale. A susţinut 301 jocuri cu echipa naţională în meciuri interţări, marcând 133 de goluri, cu care se clasează pe poziţia a II-a în ierahia jucătorilor români de polo. Din 1990 activează ca antrenor la Clubul *Dinamo* , reuşind să cucerească întâietatea în CN prin cele 5 titluri de campioni, obţinute în perioada 1996-2000. În 1992 a fost solicitat să pregătească lotul naţional de seniori. În 1997 a fost numit antrenor secund, iar în anul 2001 antrenor principal, lucrând împreună cu Vlad Hagiu. Maestru al Sportului (1975) şi Maestru Emerit al Sportului (1983). Antrenor Emerit din 1997. Prin Decret Prezidenţial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia Naţională *Pentru Merit.*

RUS, VIOREL (1952), n.în Cluj-Napoca. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS Bucureşti, antrenor. În perioada 1963-1987, ca jucător, a activat la cluburile *Dinamo* şi *Universitatea Cluj*. A câştigat 10 titluri de campion naţional cu *Dinamo* şi a participat la 3 ediţii CCE (1981, 1982, 1987) şi în Cupa Cupelor în 1985 (locul II) şi 1986 (semifinale). Debutează în echipa naţională la CE de juniori din 1971 (locul IV). Participă la 9 competiţii internaţionale oficiale: JO din 1972 (VIII), 1976 (IV – cea mai bună performanţă olimpică) şi 1980 (IX); CM din 1973 (VII), 1975 (V – cel mai bun rezultat obţinut la „mondiale) şi 1978 (VI); CE din 1974 (VI), 1977 (VII) şi 1981 (VII); la JMU din 1977 – medalie de aur; la Cupa Mondială din 1979 locul VII. A susţinut cu echipa naţională 242 de jocuri, marcând 203 goluri, situându-se pe locul IV în ierarhia celor mai buni jucători români de polo. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. Din 1987 a funcţionat ca antrenor de polo la Clubul *Steaua* reuşind să câştige cu echipa pe care a pregătit-o 5 titluri naţionale (1991-1995). A fost solicitat în pregătirea unor loturi naţionale de juniori pentru CE din 1994 (VIII), de seniori pentru CE, grupa B, în 1996 (III) şi JO din 1996 (XI), precum şi pentru nu-meroase

turnee internaţionale. Antrenor emerit. Prin Decret Prezidenţial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia naţională *Pentru Merit* clasa a II-a.

RUSU, CLAUDIU (1949), n. în Cluj-Napoca. Jurist, absolvent al Facultăţii de Drept din oraşul natal. A început să practice jocul de polo din 1962 la *Voinţa Cluj*, care din 1964 este prezentă în prima divizie a ţării. A jucat în 17 ediţii ale CN, câştigând 17 titluri de golgeter. În 1981, a jucat la *Crişul Oradea*, participând la Cupa Cupelor, unde a obţinut o performanţă deosebită – locul II. Component al lotului naţional, participă la 7 competiţii internaţionale oficiale: JO din 1972 (locul VIII), 1976 (IV-cel mai bun rezultat olimpic) şi 1980 (IX); CM din 1973 (VII), 1975 (V-cea mai bună performnţă obţinută la *mondiale*) şi 1978 (VI); CE din 1977 (VII). În 1977, la JMU obţine medalia de aur şi titlul de campion mondial universitar. Locul VII la Cupa Mondială din 1979. A susţinut cu echipa naţională 205 jocuri, marcând 194 de goluri. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. În 1983, s-a stabilit în Suedia, unde a continuat să joace la SKK Stockholm, cu care a câştigat un titlu de campion naţional al Suediei. În 1996, la 47 de ani, încă mai juca în CN al acestei ţări, stabilind un adevărat record de longevitate.

RUSU, CORNEL (1944), n. în com. Cernele, jud. Dolj. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS Bucureşti, promoţia 1971. Ca sportiv, a activat la cluburile *Dinamo* (1957-1965), antrenor C. Corcec, şi *Rapid* (1966-1978), antrenor C. Vasiliu. A câştigat 2 titluri de campion naţional cu *Dinamo* şi 4 cu *Rapid* . Cu echipa naţională a participat la 7 competiţii internaţionale oficiale: JO din 1972 (VIII) şi 1976 (IV – cea mai bună performanţă olimpică românească); CM din 1973 (VII) şi 1975 (V – cel mai bun rezultat obţinut la *mondiale*); CE din 1970 (VI), 1974 (VI) şi 1977 (VII). La CE din 1974, cu cele 13 goluri marcate, ocupă locul II în clasamentul golgeterilor. Cu echipa naţională a susţinut 216 jocuri, marcând 164 de goluri, performanţă cu care se situează pe locul X în ierarhia jucătorilor români de polo. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. Concomitent cu activitatea de jucător, încă din 1968 a început să lucreze ca antrenor la Clubul *Rapid* , aducându-şi contribuţia la câştigarea titlurilor de campion naţional la juniori II în 1971 şi 1972. În 1981, cu echipa de se-niori, cucereşte titlul naţional, iar între 1979-1983, Cupa României. A promovat în loturile naţionale peste 40 de sportivi. În 1973, îşi aduce contribuţia la clasarea pe locul I în CE al feroviarilor. Solicitat de mai multe ori în colectivele tehnice care au pregătit loturile naţionale, a participat efectiv la obţinerea unor rezultate de prestigiu. Antrenor al lotului de tineret (1979-1981), antrenor secund la lotul naţional (1982 – locul VIII la CE), antrenor principal la lotul de seniori (1988-1991 locurile V şi VIII la CE şi IX la CM); 1993-1991 locul XIII la CM şi IV la CE, cea mai bună performanţă obţinută la „europene ; 1997-1998 locul I la CE grupa B, locul I la Cupa Ţărilor Latine; 1999 locul IX la CE. Antrenor emerit (1993). Prin Decret Prezidenţial, în anul 2000, i s-a conferit Medalia naţională *Pentru Merit* clasa a II-a.

SABĂU RADU (1968), n, în Făgăraş, jud. Braşov. Profesor de educaţie fizică, absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport, din cadrul Universităţii *Babeş-Bolyai*, din Cluj Napoca, promoţia 2002. Masterat Kinesiologie (2003). Doctorand UMF, din Cluj-Napoca. Asistent universitar la Politehnică şi antrenor la CSU *Politehnica* din anul 2006. A început să practice înotul şi jocul de polo pe apă la vârsta de 6 ani, sub îndrumarea antrenorului Zoltan Bogdan, care l-a pregătit şi ca junior la AS

Voinţa Cluj-Napoca (1982-1986), cel mai bun rezultat fiind locul al –III-lea în CN. Tot la *Voinţa* a activat şi ca senior (1985-1991) cu care s-a clasat în CN pe locurile V şi VI (antrenori A. Şarkady şi V.Pop). În perioada 1992-1998, a jucat în Germania la *SGN Neuköln* cu care s-a clasat pe locurile IV-VI în Campionatul naţional al Germaniei şi a participat în Cupa LEN. În anul 1999, a jucat în Campionatul naţional al Israelului, la Kiriat Tivon, unde s-a clasat pe locurile I atât în Campionat, cât şi în Cupă. A revenit la *Politehnica* din Cluj-Napoca pe care a reprezentat-o în CN între 2001-2007. A fost component a lotului naţional, susţinând 69 de meciuri internaţionale inter-țări, în care a marcat 20 de goluri. A participat la următoarele competiţii oficiale: CE din 1989 (Bonn) – locul V (antrenor Cornel Rusu); Universiada din 1991 (Sheffield) – locul V (antrenor Viorel Rus); CE din 1996 (Malta – locul III în grupa B (antrenor Viorel Rus); JO din 1996 (Atlanta)-locul IX (antrenor Viorel Rus); CM din 1991 (Perth) – locul IX (antrenor Cornel Rusu şi Gh. Zamfirescu).

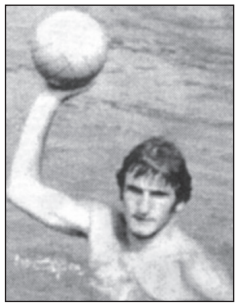

SCHERVAN, ADRIAN (1956), n. în Bucureşti. Absolvent al Facultăţii de Chimie Industrială. Doctor inginer. A jucat la Clubul „Rapid Bucureşti (1969-1981) sub îndrumarea antrenorului C. Vasiliu. A câştigat cu echipa *Rapid* 4 titluri de campion naţional (1972, 1975-1977), locul I în CE al feroviarilor (1973). Tot în 1973, în CCE a ajuns până în semifinale. Cu echipa naţională debutează la CE de juniori în 1973 (locul VIII). Participant la 7 competiţii internaţionale oficiale: JO din 1976 (locul IV – cel mai bun rezultat românesc la JO) şi 1980 (IX); CM din 1973 (VII) şi 1978 (VI); CE din 1974 (VI), 1977 şi 1981 (VII). La JMU din 1977 a făcut parte din echipa care a cucerit medalia de aur. În 1979, la Cupa Mondială se clasează pe locul VII. Cu echipa naţională a susţinut 191 de jocuri, marcând 85 de goluri. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. După 1981 s-a stabilit în Germania, continuând să joace la *Braunschweig* . Între 1983-1986 a jucat în echipa naţională a Germaniei cu care, la CM din 1986, s-a clasat pe locul I V.

SLĂVEI, FLORIN (1951-1995), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS, Bucureşti. A jucat la Clubul *Rapid* (1966-1980), sub îndrumarea antrenorilor C. Vasiliu şi C. Rusu. A câştigat 4 titluri de campion naţional (1972, 1975-1977). Medaliat cu aur la CE al feroviarilor din 1973. Participant cu echipa *Rapid* în CCE (1976). A apărat poarta echipei naţionale în 222 de jocuri internaţionale, situându-se pe locul II în ierarhia jucătorilor români care au jucat pe acest post. A participat la 7 competiţii internaţionale oficiale: JO din 1976 (locul IV – cea mai bună performanţă românească la JO) şi 1980 (IX); CM din 1973 (VII), 1975 (locul V – cel mai bun rezultat obţinut la *mondiale*) şi 1978 (VI); CE din 1974 (VI) şi 1977 (VII). La JMU din 1977 contribuie la cucerirea medaliei de aur. În 1979 se clasează pe locul VII la Cupa Mondială. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului.

SLĂVEI, ILIE (1952), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS din Bucureşti. A jucat la Clubul *Rapid* (1968-1980), sub îndrumarea antrenorilor C. Vasiliu şi C. Rusu, câştigând 4 titluri de campion naţional (1972, 1975-1977). Medaliat cu aur la CE al feroviarilor în 1973. Participant în CCE în 1976. A debutat cu echipa naţională de ju-niori în 1976, la CE, unde s-a clasat pe locul IV. A participat la 7 competiţii internaţionale oficiale: JO din 1976 (locul IV – cea mai bună performanţă românească la *olimpiade*) şi 1980 (IX); CM din 1973 (VII), 1975 (V – cel mai bun loc ocupat la *mondiale*) şi 1978 (VI); CE – 1974 (VI) şi 1977 (VII); la JMU – 1977 (medalia de aur); Cupa Mondială – 1979 locul VII. Component al echipei naţionale în 200 de jocuri internaţionale, în care a marcat 194 de goluri. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului.

SPÂNU, DORU (1955), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS din Bu-cureşti, promoţia 1978. A început să joace polo în 1968, la Clubul *Progresul* (antrenor T. Angelescu), cu care a câştigat titlurile de campion naţional de juniori în 1969, 1971, 1972. Din 1975 s-a transferat la Clubul *Dinamo* (antrenor I. Kapşa), unde a cucerit 8 titluri de campion naţional. Pe plan internaţional a debutat în 1973, pe postul de portar al echipei naţionale la CE de juniori (locul VIII). A apărat poarta echipei naţionale de polo în 198 de jocuri internaţionale interţări, clasându-se pe poziţia a III-a în ierarhia jucătorilor români care au jucat pe acest post. A participat la 6 competiţii internaţionale oficiale: JO din 1976 (locul IV – cea mai bună performanţă românească la *olimpiade*) şi 1980 (IX); CM din 1978 (VI); CE din 1977 (VII), 1981 (VII) şi 1983 (VIII). Medaliat cu aur la JMU din 1977 şi cu bronz la ediţia din 1981. Locul VII la Cupa Mondială din 1979. Cu echipa Clubului *Dinamo* s-a clasat pe locul II în Cupa Cupelor în 1985. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. După retragerea din activitatea competiţională, s-a dedicat muncii de antrenor, obţinând rezultate bune în munca cu copiii şi juniorii. A fost solicitat în colectivele tehnice ale loturilor naţionale, la CE de juniori din 1996 (XIII), 1997 (VIII) şi 1998 (VIII), precum şi la CM de juniori din 1999 (locul IX), îndeplinind funcţia de antrenor principal. Prin Decret Prezidenţial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia naţională *Pentru Merit* clasa a III-a.

STĂNESCU (ȘTERBENZ) ADALBERT (1924-2004), n. în Timișoara. Inginer constructor. A activat în producție la Industria Lânei din Timișoara. În 1940, la o sugestie a oficialităților vremii familia și-a schimbat numele din Șterbenz în Stănescu. Polisportiv – jucător de fotbal (1942-1945) și handbal în 11 (1945-1952), la Politehnica Timișoara. Sportiv de performanță la înot și polo pe apă. Încă de la vârsta de 6 ani s-a atașat grupului de înotători și jucători de polo, care și-au început activitatea în aceste sporturi, la începutul anilor ’30, când s-a dat în folosință bazinul de la ILSA, aparținând fabricii Industria Lânei și clubului său reprezentativ. Adalbert Stănescu a devenit emblema și reprezentantul cel mai longeviv al CS *ILSA* (Flamura Roșie), ca înotător și jucător de polo (1938-1958), antrenor (1950-1970) și arbitru (1958-1968). Campion național și numeroase clasări pe locurile II-III la CN de înot, în probele de bras și ștafetă. Recordmen național în proba de ștafetă 3x50m mixt, stabilit în 1949. Fusese promovat în echipa de polo încă din 1940 când se claează pe locul al II-lea, iar în 1945 pe locul I, după care urmează perioada de dominare (1946-1951) – cu 6 titluri de campion național. Ca antrenor, a menținut echipa pe poziții fruntașe în campionat, în condițiile apariției unor echipe foarte competitive (CCA *Steaua*, *Dinamo, Rapid* și altele). Pe plan internațional, a susținut cu echipa reprezentativă numeroase jocuri inter-țări, a participat la JO din 1952 (Helsinki) și la CE din 1954 (Torino). A făcut parte din echipa de polo care a participat la prima ediție a JB din 1946 (Split), unde în meciul cu Iugoslavia a marcat primul gol al naționalei și singurul al acestei partide. A susținut cu echipa națională 16 jocuri inter-țări, marcând 55 de goluri. Calificat ca arbitru de polo, a oficiat la numeroase jocuri interne și internaționale. Pe parcursul anilor a fost implicat în conducerea clubului, îndeplinind diverse funcții, printre care și cele de secretar și vicepreședinte (1958-1968). Pentru realizările și contribuția sa la dezvoltarea și afirmarea jocului de polo, i s-au acordat titlurile de: Maestru al Sportului (1952); Maestru Emerit al Sportului; Antrenor Emerit.

STEMATE, DINEL LUCIAN (1968), n. în Caracal, jud. Olt. Absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică din Bacău. A jucat la cluburile: *Rapid* (1978-1986), antrenor V. Ţăranu, *Steaua* (1987-1995), antrenor V. Rus. *Dinamo* (1996-1997), antrenor L. Răducanu. A câştigat 5 titluri de campion naţional cu echipa „Steaua

(1991-1995) şi 2 cu *Dinamo* (1996-1997). A debutat pe plan internaţional la CE de juniori din 1986 (locul X). Cu cele 9 participări în competiţiile internaţionale oficiale, ocupă locul IV-VI în clasamentul jucătorilor români. A făcut parte din echipele participante la: CE din 1989 (locul V), 1991 (VIII), 1993 (IV – cea mai bună performanţă la *europene*), 1995 (XI), 1996 (III – grupa B), 1998 (I – grupa B); CM din 1991 (IX) şi 1994 (XIII); JO din 1996 (XI). Cu echipa naţională a susţinut 219 jocuri internaţionale interţări, în care a marcat 139 de goluri, situându-se al IX-lea în ierarhia jucătorilor români de polo pe apă. Maestru al sportului. În 1995 şi apoi din 1998 a jucat în campionatul italian de polo.

STOENESCU, DRAGOŞ (1979), n. în Bucureşti. Ofiţer Ministerul Internelor şi Reformei Administrative. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ANEFS, din Bucureşti, promoţia 2005, specializarea natatie. Jucător de polo de performanţă, specializat pe postul de portar. A început să înveţe înotul şi ulterior jocul de polo la vârsta de 7 ani, sub îndrumarea antrenorului Alexandru Bădiţă. A fost legitimat la CSS *Triumf* (1992-1996) unde s-a pregătit cu antrenorul Virgil Pleşca, fiind component al echipelor de copii şi juniori. Din 1996 se transferă la CS *Dinamo* Bucureşti (antrenori Fl. Dumitrache, Doru Spânu, Liviu Răducanu) cu echipa căruia cucereşte 4 titluri de campion naţional şi 2 Cupe ale României (1997-2000). A fost selecţionat în lotul naţional de juniori cu care a participat la CE din 1995 (Esslingen – locul XI) şi 1998 (Bratislava – VIII), precum şi la CM din 1999 (Kuwait- IX). La lotul naţional de juniori a avut ca antrenori pe: Valentin Median, Gh. Marinescu, Doru Spânu, Răzvan Mustaţă. Cu echipa naţională de seniori (antrenori Liviu Răducanu, Vlad Hagiu, Eugen Georgescu, Mihai Simion, Istvan Kovacs, Gelu Lisac, Ladislau Balanov) a susţinut 180 de jocuri internaţionale interţări, apărând poarta echipei naţionale la CE din 2001 (Budapesta – locul XI) şi la CM din 2003 (Barcelona – XII), 2005 (Montreal – VI), 2007 (Melbourne – XI) şi 2009 (Romana - VII). În anul 2003, a primit titlul de Maestru al Sportului.

SZABO, ALEXANDRU (1937), n. în Cluj-Napoca. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS Bucureşti şi jurist, absolvent al Facultăţii de Drept. A jucat la cluburile Ştiinţa *Cluj* (1952-1960), *Steaua* (1961-1970) şi *Rapid* (1971-1973). Campion naţional cu echipa *Rapid* în 1972. A participat la JO din 1956 (locul VIII), 1960 (V) şi 1964 (V); la CE din 1962 (V) şi 1970 (VI). Component al echipei naţionale în 212 jocuri internaţionale interţări, în care a marcat 123 de goluri. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. A activat ca antrenor la cluburile *Progresul* (1973-1986) şi *Rapid* (1987-1990). Împreună cu Şt. Kroner, a pregătit lotul României care la JMU din 1977 a cucerit medalia de aur, iar în 1978 lotul naţional de seniori pentru CM (locul VI). În cei peste 35 de ani dăruiţi polo-ului de performanţă ca jucător, antrenor şi arbitru, a adus o contribuţie deosebită la afirmarea acestei ramuri de sport. După 1990 s-a stabilit în Ungaria.

ŞARKADY, ARCADIE (1924-2002), n. în Aiud, jud. Alba. Înotător şi jucător de polo de performanţă şi antrenor în aceste ramuri sportive. A început să practice înotul la vârsta de 15 ani. A activat la *Ferar* (1946) ulterior BEAC (1947) şi Metalul (1950) din Cluj. A făcut parte din loturile naţionale ale României. Pe parcursul activităţii sale, la club şi la lot a fost pregătit de antrenorii Ioan Meszaroş, Adalbert Iordaky, Adalbert Balint, Vasile Daroczi. A fost campion naţional la înot, în probele de 400 şi 1500m liber şi stafeta 4x200m liber (1946), 3x100m mixt individual (1947 şi 1949), 200, 400 şi 1500m liber (1950). Medaliat în Cursa de mare fond pe Dunăre-Brăila-Galaţi (1950-1951). Cu echipa de polo s-a clasat pe locul al-II-lea, în 1946 (*Ferar*) şi

în 1947 (*BEAC*), iar cu *Metalul* de 2 ori pe locul III (1949, 1951) şi pe locul al-II-lea în 1950. Pe plan internaţional, a luat parte la Festivalul Mondial al Tineretului din 1951 şi 1953, la Jocurile Universitare din 1954 şi la JO din 1952 (Helsinki) Ca antrenor, a activat la AS *Metalul* Cluj (1952-1956) clasat cu echipa de polo pe locurile V (1952-1953) şi la echipa de polo a AS *Voinţa* (1957-1992). Cu echipa AS *Voinţa* a promovat în prima divizie a ţării în 1964, s-a clasat pe locul al-II-lea (1979), de 8 ori pe locul al-III-lea (1972-1980) şi de 7 ori pe locul al-IV-lea. S-a implicat în dezvoltarea nataţiei clujene, fiind secretarul Comisiei judeţene Cluj-Napoca (1966-1981). Printre sportivii pregătiţi, în decursul anilor, unii dintre ei componenţi de bază ai loturilor naţionale, se află A.Csiky (înot), Cl. Rusu, Z.Zete, Fr. Fülop, C. Gyarfas, fraţii Szilagyi, R.Timoc, V. Burdea, E. Mureşan (polo). Pentru performanţele sale, ca sportiv şi antrenor, a primit titlul de maestru al sportului şi pe cel de antrenor emerit.

ŞIMON, FRANCISC (1927-2008), n. în Târgu Mureş. Studii liceale, specialist în contabilitate. Înotător şi jucător de polo cu prestaţii deosebite în reprezentarea polo-ului românesc în competiţiile internaţionale. A început să practice înotul şi ulterior jocul de polo, de la vârsta de 12 ani, sub îndrumarea antrenorului Kiss Andrei. A activat la MSE (RATA) CS *Progresul* şi CS *Mureşul* din Târgul Mureş. A avut ca antrenori pe Kiss Andrei şi Daroczi Ladislau. A fost un înotător valoros, reprezentând cu rezultate semnificative înotul din Tg. Mureş. A participat la CN şi concursurile interne de înot, în perioada 1947-1960. Multiplu campion naţional de înot şi numeroase clasări pe locurile II şi III în CN şi campionatele interdepartamentale, în probele individuale de liber, spate şi în cele de ştafetă. Selecţionat în lotul naţional de înot, a fost un înotător de echipă, contribuind la câştigarea multor concursuri internaţionale. Pe timpul stagiului militar, în 1949, a făcut parte din nucleul de jucători care au pus bazele echipei de polo Dinamo Bucureşti, cu care în 1950 a participat în campionatul Capitalei. A revenit la echipele din Tg. Mureş, la care a activat în continuare, ca jucător şi antrenor. A participat la JO din 1952 (Helsinki), din 1956 (Melbourne) şi din 1960 (Roma) unde echipa României s-a clasat pe locul V, cucerind şi primele puncte pentru clasamentul interţări. A făcut parte şi din echipa care a participat pentru prima dată la un CE, în 1954(Torino) unde s-a clasat pe locul IX. Component al echipei naţionale, a susţinut 62 de jocuri interţări, în care a marcat 40 de goluri.Pentru rezultatele şi contribuţia sa la afirmarea jocului de polo, din ţara noastră, i s-a atribuit titlul de maestru emerit al sportului şi a fost răsplătit cu numeroase diplome, medalii şi trofee sportive.

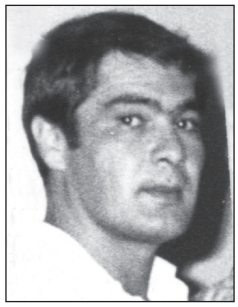

ŞTEFĂNESCU, MIRCEA (1936), n. în com. Beliu Ineu, jud. Bihor. Inginer constructor, absolvent al Institutului de Construcţii din Bucureşti. A jucat la cluburile Ştiinţa (1952-1961), antrenor I. Enăceanu, şi *Steaua* (1962-1970), antrenor Ad. Balint. A fost unul din portarii de bază ai echipei naţionale, apărând poarta în 105 jocuri internaţionale interţări. A participat la JO din 1960 (Roma) şi 1964 (Tokyo), unde echipele noastre s-au clasat pe locurile V, acestea fiind primele rezultate notabile pe plan internaţional ale polo-ului românesc. De asemenea, la CE din 1962 (Leipzig) îşi aduce contribuţia la clasarea echipei pe locul V. Maestru al sportului.

TÖRÖK, GABOR GABRIEL (1919), n. în Ungaria. Înotător, jucător de polo și antrenor de natație. A jucat polo la CS Ferencvaraș din Budapesta. În 1945 a activat la CS Baia Mare ca jucător de polo și antrenor. Cu echipa de polo a CS Baia Mare, a participat la CN din 1945, organizate la Cluj, unde a oficiat și ca

arbitru. Începînd din 1946, a desfășurat o activitate cu rezultate deosebite la CS Ilsa Timișoara, ca jucător și antrenor având coontribuții semnificative la crearea premiselor activității de performanță în jocul de polo pe apă. De numele său se leagă primele 6 titluri naționale obținute, sub denumirea Ilsa (1946-1949) și Flamura Roșie Industria Lânei (1950-1951). La unele dintre aceste jocuri a participat și ca jucător. A fost component al echipelor naționale susținând 12 jocuri inter-țări, în care a marcat 19 goluri. A participat la JB din 1946 (Split) în calitate de jucător și antrenor. În jocul cu Albania a marcat 6 goluri. Tot ca jucător și antrenor a participat și la debutul echipei naționale de polo la JO, în 1952, la Helsinki, unde datorită lipsei de experiență nu s-a depășit faza calificărilor. A participat și la mai multe concursuri de înot, inclusiv la CN din 1946 (100m l) și 1948 (1500m l și 100 m b). A promovat în echipa națională de polo numeroși jucători din lotul CSA Ilsa, printre care Norman Zoltan, Stănescu Adalbert, Iosim Octavian, Novak Iosif și alții. A fost activ până în anul 1960. În 1952 i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

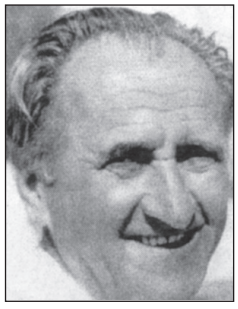

VASILIU, CONSTANTIN (1914-1990), n. în Ploieşti. Unul din pionierii natației româneşti, cu contribuţii deosebite la dezvoltarea înotului şi jocului de polo pe apă. A practicat înotul şi mai ales jocul de polo, începând din 1931 la *Stadiul Român* , iar din 1932 la AS *CFR* (ulterior, *Locomotiva*), cu care a câştigat titlurile naţionale în 1934, 1935, 1940, 1943. Selecţionat în echipa României, care a participat la prima încercare de organizare a Balcaniadei în 1946 la Split, în Iugoslavia, competiţie la care au fost prezente numai reprezentativele Albaniei, Bulgariei, Iugoslaviei şi României. A fost jucător şi antrenor la *Progresul* , ŞS de Tineret şi, după 1960, la Clubul *Rapid* , toate din Bucureşti. Până în 1970 s-a ocupat, concomitent, de înot şi de polo, iar din 1971 numai de polo. La început, a acordat o atenţie mai mare înotului, reuşind să selecţioneze şi să pregătească o întreagă pleiadă de înotători (băieţi şi fete), campioni şi recordmeni naţionali, componenţi ai loturilor reprezentative de juniori şi seniori, medaliaţi la numeroase concursuri internaţionale. Printre aceştia se numără: Măriuca Rotaru, Elisabeta Bratu, Elena Ghinea, Nicoleta Ştefănescu, Cornel Mocanu, Petre Cheţan şi mulţi alţii. În anii ’60 a făcut parte din colectivele tehnice ale loturilor naţionale de înot. Din 1960 a antrenat echipa de polo a Clubului *Rapid* , cu care în 1962 a promovat în divizia A, iar în 1972 şi 1975-1977 a câştigat 4 titluri naţionale. A format şi a promovat numeroşi jucători, componenţi ai loturilor naţionale la JO, CM şi CE, care au contribuit la afirmarea polo-ului românesc. Printre aceştia s-au aflat: Cornel Rusu, fraţii Ilie şi Florin Slăvei, Adrian Schervan, Petre Cheţan, Mihai Simion, Valeriu Ţăranu şi Ioan Mircea Paşcu, mulţi dintre aceştia devenind profesori de educaţie fizică şi antrenori, continuând să activeze în cadrul secţiei Clubului *Rapid* pentru îndelundata şi prestigioasa sa activitate a primit înaltul titlu de Antrenor emerit şi la loturile naţionale. În 1974, împreună cu antrenorul Paul Niculescu, a pregătit echipa naţională de polo pentru CE de la Viena, care s-a clasat pe locul VI. A avut merite deosebite în realizarea bazei proprii de natație în cadrul Clubului *Rapid* .

ZAHAN, AUREL (1938-2009), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS din Bu-cureşti. A debutat la secţia de natație a Clubului *Tânărul Dinamovist* , apoi a promovat la *Dinamo* . Iniţierea la înot a primit-o la 14 ani, de la antrenorul Emerich Freund, devenind campion naţional la juniori. Între 1952-1956, a câştigat mai multe titluri de campion şi a stabilit noi recorduri naţionale de juniori, în toate procedeele tehnice. Deşi se anunţa un valoros înotător, a optat pentru

jocul de polo, devenind un jucător cu remarcabile contribuţii în echipa Clubului *Dinamo* , cu care a câştigat de 15 ori titlul de campion naţional (antrenor C. Corcec). Cu echipa naţională participă la JO din 1956, 1960 şi 1964, precum şi la CE din 1962 şi 1966. A fost căpitanul echipei naţionale, cu care a susţinut 204 jocuri internaţionale interţări, marcând 205 goluri. A avut contribuţii deosebite la câştigarea unor turnee şi meciuri internaţionale. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. În 1973-1974 ca antrenor, a activat la CSŞ *Triumf* . Din 1974 s-a stabilit în Germania, unde şi-a continuat activitatea de jucător la Rote Erde Hamm, cu care a câştigat 2 titluri de campion naţional. Tot la acest club a profesat şi ca antrenor.

ZAMFIRESCU, GHEORGHE (1945), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS din Bucureşti, promoţia 1975. A început să practice jocul de polo la CSŞ *Triumf* (1957-1963) sub îndrumarea antrenorului Paul Niculescu. Din 1964 va juca sub culorile Clubului *Dinamo* , cu care va câştiga 10 titluri de campion naţional. Tot cu *Dinamo* va realiza o performanţă deosebită – clasarea pe locul II în CCE, ediţia 1967-1968. Participant la 7 competiţii internaţionale oficiale: JO din 1972 (locul VIII) şi din 1976 (locul IV – cea mai bună performanţă olimpică); CM din 1973 (VII) şi 1975 (V – cel mai bun rezultat obţinut la *mondiale*); CE din 1966, 1970 şi 1974 (la toate, locul VI). A jucat în echipa naţională în 232 de me-ciuri internaţionale interţări, marcând 163 de goluri, performanţă care l-a situat pe locul VII în ierarhia jucătorilor de polo români. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. După retragerea din activitatea competiţională, a lucrat ca antrenor la cluburile *Sportul Studenţesc* (1980-1983 şi 1986-1990) şi *Steaua* (1983-1986), contribuind la afirmarea unor tineri jucători. În anul 1991, împreună cu C. Rusu, s-a ocupat de pregătirea lotului naţional pentru CE (locul VIII) şi CM (locul IX). Din 1990 până în 1992, a funcţionat ca antrenor federal în cadrul nou înfiinţatei FR Polo.

WEINREICH, LAZĂR (1926-2010), n. în Galaţi. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic-Facultatea de Textile, din Bucureşti, promoţia 1952. Înotător şi jucător de polo de performanţă. A început să practice înotul la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea antrenorilor Iosif Szigeti şi Gavril Török. A activat la ILSA Timişoara, unul din cele mai puternice cluburi de natație din ţară, care a câştigat 6 titluri naţionale consecutive la polo pe apă (1946-1951). **L.W** a participat la mai multe competiţii de înot, în probele de bras, realizând performanţe semnificative pentru acea perioadă. În echipa de polo a jucat pe posturile de fundaş şi portar. A cucerit cu ILSA primul titlu oficial de campion naţional, de după război, în 1946, performanţă pe care a repetat-o şi în 1947. În 1948, a jucat un sezon la PMB (Primăria Municipiului Bucureşti). A făcut parte din lotul naţional de polo, susţinând 4 jocuri internaţionale inter-ţări. Cu echipa naţională a jucat la Sofia şi Bucureşti, iar cu echipa ILSA la Budapesta. În 1952, făcut parte din lotul care s-a pregătit pentru JO de la Helsinki, însă nu a făcut deplasarea pe considerente politice. Pentru rezultatele obţinute şi contribuţia sa la dezvoltarea jocului de polo din ţara noastră, i s-a acordat titlul de maestru al sportului.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE POPICE - BOWLING

Originea acestui joc, bazat pe aruncarea unei bile de lemn tare la o ţintă fixă, este străveche. Iniţial, aruncarea se efectua cu pietre sau cranii de animale pentru a lovi 3-7-9 oase sau beţe fixate vertical. Primele atestări le oferă cercetările arheologice, îndeosebi cele efectuate în spaţiul Egiptului antic, care au scos la iveală din necropole, datând din anii 5200 î. Hr., obiecte asemănătoare cu bilele de popice. În peninsula italică se cunoaşte că Temocrates a introdus în anii 500 d. Hr. o variantă a jocului de popice, numită *boccia*, care este identică cu cea a zilelor noastre. Acest joc avea o largă răspândire în Franţa, Elveţia, Monaco şi Anglia.

În evul mediu apar ilustraţii privind practicarea acestui joc. Primul document scris care confirmă că popicele reprezintă un joc de distracţie datează din anii 1200. Regulile erau puţine, insuficient de riguroase, jocul oferind condiţii şi motive pentru practica pariurilor, care îi va însoţi întreaga evoluţie. Sunt documente care confirmă că marile personalităţi ale evului mediu cunoşteau şi practicau jocul popicelor. Astfel, Martin Luther şi prietenii săi atribuiau acestui joc o valoare de relaxare, de divertisment. Henric al VIII-lea a ridicat la Withental numeroase popicării pentru distracţia curtenilor, iar Sir Francis Drake era de părere că jocul ridica moralul ostaşilor săi. O dată cu trecerea Atlanticului de către primii olandezi, jocul respectiv va fi practicat şi în noul Amsterdam (New York City). Răspândirea lui în lume, însoţită de scandalurile provocate de pariurile tot mai mari, a determinat autorităţile să impună măsuri de stăvilirea exceselor şi apoi chiar să le interzică. Dar ele nu vor dispărea, chiar dacă devin prohibite. Lumea modernă le va prelua şi le va încadra în regulamente revizuite. Astfel, în 1870, numărul popicelor s-a stabilit la 10, jocul căpătând denumirea de bowling, care cunoaşte o nouă etapă de răspândire în lume.

În aceeaşi perioadă apar primele instituţii naţionale, menite să organizeze concursurile, să stabilească direcţiile şi tendinţele de dezvoltare ale acestui joc. Aşa se explică înfiinţarea Federaţiei Americane de Bowling în 1875, care va organiza în 1901 primul campionat naţional. La sfârşitul sec. al XIX-lea, jocul este cunoscut în Asia, Australia, în continentul american şi în majoritatea statelor europene. Ca o consecinţă firească a apărut, în aceste condiţii de universalizare, Federaţia Internaţională de Popice în anul 1926, la care s-au afiliat în timp peste 94 de ţări, jocul respectiv fiind practicat în 4 variante: Asfalt, Bowling, Bohle şi Sehere, în cele 5 continente.

Nu se cunosc momentul apariţiei şi evoluţia jocului de popice practicat în spaţiul românesc. Se presupune că el a fost introdus în sec. al XVII-lea în Banat, unde se juca în pieţele publice, târguri, pe lângă hanuri sau chiar în incinta mănăstirilor sau bisericilor. Dar este indubitabil faptul că popicele se răspândesc în Transilvania, Oltenia, Muntenia, Bucovina şi nordul Moldovei, către sfârşitul sec. Al XVIII-lea şi începutul sec. al XIX-lea. Un document datat din 1817 arată că domnitorul fanariot Ioan

Vodă Caragea, prin condica de legi, *interzice desfăşurarea jocului în târguri din cauza scandalurilor iscate din pricina pariurilor*. O astfel de prevedere s-a extins şi în Moldova în anii următori, din dispoziţia domnitorului Calimachi, fiind abrogate târziu, în 1866, de către ministrul Costache Boerescu, din guvernul domnitorului Alexandru Ioan Cuza.

Evoluţia jocului de popice pe plan internaţional a influenţat dezvoltarea lui şi în ţara noastră, fapt care a condus la înfiinţarea Federaţiei Române de Popice în 5 aprilie 1931. Apariţia şi locul de funcţionare la Cluj a acestei federaţii au fost determinate de nivelul de dezvoltare a jocului, atât de practicat la Cluj, şi de iniţiativa celor 16 asociaţii sau societăţi de popice existente. În anul următor (1932), Uniunea Federaţiilor Sportive din România (UFSR) recunoaşte FR de Popice, care în 1934 se va afilia la Federaţia Internaţională de Popice. Ca efect imediat s-au făcut precizări în regulamentul de concurs, care îşi extinde aria de răspândire pe plan local, pentru ca în 1938 să apară primul campionat naţional pe echipe la 100 de lansări mixte, învingătoare fiind echipa Societăţii Sportive Uzinele Electrice Cluj (UEC). Numărul lansărilor se va modifica ulterior, de la o ediţie la alta a acestui campionat.

În urma dictatului de la Viena (1940), federaţia îşi schimbă locul mutându-se la Arad, concursurileîncetând din cauza declanşării celui de al II-lea război mondial. Ele vor fi reluate în 1945, titlul de campion naţional fiind câştigat de echipa CFR Cluj. În 1948, federaţia naţională îşi schimbă domiciliul la Bucureş ti, dată de la care începe afirmarea puternică şi constantă a popicelor masculine şi feminine pe plan internaţional. În anii .90, existau peste 1 300 de secţii de popice în ţară, cu circa 40 000 de jucători legitimaţi, care participă la numeroase concursuri naţionale şi internaţionale. În cele internaţionale,reprezentativele României au debutat în 1953, cucerind treptat un prestigiu mondial constant.

Bilanţul sportivilor români în competiţiile internaţionale oficiale este remarcabil. La 18 ediţii ale CM, desfăşurate în intervalul 1957-1998, au fost cucerite 70 de medalii (25 de aur, 22 de argint, 23 de bronz), din care 21 în proba pe echipe şi 49 în probele individuale şi perechi. Din totalul medaliilor, 41(14 de aur, 14 de argint, 13 de bronz) au fost obţinute în întrecerile masculine, iar 29 (11-8-10), în cele feminine. Cele 25 de titluri mondiale au revenit: câte 5 echipelor masculine şi feminine; 8 probelor de perechi; 7 probelor individuale (Ion Micoroiu, Iosif Tismănar, Iuliu Bice şi Stelian Boariu la masculin; Cornelia Petruşcă-Moldovan, Elena Trandafir şi Margareta Cătineanu la feminin).

La obţinerea celor 41 de medalii au contribuit 23 de sportivi, dintre aceştia 16 intrând în posesia medaliilor de aur, printre cei mai productivi situânduse: Iosif Tismănar - 18 medalii (8 de aur, 8 de argint, 2 de bronz); Stelian Boariu - 12 (4-3-5); Iuliu Bice - 9 (6-2-1); Vasia Donos - 9 (1-4-4); Gheorghe Silvestru - 8 (4-3-1); Ilie Băiaş -8 (4-2-2). Au mai obţinut medalii de aur: Petre Purje (3); Alex Cătineanu (3); Ion Micoroiu, Constantin Rădulescu ş iIlie Hosu . câte 2 medalii; Cristu Vînătoru, Vasile Măntoiu, Tiberiu Szemany, Alexandru Tudor şi Marin Grigore - câte o medalie.

Cele 29 de medalii în probele feminine au fost câştigate de 26 de sportive, 14 dintre acestea contribuind la obţinerea medaliilor de aur. Topul sportivelor cu cel mai mare număr de medalii: Elena Trandafir - 10 (6-2-2); Ana Petrescu-Marcu - 10 (5-1-4); Cornelia Petruşcă-Moldovan - 9 (7-0-2); Margareta Cătineanu -8 (2-3-3). Au mai cucerit medalii de aur: Crista Szöcs (4); Margareta Szemany (3); Tinca Balaban, Elena Cernat-Lupescu, Florica Neguţoiu şi Elena Pană-Gonciar - câte 2 medalii; Ildico Grozăvescu, Elena Andreescu, Vasilica Pometcu-Pinţea şi Elisabeta Badea - câte o medalie.

Echipa feminină a României a realizat o performanţă unică, cucerind 4 titluri la 4 ediţii consecutive ale CM, desfăşurate în 1966 (Bucureşti), 1968 (Linz), 1970 (Bolzano) şi 1972 (Split), iar cea masculină 3 titluri consecutive în 1978 (Lucerna), 1980 (Mangalia) şi 1982 (Brno). În perioada 2000-2009, au fost obţinute la CM de seniori 20 de medalii (câte 9 în probele feminine şi masculine şi 2 în cele mixte). Cele 9 medalii ale fetelor au fost obţinute în probele: pe echipe – câte 1 medalie de aur, argint şi

bronz; individuale – 3 medalii de argint şi una de bronz; perechi – 2 medalii de bronz. La masculin: pe echipe – 1 medalie de aur şi 2 de argint; individuale – 2 medalii de aur şi 2 de argint; perechi – 2 medalii de argint. În probele mixte - câte 1 medalie de aur şi de bronz. Sportivilor evidenţiati în perioada 1957-1998, li s-au adăugat: Nicolae Lupu – 8 medalii (3-4-2); Stelian Boariu cu 2 medalii de aur şi 2 de argint (în plus la cele 12); Mihai Cădinoiu – 3 medalii (1-0-2); Cătălina Calaver - 2 medalii de aur şi 2 de bronz; Daniela Muntean – 1 medalie de aur, 2 de argint şi 1 de bronz; Luminiţa Colonişteanu – câte 1 medalie de aur, argint şi bronz; Ioana Gonciar – 1 medalie de aur şi 3 de bronz; Camelia Matei – câte 1 medalie de aur şi de argint; Elena Cârnu - câte 1 medalie de aur şi de bronz; Ioana Văidăhăzan – 3 medalii de argint şi 1 de bronz. Majoritatea sportivelor menţionate au obţinut medalii şi la CM de juniori şi cadeţi. În total, reprezentanţii jocurilor de popice, din ţara noastră, au cucerit la CM din perioada din 1957-2009 un număr de 90 de medalii, cu câte 6 titluri mondiale obţinute de echipele feminine şi masculine.

Junioarele şi juniorii au confirmat şi au constituit rezerva marilor performanţe ale echipelor de seniori. Astfel, în 1969, la CE de la Nürenberg au ocupat locul al II-lea pe echipe, iar C. Voicu locul al II-lea în proba individuală. În 1971, echipa feminină de junioare cucereşte medalia de aur, iar Ildico Grozăvescu ocupă locul I. În 1973 la Prerov (Cehoslovacia), unde au participat 12 echipe naţionale, junioarele noastre au cucerit toate medaliile de aur (echipe, perechi, individual).

În perioada 1969-1981, juniorii au participat la 7 ediţii ale CE, cucerind 31 de medalii (12-11-8) la băieţi şi fete. CE au fost transformate din 1983 în CM, la cele 8 ediţii desfăşurate până în 1999 fiind obţinute 23 de medalii (3-10-10) la băieţi şi fete. În perioada 2000-2009, juniorii au mai obţinut la CM 11 medalii (4-3-4) la feminin, 1 medalie de argint la masculin, câte 1 medalie de aur şi argint în probele mixte. Cadeţii au obţinut la CM din 1998 o medalie de argint la perechi fete (Carmen Şoptereanu şi Alina Petreanu), iar la ediţia din anul 2000 . o medalie de aur la perechi băieţi (Ioan Călin Cazacu şi Bogdan Căienar) şi una de bronz la combinată (Bogdan Căienar). Acestora li se adaugă performanţele realizate până în anul 2009: 6 medalii (3-1-2) la feminin, 2 medalii de aur la masculin şi câte 1 medalie de argint şi bronz în probele mixte.

Toate aceste succese obţinute în sportul popicelor au fost posibile şi datorită eforturilor şi contribuţiei zecilor de antrenori, care, în cadrul cluburilor sau la loturile naţionale, au îndrumat cu pasiune şi competenţă calea sportivilor spre marea performanţă. Printre aceştia s-au aflat: Petre Buzea, Petre Trandafir, Costache Cristea, Ion Micoroiu, Petre Purje, Cornelia Grecescu, Eleonora Ion, Ildico Grozăvescu, precum şi antrenorii loturilor naţionale cu rezultate deosebite pe plan internaţional -Andrei Alexandru, Roger Cernat, Constantin Neguţoiu, Ferdinand Popescu, Crista Szöcs, Margareta Szemany, Tiberiu Szemany, Vasilica Pometcu, Ilie Băiaş, Valeriu Pişcoi, Elena Pană şi alţii. Eforturile şi rezultatele sportivilor şi antrenorilor au fost răsplătite prin acordarea celor mai înalte titluri sportive:

MAEŞTRI EMERIŢI AI SPORTULUI:

1966Szemany Tiberiu (*Voinţa* Târgu Mureş), Micoroiu Ion (*Olimpia* Reşiţa), Lupescu (Cernat) Elena (*Rapid* Bucureşti), Szemany Margareta (*Voinţa* Târgu Mureş), Szöcs (Rezac) Crista (*Voinţa* Bucureşti), Purje Petre (*Flacăra* Câmpina); Balaban Tinca (*Gloria* Bucureşti), Vânătoru Cristu (*Petrolul* Ploieşti);

1969 Trandafir Elena (*Laromet* Bucureşti), Petruşcă (Moldovan) Cornelia (*Voinţa* Bucureşti), Neguţoiu (Andreescu)Florica (*Gloria* Bucureşti);

1970 Marcu (Petrescu) Ana (*Gloria* Bucureşti);

1972 Grozăvescu (Zsizsik) Ildico (*CSM* Reşiţa);

1973 Lăpuşan Florica (*Rapid* Bucureşti);

1974 Băiaş Ilie (*Constructorul* Galaţi), Tismănar Iosif (*Constructorul* Galaţi), Cătineanu Alexandru (*Gloria* Bucureşti), Silvestru Gheorghe (*Rafinăria* Teleajen);

1982 Tudor Alexandru (*Olimpia* Bucureşti), Marin Grigore (*Olimpia* Bucureşti), Cătineanu (Bordei) Margareta (*Gloria* Bucureşti), Pintea (Pometcu) Vasilica (*Rapid* Bucureşti), Pană

(Gonciar) Elena (*Voinţa* Bucureşti), Badea Elisabeta (*Voinţa* Bucureşti), Bice Iuliu (*Electromureş* Târgu Mureş), Hosu Ilie (*Electromureş* Târgu Mureş), Andreescu (Lupoaie) Elena (*Voinţa* Bucureşti), Boariu Stelian (*Aurul* Baia Mare), Zsizsik Maria (*CSM* Reşiţa), Berinde Silvia (*Voinţa* Oradea);

1988 Rădulescu Constantin (*Voinţa* Bucureşti);

1994 Donos Vasia (*Chimpex* Constanţa), Albert Elisabeta (*Voinţa* Târgu Mureş), Ruge Ion (*Victoria* Bamberg -GER), Gergely Ernö (*Aurul* Baia Mare), Grigorescu Ion (*Minerul* Vulcan), Popp Leontin (*Minerul* Vulcan);

1998 Cădinoiu Mihai (*Constructorul* Galaţi);

2000 Dorin Virgil (*Cimentul* Fieni), Lupu Nicolaie (*Victoria* Bamberg -GER), Bese Dumitru (CFR Cluj-Napoca, *Industria Sârmei* Câmpia Turzii);

2002Mihălcioiu Petruţ (*Mefin Carpaţi* Sinaia).

ANTRENORI EMERIŢI AI SPORTULUI:

1966 Andrei Alexandru (*Voinţa* Bucureşti), Popescu Ferdinand (*Olimpia* Bucureşti);

1974 Szemany Tiberiu(*Voinţa* Târgu Mureş), Szemany Margareta (*Voinţa* Târgu Mureş);

1981 Neguţoiu Constantin (*Gloria* Bucureşti);

1982 Cernat Roger (*Aurul* Baia Mare), Szöcs (Rezac) Crista (*Voinţa* Bucureşti);

1994Pişcoi Valeriu (*Minerul* Vulcan), Băiaş Ilie (*Minerul* Vulcan), Pometcu (Pinţea) Vasilica (*Rapid* Bucureşti);

2000Pană (Gonciar) Elena (FR Popice), Sereş Şandor (*Electromureş* Târgu Mureş), Ivan Victor (*Voinţa* Galaţi);

2003Anastase Apostol (*Voinţa* Galaţi), Ion Eleonora (*Conpet* Ploieşti).

Pe plan internaţional, FR de Popice are o participare activă, fiind membră fondatoare a Federaţiei Internaţionale de Quelle (Popice). Valoarea performanţială a sportivilor săi, forţa organizatorică cunoscută în lume, au determinat Federaţia Internaţională să încredinţeze ţării noastre organizarea CM de seniori din anii 1966 (Bucureşti), 1980 (Mangalia) şi 2004 (Braşov), precum şi a CM de juniori din 1995 (Hunedoara). De asemenea, Federaţiei Române de Popice i-a fost atribuită organizarea în 1969 la Mamaia a Congresului al X-lea al FIQ, la care au participat 63 de naţiuni. În decursul anilor, Ladislau Szöcs, secretar general şi ulterior preşedinte al FR de Popice, a îndeplinit diferite funcţii în forul internaţional (membru în comisia de cenzori, preşedintele comisiei tehnice, vicepreşedinte din 1981). În anul 1998 a fost ales preşedinte al Federaţiei Internaţionale de Popice Clasice (WNBA/NBC). Tot ca o recunoaştere a rezultatelor obţinute şi a capacităţilor organizatorice şi materiale, forul internaţional a aprobat desfăşurarea în România a CM de seniori din 1966(Bucureşti) şi 1980(Mangalia), a CM de juniori din 1995(Hunedoara) şi CE de juniori din 1971 (Galaţi). Statutul FR de Popice, care a fost adoptat în 1931 şi îmbunătăţit de-a lungul timpului, stabileşte structura, modul de alegere şi numire a membrilor şi tehnicienilor, organelor de conducere, numărul comisiilor, drepturile şi îndatoririle lor, sursa de venituri, sigla, culorile şi raporturile instituţiei cu ministerul de resort.

Prima conducere aleasă în 1931 a fost formată din: preşedinte - B. Moritz, secretar . I. Boroş, membri. V. Tamaş, I. Andraş şi F. Almăşan. Componenţa biroului ales la Conferinţa federaţiei, care a avut loc la Braşov în 1936, a fost alcătuită din preşedinte - O.Pop, secretar - I. Baloş şi vicepreşedinte - N. Mateiaş. O dată cu mutarea federaţiei la Arad, în 1940, este ales ca preşedinte Gh. Vostimar, iar ca secretar . L. Bucşa. În 1948, prin transferarea instituţiei la Bucureşti, preşedinte va fi ales I. Paplica şi secretar . M. Piperescu. Ca preşedinţi au funcţionat A. Sencovici, Gh. Bălan, E. Cherteş, L. Szöcs, N. Dumitru. Pe postul de secretar au mai activat I. Ciucă, L. Szöcs, Gh. Georgescu, A. Grecescu, P. Novac şi C. Novac.

Începând din 1997, Federaţia Română de Popice a preluat oficial şi dezvoltarea jocului de bowling (jocul cu 10 popice şi o bilă specială prevăzută cu 3 orificii), noua denumire fiind Federaţia Română de Popice-Bowling. Tot în acest an, a început şi organizarea CN pentru acest joc sportiv.

Componenţa conducerii biroului federal în 2000 era alcătuită din Nicolae Dumitru - preşedinte,

Ladislau Szöcs şi Constantin Vizireanu -

vicepreşedinţi, prof. Costin Novac -secretar general, Elena Pană -antrenor federal şi 9 membri. Tot în acest an, sportul popicelor se practica la nivel de performanţă în 17 judeţe, în cadrul celor 36 de secţii afiliate, cu peste 650 de sportivi legitimaţi, din care peste 204 seniori, 247 juniori şi 201 copii. Numărul de antrenori 13, de instructori 30 şi 58 de arbitri.

În anul 2001, federaţia s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educaţiei fizice şi sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală, din 3 decembrie, a adoptat noul Statut şi a ales Prezidiul federal (format din 13 membri), ca organ de conducere al federaţiei. În conducerea federaţiei au fost aleşi: Constantin Tănăsi - preşedinte de onoare; Nicolae Dumitru - preşedinte; Ladislau Szöcs; Cornel Jitaru şi Cristian Nicoară - vicepreşedinţi; Costin Novac - secretar general; Elena Pană - antrenor federal şi 7 membri. Ca organ de administrare şi gestionare a fost stabilit Comitetul executiv, format din 5 membri. În anul 2004, a fost ales un nou organ de conducere format din: Tâncu Florin – preşedinte; Balaj Mircea, Pană Elena, Popescu Mihai – vicepreşedinţi; Novac Costin - secretar general; Pană Elena – antrenor federal; 7 membri. În anul 2008, jocul de popice era practicat în 43 de structuri sportive recunoscute din 13 judeţe, cu 884 de sportivi legitimaţi (464 seniori, 420 juniori şi copii), 24 de antrenori activi, 29 de instructori, 41 de arbitri, 39 maeştri ai sportului, 5 maeştri emeriţi ai sportului şi 7 antrenori emeriţi în activitate. În anul 2009, Federaţia s-a reorganizat, fiind ales următorul Prezidiu: Pană Elena – preşedinte; Balaj Mircea şi Ardelean Constantin – vicepreşedinţi; Novac Costin – secretar general; Botezatu Viorica – antrenor federal; Pipa Radu, Antal Matilda, Francfurt Tiberiu, Popescu Florian, Fătu Valentin, Bianu Felicia, Samoilă Adrian – membri. Cenzor - Buluţ Elena.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

1909 . Jucători de popice în Bucureşti.
În jurul anului 1900, au fost înregistrate primele cluburi organizate în Bucureşti, Cluj şi Braşov

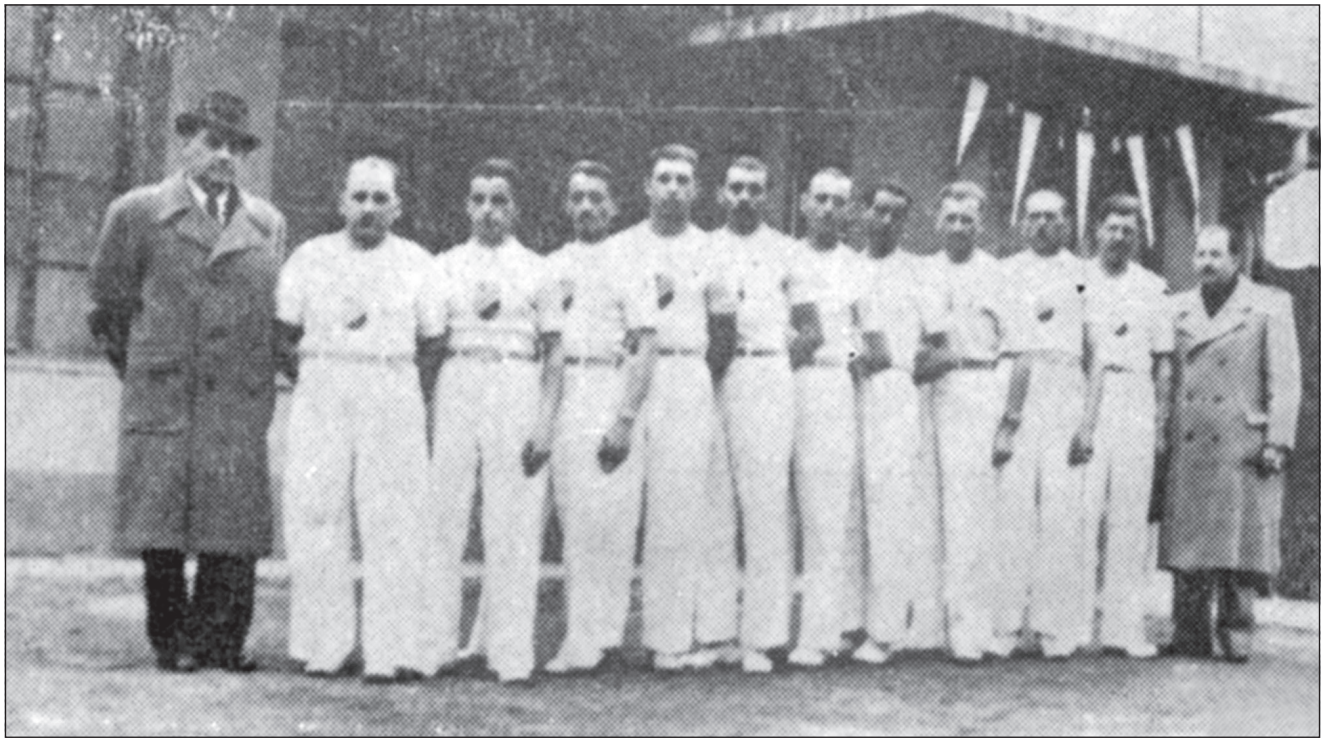

Echipa naţională de popice din 1948

Primul succes internaţional al echipei feminine: medalia de bronz în Cupa Europei - 1958: Margareta Szemany, AureliaFerencz, Margareta Kelemen, Ileana Nagy, Florica Lăpuşan, Ana Felszegi, Erica Arion (de la stânga la dreapta), avândîn stânga pe antrenorul federal Ion Burduloiu

Ion Micoroiu, primul campion mondial român, 1957 – Viena

Pentru a doua oară, consecutiv, campioane ale lumii la Linz în 1968. De la stânga spre dreapta, în picioare: Ana Petrescu, Cornelia Petruşcă, Al. Andrei – antrenor, Crista Szöcs, Tinca Balaban; jos: Elena Trandafir,Margareta Szemany, Florica Neguţoiu

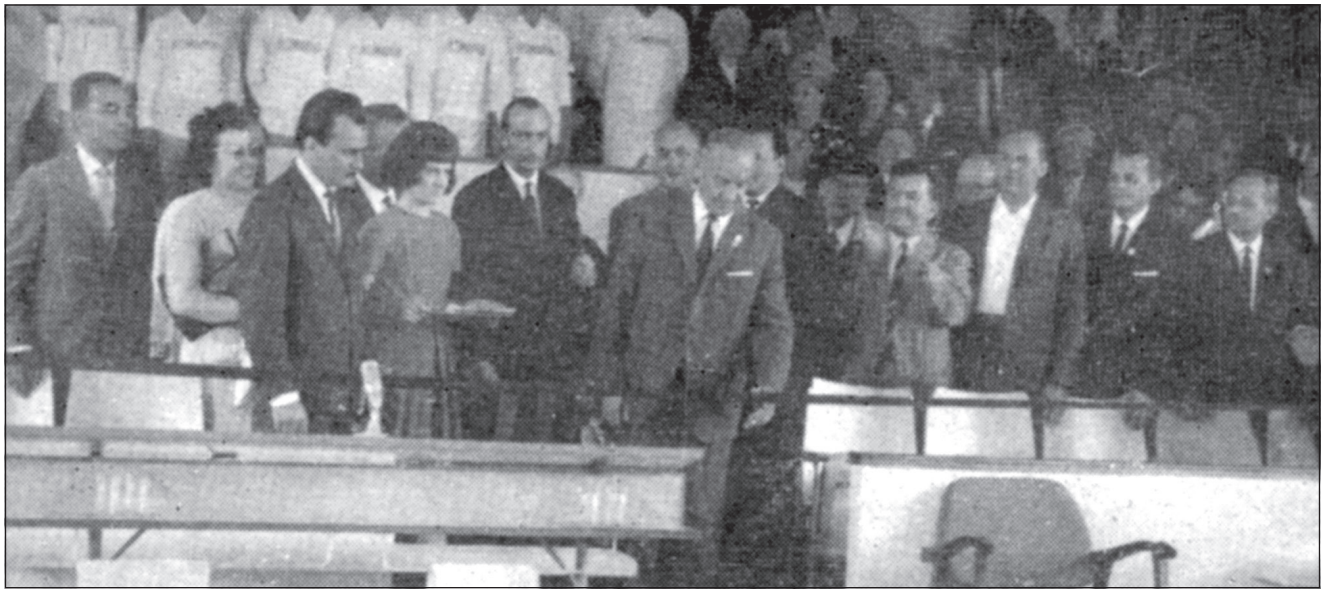

Bucureşti, 1966 - preşedintele FIQ (Federaţia Internaţională de Popice) Adolf Oesch taie panglica, inaugurând prima arenă modernă a ţării, .Voinţa., cu 6 piste, pe care s-au desfăşurat CM în cadrul cărora sportivii noştri au cucerit 3 medalii de aur, 2 de argint şi 1 de bronz

Echipele naţionale ale României, campioane mondiale în 1966. Rândul de sus (de la stânga la dreapta): F. Popescu - antrenor, Tiberiu Szemany, D. Dumitru, Ion Micoroiu, C. Rădulescu, V. Măntoiu, P. Purje şi C. Vînătoru. Rândul de jos: Al. Andrei - antrenor, Cornelia Petruşcă, Crista Szöcs, Tinca Balaban, Elena Trandafir, Elena Cernat, Margareta Szemany şi Maria Stanca. La aceleaşi campionate au mai cucerit medalii: Petre Purje şi Constantin Rădulescu - aur la perechi; Ion Micoroiu şi Cristu Vînătoru - argint la perechi; Elena Trandafir şi Margareta Szemany - argint la perechi; Ion Micoroiu - bronz la individual

Echipa României, vicecampioană a lumii la Linz în 1968. De la stânga spre dreapta: F. Popescu - antrenor; I. Micoroiu, C. Rădulescu, V. Măntoiu, I. Tismănaru, P. Purje, C. Vînătoru şi Gh. Silvestru.Echipa masculină a mai cucerit titluri mondiale în 1974(Eppelhein); 1978 (Lucerna); 1980 (Mangalia);1982 (Brno); 2000 (Poznan)

Constantin Voicu - vicecampion european în 1969 (individual) la Nürnberg, medaliat cu argint în proba pe echipe, împreună cu Gh. Silvestru, Iosif Tismănar, Alex. Cătineanu, Gh. Dumitrescu, Ilie Băiaş (a mai câştigat o medalie de bronz la individual)

Echipa feminină de popice a României primită sărbătoreşte în Gara de Nord după cucerirea celui de-al treilea titlu mondial (Bolzano - 1970); în componenţă - Elena Trandafir, Crista Szöcs, Ana Petrescu-Marcu, Elena Cernat-Lupescu,Margareta Szemany, Cornelia Petruşcă-Moldovan

Cornelia Petruşcă, triplă campioană la Bolzano (Italia)în 1970: la individual, în proba de perechi, împreună cu Elena Trandafir şi în proba pe echipe. A cucerit la CM 9 medalii, din care 7 de aur

Echipa României, campioană europeană (Galaţi 1971). Rândul de sus (de la stânga la dreapta): Rozalia Stefutz, Margareta Bordei, Florica Filip, Erika Szasz. Rândul de jos: Ildico Grozăvescu, Elisabeta Gall, Vasilica Pinţea şi Constantin Neguţoiu - antrenor

Ildico Grozăvescu, campioană europeană de junioare (Galaţi, 1971)

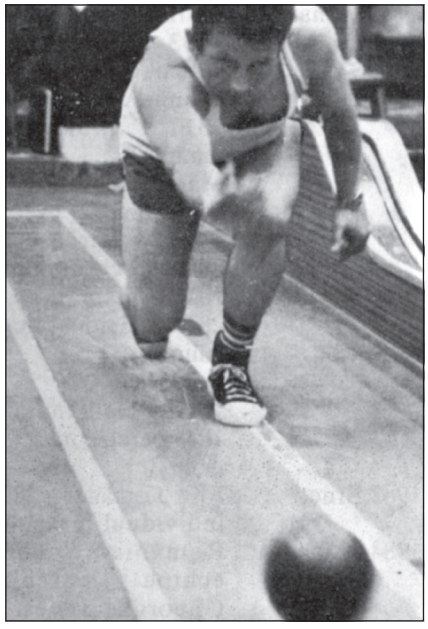

Iosif Tismănar. Participant la 8 ediţii ale CM, a cucerit 16 medalii, din care 7 de aur (4 cu echipa în 1974, 1978, 1980, 1982; 3 la perechi, în 1976 cu Ilie Băiaş, în 1984 cu Iuliu Brice şi în 1986 cu Stelian Boariu); 3 de argint şi 6 de bronz

Split, 1972 - pentru a patra oară campioane ale lumii. De la stânga la dreapta: Crista Szöcs, Cornelia Petruşcă, Elena Cernat, Ana Petrescu, Florica Neguţoiu, Ildico Grozăvescu, Alex. Andrei – antrenor

Elena Trandafir. 10 medalii la CM, din care 6 de aur (4 cu echipa în1966, 1968, 1970, 1972; 1 la perechi cu Cornelia Petruşcă în 1970, 1 la individual în 1972), 2 de argint şi 2 de bronz; 1 medalie de argint la individual, la unica ediţie a CE din 1964

Echipa de popice a CS .Electromureş" Târgu Mureş a câştigat medalia de argint în Cupa Mondială din 1998(Augsburg), în componenţa: Doina Baciu, Rodica David,Daniela Şopterean, Tilda Duka, Erika Balogh, Monica Dan, Emese Airizer. La ediţia din 1999 a Cupei Mondiale,echipa a cucerit medalia de aur

Echipa naţională a României (junioare), campioană europeană în 1973 la Prerov (Cehoslovacia). De la stânga spre dreapta:Teodor Buzea - antrenor, Elisabeta Szilagyi, Elena Gonciar, Erica Szasz, Bălaşa Mirică, Eugenia Holesch, Vasilica Pinţea şi Maria Todea.La CE din 1973 au mai cucerit medalii de aur: Vasilica Pinţea la individual; Vasilica Pinţea şi Elisabeta Szilagyi la perechi

Campioană națională Rapid București în 1973 cu echipe de senioare, Neptun (Mangalia) - Buzea Tudorache (antrenor), Navon Alexandra, Matei Angela, Irod Elena, Stan (Vasile) Elena, Pintea Vasilica, Popescu Maria, Filip Florica, Goncear Elena

Camelia Sârbu . Erika Balogh, vicecampioane mondiale la perechi în 1999, la CM de juniori de la Opava (Cehia)

1999 - Întâlnire peste ani cu fostele glorii.
Rândul de sus: Constantin Neguţoiu - antrenor emerit; Cornelia Petruşcă - multiplă campioană mondială, maestră emerită a sportului; Elena Pană - campioană mondială, maestră emerită a sportului, antrenoare federală; Crista Szöcs -campioană mondială, maestră emerită a sportului; Ladislau Szöcs - vicepreşedinte al federaţiei (fost secretar general şi preşedinte); Ferdinand Popescu - antrenor emerit; Elena Cernat - campioană mondială, maestră emerită a sportului; Tinca Balaban - campioană mondială, maestră emerită a sportului.Rândul de jos: Costin Novac - secretarul general al federaţiei; Constantin Vizireanu - vicepreşedinte al federaţiei; Constantin Rădulescu - campion mondial, maestru emerit al sportului

Campioană națională de la AS Gherla: rândul de sus - Vaidahazan Ioana Veronica, Muresan Romina, Nagy Iosif, Vaidahazan Alexandra, Farcas Ionela și rand jos - Lungu Laura, Oltean Laura Elena, Mureșan Diana Mirabel

Echipa națională masculină a cucerit în anul 2000 medalia de aur şi titlul mondial la CM de la Poznan. În fotografie, lotul naţional pentru CM de la Poznan: Costin Novac - secretarul general al federaţiei, Dumitru Bese,Dorin Virgil, Elena Pană - antrenor principal, Mihai Cădinoiu, Constantin Neguțoiu - antrenor secund (rândul de sus), Nicolae Lupu, Petruț Mihălcioiu, Costică Ciurdea, Vasia Donos, Stelian Boariu (rândul de jos)

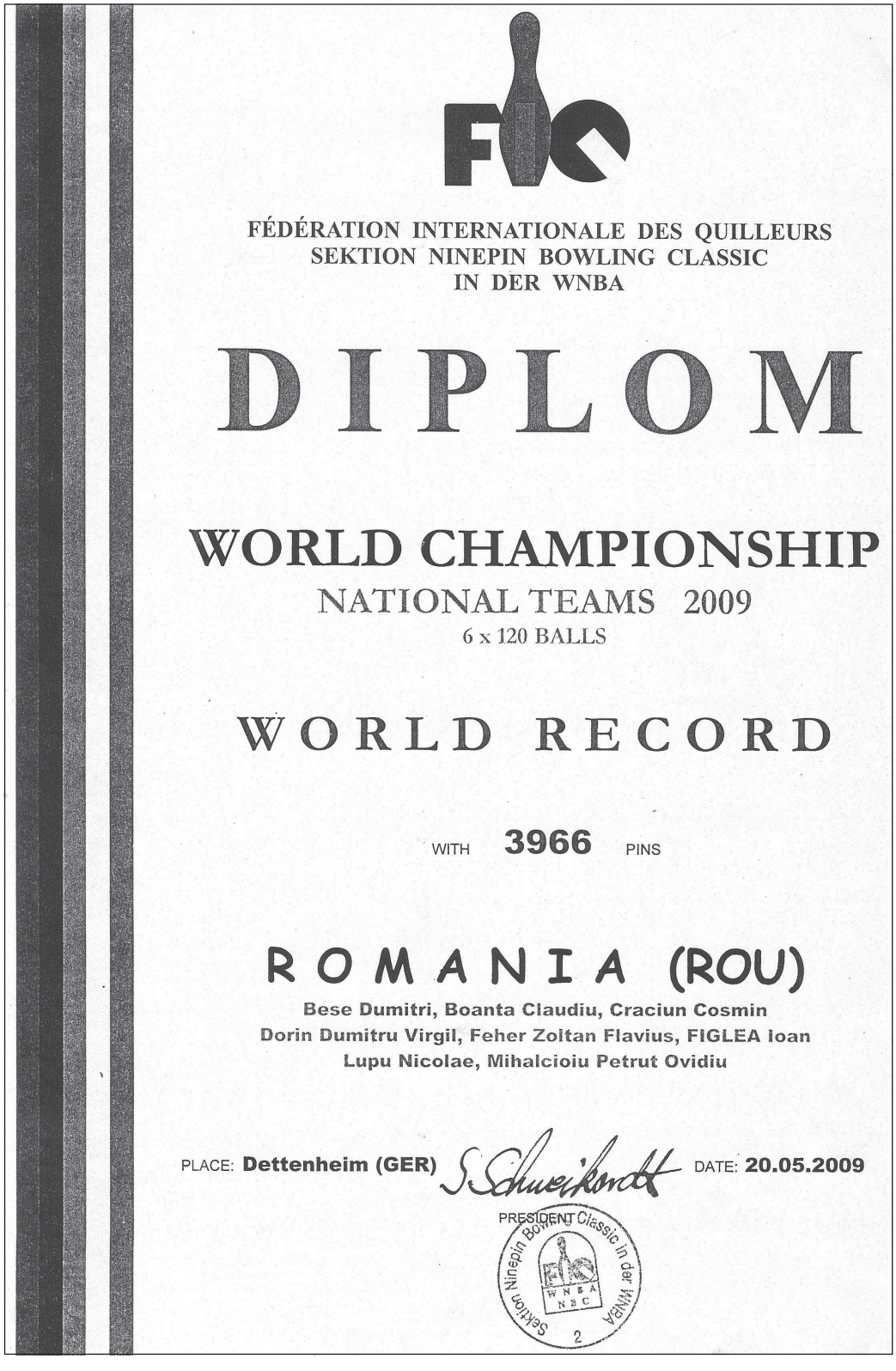

FÉDÉRATION INTERNATIONALE DES QUILLEURS
SEKTION NINEPIN BOWLING CLASSIC
IN DER WNBA

DIPLOM

WORLD CHAMPIONSHIP

NATIONAL TEAMS 2009

6 x 120 BALLS

WORLD RECORD

WITH **3966** PINS

ROMANIA (ROU)

Bese Dumitri, Boanta Claudiu, Craciun Cosmin
Dorin Dumitru Virgil, Feher Zoltan Flavius, FIGLEA Ioan
Lupu Nicolae, Mihalcioiu Petrut Ovidiu

PLACE: **Dettenheim (GER)** DATE: **20.05.2009**

PRESIDENT Classic in der WNBA Sektion Ninepin Bowling 2

Diploma Federaţiei Internaţionale de Popice-Bowling în care confirmă recordul mondial realizat de echipa României de popice (Bese Dumitru, Boanţă Claudiu, Crăciun Cosmin, Dumitru Dorin Virgil, Feher Zoltan Flavius, Figlea Ioan, Lupu Nicolae, Mihălcioiu Petruţ Ovidiu)într-o fază preliminară a CM din 2009 (Dettenheim-Germania)cu 3966 de popice doborâte, nereuşind să se califice în finala acestei competiţii

FIGURI REPREZENTATIVE

AIRIZER, EMESE-JULIA (1975), n. în Târgu Mureş. Studii postliceale, specializarea proiectant. Activează ca proiectant îmbrăcăminte. Sportivă de performanţă, practicantă a jocului de popice, de la vârsta de 14 ani, fiind legitimată la CS *Electromureş* din Târgu Mureş, având ca antrenori pe Elena Chibelean (1989-1991) şi pe Şandor Sereş (1992-2000). Din anul 2000, activează în Ungaria, la Zte-Zaev Zalaegerszeg cu antrenorii Mihaline Major, până în 2005 şi în continuare cu Laszlo Nagy. A susţinut în divizia naţională 90 de jocuri, câştigând 6 titluri de campioană la junioare şi 5 la senioare. În Ungaria a realizat următoarele performanţe: 5 locuri II şi 1 loc III în CN, proba pe echipe; 2 medalii de aur în Cupa *Elöre*; 3 medalii de aur în Cupa *Savaria*; medalie de aur Top 12 în anul 2003. S-a remarcat la CM de junioare din 1995 (Hunedoara) cu medalie de bronz, în proba de perechi şi la cel din 1999 (Opava-Cehia) cu medalie de bronz la individual combinat. Cu echipa *Electromureş* a mai obţinut: medalie de bronz la Cupa mondială din 1995 (Viena); medalie de argint la Cupa mondială din 1998 (Augsburg) şi aur la ediţia din 1999 (Bratislava). Prin perfomanţele sale, realizate în perioada 1997-2002, a stabilit recordurile pistelor de concurs din Zombor, Bratislava şi Zalaegerszeg. În 1999 a primit titlul de maestră a sportului.

ALBERT (SZILAGHI), ELISABETA (1952), n. în Ernei, jud. Mureş. Absolventă şcoală profesională şi a şcolii de antrenori. Jucătoare şi antrenoare de popice. A început să practice jocul de popice la vârsta de 16 ani. A fost legitimată la CS *Voinţa* din Târgu Mureş (1969-1995) având ca antrenori pe soţii Tiberiu (1969-1972) şi Margareta (1972-1989) Szemany. În perioada 1989-1995, a avut statutul de jucătoare şi antrenoare. A susţinut în divizia naţională peste 600 de jocuri, câştigând 3 titluri de campioană naţională la junioare şi 12 la senioare (8 cu echipa, câte 2 la individul şi perechi), în perioada 1969-1988. A fost selecţionată de 30 de ori în loturile naţionale de junioare şi de peste 80 de ori în cele de senioare. La junioare a avut ca antrenori pe Alexandru Andrei, Tiberiu Szemany, Cristina Szöcs şi Constantin Neguţoiu. A contribuit la afirmarea echipei CS *Voinţa* pe plan internaţional, care a câştigat Cupa Campionilor Europeni în anii 1977, 1980, 1982 şi 1983. A participat la numeropase cupe şi competiţii internaţionale, reprezentând echipa naţională cu rezultate semnificative. S-a remarcat la CE de junioare din 1973 (Prerov) unde a cucerit 2 medalii de aur (cu echipa şi la perechi) şi una de bronz la individul, precum şi la CM de senioare din 1974 (Eppelheim) cu una medalie de argint în proba de perechi şi una de bronz cu echipa. Activitatea de antrenoare şi-a început-o în 1986,

ocupându-se de iniţierea fetelor între 12-16 ani. A fost membră a biroului federal (1994-1995). Pentru rezultatele obţinute i s-au acordat: titlul de maestră a sportului (1974) şi maestră emerită a sportului (1994), insigna de onoare a UCECOM (1977); medalia *meritul sportiv* clasa I (2004).

ANASTASE, APOSTOL (1940), n. în Galaţi. Studii liceale. Calificare profesională – tehnician metalurgist. Antrenor de popice, absolvent al Şcolii de antrenori. A practicat fotbalul, în 1957 devenind vicecampion al României la juniori (antrenor Ion C. Ion). În traseul său profesional se înregistrează următoarele activităţi: tehnician metalurgist, la Intreprinderea Metalurgică Galaţi (1958-1964); şef serviciu sport la Uniunea Judeţeană a Cooperativelor Meşteşugăreşti Galaţi (1964-1968); secretarul AS *Voinţa* Galaţi (1968-2001); director executiv al CS *Voinţa* din 2001 în continuare. În paralel cu funcţiile pe care le-a îndeplinit, începând din 1975 a activat ca antrenor de popice al echipelor de junioare şi senioare de la *Voinţa*. Cu sportivele pe care le-a pregătit a obţinut peste 100 de locuri I-III în CN, dintre care 8 titluri de campioane naţionale la junioare si 2 titluri la senioare. A mai câştigat o Cupă a Campionilor Europeni şi o Cupă Mondială. A promovat în loturile naţionale 30 de junioare ţi 20 de senioare. În 1989 a fost antrenor la lotul naţional de junioare, contribuind la pregătirea sportivei Liliana Băjenaru, care a cucerit titlul de campioană mondială de junioare, în proba individuală (1989 - Celje Slovenia). Dintre sportivele pe care le-a pregătit s-au remarcat: Elena Tăbăcaru, Angelica Vasile, Carmen Pilaf, Elena Cârnu, Cosmina Dumitriu, Daniela Iordan si altele. Membru al biroului federal (1994-1996 şi 2005-2006) şi preşedintele Colegiului central al antrenorilor (1994-1996). Pentru rezultatele obţinute i s-a acordat titlul de antrenor emerit (2003). Decorat cu Ordinul *Muncii* clasa a III-a şi cu medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

ANDREESCU (LUPOAIE), ELENA (1953), n. în com. Lieşti, jud. Galaţi. Jucătoare şi antrenoare de popice. A activat la *Voinţa* Galaţi, .Voinţa. şi . Olimpia. Bucureşti, realizând 4 titluri de campioană naţională şi peste 70 de selecţionări în echipele reprezentative. Face parte din echipa campioană mondială în 1980. În proba pe echipe, mai obţine 2 medalii de bronz la CM din 1978 şi 1982. La CM din 1978, cucereşte 2 titluri de vicecampioană mondială, la individual şi la perechi, cu Margareta Cătineanu. Maestră a sportului şi Maestră emerită a sportului.

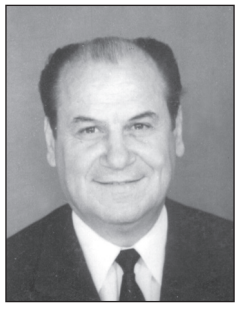

ANDREI, ALEXANDRU (1921-1984), n. în Bucureşti. Şi-a desfăşurat activitatea de antrenor de popice la CS *Voinţa* Bucureşti, în perioada 1957-1975, unde a pregătit numeroase jucătoare, care au cucerit 5 titluri de campioană naţională şi au făcut parte din echipele reprezentative ale ţării. În perioada 1958-1975, a îndeplinit funcţia de antrenor principal al lotului naţional feminin de popice, perioadă care coincide cu realizarea unor performanţe de prestigiu pe plan mondial, prin obţinerea a 17 medalii (8 de aur, 5 de argint şi 4 de bronz). Cele 8 titluri de campioană mondială au fost cucerite: în probele pe echipe în 1966 şi 1968; pe echipe, perechi şi individual în 1970; pe echipe şi individual în 1972; la perechi în 1974. Medaliile de argint au fost obţinute în 1962 (echipe), în 1966 (perechi), în 1970 (individual) şi în 1972 (perechi şi individual), iar cele de bronz în 1972 (perechi şi individual) şi în 1974 (echipe şi perechi). Dintre sportivele pe care le-a pregătit s-au remarcat în mod deosebit jucătoarele: Cornelia Petruşcă,Crista Szöcs, Elena Trandafir, Ana Petrescu, Florica Neguţoiu, Tinca Balaban, Elena Lupescu. Antrenor emerit (1970). Decorat cu Ordinul .Meritul Sportiv. clasa a II-a în 1978.

ANDREI, MARIAN (1963), n. în Bucureşti. Studii liceale. Calificarea profesională – lăcătuş mecanic. A fost încadrat ca lucrător comercial. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, fiind legitimat la CS *Gloria* Bucureşti (1977-1992), sub îndrumarea antrenorului Costache Cristea. În perioada 1992-1994, a activat la *Inter* Petrila (antrenor Constantin Dobrică). A susţinut în divizia naţională 400 de jocuri, obţinând 8 titluri de campion la juniori, 2 la seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionat de 28 de ori în loturile naţionale de juniori şi de 14 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CM de juniori din 1985 (Frankfurt) unde a cucerit 2 medalii de argint în proba individuală şi la perechi şi o medalie de bronz cu echipa (antrenor Ilie Băiaş şi Alexandru Cătineanu). Maestru al sportului (1984).

ANTONESEI (NIGA), ADRIANA (1964), n. în Vama, jud.Suceava. Studii liceale. Calificarea profesională – confecţioner textile. Jucătoare de popice de performanţă. A reprezentat în competiţii AS *Bradul* (1980) şi AS *Mucava* (1985) din Vama şi AS *Ductil Sigma* Buzău (1990). A susţinut în divizia naţională 300 de jocuri. Campioană naţională de junioare. Componentă a loturilor naţionale de juniori şi seniori. S-a remarcat la CM de juniori din anul 1987 (Ingelheim) unde a cucerit medalia de aur la perechi, argint cu echipa şi bronz la individual. Maestră a sportului(1988).

ARDAC HORIA (1955), n. în Ploieşti. Fotograf, studii liceale, absolvent al Şcolii postliceale foto. Antrenor de popice. Sportiv de performanţă, practicant al jocului de popice. A fost legitimat şi a reprezentat în competiţii: CS *Petrolul* Ploieşti – antrenor Victor Ivan (1970-1974); CS *Voinţa* Bucureşti – antrenor Roger Cernat (1974-1987); AS *Minerul* Vulcan – antrenor Valeriu Pişcoi (1987-1994); AS *Foresta* Tălmaciu (1994-1998). A susţinut 485 de jocuri în divizia naţională, câştigând cu echipa *Minerul* Vulcan 3 titluri de campion naţional şi unul în proba de perechi (1992-1994). În 1998, la vârsta de 43 de ani, s-a retras din activitatea competiţională. A fost selecţionat de 20 de ori în echipele naţionale de juniori şi de 14 ori în cele de seniori. A reprezentat ţara noastră, cu rezultate deosebite, la CE de juniori(transformate din 1983 în CM) în 1975 (Budapesta) cu medalie de aur în proba de perechi şi cu argint în cea pe echipe, precum şi în 1977(Zagreb) cu medalie de aur în proba pe echipe. La lotul naţional s-a pregătit cu antrenorii Roger Cernat şi Ion Petru. În perioada 1982-1984, a activat ca antrenor la CS *Voinţa* Bucureşti. Pentru rezultatele obţinute, în anul 1975, i s-a acordat titlul de maestru al sportului, iar în 1994 a fost declarat *Cetăţean* de onoare al Oraşului Vulcan.

BACIU (ŢĂGEAN), DOINA-VICTORIŢA (1957), n. în Moişa, jud. Mureş. Studii liceale. Antrenoare de popice, absolventă a Şcolii de antrenori. Jucătoare de popice, şi-a inceput activitatea la CS *Electro-Mureş* din Târgu Mureş, la 17 ani, sub îndrumarea antrenorului Şandor Sereş (1974-2008). A susţinut în divizia naţională 670 de jocuri, căştigând la CN de senioare, 20 de titluri cu echipa, 6 la perechi şi 6 la individuale (1984-2008). A fost selecţionată de 86 de ori în loturile naţionale de senioare, având ca antrenori pe Constantin Neguţoiu şi Şandor Sereş. A participat la numeroase competiţii internaţionale cu echipa de club: Cupa Mondială 1995 (locul III), 1998 (locul II), 1999 (locul I), 2001 (locul III), 2005 (locul I); Cupa Europei 1985 (locul II), 1986 (locul I), 1987 (locul I), 1988 (locul II); Liga Campionilor 2002 (locul I), 2003 (locul III). S-a remarcat la CM de seniori, contribuind la cucerirea medaliilor la ediţiile din: 1986 (München) - medalie de argint cu echipa; 2004 (Braşov) – medalie de bronz cu echipa; 2005 (Novi

Sad) – medalie de aur cu echipa; 2007 (Kosice) – medalie de argint cu echipa; 2008 (Banja Luka) – medalie de bronz la individual; 2011 (Sarajevo) - medalie de argint cu echipa. Pentru rezultatele obţinute, în anul 1987, i s-a acordat titlul de Maestră a Sportului, Laureată al Sportului Romanesc (2005). Maestru Emerit al Sportului (2011).

BADEA, ELISABETA (1955), n. în Bucureşti. A activat la *Voinţa* Bucureşti. A făcut parte din echipa care a cucerit, în anul 1980, titlul de campioană mondială. Medaliată cu bronz, cu echipa, la CM din 1978. Debutează în competiţiile internaţionale oficiale în 1977, la CE de juniori, unde obţine cu echipa medalia de argint. Maestră a sportului şi Maestră emerită a sportului.

BADEA, NINETA (1957), n. în Bucureşti. Absolventă şcoală profesională. Antrenoare de popice, absolventă a Şcolii de antrenori. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă în 1974, la CS *Voinţa* Bucureşti, sub îndrumarea antrenoarei Crista Szöcs. Pe parcurs s-a mai pregătit cu Elena Andreescu (1990-1996) şi Mihai Piştalu (1997-2002). În 1997-2000 a participat în competiţii sub denumirea *Olimpia-Voinţa*. A concurat până la vârsta de 45 de ani susţinând în divizia naţională 456 de jocuri, obţinând în CN 5 titluri de campioană la junioare şi 2 la senioare, precum şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 10 ori în loturile naţionale de juniori (antrenor Tudorache Buzea) şi de 25 de ori în cele de seniori (antrenori Şandor Sereş şi Elena Pană). A câştigat cu echipele de club: la Cupa Mondială - medalia de aur (Mannheim – Germania) în 1984; la Cupa Europei – medalii de argint în 1991 (Bratislava), 1997 (Hunedoara) şi 2001 (Târgovişte). Participantă la CE de juniori din 1981 (Viena) a cucerit două medalii de aur cu echipa şi la perechi. La CM de seniori din 1996 s-a clasat pe locul al IV-lea în proba pe echipe. Maestră a sportului (1982).

BALABAN, TINCA (1935), n. în Bucureşti. A activat la *Rapid* Bucureşti, realizând 4 titluri de campioană naţională şi 36 de selecţii în echipele reprezentative. Dublă campioană mondială cu echipa, în 1966 şi 1968. Vicecampioană mondială pe echipe, în anul 1962. Şi-a adus contribuţia la stabilirea noului record mondial pe echipe, 2 506 popice doborâte, la CM din 1968. Maestră a sportului şi Maestră emerită a sportului. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a în 1978.

BARABAŞ (ŞOPTEREAN), CARMEN (1977), n. în Târgu Mureş. Studii profesionale. Calificarea profesională – asistent medical, specializarea balneo fizioterapie. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la CS *Electromureş* ulterior *Electromureş-Romgaz* din Târgu Mureş (1994 -2008), unde s-a pregătit cu antrenorii Elena Chibelean, Şandor Sereş şi Martina Ludovic. În perioada 1997-2008, a susţinut în divizia naţională 120 de jocuri, obţinând 1 titlu de campioană la juniori şi 7 la seniori. Selecţionată de 7 ori în loturile naţionale de cadeţi şi juniori. La CM de cadeţi din 1998 (Blansko – Cehia) a cucerit medalia de argint în proba de perechi (antrenori Viorica Botezatu şi Şandor Sereş). A realizat, pe plan internaţional, performanţe deosebite cu echipa de club: în Cupa Mondială – 2 medalii de aur, 2 de argint şi 3 de bronz (1999 -2005); în Liga Campionilor – 2 medalii de aur (2001, 2003) şi 2 de bronz. Maestră a sportului (2006).

BĂJENARU, LILIANA (1966), n. în Bucureşti. Studii liceale. Calificare profesională – legător de cărţi. A activat ca operator calculatoare. Antrenoare şi jucătoare de popice. A fost legitimată la CS *Voinţa* din Bucureşti - antrenoare Crista Szöcs (1981-1992) şi la CS *Rapid* - antrenoare Vasilica Pometcu (1992-2000). A susţinut în divizia naţională 420 de jocuri, obţinând 2 titluri de campioană la junioare, 1 la seniare şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 10 ori în loturile naţionale de junioare şi de 12 ori în cele de senioare (antrenori Tudorache Buzea, Constantin Neguţoiu, Apostol Anastase, Şandor Sereş, Crista Szöcs). Cu echipa de club, a câştigat locurile I la CE feroviare din 1994 şi 1998, iar la Cupa Europei s-a clasat pe locul al III-lea, în anul 2000. La CM de juniori, din 1987 (Ingelheim) a cucerit două medalii de argint în proba de perechi şi cu echipa, iar la ediţia din 1989 (Celje) medalia de aur în proba individuală. Maestră a sportului (1982).

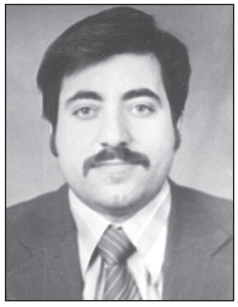

BĂIAŞ, ILIE (1947), n. în Reşiţa, jud. Caraş-Severin. Jucător şi antrenor de popice. A activat la asociaţiile sportive *Olimpia* Reşiţa şi *Constructorul* Galaţi. În activitatea sa sportivă, a realizat peste 400 de jocuri în divizia de popice, 12 titluri de campion, 3 recorduri naţionale şi peste 120 de selecţionări în echipele reprezentative. Debutează cu câştigarea titlului de vicecampion, în proba pe echipe, la CE de juniori din 1969. Cucereşte 3 titluri de campion mondial, în proba pe echipe, la CM din 1974, 1978 şi 1980. În proba de perechi, împreună cu Tismănar Iosif, obţine titlul de campion mondial în 1976, pe cel de vicecampion în 1970 şi 1978 şi o medalie de bronz în 1974. Medaliat cu bronz la individual, la CM din 1974. Pentru performanţele sale obţinute ca jucător, a fost distins cu titlurile de Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. A desfăşurat o bogată activitate ca antrenor. În anul 1986 a răspuns de pregătirea lotului naţional masculin, cu care a obţinut un titlu de campion mondial, în proba de perechi şi o medalie de bronz la individual. A activat ca antrenor principal la lotul de juniori, iar în 1998 la cel de seniori, cu care a obţinut o medalie de bronz, pe echipe, la CM. Antrenor emerit. Este membru al Biroului FRPB. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978. Prin Decret Prezidenţial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia naţională *Pentru Merit* clasa I.

BĂLAN, GHEORGHE (1915-1978), n. în Tichileşti, jud. Brăila. Studii liceale. Calificare profesională-croitor. Pe parcursul anilor, a îndeplinit mai multe funcţii de conducere în sistemul cooperaţiei printre care: preşedintele Cooperaţiei meşteşugăreşti ”Steaua Roşie” din Ploieşti (1950); preşedintele Uniunii Judeţene a Cooperaţiei Meşteşugăreşti din Ploieşti (1953); preşedintele Uniunii Cooperativelor Meşteşugăreşti din Bucureşti (1958); vicepreşedintele Uniunii Centrale a Cooperativelor Meşteşugăreşti (1960); preşedintele Casei de Asigurări Sociale a Cooperativelor Meşteşugăreşti (1972-1975). Fiind un mare iubitor al sportului, a contribuit la dezvoltarea şi afirmarea acestuia în structurile organizatorice ale acestui domeniu, la dezvoltarea bazei materiale şi organizarea unor acţiuni specifice. Timp de 16 ani, a îndeplinit funcţia de preşedinte al Federaţiei Române de Popice (1958-1974), perioadă în care acest joc sportiv a cunoscut o dezvoltare semnificativă. La CM şi CE, desfăşurate între 1962-1974, sportivii români au cucerit 28 de medalii (11 de aur, 9 de argint şi 8 de bronz), iar la CE de juniori (1969-1973) un număr de 9 medalii (5 de aur şi câte 2 de argint şi de bronz). Pe timpul mandatului său au fost organizate în ţara noastră CM de seniori, în 1966, în Bucureşti, desfăşurat în noua arenă de popice construită, chiar în cadrul Complexului

Sportiv al CS *Voința*, aparținând Cooperației, precum și CE de juniori din 1971 (Galați). Pentru realizările sale pe plan profesional, i s-au acordat diferite ordine și medalii.

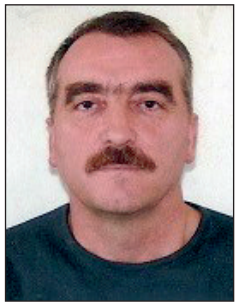

BESE, DUMITRU (1962), n. în com. Ileanda, jud. Sălaj. Cursuri liceale. Antrenor de popice absolvent al Școlii de antrenori. A debutat în 1980, la CS *CFR* Cluj-Napoca, sub îndrumarea antrenorului Ioan Giman. În perioada 1997-1999, a activat la *SKC* Staffelstein (Germania), după care revine în țară la CS *CFR* Cluj-Napoca și apoi la *Industria Sârmei* Câmpia Turzii. În anul 2007, a jucat în Ungaria, la *Zalaergerszeg* KKT. A susținut în divizia națională 480 de jocuri, obținând 7 titluri de campion național la seniori (1995-2006). A fost selecționat în lotul național de seniori de 70 de ori, având ca antrenori pe Valeriu Pișcoi, Ilie Băiaș, Elena Pană, Ilie Hosu. Și-a adus contribuția la câștigarea medaliilor de bronz, în proba pe echipe, la CM din 1996 (Praga) și 1998 (Celie). La CM din anul 2000 (Poznan, Polonia), face parte din echipa care cucerește medalia de aur și titlul de campioană mondială. Mai câștigă 2 titluri de vicecampion mondial în 2002 (Osijek) și în 2007 (Kosice). Maestru al sportului (1998) și Maestru emerit al sportului (2000).

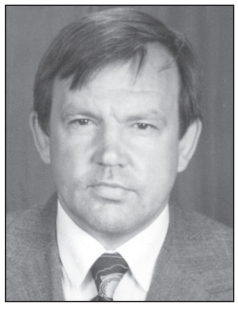

BICE, IULIU (1946), n. în Sighetu Marmației, jud. Maramureș. Jucător și antrenor de popice. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic, Facultatea de Construcții din Cluj-Napoca. A activat peste 25 de ani ca jucător de popice la *Voința* Cluj-Napoca, *Constructorul* Galați, *Electromureș* Târgu Mureș, *Aurul* Baia Mare și *CFR* Cluj-Napoca. A cucerit 14 titluri de campion național și a fost selecționat de 122 de ori în echipele reprezentative. Participând la 5 CM, a obținut 9 medalii, din care 6 de aur. A făcut parte din echipele care au cucerit 4 titluri mondiale în 1974, 1978, 1980, 1982 și un titlu de vicecampion în 1984. Campion mondial la individual în 1984. În proba de perechi, obține împreună cu Iosif Tismănar medalia de argint în 1980 și pe cea de aur în 1984, iar în 1982 intră în posesia medaliei de bronz, în pereche cu Gheorghe Silvestru. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului. A activat ca antrenor la AS *CFR* Cluj-Napoca. A fost vicepreședinte al FRPB.

BÎRNAZ (ANTON), ELENA (1963), n. în București. Studii medii. Calificarea profesională – prelucrător prin așchiere. Jucătoare de popice de performanță. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la CS *Rapid* din București, având ca antrenori pe Vasilica Pometcu (1980-1982 și 1985-1991) și pe Tudorache Buzea (1982-1984). A susținut în divizia națională 180 de jocuri, obținând 3 titluri de campioană de junioare și numeroase clasări pe locurile II și III. Selecționată de 6 ori în loturile naționale de juniori și de 3 ori în cele de seniori (antrenori Tudorache Buzea și Constantin Neguțoiu). S-a remarcat la CM de juniori din 1987 unde a cucerit două titluri de vicecampioană mondială în proba pe echipe și la perechi. Maestră a sportului (1983). După 1991, s-a stabilit în Italia.

BOANȚĂ, CLAUDIU (1976), n. în Târgu Mureș. Studii liceale. Calificarea profesională – mecanic auto. Jucător și antrenor de popice. Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimat la CS *Electromureș* din Târgu Mureș (antrenor Martina Ludovic). Își continuă activitatea la *Unio* Satu Mare – 1994 (antrenor Andrei Popp) și CS *Siderurgica* Hunedoara – 1999 (antrenor Ilie Hosu). În anul 2003 s-a transferat la ZTK Zalaegerszeg, din Ungaria, unde

a activat şi ca antrenor la lotul de juniori. A susţinut în divizia naţională 176 de jocuri, concurând la CN de popice şi bowling. A obţinut un titlu de campion naţional de juniori şi 3 la seniori, precum şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionat de 6 ori în loturile naţionale de juniori (antrenori Liviu Muceag şi Victor Ivan) şi de 18 ori în cele de seniori (antrenori Ilie Hosu şi Elena Pană). La CM de juniori a făcut parte din echipele care s-au clasat pe locurile V în 1997 şi VI în 1999. Component al echipelor naţionale de seniori la CM din 2005 (Novi Sad) – locul al IV-lea şi la ediţia din 2007 (Kosice) unde cucereşte medalia de argint. Maestru al sportului (2000).

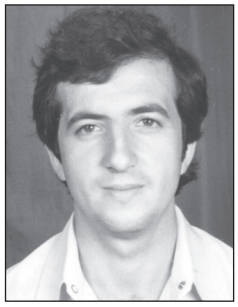

BOARIU, STELIAN (1957), n. în Năsăud, jud. Bistriţa-Năsăud. Inginer, absolvent al Institutului de Mine. A activat la *Aurul* Baia Mare, iar din 1992, la *Victoria* Bamberg, în Germania. A susţinut peste 300 de meciuri în divizia de popice şi a obţinut 15 titluri de campion naţional şi peste 80 de selecţionări în echipele reprezentative. A participat la 7 CM, în perioada 1982-1998, cucerind 12 medalii . 4 de aur, 3 de argint şi 5 de bronz. A făcut parte din echipele care au câştigat titlul de campion mondial în 1982, de vicecampion în 1984, iar în 1992, 1994 şi 1996 medalii de bronz. Campion mondial la individual combinat şi vicecampion la individual în 1994, medaliat cu bronz la individual combinat în 1996. Două titluri de campion mondial pe perechi în 1986, cu Iosif Tismănar, şi în 1994 cu Vasia Donos, vicecampion mondial cu Vasia Donos în 1996, la aceeaşi probă. La CM din 1994 de la Ludwigshafen, a stabilit 3 recorduri mondiale: la individual cu 1 067 de popice doborâte, la combinată cu 3 057 de popice doborâte şi la perechi, împreună cu Vasia Donos, cu 2 028 de popice doborâte. La CM din 1998 (Celje), a făcut parte din echipa care a cucerit medalia de bronz. În anul 2000 îşi aduce contribuţia la cucerirea medaliei de aur la CM de la Poznan, iar în proba individuală obţine medalia de argint. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. Prin Decret Prezidenţial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia naţională *Pentru Merit* clasa I.

BOTA (ŢENCIU), AURICA (1963), n. în Vadul Moldovei, jud. Suceava. Studii liceale. Jucătoare de popice de performanţă. A fost legitimată la CS *UTA* (1981) – antrenor Gheorghe Moise. A susţinut în divizia naţională 170 de jocuri. Selecţionată de 8 ori în loturile naţionale de juniori. S-a remarcat la CM de juniori, din 1985 (Frankfurt) , unde a cucerit medalia de aur în proba pe echipe.

BOTEZATU, VIORICA (1960), n. în Huruieşti, jud. Bacău. Profesoară de educaţie fizică, absolventă a Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din Braşov, promoţia 2006 şi a masteratului în antrenamentul sportiv, la aceeiaşi facultate (2007). Jucătore şi antrenoare de popice (absolventă a Şcolii Naţionale de Antrenori). A fost încadrată ca profesor de educaţie fizică la Şcoala generală nr. 4 din Săcele. Legitimată ca jucătoare de popice în Braşov la cluburile: *Metrom* (1980-1987) unde s-a pregătit cu antrenorii Gh. Răstăman şi Maria Bleandă; *Hidrotehnica* (1987-1988), antrenor Marian Constantin; *Metrom* (1988-2007), unde a avut şi calitatea de antrenoare. Din 2007 secţia de popice a fost transferată la CSM Braşov. A jucat în 27 de ediţii ale CN, câştigând 2 titluri de campioană naţională la perechi. A fost selecţionată de 14 ori în lotul naţional de senioare, având ca antrenor pe Constantin Neguţoiu. A făcut parte din lotul care a participat la CM din 1986 (München) unde echipa a câştigat medalia de argint. Ca antrenoare la CS *Metrom* şi CSM Braşov a obţinut cu sportivii pe care i-a pregătit, pentru CN,

70 de medalii la cadete, junioare şi senioare. A promovat în loturile naţionale numeroase sportive. În perioada 1996-2008, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naţionale de cadete şi junioare, contribuind semnificativ la obţinerea unor performanţe de prestigiu la CM ale acestor categorii de vârstă (18 medalii din care 5 de aur). La CM de junioare din 2005 (Nachod – CZE) a stabilit un nou Record Mondial în proba pe echipe. Medaliile au fost cucerite de sportivele: Iordan Daniela, Văidăhăzan Ioana, Oltean Laura, Calaver Cătălina, Dumitriu Cosmina, Răileanu Nina şi altele. Aceste sportive au fost promovate în lotul de senioare. Membră a biroului federal (1997-2008). Pentru rezultatele sale sportive i s-a acordat titlul de maestră a sportului (1990). Decorată cu Medalia Meritul Sportiv Clasa I (2004).

BUZEA, TUDORACHE (1921-1989), n. în Giurgiu. Tehnician proiectant, absolvent al Şcolii tehnice. A practicat jocul de popice la CS *Rapid* (1959-1963 şi 1964-1968) şi *CFR*- Călători (1963-1964). Antrenor de popice la CS *Rapid* (1966-1989). Cu echipele feminine pe care le-a pregătit a câştigat 5 titluri naţionale şi numeroase locuri II şi III în CN, în perioada 1970-1979. A promovat în loturile naţionale 5 junioare şi 3 senioare. În periada 1972-1987, a fost antrenor la lotul naţional de junioare contribuind la realizarea unui bilanţ pozitiv: 6 medalii de aur, 4 de argint şi 3 de bronz. Dintre sportivele sale s-au remarcat: Pometcu (Pinţea) Vasilica- 2 medalii de aur cu echipa, la CE din 1971 şi 1973 şi o medalie de aur la CM, din 1980, cu echipa; Gonciar (Pană) Elena- medalie de aur, la CE din 1973; Dogaru (Popescu) Ioana- medalie de aur, la CE din 1981 şi medalie de argint la CE din 1979, ambele cu echipa; Stan (Vasile) Elena- 2 medalii de argint (perechi şi echipe) la CE din 1977 şi medalie de argint (echipe) la CE din 1979. A contribuit la obţinerea medaliilor de aur la CE Feroviare din 1970, 1974 şi 1978.

CALAVER, CĂTĂLINA (1981), n. în Băicoi, jud. Prahova. Studii superioare de educaţie fizică neterminate. Jucătoare de popice de performanţă, şi-a început activitatea la 15 ani. A fost legitimată la CS *Petrolul* Băicoi (1996-2005), sub îndrumarea antrenorului Constantin Păunescu. A susţinut în divizia naţională (cadeţi, juniori, seniori) 165 de jocuri, câştigând 3 titluri naţionale la cadeţi şi 4 la junioare. A fost selecţionată de 14 ori în loturile naţionale de junioare şi de 10 ori în cele de senioare, unde s-a pregătit cu antrenorii Viorica Botezatu (junioare) şi Şandor Sereş (senioare). Se remarcă la CM de juniori din 2003 (Augsburg) unde cucereşte medalia de aur în proba individuală clasică. Contribuie la obţinerea unor performanţe deosebite la CM de seniori, din 2004 (Braşov), unde câştigă o medalie de aur în proba tandem mixt (cu Record Mondial) şi două medalii de bronz cu echipa şi la perechi, precum şi la CM din 2005 (Novi Sad) unde intră în posesia medaliei de aur cu echipa. Maestră a sportului (2004). După 2005, a plecat să lucreze în Spania.

CAZACU, CĂLIN-IOAN (1981), n. în Abrud, jud. Alba. Studii medii. Calificarea profesională – electrician. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimat la AS *Foresta* Talmaciu (1997) sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Tivrea. A susţinut în divizia naţională 186 de jocuri, obţinând 6 titluri de campion la cadeţi, 3 la juniori, 1 la seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionat de 24 de ori în loturile naţionale de cadeţi şi juniori şi o dată în cel de seniori. La CM de cadeţi din 1998 (Blansko-Cehia) se clasează cu echipa pe locul al VIII-lea. Se remarcă la CM de cadeţi din anul 2000 (Celje-Slovenia) unde cucereşte medalia de aur în

proba de perechi şi se clasează pe locul al V-lea la individual combinat şi al VII-lea cu echipa (antrenor Elena Pană). Mai participă la CM de juniori din 2001 (locul X cu echipa) şi din 2003 (locul VI cu echipa şi la perechi). Maestru al sportului (2000).

CĂDINOIU, MIHAI (1967), n. în Roman, jud. Neamţ. Inginer, absolvent al Fac. de Mecanică din Galaţi, promoţia 1992. Jurist, absolvent al Facultăţii de Drept din cadrul Universităţii Biotera din Bucureşti, promoţia 2007. Director la firma *Direct* - distribuire materiale de construcţii. Antrenor de popice, absolvent al Şcolii Naţionale de Antrenori, promoţia 1998. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 12 ani, fiind legitimat la CS *Constructorul* din Galaţi, în perioada 1979-1982 (antrenor Constantin Silvestru). A mai activat la CS *ICMRS* din Galaţi – 1983-1987 şi 2003-2006 (antrenor Ilie Băiaş), 1987-1994 (antrenor Aurel Chirilă), 1995-1996 (antrenor Ivan Vasile). În perioada 1996-1997 a funcţionat ca jucător şi antrenor la *KK Vardar Skopje* (Macedonia), iar între 1997-2003 la *KK Slavonia Konikom Osijek* (Croaţia), având acelaşi statut. A susţinut în divizia naţională 256 de jocuri, obţinând 2 titluri de campion la juniori, 1 la seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionat de 46 de ori în loturile naţionale. A contribuit la afirmarea jocului de popice din ţara noastră, în proba pe echipe, la CM din 1996 (Praga) – medalie de bronz (antenor Valeriu Pişcoi), la ediţia din 1998 (Celje – Slovenia) – medalie de bronz (antrenor Ilie Băiaş) şi la cea din anul 2000 (Poznan-Polonia) – medalie de aur (antrenor Elena Pană). Ca antrenor şi jucător, în anul 2001, a cucerit titlul de campion naţional al Croaţiei, cu echipa *KK Slavonia Konikom*, iar în 2002 s-a clasat cu aceeaşi echipă pe locul al III-lea în Cupa Campionilor. Tot locul al III-lea îl ocupă în 2003 cu echipa *ICMRS* Galati, în Cupa NBC. În anul 2006 s-a retras din activitatea competiţională. A contribuit la construirea unei arene moderne de popice cu 6 piste în incinta CS *ICMRS* Galaţi. A fost preşedintele CS *ICMRS* Galaţi (1995-2005) şi membru al Biroului FR de Popice şi Bowling (1998-2004). Pentru realizările sale a primit următoarele destincţii: titlul de maestru al sportului (1995) şi maestru emerit al sportului (1998); Cetăţean de Onoare al municipiului Galaţi (2000); medalia *Meritul sportiv*" clasa I (2004). Pentru rezultatele obţinute în Croaţia a primit, împreuna cu echipa, cheia oraşului Osijek şi a fost decorat de preşedintele Croaţiei.

CĂIENAR, BOGDAN (1982), n. în Braşov. Studii liceale. Calificarea profesională – barman. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, fiind legitimat la CS *Rulmentul* Braşov(1996), sub îndrumarea antrenorului Ioan Novac. A susţinut în divizia naţională 135 de jocuri, obţinând 1 titlu de campion la cadeţi, 4 la juniori (din care 2 la bowling). A fost selecţionat de 16 ori în loturile naţionale de cadeţi şi juniori, avându-i ca antrenori pe Elena Pană (principal) şi Constantin Neguţoiu. S-a remarcat la CM de cadeţi, din anul 2000 (Celje), unde a cucerit 1 medalie de aur în proba de perechi şi 1 medalie de bronz la individual combinat. La CM de junori din 2003 (Augsburg) s-a clasat pe locurile VI la perechi şi pe echipe.

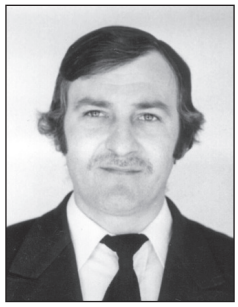

CĂTINEANU, ALEXANDRU (1949), n. în Bucureşti. Jucător, antrenor şi arbitru de popice. A activat la AS *Gloria* Bucureşti. A realizat peste 450 de meciuri în divizia de popice, 7 titluri de campion naţional şi 2 recorduri naţionale. Selecţionat de peste 90 de ori în echipele reprezentative. A făcut parte din echipele care au cucerit 3 titluri mondiale la ediţiile din 1974, 1980 şi 1982. Medaliat cu argint la CE de juniori din 1969 în proba pe echipe. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. A adus o însemnată contribuţie

la pregătirea şi formarea de noi jucători. Antrenor principal la echipa de juniori *Gloria* Bucureşti, campioană naţională în anii 1980, 1983, 1985. Antrenor secund la echipa de divizie *Gloria*, în perioadele 1978-1986 şi 1989-1993. În anul 1985, a fost desemnat antrenor principal la lotul naţional de juniori al României, cu care a obţinut la CM de la Frankfurt două medalii de argint şi una de bronz.

CĂTINEANU (BORDEI), MARGARETA (1948), n. în Bucureşti. Jucătoare şi antrenoare de popice. A activat la AS *Gloria* Bucureşti, realizând 2 titluri de campioană naţională şi 100 de selecţionări în echipele reprezentative. În cei peste 16 ani de activitate competiţională internaţională, a participat la 5 CM, obţinând 8 medalii . 2 de aur, 3 de argint şi 3 de bronz. Debutează prin cucerirea titlului de campioană europeană cu echipa de junioare, în 1971. Dublă campioană mondială în 1980, la senioare, în proba individuală şi în cea pe echipe. Tot în proba pe echipe, mai obţine o medalie de argint la CM din 1986 şi 2 medalii de bronz, în 1978 şi 1982. În proba de perechi, obţine 2 titluri de vicecampioană mondială în 1974, împreună cu Elisabeta Szilagyi şi în 1978 cu Elena Andreescu. În 1978 mai câştigă o medalie de bronz la individual. Se numără printre cele 3 sportive care au obţinut titlul mondial în proba individuală (1980). Maestră a sportului în 1976 şi Maestră emerită a sportului în 1982.

CÂRNU, ELENA (1974), n. în Bacău. Absolventă de şcoală profesională, specializarea forjar tratamentist. Om de afaceri-patron de firmă. A început să practice jocul de popice la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la *Metrom* Braşov, unde s-a pregătit cu antrenoarea Viorica Botezatu (1991-1998). A mai activat la CS *Voinţa* Galaţi (antrenor Apostol Anastase) până în 2006 când s-a retras din activitatea competiţională. În divizia naţională a susţinut 220 de jocuri, câştigând 4 titluri de campioană naţională de junioare şi unul la senioare. Selecţionată de 15 ori în loturile naţionale de junioare şi de 24 ori în cele de senioare. A făcut parte din echipele feminine care au cucerit medalia de bronz la CM din 2004 (Braşov) şi medalia de aur la CM din 2005 (Novi Sad). Maestră a sportului (1997).

CERCEL, ION (1987), n. în Pucioasa, jud Dâmboviţa. Electromecanic, absolvent al şcolii profesionale. Lucrător în sistemul CFR. Jucător de popice de performanţă. A fost legitimat la următoarele unităţi sportive: CS *Cimentul* Fieni (2001-2004) - antrenor Constantin Bănescu; CS *ICMRS* Galaţi (2004-2007) - antrenor Ilie Băiaş; CS *CFR - Olimpia ABC* Iaşi din 2007, antrenor Ilie Băiaş. A susţinut în divizia naţională 70 de jocuri, obţinând 4 titluri de campion la cadeţi, 5 la juniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionat de 16 ori în loturile naţionale de cadeţi, de 14 ori în cele de juniori şi de 2 ori în cele de seniori. Cu echipa de club, a câştigat, pe plan internaţional, medaliile de bronz în Cupa NBC (2004,2005) şi medalia de argint în CCE (2006). Participant la CM de juniori din 2005 (Nachod) - antrenor Ilie Băiaş, unde a cucerit medalia de aur în proba de tandem. În anul 2006 a intrat în posesia medaliei de bronz la CM de cadeţi (Sarajevo) – antrenor Ilie Băiaş şi a medaliei de argint la CM de juniori (Bolzano) – antrenor Ilie Hosu, ambele în proba de tandem.

CERNAT (LUPESCU), ELENA (1937), n. în Bucureşti. Jucătoare şi antrenor de popice. A activat la *Rapid* Bucureşti, realizând 6 titluri de campioană naţională şi peste 60 de selecţionări în echipele reprezentative. O scurtă

perioadă a fost legitimată la *Voinţa* Bucureşti. Componentă a echipelor care au cucerit titlurile de campioană mondială în 1966 şi 1970. La CM din 1962, obţine titlul de vicecampioană mondială, în proba pe echipe. Maestră a sportului şi Maestră emerită a sportului. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978.

CERNAT, ROGER (1931-1993), n. în Paris. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF, antrenor de popice. A activat ca antrenor al echipelor masculine de popice la CS *Voinţa* Bucureşti, în perioada 1958-1983 (locul II în 1973 şi 1974 şi locul III în 1976, în campionatul naţional) şi la CS *Aurul* Baia Mare, între 1983-1989 (5 titluri de campion naţional). A promovat 8 sportivi în loturile naţionale de juniori şi 10 în cele de seniori. Între 1976-1984, a activat ca antrenor principal al lotului masculin de popice, contribuind la pregătirea unor sportivi care au realizat la CM un palmares impresionant . 15 medalii (7 de aur, 7 de argint şi 1 de bronz). Titlurile de campion mondial au fost cucerite în 1976 (perechi), 1978 (echipe şi individual), 1980 şi 1982 (echipe), 1984 (perechi şi individual); medaliile de argint au fost obţinute la CM din 1976 (individual), 1978 (perechi), 1980 (perechi şi individual), 1982 (individual), 1984 (echipe şi perechi), iar medalia de bronz în 1982 (perechi). Dintre sportivii pe care i-a pregătit s-au remarcat în mod deosebit: Petre Purje, Iosif Tismănar, Constantin Rădulescu, Iuliu Bice, Alexandru Cătineanu, Ilie Băieş, Stelian Boariu. Pentru activitatea desfăşurată pe linia pregătirii sportivilor şi afirmării jocului de popice pe plan intern şi internaţional, în anul 1982 i s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

CHERTEŞ EFREM, vezi Personalităţi

CIOBANU (BURCEA), MARILENA (1960), n. în Bucureşti. Studii liceale. Calificarea profesională – frizer, manichiuristă. Director general la o firma de confecţii. Jucătoare şi antrenoare de popice. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimată la CS *Voinţa* Bucureşti (1976) unde s-a pregătit , pe parcursul anilor, cu antrenorii Crista Szöcs, Elena Andreescu şi Mihai Piştalu. A susţinut în divizia naţională 360 de jocuri, obţinând 2 titluri de campioană la juniori, 1 la seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată în loturile naţionale de juniori de 10 ori. S-a remarcat la CM de juniori din 1983 (Porec) unde a cucerit medalia de argint în proba pe echipe (antrenor Tudorache Buzea). Cu echipa de club s-a clasat pe locul I în Cupa Mondiala din 1984 (Manheim). În anul 1994, s-a retras din activitatea sportivă dedicându-se activităţii profesionale. Maestră a sportului (1984).

CIOCÂRLAN (ION), OCTAVIA (1959), n. în Pantelimon, jud. Ilfov. Studii liceale. Calificarea profesională – electrician montator. Antrenoare de popice, absolventă a Şcolii Naţionale de Antrenori. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, fiind legitimată la CS *Constructorul* Bucureşti (1973), sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Frunzeti. În anul 1978, s-a transferat la AS *Gloria* Bucureşti (natrenor Constantin Neguţoiu). A susţinut în divizia naţională 260 de jocuri, obţinând 2 titluri de campioană la juniori (1982) şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 6 ori în loturile naţionale de juniori şi de 19 ori în cele de seniori, participând la diferite competiţii internaţionale. S-a remarcat la CM de juniori, din 1983 (Poreč), unde a cucerit 2 medalii de argint în

proba pe echipe şi la perechi. Maestră a sportului (1984).

CÎMPAN (STANEF), ELENA-LENUŢA (1966), n. în Braşov. Studii liceale. Calificarea profesională – lăcătuş maşini şi utilaje. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani (1982), sub îndrumarea antrenorului Costantin Marin, fiind legitimată la AS *Hidromecanica*ă Braşov. În 1990, s-a retras datorită desfiinţării secţiei, după care a plecat să lucreze în Spania. A susţinut în divizia naţională 60 de jocuri. Selecţionată de 6 ori în loturile naţionale de juniori. S-a remarcat la CM de juniori, în 1985 (Frankfurt), unde a cucerit medalia de aur în proba pe echipe (antrenor Tudorache Buzea).

COJAN (RADU), MARICICA (1965), n. în Focşani. Studii liceale. Calificare profesională – lăcătuş mecanic. Antrenoare de popice, absolventă a Şcolii de antrenori (1991). Arbitră de popice (1996). Jucătoare de popice de performanţă. Legitimată la următoarele unităţi sportive din jud. Braşov: *Rapid* (1984-1986) – antrenor Nicolae Rusu; *Hidrotehnica* (1986-1991) – antrenor Constantin Marian; *Metrom* (1991-2007) – antrenor Viorica Botezatu. Din anul 2007 secţia de popice de la *Metrom* a fost transferată la CSM Braşov. A susţinut în divizia naţională 340 de jocuri. A câştigat 6 titluri de campioană naţională la senioare (3 individuale şi 3 la perechi) şi a reuşit numeroase clasări pe locurile II şi III în CN de juniori şi seniori. A fost selecţionată de 10 ori în loturile naţionale de juniori (antrenor Tudorache Buzea) şi de 30 de ori în cele de seniori (antrenori Crista Szöcs şi Sereş Şandor). A făcut parte din echipe care, la CM de juniori din 1987 (Ingelheim) a câştigat medalia de argint. La CM de seniori din 1992 (Bratislava) se clasează cu echipa pe locul al IV-lea, iar la ediţia din anul 2000 (Poznan) cucereşte medalia de bronz în proba de perechi. Cu echipa de club participă în Cupa NBC unde se clasează pe locul I în 2002 şi pe locul al III-lea în 2008. Din anul 1991, a îndeplinit şi funcţia de antrenor secund, contribuind la realizarea unor performanţe de prestigiu a jucătoarelor de la *Metrom* Braşov. Maestră a sportului (1989).

COLONIŞTEANU (DOGARU), LUMINIŢA-VIORICA (1971), n. în Ploieşti. Studii liceale. Calificare profesională – lăcătuş mecanic. Antrenoare de popice, absolventă a şcolii de antrenori. Jucătoare de popice de performanţă. A început să practice jocul de popice la 14 ani, fiind legitimată la AS *Petrolistul* Boldeşti (1985-1988), sub îndrumarea antrenorului Gh. Rădulescu. A mai reprezentat următoarele asociaţii şi cluburi sportive; *Olimpia* Bucureşti (1990-1997) - antrenori Cornelia Grecescu, Ferdinand Popescu şi Constantin Cristea; *Olimpia-Voinţa* Bucureşti (1997-2000) şi *Voinţa* (2000-2003) – antrenor Mihai Piştalu; *Rapid* Bucureşti (2003-2004) şi *Rapid-Voinţa* (2004-2008) – antrenor Vasilica Pometcu. A susţinut în divizia naţională 380 de jocuri, câştigând 5 titluri de campioană la junioare (1990-1993) şi 5 la senioare (1996-2008). A fost selecţionată de 6 ori în loturile naţionale de junioare şi de 54 de ori în cele de senioare (antrenori – Vasilica Pometcu, Şandor Sereş şi Elena Pană). La CM de juniori din 1993 (Budapesta) obţine medalia de bronz cu echipa. Se remarcă la CM de seniori din: 2004 (Braşov) cu medalie de bronz în proba pe echipe şi 2 locuri IV la individual clasic şi individual sprint; 2005 (Novi Sad) cu medalia de aur şi titlul de campioană mondială cu echipa; 2007 (Kosice) cu medalie de argint în proba pe echipe, 2011 (Sarajevo) - medalie de argint cu echipa. Laureată al Sportului Romanesc (2005). Activează ca antrenoare. Maestră a Sportului (1994). Maestru Emerit al Sportului (2011).

CONSTANTIN (LUPU), CONSTANŢA (1959), n. în Ploieşti. Antrenoare de popice, absolventă a Şcolii de antrenori. Jucătoare de popice de performanţă, legitimată la *Voinţa*, ulterior *Conpet* şi *Conpet-Petrolul*, antrenori Marta Moldoveanu şi Eleonora Ion (1977-2008). A obţinut un titlu de campioană naţională şi numeroase clasări pe locurile II şi III în CN de juniori şi seniori. S-a remarcat în competiţiile internaţionale susţinute cu echipele clubului: în Cupa Europei – locul II în 1991, III în 1992 şi I în 2007; în Cupa NBC – locul III în 2005 şi I în 2006. A fost selecţionată de două ori în lotul naţional de senioare. În paralel cu activitatea de jucătoare a îndeplinit şi funcţia de antrenoare la nivelul junioarelor. A contribuit la pregătirea şi promovarea unor junioare care s-au afirmat pe plan intern şi internaţional. În CN, junioarele clubului au obţinut 6 titluri de campioane şi numeroase clasări pe locurile II şi III. În loturile naţionale au fost promovate 6 junioare şi 3 senioare. A făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul naţional pentru CM de cadeţi din 2006 (Sarajevo), unde s-au câştigat medalia de argint la perechi, medalia de bronz la tandem mixt şi s-au ocupat 3 locuri IV (echipa, individual şi individual combinat) şi la ediţia din 2007 cu medalie de aur la individual sprint. Pentru rezultatele sale obţinute ca sportivă, în anul 1982, i s-a acordat titlul de maestră a sportului.

CONSTANTINESCU, MONICA (1975), n. în Buzău. Studii liceale. Jucătoare de popice de performanţa. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la *Ductil-Sigma* din Buzău (1992-1999) unde s-a pregătit cu antrenorul Ion Gavrilă. Campioană naţională la junioare. A susţinut în divizia naţională 96 de jocuri. Selecţionată de 4 ori în loturile naţionale de junioare (antrenoare Vasilica Pometcu). S-a remarcat la CM de juniori din 1995 (Hunedoara) unde a cucerit medaliile de argint la perechi, de bronz la individual combinat şi s-a clasat pe locul al V-lea în proba pe echipe.

CONSTANTINESCU (ROTARU), NARCIS-MIRELA (1968), n. în Medgidia , jud Constanţa. Studii liceale. Antrenoare de popice, absolventă a Şcolii de antrenori. Profesoară de educaţie fizică la Şcoala generala din Medgidia. Jucătoare de popice de performanţa. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 15 ani, fiind legitimată la următoarele unităţi sportive : *IMUM* Medgidia (1983 – antrenor Victor Ivan); *Voinţa* Constanţa (1984 – Ecaterina Antonovici); *Olimpia* Bucureşti (1986 - Cornelia Grecescu); *Laromet* Bucureşti (1992 – Marian Sabo); *Olimpia* (1994 – Ştefan Cristea). A susţinut în divizia naţională peste 200 de jocuri, obţinând 6 titluri de campioană la juniori şi 1 la seniori. Selecţionată de 18 ori în loturile naţionale de juniori şi de 16 ori în cele de seniori. La loturile naţionale s-a pregătit cu antrenorii Vasilica Pometcu şi Şandor Sereş. La CM de juniori din 1991 (Linz) a câştigat medalia de bronz în proba pe echipe. La CM de seniori s-a clasat cu echipa pe locurile IV la ediţiile din 1994 şi 1996 şi pe locul VIII în 1998. Maestră a sportului (1994).

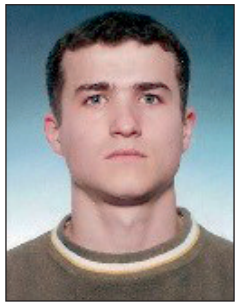

CRĂCIUN, COSMIN (1978), n. în Galaţi. Profesor de educaţie fizică, absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport, specializarea educaţie fizică şi management sportiv. Jucător de popice de performanţă. A început să practice sportul la 15 ani, fiind legitimat, în 1993, la ICMRS – Galaţi, având ca antrenori pe Vasile Ivan şi Ilie Băiaş. În 2006, a jucat la *Racing* Club Strasbourg din Franţa, iar din

2007 la SKC *Victoria* Bamberg, din Germania (antrenor Stelian Boariu). În divizia naţională a susţinut 210 jocuri, câştigând un titlu de campion la juniori, 3 la seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Cu echipa de club, a obţinut, pe plan internaţional, locul III în Cupa Mondială, 2 locuri II în Cupa NBC şi locul I în Cupa Europei. A fost selecţionat de 12 ori în loturile naţionale de juniori (antrenor Vasile Ivan) şi de 15 ori în cele de seniori (antrenori Elena Pana şi Ilie Hosu). Participant la CM de seniori din: 2004 (Braşov) – echipa; 2007 (Kosice) – medalie de argint în proba pe echipe şi de bronz la tandem. Maestru al sportului (2009). Decorat cu medalia *Meritul sportiv* clasa I (2004).

DARIE, OANA-DANIELA (1988), n. în Bucureşti. Studentă la Facultatea de Limbi Străine din cadrul Universităţii Bucureşti. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la CS *Rapid* Bucureşti (2001) – antrenoare Vasilica Pometcu. Făcând parte din noua promoţie a jucătoarelor de popice, a susţinut în divizia naţională 40 de jocuri. Vicecampioană naţională la junioare. Selecţionată în loturile naţionale de cadeţi, s-a remarcat la CM, pentru această categorie de vârstă, în 2006 (Sarajevo) unde a cucerit medalia de argint în proba de perechi şi s-a clasat pe locul al IV-lea cu echipa (antrenoare Constanţa Constantin). Cu echipa CS *Rapid* s-a clasat pe locul al II-lea în Cupa NBC (Augsburg -2007).

DĂNĂILĂ GINA (1983), n. în Galaţi. Studii liceale. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la CS *Voinţa* Galaţi (2000), avându-l ca antrenor pe Apostol Anastase. În continuare a participat în competiţii în diferite formule organizatorice între *Voinţa* – *Constructorul* – *ICMRS* - Galaţi. Dupa anul 2006, s-a retras din activitatea sportivă plecând să lucreze în Spania. A susţinut în divizia naţională 160 de jocuri, obţinând 2 titluri de campioană la cadeţi, 6 la juniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III în CN de juniori şi seniori. Selecţionată de 4 ori în loturile naţionale de cadeţi şi de 12 ori în cele de juniori (antrenoare Viorica Botezatu). La CM de juniori din 2003 (Augsburg) se clasează pe locul IV în proba pe echipe, iar la ediţia din 2005 (Nachod) cucereşte cu echipa , medalia de aur.

DONOS, VASIA (1954), n. în Braşov. Studii liceale. Calificarea profesională – lăcătuş mecanic. Jucător şi antrenor de popice. Şi-a început activitatea sportivă în 1974 la *Electrica* Braşov (antrenor Grigore Donos), de unde s-a transferat la *Rulmentul* (1976). A mai activat la *Chimpex* Constanţa (1982), *Explorări* Câmpulung Moldovenesc (1986). Din 1993 s-a transferat în Franţa la *Racing* Club Strasbourg. A realizat 450 de jocuri în divizia de popice, 4 titluri de campion naţional de seniori, peste 100 de selecţionari în echipele reprezentative şi numeroase participări la CM, la care a obţinut 11 medalii şi un nou record mondial. Campion mondial în 1994 (Ludwigshafen), la perechi (2x200), împreună cu Stelian Boariu, probă în care au stabilit şi un nou record mondial (2028 de popice doborâte). Tot la perechi a devenit vicecampion mondial în 1984 (cu Gheorghe Silvestru) şi în 1996 (cu Stelian Boariu). Pe echipe a obţinut la CM o medalie de aur în 2000, 2 medalii de argint în 1984 şi 2002 şi 3 medalii de bronz în 1992, 1994 şi 1996. La CM din 1990, cucereşte o medalie de argint (individual combinat) şi una de bronz (individual). În anul 2004, la CM de la Braşov se clasează cu echipa pe locul al VI-lea. La loturile naţionale s-a pregătit cu antrenorii Constantin Neguţoiu, Valeriu Pişcoi şi Elena Pană. În anul 2006 a primit cetăţenia franceză. Maestru al sportului (1982) şi Maestru emerit al sportului (1994).

DORIN, DUMITRU-VIRGIL (1971), n. în Târgovişte, jud. Dâmboviţa. Studii liceale. Calificarea profesională – prelucrător prin aşchiere. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, în 1984, la *Metalul* Târgovişte (antrenor Ilie Baiaş). A mai activat la: *Minerul* Vulcan (1993-1997 – antrenor Valeriu Pişcoi); *Rulmentul* Braşov (1997-1998 – antrenor Ioan Novac); *Cimentul* Fieni (1998-2001 – Liviu Muceag); *Inter* Petrila (2003-2008 – antrenor Marcel Dobrică). În perioada 2001-2002 a jucat în Croaţia. A susţinut în divizia naţionala 520 de jocuri, obţinând 1 titlu de campion la juniori, 6 la seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionat de 8 ori în loturile naţionale de juniori şi de 36 de ori în cele de seniori (antrenori Elena Pană şi Ilie Hosu). Realizează o performanţă deosebită la CM de seniori, din anul 2000 (Pozman – Polonia) unde cucereşte medalia de aur în proba pe echipe şi pe cea de argint la perechi, cu Nicolae Lupu. La CM din 2002 (Osijek – Croatia) câştigă 2 medalii de argint cu echipa şi la perechi, iar la ediţiile din 2004 şi 2005 se clasează pe locurile VI, respectiv IV cu echipa. Mai obţine 1 medalie de argint la CM din 2007 (Kosice) în proba pe echipe şi 1 medalie de bronz la ediţia din 2008 (Banja Luka) la individual sprint. Maestru emerit al sportului (2000).

DRAGOŞ (DUDAŞ), MARIA (1962), n. în Zalău, jud.Sălaj. Confecţioneră îmbrăcăminte, absolventă a Şcolii profesionale de croitorie. Jucătoare de popice de performanţă. A fost legitimată şi a reprezentat în competiţii CS *Voinţa* din Târgu Mureş, antrenori Tiberiu şi Margareta Szemany (1980-1989) şi Elisabeta Albert (1989-1995). A susţinut în divizia naţională 360 de jocuri, obţinând 2 titluri de campioană cu echipa şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionaţă de 10 ori în loturile naţionale de juniori (antrenori Tudorache Buzea şi Elena Trandafir) şi de 2 ori în cele de seniori. Cu echipa de club *Voinţa* a cucerit Cupa Campionilor Europeni în anul 1983. La CM de juniori din 1985 (Frankfurt) a câştigat medalia de aur în proba pe echipe. Distincţii: titlul de maestră a sportului (1985); medalia *Meritul sportiv* clasa a III-a (2004).

DRAGU (TĂBĂCARU), OLIMPIA (1954), n. în Ţuţcani, jud. Vaslui. Studii medii şi profesionale. Calificarea profesională – trăgător trefilator. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la CS *Voinţa* Galaţi (1971 - antrenor Ilie Baiaş) de unde s-a transferat la AS *Laromet* (1974 – antrenor Petre Trandafir). A susţinut în divizia naţională 250 de jocuri, obţinând 2 titluri de campioană naţională de seniori cu schipa (1977, 1978) şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 8 ori în loturile naţionale de juniori şi de 3 ori în cele de seniori. A participat la numeroase competiţii internaţionale de juniori şi seniori, remarcându-se la CE de juniori din 1977 (Zagreb) unde a cucerit o medalie de argint în proba pe echipe şi o medalie de bronz în cea de perechi. Maestră a sportului (1978).

DUKA (LASLO), TILDA (1969), n. în Târgu Mureş. Studii liceale. Jucătoare profesionistă de popice. A început să practice sportul la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la CS *Electromureş* din Târgu Mureş. S-a pregătit cu antrenorii Elena Chebelean şi ulterior cu Şandor Sereş. A susţinut, în perioada 1990- 2008 peste 280 de jocuri în divizia naţională, câştigând 19 titluri de campioană (14 cu echipa, 3

la perechi şi 2 individuale). A fost selecţionată de 10 ori în loturile naţionale de juniori şi de 15 ori în cele de seniori (antrenori Vasilica Pometcu şi Şandor Sereş). A obţinut rezultate deosebite pe plan internaţional, cu echipa de club, printre care: în Cupa Mondială – 1995 locul III; 1998 locul II; 2001 locul III; 2004 locul II; în Cupa Europei – 1986 locul I; 1987 locul I; 1988 locul II; în Champions League - 2001 locul I; 2003 locul III. Cu echipa naţională de junioare a cucerit medalia de bronz la CM din 1991 (Linz). A participat la numeroase competiţii internaţionale şi la CM de seniori, la ediţia din 2000 (Poznan) clasându-se pe locul al VII-lea cu echipa. Maestră a sportului (1998). Decorată cu medalia *Meritul sportiv* clasa I (2004).

DUMITRIU,COSMINA (1980), n. în Galaţi. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă a Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport, din Galaţi, promoţia 2006. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la CS *Voinţa* Galaţi (1993-2006), avându-l ca antrenor pe Apostol Anastase. După anul 2000, a participat în competiţii în diferite formule organizatorice între *Voinţa – Constructorul, ICMRS* – Galaţi. În anul 2006, s-a retras din activitatea sportivă plecând să lucreze în Spania. A susţinut în divizia naţională 185 de jocuri obţinând 1 titlu de campioană la cadeţi şi 4 la juniori (2 cu echipa şi 2 la perechi). Selecţionată de 15 ori în loturile naţionale de juniori şi de 4 ori în cele de seniori (antrenori Viorica Botezatu şi Şandor Sereş). Debutează la CM de cadeţi în 1998 (Blansko - Cehia) clasându-se pe locul 19 la perechi. Se remarcă la CM de juniori din 2003 (Augsburg) unde cucereşte medalia de aur la individual combinat, medalia de argint la individual clasic şi se clasează pe locul al V-lea la perechi. Cu această ocazie stabileşte şi doua Recorduri Mondiale în cele 2 probe individuale. Maestră a sportului (2004).

DUMITRU, FLORENTINA (1968), n în Voluntari jud. Ilfov. Studii liceale. Activează ca agent comercial la o companie de telefonie. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 15 ani, fiind legitimată la CS *Olimpia* 1983-1999 (antrenori Cornelia Grecescu şi Ştefan Cristea) şi la CS *Rapid* 1999-2002 (antrenoare Vasilica Pometcu). A susţinut în divizia naţională peste 100 de jocuri obţinând 4 titluri de campioană de junioare cu echipa şi unul la perechi, precum şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionată de 5 ori în loturile naţionale de juniori (antrenoare Vasilica Pometcu). La CM de junori din 1991 (Linz) a contribuit la cucerirea medaliei de bronz în proba pe echipe. Cu echipa de club a câştigat în anul 2000 (Skopje) medalia de bronz în Cupa Europei. Maestră a sportului (1987).

DUMITRU, NICOLAE (1964), n. în Bucureşti. Economist, absolvent al Academiei de Studii Economice. Om de afaceri – manager general al SC *NIRO-GROUP*. Antrenor de popice, absolvent al Şcolii de antrenori. Jucător de popice de performanţă. A fost legitimat şi a reprezentat în competiţii următoarele unităţi sportive: CS *Olimpia* Bucureşti (1980-1985) – antrenor Ferdinand Popescu; CS *Voinţa* Bucureşti (1985-1988) – antrenor Liviu Muceag; AS *Minerul* Vulcan (1988-1990) – antrenor Valeriu Pişcoi. A fost campion naţional de juniori (1982-1983) şi de seniori (1986). A participat la diferite competiţii internaţionale contribuind la obţinerea unor rezultate semnificative pentru jocul de popice din ţara noastră. În perioada 1994-2004 a îndeplinit funcţia de preşedinte al FR de Popice şi Bowling. A contribuit la susţinerea financiară a activităţii competiţionale a cluburilor *Olimpia*, *Voinţa* şi a FR de Popice şi

Bowling. Sprijinul său, ca preşedinte al federaţiei, în rezolvarea problemelor financiare şi organizatorice se reflectă şi în rezultatele obţinute de către jucătorii români la CM. În cei 10 ani au fost obţinute 38 de medalii (12 de aur, 13 de argint şi 13 de bronz) din care 19 la CM de seniori, 10 la cele de juniori şi 9 la cadeţi. În anul 1986 a primit titlul de maestru al sportului.

FARKAŞ, MARTON (1960), n. în Târgu Mureş. Studii liceale. Calificarea profesională – electrician. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimat la CS *Voinţa* din Târgu Mureş (1976) – antrenor Tiberiu Szemany. În 1982, se transferă la CS *Electromureş*, antrenor Ştefan Ördög. A susţinut în divizia naţională 390 de jocuri, obţinând 2 titluri de campion la juniori (1983, 1984) şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionat de 6 ori în loturile naţionale de juniori şi de 14 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CM de juniori, din 1985 (Frankfurt), unde a cucerit medalia de argint în proba de perechi şi pe cea de bronz cu echipa (antrenor Ilie Băiaş).

FEHER, ZOLTAN-FLAVIUS (1982), n. în Hunedoara. Inginer, absolvent al Facultăţii de Inginerie, din Hunedoara, promoţia 2008. A lucrat ca programator. Jucător de popice de performanţă, şi-a început activitatea sportivă la 15 ani, fiind legitimat la CS *Siderurgica* Hunedoara (antrenor Nicolae Popa). A susţinut în divizia naţională 126 de jocuri, câştigând, cu echipa 2 titluri de campion la juniori şi 2 la seniori (1999-2003). Începând din 2004, a jucat în Ungaria la KK Kunfeherta, iar în 2008 s-a trensferat la ZTK-Zalaegerszeg. A fost selecţionat de 10 ori în loturile naţionale de juniori şi de 12 ori în cele de seniori (antrenori Elena Pană şi Ilie Hosu). La CM de juniori din 2003 (Augsburg) a câştigat medalia de argint la individual combinat şi s-a clasat pe locul V la perechi, VI cu echipa şi VII la individual clasic. În anul 2007, la CM de seniori (Kosice) cucereşte medalia de argint, în proba pe echipe. Maestru al sportului (2009).

GAŞPAR (GOLOPEA), MARIA (1963), n. în Răcăciuni, jud. Bacău. Studii liceale. Calificarea profesională – operator calculator. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, fiind legitimată la AS *Constructorul Feroviar* din Bucureşti (1977), sub îndrumarea antrenorului Traian Onciulescu. În perioada 1979-1992, a activat la CS *Laromet* (antrenor Petre Trandafir). A susţinut în divizia naţională 180 de jocuri. A obţinut mai multe clasări pe locurile II şi III în CN. Selecţionată de 8 ori în loturile naţionale de juniori şi de 4 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CM de juniori din 1985 (Frankfurt) unde a cucerit medalia de aur în proba pe echipe (antrenor Tudorache Buzea). Maestră a sportului (1986).

GERGELY, ERNÖ (1957), n. în Baia Mare. Subinginer, absolvent al Institutului de subingineri, specializarea metalurgie. Jucător, antrenor şi arbitru de popice. Şi-a început activitatea sportivă, la Baia Mare, la AS *Fulgerul PTTR* (1975-1978) sub îndrumarea antrenorului Ludovic Chira, de unde s-a transferat la AS *Aurul* (1978-1995) având ca antrenori pe Roger Cernat, Iuliu Bice şi Stelian Boariu. A susţinut în divizia naţională 400 de jocuri, câştigând 2 titluri de campion la juniori şi 12 la seniori (1978-1991). Tot cu echipa de club a mai obţinut 5 medalii în CCE. În perioada 1995-1999, a activat ca jucător la CS *Victoria* Bamberg, din Germania (antrenor Zsolt Toth) susţinând 100 de

jocuri, iar din 1999, s-a transferat la BKV Elöre, din Ungaria (antrenor Iosif Kiricsi) unde a participat la 200 de jocuri. În perioada când a jucat la AS *Aurul* Baia Mare a activat şi ca antrenor. A fost selecţionat de 6 ori în loturile naţionale de juniori (antrenor Petru Ion) şi de 45 de ori în cele de seniori (antrenori-Roger Cernat, Ilie Băiaş, Valeriu Pişcoi). În 1981, la CE de juniori (Viena) a contribuit la câştigarea medaliei de bronz în proba pe echipe. Cu echipa naţională de seniori a cucerit 4 medalii de bronz la CM din 1992 (Bratislava), 1994 (Ludwigshafen), 1996 (Praga) şi 1998 (Celje-Slovenia). A mai obţinut medalii la numeroase cupe şi concursuri internaţionale. În perioada 1999-2001, a oficiat ca arbitru internaţional de popice. Pentru rezultatele obţinute, în anul 1982, i s-a acordat titlul de maestru al sportului.

GONCIAR, IOANA-GEORGIANA (1976), n. în Bucureşti. Inspector de specialitate, absolventă a Facultăţii Inspecţie Legislaţie Fitosanitară Zooveterinară (ILFZ) (2006) şi al Masteratului „Realizarea produselor alimentare în corelare cu protecţia consumatorului şi a mediului înconjurător” (2009), din cadrul Universităţii Bioterra. A fost încadrată în funcţia de intructor sportiv la Federaţia Română de Popice-Bowling. Jucătoare de popice de performanţă. A început să practice acest sport la vârsta de 16 ani, fiind legitimată la CS *Rapid* Bucureşti în 1992, unde a continuat să activeze până în prezent, sub îndrumarea antrenoarei Vasilica Pometcu. S-a situat constant în primele 3 locuri la Campionatele Naţionale, de juniori şi seniori şi susţinut în divizia naţională 360 de jocuri. A făcut parte din loturile naţionale de junioare de 10 ori (antrenoare Viorica Botezatu) şi de 24 de ori din cele de senioare (antrenori Elena Pană şi Sandor Sereş). S-a remarcat la CM de senioare din: 2000 (Poznan)-medalie de bronz în proba de perechi; 2004 (Braşov)- 2 medalii de bronz cu echipa şi la perechi; 2005 (Novi Sad) - cu medalia de aur şi titlul de campioană mondială cu echipa. S-a clasat pe locul III (2000), locul II (2006) şi pe locul I (2008) în proba pe echipe la Cupa Europei şi pe locul al II-lea (2007) la Cupa NBC. Maestră a sportului (2000). Laureat al Sportului Romanesc (2005). Maestru Emerit al sportului (2011).

GRECESCU ANTON (1942), n. în Bucureşti. Inginer geolog, absolvent al institututlui de Petrol, Gaze şi Geologie din Bucureşti. Specializări în domeniul sportului: management sportiv (2002); administrarea programelor sportive naţionale (2005); managementul prin obiective (2006). A îndeplinit diferite funcţii în structurile centrale de conducere a sportului: secretar general la FR de Popice (1990-1994); inspector, şef serviciu, director adjunct la Direcţia patrimoniu şi investiţii din MTS (1994-2003); consilier I la Direcţia patrimoniu, investiţii şi achiziţii publice din ANS (2003-2007); secretar federal FR Popice (2007-2009). A practicat jocul de popice, participând în divizia naţională pentru cluburile: *Laromet* (1967- 1968); *Voinţa* (1968-1980, 1982-1985); *Olimpia* (1980-1982). Antrenor şi arbitru de popice. Preşedintele Comisiei de disciplină din cadrul FR de Popice. În perioada 1990-1994, când a îndeplinit funcţia de secretar general al FR de Popice, a contribuit la continuarea afirmării sportivilor români pe plan internaţional, aceştia câştigând 8 medalii (2 de aur, 2 de argint şi 4 de bronz) la CM de popice seniori şi 4 medalii de bronz la CM de juniori. În cadrul MTS şi ANS şi-a adus contribuţia la dezvoltarea bazei materiale a mişcării sportive. A participat,în calitate de coautor, la elaborarea capitolului *Baza materială a educaţiei fizice şi sportului* din *Enciclopedia educaţiei fizice şi sportului din România* (Bucureşti – editura Aramis Print – 2002). A fost decorat cu Ordinul *Meritul sportiv* clasa a II-a în anul 2004.

GRECESCU (GRECU), CORNELIA (1937), n. în Iaşi. Studii liceale. Antrenoare de popice categoria I, absolventă a Şcolii de antrenori. Jucătoare de popice de performanţă. A fost legitimată şi a reprezentat în competiţii următoarele unităţi sportive din Bucureşti: AS *IOR* (1960-1966) – antrenor Alexandru Gomoiu; AS *Laromet* (1966-1968) – antrenor Petre Trandafir; CS *Voinţa* (1968-1977) – antrenori Alexandru Andrei şi Crista Szöcs. A câştigat un titlu de vicecampioană şi 3 titluri de campioană naţională de senioare în proba pe echipe. A fost selecţionată de 40 de ori în loturile naţionale de senioare, participând la numeroase competiţii internaţionale. În 1977 şi-a început activitatea de antrenoare la CS *Olimpia*, ocupându-se în special de selecţia, pregătirea şi promovarea junioarelor. Cu echipa de junioare a câştigat 5 titluti de campioane naţionale şi 2 titluri în probele individuale. A contribuit şi la pregătirea echipei de senioare care participa în CN. A promovat 10 junioare şi 2 senioare în loturile naţionale, remarcându-se în mod deosebit: Mirela Constantinescu cu 2 medalii de bronz la CM de juniori, din 1991 (Linz), în probele pe echipe şi perechi, componentă a lotului naţional de senioare (1992-1998); Florentina Dumitru cu medalie de bronz la CM de junioare, din 1991 (Linz), pe echipe. În calitate de arbitru de popice categoria I, a oficiat în competiţii începând din 1971. Maestră a sportului (1969).

GRIGORESCU, ION (1961), n. în Aninoasa, jud. Dâmboviţa. Studii liceale. Calificare profesională - inspector resurse umane. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, la AS *Voinţa* Târgovişte (antrenor Mihai Grigorescu). În continuare a activat la următoarele unităţi sportive: *Metalul* Târgovişte – 1975-1983 (antrenor Mihai Grigorescu); *Voinţa* Bucureşti – 1983-1986 (antrenor Petre Purge); *Metalul* Târgovişte – 1986-1992 (antrenor Ilie Băiaş); *Minerul* Vulcan – 1992-1996 (antrenorValeriu Pişcoi); *Cimentul* Fieni – 1996-1998 (antrenor Liviu Muceag); *Mutter Stadt* din Germania – 1998-2001. A susţinut în divizia naţională 520 de jocuri, câştigând 8 titluri de campion naţional de seniori (6 cu echipa, 1 la perechi şi 1 la individual la *Minerul* Vulcan – 1992-1996; 1 titlu cu echipa *Cimentul* Fieni – 1998). A fost selecţionat in loturile naţionale contribuind la câştigarea următoarelor medalii la CM de seniori din: 1992 (Bratislava) – medalie de bronz (antrenor C.Neguţoiu); 1994 (Ludwigshafen) medalie de bronz (antrenor Valeriu Pişcoi); 1996 (Praga) – medalie de bronz (antrenor V.Pişcoi) – toate în proba pe echipe. Maestru al sportului (1983) şi maestru emerit al sportului (1994). Decorat cu medalia *Meritul sportiv* clasa I (2004).

GROZĂVESCU (ZSIZSIK), ILDICO (1950), n. în Reşiţa, jud. Caraş-Severin. Jucătoare şi antrenoare de popice. A activat la CSM Reşiţa şi *Voinţa* Timişoara. Are 36 de selecţii în echipele reprezentative. Debutează în 1971, la CE de juniori, cucerind 2 titluri de campioană europeană la individual şi pe echipe. Campioană mondială cu echipa la senioare, la CM din 1972, unde mai obţine şi o medalie de bronz, împreună cu Florica Neguţoiu. A contribuit la stabilirea unui nou record mondial pe echipe (2 568 de popice doborâte) la CM din 1972. Maestră a sportului şi Maestră emerită a sportului. Activează ca antrenor la echipa de popice a AS *Voinţa* Timişoara.

HOLESCH, EUGENIA (1952), n. în Reşiţa. Studii medii. Calificare profesională – presator metale reci. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la *CSM* Reşiţa (1969-1997) unde s-a pregătit cu antrenorii Constantin

Iodache, Gh. Floruţ şi Maria Zsizsik. A susţinut peste 400 de jocuri în divizia naţională, obţinând 2 titluri de campioană la junioare şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 20 de ori în loturile naţionale de junioare. S-a remarcat la CE de juniori din 1973 (Prerov) unde a cucerit medalia de aur, în proba pe echipe.

HORDILĂ, IOAN (1970), n. în Petroşani, jud. Hunedoara. Studii liceale. Calificare profesională – lăcătuş. Jucător şi antrenor de popice. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea antrenorului Ilie Dobrică. A fost legitimat ca sportiv la *Inter* Petrila (1988-2008), având ca antrenori pe Gh. Silvestru, Victor Miclea, Constantin Dobrică şi Marcel Dobrică. A susţinut 370 de jocuri în divizia naţională obţinând un titlu de campion de juniori şi două de seniori, la popice, precum şi numeroase clasări pe locurile II şi III atât la popice cât şi la bowling. A fost selecţionat în loturile naţionale de juniori şi seniori (antrenori Elena Pană şi Ilie Hosu). Pe plan internaţional, a obţinut locul I în 2006, II în 2007 şi III în 2008. Cu echipa naţională de seniori a cucerit titlul de vicecampion la CM din 2007, de la Kosice (Slovacia). Maestru al sportului (2009).

HOSU, ILIE (1954), n. în Band, jud. Mureş. Calificare profesională – maistru, absolvent al Şcolii de maiştri. Antrenor de popice, absolvent al Şcolii de antrenori. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 18 ani, sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Vuţă, fiind legitimat la AS *CFR* Târgu Mureş (1972). A mai activat la CS *Electromureş* (antrenor Martina Ludovic), la AS *Aurul* Baia Mare şi la AS *Jiul* Petrila. A susţinut în divizia naţională peste 400 de jocuri, obţinând: 1 titlu de campion naţional la juniori, 6 la seniori; numeroase clasări pe locurile II şi III; 2 recorduri naţionale. Selecţionat de peste 70 de ori în loturile reprezentative. Ca junior participă la CE din 1977 (Zagreb) unde cucereşte medalia de aur în proba pe echipe şi la ediţia din 1979 (Augsburg) unde câştigă 2 medalii de argint (individual şi perechi) şi 1 medalie de bronz în proba pe echipe. La CM de seniori obţine, în proba pe echipe, 2 medalii de aur în 1980 (Mangalia) şi 1982 (Brno), o medalie de argint în 1984 (Ljubljana) şi una de bronz în 1992 (Bratislava). Cu echipele de club s-a clasat pe locurile II în CCE şi în Cupa Europei cu *Electromureş* şi pe locul I în CCE cu *Aurul* Baia Mare. A desfăşurat o activitate prodigioasă ca antrenor de popice la CS *Electromureş* (1990-1992 şi după 2004) şi la AS *Siderurgica* Hunedoara (1992-2003). Cu sportivii pe care i-a pregătit a obţinut 6 titluri de campioni naţionali şi a promovat în loturile naţionale 6 juniori şi 1 senior. Cu echipa *Siderurgica* Hunedoara s-a clasat pe locul al II-lea în Cupa Mondială, în anul 2003. În perioadele 2003-2005 şi 2007-2008 a fost antrenor la lotul naţional de seniori, care a realizat la CM: 1 medalie de aur în proba de tandem (2004); 1 medalie de argint în proba pe echipe (2007); 1 medalie de aur la individual (2008). În anul 2006, a antrenat lotul naţional de juniori (1 medalie de argint în proba de tandem). Printre sportivii care s-au remarcat au fost Nicolae Lupu, Claudiu Boanţă, Zoltan Feher, Ilie Pîrjol, Ştefan Juglea şi alţii. În calitate de arbitru, a oficiat la diferite competiţii. Pentru rezultatele sale, a primit titlurile de maestru al sportului (1978), maestru emerit al sportului (1982), *Diploma de Excelenţă*, ordinul *Muncii* clasa a III-a şi ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

IANOŞI (ALBERT), ANA (1949), n. în Iedu, jud. Mureş. Absolventă şcoală profesională – calificare frizer. Jucătoare de popice. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimată la CS *Voinţa* din Târgu Mureş unde s-a pregătit cu antrenorii Tiberiu Szemany

(1965-1972) şi Margareta Szemany (1972-1980). A susţinut 220 de jocuri în divizia naţională câştigând titlul de campioană naţională la individual junioare (1970) şi 4 titluri pe echipă la senioare (1971, 1975, 1976, 1979). Cea mai valoroasă performanţă a fost cucerirea medaliei de bronz in proba individuală la CM de seniori în 1976, la Viena (antrenor Alexandru Andrei).

IGNATENCU (NICOLAE), CORNELIA (1955), n. în Piteasca, jud.Ilfov. Studii medii. Calificarea profesională – frizer. A îndeplinit funcţia de administrator – responsabil la *Igiena*. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la CS *Voinţa* din Bucureşti, începând din 1972, unde s-a pregătit cu antrenoarea Crista Szöcs. A susţinut în divizia naţională 460 de jocuri, obţinând 5 titluri de campioană la juniori, 1 la seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionată de 10 ori în loturile naţionale de juniori şi de 6 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CE de juniori din 1977 (Zagreb) unde a cucerit medalia de argint în proba pe echipe. În 1984, s-a clasat, cu echipa de club, pe locul I la Cupa Mondială, organizată la Manheim. Maestra a sportului (1977).

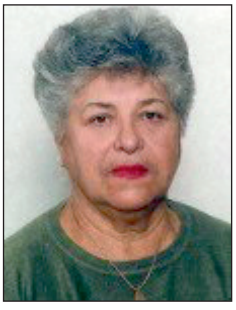

ION, ELEONORA (1941), n. în Izvoru, jud. Argeş. Studii liceale. Calificare profesională – tehnician industria uşoară. Antrenoare de popice, absolventă a Şcolii de antrenori. Jucătoare de popice de performanţă. A fost legitimată la *Petrolul* Ploieşti unde s-a pregătit cu antrenorii Victor Ivan, din 1963 şi Petre Brebeanu, din 1966. Din 1970 a activat la *Voinţa* Ploieşti având ca antrenori pe Ion Dinescu şi apoi pe Cristu Păunescu (1974-1976). A câştigat 5 titluri de campioană naţională de junioare şi 3 de senioare, precum şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 3 ori în loturile naţionale. Începând din 1970 a îndeplinit şi funcţia de antrenoare la AS *Voinţa*, din 1996 *Voinţa-Conpet*, din 2000 CS *Conpet*, iar din 2003 *Conpet-Petrolul* . A contribuit semnificativ la selecţia, pregătirea şi afirmarea unor jucătoare, pe plan intern şi internaţional. Cu sportivele pe care le-a pregătit a obţinut, în CN, 6 titluri de campioane, 10 locuri II şi 5 locuri III. A promovat în loturile naţionale 3 junioare şi 4 senioare. A făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul de cadete în perioada 1993-1995. Dintre sportivele promovate în loturi s-au afirmat la CM de cadete, junioare şi senioare: Mihailă Minela, Lăcătuşu Daniela, Petreanu Alina, Matei Camelia, Bidilică Cristina şi altele. În perioada 1990-1996 a îndeplinit funcţia de Director Executiv la CS *Voinţa*. A activat şi în calitate de arbitru de popice, pe plan judeţean. În perioada 1994-1996, a fost membră a Biroului federal. Pentru rezultatele obţinute şi contribuţia sa la afirmarea jocului de popice i-au fost acordate următoarele distincţii: Diploma de onoare din partea MTS; Diploma de cetăţean de onoare al municipiului Ploieşti; Medalia Muncii clasa a III-a; Titlul de antrenor emerit.

IORDAN (TACHE), DANIELA-GEORGIANA (1985), n. în Buzău. Profesoară de educaţie fizică, absolventă a Facultăţii de educaţie fizică şi sport din Galaţi, promoţia 2008. S-a remarcat ca jucătoare de popice de performanţă. A început să practice acest sport la vârsta de 11 ani, fiind legitimată la CS *Ductil Sigma* din Buzău (antrenor Ion Gavrilă). Din 2003, până în 2007, a activat la CS *Voinţa* din Galaţi (antrenor Apostol Anastase) iar între 2007-2008 la *Rapid-Voinţa* din Bucureşti (antrenoare Vasilica Pometcu). A susţinut în divizia naţională 190 de jocuri câştigând 2 titluri de campioană naţională la cadete, 12 la junioare şi 1 la senioare. A fost selecţionată de 6 ori în loturile naţionale de cadete, 25 în cele de junioare şi 8 de senioare. La loturile naţionale s-a pregătit cu antrenorii Viorica Botezatu (cadete şi junioare), Elena Pană şi Şandor Sereş (senioare). S-a remarcat la CM de cadete din 2002 (Osterhofen-Germania)-

medalie de aur în proba individual-combinat şi la cele de junioare din 2005 (Nachod-Cehia) - medalie de aur la echipe, cu record mondial şi medalie de argint la individual-combinate şi în 2006 (Bolzano-Italia)- medalie de argint la individual şprint şi bronz cu echipa. La debutul său în CM de senioare, în 2007 (Kosice) a contribuit la cucerirea medaliei de argint, în proba pe echipe. Maestră a sportului (2008).

IOSIF (NICHIFOR) MARIA (1955), n. în Roşieşti, jud Vaslui. Studii medii. Croitoreasă, absolventă a şcolii profesionale *Tricotextil*. Jucătoare de popice de performanţă. A fost legitimată la CS *Voinţa* Bucureşti (1972-1989) unde s-a pregatit cu antrenoarea Cristea Szöcs. A susţinut în divizia naţională 240 de jocuri, obţinând 5 titluri de campioană la junioare şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionată de 20 de ori în loturile naţionale de juniori şi de 6 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CE de juniori , din 1977 (Zagreb) unde a câştigat o medalie de argint în proba pe echipe şi o medalie de bronz la perechi, precum şi la ediţia din 1979 (Augsburg) cu medalie de aur la perechi şi argint la echipe. Maestră a sportului (1977).

IVAN, VASILE (1956), n. în Ploieşti. Studii liceale. Absolvent al Şcolii de maiştri – calificare profesională – strungar. Antrenor de popice, absolvent al Şcolii de antrenori. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, fiind legitimat, în 1970, la *Rafinăria* Teleajăn (antrenor Minea Silvestru). A mai jucat la AS *Constructorul*, ulterior *ICMRS,* din Galaţi începând din 1978 (antrenor Ilie Băiaş). A susţinut în divizia naţională 320 de jocuri, obţinând câte 2 titluri de campion la juniori şi seniori. A fost selecţionat, de peste 20 de ori, în loturile naţionale de juniori şi de 6 ori în cele de seniori. La lotul de juniori s-a pregătit cu antrenorul Roger Cernat. La CE de juniori din 1979, de la Augsburg, a făcut parte din echipa care a cucerit medalia de bronz. Din anul 1992 şi-a început activitatea de antrenor la *Constructorul*, ulterior *ICMRS*, contribuind la pregătirea unor jucători care s-au afirmat pe plan intern şi internaţional. În 1997-1998 a fost antrenor principal al lotului naţional de cadeţi, respectiv de juniori. Printre sportivii la a căror pregătire a contribuit, promovaţi în loturile naţionale, s-au aflat: Cosmin Crăciun (medaliat cu argint şi bronz la CM de seniori), Ştefan Gogoriţă, Marian Chirilă şi alţii. Pentru rezultatele sale, obţinute ca sportiv, în anul 1978, i s-a acrodat titlul de maestru al sportului.

IVAN, VICTOR (1923-2002), n. în Ploiești. Studii liceale. Antrenor de popice, absolvent al Școlii de antrenori (1959). Sportiv de performanță, practicant al jocului de popice. A desfășurat o bogată activitate ca jucător și jucător-antrenor la următoarele unități sportive: CS *Dorobanțul* Ploiești (1949-1951) și AS *1 Mai* (1952), din Ploiești, în calitate de jucător; AS *Flacăra* și CS *Petrolul* Ploiești (1953-1970); CS *Constructorul* Galaţi (1971-1973 şi 1976-1978), CS *Gloria* Bucureşti (1974), AS *Hidromecanica* Braşov (1975), CS *Voinţa* Galaţi (1976-1978 şi 1985-1997), toate în calitate de jucător-antrenor; AS *Rafinorul* (1979-1982) şi AS *Dacia* (1983-1984) din Ploieşti, ca jucător. Multiplu campion național în probele individuale și cu echipa (8 titluri în perioada 1952-1970). Component al loturilor naționale (1953-1960). S-a aflat printre primii participanţi la CM de seniori, în 1959 (Bautzen – GER) – locul al IV-lea în proba pe echipe. La Cupa Europei din 1960, s-a clasat cu echipa pe locul al IV-lea, iar în 1976 pe locul al II-lea. În cei 35 de ani cât a activat ca antrenor, a contribuit la selecția, pregătirea și promovarea unor jucători valoroși care s-au afirmat în competițiile interne şi internaționale. A obţinut cu sportivii săi numeroase titluri naţionale şi clasări pe locurile II şi III în CN, sportivii promovaţi în loturile naţionale au cucerit medalii la CM şi au devenit maeştri şi maeştri emeriţi ai sportului. Printre aceştia s-au aflat Cristi Vânătoru – campion mondial în

1966, Ilie Băiaș – campion mondial 1974, 1976, precum şi alţi sportivi selecţionaţi şi pregătiţi în cluburile unde a activat ca antrenor, printre care: Dumitru Dumitru şi Nicolescu Vasile (CS *Petrolul*); Pletosu Jan (*Constructorul* Galaţi); Chiriloiu Elena, Arghir Cristina, Tudorie Bebe, Gogoriţă Ştefan (*Voinţa* Galaţi). A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit, în anumite perioade, loturile de tineret şi cel de seniori. Pentru realizările sale semnificative, ca sportiv şi antrenor în decursul a peste 50 de ani i s-au acordat titlurile de maestru al sportului (1957) și de antrenor emerit (2000).

KILINC (ANDREI), LAURA – GENOVEVA (1968), n. în Bucureşti. Studii liceale. Calificarea profesională – operator calculator. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la AS *Laromet* (1981-1999) sub îndrumarea antrenorului Petre Trandafir. În perioada 1999-2004, a activat la CS *Rapid* (antrenoare Vasilica Pometcu). A susţinut în divizia naţională 480 de jocuri obţinând 2 titluri de campioană la juniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Peste 30 de selecţii în loturile naţionale de juniori şi seniori. La CM de juniori din 1991 (Linz – Austria) a câştigat medalia de bronz în proba pe echipe. Cu echipa CS *Rapid* s-a clasat pe locul al III-lea în Cupa Europei, în anul 2000 (Skopje). În anul 2002, s-a clasat pe locul al VIII-lea la CM de seniori (Hrvatska – Croaţia). Maestră a sportului (1986). După anul 2004, s-a stabilit la München, în Germania.

LĂCĂTUŞU, DANIELA (1982) n. în Ploieşti. Studii liceale. Jucătoare de popice profesionistă. Angajată la CS *Petrolul* Ploieşti. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 12 ani, fiind legitimată la CS *Voinţa*, ulterior *Conpet* si *Conpet-Petrolul* Ploieşti, având ca antrenori pe Constanţa Constantin (la junioare) şi Eleonora Ion (la senioare). A susţinut în divizia naţională 200 de jocuri obţinând câte un titlu de campioană de junioare şi senioare şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 14 ori în loturile naţionale de junioare şi de 8 ori în cele de senioare. Cu echipa de club, a realizat performanţe semnificative, pe plan internaţional, printre care: Cupa NBC – locul III în 2005 şi locul I în 2006; Cupa Europei – locul I în 2007; Cupa *Polar* – locul I în 2007. La CM de juniori din 2005 (Nachod – Cehia) a contribuit la cucerirea medaliei de aur în proba pe echipe (antrenor Vasilica Botezatu), iar la CM de seniori din 2007 (Kosice) a câştigat, cu echipa, medalia de argint. Maestră a sportului (2007).

LĂPUŞAN (NICHIFOR), FLORICA (1925), n. în Bucureşti. A activat ca oficiant în sistemul PTTR. A fost jucătoare de popice de performanţă, numărându-se printre primele sportive care au contribuit la afirmarea acestui joc pe plan intern şi internaţional. A fost legitimată la CS „Rapid” (1959-1963) şi CS „CFR” (1963-1964) perioade în care s-a pregătit cu antrenorul Ion Burduloiu şi din nou la CS „Rapid” (1964-1972) avându-l ca antrenor pe Tudorache Buzea. A susţinut în divizia naţională 430 de jocuri câştigând 4 titluri de campioană, în proba individuală (1951-1953 şi 1961) şi un titlu cu echipa (1967). Selecţioantă de 34 de ori în loturile naţionale de senioare, a participat la numeroase competiţii internaţionale. În 1958, a făcut parte din echipa naţională care a obţinut medalia de bronz la Cupa Europei, organizată la München. Cu echipa Rapid a cucerit medalia de aur la CE Feroviare din 1970. Pentru rezultatele şi contribuţia sa i s-au acordat titlurile de maestră a sportului (1964) şi maestră emerită a sportului (1974).

LEBĂDĂ, CEZAR (1953), n. în Târgovişte, jud Dâmboviţa. Sudor, absolvent Şcoală profesională.

Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la 15 ani, în Târgovişte, la AS *Metalul* (1968) – antrenor Dumitru Lebădă şi apoi la AS *Voinţa* (1971) – antrenor Petre Dobre. Din anul 1972 a evoluat la AS *Constructorul* Galaţi - antrenor Ilie Băiaş. A susţinut în divizia naţională 490 de jocuri obţinând 3 titluri de campion la seniori (1974-1976) şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionat de 25 de ori în loturile naţionale de juniori şi de 8 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CE de juniori din 1975 (Budapesta), unde a cucerit 2 medalii de argint la perechi şi în proba pe echipe (antrenor Roger Cernat). Maestru al sportului (1975).

LUPU, NICOLAE (1967) n. în Ploieşti. Calificare profesională – operator laborant. Jucător de popice de performanţă. A debutat în 1983 la CS *Voinţa* Ploieşti (antrenor N. Dinescu). A mai activat la: CS *Petrolul* Teleajăn (1986-1987); AS *Gloria* Bucureşti (1987-1988); CS *Voinţa* Bucureşti (1988-1991); AS *Minerul* Vulcan (1991-1994); *Rulmentul* Braşov (1994-1995; 1997); CS *Szolnok*- Ungaria (1995-1996); CS *Sombor*- Iugoslavia (1997); *Cimentul* Fieni (1997-1998); CK *Viktoria* Bamberg- Germania (1998-2002; 2004-2008); *Inter* Petrila (2003-2004). A susţinut în divizia naţionala peste 320 de jocuri, obţinând 3 titluri de campion la juniori şi 6 la seniori, 6 clasări pe locul II şi 9 pe locul III. A mai câştigat 5 titluri de campion al Germaniei cu echipa *Viktoria* Bamberg. A fost selecţionat de 6 ori în loturile naţionale de juniori şi de peste 50 de ori în cele de seniori. La lotul naţional s-a pregătit cu antrenoarea Elena Pană. În 1997 a câştigat Cupa Mondială în proba individuală. La CM din 1998 (Celje), câştigă medalia de bronz în proba pe echipe, iar la ediţia din anul 2000 (Poznan – Polonia) face parte din echipa care cucereşte medalia de aur şi titlul de campioană mondială, unde mai obţine şi o medalie de argint în proba de perechi, împreună cu Virgil Dorin. A continuat să se afirme la CM din 2002 (Osijek) cu 2 medalii de argint în proba pe echipe şi la perechi şi 1 medalie de aur la individual combinat, precum şi la ediţiile din 2007 (Kosice) – medalie de argint cu echipa şi din 2008 (Banja Luka), cu medalie de aur în proba individual clasic. A realizat performanţe deosebite şi cu echipa *Viktoria* Bamberg, cu care a câştigat: 4 medalii de aur în Cupa Mondială; 2 medalii de aur în Champions League; 2 medalii de aur şi 1 de argint în Cupa Europei. Maestru emerit al sportului (2000). În anul 2004 i s-a conferit Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

MARIN, CONSTANTIN (1957), n. în Bucureşti. Electronist. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimat, în 1973, la AS *Locomotiva* din Bucureşti (antrenor Constantin Marin). În perioada 1975-1986, a activat la *Olimpia-Constructorul* (antrenor Ferdinand Popescu). A susţinut în divizia naţională 260 de jocuri, obţinând 2 titluri de campion naţional de juniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionat de 6 ori în loturile naţionale de juniori (antrenori Petru Ion şi Roger Cernat). S-a remarcat la CE de juniori, din 1977 (Zagreb), unde a cucerit o medalie de aur în proba pe echipe şi una de bronz la perechi. Maestru al sportului (1976).

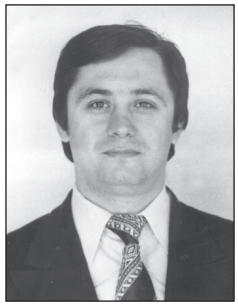

MARIN, GRIGORE (1950), n. în Bucureşti. Jucător, antrenor şi arbitru de popice. A activat în Bucureşti la cluburile *Rapid*, *Olimpia*, *Voinţa* şi *Neferal*. În activitatea competiţională internă, a realizat 375 de meciuri în divizia de popice şi 4 titluri de campion naţional. A avut 58 de selecţionă ri în echipele reprezentative. A debutat în 1975 la CE de juniori, unde a cucerit 3 medalii, una de aur şi două de argint, la echipe şi în proba de perechi, împreună cu Cezar Lebădă. La CM de seniori din 1978, a făcut parte din echipa care obţine titlul de campioană mondială. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului în 1980.

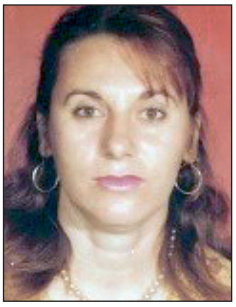

MARINESCU (BORTA), MARIANA (1961), n. în Lăpuşanu, jud. Călăraşi. Studii liceale. Calificare profesională – electrician. Antrenoare şi jucătoare de popice. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la CS *Voinţa* Bucureşti unde s-a pregătit cu antrenorii Crista Szöcs (1988-1990) şi Elena Andreescu (1990-2000). A susţinut în divizia naţională 400 de jocuri, obţinând 1 titlu de campioană naţională de junioare şi 3 de senioare, precum şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 12 ori în loturile naţionale de juniori şi de 10 ori în cele de seniori. Cu echipa naţională de junioare a cucerit medalia de argint la CM din 1983 (Poreč) şi medalia de aur la ediţia din 1985 (Frankfurt) – antrenor Tudorache Buzea. Cu echipa de club s-a clasat pe locul I la Cupa Mondială, din 1984 (Manheim). Maestră a sportului (1984).

MATE (KATONA), IBOLYA (1962), n. în Oradea, jud. Bihor. Studii liceale, operator calculator. Jucătoare de popice de performanţă. A început să practice jocul de popice la vârsta de 14 ani, în 1976 la Progresul Oradea, de unde s-a transferat, în anul următor, la AS *Voinţa*, din acelaşi oraş, sub îndrumarea antrenoarei Maria Rus. A susţinut în divizia naţională 420 de jocuri, câştigând 5 titluri de campioană la junioare şi 2 la senioare, în perioada 1978-1986. A fost selecţionată de 25 de ori în loturile naţionale de junioare şi de 12 ori în cele de senioare. S-a remarcat la CE de junioare din: 1979 (Augsburg)- cu medalie de aur în proba de perechi şi argint cu echipa; din 1981 (Viena)- cu medalie de aur la echipe şi argint la perechi. La CM de junioare din 1983 (Poreč- Iugoslavia)- medalie de argint cu echipa; din 1985 (Frankfurt)- medalie de aur cu echipa şi bronz la individual. În 1986 a participat la CM de senioare (München) contribuind la câştigarea medaliei de argint, în proba pe echipe. La lotul de junioare s-a pregătit cu antrenorul Tudorache Buzea, iar la cel de senioare cu Constantin Neguţoiu. Maestră a sportului(1982).

MATEI (SÂRBU), CAMELIA-ELENA (1978), n. în Ploieşti. Studii liceale. Calificare profesională – bucătar, absolvent şcoală profesională. Jucătoare de popice de performantă, şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 15 ani (antrenor Constanţa Constantin). A fost legitimată şi a reprezentat cluburile: *Voinţa-Conpet* (1993); *Conpet* (2002); *Conpet-Petrolul* (2003). S-a pregătit cu antrenorul Ion Eleonora. A susţinut în divizia naţională 344 de jocuri, obţinând 2 titluri de campioană la juniori, unul la senioare şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 5 ori în loturile de junioare (antrenori Elena Pană şi Ion Eleonora) şi de 17 ori în cele de senioare (antrenor Şandor Sereş). La CM de juniori din 1999 (Opava) a câştigat medalia de argint în proba de perechi. A contribuit în mod semnificativ la cucerirea medaliei de aur la CM de seniori din 2005 (Novi Sad) şi a medaliei de argint la ediţia din 2007 (Kosice), în probele pe echipe. Maestră a sportului (1997).

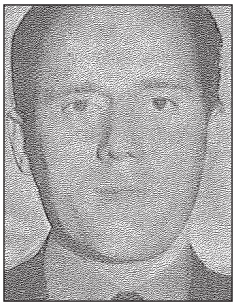

MĂNTOIU, VASILE (1934), n. în Bucureşti.Jucător, antrenor şi arbitru de popice. A activat la CS *Rapid* Bucureşti, reuşind peste 145 de meciuri în divizia de popice, 2 titluri de campion naţional, 3 recorduri naţionale şi 38 de selecţii în echipele reprezentative. Cucereşte medalia de aur şi titlul de campion mondial în proba pe echipe, la CM din anul 1966, iar în 1968, tot în proba pe echipe, titlul de vicecampion mondial. Maestru al sportului. A adus însemnate contribuţii la dezvoltarea şi afirmarea jocului de popice, în calitatea sa de antrenor al echipei Clubului .Rapid. şi ca arbitru divizionar.

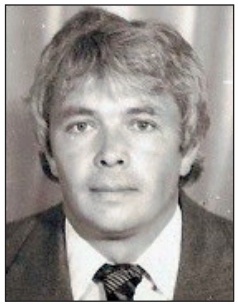

MICLEA, VICTOR (1955), n. în Petroşani. Absolvent şcoală profesională. Calificare sudor, miner de întreţinere. Jucător de popice de performanţă. A început să practice sportul la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea profesorului Dan Cocor. A practicat jocul de popice fiind legitimat la AS *Jiul* Petrila (1970-1994) unde s-a pregatit cu instructorul Ioan Cherecheş şi antrenorii Ioan Biciuşcă şi Gh. Silvestru. A susţinut în divizia naţională cca 500 de jocuri. Campion naţional de juniori (1976) şi multiplu vicecampion la aceeaşi categorie. A fost selecţionat de 13 ori in loturile naţionale de juniori şi de 3 ori in cele de seniori. La lotul naţional de juniori s-a pregătit cu antrenorii Roger Cernat (1974-1976) şi Ion Petru (1976-1977). A cucerit medalia de aur in proba de perechi şi pe cea de argint cu echipa la CE de juniori din 1975, de la Budapesta. În 1977 i s-a refuzat viza de participare la CE de la Zagreb, pe considerente politice, fiind exclus din lot. În perioadele1980-1986 şi 1990-1992 a activat ca instructor-antrenor, la aceeaşi unitate sportivă. A contribuit, în 1989, la realizarea pistei de popice din material plastic şi la montarea aparatelor de ridicare automată. Pentru rezultatele obţinute i s-a acordat titlul de maestru al sportului în anul 1975.

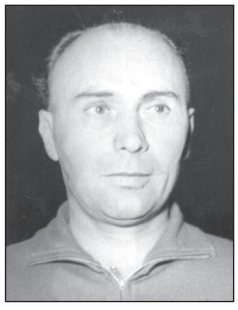

MICOROIU, ION (1922-1988), n. în Reşiţa, jud. Caraş-Severin. Jucător şi antrenor de popice. A activat la *Olimpia* Reşiţa şi *Siderurgica* Hunedoara, realizând peste 250 de jocuri în divizia de popice, 10 titluri de campion naţional, 6 recorduri naţionale şi peste 80 de selecţionări în echipele reprezentative. La CM din 1957, cucereşte medalia de aur la individual, iar la cel din 1966 obţine medalia de bronz la aceeaşi probă. Pe echipe, cucereşte titlul de campion mondial în 1966 şi pe cel de vicecampion în 1968. La perechi, împreună cu Cristu Vînătoru, devine vicecampion mondial în 1966. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului. În 1973, a fost desemnat antrenor al lotului naţional de juniori.

MIHĂILĂ (DAN), MINELA (1957), n. în com. Măgurele, jud. Prahova. Studii liceale. Calificarea profesională – tâmplar. Jucătoare de popice de performanţă. A început să practice sportul la vârsta de 15 ani. Şi-a desfăsurat activitatea, ca jucătoare de popice, în Ploieşti la următoarele unităţi sportive: *Voinţa*, *Conpet*, *Conpet-Petrolul*. S-a pregătit cu antrenorii Petre Tudoran (1973-1976) şi Eleonora Ion (1976-2008). A susţinut în divizia naţională circa 600 de jocuri, obţinând în CN de juniori şi seniori numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 8 ori în loturile naţionale de juniori (antrenor Tudorache Buzea) şi de 6 ori în cele de seniori (antrenor Crista Szöcs, Margareta Szemany şi Constantin Neguţoiu). Pe plan internaţional a înregistrat performanţe cu echipa de club: Cupa Mondială – locul I în 1981; Cupa Europei – locul II în 1991, locul III în 1993 şi locul I în 2007; Cupa NBC – locul III în 2005 şi locul I în 2006. A făcut parte din echipa naţională de junioare care la CE din 1981 a cucerit medalia de aur şi titlul de campioană europeană la Viena. Maestră a sportului (1989).

MIHĂLCIOIU, PETRUŢ-OVIDIU (1972), n. în Sinaia. Lăcătuş mecanic, absolvent al liceului industrial *M.Cantacuzino* din Sinaia. Jucător de popice de performanţa. A început să practice sportul la vârsta de 16 ani, sub îndrumarea lui Şt. Vlăsceanu. A fost legitimat la AS *Carpaţi Mefin* Sinaia (1988-2005) – antrenor Fl. Iriminescu, de unde s-a transferat la *CFR* Cluj-Napoca – *Industria Sârmei* Câmpia Turzii (antrenori Dumitru Bese şi Grigore Blaga). A susţinut în divizia naţională 590

de jocuri, câştigând 2 titluri de campion naţional de juniori (1994,1995) şi 11 titluri de seniori (1994-2008). A fost selecţionat în loturile de juniori de 20 de ori şi în cele de seniori de 100 de ori. La lotul naţional s-a pregătit cu antrenorii Ilie Băiaş, Elena Pană şi Ilie Hosu. A făcut parte din echipele de seniori care au cucerit titlul de campioană mondială în anul 2000 (Poznan) şi pe cele de vicecampioană mondială în 2002 (Osijek-Croaţia) şi în 2007 (Kosice) – cu Record Mondial. Pentru rezultatele obţinute i s-au acordat titlurile de maestru al sportului (2000) şi de maestru emerit al sportului (2002).

MUNTEAN (ŞOPTEREAN), DANIELA (1973-2009), n. în Târgu Mureş. Studii liceale. Studentă la Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport din Târgu Mureş. Jucătoare profesionistă de popice. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 15 ani, la CS *Electromureş* având ca antrenori pe Elena Chibelean (1988-1990) şi Şandor Sereş (1990-2008). A susţinut în divizia naţională 350 de jocuri câştigând 3 titluri de campioană naţională la junioare şi 26 de titluri la senioare (13 cu echipa, 5 la perechi şi 8 individuale). A fost selecţionată de 15 ori în loturile de junioare şi de 70 de ori în cele de senioare. La lotul naţional de junioare s-a pregătit cu Vasilica Pometcu, iar la senioare cu Şandor Sereş. În Cupa Mondială s-a clasat de 2 ori pe locul I (1999 şi 2005), de 2 ori pe locul II şi de 2 ori pe locul III, iar în Champions League pe locul I în 2002 şi pe locul III în 2003. La CM de juniori din 1993 (Budapesta) a câştigat medalia de bronz cu echipa, iar la ediţia din 1995 (Hunedoara) 2 medalii de argint la perechi şi individual combinat. A contribuit la cucerirea unor medalii la 3 ediţii ale CM de seniori în: 2004 (Braşov) – medalie de bronz cu echipa; 2005 (Novi Sad) – medalie de aur cu echipa şi argint la individual sprint; 2007 (Kosice) – medalie de argint cu echipa. Pentru rezultatele obţinute, în 1996, i s-a acordat titlul de maestră a sportului.

MUREŞAN, MIRABELA (1984), n. în Gherla, jud.Cluj. Studii liceale. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 12 ani, fiind legitimată la CS *Somvetra* Gherla (1996-2006) – antrenor Nagy Josef. A susţinut în divizia naţională 50 de jocuri. Campioană şi medaliată la CN de cadeţi şi juniori. Peste 30 de selecţii în loturile naţionale de cadeţi şi juniori. S-a remarcat la CM de juniori din 2005 (Nachod-Cehia) unde a cucerit medalia de aur, iar la ediţia din 2006 (Bolzano) pe cea de bronz, ambele în proba pe echipe (antrnoare Viorica Botezatu). După 2006, a plecat să lucreze în Spania.

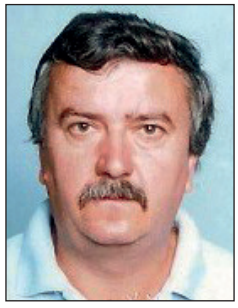

NAGY, IOSIF (1925), n. în Cluj. Jucător, antrenor și promotor al jocului de popice, în municipiul Gherla, jud. Cluj. A practicat fotbalul, în 1946-1947, la CFR Cluj, inițiindu-se, concomitent, în jocul de popice pentru care avea o atracție deosebită. Se stabilește în Gherla unde exista unul dintre primele cluburi de popice din țară noastră, cunoscut sub denumirea adoptată de câțiva ani – *Somvetra* (anterior denumite *Someşul* - în anii ´50*,* apoi *Constructorul* în anii ´90*)*. Jocul de popice practicat de familiile de armeni, comunitate stabilită în Gherla în primele decenii ale secolului trecut, la clubul *Casina Armeană,* unde se juca pe pariuri care adunau importante sume de bani. Aici a făcut primii pași și Iosif Nagy, care a predat timp de peste 65 de ani ”arta popicăriei”, transformând acest joc într-un sport de tradiție în această veche urbe clujeană. Format ca jucător și antrenor, Iosif Nagy înființează prima echipă masculină de popice din Gherla, sub denumirea de *Someșul*, care, după 2-3 ani de pregătire, participă la finala pe țară pentru promovarea în Divizia Națională. Din diferite motive, această echipă se desființează, dar în 1961 se constituie echipa feminină, care va rezista în

ciuda tuturor greutăților, ajungând să participe în Divizia A timp de 40 de ani, în 1995 obținând locul II la perechi, iar în 1998 calificându-se în finală. În cei peste 60 de ani de activitate ca antrenor a reușit să pregătească peste peste 300 de sportivi, mulți dintre aceștia clasându-se pe primele trei locuri la finalele CN, în probele individuale și pe echipe. A câștigat titlurile de campioane naționale cu echipele de junioare în anii 2000 şi 2002, precum şi pe cele de vicecampioane în 2003 și 2004/2005. Dintre jucătoarele sale selecţionate în loturile naţionale de junioare şi senioare s-au remarcat în mod deosebit: Mureşan Mirabela (aur şi bronz la CM de juniori); Oltean Laura (aur şi bronz la CM de juniori); Văidăhăzan Ioana (3 medalii de argint la CM de seniori; aur, argint şi bronz la CM de juniori); Baciu Doina (aur, argint şi bronz la CM de seniori). Din 1983, a devenit membru Grupului Popicarilor Veterani din jud. Cluj. Continuă să se antreneze participând la concursurile rezervate veteranilor, unde se situează printre cei mai buni la categoria sa de vârstă. În aceste concursuri s-a clasat pe locul I individual în 1986 şi pe locul al III-lea, în 1996 şi 2001, cu echipa. Se îngrijeşte să întreţină în condiţii optime sala de popice din Parcul central din Gherla, bază sportivă pentru care s-a luptat cu diverși ”binevoitori” care au vrut să desființeze *bătrâna popicărie* sau să-i schimbe destinația. În anul 2003, Prefectura jud. Cluj i-a acordat lui Iosif Nagy o Diplomă de Onoare, pentru merite deosebite în promovarea sportului, iar Primăria municipiului Gherla Diplome de Merit în anii: 2002-2005 pentru rezultatele obţinute.

NASZODI, ALEXANDRU-IOSIF (1955), n. în Baia Sprie, jud. Maramureş. Studii liceale. Mecanic auto. Jucător de popice de performanţă, a început să practice acest sport la 18 ani, sub îndrumarea antrenorului Ludovic Chira, fiind legitimat la AS *Fulgerul* (1973-1975). A mai reprezentat AS *Aurul* Baia Mare având ca antrenori pe Petre Buruian (1975), Roger Cernat (1976-1985) şi pe Stelian Boariu (1985-1991). Între 1991-1997 a activat ca antrenor al acestei echipe. A susţinut în cadrul diviziei naţionale 340 de jocuri câştigând 13 titluri de campion naţional de seniori, în proba pe echipe (1977-1991). Selecţionat de 12 ori în loturile naţionale de juniori şi de 34 de ori în cele de seniori. S-a remarcat, în mod deosebit, prin performanţele obţinute la CE de juniori în 1977 (Zagreb) cu medalie de aur în proba pe echipe şi argint la perechi, precum şi în 1979 (Augsburg) cu medalie de argint la perechi şi două medalii de bronz la echipe şi individual. În 1977 i s-a acordat titlul de maestru al sportului.

NEGUŢOIU, CONSTANTIN (1938-2010), n. în Ocina, jud. Prahova. A activat peste 30 de ani, în perioada 1965-1995, ca antrenor al echipelor de popice, de junioare şi senioare, la AS *Gloria* Bucureşti. Cu sportivele pe care le-a pregătit, a reuşit să cucerească 13 titluri de campioană naţională şi să stabilească 4 noi recorduri naţionale. A promovat în loturile naţionale jucătoare de mare valoare, care s-au impus pe plan mondial. Printre acestea s-au remarcat: Ana Petrescu, Florica Neguţoiu, Margareta Cătineanu, cu contribuţii deosebite la cucerirea unui număr de 13 medalii. Cu echipele Asociaţiei *Gloria* a câştigat numeroase competiţii internaţionale de popice. În perioada 1969-1992, a îndeplinit funcţia de antrenor la diferite loturi naţionale de popice. Ca antrenor principal al lotului de junioare, a reuşit să obţină 2 medalii de aur la CE din 1971. În calitate de antrenor al lotului feminin al României, şi-a adus contribuţia la cucerirea a 3 titluri mondiale la individual şi pe echipe în 1980 şi la perechi în 1982; 3 medalii de argint la individual şi la perechi în 1978 şi pe echipe în 1982. Între 1990-1992, a fost antrenorul principal al lotului naţional masculin, cu care a câştigat 1 medalie de argint la individual în 1990 şi 2 medalii de bronz la individual combinat în 1990 şi pe echipe în 1992. Antrenor emerit din 1982. Din 1988 a oficiat ca arbitru la numeroase competiţii. Între 1972-1992, a fost membru al biroului FRPB, iar între 1976-1992 a îndeplinit funcţia de preşedinte al Colegiului Central al Antrenorilor. În 1996, a fost reales ca

membru al Biroului Federal şi numit în funcţia de preşedinte al comisiei de competiţii, iar din 1998 este antrenor la loturile naţionale. Şi-a continuat activitatea în cadrul federaţiei îndeplinind funcţiile de preşedinte al Comisiei centrale de competiţii şi membru al Colegiului central al antrenorilor. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a în 1978.

NEGUŢOIU (ANDREESCU), FLORICA (1938-1997), n. în Bucureşti. Jucătoare şi antrenoare de popice. A activat la AS *Gloria* Bucureşti, reuşind un record de participare în divizia naţională cu 465 de jocuri. A realizat 3 titluri de campioană şi 3 recorduri naţionale, precum şi 73 de selecţionări în echipele reprezentative. A făcut parte din echipele care au cucerit titlurile de campioană mondială în anii 1968 şi 1972, precum şi medalia de bronz în 1974. La perechi, împreună cu Ildico Grozăvescu, a obţinut medalia de bronz în 1972. A contribuit la stabilirea unor noi recorduri mondiale, în proba pe echipe la CM din 1968, cu 2 506 de popice doborâte, şi din 1972 cu 2 568 de popice doborâte. Maestră a sportului în 1967 şi Maestră emerită a sportului în 1969. A activat ca antrenor de popice la AS *Gloria* Bucureşti. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* Clasa a III-a în 1978.

NEUHAUS (BERINDE), SILVIA-ADRIANA (1955), n. în Oradea. Studii liceale, contabilă, controlor de date pe calculator. Jucătoare şi antrenoare de popice. A început să practice sportul la vârsta de 12 ani, sub îndrumarea mamei sale Rozalia Berinde. A fost legitimată ca jucătoare de popice la AS *Voinţa* Oradea, pe care a reprezentat-o în perioada 1974-1985. A susţinut în divizia naţională peste 200 de jocuri. Campioană naţională de junioare, în proba de perechi (1978) şi de senioare la individual (1982). A fost selecţionată de 8 ori în lotul naţional de junioare şi de 60 de ori în cel de senioare, partcipând la numeroase competiţii internaţionale în ţară şi peste hotare. La CM de seniori, din 1982, de la Brno, a făcut parte din reprezentativa naţională contribuind la câştigarea medaliilor de bronz în probele de perechi şi pe echipe. În anul 1982, în cadrul competiţiei internaţionale *Trofeul Carpaţi* a realizat performanţe echivalate cu recordul mondial (484-477 popice doborâte). La lotul naţional s-a pegătit cu antrenorii Constantin Neguţoiu şi Crista Szocs. În perioada 1974-1981, nu a putut participa la competiţiile internaţionale peste hotare, neprimind viză datorită faptului că avea rude în Germania. În anul 1987, s-a stabilit în Germania prin căsătorie. A activat ca antrenoare pentru tineret la KSG Hagen din Germania (1995-2000), unde a câştigat 3 titluri de campioane naţionale (fete tineret) şi un titlu de vicecampion la băieţi în probele individuale. În 1998, a participat la CN de senioare ale Germaniei. Pentru rezultatele obţinute i s-au acordat titlurile de maestru al sportului (1978) şi de maestru emerit al sportului (1982).

NOVAC, COSTIN-FLORIAN (1947), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS din Bucureşti, specializarea fotbal, promoţia 1972. După absolvire, a fost încadrat ca profesor de educaţie fizică la Şcoala generală din Brăneşti (1972-1976) şi la Şcoala generală din Glina (1976-1981). Vicepreşedinte al CS *Progresul* din Bucureşti (1981-1988); inspector de specialitate în CNEFS (1988-1990), MS şi MTS (1990-1996). Din 1996, activează în funcţia de secretar general la FR de Popice şi Bowling. În perioada 1967-1984, în paralel cu studiile şi activitatea profesională a practicat fotbalul, la nivelul diviziei B. A jucat la echipele *Dinamo* şi *Dinamo Victoria*, Olimpia Satu Mare, TMB şi *Autobuzul*". În cei 12 ani de activitate ca secretar general al federaţiei a contribuit la realizarea unor activităţi organizatorice şi competiţionale care

să stimuleze practicarea şi performanţa în jocurile de popice şi bowling şi afirmarea jucătorilor români pe plan internaţional. În această perioadă au fost obţinute la CM de seniori, juniori şi cadeţi 48 de medalii (13 de aur, 18 de argint şi 17 de bronz). Dintre acestea 24 au fost câştigate la seniori, 12 la juniori şi 12 la cadeţi. Pentru rezultatele obţinute în activitatea sa, în anul 2004, i s-a acordat Ordinul Meritul Sportiv clasa I.

OLTEAN, LAURA (1985), n. în Cluj-Napoca. Studentă la Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport din Cluj-Napoca. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la CS *Somvetra* Gherla, sub îndrumarea antrenorului Noghy Josef (1998-2003) de unde s-a transferat la CS *Romgaz-Electromureş*, unde s-a pregătit cu antrenorul Şandor Sereş (2003-2005). A activat în Austria la CS *Leoben* (2005-2006) şi la CS *Steyer* (2006-2007). A susţinut în divizia naţională 85 de jocuri, câştigând 7 titluri de campioană naţională la cadeţi şi 1 la juniori. Selecţionată de 17 ori în loturile naţionale de cadeţi şi de 15 ori în cele de juniori (antrenoare Viorica Botezatu). A obţinut rezultate deosebite la: CM de cadeţi din 2004 (Boleslawiec – Polonia) – medalie de argint la tandem mixt şi de bronz la perechi; la CM de juniori din 2005 (Nachod – Cehia) – 2 medalii de aur cu echipa şi la tandem mixt; la CM de juniori din 2006 (Bolzano – Italia) – 2 medalii de bronz cu echipa şi la tandem mixt.

OLTEAN (ŞOPTEREAN), MARIA (1966), n. în Târgu Mureş. Studii liceale. Calificarea profesională – confecţioner. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimată la CS *Electromureş* din Târgu Mureş (1983-1988), sub îndrumarea antrenorului Şandor Sereş. În perioada 1985-1988, a susţinut în divizia naţională 35 de jocuri, obţinând 4 titluri de campioană la juniori, 1 la seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionată de 6 ori în loturile naţionale de juniori (antrenor Tudorache Buzea). S-a remarcat la CM de juniori din 1987 (Ingelheim) unde a cucerit medalia de aur în proba de perechi şi pe cea de argint cu echipa.

OROSZ (SZASZ), ERICA (1950), n. în Târgu Mureş. Absolventă a cursului de calificare postliceală. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la 15 ani. A fost legitimată şi a reprezentat următoarele unităţi sportive din Trâgu Mureş: *Voinţa* (1967-1973) – antrenor Tiberiu Szemany; *Electromureş* (1974-1975 şi 1976-1988) – antrenor Şandor Sereş; *CFR* (1975-1976) – antrenoare Elena Chibelean. A susţinut în divizia naţinală 310 jocuri, obţinând 4 titluri de campioană naţională de seniaore şi numeroase locuri II şi III. A fost selecţionată de 14 ori în loturile naţionale de junioare şi de 2 ori în cele de senioare (antrenori Constantin Neguţoiu şi Tudorache Buzea). A făcut parte din echipele care au cucerit titlurile continentale la CE de junioare din 1971 (Galaţi) şi 1973 (Prerov – Cehoslovacia). Maestră a sportului (1974).

PANĂ (GONCIAR), ELENA (1951), n. în Bucuresti. Profesoară de educaţie fizică, absolventă a IEFS Bucureşti, promoţia 1976. Antrenoare de atletism şi popice. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 18 ani, sub îndrumarea antrenorului Anghel Sofronie, fiind legitimată la AS *Tracţiunea* din Bucureşti (1970). În perioada 1972-1975 a activat la CS *Rapid* (antrenor Tudorache Buzea), de unde s-a transferat

la CS *Voinţa* (antrenoare Crista Szöcs). A susţinut în divizia naţională 465 de jocuri, obţinând 8 titluri de campioană naţională de senioare şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 8 ori în loturile naţionale de juniori şi de 130 de ori în cele de seniori. A realizat performanţe deosebite pe plan internaţional, cucerind 6 medalii, din care 3 de aur. A devenit campioană europeană la juniori în 1973 (Prerov-CSR) în proba pe echipe (antrenor Tudorache Buzea). Campioană mondială la seniori în 1980 (Mangalia) în proba pe echipe şi în 1982 (Brno-CSR) la perechi, împreuna cu Ana Petrescu. Vicecampioană mondială în 1986 (München) la echipe. A mai câştigat 2 medalii de bronz în 1978 (Lucerna) şi 1982 (Brno), ambele în proba pe echipe (antrenori Constantin Neguţoiu şi Crista Szöcs). Cu echipa CS *Voinţa* s-a clasat pe locul I în Cupa Europei. În paralel cu activitatea de jucătoare, în perioada 1979-1990, a îndeplinit la CS *Voinţa* şi atribuţiile de antrenoare la junioare, reuşind să iniţieze mai multe jucătoare, care ulterior s-au afirmat ca sportive de performanţă, printre care Liliana Băjenaru şi Mariana Borta. În anul 1990, a fost numită în funcţia de antrenor federal la FR de Popice. În această calitate a contribuit la continua afirmare a jocului de popice, pe plan naţional şi internaţional. A fost implicată direct în pregătirea loturilor naţionale în perioada 1998-2002 la seniori şi cadeţi. Jucătorii seniori au cucerit 1 medalie de aur şi 2 de argint la CM din anul 2000, performanţă repetată şi la ediţia din anul 2002 (Lupu Nicolae, Donos Vasea, Dorin Virgil, Mihălcioiu Petruţ, Bese Dumitru, Boariu Stelian, Cădinoiu Mihai). Dintre cadeţi au obţinut rezultate deosebite jucătorii Căienar Bogdan şi Cazacu Călin. Ca antrenoare federală, în perioada 1990-2008, a coordonat pregătirea tuturor loturilor naţionale, sportivii noştrii, cucerind în această perioadă peste 60 de medalii. A îndeplinit funcţiile de preşedinte al Colegiului Central al antrenorilor (1994-2008) şi de vicepreşedinte al FR de Popice şi Bowling (2005-2009). În luna martie 2009, a fost aleasă ca preşedinte al FRPB. A contribuit, în calitate de colaborator, la elaborarea materialelor de specialitate din domeniul popicelor şi bowlingului, incluse în volumele I, II şi IV ale Enciclopediei Educaţiei Fizice şi Sportului din România, aparută în anul 2002. A participat cu lucrări importante la pregătirea ediţiei a II-a a acestei lucrări fundamentale. Pentru rezultatele obţinute şi contribuţia sa la afirmarea jocului de popice, i-au fost acordate următoarele distincţii: maestru al sportului (1973); maestru emerit al sportului (1982); antrenor emerit (2000); medalia naţională *Pentru Merit* clasa I (2000); ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

PETRESCU (MARCU), ANA (1948), n. în Bucureşti. Jucătoare şi antrenor de popice. A fost legitimată la AS *Gloria* Bucureşti, unde a realizat 6 titluri de campioană naţională şi 130 de selecţionări în echipele reprezentative. În cei 13 ani de activitate competiţională internaţională, a participat la 6 CM, obţinând 10 medalii, din care 5 de aur. A fost componentă a echipelor care au cucerit 3 titluri de campioană mondială în 1970, 1972 şi 1980 şi 3 medalii de bronz în 1974, 1978 şi 1982. În proba pe perechi, obţine 2 titluri mondiale, în 1974 cu Cornelia Petruşcă şi în 1982, cu Elena Pană. La individual, vicecampioană modială în 1974 şi medalie de bronz în 1982. A contribuit la stabilirea recordului mondial pe echipe, cu 2 568 de popice doborâte, la CM din 1972. Maestră a sportului şi Maestră emerită a sportului în 1972. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a în 1978.

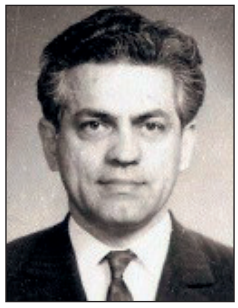

PETRU ION (1930), n. în Constanţa. Tehnician constructor, absolvent al Cursului tehnic de construcţii. Jucător şi antrenor de popice. A fost legitimat la CS *Rapid* (1956) avându-l antrenor pe I. Burduloiu. Ulterior secţia acestui club a fuzionat cu cea

a CS *Olimpia* (antrenor F. Popescu). A fost campion naţional. În 1964, şi-a început activitatea de antrenor, concomitent cu cea de jucător, la CS *Rapid*. A promovat în loturile naţionale 3 juniori şi 2 seniori, dintre aceştia remarcându-se juniorul Marin Grigore care la CE din 1975 a câştigat o medalie de aur şi două de argint. În perioada 1977-1983 a fost antrenor la lotul naţional de juniori contribuind la obţinerea unor performanţe deosebite la CE din 1977, 1979 şi 1981, unde au fost cucerite 9 medalii (2 de aur, 3 de argint şi 4 de bronz) şi la CM din 1983 unde echipa de juniori a câştigat medalia de argint. Pentru rezultatele obţinute ca sportiv a primit titlul de maestru al sportului. A desfăşurat o susţinută activitate obştească în cadrul FR de Popice şi a condus numeroase delegaţii sportive la competiţiile de peste hotare.

PETRUŞCĂ (MOLDOVAN), CORNELIA (1941), n. în Bucureşti. A activat la CS *Voinţa* Bucureşti, realizând 6 titluri de campioană naţională, 80 de selecţionări în echipele reprezentative, 5 participări la CM, cu 9 medalii, din care 7 de aur. Din cele 7 titluri de campioană mondială, 3 au fost obţinute la aceeaşi ediţie - Bolzano 1970. A făcut parte din echipele care au cucerit 4 titluri de campioană mondială în 1966, 1968, 1970 şi 1972, precum şi medaliile de bronz în anul 1974. Dublă campioană mondială pe perechi, în anul 1970, împreună cu Elena Trandafir şi în 1974 cu Ana Petrescu. În 1970, campioană mondială la individual şi medalie de bronz la aceeaşi probă, în 1972. A contribuit la stabilirea unor noi recorduri mondiale pe echipe, la CM din 1968 (2 506 de popice doborâte) şi din 1972 (2 568 de popice doborâte). Maestră a sportului şi Maestră emerită a sportului. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978.

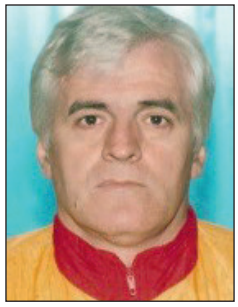

PIŞCOI, VALERIU (1950), n. în Buziaş, jud. Timiş. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS din Bucureşti. Antrenor de haltere şi popice. S-a iniţiat în tainele sportului la vârsta de 12 ani, sub îndrumarea tatălui său. A practicat jocul de popice la: *Apemin* Buziaş, *Rapid* Bucureşti (antrenor Petru Ion), AS *Jiul* Petrila; AS *Minerul* Vulcan. A fost atlet de performanţă în porba de marş sportiv la AS *Banatul* Timişoara (1967-1970) şi la CAU din Bucureşti (1970). A fost selecţionat în lotul naţional de juniori de 12 ori şi de 10 ori în cel de seniori. După absolvire a fost încadrat ca profesor de educaţie fizică la liceul teoretic *M. Eminescu* din Petroşani. A activat ca antrenor-jucător de popice la AS „Jiul" Petrila (1975-1985) şi la AS *Minerul* Vulcan (1987-1995). Cu sportivii pe care i-a pregătit a obţinut 21 de titluri de campioni naţionali (6 cu echipa de juniori, 7 cu cea de seniori, 8 individuale şi perechi la juniori şi seniori). A promovat în loturile naţionale 4 juniori şi 5 seniori care au contribuit semnificativ la cucerirea unor medalii la competiţiile internaţionale oficiale. De la *Minerul* Vulcan au fost promovaţi în loturi: Pop Leontin, Lupu Nicolae, Ruge Ioan, Dorin Virgil, Grigorescu Ioan şi alţii. Cu echipele de club a câştigat 3 medalii de bronz la *Cupa Mondială* (1994-1996). În perioada 1987-1993 a fost numit antrenor cu pregătirea fizică la loturile naţionale masculine şi feminine de seniori şi juniori. Antrenor principal al colectivului tehnic care a pregătit echipa naţională masculină la CM din 1994- Ludwigshafen (două medalii de aur, una de argint şi două de bronz) şi la CM din 1996- Praga (una medalie de argint şi două de bronz). La CM din 1994 sportivul Stelian Boariu a stabilit şi 3 noi recorduri mondiale la individual, combinată şi la perechi împreună cu Vasia Donoş. Pentru rezultatele obţinute ca sportiv, în 1983, VP a primit titlul de maestru al sportului, iar pentru contribuţiile sale ca antrenor pe cel de antrenor emerit, în 1994. Şi-a adus contribuţia la pregătirea halterofilului Ion Bălaş care a fost medaliat cu bronz, la CM de

juniori. A oficiat ca arbitru la popice, haltere şi tenis de câmp. În 1993, a primit titlul de *Cetăţean de Onoare* al oraşului Vulcan. Pentru contribuţiile sale la dezvoltarea şi afirmarea jocului de popice a fost recompensat cu diplome, trofee, ordine şi medalii.

POMETCU (PINŢEA) VASILICA (1951), n. în Bucureşti. Studii liceale. Calificare profesională – operator mase plastice. Antrenoare de popice, absolventă a Şcolii de antrenori. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea antrenorului Tudorache Marin, prima legitimare fiind la AS *Tracţiunea* (1966-1968). În continuare şi-a desfăşurat activitatea la CS *Rapid*, avându-l antrenor pe Tudorache Buzea. A concurat până la vârsta de 41 de ani obţinând 1 titlu de campioană naţională la junioare, 2 la senioare şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 12 ori în loturile naţionale de junioare şi de 46 de ori în cele de senioare.. A obţinut rezultate deosebite ca junioară, cucerind 4 titluri europene, unul în 1971 pe echipe şi alte 3, în anul 1973 pe echipe, la individual şi la perechi, împreună cu Elisabeta Szilaghi. La CM de seniori din 1980, obţine medalia de aur pe echipe, iar în 1974, 2 medalii de bronz, una pe echipe, cealaltă la perechi, împreună cu Elena Trandafir. A contribuit la câştigarea medaliilor de aur la CE feroviare din 1970, 1971 şi 1978 şi a celei de bronz în CCE din 1975. S-a remarcat şi prin activitatea pe care a desfăşurat-o fără întrerupere, ca antrenoare de popice la Clubul *Rapid*, începând din 1985. În această calitate, a câştigat cu sportivii pe care i-a pregătit 9 titluri naţionale, 4 clasări pe locurile II şi 5 pe locurile III şi a promovat 6 sportive în loturile naţionale de juniori şi 5 în cele de seniori. Cu echipele clubului a obţinut 2 medalii de aur la CE feroviare (1994 şi 1998), câte o medalie de argint şi de bronz în Cupa Europei, precum si o medalie de argint în Cupa NBC. Dintre sportivele promovate în loturile naţionale s-au remarcat: Luminiţa Colinişteanu cu o medalie de aur la CM din 2005 şi argint la cele din 2007; Ioana Gonciar - medalie de aur la CM din 2005; Elena Bârnaz cu 2 medalii de argint la CM de juniori din 1987; Oana Darie – medalie de argint la CM de cadeţi din 2006. În 1990 a fost desemnată antrenoare principală la lotul naţional de junioare. Ca urmare a activităţii cu acest lot, la cele 3 ediţii ale CM de juniori, desfăşurate în 1991, 1993 şi 1995, a obţinut 2 medalii de argint şi 5 de bronz. În perioada 1996-1998 a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul naţional de senioare. Pentru activitatea desfăşurata şi rezultatele obţinute i s-au acordat: titlutile de maestră a sportului (1972) şi de maestră emerită a sportului (1982); titlul de antrenoare emerită (1994); ordinul *Crucea Naţională* clasa a III-a; medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

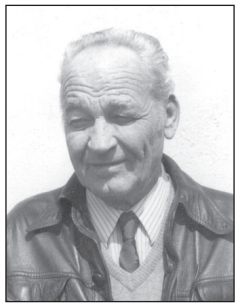

POPESCU, FERDINAND (1923- 2002), n. în Hârlău, jud. Iaşi. A activat ca antrenor de popice la AS *Recolta* (1952-1958), la CS ITB (1961-1962), iar între 1962-1985 la CS *Unirea*, devenit din 1964 *Constructorul*, iar din 1975 .Olimpia.. Cu echipele feminine pe care le-a pregătit, a cucerit 8 titluri de campioane naţionale şi a stabilit 2 noi recorduri naţionale. A promovat 7 sportivi în loturile naţionale de juniori şi seniori. Între 1964-1972, a activat ca antrenor principal la lotul naţional masculin de popice, cu care a obţinut 7 medalii la CM. A cucerit primele titluri de campion mondial la popice pentru România în 1966,în proba pe echipe şi la perechi, 3 medalii de argint în 1966 la perechi, în 1968 la echipe şi în 1970 la perechi; 2 medalii de bronz în proba individuală în 1966 şi 1970. Dintre sportivii pe care i-a pregătit, s-au remarcat în mod deosebit jucătorii: Ion Micoroiu, Petre Purje, Cristu Vînătoru, Constantin Rădulescu, Vasile Măntoiu, Tiberiu Szemany - Antrenor emerit. A desfăşurat o bogată activitate ca arbitru de popice în perioada 1978-1993, remarcându-se ca arbitru internaţional. Afost preşedintele comisiei de popice a Municipiului Bucureşti timp de 40 de ani şi preşedinte al Colegiului Central al Arbitrilor. Este

membru al Biroului FRPB - Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* - clasa a II-a în 1978 şi cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I în 1966.

POPESCU (DOGARU), IOANA (1957), n. în com. Mihai Bravu, Jud. Giurgiu. Studii liceale. A activat ca laborantă şi ulterior ca educatoare. Antrenoare de popice, absolventă a Şcolii de antrenori. Jucătoare de popice de performanţă, şi-a început activitatea sportivă la 17 ani. A fost legitimată la CS *Rapid* Bucureşti unde s-a pregătit cu antrenorii Tudorache Buzea şi cu Vasilica Pometcu (1989-2003). A susţinut în divizia naţională 480 de jocuri, câştigând titlul de campioană la senioare (1978), precum şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionată de 14 ori în loturile naţionale de junioare şi de 4 ori în cele de senioare. S-a remarcat la CE de juniori din 1979 (Augsburg) unde câştigă medalia de argint în proba pe echipe şi la CE din 1981 (Viena) tot cu echipa care cucereşte titlul de campioană europeană de junioare. Medaliată cu aur la CE feroviare în 1978, 1990, 1994, 1998. Maestră a sportului (1978).

POPP, LEONTIN (1952), n. în Bucureşti. Studii liceale. Calificare profesională – laborant. Antrenor de popice, absolvent al Şcolii de antrenori. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea la 18 ani, sub îndrumarea antrenorului Constantin Rădulescu. A fost legitimat la CS *Agronomia* (1970-1972) unde s-a pregătit cu tatăl sau, Leontin Popp. În continuare a mai activat la: AS *Laromet* Bucureşti (1972-1985) – antrenor Constantin Rădulescu; AS *Minerul* Vulcan (1992-1997) – antrenor Valeriu Pişcoi; CS *Rulmentul* Braşov (1998-2002) – antrenor Ion Novac; CS *ICMRS* Galaţi (2003-2006) – antrenor Ilie Băiaş; CS *Inter* Petrila (2007-2008) – antrenor Marcel Dobrică. A susţinut în divizia naţională 540 de jocuri, câştigând 11 titluri de campion naţional (7 cu echipele pe care le-a reprezentat, 2 la perechi şi 2 individuale) şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionat de 4 ori în loturile naţionale de juniori şi de 50 de ori în cele de seniori. A contribuit la cucerirea celor 3 medalii de bronz cu echipa naţională la CM de seniori din 1992 (Bratislava) – antrenor Constantin Neguţoiu, 1994 (Ludwigshafen) şi 1996 (Praga) – antrenor Valeriu Pişcoi. Pentru performanţe i-au fost acordate titlurile de maestru al sportului (1986) şi maestru emerit al sportului (1999). Decorat cu medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PSIHAS, OLGA (1961), n. în Oradea, jud. Bihor. Studii liceale. Sportivă de performanţă, practicantă a jocului de popice, de la vârsta de 14 ani. A fost legitimată la AS „Voinţa" din Oradea, în 1975, având antrenor pe Gustav Toth. În divizia naţională, a susţinut 470 de jocuri, câştigând 3 titluri de campioană la junioare şi 2 la senioare. A avut 15 selecţii în loturile naţionale de junioare, unde s-a pregătit cu antrenorul Tudorache Buzea. S-a remarcat la CE de junioare, din 1981 (Viena), unde a cucerit 2 medalii de aur cu echipa şi în proba de perechi. La CM de junioare, din 1983, de la Poreč (Iugoslavia), a câştigat cu echipa, medalia de argint. Maestră a sportului (1983).

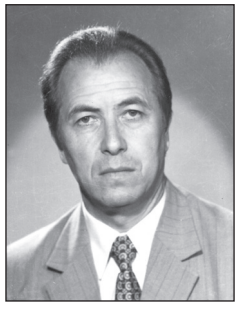

PURJE, PETRE (1926), n. în Câmpina, jud. Prahova. Jucător şi antrenor de popice. A fost legitimat şi a concurat pentru *Flacăra* Câmpina, *Petrolul* Ploieşti şi *Voinţa* Bucureşti, reuşind peste 200 de jocuri în divizia de popice, 18 titluri de campion, 7 recorduri naţionale i peste 100 de selecţionări în echipele reprezentative. A cucerit 3 titluri de campion mondial, două cu echipa (1966 şi 1974) şi unul la perechi, cu Constantin

Rădulescu, în anul 1966. A făcut parte din echipa care a câştigat titlul de vicecampioană la CM din anul 1968. Maestru al sportului (1960), Maestru emerit al sportului (1966). A activat ca antrenor la *Flacăra* Câmpina şi *Voinţa* Bucureşti. Pentru unele acţiuni de pregătire a funcţionat ca antrenor la loturile naţionale de seniori şi juniori - Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978.

RAICIU (MACSIM), SILVIA (1953) n. în Hilişeu Horia, jud. Botoşani. Studii liceale. Jucătoare şi antrenoare de popice. A început să practice jocul popicelor la vârsta de 17 ani în 1970, fiind legitimată la AS *Granitul* din Bucureşti, sub îndrumarea antrenorului Constantin Cîmpeanu. Din 1971 îşi continuă activitatea la AS *Laromet*, avându-l antrenor pe Petre Trandafir. A susţinut în cadrul diviziei naţionale 435 de jocuri, situându-se printre fruntaşele acestei ramuri a sportului, în 1973 intrând în posesia titlului de campioană naţională de junioare, în proba de perechi şi al celor de senioare în 1977 (echipe şi individual) şi 1978 (echipe). A fost selecţionată de 14 ori în loturile naţionale de junioare şi de 38 de ori în cele de senioare, reprezentând echipele naţionale la numeroase competiţii internaţionale. În anul 1978 a făcut parte din echipa naţională de senioare, care a câştigat medalia de bronz la CM de la Lucerna (antrenor Constantin Neguţoiu). Maestră a sportului (1975). După 1993 s-a stabilit în SUA, intrând în afaceri ca administrator de firmă.

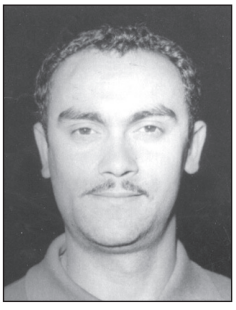

RĂDULESCU, CONSTANTIN (1941), n. în Reşiţa, jud. Caraş-Severin. Jucător şi antrenor de popice. A activat la AS *Olimpia* Reşiţa, realizând peste 100 de meciuri în divizia de popice, 3 titluri de campion naţional şi peste 50 de selecţii în echipele reprezentative. Cucereşte două titluri de campion mondial, în proba pe echipe şi în cea pe perechi, împreună cu Petre Purje, la CM din 1966. Mai obţine titlul de vicecampion mondial în anul 1968, în proba pe echipe. Maestru al sportului. A activat cu bune rezultate ca antrenor la mai multe cluburi, printre care *Olimpia* Reşiţa, *Gloria*, *CFR, Constructorul* şi *Laromet* Bucureşti - Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978.

RĂILEANU, NINA (1984), n. în Buzău. Studii liceale, absolventă a Liceului cu program sportiv. Studentă la Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport din Galaţi. Sportivă de performanţă, practicantă a jocului de popice, de la vârsta de 12 ani, fiind legitimată la CS *Ductil Sigma* din Buzău (1996-2003), sub îndrumarea antrenorului Ion Gavrilă. Între 2003-2007, a evoluat la CS *Voinţa* din Galaţi (antrenor Apostol Anastase), iar din anul 2007 a activat la CS *Dreiflusse Passau* din Germania. În divizia naţională a susţinut 190 de jocuri câştigând un titlu de campioană la cadete şi 6 la junioare. A fost selecţionată de 6 ori în loturile naţionale de cadete, de 25 de ori la junioare şi de 8 ori la senioare. La loturile naţionale s-a pregătit cu antrenorii Viorica Botezatu (cadete şi junioare), Elena Pană şi Şandor Sereş (la senioare). S-a remarcat la CM de junioare din 2005 (Nachod-Cehia), unde a câştigat medalia de aur, cu echipa stabilind şi un Record Mondial, precum şi la cel din 2006 (Bolzano-Italia) cu medalie de aur la individual şprint şi bronz la echipe. În anul 2007, debutează la CM de senioare (Kosice) cu medalie de argint în proba pe echipe.

RUGE, ION (1965), n. în Ciuda Noviţa, jud. Caraş Severin. Studii medii, absolvent Şcoală profesională. Jucător de popice de performanţă. A început să practice jocul de popice la vârsta de 15 ani, la *Olimpia* Reşiţa, sub îndrumarea

antrenorului Vasile Raşovan, până în 1984 când s-a transferat la *CFR* Timişoara. A mai jucat la : *Aurul Baia Mare* – antrenor Roger Cernat (1985-1988) şi la *Minerul* Vulcan – antrenor Valeriu Pişcoi (1988-1990). În perioada 1990-2002, a activat la clubul *Victoria* Bamberg din Germania, avându-l antrenor pe Stelian Boariu. A susţinut în divizia naţională peste 180 de jocuri câştigând 2 titluri de campion naţional de juniori şi 3 de seniori (1986-1988). A fost selecţionat de 8 ori în lotul naţional de juniori şi de 25 de ori în cel de seniori. La CM de popice din 1994 (Luwdwigschafen – Germania) a cucerit două medalii de bronz cu echipa şi la individual combinat, iar la ediţia din 1998 a CM de la Celje (Slovenia) medalie de bronz cu echipa. Pentru rezultatele obţinute, în anul 1994, a primit titlul de maestru emerit al sportului.

SAMSON (BIDILICĂ), CRISTINA (1984), n. în Ploieşti. Studii postliceale. Calificare profesională – funcţionar bancar. Jucătoare profesionistă de popice. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la următoarele unităţi sportive din Ploieşti: *Voinţa*; *Conpet*; *Compet-Petrolul*. S-a pregătit cu antrenoarele Constanţa Constantin (1997-2001) şi Eleonora Ion (din anul 2001). În perioada 2008-2009 a activat ca sportivă la CS *Dreiflusse-Dassau* (GER). A susţinut în divizia naţională 190 de jocuri, obţinând 2 titluri de campioană la junioare (2003,2005) şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionată de 8 ori în loturile naţionale de juniori. S-a remarcat la CM de juniori din 2006 (Bolzano) unde a cucerit medalia de bronz în proba pe echipe (antrenoare Viorica Botezatu). Contribuie la realizarea unor performanţe de prestigiu în Cupa NBC (Budapesta -2006) şi în Cupa Europei (Augsburg 2007), competiţii la care echipa de club s-a clasat pe locul I. Maestră a sportului (2007).

SANDA (PETREANU), ALINA-ŞTEFANIA (1979), n. în Ploieşti. Studentă la Facultatea de Marketing din Ploieşti. A activat ca instructor sportiv. Jucătoare de popice de performanţă, a reprezentat următoarele unităţi sportive din Ploieşti: *Voinţa* ; *Conpet*; *Conpet-Petrolul*. Din 1992 s-a pregătit cu antrenoarea Constanţa Constantin, iar din 1997 cu Eleonora Ion. A susţinut în divizia naţională 290 de jocuri. Campioană naţională la cadeţi şi juniori, clasată de mai multe ori pe locurile II şi III în CN de juniori şi seniori (1997-2007). Selecţionată de 3 ori în loturile naţionale de cadeţi şi juniori şi de 2 ori în cele de seniori. La CM de cadeţi din 1998 (Blansko-Cehia) a cucerit medalia de argint în proba de perechi (antrenor Şandor Sereş). La CM de juniori din 2001 şi din 2003 s-a clasat cu echipa pe locurile IV (antrenoare Viorica Botezatu). Cu echipa de club a realizat două performanţe deosebite clasându-se pe locul I în Cupa NBC (2006-Budapesta) şi în Cupa Europei (2007 – Augsburg). Se remarcă la CM de seniori din: 2011 (Sarajevo) - medalie de argint cu echipa. Maestră a sportului (1998).

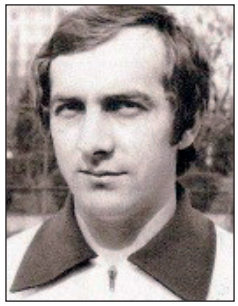

SCHOLTEZ, GHEORGHE (1955), n. în Cluj-Napoca. Studii liceale. Absolvent al Şcolii tehnice de proiectare construcţii. Calificare profesională – proiectant construcţii din fier. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea antrenorului Bella Iacob, fiind legitimat la AS *Constructorul* din Cluj-Napoca. A mai activat la CS *Voinţa* din aceaşi localitate (1972-1977) – antrenor Bella Gyarfas şi la CS *Aurul* Baia Mare (1977-1982) - antrenor Roger Cernat. A susţinut în divizia naţionala peste 250 de jocuri, obţinând 4 titluri de campion naţional de seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III.

A fost selecţionat de 18 ori în loturile naţionale de juniori şi de 6 ori în cele de senoiri. S-a remarcat la CE de juniori din 1977 (Zagreb), unde a cucerit o medalie de aur în proba pe echipe şi o medalie de argint la perechi (antrenor Ioan Petru). Maestru al sportului (1977). În 1982 s-a stabilit în Germania, unde lucrează ca proiectant construcţii metalice.

SEREŞ, ŞANDOR (1941), n.în Târgu Mureş. Studii liceale. Calificarea profesională – frezor. Jucător şi antrenor de popice. A activat ca sportiv la CS *Voinţa* Târgu Mureş (1964-1974) avându-l ca antrenor pe Tiberiu Szemany. Campion naţional cu echipa în 1970 şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Clasat pe locul al II-lea în CCE din 1970. Începând din 1974, timp de peste 34 de ani, şi-a desfăşurat activitatea ca antrenor la CS *Electromureş* din Târgu Mureş, reuşind să pregătească o puternică echipă feminină care s-a impus pe plan intern şi internaţional. Dintre realizările sale cele mai importante sunt de reţinut: 6 titluri de campioane naţionale cu echipa de junioare; 20 de titluri cu echipa de senioare şi 45 la probele individuale şi perechi; 12 medalii obţinute de echipa *Electromureş* la Cupa Mondială şi 4 medalii în Liga Europeană; 20 de recorduri naţionale; promovarea a 10 sportive în loturile nationale de cadeţi, 17 în cele de juniori şi 15 în cele de seniori. Dintre sportivele pregătite la club, care au fost promovate în loturile naţionale, s-au remarcat: Şopterean Daniela– medaliată cu argint şi bronz la CM de juniori, cu aur şi argint la CM de seniori; Baciu Doina – medaliată cu aur, argint şi bronz la CM de seniori; Duka Tilda şi Airizer Emese- medaliate cu bronz la CM de juniori; Barabaş Carmen şi Tönök Alexandra- medaliate la CM de cadeţi; Oltean Laura şi Oltean Maria – medaliate cu aur şi argint la CM de juniori; Văidăhăzan Ioana – medaliată cu aur, argint şi bronz la CM de cadeţi şi juniori, cu argint la CM de seniori; Bartha Ilona, Baciu Rodica, Demeter Melinda şi altele. În perioada 1989-2008, a fost antrenor la loturile naţionale contribuind semnificativ la cucerirea unor medalii şi afirmarea jocului de popice feminin pe plan internaţional. În perioada 1998-2008, componentele lotului naţional de senioare au cucerit 12 medalii (2 de aur, 4 de argint şi 6 de bronz) la CM. Sereş Şandor a oficiat şi ca arbitru la numeroase competiţii. Pentru rezultatele sale şi contribuţia adusă la dezvoltarea jocului de popice, a primit următoarele distincţii: titlul de antrenor emerit (2000); ordinul *Muncii*; medalia *Meritul sportiv* clasă I (2004); Diplomă de Excelenţă.

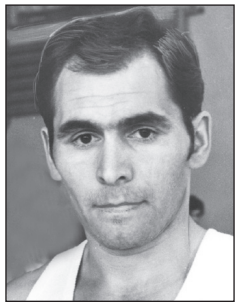

SILVESTRU, GHEORGHE (1946), n. în Ploieşti, jud. Prahova. Jucător, antrenor şi arbitru de popice. A activat la *Petrolul* Ploieşti, *Petrolul* Teleajen, *Electromureş*, *Jiul* Petrila, *Minerul* Vulcan, *Cimentul* Fieni, realizând peste 400 de meciuri în divizia de popice, 9 titluri de campion naţional şi 3 recorduri naţionale. Pe parcursul celor peste 17 ani de activitate competiţională internaţională, a avut peste 130 de selecţionări în echipele reprezentative şi a participat la 10 CM, la 6 dintre acestea obţinând 8 medalii, din care 4 de aur. Cele 4 titluri de campion mondial au fost cucerite, în proba pe echipe, la CM din 1974, 1978, 1980 şi 1982. Mai obţine două titluri de vicecampion mondial în proba pe echipe, în 1968 şi 1984. În proba de perechi realizează o medalie de argint în 1984, împreună cu Vasia Donos şi una de bronz, în 1982, împreună cu Iuliu Bice. La CE de juniori din 1969 cucereşte titlul de vicecampion. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului.

SIMION (RUS), CLAUDIA (1974), n.în Vulcan, jud. Hunedoara. Profesoară de educaţie fizică, absolventă a Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din Timişoara, promoţia 2006. Antrenoare de gimnastică. A început să practice gimnastica la vârsta de 6 ani, la Centrul de la Deva, iar mai târziu a jucat handbal la echipa

Minerul Lupeni, după care, la vârsta de 14 ani a devenit jucătoare de popice. A fost legitimată la AS *Minerul* Vulcan – antrenor Doru Boloşin (1988-1990). În continuare a mai jucat la CS *Olimpia* Bucureşti – antrenori Cornelia Grecescu, Ferdinand Popescu şi Constantin Cristea (1990-1997), la CS *Olimpia–Voinţa* – antrenor Mihai Piştalu, iar din anul 2001 la CS *Conpet* Ploieşti – antrenor Eleonora Ion. A susţinut în divizia naţională peste 500 de jocuri, câştigând 5 titluri de campioană la junioare, 2 la senioare şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată în loturile naţionale de juniori şi seniori (antrenori Vasilica Pometcu, Viorica Botezatu şi Şandor Sereş). Obţine rezultate deosebite pe plan internaţional cu echipele de club: în Cupa Europei – locul II în 1997 şi locul I în 2007; în Cupa NBC – locul III în 2005 şi locul I în 2006. Cu loturile naţionale a realizat următoarele performanţe: la CM de juniori din 1995 (Hunedoara) – medalia de bronz la perechi şi locul V cu echipa; la CM de juniori din 2007 locul V cu echipa. Maestră a Sportului (1995). Se remarcă la CM de seniori din: 2011 (Sarajevo) - medalie de argint cu echipa.

STAMATESCU, CONSTANTIN (1957), n. în Caransebeş, jud. Caraş Severin. Studii liceale. Calificarea profesională - lăcătuş mecanic. A fost încadrat ca sef de echipa instalaţii. Antrenor şi jucător de popice. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 18 ani, fiind legitimat la AS *Gloria* Bucureşti(1975) - antrenori Alexandru Gomoiu şi Costache Cristea şi la AS *Cimentul* Fieni (1996) - antrenor Liviu Muceag. A susţinut în divizia naţională 600 de jocuri, obţinând 2 titluri de campion la juniori, 4 la seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. A stabilit 2 recorduri naţionale. Selecţionat de 30 de ori în loturile naţionale de juniori şi de 4 ori în cele de seniori. Component al echipelor naţionale care au cucerit medalii de bronz la CE de juniori din 1979 (Augsburg) şi 1981(Viena)- antrenor Ion Petru. Cu echipa de club s-a clasat pe locurile III în Cupa Europei (1991) şi în Cupa Mondială (1999). Maestru al sportului(1980).

STAN (VASILE), ELENA (1956), n. în Cojasca, jud. Dâmboviţa. Studii liceale. Calificare profesională – desenator tehnic. Jucătoare de popice de performanţă. A fost legitimată la CS *Rapid*, în 1972, avându-l antrenor pe Tudorache Buzea, iar din 1987 până în 1991 pe Vasilica Pometcu. A obţinut 3 titluri de campioană la senioare şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionată de 6 ori în loturile naţionale de junioare (antrenor Tudorache Buzea) şi de 3 ori în cele de senioare. Cu echipa de club s-a clasat pe locul I la CE feroviare din 1974 şi 1978. La CE de juniori din 1977 (Zagreb) a cucerit 2 medalii de argint în proba de perechi şi cu echipa, iar la ediţia din 1979 (Augsburg) medalia de argint cu echipa. Maestră a sportului (1975).

SZASZ, ILDIKO (1956), n. în Târgu Mureş. Calificare profesională – legător de cărţi. Jucătoare de popice de performanţă. Legitimată la vârsta de 14 ani la CS *Voinţa* Târgu Mureş, antrenori Tiberiu şi Margareta Szemany (1970-1989) şi Elisabeta Albert (1989-1995). A susţinut în divizia naţională 600 de jocuri, obţinând 4 titluri de campioană la juniori, 6 la seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionată de 20 de ori în loturile naţionale de juniori (antrenor Tudorache Buzea) şi de 30 de ori în cele de seniori (antrenori Constantin Neguţoiu şi Crista Szöcs). A contribuit la afirmarea echipei de popice a CS *Voinţa* pe plan internaţional care a câştigat Cupa Campionilor Europeni în 1977,1980 ,1982 şi 1983. Medaliată cu argint la CE de juniori din 1977 (Zagreb) în proba de perechi şi la ediţia din 1979 (Augsburg- Germania) cu echipa. Maestră a sportului (1976). Distincţii: insigna de onoare a UCECOM (1977); medalia *Meritul sportiv* clasa I (2004).

SZEKELY, ALEXANDRU (1959), n. în Derna, jud. Bihor. Studii medii şi profesionale. Calificarea profesională – lăcătus. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani. A fost legitimat la CS *Constructorul* (1976) şi CS *Progresul* (1977) din Oradea (antrenor Zoltan Szabo) şi la CS *Aurul* Baia Mare (1987) – antrenor Stelian Boariu. A susţinut în divizia naţională 120 de jocuri, obţinând 2 titluri de campion naţional la juniori, 6 la seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III (1979-1991). A fost selecţionat de 10 ori în loturile naţionale de juniori (antrenor Ion Petru) şi de 4 ori în cele de seniori. A contribuit la cucerirea medaliei de bronz la CE de juniori din 1979 (Augsburg) în proba pe echipe şi a medaliei de argint la CM de juniori din 1983 (Poreč) în proba de perechi.

SZEMANY, MARGARETA (1933), n. în Târgu Mureş. Jucătoare şi antrenoare de popice. A activat la *Voinţa* Târgu Mureş. Deţinătoare a 12 titluri de campioană naţională şi a 2 recorduri naţionale. Selecţionată de peste 100 de ori în echipele reprezentative. A participat la 4 CM, cucerind 3 medalii de aur şi titlul de campioană la echipe în 1966, 1968, 1970 şi 2 medalii de argint în 1962 pe echipe şi alta în 1966, la perechi, împreună cu Elena Trandafir. A contribuit la stabilirea unui nou record mondial pe echipe (2 506 de popice doborâte), la CM din 1968. Maestră a sportului şi Maestră emerită a sportului. A desfăşurat o bogată activitate în calitate de antrenor la *Voinţa* Târgu Mureş, secţie fruntaşă, cu peste 20 de titluri de campion, numeroase sportive promovate în lotul naţional, medaliate la CM şi CE (Elisabeta Albert, Elisabeta Szilagyi, Maria Todea, Ildico Szasz şi altele). Echipa de popice a realizat performanţe de prestigiu în CCE, pe care a câştigat-o în 1977, 1980, 1982 şi 1983. Pentru rezultatele obţinute i s-a acordat titlul de Antrenor emerit - Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1978.

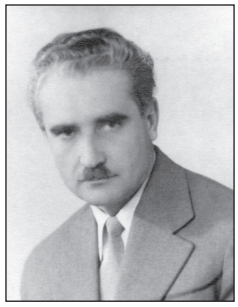

SZEMANY, TIBERIU (1922), n. în Târgu Mureş, jud. Mureş. Jucător, antrenor şi arbitru de popice. A activat la AS *CFR* şi *Voinţa* din Târgu Mureş, realizând peste 180 de meciuri în divizia de popice, 8 titluri de campion naţional şi 2 recorduri naţionale. A fost selecţionat de 46 de ori în echipele reprezentative. A făcut parte din echipa care a obţinut titlul mondial în 1966. Maestru al sportului în 1960 şi Maestru emerit al sportului în 1966. S-a remarcat prin activitatea desfăşurată ca antrenor. La CS *Voinţa* Târgu Mureş a contribuit la realizarea unor performanţe de prestigiu, secţia de popice fiind una fruntaşă pe ţară. Pentru rezultatele obţinute, i s-a acordat titlul de *Antrenor emerit*. În anul 1974, a fost numit antrenor principal al echipei naţionale masculine, care a cucerit titlul de campioană mondială, o medalie de argint la individual şi o medalie de bronz la perechi.

SZÖCS (REZAC), CRISTA (1935), n. în Bucureşti. Jucătoare şi antrenor de popice. A activat la *Rapid* şi *Voinţa* Bucureşti. Peste 70 de selecţionări în loturile reprezentative. A făcut parte din echipele care au cucerit 4 titluri de campioană mondială în 1966, 1968, 1970 şi 1972. A contribuit la stabilirea unor noi recorduri mondiale pe echipe, la CM din 1968 (2 506 de popice doborâte) şi respectiv din 1972 (2 568 de popice doborâte). Maestru al sportului (1960) şi Maestru emerit al sportului (1969). A desfăşurat o fructuoasă activitate de antrenoare la Clubul *Voinţa*, în perioada 1970-1990. A iniţiat în jocul de popice peste 1 000 de sportive. Între 1973-1990, a câştigat cu sportivele pe care le-a pregătit peste 30 de titluri de campioană naţională la junioare şi senioare şi a stabilit 20 de noi recorduri naţionale. Cu echipa de senioare a cucerit, în 1984, CCE. A promovat în loturile reprezentative 25 de junioare şi 20 de senioare, care au contribuit la

obţinerea a 11 medalii la CM de junioare şi a 15 medalii la CM de senioare, din care 3 de aur. Printre acestea s-au remarcat: Elena Pană, Elena Andreescu, Elisabeta Badea, medaliate cu aur la CM. În perioada 1976-1984, a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul naţional de senioare, iar între anii 1991-1992 a îndeplinit funcţia de antrenor principal la acest lot, aducându-şi contribuţia la pregătirea sportivelor care au cucerit cele 15 medalii la CM. Antrenor emerit (1982). A fost membră a biroului FRPB şi a Colegiului Central al Antrenorilor. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a în 1978. Prin Decret Prezidenţial, în anul 2000, i s-a conferit Medalia naţională *Pentru Merit* clasa I.

SZÖCS, LADISLAU . vezi Personalităţi

ŞTEFUCZ, ROZALIA (1953), n. în Cluj-Napoca. Studii liceale. Calificarea profesională – croitoreasă. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimată la AS *RAPID* - Cluj-Napoca în 1969 (antrenor Vasile Gyarfas), de unde , în 1981, s-a transferat la AS *Voinţa* Odorhei. A susţinut în divizia naţională 325 de jocuri, obţinând numeroase clasări pe locurile II şi III. A fost selecţionată de 14 ori în loturile naţionale de juniori şi de 4 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CE de juniori din 1971 (Galaţi) unde a cucerit medalia de aur în proba pe echipe (antrenor Constantin Neguţoiu).

TALPOŞ, ZOLT–IANOŞ (1970), n. în Satu Mare. Studii liceale. Strungar, absolvent şcoală profesională. A fost încadrat ca ajutor de şef de echipă – secţia *Cabluri*. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea antrenorului Iuliu Balogh. A fost legitimat la *Unio* Satu Mare (antrenor Andrei Popp), secţie care în anul 2000 a fost desfiinţată. A susţinut în divizia naţională 30 de jocuri. Selecţionat în loturile naţionale de juniori. S-a remarcat la CM de juniori, din 1993 (Budapesta) unde a cucerit medalia de bronz în proba individuală şi s-a clasat pe locurile IV la perechi mixt şi pe V cu echipa. Maestru al sportului (1994).

TĂNASE (MIRICĂ), BĂLAŞA (1952), n. în Căneşti, jud.Buzău. Studii medii. Calificarea profesională – elecrobobinator. Jucătoare de popice de performanţă. A fost legitimată la AS *Laromet* Bucureşti, unde s-a pregătit cu antrenorii Alexandru Gomoiu (1971) şi Petre Trandafir (începând din 1972). A susţinut în divizia naţională peste 450 de jocuri, obţinând 2 titluri de campioană la juniori şi 2 la seniori, precum şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionată de 6 ori în loturile naţionale de juniori şi de 2 ori în cele de seniori. S-a remarcat la CE de juniori din 1973 (Prerov) unde a cucerit medalia de aur în proba pe echipe (antrenor Tudorache Buzea). Maestră a sportului (1974).

TISMĂNAR, IOSIF (1945-1995), n. în Văliug, jud. Caraş-Severin. Multiplu campion mondial la popice, antrenor de popice. A activat peste 25 de ani, în această ramură de sport, la cluburile sportive *Municipal* Reşiţa, *Constructorul* Galaţi şi *Rulmentul* Braşov, cucerind 21 de titluri de campion naţional. A susţinut 140 de jocuri în echipele reprezentative, a participat la 8 CM, în perioada 1970-1986 şi a obţinut 18 medalii: 8 de aur, 8 de argint şi 2 de bronz. Acest palmares impresionant reprezintă unica şi cea mai bună performanţă a popicelor din ţara noastră, neegalată până în prezent. Prima performanţă, realizată într-o

competiţie oficială, a fost medalia de argint pe echipe, obţinută la CE de juniori, din 1969. A făcut parte din echipele care au cucerit 4 titluri de campioană mondială în 1974, 1978, 1980, 1982 şi pe cel de vicecampion mondial în 1984. Campion mondial în 1978, vicecampion mondial în 1974, 1976, 1980, 1982 şi medaliat cu bronz în 1986, la individual. Campion mondial la perechi în 1976, cu Ilie Băiaş, în 1984 cu Iuliu Bice şi în 1986 cu Stelian Boariu. Vicecampion mondial la perechi, în 1970 şi 1978, cu Ilie Băiaş, în 1980 cu Iuliu Bice. Medalie de bronz în 1974 cu Ilie Băiaş, în aceeaşi probă. Maestru al sportului (1970) şi Maestru emerit al sportului (1974). A fost membru al Biroului FRPB.

TODEA MARIA (1951), n. în Târgu Mureş. Croitoreasă, absolventă a şcolii profesionale. A început să practice jocul de popice la vârsta de 17 ani la CS *Voinţa* din Târgu Mureş unde s-a pregătit cu antrenorii: Szmany Tiberiu (1968-1972); Szemany Margareta (1972-1989), Albert Elisabeta (1989-1995). A susţinut în divizia naţională 660 de jocuri, câştigând 8 titluri de campioană naţională (1 la perechi şi 7 cu echipa) pentru CS *Voinţa* Târgu Mureş. Selecţionată în lotul naţional de junioare de 30 de ori şi de 25 de ori în cel de senioare. La loturile naţionale s-a pregătit cu antrenorii Buzea Tudorache, Trandafir Elena, Szöcs Cristea şi Neguţoiu Constantin. Cu echipa CS *Voinţa* a câştigat CCE în 1977, 1980, 1982 şi 1983. Cu echipa naţională de senioare a cucerit medalia de argint la CM de la München, din 1986. Are calificarea de antrenoare de popice. Pentru rezultatele obţinute a primit următoarele distincţii: titlul de maestră a sportului (1975): insigna de onoare clasa I din partea UCECOM (1977); cea mai bună sportivă a judeţului Mureş (2000); medalia *Meritul sportiv clasa I* (2004).

TÖRÖK, ALEXANDRA (1989), n. în Gherla, jud. Cluj. Studii liceale. Jucătoare de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 13 ani, fiind legitimată la CS *Somvetra* Gherla (2002) – antrenor Nagy Josef. În perioada 2006-2007, a activat la CS *Electromureş* din Târgu Mureş – antrenor Şandor Sereş. A câştigat 3 titluri de campioană naţională la cadeţi şi 2 la juniori. Selecţionată de 12 ori în loturile naţionale de cadeţi (antrenoare Constanţa Constantin). S-a remarcat la CM de cadeţi, din anul 2006 (Sarajevo), unde a cucerit medalia de argint în proba de perechi, pe cea de bronz la tandem mixt şi s-a clasat de 3 ori pe locurile IV la individual clasic, individual combinat şi cu echipa.

TRANDAFIR, ELENA (1938), n. în Tărtăşeşti, jud. Dâmboviţa. Jucătoare, antrenoare şi arbitru de popice. A activat la AS *Laromet* Bucureşti, timp de peste 30 de ani, în perioada 1959-1988, ca jucătoare şi antrenor. A cucerit 8 titluri de campioană naţională şi a avut peste 100 de selecţionări în echipele reprezentative. A participat la 5 CM, obţinând 10 medalii, din care 6 de aur. A cucerit 4 titluri de campioană mondială în 1966, 1968, 1970, 1972 pe echipe şi medalia de bronz în 1974. Campioană mondială în 1972 şi vicecampioană în 1970, la individual. În proba de perechi, medalie de aur în 1970 cu Cornelia Moldovan, vicecampioană în 1966 cu Margareta Szemany şi medaliată cu bronz la CM în 1974 împreună cu Vasilica Pinţea. A contribuit la stabilirea unor recorduri mondiale în proba pe echipe, la CM din 1968 (2 506 de popice doborâte) şi din 1972 (2 568 de popice doborâte). Medaliată cu argint la CE din 1964. Maestră emerită a sportului. Şi-a adus contribuţia în calitate de antrenor la pregătirea şi

afirmarea unor noi generaţii de sportivi în această ramură sportivă şi la promovarea lor în loturile reprezentative. Decorată cu Ordinul .Meritul Sportiv. clasa a II-a în 1978. Prin Decret Prezidenţial, în anul 2000 i s-a conferit Medalia naţională *Pentru Merit* clasa a III-a.

TRANDAFIR, PETRE (1934-1992), n. în Bucureşti. Studii liceale. Calificare profesională – maistru metale neferoase, absolvent al Şcolii de maiştri. Antrenor de popice categoria I. A fost un practicant al jocului de popice. Din 1960 se dedică muncii de antrenor de popice la AS *Laromet* unde, în cei peste 30 de ani de activitate, a selecţionat, pregătit şi promovat numeroase jucătoare care s-au afirmat pe plan intern şi internaţional. În CN a obţinut cu sportivele sale 22 de titluri de campioane naţionale şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Cu echipa de club participă în Cupa Cupelor unde se clasează pe locul I în 1978 (Maribor – Iugoslavia) şi pe locul al II-lea în 1979 (Budapesta). Dintre sportivele pe care le-a promovat în loturile naţionale au realizat performanţe deosebite următoarele: Elena Trandafir cu 6 medalii de aur la CM de senioare în proba pe echipe (1966, 1968, 1970, 1972), la perechi (1970) şi individual clasic (1972), 2 medalii de argint la perechi (1966) şi individual (1970) şi o medalie de bronz la perechi (1974); Silvia Raiciu cu medalie de bronz pe echipe la CM de seniori (1978); Olimpia Dragu cu medalie de argint pe echipe şi bronz la perechi la CE de juniori (1977); Laura Andrei cu medalie de bronz pe echipe la CM de juniori (1991); Maria Gaşpar cu medalie de aur pe echipe la CM de juniori (1985). Timp de 21 de ani (1970-1991) a îndeplinit funcţia de preşedinte al Comisiei centrale de competiţii din cadrul federaţiei, având contribuţii deosebite la buna desfăşurare a activităţii competiţionale de popice. Pentru rezultatele sale a fost distins cu numeroase diplome, trofee şi medalii.

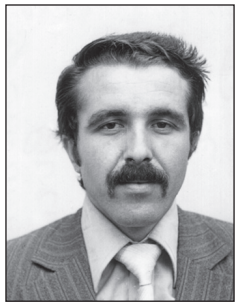

TUDOR, ALEXANDRU (1953), n. în Bucureşti. Jucător şi antrenor de popice. A activat în Bucureşti la cluburile sportive *Rapid*, *Gloria* şi *Olimpia*, realizând peste 300 de meciuri în, divizia de popice, 4 titluri de campion naţional şi peste 50 de selecţionări în echipele reprezentative. La CE de juniori din 1977 de la Zagreb, a cucerit două titluri de campion european, la individual şi pe echipe, precum şi un titlu de vicecampion, în proba pe perechi, împreună cu Alexandru Naszodi. La CM de seniori din 1978 de la Lucerna, a făcut parte din echipa care a obţinut titlul de campioană mondială. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului în 1980.

ŢELNAR, TRAIAN (1959), n. în Hunedoara. Studii medii şi profesionale. Calificare – electrician. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 17 ani, fiind legitimat la CS *Metalul* Hunedoara (1976), sub îndrumarea antrenorului Ion Micoroiu. În perioada 1978-2005, a activat la CS *Siderurgica*, din aceeaşi localitate, având-u-i ca antrenori pe Ilie Băiaş, Nicolae Popa şi Ilie Hosu. A susţinut în divizia naţională 660 de jocuri, obţinând 6 titluri de campion la senoiri şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionat de 8 ori în loturile naţionale de juniori (antrenor Ion Petru – principal şi Roger Cernat) şi de 10 ori în cele de seniori. La CM de juniori din 1983 (Poreč) a cucerit medalia de argint în proba pe echipe. Cu echipa *Siderurgica* Hunedoara, a câştigat medalia de argint la Cupa Mondială. Maestru al sportului (1986).

VĂIDĂHĂZAN, IOANA-VERONICA (1985), n. în Gherla, jud. Cluj. Studentă la Facultatea de Educaţie Fizica şi Sport din Târgu Mureş. Jucătoare profesionistă de popice. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 14 ani , fiind legitimată la CS *Somvetra* Gherla (1999-

2003), sub îndrumarea antrenorului Josef Nagy. A mai activat la Electro-Romgaz (2003-2006), avându-l antrenor pe Șandor Sereș, iar din anul 2006 s-a transferat la Victoria Bamberg, din Germania (antrenor Knut Wagner) . A susţinut in divizia naţionala 75 de jocuri, câştigând 1 titlu de campioana la cadete, 5 la junioare şi 3 la senioare. În anul 2005 a realizat un record naţional cu echipa reprezentativă, care a constituit şi un nou Record Mondial de junioare. A fost selecţionată în loturile naţionale de cadete de 8 ori, de junioare de 14 ori şi de senioare de 8 ori (antrenor Şandor Sereş). La CM de cadeţi din 2004 (Polonia), sub îndrumarea antrenoarei Viorica Botezatu, a câştigat medalia de aur, în proba individuală sprint şi pe cea de bronz la perechi. În anul 2005, la CM de juniori (Nachod - Cehia) a cucerit medalia de aur cu echipa, iar la ediţia din 2006 (Bolzano - Italia) obţine o medalie de argint la individual combinat şi două medalii de bronz la individual clasic şi cu echipa. Tot în anul 2006 a participat şi la CM de seniori (Skopje) unde a obţinut două medalii de argint la individual clasic şi cu echipa, iar la CM de seniori din 2007 (Kosice – Slovacia) a intrat în posesia medaliei de argint la echipe şi de bronz la tandem. În anul 2008, a fost prezentă din nou la CM de juniori (Zadar – Croaţia) unde a câştigat medalia de bronz la individual-sprint. Maestră a sportului (2007).

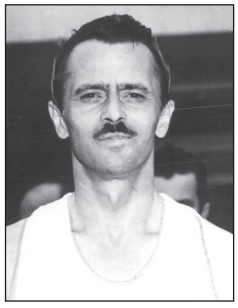

VÎNĂTORU, CRISTU (1933), n. la Ploieşti, jud. Prahova. Jucător şi antrenor de popice. A activat la CS .Petrolul. Ploieşti, realizând peste 190 de meciuri în divizia de popice, 13 titluri de campion, 10 recorduri naţionale şi peste 80 de selecţionări în echipele reprezentative. A făcut parte din echipa care, în anul 1966, a cucerit titlul de campioană mondială. Mai realizează două titluri de vicecampion mondial în 1966, la perechi, împreună cu Ion Micoroiu, iar în 1968 în proba pe echipe. Medaliat cu bronz la CM din 1970 la individual. Maestru al sportului (1960) şi Maestru emerit al sportului (1966). Şi-a desfăşurat activitatea de antrenor la echipa de popice a CS *Petrolul* Ploieşti. Decorat cu Ordinul *Meritul Spo*rtiv clasa a III-a în 1978.

VOICU, CONSTANTIN (1949), n. în Bucureşti. Strungar, absolvent Şcoală profesională. A fost încadrat în producţie în funcţia de distribuitor. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea la vârsta de 14 ani, fiind legitimat la CS *Voinţa* din Bucureşti, începând din 1963, sub îndrumarea antrenorului Alexandru Andrei şi ulterior a lui Alexandru Gomoiu, Roger Cernat, Petre Trandafir şi Petre Purje. A susţinut în divizia naţională 360 de jocuri. Campion naţional de juniori. A reuşit numeroase clasări pe locurile II şi III în CN de seniori. Selecţionat de 8 ori în loturile naţionale de juniori şi de 20 de ori în cele de seniori (antrenori Tudorache Buzea şi Ferdinand Popescu). S-a remarcat la CE de juniori din 1969 (Nürnberg), unde a cucerit 2 medalii de argint la individual şi cu echipa. Maestru al sportului (1972).

VREAVU ALIN (1983), n. în Tălmaciu, jud Sibiu. Studii medii. Calificarea profesională - pompier. Jucător de popice de performanţă. Şi-a început activitatea sportivă la vârsta de 15 ani, fiind legitimat la CS *Foresta HLV* Tălmaciu (1998) – antrenor Gheorghe Ţivrea, de unde , în anul 2007, s-a transferat la CS *CFR – Olimpia ACB* din Iaşi – antrenor Ilie Băiaş. A susţinut în divizia naţională 198 de jocuri , obţinând 5 titluri de campion la cadeţi, 5 la juniori, 1 la seniori şi numeroase clasări pe locurile II şi III. Selecţionat de 14 ori în loturile naţionale de cadeţi şi juniori şi odată în cel de seniori. S-a remarcat la CM de cadeţi din 2002 (Osterhofen-Germania) unde a cucerit 2 medalii de aur la individual clasic şi individual combinat şi s-a clasat pe locul IV cu echipa (antrenor Ilie Băiaş). La CM de juniori din 2006 (Bolzano-Italia) a ocupat locul IV în proba pe echipe.

ZAHARIA, IOAN (1920), n. în Piatra Neamţ. Economist, absolvent al Liceului Comercial *Spiru Haret* din Bucureşti (1940) şi al unor cursuri de specialitate din domeniul cooperaţiei. După reîntoarcerea de pe front, a activat ca funcţionar, iar din 1960 ca economist la Teatrul Tineretului din Piatra Neamţ. I.Z. a petrecut peste 60 de ani în arenele de popice în calitate de jucător, antrenor, arbitru, animator şi conducător. S-a dedicat jocului de popice după 1946, integrându-se în echipele de cartier, din care s-a selecţionat şi reprezentativa oraşului. Ca sportiv de performanţă a jucat pentru echipele asociaţiilor sportive *Hârtia* Piatra Neamţ şi *Relonul* Săvineşti, cu care a promovat şi a participat în CN – divizia A, susţinând ultimul joc în 1967, la vârsta de 47 de ani. Se află printre cei mai logevivi jucători, care a continuat să participe în competiţii şi la vârste înaintate, în anii 1990, 2000 şi 2001, devenind campion naţional la categoria "veterani", peste 80 de ani. În perioada 1995-2001, a condus echipa veteranilor nemţeni în Turneul dotat cu trofeul *Bucur*, pe care l-a cucerit definitiv. A funcţionat ca antrenor la *Hartia* şi *Relonul* (1946-2009), contribuind efectiv la formarea şi pregătirea unui mare număr de jucători şi la promovarea acestor echipe în divizia naţională. A îndeplinit funcţia de preşedinte al organismelor judeţene de popice, contribuind semnificativ la amenajarea a numeroase arene de popice în tot judetul, precum şi la înfiinţarea multor echipe. În anii '70 existau în judet 38 de echipe, din care 7 au promovat în divizia naţională, I.Z. având un rol însemnat în îndrumarea acestora. Ca cel mai vechi conducător de comisie judeţeană din ţară (peste 50 de ani neîntrerupţi), este considerat omul care a scris istoria jocului de popice în judetul Neamţ. A oficiat ca arbitru la numeroase competiţii. Şi-a adus contribuţia la formarea cadrelor necesare dezvoltării acestui joc sportiv, organizând numeroase cursuri de instructori şi arbitri. În anul 1948, s-a numărat printre cei care au pus bazele Organizaţiei Sportului Popular la Piatra Neamţ. În 1958, a fost ales membru de onoare al FR de Popice, iar în 2001 membru de onoare al FR de Popice şi Bowling. În anul 2005, cu sprijinul lui Gelu Amarinei, Mitruţ Croitoru şi Cristian Livescu, a publicat, la Editura *Crigarux*, lucrarea retrospectivă *Popicele – orizontul de o viaţă*. A fost distins cu Diploma *Merite sportive* (1968,1971 şi 1982) şi cu *Diploma de Onoare* (1989, 1992, 2002, 2008 şi 2009).

ZSIZSIK, MARIA-ROSALIA (1959), n. în Reşiţa. Absolventă liceu. A lucrat ca bobinatoare. Jucătoare şi antrenoare de popice. A început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani, fiind legitimată la CSM Reşiţa (1975-1997) sub îndrumarea antrenorilor Gh. Floruţ şi Constantin Iordache. A susţinut în divizia naţională 396 de jocuri, câştigând 4 titluri de campioană naţională de juniori (1979-1981). A fost selecţioantă de 16 ori în loturile naţionale de junioare şi de 30 de ori în cele de senioare. La loturile naţionale s-a pregătit cu antrenorii Tudorache Buzea (la junioare) şi cu Constantin Neguţoiu, Crista Szöcs şi Şandor Sereş la senioare. A participat la numeroase turnee şi Cupe internaţionale, clasându-se pe primul loc (Austria, Suedia, Bulgaria, Iugoslavia, România) în perioada 1981-1989. În anii 1982 şi 1983, concurând pentru *Voinţa* Târgu Mureş a contribuit la clasarea pe locul I a acestei echipe în CCE. Cu echipele naţionale de junioare a realizat performanţe deosebite la CE din 1981 (Viena)-medalie de aur cu echipa, argint în proba de perechi şi bronz la individual, iar la CM de junioare din 1983 (Poreč-Iugoslavia)- două medalii de argint cu echipa şi în proba de perechi. La CM de senioare, a câştigat două medalii de bronz (perechi şi echipe) în 1982 la Brno şi o medalie de argint (echipe) în 1986 la München. Pentru rezultatele obţinute i s-a acordat titlul de maestră a sportului (1981) şi maestră emerită a sportului (1982), diferite trofee, diplome, medalii şi ordine. În perioada 1982-1989 a fost membră şi vicepreşedinte al CJEFS Caraş Severin, precum şi membră a CNEFS.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE RADIOAMATORISM

Se poate spune că radioamatorismul a apărut o dată cu primele rezultate obţinute în domeniul transmiterii la distanţă a undelor electromagnetice. Chiar lui Marconi îi plăcea să se numească radioamator şi, la scurt timp după primele sale experienţe reuşite, au fost mulţi cei care au încercat să reînnoiască rezultatele sale. Despre radioamatori - aşa cum sunt ei cunoscuţi astăzi - se poate vorbi din momentul în care unii oameni, observând în noua descoperire un mijloc de comunicare între ei, au căutat să dobândească cunoştinţele care să le îngăduie a construi şi mânui, ei înşişi, o staţie de transmisie. Astfel, radioamatorismul constă, în principal, în studierea, experimentarea şi instalarea de mijloace de comunicaţii fără un interes comercial. Dezvoltarea radioamatorismului se suprapune în mare măsură cu dezvoltarea radiofoniei, a tehnologiei radiocomunicaţiilor şi informaţiilor, enorm de mulţi radioamatori contribuind, prin pasiunea cu care şi-au realizat experimentările, la dezvoltarea generală a ştiinţei.

Radioamatorismul, ca sport şi domeniu competiţional, s-a născut în SUA, cu puţin înainte de primul război mondial, când, prin 1910, iau fiinţă numeroase asociaţii care se ocupau de emisii radio.

La Londra, în 1912, se ţine prima Conferinţă Internaţională de Telecomunicaţii. Cum teoriile valabile la acea dată susţineau că bătaia unei staţii de emisie scade pe măsură ce se micşorează lungimea de undă (era vorba de propagarea undei directe), la această conferinţă s-a hotărât să se atribuie radioamatorilor, pentru experimentări, spectrul cu lungimi de undă mai mici de 300 m, domeniu socotit inutilizabil pentru comunicaţii la distanţe mari. Puterea staţiilor se limita la 1 kW. La această conferinţă, România a fost reprezentată de C. Boerescu.

În 1913, radioamatorii americani realizau curent legături radio pe lungimea de undă de 200 m, pentru ca, în aprilie 1914, cei 23 de membri ai Radioclubului din Hartford să-şi ţină prima lor adunare, în care Hiram Percy Maxim, denumit părintele radioamatorilor din întreaga lume, face propunerea de înfiinţare a ARRL (*American Radio Relay League*). ARRL se dezvoltă, sunt atraşi noi membri, numărul lor ajungând la 4 000 în 1917. Aceştia se străduiau să-şi construiască aparatura şi să realizeze legături radio la distanţe cât mai mari, recordurile fiind de ordinul zecilor de kilometri. Primul război mondial a întrerupt pentru câţiva ani activitatea radioamatorilor, dar, după încheierea păcii, activitatea s-a reluat cu şi mai multă pasiune. ARRL adună fonduri, tipăreşte diplome, QSL-uri şi cumpără revista QST, ce devine organul oficial al asociaţiei radioamatorilor americani, revistă ce apare şi astăzi.

În 1919, la Pittsburg, se pune în funcţiune prima staţie de radiodifuziune din lume. Programele muzicale şi buletinele de presă au avut mare succes. În Europa, radiodifuziunea va apărea abia în 1921. Războiul a stimulat mult tehnica radiocomunicaţiilor. Lămpile cu vid au început să fie întrebuinţate atât

în aparatele de recepţie, cât şi în cele de emisie. Au început să apară tipuri noi de echipamente. Recordurile de distanţă pentru legături cresc repede.

În România, .Ziarul Ştiinţelor şi Călătoriilor. publică în numerele din 5 şi 12 aprilie 1921 primele articole despre *Telegrafia şi telefonia electrică fără fir*, prezentând schemele electrice ale unui emiţător şi receptor.

Începând cu decembrie 1921 se fac încercări de a se realiza legături radio peste Oceanul Atlantic. Vine în Europa unul din cei mai de seamă amatori, Paul Godley, pentru a încerca, cu un receptor performant pentru acea vreme, să asculte radioamatorii americani. Rezultatul a fost că 30 de staţii de amatori au fost auzite în Europa.

În 1922 se reiau aceste încercări, peste 315 staţii americane fiind recepţionate în Europa. În plus, o staţie franceză şi două din Anglia sunt auzite în America. Radioamatorii din întreaga lume erau entuziasmaţi, dar cercurile oficiale au rămas sceptice, considerând aceste recepţii ca fiind *rezultate întâmplătoare pe care nu se putea conta pentru legături comerciale*.

La 27 noiembrie 1923, după pregătiri minuţioase, americanii Schnell, Reinartz şi Warner din Hartford realizează, timp de câteva ore, legături bilaterale cu francezul Deloy, din Nisa. S-a lucrat pe lungimea de undă de 110 m. Barierele dintre continente căzuseră! Începea era undelor scurte, iar radioamatorismul căpătase caracter mondial.

Din 1924, zeci de staţii comerciale au început să lucreze pe lungimi de undă situate în jurul a 100 m. Haosul ce a urmat acestei stări de lucruri a determinat câteva reuniuni ale celor interesaţi în serviciile de radio, pentru repartizarea diferitelor benzi de frecvenţă. Încă de la prima reuniune din 1924, radioamatorii au obţinut dreptul de a folosi în exclusivitate benzile de 80, 40, 20, 10 şi chiar 5 m, frecvenţe care în principiu sunt folosite şi astăzi. Radioamatori din tot mai multe ţări au apărut în eter. Era necesar să se facă o reglementare internaţională a indicativelor. Pentru radioamatorii români era alocat prefixul BR.

În perioada 14-19 aprilie 1925, la Paris se desfăşoară primul Congres Internaţional al Radioamatorilor, ocazie cu care, la 17 aprilie, ia fiinţă IARU (International Amateur Radio Union).

La 1 februarie 1926, în revista *Radiofonia*, este publicat modul de realizare practică a unui mic post de emisie. Se folosea o singură triodă alimentată cu 4 V la filament şi 90 V la anod. Articolul nu este semnat, dar se arată că s-au obţinut audiţii la distanţă de peste 50 m, lucrându-se pe unde medii (cca 425 m lungime de undă).

În 1927, la Washington are loc o Conferinţă de Telecomunicaţii unde se elaborează Regulamentul Internaţional al Radiocomunicaţiilor, făcându-se o strictă repartiţie a benzilor de frecvenţă. Radioamatorilor li se atribuie câteva benzi înguste de unde scurte, benzi aprig disputate şi de diferite servicii oficiale şi comerciale. Deşi lungimile de undă cele mai scurte folosite în acea epocă erau în jur de 30 m, reprezentanţii radiomatorilor, dând dovadă de spirit de prevedere, obţin pentru folosinţă exclusivă benzile de 160, 80, 40, 20, 10 şi 5 m. Totodată, se modifică şi prefixele utilizate de staţiile de emisie. Radioamatorilor români li s-a stabilit prefixul ER (Europa - România).

În România, trebuie arătat că prin anii ‘20 nu era permisă nici măcar instalarea unor posturi de radiorecepţie, deşi în Europa se instalau posturi naţionale de radiodifuziune şi exista o activitate de radioamatorism cu emisie şi recepţie.

Din dorinţa de a populariza radiofonia şi pentru a trezi gustul maselor pentru audiţii radiofonice, în martie 1925, prof. dr. Dragomir Hurmuzescu, ing. E Petraşcu, ing. Buşilă, împreună cu alţi colaboratori, formează *Asociaţia Prietenii Radiofoniei*, asociaţie recunoscută ca persoană juridică de Tribunalul Ilfov. Asociaţia îşi propunea printre altele: organizarea de cursuri de radioamatori, editarea unei reviste de specialitate şi instalarea unui post naţional de emisie de la care să se audă în toate colţurile ţării *muzica, cugetul şi cuvântul românesc*.

În Adunarea Deputaţilor din 12 iunie 1925, este adoptată cu 98 de voturi *Legea pentru instalarea şi folosirea staţiilor şi posturilor radioelectrice*. În cap. II art. 3 se arată cine poate instala şi folosi un post de radio emisie, fără a se face însă nici o referire la persoane particulare.

La Geneva, între 6-8 iulie 1925, are loc Conferinţa Europeană a Inginerilor din Radiofonie. Au participat reprezentanţi ai 20 de posturi de emisie.Lucrările au fost conduse de cpt. P. P. Eckersley din Marea Britanie. S-au adoptat rezoluţii importante privind autorizarea posturilor de radiodifuziune, lungimilor de undă şi de limitare a frecvenţelor pe care lucrau emiţătoarele cu scântei. S-a discutat de fapt numai despre lungimi de undă mai mari de 200 m.

Despre amatorii de emisie se arăta: ...înainte de a se acorda concesiuni pentru postul de amatori, autoritatea competentă să binevoiască să oblige pe solicitatori de a aduce dovezi că posedă cunoştinţe ştiinţifice aprofundate şi o îndemânare technică suficientă pentru exploatarea satisfăcătoare a unui post de emisiune radiofonică. Între altele, ca puterea atribuită posturilor de amatori pentru experienţele lor să fie redusă la minimum şi a interzice amatorului care a obţinut concesiunea de a lucra între orele de emisiune pe o gamă de unde între 600 - 200 m.

La 13 septembrie 1925, a apărut prima revistă românească de radioamatorism *Radio-Român*, având ca redactori pe Ion Dragu şi Aurel Clococeanu. Sediul era în str. Sărindar nr. 4. Începând cu nr. 10 (15 noiembrie 1925), redactor al acestei publicaţii va fi numit ing. Nicolae Lupaş. Printre colaboratori găsim pe ing. Paul Popescu Mălăieşti, ing. Cristescu, M. Zapan, Th. Iorganda etc. Iniţial, revista a avut o apariţie săptămânală şi îşi propunea: *...a lămuri, a edifica, a sfătui, a îndruma pe amatori, a seconda pe constructori şi a înlesni pe vânzători şi instalatori*. Revista apărea *pentru a oferi tuturor pe care îi interesează îndeaproape într-un chip sau altul, aplicarea utilă şi plăcută a celei mai mari descoperiri a veacului, o tribună liberă destinată dezbaterii şi clarificării cu obiectivitate şi cu cumpănire a chestiunilor pe care le ridică zilnic acţiunea de continuă perfecţionare şi răspândire a radiofoniei, pentru a informa cât mai complet, mai lămurit şi mai sigur asupra tot ce se leagă de TFF* ..... În cele 47 de numere apărute (până în aprilie 1928), s-au publicat numeroase articole tehnice şi de propagandă pentru sprijinirea amatorilor de emisie. Astfel, în nr. 4, este publicat *Vocabularul politeţii*, cuprinzând prescurtările uzuale de trafic radio, prescurtări utilizate şi azi. S-au publicat, de asemenea, articole despre: metode de învăţare a alfabetului Morse, codul Q, lecţii de iniţiere în radioamatorism.

La 13 octombrie 1925, Comisia *Radio* aprobă primele cereri de instalare a unor posturi de recepţie din România. Primesc astfel aprobare de a avea un aparat de radio: generalul Moşoiu, ziarele *Viitorul* şi *Universul*, Compania Română de Radiofonie, Banca Naţională, Institutul de Fizică-Cosmică a Universităţii din Cernăuţi etc.

La 15 octombrie 1925, apare o altă revistă bilunarăintitulată *Radiofonia*, publicaţie având printre colaboratori pe: prof. dr. D. Hurmuzescu, comandor Boerescu, ing. M. Konteschweller, ing. I. Halpern, ing. I. Bruneanu, ing. Sergiu Condrea şi ing. Emil Petraşcu. Era o perioadă caracterizată de un interes enorm pentru radiofonie şi TFF. În Şcolile Superioare se predau cursuri de radioelectricitate de înalt nivel ştiinţific, iar din străinătate (Franţa, Germania) se primea un număr impresionant de cărţi şi reviste ce tratau problemele radiofoniei. *Radiofonia* va apare până în iulie 1926, pentru ca la 9 noiembrie 1928, să reapară sub aceeaşi denumire, dar de data aceasta ca .Organ de publicitate al Societăţii de Difuziune Radiotelefonică., sediul Str. General Berthelot 60, tel. 324/90.

În sala Bacaloglu a Universităţii din Bucureşti, la 8 noiembrie 1925, a avut loc Adunarea Amatorilor de Radiofonie. Prof. dr. Dragomir Hurmuzescu a vorbit despre *Rolul Radiofoniei în ţara noastră*.

În noiembrie 1925, la Bucureşti are loc prima expoziţie de TFF din România. S-au prezentat receptoare şi componente utile amatorilor. Se fac emisiuni radiofonice folosind un mic post local, precum un post Levy, proprietar ing. Cotescu, sau un post 4B1 dat revistei *Radio Român*, dar şi de la unele emiţătoare de la Cercul Militar. Emisiunile din zilele de 3, 5 şi 7 decembrie 1925 sunt urmărite atât în Capitală cât şi în ţară (ex. Râmnicu Vâlcea). Lucrau aproximativ pe 500 m şi emiteau, în general, între orele 18,00 şi 19,30.

La 17 decembrie, un post de la Şcoala de Geniu transmite între 16,35 şi 17,00 un concert radiofonic.

În *Radio Român* nr. 21, din 7 februarie 1926, sunt semnalate o serie de emisiuni clandestine ce se fac seara în Bucureşti, în care cineva numără până la şapte şi apoi întreabă cum a fost auzit. Când aceste emisiuni încetează, în *Radio Român* nr. 22 (21.02.1926) apare o mică notiţă intitulată *De ce taci?*. Notiţa se încheie cu aceste fraze: ...Îl rugăm *să reînceapă, căci ne distra cum se distrează, ca un* şoricel *ce roade într-un colţ al camere.*. Este clar că cei ce experimentau emisiuni nu se cunoşteau şi chiar se fereau unii de alţii.

La Regimentul de Transmisiuni din Bucureşti se fac o serie de emisiuni pentru a testa staţiile destinate artileriei grele. Puterea de 100 W în antenă face ca aceste emisiuni să fie urmărite cu uşurinţă în Bucureşti, numeroşi ascultători confirmând acest lucru revistei *Radio Român*. Această revistă organizează cursuri şi conferinţe în Bucureşti (Bd. Domniţei nr. 1), Câmpulung, Buzău etc. Era o emulaţie deosebită şi o adevărată întrecere între revistele *Radio Român* şi *Radiofonia*, întrecere care uneori a degenerat chiar în polemici inutile şi critici reciproce.

La 18 martie 1926, la Craiova, ia fiinţă o asociaţie denumită *Radio Craiova*. La 25 mai 1927 această asociaţie îşi ţine adunarea generală sub preşedinţia lui N. Ciocârdia, care face o expunere asupra activităţii desfăşurate în cursul anului, propunând celor prezenţi să-l aleagă preşedinte pe dr. Alexandru Savopol, animatorul radiofoniei din oraş. Adunarea alege pe dr. Alexandru Savopol ca preşedinte şi pe M. Nenoveanu - vicepreşedinte. Secretar este ales lt. Ion Băjenescu, ing. Ivanovici va fi ataşat tehnic, iar casier Postelnicu. Acest colectiv de conducere va schimba denumirea asociaţiei în *Radioclubul Craiova*, iar în 1928 va înfiinţa şi o secţie specială de amatori de emisie. Acest radioclub a avut un rol important în dezvoltarea radioamatorismului de emisie la noi în ţară. În cadrul Radioclubului Craiova, radioamatorii români vor folosi însă un prefix neoficial şi anume CV5. Utilizarea acestuia va dura până la 1 ianuarie 1934, când va fi înlocuit cu prefixul YP5.

Congresul al III-lea al Uniuniii Internaţionale de Radiofonie, organizat la sediul Societăţii Naţiunilor Unite din Geneva, la 25 martie 1926, discută despre repartiţia lungimilor de undă în intervalul: 200 . 600 m, stabilindu-se un ecart de 10 kHz între posturi; despre drepturile de autor; despre poziţia faţă de telegrafia fără fir (TFF) etc. Pentru România se acordă lungimile de undă de: 205,5 m, 236,5 m şi în comun cu Norvegia: 461,5 m.

La 12 iunie 1926, Adunarea Deputaţilor votează *Legea pentru instalarea şi folosinţa staţiilor şi posturilor radio electrice*. În cap. II art. 3 se arată cineare dreptul să instaleze şi să exploateze un post de radioemisie, fără a face însă nici o menţiune asupra activităţii de radioamator.

În ziua de 13 iunie 1926, la Bucureşti, are loc primul Congres al Radiofoniştilor Români, unde prezintă rapoarte: prof. dr. Dragomir Hurmuzescu şi ing. Emil Petraşcu.

În luna octombrie 1926, un grup de entuziaşti din Institutul Politehnic Bucureşti pun în funcţiune un radioemiţător cu putere de 25 W, ce lucra pe lungimea de undă de 300 m şi care putea fi recepţionat în Capitală. Postul transmitea ştiri şi programe artistice. În aceeaşi lună, folosind aparatură militară, şi la Craiova se fac o serie de emisiuni radiofonice.

Tânărul Paul Popescu Mălăeşti (n. 10 iunie 1910, la Bucureşti) începe prin octombrie 1926 să lanseze apeluri generale, folosind un mic emiţător (oscilator în contratimp . cuplaj inductiv între circuitele de grilă, anod şi antenă), oscilator realizat cu două tuburi Philips B406, alimentate la 300-400 V. Antena era instalată în podul casei din str. Carol Davila ‘89. Tatăl său -profesor la Facultatea de Teologie- era originar din Mălăeşti. Prahova. Paul îşi alege indicativul BR5AA. Prefixul BR era destinat de IARU pentru România, iar cifra 5 o alege întrucât i se părea mai uşor de transmis şi recepţionat în alfabetul Morse şi era folosită, în Europa, doar de Anglia. Literele AA arătau evident că nu mai ştia de existenţa altui radioamator de emisie român. Nu primeşte nici un răspuns. Descurajarea dispare când găseşte după câteva săptămâni o notiţă în revista austriacă *Radio-Welt*, în care se arăta că emisiunile sale fuseseră recepţionate în câteva oraşe austriece. Reia

încercările şi, în decembrie 1926, reuşeşte primele legături radio (QSO-uri). În câteva zile face contacte cu numeroase ţări din Europa.

La 15 noiembrie 1926 se deschide subscripţia publică pentru acoperirea cotei de acţiuni rezervate publicului la Societatea Naţională de Difuziune Radiotelefonică din România. Prima dovadă ce confirmă o legătură bilaterală, efectuată de o staţie din România cu un radioamator străin, este un QSL expediat de radiomatorul englez G2BUP lui BR5AA. Paul Popescu Mălăeşti. S-a lucrat pe 49 m şi poartă data de 27 decembrie 1926. La puţin timp, a apărut în eter un alt indicativ românesc: BR5AB, ce aparţinea lui Nicolae Lupaş. Lupaş a fost primul căruia Paul Popescu Mălăeşti a îndrăznit să-i arate staţia realizată şi pe care l-a invitat într-o noapte să asiste la QSO-uri. Era la sfârşitul lunii martie 1927. În câteva zile, Nicolae Lupaş realizează un emiţător identic şi folosind indicativul ER5AB apare în eter. România primise prefixul YR. Deci ER5AA (BR5AA) şi ER5AB sunt primele staţii de amatori din România, atestate documentar, care au făcut legături bilaterale cu amatori din Europa. Lor li se alătură studentul Th. Iorganda, ing. Cristescu, studentul S. Simionescu şi alţii. Nicolae Lupaş îşi instalează staţia şi lucrează chiar din sediul revistei *Radio Român*, folosind indicativul BR5RR, până ce va fi oprit de autorităţi la 13 iulie 1927, când postul îi este confiscat, deşi obţinuse un fel de aprobare de la Marele Stat Major. ER5RR a fost deci prima *staţie colectivă* din România. Revista *Radio Român* în nr. 36-38, din aprilie 1927, înfiinţează rubrica CQ, în care publică o serie de articole cum ar fi: *Ce se poate şi ce se va putea auzi pe unde foarte scurte*; *Cum se învaţă alfabetul Morse*; *Lista cu prefixele acordate de IARU pentru diferite ţări ale lumii*; *Recepţia pe unde foarte scurte* unde se descrie modul de realizare a unui receptor cu două lămpi, ce lucra în domeniul 20-80 m şi cu care era dotată staţia ER5AA; *Prescurtările folosite în traficul internaţional*, fotografia postului de emisie ER5RR etc.

La 13 iulie 1927, postul de emisie ER5RR este confiscat, deşi i se dăduse autorizaţie în ziua de 12 iulie, autorizaţie în care i se cerea să instaleze acel post la Marele Stat Major. N. Lupaş era plecat cu un alt post de emisie la Râmnicu Vâlcea, pentru a face legături cu Bucureştiul.

Interesul pentru radiofonie, telegrafie fără fir şi în general pentru experimentări în domeniul radiocomunicaţiilor era destul de ridicat, la Politehnica din Bucureşti existând chiar cursuri cu această tematică.

În această perioadă, pătrund în ţara noastră primele receptoare cu galenă şi tuburi - alimentate de la acumulatoare. Astfel, în afară de Paul Popescu Mălăeşti, N. Lupaş, Th. Iorganda, S. Simionescu (ER5SS) şi alţi tineri entuziaşti, cum ar fi Cezar Brătescu, I. Băjenescu, Dan Constantin îşi construiesc receptoare cu care ascultă emisiunile radioamatorilor din străinătate. Aceştia îşi construiesc prin 1927-1928 şi primele staţii de emisie.

În decembrie 1927, rubrica CQ de ER5 din *Radio Român* descrie detaliat emiţătorul Hartley, folosit de ER5AD. Se arată, de asemenea, cum se stabileşte un QSO, se prezintă fotografiile unor confirmări primite de ER5AB din Ungaria, Rusia şi Iugoslavia. Este publicată şi lista principalelor staţii de emisie de amatori din Rusia, Cehoslovacia, Bulgaria etc. Este descris postul de recepţie portativ, realizat de slt. Cezar Brătescu - ER5AF. Conferinţa de la Washington, ţinută la sfârşitul anului 1927, decide suprimarea emiţătoarelor cu arc electric şi alocă radioamatorilor de emisie pe unde scurte următoarele benzi de frecvenţă: 1715 - 2000 kHz; 3500 - 4000 kHz; 7000 - 7300 kHz; 14 000 – 14 400 kHz; 28 - 30 MHz; 56 - 60 MHz. Revista *Radio Român*, din aprilie 1928, prezintă postul de emisie realizat de EQ2AA, un radioamator din Sofia, precum şi încercările de modulaţie radiofonică făcute de ER5AB. Apar în eter şi alte staţii, dintre care revista enumeră pe: ER5AM, ER5AF, ER5AG, ER5AP, AR5AR, ER5RC (radioclubul Craiova), ER5MSI . Marele Stat Major (postul confiscat la 13 iulie 1927 şi instalat la Statul Major de N. Lupaş), ER5AZ, ER5AJ, ER5R16I (Fălticeni), ER5AL (Lugoj), ER5AO (Cluj), ER5AU, ER5AW, ER5AY, ER5BA (Craiova), ER5LL, ER1AR, ER5AX, ER4ER etc.

Revista *Radio Român* îşi va înceta apariţia, dar îşi făcuse pe deplin datoria. Emisiunile de amatori apăruseră şi în România şi nu mai puteau fi oprite de nici o îngrădire birocratică.

La 1 noiembrie 1928, începe să funcţioneze postul *Radio* Bucureşti, post împrumutat de Casa Marconi din Anglia. Putere = 400 W, grad de modulaţie = 30%. Lungime de undă = 401,6 m (obţinută cu greutate la Congresul de la Berlin din septembrie 1928), sediul str. General Berthelot '60.

La 9 noiembrie 1928 reapare revista *Radiofonia*, de această dată ca Organ al Societăţii de Difuziune Radiotelefonică din România. În editorialul intitulat *Radiofonia Rediviva*, prof. dr. Dragomir Hurmuzescu - preşedintele Societăţii de Difuziune, arată stadiul şi problemele radiofoniei din ţara noastră şi cheamă vechii colaboratori la realizarea noii publicaţii.

Editura Adevărul publică, la 23 septembrie 1928,un ziar săptămânal intitulat *Radio*. Sediul: str. Sărindar nr. 7-9-11.

În decembrie 1928, Cezar Brătescu ER5AF vine special la Craiova pentru a da un apel pe postul radioclubului. Prima legătură se face cu un radioamator din Armenia. Astfel s-a făcut botezul lui 5AS - dr. Alexandru Savopol. A participat şi ER5PI - Ion Popescu, vicepreşedintele clubului, precum şi ER5BI - Ion Băjenescu. Trebuie subliniat meritul de necontestat al dr. Alex. Savopol, care a înţeles că, în absenţa unor legi clare, activitatea amatorilor de emisie avea şanse să fie permisă numai dacă se desfăşura într-un cadru organizat şi în colaborare cu armata. S-a stabilit ca radioamatorii români să ceară QSL-uri numai pe adresa Radioclubului craiovean. Timp de aproape 8 ani, aici a funcţionat un adevărat *QSL Bureau*. La sediul radioclubului din str. C. A. Rosetti nr. 4, se ţineau şi cursuri de iniţiere. Tinerii ofiţeri (lt. Ion Băjenescu, cpt. Dumitriu etc.), însărcinaţi iniţial să-l supravegheze la experimentări pe dr. Savopol, devin curând radioamatori pasionaţi.

Treptat, la Radioclubul Craiova au aderat şi alţi amatori din ţară (Bucureşti, Bucovina, Timişoara, Cluj, Iaşi, Prahova etc.), întrucât fiecare se voia protejat în faţa legii. Astfel s-a născut ideea de a se folosi prefixul CV5 (Craiova 5), deşi era un prefix neoficial. Câţiva ani radioamatorii români au lucrat cu acest prefix, până ce, la 1 ianuarie 1934, s-a adoptat prefixul YP5.

În martie 1929, ziarul *Radio* se uneşte cu *Radiofonia* şi apare sub denumirea *Radio şi Radiofonia*, director ing. Emil Petraşcu. În al doilea număr al acestei publicaţii (7.04.1929), sunt menţionate drept sedii atât adresa redacţiei Adevărul (Sărindar 7-9-11), cât şi cea a Societăţii de Difuziune (General Berthelot 60). Începând cu nr. 177 (ianuarie 1932), revista se va tipări pe maşini plane şi va avea un aspect grafic mult îmbunătăţit. Revista îşi va schimba din nou numele (octombrie 1934), devenind: *Radio* (Radiofonie, televiziune, ştiinţă pentru toţi). Sediu: str. C. Mille 7-9-11.

Abia în decembrie 1940, Societatea de Difuziune îşi va scoate o revistă proprie, intitulată *Radio România*, revistă ce va continua să apară până după război, când va deveni *Radio Azi* (până spre sfârşitul anului 1947), pentru a se transforma apoi în *Secolul Radiofoniei*, *Programul Radio TV*, iar după 1990, din nou în *Radio România*.

În iulie 1933, se înfiinţează Radio-Club-Român (RCR), având ca preşedinte pe prof. univ. dr. Christian Musceleanu, care a militat mai mult pentru promovarea radiofoniei şi mai puţin pentru legalizarea emisiunilor de amatori.

La 1 octombrie 1933, la Bucureşti, are loc primul Congres al Amatorilor de Emisie din România, manifestare desfăşurată sub emblema *Reţeaua de Emiţători Români* (RER). Primul punct la ordinea de zi s-a referit la modalitatea de legiferare a activităţii de radioamatori emiţători în ţară. Lucrările au fost deschise de dr. ing. Emil Petraşcu, iar dr. Al. Savopol (CV5AS) şi Paul Popescu Mălăeşti (CV5AA) au prezentat modul de organizare a reţelelor de radioamatori din străinătate.

În octombrie 1934, apare revista săptămânală *Radio Universul*. Redactor şef: I. C. Florea. Sediu:

Brezoianu 23-25. În paginile acestei publicaţii, care a apărut fără întrerupere până după război, găsim numeroase descrieri de receptoare, staţii de emisie, informaţii din viaţa amatorilor români şi străini. A fost o revistă independentă ce a criticat adesea Societatea de Difuziune, dar care a sprijinit

enorm mişcarea radioamatorilor de emisie. Chiar Buletinul Oficial al acesteia, intitulat *YR5 Buletin*, a fost găzduit câţiva ani în paginile revistei *Radio Universul*. Dintre radioamatorii care au colaborat cu revista, menţionăm pe: Cezar Brătescu, Barbu Dumitrescu, Florian Dinescu, Paul Popescu Mălăeşti, Liviu Macoveanu, Valeriu Vasilescu etc.

La 23 decembrie 1934, amfiteatrul .Spiru Haret. de la Facultatea de Ştiinţe găzduieşte cel de-al II-lea Congres al Amatorilor de Emisie din România.

La 17 februarie 1935, Societatea Generală a Radioamatorilor din România şi ziarul *Radio Universul* organizează, în amfiteatrul *Spiru Haret*, Congresul General al Radiofoniei. S-a discutat mult despre taxe, despre emisiunile româneşti, despre perturbaţiile industriale, dar şi despre: *Chestiunea autorizaţiilor de emisie*. Citãm din materialele congresului: *Situaţia ciudată a emisiunilor de amator este cunoscută: nu se dau autorizaţii ... din motive superioare de siguranţă a Statului. Ca şi cum siguranţa Statului, în toate ţările civilizate, ar fi periclitată din cauza zecilor de mii de emiţători amatori*.

Încă o dovadă de gravă ignoranţă a conducătorilor noştri. Aiurea legiunile de amatori îndeplinesc sarcini reale armatei - se instruiesc pe cont propriu şi statul nu are decât de câştigat de pe urma unor radiotelegrafişti rutinaţi. La noi am rămas cu câteva zeci de emiţători, care lucrează cu frica în sân . iar Siguranţa, care îi cam cunoaşte, închide ochii pentru ca... legea de prohibiţie să fie respectată.

În alte ţări, oamenii care se instruiesc pe socoteala lor la emisia şi recepţia TFF sunt stimaţi şi încurajaţi. La noi această îndeletnicire este socotită subversivă, iar «delincvenţilor» li se întocmesc fişe şi li se confiscă aparatura. Nu este posibil oare, o dată cel puţin, să imităm străinătatea şi în manifestările chibzuite?.

Deci: *Să se ceară organelor în drept reglementarea emisiunilor de amatori pe unde scurte, aceasta dovedindu-se de mare interes pentru apărarea* ţării!

La 1 martie 1936, în Bucureşti are loc un Congres Extraordinar al Radioamatorilor Emiţători din România şi se înfiinţează Asociaţia Amatorilor Români de Unde Scurte (AAUSR), având ca preşedinte pe doctorul Alex. Savopol. Se stabilesc modalităţile de primire şi expediere a QSL-urilor şi se adoptă pentru radioamatorii români prefixul YR5. Începe o activitate organizată, extraordinară. Pe lângă radioamatorii de emisie, apar şi câteva staţii colective, precum şi numeroşi radioamatori de recepţie. Au loc întâlniri periodice, se închiriază un sediu, se transmit emisiuni regulate ale staţiei oficiale YR5AAC.

Asociaţia va edita periodic revista *YR5 Buletin,* publicaţie editată iniţial (numerele 1-2) de către Radioclubul Craiova. Această publicaţie va apărea atât separat, cât şi ca rubrică aparte în ziarele *Universul* şi *Radio România*. Începe o activitate intensă de promovare a radioamatorismului.

În zilele de 8 şi 18 aprilie 1936, se desfăşoară primul concurs de unde scurte (YR-TEST) în benzile de 3,5; 7; 14 şi 28 MHz, concurs câştigat de preotul Ştefan Rusu (YR5AR), din jud. Arad.

La 31 ianuarie 1937, în sala *Negreanu* de la Facultatea de Ştiinţe, are loc Adunarea Generală AARUS. Asociaţia avea 72 de membri, 58 fiind cu cotizaţia la zi.

Cotizaţia pentru 1937 se stabileşte la 240 de lei pentru membrii aderenţi şi 400 de lei pentru activi şi fondatori. Se alege un nou Comitet de conducere, după cum urmează: preşedinte: dr. Alex. Savopol - YR5AS, vicepreşedinte: ing. Paul Popescu Mălăeşti - YR5AA, secretar: Ion Niculescu - YR5EV, casier: ing. G. Andriescu - YR5MG; membri: ing. G. Enescu - YR5EB, dr. I. Militaru - YR5NM, V. Cantuniari - YR5VC, ing. D. Ceapâru - YR5MC, Paul Ciocos - YR5PC; cenzori: Florian Dinescu - YR5FD, ing. G. Benetaud - YR5BB, V. Gheorghiu - YR5VG; supleanţi: preot Ştefan Rusu - YR5AR, Anastase Trentea - YR5AT.

Se premiază al II-lea concurs AARUS, câştigat tot de preotul Ştefan Rusu.

La 1 ianuarie 1938, este anunţată oficial acceptarea AAUSR din România în Uniunea Internaţională a Radioamatorilor (IARU). După război, datorită poziţiei oficiale a statului român, vom putea vorbi de reluarea legăturilor cu Uniunea Internaţională de Radioamatorism abia după anul

1965. Adunarea Generală AARUS din 6 februarie 1938, care a avut loc tot în sala *Negreanu* de la Facultatea de Ştiinţe, alege un nou comitet de conducere. Dr. Alex. Savopol - YR5AS lipseşte, fiind bolnav şi la tratament în Viena. Preşedinte va fi ales Gh. Enescu - YR5EB, iar YR5MC, 5EB şi 5PC sunt înlocuiţi de noi membri: C. Florian - YR5CF, Septimiu Trifu - YR5TI şi C. Iarca - YR5IY. Cenzori: YR5VG, S. Simionescu - YR5AK şi C. Ionescu - YR5CC; supleanţi: YR5AR şi J. Sefciuc YR5JS.

La 30 martie 1938, încetează din viaţă dr. Alex. Savopol . n. 16 octombrie 1886 la Craiova, medic la Şcoala Normală de Băieţi, decorat cu *Steaua României* pentru participarea sa la primul război mondial. A avut un rol remarcabil în unirea radioamatorilor, atât în Radioclubul Craiova, cât şi în AARUS.

În 15 aprilie 1938, apare proiectul de lege privind reglementarea emisiunilor de amatori. Proiectul este primit cu entuziasm de radioamatorii români, dar Regulamentul de aplicare al acestei legi va întârzia mult.

În 1938, Conferinţa Internaţională a Radiocomunicaţiilor de la Cairo va revizui o serie de benzi de frecvenţă acordate radioamatorilor. În august 1938, AARUS face demersurile necesare pentru ca 5AA, 5AT, 5EV, 5II, 5ML, 5MV, 5TP, 5VC şi 5XJ să primească de la ARRL celebra diplomă WAC (Worked all Continents), aceasta reprezentând un trofeu râvnit de toţi radioamatorii lumii. În septembrie 1938, se cere radioamatorilor YR să trimită la Asociaţie, până la 15 octombrie 1938, un formular *tip* completat, împreună cu actul sau certificatul de naţionalitate, 2 fotografii şi o descriere sumară a staţiei. Lunar, fiecare va trimite copii după *Carnetul de Lucru*.

În decembrie 1938, în preajma Crăciunului, sute de kilometri de fir telegrafic au fost distruse din cauza chiciurei şi viscolului. Staţia YR5AAC, operată de YR5AA, a ajutat oficialităţile în asigurarea comunicaţiilor radio între localităţile sinistrate.

La 28 martie 1939, AARUS trimite o circulară membrilor săi, prin care le cere să înceteze emisiunile de amator, până la apariţia regulamentului de aplicare a legii emisiunii de amator. Reiau activitatea numai cei care primesc aprobare de la AARUS, în scris sau prin emisiunea YR5AAC. După începerea celui de-al II-lea Război Mondial în Europa, activitatea radioamatorilor va fi suspendată.

În septembrie 1939, se cere din nou încetarea emisiunilor de amatori. Încep confiscări sau sigilări ale aparaturii de emisie.

La 17 martie 1940, are loc o nouă Adunare Generală AARUS. Participă numai 32 de membri, mulţi fiind concentraţi. Se cere sprijin pentru apariţia în continuare a *YR5 Buletin*.

Deşi situaţia în ţară era complicată, pasiunea a învins! .YR5 Buletin. nr. 50 apare în nr. 1 al revistei *Radio România* (decembrie 1940). Erau mai puţine pagini, dar apărea bilunar. Ştim doar că s-a ajuns cam până la nr. 65. Redactori: ing. Gr. V. Andriescu şi C. Iarca.

Pe perioada războiului, în *Radio Universul*, Liviu Macoveanu - YR5ML, Val. Vasilescu - YR5VV, N. Cioc - YR5NC etc. publică sporadic o rubrică intitulată *Unde Scurte* sau chiar *CQ de YR5ML*. Activitatea asociaţiei scade mult.

În mai 1943, Monitorul Oficial publică *Regulamentul Radiocomunicaţiilor*. Activitatea radioamatorilor este clar definită, dar situaţia politică împiedică reluarea acesteia. Europa şi ţara noastră erau în plin război. Acest regulament, extraordinar de bine întocmit, nu va mai fi aplicat după război întrucât fusese semnat de Ion Antonescu. Va fi modificat şi adaptat la « cerinţele vremii », în 9 septembrie 1946. Deşi după război, în majoritatea ţărilor europene, radioamatorii îşi reiau activitatea, în România aprobarea oficială a acesteia se va face abia în 1948, iar reluarea propriu-zisă a activităţii în 1949.

La 5 noiembrie 1944, războiul depăşise graniţele ţării, dar nu se terminase. Un grup de radioamatori se întâlnesc şi încearcă reactivarea AARUS *Speranţe şi vise.*

În 1945, Ministerul Poştelor organizează examene pentru obţinerea certificatelor de radioamatori. Liviu Macoveanu, Ion Răduţă, George Craiu, Raul Vasilescu şi mulţi alţii se prezintă cu succes la acestea.

Autorizările însă întârzie. Pasiunea era mare şi încet, încet, mulţi amatori - în special cei tineri - reîncep traficul folosind indicative false. Exemplu: Mircea Negruţi din Timişoara era YQ5U, Dan Constantin devine - YR5J sau YR5"J, amintind de fostul indicativ: YR5XJ. Craiu era YR5R.

În toamna anului 1946, un grup de radioamatori vechi şi noi, printre care Ernest Gross, Cezar Ionescu, Vintilă Golumbovici, Paul Popescu Mălăeşti, Mihai Vasiliu, Cezar Pavelescu, Trifu Septimiu, George Craiu, Liviu Macoveanu, Ion Cioc, Ştefan Stănescu, Iani Teodorescu etc. au întocmit un memoriu ce a fost trimis la Direcţia Generală PTT din Ministerul Comunicaţiilor, Marele Stat Major al Armatei şi la Ministerul de Interne.

Prin aceste memorii se solicita aprobarea reluării activităţii de radioemisie şi recepţie a amatorilor şi reînfiinţarea Asociaţiei Amatorilor Români de Unde Scurte - AARUS. După multe luni de aşteptare, memoriile au primit avize favorabile şi s-a trecut, la începutul lui 1948, la reorganizarea AAUSR.

La 25 februarie 1948, Tribunalul Ilfov, Secţia Notariat a autentificat Procesul Verbal de Constituire şi Statutele, luând fiinţă *Asociaţia Amatorilor de Unde Scurte din Romania*, stabilindu-se şi schimbarea prefixului din YR în YO, prefix utilizat şi astăzi. Sediul era în Calea Văcăreşti nr. 55, iar colectivul de conducere era format din: preşedinte ing. Ernest Gross; vicepreşedinte ing. Cezar Ionescu; secretar Vintilă Golumbovici; casier Constantin Florian; membri: Mihai I. Popescu; Vladimir Gheorghiu; Viniciu Nicolescu; cenzori: ing. Iordan Vasilescu; Ştefan Stănescu, Vladimir Teodorov; cenzori supleanţi: Constantin Honae, Gheorghe Lengel.

În ziua de 2 octombrie 1948, Tribunalul Ilfov, prin Sentinţa nr. 13, acordă personalitate juridică AAUSR. Hotărârea va fi publicată în Monitorul Oficial din 16 octombrie 1948. Dar trebuie să mai treacă aproape un an până la o reluare timidă a activităţii legale de emisie.

La 23 august 1949, apar în eter primele indicative YO. Primesc indicative şi autorizaţii 23 de persoane.

La 16 aprilie 1950, are loc prima Adunare Generală a Radioamatorilor YO. Denumirea asociaţiei se schimbă în *Asociaţia Radioamatorilor de Emisie Recepţie de Unde Scurte din RPR*, având ca preşedinte pe Ernest Gross (YO3AA). Asociaţia va ajunge la peste 400 de membri, din care 41 emiţători şi va funcţiona în str. Jacques Elias nr. 2 din Bucureşti. Şi această nouă asociaţie se va înregistra la tribunal.

Se organizează cursuri, examene, se încearcă editarea unei reviste. Este vorba de revista *Radioamatorul*, din care apare doar un singur număr. Se eliberează autorizaţii şi pentru radioamatorii de recepţie. Acestea aveau forma YO-R-....(3 cifre).

În 1954, activitatea de radioamatorism este încorporată în cadrul Asociaţiei Voluntare pentru Sprijinirea Apărării Patriei (AVSAP). Iniţial denumirea acesteia a fost Asociaţia Voluntară pentru Tehnică şi Cultură Fizică (AVTCF). Sediul central era în Bucureşti, în Bd. Dacia nr. 13.

Asemenea organizaţii paramilitare funcţionau în toate ţările cu *democraţie populară*. Ex. DOSAAF în URSS, OSO - Bulgaria, MHSZ - Ungaria, GST - RD Germană, SVAZARM - Cehoslovacia etc. Deşi controlată de militari, activitatea de radioamatorism cunoaşte o revigorare. Se obţin sedii, se înfiinţează staţii colective, se angajează şefi de radioclub salariaţi în toate cele 16 regiuni administrative, sunt tipărite cărţi originale sau traduceri, se construiesc echipamente, se organizează cursuri şi examene, se tipăresc revistele *Radio* (noiembrie 1954 - octombrie 1955) şi *Radioamatorul* (decembrie 1956-septembrie 1958). Sunt pregătiţi ca radiotelegrafişti numeroşi tineri. Printre cei angajaţi la AVSAP remarcăm pe: Ovidiu Olaru - YO3UD, Mihai Liu - YO3ZC, Cristian Petrică - YO3ZR şi Raul Vasilescu - YO3LX. La radiocluburile regionale sunt angajaţi oameni provenind în general din armată, dar care au ajutat enorm radioamatorismul românesc. Exemplu, Dem Dascălu - YO8DD - Suceava, Nicolae urărescu - YO8ME - Bacău, M. Dobrescu - YO4CS - Galaţi, Ştefan Burduf - Constanţa, David Rusu - YO5DC - Cluj, Alex Kormoş - YO5AFJ - Maramureş, Ion Vereş - YO6GJ - Mureş. Lor li se adaugă numeroşi radioamatori activi, dintre care amintim: Dan

Constantin - YO2BU, dr. Mircea Avram - YO2VA, Anastase rentea - YO4ATA, C. Borteanu - YO4WG, N. Tănase - YO4WS, Sever Românu - YO4WV, Gh. Grigorescu - YO4YJ, Vasile Hadnagy - YO5AEX, Iosif Bartl - YO5BQ, L. Kovanda - YO6XI, Gh. Stănciulescu - YO7DZ, T. Băducu - YO7AOG, D. Andronescu - YO7APM, Al. Sârbulescu - YO7DL, Dorel Ţanu - YO8RL, Iulian Scărlătescu - YO9VI, Ion Răduţă - YO9WL şi alţii.

Se înfiinţează Radioclubul Central, având indicativul YO3RCC cu sediul în Bd. Muncii 59. Salariaţi: cpt. Vasile Pancenco, cpt. C. Angelescu şi C. Vîrban.

În noiembrie 1955 apare revista *Pentru Apărarea Patriei*, revistă care mai târziu se va transforma în *Sport şi Tehnică*. În fiecare număr găsim şi câteva pagini dedicate radioamatorismului. Articole cu caracter tehnic, utile pentru radioamatori, se vor găsi şi în paginile revistei *Tehnium*.

La 24 martie 1957, are loc Adunarea Generală a membrilor Radioclubului Central. Lucrările sunt conduse de YO3RD. Se alege Consiliul de Conducere al Radioclubului Central, consiliu ce răspundea de întreaga activitate de propagandă, de învăţământ şi *metodică, tehnică, sportivă şi financiar - administrativă.*

Consiliul de Conducere era format din: preşedinte, Augustin Mitiyko; vicepreşedinte, Vasile Pancenco; secretar, Raul Vasilescu; membri: Alex. Mărculescu, Alex. Popovici, Amalia Partin, Oleg Strumschi, Teodor Ghicadia, Viorel Boşcoianu. Comisia de revizie: Gh. Ştefan, Constantin Diaconu, Sergiu Costin. George Craiu - YO3RF nu a mai fost ales în funcţii de conducere. De fapt, nu va mai trece mult şi va fi arestat, făcând aproape 3 ani de închisoare.

La 14 aprilie 1957, Radioclubul Central AVSAP organizează în 3,5 şi 7 MHz Concursul Republican de Unde Scurte, la care au participat 48 de staţii de emisie şi 54 de recepţie. La 14 iulie 1957 a fost organizat Concursul Internaţional de Unde Scurte, la care erau invitaţi să participe numai radioamatori din ţările cu *democraţie populară*. Aceste competiţii se vor transforma apoi în CN şi CI pe care le organizăm şi astăzi.

În mai 1957, în diferite oraşe din ţară se organizează expoziţii cu aparatură realizată de radioamatori.

La 15 decembrie 1959, este angajat şi Iosif Paolazzo - YO3JP, care va fi apoi Secretar General al FRR până în iulie 1989. Această funcţie va fi îndeplinită din august 1989 de către ing. Vasile Ciobăniţa - YO3APG. O dată cu desfiinţarea AVSAP prin HCM 970/12 iulie 1960 şi adresa comună UCFS - AVSAP 1128/c/31 august 1960, mişcarea de radioamatori din România este inclusă în cadrul Uniunii de Cultură Fizică şi Sport (UCFS) ca ramură de sport tehnic, alături de motociclism, tir, modelism, planorism etc. S-a înfiinţat Comisia Centrală a Sportului Radio.

Activitatea de RA se desfăşura în cadrul Federaţiei Sportului Aviatic şi Radioamator. La 28 martie 1961, la sediul din Bd. Muncii 59, are loc prima şedinţă la care au participat: Victor Nicolescu . vicepreşedinte al FSAR; Ion Lepădat - secretar general adjunct al FSAR; Iosif Paolazzo - instructor FSAR; lt. col. Ion Vidraşcu; Mihai Tanciu, George Filipeanu, Nicolai Oneci, Teodor Ghicadia, Boris Banţgaf. Victor Nicolescu prezintă noua formă de organizare a radioamatorismului în cadrul UCFS, anunţă Biroul Federal şi Comisia de Radioamatori. Această comisie era formată din: Mihai Tanciu - preşedinte; George Filipeanu - vicepreşedinte; Iosif Paolazzo - secretar; lt. col. Ion Vidraşcu, Vasile Iliaş, Traian Dragnea, Boris Banţgaf, Ion Pantea, Teodor Ghicadia, Nicolae Drăguleanu, Nicolae Oneci - membri. În septembrie 1961, pentru lipsă de activitate, sunt scoşi din Comisia de Radiomatori Ion Pantea şi T. Dragnea şi sunt cooptaţi Liviu Macoveanu şi Petre Cristian.

Dintre problemele ce stăteau în faţa acestei comisii amintim: elaborarea unor regulamente de funcţionare a radiocluburilor; stabilirea regulamentelor de desfăşurare a concursurilor; examenele de radioamatori; acordarea insignei *Radist de Onoare*; colaborarea cu revista *Pentru Apărarea Patriei*; activarea staţiilor de US şi chiar UUS; pregătirea competiţiilor de *Poliatlon Radio* şi *Vânătoare de vulpi* ; încadrarea Radioclubului Central cu un tehnician etc. Delegat pe lângă MTTc

- Liviu Macoveanu - YO3RD.

În aprilie 1961, este aprobată lista celor propuşi pentru acordarea insignei *Radist de Onoare*, Primesc această distincţie 30 de radioamatori, dintre care amintim pe: YO2BB, YO3GY, YO3CZ, YO3FN, YO3AQ, YO3FD, YO3RV, YO3GK, YO4WU, YO5LP, YO6XI, YO7DL, YO8ME, YO8DD etc. Se stabilesc şi primele loturi naţionale cuprinzând pe cei mai buni din diferite ramuri de activitate. Nicolae Oneci asigura redactarea QTC-ului, care se transmitea duminică dimineaţa. Aceste emisiuni vor fi apoi transmise de Liviu Macoveanu, Iosif Paolazzo, Andrei Giurgea, iar, în ultima perioadă, de Vasile Ciobăniţa. Activitatea începe să se desfăşoare organizat pe bază de *Calendare competiţionale*, având la bază un buget propriu şi planuri de venituri şi cheltuieli. Numărul de competiţii creşte şi se diversifică. Astfel, pe rând, s-a început organizarea de CN de: Unde Scurte (1951); Unde Ultrascurte (1952); Radiotelegrafie viteză şi Radiogoniometrie de Amator (1961). Competiţii cu caracter internaţional: Creaţie Tehnică (1980); CI de Unde Scurte (1950); CI de Unde Ultrascurte (1971); Concursul Internaţional de Telegrafie Viteză - Cupa Dunării (1970). De asemenea, în colaborare cu Comisiile regionale şi mai târziu cu cele judeţene, precum şi cu alte instituţii, se organizează şi multe alte competiţii. Creşte astfel nivelul performanţelor şi un număr tot mai mare de radioamatori sunt atraşi spre activitatea competiţională. Se obţin şi numeroase rezultate de excepţie, pe plan internaţional, în întrecerile organizate de Uniunea Internaţională sau de către diferite ţări.

În 1964, ia fiinţă Clubul de performanţă YO DX Club şi se instituie un program de diplome româneşti.

La 24 aprile 1964, se acordă primul titlu de Maestru al sportului pentru radioamatorism lui YO3RD - ing. Liviu Macoveanu. Abia în 1968 vor deveni Maeştri ai sportului şi alţi radioamatori, dintre care amintim pe: Petre Cezar - YO3FF, George Craiu - YO3RF, Vasile Iliaş - YO3CR, Victor Vazian - YO7DO şi Victor Demianovschi - YO6AW. Toţi pentru activitate în unde scurte.

Primele titluri de Maestru al sportului obţinute pentru telegrafie viteză au fost acordate în 1970 lui Vasile Căpraru - YO3AAJ şi lui Iosif Ion Mihai - YO3NN. De atunci, numărul celor care au obţinut acest titlu a depăşit cu mult o sută.

Cu ocazia împlinirii a 30 de ani de la înfiinţarea primei asociaţii a radioamatorilor din România, în 1966, a avut loc o adunare festivă la care au participat şi mulţi radioamatori veterani. O parte din cei care au lucrat înainte de război se reautorizează, primind indicative noi.

La 30 august 1967, prin Hotărârea CNEFS nr. 422, Comisia Centrală a Sportului *Radio* se transformă în Federaţia Română de Radioamatorism, federaţie autonomă, care prin intermediul Ministerului Tineretului şi Sportului şi prin celelalte foruri de conducere care s-au succedat a primit un sprijin permanent din partea statului.

Apar radiocluburi şi în judeţele nou înfiinţate. Activitatea se dezvoltă mult, sunt angajaţi secretari ai Comisiilor judeţene, se asigură spaţii, mobilier şi condiţii pentru desfăşurarea activităţii. Apar reglementări noi, iar numărul de radioamatori emiţători creşte până în 1989 la cca 3 000.

În 1982, se acordă primele titluri de Maestru Internaţional al Sportului următorilor radioamatori - Unde scurte: George Craiu - YO3RF, Vasile Iliaş - YO3CR, Andrei Giurgea - YO3AC, Sever Diaconu - YO4WU, Ştefan Fenyo - YO3JW, Gheorghe Cerchez - YO2BB, Silviu Mara - YO8FZ; - Radiogoniometrie: Ion Dracea - YO9BTR; - Unde Ultrascurte: Iulius Şuli - YO2IS; - Telegrafie viteză: Radu Bratu - YO4HW.

În decursul anilor au funcţionat în conducerea FRR ca preşedinţi: general C. Păucă - MFA; ing. Gh. Balaeş - MTTc; general Gh. Enciu YO3EG - MApN; general Nicolae Popescu YO3FZZ - MApN; ing. Vasile Oceanu - YO3NL, iar ca vicepreşedinţi: ing. Victor Nicolescu - YO3VN; col. Cezar Petre - YO3FF; ing. G. Craiu - YO3RF; ing. Ilie Mihăescu - YO3CO; ing. Gh. Drăgulescu - YO3FU; Dan Antoni - YO3ZA; ing. Carol Szabo - YO3RU; ing. Cornel Petreanu - YO8TU.

În perioada 1975-1988, se elaborează 14 Buletine Informative, însumând peste 2 450 de

pagini. Se amplifică colaborările cu Uniunea Internaţională de Radioamatorism, fiind vizitaţi în 1976 de preşedintele Noel B. Eaton - VE3CJ şi respectiv - vicepreşedintele acesteia, Victor Clark - W4KFC. Se rezolvă problema cotizaţiilor, iar delegaţiile noastre participă activ la Congresele şi Conferinţele Regiunii 1 IARU (Varşovia, Olanda, Toremolinos, Tel Aviv etc.).

După Revoluţia din decembrie 1989, mişcarea de radioamatorism capătă o nouă perspectivă, fiind eliberată de o serie de restricţii. Ministerul Comunicaţiilor elaborează un nou .Regulament de funcţionare a Serviciului de Amator din România..

Se primeşte dreptul de a lucra în benzile WARC (10, 18 şi 24 MHz) şi chiar în banda de 6 m (50 - 52 MHz). Se elaborează un nou Statut de funcţionare.

Din martie 1990, federaţia îşi editează propria revistă lunară, revistă intitulată pe rând: *Radioamator YO*, *Radioamatorul* şi *Radiocomunicaţii şi Radioamatorism*. Sunt organizate diferite simpozioane tematice şi competiţii specifice. Se pun bazele unor Reţele Naţionale de Urgenţă, care lucrează în unde scurte şi ultrascurte şi care intervin în cazul unor calamităţi naturale sau situaţii deosebite. Sunt abordate comunicaţiile digitale, benzile superioare de frecvenţă, se construieşte sau se importă aparatură modernă. Aproape tot teritoriul ţării este acoperit cu staţii de retranslaţie vocală sau noduri pentru Packet Radio. Cei peste 6 000 de radioamatori autorizaţi pentru a face emisie sunt grupaţi în cîteva zeci de radiocluburi. Sunt abordate benzile superioare până la 1,2 GHz, moduri noi de lucru, traficul pe sateliţi etc.

Activităţi deosebite se organizează cu diferite ocazii: Olimpiade, Eclipsa, Vizita Papei în România, Aniversarea Zilei Naţionale, Ziua Transmisioniştilor, Ziua Mondială a Telecomunicaţiilor etc. Apar primele radiocluburi şi asociaţii de drept privat, având la bază Legea 21 din 1924 sau Ordonanţa 26 din 2000. Se importă aparatură modernă, dar se şi realizează în ţară: filtre, antene, kit-uri şi subansamble. Tehnica modernă, informatica, microprocesoarele, prelucrarea digitală a semnalelor pătrund şi în practica obişnuită a radioamatorilor.

Activitatea acestora se diversifică, cuprinzând în principal următoarele domenii: radiocomunicaţii şi trafic radio în unde scurte şi unde ultrascurte; telegrafie viteză; radiogoniometrie de amator; comunicaţii digitale şi reţele de urgenţă; construcţii de aparatură şi cercetări în domeniul radiocomunicaţiilor.

În prezent, în întreaga lume există peste 3 milioane de radioamatori autorizaţi care lucrează pe diferite frecvenţe, începând cu undele scurte şi terminând cu microundele, folosind cele mai diverse tipuri de emisiuni (telegrafie, SSB, transmisii digitale sau video). Sunt studiate moduri noi de propagare, precum şi comunicaţiile spaţiale.

Radioamatorismul este un hobby, o pasiune, dar este şi o activitate cu deosebit impact social, dezvoltând interes pentru electronică, radiocomunicaţii şi informatică. Lumea radioamatorilor este deosebit de eterogenă, cuprinzând cercetători şi specialişti în electronică, dar şi elevi, studenţi, actori, preşedinţi de state, cosmonauţi, savanţi, medici, muncitori etc. Pe toţi îi uneşte dorinţa de perfecţionare, de autodepăşire, de interconectare umană şi cooperare umană, fascinaţia noului.

Forul Internaţional al Radioamatorismului (IARU) îşi are sediul în SUA şi a fost condus de Richard Baldwin – preşedinte (din 1982); Michael J. Owen – vicepreşedinte (din 1989); Larry E. Price – secretar (din 1989). În anii 1999, 2004 şi 2009 au avut loc modificări în conducerea acestui for. În anul 2009, conducerea acestuia a fost următoarea: Timothy S. Ellam – preşedinte, Ole Garpestad – vicepreşedinte şi Rod Stafford – secretar. Pe parcursul anilor, mai mulţi reprezentanţi ai radioamatorilor din ţara noastră au făcut parte din diferite grupe de lucru în calitate de membri IARU. După anul 2000, reprezentanţii României în Grupele de lucru pentru *Telegrafie viteză* şi Radiogoniometrie au fost Carol Szabo şi Gheorghe Paisa.

Statistica consemnează, la 31 decembrie 2009, pentru radioamatorism, următoarea structură organizatorică: 36 de judeţe angajate în activitatea de radioamatorism; 82 de asociaţii şi cluburi sportive profilate sau cu secţii de radioamatorism şi asociaţii judeţene – membre ale federaţiei; peste 3000 de sportivi legitimaţi (1715 seniori, 959 tineret

şi juniori, 335 copii); un mare număr de antrenori şi în special instructori care asigură iniţierea şi îndrumarea tineretului în această ramură de sport.

În anul 2001, FR de Radioamatorism a organizat la Constanţa (Mamaia) cea de-a IV-a ediţie a CM de telegrafie viteză, sportivii noştri obţinând o medalie de bronz pe echipe seniori şi 2 medalii de bronz la juniori prin Daniela Manea şi Mihai Hârjan.

Printre evenimentele deosebite desfăşurate în ţara noastră se înscrie şi cea de-a V-a ediţie a Simpozionului şi întâlnirii transfrontaliere a radioamatorilor organizată la Pecica (judeţul Arad) în luna mai 2008, la care au fost prezenţi peste 300 de participanţi din 5 ţări.

Pe parcursul a 32 de ani (1977-2009), radioamatorii români au realizat un bilanţ general deosebit cucerind, la cele 3 ramuri (unde scurte, telegrafie viteză, radiogoniometrie), la CM şi CE de seniori, juniori şi cadeţi 174 de medalii (20 de aur, 51 de argint şi 103 de bronz). Pe ramuri, bilanţul se prezintă astfel:

●UNDE SCURTE – CM seniori (perioada 1987-1994) – 4 medalii (1 argint şi 3 bronz); CE seniori (perioada 2000-2009) – 4 medalii (2 aur - Andi Ruse şi Ionuţ Piţigoi – 1 argint şi 1 bronz).

●TELEGRAFIE VITEZĂ – CM seniori (perioada 1995-2009) - 63 medalii (8 aur: Janeta Manea (5), Gabriela Ivan (1), Bogdan Buzoianu (2) – 16 argint şi 39 bronz); CM Veterani – 1 medalie de bronz; CM juniori (perioada 1995-2009) – 31 medalii (14 argint şi 17 bronz); CM cadeţi (perioada 2003-2009) – 14 medalii (3 aur: Vasilica Trofin, Andrei Bidirliu, Petre Ionuţ Chiriac – 1 argint şi 10 bronz); CE seniori (perioada 2004-2008) – 4 medalii (3 aur: Janeta Manea (1), Bogdan Buzoianu (2) – 2 argint şi 9 bronz); CE juniori (perioada 1983-2008) – 21 medalii (3 aur: Manuela Ailincăi (1), Ionela Trofin (1), Cristian Ionuţ Hâldan (1) – 9 argint şi 9 bronz); CE cadeţi (perioada 2004-2008) - 15 medalii (4 argint şi 11 bronz).

●RADIOGONIOMETRIE – CM seniori - 1 medalie aur –Natalia Făget (1986); CM juniori – 1 medalie de bronz (1998); CE seniori (1977) - 4 medalii (3 argint şi 1 bronz); CE juniori (1977) – 1 medalie bronz.

Componenţa Biroului FRR în anul 2000: Nicolae Popescu - preşedinte de onoare; Vasile Oceanu - preşedinte; Cornel Petreanu - vicepreşedinte; Vasile Ciobăniţa - secretar general; Gheorghe Drăgulescu - secretar federal; Radu Bratu, Mihai Mateescu, Adrian Siniţaru, Ioan Folea, Vasile Durdeu, Marcel Aleca,

Nicolae Dincă, Adrian Endrejewschi, Adrian Stănescu, Vasile Pestriţu, Gheorghe Nae - membri.

În anul 2001, federaţia s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educaţiei fizice şi sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 17 noiembrie a adoptat noul Statut şi a ales Consiliul de administraţie (format din 15 membri), ca organ de conducere al federaţiei, având ca preşedinte de onoare pe Radu Bratu şi ca preşedinte pe Vasile Oceanu. S-a stabilit, de asemenea, Consiliul director - organul de administrare şi gestionare al federaţiei - compus din: Vasile Ciobăniţa - secretar general; Gheorghe Drăgulescu - secretar federal; Ioana Berbecaru - contabil.

Aceeaşi conducere a funcţionat şi în anii 2002 şi 2003. În perioada 2004-2007, organul de conducere al Federaţiei a avut următoarea componenţă: preşedinte – Virgiliu Niculescu; vicepreşedinţi – Cornel Petreanu şi Liviu Olteanu (2006 şi 2007); membri – Adrian Siniţaru, Augustin Preoteasa, Gheorghe Paisa, Adrian Marcu, Vasile Durdeu, Marius Mitruţ, Nicolae Dincă, Vasile Groşoiu, Ovidiu Burducea, Dumitru Mălinaş, Alexandru Pănoiu, Marian Paicu. Secretar general – Vasile Ciobăniţă, secretar federal – Gheorghe Drăgulescu. Consiliul de administraţie care a condus activitatea federaţiei în anul 2008 şi 2009: preşedinte – Virgiliu Niculescu; vicepresedinte – Cătălin Negulescu, secretar general – Vasile Ciobăniţă, secretar federal – Gheorghe Drăgulescu, contabil – Liliana Zehra.

Campionatul mondial de telegrafie viteză -2007, desfășurat la Belgrad (Serbia), unde România a câștigat 25 de medalii la individual și una la echipe (2 aur, 8 argint, 16 bronz.
Medaliile în probele individuale au fost obținute de:
Bogdan Buzoianu
(1 medalie de aur); Andrei Bidirliu (1 medalie de aur si 2 de bronz);
Janeta Manea (2 medalii de argint și 3 de bronz);
Cristian Hâldan (1 medalie de argint și 4 de bronz);
Ionela Trofin (1 medalie de argint si 1 de bronz);
Alexandru Coca Pavlic (1 medalie de argint și 1 de bronz);
Cristinel Covrig (1 medalie de argint și 1 de bronz);
Vasilica Trofin (1 medalie de argint);
Mihai Costache (1 medalie de argint);
Adelina Astefani (2 medalii de bronz);
Gabriela Ivan (1 medalie de bronz).

2004 - SATU MARE
2005 - MANGALIA
2006 - PLOIEŞTI
2007 - CÂMPULUNG MOLDOVENESC
2008 , ALBA IULIA
2009 - TÂRGU JIU
2010 - DROBETA TURNU SEVERIN

Simpo YO. El a fost organizat la Slatina in 20-21 septembrie 1980 in localul Casei de Cultura a Sindicatelor. Cu ajutorul prietenilor nostrii Ovidiu (YO7VP) si Marius (YO7BBE) am intrat in posesia Programului si a unei fotografii de grup.

FIGURI REPREZENTATIVE

AILINCĂI, MANUELA – radioamator-telegrafie. S-a remarcat în anul 1983, la CE de juniori, unde a cucerit o medalie de aur (recepție regularitate) și 2 medalii de argint (transmitere și recepție viteză).

AIRINEI, MIHAI – radioamator specializat în domeniul telegrafiei; și-a desfășurat activitatea la CS *Ceahlăul* din Piatra Neamț (antrenor Gh. Paisa); campion și medaliat la CN; indicativ de apel YO8SMA; pe plan internațional, la CE de juniori, intră în posesia medaliei de argint, în proba individuală morse runner, iar la CM de juniori, din 2009, obține medalia de bronz, la Rufz.

ALECA, MARCEL (1946), n. în Brăila. Economist, absolvent al Facultății Economia Comerțului Exterior, din cadrul ASE București. Activează ca șef al compartimentului resurse materiale. Sportiv de performanță în domeniul radioamatorismului, cu indicativul YO4ATW. S-a inițiat în tainele acestui sport sub îndrumarea radioamatorului Neculai Ilie. Și-a desfășurat activitatea ca sportiv la ”Radioclubul județean Brăila”, după 1960, avându-l ca antrenor pe Boris Ispir. Multiplu campion național. Peste 15 selecții în loturile naționale. A realizat performanțe deosebite la CM IARU (unde scurte) cu echipa națională la edițiile din 1987 – medalie de argint, 1992, 1993 și 1994 – medalii de bronz. A activat ca instructor radio (1987-1990). Este membru al Clubului de Performanță al Radioamatorilor Români (YO-DX-Club). În perioada 1997-2000, a fost membru al Biroului Federației Române de Radioamatorism, iar în 2006-2007 Președinte al Comisiei de Cenzori. Maestru și Maestru Emerit al Sportului. Pentru performanțele sale a primit diferite trofee, cupe și diplome (CQWW; CQWPX; CQAA; WAE).

ASTEFANI, ADELINA – radioamator – telegrafie; a activat la „CSM” (2005) şi „Palatul copiilor” (2006) din Iaşi, iar în 2010 s-a transferat la „CSTA” Suceava; campioană naţională şi medaliată la CN. Palmaresul său internaţional cuprinde 17 medalii, realizate astfel: CE de cadeţi (2004 şi 2006) – 6 medalii de bronz, în probe individuale; CM de cadeţi (2007) – 2 medalii de bronz, la recepţie şi transmisie viteză; CM de juniori (2009) – 3 medalii de bronz în probe individuale; CE de seniori (2004, 2008) – 2 medalii de bronz, cu echipa; CM de seniori (2005, 2006, 2007, 2009) – o medaliede argint şi 3 de bronz, toate în clasamentul general pe echipe.

BABEU, PAVEL – radioamator specializat în domeniul radiogoniometriei; antrenor de radioamatorism; şi-a desfăşurat activitatea în diferite structuri organizatorice specifice, printre care: „Radioclubul” Dâmboviţa (1993); „DJTS” Dâmboviţa (1996); „Radioclubul Hunedoara (1998); „Radioclubul” Dâmboviţa (2000); multiplu campion

şi medaliat la CN; pe plan internaţional, a obţinut medalia de argint, la CE de juniori, în anul 1977 (Skopje), în proba pe echipe 3,5 Mhz; în perioada 1996-1997, a fost antrenor la lotul naţional de radiogoniometrie; membru în Biroul FR de Radioamatorism (1997).

BACIU, AUREL – radioamator – unde scurte; şi-a desfăşurat activitatea la „CSTA" Bucureşti; medaliat la CN; medaliat cu bronz la CM de unde scurte, din anul 1994, în proba pe echipe mixte; membru al Biroului FR de Radioamatorism (1997-1998).

BAKO, LADISLAU - radioamator –unde scurte; a activat la „Radioclubul" judeţului Harghita; medaliat la CN; medaliat cu bronz la CM de unde scurte, din anul 1994, în proba pe echipe mixte.

BARTOK, JOSZEF–radioamator specializat în domeniul undelor scurte; și-a desfășurat activitatea la mai multe structuri organizatorice specifice, printre care: *CSTA* București (1997); *CSM* Sfântu Gheorghe (1999); *DJTS* Covasna (2000); *ACS KSE* Tg. Secuiesc (din 2006); campion și medaliat la CN; medaliat cu argint la CE de seniori, din 2009, în proba individuală CW/SSB.

BĂLAN, CONSTANTIN – sportiv de performanță, radioamator specializat în domeniul undelor scurte; Antrenor de radioamatorism; a activat la *Radioclubul* județean și *CSM* Iași; a contribuit la obținerea unor rezultate semnificative pe plan internațional la CM de unde scurte în proba pe echipe: în 1987 cu argint, în 1992, 1993 și 1994 cu bronz; ca antrenor de radioamatorism – a activat la *Radioclubul* judeţean şi *Palatul Copiilor* din Iaşi; a pregătit și promovat numeroși sportivi care s-au afirmat pe plan internațional printre care: Gabriela Ivan şi Mihai Costache – medaliaţi la CM şi CE; membru al Biroului FR de Radioamatorism (1994-1996). Maestru al Sportului.

BECHEȘ, HORIA – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; a activat la *Radioclubul* București; multiplu medaliat la CN; pe plan internațional, a contribuit la obținerea medaliei de bronz, în proba pe echipe, la CM de unde scurte, din anul 1993.

BIDIRLIU, ANDREI (1992), n. în Iași. Elev la liceul de informatică. Radioamator specializat în probele de telegrafie e la 9 ani, sub îndrumarea prof. Cristian Popovici. Și-a desfășurat activtitatea la *CSM* și *Palatul Copiilor* din Iași, până în anul 2009, iar din 2010 la *CSTA* din Suceava. A obținut 10 titluri de campion național de juniori. Component al loturilor naționale de cadeți, juniori și seniori, a contribuit la câștigarea a 18 medalii la CM și CE. Astfel: la CM de cadeți, din 2005 și 2007, obține medalia de aur la morse runner și 4 medalii de bronz, iar la CM de juniori (2009) două medalii de argint; în clasamentul general pe echipe, la CM de telegrafie seniori a intrat în posesia medaliei de argint la ediția din 2005 și a 3 medalii de bronz în 2006, 2007 și 2009; se remarcă și la CE de cadeți, din 2006 și 2008, cu 2 medalii de argint și 4 de bronz, toate în probele individuale, precum și la CE de seniori (2008) cu o medalie de bronz, în proba pe echipe. Maestru al Sportului.

BIRO, GABRIEL – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; a activat la *Radioclubul* Harghita; multiplu medaliat la CN; participant la CM de unde scurte, din 1992 și 1994, a contribuind la obținerea medaliilor de bronz în probele pe echipe.

BRATU, RADU - YO4HW (1941), n. în Călăraşi. De profesie inginer, devine radioamator încă din 1963. Pasionat de trafic radio în unde scurte şi telegrafie viteză, câştigă numeroase titluri de campion naţional şi internaţional, atât la individual cât şi cu echipa radioclubului YO4KCA, începând cu anul 1970. Cel mai bun sportiv al anului în diferite perioade, Radu Bratu s-a impus în lumea radioamatorilor ca un excelent concurent şi organizator de competiţii. Antrenor de radioamatorism cu contribuţii deosebite la formarea şi promovarea de tineri radioamatori care s-au afirmat pe plan naţional şi internaţional. Antrenor la

lotul naţional de radiotelegrafie (1998-2000 şi în alte perioade). A contribuit la obţinerea de către sportivii săi a numeroase medalii la CM şi CE. Din 1980, a fost ales secretar al CJ Radioamatorism Constanţa şi şef al Radioclubului Judeţean - YO4KCA, unul din cele mai active cluburi judeţene din ţară. Membru al Comitetului şi al Biroului Federaţiei Române de Radioamatorism (1994-2003). În anul 2001, a fost ales preşedinte de onoare al FR de Radioamatorism. Pasiunea sa pentru radioamatorism a transmis-o soţiei şi fiului său, care deţin licenţe de radioamatori. Maestru internaţional al sportului (1982). Arbitru internaţional. Maestru emerit al sportului.

BUZOIANU, EMIL-BOGDAN (1980), n. în Piatra Neamţ. Profesor de educaţie fizică, absolvent al Facultăţii de educaţie Fizică şi Sport din cadrul Universităţii *Alexandru Ioan Cuza* din Iaşi, promoţia 2008. În anul 2000, a urmat Cursurile de operator calculator al *International Computer School*, cursuri avizate de Ministerul Educaţiei Naţionale. Antrenor de radioamatorism, absolvent al Şcolii Naţionale de Antrenori (2001-2002). Radioamator autorizat, clasa a 2-a din anul 1998, având indicativul de apel YO8RJV. Legitimat la CS *Ceahlăul* Piatra Neamţ, unde s-a pregătit sub îndrumarea antrenorului emerit Gheorghe Paisa. Multiplu campion naţional la telegrafie viteză între 1999-2008. S-a afirmat pe plan internaţional printr-o suită de performanţe de prestigiu la telegrafie viteză: medalii de bronz la CM din 1999 şi 2001; medalii de argint şi bronz la CM din 2003; campion european şi o medalie de bronz în 2004; medalie de argint la CM din 2005; campion european în 2006; campion mondial în 2007; campion european în 2008; recorduri mondiale în 2005, 2006 şi 2007. Maestru emerit al sportului (2005). Decorat cu medalia *Meritul sportiv* clasa I (2004).

CAMINSCHI, GEORGE – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; a făcut parte din echipa care, la CM de unde scurte, din anul 1987, a obţinut medalia de argint, prima performanţă la o competiţie oficială la această ramură.

CĂPRARU, VASILE – radioamator-radiotelegrafie; antrenor de radioamatorism, cu contribuții la formarea și promovarea de tineri radioamatori; indicativ de apel YO3AAJ; antrenor la lotul național de telegrafie viteză (1998-2000). Maestru al Sportului (1970).

CÂMPEANU, GHEORGHE – radioamator specializat în probele de telegrafie; a activat la CS *Petrolul* din Ploiești (1995-2001); medaliat la CN; a avut contribuție semnificativă la CM de telegrafie, pentru seniori, unde a obținut 8 medalii: 2 de argint (transmitere viteză și combinat) și 3 de bronz (recepție viteză, general individual și general echipe) la ediția din 1995 și alte 3 medalii de bronz (1997, 1999 și 2001) în clasamentul general echipe. Maestru al Sportului.

CHIRA, LIVIA – radioamator –radiogoniometrie; participantă la CE de radiogoniometrie, din anul 1977 (Skopje), unde a cucerit medalia de argint în proba pe echipe 3,5 Mhz, împreună cu Lucreţia Timocea.

CHIRIAC, PETRE-IONUȚ – radioamator specializat în probele de telegrafie; și-a desfășurat activitatea la *CSTA* din București; medaliat la CN; se remarcă în anul 2009, la CM de telegrafie, pentru cadeți, unde cucerește medalia de bronz în proba RUFZ și pe cea de aur la morse runner; concomitent, la CM de seniori, din 2009, contribuie la câștigarea medaliei de bronz, în clasamentul general pe echipe.

CIOBĂNIŢĂ, VASILE (1947 - 2012), n. în Negreşti, jud. Neamţ. Inginer, absolvent al Facultăţii de Electronică şi Telecomunicaţii, secţia radio-tehnică, din cadrul Institutului Politehnic Bucureşti, promoţia 1973.Devine radioamator de recepţie în 1962, iar în 1967

primeşte indicativul YO8APG. A activat la *Radioclubul* şi *CSAT* Bucureşti. Medaliat la campionatele naţionale. După absolvire va lucra până în august 1989, ca cercetător ştiinţific în domeniul proiectării şi realizării de aparatură pentru radiocomunicaţii în cadrul ICITA (Institutul de Inginerie Tehnologică al Armatei). A susţinut numeroase referate la diferite sesiuni ştiinţifice. A publicat câteva cărţi şi numeroase articole în diferite reviste tehnice. Coautor la lucrarea *Pagini din istoria electronicii şi radiocomunicaţiilor,* publicată în 1998 la Editura Naţional. Din ianuarie 1993 este redactor al revistei oficiale a FRR, revistă cu apariţie lunară şi care se intitulează *Radiocomunicaţii şi Radioamatorism*. A colaborat la elaborarea istoricului şi articolelor privind figurile reprezentative din domeniul radioamatorismului care au publicate în ediţia I a Enciclopediei Educaţiei Fizice şi Sportului din România (2002). În perioada anilor ´70 a asigurat redactarea şi transmiterea QTC-ului, care a contribuit la promovarea radioamatorismlui. Din august 1989 este secretar general al FRR. A adus o contribuţie însemnată la popularizarea şi dezvoltarea radioamatorismului în ţara noastră. În cei peste 20 de ani cât a îndeplinit această funcţie, radioamatorii români au obţinut 165 medalii din care: 6 la CM şi CE de unde scurte şi 159 la CM şi CE de telegrafie viteză. În decembrie 2009, YO3JW i-a înmanat secretarului general al FRR - Vasile Ciobăniță (YO3APG), placheta care atestă calitatea de "**Membru de Onoare al Societății Române a Radioamatorilor"**, pentru activitatea desfășurata în vederea susținerii și promovării radioamatorismului românesc.

COBILINSCHI, SORIN – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; a contribuit la obţinerea medaliei de argint la CM de unde scurte, din anul 1987, în proba pe echipe.

COCOTĂ, GHEORGHE – radioamator practicant al radiogoniometriei; şi-a desfăşurat activitatea la „CSŞ" Petroşani şi „Radioclubul" Hunedoara; campion naţional; participant la CM de radiogoniometrie pentru juniori, din 1998 (Ungaria), unde a intrat în posesia medaliei de bronz, în proba individuală.

COJOCARU, CONSTANTIN-LUCIAN – radioamator specializat în domeniul telegrafiei; și-a desfășurat activitatea la CS *Ceahlăul* din Piatra Neamț (antrenor Gh. Paisa); indicativ de apel YO8SLC; medaliat la CN; pe plan internațional a debutat în anul 2004, la CE de cadeți cu argint la Rufz și bronz la recepție viteză, iar la CE de seniori cu bronz în proba pe echipe.

COLICUIE, ADRIAN – radioamator de performanță în domeniul undelor scurte; a fost legitimat la *Radioclubul* București, apoi la AS (CS) *CFR* Oravița (în 1998 la *Radioclubul* Caraș Severin); indicativ de apel YO2BV; multiplu campion național; a obținut două medalii de bronz, cu echipa la CM de unde scurte în 1992 și 1993; Membru al Clubului de performanță a radioamatorilor români (YODX Club). Maestru și Maestru Emerit al Sportului.

COSTACHE, MIHAI (1961), n. în Iași. Inginer de sistem – programator profesionist, absolvent al Facultății de Electrotehnică, din Iași, promoția 1986 și al programului de masterat de la Regent University – SUA (1992). Își desfășoară activitatea profesională în calitate de consultant în domeniul informației. A practicat șahul și în special radioamatorismul. A fost inițiat, ca radioamator, de către antrenorii Ioan Leonte și Constantin Cucu, la Radioclubul județean Iași (1973), iar în continuare, până în 2004, a fost îndrumat de antrenorul Constantin Bălan. În perioada 2005-2009, a fost legitimat la ACS "Palatul Copiilor" Iași (antrenor Cristian Popovici), iar din 2010 s-a transferat la "CSM" Iași (antrenor Gabriela Ivan). Indicativ de apel YO8COL. Participant activ la CN ude s-a clasat constant în primele trei locuri, în diferite probe de

telegrafie. Component al lotului național (antrenor Gh. Paisa), a participat la diferite acțiuni internaționale, la CM și CE de telegrafie. La CM a realizat următoarele performanțe: în 2006 (Primorsko – BUL) – medalie de bronz în proba pe echipe mixte, locul V la morse runner și 2 locuri VI la RUFZ – indicative și recepție viteză; în 2007 (Belgrad – SRB) medalie de argint la morse runner, 2 locuri IV la individual compus și recepție viteză, 1 loc V la RUFZ și locul VI la tramsitere viteză; în 2009 (Obzor – BUL) – locul VI la RUFZ. În anul 2008, la CE de la Pordenone (ITA) – a obținut 2 medalii de bronz la morse runner și proba pe echipe. Palmaresul său s-a îmbogățit în anul 2010 la CE (medalie de argint la morse runner și de bronz la recepție viteză) și la Cupa Europei (medalie de aur la morse runner și 2 medalii de bronz la RUFZ și pe echipe). Maestru al sportului.

COVRIG, CRISTIAN-AURELIAN – Radioamator cu performanțe deosebite în telegrafie viteză; a fost legitimat la *Radioclubul* din Galați (1995), iar din 1996 la CS *Petrolul* Ploiești; multiplu campion național; a realizat performanţe de excepţie pe plan internaţional: la CM de telegrafie viteză, pentru juniori, din 1995, obține 2 medalii de argint; la CE de seniori, din 2004 – 2 medalii de bronz, la CM de seniori, din perioada 1995-2009, 4 medalii de argint (2 în probele individuale și 2 în cele pe echipe) şi 16 medalii de bronz, câte 8 în probele individuale și pe echipe. În total, palmaresul său până în anul 2009 cuprinde 24 de medalii. Maestru Emerit al Sportului.

CRAIU, GEORGE - YO3RF (1921-1986), n. în Bucureşti. Inginer constructor, absolvent al Institutului Politehnic Bucureşti, a lucrat mulţi ani în proiectare. Pasionat de radioamatorism, a desfăşurat o activitate deosebită în acest domeniu. A adus o contribuţie însemnată la reorganizarea radioamatorismului după 1948. A făcut parte din Comitetul şi Biroul federal (peste 30 de ani), mulţi ani îndeplinind şi funcţia de vicepreşedinte şi reprezentant al României la Uniunea Internaţională. Multiplu campion naţional şi internaţional. În calitate de arbitru internaţional, a arbitrat numeroase competiţii de unde scurte şi telegrafie viteză. A ţinut cursuri de iniţiere, a publicat numeroase articole tehnice şi de promovare a radiocomunicaţiilor.. În anul 1968 a primit titlul de maestru al sportului. Maestru internaţional al sportului în anul 1982.

CRISTEA, GHEORGHE – radioamator în domeniul undelor scurte; a activat la *Radioclubul* Călărași medaliat la CN; pe plan internațional, a contribuit la obținerea medaliei de bronz, în proba pe echipe, la CM de unde scurte, din anul 1993.

DASCĂLU, DUMITRU - YO8DD (1914-1988), n.în Dolhasca, jud. Suceava. După terminarea liceului, în 1931, intră la şcoala de Ofiţeri Geniu din Bucureşti, pe care o va termina în 1934, devenind maistru militar - radiotelegrafist. În perioada 1934-1940 îl găsim la Batalionul 2 Pionieri de Munte din Miercurea Ciuc. În această perioadă devine radioamator şi va lucra mult cu indicativul YR5DD. Între 1941-1945 s-a
aflat pe front. După război este pensionat şi între 1949-1956 lucrează în calitate de contabil normator la Gostat Iţcani. În 1956, este angajat de AVSAP ca şef al Radioclubului Regional Suceava, unde va depune o muncă extraordinară de promovare a telegrafiei şi a radioamatorismului în rândul celor tineri. Radist de onoare, Maestru al sportului, multiplu campion naţional la telegrafie viteză (1964, 1965, 1966, 1968), dovedind temeinice cunoştinţe în domeniul telegrafiei.

DĂNCILĂ, MARIUS – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; component al echipei care a obţinut medalia de argint la CM de unde scurte, din anul 1987.

DINCĂ, NICOLAE - YO3ND (1947), n. în Craiova. Profesor de radiocomunicaţii şi electronică. Radioamator din 1970. Lucrează la Palatul Naţional al Copiilor din 1972, instruind în această perioadă numeroase serii de copii. Pasionat de trafic radio şi competiţii, obţine numeroase rezultate deosebite, atât la competiţiile interne cât şi la cele internaţionale (WPX, CM IARU etc.). Este Maestru al sportului şi

arbitru internaţional. Radioclubul YO3KPA, condus de prof. Nicolae Dincă, este unul din cele mai competitive cluburi din ţară, fiind dotat cu aparatură şi antene performante. Pasiunea pentru radioamatorism a transmis-o şi familiei, copiii săi fiind la rândul lor radioamatori pasionaţi, cu rezultate deosebite. A fost membru al Biroului Federaţiei Române de Radioamatorism (1997-2007) şi preşedinte al Comisiei Centrale SWL Tineret (2006-2009).

DOROBANȚU, MARIA – radioamator-telegrafie viteză, legitimată la *Radioclubul* Constanța. Participantă la CM de telegrafie a realizat următoarele performanțe: 2 medalii de bronz (transmitere viteză și în clasamentul general pe echipe) și 3 locuri IV în probe individuale la ediția din 1995; medalie de argint (transmitere viteză), medalie de bronz (clasamentul general pe echipe) și 2 locuri IV în probe individuale, în 1997.

DRĂCEA, ION – radioamator specializat în ramura radiogoniometriei; indicativ de apel Y09BTR; medaliat la CN; se numără printre primii medaliaţi din ţara noastră, în ramura radiogoniometriei, care la CE din 1977 (Skopje) cucereşte două medalii de argint, în proba pe echipe (3,5 şi 144 MHz), precum şi o medalie de bronz în proba individuală – 144 MHz; în 1982, i s-a acordat titlul de Maestru Internaţional al Sportului.

DRĂGULESCU, GHEORGHE – inginer; sportiv, antrenor și conducător în domeniul radioamatorismului; sportiv de performanță specializat pe frecvența unde scurte; legitimat la *Radioclubul* şi *CSTA* București; indicativ de apel YO3FU; multiplu campion național; a contribuit la câștigarea medaliei de argint la CM de unde scurte din 1987 și a celor de bronz la edițiile din 1992, 1993 și 1994, toate în proba pe echipe; peste 15 ani a îndeplinit funcția de secretar federal, vicepreședinte și membru al Biroului FR de Radioamatorism; membru al Grupului de lucru IARU, pentru telegrafie viteză; Maestru Emerit al Sportului.

DURDEU,VASILE - radioamator specializat în domeniul undelor scurte şi ultra scurte; şi-a desfăşurat activitatea la „CSM" Cluj-Napoca; a fost o prezenţă activă la CN devenind multiplu campion; a fost membru al Biroului FR de Radioamatorism (1996-2007) şi preşedinte al Comisiei centrale pentru creaţie tehnică (2006-2009).

ENE, FLORIN – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; a făcut parte din echipa care la CM de unde scurte, din anul 1992, a obţinut medalia de bronz.

ENE, IOANA-DIANA(1995), n. în Iași, elevă; a început să practice radioamatorismul la vârsta de 10 ani, la *CSM* Iași, sub îndrumarea antrenoarei Gabriela Ivan; prin realizările sale pe plan intern și internațional, s-a înscris în noua promoție a radioamatorilor de perspectivă, în domeniul telegrafiei - indicativ de apel YO8TOC; selecționată de 3 ori în loturile naționale unde s-a pregătit cu antrenorul Gh. Paisa; s-a remarcat la CE de juniori, din 2010, unde a obținut 4 medalii de bronz și tot atâtea de bronz la Cupa Europei, din același an.

FĂGET, NATALIA (1954), n. în Deva. Sportivă, radioamator receptor. După terminarea Şcolii Profesionale de laborant chimist, se va înscrie la Radioclubul Judeţean Hunedoara, unde, sub conducerea antrenorului Gh. Pantelimon, începe pregătirea în domeniul radiogoniometriei de amatori. Talentată, cu o voinţă şi o condiţie fizică excelente, începe să domine campionatele naţionale, câştigând diferite medalii, inclusiv de aur. Cel mai important succes va fi însă câştigarea titlului de campioană mondială în 1986 în Iugoslavia. La puţin timp după acest succes, pleacă împreună cu soţul în Canada.

FENYO, ȘTEFAN – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; a activat în cadrul mai multor structuri organizatorice specifice din 1997 fiind membru al *CSTA* București; indicativ de apel

YO3JW; medaliat la CN de unde scurte; a contribuit la câștigarea primei medalii, pentru unde scurte din țara noastră, la CM din anul 1987, intrând în posesia argintului, în proba pe echipe; s-a implicat activ în susținerea și dezvoltarea radioamatorismului, îndeplinind mai multe funcții, printre care: membru al Biroului FR de Radioamatorism (2001-2002); președinte al Comisiei de Apel din cadrul federației (2006-2009). Pentru realizările sale în 1982, i s-a acordat titlul de Maestru Internațional al Sportului.
FRUNZETTI, DAN – radioamator –unde scurte; medaliat la CN; component al echipei care a obţinut medalia de argint la CM de unde scurte, din anul 1987.

GIURGEA, ANDREI - YO3AC (1941-1999), n. în Bucureşti. Inginer. Radioamator din 1955, reuşeşte câteva performanţe de excepţie, recunoscute şi de diferite cluburi şi asociaţii din întreaga lume. Astfel, devine membru al Clubului FOC (Anglia), DIG (Germania), HSC (Germania), YO DX (Romania) etc. Dintre trofeele câştigate amintim: 5 Band DXCC, 6 Band DXCC şi respectiv 7 Band DXCC, care confirmă legături radio cu ţările lumii în 5, 6 şi respectiv 7 benzi diferite de frecvenţă. A câştigat numeroase competiţii interne şi internaţionale de unde scurte. A făcut parte din echipele care la CM de unde scurte a obţinut medalia de argint în 1987 (prima la această specialitate) şi pe cea de bronz în 1994. Mulţi ani, a făcut parte din Comitetul şi Biroul federal (1994-1998). Între 1976-1999 a transmis prin radio, săptămânal, emisiunea de informaţii şi ştiri a federaţiei. În 1975 devine Maestru al sportului, iar în 1982 - Maestru internaţional.

GRECU, ADAM(1950), n. în Vetrișoaia, jud. Vaslui. Studii liceale. Antrenor de radioamatorism, absolvent al Școlii Naționale de Antrenori. Sportiv de performanță în domeniul radioamatorismului, legitimat la Radioclubul județean Iași (1970-1999), având ca antrenori pe Constantin Cucu și Ioan Leonte. Începând din anul 2000, s-a transferat la ”CSM” Iași unde s-a pregătit cu antrenoarea Gabriela Ivan. La începuturile activității sale a obținut performanțe în frecvența undelor scurte, iar ulterior în specialitățile telegrafiei. Indicativ YO8BIG. Multiplu campion național (ultimul titlu în anii 2008 și 2009) și numeroase clasări pe locurile II și III la CN. Component al loturilor naționale unde s-a pregătit cu antrenorii Radu Bratu, până în anul 2002 și apoi cu Gheorghe Paisa. LA CM de unde scurte, din anul 1994, a contribuit la obținerea medaliei de bronz în proba pe echipe. La Cupa Europei, din 2010, câștigă medalia de argint la transmitere viteză și medalia de bronz cu echipa. Maestru al sportului.

GRIGORE, GEORGE – radioamator în domeniul undelor scurte; antrenor de radioamatorism; a activat la *Radioclubul* Brăila; indicativ de apel YO4WA; multiplu medaliat la CN; participant la CM de unde scurte, din 1992 și 1993, a contribuit la obținerea medaliilor de bronz, în probele pe echipe; ca antrenor a contribuit la inițierea și pregătirea unor noi promoții de radioamatori, printre care s-au aflat și Remus Vatcu, Gheorghe Savu și alții.

GRIGORE, VIOREL – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; medaliat cu argint la CM de unde scurte, din anul 1987, în proba pe echipe.

GRÜNBERG, FRANCISC- radioamator-unde scurte; medaliat la CN; a contribuit la obţinerea medaliei de argint la CM de unde scurte, din anul1987, în proba pe echipe.

HÂLDAN, CRISTIAN-IONUȚ – radioamator specializat în probele de telegrafie; și-a desfășurat activitatea în Iași, la *CSM* (până în 2006), *Palatul Copiilor* (până în 2009), iar din 2010 s-a transferat la *CSTA* Suceava; multiplu campion național; a realizat performanțe deosebite pe plan internațional la CM și CE de seniori și juniori, contribuind la obținerea a 21 de medalii, din care 6 de argint și 15 de bronz; la CM de telegrafie juniori (2005, 2007) obține 3 medalii de argint și 6 de bronz, toate în probele individuale, iar

la CM de seniori (2003-2007) o medalie de argint și 3 de bronz, în probele pe echipe; pe plan european, la competiția juniorilor, din 2004 și 2006, obține 2 medalii de argint și 5 de bronz, iar la seniori o medalie de bronz, cu echipa în 2004. Maestru al Sportului.

HÂRJAN, MIHAI – radioamator specializat în probele de telegrafie; a activat la *Radioclubul* și *CSTA* din București; medaliat la CN; se afirmă în probele individuale la CM, pentru juniori, unde obține: medalie de bronz în 1997, 2 medalii de argint în 1999, medalie de bronz în 2001; concomitent, participă și la CM de seniori, contribuind la câștigarea medaliilor de bronz, în clasamentul general pe echipe în 1997, 1999 și 2001. Maestru al Sportului.

HOLLSCHWANDER, GÜNTHER – radioamator de performanță, legitimat la *Radioclubul* județean Caraș-Severin; indicativ de apel YO2GZ; a obținut rezultate seminificative la CN de unde scurte, în probele individuale și pe echipe; component al lotului național, a contribuit la obținerea medaliei de bronz la CM de unde scurte din 1994, în proba pe echipe mixte; s-a implicat activ în organizarea activității radioamatorilor, pe plan județean - în perioada 1974-1976 a îndeplinit funcția de șef al *Radioclubului* județean Caraș-Severin, iar în 1988, în cadrul Comisiei județene de Radioamatorism, devine responsabil pentru ultrascurte; membru al Clubului de performanță a radioamatorilor români (YODX Club). Maestru al Sportului.

HURMUZESCU, DRAGOMIR- vezi Personalităţi

HUZUM, AMELIA – radioamator-telegrafie viteză; legitimată la *CSM* Iași; campioană și medaliată la CN. Participantă la CE de juniori, în anul 2004, unde a obținut medalia de argint (recepție viteză) și pe cea de bronz (transmitere viteză), iar la CE de seniori, din același an, a contribuit la câștigarea medaliei de bronz, în proba pe echipe mixte.

IORDĂNESCU, MARCEL – radioamator –unde scurte; a activat la „Radioclubul" judeţului Constanţa; medaliat cu bronz la CM de unde scurte, din anul 1994, în proba pe echipe mixte.

IOVĂNUŢ, OCTAV – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; a făcut parte din echipa care, la CM de unde scurte, din 1992, a obţinut medalia de bronz.

IVAN (GEORGESCU), GABRIELA(1974), n. în Iași. Studii liceale. Antrenoare de radioamatorism, absolventă a Școlii Naționale de Antrenori. Activează ca antrenor la CSM Iași. Sportivă de performanță, practicantă a radioamatorismului, specializată în ramura telegrafiei. A început să se inițieze în complicatele taine ale acestui sport la vârsta de 12 ani, fiind legitimată la Secția de radioamatori a Palatului Copiilor din Iași (1986-1999), sub îndrumarea antrenorilor Cristian Popovici și Constantin Bălan. Și-a continuat activitatea ca sportivă și antrenoare la CSM Iași. Are indicativul de apel YO8RKQ. Pe plan intern, a devenit multiplă campioană și a obținut numeroase clasări pe locurile II și III la CN. A fost selecționată în lotul național de juniori, remarcându-se pe plan internațional în 1990 (antrenor Radu Bratu). Realizează performanțe deosebite, cu lotul național de seniori, la CM din 2001 – medalie de bronz cu echipa, cu același antrenor, iar la edițiile din 2003 – medalii de bronz în probele practice și cu echipa, din 2007 – medalie de bronz cu echipa și la cele din 2009 – cu medalie de aur în proba individuală morse runner și 2 medalii de bronz la recepție viteză și cu echipa. La CE din 2008 câștigă medalia de bronz cu echipa și se clasează pe locul al IV-lea în trei probe, iar la ediția din 2010 – aur la morse runner și bronz la recepție viteză și cu echipa. Își confirmă valoarea internațională și la Cupa Europei din 2009 cu 1 medalie de aur, 1 de argint și 4 de bronz. În perioada 2003-2010, la lotul național s-a pregătit cu antrenorul Gheorghe Paisa. Ca antrenor la CSM Iași,

a reușit să pregătească și să promoveze în loturile naționale o serie de sportivi valoroși printre care Dumitru Leșanu, medaliat la Cupa Europei și CM de cadeți din 2009 în probele de telegrafie, Andrei Popa, un junior medaliat la Cupa Europei și CE din 2010, Cristian Sandu – junior medaliat la CE din 2010, Diana Ene – junioară medaliată CE 2010 și alții. Maestră Emerită a Sportului (2010).

KONTESCHWELLER MIHAI, (1897-1947), n. în Craiova. Inginer român, specialist în domeniul radiocomunicaţiilor. Promotor al radioamatorismului şi modelismului. Realizator al unor experimente în premieră mondială şi autor al unor lucrări de radiotehnică de larg interes. A făcut parte din prima grupare de radioamatori din Craiova, condusă de Alexandru Savopol, care a construit în premieră un post de emisie cu care a efectuat o transmisie în ultima duminică a lunii sepembrie 1926. A fost primul specialist care, în 1934, a experimentat teleghidajul, realizare care a stat la baza dezvoltării ulterioare a diferite domenii. M.K. a construit primul navomodel teleghidat din lume, model experimentat pe lacul Cismigiu. În 1937 a publict lucrarea *Telemecanica*, una dintre primele lucrări ale domeniului pe plan mondial. A colaborat la revista bilunară *Radiofonia* (1925) şi a continuat să publice numeroase articole de specialitate în domeniile menţionate. De experimentele şi realizările sale au beneficiat în mod consistent, radioamatorismul şi modelismul, ramuri sportive care au cunoscut o dezvoltare deosebită şi rezultate de prestigiu pe plan naţional şi internaţional.

LEŞANU, DUMITRU EDUARD (1993), n. în Iași. Elev la liceul de Informatică din Iași. Practicant al radioamatorismului, de la vârsta de 14 ani. Legitimat la ”CSM” Iași, din anul 2007, unde se pregătește cu antrenoarea Gabriela Ivan. Face parte din noua promoție de radioamatori, specializată în telegrafie. Indicativ apel YO8SOL. Pe plan intern, s-a remarcat în competițiile rezervate juniorilor, reușind să intre în posesia titlului de campion național. Component al lotului național (antrenor Gh. Paiza), a obținut la CM de juniori, din anul 2009 (Obzor – BUL), medalia de bronz în proba recepție viteză, iar la Cupa Europei, din același an, două medalii de argint la morse runner și cu echipa.
LIMONA, STELICA – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; a făcut parte din echipa care a obţinut medalia de argint la CM de unde scurte, din anul 1987, în proba pe echipe.

MACOVEANU, LIVIU - YO3RD (1922-1997), n. în Bucureşti. De profesie inginer. Şi-a dedicat întreaga viaţă radioamatorismului. Astfel, cu indicativul YR5ML a lucrat încă din 1937. Publică articole şi numeroase cărţi. Ajută la reorganizarea radioamatorismului după război. Realizează diferite emisiuni la radio şi televiziune pentru popularizarea radiocomunicaţiilor şi radioamatorismului. Rezultate deosebite în traficul radio de unde scurte. Multiplu campion naţional şi internaţional. A condus comisiile de examinare a radioamatorilor. La 24 aprilie 1964, i s-a acordat primul titlu de Maestru al Sportului. Maestru emerit al Sportului.

MANCAȘ, ȘTEFAN – radioamator specializat în probele de telegrafie; activează la *CSTA*Suceava; medaliat la CN de telegrafie; debutează cu medalii la CE de seniori, din 2009 unde obține două medalii de bronz la morse runner și în clasamentul general pe echipe și se clasează pe locul al V-lea la transmitere viteză și pe al VI-lea la recepție viteză.

MANEA, DANIELA – radioamator – telegrafie; a activat la CS „Ceahlăul” Piatra Neamţ (1998) – antrenor Gh. Paisa şi la „CSM” Bistriţa (2001); indicativ de apel Y08TMD; campioană naţională şi medaliată la CN. Performanţele realizate pe plan internaţional : CM de juniori – medalia de bronz (2001) şi argint (2003), ambele în proba de recepţie viteză; CM de seniori – o medalie de argint şi 3 de bronz (1999, 2001, 2003, 2005) – în probele pe echipe; medalie de bronz (2005) în probele individuale de transmitere şi recepţie viteză.

MANEA, JANETA – sportivă de performanță specializată în probele de telegrafie viteză; legitimată la *CSTA* din București, din 1995; multiplă campioană națională; reprezentanta domeniului telegrafiei cu cel mai bogat palmares pe plan internaţional – 31 de medalii (6 aur, 9 argint, 16 bronz): la CE de seniori, din 2008 - 1 medalie de aur, 2 de argint și 1 de bronz în probele individuale, iar la ediţiile din 2004 și 2008 încă 2 medalii de bronz cu echipa; la CM de seniori, desfășurate în perioada 1995-2009 - 5 medali de aur, 5 de argint și 6 de bronz, în probele individuale, precum şi 2 medalii de argint şi 7 de bronz în probele pe echipe. Maestră Emerită a Sportului.

MANOLESCU, VASILE – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; și-a desfășurat activitatea la *Radioclubul* și *CSM* din Brăila; multiplu medaliat la CN; a contribuit la obținerea primelor medalii, pentru țara noastră, la CM de unde scurte, unde a obținut medalia de argint în 1987, și pe cele de bronz în 1993 și 1994, în probele pe echipe.

MARCU, ADRIAN – radioamator specializat în domeniul radiogoniometriei; antrenor de radioamatorism; a activat la *CSM Pandurii* din Târgu Jiu; multiplu campion și medaliat la CN; în calitate de antrenor, a contribuit la inițierea, pregătirea și afirmarea mai multor promoții de radioamatori și a secției clubului; în perioada 1998-2000, a fost numit în colectivul de antrenori care a pregătit lotul național de radiogoniometrie; membru al FR de Radioamatorism (2004-2007) și președinte al Comisiei Centrale de Radiogoniometrie (2006-2009).

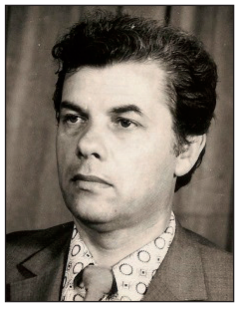

MIHĂESCU, ILIE-GHEORGHE (1935), n. în localitatea Stroici, jud. Botoşani. Inginer, absolvent al Facultăţii de Electronică-promoţia 1966 şi jurnalist, absolvent al Facultăţii de Ziaristică, promoţia 1974. Descendent colateral al familiei Stroici. A fost un practicant şi un susţinător al sportului. A practicat tirul (1951-1958) şi canotajul la baza sportivă a Institutului Politehnic din Bucureşti (1961-1966). În 1957 a obţinut titlul de campion al regiunii Bacău în cadrul concursului GMA. Marea sa pasiune a fost radioamatorismul. Devine radioamator de recepţie din 1956 şi radioamator emiţător din 1959, cu indicativul YO8CO, apoi YO3CO. Campion naţional în 1975 pentru banda 2 m. S-a numărat printre radioamatorii care au recepţionat semnalele telegrafice (banda 28 MHz) emise de primul satelit artificial al Pământului lansat de URSS în 1956. A participat la diferite activităţi internaţionale în domeniul radioamatorismului, printre care şi cele 9 ediţii (1981-1999) ale concursului *Prietenia* organizat de către organizaţiile naţionale de radioamatorism din Europa, în cadrul unor echipe reprezentative YO. A iniţiat şi a sprijinit desfăşurarea Simpozionului Naţional de Comunicări Tehnico-Ştiinţifice şi a Campionatului Naţional de Creaţie Tehnică ale radioamatorilor din România. Fondator al revistelor *Tehnium* în 1970 pe care o conduce până în 1997 şi *Conex Club* în 1999 în calitate de redactor şef, contribuind la susţinerea activităţii radioamatorilor. Din 1996, face parte din colegiul redacţional al revistei *Radiocomunicaţii şi Radioamatorism*. A publicat peste 2500 de articole în revistele de specialitate din ţară şi străinătate. În calitate de autor sau coautor a publicat 17 cărţi în domeniul electronicii aplicate şi radioamatorismului, printre care: *Radioamatorism în unde ultrascurte* (1984); *Practica electronistului radioamator* (1987); *121 scheme de radioreceptoare pentru radioamatori* (1996); *371 scheme electronice* (1997); *Montaje practice radio* (2000). Pentru sprijinul acordat educaţiei tehnice a copiilor şi şcolarilor, în 1993, a fost ales membru de onoare al Organizaţiei Cercetaşilor României. A fost vicepreşedinte al Federaţiei Române de Radioamatorism.

MOLDOVEANU, GEORGE – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; component al echipei care a obţinut medalia de argint la CM de unde scurte, din anul 1987.

MOLDOVEANU, SILVIU – radioamator în domeniul undelor scurte; a activat în cadrul *Radioclubului* județean Constanța; multiplu campion și medaliat la CN; a contribuit la câștigarea primei medalii pentru radioamatorismul de unde scurte, din țara noastră, intrând în posesia argintului la CM din 1987 și a bronzului la edițiile din 1993 și 1994, toate în probele pe echipe; în anul 2000, obține medalia de bronz la CE, în proba individuală. Maestru al Sportului.

MÜLLER, MARIA – radioamator – unde scurte; a activat la „CSAT" Bucureşti; campioană şi medaliată la CN; este prima şi singura femeie care împreună cu 24 de bărbaţi au format echipa medaliată cu bronz la CM de unde scurte, din anul 1994.

NAE, GHEORGHE – radioamator-radiogoniometrie; antrenor radioamatorism, cu contribuții la formarea și promovarea de radioamatori; antrenor la lotul național de radiogoniometrie (1998-2000); membru al Biroului FR de Radioamatorism (1998-2003).

NEACȘU, LAURENȚIU (1952), n. în Hamcearca, jud. Tulcea. Inginer, absolvent al Facultății de Electrotehnică, secția Electronică și Telecomunicații, din cadrul Institutului Politehnic Iași, specializarea radiotehnica, promoția 1979. Activează ca inginer proiectare-cercetare în radioelectronică, IDT 2. A practicat atletismul, luptele greco-romane, handbalul și baschetul. De la vârsta de 18 ani, s-a dedicat radioamatorismului, remarcându-se pe plan național și internațional. În perioada de inițiere în acest sport, a beneficiat de îndrumările tehnicienilor Nicolae Tănase, Dumitru Lesovici și Laurențiu Ion, din Tulcea. A activat, ca sportiv legitimat, în cadrul următoarelor structuri organizatorice de radioamatori: Radioclubul județean Tulcea (1970-1979) – indicativ de apel YO4KCC; Radioclubul Institutului Politehnic Iasi (1974-1978) – indicativ YO8KGX; Radioclubul județean Bacău (1979-1985) – YO8KAN;Radioclubul Intreprinderii de avioane Bacău (1985-1996R, ulterior AS "Aerostar" (1996-2002), iar din 2002 CS "Aerostar" – toate cu indicativele de apel YO8KOS și YR8A. În cei 40 de ani de activitate în domeniul radioamatorismului de performanță, specializat pe frecvența undelor scurte, LN a participat la numeroase competiții interne – devenind campion național și Campionate mondiale și internaționale. Prezent la peste 250 de competiții, Cupe și Campionate internaționale, unde în perioada 1974-2009, s-a clasat de 34 de ori pe locul I, individual sau cu echipa. A contribuit la obținerea medaliilor de bronz la CM – unde scurte, în anii 1992, 1993 și 1994, în proba pe echipe. A contribuit la promovarea, prin mijloace specifice radioamatorismului, a unor personalități, evenimente și realizari tehnice deosebite pentru aviația din țara noastră. A completat și expediat corespondenților săi, din legăturile radio de pe toate continentele circa 50.000 de cărți de confirmare. A urmat cursuri de perfecționare și specializare în radioamatorism, operare calculatoare, management, terapii alternative. A indeplinit funcții de conducere, obștești, în cadrul Radiocluburilor din Tulcea, Institutul Politehnic Iasi și "Aerostar" Bacău (președintele secției). Pe plan profesional, a participat la realizarea unor proiecte de cercetare-dezvoltare, de nivel național pentru produse militare și civile. Este membru al "YODX CLUB" și al "European Telegraphy CLUB". Posedă Certificat și Licență de radioamator cl.I. Maestru Emerit al Sportului (1997).

NEACȘU, MIRCEA – radioamator specializat în domeniul telegrafiei; a activat în cadrul *CSTA* din București (după 1995); campion și medaliat la CN; a contribuit la obținerea medaliilor de bronz la CM de telegrafie din 1997 și 2001, în clasamentul general pe echipe.

NEAGU, CRISTIAN – radioamator specializat în probele de telegrafie; și-a desfășurat activitatea la *CSTA* din București; campion național; la CM de telegrafie, pentru juniori, obține medalia de bronz

în 2003 și pe cea de argint în 2005, ambele în proba de recepție viteză; concomitent, la CM de seniori contribuie la câștigarea medaliei de bronz în 2003 și pe cea de argint în 2005, ambele în clasamentul general pe echipe.

OCEANU, VASILE – inginer; radioamator specializat în telegrafie; a activat la *CSM* Baia Mare; indicativ de apel YO3NL; medaliat la CN; în perioada 1997-2003, implicat în activitatea organizatorică a îndeplinit funcția de președinte al FR de Radioamatorism (2000-2003).

OLARU, ALEXANDRU – radioamator specializat în domeniul telegrafiei; și-a desfășurat activitatea la *CSTA* din București; campion național la juniori (2003-2005), medaliat la CN de seniori; pe plan internațional, câștigă medalia de argint la CM de juniori (recepție viteză), în anul 2003, iar la CM de seniori, din același an, își aduce contribuția la obținerea medaliei de bronz în clasamentul general pe echipe.

ORZA, OVIDIU – practicant al radioamatorismului de performanță; legitimat la *Radioclubul* județean Caraș-Severin; indicativ de apel YO2DFA; participant activ la CN de unde scurte, cu performanțe notabile; component al lotului național de seniori, a contribuit la obținerea medaliei de bronz la CM de unde scurte din 1994, în proba pe echipe mixte; membru al Clubului de performanță a radioamatorilor români (YODX Club). Președintele Comisiei centrale unde scurte, din cadrul FR de Radioamatorism (2008). Maestru al Sportului.

PAOLAZZO, IOSIF . YO3JP (1928-), n. în Galaţi. După terminarea şcolii şi a stagiului militar lucrează ca angajat civil în armată de unde, în decembrie 1959, se transferă la AVSAP ca instructor radio în cadrul Radioclubului Central. Prin trecerea activităţii radioamatorismului la UCFS, devine secretar al Comisiei Centrale Radio şi apoi secretar general al în vara lui 1989. A coordonat, competent şi cu exigenţă, mişcarea de radioamatorism, el însuşi obţinând licenţa şi indicativul YO3JP. Cu echipa naţională a participat la diferite competiţii de radiogoniometrie, unde scurte şi ultrascurte, devenind Maestru al sportului. A contribuit la dezvoltarea radiocluburilor în aproape toate judeţele ţării, precum şi la editarea a 14 Buletine Informative, cuprinzând atât clasamente şi documente ale federaţiei, cât şi traduceri din literatura străină de specialitate. Pentru activitatea desfăşurată i s-a conferit *Ordinul Muncii*. clasa a III-a.

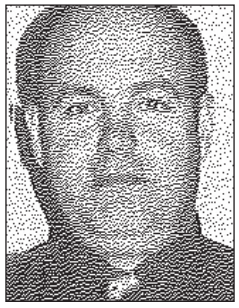

PAISA, GHEORGHE (1964), n. în com. Săvineşti, jud. Neamţ. Inginer mecanic, absolvent al Facultăţii de Mecanică din cadrul Institutului Politehnic *Gheorghe Asachi* din Iaşi, promoţia 1990. Absolvent masterat al Facultăţii de formare a cadrelor didactice şi celor cu funcţii de conducere, din cadrul Universităţii pedagogice *Ion Creangă* din Chişinău, în anul 2008. Absolvent al Şcolii Naţionale de Antrenori, profil radioamatorism, promoţia 2000. Radioamator din anul 1980 cu indicativul YO8CMB, devenit ulterior YO8WW. Din anul 2005 a îndeplinit funcţia de Director executiv al Direcţiei pentru sport a judeţului Neamţ. În activitatea pe care a desfăşurat-o ca radioamator a obţinut rezultate deosebite printre care: un titlu de campion naţional de juniori (1986); 12 titluri de campion naţional de seniori US, în perioada 1991 – 2008; medalia de bronz la CB din Bulgaria (1991); 3 medalii de bronz la CM de seniori, în proba pe echipe (1992, 1993 şi 1994). În 1995, îşi începe activitatea de antrenor de radioamatorism la CS *Ceahlăul*. A pregătit mai multe promoţii de sportivi care s-au afirmat pe plan naţional şi internaţional. Printre sportivii medaliaţi la CN s-au aflat : Buzoianu Emil Bogdan YO8RJV; Manea Daniela YO8TMD; Manea Alexandru YO8TMA; Tăzlăoanu Andreea YO8TAM; Paisa Tudor YO8TUD; Cojocaru Lucian YO8SLC; Airinei Mihai YO8SMA; Ionel Emilian YO8BOD ; Bosculescu Alina YO8SAB; Stasisin Loredana

YO8SLE; Macsim Alexandra YO8SAU. Cei mai reprezentativi sportivi care au obţinut performanţe deosebite pe plan internaţional au fost : Buzoianu Emil Bogdan – multiplu medaliat la CM de telegrafie viteză şi recordman mondial în perioada 1999-2008 ; Manea Daniela medaliată la CM de telegrafie viteză în 1999 şi 2001. În anul 2001 a fost antrenorul lotului naţional de telegrafie, contribuind la obţinerea unor rezultate semnificative. Coautor la lucrările: *Jubileul voleiului feminin din Piatra Neamt* şi *Enciclopedia Sportului din judetul Neamt*. Autor al lucrării *Performanţele în telegrafia viteză*" prezentată la Davos în Elveţia(2006). Membru în Consiliul de Administraţie al FR de Radioamatorism începând din anul 2002. Membru al grupului permanent de lucru al Federaţiei Internaţionale de Radioamatori, din 2002. Pentru rezultatele obţinute şi contribuţia sa la dezvoltarea radioamatorismului a primit următoarele distincţii: titlul de maestru emerit al sportului (1997); titlul de antrenor emerit (2004); medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PANTELIMON, GHEORGHE - YO2BBB (1938), n. în Cobia de Jos, jud. Dâmboviţa. Radioamator din 1969, an în care se angajează ca instructor radio şi şef al Radioclubului Judeţean Hunedoara. Pasionat şi competent, obţine rezultate deosebite în special în domeniul radiogoniometriei de amator, activitate pe care o va coordona mulţi ani în cadrul Biroului şi Comitetului federal. Organizează anual, începând din 1976, concursul internaţional dotat cu trofeul Cupa *Decebal*. În calitate de antrenor are merite deosebite în pregătirea Multe promoţii de sportivi – radioamatori de la Radioclubul din Deva, numărul medaliilor de campion naţional câştigate de aceştia, de-a lungul anilor, depăşind 150. A activat ca antrenor la lotul naţional de radionogoniometrie în diferite perioade (1994-1995; 1999-2000). A publicat numeroase buletine informative şi a realizat aparatură specifică pentru dotarea multor cluburi din ţară. Cea mai valoroasă sportivă a sa a fost Natalia Făget, care în anul 1986 a cucerit medalia de aur şi titlul de campioană mondială la CM de radiogoniometrie, în proba individuală 3,5 MHz. În anul 2006, a contribuit la înfiinţarea CS *SILVER FOX* (vulpea de argint) în municipiul Deva, unde Ghe. Pantelimon îndeplineşte funcţia de secretar. Clubul este specializat pe radiogoniometrie, ducând mai departe tradiţia din această zonă. Antrenor Emerit (1987).

PASTOR, ADRIAN – radioamator-radiogoniometrie; medaliat la CN; medaliat cu argint la CE de radiogoniometrie juniori, din anul 1977 (Skopje), în proba pe echipe 3,5 Mhz, împreună cu Pavel Babeu.

PAVLIC COCA, ALEXANDRU - sportiv de performanță, radioamator specializat în probele de telegrafie; și-a desfășurat activitatea la CS *Petrolul* Ploiești, pe care l-a reprezentat în competiții după anul 2000; multiplu campion național; selecționat în loturile naţionale, a participat la 5 CM de telegrafie, desfășurate în perioada 2001-2009, la care a obținut 9 medalii (3 de argint și 6 de bronz), din care 3 în probele individuale și 6 în cele pe echipe; la CE, din 2004 și 2008, a întrat în posesia medaliilor de bronz la recepție viteză și cu echipa. Maestru al Sportului.

PĂNOIU, ALEXANDRU – radioamator cu performanțe în domeniul undelor scurte; a fost legitimat la *Radioclubul* Prahova și la CS *Petrolul* Ploiești; campion național; medaliat cu bronz la CM de unde scurte la ediţiile din 1992, 1993 și 1994, în proba pe echipe; membru al Biroului FR de Radioamatorism și președinte al Comisiei Centrale Relații cu Publicul (2004-2009).

PIŢIGOI, IONUŢ – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; a activat la mai multe structuri organizatorie specifice, printre care; *Radioclubul* Dâmbovița (2000); *CSTA* București (2003); CS *Petrolul* Ploiești (după 2005); multiplu campion și medaliat la CN; pe plan internațional, realizează o performanță deosebită la CE de seniori, din 2009, unde intră în posesia medaliei de aur, în proba individuală SSB high power, stabilind și un nou Record European. Maestru al Sportului.

POP, IOAN – radioamator în domeniul undelor scurte; a activat la *Radioclubul* județean și CS *Universitatea* Brașov; medaliat la CN; pe plan internațional a contribuit la obținerea medaliilor de bronz la CM de unde scurte, din 1992, 1993 și 1994, în proba pe echipe.

POPA, ALEXANDRA – practicantă a radioamatorismului, specializată în domeniul telegrafiei; și-a desfășurat activitatea la ACS *Palatul Copiilor* din Iași; medaliată la CN de juniori și seniori; la CM de juniori, din 2009 se clasează de două ori pe locul al V-lea (transmitere viteză și morse), iar la CM de seniori, din același an, își aduce contribuția la obținerea medaliei de bronz, în proba pe echipe.

POPA, ANDREI-CĂTĂLIN (1996), n. în Iași; elev; practicant al radioamatorismului de la 10 ani; legitimat la *CSM* Iași, antrenor Gabriela Ivan; indicativ de apel YO8TON; face parte din noua promoție a radioamatorilor de performanță în domeniul telegrafiei; a obținut 3 titluri de campion național la juniori; două selecții în lotul național de juniori; în anul 2010, obține 3 medalii de bronz la CE de juniori, iar la Cupa Europei 3 medalii de argint și 2 de bronz.

POPESCU-MĂLĂIEŞTI, PAUL (1904-?), n. în Bucureşti. Inginer român, specialist în radiocomunicaţii. Promotor al radioamatorismului românesc, aflându-se în prim planul acţiunilor de promovare a acestei ramuri de sport. A realizat în perioada 1919-1926, unele dintre primele instalaţii de recepţie şi emisie româneşti. În octombrie 1926 lansează apeluri generale, folosind un mic emiţător. Deşi nu primeşte nici un răspuns, constată peste câteva săptămâni, într-o revistă austriacă că emisiile sale fuseseră recepţionate de câteva oraşe din Austria. P.P-M își alesese indicativul BR5AA. În decembrie 1926 reuşeşte primele legături radio (QSO-uri) stabilind apoi, după alte încercări, contacte cu diferite ţări din Europa. P.P-M s-a numărat printre primele staţii de amatori din România, atestate documentar, care aveau legături bilaterale cu amatori din Europa. La primul Congres al Amatorilor de Emisie din România (1 octombrie 1933) Paul Popescu-Mălăieşti a prezentat lucrarea privind modul de organizare al reţelelor de radioamatori din alte ţări. Din 1925 se numără printre colaboratorii revistei de radioamatorism *Radio-Român*. A fost un prolific colaborator la revista *Radio Universul* care a sprijinit în mod deosebit mișcarea radioamatorilor de emisie. La 1 martie 1936, împreună cu alţi radioamatori români a înfiinţat Asociaţia Radioamatorilor de Emisie din România. În activitatea sa a folosit şi indicativele de apel cu prefixe alocate succesiv României: ER5AA; CV5AA; YP5AA; YR5AA. În 1937 devine vicepreşedinte al Asociaţiei Amatorilor Români de Unde Scurte (AAUSR). În anul 1946 face parte dintr-un grup de radioamatori care a înaintat organelor de stat un memoriu prin care se solicită reluarea activităţii de radio emisie şi recepţie a amatorilor.

POPOVICI, CRISTIAN – radioamator-radiotelegrafie; indicativ de apel YO8RCP; antrenor de radioamatorism; cu contribuții în formarea și promovarea de tineri radioamatori; a activat ca antrenor la ACS *Palatul Copiilor* din Iași; printre sportivii săi, medaliați la CM și CE se află: Mihai Costache, Gabriela Ivan, Ionela Trofin, Adelina Astefani, Andrei Bidirliu, Cristian Hâldan și alții; antrenor la lotul național de telegrafie (1998-2000).

RUCĂREANU, MIRCEA – radioamator de performanță în domeniul undelor scurte; legitimat la *Radioclubul* Constanța; campion național; a contribuit la câștigarea medaliilor de bronz la CM de unde scurte din 1992, 1993 și 1994, în proba pe echipe.

RUSE, ANDI - radioamator- unde scurte; legitimat la CS „Petrolul" Ploiești; în anul 2009, a realizat cea mai bună performanţă în ramura undelor scurte, devenind campion european în proba CW/SSB.

RUSNAC, GHEORGHE – radioamator în domeniul undelor scurte; a activat la *Radioclubul* județean Călărași; medaliat la CN; participant la CM de unde scurte din 1992 și 1993, unde a obținut medaliile de bronz, în proba pe echipe; antrenor de radioamatorism; în 1998 a antrenat lotul naţional de radiogoniometrie pentru CM din Ungaria.

RUSOVICI, ION – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; a activat la *Radioclubul* (*CSTA*) din București; campion și medaliat la CN; pe plan internațional, a contribuit la obținerea medaliilor de bronz, la CM de unde scurte, din 1992, 1993 și 1994, în proba pe echipe. Maestru al Sportului.

SANDU, CRISTIAN (1998), n. în Iași, elev, face parte din noua promoție a radioamatorilor de performanță în domeniul telegrafiei; legitimat la *CSM* Iași, de la 11 ani, antrenor Gabriela Ivan; indicativ YO8TRC; două selecții în lotul național de juniori; medaliat cu argint la CE din 2010.

SAVOPOL, ALEXANDRU - YR5AS (1886-1938), n. în Craiova. Medic la Şcoala Normală de Băieţi din Craiova. Veteran al primului război mondial. Un mare pasionat de noutăţi radiofonice, un promotor al radioamatorismului în ţara noastră. A acţionat pentru unirea radioamatorilor din Craiova şi din alte oraşe ale României, înfiinţând, în martie 1926, asociaţia denumită *Radio Craiova*. Depune eforturi mari pe lângă autorităţile vremii pentru recunoaşterea oficială a radioamatorilor emiţători şi pentru înfiinţarea unei asociaţii naţionale, lucru ce se realizează la 1 martie 1936, când se organizează Asociaţia Amatorilor Români de Unde Scurte. Pentru contribuţia sa este ales preşedintele acestei asociaţii. Va contribui, de asemenea, la editarea buletinului acestei asociaţii - YR5 Buletin. A fost decorat cu Ordinul *Steaua României* pentru participarea sa la primul război mondial.

SAVU, GHEORGHE-GEORGE (1957), n. în Fetești, jud. Ialomița; maistru militar transmisiuni, absolvent al Școlii militare de maiștri de marină; radioamator specializat în domeniul undelor scurte - indicativ de apel YO4AAC; a început să practice acest sport la vârsta de 22 de ani, sub îndrumarea antrenorului George Grigore; a activat la *Radioclubul* județean Brăila (1983), iar din 2001 la CS al *Radioamatorilor* din Brăila; la concursurile internaționale, din perioada 1997-2009, s-a clasat de 8 ori pe locul I și de 7 ori pe locul al II-lea; participant la CE de unde scurte din 2003; a realizat peste 120.000 de legături cu radioamatori de pe toate continentele; a obținut 791 de diplome românești (locul al II-lea în YODX Club) și 386 diplome străine (locul al III-lea în același club). Membru în diferite cluburi și organisme: DIG-6148; European PSK Club; YOMARC; YOQRP; RRDXA. Activități obștești: șeful comisei unde scurte din Brăila; membru în Comitetul director al CS al *Radioamatorilor* din Brăila.

SINIȚARU, ADRIAN – radioamator specializat în domeniul undelor scurte; până în anul 2009, a adunat peste 12 ani în domeniul performanței; legitimat la *Radioclubul* București – *CSTA*; multiplu campion național; triplu medaliat cu bronz la CM de unde scurte la edițiile din 1992, 1993 și 1994, în proba pe echipe; a fost implicat direct în spijinirea și dezvoltarea radioamatorismului, fiind membru al Biroului FR de Radioamatorism (1994-2009) și președinte al Comisiei Centrale Unde Scurte.

SINIŢEANU, BOGDAN – radioamator – unde scurte; a activat la „CSAT” Bucureşti; medaliat la CN; medaliat cu bronz la CM de unde scurte, din anul1994, în proba pe echipe mixte.

STĂCESCU,LEON - radioamator – unde scurte; a activat la „CSM” Iaşi; medaliat la CN; a contribuit la obţinerea medaliei de bronz la CM de unde scurte,

din anul 1994, în proba pe echipe mixte.

SZABO, CAROL – inginer; radioamator specializat în domeniul undelor scurte, ultrascurte și radiogoniometriei; a activat în mai multe structuri organizatorice specifice; indicativ de apel YO3RU; medaliat la CN –locul al III-lea în 2006 la CN de creație tehnică – unde ultrascurte; s-a remarcat prin implicarea sa în organizarea și dezvoltarea radioamatorismului, activând în cadrul federației de specialitate în calitate de vicepreședinte până în 1986 și de membru al Grupului de lucru pentru radiogoniometrie amatori, în cadrul IARU (1990-2006).

TĂNĂSESCU, STELIAN – radioamator de perfomanță, specializat în domeniul undelor scurte; indicativ de apel YO2BBT; şi-a desfăşurat activitatea la *Radioclubul* județean Caraș-Severin; multiplu campion național; în anul 1973, a realizat primul receptor-emițător de construcție proprie; component al lotului național, a contribuit la obținerea medaliei de bronz la CM de unde scurte din 1994, în proba pe echipe mixte; s-a implicat activ în organizarea și dezvoltarea radioamatorismului în județul Caraș-Severin - în anul 1988, a fost ales secretar al Comisiei Județene de Radioamatorism din această zonă; membru al Clubului de performanță a radioamatorilor români (YODX Club). Maestru al Sportului.

TEODORESCU, IULIAN – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; a contribuit la obţinerea medaliei de argint la CM de unde scurte, din anul 1987, în proba pe echipe.

TERENTE, MARIA – radioamator-telegrafie viteză; a activat la *Radioclubul* Constanța și *CSTA* din București; multiplă medaliată la CN. Participantă la CM de telegrafie, a contribuit la realizarea următoarelor performanțe: 3 medalii de bronz în clasamentele generale pe echipe la edițiile din 1999, 2001 și 2006; o medalie de bronz în proba individuală transmitere viteză în 2006; la CM pentru veterani, din 2001, s-a clasat de 3 ori pe locul al V-lea.

TERENTE, ROXANA – radioamator-telegrafie viteză; legitimată la *Radioclubul* Constanța; campioană și medaliată la CN. Pe plan internațional a contribuit la câștigarea medaliilor de bronz, în clasamentul general pe echipe la CM de telegrafie din anii 1999, 2001 și 2006. Tot la CM din 2006, a mai obținut 2 clasări pe locul al IV-lea, la recepție și transmitere viteză, iar la ediția din 2007 s-a clasat pe locul IV-lea la recepție viteză și individual compus și pe locul al V-lea la RUFZ.

TIMOCEA, LUCREŢIA – radioamator – radiogoniometrie; medaliată la CN; medaliată cu argint la CE de radiogoniometrie, din anul 1977, în proba pe echipe 3,5 Mhz, împreună cu Livia Chira.

TROFIN, IONELA – radioamator – telegrafie; şi-a desfăşurat activitatea la „CSM” (2002) şi „Palatul Copiilor” (2006), din Iaşi; iar din 2010 s-a transferat la „CSTA” Suceava; multiplă campioană şi medaliată la CN; pe plan internaţional, la CM şi CE de juniori şi seniori, a obţinut 14 medalii(1 aur, 3 de argint şi 10 de bronz); la CE de juniori (2006, 2008) – medaliată cu aur, 2 de argint şi 4 de bronz; la CM de juniori (2007) – medaliată cu argint şi bronz; la CE de seniori (2008) – medalie de bronz în proba pe echipe; la CM de seniori (2005, 2006, 2009) – 4 medalii de bronz.

TROFIN, VASILICA – radioamator – telegrafie; şi-a desfăşurat activitatea la „CSM” şi „Palatul copiilor” din Iaşi; campioană şi medaliată la CN. Pe plan internaţional a obţinut 11 medalii (1 aur, 3 argint şi 7 bronz), realizate astfel: CM de cadeţi (2003) – medalia de aur şi bronz, în probe individuale; CM de juniori (2005, 2007) – 2 medalii de argint şi 2 de bronz, în probe individuale; CE de seniori (2003, 2005 şi 2007) – o medalie de argint şi 2 de bronz,în clasamentul general pe echipe.

TOMA, MIHAELA – radioamator-telegrafie viteză; legitimată la *CSTA* din București. Participantă la CM de seniori, din 1995, a contribuit la câștigarea medaliei de bronz şi s-a clasat de 2 ori pe locul IV la transmitere viteză și combinată radio YL, iar la

ediția din 1997 obține o nouă medalie de bronz în clasamentul general pe echipe. Tot în anul 1997, la CM de juniori, se clasează de 2 ori pe locul al V-lea, la transmitere și recepție

VATCU, REMUS (1968), n. în Brăila; operator comunicații, absolvent al Cursului ”Comunicații și informații” – Câmpina (2005); subofițer MAI; radioamator de performanță cu indicativul YO4GJH; s-a dedicat radioamatorismului de la vârsta de 20 de ani, în domeniul undelor ultra scurte, sub îndrumarea antrenorului George Grigore; a activat în cadrul *Radioclubului* județean Brăila; avut realizări în medernizarea echipamentului de lucru pentru legături la distanță în diferite moduri; deși numărul acțiunilor competiționale pentru UUS este mult mai redus RV a reușit să se califice pe poziții onorabile la CN, în anul 2008 devenind vicecampion; la diferite concursuri internaționale de UUS, din perioada 2005-2009, cele mai bune clasări au fost pe locurile VII-IX; realizat peste 1500 de legături pe UUS-144Mhz, cu 52 de entități DXCC. Activități obștești: șeful comisiei UUS din Brăila; membru al Comisiei clasificări sportive a FR de Radioamatorism.

VLAICU, CONSTANTIN – radioamator – unde scurte; medaliat la CN; medaliat cu argint la CM de unde scurte, din anul 1987, în proba pe echipe.

ZLATE, BOGDAN – radioamator din noua promoția de perspectivă, în domeniul telegrafiei; a activat la *CSTA* București (din 2006); campion și medaliat la CN în probele de telegrafie; se remarcă la CE din 2008 unde obține medalia de argint (recepție viteză) și locul al IV-lea (transmitere viteză) la juniori și o medalie de bronz (echipe) la seniori.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE RUGBY

Există obiceiul ca în prezentarea evoluţiei istorice a unui sport sau a oricărui fenomen, de altfel, să se scoată la iveală primele începuturi. Rugby-ul nu se pretează unui asemenea demers căci este, prin excelenţă şi spre cinstea lui, un joc absolut modern.

S-a născut în mijlocul intelectualilor englezi prin anul 1823 pe un teren întins, celebrul *Big Side*, al colegiului din oraşul Rugby, situat pe malurile Avonului din Stratford, acolo pe unde copilărise *marele Will*; s-a născut din *spleen*, calificat drept un joc al *mizerabililor*, s-a născut din nevoia de a sparge şi în noi regulile ruginite şi absurde ale unui joc *numai cu picioarele*, dând astfel frâu liber unor porniri tinereşti, ce te îndeamnă să ţâşneşti în întâmpinarea mingii, să o prinzi, în loc să te dai înapoi ca s-o loveşti.

Părintele spiritual şi inventatorul rugby-ului, viitorul pastor William Webb Ellis, a murit uitat şi necunoscut, fără ca măcar să bănuiască urmările gestului său istoric. Mai târziu, un cercetător perseverent i-a descoperit mormântul în cimitirul englez de la Menton, din departamentul Alpilor Maritimi francezi; pe un zid de cărămidă roşie al Colegiului din Rugby astăzi există o placă şi o dată: 1823; textul sună ca un ordin de zi pe armată: *cu un superb dispreţ pentru regulile fotbalului atunci în vigoare, el luă balonul în mâini şi alergă înainte, dând astfel naştere uneia dintre caracteristicile esenţiale şi distinctive ale jocului de rugby*. Evenimentul a avut loc într-o zi de primăvară târzie a anului 1823, pe terenul de joc *Big Side* al venerabilului Colegiu, instituţie ea însăşi veche de mai bine de 250 de ani, situată chiar în inima Angliei.

Primul meci consemnat de un *cronicar sportiv* judecătorul Thomas Hughes, a fost cel disputat între echipa selecţionată a Colegiului din Rugby şi cea a *restului* elevilor, numărând dublul jucătorilor din echipa colegiului, aşa încât meciul s-a jucat în formaţie de 60 contra 120! Partida s-a desfăşurat pe *Big Side* în 1835. Descrierea meciului e uluitoare. Cât priveşte forma ciudată a balonului, aducea jocului o notă de neprevăzut, făcându-l greu de stăpânit, incitând imaginaţia, fantezia şi inteligenţa; până la urmă acest balon a trebuit să pună de acord bucuria libertăţii creatoare cu necesitatea disciplinei colective. Să dea naştere, astfel, jocului ce reprezintă un echilibru perfect între individualismul spontan şi omogenitatea de echipă.

În 1846 a apărut primul regulament de joc, având 37 de articole. La 27 martie 1871, la Reabourn, pe terenul Universităţii din Edinburgh a avut loc primul meci internaţional din istoria acestui joc, între reprezentativele Scoţiei şi Angliei. Această întâlnire a devenit tradiţionala *Calcutta Coup*, ea având loc an de an, timp de peste 100 de ani; iniţial a fost dotată cu un trofeu dăruit de câţiva ofiţeri englezi întorşi din Indii. Într-o următoare etapă de evoluţie numărul jucătorilor se reduce la 15, iar echipa se compartimentează, aşa cum arată şi în prezent: 8 înaintaşi, 2 mijlocaşi, 4 treisferturi şi fundaşul.

Nu a trecut mult şi în jurul bilateralului Anglia. Scoţia se grupează şi reprezentativele Irlandei şi ale Ţării Galilor. Echipa care le învingea pe celelalte trei într-un singur turneu, urma să obţină invidiata *Triplă Coroană*.

În 1890, s-a produs unirea celor 4 Uniuni, apoi a Dominioanelor, creându-se acea autoritate supremă *International Rugby* Football Board - (IB) - autoritate cu un pronunţat spirit izolaţionist şi conservator. De la această dată - 1890 - socotită memorabilă, se poate spune că rugby-ul păşeşte în epoca lui modernă.

În 1934, la Paris a luat fiinţă *Federaţia Internaţională de Rugby Amator* (FIRA) datorită spaimei francezilor de perspectiva izolării, care s-au gândit să-şi creeze şi ei o asociaţie *de casă*, după modelul britanicilor.

În România. În anii primului deceniu al secolului XX, câţiva studenţi întorşi din Franţa, unde îşi făcuseră studiile, aduceau cu ei în ţară, printre bagaje, şi o *ciudată alcătuire de piele, umflată pe dinăuntru cu o băşică de porc, gogonată şi săltărea*ţă. În vremea aceea, în Franţa se pregătea ofensiva cincisprezecelui galic, din formaţie făcând parte nume celebre. Reîntorşi din Franţa, aduceau cu ei şi câte ceva din ceea ce li se păruse mai nou şi mai interesant pentru conaţionalii lor. Iar românii nu au întârziat nici ei prea mult până au prins gustul acestui joc. Printre primii rugbyşti români s-au numărat: Grigore Caracostea, cei patru fraţi Iconomu, Constantin Crătunescu, Henri Manu, Nae Mărăscu, Mişu Vardalla, fraţii Hussar şi Tănăsescu, fraţii Vidraşcu, Puia Volvoreanu, Sorin Michăilescu şi încă mulţi alţii ale căror nume au rămas uitate, dar la care ne gândim cu pioasă recunoştinţă. Aceşti părinţi ai rugby-ului românesc şi-au înjghebat primul teren de joc pe un loc viran, situat, se pare, în spatele statuii lui Mihai Viteazul, peste drum de Universitate. Acolo, poate, s-au întrunit pentru primele lor antrenamente, acolo s-au dezbrăcat intimidaţi de privirile scandalizate ale trecătorilor, acolo s-au echipat de joc şi tot acolo vor fi făcut primele lor pase cu balonul oval sau vor fi încercat primele lor *transformări*. Dar oriunde, pe orice teren viran s-ar fi petrecut acest act romantic, un adevăr trebuie consemnat: rugby-ul românesc s-a născut în Bucureşti.

Primii rugbyşti întorşi din Franţa, în preajma primului război mondial, veneau aureolaţi de isprăvile lor sportive de acolo. Astfel, Grigore Caracostea făcuse parte din echipa *Racing* din Paris; Mircea Iconomu fusese unul dintre cei mai buni jucători ai formaţiei studenţeşti din Montpellier şi legitimat, apoi, la *US Perpignan*, din oraşul unde îşi terminase studiile în ştiinţele agricole; Nae Mărăscu, după ce debutase la *Stade Française*, se mutase şi el, având studii în chimia industrială, la echipa *Olympique Lillois*, iar Henri Manu fusese titular, chiar căpitan, al echipei Parisului.

Începuturile acestui joc în ţara noastră se situează cam prin 1909. Luaseră fiinţă câteva echipe şi asociaţii sportive de tenis, atletism, scrimă, ciclism, fotbal. Fraţii Iconomu, fraţii Husar şi Dumitru Tănă- sescu, polisportivi dar, în primul rând, rugbyşti inveteraţi, au fost printre promotorii acestora. Astfel, una dintre aceste asociaţii, numită *Tenis Club Român* (TCR), nici n-a avut, la început, o echipă de rugby. La 1 decembrie 1912 se întemeiază *Federaţiunea Societăţilor de Sport din România* (FSSR), ce cuprindea activitatea tuturor acestor echipe. Într-un raport al acestei prime Societăţi sportive e consemnată apariţia rugby-ului în ţara noastră, înregistrată oficial în anul 1913.

Propaganda pentru jocul cu balonul oval o susţinea acum, pe lângă cei de la TCR, şi un cenaclu nou, format în jurul lui Dumitru Tănăsescu (fost şi el căpitan de echipă în Franţa) şi fraţilor Husar. Încep să se formeze echipe regulamentare şi, la 8 septembrie 1913, a avut loc primul joc de rugby din România între *TCR* şi *Sporting Club*.

Lipseau însă terenurile. În iunie 1913, la o întâmpinare a Comitetului Central al FSSR, Grigore Cantacuzino, primarul Capitalei, hotărăşte ca Primăria, contra unei chirii simbolice de 1 leu pe an, să cedeze FSSR, pe timpul existenţei sale, terenul de la Şosea, cunoscut de atunci sub numele de *Federaţie*. Întinderea totală era de cca 25 ha, împărţită în două jumătăţi prin aleea ce ducea pe atunci la Şcoala de Agricultură şi care se numeşte astăzi Aleea Ştrandului (Tineretului).

La 9 martie 1914 este inaugurat terenul din Parcul FSSR. După meciul *maeştrilor* dintre *Sporting Club* şi *TCR* (scor 16-3), a urmat un al doilea joc al echipelor divizionare şi, la final, o partidă a echipelor şcolare. Al doilea meci de antrenament, în vederea Campionatului, s-a ţinut la 16 martie 1914 când *TCR* a învins *Sporting Clubul* cu 6-3. La câteva zile, în Campionatul Şcolar de Rugby, Liceul *Gh. Lazăr* a învins Liceul *Sf. Sava*. Pe 23 martie 1914 a urmat competiţia Campionatului categoriei a II-a, arbitrat de sublocotenent Văsescu. La 30 martie 1914 ”TCR” câştigă Campionatul Rugby-ului la categoria I (6-3 contra *Sporting Club*). Începe să se constituie marea generaţie de internaţionali a lui Nae Mărăscu, Henri Manu, Radu Polizu, Gh. Benţia. De altfel, rugby-ul românesc urma să primească jucători de valoare prin întoarcerea de la studii a lui Constantin Crătunescu (care jucase la *Stade Française*) şi I. Miclescu (unul din bunii jucători ai echipei Universităţii din Oxford). Tot în 1914, George Iconomu înfiinţează un nou club de rugby, numit *Rugby Football Club*, ce a avut însă o existenţă efemeră.

În 1915 ia fiinţă prima *Comisie de Football-Rugby*, avându-l preşedinte pe Grigore Caracostea, iar pe George Iconomu şi Jean Husar - membri. Dar în condiţiile în care nu existau decât două echipe, iar *Sportingul* fraţilor Husar se retrage din aşa-zisul campionat anual, apare un nou club, *Stadiul Român*, şi o grupare pur şcolărească *Matei Club*, care polariza în jurul lui elevi de la liceele *Matei Basarab* şi *Mihai Viteazul*, în frunte cu Sorin Michăilescu, viitor internaţional român, o figură devenită apoi legendară. În aceste împrejurări *TCR* câştigă campionatul, dotat cu *Cupa C. Alimănişteanu*, precum şi *Cupa TCR* (Cupa României), pe care o deţinea din ediţia precedentă.

De-abia în 1919 se înscriu şi luptă alături în campionat *TCR*, *Stadiul Român* şi o nouă formaţie, Şcoala Militară de Educaţ*ie Fizică*. În anul 1920, regăsim 5 echipe: *Educaţia Fizică Militară*, *Stadiul Român* (A+B), *TCR* şi *Sportul Studenţesc*, care luase fiinţă prin strădaniile lui Traian Lalescu, Octav Luchide şi Sorin Michăilescu. Campioană devine *Educaţia Fizică Militară*. În Campionatul şcolar la care au participat numai 4 echipe, câştigă Liceul *Matei Basarab*, căpitan fiind Jean Lucescu.

În anii 1914-1915, situaţia materială era dezastruoasă: lipseau terenurile, echipamentul, chiar jucători erau puţini, pe care fotografiile vremii îi înfăţişau jucând meciuri oficiale în costume de stradă. Apare echipa ”Rugby Club”, care se clasează a treia. În 1915 se întocmeşte primul regulament al jocului şi se introduc foile de arbitraj.

Federaţia Română de Rugby a luat fiinţă în anul 1913. Aşadar, pentru perioada de început consemnăm primele trei mari echipe, care au dominat ani în şir activitatea competiţională: ”TCR” (1910) ”Stadiul Român” (.SR.) (1915) . Societatea Universitară Sportul Studenţesc (.SUSS.) 1916; în anul 1922 iau fiinţă ”Avântul Sportiv” (AS) şi ”Rugby Club Bucureşti” (RCB); în 1919 apar primele cluburi provinciale muncitoreşti: .Jiul., cu sediul la Lupeni şi ”Minierul”, la Petroşani.

Războiul din 1916-1918 a făcut victime şi în rândul rugbyştilor. Lista în chenar negru cuprinde şi şapte nume de eroi: cpt. Nicolae Crătunescu şi George Iconomu, lt. George Manu şi slt. Corneliu Mateescu şi George Tovar . toţi de la .Tenis Club Român., slt. Barzon de la ”Stadiul Român” şi sld. Pantelimon Pribegeanu de la ”Matei-Club”.

Pe arena internaţională rugby-ul românesc a debutat în 1919 cu prilejul Jocurilor Interaliate de pe câmpul militar de la Pershing, la Paris. Echipa noastră a fost învinsă de Statele Unite cu 21-0 şi apoi, de Franţa cu 48-5. Menţionăm însă cu satisfacţie ediţia a VIII-a a JO din 1924, de la Paris, unde participăm pentru prima dată în programul JO, alături de Franţa şi SUA. România pierde ambele jocuri, cu 59-3 şi cu 37-0, iar SUA învinge Franţa în finală cu 18-3. Prima medalie olimpică (de bronz) a fost adusă în ţară în 1924 de echipa de rugby formată din: Dumitru Armăşel, Gh. Benţia, Tudor Florian, Ion Gârleşteanu, Teodor Marian, Nicolae Mărăscu, Sorin Michăilescu, Paul Nedelcovici, Iosif Nemeş, Gogu Sfetescu, Mircea Sfetescu, Sterian Soare, Mihai Vardalla, Paul Vidraşcu, Dumitru Volvoreanu, Atanasie Tănăsescu.

Acei tineri entuziaşti care au sacrificat rugby-ului, fără drămuire, timpul şi averea, uneori şi

sănătatea, merită a fi înscrişi în .Cartea de Onoare.: ing. Nicolae Mărăscu, Grigore Caracostea, Sorin Michăilescu, fraţii Tănăsescu, inginerii Nicolae Veluda, Popovici şi Ion Grigore Lăzărescu, Paraschiv Ştefănescu, arhitectul Octav Ionescu şi mulţi alţii. Echipând cu banii lor formaţii întregi, cărând în saci ghetele şi echipamentul la terenul de antrenament şi de meci, spălându-l şi cârpindu-l la ei acasă, ajutându-i cu bani şi cu slujbe pe cei nevoiaşi sau pe studenţii săraci, cheltuindu-şi timpul şi banii cu dărnicie şi mai ales cu dragoste, ei au reuşit să menţină în jurul echipelor un climat de prietenie şi tovărăşie, au lăsat tradiţiei această familie a rugby-ului românesc.

Interesant că, de fapt, în istoria acestui sport, şi nu numai la noi în ţară, figurează la propriu mai mulţi membri ai unei familii. Aşa au fost în alte ţări fraţii Spanghero (4 jucători), de Gregorio, 4, Prat, Camberabero, Boniface, Lacaze, iar la noi, fraţii Iconomu (pionieri ai anilor 1913-1919), fraţii Husar, Sfetescu (Mircea, Eugen şi Nicu), Anastasiazii, Tanovicenii, Tănăseştii, Veluda (Nicu şi Petrică), fraţii Balş, precum şi Tudor, Camil şi Virgil Ioan de la ”Stadiul Român”, celebri în anii ”30. De asemenea, fraţii Ionescu (Găgan, Găgănel şi Găgăneii) la ”Sportul Studenţesc” şi alţi trei fraţi Ionescu (George, Fabi şi Titi) tot de la ”Sportul Studenţesc”, fraţii Fanella, Zamfir (la CFR), fraţii Gheondea (Ionel, Nae, Florică şi Fane), Gică Ionescu-Bizon şi cei patru fii ai săi, apoi Virgil şi Cornel Munteanu, Costică şi Mitică Ionescu (marele antrenor de juniori), fraţii Nicolau de la .Viforul Dacia., numeroşii fraţi, fii şi nepoţi, purtând numele Ţenescu.

În *Anuarul FRR*. pe anii 1938-1939 sunt consemnate condiţiile precare în care se practica rugby-ul la noi: în România existau 11 echipe (.SS IAR. Bra- şov; ”TCR”, ”Stadiul Român”, ”Sportul Studenţesc”,”Avântul Sportiv”, .RC Bucureşti., . Viforul Dacia., .PTT., .CFR., .Victoria., .RCB.) care desfăşurau un campionat naţional la categoria . Onoare. în 7 echipe, un campionat la .promoţie. cu 11 echipe şi unul la categoria a II-a, cu câte se prezentau. La rubrica .societăţ i dispărute. figurează nu mai puţin de 10 echipe (ceea ce indică dificultăţile în menţinerea acelora!); numărul jucătorilor activi era de trei, patru sute.

Dar iubitorii acestui sport persevereză astfel încât echipele de club şi echipa reprezentativă încep să iasă mai mult peste graniţă, confruntându-se cu echipe din Franţa, Germania, Italia; încep să apară noi jucători de mare valoare ca: avocatul Ion Buzoianu (căpitanul naţionalei şi unul dintre părinţii rugby-ului modern românesc), ing. Aurel Mărăşescu, arhitectul şi rectorul de mai târziu al Şcolii de Arhitectură .Ion Mincu.: Ascanio Damian, inginerii Ion Andrieş şi Costică Dinescu, Virgil Ioan, Ştefan Ionescu, Gică Blaşek, Constantin Moscu, Gogu Sfetescu, Fănică Bârsan, Nicuşor Tanoviceanu, Ghiţă Fântâneanu, Gică Ionescu-Bizon, E. Mărculescu, Florea Constantin, Grigore Eremia, E. Crivăţ, Gustav Fanella, Adrian Mateescu, Virgil Anastasiade, Francisc Covaci, Nelu Popa, Nicu Nicolau, Nicolae Crissoveloni, Alexandru Argeşiu.

Anul 1939 aduce cu sine unele greutăţi, şi nu numai pentru rugbyşti. Se apropia războiul. Multe competiţii şi campionate se amână. Apare însă preocuparea pentru antrenarea juniorilor, dintre care se remarcă: la .CFR. . G. Sfetescu; la ”TCR” . Şt. Bârsan; la .Viforul Dacia. . T. Krantz; la ”Stadiul Român” . Mişu Vardalla. Iau naştere grupe de copii şi echipe şcolare în peste 30 de licee şi şcoli bucureş- tene, care vor desfăşura în anii următori un bogat şi rodnic campionat. Directorii de licee se arată receptivi la acest fenomen, astfel încât se ridică o pleiadă de viitori jucători ce au alimentat marile echipe din anii ”50-.60.

În 1942, prin declaraţia g-l. V. Iliescu, ministru secretar de stat, rugby-ul va figura în cadrul unei federaţii colective de atletism, gimnastică şi oină. Rugyştii iau atitudine şi, spre sfârşitul anului, FR de Rugby este reînfiinţată, mai ales datorită unor oameni de o mare nobleţe şi iubitori ai acestui sport . ing. Şerban Ghica şi Virgil Ion. Numele unor noi jucători încep să se facă remarcate: I. Cenuşă, E. Karda, Gh. Florea, N. Sipoş, E. Costinaş, T. Picu, G. Epureanu, Ed. Denischi, C. Cocor, B. Zamfir, I. Gheondea, E. Suchianu, N. Frăţilă, F. Ionescu.

În 1944, la sărbătorirea a 30 de ani de activitate, s-a deschis o şcoală de arbitri, unde au predat ca

profesori: Ion Buzoianu, Eugen Sfetescu, Ion Anastasiade, Fernand Herck, Gustav Fanella şi alţii. Se iniţiază o campanie de expansiune a rugby-ului în centrele din provincie: Braşov, Sibiu, Ploieşti, Buzău, Târgovişte, Râmnicu Vâlcea, Craiova. Profesorul Radu Ţiţeica anunţă înfiinţarea a două echipe studenţeşti la Timişoara. Apar nume noi de sportivi în aceşti ani de tranziţie (1944-1950), ca: Toma Moldoveanu, Gheorghe Pârcălăbescu, Teodor Krantz, Ion Condeescu, Emanuel Valeriu, Petre Cosmănescu, Mircea David, Mihai Manolache, Dan Constantinescu, Nicu Popescu, Nicolae Soculescu, Marin Ciobanu, Petre Buda, A. Groman, Dumitru Tănăsescu ş.a.

În fruntea acestei mişcări tot mai puternice, mai numeroase şi prin care se vor impune echipe valoroase, vor sta de aici înainte mereu viitoarele trei mari echipe de club: .CFR Locomotiva Griviţa Roşie., .CCA. (”Steaua”) şi ”Dinamo”. Din confruntarea acestora . care a dominat arena rugbystică românească aproape patru decenii . se vor naşte, la etape şi valori diferite, cele mai mari reprezentative naţionale.

Apar noi nume de jucători: A. Marinache şi N. Lazarache, D. Ghiuzelea, Ilie Ion, I. Buda, G. Ghiaţă, P. Iordăchescu, T. Bratu, I. Teodorescu, Fl. Gheondea, I. Danciu, D. Manoileanu, R. Veluda, T. Picu, R. Nanu, Em. Dumitrescu, C. Ştefan, A. Vişan ş.a.

Anii ”50-”80 au constituit perioada primelor afirmări, prin victorii asupra echipelor de club şi reprezentative engleze şi franceze, obţinute în cele două turnee în Anglia; s-a înregistrat, apoi, o intensă dezvoltare internă . din punct de vedere numeric, teritorial şi un real progres tehnico-tactic şi al spectacolului sportiv. Astfel, în anul 1960 se obţine prima victorie împotriva Franţei cu 11-5, urmată de alte 7 victorii. De asemenea, mai trebuie amintite victoriile asupra echipelor: Swansea, Cardiff, Sel. Londra, Harlequins etc., din Anglia.

Alţi noi jucători se evidenţiază: V. Morariu, A. Paloşanu, R. Chiriac, G. Florescu, S. Mehedinţi, N. Căpuşan, M. Ţibuleac, I. Dobre, A. Penciu, A. Barbu, M. Cojocaru, C. Stănescu, M. Rusu, A. Demian, M. Wusek, V. Mladin, F. Vicol, A. Labo, I. Sava, V. Luscal, P. Blăgescu, V. Rusu, D. Zlătoianu, G. Mazilu, I. Ţuţuianu, S. Luric, G. Dărăban, I. Constantin, C. Dinu, M. Paraschiv, I. Caragea, S. Enciu, G. Stoica, G. Nica, G. Dragomirescu, F. Murariu, M. Aldea, V. Irimescu şi mulţi alţii. După acest avânt în înfruntă rile internaţionale urmează o perioadă de declin, cu toate cele 7 calificări şi participări la Cupa Mondială (1987, 1991, 1995, 1999, 2003, 2007 2011), care pe plan intern n-au avut nici un răsunet.

În anul 1998 numărul jucătorilor legitimaţi era de 4 005 (dintre care: 1 135 . seniori, 1 945 . juniori, 925 . copii). Secţii afiliate: 98 (dintre care: 12 . Divizia A1, 20 . Divizia A2, 8 . Divizia B, 58 . juniori). Antrenori emeriţi: 14; maeştri emeriţi: 62; antrenori activi: 115; arbitrii: 102. Terenuri omologate: 58.

Conducerea FR de Rugby în perioada 1913-1998 a fost următoarea: 1913-1940: Grigore Caracostea (preşedinte), Dumitru Tănăsescu, George Iconomu, Ion Husar (membri); 1941-1942: Petrescu (Păsărică), Dumitru Tănăsescu; 1942-1943: Nicolae Crissoveloni, Şerban Ghica; 1943-1944: Şerban Ghica; 1945: Paul Nedelcovici; 1945-1947: Ascanio Damian; 1947-1953: Mihai Nicolau (preşedinte), Ion Anastasiade - Basu, Eduard Denischi (secretari); 1953-1956: Grigore Preoteasa (preşedinte), A. Ujlaky, Ed. Denischi, I. Popa (secretari); 1956-1971: Emil Drăgănescu (preşedinte), Romeo Popescu, Ion Izvoranu (secretari); 1971-1977: Burada (preşedinte), Ovidiu Marcu (secretar); 1977-1980: Emil Drăgănescu (preşedinte), Ovidiu Marcu (secretar); 1981-1986: Viorel Morariu (preşedinte), Ovidiu Marcu (secretar); 1986-1989: Marin Cristea (preşedinte), Cristache Mitrea (secretar); 1990: Emil Ghibu, Mihai Niculescu (preşedinţi), Cristache Mitrea, Radu Demian (secretari); 1991- 1998: Viorel Morariu (preşedinte), Radu Demian, Sorin Fuicu (secretari); 1998: Dumitru Mihalache (preşedinte), Sorin Fuicu (secretar); 2000: Dumitru Mihalache (preşedinte), Neculai Postolachi, Traian Pătrăhău (vicepreşedinţi), Hagic Garabet (secretar general), Teodor Rădulescu (antrenor federal); Biroul federal este compus din 15 persoane. Judeţele unde se practică rugby-ul sunt în număr de 18, la care se

adaugă Municipiul Bucureşti. Numărul total de echipe: 53; numărul total de jucători activi: 2001; numărul total de sportivi legitimaţi: 3 757 (copii . 1 200, juniori . 1 775, seniori . 780); numărul de echipe feminine: 3 (Constanţa, Iaşi, Piatra Neamţ); numărul de antrenori: 108; numărul de arbitri: 91. Numărul total de jucători înregistraţi (din toate timpurile) la FRR până la data de 18.05.2001: 26 687.

În anul 2001, Federaţia s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educaţiei fizice şi sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 26 noiembrie a adoptat noul Statut şi a aprobat componenţa Biroului federal (format din 13 membri). În conducerea federaţiei au fost aleşi: Viorel Morariu . preşedinte de onoare; Octavian Morariu . preşedinte; Victor Istrate, George Straton şi Gheorghe Vărzaru . vicepreşedinţi; Garabet Hagic . secretar general. Colegiul director . organul de administrare şi gestionare al federaţiei . format din 13 membri şi condus de Octavian Morariu ca preşedinte.

În anul 2009, FRR are o nouă organizare. S-a aprobat componenţa Biroului Federal, ca organism de conducere şi legislativ, format din 15 membri: Alin Petrache preşedinte, 3 vicepreşedinţi (Pompiliu Borş, Aurelian Arghir, Victorel Istrate), Florinel Matei secretar general, Daniel Mitrea antrenor federal, un trezorier şi 8 membri. Ca organism executiv Colegiul Director este format din preşedintele Alin Petrache, cei trei vicepreşedinţi şi trezorierul. Biroul Federal are în supraveghere şi coordonare şi cele 10 comisii de specialitate.

ECHIPELE DE RUGBY - CAMPIOANE NAŢIONALE

1914 ”TCR” (.Tenis Club Român.)
1915 ”TCR” (.Tenis Club Român.)
1916 ”TCR” (.Tenis Club Român.)
1917-1918 nu s-a disputat (război)
1919 ”Stadiul Român”
1920 .Societatea Sportivă de Educaţie Fizică.
1921 ”TCR”
1922 ”TCR”
1923 ”TCR”
1924 ”Stadiul Român”
1925 ”Sportul Studenţesc”
1926 ”Stadiul Român”
1927 ”TCR”
1928 ”Stadiul Român”
1929 ”Sportul Studenţesc”
1930 ”Stadiul Român”
1931 ”Stadiul Român”
1932 ”Sportul Studenţesc”
1933 .PTT. 1934 .PTT.
1935 ”Sportul Studenţesc”
1936 ”TCR” 1937 neatribuit
1938 ”TCR” 1939 ”Sportul Studenţesc”
1940 ”TCR” 1941 .Viforul Dacia.
1942 ”TCR” 1942-1943 .Viforul Dacia.
1943-1944 .Viforul Dacia.
1944-1945 .Viforul Dacia.
1945-1946 ”Sportul Studenţesc”
1946-1947 ”Stadiul Român”
1947-1948 .Universitatea. (fostă ”Sportul Studenţesc”, fostă .Societatea Sportul.)
1948 .CFR.
1949 .CSCA.
1950 .CFR.
1951 ”Dinamo”
1952 ”Dinamo”
1953 .CCA.
1954 .CCA.
1955 .CFR Griviţa Roşie.
1956 ”Dinamo”
1957 .CFR Griviţa Roşie.
1958 .CFR Griviţa Roşie.
1959 .CFR Griviţa Roşie.
1960 .CFR Griviţa Roşie.
1961 .CCA.
1962 .Griviţa Roşie.
1963 ”Steaua”
1964 ”Steaua”
1965 ”Dinamo”
1966 .Griviţa Roşie.
1967 .Griviţa Roşie.
1968-1969 ”Dinamo”
1969-1970 .Griviţa Roşie.
1970-1971 ”Steaua”

1971-1972 .Universitatea. Timişoara
1972-1973 ”Steaua”
1973-1974 ”Steaua”
1974-1975 ”Farul” Constanţa
1975-1976 ”Farul” Constanţa
1976-1977 ”Steaua”
1977-1978 ”Farul” Constanţa
1978-1979 ”Steaua”
1979-1980 ”Steaua”
1980-1981 ”Steaua”
1981-1982 ”Dinamo”
1982-1983 ”Steaua”
1983-1984 ”Steaua”
1984-1985 ”Steaua”
1985-1986 .Farul Constanţa.
1986-1987 ”Steaua”
1987-1988 ”Steaua”
1988-1989 ”Steaua”
1989-1990 ”Ştiinţa Remin” Baia Mare
1990-1991 ”Dinamo”
1991-1992 ”Steaua”
1992-1993 .CFR Griviţa. . .Castor.
1993-1994 ”Dinamo”
1994-1995 ”Farul” Constanţa
1995-1996 ”Dinamo”
1996-1997 ”Farul” Constanţa
1997-1998 ”Dinamo”
1998-1999 ”Steaua”
1999-2000 *.Dinamo*
2000-2001 *Dinamo*
2001-2002 *Dinamo*
2002-2003 Steaua
2003-2004 Dinamo
2004-2005 *Steaua*
2005-2006 *Steaua*
2006-2007 *Dinamo*
2007-2008 *Dinamo*
2008-2009 *CSM Baia Mare*
2009-2010 *CSM Baia Mare*

CENTRALIZATOR DE PERFORMANŢE

24 titluri .CCA. (”Steaua”)
12 titluri .CFR Griviţa Roşie.
15 titluri ”Dinamo” Bucureşti
10 titluri ”TCR” (.Tenis Club Român.)
7 titluri ”Farul” Constanţa
7 titluri ”Stadiul Român”
4 titluri .Viforul Dacia.
3 titluri Ştiinţa Remin/ CSM Baia Mare
2 titluri .PTT. Bucureşti
1 titlu .Societatea Sportivă de Educaţie Fizică. (SSEF)
1 titlu .Universitatea. Timişoara
CCE: 1964 .Locomotiva Griviţa Roşie.;
1967 ”Dinamo” Bucureşti

RUGBY - TRADIŢIE DE FAMILIE

a) TATĂ - FIU (FII)

Constantin şi Bogdan Şerban (”Steaua”); Sabău Valeriu şi Sabău Alexandru (”Griviţa”); Rădulescu Teodor şi Rădulescu Alexandru (”Steaua”); Veluda Nicolae şi Veluda Radu (”Steaua”); Morariu Viorel şi Morariu Octavian (”Griviţa”); Lungu Adrian şi Lungu Remus (.Castres.); Iosif Ion şi Iosif Costi (.Locomotiva.); Hariton Dinu Andrei şi Hariton Constantin (”Sportul Studenţesc”); Damaschin Viorel şi Damaschin Şerban (”Griviţa”); Constantin Vasile şi Constantin Radu (.Locomotiva.).

b) FRAŢI Virgil, Nicolae şi Ioan Anastasiade (.PTT.); Balş Andrei şi Ştefan Balş (”TCR”); Victor şi Virgil Brăbeteanu (”Sportul Studenţesc”); Dimitrie şi Constantin Brătulescu (”Stadiul Român”); Gustav şi Vincenţiu Fanella (.Viforul Dacia.); Paul şi Tudor Florian (.Ody.) (”Sportul Studenţesc”); Ştefan, Radu şi Mircea Găgan (”Sportul Studenţesc”); Victor şi Constantin Grigorescu (”Sportul Studenţesc”); Nicolae, Ioan, Florică şi Florian Ghiondea (”Stadiul Român”); Jean şi Alexandru Hussar (”Sporting Club”); Virgil, Camil şi Tudor Ioan (”Stadiul Român”); Ion, Mircea, George şi Barbu Iconomu (”TCR”); Fabian, George şi Dumitru Ionescu (.Titi.) (”Sportul Studenţesc”); Henry, George şi Dumitru Manu (”TCR”); Virgil, Ion şi Cornel Munteanu (”Stadiul Român”); Gheorghe şi Aurel Nica (.Dinamo . . ”Steaua”); Gigi şi Titi Popescu (”Stadiul Român”); Eugen, Mircea şi Nicolae Sfetescu (”Stadiul Român”); Gică şi Soare Sterian (.Viforul. . ”TCR”); Ion şi Constantin Tănase (.PTT.); Gheorghe şi Nicolae Tănăsescu

(”Sportul Studenţesc”); Gheorghe şi Nicolae Tanoviceanu (”TCR”); Paul şi Mircea Vidraşcu (”TCR”); Nicu şi Petre Veluda (.Rugby Club.); George şi Alexandru Vraca (”Sportul Studenţesc”); Constantin şi Dumitru (.Bombi.) Zamfir (”Griviţa”); Alexandru şi Florin Atanasiu (”Sportul Studenţesc”); Mihai şi Gheorghe (Bănceanu) Bucos (”Farul” . .Rulmentul. Bârlad); Dumitru şi Ştefan Călinaru (”Sportul Studenţesc”); Nicolae şi Ion Chiciu (”Sportul Studenţesc”); Gheorghe şi Emil Florea (”Farul”); Ion şi Mihai Hulă (”Sportul Studenţesc”); Petre, Eremia, Marin şi Nicolae Mitu (”Steaua” . .Gloria.); Mihai şi Bică Nicolescu (”Sportul Studenţesc”); Gheorghe şi Dumitru Răscanu (”Dinamo” Sibiu); George şi Vasile (Andronic) Straton (.Gura Humor.); Ion şi Nicolae Zamfirescu (”Steaua” . ”Dinamo”); Ion (Piteşti) şi Gheorghe Gheorghe (Balş); Nicolae şi Constantin Epureanu (.Progresul.); Constantin şi Ion Tănase (.Progresul.); Dinu şi Alexandru Pappia (.Constructorul.); Daniel şi Mihai Boldor (”Steaua”).

PUNCTAJUL ÎN RUGBY DE-A LUNGUL ANILOR (CRISTIAN SPÂNU - ZIARUL „SPORT TOTAL”)

Cel mai savurat moment în rugby este atunci când un jucător culcă balonul în terenul de ţintă advers, marcând un eseu. Se acordă imediat 5 puncte pe tabelă, plus şansa de a mai marca 2 din transformare. Nu a fost mereu aşa. La începutul practicării jocului de rugby, până în 1889, pentru eseu nu se acorda nici un punct şi se punctau doar loviturile de picior. Din această cauză, se spune că primul meci internaţional între Scoţia şi Anglia s-ar fi încheiat cu scorul 0-0. În 1889 s-a introdus sistemul pe punctaj, dar eseul valora 1 punct, în timp ce transformarea 2 puncte. Din 1891 şi până în 1893, eseul a fost răsplătit cu 2 puncte şi transformarea cu 3, iar în acel an s-a decis să se crească valoarea eseului la 3 puncte, plus 2 pentru transformare. S-a jucat aşa până în 1971, când pentru eseu s-au acordat 4 puncte, iar în 1992 a venit ultima schimbare: 5 puncte pentru eseu. Lovitura de pedalizare, alt mod de a înscrie a cunoscut şi ea variaţii de valoare, până în 1891 aducând 2 puncte celor care marcau, după care s-a trecut la 3 puncte atât cât este şi acum. Dropgolul, ultimul mod de a marca, a valorat mai mereu 3 puncte doar între anii 1891 şi 1948 acordându-se 4 puncte pentru acest procedeu. În zilele noastre s-a ajuns să se acorde şi puncte bonus în clasament echipei care marchează peste 4 eseuri, tocmai pentru a face acest joc mai spectaculos şi pentru a stimula marcarea prin procedeul cel mai spectaculos: eseul.

PRIMUL TIMBRU DIN LUME CU TEMATICĂ DE RUGBY

Realizarea aceasta facută de un român este aşa de minunată şi simbolică, în primul rând pentru iniţiativă şi mai apoi pentru rezolvarea unei situaţii dificile (materiale) a rugbyului nostru, că merită toată lauda. Întâmplarea petrecută pe fondul urmărilor celui de al doilea război mondial, este povestită chiar de “părintele” timbrului cu pricina, prinţul Şerban Ghica - fost jucător de rugby internaţional (Rugby World 3/2003). Şerban Ghica devine în 1943 preşedintele FR Rugby, la vârsta de 24 de ani. În această postură era confruntat cu o seamă de dificultăţi financiare cu repercusiuni asupra echipamentului sportivilor şi deplasărilor echipei reprezentative. Colecţionar de timbre, Şerban Ghica are ideea de a creea “timbrul salvator”. Profitând şi de relaţiile în cercurile politice ale vremii, obţine aprobarea decretului pentru editarea timbrului, semnată de şeful statului Generalul Ion Antonescu. Îi cere coechipierului său de club şi de naţională, marele jucător internaţional, arhitectul Ascanio Damian (preşedinte la rândul său al FRR 1947-1952), să deseneze timbrul. Aşa s-a născut timbrul de 200 lei, din care partea federaţiei era 186 lei. Poşta Română a vândut atunci circa 70 000 timbre, care au adus federaţiei un venit aproximativ de 13 milioane lei, ce a făcut imediat din cea mai săracă federaţie una foarte bogată. Povestea nu se opreşte aici: la 22 august 1944 în urma ruperii alianţei noastre cu Germania, preşedintele împins de o presimţire, a ridicat de la sediul FRR (situat în Piaţa Lahovari) banii şi un important număr de timbre. Tocmai bine pentru ca a doua zi sediul a fost bombardat, dispărând în flăcări toată arhiva

Federaţiei. După război tânărul preşedinte este destituit de reprezentanţii regimului comunist, dar acesta înainte de a-şi începe lungul periplu prin puşcării şi domicilii forţate, are timp să predea toată averea federaţiei, miraculos făcută şi la fel salvată, de un om de toată isprava şi totodata nobleţea.

ROMÂNIA LA CUPA MONDIALĂ „WILLIAM WEBB ELLIS"

Cupa Mondială de Rugby este cel ami mare eveniment rugbystic al planetei. Este al treilea mare eveniment sportiv al lumii după Jocurile Olimpice şi CM de Fotbal. De la prima ediţie (Noua Zeelandă şi Australia – 1987) până în prezent, Cupa Mondială a bătut record după record din pdv al audienţelor, al veniturilor şi al numărului de spectatori şi telespectatori. S-a creat chiar şi un „Business Club Rugby World Cup" care şi-a deschis filiale în toate cele 20 de ţări participante. Rugbyul şi Cupa Mondială de Rugby sunt deja o afacere extrem de profitabilă în ţările cu mare tradiţie. Conform unui studiu făcut de specialişti Cupa Mondială din 2007 va atrage în Franţa, pe o perioadă de 4 ani 8 miliarde de euro. Se poate supe deci că Rugby World Cup a devenit un eveniment de magnitudine mondială. România se poate mândri că a fost printre cele 12 naţiuni din lume prezente la cel mai mare eveniment rugbystic al lumii. Din 1987 şi până în 2007 nu am lipsit niciodată de la marele festin al rugbyului planetar (6 ediţii). Dacă în 1987, la ediţia inaugurală, am fost invitaţi de IRB (Internaţional Rugby Board), la umătoarele ediţii, România a ajuns la turneul final după ce a trecut de focul calificărilor. Nu am ieşit niciodată din faza grupelor, dar aproape la fiecare turneu final (cu excepţia ediţiei din 1995) am reuşit o victorie: în 1987 (N. Zeelandă) am învins Zimbabue, 21-20; în 1991 (Franţa) am trecutde Fiji 17-15; în 1999 (Ţ. Galilor) am învins SUA, 21- 25; în 2003 (Australia) am reuşit o victorie la Namibia, 37- 7; în 2007 (Franţa), am învins Portugalia, 14 -10. Aproape de fiecare dată am nimerit, în grupe, cu echipe care aveau să devină campioane mondiale sau în cel mai rău caz să joace finala mondială:

- 1987 (Noua Zeelandă şi Australia); gr. D: Zimbabue (23-20), Franţa (12-55), Scoţia (28-55);
- 1991 (Marea Britanie şi Franţa); gr. D: Franţa (3-30), Canada (11-19); Fiji (17-15)
- 1995 (Africa de Sud); Gr.A Canada (3-34); Africa de Sud (8-21), Australia (3-42)
- 1999 (Ţara Galilor); Gr. E Australia (9-57), SUA (27-25); Irlanda (14-44)
- 2003 (Australia); Gr. A: Irlanda (17-45), Australia (8-90), Argentina (3-50), Namibia (37-7)
- 2007 (Franţa şi Marea Britanie); Gr. C: Italia (18-24), Scoţia (0-42), Portugalia (14-10), N. Zeelendă (8-85)

Simpla participare la acest regal rugbystic este o onoare pentru România rugbystică ce trebuie apreciată ca atare. Rezultatele noastre au fost, în aceşti douăzeci de ani, „normale". Ne-am comportat „merituos" fără să ne depăşim condiţia, rămânând într-o zonă cenuşie a valorilor, departe de aspiraţiile celor ce mai aşteaptă să batem, într-o zi, Franţa sau o altă naţiune majoră. Cupa Webb Ellis va dăinui peste toate durerile, lacrimile sau bucuriile participanţilor.

Clasamentul marcatorilor români:

- 1987 D. Alexandru 20 puncte; Romeo Bezuşcu 12, Florică Murariu 8, Marcel Toader 8, Vasile Ion 5, Liviu Hodorcă 4, Mircea Pareaschiv 4. Total 61 puncte
- 1991 Neculai Nichitean 9 puncte, Cătălin Sasu 8, Hatalambie Dumitraş 4, Gheorghe Ion 4, Adrian Lungu 4, Nicolae Răcean 2. Total 31 puncte
- 1995 Ilie Ivanciuc 6 puncte, Andrei Gurănescu 5, Neculai Nichitean 2. Total 14 puncte
- 1999 Petre Mitu 25 puncte, Gheorghe Solomie 10, Tudor Constantin 5, Alin Petrache 5, Cristian Săuan 5. Total 50 puncte
- 2003 Ionuţ Tofan 23 puncte, Valentin Maftei 5, Petrişor Toderaşc 5, Augustin Petrichei 5, Lucian Sârbu 5, George Chiriac 5, Ion Teodorescu 5, Cristian Săuan 5, Iulian Andrei 2. Total 60 puncte
- 2007 Marius Tincu 15 puncte, Florin Corodeanu 5, Alex Manta 5, Ionuţ Dimofte 8, Florin Vlaicu 3, Valentin Calafeteanu 2, Dan Dumbravă 2. Total 40 puncte.

Ca număr de participări în Cupa Mondială îl găsim în punte pe Romeo Gontineac (Aurillac) cu 4

prezenţe(95',99',03',07').

CIFRE RECORD ÎN CUPA MONDIALĂ

145: cel mai mare număr de puncte marcate de o echipă într-un meci (N.Zeelanda-Japonia 145-17, 1995)

142: cea mai mare diferenţă de scor (Australia-Namibia 142-0, 2003)

22: cele mai multe eseuri marcate de o echipă într-un meci (Australia-Namibia 142-0, 2003)

227: cele mai multe puncte marcate de către un jucător în toate ediţiile (Gavin Hastings (1987-1995)

126: cele mai multe puncte marcate de un jucător la o ediţie (Grant Fox 1987)

45:cele mai multe puncte marcate de către un jucător într-un meci (Simon Culhane, 1995)

17: cele mai multe meciuri jucate la Cupa Mondială (Sean Fitzpatrick, N. Zeelandă)

15: cele mai multe eseuri marcate de către un jucător în toate ediţiile (Jonah Lomu, 1995-1999)

8: cele mai multe eseuri marcate de către un jucător într-o singură ediţie (Jonah Lomu, 1999)

6: cele mai multe eseuri marcate de către un jucător într-un meci (Marc Ellis, în N.Zeelandă-Japonia 145-17, 1995)

5: cele mai multe drop-goluri marcate de către un jucător într-un meci (Jannie de Beer, în Africa de Sud-Anglia, 1999)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE RUGBY, în calitatea sa membru fondator al FIRA, a avut o contribuție substanțială la redactarea primului statut al FIRA (1934). FR Rugby a continuat să se manifeste ca un membru activ al FIRA. Astfel, congresul FIRA din anul 1936, de la Berlin, a aprobat propunerea FRR prezentată de Grigore Caracostea – președintele federației, privind organizarea CE de rugby. Cu acea ocazie, delegatul român a fost însărcinat cu elaborarea proiectului de regulament al competiției, care a fost aprobat de congresul FIRA, din anul 1937. La propunerea FRR, congresul FIRA, din anul 1961, a aprobat organizarea Cupei Campionilor Europeni intercluburi, iar începând din anul 1969, de asemenea la propunerea FRR, a demarat Cupa FIRA, pentru echipele naționale de juniori, care ulterior, a devenit CM pentru juniori, FRR fiind autoarea proiectului de regulament al acestei competiții. FIRA (în prezent FIRA - AER), a fost fondată la Paris, la 2 ianuarie 1934, de reprezentanți din Catalonia (Spania), Cehoslovacia, Franța, Germania, Italia, Olanda, Portugalia, România, Suedia. Pentru România, actul constitutiv a fost semnat de domnul Cionga. La a doua reuniune constitutivă a FIRA (Hanovra - Germania) din 24 martie 1934, s-a adoptat Statutul și Regulamentul FIRA și a fost ales Consiliul FIRA. La reuniune a participat Grigore Caracostea – membru al conducerii UFSR și președinte al FR Rugby, care a fost ales consilier al FIRA. Ulterior, conform acordului intervenit la 29 mai 1999, între IRB și FIRA, aceasta din urmă a primit mandatul de a se ocupa de problemele rugby-ului din Europa, schimbându-și totodată denumirea în Asociația Europeană de Rugby (FIRA - AER). Înțelegerea de mai sus a fost validată de Congresul FIRA-AER, din toamna anului 1999. Statutul FIRA-AER adoptat cu acest prilej, prevede că federațiile fondatoare ale FIRA dispun de două voturi în plus față de ceilalți membri.

RETROSPECTIVĂ
ÎN IMAGINI

1913 . Prima echipă de rugby din România Tenis Club Român

1914 . J. Hussar şi M. Iconomu, căpitanii celor două echipe de rugby: Sporting Club şi Tenis Club Român

Fază de rugby dintr-un meci al anului 1914, disputat de echipa Tenis Club. Un atac al înaintaşilor, în care mingea este la Radu Cristodulo

1914 . Echipa de rugby a Liceului .Gh. Lazăr

1915 . Un vestiar... mobil pentru amatorii români de rugby

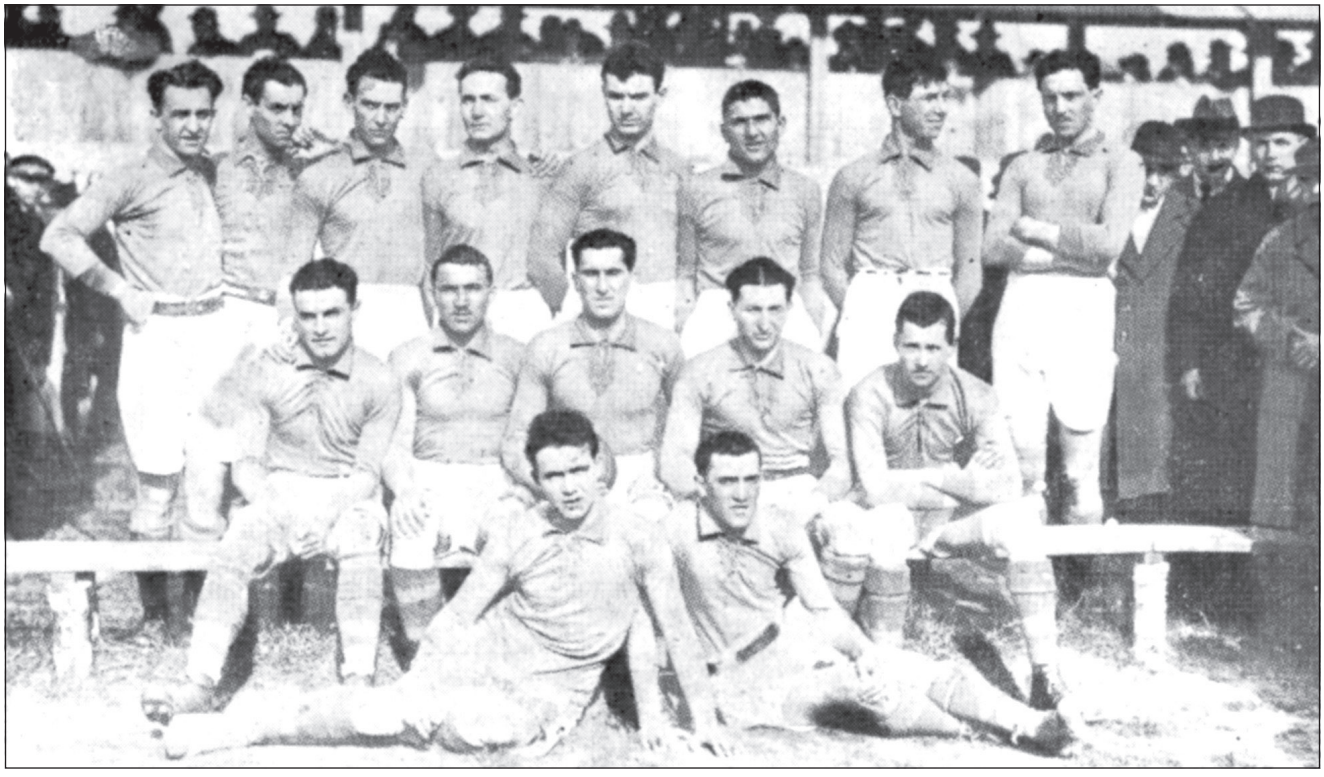

Echipa Bucureşti, 1923, în jocul cu Heidelberg: Cristodulo, M. Racoviţă, Cociaş III, Ghiţulescu III, D. Armăşel I, G. Sfetescu (Tal.), G. Nicola I, Tane Săvulescu III, Paul Vidraşcu, M. Sfetescu, H. Manu III, N. Mărăscu, Pulief, Tudor Florian şi Ionel Gârleşteanu

Echipa de rugby a României . medaliată cu bronz la JO Paris 1924: T. Florian, A. Benzia, N. Mărăscu, M. Sfetescu, P. Vidraşcu, A. Tănăsescu, P. Volvoreanu, D. Armăşel, E. Sfetescu, S. Michăilescu, T. Marian, S. Sterian, A. Nemeş, P. Nedelcovici, M. Vardalla

Echipa naţională militară a României care a jucat cu echipa militară a Franţei în mai 1926. Rândul de sus, de la stânga la dreapta: Tody Marian, Sivu Nemeş, Cristodulo, Tane Săvulescu, Mircea Racoviţă, Mitică Brătulescu, Relu Măldărescu, Mircea Socolescu. Rândul de jos (în genunchi): Eugeniu Stoian, Matei Păunescu, Ştefan Balş, locotenent Aurel Drăghici (căpitanul echipei), locotenent Nicu Sfetescu, locotenent Florescu (Flo.); jos . Paul Vidraşcu

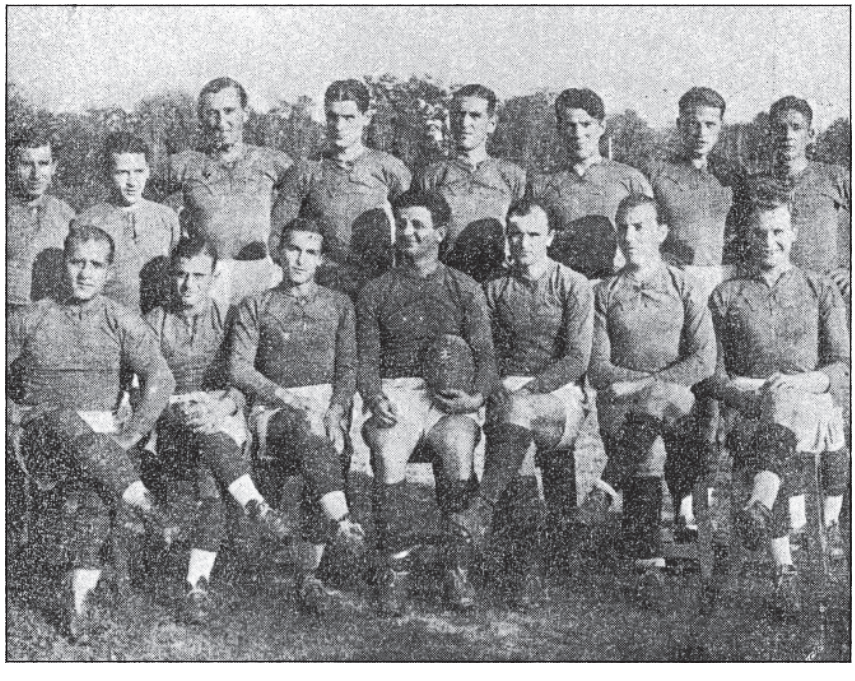

Echipa Viforul Dacia, care în 1934 a câștigat Cupa României. De la stg la dr în picioare: I. Nicolau, Gh. Popovici,F. Covaci, T. Krantz, C. Caracaș, Fl. Zugrăvescu, K.Kurzbauer, Belu Jianu; jos: I. Georgescu, N. Nicolau, Gh. Vasilescu, Ion Beju (căpitanul echipei), Roșca, C. Roșeanu, Gh. Sterian

1936 . Pe stadionul ONEF se disputã întâlnirea România.Italia, rezultat: 0-0

Fază de atac a echipei României în jocul cu Franţa de la Paris din 1937

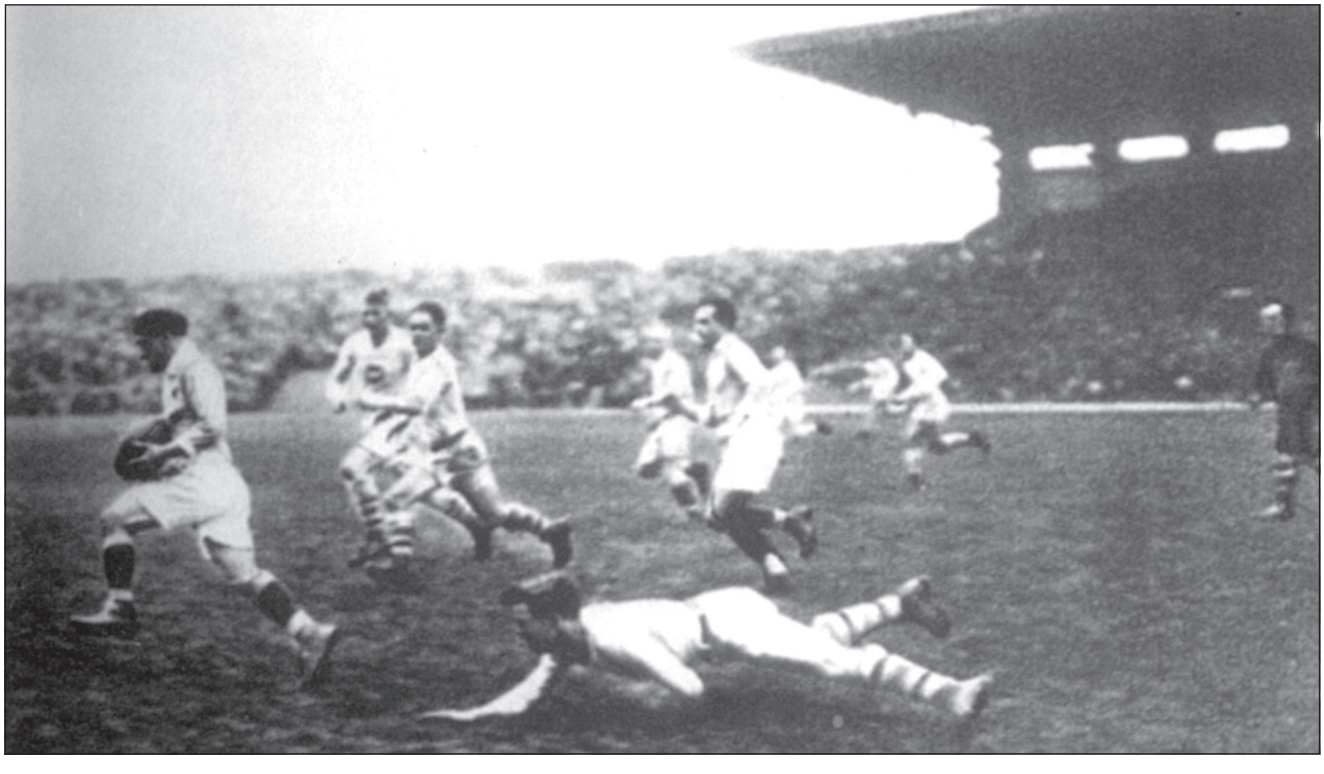

1924 . Rugbyştii aduc sportului românesc prima medalie olimpică (bronz) la JO de la Paris

Echipa Rugby Club București în 1924. În picioare: Caracostea, Trandafirescu, Costolanski, Marvan, Niculescu, Ochiașanu, Vasilescu, Popa, Cazana. Mijloc: Tina, Toma, Cionga, R. Vranialici, Traian. Jos: V. Vranialici, Ghimpețeanu, Zambra

Paris, 1937. Faze ale jocului Franţa . România

Echipa naţională a României: 25 aprilie 1937 (România.Italia 0-0). Rândul I (în genunchi): Gică Ionescu, Ascanio Damian, E. Mărculescu, Const. Florea, I. Andreeaş şi C. Dinescu. Rândul II (în picioare): Ştefan Ionescu, I. Erimia, G. Blaşek, Virgil Ioan, Const. Moscut, G. Sfetescu (căpitan), N. Tanoviceanu, Ştefan Bârsan şi Gh. Fântâneanu

Echipa ”Stadiul Român”, campioană a României în anii: 1919, 1924, 1926, 1928, 1930, 1931, 1946, 1947

Locomotiva Grivița Roșie, 1952.
În picioare, de la stg spre dr: dr. David, Morariu, Zamfir, Ciobanu, Pârcălăbescu, Georgescu, Picu I, Soculescu, Șerban, Picu II.
Jos, de la stg spre dr: Popa, Caligari, Ghiață, Diamandi, Petrescu, Denischi, Labo

Festivalul Mondial al Tineretului (1953)
Știința București – FSGT Franța 17-0
Sus: Ignat, B. Enăchescu, D. Enăchescu, Șerban, Beju, Frățilă, Pauchet (arb Franța), Călinescu,Grigorescu, Ariciu, Niculescu, S. Pappia
Jos:B. Tănăsescu, Hoty,Comșa, Iordache, Iliescu, Hillard, Albulescu

Echipa de rugby Știința IMF București (1957).
În picioare: I. Buzoianu (antrenor), Șerbu, Grigorescu, Țemămbau, Dumitrescu, Erhan, Nițu, Creangă, Declezis.
La mijloc: Stănescu, Costescu, Lazarovici, Niculescu, Angelescu, Rangu, Văgîi.

Alexandru Penciu (membru al .CCA.-"Steaua" din 1960), cel mai bun fundaş român din toate timpurile

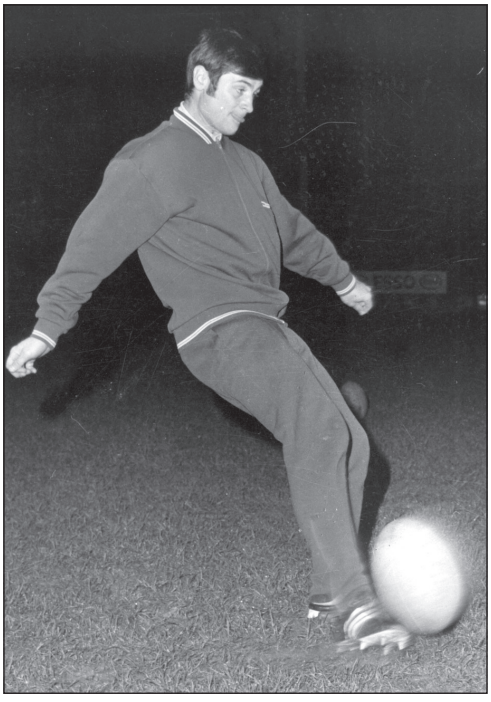

Maestrul emerit al sportului, Valeriu Irimescu, la antrenamentul de .transformări.; locul I la CE din 1964; 8 titluri de campion naţional

Echipa de rugby Griviţa Roşie, câştigătoare a CCE în 1964

Echipa de rugby a CS Dinamo în anul 1967, cucerind CCE

Bucureşti, 1974: România.Franţa (15-10)

Mircea Paraschiv, un veritabil atacant, din 1975 selecţionat în lotul naţional cu care a câştigat Cupa FIRA (CE). În 1985, a câştigat titlul naţional CS Dinamo

Echipa de rugby a CS Dinamo în anul 1967, cucerind CCE

România.Italia într-una din disputele tradiţionale. În perioada 1970-1980, echipa României a avut 2 meciuri egale şi restul victorii în confruntarea cu echipa Italiei

Celebrii jucători înaintaşi din anii .80 (Murariu, Ionescu, Dinu, Dumitru, Pintea) în întâlnirea cu RFG

Stadionul Giuleşti, 1980, România.Franţa (15-0). Echipa României înaintea jocului; de la stânga la dreapta, în picioare: Gh. Dumitru, E. Stoica, C. Dinu, M. Munteanu, Gh. Bucan, Fl. Murariu, Gh. Caragea, P. Borş; jos: S. Fuicu, D. Alexandru, M. Paraschiv, I. Constantin, I. Simion, Gh. Vărzaru, M. Aldea

Echipa României la întoarcerea din turneul efectuat în Irlanda şi Anglia (1980)

Moment din meciul România.Franţa disputat în 1982

Lupta pentru balon în meciul România. Scoţia (Bucureşti, 1984) pe stadionul .23 August.

România.Scoţia. Fază de atac a echipei României

Adrian Lungu felicitat de preşedintele Franţei, François Mitterand, după câştigarea titlului de campion cu echipa RC Castres, în 1993

ECHIPA ROMANIEI IN CUPA EUROPEANA A NATIUNILOR 2005
ROMANIA – RUSIA: 33-10 (Timisoara, 26 februarie)

Sus (de la stanga la dreapta): Ioan Teodorescu, Cristian Sauan, Stefan Dumitru, Razvan Mavrodin, Marcel Socaciu, Paulica Ion, Costica Mersoiu
Mijloc: Valentin Maftei, Ovidiu Tonita, Danut Dumbrava, Alexandru Tudori, Cristian Petre, Cezar Popescu, George Oprisor
Jos: Bogdan Zebega, Bogdan Balan, Ionut Tofan, Sorin Socol (capitan), Gabriel Brezoianu, Lucian Sirbu, Iulian Andrei, Darie Curea

FIGURI REPREZENTATIVE

ACHIM, ALEXANDRU (1950), n. în Bucureşti. Debutează în rugby ca junior la Clubul Şcolar nr. 2, din Bucureş ti, în 1963, sub îndrumarea prof. Mariana Lucescu. În 1968 se transferă la CS ”Steaua”. Aici, până în 1980, realizează opt titluri de campion naţional, fiind specializat pe postul de flanker în linia a III-a. Face parte din echipa naţională de juniori medaliată cu bronz la CE FIRA de la Barcelona. Ca senior, are 10 prezenţe în echipa naţională. În 1980, o dată cu încetarea activităţii competiţionale, devine antrenor, pregătind echipele de minirugby, juniori, tineret şi seniori, ale Clubului ”Steaua”, împreună cu A. Mateescu, T. Rădulescu şi E. Suciu. Realizează un titlu naţional de juniori (1986) şi două de seniori (1993 şi 1999). În 1991 este cooptat în colectivul tehnic al echipei naţionale unde, împreună cu G. Dragomirescu şi I. Iacob, lucrează cu echipa de juniori (1994-1997), iar la seniori, alături de T. Rădulescu, M. Nacă şi M. Paraschiv, lucrează în perioadele: 1991-1993, 1996-1997 şi 1997-1999. Realizează performanţe notabile cu echipa naţională de juniori la CM, un loc III şi un loc V la Brescia şi la Bucureşti. Cu echipa naţională de seniori obţine calificările la CM din Africa de Sud (1995) şi la cel din Irlanda (1999). Din 2009, este numit director tehnic național de dezvoltare cu preocupări pentru echipele naționale de juniori și tineret. Este Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit.

ALDEA, MARIAN (1952-2010), n. în Găeşti, jud. Dâmboviţa. Ofiţer superior în MI şi jurist, licenţiat în Drept şi relaţii internaţionale în anul 2000. Ca elev, a practicat atletismul şi gimnastica la . Grupul Sportiv. al municipiului Piteşti, cu prof. Cătănescu. Debutează în rugby în 1966 pe postul de aripă de 3/4 la Clubul .Petrochimistul . Piteşti, avându-l antrenor pe Toma Moldoveanu. Din 1971 se transferă la Clubul ”Dinamo” unde capătă pe deplin consacrarea. Activează aici până în 1986, sub supravegherea antrenorilor Fl. Gheondea, I. Ţuţuianu şi Gh. Nica, realizând un titlu naţional şi o Cupă a României. În 1975 este selecţionat în echipa României, unde, cu cele 35 de prezenţe pe toate meridianele globului, realizează de 2 ori titlul de campion european FIRA, obţine de două ori medalie de argint şi o dată medalie de bronz.

ALEXANDRU, DUMITRU (.MITUŞ.) (1953), n. în Bucureşti. Ofiţer superior în MApN şi profesor de educaţie fizică, absolvent al CPOEF. Debutează în rugby la ŞSE nr. 2 Bucureşti, având antrenoare pe profesoara Mariana Lucescu. Consacrarea definitivă o cunoaşte la Clubul ”Steaua”, unde a activat în

perioada 1972-1991, fiind unul din cei mai talentaţi mijlocaşi la deschidere şi un bun transformer. Aici realizează 12 titluri naţionale. Jucător internaţional, are 26 de selecţii în echipa României, jucând în 14 ediţii ale Cupei FIRA, realizând 4 titluri de campion european (FIRA), 2 locuri II si 2 locuri III. A participat cu prima echipă a ţării în 1987 la prima Cupă Mondială din Noua Zeelandă. Maestru emerit al sportului. Președinte al Comisiei de disciplină a FRR.

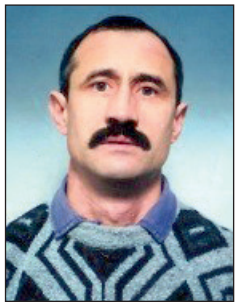

ALEXANDRU, MARIN (BUCĂTARUL) (1957), n. în Bucureşti. De profesie bucătar. Debutează în rugby în 1972, la CSŞ Triumf . la juniori până în 1976, având ca antrenor pe A. Groman. Se transferă la echipa de Divizia A .Griviţa Roşie. unde joacă pe posturile de aripă de 3/4 şi fundaş până în 1988 sub conducerea antrenorilor V. Morariu şi R. Demian, cucerind de două ori Cupa României şi Cupa FRR. În 1976 este selecţionat şi în echipa naţională de juniori şi seniori, având 28 de prezenţe şi jocuri oficiale FIRA împotriva Franţei, Angliei, Spaniei, Italiei, Poloniei, URSS. În CE . FIRA a cucerit două medalii de argint (1978 şi 1984) şi o medalie de bronz (1982) cu echipa de seniori şi de două ori cu juniorii locul II. În 2001 este antrenor şi la echipa naţională de junori I. Antrenor al echipelor naționale de juniori U18, U19, participând cu acestea la 5 ediții de CM. Este Maestru al sportului. Membru în comisia tehnică a Comitetului Muntenia. A urmat de 3 ori cursurile de specializare FIRA.

AMAN, GRIGORE (1914-1988), n. în Bucureşti. Inginer economist şi antrenor. La epoca sa nu a fost un mare rugbyst, în schimb a fost un suflet mare, exploziv şi volubil, în teren şi în afara acestuia. Prin definiţie, se poate spune că a fost un antrenor itinerant, peregrinând fără teama efortului dar aducând cu el dragostea pentru rugby. A încercat să formeze un nucleu rugbystic în Moldova, la Iaşi, Bârlad, Roman. Dar şi-a găsit împlinirea la Cluj, sădind rugbyul într-un club al sportivilor clujeni („Voinţa”), apoi în cel al universitarilor localnici „Ştiinţa”. Aici A. Gr. a descoperit şi modelat pe cel ce avea să devină în marginea nr. 1 al României, pe Radu Demian, cel mai bine cotat nr. 8 din Europa. Neobositul A. Gr, şi-a continuat pregătirile la Medgidia şi Olteniţa în divizia B, sigur cu rezultate mai modeste. A fost un dăruit rugbyului cu dorinţa de a rămâne cât mai aproape de atmosfer pe care o degaja acest sport fascinant. Septuagenar fiind are forţa să revină în familia echipei „Sportul Studenţesc”, având idea să înfiinţeze un club-centru de perspectivă care să producă continuu jucători pentru marea performanţă. Dar acolo în Tei, a apucat numai momentul de start.

ANDREI, IULIAN (1974) n. în Bucureşti. Este profesor de educaţie fizică, absolvent al ANEFS. Începe să practice jocul de rugby de la vârsta de 10 ani. Ca junior îl găsim în perioada 1984-1993 la clubul „Triumf” Bucureşti sub conducerea profesorului Cristache Mitrea, unde câştigă în 1991 un titlu naţional. Joacă pentru clubul „CSM-Sibiu” sub supravegherea antrenorului M.Beianu, cucerind cupa României în 1996, iar din 1999 se pregăteşte şi activează în cadrul clubului „Steaua” unde i-a avut ca antrenori pe Ed. Suciu, Al. Achim, L.Costea, C. Florea şi M. Moţ. Aici cucereşte 3 titluri de campion naţonal (2003,2004, 2006) şi Cupa României în 2005 şi 2007. Postul său specializat de joc este de mijlocaş la grămadă şi joacă cu succes şi pe postul de fundaş, fiind, de asemenea şi un bun transformer. Intrarea în arena internaţională şi-a făcut-o la 29 de nai, reprezrntând România A cu England Countries (24-26) şi apoi contra Cehiei (42-5). Joacă apoi de mai multe ori in CEN şi Challenge Cup. Pentru calităţile sale tehnico-tactice foarte bune A.I. a fost introdus în echipa care a reprezentat România la Cupa Mondială din Australia (2003). Are peste 35 de selecţii în echipa de seniori a ţării.

ANDRIEŞ, ION (1917-1998), n. în Bacău. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic Bucureşti. A început să joace fotbal la echipa de pitici a Clubului .Venus.. Prin prietenul şi colegul său de şcoală, Ascanio Damian, a cunoscut rugby-ul, sport care l-a captivat şi pe care l-a practicat ajungând jucător de mare valoare (centru de 3/4). Aproape 15 ani este titular în echipa .Sportul Studenţesc.; a mai jucat la Cluburile .Electrica. . 1974 şi .Constructorul. . 1954, imprimând vitalitate liniei de 3/4 a acestor echipe. Jucător internaţional de mare viteză şi fantezie între anii 1937-1940. Afost multiplu campion naţional şi deţinător al multor Cupe ale României. Jocul epocal al vieţii sale a fost cel cu Franţa, ce a avut loc la Bucureşti, în ediţia din 1938 în cadrul CE, la care nu a lipsit decât o fracţiune de şansă ca să se înregistreze prima mare victorie asupra .cocoşilor galici.. A fost modelul de jucător şi o adevărată personalitate pe postul său. Mulţi ani a fost pereche nedespărţită de joc cu Ascanio Damian, alături de care a fondat cea de-a doua mare şcoală a jocului de treisferturi (după cea a lui N. Mărăscu . M. Sfetescu).

ANTONESCU, MITICĂ (1930), n. în Timişoara. Jucător de rugby la echipa „Ştiinţa" Timişoara pe postul de centru. Devine antrenorul acestei echipe în perioada 1961-1963, înlocuindu-l pe Al. Carmabel, ca mai apoi în 1966 să preia din nou echipa sub denumirea de „Universitatea" prezentă acum în prima divizie, ducând-o până în finala Cupei României. După acest prim succes urmează anul 1972 când echipa devine campioană naţională (12 martie 1972). A doua zi, la poarta căminului studenţilor rugbyşti, se putea citi: „Trecătorule! Opreşte-te un moment şi înclină-te în faţa uşii căminului unde trăiesc perlele rugbyului românesc". Universitatea Timişoara s-a menţinut în topul echipelor din prima divizie până în 1977, se poate spune datorită lui Mitică Antonescu, mai ales că în 1973 era să repete performanţa anului 1972. Antrenor-pedagog a ştiut să selecteze jucătorii cu vocaţie şi dragoste pentru acest sport, mesaj ce a fost înţeles de sute de studenţi formaţi de el: Argintaru, Candea,Sugar, Răşcanu, Domocoş, Pavlovici, Suciu, şi mulţi alţii. În perioada 1977-1981 este promotor şi antrenor al echipei *UCEMIN* Baia Mare, după care emigrează în Germania.

APJOK, EUGEN (1972), n. în Baia Mare. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Universității Al. I. Cuza, Facultatea de Educație Fizică și Sport din Iași. Antrenor de rugby, absolvent și al Școlii de Antrenori și al Academiei de Rugby a FRR. Începe să joace rugby în 1986 ca junior, până în 1990 la CSȘ nr 2 din Baia Mare, jucând în paralel și la echipa de Liga a II-a CSȘ Foresta II. În 1991 este legitimate în echipa de seniori a orașului CSM Universitatea, realizând cu aceasta locul III în 1992-1993, 2005 și 2007. Câștigă și Cupa României în 1999, iar în 2000, 2006 și 2007 joacă finala. În 2001-2002 îl găsim ca jucător la Universitatea Cluj. Postul specializat de joc a fost cel de mijlocaș la deschidere. Pe plan internațional joacă 15 întâlniri la toate categoriile de vârstă. Începând din 1993 se confruntă la seniori cu echipa Angliei, Noua Zeelandă, Portugalia, Belgia, Georgia și cu echipele universităților Oxford și Cambridge. Antrenoratul începe în 2003, ca secund al lui Ovidiu Sugar. Cu o muncă asiduă, devine principal în 2005 și 2006, ocupând locul al III-lea în campionat, locul IV în 2006 și 2008 și joacă de două ori finala Cupei României în 2006 și 2007. Cu pricepere, dăruire și multă muncă, câștigă de 3 ori consecutiv titlul național în 2009, 2010 și 2011, în 2010 titlul fiind dublat și de Cupa României. Este promovat ca antrenor la nivelul naționalei U20, unde realizează titlul European în 2006 (Sopot-Polonia). Imediat face parte din colectivul tehnic al primei representative de seniori culminând cu participarea la Cupa Mondială din 2011 (Noua Zeelandă), unde a întâlnit echipele Scoția, Anglia, Argentina și Georgia.

ARGEŞIU, ALEXANDRU (.PUIU.) (1912-1980), n. în Bucureşti. De profesie economist şi antrenor de rugby. A început practicarea acestui sport la ”Stadiul Român”, specializându-se pe postul de înaintaş- flanker. A cucerit mai multe titluri naţionale. Jucător internaţional al anilor .30-.40. Ca antrenor, s-a remarcat pregătind sportivii Clubului .CCA. (fiind primul antrenor de rugby al acestui club în intervalul 1947-1960) şi, împreună, cucerind 3 titluri naţionale şi 6 Cupe ale României.

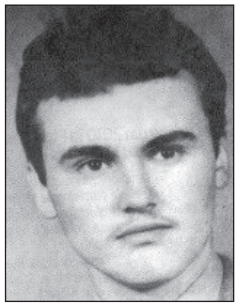

ASTAFEI, PETRE (1967-1989), n. în Bucureşti, jucător flanker la echipa .Rapid-Metrorex., o speranţă pentru prima echipă reprezentativă a României. Provenea dintr-o familie de mari sportivi, tatăl și sora lui, atleți în echipa reprezentativă. A fost împuşcat în dreptul Palatului Telefoanelor, la 22 decembrie 1989, decernându-i-se titlul de Erou al Revoluţiei din 1989.

ASTALOȘ, GEORGE - vezi **Personalități.**

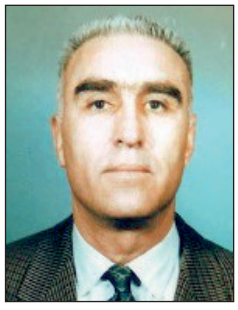

ATANASIU, ALEXANDRU (1946), n. în Bucureş ti. Profesor de educaţie fizică, absolvent IEFS, promoţia 1970, specializare rugby. Debutează în sport ca jucător de volei (1960) la ŞSE nr. 1 Bucureşti (profesor Paul Braşoveanu). A început să practice rugby-ul, sport care l-a consacrat, în 1965, la Clubul Steaua, cu antrenorul Nicolae Gheondea. Au urmat o serie de transferări la: .Rapid. (1966-1968, antrenor Gh. Părcălăbescu), .Griviţa Roşie. (1968-1972, antrenor V. Morariu), .Sportul Studenţesc. (1972- 1987, antrenor T. Rădulescu). Realizează 2 titluri naţionale cu echipa .Griviţa Roşie.. În perioada 1969-1974 a fost selecţionat în echipa naţională, cu care a jucat în 26 de întâlniri internaţionale cu: Franţa (de 4 ori), Anglia, Argentina, Germania, Spania, Polonia. A fost prezent şi în selecţionata universitară a României. Ca antrenor, a antrenat echipa de Divizie A .Sportul Studenţesc. (1976-1987) şi echipa naţională universitară timp de doi ani. În perioada 1990-1994 pregăteşte în Italia o echipă de Divizie B din Messina. Cadru didactic universitar (lector) în anii 1970-1990 la catedra de educaţie fizică a Institutului de Construcţii Bucureşti. Din 1998 este antrenor federal la FRR pentru juniori. În 1998, la Heidelberg, a participat la cursul de specializare pentru antrenori. Este Maestru al sportului.

BADEA, DAN (1968), n. în Timişoara. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ANEFS în 1992. Cadru didactic universitar, lector, doctorand la ANEFS, catedra de jocuri sportive, şef disciplină rugby. Este şi antrenor categoria I din 1999, la CSŞ .Locomotiva Aurel Vlaicu. din 1992, unde a realizat cu acestă echipă 2 titluri naţionale de juniori în 1997 şi 1999. De asemenea, a promovat mulţi jucători în echipele naţionale. În cadrul catedrei de la ANEFS, ca funcţii asociate, este coordonatorul catedrei de jocuri sportive şi membru al Consiliului de administraţie. Preocupat intens de fenomenul rugbystic, începând din 1994 are 11 publicaţii tipărite şi susţinute în cadrul sesiunilor de comunicări ştiinţifice din ţară şi străinătate: ultima lucrare este susţinută la cursul de specializare FIRA . AER 2001 (Amsterdam) nivelul III, tema fiind .Continuitatea jocului după aglomerări . de la teorie la practică.. Preşedintele Comisiei tehnice de copii şi juniori a FRR. Preşedintele Colegiului de antrenori al Asociaţiei Municipale de Rugby.

BALCAN, NICOLAE (1931-2000) n. în Brăila. Inginer agronom, absolvent în 1968 al Institutului

Agronomic din Iaşi. Denumit „seniorul rugbyului ieşean". A început să practice jocul de rugby în 1952 la echipa „Ştiinţa" până în 1956, când se mută la Bârlad punând bazele pepinierei de rugbyşti de la Grupul Şcolar şi mai apoi „Rulmentul" Bârlad. Se reîntoarce la Iaşi în 1962 şi evoluează în echipa ieşeană până în 1966. Preocupat de antrenorat antrenează echipa studenţească din Iaşi în intervalul 1966-1969 şi 1972-1973. În perioada 1990-1993 este preşedintele secţiei de rugby. BN se înscrie ca una din personalităţile emblematice ale rugbyului ieşean, a celui bârlădean şi a celui românesc, întreaga sa carieră caracterizându-se prin seriozitate şi dăruire fără precedent, constituind totodată un model de excelenţă sportivă şi civică.

BARBU, AUREL (1933), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS. Jucător de rugby, care a debutat în atletism (alergări de viteză). Consacrat de către Clubul "Dinamo" începând cu anul 1955 (antrenori, A. Vögel şi D. Ionescu), cucereş te un titlu naţional în 1956. Jucător internaţional în anii .50-.60, are mai multe selecţii în echipa naţională. În 1960, joacă împotriva Franţei, meci câştigat de echipa noastră cu 11- 5, A.B. marcând o încercare. Devine antrenor federal şi antrenor al primei reprezentative a României, concomitent cu funcţia de lector universitar la catedra de educaţie fizică a Institutului de Construcţii din Bucureşti. În 1971 pregăteşte echipa .Sportul Studenţesc., pe care o readuce în Divizia A după 33 de ani. Preocuparea sa pentru studiul şi cercetarea fenomenului rugbystic s-a concretizat în publicarea lucrărilor *Rugby . tehnică şi tactică* (1967) şi *File din istoria rugbyului românesc* (1969). Stabilit în Germania din 1972, ocupă în cadrul Federaţiei Germane de Rugby postul de antrenor federal, antrenor al landului Baden-Würtenberg şi antrenor al echipei .Heidelberg Ruder Klub. (HRK), realizând cu aceasta un titlu de campion. Tot în Germania i se oferă funcţia de lector principal la cel mai mare institut medical de refacere prin sport a handicapaţilor fizici. Elaborează lucrări de specialitate, apreciate şi solicitate în Suedia, Franţa şi Italia. În prezent este om de afaceri în Germania şi în Franţa. A avut preocupări pentru studiul şi cercetarea fenomenului rugbystic, scriind cărţi de specialitate, între care o remarcăm pe cea despre tehnica şi tactica în rugby. Este Maestru emerit al sportului.

BĂRGĂUNAŞ GEORGE (1972) n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică. Absolvent al Universităţii „Lucian Blaga"-Sibiu- a Colegiului Universitar, profilul de educaţie fizică şi sport – rugby (1996-1999); Universitatea „Alex. Ioan Cuza" – Iaşi, Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport (2003-2005); masterat în management şi marketing în educaţie fizică şi sport (2005-2007).Lucrează la Centrul Naţional de pregătire şi perfecţionare a antrenorilor. A practicat jocul de rugby la nivel de juniori şi divizia A.: „R.C. Griviţa Bucureşti" 1987-1995; „Olimpia" Bucureşti 1995-1996; „CSM Foresta" Sibiu 1996-1999. Pe plan intern a realizat următoarele performanţe: locul I Cupa României 1990 (junior la „R.C Griviţa); locul I Campionat seniori 1992-1993 cu „R.C. Griviţa". Pe plan internaţional, se evidenţiază prezenţa sa la C.M. de juniori din 1991 unde ocupă locul V (Toulouse) precum şi ca titular al echipei naţionale de tineret în 1993. Începând activitatea profesională, din 2004 ocupă funcţia de secretar a CC de arbitri. Din 1998 îmbrăţişează cariera de arbitru, arbitrând peste 250 de meciuri interne şi internaţionale. Pe această linie urmează stagii de perfecţionare sub egiva FIRA-AER şi IRB: 2000 Gvansk; 2006 Aalborg; 2002 Sofia; 2004 Kiev; 2006 Stockholm şi Anglet. Din 2006 este şi formator de arbitri la IRB şi FIRA-AER. Delegat ca arbitru la numeroase întâlniri internaţionale de club sau interţări de juniori, tineret şi seniori (Franţa, Olanda, Bulgaria, Iugoslavia, Anglia, Africa de Sud, Paraguai, Rusia, Italia, Suedia, N. Zeelandă, Belgia).

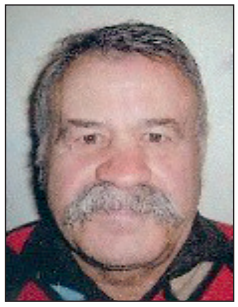

BĂRGĂUNAŞ SERGIU-GHEORGHIŢĂ (1946), n. în comuna Pungeşti, jud. Vaslui. Inginer minier. Absolvent al Facultăţii de Mine şi Topografie de la Petroşani în 1973. Debutează în rugby în 1968, ca junior la „ Rulmentul" Bârlad şi apoi ca senior (Div. „B") şi „ Constructorul" Bârlad. Urmează o serie de transferări la echipele divizionare „ A": „Rulmentul" din Bârlad (1969), „Ştiinţa" Petroşanul 1969-1973, „R.C Griviţa Roşie" (1973-1981). „ Rapid" Bucureşti (1981-1984). Primii săi antrenori au fost Aurel Călin şi Mircea Paiu. În toate aceste intervale s-a bucurat de supravegherea antrenorilor D.Ţenescu, I.Dijmăvescu, T.Rădulescu, D. Manoileanu, C. Poeda, V. Morariu, R. Demian. Are 6 selecţii în prima reprezentativă, debutul provocandu-se în 1971, împotriva Italiei. A mai evoluat în Selecţionata Studenţească (Franţa 1969), în echipa naţională „B" (1972), în Selecţionata Divizionară (Anglia-1972). Cucereşte în 1975 Campionatul Europei. Este maestru al sportului.

BÂRSAN, ŞTEFAN (1910-1966), n. în Bucureşti. Jucător de linia I (stâlp) la .Tenis Club Român. ("TCR"), de o mare longevitate sportivă. Jucător cu o forţă şi o rezistenţă fizică excepţionale şi de o moralitate cu totul deosebită. Jucător internaţional între anii 1934-1942. A participat în turneul preolimpic de la Berlin (1936) jucând împotriva Franţei (25-5) şi împotriva Italiei, aflându-se printre cei remarcaţi, după Eugen Sfetescu. A fost antrenorul echipei de Divizia A. Progresul. Bucureşti în anii .50-.60, având o mare preocupare pentru depistarea şi pregătirea juniorilor. A fost casier central la Banca Naţională a României.

BERCU VASILE (1944-2008) n. în localiatea Saraiu, jud. Constanţa. Antrenor de rugby, categ. I absolvind şcoala naţională de antrenori şi încadrat la clubul „Callatis" din Mangalia. A practicat jocul de rugby, în perioada 1960-1972 la clubul „Farul" Constanţa, din prima divizie. Ca antrenor se bucură de următoarele rezultate: 2 titluri naţionale de seniori cu echipa „Farul" în 1974-1975 şi 1975-1976; promovarea în Divizia A a echipei „T.C. IND" Constanţa (1976-1977) şi rămânerea în Divizia A până în 1989, antrenor la clubul „Ştiinţa" Petroşani, (1989-1992) unde în 1991 câştigă Cupa României; 1992-1994 antrenor la „Farul" Constanţa, unde în 1995 câştigă titlul naţional, iar în 1996 ocupă locul al-II-lea; 2000-2005, antrenor la „Callatis" din Mangalia.F.R.R în perioada 1994-1997 îi încredinţează conducerea lotului naţional de tineret, obţinând cu acest lot rezultate notabile în întâlnirile cu Franţa, Scoţia, Italia şi Ţara Galilor. De asemenea furnizează jucători echipei naţionale de seniori (Florea Gh., Giuglea, Ratiu Cosmin, Mitu P., Corodean, Brezoianu şi alţii).

BEZUȘCU, ROMEO (1960), n. în București. Are studii liceale, fiind bacalaureat al Liceului industrial nr 11, din București. Începe practicarea jocului de rugby ca junior la clubul Locomotiva București, unde cucerește două titluri de campion, pregătit fiind de profesorul Constantin Vasile – Mao. Tot la această categorie de vârstă, pe plan internațional, are 3 participări la CE din 1978 (Italia), 1979 (Portugalia) și 1980 (Tunisia). Ca senior, activează ca jucător legitimat la cluburile divizionare A: *Farul* Constanța (1979-1980, 1981-1985, 1987-1990), *Steaua* (1980-1981) și *Contactoare* Buzău (1985-1987). O scurtă perioadă de timp joacă și în Franța, la echipa Millau (1990-1991). Cu echipa Farul, participă la primul Masters (Toulouse - 1986). Cu echipa națională de seniori este prezent la prima Cupă Mondială (1987), din Noua Zeelandă. Maestru al Sportului din 1999.

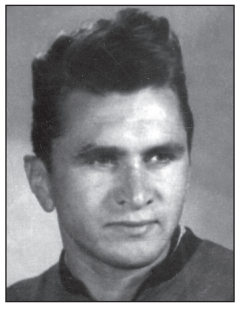

BLĂGESCU, MĂRGĂRIT (PUIU) (1925-2004), n. în com. Oancea, jud. Galaţi. Economist şi profesor de educaţie fizică, absolvent al CPOEF în 1963. Debutează în sport în 1943, la Clubul .Viforul Dacia. la secţia de rugby, avându-i ca antrenori pe fraţii Nicolau. Tot în acest

club mai practică şi atletismul şi handbalul. Activează aici până în 1947. Din anul 1948 se 943 *Rugby* transferă la .CSA. (.CCA., ”Steaua”) la secţiile de rugby şi bob, club unde activează până în 1964, când se retrage din activitatea competiţională. Pe parcursul acestor ani, obţine următoarele rezultate pe plan intern: în rugby . 6 titluri de campion naţional şi 6 Cupe ale României în 1949, 1953, 1955, 1961, 1963 şi 1964; selecţionat în echipa reprezentativă de rugby în 1952, având 6 participări internaţionale, cele mai semnificative fiind împotriva echipei Franţei şi a unor selecţionate din Anglia (1954-1955); în bob . activează din 1953 până în 1958, cu mare succes în echipele de 2 şi de 4, pe postul de frânar; câştigă titlul de campion naţional în 1954, cu bobul de 2 persoane, în echipaj cu Liciniu Ciplea; concurează în bobul de 4 persoane cu L. Ciplea (tir) şi alţi doi tot rugbyşti, Alex Vişan şi Mielu Manolache. Participă în 1956 în echipajul de 2, la JO de la Cortina dîAmpezzo. În paralel, între 1949-1955 activează şi în alpinism, luând parte la traversarea crestei Făgăraşului, a masivului Rodnei (pasul Rotunda-Vişeu). Partcipă la parcurgerea unor trasee de mare dificultate (iarna şi vara), din munţii Bucegi, Piatra Craiului, Retezat, Cerna, Apuseni şi Munţii Bihorului. În perioada 1964-1980 a funcţionat în cadrul Clubului ”Steaua” ca instructor al cabinetului metodologic. Este Maestru emerit al sportului la rugby şi decorat cu ordinul .Meritul Sportiv . clasa a II-a. Are categoria a III-a de antrenor.

BOJINESCU, AUREL (1942), n. în Bucureşti. Inginer, absolvent al Institutului de Mine . Facultatea de Electromecanică Minieră, promoţia 1966. Debutează ca jucător de rugby în 1954 la .Locomotiva Griviţa Roşie., avându-i antrenori pe Tudor George (.Ahoe.) şi pe Ilie Milea. Primele succese le obţine cu echipa de juniori, care cucereşte titlul de campioni naţionali în anii 1954 şi 1958. Ulterior, evoluează la Cluburile . Progresul. Bucureşti (1959-1960), cu antrenorul V. Wardella şi la .Ştiinţa. Petroşani (1960-1969) avându-i ca antrenori pe D. Manoileanu şi N. Ureche. În perioada 1959-1968 are câteva prezenţe în echipele naţionale de juniori şi de seniori. Membru în Biroul federal (FRR), ca vicepreşedinte al FRR şi preşedinte al Comisiei de disciplină (1978-1998). Preşedinte executiv al secţiei de rugby a Clubului ”Steaua” (1988-1994) şi din 1997 până în prezent. Pe plan profesional, este managerul general al SA .Marmura . Bucureşti. Sprijinitor efectiv şi permanent pe plan material al echipei naţionale de rugby, al secţiei de rugby a Clubului ”Steaua” şi al FR de Atletism.

BONEA, CONSTANTIN (1960), n. în București. Licențiat al ASE Facultatea de Contabilitate Informatică (2009), realizează o licență în economia serviciilor și turismului la Institutul de Management în Turism – Univ. de Petrol și Gaze (1997 – 2001); absolvă în intervalul 2004-2006 la Univ. *Spiru Haret* Facultatea de psihologie – sociologie un masterat privind integrarea europeană (analiza și gestiunea conflictelor în societate). În 2005 este profesor laUniv. *Spiru Haret,* în 2009 realizează un master complementar la ASE, în contabilitate, control și expertiză. Fost jucător de rugby, în perioada 1974-1993, la categoriile de junior republican, divizia B și A, activează la CSS2 *Steaua* Buc, CS *CFR* Brașov, AS *Arpechin* Pitești, AS *Aeronautica* Buc. În intervalul 1990-1993 este președinte și jucător la echipele R.C. *Domus* și RC Challenger din Buc. Arbitru de rugby cat. I-a, în perioada 1990-2010 conduce la centru și margine, la toate categoriile de jucători. În cadrul FR Rugby ocupă diverse funcții: membru al CC de Arbitri și Comisia Statutul Jucătorului și al Compartimentului de formare, evaluare, perfecționare și reguli de joc. După încetarea activității competiționale ocupă diverse funcții: cadru didactic în Inspectoratul Școlar al Municipiului București și Colegiul Economic *Vîilor*. Consilier în domeniul financiar-bancar la CEC și BNR. Director și consilier în resurse umane din Min. Culturii, turism, asigurări și în domeniul rețelelor și tehnicii de calcul.

BORŞ, POMPILIU (1954), n. în Cluj. Jurist, absolvent al Facultăţii de Drept în 1996. Debutează în rugby în 1974, la echipa .Politehnica. (.Agronomia .) Cluj, avându-l antrenor pe Al. Paloşeanu. Urmează un transfer la Clubul .Politehnica. Iaşi (1975-1976) şi apoi la ”Dinamo” Bucureşti, unde capătă consacrarea în rugby. Aici, în perioada 1975-1987, sub conducerea antrenorului Ion Ţuţuianu, realizează un titlu naţional (1981) şi cucereşte de 2 ori Cupa României. În echipa naţională are 35 de selecţii, printre care şi cucerirea a două titluri europene (1981,1983), a unui loc II (1984) şi a unui loc III (1982) în CE (Cupa FIRA). Maestru al sportului (1978) şi Maestru emerit al sportului în 1980. Membru al biroului federal al FRR în perioada 1997-1999 şi preşedinte al Comisiei de Apel. Pe linie profesională juridică a absolvit cursurile postuniversitare şi a fost distins cu decoraţii şi ordine. Este director al serviciului logistic din IGP. Din 2009, este numit manager al echipei naționale de seniori.

BOSTAN, MIHAI MARIN (1935-2010) n. în Cernăuţi, jud. Bucovina-Ucraina. De profesie inginer. A absolvit în 1958 Institutul de căi ferate, Facultatea de Construcţii. Practică atletismul şi rugbyul ca junior şi se dedică jocului de rugby având următorul traseu: 1953 – „Locomotiva Griviţa Roşie” (junior) având ca antrenor pe T. George; 1954 – „Locomotiva Griviţa Roşie” (senior), antrenor fiindu-i Gh. Pârcălăbescu; 1956-1957 „Locomotiva ICF-PTT”, antrenor C. Diamandi; 1957-1964 „Locomotiva Gr. R”; 1965-1968 „Rapid”. În acest interval de activitate internă cucereşte 5 titluri: naţionale de seniori (1957, 1958, 1959, 1960, 1962) cu echipa „Locomotiva Griviţa Roşie”. Tot cu această echipă realizează o medalie de aur (1964) şi una de argint (1962) în C.C.E. Deasemenea este jucător internaţional B. Postul specializat pe joc este de aripă ¾. Este mestru al sporturilor. Se preocupă şi de arbitraj unde în perioada 1972-1985 arbitrează toate categoriile de vârstă. Ocupă şi diverse funcţii în cadrul FRR: membru al comisiei, de disciplină (1990-1996) şi observator federal în 1995-1996. Pensionar.

BRATU, CONSTANTIN ALEXANDRU (1927-2008) n. în Bucureşti. Economist şi avocat, absolvent al ASE (1951) şi al Facultăţii de Drept (1967). începe să joace rugby la 15 ani la *Viforul Dacia* având-l antrenor pe Nicu Nicolau şi Gustav Fanella. In perioada 1947-1948 joacă pentru clubul *CAM* pentru ca în anii 1948-1960 să îl găsim ca jucător al clubului *Dinamo* cu care câştigă 2 titluri de campion naţional, având-l antrenor pe A. Vogel. În anul 1953 face parte şi din echipa naţională. Postul său specializat de joc a fost cel de „stâlp” şi „trăgător”. A oficiat ca arbitru în anii ,50. Maestru al sportului.

BRAGA, MIRCEA (1946), n. în Corabia, jud. Olt. Ofițer superior (colonel) în M.Ap.N. Inginer agronom, absolvent în 1969 al Institutului Agronomic N. Bălcescu din București, și licențiat în Științele economice absolvent ASE în 1981. În 1984 urmează un program postuniversitar de Organizarea muncii la Inst. Agronomic și unul de Logistică în 1999 la Academia de Înalte Științe Militare. Jucător de rugby, debutează la 15 ani în echipa de divizie B Petrolul Pitești unde are antrenori pe Sandu Mitru și M. Popescu. Continuă, ca junior, să joace în 1964, la CS Școlar, unde sub conducerea antrenorului C. Munteanu cucerește 3 titluri de campion. Din 1965 îl găsim ca jucătorul clubului Progresul București, antrenor fiindu-i E. Denischi. Clubul unde găsește deplina consacrare este *Steaua* și în intervalul 1969-1979 realizează 11 titluri naționale. Devine jucător internațional la toate categoriile de vârstă (juniori și tineret), precum și la seniori jucând împotriva Franței, Cehoslovaciei, Italiei și a altor selecționate puternice, adunând 12 selecții. Beneficiază cu

succes de instruirea unor mari specialişti precum I. Buzoianu, D. Manoileanu, P. Cosmănescu etc. Postul specializat de joc este centru şi aripă de 3/4. Distins cu titlul de Maestru al Sportului şi cu multe diplome, ordine şi medalii militare. În 1979 se retrage din activitatea competiţională.

BRÂNZĂ, TIBERIU (1968), n. în Bucureşti. Începe să joace rugby la .Locomotiva Griviţa Roşie. în 1983. Datorită taliei sale şi calităţilor de prinzător este transferat în echipa de seniori (antrenori V. Morariu şi R. Demian). Joacă aici peste 10 ani, urmând apoi un transfer la .Universitatea. Cluj. Din 1999 devine jucător profesionist în prima ligă franceză la echipa RC .Narbonne.; se transferă la o nouă echipă franceză, .Rumilly.. Jucător internaţional, pe postul din linia a III-a, cu nr. 8, adună peste 35 de selecţii (de 5 ori împotriva Franţei), participând la 3 ediţii din CM (1991, 1995, 1999), cu evoluţii deosebite pe toate meridianele rugby-ului. În 2000 a cucerit Cupa Europeană a Naţiunilor.

BREZOIANU, GABRIEL (1977), n. în Bucureşti. Este profesor de educaţie fizică. Debutează în rugby la 11 ani, la CSŞ .Locomotiva. Bucureşti, avându-l antrenor pe prof. N. Manolache. Ca senior, mai joacă la .Universitatea. Timişoara şi la ”Steaua” (unde evoluează şi în competiţia .Scutul european.), precum şi la echipa .Nena. din Iaşi. Postul specializat de joc este de centru şi fundaş. Ducând tratative cu mai multe echipe din Franţa . .Elite 1., se transferă în anul 2000 la echipa .Begles. Bordeaux unde evoluează strălucit pe postul de fundaş, fiind mereu elogiat de presa franceză. Jucător internaţional (rol în care debutează în 1997) are peste 15 selecţii în prima reprezentativă, participant la CM din 1999 şi câştigător al Cupei Europene a Naţiunilor, ediţia 2000. Maestru emerit al sportului.

BRICI, VASILE (1970), n. în com. Oltina, jud. Constanţa. Debutează în rugby în 1985, la CSŞ nr. 2 din Constanţa, avându-l antrenor pe D. Bucur. În 1988 este legitimat la echipa din prima divizie ”Farul” (antrenor M. Naca), cucerind două titluri naţionale. Selecţionat în echipa naţională în 1991, .adună. 20 de participări. Postul specializat de joc: fundaş. În 1994 ocupă locul III la CE, iar în 1995 participă la CM din Africa de Sud. Jucător profesionist în Franţa (1998) la .Rugby Club Nimois..

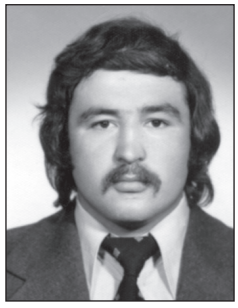

BUCAN, IOAN (1955), n. în Paşcani, jud. Iaşi. De profesie inginer (în MI, Cluj, având gradul de locotenet-colonel). Debutează în rugby în 1971, ca junior, la SS .Unirea., Iaşi, avându-l ca antrenor pe prof. Emil Crişan. Urmează un traseu ca sportiv legitimat prin cluburile .Politehnica. Iaşi (1973-1978), .Ştiinţa. Petroşani (1978-1984) şi ”Dinamo” Bucureşti (1984-1990), devenind un jucător consacrat pe postul de pilier. Posedă în palmares un număr de 750 de jocuri în Divizia A. Selecţionat în echipa naţională devine titular pe post, cucerind 3 titluri de campion european FIRA, 2 medalii de argint şi 2 de bronz, având şi o participare la CM din 1987. A fost prezent în 54 de întâlniri internaţionale şi a înscris 10 eseuri în cei 12 ani de activitate în echipa naţională. A fost căpitan al echipei de 3 ori. Maestru emerit al sportului.

BUCOS, MIHAI (1950), n. în com. Sandra, jud. Timiş. Până în 1968 a jucat fotbal la cluburile .Rulmentul. şi . Gloria. din Bârlad, din Divizia B. Debutează în rugby la echipa .Rulmentul. Bârlad (1968-1971), având-i ca primi antrenori pe V. Călin şi

M. Pain. O scurtă perioadă de timp a anului 1971 joacă şi la ”Dinamo” (antrenor D. Ionescu), pentru ca în intervalul 1971-1972 să evolueze pentru . Ştiinţa. Petroşani (antrenor T. Rădulescu). Consacrarea o capătă însă la Clubul ”Farul” Constanţa, jucând din 1972 până în 1981, sub conducerea antrenorilor D. Ionescu şi M. Naca. Aici cucereşte 3 titluri naţionale (1975, 1976 şi 1978). Postul specializat de joc: fundaş, dar are o bună prestaţie şi pe cel de mijlocaş la deschidere. După încetarea activităţii competiţionale se dedică antrenoratului, exercitându-şi această profesie la cluburile .TC Ind., .Năvodari. şi .Ştiinţa. Petroşani. Din 1983 îl găsim ca jucător-antrenor în Franţa, la cluburile .Villefranche sur Saône., .Pontarlier. şi .Tournus.. Selecţionat în echipa naţională în 1972, cu peste 37 de selecţii, demn de remarcat fiind titlul de campion european FIRA ((1977) şi locul II ocupat în cadrul aceleiaşi competiţii în 1978. A jucat împotriva Franţei, Noii Zeelande, Ţării Galilor etc, fiind un bun realizator datorită loviturilor precise cu piciorul, în care a excelat. Maestru emerit al sportului. Este angajat al FFR în postul de consilier tehnic federal în Alsacia-Lorena.

BURADA CORNELIU - vezi Personalități

BUTIRI, FLORIN (1969-1989), n. în Bucureşti. Jucător masiv (1,97 m şi 100 kg), titular al echipei Rapid-Metrorex, pe postul de flanker și nr. 8. Făcuse junioratul la ”Rapid - Triumf” și după o scurtă pauză la Hidrotehnica Focșani revenise la echipa de seniori a Rapidului, unde era coleg cu Bogdan Stan și Petre Astafei alți doi martiri ai revoluției. În evenimentele din decembrie 1989 a fost rănit grav în strada Nuferilor, lângă Direcția RATB, căutând să ajute niste oameni a căror casă ardea, decedând la spital după două zile de agonie. Erou al Revoluţiei din 1989.

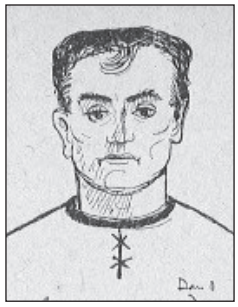

BUZOIANU, ION (1908-1974), n. în Bucureşti, De profesie avocat, absolvent al Facultăţii de Drept. Jucător multilateral pentru compartimentul de 3/4. A fost utilizat ca centru, uvertură, jumătate la grămadă şi chiar taloner, în toate aceste posturi evoluând de nota 10. Avocat de profesie, se dedică cu trup şi suflet meseriei de antrenor, după ce a slujit cu credinţă rugby-ului, ca jucător, în special la echipa .Sportul Studenţesc., unde a cucerit numeroase titluri de campion şi Cupe ale României. A fost şi jucător internaţional şi antrenor al primei echipe reprezentative. A antrenat toate eşaloanele de jucători până la categoria juniori, nefăcând niciodată rabat calităţii. Mulţi dintre marii noştri rugbyşti sunt creaţia sa, de la cluburile .Sportul Studenţesc., .Progresul Sănătatea ., .Ştiinţa Bucureşti., C.A.M., ”Farul” Constanţa sau instruiţi de el în echipa naţională. Socotit unul dintre părinţii rugby-ului modern românesc.

CALLIGARI, ALEXANDRU (1928-1994), n. în Bucureşti. De profesie tehnician. Jucător de rugby internaţional în perioada 1947-1954. Postul specializat de joc a fost de centru trei sferturi, cu o deosebită intuiţie a jocului. Posesorul unei tehnici desăvârşite. A contribuit la înnoirea concepţiei ofensive a liniilor noastre de atac. Ajucat la cluburile ”TCR” şi .Locomotiva Griviţa Roşie.

CARACOSTEA, GRIGORE - vezi Personalităţi

CARAGEA, GHEORGHE (1959) n. în București. Jucător de rugby cu deosebite calități în ce privește desprinderea de la sol, forța specifică și plăcerea permanentă de ofensivitate. Specializat ca jucător înaintaș de linia a II-a. Legitimat la CS *Dinamo* București, club unde și-a căpătat statutul de jucător de performanță. Debutează în echipa națională în 1980, unde are 38 de prezențe, marcând și 24 de

puncte (6 încercări). Joacă împotriva Franței, Italiei, Irlandei, câștigând de 2 ori CE (FIRA) în 1980 și 1982. Pentru o scurtă perioadă de timp, activează în campionatul profesionist francez. În 1988, este distins cu titlul de Maestru Emerit al Sportului.

CALISTRAT, FERDINAND (JUPI) - vezi Personalităţi

CARNABEL, ALEXANDRU (KUKI) (1926-2006), n. în Bucureş ti. Antrenor de rugby. Debutează ca jucător de rugby în 1941 la .Tenis Club Român. (TCR), avându-l ca antrenor pe Gogu Tanoviceanu. Urmează un traseu sportiv pe la cluburile bucureştene .CSCA. (.CCA.-"Steaua"), .Pandurul. şi "Minierul", până în anul 1958, când îşi încetează activitatea competiţională, consacrându-se muncii de antrenor, pe care de fapt o practica încă din 1950 cu echipele de juniori de la .Locomotiva., . RATA. şi .Minerul.. Din 1959 antrenează echipe din Divizia A (.Ştiinţa. Bucureşti, .Ştiinţa. Timişoara, . CSMS. Iaşi, "Farul" Constanţ a, .Sportul. Studenţesc, .Olimpia., .Vulcan. şi CSŞ nr. 2, ultimele patru din Capitală). În anul 1986 antrenează în Sicilia echipa .RC Ragusa. (juniori şi seniori). Face parte din colectivul tehnic al lotului naţional de juniori şi tineret, care câştigă în 1973 CE de juniori. În perioada 1991-1992 a fost antrenor federal pentru juniori. Devine arbitru divizionar (1946) şi arbitrează, timp de 11 ani (1950- 1961), peste 300 de jocuri. Membru al Comisiei de arbitri (1954-1996). În anii 1966-1997 . responsabil cu organizarea Campionatului de rugby în licee. Antrenor emerit.

CĂPUŞANU, NICOLAE (1930), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS, promoţia 1971, cu specializarea rugby, dar şi al Şcolii Sanitare, în 1963. Debutează în rugby în 1947 la Clubul .Sportul Studenţesc., ca junior. În 1949 se transferă la .Metalul. având-l ca antrenor pe Moldoveanu Toma, joacă până în 1950. Din 1950 se legitimează la clubul .CCA., echipă în care a activat până în 1970, unde a cunoscut consacrarea, sub îndrumarea antrenorilor G. Sfetescu, A. Argeşiu şi P. Cosmănescu. Cu această echipă câştigă 6 titluri naţionale şi mai multe Cupe ale României. A fost selecţionat în reprezentativa României, între 1956-1968, evoluând în 20 de întâlniri, printre care de 2 ori împotriva Franţei, la Bayonne (5-5) şi la Bucureşti (11-5), fiind specializat pe postul de trăgător (taloner). În 1975 este distins cu titlul de Maestru emerit al sportului şi decorat cu .Ordinul Muncii. clasa a III-a. După încetarea activităţii competiţ ionale îl preocupă şi meseria de antrenor, lucrând în perioada 1968-1975 cu echipa de juniori a Clubului Steaua, fiind antrenor categoria a III-a. A fost membru al Comisiei municipale de antrenori şi arbitri pentru juniori. În prezent este pensionar.

CÂNDEA, GHEORGHE (1942), n. în București. Inginer economist. Absolvent în 1975 la Universitatea din Timișoara, Facultatea de Studii Economice (Economia Industriei, Construcțiilor și Transporturilor). Începe practicarea jocului de rugby în 1955 la juniori la clubul *Tânărul Dinamovist.* În 1959 este promovat le echipa de seniori a clubului Dinamo unde joacă până în 1970. Aici antrenat fiind de D. Ionescu și Fl. Gheondea, cucerește 2 titluri naționale în 1965 și 1969. Tot aici cucerește Cupa Campionilor Europeni în 1966. Se transferă în perioada 1970-1975 la *Universitatea* Timișoara unde realizează un titlu de campion național în 1972. Cu acest club mai realizează un loc 3 în 1970 și un loc 2 în 1973. A fost antrenat de Mitică Antonescu. Între 1975-1977 activează ca jucător al clubului bucureștean *Vulcan* sub supravegherea antrenorului Gh. Bărbălău. Pe plan internațional are multe jocuri intercluburi, iar cu echipa României B. câștigă Festivalul Tineretului (1968 – Bulgaria). Postul său specializat de joc a fost cel de mijlocaș la deschidere și centru. Maestru Emerit al Sportului din 2010. Membru al Clubului Seniorilor și AIR.

CHICIU, NICULAE (1951), n. în Bucureşti. Inginer economist, absolvent al ASE. Jucător de rugby la CSŞ .Triumf., ca junior (1967-1970), la ”Farul” Constanţa (1970-1972), .Universitatea. Timişoara (1972-1975), .Sportul Studenţesc. (1975-1978 şi 1979-1986) şi ”Dinamo” (1978-1979); realizează 2 titluri de campion naţional de juniori; a fost component al echipei naţionale de juniori şi al celei universitare, având 10 prezenţe. Are o activitate prolifică în arbitrajul intern (peste 250 de jocuri şi peste 100 de derbiuri) şi internaţional (peste 50 de jocuri), din care enumerăm: în CM din 1995 (Africa de Sud), 4 jocuri în CE de seniori (1992, 1993, 1996, 1999), 2 jocuri în calificările pentru CM de rugby în 7 (1992 . Catania şi 2000 . Germania), 3 în CM de juniori (1992 . Madrid, 1993 şi 1994 . Franţa) şi 2 jocuri în Componentă Europeană (1997 şi 1998). A participat la 3 cursuri internaţionale de arbitraj de la Bordeaux (1989, 1990, 1991).

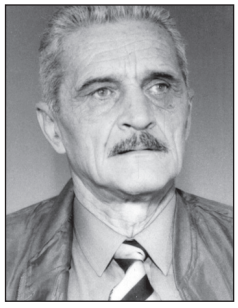

CHIRIAC, RÉNÉ ANTON (1930-2008), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF, promoţia 1966. Începe să joace rugby în 1946 la Clubul .RC 13., iar până în 1948 îl găsim legitimat la diverse cluburi din Capitală, ca: .Politehnica 13., .Ospătari., .Sportul Studenţesc., .Electrica.. În 1950 se legitimează la clubul .CCA., unde cunoaşte adevărata consacrare sportivă. Joacă pentru acest club până în 1959 şi din 1961 până în 1968, când îşi încheie activitatea de performanţă internă şi internaţională. În cadrul acestui club s-a perfecţionat sub supravegherea antrenorilor E. Sfetescu, Al. Argeşiu, P. Cosmănescu şi N. Gheondea. Specializarea pe post este de mijlocaş la deschidere. În perioada 1959-1961 îl găsim legitimat la secţia de rugby a Clubului .Progresul. Bucureşti, avându-l ca antrenor pe V. Vardella. Continuă, cu intermitenţe, să joace în Algeria la .Universitaté Constantine., unde a fost şi antrenor. În echipa naţională a fost selecţionat în 1953, unde a fost prezent până în 1964, jucând de 50 de ori sub culorile ei. A jucat de 7 ori împotriva Franţei. Din 1968 devine antrenor la echipele .ICF. (1968), .Olimpia. (1973-1974, promovând-o în Divizia A) şi .Universitaté Constantine. din Algeria în 1974- 1978. Ca antrenor al echipelor naţionale, îl găsim în 1973-1974 la conducerea echipei .sub 23 de ani., iar în 1995-1997 la cea de rugby în 7. În perioada 1949- 1982 activează ca arbitru divizionar, categoria I şi ca arbitru internaţional. În această postură participă şi la formarea de stagii de arbitri în Rusia şi Algeria. Este cadru didactic, cu funcţia de lector la catedra de jocuri sportive (rugby) din ANEFS; a predat la catedrele Institutului de Construcţii şi ICF. Din 1995 este numit antrenor federal al FRR. A ocupat diferite funcţii în Biroul federal. A participat, în ţară şi în străinătate (Franţa, Algeria), la lectoratele pentru perfecţionarea antrenorilor, precum şi la simpozioane de specialitate la care a prezentat comunicări, cum ar fi: .Evaluarea biometrică a participării echipei României la CM de juniori şi seniori. (comunicare făcută la FIRA, în 1996); .Jocul în margine şi grămadă., (FIRA, Franţa, 1996); .Jocul cu piciorul., (FIRA, Portugalia, 1995). A publicat: *Minirugby,* Editura Stadion, 1972; *Învăţarea jocului de rugby prin forme de joc,* ANEFS şi FRR, 1994. Maestru emerit al sportului din 1963.

CHIRILĂ, ŞTEFAN (1976) n. în Iaşi. De profesie poliţist, fiind absolvent în 2004 al Academiei de poliţie din Melbourne. Debutează în rugby în anul 1982 la echipa CSS „Unirea” din Iaşi, având ca antrenor pe prof. Clement Nemesniciuc şi joacă la această echipă până în anul 1990 sub conducerea antrenorului C. Veriveş. Selecţionat în prima reprezentativă a României, aripa C.Şt. joacă sub culorile ei 6 meciuri. În perioada 1996-2002, evoluează ca jucător titular la echipa australiană „Melbourne University”, iar din 2002 în prima echipă de rugby în 13 a Poliţiei australiene, echipa neînvinsă de 6 ani. În toată activitatea sa rugbystică a evoluat în peste 400 de partide înscriind nu mai

puţin de 300 de eseuri. Familia Chirilă este o familie de rugbyşti, tatăl Constantin, cei doi fraţi Ştefan şi Remus şi fiica lui Constantin, Anca Elena, familie devotată rugbyului.

C H R I S S O V E L O N I , NICOLAE (1911-1971), n. în Bucureşti. A jucat rugby la Clubul TCR. Bucureşti ca mijlocaş la deschidere. A adus din Anglia, unde şi-a făcut studiile, cel mai curat stil de joc englezesc şi cel mai autentic fair-play. Jucător internaţional între 1936-1938 şi căpitan al echipei României în această perioadă. Titular în 1936 în jocurile cu Italia şi Franţa, apoi în 1937 în cele cu Olanda, Franţa, Germania, iar în 1938 cu Franţa şi Germania. Preşedinte al FRR, N.C. îndeplinea totodată şi funcţia de director general al Băncii cu acelaşi nume. Era o poziţie din care a ajutat cluburile care se confruntau cu dificultăţi tot mai mari datorită războiului, precum şi echipele şcolare în mijlocul cărora se afla deseori. În perioada de preşedinte federal a avut loc una dintre cele mai reuşite ediţii ale campionatului inter şcolar la care şi-au dat adeziunea numeroşi directori ai unor institute de învăţământ ,încurajându-şi elevii să practice rugbyul .Având aliată şcoala, rugbyul a fost în măsură să se revitalizeze treptat, elevii cu vocaţie îndreptându-se către echipele mari de pe atunci.TCR,Stadiul român, C.F.R., Sportul Studenţesc ,Viforul Dacia.Izvor permanent pentru rugby au fost mai ales ,Liceul Gheorghe Lazăr,Şcoala de horticultură , Liceul Matei Basarab,Colegiul Naţional SF.Sava.

CIOBANU, ILARION (1931-2008), n. în Tighina (azi, Ucraina). Actor de film. Absolvent al IATC promoţia 1960. Începe să joace rugby în 1948 la .Ştiinţa. Bucureşti, sub îndrumarea antrenorului Gustav Fanella. Este transferat apoi la CS ”Dinamo” Bucureşti, unde devine un sportiv consacrat. Jucător internaţional. Începe să îmbine jocul de rugby cu preocuparea pentru cinematografie, debutând în filmul .Setea. (Mitru Moţ), care-i marchează celebritatea, rămânând în cultura română un nume reprezentativ al cinematografiei româneşti. Ultimul club la care a jucat rugby este .Progresul. Bucureşti. Aici a evoluat timp de patru ani (1959-1962) pe postul de înaintaş linia a II-a, participând la etapele de campionat. Ca sportiv şi actor a fost posesorul unui comportament natural, uneori dur, dar foarte direct şi corect.

CIORĂSCU, SANDU (1966), n. în Bârlad. Postul specializat de joc: înaintaş linia a II-a. Jucă- tor internaţional; are peste 45 de selecţii în echipa R o m â n i e i , d e b u t u l producându-se în 1988. Ca jucător profesionist îşi aduce aportul în echipa franceză .FC Auch-Gers. (Elite 1), fiind şi căpitanul acestei formaţii, socotită revelaţia ediţiei de campionat 1999-2000. Afost numit de publicaţia .La Dépêche du Midi. (Toulouse) .cordonul ombilical al lui Auch., adică omul care face legătura între antrenori şi jucători. S.C. socoteşte rugby-ul ca o problemă de cultură. Are două participări în World Cup (1991 . Franţa şi 1995 . Africa de Sud). Maestru emerit al sportului. Din 2000 a căpătat cetăţenia franceză. Este funcţionar la municipalitatea oraşului Auch.

CIORNEI, MIRCEA (1938-2003), n. în Cernăuţi (azi, Ucraina). Maistru electrician. Debutează în rugby în 1958 la .Ştiinţa. Petroşani, unde joacă până în 1962, pregătit de N. Ureche. Legitimat la ”Steaua” în 1962, evoluează în această echipă până în 1975, cucerind 5 titluri naţionale. În echipa României este selecţionat în 1971, unde până în 1975 cumulează 13 prezenţe, jucând de 4 ori împotriva Franţei, cucerind o dată Cupa FIRA (CE) şi participând la turneele din Argentina, Spania, Italia, Rusia, Germania, Maroc. Este maestru emerit al sportului şi decorat cu Ordinul .Merite Sportive.. A fost membru în Comisia de disciplină a FRR.

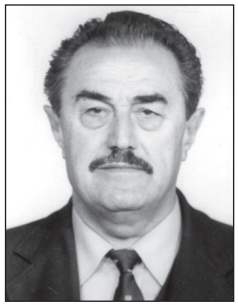

COCOR, CONSTANTIN (1920-2004), n. în Bucureşti. Tehnician în utilaje de transporturi. În 1947 a absolvit Şcoala de Antrenori ANEF. Debutează în sport, la fotbal, în 1936, la Asociaţ ia Sportivă . Biruinţa. (echipa primăriei oraşului Bucureşti, cu care câştigă campionatul la categoria a III-a, a II-a şi I). În acelaşi timp joacă şi rugby la Clubul CFR (. Locomotiva., .Griviţa Roşie.), avându-l ca antrenor pe Alex Lăzărescu. A jucat la această echipă până în 1957, când îşi încheie activitatea competiţională, cucerind 7 titluri de campion şi fiind şi căpitanul acestei echipe. Specializarea sa pe post a fost de jucător linia a II-a şi a III-a închidere. În echipa naţională este selecţionat în 1940 şi o slujeşte până în 1957, făcând parte din prima echipă naţională care s-a deplasat în Anglia în 1955. Din 1957, timp de 10 ani, se dedică arbitrajului, oficiind la jocurile de Divizia A, B şi de juniori şi ca arbitru internaţional de margine. În perioada 1959-1966, pregăteşte echipele .Petrolul. Ploieşti, .Chimia. Brăila şi .URA. Tecuci. Timp de 15 ani a fost membru al Comisiei de competiţii şi disciplină şi membru al Biroului federal, organizând în perioada 1979-1989 campionatul şcolilor din MTTC, de unde au ieşit sportivi de mare valoare. Pensionar fiind, a activat voluntar la Consiliul municipal ca preşedinte al Comisiei de rugby, având preocupări deosebite şi pentru activitatea competiţională la copii şi juniori. A desfăşurat o susţinută activitate la secţia de copii şi juniori de la .Griviţa Roşie.. Este Maestru al sportului.

CODOI LAURENŢIU (1957), n. în Bucureşti. Este de profesie antrenor de rugby (categoria I). Debutează în rugby în 1974 ca junior la Clubul .Griviţa Roşie., avându-l antrenor pe Lică Balcan. Joacă aici până în 1976 când este transferat în cadrul aceluiaş i club la echipa din prima divizie, unde sub supravegherea antrenorilor V. Morariu şi R. Demian activează până în 1978. Legitimat la Clubul ”Steaua” în 1978, avându-i antrenori pe P. Cosmănescu, A. Mateescu, R. Durbac şi T. Rădulescu, cucereşte 9 titluri naţionale până în 1990 când abandonează activitatea competiţională. Postul specializat de joc a fost de fundaş. Selecţionat în echipa naţională de juniori şi tineret ocupă locul II în CE din 1975. În anul 1980 este selecţionat în echipa reprezentativă de seniori, fiind prezent în 15 jocuri interţări (Franţa, Irlanda, Italia, URSS, Tunisia, Cehoslovacia şi altele) şi ocupă locul II, în 1984, în CE-Cupa FIRA. Începând cu 1990 se ocupă de antrenorat, antrenând în cadrul Clubului ”Steaua” toate categoriile de copii şi juniori (vicecampion în 1996 şi 1999). Antrenează şi echipa naţională de juniori (1996-1998) participantă la CM din 1998. Este Maestru al sportului.

COJOCARIU, CONSTANTIN (1965), n. în Târgu Neamţ, jud. Neamț. Debutează mai întâi în atletism, în 1983, la aruncarea discului, în secţia Clubului ”Dinamo” (antrenor Ion Benga). Începe să joace rugby în 1985, datorită taliei sale şi calităţilor atletice, la Clubul ”Dinamo”, unde activează până în 1991, avându-i antrenori pe I. Ţuţuianu, Gh. Dărăban şi M. Paraschiv şi realizează un titlu de campion naţional. Postul său specializat de joc a fost de linia a II-a. Din 1991 joacă în Franţa, la .Bayonne. Selecţionat în echipa naţională în 1990, evoluează în 43 de jocuri interţări şi de 11 ori împotriva Franţei, unde a câştigat o dată. Participant la CM din 1991 și 1995. Este maestru emerit al sportului.

COJOCARU, MIHAI – vezi Personalități

COLCERIU, IOAN LUCIAN (1968), n. în com. Lunca Bradului, jud. Mureş. Debutul în rugby se produce în 1986. la CFR Braşov, avându-l antrenor pe N. Haralambie. În 1989 se transferă la ”Steaua” (antrenor E. Suciu) cucerind un titlu naţional în ediţia 1991-1992. Postul specializat este de aripă pe 3/4. La acest club capătă consacrarea internaţională. Jucător internaţional cu peste 20 de selecţii. Din 1998 devine profesionist la Clubul scoţian . Edinburgh Academical Footbal Club. Participant la

Cupa Mondială din 1991.

CONDEESCU, ION (MIŞU) (1923-1978), n. în Bucureşti. Jucător de rugby, înaintaş linia a III-a de înaltă tehnicitate şi cu un deosebit simţ tactic. A jucat la cluburile .Sportul Studenţesc. şi .CCA. (”Steaua”), cucerind de mai multe ori titlul naţional. Beneficiind de o deosebită constituţie fizică, a fost un mare polisportiv, titular în acelaşi timp în 3 loturi reprezentative: volei, baschet şi rugby. Maestru al sportului.

CONSTANTIN, FLORIAN (1949), n. în Bucureşti. De profesie inginer miner. Debutează în rugby în 1967, ca junior, la Clubul .Olimpia. Bucureşti, unde joacă până în 1970. În acest an se transferă la Clubul .Grivi- ţa Roşie. debutând în Divizia Naţională. Urmează un nou transfer, la .Ştiinţa. din Petroşani, pentru perioada 1970-1977. Din 1977 se stabileşte la Constanţa, unde timp de 9 ani joacă pentru Clubul ”Farul”; din 1986 este membru al secţiei de rugby al acestui club. Jucător internaţional al primei echipe reprezentative în echipa naţională B şi universitară. Postul specializat de joc este linia a II-a. Este Maestru al sportului. Din 1987 şi până în 1990 a fost membru al Biroului federal al FRR ca delegat al Comitetului .Dobrogea.

CONSTANTIN, LAURENŢIU (1963) n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS în 1990. Începe să joace rugby, ca junior, la CSS Locomotiva Bucureşti din 1979 până în 1983, avându-l antrenor pe prof. V.Constantin, şi unde realizează 3 titluri de campion naţional. Este transferat apoi la secţia clubului „Steaua”, unde în perioada 1982-1987, sub supravegherea antrenorilor T. Rădulescu, R. Durbac şi A Mateescu cucereşte 3 titluri naţionale. Selecţionat în prima echipă reprezentativă de seniori a ţării îmbracă de peste 30 de ani tricoul acestei echipe la care se adaugă alte numeroase întâlniri amicale internaţionale. Face parte din echipe care au participat la prima ediţie a CM (1987- Noua Zeelandă). Din anul 1987 până în 2002 joacă în campionatul profesionist francez de rugby la cluburile „Biaritz”, „Mielan” şi „Rouen”. Postul său specializat de joc a fost de înaintaş linia a-II-a şi de închizător. Din anul 2008 antrenează echipa naţională de U18. După încetarea activităţii competiţionale are preocupări social-pedagogice, fiind director regional de dezvoltare pentru tineret în regiunile Braşov, Sibiu, Harghita, Covasna şi Prahova.

CONSTANTIN, ŞTEFAN (1930), n. în Bucureşti. Economist, absolvent A.S.E., promoţ ia 1955. Debutează în rugby în 1943, la 13 ani, la Clubul ”Stadiul Român”, avându-i drept antrenori pe C. Munteanu şi D. Ionescu (Mitică). Activează în această echipă până în 1949, pe postul de jucător linia a III-a aripă, post pe care l-a reprezentat cu succes până s-a retras din activitatea rugbystică, fiind în acea vreme .modelul de jucător linia a III-a.. În 1947 câştigă sub culorile acestui club titlul de campion naţional. Paralel cu rugby-ul, din 1947 practică şi atletismul (aruncarea ciocanului); în 1948 este selecţionat în lotul naţional de juniori, iar în 1949 cucereşte titlul de campion naţional. Din 1949 se legitimează la secţia de rugby a Clubului .CCA., unde devine titlular pe postul său până în 1964, când îşi încetează activitatea sportivă de performanţă. Cucereşte sub culorile acestui club 6 titluri de campion naţional şi 3 Cupe ale României. A fost selecţionat de 12 ori în echipa naţională, între 1951-1953. Maestru al sportului din 1952 şi Maestru emerit al sportului din 1997.

CONSTANTINESCU, DAN (1926), n. în București. Descendent din familia princiară Ghica. Polisportiv, remarcat cu performanțe, la nivel național, într-o perioadă cu activitate competițională redusă pe plan internațional. Încă din timpul studiilor începute la 6 ani, în Iași, beneficiază de inițiere în practicarea sportului, în cadrul reputatei *Societăți Sport și Muzică*. Revenit în București, practică voleiul și baschetul, sub îndrumarea cunoscutului antrenor Al. Dănilă, timp de 10 ani (1940-1950), la clubul *Delavrancea* (un club teritorial, înființat în 1934, care cuprindea, de regulă elevi, cu echipe participante în competiții la categoria *onoare*, recunoscut pentru numeroșii jucători valoroși promovați în eșaloanele superioare). Continuă să joace baschet la Clubul *CFR* (1950-1952). Un alt sport pe care începe să-l practice de la vârsta de 14 ani a fost rugby-ul la CS *Sportul Studențesc*, club cu o puternică secție și cu rezultate deosebite în această ramură de sport (1940-1948). Pregătit de antrenorul Gh. Nicola, câștigă un titlu de campion la categoria sa de vârstă. Fiind unul dintre inițiatorii înființării echipei de rugby la CS *Progresul* va mai continua să joace la acest club în perioada 1953-1957, pe postul de mijlocaș la grămadă, sub îndrumarea antrenorului Șt. Bârsan. Ca un adevărat polisportiv, la modă în acele vremuri, a fost atras de înot și de jocul de polo pe apă. Învață înotul la 10 ani la CS *CFR*, unde a activat până în 1940 (antrenor C. Barna). A continuat la ASC *Viforul Dacia* (1940-1946) unde funcționa o puternică secție de natație, antrenori A. Sommer și I. Fischer - Frâncu. În perioada 1946-1948 a fost legitimat la *PMB*, antrenori Gh. Popescu și C. Vasiliu. S-a numărat printre fondatorii secției de natație la *CCA*. A reprezentat înotul, la *acest club*, în sezonul 1949, la diferite competiții și la CN, în probele de bras, contribuind la cumularea de puncte pentru clasamentul pe echipe. La polo pe apă, a făcut parte din echipa *CCA* care, în perioada 1949-1951, s-a clasat pe locul al IV-lea. Atât la înot, cât și la polo, în acea perioadă de pionierat, s-a pregătit cu antrenorul Iohan Fischer – Frâncu. Aflându-se printre cei care au contribuit la înființarea echipei de polo pe apă la CS *Progresul*, a continuat să mai joace, în perioada 1952-1955. Pe parcursul anilor a îndeplinit și unele funcții, a avut mai multe responsabilități și inițiative organizatorice la CS *Sportul Studențesc* și la celelalte structuri sportive unde și-a desfășurat activitatea. A fost căsătorit cu reputata jucătoare și antrenoare de tenis de masa Ella Zeller, multiplă medaliată la CE și CM, Maestră Emerită a Sportului și Antrenoare Emerită.

CONSTANTIN, TUDOR (1969), n. în Bucureşti. Începe să joace rugby la Clubul . Gloria. Bucureşti (antrenor Stelian Dumitru). Urmează câteva transferuri la cluburile ”Steaua” şi ”Dinamo” unde cunoaşte consacrarea sportivă pe postul de jucător înaintaş, linia a II-a. Jucător profesionist, stabilit de 5 ani în Franţa, joacă la .Tarbes., .Racing Club de France. curtat de .Perpignan. (sfert finalistă a campionatului) şi din 2000 la clubul .Begles. . Bordeaux, unde devine liderul pachetului de înaintaşi. Cotidianul . Midi Olympique. l-a denumit, datorită staturii sale impresionante (198 cm), .muntele Carpaţi.. Este participant la Cupa Mondială din 1999 (având şi calitatea de căpitan al echipei naţionale) şi câştigător, în 2000, al Cupei Europene a Naţiunilor. Are peste 20 de selecţii în prima reprezentativă a ţării.

CONSTANTIN, VASILE (*MAO*) (1937), n. în Plevna, jud. Călăraşi. Este profesor de educaţie fizică. Debutează în rugby în 1957 la echipa . Constructorul . Bucureşti, unde câştigă un titlu naţional la juniori şi o Cupă a României; a avut ca prim antrenori pe Dumitru-Mitică Ionescu şi Cornel Munteanu. În perioada 1958-1961 este legitimat pentru .Ştiinţa. Bucureşti

(antrenor Găgănel Ionescu). Recunoscut ca un foarte bun antrenor pentru juniori îşi începe această profesiune în 1964 când, până în 1968, îl aflăm la conducerea echipei CSŞ Bucureşti. Din 1969 până în 1976 este antrenor la .Rapid.-Bucureşti, unde în 1971 realizează un titlu naţional de juniori. În perioada 1976-1992 este antrenor la CSŞ .Locomotiva . Bucureşti, echipă înfiinţată de el, unde câştigă 12 titluri de campion (dintre care 8 consecutiv). Este demn de menţionat că între anii 1986-1990 a fost antrenor federal şi al echipei naţionale de juniori, realizând cu aceasta 3 titluri de vicecampion european. Profesor şi antrenor în Portugalia, la Universitatea din Coimbra, la catedra de rugby, înființată de el, cu echipa Coimbra realizează un titlu național. Antrenează echipa de juniori a orașului Coimbra. În 2000 este ales antrenorul anului în Portugalia. Autorul cărţii *Rugby pentru copii şi juniori,* plus alte 5 cărți de specialitate privind pregătirea, concursul și tehnica posturilor specializate de joc. Antrenor emerit.

CORNELIU, OCTAVIAN (1953) n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică (anul II ANEFS)și ofiţer superior în M.Ap.N. Începe să joace rugby de la 12 ani la „Clubul Sportiv Şcolar”, ca junior, din 1965-1972, sub conducerea antrenorilor D. Dinulescu şi C. Munteanu unde cucereşte 4 titluri de campion. Din 1972 şi până în 1983 se pregăteşte în cadrul clubului „Steaua”, unde se consacră definitiv pe postul specializat de joc de trăgător şi de stâpl, realizând 8 titluri de campion naţional. Urmează o serie de transferări la cluburile „Olimpia” (1984) şi „Sportul Studenţesc” (1985). Pe plan internaţional are 15 selecţii în prima echipă a României şi cucereşte de două ori CE (1977 şi 1981). Este distins cu titlul de maestru al sportului și din anul 2004 maestru emerit al sportului. Din anul 2000 începe să profeseze meseria de antrenor (cat. I) la echipele de juniori ale cluburilor „Triumf”, „Olimpia”, „Metrorex”, „CS3 Steaua”, realizând 3 titluri de vicecampion, furnizând o serie de jucători echipelor naţionale. Este absolvent în 2007 al Academiei FRF.

CORODEANU, FLORIN (1977), n. în Piatra Neamţ. Debutează în rugby în 1992 la CSŞ Iaşi (antrenor Virgil Gheorghiu). Post specializat în joc: jucător înaintaş, linia a III-a flanker. Are un titlu naţional în 1999 cu ”Steaua”, unde este legitimat prin 1996 (antrenor Al. Achim). Debutul internaţional din 1996 îi aduce un număr de 20 de selecţii. Participant în 1999 la Cupa Mondială, ocupă în 2000 locul I în Cupa Europeană a Naţiunilor. Jucător profesionist, activează pentru clubul francez .Stade Aurillacoise.

COSMĂNESCU, PETRE (1922-1999), n. în com. Valea Marcului, jud. Mehedinţi. Ofiţer, absolvent al Şcolii de Ofiţeri. Debutează în sport în 1936 la atletism, săritor în înălţime şi alergător de viteză, legitimat la Clubul .Viforul Dacia.. În acelaşi timp a jucat şi rugby la .Sportul Studenţesc., volei sub culorile Asociaţiei .Săgeata. şi baschet la Asociaţia . Delavrancea.. Între 1945-1946 a absolvit cursurile CPOEF (pregă- tirea ofiţerilor pentru educaţie fizică) de pe lângă ANEF, lucrând apoi ca ofiţer cu pregătirea fizică. În 1947 se legitimează la Clubul AS .Armata. (*CCA - Steaua*) Bucureşti, fiind unul dintre semnatarii înfiinţării acestui club militar. Locotenent fiind, este numit şeful secţiei de volei şi înfiinţează ulterior şi secţia de rugby (1947), care participă la campionatul intern începând cu anul 1948, fiind jucător activ al acesteia până în 1952. Cucereşte un titlu naţional la volei şi 3 la rugby. Pe plan internaţional, are o singură prezenţă în echipa naţională B, în 1953. Din 1952 este numit şeful instruirii sportive de performanţă în Clubul .CCA. (”Steaua”). În anul 1958 se dedică muncii de antrenor la secţia de rugby, obţinând pentru Clubul .CCA. 8 titluri de campion până în 1981. În 1960 devine antrenor al echipei naţionale de seniori, pe care o conduce până în 1977, realizând 3 victorii

împotriva Franţei şi alte rezultate de valoare în Europa şi Noua Zeelandă. În 1961 absolvă un curs de antrenori în Franţa. Cosmănescu a fost unul dintre puţinii jucători polisportivi ai României, a jucat handbal în 11 (1939-1942), iar în echipa .ASA. (.CCA. . ”Steaua”) a jucat volei, baschet, rugby şi a practicat atletismul. În decursul activităţii sale a mai ocupat şi alte funcţii: reprezentantul sportului militar în OSP; membru al Biroului federal al FRR şi preşedintele Colegiului de antrenori al FRR; membru al Consiliului Clubului .ASA. (.CCA. . ”Steaua”). A susţinut numeroase referate de specialitate în cadrul lectoratelor şi sesiunilor ştiinţifice ale clubului militar. Maestru al sportului din 1949, iar din 1975, Antrenor emerit.

COTTER, LICĂ (1932-1999), n. în Bucureşti. Jucător de rugby, înaintaş (stâlp). Debutează în anul 1947, ca junior, la Clubul .Locomotiva PTT., antrenori fiindu-i Fr. Covaci şi Telu Diamandi; aici a activat şi ca senior până în 1952 când se transferă la .Locomotiva Griviţa Roşie.. Cu această nouă echipă cucereşte 6 titluri naţionale. Jucător internaţional, are numeroase prezenţe împotriva unor mari echipe din Europa. Campion European FIRA şi ocupant al primului loc în CCE în 1964. Maestru emerit al sportului. Stabilit în Israel.

COVACI, FRANCISC (1910-1999), n. în Bucureş ti. Tehnician-proiectant în telefonie. Joacă rugby la PTT .Viforul Dacia., .Vergu., . Juventus., .CFR. Bucureşti, ca înaintaş în linia a II-a şi a III-a, cucerind 2 titluri de campion naţional în anii 1933-1934. Renumit prin precizia loviturilor de picior căzute şi aşezate. După retragerea din activitatea competiţională, devine antrenor al echipei . Locomotiva PTT., ce activa în Divizia A. Jucător internaţional al anilor .30-.40, jucând împotriva echipelor Franţei, Italiei şi Germaniei. A mai practicat jocul de volei şi popice, devenind antrenor şi la aceste discipline.

CRISTĂCHESCU, CORNELIU (1937), n. în Bucureşti. Este de profesie economist, fiind absolvent al Liceului economic în 1959. Debutează în rugby la .CCA. (”Steaua”) la echipa de tineret în 1956 (antrenor, N. Gheondea). Urmează o serie de transferuri: .ASA. Sibiu (1958-1960), .Progresul. Bucureşti (1961-1970). A jucat pe linia de trei sferturi. În perioada 1965-1988 are o prodigioasă activitate ca arbitru divizionar, devenind şi arbitru internaţional FIRA. În 1976, absolvă cursurile de la Bordeaux şi Paris, ceea ce îl face prezent la 10 turnee interna- ţionale. Din 1974 are o bogată activitate pusă în slujba rugby-ului: preşedinte al Comisiei Municipale; preşedinte al Comisiei Centrale de mini-rugby; secretar adjunct al FRR (1990-1993); preşedinte al Comitetului Muntenia (copii şi juniori), întocmind regulamentele de desfăşurare ale campionatelor comitetelor regionale; a avut mari contribuţii la întocmirea regulamentelor competiţionale (copii şi juniori); prezenţă activă la toate cursurile de perfecţionare şi specializare a arbitrilor. Din 1993 lucrează în MTS ca referent în serviciul protocol.

CRISTEA, ŞTEFAN (1926), n. în Bucureşti. Este ofiţer de carieră cu gradul de colonel (MApN) şi profesor de educaţie fizică, fiind absolvent al CPOEF în 1951. A jucat rugby, debutul făcându-l în 1942 la .PTT., unde a jucat până în 1947, avându-l antrenor pe Feri Covaci. Are marele merit de a fi înfiinţat diverse echipe militare de rugby, unde a şi participat ca jucător: în 1949, din ordinul MAN, înfiinţează la Cluj echipa .ASA. Someşeni; în 1950, fiind elev al Şcolii Militare de infanterie, înfiinţează echipa .ASA. Sibiu, din cadrul şcolilor militare de aviaţie, infanterie, artilerie şi transmisiuni. În perioada 1954- 1958 este transferat la Academia Militară din Bucureşti la catedra de educaţie fizică şi continuă să joace la echipele . Aeronautica., .Vulcan., .Petrol Chimie..

CRISTEA, MARIN (1934), n. în com. Pietrele, jud. Giurgiu. Inginer mecanic, absolvent al Institutului Politehnic Bucureşti, Facultatea de Construcţii de Maşini, în 1956. Debutează în rugby în 1952 la Clubul .Ştiin- ţa. Bucureşti (antrenor G. Fanella) unde joacă până în 1957 (Divizia B). Urmează un transfer la echipa din Divizia A .Gloria. (.Metalul.) unde îşi aduce aportul ca jucător până în 1962 şi apoi din 1968 până în 1969. Detaşat în 1963 în judeţul Constanţa, participă la înfiinţarea echipei . Cimentul. Medgidia Cernavodă, jucând până în 1968. A fost un jucător polivalent: aripă, centru, linia a III-a flanker şi fundaş. Foarte bun apărător . agresiv. A fost pregătit de antrenorii T. Moldoveanu, I. Buzoianu, Al. Carnabel şi D. Ţenescu. A jucat şi în diverse selecţionate naţionale. După încetarea activităţii competiţionale (1969), trece prin toate treptele profesionale şi timp de 21 de ani (1976-1996) este ministru adjunct în Departamentul Industriei Materialelor de Construcţii şi Instalaţii şi în Ministerul Lucrărilor Publice şi Amenajării Teritoriului. În perioada 1996-2001 este membru al Parlamentului României în Camera Deputaţ ilor (două legislaturi). Este membru al Comisiei Juridice şi preşedintele organizaţiei PDSR al judeţului Giurgiu. În cadrul FRR are mandatul de preşedinte în intervalul 1985-1989, aducând un aport material deosebit şi având merite organizatorice în înfiinţarea de echipe reprezentative regionale pe categorii de vârstă. Datorită curajului său, împreună cu prof. D. Mihalache semnează contractul de membru asociat al României la *International Board* (IB), după calificarea ţării noastre la prima Cupă Mondială din 1987.

CRISTIAN, PETRE (1979), n. în Bucureşti. Este profesor de educaţie fizică, absolvent al Facultăţii de educaţie Fizică din Cluj în anul 2001. A fost legitimat la clubul „Universitatea" – Cluj (1994-2001). În vara anului 2002 s-a transferat în campionatul francez, activând ca jucător profesionist la cluburile „Brive" şi apoi la „Metro Racing Club de France". Postul său specializat de joc este în linia a doua (196 cm şi 115 kg). Debutul său internaţional s-a produs în 2001 la jocul Anglia-Ro mânia (134-0). Prezent permanent în 15-le României participă la trei ediţii de Cupă Mondială (2003 – Australia, 2007- Franţa şi 2011-Noua Zeelandă) având 85 de selecţii.

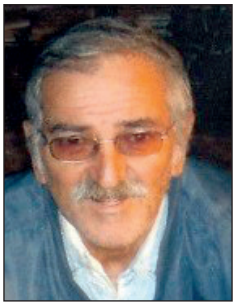

CRIŞAN, EMIL (1941) n. în Cluj. Profesor de educaţie fizică, absolvent în 1964 al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport Cluj. Începe să joace rugby, ca junior, în 1955 la echipa „Ştiinţa" Cluj. În activitatea sa de jucător are următorul traseu: 1958-1959 este component al echipei naţionale de juniori, în 1959 este promovat în echipa de seniori „Ştiinţa" Cluj (antrenor D. Manoileanu), în perioada 1958-1961 este jucător al echipei naţionale de tineret şi a Selecţionatei Studenţeşti a României, în 1961-1962 îl găsim ca jucător în clubul „Dinamo" Bucureşti (antrenor D. Ionescu), în 1962-1963 este legitimat la echipa „Rulmentul" Bârlad, perioada 1963-1968 îl găseşte ca jucător al echipei „Politehnica" Iaşi. A jucat pe postul de fundaş. În 1968, dedicându-se profesiei de antrenor, pregăteşte Clubul sportiv „Unirea" Iaşi. În 1986 renunţă la această profesie când a promovat în lotul naţional de seniori mulţi sportivi. Este om de afaceri.

DAMASCHIN, VIOREL (1950) n. în Bucureşti. De profesie inginer, absolvent al Institutului Politehnic, Facultatea de Căi Ferate în anul 1976. Joacă rugby în perioada 1967-1980 numai la clubul « Griviţa Roşie », antrenat fiind de T. Rădulescu şi V. Morariu şi cucerind două titluri de campion naţional. Jucător internaţional la toate categoriile de vârstă (juniori- locul III la CE din 1969 la Barceona ; tineret – locul I la CE din 1974 la Burgaş ; studenţi – participant la turneul de la Paris din 1972 ; România B – joacă împotviva Italiei ; România A – din 1972- 1974. Încetându-şi activitatea sportivă

competiţională se preocupă de arbitraj unde activează cu succes în intervalul 1980-1986. Pensionar.

DAMIAN, ASCANIO . vezi Personalităţi

DANCIU, ION (1929-2003), n. în Geomal, jud. Alba. Profesor de educaţie fizică, absolvent al CPOEF şi antrenor de rugby. Ofiţer superior al MApN. Debutul în rugby se produce la .RC 13. (.Rugby Club 13.) cu antrenorul Nicu Veluda. Se transferă la .CFR. în 1945, unde joacă până în 1950, pregătit fiind de Ghiţă Fântâneanu, Gogu Sfetescu şi Gh. Pârcălăbescu: aici realizează două titluri naţionale. În intervalul 1950-1964 evoluează la Clubul .CCA. (”Steaua”) unde, pregătit de antrenorii Gogu Sfetescu, Puiu Argeşiu şi Petre Cosmănescu, cucereşte 6 titluri de campion şi 7 Cupe ale României. Jucător internaţional. Postul specializat a fost de înaintaş-stâlp. Se dedică profesiunii de antrenor (categoria I) pregătind copii şi juniori de la ”Steaua” în perioadele 1966-1968, 1971-1996. Aantrenat şi prima echipă între anii 1968-1971 realizând un 953 *Rugby* titlu naţional. A fost membru al Biroului federal al FRR, ca preşedinte al Comisiei de juniori . tineret şi preşedintele comisiei de rugby al Municipiului Bucureşti. Maestru al sportului (1954) şi Maestru emerit al sportului (1997).

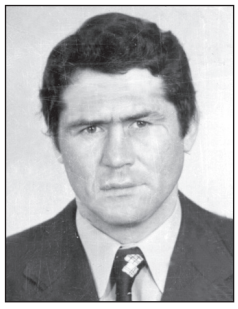

DĂRĂBAN, GHEORGHE (1947-2003), n. în com. Corod, jud. Galaţi. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic, promoţia 1969. Debutează în rugby în 1965, la CSŞ .Triumf. din Bucureşti, avându-l antrenor pe M. Munteanu. Apoi, traseul său sportiv trece prin cluburile ”Dinamo” (1967-1972 şi 1978-1986), unde cucereşte două titluri naţionale, şi ”Farul” Constanţa (1972-1978), unde câştigă trei titluri de campion în 1973, 1974 şi 1975. A jucat 18 ani în Divizia A. Jucător internaţional, cucereşte de trei ori titlul de campion european (FIRA) în 1975,1977,1983 şi se clasează pe locul II în 1978. După abandonarea activităţii competiţionale se dedică antrenoratului în cadrul Clubului ”Dinamo” (1985- 1986). Este Maestru emerit al sportului din 1975.

D’ECLEZIS, PELLEGRINO (.RINO.) (1925), n. în Bucureş ti. Profesia de bază a fost de tehnician. Debutează în sport ca fotbalist, în 1937, la asociaţia .Ascam., apoi în 1939 trece la rugby, ca jucător la .Locomotiva CFR. Bucureşti sub îndrumarea lui Nicu Ionescu. Postul specializat de joc a fost de fundaş, cu bune rezultate. Din 1947 încep pentru el o serie de transferuri la: .Metalul. (1947-1954) . antrenor Toma Moldoveanu, .Constructorul. Bucureşti (1954-1956) . antrenor Cornel Munteanu, .Progresul Sănătatea., .Cetatea Bucur., .Flacăra Roşie., .IMF., .Olimpia. Bucureşti. Din 1958 începe pregătirea pentru profesia de antrenor, prin mâna sa trecând echipele .Cetatea Bucur., .Progresul., .Olimpia. şi .Rapid. din Bucureşti. Are categoria I de antrenor. În perioada 1956-1978, devine un foarte apreciat arbitru divizionar având categoria I. A fost preşedinte al comisiei municipale de arbitri.

DEMCI, ȘTEFAN (1975) n. în București. Absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport în 2002. Profesor de educație fizică. Are un master în ”Informatizarea și dezvoltarea sportului”. Este absolvent al Academiei de Rugby, promoția ”Șerban Ghica”. Ofițer în MAI și la C.S. *Dinamo* București. Începe să joace rugby din copilărie, între anii 1982-1992 fiind legitimat, ca junior la R.C. *Grivița Roșie*, având-l antrenor pe Sergiu Bărgăunaș. Își începe senioratul la același club între 1993-1995, pregătit fiind de către E. Pasache și V. Fălcușanu. Între

1995-2005 joacă pentru clubul *Dinamo* București, unde realizează 7 titluri naționale și 4 Cupe ale României. Tot cu acest club participă la 3 ediții în Scutul European. Beneficiază de îndrumarea antrenorilor M. Paraschiv și C. Mihai. Ca activitate internațională are 15 prezențe în echipa de seniori a României între anii 1998-2001. A participat la C.M. din 1999 (Irlanda). Postul său specializat de joc a fost cel de stâlp. Între 2005-2006 joacă pentru CS *Sportul Studențesc*, având antrenor pe C. Merca. Își încetează activitatea competițională în 2006. Preocupat de profesia de antrenor, având categoria a III-a, pregătește secția de rugby *Dinamo* în 2006 împreună cu Daniel Neaga, în 2008 cu Cristian Hîldan și în 2010 cu Gh. Solomie. Ca antrenor a realizat 2 titluri naționale (2006-2007 și 2007-2008) o Cupă a României și un loc 3 și 4 în 2009 și 2010. În 2010 FRR îi încredințează sarcina de a pregăti echipa de U 18 care a participat la C.E.

DEMIAN, RADU (1938), n. în Cluj-Napoca. Inginer mecanic, absolvent în 1960 al Institutului Politehnic din Cluj-Napoca. Debutează în rugby la 14 ani în formaţia de juniori a .Ştiinţei. Cluj. La 18 ani, îl găsim legitimat în Divizia B la Clubul .Voinţa. Cluj, avându-l ca antrenor pe Grigore Aman. Din 1958 trece la prima echipă a Clujului, .Ştiinţa., pe care o slujeşte până în 1961 sub supravegherea antrenorului Dumitru Manoileanu. În acest an vine la Bucureşti şi se legitimează la Clubul .Griviţa Roşie. atingând aici culmile performanţ ei şi având-l ca antrenor pe Gh. Pârcă- lăbescu; postul de joc în care s-a evidenţiat a fost cel ce poartă nr. 8 (jucător linia a III-a închidere). Rămâne ca jucător al clubului griviţean timp de 11 ani. În anul 1959 debutează în echipa naţională, unde timp de 12 ani n-a lipsit din rândurile tricolorilor. Bilanţul său sportiv este următorul: 5 titluri naţionale cu .Griviţa Roşie.; cucerirea în 1964 a CCE, cu echipa .Griviţa Roşie.; 3 victorii în partidele cu Franţa din cadrul CE (1960, 1962 şi 1968) şi două jocuri egale pe teren francez (1961, 1963). În perioada 1968-1970 îl găsim ca jucător în Franţa la echipa .RC Toulon., cu care în 1970 câştigă .Chalenge Yves du Mannoir. (ce-a de-a doua competiţie a Franţei). Reîntors din Franţa continuă să joace tot la .Griviţa Roşie., dar în 1973 abandonează activitatea competiţională şi se dedică profesiunii de antrenor (din 1971 până în 1990), alături de Viorel Moraru, la echipa care i-a adus consacrarea. Este Maestru emerit al sportului din anul 1964. O scurtă perioadă a fost şi antrenorul echipei naţionale (1972-1974). Între anii 1990-1995, a fost secretarul general al FRR, perioadă în care echipa naţională a obţinut două calificări la Cupa Mondială (1991 şi 1995). Este secretarul general adjunct al FIRA, cu probleme de administraţie şi calendar sportiv.

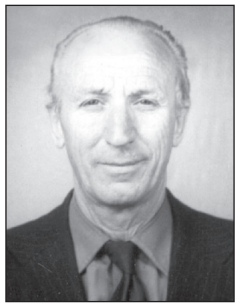

DENISCHI, EDUARD (1923-2001), n. în Bucureşti. De profesie funcţionar de stat. Debutează în rugby la 16 ani (1939) la Clubul .CFR.. Bucureşti, avându-l ca antrenor pe ing. D. Lăzărescu. Tot în acest club activează şi ca senior. Părăseşte clubul în 1954, când se transferă pentru un an la Clubul . Progresul Sănătatea., tot din Bucureşti (1955), după care abandonează activitatea competiţională. A fost unul dintre cei mai buni sportivi pe postul de fundaş. Ca jucător în echipa naţională a fost prezent din 1948 până în 1954. În perioada 1948-1959 îndeplineşte munca de secretar general al FR Rugby, FR Scrimă şi la FR Oină (activitatea ramurilor de sport era organizată sub formă de inspecţii, iar funcţia era de inspector). În acelaşi timp era şi jucător activ. În 1955, sub conducerea sa, FRR iniţiază relaţii mai directe cu rugbyul din Anglia. Pentru o scurtă perioadă (1959-1960) activează şi ca arbitru în competiţiile Diviziei A. Antrenor la juniori şi la seniori de Divizia A, la cluburile . Progresul. şi .Olimpia. din Bucureşti între 1959-1983. Antrenor la lotul naţional de tineret şi la cel de juniori, cu care în anul 1972 câştigă titlul de campion european, iar în 1973 ocupă, din nou, locul

I şi titlul european. Este Maestru al sportului din 1950. A fost membru al Biroului federal între anii 1948 şi 1959.

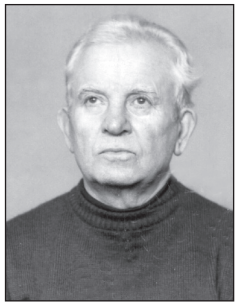

DIAMANDI, CONSTANTIN (TELU) (1914), n. în com. Alexeni, jud. Ialomiţa. Este de profesie tehnician horticol. Debutează în rugby în 1931, la Clubul .Sportul Studenţesc. din Bucureşti, unde a avut ca antrenori pe N. Mărăşescu şi I. Popovici. Joacă la acest club până în 1949 şi în 1935 obţine un titlu naţional. Mai joacă la echipele .Locomotiva CFR. (1949-1954) şi .Locomotiva PTT. (1954-1959). Postul pe care s-a specializat a fost de mijlocaş la grămadă, pe care l-a slujit, ca jucător activ, timp de 28 de ani (până la vârsta de 45 de ani). A fost şi jucător internaţional în anii 1935-1939, participant la turneul internaţional de la Bucureşti (Franţa, Germania,România) din 1938 unde a ocupat locul III. Joacă, de asemenea, împotriva FSGT (Franţa) în 1949. O perioadă scurtă s-a dedicat arbitrajului. A slujit însă cu credinţă profesia de antrenor timp de 28 de ani (categoria I), la echipele: .Locomotiva PTT., .Rapid., .Metalul. (.Gloria.), .Progresul. Bucureşti şi a încheiat activitatea rugbystică la clubul unde a debutat, . Sportul Studenţesc.. În intervalul 1950-1960 a fost membru în Colegiul Central al antrenorilor din cadrul Biroului federal al FRR. Antrenor Emerit.

DIMA, NICOLAE DRAGOŞ (1979) n. în Focşani, judeţul Vrancea. Bacalaureat al Liceului cu program de educaţie fizică din Focşani. Începe să practice jocul de rugby în 1993 ca Junior la „ Liceul sportiv „ din Focşani, pe postul de stâlp, avându-l ca antrenor pe E. Bâznă. Se transferă apoi la clubul „ Farul” Constanţa, unde joacă foarte puţin. În anul 1998 devine jucător de rugby profesionist în Franţa, legitimat fiind la clubul „ Castres Olimpique”. Debutul internaţional se produce în 1997 participând la C.M. de juniori din Argentina. Este prezent şi la Cupa Mondială de seniori din anul 1999 din Franţa şi Marea Britanie. Are 40 de selecţii în prima reprezentativă a României.

DINESCU, CONSTANTIN (1912-1997), n. în Bucureşti. Debutează în rugby în 1933 la ”Avântul Sportiv”. În anul următor se transferă la .Sportul Studenţesc. unde cucereşte, în mai multe ediţii, titlul naţional şi Cupa României (de 4 ori). În 1949 a jucat la .Universitatea. Bucureşti, .Electrica., ca apoi, în intervalul 1950-1952, să joace la .Constructorul.. Joacă în compartimentul de 3/4 pe toate posturile, cu precădere pe cel de centru, impunându-se prin jocul său sobru, dar eficace. Cu cele 12 selecţionări în echipa naţională, s-a situat pe primul loc în cinsprezecele .deschizător de drum.. Participă la JO de la Berlin (1936), la turneul internaţional de la Bucureşti (1938) şi joacă împotriva Franţei, Germaniei, Italiei, Olandei. Debutul interna- ţional se produce în 1934. Alături de Ascanio Damian şi Ion Andrieş a constituit .tripleta de aur. a jucătorilor 3/4 români din perioada interbelică şi o pildă de prietenie şi măiestrie sportivă. Amai practicat atletismul, handbalul, baschetul şi voleiul. Din activitatea competiţională se retrage, după 20 de ani, în 1953.

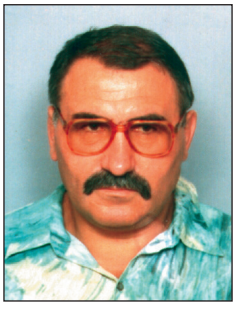

DINU, CONSTANTIN (1945), n. în Bucureşti. Este funcţionar de stat. Debutează în handbal şi haltere în 1959, la Liceul .Sf. Sava.. Începe să joace rugby, sportul care l-a consacrat, în 1960, ca junior al Clubului .Locomotiva Griviţa Roşie., avându-i antrenori pe Constantin Cocor şi Ilie Milea. În 1962 trece în echipa de seniori a aceluiaşi club, unde joacă timp de 7 ani (1968), fiind instruit de Dumitru

Manoileanu, Viorel Moraru şi Radu Demian. Aici cucereşte 2 titluri de campion şi, în 1964, şi CCE. În perioada 1969-1973, se transferă la echipa . Ştiinţa. Petroşani, unde este antrenat de Theodor Rădulescu şi Dumitru Manoileanu, pentru ca în 1973 să revină la ”Griviţa”, unde va mai juca până în 1983. Din 1983, timp de un an, activează în Italia ca antrenor-jucător la echipa de Divizie B .Reggio-Calabria.. Pleacă apoi în Franţa, unde tot în postura de antrenor-jucător îşi aduce aportul la echipele .RO Cholét. din Divizia a III-a (1984-1987) şi în Nantes la Clubul .Snuc. din Divizia B, între 1987 şi 1990, an când se poate spune că îşi încetează activitatea de sportiv, după 30 de ani de prezenţă pe terenurile de rugby ca jucător. Totodată, la Nantes, deţine şi funcţia de antrenor regional în Comitetul acestui oraş. Este solicitat, între 1990- 1996, la echipa din Paris de Divizia B .AS Police Paris. (ASPP). Este selecţionat în echipa naţională de juniori între 1962-1965 şi în cea de seniori din 1965 până în 1983, unde timp de 18 ani, printre alte multe turnee şi jocuri internaţionale, joacă de 17 ori împotriva Franţei, realizând 5 victorii. În Cupa FIRA (CE) cucereşte de două ori locul I (1981,1983), de trei ori locul II (1974,1978, 1979) şi o data locul III (1982). Postul său specializat a fost de .stâlp.. Aparticipat la multe cursuri de perfecţionare, printre care şi cele de la Bordeaux, Nantes, Paris. În topul mondial publicat de ziarul .l.Equipe. în noiembrie 1997, Dinu Constantin figurează pe locul 13 cu 70 de selecţii în echipa naţională, după ce în topul mondial, din perioada 1983-1988, fusese pe primul loc. Maestru al sportului (1967), Maestru emerit (1970).

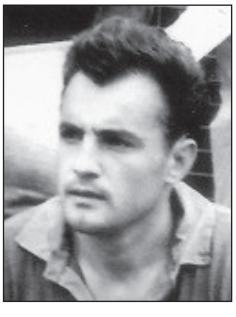

DOBRE, ION (1930-1985), n. în Bucureşti. Economist. Debutează în rugby la Clubul de Divizie A .Electrica. Bucureşti. Joacă apoi pentru . Sportul Studenţesc., iar din 1949 se transferă la .CCA. (”Steaua”), unde până în 1957 cucereşte 3 titluri naţionale şi 6 Cupe ale României (una cu echipa .Electrica.). Postul său specializat a fost de aripă pe trei sferturi. Din 1957, forţat de împrejurări, se transferă la Clubul .Progresul. Bucureşti, ca jucător şi antrenor. Jucător internaţional în anii .50-.60, are la activ peste 10 prezenţe în echipa naţională, jucând de 2 ori şi împotriva Franţei. Maestru al sportului.

DRAGOMIRESCU, GHEORGHE - RAHTOPOL (1941), n. în Bucureşti. Antrenor de rugby, fost jucător de rugby pe linia de trei sferturi, centru de superclasă. Îşi capătă consacrarea la Clubul ”Dinamo” Bucureşti, sub îndrumarea antrenorilor Dumitru (Titi) Ionescu şi Dumitru (Bebe) Manoileanu, unde câştigă 2 titluri de campion naţional; între anii .60-.70, a fost cel mai valoros centru. Jucător internaţional cu 30 de selecţii în echipa României cu care se clasează pe locul II în CE (Cupa FIRA) în 1974, căpitan al echipei naţionale în turneul efectuat în Anglia, în 1973. A cucerit de 2 ori CCE, (1964 şi 1967). Afost antrenorul echipei naţionale de juniori între 1997-1998 şi al Clubului ”Dinamo” în anul 2000. Maestru emerit al sportului.

DRĂGĂNESCU, EMIL -vezi Personalităţi

DRĂGUCEANU, CĂTĂLIN (1970), n. în Mediaş, jud. Sibiu. Subofiţer în MApN şi profesor de educaţie fizică, absolvent al Academiei Militare de Educaţie Fizică, promoţia 1997. Debutează în rugby în 1988, ca junior la CSŞ .Şoimii. Sibiu (antrenor Emil Sârbu), până în 1990 joacă şi la prima echipă divizionară din judeţ, .CSM. Sibiu (antrenor I. Răşcanu). Activează o scurtă perioadă la .CSU. Ploieşti, din Divizia B. Din 1990 se transferă la CS ”Steaua” unde capătă consacrarea sub conducerea antrenorilor Al. Rădulescu, A. Mateescu, Ed. Suciu, M. Munteanu şi Al. Achim, realizând trei

titluri naţionale. Este selecţionat în echipa naţională de juniori în 1988, unde are 12 prezenţe, cucerind un loc IV la CM din 1989. În prima echipă reprezentativă are de 33 selecţii, fiind prezent la două ediţii de CM din Africa de Sud (1995) şi Irlanda (1999). Ocupă un loc III la CE (FIRA) din 1994. În perioada 1998-2000 este căpitan al echipei naţionale. De asemenea, este prezent la două CM de rugby în 7 (1993 şi 1997). Joacă împotriva echipelor din Franţa, Anglia, Australia, SUA, Irlanda, Ţara Galilor, Scoţia, Japonia, Argentina, Italia. În 1997 face parte din echipa Europei de rugby în 7 şi în 1995, din selecţionata Barbarians, contra Australiei. În anul 2000 cucereşte Cupa Europeană a Naţiunilor. Pentru patru luni activează, ca jucător, în Australia la .West Club. Brisbane. Maestru al sportului (1994) şi antrenor categoria a III-a. Stabilit în Australia din 2000.

DROBOTĂ, GHEORGHE (1934) n. în Fălticeni, jud. Suceava. Absolvent în 1960 al Facultăţii de Horticultură din Iaşi. În 1961 devine, prin concurs, asistent universitar titular la Facultatea de Horticultură a Universităţii Agronomice „Ion Ionescu de la Brad” din Iaşi. Parcurge etapele de lector, conferenţiar, iar în perioada1994-2002 profesor universitar doctor inginer, disciplina Pomicultură generală şi specială.Traseul său ştiinţific cuprinde 10 tratate şi cursuri universitare, 2 caiete de lucrări practice, peste 100 de lucrări ştiinţifice şi obţinerea brevetului de inventator, precum şi lansarea a nu mai puţin de 4000 de specialişti ingineri horticoli. În 1992 devine „Membru de onoare al FR de Rugby, iar în 1995 este distins cu titlul de „Cetăţean de onoare al Comunei Dolhasca”. A practicat jocul de volei, fotbal şi de asemeni schiul. În 1954 este atras, definitiv de jocul de rugby unde joacă la „Ştiinţa” Iaşi în divizia B şi A (antrenor Valeriu Ghidinici) pentru ca la vârsta de 26 de ani să fie propulsat în echipa de seniori a României unde adună 25 de selecţii jucând împotriva Franţei, Italiei, Poloniei, Cehoslovaciei, RD Germane.Postul său specializat de joc este cel de pilier (stâlp). A jucat numai la echipa studenţilor ieşeni. În 1979 cucereşte Cupa României având postura de antrenor. Este maestru emerit al sportului, titlu acordat în 2007. Se poate spune, pe drept cuvânt, că DGH a reuşit să facă o casă bună cu sportul de performanţă şi cu profesia.

DUDU, FLORIAN (1935) n. în Bucureşti. Diplomat în economie şi finanţe, fiind în 1956, absolvent al A.S.E, facultatea de finanţe credit şi contabilitate. A fost jucător de rugby divizionar A şi B,legitimat la următoarele cluburi: „Aeronautica” Bucureşti 1958-1960 şi 1963-1973; „Rapid” Bucureşti 1961-1962. Profesează cu mare succes în arbitraj, fiind arbitru cat. I, în intervalul 1971-1993. Are peste 450 jocuri arbitrate în campionatul intern (la toate categoriile de vârstă, dintre care 150 de jocuri în divizia A). Arbitru internaţional în 35 de jocuri. A participat la 15 stagii interne de perfecţionare şi la unul internaţional în 1983 (Bordeaux) Membru al biroului federal în intervalele 1990-1995 şi 1997-2000. În perioada 1991-1993 a condus activitatea economico-financiară a FRR. A avut mai multe funcţii în cadrul FRR: în 2003-2006 a fost director al competiţiilor interne; preşedinte de comisii transferări, cenzori, disciplină, competiţii, statutul jucătorilor şi siguranţa stadioanelor (1990-2006); secretarul comisiei economice a FRR (2000-2001); consilier al C.C. de arbitri (2003-2005); membru al comisiei de apel (2006-2007).

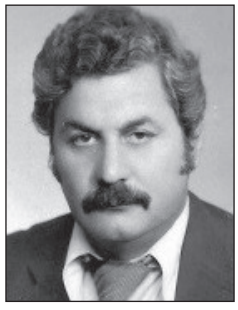

DUDU, VASILE (1930), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEF în 1968, specializare rugby. Începe să practice rugby-ul târziu, în 1948, la echipa militară *Pandurul*, fiindu-i antrenor Al. Argesiu. Este transferat în 1951 la echipa clubului *C.C.A* unde joacă până în 1954, când este

trimis forțat la *Detașamentele brațelor de muncă* la Brașov, evoluând pentru echipa *Aripile RSR* până în 1958, având ca antrenor pe Dragoș Papa. În perioada 1958-1961 este legitimat la echipa *Constructorul* București (antrenor C. Munteanu), cucerind Cupa României. Postul său specializat de joc a fost cel de flanker. După terminarea activității competiționale, funcționează la clubul *Progresul* (1968-1971), ca metodolog al secțiilor de jocuri sportive și vicepreședinte al secției de fotbal. În intervalul 1971-1973 lucrează în cadrul Consiliului Municipal Sportiv din București, responsabil cu activitatea rugbystică și sportul de mase, fiind în paralel și cadru didactic la Liceul nr. 81 din Capitală. Practică și profesiunea de antrenor la secția de rugby a clubului *Sportul Studențesc*.

DUMBRAVĂ, MARIAN DĂNUŢ (1981) n. în Bucureşti. Este profesor de educaţie fizică, fiind absolvent al ANEFS în 2003. Începe să practice jocul de rugby la vârsta de 10 ani la „CSS3-Steaua” juniori sub conducerea antrenorului Mihai Stoica şi mai târziu la categoria juniori I, la acelaşi club, sub supravegherea antrenorului L. Codoi. În 1999 trece la echipa de seniori a clubului „Steaua” fiind pregătit de antrenorii M.Moţ, C. Florea şi L. Costea. Postul specializat de joc este cel de fundaş şi mijlocaş la deschidere. Pe parcursul activităţii, ca jucător de rugby de performanţă trece prin toate categoriile de vârstă în loturile naţionale (juniori, tineret), pentru ca la seniori să acumuleze 60 de prezenţe în echipa reprezentativă. Cucereşte 3 titluri de campion naţional cu echipa Steaua: 2003, 2005 şi 2006 şi de asemenea un titlu naţional la rugby în 7 şi 2 Cupe ale României în 2005 şi 2006, cu aceeaşi echipă. Pe plan internaţional câştigă Cupa Europeană a Naţiunilor în 2006. Participant la Cupa Mondială din 2007 (Franța) și 2011 (Noua Zeelandă). A fost antrenat de către M. Naca, Șt. Popescu și N. Fulina (juniori) și M. Munteanu, P.Motrescu şi C. Leodor (juniori) și B. Charreyre, R. Antonin, G.Sava (seniori).

DUMITRAŞ, HARALAMBIE (1960), n. în Suceava. A practicat atletismul (suliţă şi decatlon), dar în anul 1980 a fost atras de rugby, dând curs calităţilor sale fizice de excepţie. Ajucat la *CSM* Suceava şi la .Contactoare. Buzău, pe post de flanker, cucerind Cupa României. Jucător internaţional, debutează în echipa naţională în 1984 jucând împotriva Franţei, apoi în CE (Cupa FIRA) se clasează pe locul II în 1984 şi pe locul III în 1987 şi 1989. Participă la două ediţii ale Cupei Mondiale: 1987 . Noua Zeelandă, 1991 . Franţa, aici fiind şi căpitanul echipei. Se retrage din echipa tricolorilor în 1993. Plecat în Franţa, joacă la cluburile de primă ligă .Pau. şi .Strasbourg., unde activează și în prezent. Este și antrenor, calificare obţinută în Franţa, la CREPS. Lucrează şi ca responsabil de logistică la Parlamentul European de la Strasbourg. Este Maestru emerit al sportului. În FRR este numit director tehnic național de dezvoltare pentru loturile U. 17, 18, 19, 20 și selecționate regionale.

DUMITRAȘ, IULIAN (1982) n. în Suceava, județul Suceava. Absolvent al Liceului Profesional din Strasbourg (Franța). Electrician. Începe să joace rugby sub supravegherea tatălui său, jucătorul internațional Haralambie Dumitraș. Jucător profesionist la următoarele cluburi franceze: 2001-2002 la ”C.A.P. Pontarlier”, cu antrenorul H. Dumitraș; 2002-2004 la ”U.S. Dax”, având ca antrenor pe Tine Martinez; 2004-2005 joacă la ”Tarbes”, antrenor J.L. Luneau; 2005-2009 la echipa ”Pau”, antrenori fiind Mentieres și Duplantier; 2009-2010, la ”Albi”cu antrenorul Eric Bechmu; 2010-2011, la „Lourdes”, antrenor fiind Duplantier. Pe plan internațional are 6 selecții în echipa națională de juniori și 34 în prima echipa reprezentativă. Participant la Cupa Mondială în 2007 (Franța) și 2011 (Noua Zeelandă).

DUMITRESCU ADRIAN (1957) n. în Bucureşti. Este de profesie inginer, absolvent în 1983 al Institutului de Mine- Faculatea de maşini şi instalaţii miniere din Petroşani.Din anul 2003 este numit în funcţia de secretar general al F.R. de Rugby. A practicat jocul de rugby la nivelul Diviziei A, pe postul specializat de stâlp stânga, având următorul traseu al legitimărilor: 1973-1976: „Griviţa Roşie" (juniori) cu antrenorul Lică Balcan, 1976-1982: „Ştiinţa"-Petroşani, având ca antrenori pe D. Ionescu şi Gh. Băltăreţu; 1982-1985: „Gloria"-Bucureşti, antrenor D. Dumitrescu. A avut clasificarea sportivă de categoria I-a. În intervalul 1982-2003 a ocupat diverse funcţii extrasportive (-inginer şef energetic la inteprinderea „Inox"; - revizor control intern la B.C.R). După ce a ocupat funcţia de secretar general al FRR, în 2005 este numit membru al Comitetului Director al FRR şi manager administrativ al FRR, răspunzând de desfăşurarea tuturor competiţiilor interne şi internaţionale (seniori, tineret şi juniori). Pe plan internaţional are funcţia de comisar şi observator FIRA, privind condiţiile de desfăşurare a competiţiilor. Are merite deosebite la înfiinţarea şi funcţionarea Academiei de Rugby a FRR, precum şi la extinderea sediului FRR şi a bazei materiale aferente: 3 terenuri de joc; sala de forţă utilată cu aparatură completă şi ultra modernă; sală de studiu cu 90 de locuri; tribuna metalică şi cea secundară a terenului principal. În anul 2009 este destituit din funcţia de secretar general al FRR.

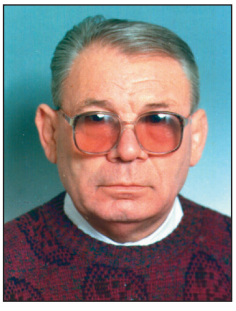

DUMITRESCU, EMIL (1929), n. în Bucureşti. Economist, absolvent al ISEP Bucureşti, promoţia 1951. Şef de serviciu şi inspector general în Centrala BNR. Debutează în rugby în 1946, la Clubul "Stadiul Român" avându-l ca prim antrenor pe Cornel Munteanu. Se transferă apoi la cluburile: .Locomotiva Griviţa Roşie. (1947-1949) . antrenor Gh. Pârcălăbescu, "Dinamo" (1950- 1957) . antrenori: A. Vögel şi D. Ionescu, . Progresul . Bucureşti (1957-1968) . antrenori: Şt. Bârsan şi T. Diamandi. Este de 2 ori campion naţional cu "Dinamo". Postul său de joc, specializat, a fost de linia a III-a, flanker. Selecţionat în echipa naţională (1952-1957) îşi aduce aportul în peste 40 de jocuri internaţionale. Joacă împotriva echipelor din Italia, Germania, Spania şi participă la cele două turnee efectuate în Anglia. Este Maestru al sportului din 1952. A fost arbitru timp de un an, pe plan intern. Membru al Biroului federal al FRR în perioada 1994- 1996.

DUMITRU, GHEORGHE (1952), n. în Constanţa. Economist şi antrenor de rugby. Ca jucător de rugby, activitatea lui este legată de echipele . Universitatea . Timişoara (antrenor Titi Ionescu) şi "Farul" Constanţa (antrenor prof. Mihai Naca), realizând cu această echipă două titluri naţionale, în 1978 şi 1986. Jucător interna- ţional din 1972, cu 69 de selecţii în prima reprezentativă (linia a III-a), joacă pe terenurile şi împotriva marilor echipe ale lumii: Franţa, Italia, Spania, Scoţia, Zimbabwe, Australia, Argentina, Irlanda, Noua Zeelandă etc. Ca recunoaştere a meritelor sale a fost selecţionat în 1980 (alături de Florică Murariu şi Ion Constantin) în Selecţionata Mondială care a jucat împotriva Ţării Galilor cu ocazia centenarului rugby-ului galez. A participat la primul CM (1987- N. Zeelandă). Cu echipa "Farul" participă în 1986 la prima ediţie .Masters. pentru echipe de club, jucând finala turneului cu .R.C. Toulousain.. A fost de două ori campion european FIRA (1981-1983), de patru ori vicecampion (1974,1978,1979,1984), iar în 1982 şi 1987 s-a clasat pa locul III. Se retrage din echipa naţională în 1989 şi se stabileşte în Franţa. Revine pe terenurile de acolo ca jucător (la 44 ani) la echipele .Valence. şi .Limoges., la ultima devenind şi antrenor, alături de celebrul Pierre Villepreux. Continuă să joace la o echipă de categorie inferioară în apropiere de Limoges. Acest .monstru sacru., supranumit şi . Ursul din Carpaţi., continuă să ajute rugby-ul românesc atât la echipele de club, cât şi la naţională. Este Maestru emerit al sportului.

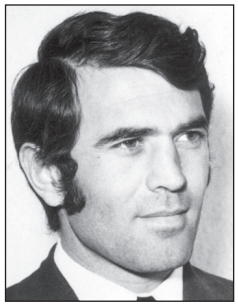

DURBAC, RĂDUCU (1944-1989), n. în com. Turbaţi, jud. Ilfov. Ofiţer superior MApN. Erou al Revoluţiei din 1989, căzut la datorie, apărând sediul Clubului Sportiv ”Steaua” Începe să joace rugby ca junior şi apoi ca senior în echipa . Rapid. Bucureşti. În perioada 1965-1979 îşi aduce aportul ca jucător, pe post de fundaş, în echipa ”Steaua”, cu care cucereşte 6 titluri naţionale. Selecţionat în prima echipă naţională, însumează 28 de jocuri interţări, fiind participant la 8 ediţii ale CE (FIRA), la două dintre ele clasându-se pe primul loc în 1975 şi pe locul al II lea în 1974. A fost antrenor al echipelor de juniori si de seniori ale Clubului Steaua în 1977-1980 şi în 1989, cucerind 2 campionate naţionale, iar în anul 1974 este decretat cel mai bun rugbyst român. Maestru emerit al sportului din 1975, după ce în 1972 a primit distincţia de Maestru al sportului.

EFTIMESCU, GABRIEL (1928-1992), n. în Bucureşti. Medic, absolvent al Facultăţii de Medicină Generală, secţia militară (1952). Ca medic-colonel, a fost şeful secţiei ORL din Spitalul Militar Central Bucureş ti. A jucat rugby la echipele .Ştiinţa. şi .Progresul. Bucureşti. Preocupat permanent de activitatea rugbystică s-a dedicat arbitrajului (inclusiv celui internaţional) făcând parte din elita arbitrilor de rugby din România. Studiind cu ardoare problemele de conducere a jocului, traduce în limba română *Regulamentul FIRA* sesizând permanent modificările care survin. A condus comisia de arbitri a FRR şi a realizat cursuri de perfecţionare a comisiilor din teritoriu şi din Bucureşti.

FANELLA, GUSTAV (1915-1990), n. în Bucureşti. Jucător de rugby, înaintaş linia a III-a la Clubul . Viforul Dacia. (CAM). A avut o preocupare deosebită pentru pregătirea juniorilor. Antrenor cu un deosebit simţ pedagogic, se ocupă de pregătirea echipelor din Divizia A, .CAM., .Ştiinţa. Bucureşti şi .Ştiinţa. Iaşi. A fost şi un bun arbitru, călcând pe urmele fratelui său mai mare Vincenţiu, unul dintre cei mai exigenţi arbitri români, de asemenea un deosebit interpret şi comentator riguros al regulamentului de joc.

FÂNTÂNEANU, GHEORGHE (1907-1997), n. în Bucureşti. A debutat în rugby în 1924, la .Sportul Studenţesc. (a jucat numai în cadrul acestui club), pe care l-a slujit cu credinţă până în 1945. S-a aflat întotdeauna printre componenţii de bază ai formaţiei, din 1927 pe postul de taloneur (trăgător), care i-a adus consacrarea în lumea rugby-ului românesc, constituind până în prezent un model pe acest post. A cucerit în acest interval de timp 6 titluri naţionale (în 1937 la categoria .onoare., .promoţie. şi la categoria a III-a) şi 6 Cupe ale României. Aîmbrăcat tricoul echipei naţionale de 9 ori (având cel mai mare număr de selecţii înainte de război), prima dată în 1934 la Milano, împotriva Italiei. Vorbea foarte puţin despre el, mai mult despre colegi, pentru că a fost legat prin .legământul grămezii. de coechipieri şi nu se putea desprinde de ei. .Altfel, spunea el, aş rămâne un simplu purtător de balon în mijlocul atâtor jucători adverşi. Şi asta nu se poate.. A fost coleg cu celebrii O. Luchide, R. Roca, I. Nemeş, P. Nedelcovici, A. Mărăşescu, Gh. Pârcălăbescu, I. Dinescu ş.a. Toată fiinţa sa a dăruit-o .terenului studenţesc., fiind prezent (până la 90 de ani) la toate antrenamentele şi întâlnirile acestei formaţii, mereu cu credinţa în jucătorii formaţiei studenţeşti.

FLOREA, COSTICĂ (1960), n. în Botoşani. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ANEFS în anul 2000; este şi ofiţer superior în M.Ap.N, cu gradul de locotenent-colonel. Începe să joace rugby în 1974 la SS 2-Constanţa, ca junior, sub îndrumarea antrenorului

Traian Doiciu. Trece imediat, încă junior fiind, la prima echipă a oraşului Constanţa, „Farul”, având ca antrenor pe M. Naca unde joacă în anii 1979 şi 1980. Din 1980 până în 1998 este legitimat la clubul „Steaua” unde capătă o adevarată consacrare. Sub conducerea antrenorilor T. Rădulescu şi E. Suciu, cucereşte 10 titluri de campion naţional. Postul său specializat de joc este cel de flanker. Din 1979 şi până în 1982 joacă pentru echipele naţionale de juniori, tineret şi „B”, pentru ca în 1982 să fie selecţionat în prima echipă reprezentativă şi alte selecţionate ale României pentru diverse jocuri internaţionale ca Scoţia, Portugalia, N. Zeelandă, Africa de Sud, Maroc şi altele. Din anul 2000 se dedică antrenoratului pentru Clubul Steaua unde realizează 3 titluri naţionale şi 3 Cupe ale României, având şi o participare în Challange Cup în anul 2000. Este maestru al Sportului.

FLORESCU, PETRE (1945), n. în com. Valea Ciorii, jud. Ialomiţa. Profesor de educaţie fizică din 1976, la Timişoara. Debutează în rugby în 1960, la echipa .Vulcan. Bucureşti, pe postul de mijlocaş la grămadă, avându-l ca antrenor pe Dragoş Ţenescu. Urmează o serie de transferări la echipele .Progresul. Bucureşti (1962-1965), antrenorii Telu Diamandi şi Eduard Denischi, la ”Dinamo” (1965-1966 şi 1967-1974) . antrenor D. Ionescu, .Rulmentul. Bârlad (1966-1967 şi 1979-1988), .Politehnica. Iaşi (1976-1979). Cucereşte un titlu naţional cu echipa ”Dinamo” şi, tot cu această echipă, câştigă CCE în 1967. Este selecţionat în echipa naţională (1967- 1975). Joacă împotriva echipei Franţei de 4 ori, obţinând două victorii. În 1975 devine campion european (Cupa FIRA). Participă la turnee în Argentina, Italia, Franţa, Spania, Portugalia, Germania şi Anglia. Profesiunea de antrenor de rugby o începe în 1976, trecând pe la cârma echipelor din prima divizie: .Politehnica. Iaşi (cu care câştigă de 2 ori Cupa României) şi .Rulmentul. Bârlad. A fost şi antrenor al echipei naţionale de tineret în perioada 1992-1993. Din 1997, sub conducerea lui, a luat fiinţă Fundaţia .Rugby Club., cu principala sarcină de a dezvolta activitatea rugbystică din jud. Iaşi. Maestru emerit al sportului.

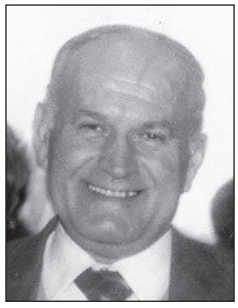

FRĂŢILĂ, NICULAE (1928), n. în Bucureşti. Absolvent în 1953 al Universităţii Bucureşti, Facultatea de Geologie. Inginer geolog, parcurge toate gradele profesionale până la cel de director general în Ministerul Minelor şi Institutul de Proiectări Miniere. În intervalul 1953-1996 elaborează peste 1000 de studii, lucrări şi documentări tehnice, prezentate în ţară şi străinătate. Realizează documentaţii de înfiinţarea unor obiective industriale de specialitate în Siria, Egipt, Tunis, Peru. Preşedinte în diverse comisii de standardizare pentru ramura minieră şi la standardele I.S.O din Uniunea Europeană. Obţine diplome şi brevete de invenţie inregistrate la O.S.I.M. Jucător de rugby din 1945 la Clubul „T.C.R” (Tenis Club Român). Urmează o serie de transferări:1947-1949 la „Petrolul”; 1949-1954 la „C.S.U”; mai joacă pentru „Minierul” şi „Sirena” Bucureşti, încheindu-şi activitatea competiţională la clubul „Proiectantul”. Participă în 1953 la Festivalul Mondial al Tineretului, jucând împotriva echipei „F.S.G.T” din Franţa. Din anul 2007 este membru al Clubului Seniorilor al FRR.

FUGIGI, CONSTANTIN (1945), n. în Sibiu. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS, promoţia 1974. Debutează în rugby în 1962 la .CSM. Sibiu, avându-l ca antrenor pe Tudor George. Joacă la acest club până în 1964, când este transferat la ”Dinamo” unde activează până în 1973, avându-l ca antrenor pe Titi Ionescu. În 1974 se legitimează la .Sportul Studen- ţesc., unde sub conducerea

antrenorilor Al. Carnabel şi Th. Rădulescu joacă până în 1979, când se retrage din activitatea competiţională. Cu echipa ”Dinamo” cucereşte în 1965 un titlu naţional şi ocupă primul loc în CCE (1967). Este selecţionat în echipa naţională în 1964, unde îşi face prezenţa până în 1976. Joacă împotriva echipei Franţei de 3 ori şi efectuează turnee în Noua Zeelandă, Argentina, Anglia, Ţara Galilor, Italia şi Spania, având 30 de participări internaţionale. Postul specializat a fost de flanker. Din 1980 se ocupă de antrenorat, lucrând cu echipele cluburilor .Sportul Studenţesc., .Rapid., .Vulcan. Bucureşti şi .Unirea. Focşani. Ca antrenor de lot s-a ocupat de juniori (1984-1986), cu care a obţinut de două ori locul III în Cupa FIRA. Antrenează şi prima reprezentativă (1993-1996), obţinând calificarea la CM din 1995. De asemenea, conduce şi echipa naţională de rugby în 7 la CM din 1994. Obţine locul III, în 1993, la CM Universitar din Italia. Este Maestru emerit şi Antrenor emerit. Face parte din Biroul federal al FRR ca vicepreşedinte al Comisiei tehnice, medicale şi de arbitraj (juniori şi seniori). Pe linie didactică, este conferenţiar universitar la Catedra de educaţie fizică a ASE şi prodecan al Facultăţii de Economie şi Gestiunea Produselor Agricole şi Alimentare (EGPAA).

FUICU, SORIN (1954), n. în Bucureşti. Este ofiţer în MApN. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS în 1985. Debutează în rugby în 1970 ca junior, în echipa Liceului . Aurel Vlaicu., avându-l ca antrenor pe Vasile Constantin. Este transferat la Clubul ”Steaua” în 1973, unde joacă pe post de aripă de trei sferturi, până în 1988, sub conducerea antrenorilor P. Cosmănescu şi Th. Rădulescu, cucerind 9 titluri naţionale. Selecţionat în echipa naţională în 1976. Participă la 50 de jocuri internaţionale, susţinând 4 meciuri împotriva Franţei. Campion al Europei (Cupa FIRA) în 1981 si 1983, vicecampion în 1984 şi locul al-III-lea în 1982, rezultate obţinute în aceeaşi competiţie. Participă la jocuri împotriva Irlandei, Scoţiei, Ţării Galilor, Noii Zeelande, Rusiei, Olandei, Spaniei, Poloniei, Marocului etc. Părăsind activitatea competiţională în perioada 1990-1992, este şeful secţiei de rugby din cadrul Clubului ”Steaua” (1990-1995), şi antrenor (categoria I) la echipa de juniori II cu care câştigă titlul naţional în 1995. În anul 1995 este ales secretar general al FRR, iar din 1997 devine membru al FIRA în consiliul de administraţie, pentru comisia de disciplină. Este Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului.

FULINA, NICOLAE (1965), n. în Babadag, jud. Tulcea. Inginer miner, absolvent al Institutului de Mine din Baia Mare, promoţia 1988. Debutează în rugby în 1980 la CSŞ Constanţa, cu antrenorul Traian Doiciu. Evoluează însă pentru prima dată în Divizia A la Clubul ”Farul” Constanţa în 1984. Transferat la Baia Mare, joacă la .Ştiinţa. unde cucereşte un titlu naţional (1989-1990), antrenor . N. Popovici. Urmează un alt transfer la ”Farul” Constanţa unde realizează încă 2 titluri de campion (1994-1995 şi 1996-1997), antrenor M. Naca. În anul 1987 îşi face debutul în echipa naţională de tineret, pentru ca în acelaşi an să fie convocat la echipa de seniori. Susţine 32 de meciuri test sub culorile reprezentativei României. În 1990 face parte din selecţionata Europei, care întâlneşte .Leii Britanici. la Londra pe Stadionul Twickenham, meci în care marchează şi o încercare. Participă la Turneul final al CM din 1991. Joacă împotriva echipelor Franţei, Italiei, Ţării Galilor, Noii Zeelande, Germaniei, Rusiei, Spaniei, Angliei etc. Din 1996 devine antrenor al echipei de seniori ”Farul”, participând cu aceasta în Cupa Europei (1997). Deţine funcţia de antrenor al echipei naţionale de juniori din 1999, participând în această calitate, cu echipa, la CM din anii 1999 şi 2000. Maestru emerit al sportului.

GABRIELESCU, MARIAN, vezi personalităţi

GHEAȚĂ, VLADIMIR-VLAMI (1927), n. în comuna Lupşa de Sus, judeţul Mehedinţi. Inginer, absolvent în 1952 al Institutului de Căi Ferate. începe să practice jocul de rugby în 1941 la *Tenis Club Român* cu antrenorul N. Tanoviceanu, unde ca junior activează până în anul 1947. Începând stagiul de seniorat are un şir de transferuri la cluburile bucureştene *Petrolul* (l941-1949), *Dinamo* (l949-1950) şi *Locomotiva CFR* (1950-1954), cu acesta din urmă câştigând un titlu naţional în 1950. Activează, în continuare, la cluburile divizionare B tot în Bucureşti, *Minerul* şi *Sirena* din 1952 până în 1956 când îşi încetează activitatea competiţională. Postul său specializat de joc a fost cel de centru. În perioada 1949-1953 a fost şi jucător internaţional, jucând împotriva echipelor din RDG, Cehoslovacia, Anglia, şi a unor echipe de club, ca Swansea şi Harlequins şi a selecţionatelor Praga şi Bratislava. Rămâne şi acum modelul centrului foarte penetrant, cu o alergare şi o pasă elegantă şi în acelaşi timp derutant şi eficace. Pensionar şi membru al Clubului Seniorilor al FRR.

GHEONDEA FANE (1932-1994), n. în Bucureşti. Ofiţer M.I. Jucător mijlocaş la deschidere şi fundaş în echipa Dinamo. şi în echipa naţională. Jucător internaţional de un mare rafinament tehnic în loviturile cu piciorul.

GHEONDEA, FLORIAN (1920-1980), n. în Bucureşti. Ofiţer M.I. Joacă rugby la .Viforul Dacia., după care se transferă la Clubul ”Dinamo”. Postul de joc pe care a fost specializat era de pilier. Cucereşte 2 titluri naţionale cu echipa ”Dinamo”, unde ulterior devine antrenor. GHEONDEA IONEL (1922), n. în Bucureşti. Jucător în cadrul Clubului ”Dinamo” pe linia de 3/4 (mijlocaş la grămadă).

GHEONDEA, IONEL (1922-2002), n. în București. Jucător în cadrul clubului *Dinamo* pe linia de ¾ (mijlocaș la grămadă).

GHEONDEA NICOLAE (1925-1981), n. în Bucureşti. Ofiţer MApN. Antrenor categoria I. Aînceput să joace rugby la ”Stadiul Român”. Jucător polivalent pe linia de 3/4 (de la mijlocaş până la fundaş), de o mare îndemânare şi tehnicitate. Jucător internaţional, a făcut parte din lotul naţional care a jucat prima oară în deplasare în Anglia (1955). Transferându-se la echipa .CCA. (1948), câştigă 4 titluri naţionale şi 3 Cupe ale României. Retrăgându-se din activitatea competiţională, devine antrenor al primei echipe a Clubului ”Steaua”, însă preocuparea sa de bază a fost cea de instruire a juniorilor. Maestru al sportului.

GHEORGHE, ION (TARZAN) (1960), n. în com. Baloteşti, jud. Ilfov. Profesor de educaţie fizică şi ofiţer M.I. Începe să joace rugby în 1976, la CS .Triumf. (antrenor N. Vizitiu). Activează pentru acest club până în 1979, când se transferă la ”Dinamo” Bucureş ti, unde se pregăteşte cu antrenorii I. Tuţuianu, Gh. Nica şi M. Paraschiv, cucerind cu echipa clubului 3 titluri naţionale. Debutează în lotul naţional . trecând prin toate eşaloanele . în intervalul 1986- 1994 adunând aproximativ 40 de participări, dintre care 8 întâlniri cu echipa Franţei. A intrat în posesia medaliilor de bronz la CE (Cupa FIRA) în 1989 şi 1994. Calificat în Cupa Mondială (Franţa), în 1991. Din 1995 se transferă la .Rapid-Metrorex., unde joacă până în 1998, când abandonează activitatea competiţională. Ajucat în turneele din Noua Zeelandă (cel mai bun jucător), Anglia, Franţa, Italia, Spania, Rusia. La CM din 1991 a fost selecţionat în echipa Cupei Mondiale. Pe postul său de joc specializat (trăgător), a fost poate cel mai bun în intervalul anilor .80-.90. O scurtă perioadă de timp a fost și căpitanul echipei naționale de seniori. Maestru Emerit al Sportului din 1990. Antrenor de categoria a IV-a.

GHICA, ŞERBAN - vezi Personalităţi

GHIDINICI, VALERIU (1925) n. în Slobozia, jud. Ialomiţa. Inginer mecanic, absolvent, în 1954, al Facultăţii de Mecanică, secţia mecanico-energetică a Institutului Politehnic din Iaşi. În 1952 vine la Iaşi studentul GV şi propune organizarea secţiei de rugby, eforturile lui căpătând contur: după aproape 38 de ani de la prima încercare de implementare a rugbyului la Iaşi, secţia de rugby începe să funcţioneze. În jurul studentului GV s-au adunat de la început din curiozitate, mai apoi din pasiune, fotbalişti, atleţi, baschetbalişti, unde balonul de rugby prezentat de entuziastul Ghidinici, precum şi primele moţiuni de rugby, îi va cucerii. Tinerii rugbyşti Melinte, Catană, Carseli, Sandu-Ville Gornu, Balcan şi altii vor constitui scheletul primei echipe ce se va înfiinţa în 1953. Echipa „Ştiinţa" Iaşi îl are ca jucător şi ca primul profesor de rugby (antrenor). Ca jucător s-a remarcat printr-o tehnicitate şi putere de luptă deosebită, iar ca antrenor ca un fin psiholog şi prieten al sportivilor, port drapel al nevoilor acestora, dar şi un iscuşit diplomat în relaţiile cu cei ce hotărau destinele rugbyului ieşean.

GHIUZELEA, DUMITRU (1927-2000), n. în Corabia, jud. Olt. De profesie a fost funcţionar. Debutul în sport îl face în atletism în 1943, în cadrul Liceului.Titu Maiorescu. (prof. A. Ionescu). Începe să joace rugby tot în 1943 la "TCR" (prof. Tanoviceanu). Trece printr-o serie de transferuri la: .Viforul Dacia. (1944), .CAM., "Dinamo" (1949-1958) şi .Progresul . (1958-1969). Postul său de joc specializat a fost de aripă pe trei sferturi. Socotit ca cea mai valoroasă aripă din România şi poate din Europa, în perioada respectivă. Temperament exploziv, viteză de reacţie şi deplasare uluitoare, completate de o ţinută morală şi sportivă de excepţie. Joacă la o mare valoare handbal în unsprezece, polo pe apă şi de asemenea boxează extraordinar. Cucereşte cu echipa "Dinamo" 3 titluri naţionale şi 3 Cupe ale României la rugby. Antrenorii săi principali au fost Ion Buzoianu şi Dumitru (Titi) Ionescu, cu care realizează pentru prima oară în ţară .atacul aripei de pe partea închisă, pe partea deschisă.. Selecţionat în echipa naţională (1947-1958), fiind şi căpitanul acesteia. Din 1951 este Maestru al sportului, primind şi o diplomă de onoare pentru cea mai bună .aripă. din România. A fost preşedintele Clubului .Tânărul Dinamovist., fiind iniţiatorul jocurilor sportive în acest club al juniorilor. În perioada 1965-1996 este actor-cascador. Membru al UCIN (Uniunea Cineaş- tilor) din 1997.

GONTINEAC, ROMEO (1973), n. în com. Hilipceni, jud. Botoşani. Plăcerea de a deveni jucător de rugby o simte prin 1980 când, ajuns la Paşcani, lucrează cu antrenorii N. Tarcan şi Gh. Pintilie la categoria juniori. Ca senior, joacă pentru .Universitatea. Cluj din 1991 până în 1994, când este selecţionat în echipa reprezentativă de seniori a României (contra Franţei). Joacă împotriva echipelor Scoţiei, Japoniei. Participă la CM din 1995, 1999, 2003 şi 2007. Are peste 75 de selecţii. Postul specializat de joc este de centru şi de aripă. Din 1996 este jucător profesionist, evoluând în Africa de Sud şi în Franţa la .Grenoble., .Pau. şi .Aurillac.; la această din urmă echipă, în ancheta făcută pentru desemnarea celor mai buni jucători, s-a clasat al III-lea. În anul 2000 câştigă, cu echipa României, prima ediţie a Cupei Naţiunilor Europene, fără nici o înfrângere. Maestru Emerit al Sportului. Din 2010, este numit antrenor al echipei naţionale de seniori, participând în această postură la CM din 2011 (Noua Zeelandă).

GORUN, SANDU-VILLE (1935-1995) n. în Bucureşti. Inginer agronom, absolvent în 1957 a Institutului Agronomic „Ion Ionescu de la Brad", Facultatea de Horticultură. Prin competenţă ştiinţifică şi spirit de conducere, a urcat, pe rând, toate treptele profesionale: cercetător ştiinţific, secretar ştiinţific, director, fiind ctitorul modernului combinat de vinificaţie.Specialist în tehnologia, chimia şi microbiologia vinului şi viticulturii,

doctorul inginer GSV şi-a concretizat activitatea în 125 lucrări publicate în ţară şi străinătate şi peste 150 de articole tipărite în reviste de specialitate. În 1974 obţine titlul de doctor în ştiinţe. A reprezentat, timp de aproape 4 decenii, ţara noastră în organismele mondiale de specialitate. Pasiunea sa pentru rugby, sport care l-a practicat ca taloner şi transformer (denumit „Bombeu") în prima echipă ieşeană „Ştiinţa" din 1952-1953, îl onorează şi acum. A îndeplinit funcţiile de vicepreşedinte al Comisiei Judeţene de Rugby şi membru în Biroul federal al FRF contribuind la dezvoltarea acestui sport în Iaşi. A contribuit la realizarea terenului de rugby în perimetrul Universităţii Agronomice, astăzi arena de rugby purtându-i numele.

GRAUR, GEORGE (1929-2005), n. în Brăila. Inginer, absolvent al Institutului de Mine, Facultatea de electromecanică minieră, promoţia 1971. Iniţial, a practicat atletismul (disc) şi handbalul în unsprezece la cluburile .Metalul. şi .CCA. din Bucureşti (1945-1951). În rugby, debutează în 1954 la Clubul .Ştiinţa. Bucureşti (antrenor G. Fanella). În cadrul acestui club joacă până în 1956, apoi se transferă la "Dinamo" , unde sub conducerea antrenorilor D. Ionescu şi A. Groman cunoaşte adevărata consacrare în acest sport. În perioada 1964-1972 se află sub culorile Clubului .Ştiinţa. din Petroşani, avându-l antrenor pe T. Rădulescu. Jucător internaţional, adună 13 selecţii în prima reprezentativă a României, unde se confruntă cu Italia, Spania, RDG, URSS, Cehoslovacia ş.a. Postul său specializat de joc este de jucător înaintaş în linia a II-a. Maestru al sportului.

GROMAN, ANTON - vezi Personalităţi

GURĂMARE, MARIAN (1960), n. în Bucureşti. Este de profesie inginer, absolvent în 1984 al Facultăţii de Căi Ferate, Drumuri şi Poduri. Activitatea sportivă şi-a început-o ca atlet (săritor cu prăjina) în 1971, pe care a continuat-o până în 1978 la „Clubul Sportiv Şcolar" cu antrenorul Gh. Fodoreanu. Începe să practice rugby în 1978 la clubul bucureştean „Sportul Studenţesc" unde până în 1984 a fost antrenat de Jean Călăraşu şi Teodor Rădulescu. Consacrarea rugbystică pe plan intern şi internaţional începe o dată cu legitimarea la clubul „Griviţa Roşie" (1984-1990) pe postul specializat de jucător linia a III-a (nr. 8), unde este pregătit de V. Morariu şi R. Demian. În 1990 pleacă să joace în Franţa la clubul „Seyne-Sur-Mer" unde stă până în 1992. Urmează o nouă legitimare la clubul „Annonay" (1992-1993), activitatea sa terminându-se jucând pentru formaţia „A.S Bedarrides" din 1993 până în 1996. Pe plan internaţional evoluează începând cu echipa naţională de juniori (1979), cea studenţească (1981), pentru ca din 1982 să fie selecţionat în prima reprezentativă a ţării, unde până în 1988 a adunat peste 20 de selecţii. A jucat împotriva Italiei, Scoţiei, Marocului, Spaniei, Portugaliei, URSS-ului, etc. A fost preocupat şi de antrenorat, unde în urma unei specializări, în intervalul 1997-2001 a pregătit diverse echipe din Franţa. Este stabilit în Franţa, fiind om de afaceri.

GURĂNESCU, ANDREI (1967), n. în București. Profesor de educație fizică, specializare rugby, absolvent al IEFS în 1997. Începe să practice jocul de rugby la vârsta de 9 ani la *Locomotiva* București rămânând la acest club până în 1986 realizând 2 titluri de campion la juniori în 1984 și 1986. Consacrarea ca senior o capătă jucând pentru cluburile Steaua (1986-1988 unde devinde campion național în 1987 și Dinamo (1988-1998), aici câștigând 3 titluri naționale în 1991, 1993 și 1996, și Cupa României în 1989, 1993 și 1996. Jucător internațional la tineret, participant la turneele *Prietenia* (București – 1986, locul I) și FIRA (Bruxelles – 1985 și București – 1986) unde realizează locul III. Sub culorile primei reprezentative are 20 de selecții, debutul făcându-l împotriva Scoției în 1991. Participant la două ediții de Cupă Mondială (1991 – Franța și 1995 – Africa de Sud) și în Cupa Mondială de rugby în 7 (Scoția – 1993). În

perioadele 1998-2000 joacă în Italia la clubul Rugby Mogliano şi în 2000-2006 activează în Franţa ca jucător pentru clubul Rugby Meaux FED2. Postul său specializat de joc s-a manifestat pe toate locurile din linia a III-a. Din 2004 antrenează la categoria juniori, cadeţi şi seniori la clubul francez Rugby-Meaux. Este maestru Emerit al Sportului.

GURĂNESCU, ŞERBAN (1971), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică. Începe să practice jocul de rugby, ca junior, la CSŞ *Locomotiva* Bucureşti, realizând 2 titluri naţionale în 1988 şi 1990. Participă la două ediţii ale CM (Troia -1989 şi Treviso – 1990), precum şi la alte două ediţii ale Turneului Prietenia, adunând la acest nivel de juniori 12 selecţii. Jucător de bază (mijlocaş la deschidere) al clubului *Dinamo* îşi formează aici o bogată carte de vizită, cucerind 7 titluri de campion naţional (1991, 1994, 1996, 1998, 2000, 2001 şi 2002) şi 4 Cupe ale FRR, fiind în ediţia 2002/2003 cel mai bun marcator al campionatului nostru, cu 212 puncte (10 eseuri, 20 lovituri de pedeapsă şi 51 de transformări). Ca jucător internaţional de seniori numară 7 selecţii în jocuri – test şi participă la şapte turnee de Rugby Seven´s (Catania, Hong Kong, C.M. Edimburgh etc). În anul 2004, jucând în Portugalia, devine campion al acestei ţări cu echipa *Academia Coimbra*, fiind şi cel mai bun marcator al competiţiei din acel an, cu 199 puncte înscrise (3 eseuri, 42 lovituri de pedeapsă şi 29 transformări). Titlul este cu atât mai valoros cu cât reprezentativa lusitană a cucerit în acel an Cupa Europeană a Naţiunilor. După încetarea activităţii competiţionale se dedică antrenoratului preluând echipa de juniori a Clubului *Dinamo*.

GUSSI, LEONIDA GHEORGHE (1932) n. în comuna Munteni, jud.Galaţi. Matematician, absolvent al Universităţii Bucureşti, Facultatea de Matematică – Fizică, secţia Matematică în anul 1955. În perioada 1955-1958 funcţioneaza ca asistent la Facultatea de Matematică, iar între 1961-1976 este cercetător şi şef de sector la Institutul de Matematică al Academiei Române. Din 1990 până în 2000 este director al Institutului de Matematică al Academiei. Doctor în matematică (1967). Membru de onoare al acestui institut după pensionare. Profesor invitat la Universitatea *Pierre şi Marie Curie* din Paris şi cercetător invitat la CNRS (Paris). Are numeroase cărţi şi lucrări publicate şi susţinute la mai toate facultăţile de specialitate din Europa şi SUA. Jucător de rugby, de la 14 ani, ca mijlocaş la gramadă, legitimat fund la echipele *Electrica*, *Tânărul Dinamovist* (ca junior) şi ca jucător divizionar la cluburile *Dinamo IX*, *Grivi*ţ*a Roşie*, *Universitatea Timişoara*, *Ş*tiinţ*a Bucureşti*, *Petrol - Chimie*. Jucător inteligent, creator de faze spectaculoase, cizelat de antrenorii Manoileanu, Pârcălăbescu, Sfetescu, Fanella şi alţii. A făcut parte din celebrul lot naţional de juniori în 1953, dintre care mulţi jucatori au devenit sportivi titulari ai cluburilor din Bucureşti şi din ţară şi ai echipei naţionale. Provine dintr-o familie de diplomaţi şi senatori. Distins cu *Steaua României* în grad de cavaler (2000).

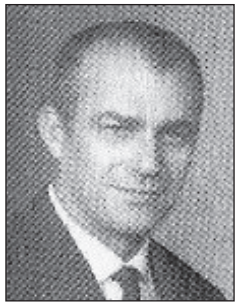

GUŢU, H. VICTOR (1923), n. în Sf. Gheorghe, jud. Covasna. Inginer, absolvent în 1947 al Institutului de Construcţii – Facultatea de Căi Ferate, Drumuri şi Poduri din Bucureşti, obţinând diploma Magna cum laude. Doctor inginer. Cadru didactic în învăţământul liceal, timp de 4 ani, ca mai apoi timp de 38 de ani să fie profesor asociat în învăţământul superior la Institutul de Construcţii din Bucureşti. Polisportiv, a practicat atletismul şi a jucat rugby (30 ani), hochei pe gheaţă (20 ani) şi polo (10 ani). Îşi face iniţierea în sport la *Universitatea* Cluj, unde excelează în alergările de semifond şi cros; tot în acest oraş câştigă campionatul şcolar de hochei cu liceul *Gh. Bariţiu* în 1938 şi 1939. Refugiat în Bucureşti (1940), practică în continuare, atletismul la *Stadiul Român* şi *Victoria*, joacă hochei şi câştigă titlul de campion şcolar cu liceul *Gh.Lazăr* în 1941 şi ocupă locul II în 1942; mai realizează un loc întâi

în campionatul de hochei al Şcolilor Militare cu *Politehnica* în 1944 (Cupa col.Bengescu); în această ramură sportivă mai joacă pentru *CS Politehnica*, *CS Universitar*, *Spartac Bere Rahova*, *Tarom* şi *Victoria*. În acelaşi timp îl găsim şi ca jucător de polo la cluburile *LNR* şi *Telefoane*. Marea pasiune a fost însă jocul de rugby unde în intervalul 1940-1970 evoluează la *TCR*, *AS Politehnica*, *Viforul Dacia*, *CAM*, *Constructorul* Bucureşti, *Progresul Finanţe- Bănci*, *Petrolul – Chimia*, *Olimpia*, *AS Proiectantul* şi *Arhitectura*. În aceste cluburi a fost pregătit de renumiţi antrenori, ca: N.Pădureanu, Tanoviceanu, T.Krantz, C.Munteanu, Şt.Bârsan şi realizează următoarele performanţe: locul II în campionatul şcolar cu liceul *Gh.Lazăr* (1941) şi titlul de campion universitar cu *Politehnica* în 1946; devine campion naţional în 1942 cu clubul *TCR*. Jucător internaţional, este component al primei reprezentative a României şi a Capitalei în 1946, avându-i antrenori pe I.Buzoianu şi Gh.Fântâneanu. La iniţiativa sa ia fiinţă echipa *Proiectantul*, având o componenţă de excepţie: A.Pappia, G.Petrescu, E.Suchianu, E.Patrichi, Al.Caligari, D.Manoileanu, S.Mehedinţi, Al. Oprea, Gh. Gussi, M.Gabrielescu, N. Frăţilă, I.Tănase şi alţii. V.G. joacă rugby până la 48 de ani. În 15 dec. 1986 la aniversarea a 70 de ani a *Sportului Studenţesc*, echipele de old boys au avut drept căpitani pe V.G. şi M.Cristea (fost preşedinte al FRR, ministru şi deputat). Postul specializat de joc al lui V.G. a fost de jucător înaintaş linia a III a, flanker.

HÎLDAN, CRISTIAN (1973) n. în Bucureşti, profesor de educaţie fizică absolvent al *ANEFS* în 2006 , iar în 2009 şi-a finalizat un master în management sportiv. Promovează, în 2007, cursurile Academiei de Rugby a FRR. Ofiţer superior în MAI. Începe să joace rugby în 1991, la clubul *Olimpia* sub supravegherea lui Emil Suditu. În 1992 se transferă la *Triumf* Bucureşti pregătit fiind de Ştefan Popescu unde realizeaza 4 titluri naţionale la grupele 8-12 ani. Începând cu anul 1993 şi până în 2007 activeaza în secţia de rugby a clubului *Dinamo*, interval în care este pregătit de antrenorul emerit Mircea Paraschiv, realizând 8 titluri de campion şi 6 Cupe ale României. Joacă şi în echipa de rugby în 7 a clubului unde câştigă 4 campionate naţionale. În acest club capătă reala consacrare pe postul specializat de joc de centru sau aripă de ¾. Selecţionat în echipa naţională de juniori şi tineret, participă la două ediţii de CM evoluând şi câştigând împotriva Spaniei, Rusiei, Poloniei, Argentinei, Uruguaiului, etc. Ca senior este prezent în C.E. jucând împotriva Georgiei, Portugaliei, Rusiei, Olandei, Spaniei, Poloniei. În 1999 este selecţionat şi participă în Cupa Mondială cu prima echipa a ţării. Din anul 2007 se dedică antrenoratului, antrenând echipele de juniori ale clubului *Dinamo*. FR Rugby îi încredinţează în 2008 pregătirea lotului de U-18 cu care ocupă un loc 5 la CE din Italia. În perioada 2008-2009 este în colectivul de antrenori a echipei reprezentative particpând cu aceasta la CE şi Challenge Cup. Este Maestru al sportului.

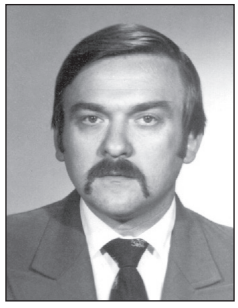

HUŞTIU, GHEORGHE (1941), n. în Adjud, jud. Vrancea. Inginer economist, absolvent al ASE în 1965, Facultatea de Finanţe Credit şi Evidenţă Contabilă. Ca jucător de rugby debutează în 1955 la Clubul .Griviţa Roşie. (copii), avându-l antrenor pe Tudor George. Se transferă la juniori la .Minerul. Bucureşti (antrenor Al. Carnabel), apoi la ASE, .Aeronautica., .Sportul Studen- ţesc. şi .Rapid., încetând activitatea competiţională în 1977. Devine antrenor al Clubului .ASE. în perioada 1971-1984. Antrenează apoi echipele de juniori de la .Rapid. şi SS ”Steaua”. Este antrenor categoria I din 1993. Se face însă remarcat ca arbitru din 1975 până în 1991, arbitrând peste 300 de jocuri de juniori şi din Divizia Naţională. În 1981, absolvind cursul de la Bordeaux, devine arbitru internaţional, având peste 35 de prezenţe în meciurile FIRA, oficiază la centru şi în campionatul Franţei în Divizia I şi a II-a. Ţine cursuri de

perfecţionare şi 961 *Rugby* 962 *FEDERAŢII NAŢIONALE* iniţiere a arbitrilor în ţară şi în Ungaria. Este autorul mai multor articole şi regulamente de arbitraj (1995-2000). Membru al Biroului federal (preşedinte al CNA din 1995-2000), observator federal la jocuri interne şi internaţionale şi responsabilul Comisiei de Arbitri a Municipiului Bucureşti.

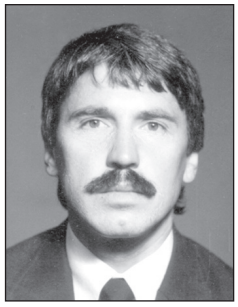

IANUSEVICI, PETER (1950), n. în Sibiu. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS în 1974. Începe să joace rugby de performanţă pe postul de aripă la .CSM. Sibiu, .Agronomia. Cluj, .Sportul Studenţesc. şi ”Farul” Constanţa, cu această ultimă echipă cucerind 3 titluri naţionale (1974, 1975 şi 1977). Selecţionat în echipa naţională, îşi aduce aportul în 15 jocuri internaţionale, cucerind de 2 ori CE (Cupa FIRA). Debutează în profesia de antrenor la CSŞ Constanţa, practicând această activitate în paralel cu cea didactică (profesor), pregătind numeroşi sportivi, dintre care unii au devenit jucători în echipa naţională (Brici, Foca, Trancă, Năstase etc.). Numit antrenor al echipei naţionale de seniori în 1991, o conduce la turneul celei de-a doua ediţii a Cupei Mondiale din Franţa. Preocupat şi de aspectele metodice ale activităţii didactice a tradus lucrări, interesat fiind de dezvoltarea în rândurile sportivilor selecţionabili a unei gândiri realiste, prompte, eficiente. Rămâne puţin timp la conducerea echipei naţionale, fiind solicitat de federaţia germană ca antrenor federal. Aici organizează cursuri cu profesorii de sport şi ţine cursuri de rugby la 9 universităţi, căutând să formeze antrenori de rugby. Este preocupat de activitatea copiilor şi juniorilor, dar şi de stabilitatea calendarului intern şi a sistemului competiţional. Din 1997, este numit reprezentantul FIRA în Comisia de dezvoltare a rugby-ului la .International Board. şi, ca o încununare a cunoş- tinţelor sale, din 1998 face parte din Comisia tehnică a FIRA. Maestru Emerit al Sportului.

ICONOMU, BARBU (1900-1960), n. în Bucureşti, jucător la ”TCR” (mijlocaş grămadă). Împreună cu ceilalţi 3 fraţi este promotorul înfiinţării echipei ”TCR”. Polisportiv şi campion naţional de rugby.

ICONOMU, GEORGE (1890-1917), n. în Bucureşti, jucător la ”TCR” ca aripă. Înfiinţează în 1914, la Bucureşti, Clubul de rugby .Rugby-Football Club.. Din 1915 este membru în prima .Comisie de fotball-rugby. şi în conducerea FSSR. Erou, căzut la datorie în războiul pentru întregirea neamului.

ICONOMU, ION (1897-1962), n. în Bucureşti, joacă rugby la ”TCR”, pe post de centru. Jucător internaţional; a participat la meciurile contra Franţei şi SUA (1919).

ICONOMU, MIRCEA (1887-1972), n. în București. Jucător de rugby, centru şi mijlocaş la grămadă (primul internaţional pe acest post) şi căpitan al echipei TCR şi al primei echipe naţionale româneşti participante în Jocurile Interaliate de la Paris (1919). În Franţa, a jucat la echipa studenţească din Montpellier şi apoi la US Perpignan, unde şi-a terminat studiile practice în Ştiinţe agricole. Revine în ţară în 1908. Face parte dintre *părinţii* rugby-ului românesc, fiind unul dintre fondatorii Clubului TCR. Clubul a luat fiinţă cu consultarea unor tineri care cunoşteau acest joc: E. Caracostea, C. Crătunescu, R. Polizu şi pictorul H. Catargi. Campion naţional şi internaţional de tenis. A jucat rugby până la sfârşitul anului 1919. Vezi FR Tenis

IFTIMIE, RADU (1946) n. în oraşul Vaslui. De profesie este inginer. Debutează în rugby destul de târziu (1963) la clubul „Rulmentul” din Bârlad, unde evoluează până în 1964. În activitatea sa are o serie de transferări: „Politehnica” Iaşi (1965-

1970), „Dinamo” Bucureşti (1970-1974), „trecând prin mâinile” antrenorilor D. Ţenescu, Al. Carnabel, D.Ionescu, N. Balcan, I Tuţuianu. Postul său specializat de joc este de înaintaş linia a-II-a şi închizător. Pe plan internaţional are numeroase selecţii la juniori (joacă împotriva Selecţionatei Pirineilor de două ori), tineret (împotriva echipelor Cehoslovaciei de două ori), selecţionata studenţească unde întâlneşte echipele „Moulin”, „Issoire”, „Riom” şi „Aigueperse”. În intervalul 1966-1971 face parte din prima reprezentativă a României evoluând împotriva Franţei de patru ori, Cehoslovaciei, Italiei. La încetarea activităţii competiţionale este preocupat de arbitraj unde evoluează la nivelul echipelor de juniori din divizia B şi la şcolară.

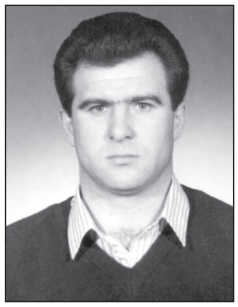

IGNAT, GELU (1963), n. în com. Văculeşti, jud. Botoşani. Ofiţer în MApN. Debutează în rugby în 1979 ca junior la CSŞ Suceava, avându-l ca antrenor pe Petre Panaite. Din 1981- 1982 joacă tot pentru echipa de juniori la .CS Carpaţi. Mârşa (antrenor I. Lomotă). Joacă apoi în Divizia A la echipa CSM Sibiu în perioada 1982-1986 (antrenor Bebe Boboc). Se transferă apoi la Clubul ”Steaua”, unde, din 1986 şi până în 1996, sub conducerea antrenorilor T. Rădulescu şi A. Mateescu, obţine 4 titluri naţionale şi 2 Cupe ale României. Postul specializat a fost de mijlocaş la deschidere şi fundaş. Debutul în echipa naţională se produce în 1986, unde până în 1992 acumulează 40 de selecţii, jucând împotriva Franţei de 3 ori (victorie cu 12-6 la Auch, unde înscrie toate punctele), a Scoţiei, Angliei, Ţării Galilor şi, într-un turneu, împotriva Noii Zeelande. Participă de 2 ori în CE-FIRA, unde în 1989 cucereşte o medalie de bronz. Este Maestru internaţional al sportului. Activează ca ofiţer cu pregătirea fizică într-o unitate militară.

IGNAT, VIRGIL - vezi personalităţi

ILIE, ION (1929-2010), n. în Bucureşti. De profesie tehnician constructor. Debutează în sport, la înot, în 1946 la Clubul ”Stadiul Român”. Începe să joace rugby (sport care l-a consacrat definitiv pe plan naţional şi internaţional) în 1947, tot la ”Stadiul Român” (.Constructorul .), unde activează până în 1950, avându-l ca antrenor pe Cornel Munteanu. Se legitimează la ”Dinamo” în 1950, unde, sub conducerea antrenorilor Arthur Vögel şi Dumitru Ionescu realizează de trei ori titlul naţional şi cucereşte CR. Este selecţionat în 1951 în echipa naţională, pe care o reprezintă nouă ani, timp în care joacă de două ori împotriva echipei Franţei, cu selecţionata Parisului. De asemenea, face parte din echipa naţională, care întreprinde primul turneu în Anglia (1955). Joacă împotriva echipelor naţionale din Germania, Anglia, Cehoslovacia, Italia şi Ţara Galilor. Din anul 1952 este Maestru al sportului.

ILIESCU, MIRCEA (1939) n. în Cluj. Inginer chimist, absolvent al Facultăţii de Chimie Industrială (1961). În 1963 şi în 1970 absolvă două cursuri postuniversitare în domeniul chimiei. Este autor şi coautor a peste 100 de studii şi invenţii în domeniul chimiei. Debutează în rugby în 1955, ca junior, la Clubul .Constructorul. Bucureşti, avându-l antrenor pe D. Ionescu; în 1957 devine component al echipei naţionale de juniori. Postul specializat: linia a III-a flanker. În Divizia A debutează cu acelaşi club, în 1957, sub conducerea antrenorului C. Munteanu. În perioada 1958-1959 se transferă şi joacă pentru echipa .Ştiinţa. Bucureşti, antrenor fiind Dan Ionescu. În 1961 urmează un nou transfer la Clubul .Griviţa Roşie. (antrenor V. Morariu), unde până în 1969 cucereşte 3 titluri naţionale, iar în 1964 cu această echipă realizează un titlu de campion al Europei. Tot în această perioadă este selecţionat în prima echipă a

României unde, din 1961, are 8 participări interţări, jucând împotriva Franţei (6-6 la Toulouse), Italiei, Germaniei, Cehoslovaciei etc. La lot a beneficiat de pregătirea antrenorilor N. Pădureanu, P. Cosmănescu şi D. Manoileanu. Își încetează activitatea competițională în 1969. Director general la IPROCHIM și membru în diverse asociații și societăți de specialitate. Maestru Emerit al Sportului. din 1964. Membru în Comisia de Apel și AIR.

IOAN, ALEXANDRU-VIRGIL –vezi Personalităţi

IOAN, TUDOR (1913-1997), n. în Bucureşti. Jucător de rugby la ”Stadiul Român”, pe postul de fundaş; posesor al unei excepţionale lovituri de picior.

IOAN, CAMIL (1902-1972), n. în București. Jucător centru pe trei sferturi la ”Stadiul Român”, recunoscut pentru deosebita sa concepţie în crearea fazelor de mare spectacol. A avut o carieră rugbystică scurtă, dar prodigioasă. Afost şi arbitru internaţional.

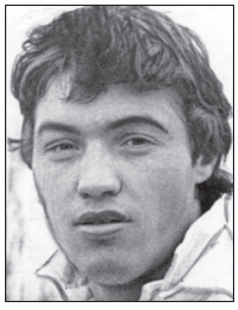

ION, CONSTANTIN (1951-2012), n. în com. Fundulea, jud. Ilfov. Ofiţer superior M.I. Jucător de trei sferturi aripă, centru şi fundaş. S-a consacrat, ca sportiv, la Clubul ”Dinamo” Bucureşti, iar pe plan internaţional, în intervalul anilor .70-.80 a dominat Europa prin loviturile sale de picior. A fost unul din cei mai mari transformeuri din câți a cunoscut rugby-ul mondial, supranumit de englezi .penalty king. (regele loviturilor de pedeapsă). A reuşit transformări chiar de lângă steagul de colţ. Titular în echipa României, cu 37 de selecționă ri, a jucat de nenumărate ori împotriva Franţei, evoluând pe terenurile din Anglia, Argentina, Noua Zeelandă şi în alte întâlniri internaţionale, cu eficienţă extraordinară. În 1980 a făcut parte dintr-o selecţionată internaţională care a jucat împotriva Ţării Galilor şi a marcat 17 puncte din totalul de 25. În această competiţie s-a clasat cu echipa, de patru ori pe locul I (1975,1977,1981,1983), de două ori pe locul al II lea (1974,1979) şi o dată pe locul al III lea (1982). Maestru emerit al sportului.

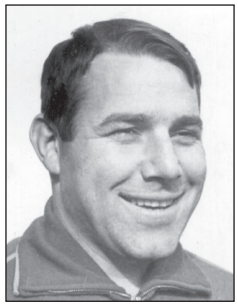

IONESCU, ALEXANDRU (BIZONUL) (1938-2012), n. în Buzău. Începe să joace rugby la 17 ani la echipa Locomotiva Buzău. Antrenor de rugby, fost jucător, deosebit de valoros pe postul de .stâlp.fiind singurul rugbyst care a evoluat pentru echipa națională pe 6 posturi specializate diferite, jucător deosebit de valoros, dotat cu o mare coordonare şi îndemânare. Şi-a dobândit consacrarea în cadrul Clubului ”Steaua” unde, în perioada 1959-1969, câștigă 3 titluri de campion naţiona; a mai jucat la echipele Vulcan București și echipele buzoiene Constructorul și Contactuare. Jucător internaţional cu 43 de selecţii în prima echipă a ţării, participă la 7 ediţii de Cupa FIRA şi 3 de Cupa Naţiunilor contibuind la obţinerea unor victorii importante şi clasarea rugby-ului românesc pe poziţiile fruntaşe, în aceste competiţii. A mai jucat şi în 4 ediţii ale Cupei Păcii (Victoria), o dată situându-se pe primul loc. După retragerea din activitatea competiţională, s-a reîntors la Buzău, unde antrenează echipele divizionare Constructorul până în 1976 și apoi între 1990-1992. Este Maestru al sportului (1960) şi Maestru emerit al sportului (1975).

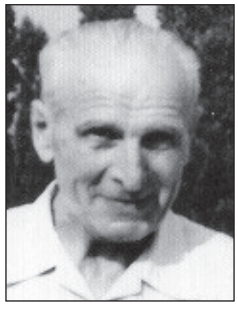

IONESCU, DUMITRU (MITICĂ) (1912-1982), n. în Bucureşti. Antrenor de rugby pentru juniori, poate cel mai cunoscut, reuşind să creeze generaţii întregi de copii şi juniori, care mai târziu au jucat în echipele naţionale. Clubul unde, în principal, a pregătit numeroşi sportivi a fost .Constructorul. Bucureşti. A fost şi un bun arbitru; a activat în comisiile de antrenori şi arbitri ale FRR.

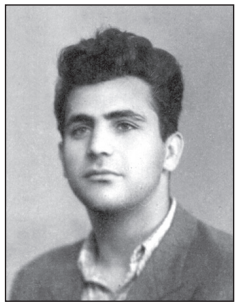

IONESCU, DUMITRU (TITI) (1928-1996), n. în Bucureşti. Jucător de rugby la .Sportul Studenţesc., .Locomotiva CFR. şi apoi la ”Dinamo” pe postul de mijlocaş la gră- madă. Opinia tuturor este că a fost cel mai bun jucător, cel mai valoros pe acest post, poate nici astăzi egalat. Cunoscut ca un foarte bun tactician, dispunând de o gândire anticipativă în joc. A fost un bun transformeur. Multiplu campion naţional şi jucător internaţional cu un număr de 14 prezenţe în echipa naţională, al cărei căpitan a fost. A făcut parte din lotul care s-a deplasat pentru prima oară în Anglia, evoluând acolo în mod strălucit (ca şi împotriva echipei Franţei). Cariera sa de excepţie a continuat cu cea de antrenor la echipele ”Dinamo” Bucureşti, ”Farul” Constanţa, .Constructorul. Buzău, .Ştiinţa. Timişoara, .Politehnica. Iaşi. De asemenea, a acordat asistenţă tehnică unor echipe din Iugoslavia şi Canada. A susţinut numeroase referate dezvoltând probleme de ordin tehnic în cadrul stagiilor de perfecţ ionare a antrenorilor. Antrenor emerit.

IONESCU, FABIAN (1927-1946), n. în Bucureşti. Jucător de rugby la .Sportul Studenţesc., socotit un fel de copil minune, cu vocaţie pentru balonul oval. Nimic improvizat, nimic artificial, totul era la el un gest natural, firesc. Un fundaş care a ştiut să poarte balonul şi să-l expedieze când şi unde era necesar cu o mare dexteritate. Înainte de 1940, spectatorii veneau să-l vadă şi să-l admire pe Fabian Ionescu. A fost cel mai mare fundaş al rugby-ului românesc din acele timpuri, dispărut prematur în urma unui stupid accident.

IONESCU, GEORGE (1925-1999), n. în Bucureşti, este primul născut dintre fraţii Ionescu. A debutat în rugby în 1940 la .Sportul Studenţesc. (juniori), împreună cu ceilalţi fraţi ai săi. Promovat în prima echipă, joacă mijlocaş la deschidere. (Titi, mijlocaş la grămadă şi Fabian, fundaş.) Afost coleg de linie cu celebrii Ascanio, Andrieş şi Dinescu. Se transferă apoi la .Locomotiva CFR. până în 1949, când, încorporat, este adus la .CCA. şi .CSA Panduru.. Mai activează şi pentru .Locomotiva PTT. şi . Progresul Sănătatea.. Jucător internaţional. În 1950 primeşte misiunea organizării secţiei .Sport Radio. şi este trimisul special al Radiodifuziunii Române la JO (1952 şi 1956). Corespondent de presă la Praga (1957-1962), apoi, vicepreşedinte la Radio Televiziune. În 1970 este trimis corespondent de presă la Belgrad timp de patru ani. Reîntors în ţară, devine decan al Facultăţii de Ziaristică.

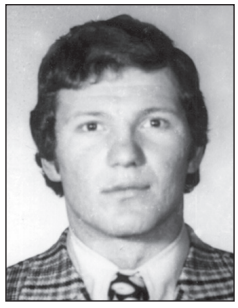

IONESCU, MARIN (1953), n. în com. Brezoaiele, jud. Dâmboviţa. Ofiţer superior MApN. Debutul în rugby se produce în 1969, la Clubul . Rapid. Bucureşti, sub îndrumarea prof. Constantin Vasile (Mao). În 1972, la acest club câştigă un titlu naţional de juniori. În acelaşi an (1972), este transferat la echipa divizionară A .Locomotiva Griviţa Roşie., unde va juca până în 1973, când va fi legitimat la Clubul ”Steaua”. Aici, în intervalul 1973-1986, va realiza 10 titluri naţionale. Pentru foarte scurte etape, în perioada 1987-1989 mai evoluează pentru echipele .Sportul Studenţesc. şi, din nou, la .Griviţa Roşie.. În 1972, este selecţionat în echipa naţională de juniori cu care cucereşte . la Roma . titlul de campion al Europei. Cu prima echipă reprezentativă a ţării, în perioada 1976-1984, are 25 de întâlniri interţări, jucând de 6 ori împotriva Franţei (câştigând un joc). Triplu campion european (Cupa FIRA) în 1977,1981,1983 şi triplu vicecampion european în 1978,1979,1984. Este primul jucător de rugby român care a înscris un .eseu. pe terenurile din Marea Britanie. O scurtă perioadă s-a dedicat antrenoratului. Lucrează în cadrul Clubului ”Steaua” ca ofiţer al Biroului de logistică. Maestru emerit al sportului din 1977; decorat cu .Ordinul Muncii. clasa I. Președintele Asociației Internaționalilor de Rugby (AIR).

IONESCU, NICU (1914-1984), n. în Bucureşti. Jucător de rugby la .Locomotiva CFR., în postul de stâlp şi de linia a II-a. Şi-a desfăşurat activitatea ca sportiv în perioada 1934-1949, fiind căpitanul echipei între 1944 şi 1949. Apreciat şi în domeniul arbitrajului. A fost şi preşedintele secţiei de rugby timp de 5 ani.

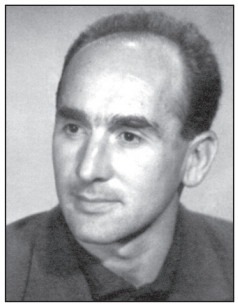

IORDĂCHESCU, PAUL (1930-1997), n. în Bucureşti. Economist şi ofiţer superior în M.I., absolvent ASE. Debutul în rugby se produce la Clubul ”Stadiul Român” în 1946. Consacrarea şi-o capătă la Clubul ”Dinamo” pe postul de trăgător, pregătit fiind de Arthur Vögel şi Dumitru Ionescu. În decursul activităţii realizează 4 titluri de campion (unul cu ”Stadiul Român” şi 3 cu ”Dinamo”) şi o dată, câştigarea Cupei României. Jucător internaţional, cu 23 de selecţii în echipa naţională, jucând de 4 ori împotriva Franţei (un joc câştigat şi un joc egal), Germaniei, Cehoslovaciei, Poloniei, RDG; participă la cele două turnee efectuate în Anglia în 1954 şi 1956. Dispare prematur în urma unui stupid accident de circulaţie. Maestru emerit al sportului.

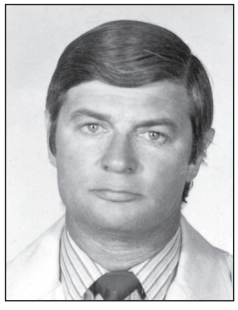

IRIMESCU, VALERIU (1940), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent IEFS. A debutat în rugby la . Locomotiva Griviţa Roşie., la vârsta de 10 ani, la juniori-copii, sub conducerea lui Tudor George (.Ahoe.). Activează apoi la echipa de seniori (antrenori Gh. Părcălăbescu şi V. Morariu), unde cucereşte 8 titluri de campion naţional şi devine campion al Europei, ocupând locul I în CCE (1964). Jucător specializat pe 3/4 şi ca fundaş. A fost, de asemenea, un bun transformeur. Jucător internaţional cu 30 de prezenţe în echipa naţională în perioada 1960-1970. A fost şi căpitan al echipei reprezentative. În 1970 pleacă în Franţa ca jucător, activând la echipele . PUC. şi .Angoulême.. A jucat în selecţionata Parisului împotriva Londrei. Reîntorcându-se în ţară, este numit antrenor federal până în 1991, făcând parte din colectivul tehnic care a calificat echipa naţională la cea de a II-a ediţie a Cupei Mondiale (1991). Din 1991 pleacă din nou în Franţa, unde a antrenat o echipă în apropiere de Toulouse, ca ulterior să devină antrenorul echipei .Metro. Paris. Maestru Emerit al Sportului. În perioada 1974-1991, este vicepreședinte FIRA, desemnat de Congresul de la Haga. Lector la aproape toate cursurile de arbitri din Europa. Membru al Comisiei Tehnice FIRA și din 2006 și al FRR, al Clubului Seniorilor al FRR din 2007, iar din 2008, este numit președintele de onoare al Asociației Internaționalilor de Rugby din România (AIR).

KLADNI, ADRIAN FLORIN (1924) n. în Bucureşti. Este colonel în rezervă, fiind absolvent al Şcolii Militare de Ofiţeri de geniu (România şi Germania). În 1947 absolvă şi cursul CMEF (centrul militar de educaţie fizică) la ANEF. A fost jucător de rugby divizionar A şi internaţional al anilor ,40-’50. Evoluează la următoatrele cluburi „Viforul Dacia” (1942); „CSCA-ASA-CCA-Steaua” (1947);”PANDURUL” (1951) fiind antrenat în tot acest interval de către F.Calistrat, I.K.Ghermănescu, Gh. Sfetescu şi Al. Argesiu. Postul specializat de joc a fost de centru. Cucereşte 3 titluri naţionale în 1943 şi 1944 (Viforul Dacia) şi 1949 cu C.C.A. Participă, ca ofiţer de geniu, la cel de al-II-lea Război Mondial; după terminarea războiului, este dat afară din armată din cauza specializării efectuate în Germania (1955). A fost membru fondator al clubului CSCA şi a secţiei de rugby (1948, CCA şi Panduru).

KONRAD, RUDOLF (.RUDI.) (1920-2001), n. în Bucureşti. Absolvent al unui liceu industrial. La 15

ani începe să joace rugby pe postul de aripă 3/4 la Clubul ”Stadiul Român”, timp de 11 ani, unde în 1947 cucereşte un titlul de campion naţional. În perioada 1947-1948 îl găsim ca jucător la CFR. Jucător internaţional, cu prezenţe împotriva Franţei (FSGT) şi Cehoslovaciei. În intervalul 1949-1950 este secretar general al FRR. Funcţionează, în anii 1947-1948, ca director al Complexului Tineretului (bazin şi stadion). Devine renumit (fiind cel mai bun din România) în construirea spaţiilor de joc (terenurile cu iarbă). Este .naşul. Complexului .CCA. (”Steaua”) din B-dul Ilie Pintilie, Complexul . Ghencea ., stadioanele .Victoria., ”Dinamo”, . Progresul. (.Naţional.), .Republicii., .Plopeni., stadionul din Cluj etc. A fost şeful şantierului . Vulcan., unde avea 27 de puncte de lucru. Pensionar, stabilit în Germania.

KRAMMER, CAROL (1929), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al CPOEF (1962) şi ICF (1964). Ofiţer superior MApN. Debutează în rugby în 1947 la Clubul .Viforul Dacia., unde joacă un an sub conducerea antrenorului Gustav Fanella. Trece apoi la .CSU. Bucureşti (1948-1950). Legitimat în 1950 la Clubul .CCA. (”Steaua”), joacă până în 1965 (antrenori: Al. Argeşiu şi P. Cosmănescu), cucerind 5 titluri naţionale şi 6 Cupe ale României, care-l vor consacra. În echipa naţională este selecţionat în 1952 unde, timp de 10 ani, evoluează în 17 întâlniri interna- ţionale cu Germania, Italia, Franţa, Cehoslovacia, Anglia (2 turnee în 1954 şi 1956), la Festivalul Mondial al Tineretului din 1953 etc. După terminarea activităţii competiţionale ocupă în Clubul ”Steaua” funcţia de metodolog, şef al cabinetului metodologic, secretar şi vicepreşedinte. S-a ocupat de organizarea simpozioanelor şi sesiunilor ştiinţifice ale Clubului ”Steaua”, participând cu referate, comunicări şi articole de specialitate şi întocmind anuarele acestui club. A fost reprezentantul tehnic al armatei române la întâlnirile sportive ale armatelor prietene (din zona est-europeană). Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului (din 1997); antrenor categoria a III-a. Membru al Biroului federal FRR, având funcţia de vicepreşedinte până în 1995.

KRANTZ, TEODOR (.TEO.) (1912-1997), n. în Bucureşti. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic Bucureşti. Polisportiv, practicând rugby, polo şi bob de performanţă. Joacă rugby la .Viforul Dacia. şi .CAM. Bucureşti, ca jucător înaintaş în linia a II-a, cucerind cu primul club 4 titluri naţionale. Fost jucător internaţional al anilor .30-.40. După retragerea din activitatea competiţ ională, îl preocupă pregătirea juniorilor rugbyşti, lucrând ca antrenor. Prin prestanţă şi autoritatea manifestată în arbitrajele meciurilor de rugby, s-a impus ca arbitru, deopotrivă, pe plan intern. A activat mulţi ani în cadrul FR de Natație. S-a remarcat ca un foarte bun arbitru de polo pe apă şi inot. La polo, joacă în CN pentru echipa *Viforul Dacia,* pe postul de portar. În 1946, ca membru în Comitetul Federației Române de Natație, oficiază în CN ca starter și în juriul tehnic. La ediția din 1948 a CN, îl găsim ca responsabil tehnic în Comitetul federal și ca arbitru la înot și sărituri. La bob, câștigă CN în 1948, cu echipa *Viforul Dacia* și de asemenea, câștigă la Sinaia Cupa M.S. Regelui, la bobul de 4 persoane: Budișteanu, Rădulescu, Flamaropol, Krantz. Tot în 1948, a fost selecționat pentru JO de la Saint Moritz, în echipajul de 4 persoane: Budișteanu, Tita Rădulescu, Fery Flamaropol, Theo Krantz, ediție la care nu s-a mai participat.

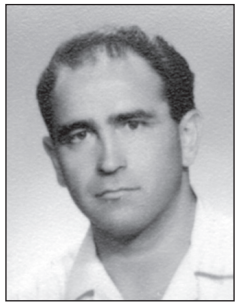

LABO, ALEXANDRU (1932), n. în com. Românaşi, jud. Sălaj. De profesie contabil, absolvent al ASE în 1962. Debutează în rugby în 1948 la .Locomotiva PTT. la juniori (avându-l antrenor pe Francisc Covaci) până în

1951. În 1952 se transferă la Clubul .Locomotiva Griviţa Roşie. fiind antrenat de Ion Buzoianu şi Gheorghe Pârcălăbescu. Joacă un an la .CCA. (1953) şi la .Armata Sibiu. (antrenor Ştefan Cristea), apoi la .Şantierul. Braşov (1953-1954, antrenor Alecu Ştefănescu). Mai joacă la . Constructorul. Bucureşti (1954-1957, antrenor Cornel Munteanu) şi la .Progresul. Bucureşti (1958-1969, cu antrenorii Şt. Bârsan, V. Vardella şi E. Denischi). În perioada 1950- 1951 a fost selecţionat în echipa naţională de tineret. A jucat rugby timp de 18 ani în Divizia A (1951- 1969), începând cu postul de aripă de 3/4 şi terminând pe postul de înaintaş.stâlp, fiind în această postură unul dintre înaintaşii cu cea mai mare viteză şi forţă. Membru al biroului federal al FRR.

LALESCU, TRAIAN (1882-1929), n. în Bucureşti. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic. Întemeietorul (alături de Octav Luchide), în 1916, a lui .Sporting Club Universitar Studenţesc., pentru a practica rugby-ul. Reprezenta o personalitate marcantă în lumea universitară, un eminent cadru didactic al Politehnicii în acei ani de la începutul secolului XX. A fost o personalitate progresistă printre intelectualii români care pledau neobosit pentru însuşirea ştiinţelor şi îndrumarea tineretului din şcoli şi facultăţi către exerciţiul fizic, folosind propriul exemplu de viaţă (zilnic executa exerciţii fizice şi practica mersul pe jos). Ideea introducerii rugby-ului în rândul studenţimii i-a surâs, mai ales că elevii liceelor .Mihai Viteazul., .Matei Basarab., .Gh. Lazăr. şi .Sf. Sava. făcuseră câteva demonstra- ţii care l-au încântat. .Să-i apropiem şi pe studenţi de rugby, să-i facem mai puternici, mai curajoşi. sunt cuvintele care exprimau crezul său de-o viaţă.

LĂZĂRESCU, GRIGORE ION n. în Bucureşti. Jucător de rugby pe linia a III-a. A activat în perioada anilor 1932-1944 la .Locomotiva CFR., fiind căpitanul echipei în perioada amintită şi totodată şi antrenorul ei. Pentru merite deosebite, a devenit preşedintele secţiei de rugby, în epoca de pionierat a acestei discipline sportive.

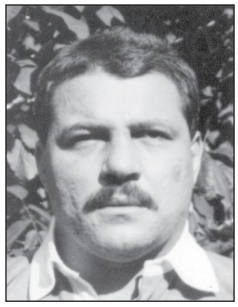

LEONTE, GHEORGHE (1963), n. în Feteşti. Ofiţer în MApN. Jucător de rugby (. stâlp.), multiplu campion naţional cu echipa ”Steaua”. Jucător internaţional (cel mai bun român jucător.stâlp care a jucat în Franţa), cu 62 selecţii în echipa României. A participat la trei ediţii ale Campionatului Mondial (1987 . Noua Zeelandă, 1991 . Franţa, 1995 . Africa de Sud). A jucat în Franţa la Cluburile .Vienne. şi . Miélan.. Maestru emerit al sportului. Stabilit în Franţa, a devenit funcţionar public, iar în România, om de afaceri.

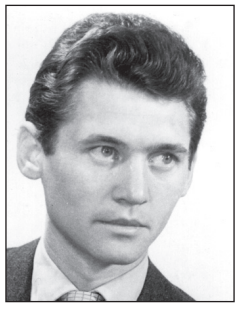

LEONTE, MIRCEA (1936), n. în Bucureşti. Profesor de educaţ ie fizică, absolvent al ICF, specializarea handbal, promoţia 1961. Cadru didactic universitar, începând cu anul 1963 activează la catedrele de educaţie fizică de la Institutul Pedagogic, IEFS, Construcţii, Arhitectură, unde este conferenţiar. Debutează în rugby în 1950, ca junior la Clubul .Progresul Finanţe-Bănci. (antrenor Ştefan Bârsan) unde joacă şi ca senior în Divizia A, până în 1956. Se transferă la .CCA. . antrenor Alexandru Argeşiu (1956/1957), apoi la .Sportul Studenţesc. . antrenori Ion Buzoianu şi Dan Ionescu (1958-1962). În anii 1962-1968, în cadrul secţiei de la ”Dinamo”, cucereşte două titluri naţionale şi CCE (1966). Ca antrenor, a pregătit echipele de juniori şi Divizia universitară de la .Ştiinţa. Bucureşti şi ASE. Pentru scurt timp a fost antrenor federal pentru juniori şi tineret, fiind şi membru în Comisia de juniori a FRR. A elaborat un manual de rugby: *Noţiuni de bază din tehnica şi tactica jocului* (1982). De asemenea, a condus cursul de specializare în domeniul rugby-ului şi handbalului, publicând şi numeroase articole. A condus lucrări de diplomă, fiind membru în comisiile de licenţă. După încetarea activității competiționale, devine cadru

universitar (conferenţiar) la Institutul Pedagogic din cadrul FEFS (1963-1971), la IEFS (1971-1979), la Facultatea de Construcții (1979-1983), Universitatea Spiru Haret (din 1992) și Universitatea de Arhitectură și Urbanism București (1993-2007).

LUCESCU, MARIANA(1935-1999), n. în Bucureşti. Profesoară de educaţie fizică, absolventă a ICF, promoţia 1957, cu specializare baschet. Debutează în sport la atletism în probele de alergare (viteză) şi triatlon. Jucătoare de handbal în 11, de baschet şi de volei la 967 *Rugby* cluburile .Godeanu., .Ştiinţa ICF. şi .Voinţa. (Bucureşti). A fost îndrumată, succesiv, de antrenorii I. K. Ghermănescu, L. Teodorescu, Arnăutu. În 1958 devine profesoară de educaţie fizică la şcoala generală nr. 65, iar în intervalul 1963-1999, la Clubul Sportiv Şcolar nr. 2, având gradul didactic I. Din 1963 este arhicunoscută ca o mare admiratoare a jocului de rugby (soţul său, Dan Lucescu, fiind arbitru de rugby, iar tatăl, jucător de rugby la .Viforul Dacia.). Devine antrenoare, categoria a II-a. Din 1972, timp de mai mulţi ani, a pregătit echipe la toate categoriile de vârstă, obţinând numeroase satisfacţii prin titlurile de campioane naţionale ale echipelor pregătite de ea. Cucereşte, sub culorile CSŞ nr. 2, 4 titluri naţionale şi furnizează echipelor naţionale sportivi de valoare ca: Stroe, M. Paraschiv, Alex Dumitru, Podărăscu, V. Taţa, M. Voicu, Cioarec, Curea, Bidirel, Al. Achim. Supranumită .Doamna de fier., datorită seriozităţii şi rigurozităţii în antrenamente, a fost singura femeie-antrenor de rugby din lume care a pregătit şi condus echipe de băieţi. Mediatizată în lumea rugbystică din Europa, considerată un fenomen. A fost membră în Comitetul Federal al FRR şi în Comisia Municipală. Căutată de jurnalişti şi cluburi din Franţa, Anglia, Israel, URSS. Decorată cu Ordinul .Merite Sportive. clasa a III-a. Antrenoare emerită.

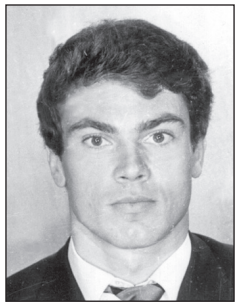

LUNGU, ADRIAN (1960), n. în Constanţa. Debutează în rugby la 12 ani (descoperit fiind de antrenorul Petrică Lungu) şi joacă pentru Şcoala Sportivă Constanţa. Tot aici îl mai are ca antrenor pe fostul jucător şi antrenor Traian Doiciu. Transferat în Bucureşti, este legitimat la CSŞ .Locomotiva. juniori (antrenor Vasile Constantin) unde cucereşte un titlu naţional. Ca senior, a activat la echipele: ”Steaua”, unde realizează 2 titluri de campion (antrenor P. Cosmănescu), ”Dinamo”, unde în 1991 îşi mai adaugă o medalie de campion (antrenor M. Paraschiv) şi la ”Farul” Constanţa (doi ani sub conducerea prof. Mihai Naca). Din anul 1992, stabilindu-se în Franţa, joacă în echipa de primă ligă .Castres-Olympique., cucerind cu aceasta, în 1993, titlul de campioană a Franţei. Mai realizează cu această echipă locul I (1995) în Cupa Franţei (Yves du Manoir) şi (1996) câştigă titlul naţional în Divizia B, ca jucător antrenor şi căpitan al echipei. Este selecţionat în echipa naţională a României în 1980; în topul mondial stabilit în 1997 de ziarul .l.Equipe., figurează pe locul 8 în lume cu 77 de selecţii, fiind recordmanul naţional în privinţa prezenţelor în echipa României. A jucat la 3 ediţii de CM (1987, 1991, 1995) şi împotriva a 21 de selecţionate naţionale străine: Italia (14 ori), Franţa şi URSS (de câte 13 ori), Canada, Australia, Noua Zeelandă, Spania, Irlanda. În anul 1981, cu echipa României câştigă CE (Cupa FIRA), iar cu echipa ”Farul” Constanţa participă în 1986 la turneul Masters de la Toulouse, ca finalist al acestei competiţii. În Franţa, de asemenea, cu echipa Castres, a jucat contra marilor echipe de club din lume. Antrenor al echipei de juniori şi al echipei secunde din Castres. La un moment dat se specializează într-o profesie nouă, lucrând în laboratoarele de cosmetică şi farmacie .Fabre.. Din anul 2000 este numit antrenorul echipei naţionale de juniori pentru CM din 2001 (Chile). Este Maestru emerit al sportului.

LUNGU, PETRE (1943), n. în com. Nicolae Bălcescu, jud. Constanţa. Maestru chimist şi antrenor de rugby. Ca jucător, debutează la echipa .Chimia-Năvodari. (antrenor Valerică Guşan) unde evoluează până în 1974 şi la care va reveni ca antrenor (precum şi la .Callatis. Mangalia, pe care le va pregăti în Divizia A). Ca antrenor îşi începe activitatea în 1968, punând multă căldură părintească în munca cu echipele de copii şi juniori, cu care a realizat 6 titluri naţionale cu copii de 10-12 ani (câte 3 titluri cu fiecare echipă îndrumată). Este primul antrenor din jud. Constanţa care a promovat rugby-ul feminin, realizând în 1994 un titlu naţional. A furnizat foarte mulţi jucători echipelor din prima divizie şi echipei naţionale: Florică Morariu, Adrian Lungu, Gh. Vărzaru, Mihai Dragomir, Marcel Giugăl, Sandu Mihailov, Adrian Achimov. Ca pensionar, se ocupă de selecţia copiilor şi juniorilor din Constanţa. Este membru în Comisia de copii şi juniori a FRR.

LURIC, STAN (1929), n. în com. Brezoaiele, jud. Dâmboviţa. Bacalaureat. Începe să joace şi se consacră în rugby la ”Dinamo”, în perioada 1948-1955, pe postul de .stâlp., avându-l antrenor pe Arthur Vögel. Cucereşte cu acest club de 2 ori titlul naţional (1951, 1952). Jucător internaţional, foarte puternic, titular pe postul său în toate întâlnirile pe care România le-a susţinut cu Germania, Cehoslovacia, Italia şi în turneul din Anglia. Maestru al sportului. Plecat din ţară în 1955, a jucat în campionatul englez. S-a stabilit în Spania, la Malaga.

MAFTEI, VALENTIN-DIMIAN (1974) n. în comuna Săgeata, judeţul Buzău. Profesor de educaţie fizică. Absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din Cluj. Începe practicarea rugbyului în 1990 la „ CCS” din Constanţa, cu antrenorii D. Bucur şi E. Dumitrescu. Postul principal specializat de joc este cel de fundaş şi secundar centru şi aripă. Ca senior începe să joace la „ Universitatea” Cluj. În anul 1998 se transferă la clubul profesionist italian „ A.S Rugby Mirano”. În anul 2000 realizează un nou transfer, în Franţa, la „ Stade Aurillacois”. Debutul internaţional se produce în 1993, participând la C. M. de juniori împotriva Argentinei. Este prezent la C. M din 2003 din Australia, marcând o încercare în jocul cu Irlanda şi deasemenea în Cupa Europeană a naţiunilor. Are 45 de selecţii în prima reprezentativă a României.

MANOILEANU, DUMITRU (.BEBE.) (1923-1992), n. în Bucureşti. De profesie juristconsult. Jucător de rugby deosebit de inteligent, îşi aduce aportul în cluburile .CCA. (”Steaua”), . Locomotiva Griviţa Roşie., ”Dinamo” şi .Progresul Sănătatea., pe posturile de centru şi aripă. Debutează ca jucător în echipa naţională în 1949. Deţine mai multe titluri de campion naţional. Se remarcă şi ca antrenor, activând la cluburile .Locomotiva Griviţa Roşie., .Ştiinţa. Cluj, .Ştiinţa. Petroşani şi Bârlad, instruind şi furnizând mulţi jucători de valoare pentru echipa naţională. A fost antrenorul echipei naţionale şi consilier tehnic al ei, realizând prima calificare la CM din 1987 (Noua Zeelandă). Ca arbitru a fost deosebit de dinamic, introducând în arbitrajul românesc noi concepţii privitoare la o cât mai mare continuitate a jocului şi păstrarea cât mai mult timp a balonului în joc, anticipând tendinţele mondiale ale arbitrajului. A urmat cursurile de perfecţionare, în acest domeniu, de la Paris. Socotit cel mai mare teoretician român în domeniul rugbystic, a scris şi publicat numeroase articole şi cărţi de specialitate, dintre care enumerăm: *Mica Enciclopedie* (rugby), *Elogiul efemerei performanţe, Exerciţii de gândire rugbystică,* în plus a publicat beletristică şi eseuri. Înzestrat cu o elocinţă remarcabilă, a iniţiat şi a participat activ la mai multe prelegeri şi conferinţe cu teme de specialitate, ţinute la cursurile de perfec- ţionare ale tuturor antrenorilor din România şi în cantonamentele echipei naţionale. A activat în cadrul Biroului federal şi în Comisia tehnică a FRR. Maestru al sportului.

MANOLACHE, NICOLAE (1953), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică. Nu împlinise 13 ani, când deja era în echipa liceului „Aurel Vlaicu", unde se predau tainele rugbyului cu profesori de referinţă, unul dintre aceştia fiind Vasile Constantin. În 1966 îl găsim în echipa de juniori a Clubului „Rapid". Profesorul **M.N.** nu a fost un mare jucător (locul 3 în campionatul de juniori şi promovat la seniorii clubului sub supravegherea lui I. Teodorescu). Specializat pe posturile de flanker şi fruntaş. Dovedeşte însă o realmente vocaţie pentru profesia de antrenor, ajungând literalmente un antrenor de referinţă. Prin mâinile sale trec şi scoate peste 100 de rugbyşti de mare clasă, specializaţi, aproape, pe toate posturile şi apţi de a juca cu succes (de fapt au şi dovedit-o) în prima divizie şi în loturile naţionale. „Marca" Manolache este depusă pe generaţii întregi atât pe jucătorii care activează în ţară, cât şi cu predilecţie pentru cei ce joacă în Franţa. Dispunând de o energie cu totul deosebită, această „maşinărie" de creat jucători de rugby îşi continuă opera cu inteligenţă şi dragoste ca în anii de la început. Membru al biroului federal, manager al echipelor naţionale, a rămas în echipa Rapidului, a „Metrorexului" unde îi este apreciată dăruirea sa, continuând să scoată campioni. Antrenor Emerit.

MANU, HENRY (1899-1940), n. în Bucureşti . celebru jucător român de rugby în anii pionieratului acestui sport. Polisportiv (aviator, automobilist, schior) şi internaţional de rugby de mare valoare, joacă împotriva Franţei şi SUA (1919) la Jocurile Interaliate de la Pershing şi încă o dată împotriva Franţei, în 1927. În ţară, evoluează la .Tenis Club Român. ("TCR") pe postul de înaintaş linia a II-a. În timpul studiilor în Franţa, joacă aici, fiind căpitanul echipei de la .Racing Club. din Paris şi jucător titular şi căpitan în echipa Parisului. Membru fondator al Federaţiei Române de Rugby. Dispariţia sa prematură a lăsat imaginea unui personaj de legendă în lumea rugby-ului.

MARINACHE, ANASTASE (1928-1976), născut în com. Ciochina, jud. Ialomiţa, ofiţer MApN, economist şi antrenor. Debutează în sport ca atlet, aruncă- tor de greutate. Adus la Clubul .CCA. ("Steaua") este selecţionat pentru echipa de rugby, ajungând, în scurt timp, cel mai bun jucător înaintaş, linia a doua, din ţară. A fost utilizat şi pe post de pilier. Joacă rugby la .CCA. în perioada 1948-1957 când, din cauze politice, este exclus şi forţat să se transfere. Va activa, în continuare, la Clubul .Progresul. Bucureş ti, pe postul de jucător-antrenor şi economist în BNR. Cucereşte 3 titluri de campion şi 5 Cupe ale României. Jucător internaţional cu 20 de selecţii în prima reprezentativă, participând şi la cele două turnee în Anglia (1954 şi 1956). Joacă de 4 ori împotriva Franţei, contribuind la obţinerea unor rezultate care au dus, în final, la cucerirea a două titluri europene (FIRA). Maestru emerit al sportului.

MARINESCU, DUMITRU-TITEL (1939), n. în București. Inginer exploatare CFR. Absolvent al Institutului de Căi Ferate, București în 1961. Începe să joace rugby în 1953, ca junior, la clubul *Grivița Roșie*, avându-l ca antrenor pe Tudor George-Ahoe. Cu această echipă realizează două titluri de campion în 1956 și 1957. Datorită talentului și abnegației cu care se pregătea a fost transferat la prima echipă de seniori a clubului unde este prezent până în 1967, cucerind titlul de campion în 1962. Într-un mic interval de timp joacă și în cadrul clubului *Metalul-Republica* (1963-1964). Face parte și din loturile naționale de juniori, tineret și România seniori "B" evoluând cu aceasta în *Cupa Păcii* în 1963 la Berlin. Efectuează cu echipa *Grivița Roșie* multe turnee, disputând jocuri internaționale de club în Iugoslavia, Italia, Franța, Germania, Bulgaria, Polonia, Cehoslovacia

și Maroc. Postul său specializat de joc, a fost cel de fundaș, dar cu bune evoluții și pe postul de mijlocaș la grămadă și deschidere și pe cel de centru. Membru al Clubului Seniorilor și al Asociației Rugbyștilor Internaționali.

MARINESCU, VICTOR (1944), n. în com. Ruşeţu, jud. Galaţi. Este subinginer, absolvent, în 1973, al Facultăţii de Topografie Minieră din Petro- şani. Începe să joace rugby în 1959, ca junior, în Clubul *Locomotiva Griviţa Roşie* (antrenori I. Milea şi C. Cocor). Este imediat promovat în echipele de seniori ale aceluiaşi club. În 1962, făcându-şi stagiul militar, joacă pentru Clubul ”Dinamo” două campionate. Revine la echipa .Locomotiva. (antrenori V. Morariu şi Gh. Pârcă- lăbescu) şi în 1967 cucereşte titlul naţional. Se transferă la echipa .Ştiinţa. din Petroşani şi joacă pentru acest club din 1968 până în 1973 (antrenor T. Rădulescu). Este selecţionat în echipa naţională de juniori şi joacă împotriva selecţionatei pionierilor; remarcat, .trece. la echipa de seniori, având 11 selecţii, jocul cel mai important fiind cel împotriva Franţei (11-6), evoluează în echipa .B. a României şi joacă împotriva reprezentativei armatei franceze, sub culorile echipei ”Steaua”. Îmbrăţişând cariera de arbitru (are categoria I), în perioada 1982-1995 arbitrează toate categoriile de echipe, conducând şi meciuri internaţionale de club (seniori, juniori, cadeţi, copii) şi ca judecător la margine la jocul Italia . România (1993). Maestru al sportului.

MATEESCU, ADRIAN (1939- 1995), n. în Bucureşti. Ofiţer MApN, profesia de bază. Antrenor de rugby. Jucător extrem de talentat pe postul de mijlocaş la grămadă. Evoluează în echipele .Ştiinţa. Petroşani, .Constructorul . Bucureşti, iar în perioada 1963-1975 este legitimat la Clubul ”Steaua”, unde cucereşte 5 titluri naţionale. Selecţionat în echipa reprezentativă de seniori de 23 de ori, participă la 4 ediţii ale Cupei Naţiunilor (unde se clasează de patru ori pe locul II), la 7 ediţii ale CE –Cupa FIRA (locul II în 1974) şi de două ori în Cupa Păcii, ocupând locul I. Dedicându-se antrenoratului, începe să pregătească echipa de juniori a Clubului ”Steaua” (în perioadele 1981-1982 şi 1985-1986) şi pe cea de seniori, în mai multe etape, începând cu anul 1980 şi terminând cu anul 1994 cu care s-au câştigat 5 titluri naţionale. O scurtă perioadă, în 1979, are în grijă şi echipa reprezentativă, ocupând cu aceasta locul II în Cupa FIRA. Maestru emerit al sportului (1975).

MATEI, FLORINEL (1970), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent în 2006 al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din cadrul Universităţii Ecologice din Bucureşti. Tot în acest an realizează un master în managementul proiectelor. în perioada 1995-2001 absolvă Şcoala Naţională de Antrenori a FRR. În interiorul acestei perioade ocupă diverse funcţii şi pe cea de antrenor, în cadrul cluburilor „R.C. Flamingo” şi „CSS Triumf’ din Bucureşti. Urmând cursurile Academiei Române de Rugby a FRR, în 2005 capătă diploma de „specialist în rugby”. De asemenea, este şi arbitru de rugby. Începând din 2005 FRR îi încredinţează echipa naţională de „under 18” de care se ocupă timp de 2 ani, cucerind locul I în C.E. grupa B. Din 2006 este numit director naţional de dezvoltare în cadrul FRR, având ca responsabilităţi coordonarea activităţii de dezvoltare la nivel naţional, promovarea şi implementarea rugbyului în toate mediile şcolare, elaborarea de proiecte ale promovării rugbyului în toate sferele sociale, înfiinţarea de noi structuri sportive, etc. Din 2009 face parte din Colegiul Director al FRR, în calitate de secretar general.

MAVRODIN, RĂZVAN (1973) n. în Bucureşti. Subofiţer M. Ap.N.. Debutează în rugby în 1987 la clubul „ IMGB”, avându-l ca antrenor pe E Suditu. Continuă să joace tot ca junior şi la C.S „ Triumf”. În 1991 este transferat la Clubul „ Steaua” (antrenori A. Achim şi E Suciu), unde cucereşte titlul naţional în 1991 şi 1992. Postul său specializat de joc este cel de trăgător. Selecţionat în echipa naţională de seniori în 1993, adună 46 de prezenţe. În anul 1999 devine rugbyst profesionist în Franţa, legitimându-se la „ Racing Club de France” (Paris). Se transferă apoi la „ U.S.A Perpignan” şi la „ Pau”. Are 3 prezenţe la CM (1999 - Anglia şi Franţa, 2003- Australia şi 2007- Franţa).

MĂRĂSCU NICOLAE-NAE – vezi Personalități

MĂRĂŞESCU, AUREL (1907-1997), n. în Bucureşti. De profesie inginer. Sportiv şi coleg de echipă aproape fără egal la .Sportul Studenţesc. (sau la echipa naţională), club pe care l-a slujit şi iubit de la înfiinţare şi până în 1948. Un longeviv în rugby, cu un temperament de o înaltă delicateţe. Ajucat aproape pe toate posturile de la compartimentul înaintării; juca .unde avea nevoie echipa.. Cu o mare putere de asimilare, el s-a format în condiţii vitrege, .furând. de la alţii tainele rugby-ului, de la rugbyştii de peste hotare, în special din Franţa. A făcut o carieră strălucită ca jucător în linia a doua, fiind de neîntrecut la jocul în margine. La activul său, se numără peste 500 de partide oficiale, interne şi internaţionale, cu peste 600 de puncte marcate (încercări, transformări, lovituri de picior de pedeapsă sau căzute). Afost unul dintre cei mai productivi jucători români din toate timpurile. Prezent la cursurile de pregătire de la Villefranche, în 1935, el a revenit în ţară, pledând pentru necesitatea unei şcoli de antrenori şi de arbitri în România. A fost, de fapt, printre cursanţii primei promoţii de acest fel şi, totodată, primul arbitru internaţional român. A cochetat în studenţie cu baschetul şi atletismul şi a fost titular în echipajul României de bob la JO de iarnă din 1936, dar rugbyul, putem spune că a fost adevărata sa dragoste. A fost un mare animator şi educator al promoţiilor tinere (copii şi juniori) în perioada 1933-1944.

MEHEDINŢI, ŞERBAN (1928-1986), n. în Bucureşti. Jucător de rugby, înaintaş în linia a II-a sau în linia a III-a flanker. Prinzător redutabil în .margine. şi un bun realizator din loviturile de penality. A jucat pentru cluburile ”TCR”, .CCA. (”Steaua”) şi . Constructorul. București. De mai multe ori a cucerit titlul naţional în anii .50. Maestru al sportului. Stabilit în Franţa din 1970.

MERŞOIU, COSTICĂ (1977) n. în comuna Gugești, județul Vrancea. Începe să practice jocul de rugby în 1996 la clubul piteștean ”Arpechim”. În 1999 se transferă la echipa ”Precizia” din Săcele, pentru ca în anul 2000 să fie legitimat la C.S.A. Steaua, unde joacă până în 2004, club unde se consacră definitiv pe postul specializat de joc ca închizător (nr.8). Cucerește mai multe titluri naționale și cupe ale României cu echipele Steaua și Dinamo. Din 2004 pleacă să joace în Franța la echipa profesionistă ”C.A.” Perigaux, unde activează până în 2006, când se reîntoarce în țară, oferindu-și serviciile clubului Dinamo București. Pe plan internațional a făcut parte din echipa națională de seniori și din selecționata ”Stejarii”, câștigând Cupa Europei.

MICHĂILESCU, SORIN (1896-1959). Promotorul formaţiei .Matei Club., grupare şcolărească de

rugby, polarizând elevii de la liceele .Mihai Viteazul. şi .Matei Basarab. (1915). Jucător internaţional, înaintaş, joacă împotriva Franţei pe .Stade Colombes. în 1919. Figură devenită legendară, face parte din prima generaţie de internaţionali români, de fondatori ai jocului .cu sistem.. În 1916, este unul dintre fondatorii Clubului .Sportul Studenţesc..

MIHAI, CORNEL (1945), n. în Bucureşti. De profesie este antrenor de rugby. Ca jucător a debutat în 1960, la Clubul .Progresul. Bucureşti, antrenori fiindu-i Ed. Denischi şi Telu Diamandi. Este legitimat apoi la cluburile .Politehnica. Bucureşti (1965), .Sportul Studenţesc. (1969-1970), "Steaua" (1970-1972), unde realizează un titlu de campion naţional, şi .Griviţa Roşie. (1972-1975). Ca antrenor, îşi începe activitatea în 1975 la echipa din Divizia B .Pescărușul. Tulcea (înființată de el), pe care o pregăteşte până în 1988, apoi trece la secţia de copii şi juniori a Clubului .Sportul Studenţesc. până în 1989. Din 1990 conduce echipa "Dinamo" (alături de M. Paraschiv) realizând 4 titluri naţionale, 4 Cupe ale României şi 4 titluri de campion la rugby în 7. A fost prezent la toate stagiile de perfecţionare iniţiate de FRR şi a participat cu referate de specialitate la toate lectoratele clubului şi ale FRR. Este Antrenor emerit din 1998. Este membru al colegiului central de antrenori al FRR.

MIHALACHE, DUMITRU (1951), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS în 1974 şi jurist, absolvent al Facultăţii de Drept în 1984. Debutează în rugby ca junior în 1968 la Clubul .Rapid. Bucureş ti, unde joacă până în 1972 sub conducerea prof. Constantin Vasile. Mai activează la acest club şi în perioada 1974-1976, cu antrenorul Ion Teodorescu. Ca jucător, a fost legitimat şi la Clubul .Sportul Studenţesc., în perioadele 1972-1974, 1976-1981 (antrenor T. Rădulescu) şi 1981-1986, dar de această dată şi în postura de antrenor (categoria I). A fost selecţionat o dată în echipa naţională şi de 2 ori în echipa naţională studenţească. În 1986 ocupă postul de antrenor federal, unde până în 1990 supraveghează şi conduce destinele rugby-ului din ţară şi echipa naţională care, în această perioadă, participă la prima ediţie a Cupei Mondiale (1987). Ocupă apoi mai multe funcţii: 1990-1996 şef serviciu în cadrul Direcţiei relaţii cu federaţii şi unităţi sportive din MTS şi şef departament sporturi la ziarul .Sport XXI., ocupă pentru 3 luni (în 1995) funcţia de secretar general al FRR, fiind şi membru al biroului federal între 1995-1998; din 1998 este ales preşedintele FRR. Este, de asemenea, membru în consiliul de administraţie şi membru în comisia juridică, încep ând din 1998, a FIRA. A publicat *Rugby . modele de concurs şi antrenament.* Este director competiţii în cadrul Federaţiei de Fotbal (din 1996).

MILEA, ILIE (1920-1976), n. în Bucureşti. Funcţionar la CFR. A debutat în sport la atletism, dar dragostea pentru rugby, care s-a manifestat de la 14 ani (1934), îl face să devină jucător, pe postul de trăgător, la echipa .Locomotiva CFR. Bucureşti, pe care a slujit-o toată viaţa (până în 1956), câştigând mai multe titluri naţionale. În perioada 1958-1961 activează ca antrenor. A fost jucător internaţional.

MILCĂ, GEORGE (1955) n. în Bucureşti. Subinginer, absolvent în 1979 a Facultăţii de Electromecanică din Petroşani. Inspector la primăria Municipiului Bucureşti. Debutează în rugby la „CSS-Bucureşti, avându-l antrenor pe prof. Doru Dinulescu. În intervalul 1967-1974 joacă la acest club la toate categoriile de vârstă: rugby în 7, rugby în 10 (antrenor D. Dinulescu) şi rugby în 15 (antrenor A Groman). Din 1971, trece în prima echipă de rugby în 15 de juniori sub îndrumarea antrenorilor C. Munteanu şi N.Vizitiu unde realizează următoarele performanţe: 1971 şi 1973, vicecampion; 1972 şi 1974 campion naţional. Tot la această categorie de vârstă, dar pe plan internaţional cucereşte titlurile

de campion FIRA în 1972 la Roma (17-11 cu Spania) şi 1973 la Bucureşti (17-11 cu Franţa) şi locul secund în aceeaşi competiţie în 1974 la Heidelberg; antrenori i-au fost: N. Pădureanu, T. Doiciu, N. Vizitiu Ed. Denischi, V. Irimescu. În 1974 terminând junioratul se legitimează la clubul „Rapid" Bucureşti sub supravegherea antrenorului I.Teodorescu. Din 1975-1980 evoluează la Ştiinţa Petroşani unde îşi termină cursurile universitare (antrenori D.Ionescu şi Gh. Băltăreţu) şi câştigă două Cupe ale României în 1977 fiind selecţionat în lotul naţional universitar. Urmează un nou transfer la clubul Sportul Studenţesc (1980-1984). Postul specializat de joc a fost cel de fundaş. Se dedică arbitrajului când în perioada 1984-2003 urmând şi cursurile de perfecţionare din Olanda, este delegat la centru şi la margine la multe jocuri internaţionale (Cupa Heineken, Campionatul European gr.a-II-a etc.). Conduce în campionatul intern peste 500 de jocuri la toate categoriile de vârstă. Din anul 2000 activează la Asociaţia Municipală de rugby din Bucureşti cu preocupări deosebite la comisiile de arbitri, disciplină, competiţii.

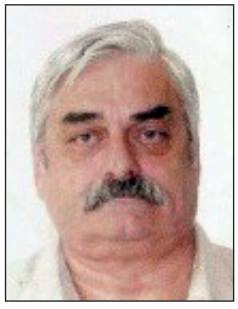

MITREA, CRISTACHE (1949), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS în 1973. Debutează în rugby în 1959, în echipa de copii a Clubului . Locomotiva Griviţa Roşie. (antrenori Gh. Pârcălăbescu şi C. Cocor). În perioada 1971-1973 joacă la echipa divizionară .Olimpia. Bucureşti (antrenor R. Chiriac); urmează un transfer la Clubul .Constructorul. Buzău (antrenor Al. Ionescu şi D. Ionescu), unde evoluează din 1973 până în 1977 când îşi încetează activitatea de sportiv. Se dedică antrenoratului (antrenor categoria I) la CŞ .Triumf., conduc ând echipa din 1978 până în 1986. În 1987 este numit secretarul general al FRR, pe care o coordonează până în 1990. În acest răstimp, echipa naţională a participat la CM (1987) din Noua Zeelandă şi la două CE (1987 şi 1989). Din 1990 este inspector în MTS. Din 2000 este preşedintele Asociaţiei Municipale de rugby. Este observator al FRR.

MITREA, DANIEL MIHAI n. în 26 ianuarie 1974 la Bucureşti. Este profesor de educaţie fizică, fiind absolvent al ANEFS în 1996. Din anul 2002, ocupă prin concurs, postul de antrenor federal al FR. Rugby. Începând de la vârsta de 8 ani, practică jocul de rugby sub îndrumarea tatălui său, Cristache Mitrea la clubul „Triumf" (1982-1991, categoria copii şi juniori); din 1991-1992 joacă la juniori I la clubul „Steaua", sub supravegherea antrenorului M. Munteanu; pentru că începând din 1993 şi până în 1994 să joace la echipa de seniori a aceluiaşi club, avându-l antrenor pe Ad. Mateescu. Terminând cu activitatea competiţională îmbrăţişează profesia de antrenor funcţionând la cluburile următoare: 1994-1996 clubul „Triumf" (copii); 1996-1999 clubul „CSS Griviţa" (copii şi juniori); 1999-2004, clubul „Griviţa" . Deasemeni a fost şi cadru didactic la catedra de rugby a liceului „Griviţa", în perioada 1996-1999. În intervalul 2001-2002 a funcţionat ca expert la CNFP de antrenori, ca mai apoi din 2001-2002 să fie numit consilier în M.T.S. (Federaţiile de Radio, Sportul pentru Toţi, Rugby şi Polo). Numit ca antrenor federal are sub supraveghere loturile naţionale U 17, U 18, U 19, U20 şi rugby în 7 precum şi funcţia de manager adjunct al lotului de seniori şi cea de director tehnic al Academiei de rugby a FRR (2004 şi 2005). Pe plan internaţional are funcţia de Director de Dezvoltare regională (FIRA-AER) pentru Bulgaria, Ungaria, Serbia, Moldova, Croaţia, Slovenia şi România (2003), primind diploma de atestare IRB în 2004. Este absolvent al cursurilor de perfecţionare de la Aarlborg, Palma de Majorca, Touiouse, Aukland, Dublin. Scrie, traduce şi publică peste 100 de lucrări de specialitate, plus kituri video, pe care le difuzează în ţară, în Anglia şi Franţa, ce se adresează tinerilor rugbyşti. În 2004 este distins cu Diploma de Excelenţă a ANEFS.

MITU, PETRE (1977), n. în Bucureşti. Debutează în rugby la 9-10 ani la Clubul .Gloria. (antrenor Stelian Dumitru). Activează apoi în mai multe cluburi din Bucureşti: .Triumf., .Steaua . şi .Consig. din Giurgiu. Cucereşte un titlu naţional la juniori I şi un altul la seniori, la secţia Clubului ”Steaua”. Posturile de joc pentru care s-a specializat sunt de mijlocaş la grămadă şi fundaş. Jucător profesionist, are oferte din Anglia şi Franţa, dar se stabileşte la .Stade Aurillacois. din 1999. Cucereşte o medalie de bronz la CM de juniori. În cele peste 20 de selecţii internaţionale realizează un loc I în Cupa Europeană a Naţiunilor în 2000 şi participă la CM de seniori din 1999. Este socotit, pe bună dreptate, de cotidianul francez .L.Equipe. cel mai talentat jucător al generaţiei sale. Căpitan al echipei naţionale.

MLADIN, VASILE (1932), n. în Bucureşti. Inginer constructor, absolvent al Facultăţii de Construcţii, promoţia 1956. Debutează în rugby în 1949, ca elev în echipa Liceului .Petru Rareş., unde l-a avut ca antrenor pe Gheorghe Pârcălă- bescu. Este transferat din 1951 la Clubul .Locomotiva Griviţa Roşie., pentru care joacă până în 1964 (antrenori, Gh. Pârcălăbescu şi V. Morariu). Aici realizează 7 titluri naţionale şi cucereşte locul I în CCE în 1964 (tot în această competiţie mai obţine un loc II în 1962). Postul său specializat a fost de jucător înaintaş în linia a II-a. Este selecţionat în echipa naţională în 1953, unde rămâne până în 1964, cu 27 de selecţii, cu 3 participă ri împotriva Franţei şi 2 turnee în Anglia. Este Maestru şi Maestru emerit al sportului. Afost membru al Biroului federal al FRR în perioada 1970-1974, răspunzând de Comisia de disciplină. A fost decorat cu .Ordinul Muncii. clasa I şi a II-a şi cu .Ordinul Merite Sportive..

MOLDOVEANU, TOMA (1916-2005), n. în Drăgăşani, jud. Vâlcea. Absolvent al Institutului Politehnic (Polizu), promoţia 1938. Debutează în fotbat în 1926, la ”TCR” (.Tenis Club Român.). Începe să joace rugby la 14 ani, în 1930, tot la ”TCR”, avându-i ca antrenori-jucători pe N. Popa şi Şt. Bârsan, până în 1942, cucerind în acest interval 4 titluri de campion naţional. Specializarea sa de bază a fost pe postul de fundaş, fiind unul dintre jucătorii renumiţi. Din 1942 se transferă la echipa .Rogifer. (fiind unul dintre cei ce au înfiinţat-o), echipă care capătă, în decursul anilor, diverse denumiri: .Metalul., .Republica., .Gloria. şi la care activează ca jucător până în 1960. În 1935 este selecţionat în echipa naţională unde susţine, până în 1955, 12 întâlniri internaţionale . perioadă în care a fost de multe ori şi căpitanul echipei. Din 1942, paralel cu statutul de jucător, este şi antrenor, până în 1960, la echipa .Rogifer Metalul.. Are categoria I. În această calitate a dat mulţi sportivi echipei naţionale: Dr. Ţenescu, M. Lucaci, I. Ţuţuianu, C. Aldea, D. Ghica ş.a. A fost primul arbitru român care a arbitrat în străinătate; timp de 25 de ani, arbitru categoria I. A fost membru al Comitetului federal al FRR şi preşedintele Colegiului central de antrenori şi de arbitri. A fost distins cu .Premiul de Stat. si .Ordinul Muncii. clasa I şi cu Diploma de onoare pentru merite deosebite în dezvoltarea activităţii de educaţie fizică şi sport.

MOLDOVEANU, TRAIAN – BOŞO (1941), n.în Bucureşti. Bacalaureat. De profesie tehnician la uzinele Griviţa Roşie, timonier pe pescadoare, mecanic întreţinere. Jucător de rugby, începe să practice acest sport la Rugby Club *Griviţa Roşie*, unde din 1958 şi până în 1973 ca junior şi senior,

este pregătit de antrenorii Gh. Milea, C. Cocor, V. Morariu și Gh. Pârcălăbescu. Aici cucerește cinci titluri de CN și din 1964 locul I în CCE. O perioadă de un an (1965) joacă pentru echipa Steaua, unde ocupă locul 2 în campionat. Pe plan internațional este titular în echipa națională de juniori și tineret, câștigând toate cele 7 întâlniri. Participant în Cupa Păcii (ediția a V-a). De asemenea, joacă în toate turneele internaționale efectuate cu echipa Grivița Roșie în Franța, unde are ca adversari echipe foarte puternice din campionatul profesionist (La Voulte, Carcassonne, R.C. Toulouse, Beziers, Besancon etc). Postul său specializat de joc a fost cel de stâlp și taloner. Maestru al Sportului.

MORARIU, OCTAVIAN - vezi Personalităţi

MORARIU, VIOREL - vezi Personalităţi

Moromete, Ion (1942), n. în București. Inginer minier, absolvent al Facultății de Mine (exploatări de mine subterane) în 1972 din Petroșani. Începe să joace rugby la 15 ani ca junior la clubul Știința București, având-u-i antrenori pe Ion Buzoianu, Tudor George (Ahoe) și C. Diamandi. În perioada 1960-1961 se transferă la echipa *Constructorul* București supravegheat de antrenorul Al. Teofilovici. Între 1961-1967 joacă la Dinamo București antrenor fiind Titi Ionescu, club unde cucerește titlul de campion european în 1967, după ce în 1965 își adjudecase titlul național. În intervalul 1967-1972 își aduce aportul în cadrul echipei *Știința* din Petroșani sub conducerea antrenorilor N. Ureche și T. Rădulescu. Pe plan internațional între 1961-1964 îl găsim prezent în echipa națională de tineret de 11 ori evoluând împotriva unor adversari din Franța, Țara Galilor, RDG, Polonia și altele. Postul său specializat de joc este de înaintaș linia a II-a și flanker. Maestru al Sportului. Din 2001 este pensionar.

MOTRESCU, PETRE (1951), n. în Bârlad. Profesor de educaţ ie fizică, absolvent al IPEF din Iaşi, promoţia 1974. Debutează în rugby în 1968 la Clubul .Rulmentul. din Bârlad, la juniori, şi tot la acest club continuă şi ca senior. În timpul studenţiei a jucat în formaţia . Politehnica. din Iaşi. Apogeul carierei sportive îl atinge însă la Clubul ”Farul” Constanţa, cu care a cucerit de 3 ori titlul de campion naţional, fiind o perioadă de timp şi căpitanul formaţiei. Postul de joc specializat era cel de .aripă.. În echipa reprezentativă a ţării a fost selecţionat de 37 de ori şi a înscris 40 de încercări. Tot în cadrul echipei naţionale a cucerit locul I (1977) şi locul al II lea (1974,1978,1979) în cupa FIRA (CE) şi a participat la turnee în: Anglia, Ţara Galilor, Argentina şi Noua Zeelandă. Cariera competiţională o încheie la Clubul .Universitatea. Cluj, unde în prezent este directorul tehnic al acestei formaţii. Fiind cadru didactic cu gradul I activează şi la Şcoala generală nr. 7 din Constanţa, de unde a selecţionat jucători pentru CSŞ nr. 2 Constanţa. A activat ca antrenor şi în Italia, unde a pregătit echipele din Viterbo şi Perugia. Este vicepreşedinte al FRR, ales în 1998. Maestru al sportului din 1975 şi Maestru emerit al sportului din 1977.

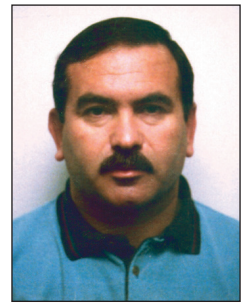

MOŢ, MARIN (1956), n. în com. Albeşti, jud. Teleorman. Ofiţer MApN. Subinginer electromecanic. Profesor de educa- ţie fizică, fiind absolvent al CPOEF în 1992. Debutează în rugby, în 1972, în echipa . Locomotiva 16 Februarie. din Cluj, având-u-i ca antrenori pe Alex. Ştef şi Mircea Rusu. Postul său specializat de joc este de trăgător. Urmează o serie de transferări la cluburile .Rapid. Bucureşti, în 1974 (antrenor Constantin Vasile), la .Remin. Baia Mare, în 1979 (antrenor D. Antonescu), unde câştigă Cupa României, şi la ”Steaua”, în 1982, unde joacă până în 1996, realiz ând 7 titluri naţionale, având-u-i ca

antrenori pe T. Rădulescu, R. Durbac, A Mateescu, E. Suciu şi M. Munteanu. Selecţionat în 1975 în echipa naţională de tineret cucereşte un loc doi în CE-FIRA, pentru ca în 1982 să .intre. în naţionala de seniori unde obţine, în cele peste 30 de selecţii, locul III în CE-FIRA (1982), devine campion european în 1983 şi mai realizează un loc II în 1984. Joacă împotriva Franţei, Italiei, Noii Zeelande, Ţării Galilor, Scoţiei, Irlandei, Rusiei etc. Maestru al sportului. Este vicepreşedinte în Asociaţia de Rugby a Municipiului Bucureşti şi şeful Complexului de rugby ”Steaua”.

MUNTEANU, MIRCEA (1952), n. în Petrila, jud. Hunedoara. Ofiţer MApN şi profesor de educaţie fizică, absolvent CPOEF, promoţia 1983. Debutează în rugby în 1967, la juniori, în cadrul Clubului ”Dinamo” Bucureşti, avându-l ca antrenor pe Gheondea 973 *Rugby* Florică, unde activează până în 1969, când se transferă la CS .Triumf., sub conducerea antrenorului Cornel Munteanu până în 1971, cucerind 2 titluri naţionale la juniori în 1970 şi 1971. Din 1971 se transferă la Clubul ”Steaua”, unde activează până în 1987, sub supravegherea antrenorilor P. Cosmănescu, Ad. Mateescu şi T. Rădulescu, cucerind 12 titluri de campion. În 1969 este selecţionat în echipa naţională de juniori, cucerind până în 1971 trei locuri III în Cupa FIRA. În echipa reprezentativă de seniori îşi face prezenţa în 1972, unde joacă sub culorile tricolorului până în 1987, an când îşi încheie activitatea de performanţă. În .naţională. a jucat de 62 de ori, dintre care de 13 ori cu Franţa. În cadrul CE (Cupa FIRA) realizează un palmares impresionant: patru locuri I (1975,1977,1981,1983), trei locuri II (1974,1979,1984) şi un loc III(1982). A fost specializat pe postul de .trăgător., iar secundar a jucat ca *centru*. Din 1987 se dedică antrenoratului, activând în cadrul Centrului de copii şi juniori al Clubului ”Steaua” până în 1992, cu o pauză de doi ani, revenind la această grupă de vârstă în 1994 unde, până în prezent, obţine locul II în 1995 la categoria juniori I şi titlul naţional în 1996. În perioada 1992-1994 a antrenat şi echipa de seniori a Clubului ”Steaua”. În perioada 1998-1999 a pregătit echipa naţională de juniori. Este antrenor categoria I, pregătit la Şcoala de antrenori de pe lângă IEFS în 1980. Maestru emerit al sportului (1975) şi deţină- torul .Ordinului Muncii. clasa a III-a. În intervalul 1990-1992 a fost membru al Biroului federal şi preşedinte al Comisiei tehnice de juniori a Comitetului Muntenia.

MUNTEANU, ION-CORNEL (1919-1995), n. în Bucureşti. Bacalaureat, profesor de tehnologie. Jucător mijlocaş la grămadă şi deschidere la echipele ”Stadiul Român” şi .Constructorul.. A fost un mare antrenor de juniori după 1944. Acondus şi pregătit o echipă de primă divizie . .Constructorul . Bucureşti . şi a fost şi în colectivul de antrenori al echipei naţionale de seniori. De asemenea, a fost unul dintre excelenţii arbitri divizionari, prestaţiile sale sobre şi exacte constituind mai tot timpul adevărate lecţii de arbitraj (cu un plus pentru ţinuta şi gestica specifică). Sub conducerea sa s-au pregătit numeroşi rugbyşti de valoare care au ajuns în echipa naţională.

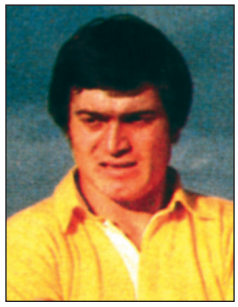

MURARIU, FLORICĂ (1955-1989), n. în com. Mitoc, jud. Botoşani. A fost ofiţer superior în MApN. Erou al Revoluţiei din 1989, împuşcat mortal în drum spre Clubul ”Steaua”, în primele ore ale Revoluţiei. Jucător titular în echipa Clubului ”Steaua” pe postul de flanker. Câştigă, cu această echipă (al cărei căpitan era), 10 titluri de campion naţional în perioada 1974-1989. A fost şi căpitanul echipei naţionale pe care a condus-o de 69 de ori în marile confruntări şi victorii cu Franţa, Italia, Scoţia, Ţara Galilor. A participat la prima Cupă Mondială din Noua Zeelandă în 1987. A

fost cooptat în Selecţionata Mondială cu ocazia . Centenarului rugbyului galez. desfăşurat pe Arms Park. A participat la 12 ediţii ale CE (FIRA), primul loc în 1977,1981,1983, locul al II lea în 1978,1979,1984 şi locul al III lea în 1982,1987,1989. Maestru emerit al sportului din 1977.

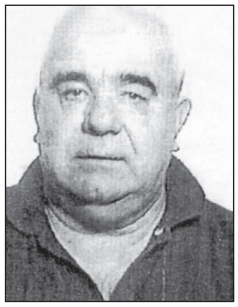

NACA, VASILE MIHAI (1939-2009), n. în Craiova. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF în 1965. A debutat în rugby în 1951, la echipa de juniori a Clubului . Griviţa Roşie., avându-l ca antrenor pe Tudor George, reuşind să câş- tige 3 titluri de campion naţional. A activat la .Griviţa Roşie. până în 1958. Se transferă la echipa .Rapid. Bucureşti din Divizia A, joacă aici timp de un an şi revine apoi în 1967, tot pentru un an. În perioada 1960-1965 joacă pentru echipa .Ştiinţa. Timişoara, în Divizia A. Îşi încheie activitatea competiţională în 1968. Încă din 1962, la 23 de ani, îşi începe profesia de antrenor-jucător la .Ştiinţa. Timişoara. Revine la Bucureşti, unde antrenează echipa .Gloria. din Divizia A, din 1968 până în 1972. Din 1973 se stabileşte în Constanţa, ocupându-se de pregătirea echipei ”Farul”. Cu această echipă a câştigat de 5 ori titlul de campion naţional în 1975, 1976, 1978, 1985 şi 1995. Tot cu acest club a mai obţinut în 1986, la Toulouse, titlul de vicecampion în Masters, având adversare echipe din Noua Zeelandă, Argentina, Australia, Italia, Fidji şi Franţa. Din 1968 pregăteşte echipele naţionale de juniori, tineret B şi A (1984). A calificat echipa de seniori a României la CM din 1987, din Noua Zeelandă, unde a ocupat locul IX. A fost şi arbitru divizionar A în anii ‘60. Este membru al Comisiei Tehnice de antrenori şi în prezent este din nou la .cârma. echipei naţionale de seniori. Sub supravegherea sa, au promovat numeroşi jucători pentru echipa reprezentativă, Dumitru, Dărăban, Bucos, Ianusevici, Varga, Grigore, Lungu, Toader etc. În perioada 1998-2000 este numit antrenor coordonator al echipei naţionale de juniori. Din 1991, este Antrenor emerit.

NANU, RADU (1927), n. în Făurei, jud. Brălia. De profesie inginer, absolvent al Facultăţii de Electronică, Bucureşti. Debutează în rugby în 1943, jucând la Clubul ”Stadiul Român” până în 1947, când este transferat la .noul club., recent înfiinţat, .CCA. (”Steaua”). Realizează aici, ca jucător pe postul de centru, 6 titluri naţionale şi 6 Cupe ale României. În echipa naţională este selecţionat în 1948, jucând de 4 ori împotriva Franţei şi efectuând cele 2 turnee memorabile în Anglia (1954 şi 1956), fiind prezent şi în alte întâlniri interţări. Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului.

NEAGA, DANIEL (1965), n. în Valea Cireşului, jud. Teleorman. Este bacalaureat şi ofiţer MI. Debutează în rugby în 1980, la .Locomotiva. Bucureşti, având-l antrenor pe prof. Nicolae Manolache. Joacă în cadrul acestui club până în 1984, realizând 2 titluri de campion naţional. Se transferă la echipa de seniori .Griviţa Roşie., unde activează din 1984 până în 1988 sub conducerea antrenorului Viorel Moraru. Urmează un nou transfer în 1988 la ”Dinamo”, condus de antrenorii Gh. Nica, M. Paraschiv şi C. Mihai. În această perioadă cucereşte 3 titluri naţionale. În echipa naţională este selecţionat în 1988, unde până în 1996 îmbracă de 42 de ori tricoul primei reprezentative. Este participant la două ediţii de CM (1991 şi 1995). Postul de joc pentru care este specializat e cel de mijlocaş la grămadă, pe care-l slujeşte cu multă fantezie şi seriozitate, înregistrând numeroase succese. Îmbrăţişând în paralel şi profesia de antrenor, din 1995, antrenează echipa de copii, juniori şi seniori a Clubului ”Dinamo”. În 1999 absolvă cursul de la Bucureşti al antrenorilor de rugby, iniţiat de Comisia de educare, dezvoltare şi promovare a copiilor prin rugby. Din 2007 este antrenorul echipei de rugby a CSM *Bucureşti*. Este Maestru emerit al sportului.

NEDELCOVICI, PAUL – vezi Personalităţi

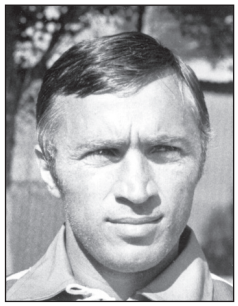

NICA, GHEORGHE (1944-2004), n. în com. Gogoşu, jud. Mehedinţi. Ofiţer în MI. Joacă rugby consacrându-se cu adevărat la Clubul ”Dinamo”, unde în 1967 cucereşte CCE. Specializat pe postul de centru şi, în plus, cu o lovitură de picior excepţională, aduce multe puncte echipei sale de club, cât şi celei naţionale, unde evoluează de 55 de ori (fiind de multe ori şi căpitanul ei) în perioada cucereşte două medalii de aur (1975,1977) şi una de argint (1974) în CE (Cupa FIRA). Ca antrenor, a condus pentru o scurtă perioadă prima reprezentativă, ca şi echipa de Club ”Dinamo” şi naţionala de juniori. Maestru emerit al sportului.

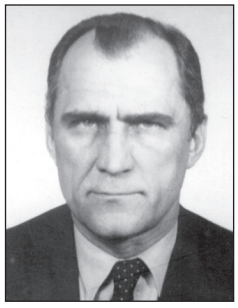

NICOLESCU, MIHAI (1943), n. în Ploieşti. Arhitect, absolvent al Institutului de Arhitectură din Bucureşti, promoţia 1965. Jucător de rugby pe postul de mijlocaş la deschidere, poate singurul sportiv care a corespuns în acest post din toate punctele de vedere: inteligenţă, tehnică rafinată, gândire anticipativă, motricitate specifică de înalt nivel. Debutează la echipa .Constructorul., primii paşi fiind făcuţi sub îndrumarea antrenorului Mitică Ionescu, unde şi realizează 3 titluri naţionale la juniori. A slujit cu precădere echipa .Arhitectura. Bucureşti şi .Sportul Studenţesc. după un stagiu plin de învăţăminte efectuat la ”Dinamo”. Jucător internaţional, cu 31 de selecţii în echipa naţională, joacă împotriva naţionalelor din Noua Zeelandă, Argentina, Franţa, Italia, Spania, Maroc, cu un stil elegant, dar eficace, dând încredere liniei de trei sferturi. A făcut parte din echipele care s-au clasat pe locul I (1975) şi pe locul al II lea (1974) în CE (Cupa FIRA). Este jucătorul de rugby nr. 1 în anul 1973. În perioada 1990-1992 a fost preşedintele executiv al FRR. Fost cadru universitar al Facultăţii de Arhitectură şi arhitect şef al oraşului Bucureşti. Maestru emerit al sportului.

NICULESCU, PETRE-PILL (1931), n. în Bucureşti. Inginer economist, absolvent al A.S.E. în 1952. Debutează în rugby în 1946 la clubul „C.A.M” avându-l antrenor pe T.Krantz. Se transferă pentru efectuarea stagiului militar la clubul „Pandurul”(1948-1951) şi apoi la „CCA-Steaua” avându-i antrenori pe Gogu Sfetescu şi Al. Argeşiu. Cu acest club realizează 2 titluri naţionale în 1953 şi 1954 şi 3 Cupe ale României. Se transferă în intervalul 1955-1961 la clubul „Constructorul” Bucureşti avându-l ca antrenor pe C. Munteanu. Din 1961 şi până în 1972 joacă pentru clubul „Progresul” Bucureşti. Postul său principal de joc a fost de aripă şi centru, şi secundar ca flanker. Jucător internaţional „A” şi „B” îşi face debutul în 1953 cu ocazia Festivalului Internaţional al Tineretului, jucând împotriva Cehoslovaciei şi Italiei, şi a unor selecţionate din Franţa şi Anglia. Preocupat de arbitraj, în perioada 1972-1982 arbitrează toate categoriile divizionare. Devine arbitru internaţional, participând la cursul de la Bordeaux(1977) şi conducând de la centru 10 partide, printre care Dinamo Buc-Agen în CCE, în C.E de juniori din Maroc în 1978 şi alte întâlniri. În intervalul 1972-1980 este preşedintele Comisiei de Arbitraj din Municipiul Bucureşti. Este Maestru al Sporturilor(1954). Pensionar şi membru al Clubului Seniorilor al FRR.

OPRESCU, ION-COCO (1930-2008), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF în 1953. jucător de rugby la clubul CCA- Steaua în intervalul 1957-1962, pe postul de flanker. Gazetar sportiv la „Sportul Popular”. În anii cât a lucrat la acest cotidian sportiv pe lângă descrierea activităţii pe plan intern, sau a altor discipline sportive s-a preocupat de fenomenul sportiv în cadrul sistemului şcolar universitar. Stabilindu-se în

Elveţia, a depus interes şi eforturi, împreună cu soţia sa tot profesoară de educaţie fizică, pentru cultivarea unor jocuri între echipele româneşti şi cele din Ţara Cantoanelor, dar rugbyul elveţian, neavând un anume nivel valoric, interesul unor asemenea iniţiative n-a dat rezultate.

OPRIȘ, FLOREA (1956), n. în Zimnicea, jud. Teleorman. Debutează ca junior în echipa de rugby *Dunărea* Giurgiu (1972). În 1974 este selecționat în echipa de seniori (div. B) a clubului, unde joacă până în 1980 când se transferă la echipa din prima divizie a țării, *Farul* Constanța unde activează până în 1990. Aici devine un rugbyst consacrat, aflându-se mereu în primele 3 locuri în clasament, iar în 1985-86 cucerește titlul de campion național. Cu acest club în 1986, pe plan internațional, participă la primul Turneu Master, organizat de echipa franceză Stade Toulouse având ca adversari echipele campioane a Franței, Italiei, Australiei, Argentinei, Fiji, N. Zeelandei. În finala competiției Farul a jucat împotriva lui Stade Toulouse. Între 1980-1989 participă și la turnee în Anglia, Țara Galilor, Italia și Franța împotriva unor echipe de prim rang. Jucător internațional de juniori participă în 1976 în Campionatul FIRA; cu echipa de tineret este prezent în Turneul Primăverii (1977 – Bulgaria) iar cu Selecționata Universitară joacă împotriva Franței în 1978. În 1987 este convocat în prima echipă a țării jucând contra Franței în Campionatul FIRA și participând la prima ediție a Cupei Mondiale (N. Zeelandă). Are 9 selecții în prima echipă, având adversari Franța, Irlanda, Scoția, Portugalia. Turcia, Anglia, Zimbabwe etc. În intervalul 1991-1992 joacă în campionatul francez la echipa *Entete Sportif* (Avignon). Revenind în țară mai joacă doi ani la echipa *Farul*, pentru ca în 1994 să se retragă din activitatea competițională cu ocazia finalei Cupei României. Din 1995 absolvă Școala Națională de Antrenori și se dedică acestei profesiuni, devenind antrenor la Centrul de copii a echipei Farul. Din 2003 antrenează echipa de juniori la CS Ovidiu. Din 2005 este antrenor secund la echipa de seniori R.C.J *Farul*. Preocupat și de arbitraj activează în campionatul național, iar pe plan internațional este prezent la Turneul FIRA –AER Under 19 (2002 – Constanța). În 2002 este președintele Comisiei de arbitri în cadrul AJR Constanța. Absolvent al cursurilor Academiei de Rugby a FRR (2006-2007) Din 2007 este Oficial sportiv la RCJ Farul. Este maestru al sportului din 1999.

ORTELECAN, MIRCEA (1949), n. în com. Supuru de Jos, jud. Satu Mare. Inginer, absolvent al Facultăţii de Mine-Exploatare, în 1971. Debutează în rugby, ca .trăgător., în 1968, jucând la echipa .IMP. (. Institutul de Mine Petroşani.) din Divizia B, avându-l ca antrenor pe Nae Iliescu. În 1970 joacă în echipa de primă divizie .Ştiinţa. din Petroşani, până în 1989. Cucereş te în 1983 Cupa Federaţiei. În echipa naţională este selecţionat în 1970, unde până în 1980 evoluează în 20 de întâlniri interţări, jucând de 5 ori împotriva Franţei, cucerind locul I (1975) şi locul II (1974) în CE (Cupa FIRA). Participă la turnee în Noua Zeelandă, Anglia, Irlanda, Ţara Galilor, Italia, Spania etc. Este cadru didactic universitar, doctor inginer şi şef de lucrări la Universitatea din Petroşani. Pe această linie didactică a urmat, în 1995, un curs de specializare în Franţa. Este antrenor benevol la echipa .Ştiinţa. şi membru în Biroul federal al FRR, răspunzând de sportul şcolar şi universitar. Maestru emerit al sportului.

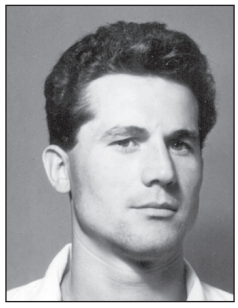

PALOȘANU, ALEXANDRU (1930-2004), n. în Bucureşti. Inginer economist. Debutează în sport la box. Joacă, de asemenea, handbal la CAM şi PTT şi practică şi atletismul la .Godeanu. în probele de semifond. În cadrul liceului însă e atras de rugby (prof.

Tanoviceanu) şi se legitimează la Clubul .Viforul Dacia. (antrenor G. Fanella), mai evoluează la .Petrolul. în categoria a II-a şi la PMB (categoria promoţie). Postul său specializat de joc este de înaintaş flanker (fiind un excepţional prinzător în margine şi un bun tactician). Consacrarea o capătă la Clubul ”Dinamo” (1950), unde câştigă 3 titluri naţionale şi Cupa României. Din 1957 se transferă la ”Steaua”, în 1958 la .Progresul. Bucureşti şi îşi încheie activitatea competiţională la .Ştiinţa. Cluj. Jucător interna- ţional, evoluează împotriva Angliei, Ţării Galilor, Franţei, URSS şi a altor echipe de club străine. Stabilit la Cluj, antrenează un timp echipa din Divizia A .Agronomia. (.Ştiinţa.). Maestru al sportului şi Antrenor emerit. Afost membru al Biroului federal al FRR.

PARASCHIV, MIRCEA (1954), n. în Bucureşti. Antrenor, absolvent în 1980 al Şcolii de Antrenori a MTS. Debutează în rugby în 1967, la CSŞ nr. 2 Bucureşti, având-o ca antrenoare pe Mariana Lucescu, unde joacă până în 1973, obţin ând aici şi un titlu de campion la juniori. Postul de joc specializat: mijlocaş la grămadă. Din 1973 până în 1974 îl găsim legitimat la echipa .Sportul Studenţesc., avându-l ca antrenor pe Theodor Rădulescu. Transferat în 1974 la ”Dinamo” Bucureşti, joacă sub culorile acestui club până în 1988, când îşi încheie activitatea de jucător, perioadă în care, în 1982, câştigă titlul naţional, sub conducerea antrenorului Ion Ţuţuianu. Selecţionat în echipa naţională în 1975, joacă sub culorile ei 63 de întâlniri, realizând performanţe remarcabile in CE (Cupa FIRA) unde s-a clasat de 4 ori pe locul I (1975,1977,1981,1983), de trei ori pe locul al II lea (1978,1979,1984) şi de două ori pe locul al III lea (1982,1987). A jucat de 11 ori împotriva Franşei, câştigând trei jocuri. Profesia de antrenor şi-o începe în 1989, când preia conducerea echipei ”Dinamo”, echipă pe care o antrenează şi în prezent şi pe care o conduce spre titlurile naţionale în 1990, 1993, 1996 şi 1998. Participă cu echipa sa la .Conferinţa Europeană., în ediţia 1996-1997, unde ocupă locul III în grupă, învinge ând echipele .Bridgent., .Bristol. şi .Treorchy.. Ca antrenor al primei echipe reprezentative, participă la pregătirea ei pentru Cupa Mondială din 1987 şi pentru calendarul din 1988-1989 şi 1994; a făcut parte din colectivul tehnic care a calificat echipa naţională la CM din 1995 (Africa de Sud) şi 1999 (Anglia). A participat la toate stagiile de perfecţionare a antrenorilor din ţară şi la cel din Scoţia din 1993. Maestru Emerit al Sportului (1982), Antrenor Emerit (1996). Este prezent în *Hall of Fame* al rugby-ului mondial.

PARASCHIVESCU, MIRCEA (1953), n. în Bucureşti. Este de profesie subinginer, absolvent al Institutului de Construcţii din Bucureşti în 1980. Ajucat rugby în perioada 1969-1984, evoluând la cluburile .Rapid., .Politehnica . Iaşi şi .Sportul Studenţesc.. Cu echipa naţională de juniori cucereşte campionatul european în 1972, la Roma și este component al selecționatei Universitare a României, în perioada 1979-1983. Se face însă remarcat în mod deosebit în arbitraj, anul de debut fiind 1985. Pe plan internaţional începe să arbitreze din 1992. În deceniul .90 este considerat cel mai bun arbitru din România. A arbitrat 40 jocuri internaţionale oficiale interţări de seniori (FIRA) şi 60 similare de juniori, la care se mai adaugă încă 22 de jocuri internaţionale amicale. A participat la 6 CM de juniori, conducând jocurile finale ale CM din 1992 şi 1997, iar la seniori, jocurile finale FIRA din 1992 şi 1993. De asemenea, a arbitrat jocurile de calificare pentru Cupa Mondială din 1995 şi la .Conferinţa Europeană. din 1997. A participat până acum la opt stagii internaţionale de perfecţionare a arbitrilor (7 în Franţa şi unul în Anglia). A fost animator la cursurile de arbitraj FIRA (2004-Biaritz, 2005 – Kiev și Souillac). În perioada 2003-2005 a fost președintele comisiei de arbitri a FRR. Din 2009 este numit directorul departamentului competiții a FRR.

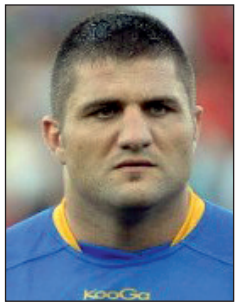

PAULICĂ, ION (1983), n. în Brăila. Începe să joace rugby, ca junior la 15 ani, în oraşul Brăila. Un jucător foarte puternic, pe postul de pilier fiind imbatabil. Face faţă cu succes şi pe postul de taloner.Se face repede remarcat pentru aceste calităţi şi debutează în echipa României de juniori la C.M din Chile în 2001 şi la cel din 2002 în Italia. Pentru comportamentul său general, bun, a fost inclus în prima echipă de seniori, debutând la Cupa Mondială din 2003 (Australia), împotriva Argentinei. Este prezent și la Cupele Mondiale din 2007 și 2011. Participă la Cupele Mondiale (RWC under 19 ani-2001, RWC under 19 ani – 2002) şi la CE ediţia 2005-2006). În ţară a jucat la cluburile „Tracon" din Brăila (1998-2002), „Universitatea" – Cluj (2002-2004) şi „Steaua" în 2004 cucerind cu acest club un titlu naţional. Din anul 2006 este legitimat ca jucător profesionist în Anglia, la echipa din prima ligă „Bath". Are 45 selecţii în echipa naţională de seniori.

PAVLOVICI, ALEXANDRU (1944), n. în com. Ciacova, jud. Timiș. Absolvent al Facultății de Științe Naturale a Universității din Timișoara. Debutează în rugby, ca junior la clubul Știința Timișoara. (1962-1966), având ca antrenor pe Mihai Naca. Mai târziu clubul schimbându-și denumirea în *Universitatea* continuă să joace din 1966 până în 1968 sub supravegherea antrenorului Mitică Antonescu. Se transferă apoi la *Locomotiva Griviţa Roşie* unde în intervalul 1968-1972 este instruit de antrenorii Gh. Pârcălăbescu, V. Morariu și R. Demian, realizând titlul național în 1969-1970. Postul său specializat a fost aripă de ¾. Jucător internațional, adună 4 selecții în echipa națională și un turneu în Anglia. Cu echipa de club, efectuează în fiecare an turnee în Franța unde întâlnește adversari din prima ligă. Activează în arbitraj pentru toate categoriile de vârstă în perioada 1978-1991. Absolvind în 1983 Școala de antrenori pregătește echipa R.C. Griviţa Roșie în perioadele 1991-1993 (realizând și un titlu de campion național) și 1998-2002. Membru în Comisia Centrală de arbitri (1995-1998) al cărei președinte a și fost în 2005-2006.

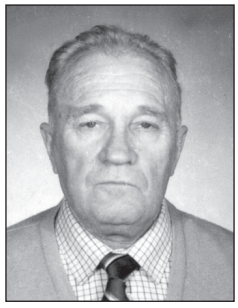

PĂDUREANU, NICOLAE (1924-2001), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent ICF, promoţia 1953. A debutat în rugby în campionatele şcolare, ca elev al Liceului . Dimitrie Cantemir. (1940). Primul transfer îl face la Clubul .YMCA., mai târziu denumit .Sportul Studenţesc., unde activează în perioada 1941-1943. După război, în 1946, revine la .Sportul Studenţesc., unde joacă până în 1950, când se transferă la Clubul .CCA.. Aici îl găsim până în 1954, cucerind în acest timp 3 titluri de campion naţional. În 1954 este numit antrenor de stat . primul antrenor federal cu studii superioare de specialitate . şi în acelaşi timp şi antrenor al echipei naţionale de seniori; funcţia de antrenor federal o deţine până în 1961, iar pe cea de antrenor al echipelor naţionale de seniori, tineret şi juniori până în 1973. Din 1974 preia conducerea echipei divizionare .Arhitectura., pe care o pregăteşte până în 1979, când trece ca antrenor la Clubul .Sportul Studenţesc., unde activează până în 1983. Cadru didactic la Facultatea de Arhitectură (1956-1994), şeful catedrei de educaţie fizică, profesor universitar. A condus echipa României în 4 CE, obţinând 2 victorii şi 2 egaluri cu echipa Franţei şi victorii cu echipele regionale ale Angliei. A supravegheat pregătirile echipei .Griviţa Roşie. când a câştigat CCE în 1964 şi a .dus. la victorie de 3 ori selecţionata universitară a României împotriva Franţei. A fost membru în Comisia tehnică FIRA, unde a întocmit regulamentul campionatului de juniori FIRA. Pe plan metodologic are preocupări pentru scrierea unor cărţi, anuare şi articole de specialitate, a regulamentului de joc. Participă la cursurile de instruire a antrenorilor divizionari şi realizează cursurile de rugby ale catedrei de specialitate de la ANEF. Antrenor emerit. Membru al Biroului federal FRR.

Pârâianu, RĂzvan (1929), n. în Genova - Italia. Inginer, absolvent al Institutului de Mine din București în 1958. Sportiv multilateral, joacă rugby, polo și înoată în primele echipe ale campionatului național. Practică jocul de rugby între 1946-1948 la *Sportul Studențesc* avându-l ca antrenor pe I. Buzoianu. Postul specializat de joc a fost cel de aripă pe 3/4 și de flanker. În același interval de timp joacă polo și înoată la Viforul Dacia (procedeul fluture). Antrenorul său era Gh. Popescu - Zgrembus. Din 1948 până în 1951 este închis din considerente politice. La eliberare lucrează ca inginer în materiale de construcții și continuă să facă sport înotând și jucând rugby. Din1951 până în 1957, înoată pentru clubul *Progresul* București, avându-l antrenor pe C. Vasiliu. În același timp 1951-1955 joacă și rugby la clubul *Progresul Finanțe-Bănci* (antrenor Șt. Bârsan). Se transferă, fiind student, la Știința București (1955-1958) unde este pregătit de antrenorul G. Fanella și unde își încheie activitatea de sportiv. Deținut politic.

PÂRCĂLĂBESCU, GHEORGHE - vezi Personalităţi

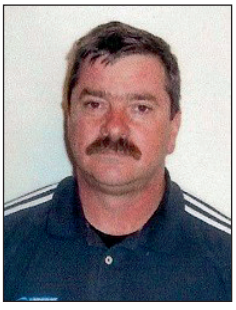

PÎRŢOC, EMIL IOAN (1959) n. în localitatea Iclop, jud. Cluj. Este de profesie electromecanic. Este student al ANEFS şi are studii în domeniul sportului absolvind cursul naţional de arbitri. Este preşedintele Comisiei centrale de arbitrii ai FRR. A jucat rugby la nivelul Diviziei A la cluburile „CFR" Cluj (1975-1980) şi „Universitatea -16 februarie" (1980-1984). Mai are o calificare de instructor sportiv (rugby). Are preocupări deosebite pentru arbitraj unde în 22 de ani, fără întrerupere, oficiază peste 600 de jocuri în Campionatele României la toate nivelurile de vârstă. Pe această linie iniţiază un curs de formare de arbitri (Cluj-2001). În 1996 urmând cursul de pregătire FIRA-AER de la Amsterdam, devine arbitru internaţional, conducând peste 20 de jocuri FIRA în cadrul CE şi CM U.19 şi U.20, precum şi jocuri preliminarii ale CM din 2006. Pentru activitatea îndelungată este distins de către FRR cu Diploma şi Cupa de Merit.

PENCIU, ALEXANDRU - vezi Personalităţi

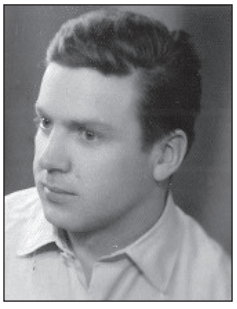

PENCIU, NICOLAE (1933), n. în București. Inginer, absolvent, în 1962 al Institutului Politehnic, Facultatea de Mecanică din Iași. Începe să practice jocul de rugby în 1948 la clubul *Petrolul* cu antrenorul Gogu Sfetescu. Din 1949-1950 joacă la echipa PTT (antrenor Fr. Covaci) unde cucerește titlul de campion la juniori. Se transferă apoi la clubul Locomotiva Gara de Nord (1951-1952), antrenor fiindu-i Gh. Pârcălăbescu și unde cucerește un nou titlu național la juniori. Devine titular în prima echipă la Locomotiva Grivița Roșie (1953), cucerind Cupa României. A mai jucat pentru echipele Știința Cluj, Locomotiva ICF, Locomotiva PTT, Știința Petroșani, Metalul București și își incheieactivitatea competițională la echipa Știința Iași în 1962. Beneficiază în instruirea sa de aportul unor mari antrenori: Dan Ștefănescu, Telu Diamandi, Gusti Fanella, N. Ureche. Are și evoluții internaționale de club și joacă cu o selecționată a României, împotriva selecționatei FSGT a Franței. Postul său specializat este de mijlocaș la deschidere și centru.

PERPELEA, ALEXANDRU (1955) n. în localitatea Optași, județul Olt. Professor de educație fizică, absolvent al Universității Alexandru Ioan Cuza, Facultatea de Educație Fizică și Sport în 2005. Antrenor de rugby, absolvent al Academiei de rugby a FRR.

Antrenor Emerit din anul 2000. A început să joace rugby ca junior și a continuat ca senior la clubul ”Olimpia” București, în perioada 1971-1987 avându-i ca antrenori pe I. Fodor, Ed. Denischi, E. Ene și Enciu Stoica. Dedicându-se antrenoratului, realizează 3 titluri de campion național de juniori I în 1999, 2000 și 2003, un titlu național la juniori II în 2003, două locuri de vicecampion la juniori I în 2004 și 2006. A condus ca antrenor selecționata de juniori a României la CM din 2003 la Paris. Este șeful secției de la CSM București și antrenor coordonator la CS Olimpia București. Are merite deosebite la înființarea echipei de rugby a CSM – București (2010) și în ocuparea locului III în CN de rugby în 7 cu CSM în 2010.

PETRACHE, ADRIAN ALIN - vezi Personalități

Petrescu Gheorghe(1924), n. în comuna Niculești-Movila, jud. Ilfov. De profesie arhitect absolvent al Facultății de Arhitectură –București în anul 1948. Începe să joace rugby destul de târziu la 17 ani, la clubul Grivița CFR, avându-l antrenor pe Raul Vizante. Timp de 19 ani de practicarea rugby-ului evoluează la echipele ”Petrolul”, ”Tenis Club Român”, ”Minerul”, ”Proectantul”, dar echipa lui de suflet unde a căpătat consacrarea și statutul de campion național și de jucător internațional a fost ”Grivița Roșie”. Postul său specializat de joc a fost de aripă de ¾ și fundaș. După încetarea activității rugbystice, joacă fotbal într-o echipă districtuală din Periș.

PICU, TRAIAN GEORGE (1927-2001), n. în Bucureşti. De profesie tehnician auto. Debutează în sport practicând înotul la .LNR. (.Liga Navală Română.) din 1945 până în 1950, avându-l ca antrenor pe prof. Nicu Dumitrescu. Se consacră însă rugby-ului, începând cu anul 1948, ca jucător la Clubul .Petrolul. Bucureşti, antrenor fiindu-i fratele său, Constantin Picu. Joacă la acest club până în 1949, când este legitimat la .CCA. până în 1951, având-i antrenori pe Gogu Sfetescu şi Puiu Argeşiu şi unde realizează un titlu de campion naţional. Afost specializat ca flanker. În perioada 1951-1965, joacă pentru Clubul .Locomotiva Griviţa Roşie., instruit de Gh. Pârcălăbescu şi V. Morariu, perioadă în care cucereşte încă 6 titluri naţionale şi o Cupă a Campionilor Europeni în 1964. Jucător internaţional în anii .50, joacă împotriva echipelor RDG, Italiei, Franţei şi participă la cele două turnee efectuate în Anglia în 1955 şi 1956. Maestru emerit al sportului.

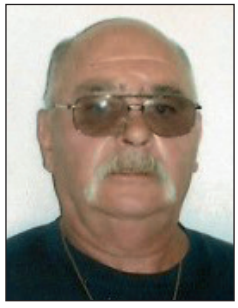

POLIZACHE, ION (1941), n. în Bucureşti. Post specializat de joc: trăgător (taloner). Debutul se produce la Liceul .Ion Neculce., .tainele jocului. învăţându-le pe .Tineretului. şi de la antrenorii Al. Carnabel, Gh. Pârcălăbescu şi A. Groman. Lucrează ca portar la Hotelul .Intercontinental.. A jucat rugby la cluburile . Minerul., ”Dinamo”, .Rulmentul. Bârlad şi .Rapid. Bucureşti, fiind apreciat şi devenind campion naţional la juniori, tineret şi seniori, fiind selecţionat şi în echipele reprezentative ale acestor categorii. A făcut cascadorie, având apariţii în peste 20 de filme, alături de alţi rugbyşti deosebiţi (D. Ghiuzelea şi I. Doruţiu) şi actori de frunte ai cinematografiei româneşti.

POP, ALEXANDRU (1945), n. în Bucureşti. Inginer, absolvent al Institutului de Mine – Petroşani (1969). A jucat la echipele .Ştiinţa. din Petroşani şi .Griviţa Roşie. Bucureşti, pe postul de aripă de linia a III-a. De mai multe ori campion naţional, jucător internaţional cu 25 de prezenţe în echipa naţională. A contribuit la câştigarea locului I (1975) şi a locului al II lea (1974), în CE (Cupa FIRA). În turneul din Noua Zeelandă a fost căpitanul echipei naţionale. Ca antrenor, s-a ocupat de pregătirea juniorilor Clubului .Griviţa Roşie. şi ai echipei naţionale. Maestru emerit al sportului. Stabilit în SUA. În fişa sa de rugbyst de performanţă sunt de menţionat victoriile de la Rovigo (Italia 14-3), 4 jocuri împotriva Franţei (Constanţa, Valence, Bucureşti, Bordeaux), turnee în Anglia (1972) şi Noua Zeelandă (1975). „Descoperit” pentru jocul de rugby de către Tudor Georgescu- Ahoe. Solicitat să

joace în Franţa la „Castres”, refuză.

POPA, EUGEN - vezi Personalităţi

POPA, EUSEBIU NICOLAE (1967), n. în Piatra Neamţ, a absolvit Liceul Auto din localitatea natală şi Facultatea de Educaţie Fizică din Chişinău (la fără frecvenţă). Initierea în rugby a primit-o în 1982 la echipa de juniori a Grupului Şcolar Auto de unde a plecat la *ITC* Constanţa. În 1991 a creat la Piatra Neamţ *Rugby Club Venus* ce va deveni “o grupare angrenată în toate ediţiile de campionat rezervate categoriilor de copii şi juniori, turnee şi memoriale”, participantă şi la două turnee internaţionale de la Rovigo – Italia. La 1 iunie 1996 a înfiinţat echipa feminină de rugby RC *Petrotrans*, imbatabilă la toate turneele la care a participat, considerată, “de departe cea mai puternică din peisajul feminin al acestui sport în România”. Ca urmare a acestor rezultate a deţinut şi funcţia de antrenor al lotului naţional de rugby feminin.

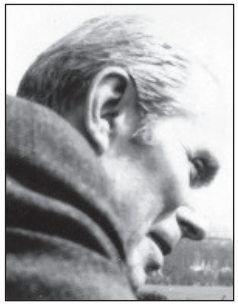

POPA, ION (NELU) (1910-1995), n. în Bucureşti. Jucător de rugby pe postul de centru şi de mijlocaş la deschidere, în perioada 1934-1946. Debutul în sport îl face în atletism şi oină la .Gh. Şincai. şi ”Stadiul Român”. A jucat peste 500 de partide interne şi internaţionale, constituind modelul jucătorului cu un stil curat, subtil şi elegant, devenind cel mai admirat rugbyst din anii .30-.40. Debutează în echipa naţională în 1934 (contra Italiei), fiind prezent în aceasta timp de 10 ani, susţinând jocuri împotriva echipelor Franţei, Germaniei, Italiei, Olandei şi a altor selecţionate. Clubul său de bază a fost .Tenis Clubul Român. (”TCR”). În perioada 1946-1947 a fost secretarul FRR. În 1951, alături de fraţii Ion şi Constantin Tănase, este fondatorul secţiei de rugby a Clubului .BNR. (.Spartac. .Progresul. apoi .Finanţe Bănci.).

POPESCU ALIN NICOLAE - vezi Personalităţi

POPESCU, CEZAR (1976) n. în Bucureşti. Este profesor de educaţie fizică, absolvent al Facultăţii de educaţie fizică şi sport din Timişoara, în 2000. Începe să joace rugby la vârsta de 14 ani, având următorul traseu al legitimărilor, la cluburile „Locomotiva” Bucureşti, „Rapid” Bucureşti, „Ştiinţa” Timişoara şi „Steaua” Bucureşti sub îndrumarea antrenorilor Manolache, Domocoş, Costea, Achim, Paraschiv, Charyere şi Santamans. Din anul 2003 pleacă în Franţa fiind legitimat ca jucător profesionist la cluburile „Tarbes” şi „Sporting Union Agen”. Este un fost component al echipei de juniori a României care în 1995 a făcut un meci egal cu Franţa (27-27) şi a învins Ţara Galilor (27-22). S-a impus ca jucător de bază al echipei sale de club „Steaua”, cu care a câştigat titlul naţional în 2003, fiind inclus în lotul naţional de seniori pentru Cupa Mondială din Australia (2003). Prima sa selecţie în reprezentativa României a fost în 1997, în jocul împotriva Belgiei de la Bruxelles. Este participant la două ediţii ale Cupei Mondiale (2003-Australia şi 2007-Franţa), jucând în toate meciurile din grupele preliminarii. Are 37 de selecţii în echipa României.

POPESCU, CONSTANTIN-TITI (1933), n. în Bucureşti. Profesor de limbă germană, absolvent al Universităţii Bucureşti în 1955. Începe să joace încă din liceu handbal şi baschet, dar la îndemnul profesorului Ghe. Tanoviceanu se dedică rugby-ului (1943) şi alături de fratele său este legitimat ca junior la clubul „Stadiul Român”, devenit „Constructorul”, unde este pregătit de antrenorii N. Gheondea şi M. Ionescu, şi joacă până în 1948. Între anii 1952-1956 este legitimat la clubul „CCA-Steaua” (antrenori A. Argeşiu şi N. Gheondea). Urmează un transfer la „Progresul Sănătatea” şi joacă până în 1960 sub conducerea antrenorului I. Buzoianu. Se dedică

antrenoratului, unde în perioada 1990-2004 la cluburile „Juventus”, „Olimpia”, „CSS 6”, „Şcoala E. Racoviţă” şi alte cluburi, instruieşte peste 1000 de copii legitimaţi ulterior de marile cluburi din România, jucători ce au ajuns până la nivelul echipelor naţionale. Se remarcă în mod deosebit scrisului despre fenomenul rugbystic publicând şi difuzând programe, broşuri, anuare şi alte materiale publicistice pe care le răspândeşte cluburilor, antrenorilor şi sportivilor.

POPESCU, ŞTEFAN (1940), n. în Bucureşti. Descoperit de prof. Iosif Pugliese şi adus la „CSS2” unde începe să joace rugby pe post de flanker, post pe care a evoluat mai tarziu şi în cadrul clubului „Dinamo”. Urmează o serie de transferări printre care la „Farul” Constanţa ca mijlocaş la grămadă şi la „Gloria” Bucureşti ca pilier. Trecând prin mâinile antrenorilor D. Ionescu, Fl. Gheonea, I. Buzoianu, T. Moldoveanu şi M. Naca, a avut ce învăţa nesfiindu-se să întrebe, să „fure” privind, cercetând, analizând întreaga gamă de mişcare rugbystică. Şi a avut şi şansa să lucreze mai apoi alături de Cornel Munteanu la „C.S.S Triumf’ club fanion, unde au modelat o întreagă avalanşă de tineri elevi rugbyşti, cucerind 7 titluri de campioni, tineri care au ajuns în echipele naţionale de tineret şi de seniori. Treizeci de ani a activat la „Triumf’, care i-au adus mari satisfacţii, după care a purces să-şi realizeze o nouă ambiţie: aducerea rugbyului în mediul rural, începând cu această muncă în comuna Ciorogârla din Sectorul Agricol Ilfov, în cadrul Grupului Şcolar „Pamfil Şeicaru” dar şi la Şcoala generală din apropiere. Şi-a format grupe de începători, iar după un an de zile a înscris echipe în campionatele naţionale de juniori II şi III. Dar perseverenţa-i cunoscută nu s-a oprit aici, gândindu-se să aducă pe terenul de rugby şi fete. Aici la Ciorogârla a găsit doritoare şi a format o primă echipă, pe care a oficializat-o la FRR. Se străduie să iniţieze un prim campionat feminin de rugby şi poartă tratative cu diverşi antrenori din ţară care au iniţiative asemănătoare. Antrenor emerit.

POPIȘTEANU, VIRGILIU (1967), n. în comuna Progresul, jud. Călărași. Profesor de educație fizică, absolvent al Universității Ecologice, Facultatea de Educație Fizică și Sport în 2009. Debutul în rugby îl face în 1981 la Clubul Sportiv Școlar București, antrenor fiindu-i prof. Vasile Constantin . Rămâne la acest club până în 1986 unde realizează și două titluri de campion de juniori în 1984 și 1986. Devenind senior se transferă la clubul ”Contactoare” – Buzău, unde în intervalul 1986-1992 sub supravegherea antrenorilor Petre Cosmănescu și Ion Tuțuianu, cucerește Cupa României în 1988. Urmează un nou transfer de astădată la clubul Steaua; jucând pentru acest club în perioada 1992-2004, pregătit fiind de antrenorii Ad. Mateescu , Al. Achim, Ed. Suciu, M. Munteanu, L. Costea, C. Florea , și M. Mot, cucerește 3 titluri de campion național în anii 1992, 1999 și 2003. Pe plan internațional, cu echipa națională de juniori, realizează locul 3 în Cupa FIRA în 1986 la București. Cu prima echipă reprezentativă a României, unde este prezent de patru ori (Franța de 2 ori, Portugalia și Polonia), marchează 49 de puncte. În 1999-2000 participă cu echipa Steaua în Cupa Europei inter cluburi. Postul său specializat de joc este de mijlocaș la deschidere. Din anul 2002 se dedică antrenoratului, urmând cursurile Școlii Naționale de Antrenori. Este antrenor categoria a II-a, antrenând din 2005 echipa de juniori a clubului Steaua, U.17. A fost distins cu titlul de maestru al sportului.

POPOVICI, FLORIN (1950-2000), n. în Tecuci, jud. Galaţi. Profesor de educaţie fizică. Ajucat rugby, ca taloner, la Clubul .Universitatea. Timişoara unde, în 1972, a câştigat un titlu de campion naţional, legitimându-se apoi la Clubul ”Ştiinţa Remin” Baia Mare. Îmbrăţişează profesiunea de antrenor la echipa pe care a slujit-o ca jucător (. Remin. Baia Mare), realizând cu aceasta titlul naţional în 1989-1990 şi 3 Cupe ale României în 1980-1981, 1989-1990 şi 1998- 1999. Jucător internaţional de juniori (câştigă CE al FIRA în 1972)

şi de seniori, participând la turneul din Argentina în 1973. A activat şi ca antrenor principal şi secund al primei echipe reprezentative, realizând o victorie împotriva Franţei (12-6) în deplasare.

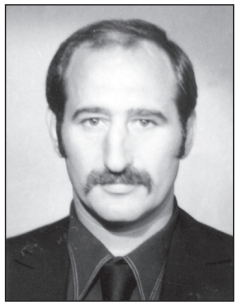

POSTOLACHE, NECULAI (1949), n. în com. Banca, jud. Vaslui. Ofiţer superior în MApN şi profesor de educaţie fizică, absolvent al CPOEF. Debutează în rugby în 1966 la Clubul .Rulmentul. din Bârlad, avându- l antrenor pe Mircea Paiu. Joacă aici până în 1968, când se transferă la ”Steaua”, unde activează până în 1981 sub conducerea antrenorilor P. Cosmănescu şi A. Mateescu, cucerind 7 titluri naţionale. În 1969 este selecţionat în echipa naţională de seniori, unde până în 1980 evoluează în 26 de întâlniri internaţionale, dintre care de 8 ori împotriva Franţei; joacă de asemenea contra Angliei, Argentinei, Spaniei, Italiei, URSS, Marocului şi altor ţări din Europa. În cadrul CE (Cupa FIRA), cucereşte, cu echipa medalia de aur în 1975 şi se clasează pe locul al II lea în 1974. Specializarea pe post a fost de înaintaş în linia a II-a şi a III-a. Este şi antrenor categoria a II-a. A lucrat în MApN, în Statul Major General, fiind şeful biroului sport de performanţă. Aintrodus în 1995 rugby-ul în liceele militare (5). A fost membru al Consiliului Internaţional al Sportului Militar, ca reprezentant al armatei române. Activează la echipa de primă divizie .Rulmentul. în calitate de consilier sportiv. În anul 2000 a fost numit vicepreşedinte al FRR. Maestru emerit al sportului.

PREDA, CRISTACHE (1939), n. în com. Surduleşti, jud. Argeş. Antrenor de rugby. Debutează în acest sport în 1955, ca elev al Şcolii profesionale .Vulcan., avându-l antrenor pe Dragoş Ţenescu. Joacă aici ca junior şi în Divizia B. Activează apoi în Divizia A, la echipa .Metalul. (Gloria) până în 1959. Este legitimat în 1959 la Clubul ”Steaua”, unde timp de 10 ani, sub conducerea antrenorului Petre Cosmă- nescu, realizează 3 titluri de campion şi 3 de câştigător al Cupei României. În anul 1961 este selecţionat în echipa naţională de seniori, unde până în 1967 realizează 13 selecţii, jucând de 4 ori împotriva Franţei (un joc câştigat, două egale, unul pierdut). A contribuit la realizarea unor rezultate de prestigiu care au condus la obţinerea titlului european. Ca antrenor (categoria I) a pregătit echipe de Divizia B şi A: .Rapid. şi .Vulcan., promovând jucători la nivelul echipelor naţionale de juniori, tineret, seniori. Maestru emerit al sportului.

PREOTEASA GRIGORE -vezi Personalităţi

PRISĂCARU, GHEORGHE (1942) n. în Fălticeni, judeţul Suceava. Absolvent în 1962 al Şcolii de Maiştri din Iaşi. Debutează în rugby, ca junior, în 1965 la echipa „CSMS” Iaşi, unde joacă până în 1967. În perioada 1967-1973 este component al echipei „Agronomia” Iaşi, avându-l ca antrenor pe prof. Pavel Vizitiu. Din 1974 până în 1977 joacă pentru echipa „Politehnica” Iaşi sub conducerea antrenorilor P. Vizitiu şi Dumitru Ionescu. Din anul 1978 se dedică arbitrajului, fiind inclus în lotul republican de arbitri. Devine imediat arbitru internaţional fiind absolvent al stagiului de la Bordeaux. A oficiat partide în Anglia, Rusia, Georgia, Portugalia, Bulgaria, Italia, Polonia, Germania şi Moldova. A şcolarizat peste 100 de arbitri, dintre care 12 de la Chişinău (5 fete şi 7 băieţi) A participat ca arbitru la Campionatul Mondial de tineret.

RAŢIU, COSMIN AUREL (1979) n. în localitatea Petroşani, jud. Hunedoara.Bacalaureat. De profesie agent de poliţie. Începe să joace rugby la vârsta de 10 ani, având un traseu al legitimărilor foarte variat, activând în cluburile „Minerul”-Lupeni, „Ştiinţa”-Petroşani,

„Callatis”- Mangalia şi „Dinamo” Bucureşti, la acest ultim club găsindu-şi consacrarea, supravegheat fiind de antrenorii: M. Ortelecan, A Suşinschi, V. Bercu, M. Paraschiv, D. Neaga. Cât timp a jucat ca junior la „Triumf” Bucureşti l-a avut antrenor pe St. Popescu. Postul specializat de joc cel de închizător (nr.8). Câştigă cu echipa „Dinamo” două titluri de campion naţional. Pe plan internaţional realizează un titlu de campion european al naţiunilor. Jucător cu mari valenţe fizice (198 cm -112 kg), îmbracă de peste 35 de ori tricoul primei echipe de seniori a României. Participant la CM din 2007 și 2011.

RĂCEANU, NICOLAE (1963), n. în com. Sărmaşu, jud. Mureş. Debutează în rugby la 15 ani la CSŞ .Locomotiva. Cluj (antrenor I. Deleanu) După patru ani evoluează pentru echipa divizionară A .Universitatea ., antrenor fiindu-i Şt. Ionescu. În echipa naţională .pătrunde. în 1985, având peste 35 de selecţii, jucând de 6 ori împotriva Franţei; participant la 2 ediţii ale CM (1991 şi 1995). Jucător profesionist, evoluând în Italia pentru Clubul ASR .Viterbo.. Este Maestru emerit al sportului.

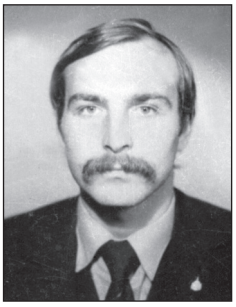

RĂDULESCU, ALEXANDRU (1958), n. în Bucureşti. Este ofiţer în M.I. şi profesor de educaţie fizică, absolvent al CPOEF. Debutează în rugby în 1974 (după ce a practicat înotul şi baschetul) la .CSŞ. Bucureşti . antrenoare fiindu-i Mariana Lucescu; aici, în decurs de trei ani, cucereşte 2 titluri de campion la juniori. În perioada 1976-1978 joacă rugby la echipa de primă divizie .Sportul Studenţesc., avându-l antrenor pe tatăl său. Consacrarea definitivă ca rugbyst de performanţă o realizează la ”Steaua” unde, în intervalul 1979-1991, cucereşte 9 titluri naţionale. Jucător internaţional, joacă de 8 ori împotriva Franţei. În CE (Cupa FIRA) se clasează pe locul I (1981), pe locul II (1984), pe locurile III (1982,1989), contribuind la realizarea unor victorii care au condus la ocuparea poziţiilor fruntaşe în competiţia europeană. În 1984, după jocul împotriva Franţei (Toulouse), a fost decretat de către France Presse sportivul linia a treia flanker numărul 10 în lume. A fost jucătorul linia a III-a, care a marcat cele mai multe încercări în jocurile interţări. Este Maestru emerit al sportului.

RĂDULESCU, THEODOR (1932-2011), n. în Bucureşti. Este antrenor de rugby. A urmat cursurile SMTCF timp de doi ani, între 1948-1950. Debutul în rugby îl face în 1948 în Campionatul şcolar la SMTCF. Joacă apoi, la juniori, la Clubul .Locomotiva. PTT (1949-1952), avându-l ca antrenor pe Fery Covaci. Din 1952 joacă rugby şi handbal în cadrul unităţilor militare de muncă .Şantierul. din oraşul Stalin (Braşov). Din 1954 este transferat la Bucureşti, la Clubul . Constructorul ., unde activează ca jucător până în anul 1959, când trece la Clubul .Griviţa Roşie., unde devine un jucător cu adevărat consacrat, evoluând la acest club până în 1968, când se retrage din activitatea competiţională. Aici cucereşte 4 titluri de campion naţional şi un titlu de campion european, în 1964. Este selecţionat în echipa naţională în 1955, unde timp de 9 ani joacă 18 jocuri internaţionale şi obţine rezultate de valoare împotriva Franţei, în special. Profesia de antrenor o începe în 1964, la echipa de juniori a Clubului .Griviţa Roşie., unde activează până în 1970. Din acest an şi până în 1973, este antrenor al echipei .Ştiinţa. Petroşani, având în acelaşi timp largi preocupări organizatorice şi de selecţie, oferind echipei naţionale 6 jucători. Din 1973-1979 preia echipa .Sportul Studenţesc. din Bucureşti. În perioada 1979-1982 îl găsim pe postul de antrenor federal pentru juniori. Din 1982 conduce echipa Clubului militar ”Steaua”, unde în răstimp de opt ani aduce acestui club 6 titluri naţionale şi oferă numeroşi sportivi echipei naţionale; acestor realizări li se adaugă spiritul său gospodăresc în amenajarea şi întreţinerea bazei materiale a acestei secţii. Antrenor al echipelor naţionale: la juniori în anul 1969 (locul III în Cupa FIRA); la seniori în perioadele 1970-1973, 1979-1981, 1985-1987,

1989-1991 şi 1992-1995 (2 victorii împotriva Franţei, la Bucureşti şi la Auch; 2 victorii împotriva Ţării Galilor şi o victorie împotriva Scoţiei). Din 1991 este numit antrenor federal al FRR pentru seniori.. În această funcţie are preocupări pe plan metodologic, organizând cursuri de perfecţionare şi avansare a antrenorilor (juniori, A, B). A fost solicitat de mai multe ori ca lector la diferite cursuri organizate in Franţa. A fost membru al Biroului federal şi preşedinte al Comisiei tehnice a antrenorilor. În 1995 se retrage din activitatea internă, dar a avut o importantă contribuţie în calificarea echipei noastre naţionale la CM din 1991 şi 1995, din Franţa şi din Africa de Sud. activat ca antrenor în Italia la Clubul .Arix Viadana.. Din anul 1999 a fost antrenorul echipei .RC Griviţa Roşie.. Maestru al sportului şi Antrenor emerit. În anul 2000 a fost ales membru al Biroului federal şi a îndeplinit din nou funcţia de antrenor federal.

RĂŞCANU, GHEORGHE (1935-2011) n. în comuna Orgoieştii Vasluiului, judeţul Vaslui. Îşi începe „cariera" rugbystică sub culorile echipei „Constructorul" Bârlad în 1961, echipă ce activa în divizia B care după un an va promova în grupa de elită sub conducerea lui D. Tenescu. Sosind momentul stagiului militar RG joacă sub culorile echipei locale „Electroputere" Craiova, divizionară B. În 1966 urmează transferul la „CCA" Steaua unde joacă doar un an pentru că în 1967 să se transfere la clubul Dinamo şi antrenat fiind de D.Ionescu cucereşte titlul naţional în 1969. Dar RG nu va rămâne nici la Dinamo, pentru că în 1969 se transferă la Universitatea Timişoara unde găseşte calităţi excelente pentru sport şi învăţătură şi un antrenor, Dumitru Antonescu care-l va călăuzi pentru cucerirea unui titlu de campion în 1972. Debuteză în echipa naţională în 1966 şi în activitatea sa internaţională care s-a încheiat în 1974, a numărat 24 de selecţii şi înscriind 52 de puncte pentru România (de fapt primul joc internaţional a fost în echipa de juniori în 1965). Postul său specializat a fost de închizător (nr.8). Joacă împotiva Franţei (15-14), Spaniei, Italiei etc. Ca arbitru a condus relativ puţine jocuri, debutul său fiind destul de târziu, participând la stagii de perfecţionare de la Sibiu, Buzău, Cluj, Predeal , Bucureşti. Maestru al sportului.

ROCA, RADU (1900), n. în Bucureşti. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic din Bucureşti. .Omul cât muntele., cum i s-a spus, a făcut cunoştinţă cu rugby-ul în 1915, ca elev al liceului .Matei Basarab. unde, împreună cu Vasile Nedelcovici şi Ilie Stănescu, a alcătuit trio-ul pe care s-a clădit nucleul echipei liceului, apoi al echipei .Sportul Studenţ esc.. După anii de şcoală, Roca a jucat la echipa .Tennis Club Român. ("TCR"), dar atmosfera din acest club nu i-a fost deloc agreabilă. R.R. a fost printre primii care au îmbrăţişat ideea înfiinţării clubului studenţesc. A dus din tinereţe o viaţă disciplinată, iar antrenamentul l-a practicat în completarea efortului intelectual depus ca student la Politehnică şi ca inginer. Jucător de linia I şi linia a III-a din perioada anilor 1919-1926 a fost, fără contracandidat; exponentul rugby-ului curat, cu o eleganţă morală de neimaginat, care n-a lovit niciodată un adversar, n-a absentat de la nici un meci în care era nominalizat în echipă. A cucerit de mai multe ori titlul naţional şi Cupa României la categoria onoare.

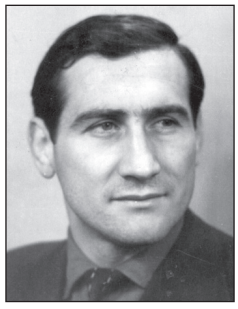

RUSU, MIRCEA (1933), n. în Blaj, jud. Alba. Este de profesie inginer mecanic, absolvent al Facultăţii de Mecanică . Transporturi din Bucureşti în 1957. Debutează în rugby în 1954, la echipa .Locomotiva Institutul Căi Ferate., sub supravegherea antrenorului Telu Diamandi, şi unde joacă până în 1956. Din acest an se transferă la .Locomotiva Griviţa Roşie. unde, până în 1970, sub conducerea antrenorilor Gh. Pârcălăbescu şi V. Morariu, devine un jucător consacrat. Cucereşte cu acest club 8 titluri naţionale

şi în 1964 se situează pe primul loc în CCE. Se transferă apoi la Cluj unde, în perioada 1970-1976, joacă la .Agronomia., avându-l antrenor pe Al. Paloşanu, iar din 1976-1978 se află în postura de jucătorantrenor şi activează la .CFR.. Este selecţionat în echipa naţională în 1959, unde, până în 1967, participă la 24 de întâlniri, printre care de 7 ori împotriva Franţei, realizând 2 victorii, succese care au contribuit la obţinerea Cupei FIRA. A fost de 3 ori căpitan al echipei naţionale. Din 1964 este Maestru emerit al sportului. Fiind cadru didactic timp de 24 de ani, predă la Grupul Şcolar de Transporturi Material Rulant .Locomotiva. Cluj, oraş unde a fost ales preşedintele Comitetului Transilvania şi al Fundaţiei .Prietenii rugby-ului clujean..

RUSU, VASILE (1938), n. în Bucureşti. Inginer, absolvent al Institutului de Mine din Petroşani, promoţia 1972. Debutează în rugby în 1953 la echipa .Constructorul. Bucureşti, ca jucător înaintaş, în linia a II-a şi a III-a (flanker şi nr. 8), avându- l antrenor pe Dumitru Ionescu (Mitică). Se transferă la Clubul .Gloria. (1955-1956) în Divizia A (antrenor . Toma Moldoveanu). Consacrarea în rugby s-a realizat la ”Dinamo” (1956-1966) unde era angajat ca ofiţer (antrenori . A. Gorman, A. Vögel şi D. Ionescu). Aici cucereşte un titlu naţional şi Cupa României (1959). Continuă să evolueze la cluburile .Griviţa Roşie. (1966 şi 1972-1974), .Ştiinţa. Petroşani (1966-1972) şi .Sportul Studenţesc. (1972). În 1969 a fost solicitat să joace în Franţa, la Grenoble. În echipa naţională este selecţionat în 1954 (juniori), 1956 (tineret) şi 1959-1966 (seniori). Joacă împotriva Franţei de 4 ori, precum şi cu Italia, Germania, Maroc. Are 20 selecţionări în echipa României. Este Maestru al sportului din 1963. Ca antrenor (categoria a III-a) a pregătit echipele din Petroşani (1966-1972) şi .Sportul Studenţesc., în 1972. În perioada 1990- 1993 a fost membru în Comisia de selecţie a FRR. Pensionar. Din anul 2000, secretar adjunct al FRR.

SABĂU, GHEORGHE (1959) n. în Cluj. Este profesor de educaţie fizică, fiind absolvent, 1997, al Universităţii „Avram Iancu”, facultatea de educaţie fizică şi sport – specializarea rugby. În 2006 absolvă un masterat în ştiinţa sportului la Universitatea „Babeş-Bolyai” din Cluj. A fost jucător de rugby divizionar A: 1976 la „CSS Viitorul-Cluj” (jumior); 1978-1995 la „Agronomia”, „Politehnica” „U. 16 februarie”, „Universitatea” (toate din oraşul Cluj). Este şi antrenor la centrul de copii şi juniori din Cluj („Universitatea”), care a furnizat pe jucătorul Csaba Gall, component al echipei Steaua şi al echipei naţionale de seniori.Se evidenţiază şi ca arbitru având această preocupare din 1993, arbitrând peste 300 de jocuri la nivel naţional. A participat la toate cele 26 de stagii de instruire iniţiate de FRR. Este preşedintele Comisiei Regionale de arbitri din Transilvania, fiind şi instructorul de arbitri al acestei comisii. Din 1999, devine arbitru internaţional, participând, în 2005, la stagiul FIRA-AER (Soullyac-Bordeaux). Arbitrează jocuri din C.E de seniori, şi în U20, jocuri de calificare la rugby în 7, jocuri internaţionale bilaterale (peste 20 de jocuri). În anul 2006 este decretat arbitru anului, în România. Este distins cu numeroase diplome şi medalii din partea FRR cu ocazia conducerii jocurilor finale de seniori, jiniori II şi I.

SAVA, GEORGE n. în 1966, la Bucureşti. Este subinginer minier, fiind absolvent, în 1992 al Universităţii din Baia Mare, Facultatea de Mine. Este şi antrenor de rugby categoria I-a, absolvind Şcoala Naţională de Antrenori (1995), cursurile Academiei de Rugby a FRR (2004) şi cursul de perfecţionare FIRA-AER nivelul 3. Activează ca antrenor la clubul sportiv „Universitatea” din Cluj Practică rugbyul de la vârsta de 9 ani, având următorul intinerar ca

sportiv:1975-1984, la „CSS" nr. 2, Bucureşti, 1984-1986, la „Dinamo", 1986-1988, la „Ştiinţa" Petroşani, 1988-2000 la „Universitatea-Remin" din Baia Mare. Pe plan intern realizează următoarele performanţe: campion naţional (1989-90), Cupa României în 1989 şi 1999, locul al-II-lea în campionat în 1992 şi locul al-III-lea în campionatul din 1991-2002.Pe plan internaţional participă la Cupele Mondiale din 1991 (Franţa) şi 2003 (Australia). Este Maestru Emerit al Sportului. Face parte din colectivul tehnic al echipei naţionale de seniori. Din anul 2007 este numit antrenor al echipei de seniori „Steaua". În anul 2009 se transferă ca antrenor al echipei divizionară A „Enisei" din Rusia.

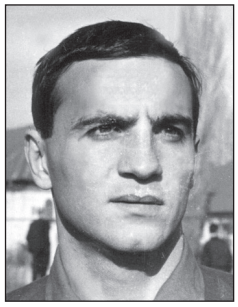

SAVA, ION (1938-1993), n. în Bucureşti. Inginer şi jucător de rugby la echipa „Constructorul" Bucureşti, crescut şi format de antrenorii Mitică Ionescu şi Cornel Munteanu. Era dotat cu o mare viteză de deplasare. Jucător internaţional, având 13 selecţii în prima reprezentativă. Joacă împotriva Franţei de 3 ori, realizând 2 victorii şi un meci egal, succese care au contribuit la obţinerea Cupei FIRA. A jucat împotriva Italiei, Germaniei, Cehoslovaciei, Poloniei. Maestru emerit al sportului.

SÂRBU, LUCIAN (1976) n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică. Începe să joace rugby de la vârsta de 10 ani la clubul"Griviţa"-Bucureşti, ca junior, continuând ca senior la acelaşi club sub conducerea antrenorilor Bărgăunaş, Pasache şi Rădulescu. A mai jucat şi pentru echipa Steaua, ca senior, fiind căpitan de echipă. A trecut la echipele naţionale prin toate categoriile de vârstă: juniori, tineret şi seniori, fiind pe postul său specializat, mijlocaş la grămadă, poate cel mai bun jucător.În vara anului 2002, s-a transferat în campionatul francez, jucând pentru cluburile „Metro Racing Club France" şi „AS Beziers". Este şi un bun marcator. A participat la Campionatul Mondial de U 19 din 1995. A fost prezent la două ediţii de Cupă Mondială (2003 – Australia şi 2007 – Franţa). Este maestru al sportului şi are peste 55 de selecţii în echipa de seniori a României.

SCARLAT, CORNELIU (1953), născut în Dîmboviţa . Absolvent al şcolii profesionale şi de maiştrii în 1986. Îşi începe activitatea de jucător de rugby , ca junior , în 1969 la „ CSS-Triumf „Bucureşti , având-u-i antrenori pe A. Groman, N. Vizitiu, şi C. Munteanu. Urmează un transfer la clubul "Griviţa Roşie „ unde evoluează timp de 10 ani (1972-1982) care îi aduce consacrarea, antrenat fiind de către V. Morariu şi R. Demian. În acest interval de timp este prezent şi pe plan internaţional la toate categoriile de vârstă unde realizează un titlu de campion european FIRA (1972-Roma) .Are 10 selecţii în echipa naţională de juniori ,5 în cea de tineret şi 13 prezenţe în prima reprezentativă contra Franţei , Italiei, URSS, Olandei, Spaniei , etc., antrenori fiindu-i V.Irimescu ,T. Rădulescu şi Al. Paloşeanu. Postul său specializat de joc este cel de stâlp. După abandonarea activităţii competiţionale , în 1982,absolvă Şcoala Naţională de Antrenori, în perioada 1984-1988 pregătind echipa „Energia" („Vulcan") Bucureşti , echipa din Focşani şi din 2001 echipele de copii şi de juniori ale clubului „ Griviţa Roşie „ Este maestrual sportului.

SFETESCU, EUGEN (GOGU) (1908-?), n. în Bucureşti. Considerat, prin longevitatea şi valoarea sportivă a jocului său, unul dintre cei mai compleţi jucători de rugby români ai tuturor timpurilor. A jucat magistral pe postul de trăgător, linia a IIIa şi mijlocaş la

deschidere. La numai 17 ani, joacă trăgător în echipa României în 1924 la Paris, la JO şi în turneul preolimpic de la Berlin (1936), fiind cel mai bun înaintaş. A jucat titular în echipa naţională până în 1937. În ţară a jucat la ”Stadiul Român”, apoi la . CFR..Ca antrenor, după 1944, a fost primul care a adus în concepţia noastră de joc noţiuni moderne, transmiţând multor jucători pe care i-a îndrumat o gândire lucidă şi spirit de creativitate, ce au constituit apoi un model de instruire a jucătorilor unor echipe (ca .CFR., .CCA., .Ştiinţa. Timişoara ş.a.). În arbitraj, a fost primul care a dat regulilor de joc sensul modern şi spectaculos. A fost una din personalităţile puternice ce au dominat ani mulţi rugby-ul românesc.

SFETESCU, MIRCEA (1906-?), n. în Bucureşti. Arhitect de profesie; cel mai vârstnic dintre fraţi. A jucat la echipa ”Stadiul Român” pe postul de centru, dovedind o mare valoare creatoare. Era considerat cel mai bun jucător pe acest post. Internaţional în perioada 1924-1927. Creatorul primei şcoli moderne în jocul de trei sferturi.

SFETESCU, NICOLAE (NICU), n. în Bucureşti. Militar, jucător internaţional: România . Franţa, 1926, apoi în 1927 cu Franţa B şi cu Cehoslovacia. Din păcate, mort prematur.

SLOBOZEANU, MARIN (1908-?), n. în com. Bragadiru, jud. Ilfov. Jucător internaţional, se face remarcat însă cu prilejul unor concursuri atletice, devenind ulterior campion naţional la aruncarea suliţei. Legitimat la Clubul ”Stadiul Român” şi îndrumat spre rugby de Virgil Ioan şi Nae Mărăscu, devine titular în prima echipă ca jucător înaintaş în linia I (taloner). În 1936 este selecţionat în echipa naţională participând la JO din 1936 (Berlin), jucând împotriva Franţei, Olandei, Angliei, Germaniei, Marocului, Italiei, Belgiei etc. În 1938 face parte din echipa naţională care a participat la turneul internaţional de rugby de la Bucureşti (15-22 mai).

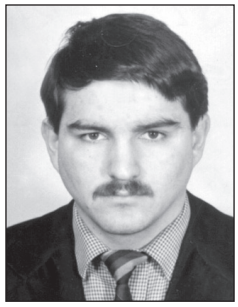

SLUŞARIUC ŞTEFAN-OVIDIU (1968), n. în Suceava. Profesor de educaţie fizică şi ofiţer de poliţie, absolvent al Facultăţii Militare de Educaţie Fizică şi Sport (FMEFS), în 2000. Începe să practice luptele în 1978, la CSŞ Suceava, cu antrenorul Gh. Baltă. Rugby-ul este însă sportul care-l va consacra, o dată cu legitimarea ca junior, în 1980, la CSM Suceava (antrenor Petre Panait) şi unde va continua să joace şi ca senior, până în 1990, avându-l antrenor pe Ştefan Ionescu. O scurtă perioadă, ca ostaş, activează şi la ”Steaua” (1986) unde cucereşte un titlu naţional de juniori. Din 1990 este jucător titular al Clubului ”Dinamo”, pe post de închizător sau, în funcţie de împrejurări, şi linia a II-a. Sub conducerea antrenorilor emeriţi M. Paraschiv şi C. Mihai cucereşte 5 titluri naţionale şi 4 Cupe ale României, precum şi 2 turnee de rugby în 7. Din 1989 a făcut parte din lotul naţional, unde a susţinut 35 de întâlniri internaţionale, 2 participări în Cupa mondială (1995 şi 1999), un loc III în Cupa Europei FIRA şi jocuri împotriva Franţei, Angliei, Scoţiei, Ţării Galilor, Canadei, Australiei, Africii de Sud şi altora. Maestru emerit al sportului.

SOARE, PAUL (1942), n. în Giurgiu. Este de profesie inginer mecanic, fiind absolvent al Institutului Politehnic Bucureşti (TCM), promoţia 1969. Debutează în rugby în 1957, ca junior, la Clubul . Vulcan. din Bucureşti, antrenor fiindu-i Dragoş Ţenescu, unde joacă până în 1960, cucerind în 1957 un titlu naţional. În perioada 1960-1966 este prezent în prima echipă divizionară a Clubului .Metalul. (.Gloria.), sub conducerea antrenorilor T. Moldoveanu, D. Dumitrescu şi M. Naca. Tot în acest club a mai jucat şi între anii 1967-1975. În anul 1966-1967 joacă pentru echipa ”Steaua” (antrenor P. Cosmănescu) şi ocupă locul II în campionatul

naţional. Este Maestru al sportului. Are 3 prezenţe, în 1962, în echipa naţională de tineret. Dar devine foarte cunoscut ca arbitru din 1975, oficiind la 320 de competiţii de toate categoriile în campionatul intern şi 32 de meciuri internaţionale în perioada 1986-1993. Pe linia arbitrajului absolvă, în 1981, cursul internaţional de perfecţionare de la Bordeaux. Este membru al Biroului federal, fiind vicepreşedinte al FRR cu preocupări în Comisiile de competiţii, arbitraj şi disciplină. Este membru al Colegiului central de arbitri. În anul 1997 a căpătat distincţia de Manager de onoare pentru Întreprinderea . Termoenerg. SA. Este distins cu diploma de . Luptător participant în Revoluţia din 1989..

SOCOL, SORIN (1977), n. în Bucureşti. Postul specializat de joc: înaintaş linia a 2-a. Este medaliat cu bronz la CM de juniori din 1996 (Brescia) şi declarat cel mai bun jucător. În 1997 este solicitat de echipa .Brive. (Franţa), fosta campioană a Europei. După patru sezoane jucate pentru CA .Brive., S.S. rămâne cel mai bine plasat jucător român profesionist în campionatul Franţei, alături de .italianul. A.C. Stoica, fiind lăudat de săptămânalele franceze de specialitate. În 2001 a fost selecţionat în prima echipă a României, participând în Cupa Europeană a Naţiunilor. Participant la 2 ediţii a Cupei Mondiale (2003 și 2007).

SOCULESCU, NICOLAE (GOGU) (1923-1990), n. în Bucureşti. Jucător de rugby, consacrat ca un taloner deosebit de laborios, după ce a avut un stagiu eficient ca jucător de linia a III-a. A activat în perioada 1945-1957 la echipele .Locomotiva Griviţa Roşie., unde cucereşte 5 titluri naţionale şi o Cupă a României. Jucător internaţional, a făcut parte din lotul care a efectuat cele 2 turnee în Anglia în 1954 şi 1956. A fost arbitru şi preşedinte al Comisiei de arbitri. A activat în .Comité Île de France. în comisia de arbitri. După încetarea activităţii competi- ţionale a fost directorul Agenţiei TAROM de la Paris şi Bucureşti. Maestru emerit al sportului.

SOLOMIE, GHEORGHE LUCIAN (1969), n. în Beiuş, jud. Bihor. Profesor de educaţie fizică. Debutează în rugby în 1984 la CSŞ .Locomotiva. Oradea (antrenor I. Szvercsac). Urmează o serie de transferări la IAMT Oradea (Vasile Man), ”Steaua”, .Universitatea. Timişoara. A mai practicat handbalul şi atletismul. Postul pentru care este specializat e cel de pe linia de trei sferturi aripă sau fundaş. Debutul internaţional se produce în 1992. Participant la 2 ediţii de Cupă Mondială (1995 . Africa de Sud şi 1999 . Irlanda). Câştigător al Cupei Europene a Naţiunilor în 2000. Are peste 50 de selecţii în echipa naţională. Jucător de rugby profesionist, joacă pentru AS .Grenoble. şi .Stade Aurillacois.. Maestru emerit al sportului. Antrenor din 2010 la clubul *Dinamo* Bucureşti.

SOPORAN, VASILE (1943), n. în Braşov. În 1973 este bacalaureat şi absolvent al Şcolii Tehnice de proectanţi. Profesia de bază este cea de profesor-antrenor, cat. I din 1969. Începe să joace rugby în 1953 la clubul „Olimpia” – Oraşul Stalin, cu antrenorul Alecu Ştefănescu. Urmează o serie de noi legitimări la cluburile „Dezrobirea” (1964), „UM Timişoara” (1964-1965), „CSM Reşiţa” (1965), „Precizia” – Săcele (1965-1968), „CFR”- Braşov (1968-1974), cu ultima echipă promovând în divizia A, pe care o şi antrena, în anii 1978-1980. Activează ca antrenor, cat. I, la „Rugby-Club” Braşov, din 1985. Acest club este, din 1986, primul club privat de copii şi juniori (autorizat de tribunal), gestionat, administrat, având şi rolul de

antrenor coordonator de către S.V. Este un furnizor dintre cei mai prolifici din România, de jucători internaţionali: (M.Vioreanu, Bâgiu G., Maxim Fl); are de asemeni 3 jucători daţi echipei naţionale de juniori. Pe linie profesională a participat la 8 cursuri de specializare organizate de FRR. Clubul său are relaţii internaţionale stabilite cu cuburile de profil din Italia, Anglia şi Franţa. Este implicat permanent în campionatul liceelor din Braşov cu 4 echipe, care au o participare activă şi regulată.

SORA, CONSTANTIN (1957) n. în Bucureşti. Bacalaureat. Activează în cadrul F.R.R ca director al compartimentului de competiţii interne (din 2005). A practicat jocul de rugby la nivelul diviziei A şi B, la următoarele cluburi: „Constructorul" Bucureşti 1970-1974; „Olimpia" Bucureşti 1974-1982 avându-i ca antrenori pe D. Dumitrescu, Ed. Denischi şi Al. Carnabel. Postul specializat de joc: aripă ¾. După încetarea activităţii competiţionale, se remarcă în arbitraj, în perioada 1982-2005, fiind arbitru de cat. I; conduce peste 500 de întâlniri la toate categoriile de vârstă. Având această preocupare participă şi absolvă, în 1985, stagiul de arbitri internaţionali desfăşurat la Praga. Este membru al Comisiei centrale de arbitri, al Comisiei statutului jucătorilor şi al Comisiei de amenajare a terenurilor de joc. Funcţionează şi ca observator al FRR la competiţiile interne.

SPÂNU, CRISTIAN (1979), n. în Bucureşti. Licenţiat al Facultăţii de ziaristică Hyperion din Bucureşti ziarist de profesie, face parte din nul 2005 din cadrul Departamentului de Imagine şi Comunicare al Federaţiei Române de Rugby. Debutul în rugby s-a produs în anul 2000 la „Gazeta sporturilor". Urmează o perioadă, de circa un an, la cotidianul „Ora" ca redactor al unei pagini de actualitate sportivă. Imediat intră în lumea şi activitatea rugbystică şi mutarea în domeniul electronic, ca webmaster al site-ului www.rugby.ro singurul loc unde iubitorii sportului cu balonul oval pot afla. În aceeaşi perioadă se realizează şi moderează emisiunea Club Rugby Sport Total. Vreme de aproape doi ani colaborează ci ziarul „Sport Total" un supliment săptămânal dedicat jocului dominat de semnul lui Hercule. Comentator autorizat al Jocurilor de rugby din campionatul intern şi campionatele externe

STAN, BOGDAN (1968-1989), n. în Bucureşti. A jucat la o singură echipă Rapid Metrorex., candidat permanent pentru prima echipă a ţării. În noaptea de 21 spre 22 decembrie Bogdan a fost pe celebra baricadă de la Inter, printre gloanțe, el a adus atunci în mijlocul pieței camionul pe care s-a clădit rezistența baricadei. În cartea "Trage lașule" pe care a scris-o mama sa Elena Băncilă, se descrie cum a murit fiul său, împușcat de 2 ori. Puloverul lui Bogdan plin de sânge este expus la Muzeul Militar, într-un spațiu dedicat special Revoluției. A fost răpus în fața Televiziunii Române în 1989. Erou al Revoluţiei din 1989.

STAN, CONSTANTIN (1969), n. în Poşta Cânlău Buzău. Poliţist, ofiţer MI. Postul specializat: jucător înaintaş şi stâlp. Debutează în rugby în 1985 la CFR Buzău, avându-l antrenor pe C. Mogoş. Consacrarea o capătă în cadrul Clubului .Dinamo . (antrenori M. Paraschiv şi C. Mihai) unde, din 1992, realizează: 4 titluri naţionale, plus 2 la rugby în 7 şi Cupa României. Jucător internaţional, poziţie în care îşi face debutul în 1990, având 25 de selecţii în prima reprezentativă. Participant la Cupa Mondială din 1991. Maestru al sportului.

STANCU, VASILE (1956), n. în com. Mogoşani, jud. Dâmboviţa. Este de profesie antrenor de rugby, absolvent al cursului de doi ani al IEFS (1986-1988), obţinând categoria a III-a. Ca jucător de rugby a fost legitimat ca junior la Clubul .Griviţa Roşie. (1971-1975), avându-i antrenori pe L. Balcan şi S. Weisenberg. Trece apoi la echipa de seniori, jucând până în 1986. A fost selecţionat în echipa naţională de juniori, participând în Cupa FIRA în 1974 şi 1975 (Heidelberg şi Madrid), realizând medaliile de argint. A mai jucat şi în lotul de tineret contra Portugaliei (1976). Un an a fost şi antrenor la echipa .Constructorul Feroviar. (1986-1987). Se dedică arbitrajului, absolvind şcoala de arbitri în 1986, obţinând categoria I în 1990. În 1995 este .uns. arbitru internaţional, absolvind cursurile de la Bordeaux (1991, 1992, 1993), Avignon . 1994 şi Paris . 1996. A arbitrat la .Conferinţ a Europeană., în Cupa FIRA, în jocurile de calificare pentru Cupa Mondială de rugby în 7, în Cupa Latină, jocuri de calificări în Cupa FIRA şi în campionatul FIRA de juniori.

STĂNCULESCU DUMITRU – TITI - vezi Personalităţi

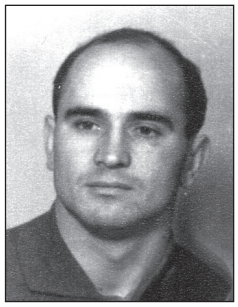

STĂNESCU, CONSTANTIN (1934), n. în Hasi-Keoseler (Bulgaria). Este de profesie inginer constructor, absolvent al Facultăţii de Construcţii Feroviare în 1957. Debutează în 1946 în fotbal, în echipa de juniori a FC Argeş. Începe să joace rugby, sport care l-a consacrat pe plan intern şi internaţional, în 1953, la .Locomotiva ICF., avându-l antrenor pe Telu Diamandi. Din 1955 se transferă la .Locomotiva Griviţa Roşie., unde îşi aduce aportul ca jucător până în 1966, când se retrage din activitatea competi- ţională. Postul său specializat de joc a fost de mijlocaş la grămadă. Are în panoplia cu trofee 5 titluri de campion naţional, un loc I la CCE în 1964 şi un loc II, tot în CCE, în 1962. Selecţionat în echipa naţională în 1957, joacă până în 1966 în 21 de întâlniri interna- ţionale, dintre care de 4 ori împotriva Franţei (având 2 victorii şi 2 jocuri nule). Ajucat în turnee în Anglia, Spania, Belgia, Italia, Germania, Franţa. Sporadic s-a ocupat şi de antrenorat (categoria a IV-a), precum şi de arbitraj. Din 1964 este Maestru emerit al sportului; a fost decorat cu .Ordinul Muncii. clasa a III-a. În perioada 1967-1968 a fost secretarul Clubului de rugby .Locomotiva Griviţa Roşie..

STOENESCU, DAN (1933), n. în Bucureşti. Este inginer constructor, fiind absolvent în 1956 al Facultăţii de Construcţii în Transporturi. În rugby, debutează în 1952 la echipa din Divizia B, .Institutul de Transporturi . Bucureşti, avându-l antrenor pe Telu Diamandi. Post de joc: linia a II-a. În 1954 joacă în echipa de primă divizie .Locomotiva Griviţa Roşie. (antrenori Gh. Pârcălăbescu şi Viorel Morariu) unde, până în 1968, cucereşte 8 titluri de campion naţional şi câştigă CCE în 1964. A fost căpitan al echipei. Jucător internaţional în perioada 1957-1958. Maestru emerit al sportului. A fost preşedintele comisiei de disciplină a FRR timp de 11 ani şi membru al Biroului federal în perioada 1988-1994.

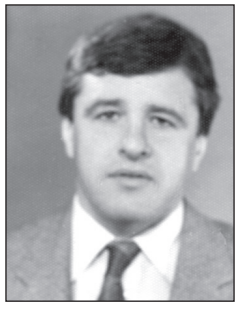

STOICA, ENCIU (1953-2003), n. în com. Cuza Vodă, jud. Călăraşi. Debutul în sport îl face în fotbal, la Clubul . Rapid., cu antrenorii Socec şi Mihăilescu. Începe să joace rugby în 1971, în cadrul Liceului Industrial de Transporturi, avându-l ca antrenor pe Sergiu Weisenberger. În acelaşi an joacă la echipa de juniori, apoi la cea de seniori a

Clubului .Locomotiva Griviţa Roşie. (antrenor V. Morariu), unde rămâne până în 1974. Se transferă apoi la .Ştiinţa. din Petroşani ca jucător-antrenor, unde activează până în 1979. Urmează ultimul transfer la ”Dinamo” Bucureşti, unde joacă până în 1986, avându-l antrenor pe I. Ţuţuianu, cucerind şi un titlu de campion în 1981. Postul de joc: flanker, linia a III-a. Este selecţionat în echipa naţională în 1973, în rândurile căreia joacă până în 1982 în 50 de jocuri internaţionale. Joacă de 14 ori împotriva Franţei, reuşind 4 victorii. Cucereşte de 4 ori Cupa FIRA (CE) în 1975,1977,1981,1983, de două ori se clasează pe locul al II lea, în 1978,1979 şi o dată pe locul al III lea în 1982. Joacă împotriva echipelor din Anglia, Ţara Galilor, Scoţia, Irlanda, Argentina, Franţa, Noua Zeelandă, Zimbabwe etc. Din 1977 este Maestru emerit al sportului. Din 1983 devine arbitru divizionar, iar din 1986, arbitru internaţional, participând la 10 stagii de perfecţionare în Franţa. Membru al Biroului federal al FRR; a fost preşedintele comisiei medicale (1994-1998). Vicepreşedinte al Clubului ”Dinamo”, cu atribuţii în sporturile individuale şi ale secţiei de rugby. Preşedinte al Comisiei Centrale de Arbitri (2000).

STOICA, CRISTI ALEXANDRU (1977), n. în Bucureşti. Debutează în rugby la Clubul ”Steaua”. Stabilit în Italia, devine jucător profesionist, debutul făcându-l la echipa .Padova., o echipă din a patra divizie italiană. Face apoi un transfer la echipa .Milan.. Iniţial joacă pe postul de mijlocaş la deschidere, pentru ca apoi, datorită robusteţii sale, să treacă pe postul de centru şi aripă de trei sferturi. Titularizat în echipa Italiei în 1997 contra Irlandei, este curtat de renumite echipe din Franţa (.Brive., .Toulon., .Perpignan.) şi din Anglia (.Saracens. şi .Harlequins .). Acceptă oferta echipei franceze . Narbonne. din prima divizie, unde joacă şi astăzi. Este desemnat căpitanul acesteia. În anul 1999 a fost ales de mai multe ori în topul primilor 10 centri mondiali. Este primul rugbyst român care joacă în .Turneul celor 6 Naţiuni. în echipa Italiei, debutul său de jucător internaţional fiind în anul 2000 în meciul contra Sco- ţiei, pe care a învins-o cu 34-20.

STRATON, GEORGE (1956), n. în com. Pârteştii de Jos, jud. Suceava. Economist, absolvent al Facultăţii de Studii Economice (ASE), promoţia 1985. Debutează în rugby în 1971, ca junior, la echipa . Minerul. Gura Humorului (antrenor Emil Crişan). Evoluează apoi, ca jucător, la echipele divizionare .Minerul. Gura Humorului (1976-1979, Divizia A) şi .Ştiinţa. Bucureşti (1981- 1989). După încetarea activităţii competiţionale se dedică profesiunii de bază, urmând o serie de specializări în marketing în SUA şi în Germania (1993 şi 1999) şi de iniţiere în evaluarea de active şi patrimoniu (în ţară, 1997). Este susţinător de bază al activităţii rugbystice la nivelul copiilor şi juniorilor, concretizat prin: dezvoltarea rugby-ului juvenil (băieţi şi fete) în zona Gura Humorului (pe plan material, selecţie, pregătire, concursuri); participare activă la realizarea regulamentelor de desfăşurare a activităţilor rugbystice la nivelul competiţiilor pentru copii şi juniori, după modelul altor ţări; traducerea unor materiale din literatura tehnică de specialitate (Anglia, Franţa) şi difuzarea lor tehnicienilor; iniţiatorul revistei-buletin .Dropgol. a FRR pe care a sponsorizat-o integral; iniţiatorul .Programului naţional de educaţie şi dezvoltare a copiilor (6-13 ani). prin metode specifice rugby-ului; sponsor al echipelor naţionale de seniori şi juniori. Om de afaceri, director şi principal acţionar, precum şi redactor-şef la mai multe grupuri şi case de editură. Membru al Biroului federal, vicepreşedinte. Preşedintele Fundaţiei pentru Educarea prin Sport a Tineretului (FEST). Patronul şi iniţiatorul apariţiei în presa rugbystică a revistei lunare .Rugby Magazin. şi a săptămânalului .100% Rugby.. Vicepreşedinte al FRR (2000). Preşedinte al FRR din anul 2001.

SUCHIANU, GHEORGHE-GUGHI (1924), n. în București. De profesie medic, absolvent al Facultății de medicină din București în anul 1952. Jucător de rugby pe postul de flanker, evidențiat prin circulația sa permanentă în spatele liniei de ¾, prinderilor sigure în margine și placajelor hotărâte. Evoluează la cluburile bucureștene ”Sportul Studențesc”, ”Constructorul”, ”Electrica” și ”Proectantul”. Pe lângă rugby practică cu succes, schiul alpin, fiind campion național și selecționat în echipa națională pentru JO din 1948 (Saint Moritz). Ca medic răspunde în România de starea de sănătate a lotului național de canotaj. Se stabilește în Spania din 1967, fiind angajat la Ministerul Sportului însoțind echipa de volei a Spaniei la JO din 1972; în calitatea sa de medic mai are în preocupări sportivii spanioli din natație și fotbal. Este fiul cunoscutului cinefil Suchianu, scriitor și comentator de prestigiu al acestui domeniu.

SUCIU, EDUARD (1952), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF în 1997. Ofițer superior în M.Ap.N. Începe să joace rugby în 1970 ca junior la clubul *Steaua*, cu antrenorul Al. Penciu. Imediat este transferat în prima echipă unde se consacră pe postul de mijlocaș la grămadă și realizează 10 titluri de campion până în 1986. Jucător internațional cu 15 prezențe în echipa națională. În intervalul 1986-1988 se transferă la *Gloria* București ca jucător-antrenor. Încetându-și activitatea competițională se dedică antrenoratului, pregătind echipa *Steaua* (1993-2001) unde câștigă un titlu național și echipa națională (1999-2000) unde cucerește Campionatul European în 2000. Maestru al Sportului (1978). Maestru Emerit al Sportului (1987). Este distins și cu diverse ordine militare și diplome de merit și de excelență pe linie sportivă.

SUCIU, MIHAIL (1946-2004) n. în comuna Tătârlana, jud Mureş. A început practicarea jocului de rugby la clubul „Flacăra” Târnăveni, ulterior numindu-se „Chimica” cu Valer Neacşa şi cu prof. Iustin Şuteu. Înainte de a se dedica rugbyului a fost atlet (aleargă pe distanţe scurte şi săritura în lungime – fund campion pe judeţ în 1964). Până în 1966 joacă rugby la „Chimica” după care satisfăcându-şi stagiul militar la clubul „Steaua” joacă pentru acest club până în 1968, realizând un titlu de campion. Se transferă imediat la „Universitatea” Timişoara club unde cucereşte titlul naţional în 1972 şi unde a jucat până la încheierea carierei sportive. Jucător de mare travaliu, excelent sprinter SM a servit şi sub culorile XV-lui României, titular al postului de aripă de ¾ constant. Joacă în meciul în care România a învins Franţa cu 15-14 (1968) şi în alte multe întâlniri internaţionale. SM a dovedit şi ca arbitru reale calităţi: corectitudine, interpretare ideală a regulamentului şi respect faţă de jucători şi public. Exponent al rugbyului transilvean SM a rămas un model de devotament pentru rugby.Este maestru al sportului.

SURMEI, BĂLAN MIHAELA (1981) n. în Iaşi. Absolventă în 2003 a Facultăţii de Agricultură a Instit. Agronomic „Ion Ionescu de la Brad”. Debutează în rugby în 1997, la echipa feminină „Frima” din Iaşi, unde joacă până în 2000 avându-i ca antrenori pe P. Florescu şi L. Vârşe. Preocupată de arbitraj, absolvă în perioada 2000-2007 Cursul de Arbitri şi Academia de Rugby a FRR . Este singua femeie arbitru de rugby din România. Din anul 2000 arbitrează la toate nivelurile, atât în campionatul naţional cât şi în partide internaţionale. A terminat Masterul şi se pregăteşte pentru susţinerea tezei de doctorat în agricultură.

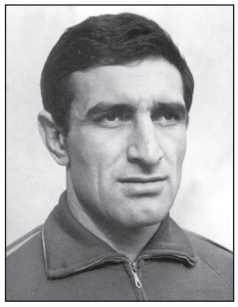

ŞERBAN, CONSTANTIN (1941), n. în com. Piua Pietrii, jud. Ialomiţa. Este profesor de educaţie fizică, absolvent IEFS, promoţia 1974. Debutează în box, la Clubul .Metalul., în 1959 (antrenor Z. Popazu şi Gh. Zamfirescu), în 1962 se transferă la ”Steaua” (antrenor Marcu Spakov). În 1963 abandonează boxul, trecând în secţia de rugby a Clubului ”Steaua” (antrenor Petre Cosmănescu), sport pe care îl practică până în 1976 şi care i-a adus consacrarea şi pe plan interna- ţional. Realizează 6 titluri naţionale. Selecţionat în echipa naţională în 1964, o slujeşte până în 1976, având 16 selecţii, jucând de 5 ori împotriva Franţei, câştigând o dată, dar devenind şi campion european (FIRA). A practicat profesia de antrenor (categoria a III-a) doar un an, cu juniorii de la .Vulcan., secţie pe care a înfiinţat-o. Este membru în Comisia de apel al FRR. A fost ofiţer superior (colonel) în MI răspunz ând şi de educaţia fizică. Afost decorat cu numeroase ordine militare. Preocupări deosebite pentru pictură. Maestru emerit al sportului.

ŞERBAN, GHEORGHE (1930-2006), n. în Bucureşti. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic din Bucureşti în 1953. Debutează în rugby în 1946 la Clubul .RC 13. (antrenor Nicu Veluda), ulterior activând la cluburile .ASAS Ospătari. (antrenor I. Buzoianu), .Ştiinţa. şi, din 1950 până în 1964, la Clubul .Griviţa Roşie. unde capătă consacrarea pe postul de .stâlp., sub conducerea lui Gh. Pârcălăbescu şi V. Morariu. Câş- tigă 7 titluri de campion naţional şi 2 Cupe ale României cu echipa .Griviţa Roşie.. Tot cu acest club cucereşte în 1964 Cupa Campionilor Europeni, după ce în 1962, tot în CCE, fusese finalist. Adversare i-au fost binecunoscutele echipe din Franţa .Mont de Marsan. şi .Béziers.. Jucător internaţional în anii 1950 şi 1951. După încetarea activităţii sportive, ocupă funcţii la diferite întreprinderi şi în Ministerul Industriei Constructoare de Maşini, până la cea de director general. Maestru al sportului.

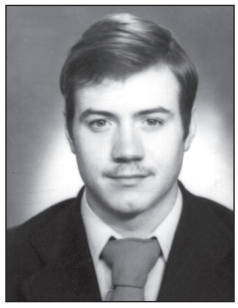

ŞIŞIU, NICOLAE (1954), n. în Bucureşti. Tehnician principal (absolvent al Institutului de Studii şi Proiectări Căi Ferate). Debutează în rugby în 1960 la categoria copii, apoi la juniori şi seniori la Clubul .Griviţ a Roşie., avându-i antrenori pe C. Cocor şi V. Morariu. Urmează o serie de transferuri la cluburile .Olimpia. şi .Rapid. din Bucureşti, . Metalurgistul. Cugir şi .Petrochimistul. Piteşti (transferuri efectuate în intervalul 1974-1986); a susţinut peste 250 de jocuri în divizia naţională. Selecţionat în echipa naţională de juniori, devine, în 1973, campion european FIRA. În 1968 promovează în arbitraj, trecând prin toate categoriile pe plan intern, categoria I obţinând-o în 1988. În 1999 devine arbitru internaţional, absolvind cursul internaţional FIRA de arbitri, care îi oferă prilejul să arbitreze jocul Elveţia . Andora pentru calificarea în World Cup 2003. A arbitrat peste 300 de meciuri (juniori, tineret, Divizia B, Divizia naţională). În 1997 a fost antrenorul de juniori al Braziliei, ţară participantă la CM de juniori de la Santiago de Chile. Are şi preocupări de gazetar, fiind, în anul 2000, colaborator la ziarul .100% Rugby. şi revista .Rugby Magazin..

TANOVICEANU, NICOLAE (1910-1975), n. în Bucureşti. Jucător de rugby în deceniile .30-.40 la echipele ”TCR” şi ”Stadiul Român”. Are 8 prezenţe în echipa naţională. A jucat ca înaintaş, având o mare rază de acţiune şi fiind un bun prinzător în margine. Profesor universitar. Erou în cel de-al II-lea război mondial, decorat cu ordinul .Mihai Viteazul..

TĂNASE, CONSTANTIN (1909-1996), n. în com. Roşu, jud. Ilfov. Diplomat în ştiinţele economice, absolvent al ASE. Începe să joace rugby la 19 ani (taloner) la Clubul ”TCR”. Jucător internaţional în anii .30-.40, joacă cu echipa României împotriva

Franţei, Germanei şi Italiei. Întreprinde turnee cu echipa de club în Franţa şi Italia jucând împotriva unor selecţionate.

TĂNASE, ION (1924-2005), n. în com. Roşu, jud. Ilfov. Economist. Debutează în rugby la ”TCR” unde evoluează din 1940 până în 1951, când se transferă la Clubul .Progresul Finanţe Bănci.. Postul specializat este de fundaş. Căpitan al acestei echipe. Joacă aici până în 1964, avându-l ca antrenor pe Şt. Bârsan.

TĂNĂSESCU, DUMITRU - vezi Personalităţi

TEODORESCU, IOAN (1936), n. în Bucureşti. Inginer, absolvent al Institutului de Căi Ferate din Bucureşti, în anul 1962. Debutul în rugby se produce în 1952, ca junior, la Clubul .Progresul Finanţe Bănci. unde joacă până în 1958, şi ca senior, sub conducerea antrenorului Ştefan Bârsan. Se transferă apoi la cluburile .Constructorul . (1958-1960, antrenor C. Munteanu), .Ştiinţa. Bucureşti (1960-1962, antrenor Dan Ionescu) şi .Griviţa Roşie. (1962-1970, antrenor V. Morariu) unde cucereşte mai multe titluri naţionale. Selecţionat în reprezentativele de tineret şi în cele de seniori, joacă în mai multe întâlniri internaţionale, dintre care amintim jocurile din turneul în Belgia, din Cupa Păcii şi cele cu Franţa, Italia etc. În 1964 devine campion al Europei cu echipa .Griviţa Roşie.. Din 1970 îmbrăţişează profesia de antrenor la echipa de juniori (.Griviţa Roşie.) şi la .Rapid. Bucureşti, echipă pe care o promovează în Divizia A. De asemenea, conduce cca 5 ani echipa naţională de tineret. Afost decorat cu .Ordinul Muncii., . Medalia Muncii. şi alte distincţii profesionale. Maestru emerit al sportului.

TEODORESCU, IOAN (1976) n, la Bucureşti. Profesor de educaţie fizică. Absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din Cluj. Începe să joace rugby în 1992, ca junior, la clubul „Triumf” Bucureşti. Traseul său ca jucător legititmat este următorul: în 1997 joacă pentru echipa din Divizia „B” , „Consig”-Giurgiu. În 1998 se transefră la clubul „Universitatea” Timişoara, unde joacă până în 2000, când se legitimează pentru „Universitatea” din Cluj antrenat de P. Motrescu pentru care joacă până în 2006, an în care se transferă la clubul „Contor Zenner” Arad, unde obţine un loc II în campionatul naţional. Postul său specializat de joc este de aripă ¾. Jucător internaţional, participă la CEN din 2001, 2002, 2003-2004 şi 2005-2006. De asemenea, îl găsim ca jucător titular la CM U19 în 1995, la Cupa Mondială in Australia din 2003 şi din Noua Zeelandă în 2007, totalizând aproape 40 de jocuri interţări. A îmbrăţişat profesia de antrenor.

TEOFILOVICI, ALEXANDRU (1928), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent IEFS, promoţia 1968. Jucător de rugby, înaintaş în linia I, pilier, îşi începe cariera sportivă ca luptător; venit la Clubul .CCA. (”Steaua”), este .preluat. de secţia de rugby, unde s-a consacrat definitiv. Cucereş te, cu echipa acestui club, 3 titluri naţionale şi 5 Cupe ale României. O perioadă scurtă joacă şi pentru echipa .Constructorul. Bucureşti, pe care o şi antrenează. Jucător internaţional, are 22 de prezenţe în prima echipă a României; jucând de 6 ori împotriva Franţei, devine de 2 ori Campion al Europei FIRA. În perioada 1970-1972 este antrenor federal al FRR şi antrenor al echipei naţionale. Are intense preocupări publicistice, dintre care amintim anuare ale FRR şi cărţi tehnice cu caracter metodic: *Rugby . antrenament, exerciţii, jocuri; Rugby . ghidul*

antrenorului şi jucătorului; Rugby la copii şi juniori. Maestru emerit al sportului. Din 1972 s-a stabilit în Canada.

Thau Christian (1946), n. în București. De profesie inginer energetic, absolvent al Institutului Politehnic, facultatea de energetică-termo în anul 1969; parcurge și doi ani la Inst. de Artă Teatrală și Cinematografică, secția operatorie; realizează un master (1982-1984) la Imperial College-Londra, secția Istoria Științelor și Tehnologiei. Jucător de rugby, la juniori la CS Școlar (antrenori Cornel Munteanu, Baras Alex și Vasile Constantin). Trece mai apoi la seniori, evoluând pentru cluburile ”Progresul” Buc. (antrenori Ed. Denischi și C. Diamandi), ”Politehnica” Buc. (antr. Fl. Tudorache), ”Arhitectura” (antr. N. Pădureanu) și ”Farul” Constanța (antr. M. Naca). Emigrând în Anglia joacă pentru clubul BBC Londra și apoi în echipa secundă a clubului ”Saracens”. A mai practicat atletismul ca aruncător de ciocan la CSS București (antr. Const. Spiridon), baschetul la clubul Voința-Junior (antr. Gelu Chiraleu) și scrima-spadă la clubul Progresul București. Cu mari înclinații și preocupări pentru gazetăria sportivă, este reporter operator la TVR, producător și redactor la BBC Londra secția română din 1978, producător și regizor la Secția Science BBC TV, reporter de rugby la ziuarul Times și corespondent la Londra al Revistei Midi Olympique (10 ani). Mai ocupă și diferite funcții ca: redactor șef adjunct la revista Rugby Word-Post, redactor șef al revistei Kick off and Oval World și redactor de presă al Federației Britanice de Haltere al Federației Galeze de Rugby și al Federației Internaționale de Rugby (IRB) la CM din 1995 și 1999. A mai fost și producător executiv al programului TV al IRB Total rugby. A absolvit și examenul de antrenor de rugby (RFU), la Saracens, antrenor de categoria I antrenând echipele de juniori la clubul Penarth (Țara Galilor). Scrie cu teme despre rugby cărțile: Istoria Universală a Rugbyului și The Spirit of Penarth – 131 de ani de rugby pe malul mării.

TINCU, VASILICĂ MARIUS (1978) n.în localitatea Vânători, județul Iaşi. Absolvent al liceului *Unirea* din Cluj şi student în anul III al Facultăţii Educaţia Fizică şi Sport din Cluj. A început practicarea jocului de rugby la vârsta de 15 ani, sub îndrumrea antrenorului Tarcan Nicolae la clubul *CFR-UNIREA* Paşcani. Urmează apoi o legitimare la clubul *Universitatea*-Cluj (antrenor Ionescu Ştefan); devine jucător de rugby profesionist la următoarele cluburi din Franţa: *Rugby Club Rouen*, antrenor Yanick Karl, *Rugby La Teste*, antrenor R. Antonin, Secţion Paloise (Pau), antrenor Torrossian A., *USAP* - Perpignan, antrenor Berrot Philippe. Postul specializat de joc este cel de taloner.Acumulează 15 selecţii la lotul de juniori, 2 la lotul de tineret şi 40 în prima echipă reprezentativă; a fost antrenat, în cadrul loturilor de antrenorii Al. Achim, L. Codoi, M. Paraschiv, J. Pillips, B. Charreyre.În anul 2000-2001 este declarat cel mai bun taloner, dar în anul 2003 cel mai bun marcator (încercări) şi cel mai bun taloner, din campionatul francez.În anul 2002-2003 şi 2005-2006 devine campion european cu echipa României. Participant în 1997 la Cupa Mondială de juniori şi la Cupa Mondială de seniori din 1999, 2003, 2007 şi 2011. Activează la echipele din Franţa timp de 9 sezoane, în 2009 câştigând campionatul Franţei cu echipa *U.S.A. Perpignan*, după o pauză de 54 de ani. Pentru echipa naţională a României a înscris 14 eseuri.

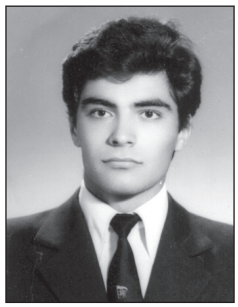

TOADER MARCEL (1963), n. în com. Bărăganu, jud. Constanţa. Debutează ca junior la Clubul ”Farul”, sub conducerea antrenorului Tr. Doiciu. Este selecţionat în echipa naţională de juniori care în Germania se clasează pe primul loc în .Turneul Prietenia.. Urmează apoi titularizarea în echipa

naţională de tineret. În 1982 este legitimat de Clubul ”Steaua”, încadrat ofiţer şi titular în echipă. Mai activează scurt timp şi la Clubul ”Dinamo”. Postul său preferat a fost de aripă pe trei sferturi şi fundaş, unde realizează mai multe titluri naţionale. Selecţionat în prima reprezentativă sub conducerea antrenorilor T. Rădulescu şi V. Irimescu, participă în 1984 la turneul din Anglia, pentru ca apoi să joace împotriva Spaniei, Angliei, Ţării Galilor, Franţei şi în cadrul primei Cupe Mondiale (1987, Noua Zeelandă). În 1990 face parte din Selecţionata Europei unde, pe celebra arenă Twikenham, întâlneşte o selecţionată britanică, joc organizat de FIRA ca o acţiune de binefacere pentru FRR. În această selecţionată au mai jucat românii N. Fulina, H. Dumitraş şi A. Ciorăscu. Tot în 1990 pleacă, cu contract, în Franţa, unde joacă până în 1998 cu mare succes. Maestru emerit al sportului. Întors în România devine om de afaceri, conducând societatea .Bleu Ciel. şi două cluburi de fitness şi gimnastică aerobică. Preşedintele Comisiei de Disciplină a FRR, din 2011.

TODERASC, PETRIŞOR (1980) n. în Iaşi. Este profesor de educaţie fizică. A început să joace rugby din 1991 ca junior la „ CSS Unirea” din Iaşi, avându-l antrenor pe L. Vârşe. Devenind senior joacă pentru echipele „ Poli-Nena” Iaşi, iar din 2000 se transferă la clubul „ Farul” din Constanţa, antrenor fiindu-i M. Naca. Postul său specializat de joc este de pilier în care poate evolua atât pe partea stângă cât şi pe partea dreaptă. Ca jucător internaţional a debutat, în anul 2000, la Benevento, împotriva Italiei. A îmbrăcat tricoul echipei reprezentative de 50 de ori, fiind şi participant la Jocurile din Cupa Mondială în ediţiile din 2003 şi 2007 ca un jucător de bază(a marcat chiar o încercare, în CM din 2003, echipei Australiei, campioana mondială în aceea ediţie). Este un jucător de mare forţă (185 cm şi 116 kg) câştigând toate testele la ridicarea halterelor. Joacă în Franţa din anul 2004, ca rugbyst profesionist, la cluburile „ Oyanax” şi „ Brive”.

TOFAN, IONUŢ (1977) n. în Bucureşti. Începe să joace rugby la clubul „Triumf” din Bucureşti la vârsta de 12 ani. Postul său de mijlocaş la deschidere şi l-a consacrat definitiv la clubul „Steaua” unde câştigă şi titlul naţional. A mai jucat pe postul de centru şi este şi un foarte bun transformer şi realizator remarcabil (în jocul decisiv de calificare pentru Cupa Mondială din 2003, a marcat 32 de puncte din cele 67 înscrise de România împotriva Spaniei). A fost medaliat cu bronz în 1996 la Campionatul Mondial U 19 de la Brescia. A fost component al echipei României U 21 şi România A. A participat la Cupa Mondială în trei ediţii (1999 – Marea Britanie-Franţa, 2003 – Australia şi 2007-Franţa). Câştigă de două ori Cupa Europeană a Naţiunilor (2000 şi 2002). Adună în prima reprezentativă peste 60 de selecţii.

TONIŢA, OVIDIU (1980) n.la Bârlad. La 17 ani începe să practice jocul de rugby la „Rulmentul” Bârlad. Rugbyst extrem de puternic (195 cm şi 105 kg), excelent apărător şi un bun jucător de suport. Participant constant la jocurile primei reprezentative, debutează ca titular în anul 1999 împotriva Olandei. În 1999 a făcut parte din echipa României pentru Cupa Mondială (Marea Britanie-Franţa) când încă nu împlinise 20 de ani, fiind unul din cei care promiteau. La ediţia din 2003 (Australia) a fost vicecăpitanul echipei României. De asemenea, a participat şi la ediţiile din 2007 (Franţa) şi 2011 (Noua Zeelandă) a Cupei Mondiale. Postul său specializat de joc este cel de închizător (nr.8). Câştigă cu echipa României, Cupa Europeană a Naţiunilor (2003), învingând Rusia cu 23-12 şi Georgia cu 19-6. Remarcat într-un meci test România – Franţa, în anul 2000 se transferă în

campionatul francez, ca jucător profesionist la clubul „Grenoble” (2000-2002), urmând „CO Biaritz” (2002-2004) şi „USA Perpignan”. Are peste 45 de selecţii în prima reprezentativă a României.

TOPORAN, CRISTIAN (1969-1989), n. în Bucureşti. Jucător de rugby al Clubului . Energia. Bucureşti. Erou al Revoluţiei din 1989.

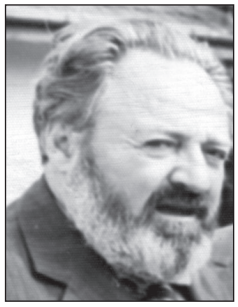

TUDOR, GEORGE (.AHOE.) (1925-1992), n. în Bucureşti. Antrenor de rugby cu preocupări deosebite în depistarea şi pregătirea copiilor şi juniorilor. Fost jucător la .Locomotiva CFR. şi . Locomotiva PTT (fundaş) între anii 1947 şi 1952. A fost antrenor al echipei de juniori a CFR-ului, furnizând primei echipe şi lotului naţional numeroşi jucători de valoare, precum şi antrenor al echipei naţionale de juniori. A desfăşurat o foarte utilă activitate de propagandă în sprijinul rugby-ului, având şi o prezenţă publicitară în revistele Luceafărul, Flacăra şi în presa sportivă de specialitate. A cultivat poezia, fiind numit de George Bacovia un sonetist de clasă europeană. Cartea *Sub semnul lui Hercule* (1976) e dedicată rugby-ului şi sportului românesc, în general**.** Istoricul literar Marian Popa, profesor universitar în Germania din 1973 îl califică pe T.G. în Istoria Literaturii Române apărută la Buc. în 1999 drept unul dintre cei mai renumiţi scriitori români din generaţia lui. T.G. figurează în cărţile de şcoală. T.G a făcut parte din generaţia de scriitori şi sportivi, ai unui timp convulsionat şi catastrofic, o generaţie care a intersectat două razboaie mondiale, unde delimitarea, fronda, contestatarea şi negativismul juvenil, au fost principalele atitudini. T.G a fost un personaj insolit şi memorabil al boemei literare şi artistice bucureştene, cu un comportament liber şi sfidător, poet refuzat de societate, care nu s-a sfiit să-i întoarcă şi el spatele, s-o sfideze ori s-o violenteze. T.G a iubit rugbyul pentru senzaţia de independenţă şi de forţă pe care o oferă, pentru fair-playul scris şi nescris pe care-l presupune. Copilăria realistă, prozaică T.G. şi-a petrecut-o în cartierul muncitoresc, revoluţionar şi rugbystic al Griviţei. T.G. a fost poetul nerelevat la timp al deceniului 1950-1960, unul dintre cei mai buni ai acestei etape, când însă s-a şi retras în el insuţi ca un arici. În triada formativă a poetului T.G (Călinescu, Baladele Singaporene, rugbyul) acesta din urmă ocupă un loc sărbătoresc. Acest Sport pentru T.G e capabil de a modela nu numai fizicul ci şi spiritul practicanţilor săi. Rugbyul a fost pentru autorul „Imnurilor Olimpice” mai mult decât o încercare a muşchilor, un examen total, un substitut al vieţii: „Lupta în teren mi-a oţelit şi mi-a disciplinat, deşi unora nu li s-ar părea, spiritul. Ca modestie socială, m-am simţit întotdeauna un om de echipă. Ca spiritualitate, un subordonat şi-un năstruşnic. Rugbyul, sportul pe care l-am îmbrăţişat, este cea mai covârşitoare metaforă a acestui trio de structură: cu momente fixe de joc, monumentale, precum viaductul grămezii, dar şi cu fermecătoare derută, cum sunt şarjele impetuoase şi eseurile sfâşietoare”. Cărţile sale numeroase: ”Legenda cerbului”, „Balade, „Veveriţa de foc”, „Copacul descătuşat”, Baladele Singaporene, Dacica, Olimpia etc., marchează o victorie patetică asupra timpului prin cuvânt. Este trimis la JO de la Munchen (1972) şi la Los Angeles (1984) unde ne-a reprezentat la lucrările pe tema Sport şi Cultură. Din poezia sa „Rugbyst am fost” desprindem câteva strofe fragmentar. „Rugbyst am fost şi din placaj, adese, Pamântul m-a respins ca pe-un resort, Şi-abia acum începe să m-apese. Adevărata moarte: gata, sport! / Am sărutat, precum Anteu pământul, De atâtea ori şi iar în spic crescui..., De-acum, destul. Când l-oi pupa, mi-i gândul, C-am să rămân etern la pieptul lui.- Atlet superb al Nikei-Somotraci, La-ntrecere, Te-mpintenai, uşor, Cu ciutele, Cu vântul, Cu copacii, Cu Hermes – cel cu aripi la picior. /O ani frumoşi! O, ani bărbaţi, adio. V-aţi stins şi voi cum tot ce-i neperen, O, primăvara mea n-oi mai trăi-o!, Mi-aplec sub iarnă rugul meu de zeu!”. Tot lui Tudor George îi datorăm şi excepţionala poezie „La o calificare”, dedicată

calificării echipei de fotbal a României la Campionatele Mondiale din Mexic. Iată doar finalul poeziei: „Salut, deci, cerul mândrei Portugalii, Elveţiei îi-nchin al meu salut, Şi Greciei îi mângâi portocalii – Stindardul ţării mele îl sărut».

TUDORI, MARIAN ALEXANDRU (1978) n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică. Începe să joace rugby de la vârsta de 11 ani la clubul „ Steaua”, ca junior sub îndrumarea lui R. Durbac, pe postul de aripă pe ¾. Ca senior are un traseu al legitimărilor la cluburile „Steaua”, „Universitatea”- Timişoara, „Universitatea”-Cluj, „Dinamo”-Bucureşti şi apoi cu statut de jucător profesionist la cluburile „Casino di Venezia”, „Peirorade”, „Pontarlie”- Rouen. Datorită profilului său somatic deosebit(197 cm-105 kg) joacă cu succes pe postul de flanker. Pe plan internaţional are prezenţe în Cupa Mondială de juniori (1997), iar pentru echipa naţională de seniori adună 45 de selecţii, fiind şi participant la 2 ediţii din Cupa Mondială (2003 Australia şi 2007 Franţa).

ŢAŢA, VASILE (1950) n. în Timişoara. Bacalaureat. Absolvent al Şcolii Naţionale de Antrenori în 1980. Începe să joace rugby în 1962 la Şcoala Generală din Pantelimon, având-o antrenoare pe Mariana Lucescu. Este transferat în 1963 la „SS2”, unde cucereşte un titlu naţional, jucând tot sub conducerea lui Mariana Lucescu până în 1969. Între 1969-1982 se află sub culorile clubului „Steaua” unde sub supravegherea antrenorilor P. Cosmănescu, A. Mateescu şi R. Durbac cucereşte 7 titluri naţionale şi 7 Cupe ale României. Selecţionat în echipa naţională de juniori în 1969, ocupă cu aceasta locul 3 in C.E. Tot în 1969 este selecţionat în prima echipă reprezentativă jucând împotriva Franţei, Argentinei, Cehoslovaciei şi a altor selecţionate naţionale. Îmbrăţişează profesia de antrenor. În perioada 1982-1984 antrenează echipele de divizia B „Rulmentul” Alexandria, „Petrochimistul”Piteşti şi echipa din Focşani. Este maestru al sportului.

ŢENESCU, DRAGOŞ (1920-1973), n. în Bucureşti. A fost mecanic şi antrenor de rugby; jucător în anii 40-50. A jucat pe 3/4 pe post de centru la echipa . Rogifer. (.Metalul. . .Gloria.) . Bucureşti şi .CFR.. Jucător internaţional. Ca antrenor a pregătit echipa de juniori a Clubului .Metalul., furnizând numeroşi jucători de valoare primei echipe sau altor echipe divizionare, precum şi echipei naţionale. A pregătit o perioadă scurtă echipa de primă divizie din Bârlad, echipa .Energia. de la Ploieşti şi .Metalul., din Oltenia.

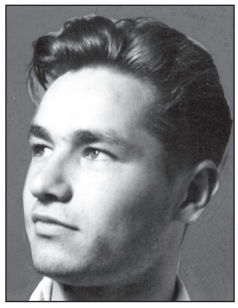

ŢIBULEAC, MIHAI (1938-2002), n. în Chişinău (azi în Republica Moldova). De profesie este inginer, absolvent al Institutului Politehnic, Facultatea de Exploatare a Materialului Rulant de Cale Ferată, în 1962. Debutează în rugby în 1955, în echipa de juniori a Clubului .Locomotiva Griviţa Roşie. (antrenor Tudor George). Joacă până în 1957, când trece în echipa de seniori a aceluiaşi club, unde este antrenat de Gh. Pârcălăbescu şi V. Morariu. Joacă pentru această echipă până în 1973, cucerind 7 titluri de campion naţional şi ocupând primul loc în CCE în 1964 (şi un loc II în 1962). Posturile specializate: centru, aripă şi fundaş, fiind şi un foarte bun apărător şi transformer. Este selecţionat în echipa naţională în 1957, participând la 11 jocuri interţări (Franţa, Italia, URSS, Anglia, Germania, Cehoslovacia). Maestru emerit al sportului. Expert în material rulant şi transporturi, în Ministerul Transporturilor.

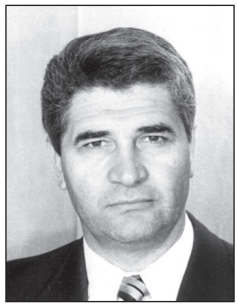

ŢUŢUIANU, ION (1939), n. în com. Borduşelu, jud. Ialomiţa. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS în 1970. Debutează în rugby în 1953 la echipa „Vulcan” Bucureşti, avându-l ca antrenor pe Dragoş Ţenescu, unde joacă până în

1958. Se transferă la Clubul „Metalul” Bucureşti din Divizia A, unde timp de un an (1958-1959) se pregăteşte cu Toma Moldoveanu. Echipa unde s-a consacrat a fost însă „Dinamo” Bucureşti; începând cu 1959 până în 1971 îl are aici antrenor pe Dumitru Ionescu (Titi) şi cucereşte două titluri naţionale şi CCE în 1967. Postul său specializat a fost în linia a II-a şi în linia a III-a închidere. Din 1971 până în 1973, joacă în Franţa, în echipa de liga a II-a .Mauleon., cu care promovează în prima ligă, fiind decretat al zecelea jucător din Franţa pe acest post. Se reîntoarce în 1973 la ”Dinamo”, unde mai joacă până în 1974, când îşi încetează activitatea ca jucător de performanţă. În 1960 este selecţionat în echipa naţională, unde până în 1973, sub conducerea antrenorilor N. Pădureanu, Al. Teofilovici şi V. Morariu, este prezent în 37 de întâlniri, jucând de 10 ori împotriva Franţei, câştig ând de 2 ori la Bucureşti. Îşi începe profesia de antrenor în 1973 la ”Dinamo” Bucureşti, unde activează până în 1987, câştigând cu această echipă două campionate naţionale. În perioada 1987-1989, antrenează echipa .Contactoare. din Buzău, din Divizia A, cu care câştigă Cupa României. În 1989- 987 *Rugby* 1991, pregăteşte echipa de Divizia B . Energia. Bucureşti, apoi, în perioada 1992-1993, echipa .Gloria. Bucureşti, pe care o promovează în Divizia A. În anii 1993-1994, îl găsim antrenor în Franţa la echipa de liga a II-a . Saumur.. Din 1994 se ocupă de destinele echipei .Metrorex., pe care a promovat- o în Divizia Aşi ale echipei .Precizia. Săcele din 1999. Într-o foarte scurtă perioadă de timp (1988-1989) a fost şi antrenor al echipei naţionale de seniori. A participat la toate stagiile de perfecţionare pentru antrenori, efectuate în ţară de către FRR. A fost membru al Biroului federal în 1980 şi din 1998 îl găsim din nou prezent ca preşedinte al comisiei de relaţii cu comitetele regionale. Din anul 1999 este numit antrenorul primei reprezentative. Este Maestru al sportului şi Maestru emerit al sportului iar din 1983 şi Antrenor emerit.

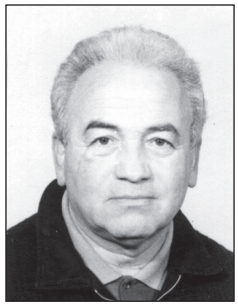

UDREA, CONSTANTIN (1933), n. în Bucureşti. De profesie proiectant; a urmat 3 ani cursurile Institutului Politehnic (Facultatea de mecanică, promoţia 1955) şi a absolvit Universitatea politică şi de conducere profesională în 1978. Debutează în rugby în 1947 la Clubul .Metalul. Bucureşti (antrenor Toma Moldoveanu) şi joacă pentru această echipă până în 1967 (pe postul de aripă de trei sferturi) când se retrage din activitatea sportivă de performanţă. Îmbrăţişează activitatea de arbitru divizionar A din 1967, pe care o slujeşte foarte bine, până în 1988, în peste 400 de jocuri. A fost şi arbitru internaţional, absolvind în 1971 stagiul de la Bordeaux (cursul FIRA), oficiind în circa 14 întâlniri internaţionale. A fost membru în Biroul federal al FRR din 1990 şi preşedinte al Comisiei centrale de arbitri. Activează din 1993 în FRR ca secretar federal adjunct şi preşedinte al Comisiei de competiţii. Se ocupă de legitimări şi de evidenţa activităţ ii rugbystice, omologări de terenuri, regulamentele competiţionale şi clasamentele tuturor categoriilor (Divizia naţională, A şi Juniori republicani).

UNGUREANU, NICOLAE (1967), n. în Vărăşti, jud. Giurgiu. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ANEFS, promoţia 1996 şi a masteratului în educaţie fizică şi sport în 2006(antropologie motrică). Este în anul III de doctorat, la Universitatea din Piteşti. În anul 2007 este numit secretar general adjunct la FRR şi director de dezvoltare al FRR. În cadrul acestor funcţii devine manager al echipei naţionale U17 şi al Selecţionatei Bucureştiului, la care se adaugă cea de director de securitate al turneului IRB Nation Cup 2007. Începe să practice jocul de rugby în anul 1982 la Clubul „Dunărea” Giurgiu, avându-l antrenor pe Andrei Anghel. După terminarea junioratului şi satisfacerea stagiului militar, joacă

tot la „R.C Dunărea”- Giurgiu în divizia B, promovând în divizia A(1988-1990). Urmează o serie de transferuri: „Gloria” Bucureşti(1991-1992), „R.C Griviţa”(1993-1995), unde în 1994 cucereşte titlul naţional, „Dinamo” Buc.(1995-1998), unde realizează un loc 2 în 1996 şi un titlu de campion şi Cupa României în 1997; în perioada 1998-1999 se întoarce şi joacă pentru „R.C Griviţa”; urmează o nouă legitimare pentru clubul „Sportul Studenţesc”(1999-2005); în intervalul 2005-2007 îl găsim ca jucător al clubului „Steaua” unde cucereşte titlul naţional în 2006 şi un loc de vicecampion în 2007. După 2007 se legitimează şi joacă pentru Clubul „Olimpia” Bucureşti. Component al echipei naţionale de rugby în 7 şi de tineret. Este antrenor cat. I. În FRR, din anul 2006 este numit director regional de dezvoltare (copii și juniori). În IRB are preocupări ca educator formator de instructori de rugby. Ambasada SUA îi acordă în 2006 o diplomă de excelenţă pentru funcţia de MPG Security pază şi protecţie, ambasador SUA (2005-2006.)

VALERIU, EMANUEL . vezi Personalităţi

VASILICĂ, IOAN VIOREL (1947) n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS în 1973, cu specializarea rugby. Practică jocul de rugby de la vârsta de 13 ani şi are satisfacţii începând de la nivelul junioratului, promovând în lotul naţional. Însă cele mai mari satisfacţii le are ca senior legitimat la clubul „Steaua”, unde realizează un titlu de campion. Din 1974 apare în postura de arbitru unde se remarcă în mod deosebit, oficiind în ţară mereu la meciuri hotărâtoare, cu brio, dar şi peste hoatare. În 1991 a fost delegat în colectivul de arbitri care au oficiat la Cupa Mondială – fiind primul „cavaler român” care a arbitrat la CM (jocurile programate la Cardiff, Dublin şi Edinbourgh). Din anul 1991 a plecat în Portugalia în calitate de cadru didactic, continuând să arbitreze până în anul 2000 în Portugalia. Participă la numeroase cursuri de perfecţionare în perioada 1980-1991: Bordeaux, Agen, Auch, Paris. A fost un arbitru cinstit cu toţi factorii cu care a intrat în contact – jucători, antrenori, conducători, cât şi cu el însuşi.

VĂRZARU, GHEORGHE (1960), n. în com. Negreşti, jud. Constanţa. Jurist şi economist, absolvent al Facultăţii de Drept Comercial. Începe să joace rugby în 1976, la Năvodari (antrenor Petrică Lungu), apoi la CSŞ nr. 2 din Constanţa, sub îndrumarea antrenorului Traian Doiciu. După trei ani este preluat la echipa de primă divizie ”Farul”, unde joacă până în 1982, perfecţion ându-şi calităţile de jucător cu ajutorul antrenorului profesor M. Naca. Postul său specializat a fost de aripă trei sferturi. Din 1982, se transferă la CS ”Steaua”, unde cucereşte 7 titluri naţionale şi are numeroase întâlniri tradiţionale cu selecţionata armatei franceze. Cu echipa naţională de juniori a obţinut rezultate notabile. Jucător cu o mare viteză de deplasare, este selecţionat în prima echipă reprezentativă în 1980, debutând la Dublin împotriva Irlandei (13-13). Are 30 de participări în echipa naţională de seniori, jucând împotriva Franţei (de 2 ori), Noii Zeelande, Italiei, URSS, Spaniei ş.a. Realizează cu echipa, performanţe deosebite în CE (Cupa FIRA), clasându-se pe locul I în 1981 şi 1983, pe locul al II lea în 1984 şi pe locul al III lea în 1982 şi 1987. În perioada 1991-1993 joacă la echipa . Saumur. (Franţa), apoi revine la ”Steaua” cu a cărei echipă ocupă locul II în C n. în vârsta de 33 de ani renunţă la rugby-ul de performanţă devenind om de afaceri; nu întrerupe însă legătura cu acest sport, deoarece se află în conducerea secţiei de rugby a Clubului Steaua fiind unul dintre principalii sponsori al acestei secţii. În intervalul 2001-2009 este vicepreședinte al FRR. Maestru Emerit al Sportului.

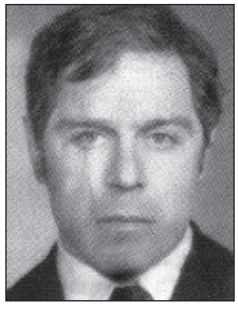

VĂTUI, MIRCEA (1943) n. în Bucureşti. De profesiune inginer, abolvent în 1967 al Institutului Politehnic Bucureşti – Facultatea de Metalurgie. După terminarea studiilor ocupă diverse funcţii în specialitatea sa ca expert şi apoi ca director al Centrului

de Perfecţionare al Metalurgie (SC ICEM S.A). În tinereţe a practicat atletismul (proba de viteză) dar din 1964 se dedică jocului de rugby, fiind legitimat, în diverse perioade la cluburile „Dinamo" (1964-1967), „Gloria" (1967-1973), „ASE „ (1973-1975) fiind pregătit, printre alţii, de antrenorii:D. Ionescu, T.Moldoveanu, I. Buzoianu, M.Naca şi Gh. Fugigi. Abandonând activitatea competiţională, devine arbitru, unde în intervalul 1974-1993 a arbitrat peste 300 de jocuri în campionatul naţional, la toate categoriile de vârstă. Ca arbitru internaţional participă la cursurile de perfecţionare de la Bordeaux (1982) şi Berlin (1988). În cadrul FRR a ocupat diverse funcţii: membru al Biroului Federal, vicepreşedinte al Asoc. Municipale de Rugby Bucureşti (AMRB) şi preşedinte al comisiei de competiţii, secretar al comisiei centrale de arbitri, membru al comisiei de transferări şi pentru statutul jucătorului a FRR. Implicat şi participant activ în realizarea sau actualizarea tuturor regulamentelor FRR, şi a lucrărilor privind organizarea competiţiilor de mini rugby, pentru R 8, 10, 12 şi 14. Din 1994 a participapt la organizarea şi desfăşurarea cursurilor de formarea arbitrilor în Bucureşti iar din 2007 şi la nivel naţional. În anul 2000 a ocupat funcţia de manager al echipei naţionale în Cupa Naţiunilor.

VELUDA, PETRE (1944) n. în Bucureşti. Inginer. Debutul în rugby se produce în 1960, legitimat fiind la clubul „Griviţa Roşie" sub supravegherea antrenorilor T.George, Gh. Pârcălăbescu şi V.Morariu. Joacă pentru acest club timp de 17 ani (1960-1977) cucerind 5 titluri de campion naţional. Jucător internaţional, fiind prezent în echipele naţionale de juniori (1962), tineret 1966 şi 1967 şi de seniori. În prima echipă reprezentativă în intervalul 1967-1970 joacă împotriva echipelor Italiei , Franţei (de 2 ori), Portugaliei, Poloniei, Cehoslovaciei şi Germaniei la care se adaugă încă multe jocuri internaţionale intercluburi. Postul său specializat de joc este cel de înaintaş în linia a-II-a şi închizător. Maestru Emerit al Sportului.

VELUDA, RADU (1927-1973), n. în Bucureşti. Pictor grafician, absolvent al Institutului de Arte Plastice. Nicolae Grigorescu., în anul 1951. Autor de coperte şi postere cu caracter sportiv premiate la marile expoziţii. Jucător de rugby aripă pe linia de 3/4, dotat cu o viteză şi o forţă de pătrundere neobişnuite. Legitimat la cluburile RC 13, .Electrica. şi .CCA. ("Steaua"), unde s-a consacrat definitiv, sub conducerea antrenorilor E. Sfetescu, Al. Argeşiu şi P. Cosmă nescu, multiplu campion naţional. Jucător internaţional, a făcut parte din echipa României care s-a deplasat la turneul din Anglia în 1954. Dispare prematur din viaţă. Maestru al sportului.

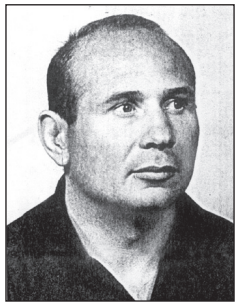

VICOL, FLORIAN (1929), n. în Chişinău (astăzi Republica Moldova). Funcţionar bancar. Practică boxul în perioada 1944-1948 la Centrul Şcolar ANEF, pentru ca începând cu 1948 să se dedice rugby-ului, pe care îl slujeşte până în 1970, pe postul specializat de stâlp. Joacă, în tot acest interval, doar la Clubul .Progresul. Bucureşti (antrenori Şt. Bârsan, Wardella şi C. Diamandi). S-a făcut remarcat prin forţa sa ieşită din comun şi jocul său sobru. În anii .60 are 2 selecţii în echipa naţională.

VIDRAŞCU, PAUL ION - vezi Personalităţi

VIOREANU, MIHAI HORIA (1974), n. în Făgăraş. Medic, absolvent al UMF Timişoara, specializarea kinetoterapie. A practicat atletismul şi handbalul. Debutează în rugby în 1986, la Rugby Club Braşov (antrenor V. Soporan). Ca senior, are o evoluţie care a fost remarcată la .Universitatea. Timişoara. Debutul

interna- ţional se produce în 1994, având peste 20 de selecţii la lotul naţional. Este participant la CM din 1999 şi câştigător al Cupei Europene a Naţiunilor în 2000. Post specializat de joc: aripă şi centru pe 3/4 şi fundaş. Jucător de rugby profesionist, este legitimat la Clubul .De la Salle Palmerston. din Dublin.

VIZITIU, PAVEL (1934) n. în comuna Hermeziu, jud. Iaşi. Profesor de educaţie fizică, absolvent în 1958 al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din Iaşi. Îşi face debutul, în rugby, destul de târziu, în 1955 la echipa „Ştiinţa" Iaşi, având-l ca antrenor pe V.Ghidinci, după ce a fost jucător de fotbal şi handbal în 11 la nivel judeţean. Jucător divizionar A (1955-1957) joacă până în 1966 când se retrage din activitatea competiţională ca jucător , dedicându-se profesiei de antrenor, pregătind pa rând echipele „Agronomia" „„Politehnica", „Tepro", „Liceul metalurgic" toate din Iaşi. A fost selecţionat în prima echipă reprezentativă a ţării. În decursul celor 10 ani ca jucător şi 36 ani ca antrenor a descoperit şi format mulţi tineri talentaţi ca Gh. Dobrotă, Rosenberg, M. Hutanu, Spiratos, Chifan, Crişan şi alţii fiind unul din cei mai longevivi antrenori din rugbyul românesc. Este pensionar şi component al Ligii Suporterilor echipei Poli Agro-Unirea –Iaşi.

VLAD, GABRIEL (1969), n. în Bucureşti. Lăcătuş mecanic. Debutează în rugby în 1979 ca junior la Clubul .Griviţa Roşie. cu antrenorul Nicolae Vizitiu. Din 1986 se transferă la echipa de seniori a aceluiaşi club unde, sub conducerea antrenorilor V. Morariu, R. Demian, joacă până în 1993, realizând şi un titlu naţional. În perioada 1994-1996 îl găsim sub culorile Clubului "Dinamo" (antrenor M. Paraschiv şi C. Mihai) unde, din nou, câştigă un titlu naţional. În 1996 joacă în Franţa la echipa .Puch., pentru ca în intervalul 1997-1999 să fie legitimat la Clubul .Narbonne., ocupând locul V în campionatul francez profesionist. Din anul 2000 joacă din nou în ţară pentru RC "Griviţa". În echipa naţională este selecţionat în anul 1991, realizând peste 45 de selecţii. Participă la două ediţii de CM în 1991 (Franţa) şi 1995 (Africa de Sud). Joacă împotriva Franţei de 4 ori, cucerind o medalie de bronz în CE (FIRA). Maestru emerit al sportului.

VRACA, GEORGE - vezi Personalităţi

VULPE, GEORGE (1936-2003), n. în com. Stâlpeni, jud. Argeş. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic, Facultatea de Transporturi, în 1960. Lucrează în MTT în Departamentul navigaţ iei (1960-1971) şi este consilier în Consiliul Economic de pe lângă Consiliul de Stat al României (1971-1989) şi director al Regiei de navigaţ ie pe Dunăre (1989-1999). În perioada 1986-1988 a fost vicepreşedintele FR de Volei. Atras de fenomenul rugbystic încă din anii .60, activează în FRR, în Comisia de disciplină şi ca preşedinte al Comisiei de istorie şi statistică până în anul 2000. Colaborator la ziarul .100% Rugby. şi la revistele de specialitate .Rugby Magazin. şi .Rugby Info., devine membru în colegiul de redacţie al acestora. În anul 2001 întocmeşte palmaresul echipei naţionale de rugby. Are cea mai mare colecţie de fotografii, ziare, reviste, programe şi articole din domeniul rugby-ului.

WARDELLA, VICTOR (1930-2006), n. în Bucureşti. Este profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF, promoţia 1953, prima promoţie cu specializarea rugby. Debutează în rugby în 1945, fiind legitimat ca junior la Clubul .RC 13. şi .CAM.. În 1948 este promovat la categoria promoţie la

Clubul .ASAS. şi în 1950 la categoria onoare la Clubul .Locomotiva. PTT. I-a avut printre primii antrenori pe I. Anastasiade, Gusti Fanella, Fery Covaci şi Telu Diamandi. După absolvire este repartizat la Galaţi, ca asistent la Institutul Politehnic (mecano-naval) şi Institutul Agronomic, unde, în 989 *Rugby* paralel, este antrenor de rugby la divizionara B .Ştiinţa. Galaţi. În 1956 este transferat la CNEFS, ca antrenor de stat pe lângă CMEFS Bucureşti, unde în principal răspunde de activitatea rugbystică din Capitală (secţii, campionate, cursuri de arbitri şi instructori, selecţia juniorilor, organizarea de tabere ale FRR, regulament etc.). Se ocupă în continuare de antrenorat, aducând echipa .Petrolul. Ploieşti în fruntea seriei Diviziei B. Din 1958 este transferat la CS .Progresul. Bucureşti şi antrenează echipa din Divizia A şi pe cea de juniori. În 1961 este numit vicepreşedinte, apoi preşedinte al Clubului .Olimpia., unde timp de 15 ani se ocupă de mărirea numărului de secţii şi a valorii acestora prin legitimarea unor sportivi de nivel olimpic, dar şi de îmbunătăţirea bazei materiale. În 1976, la CMFES şi ca şef al secţiei tehnice, se ocupă de coordonarea celor 34 de comisii pe ramuri de sport şi de activitatea competiţională de rugby la nivelul copiilor şi elevilor. Ca antrenor federal a condus timp de 11 ani, din punct de vedere tehnic, toate cantonamentele şi taberele de juniori şi tineret ale FRR. A făcut parte în nenumărate rânduri din colectivul de antrenori al echipei reprezentative de seniori alături de I. Buzoianu, N. Pădureanu, Gh. Pârcălăbescu. Ca arbitru, timp de peste 25 de ani a condus meciuri în campionatul intern şi internaţional, în 1960 fiind promovat arbitru internaţional FIRA. În 1956, absolvă cu brio cursul de antrenori organizat de FIRA şi este desemnat membru al Comisiei tehnice FIRA. Încă din 1946 activează în Comisiile de competiţii, disciplină, arbitri şi antrenori ale FRR şi ca preşedinte al Colegiului central de antrenori. A fost membru al Biroului federal al FRR. Pentru bogata sa activitate a fost distins de 3 ori cu . Ordinul Muncii. clasa a II-a şi cu .Ordinul Merite Sportive.. Este stabilit în Germania, din 1980.

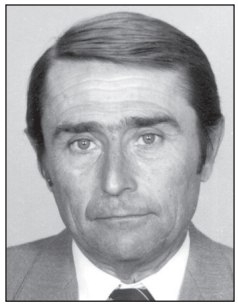

WITTING, THEODOR (1937), n. în Bucureşti. Inginer constructor, absolvent al Institutului de Construcţii, în 1967. Debutează în rugby în 1951, la echipa .Metalul. Bucureşti, avându-l drept antrenor pe Toma Moldoveanu. Joacă la această echipă până în 1955, după care urmează o serie de transferuri la echipele .Constructorul. Bucureşti (1955-1956), .ASA. Ploieşti (1959), .Griviţa Roşie. (1959-1961), .Rapid. Bucureşti (1961-1963), cucerind un titlu naţional de juniori în 1955 şi beneficiind de instruirea făcută de reputaţi antrenori ca Dumitru Ionescu (Mitică), Nicu Popa, Viorel Morariu şi Gh. Pârcălăbescu. Realizează o frumoasă carieră ca arbitru, din 1955 până în 1985, perioadă în care a fost cel mai bun arbitru de rugby din România. Din anul 1969, în urma examenului FIRA, devine arbitru internaţional, post pe care l-a onorat cu competenţă. Conduce comisia de arbitri a FRR, în funcţia de preşedinte al acesteia, din 1971 până în 1995, îmbunătăţind regulamentele de arbitraj, activitatea corpului de arbitri şi promovând noi arbitri în competiţiile interne şi internaţionale. A fost membru al biroului federal al FRR. A participat la toate simpozioanele de specialitate. A lucrat ca inginer proiectant la ISPH Bucureşti.

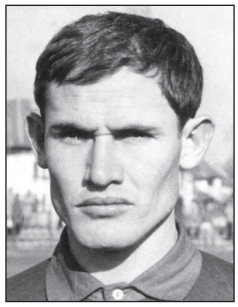

WUSEK, MIHAI (1938-2008), n. în Bucureşti. Maistru electrician şi antrenor de rugby. La vârsta junioratului, în anul 1954, debutează ca rugbyst la Clubul .Locomotiva Griviţa Roşie. (mijlocaş la grămadă) avându-l antrenor pe Tudor George (.Ahoe.). Se transferă în 1957 la echipa de seniori, pe postul de centru-trei sferturi, antrenat de Gh. Pârcălăbescu. Acumulează 10 titluri de campion naţional, un titlu de campion european (1964) şi un loc II, tot în CCE (1961). Din 1969 până în 1973, joacă în Franţa, la echipa de primă Ligă .La Voulte Sportif., cucerind cu această

echipă campionatul Franţei în 1969. În perioada 1973-1983 activează la echipa .Chartres., devenind din 1985 antrenorul acestei echipe. Jucător internaţional, cu 35 de prezenţe în echipa naţională şi cu 9 jocuri împotriva Franţei (3 jocuri şi 2 egalităţi). A fost titular al echipei naţionale timp de 10 ani contribuind substanţial la obţinerea unor victorii care au condus la câştigarea Cupei FIRA şi afirmarea rugby-ului românesc pe plan internaţional. Maestru emerit al sportului.

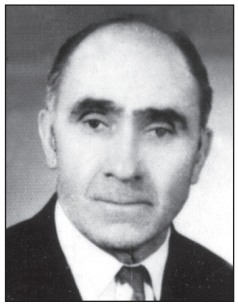

ZAMFIR, DUMITRU (BOMBI) (1920-2007), n. în Slobozia, jud. Ialomiţa. Este de profesie lăcătuş. Debutează în rugby în 1934, la Clubul .CFR., instruit de ing. Alex. Lăzărescu. A slujit acest club până în 1956, jucând pe posturile de centru şi linia a III-a flanker, cucerind 7 titluri de campion naţional. A fost căpitan de echipă în anul 1947. Rămâne o figură legendară prin numele de .Bombi. şi siguranţa transformărilor loviturilor de pedeapsă. Selecţionat în echipa naţională în 1946, participă la 14 întâlniri internaţionale într-un interval de 7 ani, până în 1953. Între 1956-1974, activează ca arbitru divizionar A, B şi la juniori. A activat ca membru pentru municipiul Bucureşti în Comisiile de arbitraj, competiţii şi disciplină, fiind şi preşedintele Comisiei de arbitri. Este Maestru emerit al sportului.

ZLĂTOIANU, DUMITRU (1935), n. în Comrat (Basarabia). Poliţist şi jurist. Practică jocul de rugby din 1951, la .Locomotiva PTT., avându-i antrenori pe C. Diamandi (Telu) şi C. Naciu. În 1953 este transferat la .Institutul de Căi Ferate., echipă aflată în Divizia B. În perioada 1955-1969 joacă la Clubul ”Dinamo” unde, sub conducerea antrenorilor A. Vögel şi D. Ionescu, realizează 3 titluri naţionale şi o Cupă a Campionilor Europei (1967). Are 15 prezenţe în echipa reprezentativă, jucând împotriva echipei Franţei, Spaniei, RDG, Italiei, Cehoslovaciei, RFG, Poloniei şi a unor selecţionate engleze (Cardiff, Swansea), la care se adaugă mai multe jocuri interna- ţionale de club. Postul său specializat este de jucător linia a III-a (flanker). Maestru emerit al sportului.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SCHI – BIATLON

Cercetările arheologie efectuate în spaţiul carpatic, care au dus la descoperirea a numeroase aşezări din epoci foarte îndepărtate, au scos la iveală, cel puţin până acum, printre alte obiecte, rachete de călcat zăpada sau schiuri. Astfel, în anul 1958, la Cavadineşti în Râpa Dracului (jud. Galaţi) a fost găsită o patină din os, apreciată ca având o vechime de aproximativ 3 000 de ani. Alte două patine au fost descoperite în anul 1959 la Cluj-Napoca, datând din perioada 800-450/300 î. Hr. La Muzeul Sporturilor din România, de la Bucureşti, se află o patină apreciată a fi din secolul al XI-lea d. Hr.

În lucrarea *Urme de schi peste veacuri,* Gh. Epuran citează articolul *Bocancii de zăpadă în România şi în Europa de Sud,* publicat în .Paskider. în anul 1938, de suedezul Zettersen, în care acesta menţionează că păstorii din zona Satu Mare foloseau pentru deplasarea lor pe zăpadă nişte rachete, rotunde (ca nişte cercuri de butoi), cu plase în interior. Spre surpriza cercetătorului, acest gen de rachete, folosit în zona maramureşană, semăna perfect cu rachetele găsite în Suedia. Concluzia sa a fost că asemănările rachetelor găsite în Carpaţi, Pirinei sau sudul Europei atestă răspândirea unor practici, obiceiuri şi forme de cultură care au depăşit graniţele etnice şi de limbă.

Aceeaşi ipoteză este valabilă şi pentru răspândirea schiului. Primele date sunt furnizate de Gwanin, în lucrarea *Sarmatiae Europae descriptio,* apărută la Cracovia în anul 1578. Călător versat, Gwanin este uimit de viteza cu care locuitorii din zona Ceremuşului, din Carpaţii Păduroşi, se deplasau la vânătoare pe nişte tălpici lungi din lemn.

În revista autohtonă .Boabe de grâu. nr. 3 şi 4, din anul 1933, Emanoil Bucuţa menţionează prezenţa schiului nu numai ca un divertisment hibernal, ci mai ales ca o îndeletnicire pentru rezolvarea problemelor cotidiene. Existenţa în muzee a unor exponate ca patine din os, rachete cu plasă şi schiuri cu legături adaptate opincilor, atestă multiseculara folosire a diferitelor procedee de deplasare pe gheaţă şi pe zăpadă a strămoşilor noştri.

Primele ştiri despre schi ca sport le deţinem din .Revista Automobilă. apărută în anul 1920, unde este menţionată Societatea de schi .Karpathia. de la Braşov, înfiinţată în anul 1880. Cartea lui Valentin Borda, *Călătorie prin vreme,* constituie o veritabilă sursă de investigare a evoluţiei schiului ca sport. Legătura intrinsecă dintre turism . schi şi schi . turism va condiţiona dezvoltarea ambelor activităţi de-a lungul timpului. Ca urmare, apare spre sfârşitul secolului al XIX-lea preocuparea pentru înfiinţarea unor societăţ i şi asociaţii de turism. Începând cu anul 1837, o dată cu constituirea la Braşov a Societăţii Carpatine Ardelene şi în 1869 a .Trinităţii vremelnice. (promotori: Nicolae Grigorescu, Alfred Bernath şi Dimitrie Grecescu) şi probabil şi a altor grupări, s-a creat o atmosferă propice evoluţiei ideii de turism organizat. Anul 1880 marchează înfiinţarea uneia dintre cele mai puternice societăţi, .Societatea

Carpatină Ardeleană a Turiştilor. (.Siebenburgische Karpathenverein. . SKV), cu sediul la Sibiu, care avea secţii regionale în diferite zone ale ţării ca Bistriţa, Orăştie, Bucureşti, Braşov, Lupeni, Năsăud, Mediaş, Reghin, Petroşani, Sighişoara, Timişoara. Membrii SKV erau, în majoritatea lor, saşi transilvăneni. Printre ei, numeroşi şi activi, se aflau românii din localităţi urbane ca Braşov, Bistriţa, Făgăraş, Sibiu, Năsăud ş.a. Printre realizările SKV . în cei 60 de ani de activitate . menţionăm tipărirea unui .Anuar al SKV., apărut între anii 1881- 1944, în care erau tratate şi problemele specifice muntelui pe timp de iarnă, inclusiv amenajarea unor pârtii de schi, case de adăpost etc. În anul 1905 ia fiinţă la Braşov .Societatea de schi., care, fără îndoială, s-a folosit de experienţa SKV-ului.

În anul 1893, ia fiinţă prima societate turistică românească cu activitate efectivă cunoscută: . Societatea Carpatină Sinaia.. În statutul său, alături de obiectivele turistice, ştiinţifice şi culturale, întâlnim şi preocuparea pentru activităţi sportive ca tirul, vânătoarea şi sporturile de iarna (schi, bob . sanie). Nicolae Bogdan, Mihai Haret, Nistor Urechia, Dan Rădulescu şi Bucura Dumbravă vor propaga, ca teoreticieni şi scriitori de turism, ideea de drumeţie şi practicare a schiului (îndeosebi Bucura Dumbravă, care va scrie mai târziu *Cartea Munţilor)*. Să amintim şi de marile călăuze Gelepeanu, Butmăloiu, David Turcu şi Gheorghe Marin Văsâi, excelenţi alpinişti şi schiori ai timpului.

În anul 1892, se semnalează un grup de schiori condus de Carol Ganzer, care parcurge Clăbucetele Predealului. Un an mai târziu, revista .Hercules. îşi informa cititorii că .săniuşul pe picioare. se practica în multe localităţi ardelene, mai ales în zona Clujului şi Bihorului. În 1895, aceeaşi revistă aducea noi ştiri despre schiorii clujeni, prezenţi pe malurile Someşului sau cu ocazia excursiilor la Turda, la Hoia şi pe Feleac, care practicau schi-fondul (cca 35 km). Este semnalată, de asemenea, contribuţia adusă răspândirii schiului de .Academia de Comerţ. şi de .Clubul Sportiv al Tineretului studios din Cluj.. Tot în acest an este menţionată urcarea Postăvarului pe schiuri de către Adolf Resch.

Din preajma anului 1900, ne parvin informaţii mult mai ample din centre ca Braşov, Cluj, Sibiu sau de pe Valea Prahovei. Schiul sportiv apare mai întâi în Transilvania, ca urmare a practicării lui intense de germanii şi austriecii existenţi acolo, iar mai târziu în Bucegi (în special la Sinaia), ca divertisment al protipendadei bucureştene.

Constituirea primelor asociaţii turistice statutare la sfârşitul secolului al XIX-lea a însemnat un progres. Sub influenţa lor, munţii încep să fie din ce în ce mai mult cutreieraţi iarna pe schiuri. Susaiul este parcurs în 1903 de grupul Carol Ganzer jr., Rudi Schiel şi Carol Gust; Piatra Mare în 1905 de dr. Siegfried Gusbeth, iar Bucegii în primăvara lui 1908, de Josef Kolbe şi o patrulă militară.

În anul 1903, ia fiinţă .Societatea Turiştilor din România. (STR), ai cărei fondatori au fost Grigore Antipa, Simion Mehedinţi, Ludovic Mraszec, G. Munteanu-Murgoci, dr. Alecu Urechia şi Alexandru Vlahuţă. În cei 13 ani de funcţionare neîntreruptă, STR a căutat soluţii de revigorare şi amplificare a activităţ ii, prin dinamizarea laturii sportive: şi-a afiliat .Societatea Românească de Sport. din Bucureşti, apoi în 1912, la iniţiativa sa, a luat fiinţă Federaţia Societăţilor de Sport din România . FSSR.

În anul 1905 se înfiinţează .Societatea de Schi Braşoveană. aparţinând locuitorilor de naţionalitate germană (.Kronstadter Ski Vereinigung. . KSV). Activitatea acestei societăţi este deosebită: se construieşte prima cabană din Poiana Postăvarului (în 1907); se apelează, în acelaşi an, la vestitul Mathias Zdarski pentru instruirea schiorilor şi se organizează . în 1909 . primul concurs de schi la noi. Doi ani mai târziu s-a disputat şi prima cursă de coborâre din Postăvar până în Poiana Braşovului, învingător fiind W. Janesch. Au participat 11 concurenţi. Tot în aceşti ani încep să fie organizate şi întreceri feminine pe distanţe scurte.

În anul 1909, ia fiinţă la Sinaia .Clubul Sportiv Român., printre obiectivele sale figurând şi promovarea sporturilor de iarnă. Sub egida sa se organizează în 1910 la Sinaia .Concursurile pentru sporturile de iarnă.. Un an mai târziu are loc, în zona pârtiei de bob din Sinaia, .Marele premiu al schiorilor. (un concurs mixt, bărbaţi . femei). În

1911, la Sibiu se constituie .Clubul de schi., în scopul promovării schiului şi turismului de iarnă. Datorită lui, schiul pătrunde în munţii Cibinului şi Făgăraşului.

Deosebit de importantă este iniţiativa Clubului KSV din Braşov de a organiza, în 1912, cel de-al doilea curs de instruire pentru schiorii de naţionalitate germană, având ca instructor o altă personalitate a timpului, Carl J. Luther din München. La curs participă 127 de schiori, în metodica de predare fiind inclusă şi folosirea a două beţe de schi scurte. Se pune astfel capăt metodei lui Zdarski, a cărui tehnică nu mai corespundea. Tot în acest an ia fiinţă Federaţia Societăţilor Sportive din România (FSSR), primul organ central de conducere şi îndrumare a mişcării sportive, în cadrul căruia exista şi .Comisiunea Sporturilor de Iarnă.. La Sinaia se dispută .Concursul Naţional de Schi., la care participă 10 concurenţi! Întrecerea consta într-o cursă de coborâre pe un traseu de 2 km.

Anul 1913 consemnează construirea primei trambuline de sărituri cu schiurile în Poiana Postăvarului de către KSV, care organizează, în acelaşi an, şi primul concurs de sărituri, la care s-a înregistrat o săritură record de ...7,80 m. În anul următor recordul se va ridica la 13,50 m.

În 1914, are loc la Sinaia .Concursul Naţional de schi., premiat cu Cupa .Ion Cămărăşescu., disputat pe distanţa de 5 km, concurenţii fiind împărţiţi în două categorii: şcolari şi amatori (seniori). În acelaşi an, Sibiul găzduieşte primul concurs oficial desfăşurat în zonă la iniţiativa Clubului de Schi din localitate. Tot lui îi revine meritul de a fi lansat ideea constituirii Federaţiei Ardelene de Schi, proiect nerealizat din cauza războiului. Un an mai târziu are loc la Sinaia primul concurs de schi rezervat grănicerilor şi Campionatul Schiorilor, care avea în program o cursă de coborâre pe distanţa de 3 km, de la Cota 1 400 până la Popicărie, la care au participat şcolari şi adulţi. Câştigătorii: E. Nanu şi, respectiv, G. Boxhall.

Foarte distractivă s-a dovedit prima cursă de skijoring (schiori traşi de cai) desfăşurată la Sinaia (1915). Concurenţii foloseau cai de curse aduşi de la hipodromul Băneasa sau de la grajdurile Vânătorilor de Munte din localitate. Competitorii erau recrutaţi dintre cei mai buni schiori locali şi ofiţeri.

Din iarna anului 1916 concursurile de schi de la Sinaia capătă mai multă independenţă organizatorică, desfăşurându-se separat de întrecerile de bob şi sanie. Un eveniment important este apariţia pe pârtii a militarilor grăniceri şi vânători de munte. Ei deprind schiul în armată, în mod organizat, cu instructori, iar la terminarea stagiului devin adevăraţi promotori ai schiului în localităţile natale. Th. Rosetti-Solescu, personalitate remarcabilă, al cărui aport la dezvoltarea schiului este deosebit, devine membru în .Comisiunea Sporturilor de Iarnă..

De reţinut că, în 1917, a avut loc la Târgul Neamţ, un nou concurs de schi rezervat grănicerilor, iar în anii următori (1918, 1919, 1920) au fost organizate alte concursuri în Postăvar şi Tihuţa. conduse de doi instructori renumiţi: Th. Rosetti-Solescu şi Emil Pălăngeanu. Apare prima lucrare românească pentru învăţarea schiului, *Manualul schiorului,* al cărei autor este Th. Rosetti-Solescu.

În perioada 1920-1923, unităţile militare de Vânători de Munte îşi sporesc contribuţia la răspândirea schiului. Au loc cursuri pentru predarea schiului la copii. Promotori: principesa Ileana şi generalii Bădescu şi Iacobici. Deosebit de important este rolul jucat de instituţiile militare şi civile de pregătire fizică în formarea instructorilor de schi. După primul război mondial, se reia activitatea turistică şi sportivă, manifest ându-se tendinţa spre o mai bună organizare asociativă a lor. Apar mai multe asociaţii de profil: .Prietenii Naturii., .Hanul Drumeţilor., .Clubul turistic şi sportiv Aurora., . Turing Clubul României. (TCR), .Asociaţia drumeţilor din munţii înalţi ai României., .Societatea turistică Braşov., .Clubul Carpatin Român., .Clubul German de Schi., .Dor de ducă., .Amicii Predealului., .Ski Clubul Bucureşti., .Clubul Sportiv Predeal. ş.a.

În perioada anilor 1920-1930, se continuă acţiunea de promovare a schiului în întreaga ţară. Activitatea se reia cu un concurs organizat la Braşov (1920), care consta dintr-o cursă de coborâre de 5,5 km. Tot din acest an ne parvin date despre cursele

de pe pantele din preajma Castelului Peleş (coborâre şi slalom), prin pădurea din jurul Palatului (schi-fond), iar săriturile se fac de pe trambulinele amenajate pe Platoul Vânătorilor spre Riegler, în Poiana Stânii Regale şi Poiana Zgarburei. Treptat, schiorii încep să avanseze spre Cota 1 400, angaj ându-se în întreceri de coborâre pe drumul şerpuitor de la Cota 1 400 până la Popicărie. Aşa se face că, în 1921, are loc în această zonă primul concurs de coborâre mai important, la care participă şi femeile, pe un traseu de 4 km. Unele surse îl consideră primul Campionat de Schi al României. Cu această ocazie se dispută şi o cursă de .schi-obstacole., un fel de slalom printre copaci, lângă stânca Sf. Ana. Promotorii acestei activităţi sunt primarul oraşului Sinaia, George Matheescu şi căpitanul Dimăncescu, cu sprijinul Castelului Peleş. Tot în 1921, în Postăvar se desfăşoară o spectaculoasă întrecere de schi, care consta dintr-o coborâre combinată cu schi-fond, urmând traseul Postăvar . Poiana Ruia . Crucuri, o buclă în Poiana şi, în final, o coborâre pe drumul care duce la Pietrele lui Solomon din Scheii Braşovului. Începând din 1921, CN (schi fond) se desfăşoară cu regularitate (exceptând anul 1925, din lipsă de zăpadă) în Bucegi, Predeal şi Postăvar. Astfel, în 1922, CN de schi fond se dispută pe un traseu de 16 km în Bucegi (Peştera . Vârful cu Dor . Peleş Sinaia). În 1924, proba de schi fond din cadrul .naţionalelor. se dispută pe distanţa de 32 km şi este câştigată de Gh. Leurzeanu.

Constituirea în 1924 a .Comisiei Centrale de Schi., detaşată de .Comisia Sporturilor de Iarnă. a FSSR (preşedinte Th. Rosetti-Solescu), are darul de a face ordine în activitatea competiţională, elaborând regulamentele concursurilor de schi după cele internaţ ionale. Îmbucurătoare este prezenţa femeilor în concursuri şi preocuparea deosebită pentru organizarea de întreceri pentru copii, pe grupe de vârstă (la Sinaia, Predeal, Braşov, Şirnea, Fundata etc.). Aria competiţională se diversifică: de exemplu, marele concurs de coborâre din 1928, cu plecarea de la Piatra Turcului (baza Văii lui Carp din Bucegi), prin Cota 1 400, Plaiul Vacilor, Poiana Popicăriei, cu sosirea în faţa Corpului de Gardă de la Castelul Peleş. Protagoniştii au fost Filică şi Costică Pascu, Alexandru şi Toma Calista, Mitică Banciu, Gh. Leurzeanu şi juniorul, de numai 16 ani, Constantin Ciocoiu. Militarii îşi desfăşoară cu regularitate campionatele (îndeosebi la schi fond şi patrule).

Ca o replică la concursul de schi fond şi patrulă militară, începând din toamna anului 1925 se organizează .Crosul în Munţi. pe 50 km, probă de o duritate excesivă, la care participau tinerii din Sinaia, Poiana Ţapului şi Buşteni.

După câteva concursuri de skijoring desfăşurate la Sinaia şi Râmnicu Vâlcea, în 1927, are loc primul CN disputat la Sinaia; campionatul Ardealului atrage din ce în ce mai mulţi concurenţi; primul campionat inter-universitar are loc la Predeal în 1930. Contactele internaţionale se intensifică. În 1925 se participă la un concurs de schi fond în Cehoslovacia. Gh. Leurzeanu primeşte .Cupa pentru cea mai bună performanţă., ca urmare a bravurii de care a dat dovadă, concurând cu o mână fracturată. Suntem prezenţi la startul JO de iarnă din 1928 de la St. Moritz (Elveţia), cu o echipă de patrulă militară (Zăgănescu, Rucăreanu, Pascu, Calista) şi un concurent la proba de skijoring (ambele probe fiind demonstrative). Patrula se clasează pe locul VIII. În 1930, participăm la Jocurile Internaţionale de Iarnă de la Davos (Elveţia). Uniunea Naţională a Studenţilor Creştini din România, membră fondatoare a Confederaţ iei Internaţionale a Studenţilor, a deplasat la această primă ediţie a Jocurilor o echipă de schiori alpini şi fondişti. Luăm parte la Campionatele FIS (CM de mai târziu) de la Zakopane (Polonia), cu o patrulă militară şi doi coborâtori (1929). De asemenea, am participat la concursurile internaţionale de schi fond din Cehoslovacia (1924, 1925, 1926 şi 1928), din Polonia (1927) şi Iugoslavia (1930), toate pe line militară. Organizăm două concursuri internaţ ionale de schi la Predeal şi Poiana Braşov (1929), cu participarea schiorilor din Iugoslavia, Polonia şi Cehoslovacia, şi la Sinaia, în 1930.

Paralel cu activitatea competiţională, participăm în anul 1923 la Congresul Internaţional al Sporturilor de Iarnă de la Praga. Se lărgeşte baza materială a practicării schiului. Cabanelor şi caselor de adăpost construite în munţi li se adaugă primul hotel de

munte .Hohenhaim. din Poiana Braşov. Se amenajează pârtii şi trasee, se construiesc trambulinele din Bunloc, Cioplea şi Poiana Braşov, ultima după proiectul vestitului inginer elveţian Straumann, sub directa supraveghere a ing. Otto Lexen. Trambulina permitea sărituri de peste 40 m.

Deceniul trei debutează cu înfiinţarea Federaţiei Române de Schi (1931), eveniment hotărâtor în viaţa acestui sport. Au loc concursuri de schi pentru toate categoriile de schiori. CN se desfăşoară cu regularitate, în mai multe localităţi: Sinaia, Poiana Braşov, Predeal, Vatra Dornei, Păltiniş . Sibiu. Concursurile militare sunt tot mai numeroase.

Se participă la JO din 1936, de la Garmisch-Partenkirchen din Germania, cu o delegaţie numeroasă de 29 de sportivi, din care numai 2 erau femei. Înscrierea se va face la probele de schi alpin, ştafetă, schi fond şi sărituri. În 1933, se ia startul la Campionatele FIS de la Innsbruck (Austria) la proba de schi fond, iar la JMU de la Bardonechia (Italia) la schi fond. În 1935, participăm la CM din Cehoslovacia la probele nordice şi de schi alpin, iar în 1940 la un concurs în Germania la probele alpine. La toate aceste competiţii, rezultatele obţinute au fost modeste. În anii 1931, 1933, 1934 la Predeal şi în 1932 la Miercurea- Ciuc se organizează competiţii internaţionale. În anii 1936 şi 1939, schiorii noştri participă la concursuri în Iugoslavia şi respectiv Polonia. După mai multe participări la probele de schi fond, la Sinaia se organizează şi o competiţie de schi alpin. Proba de coborâre a avut loc pe Valea lui Carp, iar concurenţii au fost numeroşi şi din diverse ţări: Franţa, Germania, Austria, Iugoslavia, Polonia şi Anglia. S-au remarcat cei doi francezi, campioni mondiali, James Couttet şi Maurice Laforque, ultimul câştigând întrecerea.

De remarcat performanţa tânărului Constantin Ciocoiu, clasat al doilea. Anii de glorie ai acestui sportiv sunt 1941 şi 1942, în care devine campion naţional la coborâre şi respectiv slalom, pentru care a primit pe lângă trofeele obişnuite şi o diplomă de merit semnată de regele Carol al II-lea. Concomitent, C. Ciocoiu înregistrează rezultate deosebite şi la probele de schi fond şi scheleton.

În anul 1936, FR de Schi se reorganizează şi îşi schimbă statutele. Anul 1937 este debutul celebrei curse de coborâre pe Valea Cerbului, organizată de Ski Clubul Bucureşti. Societăţile KSV (germană) şi ASM (română) din Braşov aduc instructori străini, printre care H. Zachaus, S. Ruud, K. Schnabel, I. Oberisek, W. Obermann ş.a. În 1939, începe construcţ ia trambulinei mari din Bunloc şi se inaugurează cea din Păltiniş . Sibiu. Se stabileşte traseul pârtiei .Sulinar. din Postăvar, se consolidează lucrările de la pârtia .Lupului. (1945). Promotorul inimos al acestor iniţiative a fost braşoveanul dr. Virgil Voicu. Tot în 1939, la Diham, are loc cursul pentru unificarea metodelor de predare a schiului, în urma căruia absolvenţii au primit calificarea de monitori de schi.

Deşi în anul 1941 majoritatea CN de la alte discipline se suspendă, schiul continuă să organizeze concursuri, iar în 1942 activitatea competiţională se desfăşoară normal.

Începând cu anul postbelic 1944, ca urmare a transformărilor prin care trecea ţara, schiul devine un sport popular. Primul impuls spre popularizare este dat de Organizaţia Sportului Popular (OSP) care, sprijinită de Comisiile judeţene, preia toate sarcinile organizatorice. Se reiau CN şi sunt organizate numeroase şi variate concursuri şcolare, sindicale, studenţ eşti, militare etc. În anul 1949, se instituie .Crosul popular de schi., la care participă 18 000 de tineri! Se participă la JO de la St. Moritz . Elveţia, la probele alpine şi militare; rezultatele sunt mediocre. Totuşi, în epocă se remarcă schiori ca: Ion Coliban, Dumitru Sulică, Radu Scârneci . la probele alpine, Ştefan Ionescu, Constantin Vlădea, Cornel Crăciun, Ion Koschi . la patrule militare. În Bucegi, este organizată prima competiţie de schi rezervată ţărilor balcanice (precursoarea JB), unde românii se remarcă ocupând locul I (pe echipe), iar Ion Coliban devine campion la probele de coborâre şi combinată alpină.

Perioada 1951-1960 debutează cu organizarea Universiadei de Iarnă (1951) la Poiana Braşov. După ample amenajări şi construcţii (pârtia de coborâre de la Valea Lupului, pista de bob, trambulina de 90 m ş.a.), staţiunea Poiana Braşov devine cea mai importantă bază pentru practicarea sporturilor de

iarnă, aptă să găzduiască competiţii de mare amploare. Mihai Bâră devine campion mondial universitar la slalom (şi locul II la combinată), iar Dumitru Sulică obţine medalia de bronz la slalom. Pe plan extern, participăm la JO de iarnă din 1952 de la Oslo (Norvegia), cu o echipă de 17 sportivi, la schi alpin şi probe nordice. Rezultatele au fost onorabile: locul X la ştafeta 4x10 km schi fond (Moise Crăciun, Manole Aldescu, Dumitru Frăţilă, Constantin Enache); Cornel Crăciun, locul XIX la combinata nordică, George Olteanu, locul XXII la 50 km schi fond şi Mihai Bâră, locul XXXV la coborâre. În 1954 participarea la CM din Suedia nu s-a soldat cu rezultate semnificative pentru noi. Dar la .Universiada. din acelaşi an de la Zakopane (Polonia), Magdalena Marotineanu va cuceri medalia de argint la slalom şi coborâre. În 1956 la JO de la Cortina d.Ampezzo (Italia) din cei 21 de sportivi se remarcă Nicolae Pandrea, Gh. Cristoloveanu şi Magdalena Marotineanu (schi alpin), Manole Aldescu şi Iuliana Şimon (schi fond), clasaţi în primele 30 de locuri. Participarea schiorilor noştri la alte competiţii a evidenţiat mult mai bine valoarea lor. Astfel, la .Marele Premiu al Slovaciei. (1955) Gh. Cristoloveanu ocupă locul VII la slalom uriaş; la concursul de la Harrachov (Cehoslovacia) Constantin Enache se situează pe locul V la schi fond . 15 km; la .Cupa Şarplanina. (1956 . Iugoslavia) Mihai Bâră . locul I la slalom uriaş, coborâre şi combinată; la .Campionatele Internaţionale de la Oberhoff . (1956 . RDG), Manole Aldescu . locul III la schi fond . 15 km; la .Criteriul de juniori. (1957 . Jahorina . Iugoslavia) Petre Clinci cucereşte medalia de bronz la slalom.

În anul 1957 iau fiinţă şcoli de schi şi centre pentru instruirea copiilor la Sinaia, Braşov, Lupeni, Bicaz, Victoria, Răşinari . Sibiu, Valea Strâmbă . Gheorgheni, Lonea, Teşila, Fundata, Şirnea, Câmpulung Muscel şi Câmpulung Moldovenesc etc. Se instituie .insigna de schior. pentru copii, iar complexul FGMA prevede şi norme de schi. Paralel cu centrele de copii vor funcţiona, mai târziu, încă 80 de centre regionale deschise pentru toţi amatorii de schi. În anul 1958, la Poiana Braşov sunt organizate două competiţii internaţionale pentru schiorii alpini din Austria, Franţa, Finlanda, Polonia, Ungaria şi bineînţeles România. La .Universiada. din 1960 de la Chamonix (Franţa), Elena Suciu ocupă locul V la slalom. La concursul .3 Giorni dell. Etna. din Sicilia, Ilona Micloş . locul II la slalom, iar la Oberwiesenthal (RD Germană), fondiştii ocupă locul IV la ştafeta 4x10 km.

Perioada 1961-1975 poate fi considerată cea mai fructuoasă pentru schiul românesc. Aniversarea a 50 de ani de schi în România declanşează noi energii, îndeosebi din partea biatloniştilor, care obţin rezultate de prestigiu în competiţii de amploare. Contactele internaţ ionale se intensifică. În 1965 la Mamaia are loc cel de-al XXV-lea Congres al Federaţiei Internaţ ionale de Schi (FIS), înfiinţată în 1924, eveniment care onorează schiul românesc. În anul 1964 participă m la JO de iarnă de la Innsbruck (Austria) la 997 *Schi-Biatlon* schi fond şi biatlon, unde Gh. Vilmoş ocupă locul V (proba individuală). La CM din anii 1965 şi 1966, performanţ ele se află la cote ridicate prin rezultatele realizate de Gh. Vilmoş, Gh. Cimpoia şi N. Bărbăşescu, iar la CM pentru tineret din 1967, Gh. Cercel obţine medalia de bronz la proba individuală. Rezultatele obţinute la JO de iarnă din 1968 de la Grenoble (Franţa) sunt mulţumitoare: locul VII la ştafetă biatlon (Gh. Cimpoia, Constantin Carabela, N. Bărbăşescu, Gh. Vilmoş), locul XIV la proba individuală de biatlon (Constantin Carabela) şi locul XXV la slalom . Dan Cristea. Participarea la CM de biatlon din 1969 este modestă. În schimb, participările la JB, Spartachiade şi alte competiţii internaţionale dau satisfacţii, schiorii noştri ocupând frecvent primele trei locuri.

Sporeşte baza materială a schiului: la Reghin se fabrică schiuri, se amenajează pârtii noi, poligoane pentru biatlon, se construiesc mijloace mecanice moderne de urcare (telecabine, telescaune, telelifturi) în multe staţiuni montane. Sunt invitaţi specialişti străini pentru o mai bună informare a tehnicienilor noştri.

La CM de biatlon din 1971 şi la JO din 1972 de la Sapporo (Japonia) nu se obţin rezultatele scontate. Cel mai bun loc îl va obţine Virgil Brenci . locul VI la combinată, iar echipa biatloniştilor (N. Veştea, V.

Fontana, I. Ţeposu, Gh. Vilmoş) se va situa pe locul IX la ştafetă. La CM de biatlon, din 1974 de la Minsk, Gh. Gârniţă cucereşte medalia de argint la proba de 20 km, ca o confirmare a valorii biatlonului românesc la acea dată. În continuare, la JO din 1976 de la Innsbruck, ştafeta biatloniştilor noştri se situează pe locul X (Gh. Voicu, V. Fontana, Gh. Gârniţă, N. Cristoloveanu), iar Gh. Voicu obţine locul XVI la proba de 20 km. Nu se participă la JO din 1980 de la Lake Placid . SUA.

În anul 1977, FR de Schi-Bob se divide în două organisme independente, schiul având ca for conducă tor Federaţia Română de Schi . Biatlon, bobul şi sania . FRBS.

Perioada 1981-2000 este marcată de o căutare continuă pentru revitalizarea schiului. Din păcate, condiţiile materiale şi contactele internaţionale nesemnificative au impietat asupra obţinerii unui salt calitativ. Liceul experimental de schi a fost desfiinţat, iar şcolile de schi pentru copii se zbat cu tot felul de greutăţi. În planul pregătirii pentru performanţă, paralel cu activitatea desfăşurată la cluburi şi asociaţ ii, nominalizate pe ramuri de sport (unele priorităţ i dovedindu-se arbitrare), s-au înfiinţat Centre de pregătire olimpică a juniorilor. O atenţie deosebită se acordă biatlonistelor. La Predeal, se creează o bază complexă pentru schi fond şi biatlon; se reamenajează trambulinele de la Valea Strâmbă şi Predeal şi se construieşte la Săcele . Braşov o trambulină acoperită cu masă plastică pentru copii şi juniori.

În anul 1988, FRSB revine la mai vechea structură, incluzând bobul şi sania. Se participă la JO de iarnă din 1984 la Sarajevo (Iugoslavia) cu schiori alpini, fondişti şi biatlonişti. Rezultatele sunt modeste: locul XIII ştafetă bărbaţi . biatlon (Gh. Berdar, I. Lestyen, M. Rădulescu, V. Todaşcă), la probele de schi fond feminin şi slalom uriaş, figurând în partea a doua a clasamentelor. Situaţia se repetă şi la JO din 1988 de la Calgary (Canada): locul XII la ştafetă schi fond feminin (M. Cârstoi, A. Ţuţulan, R. Drăguş- Hoha, I. Hangan). Debutul biatlonistelor la JO din 1992 de la Albertville (Franţa) se soldează cu locul X la ştafetă (A. Şotropa, M. Cârstoi, I. Ianoşiu- Hangan). Celelalte rezultate obţinute sunt modeste. Aceeaşi situaţie se va repeta şi la JO din 1994 de la Lillehammer (Norvegia): locul XVI la ştafeta femei la 15 km, Adina Şotropa locul XVIII, Mihaela Fera locul XX la combinată (schi alpin). La JO din 1998 de la Nagano (Japonia) participăm cu biatlonişti (bărbaţi + femei), schiori alpini şi fondişti. Cu excepţia biatlonistei Eva Tofalvi (locul XI la 15 km), celelalte rezultate sunt foarte slabe.

În anul 1998, federaţia se desparte din nou în două organisme independente: Federaţia de Schi . Biatlon şi Federaţia de Bob . Sanie.

O activitate susţinută în aceste discipline a depus prof. Petre Focşeneanu . preşedintele federaţiei, prof. Ion Matei, Mihai Sulică . antrenori federali pentru schi, Constantin Arghiropol . antrenor federal pentru probe nordice, prof. Ştefan Sava . secretar general, prof. Ioan Berindei . antrenor federal. În anul 1993, federaţia era formată din 73 de secţii, având un total de 894 de sportivi din 13 judeţe.

În anul 1997, componenţa Biroului federal era următoarea: Petre Focşeneanu . preşedinte; Radu Reit, Nicolae Dogaru şi Dragoş Dogaru . vicepreşedinţi; Alexandru Wagner . secretar general; 16 membri. Activitatea este practicată în 14 judeţe, în 73 de secţii, cu un efectiv de 926 de sportivi, din care 161 seniori, 309 juniori şi 456 copii, pregătiţi de 121 de antrenori şi asistaţi de 206 arbitri.

Din iulie 1998, componenţa federaţiei este următoarea: Dan Gheorghe Mihoc . preşedinte, Ioan Rufa . vicepreşedinte; Constantin Arghiropol . secretar general, 12 membri.

La sfârşitul anului 2000, din componenţa Biroului federal făceau parte: Dan Gh. Mihoc . preşedinte; Ioan Rufa şi Brend Valmar . vicepreşedinţi; Constantin Arghiropol . secretar general; Alexandru Wagner . secretar general adjunct; Ioan Lungociu . antrenor federal pentru probe nordice; Liviu Predeleanu . antrenor federal pentru probe alpine; 6 membri. Cele 76 de secţii afiliate funcţionează în 12 judeţe, la care sunt legitimaţi 1 230 de sportivi, din care 110 seniori (69 bărbaţi + 41 femei), 469 juniori (210 băieţi + 259 fete), 651 copii (255 băieţi + 396 fete), pregătiţi de

116 antrenori, 9 instructori şi asistaţi în concurs de 201 arbitri.

BIATLON

Forul suprem al biatlonului este Uniunea Internaţ ională de Biatlon (IBU) sau Federaţia Internaţională de Biatlon. Ea s-a desprins din Uniunea Internaţională de Pentatlon Modern şi Biatlon (UIPMB) la 2 iulie 1993. În prezent are 57 de Federaţ ii Naţionale de Biatlon afiliate, printre care şi Federaţ ia Româna de Schi.Biatlon (FRSB).

Biatlonul are rădăcini adânci în istorie. Încă din neolitic (cca 3 000 de ani î. Hr.) sunt semnalaţi oameni pe schiuri, purtând arme rudimentare de vânătoare în nordul Europei, nordul Asiei şi Americii şi în China. În Evul Mediu, armate din ţările nordice sau alpine ale Europei (Scandinavia, Rusia, Germania, Austria, Elveţia) au în componenţa lor escadroane de schiori echipaţi cu arme de luptă. Primele întreceri ale acestor schiori înarmaţi nu se lasă aşteptate. Ele sunt semnalate în 1776, în Norvegia; în perioada 1792-1818 au deja un caracter regulat. Patrule militare, bine instruite, îşi fac apariţia în 1902, în Germania. Treptat, se organizează competiţii (individuale sau pe echipe) de schi fond combinate cu trageri cu arma (1912 în Norvegia, cu 10 trageri). Prima ediţie a JO de iarnă (Chamonix . Franţa, 1924) include în program o probă de patrulă militară, cu caracter demonstrativ, care cuprinde o cursă de schi fond, combinată cu trageri cu arma la ţintă fixă. Proba aceasta este prezentă şi la ediţiile JO de iarnă din 1928, 1936 şi 1948.

La cea de a 44-a sesiune a CIO de la Roma, din 1948, la propunerea Suediei s-a hotărât includerea în programul oficial al Jocurilor a unei probe individuale combinate de schi fond şi tragere cu arma, rezervată sportivilor civili. Numele de . biatlon. dat acestei probe este oficializat în 1955. Includerea biatlonului în programul oficial al JO se face în 1960, la Squaw Valley (SUA), cu o probă individuală . pentru bărbaţi . pe distanţa de 20 km. Această măsură a fost posibilă şi datorită faptului că Uniunea Internaţ ională de Pentatlon Modern (UIPM) şi-a integrat biatlonul în 1957.

Primul CM are loc în 1958, la Saalfelden (Australia), unde concurează 25 de biatlonişti din 7 ţări (în program a figurat o singură probă: 20 km individual, bărbaţi). Proba de ştafetă 4x7,5 km apare în programul CM în 1966 (Garmisch-Partenkirchen, Germania), la JO în 1972 (Sapporo, Japonia). Din 1974 (CM de la Minsk, URSS) şi 1980 (JO de la Lake Placid, SUA) datează proba de 10 km sprint. Proba de 20 km echipe va fi introdusă la CM din 1989 (Freistritz, Austria).

Biatlonul feminin îşi face apariţia la CM din 1984, de la Chamonix (Franţa), cu probele de 10 km, 5 km şi ştafeta de 3x5 km, pentru ca în 1989, la CM de la Freistritz, să fie inclusă proba de 15 km echipe, iar proba de 10 km să fie înlocuită cu cea de 15 km. La JO din 1992 de la Albertville (Franţa), biatlonul feminin este prezent cu probele de 5 km, 5 km sprint şi ştafeta 4x5 km. CM de juniori debutează în 1967 cu probele individuale şi ştafeta; iar junioarele cu probele individuale, ştafeta şi echipe. Juniorii vor concura în proba de sprint din 1974, iar în cea de echipe din 1989, cu o întrerupere în anul 1991. O altă mare competiţie a biatloniştilor este Cupa Mondială, organizată pentru bărbaţi din anul 1978, iar pentru femei din 1987.

În România sunt semnalate întreceri de patrule militare încă din anul 1920. Ele făceau parte din programul de pregătire a unităţilor de Vânători de Munte. O patrulă era formată din 8 soldaţi şi un ofiţer. Concursul avea loc pe un traseu de schi fond, unde, la 2/3 din distanţă, se executau trageri cu arma. Acest gen de întreceri se va extinde curând, angren ând toate unităţile de Vânători de Munte şi Garda Regală într-o competiţie de nivel naţional.

Constituirea, în 1924, a .Comisiei Centrale de Schi., detaşată de .Comisia Sporturilor de larnă. a FSSR, are darul de a stimula activitatea competiţ ională. Sub aceste auspicii, armata îşi desfăşoară cu regularitate campionatele la schi fond şi patrule formate din 15 militari. Organizarea fazei finale a acestor campionate la Sinaia constituia o mare sărbătoare militară, la care luau parte comandanţi de unităţi şi oficialităţi. Traseul . lung şi greu . începea din faţa Castelului Peleş spre Poiana Ţapului, urca pe Valea Babei spre Poiana Stânii şi Cota 1 400,

cobora apoi prin Calea Codrului până la Fântâna lui Gatej, trecea Valea Neagră în Muntele Păduchiosul, unde se executau tragerile în poligon, se întorcea pe Valea Codrului şi, de acolo, pe la Castelul Foişor până la Poiana Palatului, unde avea loc sosirea. Cursa dura 2 ore şi jumătate şi era foarte spectaculoasă. Interesant de semnalat că întrecerile de patrule militare s-au menţinut până în zilele noastre, căpătând caracter internaţ ional. O dovedesc participările la concursurile militare din Cehoslovacia (1924, 1925, 1926 şi 1928), din Polonia (1927), din Iugoslavia (1930), Predeal şi Poiana Braşov (1929) şi Sinaia (1930).

Suntem prezenţi la JO de iarnă din 1928 de la St. Moritz (Elveţia) cu o echipă de patrulă militară (Zăgănescu, Rucăreanu, Pascu, Calista), unde ne clasăm pe locul VIII (proba demonstrativă).

În 1931, ia fiinţă Federaţia Română de Schi, eveniment hotărâtor în viaţa biatlonului. Concursurile interne şi internaţionale militare se desfăşoară în Iugoslavia în anii 1931, 1932, 1933, 1934, 1936 şi în Polonia . 1939. Reorganizarea FR de Schi în 1936 are darul să impulsioneze întrecerile combinate de schi fond şi tragere cu arma.

Cel de-al doilea razboi mondial va întrerupe activitatea competiţională. Abia în 1948 , la JO de la St. Moritz, vom lua startul la proba demonstrativă de patrule (de această dată cu sportivi civili . în formaţia Ştefan Ionescu, Constantin Vladea, Cornel Crăciun, Ion Koschi), unde ne clasăm pe locul VIII. În anii care au urmat, valoarea deosebită a schiorilor fondişti şi pregătirea specifică la tir, efectuată în unităţile militare, au impus orientarea spre proba de biatlon. Un rol deosebit au jucat AS .Armata. şi Clubul .Dinamo. Braşov.

În perioada 1961-1970, au loc evenimente importante pentru biatlon. El îşi capătă un loc bine definit în cadrul FR de Schi, care se va afilia la Federaţ ia Internaţională de Biatlon. În 1964, se organizează primul CN de biatlon bărbaţi (o probă individuală de 20 km). Proba de ştafetă 3x7,5 km este introdusă în 1966. Ea va fi înlocuită cu cea de 4x7,5 km în 1969. Contactele internaţionale se intensifică, iar rezultatele obţinute în concursurile de amploare sunt deosebite. Participarea la JO de iarnă din 1964 de la Innsbruck (Austria), în proba individuală, se soldează cu locul V (Gh. Vilmoş). La CM din 1965 şi 1966, ştafeta (Gh. Vilmoş, Gh. Cimpoia, N. Bărbăşescu) se clasează în primele 10 locuri. Un rezultat deosebit . locul III la proba individuală . este obţinut de Gh. Cercel la CM pentru tineret din 1967. A urmat clasarea pe locul VII la ştafetă (Gh. Cimpoia, C. Carabela, N. Bărbăşescu, Gh. Vilmoş) la JO de iarnă din 1968 de la Grenoble (Franţa); locul IX la ştafeta de la JO din 1972 de la Sapporo (N. Veştea, V. Fontana, I. Ţeposu, Gh. Vilmoş); o medalie de argint în proba individuală de 20 km, la CM din 1974 de la Minsk, prin Gheorghe Gârniţă ; locul X la ştafetă la JO din 1976 de la Innsbruck (Gh. Voicu, V. Fontana, Gh. Gârniţă, N. Cristoloveanu).

În 1977, din FR de Schi.Bob se despart Schiul şi Biatlonul, devenind organisme de sine stătătoare. Această structură va funcţiona până în 1988, când se va reveni la vechea formulă, împreună cu bobul şi sania. O nouă reorganizare se va petrece în 1998, când FRSB va avea un statut propriu de funcţionare. În 1989, se organizează primul CN de biatlon feminin. Sportivele noastre vor lua startul la JO de iarnă din 1992 de la Albertville (Franţa), unde se clasează pe locul X la ştafetă (Adina Şotropa, Mihaela Cârstoi, Ileana Hangan-Ianoşiu). La JO de iarnă din 1994 de la Lillehammer (Norvegia), ştafeta (Adina Şotropa, Mihaela Cârstoi, Ileana Hangan-Ianoşiu, Ana Roman) ocupă locul XVI, iar Adina Şotropa locul XVI în proba individuală. Un rezultat bun va fi obţinut de junioara Eva Tofalvi la JO din 1998 de la Nagano (Japonia), locul XI în proba individuală de 15 km. La începutul anului 2001, Eva Tofalvi obţine locul VI la CM de seniori.

În anul 2001, biatlonul românesc şi-a înscris în palmares o medalie de argint, prin Dana Cojocea, la CM de juniori (12,5 km), şi o medalie de bronz, prin Dana Cojocea, Alexandra Rusu şi Simona Crăciun, la CM de juniori-role (3x4 km).

Tot în anul 2001, FRSB s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educaţiei fizice şi sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 7 noiembrie a adoptat noul Statut şi a ales Biroul federal, format din 9 membri, ca organ

de conducere al federaţiei. Au fost aleşi: Dan Gheorghe Mihoc . preşedinte; Brent Mihai Valmar şi Nicolae Dogaru . vicepreşedinţi; Constantin Arghiropol . secretar general; Alexandru Wagner . director tehnic; Răzvan Dumbravă . trezorier; Marton Simon, Vasile Bejenaru şi Ştefan Urs . membri. Ca organ de administrare şi gestionare, a fost stabilit Comitetul executiv, condus de Dan Gheorghe Mihoc, în calitate de preşedinte.

În anul 2009, în cadrul FRSB, s-a produs o nouă reorganizare, stabilindu-se organul de conducere federal și componența sa, precum și conducerea administrativă. Biroul federal are ca președinte pe Mihoc Dan Gheorghe, 3 vicepreședinți: Shine Shachar, Dogaru Nicolae și Pelin Florin; secretar general a fost ales Arghiropol Constantin, secretar federal Gașpar Puiu și 2 antrenori federali: Lungociu Ion și Cristea Dan; precum și 4 membri: Marton Simon, Popescu Oana Aurora, Ștefan Urs și Mălușel Dan. Trezorier a fost ales Popescu Oana Aurora, auditor – Baciu Aurora Oana și expert sportiv – Sârb Oana; au mai fost alese și 10 comisii sau colegii federale. Distribuția teritorială la 31.12.2009 a surprins 50 de structuri afiliate în 42 de județe, inclusiv Bucureștiul: sportivi legitimați – 1280, din care seniori - 129, juniori, tineret, cadeți - 460, copii – 691; au fost stabiliți 113 antrenori, 8 instructori și 201 arbitri.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

1915 . G. Boxshall, campion şcolar

1920 . Plutonierul schior Mănescu

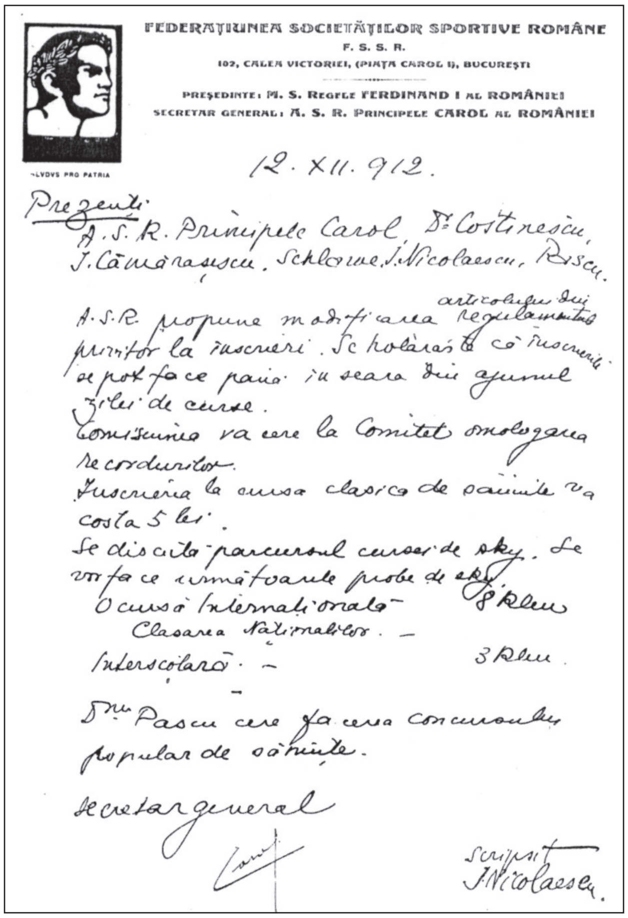

FEDERAȚIUNEA SOCIETĂȚILOR SPORTIVE ROMÂNE
F. S. S. R.
102, CALEA VICTORIEI, (PIAȚA CAROL I), BUCUREȘTI
PREȘEDINTE: M. S. REGELE FERDINAND I AL ROMÂNIEI
SECRETAR GENERAL: A. S. R. PRINCIPELE CAROL AL ROMÂNIEI

LVDVS PRO PATRIA

12. XII. 912.

Prezenți:
A.S.R. Principele Carol, Dr. Costinescu, J. Cămărașescu, Schlawe, J. Nicolaescu, Pascu.

A.S.R. propune modificarea articolului din regulamentului privitor la înscrieri. Se hotărăște că înscrierile se pot face până în seara din ajunul zilei de curse.
Comisiunea va cere la Comitet omologarea recordurilor.
Înscrierea la cursa clasică de sănii va costa 5 lei.
Se discută parcursul cursei de sky. Se vor face următoarele probe de sky:
O cursă Internațională – 8 klm
Clasarea Naționalilor. –
Interșcolară. – 3 klm.

Dl. Pascu cere facerea concursului popular de sănițe.

Secretar general
Carol

Scripsit
J. Nicolaescu.

Document din începuturile de organizare a schiului românesc

Gh. Vilmoş, locul V la JO din 1964

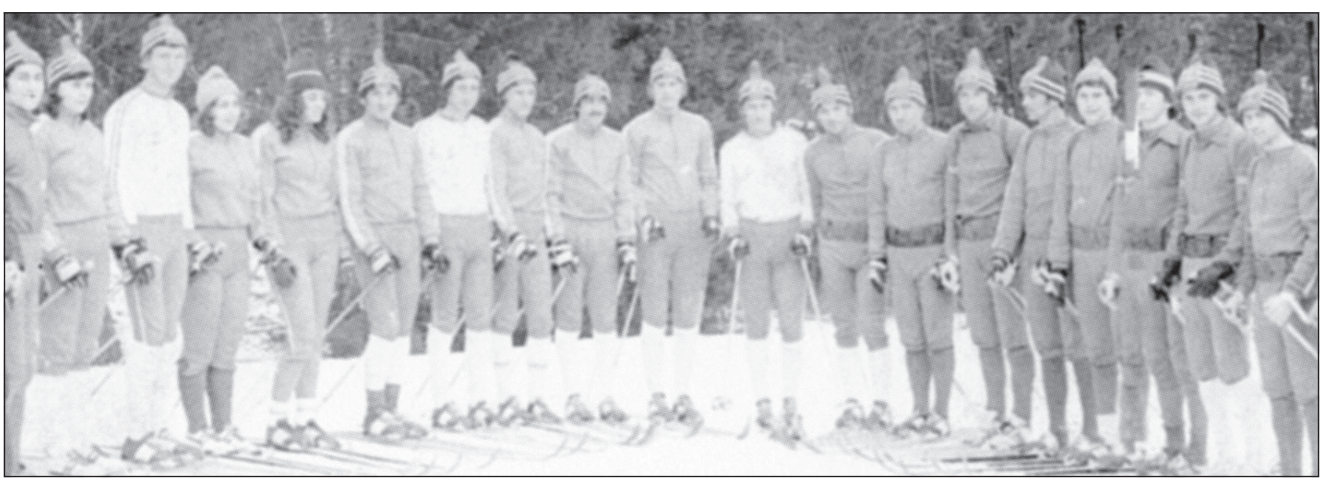

Schiul fond şi-a găsit gazdă bună la .Dinamo. Braşov. Sub îndrumarea antrenorului Gh. Olteanu, iată-i, schiori gata de întrecere cu biatloniştii antrenaţi de Ştefan Stăiculescu

Participanții la cel de-al XXV-lea Congres FIS, organizat la Mamaia în anul 1965. Reprezentanții țării noastre au fost: Petre Focșăneanu, Virgil Teodorescu și Grigore Arjoca.

Mihai Bâră, în cursa în care a realizat marea performanţă: campion mondial universitar la slalom special, 1951, Poiana Braşov

Gheorghe Gârniță . vicecampion mondial în 1974 la Minsk . biatlon 20 km

Tinerii dinamovişti .străjuiţi. de titanii biatlonului românesc, Gh. Gârniţă şi G. Vilmoş, antrenorii secţiei

Campioni ai României mai mereu, dinamoviştii braşoveni de azi, cu piepturile pline de medalii: Elemér Tankó, antrenorul Nicolae Dudu, Radu Stanciu şi Anton Bulbuc, după încheierea CN din 1997

La ediţia 1998 a Balcaniadei, Adina Şotropa a devenit dublă campioană balcanică

Imbatabila Monica Lăzăruţ, cu 21 de titluri de campioană naţională la numai 22 de ani

Eleganţă, supleţe, artă! Iată-l zburând pe Florin Spulber, campionul şi recordmanul României

FEDERAŢIA ROMÂNĂ de SCHI-BIATLON

str.Vasile Conta nr. 16
sector 2
Bucureşti România
tel:+40.1 211 55 50
fax:+40.1 210 01 61

Nr. 056 / 3.05.1999

Către
C.S. Dinamo Braşov

Vă comunicăm prin prezenta, că pe data de 14.03.1999 în localitatea Borşa, cu ocazia desfăşurării Campionatului Naţional de sărituri - seniori sportivul Spulber Florin, legitimAt la CS Dinamo Braşov, a stabilit un nou record naţional - 118 m -, vechiul record fiind 113,5 m, stabilit pe acelaşi trambulină în anul 1985.

MINISTERUL TINERETULUI ŞI SPORTULUI
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SCHI-BIATLON

Secretar
C.Arghir

Record naţional la sărituri. Comunicatul oficial al FRSB privind omologarea săriturii de 118 m, realizată la Borşa, 1999, de către Florin Spulber

Dan Cristea, dinamovistul cu cele mai vechi state de serviciu, schior din prima jumătate a elitei schiului mondial, multiplu campion naţional, a devenit antrenorul secţiei de schi alpin

Mihaela Fera, multiplă campioană naţională, locul XXII la combinata alpină la Olimpiada de la Lillehamer, 1994

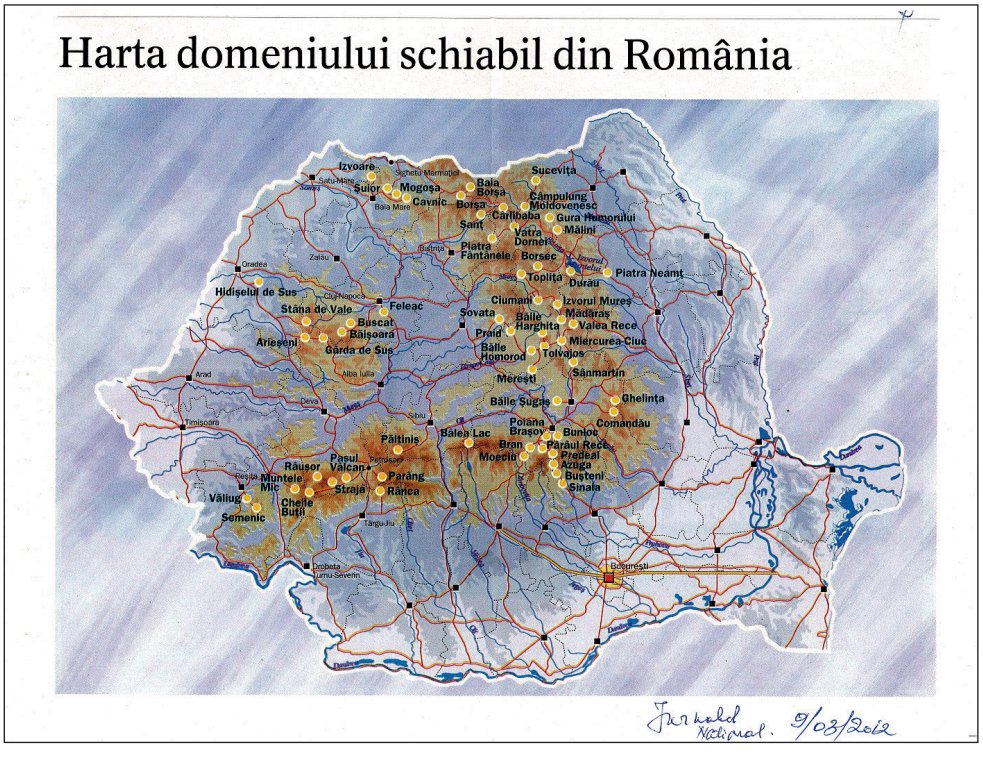

Zone accesibile practicării schiului din România
Sursă: material publicat în Jurnalul Național - 9 martie 2012

FIGURI REPREZENTATIVE

ALDESCU, MANOLE (1929), n. în com. Talea, jud. Prahova. A fost legitimat ca practicant de schi la Clubul .Dinamo. Braşov. Antrenori: Gheorghe Epuran şi Ştefan Stăiculescu. Performanţe: locul X în proba de ştafetă 4x10 km schi fond la JO de la Oslo (Norvegia), în 1952; locul XXXI la 30 km şi XXXII la 15 km schi fond, la JO de la Cortina d.Ampezzo (Italia) în 1956; locul I la ştafetă 4x10 km schi fond, Bulgaria, 1953; clasat în primii 6 la diferite concursuri internaţionale în perioada 1955-1960; 11 titluri de campion naţional la schi fond. Maestru al sportului. A îmbrăţişat profesia de antrenor.

ANTAL, ZSOLT (1972), n. în Gheorghieni, jud. Harghita. A început să schieze din anii copilăriei. În 1982 a fost descoperit de prof. Gyula Bela de la „CSS"-Ghiorghieni. Se remarcă la Naţionalele Şcolare, impunându-se apoi la juniori şi seniori. Transferat la „Armata" în 1990 şi pregătit de antrenorul Gyula Kiss; din sezonul 2001 este preluat de Nicolae Şerban, devenind liderul schiului de fond militar şi al celui românesc. Cartea sa de vizită îl plasează în fruntea ierarhiei campionilor români la schi fond, din toate timpurile. În peste 20 de ani de activitate competiţională a cucerit 43 de titluri de campion(record naţional). Specialist în probele medii şi scurte (sprint) unde a câştigat 37 medalii de aur, el îşi mai adaugă şi 6 titluri naţionale în „maratonul zăpezii" cursă ce are 50 km. Participă la 4 ediţii ale J.O. de iarnă (1994-Norvegia, 1998-Japonia, 2002-SUA şi 2006-Italia). La ediţia din SUA în proba de 30 km.liber ocupă un onorant loc 27 din 70 de schiori, apreciat ca fiind cel mai bun rezultat al schiului nostru de fond la J.O de iarnă. Participă la 50 de curse în circuitul Cupelor Mondiale, în 2002 în proba de 30 Km. de la Nove Mesto (Cehia), ocupând locul 19. A revenit emblematic şi prin cele 16 medalii de aur cucerite în întrecerile balcanice. De câţiva ani domină aceste competiţii FIS. În sezonul 2004 din opt curse disputate a ieşit victorios în şapte, iar una a încheiat-o pe locul al doilea. La C.M. Militar de Schi precum şi la Competiţiile internaţionale de sub egida C.I.S.M. (Consiliul Internaţional al Sportului Militar) în intrecere cu schiori redutabili din Austria, Canada, Finlanda, Franţa, Rusia, Suedia, Italia, etc. A urcat de 6 ori pe podium. Maestru al sportului.

ARGHIROPOL, CONSTANTIN (26/08/1945), n. în Predeal. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, specializarea schi, promoția 1970. Antrenor și promotor al schiului. După absolvire, a funcționat ca profesor –

antrenor, la Liceul de schi din Predeal (1970-1977). În continuare, și-a desfășurat activitatea la Unitatea de schi a armatei – ASA Brașov, ca antrenor coordonator instruire sportivă (1977-1989), cu rezultate deosebite în pregătirea și promovarea unor schiori valoroși în sportul de performanță Avându-se în vedere experiența acumulată pe parcursul anilor, la club și la loturile naționale a fost promovat în funcții de conducere în cadrul Federației Române de Schi-Biatlon (în unele perioade în structură cu bobul și cu sania), cu responsabilități directe privind schiul fond și biatlonul. A coordonat pregătirea loturilor naționale de schi (1983-1997), îndeplinind și funcția de antrenor federal (1990-1998). Din 1998, i se încredințează funcția de secretar general al FR de Schi-Biatlon, pe care o îndeplinește până în anul 2009. Timp de peste 10 ani, cu ajutorul Birourilor Federale, al organelor locale și al cluburilor, a reușit, cu toate condițiile specifice precare, să mențină active ramurile schiului, atât pe plan intern cât și pe plan internațional. CA a promovat și a stimulat inițiativele centrale și locale, inclusiv cele private, precum și preocupările pentru dezvoltarea bazei materiale, asigurându-se astfel condițiile necesare care au permis, în ultimii ani, organizarea unor acțiuni competiționale internaționale de prestigiu. Ca antrenor, la club și la loturile naționale a contribuit la pregătirea și afirmarea unor schiori fondiști și biatloniști. Printre aceștia s-au aflat: Bejenariu Vasile; Berdar Gheorghe; Fontana Victor; Forika Francisc; Hangan – Ianoșiu Ileana; Lestyan Imre; Rădulescu Mihai; Șotropa Viorel; Todașcă Vladimir; Tuțulan -Șotropa Adina și mulți alții. Pe tot parcursul activității sale a fost membru în Biroul Federal. CA a participat la diferite cursuri de perfecționare, printre care cele din: URSS (1976); Roma – Scuola dello Sport (1988); Finlanda – Institutul de Cercetări pentru Sport Vuokkati (1991); Franța (1991). A efectuat și diferite studii și a elaborat o serie de lucrări de specialitate privind: metodica pregătirii schiorilor fondiști (1974); precizia și cadența tragerii la biatlon (1983); corelația volum/intensitate/ complexitatea efortului, în pregătirea biatloniștilor. Pe plan internațional a fost membru fondator al Uniunii Internaționale de Biatlon și membru în Comisia de dezvoltare din cadrul acestui for (din 2001). Membru al Grupului de experți din cadrul Comitetului de schi fond al Federației Internaționale de Schi (1993-2004). Pentru realizările sale, în 1982 a primit Diploma Merite în activitatea sportivă, în anul 1988 i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit iar în anul 2000, a fost decorat cu Medalia *Națională pentru Merit* clasa a II-a.

ASSAN (CRĂSNARU), IVONNE (1925), n. în Bucureşti. A practicat schiul alpin. A fost legitimată la *Turing Club Român*. A obţinut 9 titluri de campioană naţională: 1943 . coborâre; 1945 . coborâre, slalom şi combinată alpină; 1946 - coborâre şi combinată alpină; 1948 - coborâre, slalom şi combinată alpină.

BĂDESCU, GHEORGHE (1937), n. în com. Fundata, jud. Braşov. A concurat sub culorile cluburilor: AS .Recolta. Braşov, AS .Progresul. Sinaia, .Dinamo . Braşov. Antrenorii săi au fost: George Olteanu şi Marcel Stuparu (la lotul naţional). Performanţe: locul XXXIX la 15 km şi LIV la 30 km schi fond, la JO de la Innsbruck (Austria) în 1964; 10 titluri de campion naţional la schi fond şi biatlon.

BĂLAN, GHEORGHE (1938), n. în Buşteni, jud. Prahova. A fost legitimat la AS .Avântul. Buşteni şi ASA Braşov. Antrenorii săi au fost: Matei Dedu, Mihai Bâră, Ion Caşa, Ion Berindei (lot naţional). Antrenor de schi alpin. Performanţe: locul I în proba de slalom uriaş la Spartachiada Armatelor Prietene în Polonia, 1961; locul III la slalom şi locul I la combinata alpină în acelaşi concurs; locul I în proba de slalom uriaş, la CI din România în 1961; locul I în proba de slalom, la acelaşi concurs în 1962; locul I în proba de slalom uriaş în Bulgaria, 1962; 3 titluri de campion naţional la schi alpin.

BÂRĂ, ELENA (1931), n. în Predeal, jud. Braşov. Absolventă a Facultăţii de Filologie, secţia limba engleză, a Universităţii din Bucureşti, 1955. Afăcut parte din echipele de schi .CCA. şi .Ştiinţa. Bucureşti. În anii 1949 şi 1951, a fost campioană naţională, iar între 1951-1956 a ocupat de 12 ori locul II. A participat la JMU de la Poiana Braşov (1951) şi Zakopane (Polonia, 1956), precum şi la JO de la Cortina d.Ampezzo (Italia, 1956). Între 1951-1956, a fost selecţionată în lotul naţional. A obţinut rezultate bune şi în competiţiile internaţionale. Este conferenţiar dr. la Universitatea din Bucureşti, Facultatea de Limbi Străine, catedra de limbă engleză. A participat la mai multe cursuri de vară în Anglia, SUA; are peste 50 de lucrări ştiinţifice, prezentate în ţară şi peste hotare.

BÂRĂ, MIHAI GHEORGHE - vezi **Personalităţi**

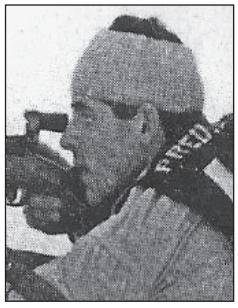

BĂRBĂŞESCU, NICOLAE (1940), n. în Braşov. Absolvent al IEFS, promoţia 1974. A fost legitimat la AS .Bucegi. Râşnov, ASA Braşov şi la Clubul .Universitatea . Oradea. Antrenorii săi au fost: Ioan Miloiu, Marcel Stuparu, Dumitru Muşat şi Virgil Teodorescu. A participat la JO de la Innsbruck (Austria), unde s-a accidentat. A obţinut locul VII la ştafeta 4x7,5 km biatlon. în JO de la Grenoble (Franţa) în 1968 a ocupat locul IX la ştafeta 4x7,5 km şi locul XVII la 20 km biatlon, la CM din 1969. Are 6 titluri de campion naţional la biatlon şi schi fond. Antrenor de biatlon, Maestru al sportului.

BEJENARIU, VASILE (1957), n. în com. Grămeşti, jud. Suceava, absolvent al IEFS, promoţia 1981. A concurat sub culorile Clubului .Dinamo. Braşov (1979-1981) şi ASA Braşov (1981-1987). Antrenorii săi au fost: Orest Frăţeanu, Ştefan Stăiculescu şi Constantin Arghiropol. Performanţe: locul III la ştafeta 4x10 km schi fond la CB din 1982; locul II ştafetă la JMU de la Sofia, 1983; locul III în aceeaşi probă la CB din 1985; locul II la ştafeta 3x7,5 km biatlon şi locul V la ştafeta 4x10 km schi fond la Dinamoviada din 1980; locul II la patrula biatlon la Spartachiada Armatelor Prietene în 1987; 10 titluri de campion naţional la schi fond şi biatlon. Antrenor de biatlon.

BERDAR, GHEORGHE (1961), n. în com. Dângeni, jud. Botoşani. A concurat pentru ASA Braşov. Antrenorii săi: Iuliu Pata, Constantin Arghiropol, Constantin Carabela şi Gheorghe Gârniţă. Performanţ e: locul XIII la ştafeta 4x7,5 km şi locul XLI la 10 km biatlon la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) în 1984; locul II la ştafeta 4x7,5 km biatlon la JMU în 1983; 4 titluri de campion naţional. Antrenor de schi fond şi biatlon.

BERINDEI, ION (1928), n. în com. Sohodol, jud. Alba. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF din Bucureşti, promoţia 1953, specializare schi. Antrenor al lotului naţional de schi alpin şi antrenor federal între anii 1958-1975. Activitate de selecţie şi pregătire nemijlocită a două generaţii de schiori între anii 1957-1974: Cornel Tăbăraş; Gheorghe Bălan; Kurt Gohn; Ilona Miklos . Dan Cristea; Gheorghe Vulpe; Virgil Brenci; Dorin Munteanu, sportivi care au realizat performanţe neegalate până în prezent în schiul alpin: locul VI la CM din 1972; peste 20 de medalii la CB; clasări în primele 15 locuri în mai multe concursuri internaţionale FIS . Austria, Italia, Germania, Iugoslavia, Turcia. Precursorul schiului nautic în România în 1964. Inventatorul .Cursei de obstacole. în schiul acrobatic, lucrare înaintată Comitetului Alpin FIS. Membru în comisia de organizare şi dezvoltare a infrastructurii sporturilor de iarnă (pârtii, mijloace mecanice . Predeal, Poiana Braşov, Bucegi, Păltiniş, Făgăraş etc.). Contribuie la construcţia refugiului Valea Albă . Buşteni şi organizează stagii de

pregătire a schiorilor până în lunile iunie-iulie. Elaborează lucrarea *Schiul Alpin,* cu specific metodologic strict original . românesc. A contribuit la îmbogăţirea şcolii de schi din România.

BÎRĂ, MIHAI (1961), n. în Braşov. Absolvent al IEFS, promoţia 1981, profesor de educaţie fizică şi antrenor de schi alpin. Membru al Comitetului pentru învăţare şi antrenament al FIS. A fost legitimat la Clubul .Dinamo. Braşov. Antrenori: Constantin Bârsan, Gheorghe Roşculeţ, Kurt Gohn şi Dan Cristea. Performanţe: locul XLV la slalom uriaş, la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) în 1984; locul III la slalom, la Concursul Internaţional .Cupa Teleferic. din România în 1983; locul V la slalom în acelaşi concurs, din 1984; locul IV la slalom, la CB în 1986; locul II la combinata alpină, locul III la slalom uriaş şi locul V la coborâre, la Dinamoviada din România în 1985; locul VI la coborâre, la Spartachiada Armatelor Prietene din România în 1987; 2 titluri de campion naţional.

BRATU (LEAMPĂ), MARCELA (1942), n. în com. Fundata, jud. Braşov. A fost legitimată la AS .Avântul. Şirnea (1956-1959) şi la Clubul .Dinamo. Braşov (1959-1976). Antrenori: Vasile Olteanu, Victoria Costică, Ştefan Stăiculescu şi George Olteanu. Performanţe: locul I la 5 km schi fond şi ştafetă 3x5 km în Ungaria, 1963; locul V la 5 km şi VII la ştafeta 3x5 km în Bulgaria, 1967; locul III la 5 km şi locul VI la ştafeta 3x5 km schi fond, în RD Germană, 1968; locul V la 5 km şi locul VI la ştafeta 3x5 km în Cehoslovacia, 1969; locul V la 5 km şi ştafeta 3x5 km în URSS, 1973; locul V la 5 km în Iugoslavia, 1972; 29 de titluri de campioană naţională la schi fond. Maestră a Sportului.

BRENCI, VIRGIL (1947), n. în Braşov. A concurat pentru ASA Braşov. Antrenorii săi: Ion Caşa la club, 1007 *Schi-Biatlon* Ion Matei şi Ion Berindei la lotul naţional. Performanţ e: locul VI la combinată alpină, la JO de la Sapporo (Japonia) în 1972 (cel mai bun rezultat obţinut de un schior alpin român la JO); locul XX la slalom, locul XXXIII la slalom uriaş şi locul XLVIII la coborâre în aceeaşi competiţie; locul III la slalom uriaş, la CB din România, în 1969; 4 titluri de campion naţional la schi alpin.

BOGDAN, ION (1950), n. în Sinaia. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS Bucureşti în 1973. Face parte din generaţia de elită a schiorilor prahoveni, printre care Dan Cristea, Gh. Vulpe, M. Focşăneanu, L.Predeleanu şi C.Cişmaşu. A parcurs primii "paşi" în schi, sub îndrumarea prof. Ion Matei, care i-a transmis şi pasiunea pentru schiul alpin. Graţie şi străduaniei s-a afirmat ca un schior desăvârşit, clasându-se printre primii la campionatele naţionale pentru copii, juniori şi seniori şi multiplu campion la Campionatele Universitare. Reprezentând şi IEFS-ul în competiţii, începând cu 1973 activează ca antrenor la CSŞ Şcolar din Predeal. Descoperă, creşte si pregăteşte schiori valoroşi, Ioan Frăţilă fiind etalonul său de bază. Pe o perioadă îndelungată a fost antrenorul echipei naţionale de copii şi juniori, avându-i elevi pe E. Focşăneanu, I.Frăţilă, O.Frün, D.Focşăneanu, evoluând pe toate pârtiile din ţară şi din străinătate. Cu o mare generozitate, are preocupări privind competiţiile veteranilor. Este şi patronul şi managerul unuia dintre cele mai moderne complexe turistice la Sinaia, cu servicii pentru schi şi turismul montan (şcoală de schi, centru de închiriere de echipament pentru schi şi alimentaţie publică. Complexul, denumit sugestiv "Snow", nu este cu nimic mai prejos decât cele din Alpi. Dar această firmă de turism nu l-a îndepărtat de adevărata sa pasiune, schiul.

CARABELA, CONSTANTIN (1940), n. în Sinaia, jud. Prahova. Ofiţer MApN, antrenor de schi biatlon. A purtat tricoul AS .Progresul., AS . Voinţa. Sinaia şi ASA Braşov. Antrenorii săi: Fănel Ionescu, Nicolae Burchi, Marcel Stuparu. Performanţe: locul

XIV la 20 km biatlon, la JO de la Innsbruck (Austria) în 1964; locul IV în proba de ştafetă 3x7,5 km biatlon, la CM din 1967; locul VII la ştafetă 3x7,5 km şi locul XIV la 20 km biatlon, la JO de la Grenoble (Franţa) din 1968; locul IX la ştafetă 4x7,5 km şi locul XVI la 20 km biatlon, la CM din 1969; locul VIII la ştafetă 4x7,5 km şi locul XXX la 20 km biatlon, la CM din 1970; locul VII la ştafetă 4x7,5 km biatlon, la CM din 1971; locul LII la 20 km biatlon, la JO de la Sapporo (Japonia), în 1972. Maestru al sportului.

CAŞA, ION (1928-1999), n. în Buşteni, jud. Prahova. Ofiţer MApN şi antrenor de schi alpin categoria I. Legitimat la Clubul *CCA*. Antrenor la *CCA* şi ASA. A ocupat locul LIX la coborâre, la JO de la Oslo. Norvegia din 1952; un titlu de campion naţional la schi alpin în 1951, la coborâre. Maestru al Aportului.

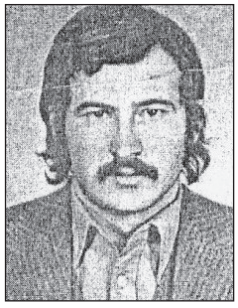

CAVAŞI, IOAN (1956), n. în Predeal. Unul dintre schiorii de seamă ai Predealului. A schiat încă de la trei ani. În 1963, trece de la joacă la schiul de performanţă. A început să schieze ca sportiv legitimat la „C.S.S-Predeal" şi-şi încheie activitatea competiţională la „C.S. Dinamo"-Braşov. De pregătirea sa sportivă s-au ocupat Titus Toma, M. Sulică şi C. Gohn. Începând din 1969 cucereşte numeroase medalii de aur la copii şi juniori. Face parte din grupul de schiori tineri de frunte ai României alcătuit din V. Boenci, D. Cristea, Al. Manta, D. Munteanu, B. Zsolt, V. Poenaru. În cariera sa sportivă câştigă 18 titluri naţionale (în 1974, deşi junior, cucereşte titlul de campion la seniori). A fost liderul generaţiei sale, cu victorii la mai toţi consacraţii vremii: V. Boenci, D. Cristea, D. Munteanu. Ultimul titlu îl cucereşte în 1980 în proba de coborare .Participant în 1976 la J.O. din Austria (Innsbruck-ediţia a XII-a), campion balcanic în 1975 în Grecia, competiţii care completează activitatea sa timp de 19 ani desfăşurată pe pârtiile de schi alpin din ţara nostră şi străinătate. În anul 1982 trece din activitatea de competitor în cea profesională ca ofiţer la poliţia din Braşov. Maestru al sportului.

CERCEL, GHEORGHE (1944), n. în Fundata, jud. Braşov. Schior specializat în biatlon. A concurat pentru Clubul .Tractorul. şi ASA Braşov. Se clasează pe locul III la CM de juniori de la Altenberg, în 1967. A fost pregătit de antrenorul I. Sumedrea.

CIMPOIA, GHEORGHE (1939), n. în Râşnov, jud. Braşov. A fost membru al AS .Casa Ofiţerilor. şi ASA Braşov. Antrenorii săi: Marcel Stuparu, Costică Tiron şi Virgil Teodorescu. Performanţe: locul XXVII la 20 km biatlon, la JO de la Innsbruck (Austria) în 1964; locul VII la ştafeta 3x7,5 km biatlon, la CM din 1965; locul V la 20 km biatlon, la CM în 1966; locul IV la ştafeta 4x7,5 km biatlon, la CM din 1967; locul VII la ştafeta 4x7,5 km şi locul XXIII la 20 km biatlon, la JO de la Grenoble (Franţa) din 1968; locul IX la ştafeta 4x7,5 km şi locul XXIX la 20 km, la CM din 1969. Maestru al sportului.

CINCU, GHEORGHE (1939), n. în Azuga, jud. Prahova. A concurat pentru cluburile . Metalul., .CCA. şi ASA Braşov. Antrenorii săi: Gheorghe Neguş, Dumitru Frăţilă, Constantin Enache. Performanţ e: 15 titluri de campion naţional la schi fond. Maestru al sportului.

CIOCOIU, CONSTANTIN (1912), n. în Sinaia, jud. Prahova. Cel mai vestit polisportiv al oraşului Sinaia: practică cu succes ciclismul, motociclismul, patinajul, schiul (combinată nordică), scheletonul, sania, săriturile cu schiurile şi schiul alpin (în toate

aceste discipline obţinând titluri de campion naţional sau locuri fruntaşe). Debutează în sport în 1924, la AS .Peleş., antrenor instructor fiind căpitanul Dimăncescu, mai târziu activând în cadrul clubului .CFR. Sinaia. Dintre numeroasele cupe, plachete şi diplome obţinute remarcăm: Cupa de campion naţional la schi coborâre (1938); Cupa de campion naţional la schi slalom (1938); Cupa de campion naţional la combinata nordică (1939); Cupa .Valea Cerbului. (Bucegi) la coborâre (1942); Cupa .Bucegilor. (1940, 1941, 1942); Cupa . Federaţiei Române de Schi. (fond . 1939); Cupa .Federaţiei Române de Automobilism şi Motociclism. (1937); locul I la concursul internaţional de schi slalom şi coborâre (1939). În perioada 1929-1935 domină concursurilor de sanie şi scheleton. Anul 1940 a fost cu totul special pentru **C. C.**: primeşte Meritul Cultural pentru sport .Straja Ţării., oferit de Regele Carol al II-lea (Brevet nr. 540/aprilie). În 1943, primeşte Insigna de Instructor de schi (Brevet 3140 din 15 septembrie). Tot în 1943, cu prilejul săptămânii .Sportului Românesc., este citat cu .Ordin de Zi. pe întreg sportul românesc şi atestat ca arbitru de schi. În 1940 şi 1941, participă la CI de schi ale Germaniei (Garmisch-Partenkirchen), unde se clasează în primele 10 locuri. În intervalul 1943-1983 primeşte numeroase distincţii la concursurile veteranilor la schi.

CIŞMAŞU, CONSTANTIN (1947), n. în Predeal. Profesor de educaţie fizică, absolvent al I.C.F. în 1971. A pregătit câteva generaţii de schiori, având cele mai vechi stagii în „C.S.S. Predeal". Este prezent în concursurile de schi din anul 1959, odată cu înfiinţarea clubului, antrenor fiindu-i Ion Cosma, aducând clubului, împreună cu alţi schiori, 4 titluri de campioni la probele alpine pe pârtiile din Braşov, Predeal sau Sinaia. Ca junior internaţional are rezultate notabile la concursurile din Cehoslovacia, Polonia, Ungaria, etc. Ca student a cucerit 3 titluri naţionale universitare (slalom, coborâre şi combinată alpină). Ca antrenor la „C.S.S. Predeal", care a fost anexat de către „ASA- Braşov", profesorul **C.C.** pregăteşte sportivi de valoare precum I. Pogan, D. şi M. Popescu, L. Frăţilă şi alţi sportivi care au obţinut rezultate de excepţie în ţară şi pe pârtiile din Europa. Ca antrenor al echipei naţionale participă cu juniorii E. Focşeneanu, A. Foiciuc, Mihaela Feva la C.M. din Austria, iar în 1994 participă cu sportiva Maria Zavog la J.O. din Norvegia (Lillehammer). În 2003 aduce cu sportivii predeleni D. Staicu, Bianca Năvea şi Simona Olaru (lotul naţional de juniori), două medalii la „Cupa Balcanică", sportivi care au participat apoi în anul 2006 la J.O. de la Torino.

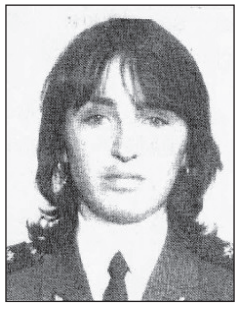

CÎRSTOI, CORINA MIHAELA (1970), n. în Predeal, jud. Braşov. A fost legitimată la CSŞ Predeal şi ASA Braşov. Antrenorii săi: Cornelia Dudu şi Ion Dudu, Gheorghe Berdar, Dan Lăzărescu şi Constantin Arghiropol (la lotul olimpic). Performanţe: locul XII la ştafeta 3x5 km schi fond, la JO de la Calgary (Canada) în 1988; locul X la ştafeta 3x7,5 km biatlon, la JO de la Albertville (Franţa) în 1992; locul XVI la ştafeta 3x7,5 km biatlon, la JO de la Lillehammer (Norvegia), în 1994; 4 titluri de campioană naţională la schi fond şi biatlon. Antrenoare de schi.

COJOCARU, ION (1920-1986), n. în Braşov. A fost legitimat la cluburile IAR, TCR, Dinamo şi .CCA. Braşov. A profesat ca antrenor la cluburile: .Aripile., .Voinţa. şi .Dinamo. Braşov. A avut o contribuţie deosebită la amenajarea bazei sportive (pârtii, mijloace mecanice etc.) din Poiana Braşov şi la metodica antrenamentului în schiul alpin. A fost promotorul probei de .kilometru lansat. în România şi a raliurilor pe schi în masivii montani pe timp de iarnă. Performanţe: 6 titluri de campion naţional la schi alpin. Maestru al sportului. Antrenor de schi alpin categoria I.

COLIBAN, ION (1925), n. în Braşov. Absolvent al Academiei Comerciale din Bucureşti, promoţia 1951. A fost legitimat la cluburile ASM Braşov, AS .Scheiul., .CCA. şi .Olimpia. Braşov. Performanţe: campion balcanic la coborâre şi combinata alpină, locul II la slalom, Sinaia, în 1946; locul VI la slalom la CB din 1947; locul V la slalom, la JMU din 1949; locul VI la slalom, în RD Germană, 1951; locul V la slalom la Concursul Internaţional din România, 1951; locul XXXIX la slalom, locul XLI la combinata alpină şi locul LXVI la coborâre, la JO de la St. Moritz (Elveţia) 1948; a participat şi la JO de la Oslo (Norvegia) din 1952. Maestru al sportului. Antrenor de schi alpin la loturile naţionale. Antrenor al lotului olimpic de schi alpin la JO de la Cortina d.Ampezzo (Italia); 4 titluri de campion naţional la schi alpin.

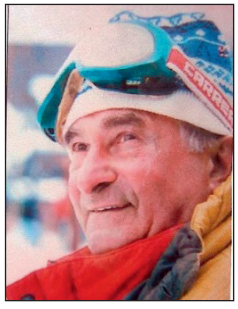

COSMA, IOAN-NELU (1927), n. în Cluj. Profesor de educaţie fizică. Absolvent al ICF în 1953, cu specializarea schi. Începe să schieze de la vârsta de 6 ani. Prima sa legitimare este la clubul ,,Electrica" din Timişoara, avându-l ca antrenor pe Ion Arnăutu. A mai practicat atletismul şi gimnastica la Cluj cu antrenorul Albin Moraru, care l-a inclus în echipa oraşului. Se dedică şi se consacră schiului la clubul ,,CCA" (1949-1953) avându-l antrenor pe Gh. Epuran. Terminând stagiul militar, trece la ,,Ştiinţa" Bucureşti (1953-1955) ca antrenor şi schior. În perioada 1956-1960 îl găsim consilier sportiv şi antrenor la clubul ,,Energia" din Bucureşti. În 1961-1987 este profesor în cadrul Mm. Turismului la I.A.P.I.T. În intervalul 1960-1962 este cadru didactic la liceul ,,N. Kreţulescu" din Bucureşti. În anii '50 este selecţionat în echipa nationalã de schi, participând la 9 ediţii de campionat national, ocupând lotul 4 în 1952 la coborâre. Concurează la toate probele alpine. Dupa încetarea activităţii competiţionase se dedicã schiului pentru copii începând de la 2 ani. Aici introduce noi metode de învatare a schiului pentru înlãturarea fricii şi alunecării mai uşoare, prin comunicare permanentã. Îmbunatãtirea vitezei de executie este noul procedeu pe care îl aplicã schiorilor de performanţă, prin eliminarea unei părţi a frânării în timpul alunecării. De asemenea introduce pasul de patinaj în schiul alpin. Este primul antrenor care a facut alunecarea pe schiuri cu nevăzători. Formează sportivi care au ajuns campioni nationali: E. Treibal, Ileana Mik1oş, P. Clinci, M. Bucur, K .Gohn, N. Iovici şi alţii.

COVACI, IOSIF (?-?), n. în Braşov. Schior complex, cu rezultate de vârf în probele de schi alpin şi fond. A concurat pentru .IAR. Braşov. Performanţe: locul XIV în proba de ştafetă 4x10 km şi locul LXI la 18 km schi fond, la JO de la Garmisch-Partenkirchen (Germania) 1936; 8 titluri de campion naţional la schi fond şi alpin.

CRĂCIUN, CORNEL (1925), n. în com. Crucea de Sus, jud. Vrancea. A fost sportivul Asociaţ iei .Amicii Predealului., apoi la .Metrom., .CSCA. şi .CCA. Braşov. Personalitate multilaterală, promotor al stilului modern de sărituri cu schiurile la noi în ţară. Performanţe: locul VII în proba de patrulă militară (probă demonstrativă), la JO de la St. Moritz (Elveţia) 1948; locul XIX la combinata nordică şi locul LXVIII la schi fond, la JO de la Oslo (Norvegia) în 1952; 14 titluri de campion naţional la schi fond şi sărituri. Maestru al sportului. Antrenor de sărituri cu schiurile.

CRĂCIUN, MOISE (1927), n. în Săcele, jud. Braşov. A obţinut 9 titluri de campion naţional la probele nordice. A făcut parte din ştafeta de 4x10 km, clasată pe locul al X lea la JO din 1952 de la Oslo. Maestru al Sportului.

CRISTEA, DAN (1949), n. în Buşteni, jud. Prahova. A fost legitimat la cluburile AS . Caraimanul. Buşteni, CSO Sinaia şi .Dinamo. Braşov. Antrenorii săi: Mircea Enache, Ion Matei, Ion Berindei, Gohn Kurt. Afuncţionat şi ca antrenor la loturile naţionale. Cel mai valoros schior alpin român. Performanţe: locul XXV la slalom, locul XLIX la slalom uriaş, locul LXII la coborâre, la JO de la Grenoble (Franţa) în 1968; locul XXVI la slalom uriaş şi locul XXXIX la coborâre, la JO de la Sapporo (Japonia) în 1972; locul XXXIV la slalom, locul XLIX la coborâre şi locul LXX la slalom uriaş, la JO de la Innsbruck (Austria) în 1976; locul LII la slalom uriaş şi locul LXVIII la coborâre, la CM din 1970; locul XV la slalom, locul LVIII la coborâre şi locul IX la combinata alpină, la CM din 1974; 6 titluri de campion balcanic; locul VI la combinata alpină la Marele Premiu Internaţional de la Maurienne (Franţa) în 1969; locul III la slalom la Cupa .Aleko. (Bulgaria) în 1971; locul I la slalom şi locul IV la slalom uriaş, la aceeaşi competiţie din 1972; locul I la ambele probe de slalom, la concursul internaţional Cupa .Dinamo., în 1972; locul III la slalom la Cupa .Pernitz. (Austria) în 1972; locul V la slalom, la Cupa .Neustift. (Austria) în 1972; locul III la slalom, la Cupa .Pernitz. (Austria) în 1973; locul II la slalom, la Landek (Austria) în 1973; locul I la slalom uriaş la concursul internaţ ional Cupa .Bucegi. (România) în 1973; locul I la slalom şi locul IV la coborâre, la Spartachiada Armatelor Prietene (Bulgaria) în 1973; 26 de titluri de campion naţional la schi alpin. Maestru al sportului. Antrenor de schi alpin la Clubul Dinamo Braşov.

CRISTOLOVEANU, GHEORGHE (1931-1998), n. în Braşov. Profesor de educaţie fizică şi sport. Legitimat la AS .Olimpia. şi .Dinamo. Braşov. Antrenor: Dumitru Sulică. Performanţe: locul XXXVII la slalom uriaş şi locul XLIV la slalom, la JO de la Cortina d.Ampezzo (Italia) în 1956; locul XXXVII la slalom uriaş, la CM de la Are (Suedia) în 1957; locul IX la slalom uriaş la CM în 1957; locul I la slalom uriaş în Ungaria în 1957; 9 titluri de campion naţional la schi alpin. Maestru al sportului. Antrenor de schi alpin la CSŞ .Dinamo. Braşov.

CRISTOLOVEANU, NICOLAE (1950), n. Râşnov, jud. Braşov. Purtător al tricoului ASA Braşov. Antrenori: Constantin Enache şi Marcel Stuparu. Performanţe: locul X la ştafeta 4x7,5 km şi locul XLV la 20 km biatlon, la JO de la Innsbruck (Austria) în 1976; locul IV la ştafeta 4x7,5 km biatlon, la Passo-Rolle (Italia) în 1975; 3 titluri de campion naţional la schi fond şi biatlon.

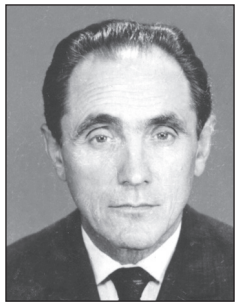

DOBRESCU, AUREL (1919), n. în Băicoi, jud. Prahova. Ofiţer de carieră (colonel în rezervă). Absolvent al Şcolii de Ofiţeri în 1941. Debutează în schi în 1934, la Liceul Militar .N. Filipescu. din Predeal, sub supravegherea antrenorului Gică Zăpadă, unde concurează până în 1948. Joacă fotbal la .Carpaţi. Sinaia (1944-1950). În 1943, devine instructor de schi, brevetat pentru probele alpine, de fond, precum şi profesor de aeromodelism. În perioada 1948-1954, este concurent şi şef de echipă al secţiei de schi din AS .Armata . (.CCA.) cu sediul la Predeal. În 1954, este transferat la Bucureşti la MFA (Direcţia cazare). Din acest an până în 1959, va participa la probele de schi pentru ofiţeri din cadrul Spartachiadelor militare de iarnă (alpine şi fond), unde timp de 5 ani va ocupa primul loc. În 1950, face parte din echipa naţională la probele de fond, iar în 1951 participă la JMU, la proba de 30 km. Din 1941 până în prezent, face parte din activul voluntar al FR de Schi. Devine arbitru de schi, începând cu anul 1950, la probele nordice şi alpine, fiind şi membru al Colegiului de Arbitri. Pensionar din 1973, participă ca arbitru şi concurent la probele de fond şi alpine pentru veterani. În anul 1999 (la 80 de ani!) participă la a XXXII-a ediţie (din Semenic) a Campionatului pentru veterani, precum şi la a VIII-a ediţie a Cupei

Veteranilor de la Sinaia, unde a ocupat mereu primul loc.

DRAGOMIRESCU, MIHAI-PUIU (1933-2004), n. în Sinaia. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1958, specializare schi. După terminarea facultății este numit cadru didactic la liceul din Breaza. În perioada 1965-1967, activează ca instructor principal în secția sport a UGSR. Din 1968 se transferă în cadrul CNEFS, unde până în 1983, ocupă diferite funcții, printre care secretar general în federațiile de lupte (1973-1975), adjunct la schi-bob (1975-1977), adjunct la turism-alpinism (1977-1978), secretar general la schi-biatlon (1978-1983). Începând cu anul 1985, este numit director la IEABS (Intreprindere Economică de Administrare a Bazelor Sportive), ca ulterior, în această funcție să conducă Baza Olimpică de la Snagov, până în 1990. Din 1991 a ieșit la pensie.

DRĂGUŞ (HOHA), RODICA (1946), n. în Bistriţa, jud. Bistriţa-Năsăud. A purtat tricoul CSM Bistriţa. Antrenori: Ştefan Berbecaru, Gheorghe Berdar, Dan Lăzărescu. Performanţe: locul XII la ştafeta 4x10 km, locul XXXIX la 10 km şi 20 km şi ştafeta 3x5 km, la CB din 1988; 3 titluri de campioană naţională la schi fond.

DRĂGUŞ, STELIAN (1934), n. în Buşteni, jud. Prahova. Legitimat la .Casa Ofiţerilor. şi ASA Braşov. Antrenorii săi: Dumitru Frăţilă şi Marcel Stuparu. Performanţe: 10 titluri de campion naţional la schi fond. Maestru al sportului.

DUDU, ION - IOAN (1947), n. în Fundata, jud. Braşov. Profesor de educaţie fizică, absolvent al IEFS, Bucureşti în 1971, succese notabile în schiul alpin, fond şi biatlon. Bilanțul activității sale ca profesor – antrenor, realizat în perioada 1975-2006 înscrie 120 titluri de campioni naționali la toate categoriile de vârstă și peste 150 de clasări pe locurile II și III. Obiectivul său de performanţă, împreună cu ceilalţi antrenori, a fost formarea de sportivi competitivi pentru echipele naţionale şi ocuparea primului loc în întrecerile cu celelalte cluburi sportive şcolare. Pentru realizările sale a primit distincția Meritul pentru Învățământ , iar în 2004 a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a.

DUDU, NICOLAE (1951), n. în Fundata, jud. Brașov. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, promoția 1974. După absolvire a activat ca asistent la Catedra de schi a IEFS. Unul dintre frații Dudu care și-a dăriut întreaga activitate schiului. A făcut cunoștință cu schiul încă de la 5 ani, iar la 11 ani a câștigat titlul de campion național la copii în probele de schi fond, titluri care pe parcurs s-au înmulțit. A continuat să se perfecționeze în schi la școala din comună, apoi la LPS din Brașov. A fost legitimat și a concurat pentru CS Dinamo Brașov, unde s-a pregătit cu antrenorul Gheorghe Olteanu, de la care a învățat foarte multe secrete ale meseriei de antrenor. În timpul studiilor a continuat să practice schiul, reușind și performanțe notabile la CN. A fost componet al lotului național înscriindu-și în palmaresul său 8 medalii la CB. În anul 1980, revine la CS Dinamo Brașov, fiind angajat și ca antrenor al secției de schi fond. În toată cariera sa începută în 1980 și continuată timp de 25 de ani, până în 2005, când s-a pensionat, ND a reușit să cucerească cu sportivii săi, peste 230 de titiluri de campioni naționali și numeroase clasări pe locurile II și III. Perioada cât s-a aflat la cârma secției de schi de la Dinamo Brașov, este considerată una dintre cele mai rodnice dintre secțiile acestui club. A activat ca antrenor și la loturile național și olimpic. Printre contribuțiile sale se numără și cele 20 de medalii, din care 10 de aur obținute la CB. Dintre sportivii care au realizat aceste performanțe, sunt de menționat: Elemer Tanko, Gavril Boitiș, Dezsö Antal, Monica Gyorgy, Ioan Lungociu, Daniel Borca. Pe parcursul anilor, au fost și alți schiori care au fost

promovați în loturile naționale și s-au afirmat pe plan internațional. În 2009 i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

ENACHE, CONSTANTIN (1928), n. în Buşteni, jud. Prahova. Purtător al tricoului AS .Caraimanul. Buşteni (1945-1948), al cluburilor . Dinamo. Braşov (1949-1956), .Energia. (1957) şi CCA. (1958- 1961). Antrenori: Gheorghe Epuran şi Ştefan Stăiculescu. Performanţe: locul X la ştafeta 4x10 km şi locul XXXIX la 18 km schi fond la JO de la Oslo (Norvegia) în 1952; locul XXXVI la 30 km şi locul XL la 15 km schi fond, la JO de la Cortina d. Ampezzo (Italia) în 1956; locul I la ştafeta 4x10 km în Bulgaria în 1953; 14 titluri de campion naţional la schi fond. Maestru al sportului. Antrenor de schi fond la ASA Braşov.

FERA, MIHAELA (1970), n. în Sibiu. Legitimată la CSŞ .Şoimii. şi .IPA. Sibiu. Antrenori: Dan Ungureanu, Dan Cristea, Ştefan Sava. Performanţe: locul XXI la combinata alpină şi locul XXXIV la slalom gigant, la JO de la Calgary (Canada) în 1988; locul XXVIII la coborâre, locul XXIX la slalom şi slalom uriaş şi locul XL la slalom gigant, la JO de la Albertville (Franţa) în 1992; locul XX la combinată (schi alpin) la JO de la Lillehammer în 1994; 5 medalii de argint la Cupa .Prietenia.; locul II la slalom uriaş la CB din România, în 1988; 12 titluri de campioană naţională la schi alpin. Maestră a sportului. Antrenoare de schi alpin.

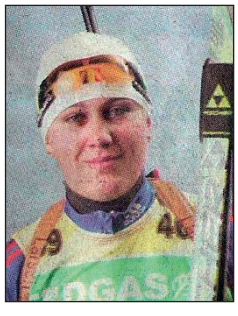

FERENCZ REKA (1989), n. în Gheorghieni. Studentă. Legitimată în primii ani de activitate la CSȘ Gheorghieni, se transferă la Dinamo Brașov unde îl are ca antrenor pe Gh. Stoian. În 2010 la CM de biatlon de juniori (Suedia) realizează medalia de aur în proba de 12,5 km individual. Ocupă locul IV la CM de biatlon juniori în proba de sprint (Canada, 2009). Pregătirea ei a fost efectuată în străinătate (sept. 2009) și în centrul olimpic de juniori. Este prima campioană mondială din istoria acestui sport. Calificată pentru JO din 2010 (Vancouver). În ștafeta feminină de 4x6 km, alături de Eva Tofalvi, Dana Plotogea și Mihaela Purdea, ocupă locul 10, cea mai bună poziție a reprezentanților țării noastre în actuala ediție a J.O. (2010 – Vancouver).

FONTANA, VICTOR (1948-1989), n. în Buşteni, jud. Prahova. Sportiv al Clubului .Steagul Roşu. şi ASA Braşov. Antrenori: Moise Crăciun, Marcel Stuparu şi Costică Tiron (lotul naţional), Constantin Arghiropol. Performanţe: locul IX în proba de ştafeta 4x7,5 km şi locul XXXIV la 20 km schi biatlon, la JO de la Sapporo (Japonia) în 1972; locul X la ştafeta 4x7,5 km biatlon, la JO de la Innsbruck (Austria) 1976; locul VIII la ştafeta 4x7,5 km şi locul XLII la 20 km biatlon, la CM din 1970; locul VII la ştafeta 4x7,5 km şi locul XLV la 20 km biatlon, la CM din 1974; locul XVII la 20 km, în Cehoslovacia, în 1969; locul XXIV la 20 km, în Cehoslovacia, în 1970; locul VIII la 20 km, la Spartachiada Armatelor Prietene, din Polonia, 1971; locul I la ştafeta 4x7,5 km şi locul VI la 20 km în Germania, 1971; locul II la ştafeta 4x7,5 km şi locul VI la 20 km, în Italia, 1971; locul II la ştafeta 4x7,5 km şi locul XIV la 20 km în Polonia, 1972; locul VI la ştafeta 4x7,5 km în RD Germană, 1973; 7 titluri de campion naţional la biatlon. Maestru al sportului.

FORIKA, FRANCISC (1954), n. în com. Valea Strâmbă, jud. Harghita. Ofiţer MI. Legitimat la Clubul .Dinamo. Braşov. Antrenori: Ştefan Stăiculescu, Gheorghe Vilmoş, Constantin Arghiropol (la lotul naţional). Performanţe: locul XLVIII la 10 km biatlon, la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) în 1984; 8 titluri de campion naţional la schi fond şi biatlon, locul II la ştafetă biatlon, la JMU (Sofia). 1993. Maestru al sportului.

FRĂȚILĂ, DUMITRU - vezi Personalități

FRĂŢILĂ, IOAN (1967), n. în Predeal. Este cel mai bun produs al schiului predelean din anii 1980-1995. La nici trei ani a fost „pus” pe schiuri de tatal său, schiorul Dumitru Frăţilă. Începe să practice schiul de performanţă la „C.S.S. Armata” din Predeal, fiind elevul antrenorilor I. Bogdan şi L. Predeleanu. La „ASA”-Braşov sub supravegherea antrenorilor Gh. Bălan şi L. Predeleanu, devine lider autentic, fiind un schior talentat. Devenind component al echipei naţionale doreşte să pătrundă în elita schiului mondial. Performanţele sale: 12 titluri naţionale, un loc 5 la C.M. Militar de schi (Cehoslovacia-1989) şi o participare alături de celebru Tomba la acelaşi campionat în Austria în 1990, nu îi este suficient. A fost cel mai spectaculos schior predelean al ultimelor două decenii. Ca antrenor la „CSAM”-Predeal, descoperă şi cultivă noi talente, realizând în sezoanele 2001-2003, 10 titluri naţionale şi 5 în competiţiile internaţionale. Maestru al sportului.

FRĂŢILĂ, LUCIAN FLORIN (1972), n. în Predeal. Începe să schieze în 1978 la CSŞ *Armata* Predeal, sub supravegherea tehnică a reputatului antrenor C. Cişmaşu. În 1990 este promovat în secţia de schi la AS *Armata* Braşov. Aici este perfecţionat de către antrnorii Gh.Bălan, L. Predeleanu, I.Frăţilă şi Z. Balazs. În 25 de ani de competitivitate se înscrie cu un bogat palmares: numeroase titluri naţionale, clasat de 25 de ori pe podium în competiţiile interne şi internaţionale, medaliat cu argint la Megeve (2001-Franţa) la slalom uriaş; în peroada 1988-1998 a fost component al echipei naţionale. Format la CSŞ Predeal, preia ştafeta de antrenor de la Ioan Frăţilă, pregătind speranţele schiului local.

FRĂŢILĂ-ARVAY MARGARETA (1939), n. în comuna Sinălsec, jud. Caraş-Severin. Este prima competitoare olimpică a schiului de fond feminin românesc împreună cu Iuliana Simon, Ştefania Botcariu-Peter şi Elena Zangor-Tom (4x5 km) care au participat la ediţia a VIII-a a J.O. din 1956-Cortina d´Ampezzo. Căsătorită cu schiorul Dumitru Frăţilă, este mama celei mai numeroase familii de schiori din Predeal şi poate din Romania (are trei copii şi cinci nepoţi, toţi schiori de performanţă şi antrenori, cu numeroase succese pe plan intern şi internaţional, urmaşi demni şi reprezentanţi de prestigiu ai schiului românesc. Maestră a Sportului.

GASPAR, PUIU (05/03/1961), n. în București. Antrenor de schi. Specialist în managementul sportiv și administrativ. Pregătire profesională: absolvent al cursurilor Școlii de antrenori – antrenor de schi categ. I (1992-1995); absolvent al Facultății de Studii Economice ESA, cu specializare în managementul administrativ (2001-2005); absolvent al cursului de masterat în managementul sportiv – Facultatea de Științe ale Mișcării, Sportului și Sănătății, din cadrul Universității Bacău (2007-2008). În anul 2003, a absolvit cursul de administrație sportivă, organizat în cadrul Solidarității CIO. Parcursul său profesional include funcțiile de: Director al departamentului Sport în cadrul Direcției Tineret și Sport al Municipiului București; expert sportiv pentru federațiile sportive. Începând din anul 2005, și-a desfășurat activitatea în cadrul FR de Schi-biatlon, îndeplinind funcțiile de: expert sportiv, director de marketing (2005); secretar federal (2006-2009); secretar general din anul 2010. Membru al Comitetului Executiv al COSR. GP a avut un rol important privind angajarea și implicarea FR de Schi și Biatlon în acțiunile de

dezvoltare a bazei materiale a schiului și biatlonului în organizarea unor competiții cu caracter național și internațional, în zonele cu condiții specifice favorabile și tradiții în sporturile de iarnă. Începând cu 2009 a avut o contribuție importantă în realizarea pe Valea Cărbunării, cu eforturi centrale și locale deosebite, a Complexului de Trambuline pentru sărituri cu schiurile și a celui mai modern poligon de biatlon din țara noastră. Au urmat și marile competiții internaționale de prestigiu care au permis și apariția talentelor cu reale calități de afirmare în viitor. A desfășurat o activitate susținută în diferite organisme naționale și pe plan internațional, fiind de menționat: membru fondator și secretar al Fundației de Schi-Biatlon București; coordonator din partea României, în cadrul Programului OMV; responsabil cu organizarea unor competiții internaționale; delegat la congresele FIS; membru în comisia schi-sărituri din cadrul FIS. PG a publicat, în calitate de autor, unele lucrări de specialitate, printre care: Bazele teoretice și metodice ale învățării în schi - Tehnopress Iași 2005; Cross-Country antrenament, planificare, modelare – Cavallioti Publishing – București 2007.

GHIŢĂ, ŞTEFAN (1928), n. în Predeal, jud. Braşov. Ofiţer MApN. Performanţe: participant la JO de la Oslo (Norvegia) în 1952 la slalom uriaş. Maestru al sportului.

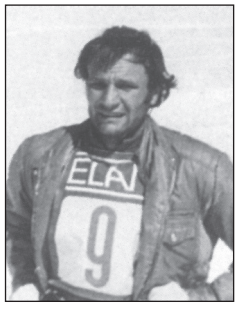

GÂRNIŢĂ, GHEORGHE (1948), n. în com. Măgura, jud. Braşov. Ofiţer MI, antrenor, absolvent al Şcolii de antrenori, ANEFS, promoţia 1974, antrenor de biatlon la Clubul .Dinamo. Braşov şi lotul naţional. Legitimat la Clubul . Dinamo. Braşov. Antrenori: George Olteanu, Ştefan Stăiculescu, Gheorghe Vilmoş, Marcel Stuparu şi Costică Tiron. Performanţe: medalie de argint în proba de 20 km biatlon, la CM din 1974; locul X la ştafeta 4x7,5 km şi locul XXXI la 20 km biatlon, la JO de la Innsbruck (Austria) în 1976; locul II la ştafeta 3x10 km schi fond, la CB în 1972; locul II la ştafeta 4x7,5 km şi locul XIX la 20 km biatlon, în Italia, 1972; locul II la ştafeta 4x7,5 km şi locul V la 20 km biatlon în Polonia, 1972; locul I la ştafeta 4x7,5 km şi locul X la 20 km biatlon, în România, 1972; locul V la 20 km şi locul VI la ştafeta 4x7,5 km biatlon, în RD Germană, 1973; locul VII la ştafeta 4x10 km schi fond, în Bulgaria, 1973; locul I la ştafeta 3x10 km şi locul V la 15 km schi fond, la CB din 1973; locul VI la ştafeta 4x10 km schi fond la Spartachiada Armatelor Prietene, din Bulgaria, în 1973; locul IV la ştafeta 4x7,5 km şi locul IV la 20 km biatlon, în Italia, 1975; locul V la ştafeta 3x10 km schi fond, la JMU din Polonia, în 1976; locul II la ştafeta 3x10 km şi locul III la 15 km schi fond la CB din Iugoslavia în 1977; locul IV la ştafeta 4x7,5 km biatlon, la Dinamoviada din Polonia, în 1977; 20 de titluri de campion naţional. Maestru emerit al sportului. În anul 2000, i s-a decernat Medalia naţională .Pentru Merit. clasa a III-a.

GOHN, KURT (1938-1989), n. în Braşov. Antrenor de schi alpin. Legitimat la Clubul .Dinamo. Braşov. A avut antrenori pe: Gheorghe Roşculeţ, Ion Matei şi Ion Berindei. A profesat ca antrenor la Clubul .Dinamo. Braşov şi la lotul naţional. Performanţe: 7 titluri de campion naţional la schi alpin. Maestru al sportului.

HANGAN (IANOŞIU), ILEANA (1969), n. în com. Bistriţa Bîrgăului, jud. Bistriţa-Năsăud. Legitimată la CSŞ Bistriţa şi ASA Braşov. Antrenori: Ştefan Berbecariu, Gheorghe Berdar, Dan Lăzărescu şi Constantin Arghiropol (lotul naţional). Performanţe: locul XII la ştafeta 4x5 km schi fond, la JO de la Calgary (Canada) în 1988; locul X la ştafeta biatlon 4x7,5 km, la JO de la Albertville (Franţa) în 1992; locul XLVIII la 30 km schi fond, locul LII la 10 km şi locul LXIII la 5 km schi fond, la CM din 1991; locul IV la ştafeta 3x5 km şi locul X la 10 km schi fond, la JMU din 1987; locul II la ştafeta 3x5 km la CB din 1985; locul II la 5 km şi ştafeta 3x5 km, la CB din 1984; locul I la ştafeta 3x5 km şi locul III la 5 km, la CB din 1988; locul XVI la ştafeta 4x7,5 km şi locul XLIII la 7,5 km biatlon, la JO de la Lillehammer (Norvegia), în 1994; 18 titluri de campioană naţională la schi fond şi biatlon. Maestră a sportului.

HEBEDEANU, ION (1929), n. în Abrud, jud. Alba. Merceolog. A activat la Clubul .CCA. Braşov, antrenor Gheorghe Epuran. Performanţe: locul XXXII în proba de schi fond 50 km, la JO de la Oslo (Norvegia), 1952.

ICHIM (MUREŞANU), LILIANA (1967), n. în Vatra Dornei, jud. Suceava. A activat la CSŞ Vatra Dornei, ASA şi .Dinamo. Braşov, avându-i ca antrenori pe Constantin Gorea, Liviu Predeleanu şi Dan Cristea. Performanţe: locul XXXV în proba de slalom uriaş la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) în 1984; locul III la slalom uriaş, la CB din 1985; 5 titluri de campioană naţională la schi alpin. Antrenor de schi alpin.

IONESCU, FĂNEL (1918-1991), n. în Calafat, jud. Dolj. Absolvent al ANEF, promoţia 1947. Ofiţer superior în MApN. Schior de fond, participant la JO din St. Moritz, în patrula militară, proba demonstrativă. Membru fondator al Clubului .CCA., antrenor la echipele naţionale de fond ale ţării. Fost campion naţional la 50 km.

IONESCU, VASILE (1922), n. în Buşteni, jud. Prahova. Economist şi antrenor de schi, custode al .Muzeului Sportivului Transilvănean.. A activat la SC Bucureşti, AS Scheiul şi Universitatea Braşov şi .Flamura Roşie.. Performanţe: locul LIII la combinata alpină şi locul LXXIV la coborâre, la JO de la St. Moritz (Elveţia), în 1948.

IOVICI, NICOLAE (1937), n. în Sinaia. De profesie technician instalator și antrenor de schi alpin. Începe să schieze de la 5 ani îndrumat de fostul schior Jifcă Aurel. De pregătirea sa ca junior s-a ocupat și antrenorul Vasile Ionescu. Prima legitimare o are în cadrul Asociației Sportive *Spartac* București în 1958. Tot ca junior câștigă peste 20 de titluri de campion național la toate probele alpine. Din 1959 este legitimat la clubul Dinamo unde schiază până în 1964, supravegheat de antrenorul Gică Roșculeț realizând două titluri naționale. Din 1964 se transferă la Steagul Roșu Brașov și activează până în 1970 sub conducerea antrenorului Radu Scârneci. Și aici câștigă două titluri de campion național. Component al echipei naționale de juniori și apoi de seniori este prezent la numeroase întâlniri internaționale în Bulgaria, Polonia și România. În 1970 încetează cu activitatea competițională, dedicându-se antrenoratului. În perioada 1978-1979 este antrenorul echipei naționale de seniori, participând la jocurile Balcanice din Grecia. Stabilit din 1985 în Germania. Pensionar.

KISS, GHYULA (1961), n. în Gheorgheni, jud. Harghita. A activat la CSŞ Gheorgheni şi ASA Braşov, cu antrenorii Adalbert Ghyulai, Constantin Enache şi Nicolae Dudu (lot naţional). Performanţe: locul II în proba de ştafetă 3x5 km şi locul III în aceeaşi probă, la CB de juniori din 1979 şi 1980; locul III în proba de ştafetă 3x10 km, la CB din 1982 şi 1984; locul III în proba de ştafetă 4x10 km, la Spartachiada Militară din 1981; locul II la ştafeta 4x10 km, locul III la 15 km şi locul V la 20 km, la Cupa .Carpaţi. . România în 1982; locul III la ştafeta 4x10 km şi locul IV la 15 km în Bulgaria, 1985; 7 titluri de campion naţional la schi fond. Maestru al sportului. Antrenor de schi fond la ASA Braşov.

LAGUSIS (REIT), ELENA (1960), n. în com. Bran, jud. Braşov. A activat la Clubul . Tractorul. Braşov, cu antrenorii Iosif Olteanu, Gheorghe Piştea şi Ion Sumedrea. Performanţe: locul XXXII în proba de 5 km şi locul XLII la 10 km schi fond, la JO de la Sarajevo

(Iugoslavia), în 1984; locul I în proba de ştafetă 3x3 km şi locul II la 5 km, la CB din 1979; locul I la 5 km şi ştafeta 3x3 km la CB din 1980; locul I la 5 km şi ştafeta 3x3 km, la CB din 1986; locul I la ştafeta 3x5 km la CB şi la JMU din 1987; 24 de titluri de campion naţional la schi fond. Maestră a sportului. Instructoare sportivă.

LEPĂDATU, FLOREA (1926-1981), n. în Predeal, jud. Braşov. A activat la .Amicii Predealului ., .CSCA. şi .CCA. Bucureş ti, cu antrenorii Dumitru Frăţilă şi Gheorghe Epuran. Performanţ e: locul LXIII în proba de 18 km schi fond, la JO de la Oslo (Norvegia) în 1952; 6 titluri de campion naţional la schi fond.

LESTYAN, IMRE (1963), n. în Târgu Mureş. A activat la CSŞ Miercurea-Ciuc şi ASA Braşov, cu antrenorii Ştefan Borbath, Constantin Carabela, Ovidiu Gârbacea şi Constantin Arghiropol. Performanţe: locul XIII în proba de ştafetă 4x7,5 km, locul XLIII la 20 km şi locul LII la 10 km biatlon, la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) în 1984; 8 titluri de campion naţional la schi fond şi biatlon.

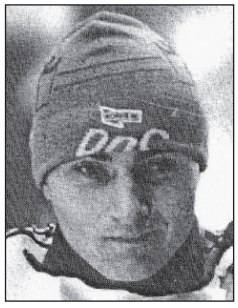

LUNGOCIU, IOAN (1961), n. în Fundata. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ANEFS în 1986. Dragostea pentru schi a căpătat-o de la tatăl său, fost schior la vânătorii de munte. În istoria schiului românesc L.I. este cotat ca un schior de elită, un star al generaţiei sale de fondisti. El deţine cele mai valoroase performanţe în această disciplină între anii 1975-1985. A început să alerge pe schiuri pe distanţa ce-o avea de făcut, de câtiva kilometri dintre casă şi şcoală. Afirmă că de atunci a întrevăzut rostul antrenamentului cu intervale. Profesorul Iosif Olteanu a văzut în el viitorul performer, legitimându-l la CSŞ din Fundata, a câştigat nu după mult timp titlul de campion naţional. În 1975 este admis la Liceul de schi din Predeal. Pregătit la CSŞ de Ion Dudu apoi la lotul naţional de N. Dudu, se va afirma prin cele 30 titluri de campion, campion absolut în 1978 (cucerind toate titlurile, atât la juniori cât şi la seniori), medaliat balcanic, participant la 8 ediţii de CM (trei ca sportiv şi cinci ca antrenor). A concurat şi pentru cluburile *Armata* şi pentru *Dinamo* Braşov. Revine însă la clubul de suflet CSŞ Predeal, unde, ca antrenor, în 1993 cucereşte toate titlurile naţionale la juniori. În anul 1999 devine antrenor federal pentru probele de fond, biatlon şi sărituri. Sportivii pregătiţi de el au realizări notabile: Eva Tofalvi- biatlon, locul XI la JO Nagano, Dana Cojocea – biatlon, locul II la CM de tineret şi locul III la CE obţinut de Alexandra Rusu, la care se adaugă cele 67 medalii obţinute la Cupele Balcanice. Este maestru al sportului.

MANEA, RAREȘ (1986), n. în Zărnești, județul Brașov. Bacalaureat. Schiază de la vârsta de la vârsta de 5 ani, iar din anul 2000 s-a apucat de schi-alpinism (sport puțin promovat și sprijinit de autoritățile de specialitate de la noi; este destul de diferit de schiul pe care îl cunoaștem. Este defapt o combinație între schi și alpinism. Schiurile sunt mai speciale iar legătura lor este flexibilă, astfel că poți urca cu ele. Au pe tălpi aplicate piele de focă să te poți deplasa pe orice fel de pantă. Coborârea nu se face pe pârtia normală ci prin locuri unde zăpada nu este bătută, pe un fel de văi abrupte; în unele cazuri se folosesc și corzi pentru a escalada anumite zone). M.R. lucrează și antrenează în Austria. Alături de fratele său Silviu, deține ”monopolul” premiilor la campionatele naționale iar la CM a reușit să se clasifice pe locul VII, în 2006, la JO de la Torino. Este primul român care a luat parte la un maraton de schi-alpinism de 24 de ore desfășurat în localitatea austriacă Bad-Gastein (din cei 300 de sportivi aliniați la start doar 50 au terminat competiția). M.R., singurul român prezent la această competiție, s-a clasat pe locul 14; după 24 de ore a parcurs 25 Km și 12,600 m, pornind de la 0 metri altitudine; efectuând 10 ore de concurs nu a mai

rezistat și a luat o pauză de 60 de minute pentru a se odihni – a terminat la 4 ore de ocupantul primului loc, un austriac. Înaintea competiției din Austria, M.R. a participat la Campionatul Internațional Militar de schi-alpinism, desfășurat în Germania, clasându-se pe locul I, iar fratele său Silviu Manea a terminat al doilea. Pentru viitor intenționează să se axeze pe mountain bike și dorește să se legitimeze la o echipă de specialitate, dorind să participe la proba de mountain bike la JO din 2012 de la Londra. Din anul 2000 participă la concursurile de schi-alpinism obținând în țară titlul de vicecampion. În 2004 participă la CM din Spania unde s-a clasat pe locul IX. Acest sport pare a fi un sport extrem dar și ciudat nefolosind telescaunul ci se urcă direct pe schiuri. Antrenamentele sunt dure, chiar și vara, echipamentul este scump și pericolul permanent, mai ales cel privind avalanșele. Traseul cel mai frumos din românia este cel de la Sinaia dintre cota 1400 și 2000, un traseu optim pentru schi-alpinism, cu peisaje foarte frumoase pe valea Dorului.

MAROTINEANU (BÂRĂ), MAGDALENA (1935-2001), n. în Bucureşti. Absolventă a Institutului Politehnic din Braşov, Facultatea de Silvicultură, promoţ ia 1959. Inginer silvic. Ca sportivă, a activat la .CCA. Bucureşti la secţia de schi şi în perioada 1959-1962 la Clubul .Olimpia. Braşov. A fost campioană naţională la schi alpin, în anii 1951-1958, la slalom, coborâre şi combinată, obţinând 20 de titluri naţionale la senioare şi 4 la junioare, dar şi multe locuri II şi III. A câştigat peste 50 de cupe. A participat la JO de iarnă din 1956 de la Cortina d.Ampezzo (Italia), la toate probele de schi alpin şi în 1951 la JMU. A participat la mai multe întâlniri internaţionale: Zakopane (Polonia . 1955), Stara Planina (Iugoslavia . 1956), Cehoslovacia ș.a. La JMU de la Zakopane, în 1956, a ocupat locul II la slalom special şi tot locul II la coborâre. În anul 1955, i s-a decernat titlul de Maestră a sportului. Pe linie profesională, a fost şef de proiecte în cadrul Institutului de proiectări . îmbunătăţiri funciare, asistentă la Universitatea din Braşov până în 1976, după care a lucrat la ICAS Braşov în domeniul cercetării silvice până în 1988. A efectuat cercetări importante cu contribuţii originale în domeniul silviculturii. A participat la numeroase simpozioane naţionale şi internaţionale, având şi multe publicaţii în domeniu.

MATEI, ION - vezi **Personalităţi**

MAZILU, MARIA MARINELA (1991), n. în comuna Mihăești, jud. Vâlcea. Fostă judoka, campioană națională de junioare la atletism (ștafeta 4x100m, vicecampioană națională la 60m, locul III la CN în proba de 200 m). La 16 ani se apucă de skeleton, unde este remarcată de antrenorul lotului Marius Ene. Neștiind absolut nimic despre skeleton, derutată în primele coborâri, unde se poate atinge 130km/h, este o raritate la vârsta ei fiind considerată una dintre cele mai de perspectivă sportive din lume la acest sport. Este cea mai tânără sportivă calificată la JO de la Vancouver (2010). Atletismul însă nu l-a abandonat pe care îl practică încă în paralel cu skeletonul. Palmaresul ei arată un loc 6 la CM de junioare în 2009, locul 8 la Cupa Intercontinentală de la Winterberg în 2009, locul 3 la Cupa Europei de la Igls în 2008.

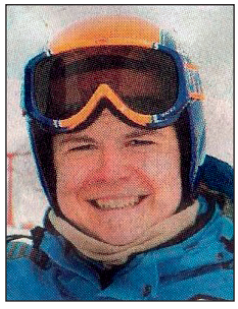

MIKLÒS EDITH (1988), n. în Miercurea Ciuc, jud. Harghita. Începe să schieze de la vârsta de 5 ani, pe plaiurile locale. Vroia să facă hochei ca și tatăl ei. A mai făcut taekwando. De 7 ani se află în Austria, recurgând la diferite metode pentru a-și continua cariera. Se pregătește în localitatea Innerkrems, cu un antrenor austriac, participând la competițiile și campionatele austrice. Este singura reprezentantă a României în

proba de schi alpin la J.O. de la Vancouver (12-28 II 2010). Înainte de aceasta a participat și la etape de Cupa Europei ultima la Caspoggio, un super uriaș, o super combinată, două coborâri toate terminate în puncte. A reușit în 2008 să câștige primele 5 puncte la Cupa Mondială. Înainte ca schioară din M. Ciuc să termine în primele 28 la St. Moritz și să facă pasul în clasamentul general, n-a existat nici un rezultat notabil al românilor la această disciplină. Dorește să intre în cartea istoriei schiului alpin tricolor, situându-se în primele 10 alpine. La JO din 2006 (Torino) n-a participat fiind accidentată. Este legitimată la clubul Dinamo, dar baza de pregătire este în Austria la *Alpines Leistungzentrum Innerkrems*. Ca palmares competițional are un loc 6 la CM de juniori din 2007 (Altenmarkt-Zauchensee Austria); locul 5 la Formigal (2008, Spania); locul 18 la CM de seniori (2009, Val d'Isere, Franța) la super G și coborâre; locul 11 în 2008 la Cupa Europei (St. Moritz); locul 4 la Tarvisio la supercombinată și coborâre. La JO din 2010 este calificată la coborâre, la super G și la supercombinată. Antrenamentele ei se compun din două părți: 4-8 coborâri pe zi, plus tehnică (dimineață) iar partea a doua a antrenamentului este rezervată pregătirii fizice. Pasiunea care o atrage, in afara schiului, este endure motor.

MIKLOȘ, ILONA (1934), n. în com. Joseni, jud. Harghita. Profesoară de educaţie fizică. A activat la .Dinamo. şi ASA Braşov, cu antrenorii Ion Arnăutu şi Gheorghe Kiss (la atletism), Gheorghe Roşculeţ la schi. Performanţe în schi alpin: locul III în proba combinata alpină la JMU din 1964; locul I la slalom uriaş la .3 Giorni dell Etna., Catania (Italia) în 1960; locul II la slalom uriaş în Polonia, 1960; locul I la slalom uriaş la .3 Pisten Rennen. în Austria, 1963. A câştigat 32 de titluri de campioană naţională la schi. Performanţe în atletism: locul II în proba de aruncare a suliţei la CB de la Atena în 1957 şi Bucureşti în 1959; locul II în aceeaşi probă la CI ale României din 1950; 6 titluri de campioană naţională la atletism, între anii 1950- 1960. Maestră emerită a sportului la schi şi Maestră a sportului la atletism.

MUNTEANU, DORIN (1946), n. în Moeciu, jud. Braşov. Profesor de educaţie fizică. A activat la CS .Luceafărul., .Steagul Roşu., ASA Braşov şi CSU Oradea cu antrenorii Dragoş Burghelea, Ion Caşa, Radu Scârneci, Ion Matei şi Ion Berindei (lotul naţional). Performanţe: locul LV în proba de slalom uriaş şi locul LXV la coborâre la JO de la Grenoble din 1968; locul II la slalom uriaş la CB din 1968 şi 1973; locul III în aceeaşi probă în 1974; 6 titluri de campion naţional la schi alpin. Maestru al sportului. Antrenor de schi alpin.

NĂREA, BIANCA ANDREEA (1986), n. în Braşov. Profesoară de educaţie fizică- absolventă a Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din Braşov, în anul 2008. Urmează cursurile de masterat în management sportiv. A început să practice schiul de la vârsta de 7 ani la „C.S.S"- Predeal cu antrenoarea Cecilia Szilagyi, realizând 3 titluri naţionale. Din anul 2003 este legitimată la „A.S. Schi Club"-Predeal, sub supravegherea antrenorilor Andrei Silagyi, Călin Năre a şi Boniş Ferentz, cucerind 10 titluri naţionale la categoria copii şi juniori şi 10 titluri la senioare. Din anul 2000 adună 8 selecţii în echipa naţională fiind instruită de Florin Cristea şi Andrei Szilagyi şi participând la 2 ediţii de Campionat Mondial de juniori şi 2 ediţii de C.M. de seniori (Bormio-Italia 2005 şi Are-Suedia 2007). De adăugat participarea ei la J.O. din 2006 (Torino) şi la C.M. Universitar din anul 2005 şi 2007. Medaliată în anul 2005 la Jocurile Balcanice. Specializarea ei de bază este slalomul uriaş, special, super G şi coborârea. Pentru activitatea şi rezultatele ei deosebite a primit Diploma de Merit din partea Liceului „M. Săulescu" din Predeal. Este nepoata vestitului schior Dumitru Frăţilă. Maestră a sportului (2004).

NĂREA, CĂLIN (1954-2010), n. în Predeal. Este un împătimit al schiului din Predeal. **N.C**. este un personaj de seamă al schiului atât pentru ce a reprezentat, cât mai ales pentru ce înfăptuieşte astăzi pentru acest sport. După ce a fost sportiv competitor la „C.S.S”-Predeal unde cucereşte 2 titluri naţionale şi la „A.S. Armata” la care a avut o evoluţie constantă sub îndrumarea antrenorului Ion Caşa, el s-a dedicat tot schiului, însă pe alt plan. Împreună cu soţia sa (tot o fostă schioară) sunt în situaţia de gospodari şi proprietari, gestionând complexul „Fulg de Nea” din apropierea pârtiei Clăbucet, prin asigurarea de servicii schiului de performanţă, loturile reprezentative, echipelor sportive, centrului olimpic şi celorlaţi schiori şi sportivi. Familia Nărea-Caliu, Doina (soţia) şi ficele sale Bianca Sandra şi Luiza sunt membrii ai celei mai numeroase şi cunoscute familii de schiori din Predeal şi din România, familia Frăţilă.

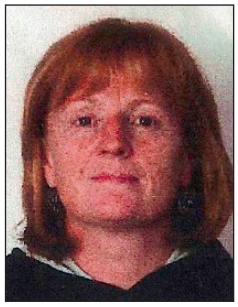

NĂREA, DOINA (1960), n. în Braşov. Lucrează în turism. Practică schiul din copilărie la „Liceul Experimental de schi” din Predeal, îndrumată fiind de către Rodica Munteanu, Liviu Predeleanu şi Ani Neagoe. Urmează apoi un transfer la „Clubul Teleferic” din Braşov, unde se antrenează cu Mircea Ene. Cucereşte 6 titluri naţionale la copii şi juniori şi 2 titluri la seniori. Se retrage din activitatea competiţională la vârstă tânără, îmbrăţişând profesiunea de antrenor la „A.S. Schi Club” din Predeal unde într-un interval de 4 ani câştigă 4 titluri naţionale la juniori fete, participă la C.M. de la Maribor(2004) la C.M militar de la Őstersund şi de la Predeal în 2005. Prezentă la 2 cursuri de perfecţionare de antrenori-monitori trimisă de FRSB (Austria-1996 şi Predeal-2004). Are 3 prezenţe active la Congresul Internaţional al Monitorilor de schi (Japonia-1995, Norvegia-1999, Elveţia-2003). Din 1997 participă din partea României ca observator, la lucrările Asociaţiei Mondiale Interschi, care numără 139 de state. Este om de afaceri conducând baza de pregătire şi agrement „Fulg de nea” din Predeal, precum şi şcoala de schi cu acelaşi nume.

NĂREA, SANDRA ELENA (1983), n. în Braşov. Studentă în anul I la Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport din Braşov. Practică schiul, prima legitimare fiind la „C.S.S”-Predeal, având-o antrenoare pe Cecilia Szolagyi. Se transferă apoi la „A.S Schi Club” din Predeal unde îi are ca antrenori pe A. Szilagyi, B.Ferenz şi pe tatal ei Călin Nărea. De mică începe să „adune” titlurile naţionale (8 la copii şi juniori şi 5 la seniori) în probele de slalom special, uriaş, super G şi combinată. Începând cu anul 2001 este selecţionată în echipa naţională, participând la numeroase întâlniri internaţionale printre care la 3 ediţii de C.M. de juniori:2004-Slovenia, 2006-Canada, 2007-Austria; la 2 ediţii de C.M. Militare (2004-Suedia, 2005-România). Ocupă de 2 ori locul I la Cupa Naţiunilor Mici (2007-Austria şi 2008-Ucraina). Campioană balcanică la coborâre şi slalom. Se situează în primele două locuri în Concursurile Universitare din 2006 din Austria. Ocupă locul III la Concursurile FIS din 2004 şi 2005 din Italia la slalom. Face parte din vestita familie de schiori Frăţilă. În ziua de 27 dec. 2007, ziarul „Jurnalul Naţional” a decretat-o OMUL ZILEI pentru performanţa sa, câştigarea Cupei Naţiunilor din Bukovel (Ucraina).

NEDELCU RUXANDRA (1984) Locuieşte la Vancouver, şi a primit acordul FIS de a participa la J.O. A participat la mai multe competiţii de schi-cross organizate de FIS, dar şi la etape de C.M. şi C.E. Prima competiţie internaţională la care a participat a avut loc în Spania, la Sierra

Nevada în 2007 unde s-a clasat pe locul 12. A mai ocupat un loc patru la o etapă de Cupă Mondială în 2008 la Horni-Misecky (Cehia) şi la campionatele naţionale din Canada şi o medalie de aur la Nor-Am Cup, în 2009. În anul olimpic 2010, a participat la 5 etape de Cupă Mondială, cel mai bun loc ocupat fiind 26, în Austria. A reprezentat România la J.O. din 2010 (Vancouver) la proba de schi-cross.

OLTEANU, GHEORGHE (1926), n. în com. Fundata, jud. Braşov. A activat la CSC Armata şi Dinamo. Braşov. Performanţe: locul X în proba de ştafeta 4x10 km şi locul XXII la 50 km la JO de la Oslo (Norvegia) din 1952; locul IV la ştafeta 4x10 km la JMU din 1953; locul I la ştafeta 4x10 km în Bulgaria, 1954; locuri în primii 6 la diferite concursuri internaţ ionale de schi fond în perioada 1950-1956; 11 titluri de campion naţional la schi fond. Maestru al sportului. Antrenor emerit de schi fond.

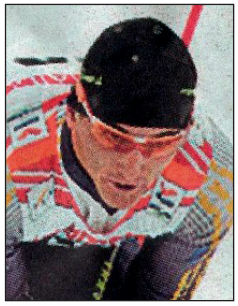

PEPENE, CONSTANTIN PAUL (1988), n. în Brașov. Student la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Bacău. Legitimat la Dinamo Brașov și antrenat de Daniel Borca. Campion mondial de juniori în proba de 30 km urmărire de schi fond (Hinterzarten – Germania, 2010). Campion balcanic în 2006 și 2009. Multiplu campion național. Chiar dacă a practicat la început și biatlonul, s-a axat pe fond în 2005 având necazuri cu tragerea la țintă. Se antrenează 10-11 luni pe an, iar 80% din pregătirea o face în Bulgaria, Austria sau Italia. Ocupă locul I la Alpen Cup (Alta Baldia) în 2009 la 15 km individual. Pentru titlul mondial cucerit s-a duelat de la egal la egal cu fondiștii nordici (până la Km 19 a mers în pluton, apoi a impus un ritm infernal, obținând un avans de 30s care s-a mărit treptat). Participant la JO din 2010 (Vancouver).

PETER-BOTCARIU ȘTEFANIA (1936), n. în Bistrița. Absolventă a Școlii Medii Tehnice Horticole. Din anii școlii a practicat atletism, gimnastică, înot, patinaj și cu precădere schi. Primul antrenor de schi i-a fost profesorul I. Sângeorzan. În 1953 realizează primul succes, cucerind medalia de bronz la CN de schi fond, în urma căruia este selecționată în lotul național de senioare. Este legitimată imediat la clubul Dinamo Brașov. În perioada '53-'58 cunoaște adevărata performanță, cu prezență permanentă în lotul național. Câștigă numeroase concursuri în țară, dar se impune și în multe concursuri peste granițăă (Cehoslovacia, URSS etc). În 1955 cucerește 2 titluri naționale la 5km fond și la ștafeta de 4x5km. Este competitoare olimpică , paricipantă la ediția a VIII-a a JO din 1956 (Cortina d'Ampezzo), unde participă la proba de 5km fond și ștafeta de 4x5km alături de Iuliana Simon, Margareta Arvay Frățilă și Elena Zangor Tom. Este Maestră a sportului.

PLOTOGEA, DANA (1981) n. în Brașov. Legitimată la SC Dinamo Brașov. Ofițer-polițist. Antrenamentul dur (2 ore si jumătate pe schiuri – 40, 50 km parcurși, 70-100 de focuri trase) plus o oră și jumătate de lucru cu arma fără cartuș la care se adaugă și gerul de afară, a făcut din P.D. o sportivă de nadejde. Exersează și în cameră, în fața oglinzii, asezându-se în poziție și simulând declanșarea. Participantă la JO de la Vacouver (2010), a treia olimpiadă a carierei. Împreună cu Eva Tofalvi, Reka Ferencz și Mihaela Purdea, în ștafeta de 4x6 km, ocupă locul 10, fiind cea mai bună poziție a reprezentanților țării noastre în actuala ediție a J.O. (2010 – Vancouver).

POPA, SORIN (1964), n. în com. Valea Doftanei, jud. Prahova. Ofiţer MI. A activat la .Dinamo. Braşov, cu antrenorii Dinu Clinici (în perioada de formare), Ştefan Stăiculescu, Gheorghe Vilmoş şi

Gheorghe Gârniţă. Performanţe: locul XXXVII în proba de 20 km biatlon la CM din 1985; locul III la 20 km biatlon în Cehoslovacia în 1984; locul II la ştafeta 4x7,5 km în România în 1985. A cucerit 3 titluri naţionale. Maestru al sportului.

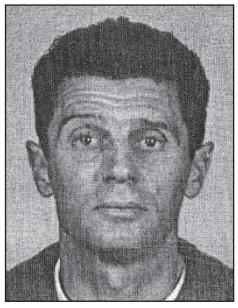

PREDELEANU, LIVIU NICOLAE (1949), n. în Predeal. Profesor de educaţie fizică, absolvent al Institutului de Cultură Fizică şi Sport în 1971, cu specializarea schi. A făcut parte din prima generaţie de schiori cunoscută şi formată de profesorul Titus Toma, primul său antrenor. După terminarea studiilor superioare, în 1971, revine la Liceul din Predeal (SSE-Schi) ca profesor de educaţie fizică, specializarea schi alpin, fiind încadrat şi ca antrenor la Clubul Sportiv Şcolar. Se remarcă ca un antrenor pasionat şi făuritor de talente, mulţi dintre sportivii săi cucerind titluri naţionale şi având bune comportări în întâlnirile internaţionale. A funcţionat ca antrenor al loturilor naţionale de copii, juniori şi seniori. În perioada 1974-1977, cu lotul de juniori, cucereşte medaliile balcanice de bronz. După 1980 i se încredinţează prima echipă de seniori formată din: I. Frăţilă, E. Focşăneanu, Liliana Ichim, A. Foiciuc unde pe pârtiile din Franţa, Italia, Elveţia, Cehoslovacia, Slovenia, reuşesc prestaţii onorante în compania unor adversari consacraţi. Conduce timp de 16 ani, una dintre cele mai puternice secţii de schi alpin a clubului „A.S Armata"-Braşov, unde alături de renumitul schior Gh. Bălan, cu sportivii Al. Manta, Z. Balasz, I. Frăţilă, E. Focşăneanu, L. Frăţilă, Tofalvi şi alţii cuceresc toate locurile fruntaşe la campionatele naţionale. Cu această „echipă de aur" a ocupat primele trei locuri în punctajul F.I.S alcătuit de FRSB. Are o mare contribuţie d.p.d.v organizatoric în reamenajarea pârtiei de schi de sub teleferic, modernizând domeniul schiabil din Predeal pentru agrement şi performanţă. Profesionalismul său, meticulozitatea şi competenţa sa au fost probate în activitatea sa ca sportiv, antrenor, metodolog la A.S.A (1995-1998), antrenor federal la A.S.A (2000-2001), preşedinte al Asociaţiei Naţionale a Şcolilor de Schi din România şi consilier pentru Primăria din Predeal.

RĂDULESCU, MIHAI (1962), n. în Vatra Dornei, jud. Suceava. Antrenor. A activat la CSŞ Vatra Dornei şi CSŞ Predeal (în perioada de formare), la ASA Braşov cu antrenorii Rodica Pal, Pavel Chiriluş şi Ion Dudu, Constantin Arghiropol, Constantin Carabela şi Ovidiu Gârbacea. Performanţe: locul XIII în proba de ştafetă 4x7,5 km şi locul XLIX la 20 km biatlon la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) din 1987; locul I la biatlon la Spartachiada Armatelor Prietene din România, 1987; locul I la patrula militară 4x5 km (împreună cu Vasile Gheorghe, Şerban Nicolae şi Imre Lestyan) la Spartachiada Armatelor Prietene din Cehoslovacia, în 1989; 8 titluri de campion naţional la biatlon.

SCÂRNECI, RADU (1928), n. în Braşov. Antrenor de schi alpin. A activat la .CCA. Braşov. Performanţ e: locul LI în proba de coborâre la JO de la St. Moritz (Elveţia) din 1948; locul LIV la slalom uriaş la JO de la Oslo (Norvegia) din 1952; campion naţional în proba de coborâre în 1953. Maestru al sportului.

SAVA, ŞTEFAN - vezi **Personalităţi**

SIMON (MATEI), IULIANA (1934), n. în Tuşnad Băi, jud. Harghita. A activat la .Dinamo. Braşov, cu antrenorii Ştefan Stăiculescu şi George Olteanu. Performanţ e: locul XXXVIII la 10 km schi fond la JO de la Cortina d.Ampezzo (Italia) din 1956; 8 titluri de campion naţional la schi fond.

SIMION, NELA (1955). Profesoară de educație fizică, absolventă a Institutului de Educație Fizică și Sport din Oradea în 1977. Cadru didactic, funcționează la Buzău și în Brașov. Schiul de performanță îl începe în 1965 la liceul din Predeal.

Primul antrenor i-a fost prof. Titus Toma. Este reprezentanta unei generații care a făcut epocă în schiul școlar. Dovadă sunt cele 12 titluri cucerite la campionatele naționale și urcarea de zece ori pe celelalte trepte ale podiumului. A fost fidelă Clubului Sportiv din Predeal. De asemenea, Liceul cu program de schi din Predeal a avut un mare cuvânt de spus în campionatele de schi ale juniorilor, sportivii liceului cucerind majoritatea titlurilor naționale pentru probele de slalom, slalom uriaș și combinată alpină, S.N. fiind una dintre campioni.

STOIAN, RALUCA ALEXANDRA (1983) n. în Bran. Practică schiul, proba de biatlon din 1993, iar din 1997 face parte din echipa naţională. Prima competiţie internaţională a fost participarea la o etapă de Cupă Mondială, în 1999 la Hochfilzen unde a ocupat locul 90. În 2009 în Coreea de Sud, la Cm de la Pyeong Chang, realizează cea mai importantă performanţă din cariera sa clasându-se pe locul 24 la sprint. A participat la două ediţii ale J.O., în 2002 la Salt Lake City şi în 2006 la Torino, unde la ediţia din 2006 s-a clasat pe locul 45 la sprint şi pe 68 la individual. La cea de a treia participare la J.O. de la Vancouver (2010) participă la proba de biatlon.

STUPARU MARCEL (1928-1999), n. în Predeal. Este socotit formatorul biatlonului românesc şi cel dintâi antrenor de biatlon din România. Ofiţer superior (colonel) în M.Ap.N. Debutează în schiul de performanţă în anul 1948. Împreună cu Frăţilă, cu fraţii Crăciun şi cu Fl. Lepădatu- toţi predeleni- constituie secţia de schi fond a C.C.A., având sediul la barăcile de pe Cioplea. Timp de peste 10 ani participă cu bune rezultate la numeroase întreceri din ţară şi străinătate. Însă adevărata satisfacţie o realizează şi o trăieşte în profesiunea de antrenor. În intervalul 1960-1982 ca antrenor la clubul său şi la echipa reprezentativă, pregăteşte două generaţii de biatlonişti, printre care Carabelea, Bărbăşescu, Campoia, Wilmoş, Voicu, Fontana, Mârzea, Potranchen, Cercel, Stoian, care în 1964 la J.O. de la Innsbruke realizează locurile I la tir prin Carabelea-20 Km., locul V la individual prin Wilmoş şi pe echipe (Carabela, Bărbăsescu, Cimpoia, Wilmoş); medalie de bronz în 1967-Altenberg prin Cercel; clasarea pe locurile 4 şi 5-Bărbăşescu şi Cimpoia în 1965 la C.M. de Biatlon la Garmisch; 6 medalii la Campionatele Internaţionale militare de Schi (aur cu patrula, 1963, argint la 20 km-1969, bronz la 20 km. şi ştafeta 4x7,5 km. în anii 1963, 1969,1973 şi 1977). Realizează peste 50 de titluri naţionale şi participă la 4 ediţii ale J.O. de iarnă. A slujit biatlonul şi ca arbitru, contribuind aproape 20 de ani la organizarea şi desfăşurarea competiţiilor. A fost distins cu numeroase ordine militare şi cu titlul de Maestru Emerit al sportului.

SULICĂ, DUMITRU (1922-1987), n. în Braşov. Antrenor de schi alpin. A activat la IAR, AS . Schei., .Tractorul. şi .Dinamo. Braşov. Performanţe: sportiv multilateral, a obţinut rezultate de vârf la schi alpin şi probe nordice; locul XXXVIII la slalom, locul XLII la combinata alpină şi locul LVIII la coborâre la JO de la St. Moritz (Elveţia) din 1948; locul LI la coborâre şi locul LIX la slalom uriaş la JO de la Oslo (Norvegia) din 1952; locul 3 în proba de slalom la JMU din 1951; 10 titluri de campion naţional la schi alpin, sărituri speciale şi combinata nordică. Maestru al sportului. A contribuit la formarea unor sportivi valoroşi în schiul alpin.

SUMEDREA, ION (1925), n. în com. Fundata, jud. Braşov. A activat la .Dinamo. Braşov, iar în calitate de antrenor a obţinut rezultate de excepţie la .Tractorul . Braşov. Antrenori: Dumitru Frăţilă şi Ştefan Stăiculescu. Performanţe: locul XXIII la 50 km la JO de la Oslo (Norvegia) din 1952; locul VI la 30 km schi fond la JMU din 1951; locul IV la ştafeta 4x10 km şi locul V la 30 km schi fond la JMU din 1953; 4 titluri de campion naţional la schi fond. Maestru al sportului. Antrenor de schi fond.

SZILAGYI-FRĂȚILĂ, CECILIA (1959), n. în Predeal. Profesoară de educație fizică. absolventă în 1981 a Facultății de Educație Fizică și Sport de la Pitești. Începe să schieze la vârsta de 3 ani antrenori fiindu-i părinții săi Margareta și Dumitru Frățilă. Este legitimată la *C.S.S – Predeal* unde în 1977 ocupă locul I în campionatul național școlar. Îmbrățișează profesia de antrenor, conduce o echipă de schiori la clubul *A.S. Armata* – Brașov în perioada 1982-1992. În intervalul 1992-2002, activează ca antrenoare la *C.S.S – Predeal*. Are categoria a II-a de antrenor. Sportivii pe care i-a inițiat sau perfecționat, mulți dintre ei au ajuns în loturile naționale. Este urmașa familiei Frățilă, continuând să aibă aceleași preocupări pe care le-au avut și părinții săi și de fapt toți membrii acestei numeroase familii.

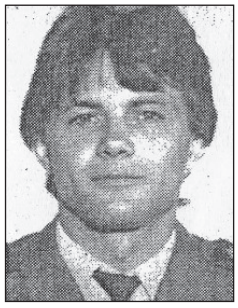

ŞOTROPA, VIOREL (1969-1993), n. în com. Siret, jud. Suceava. A activat la CSŞ Vatra Dornei şi ASA Braşov cu antrenorii O. Pungovschi, C. Enache, G. Kiss, C. Arghiropol. Performanţ e: locul XXXVI în proba de 50 km, locul LIV la 15 km stil liber, locul LXXII la 10 km şi locul LXXXIX la 30 km la JO de la Albertville (Franţa) din 1992; locul L la 10 km la CM din 1991; campion balcanic la ştafeta 3x10 km (alături de Elemer Tanko şi Valentin Cacina) în 1990; locul V la 30 km schi fond la Spartachiada Armatelor Prietene din 1989; 9 titluri de campion naţional la schi fond. Maestru al sportului.

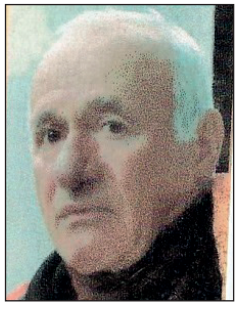

TĂBĂRAŞ CORNEL (1938) n. în Sinaia. De profesie lăcătuş mecanic. Perioada 1969-1976 îl găseşte antrenor la Clubul Sportiv Orăşenesc Sinaia la secţia de schi-alpin. A absolvit şcoala de profesor de schi din Austria (St. Anton), fiind antrenor de categoria a II-a. Începe să practice schiul la vârsta de 8 ani, deţinând un palmares impresionant de titluri naţionale şi având cea mai bună comportare din istoria schiului românesc. Cel care l-a descoperit a fost profesorul de sport Grigoriev. Trece ca junior, la clubul « Progresul » unde participă în 1954 la campionatele naţionale. Este primit imediat în secţia de seniori a acestui club sub supravegherea antrenorului Nicu Soare. Dar cel care l-a format ca sportiv de performanţă a fost Dan Busuioc, avocat de profesie şi un bun psiholog. Acesta a format un lot restrâns de juniori în taberele de pregătire vara la Bâlea Lac, iar toamna în Bucegi, la Babele, lot care apoi s-a redus la 5-6 sportivi : Gohn Kurt, Gh. Bălan, Ion Zangar, Nicolae Iovici, Petre Clinci, Bucur. În 1957, în ultimul an de juniorat cucereşte titlul naţional la slalom special. În 1958 devine dublu campion naţional, iar ca militar a fost preluat de clubul CCA Bucuresti. În 1959 secţia a fost transferată la Casa Ofiţerilor din Braşov, unde este antrenat de I. Caşa şi M. Niculescu. În perioada 59-60 a câştigat 5 titluri naţionale la schi alpin, urmând apoi transferul la clubul « Carpaţi » Sinaia. Cucereşte 22 de titluri naţionale la seniori. Participă victorios la Jahorina (1957) în Criteriul European; ocupă locuri fruntaşe în concursurile de la Zacopane, din Slovacia, Sicilia, Meribel – Franţa (alături de campionii mondiali Duvillard şi Lacroix), Puchberg-Austria, Prali şi Costa Longa – Italia. La Campionatele Internaţionale din 1963 de la Poiana Braşov ocupă locul IV, concurând alături de Jean Cloud Killi. Se poate spune că a dominat schiul alpin în perioada sa. În continuare, s-a angajat la Secția de transport pe cablu la Telecabina Sinaia, până în anul 1993, anul pensionării pe motiv de boală. În februarie 2004, i s-a acordat titlul de Cetățean de Onoare al stațiunii Sinaia. Este Maestru al Sportului.

TEODORESCU, VIRGIL - vezi **Personalităţi**

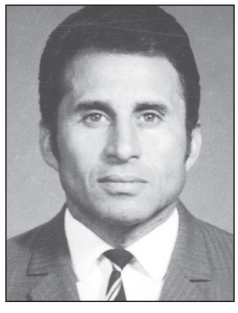

TIRON, COSTICĂ (1928-2011), n. în Tulcea. Profesor de educaţie fizică, absolvent al ICF din Bucureş ti, promoţia 1953, specializarea schi. Antrenor de schi, biatlon şi tir. Metodist şi cercetător în problemele sportului de performanţă. Antrenor emerit la biatlon. A

practicat schiul, tirul şi a jucat handbal în divizia A la .Petrolul. Ploieşti. A activat ca antrenor de schi şi biatlon la Clubul .Energia. (.Metalul.) Bucureşti, la loturile naţionale de schi fond, sărituri cu schiurile, combinată nordică şi la lotul olimpic de biatlon (1964-1976). În perioada 1954-1979, cu unele întreruperi, în paralel cu activitatea de antrenor de lot, a îndeplinit şi funcţia de antrenor federal în cadrul FR de Schi-Bob-Biatlon. O bogată activitate a desfăşurat ca metodist la loturile olimpice (1958-1996), ca antrenor şi consultant pe problemele pregătirii fizice la loturile de hochei, scrimă, tir, bob, kaiac-canoe, contribuind la realizarea unei pregătiri complexe care a favorizat obţinerea unor rezultate de prestigiu de către sportivii din aceste ramuri la JO şi CM. Între 1979-1990, a fost încadrat ca cercetător la Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului al CNEFS, iar din 1991 la Laboratorul de cercetări din cadrul ANEFS. În această calitate a elaborat mai multe lucrări de sinteză, cu caracter metodico-ştiinţific, în special pentru kaiac-canoe şi tir, unele dintre acestea fiind prezentate şi în cadrul unor simpozioane ştiinţifice interne şi internaţionale. A publicat numeroase articole tehnice în presă şi în diferite reviste de specialitate. A avut o contribuţie directă la obţinerea primelor rezultate de prestigiu la biatlon, între acestea remarcându-se titlul de vicecampion mondial obţinut de Gheorghe Gârniţă în 1974. În 1997 a activat ca antrenor de tir al echipei naţionale a Venezuelei, contribuţia sa fiind deosebit de apreciată. Este unicul reprezentant din ţara noastră, care a cucerit o medalie olimpică de aur la o probă de natură artistică, manifestare organizată în cadrul programului cultural al Olimpiadei din 1964, de la Innsbruck.

TODAŞCĂ, VLADIMIR (1957), n. în com. Dorna Cândrenilor, jud. Suceava. Profesor de educaţie fizică. A activat la .Dinamo. Braşov cu antrenorii Gheorghe Vilmoş, Gheorghe Gârniţă, Constantin Arghiropol (lot). La JMU (Sofia, 1983) a cucerit locul II la ştafetă. Performanţe: locul XIII în proba de ştafetă 4x7,5 km şi locul L la 20 km biatlon la JO de la Sarajevo (Iugoslavia) din 1984; 14 titluri de campion naţional la biatlon. Maestru al sportului.

TOFALVI, EVA (1978), n. în Miercurea-Ciuc, jud. Harghita. Schioară biatlonistă, a concurat . ca junioară . pentru CSŞ Miercurea-Ciuc şi, ca senioară, la ASA Braşov şi SC Miercurea-Ciuc, pregătită de antrenorul Marton Simon. în CM de juniori din 1997 a ocupat locurile IV şi VI. La JO de la Nagano din 1997 s-a clasat pe locul XI, cel mai bun rezultat obţinut de un sportiv român la această ediţie. Cea mai titrată biatlonistă din România. În 2009 a câștigat Grand Prix-ul din Rusia. Este port drapelul delegației României la JO de la Vancouver, unde participă pentru a patra oară, fiind cea mai bine cotată sportivă română a momentului, probă de tir fiind punctul ei forte (trage lunar 5000 de cartușe). La proba de sprint 7,5 km individual s-a clasat pe locul 14 - 20’45.01 – (la Torino a sosit pe locul 30); în proba de urmărire 10 km ocupă locul 19, iar la 15 km sosește pe poziția a 11-a fiind penalizată cu un tur. Componentă în ștafeta feminină alături de Dana Plotogea, Mihaela Purdea și Reka Ferencz, termină pe locul 10 în cursa de 4x6 km din cadrul J.O. din 2010 (Vancouver). Aceasta este cea mai bună poziție ocupată de reprezentanții țării noastre la actuala ediție a J.O.

TOMA, TITUS (1936-1994). Profesor de educaţie fizică, absolvent în 1958 al IEFS. A fost unul dintre cei mai de seamă antrenori ai schiului şcolar din Predeal şi în acelaşi timp o personalitate a schiului din zona Bucegi, Postăvar şi Piatra Mare. O scurtă perioadă de timp este cadru didactic la Mediaş, dar urmându-şi chemarea, iarna anului 1959 îl găseşte antrenor-profesor la Predeal la liceul „M. Săulescu”. A fost unul dintre întemeietorii „C.S.S”-Predeal (mai târziu C.S.S. Armata). Ca director şi antrenor la această unitate sportivă a format şi promovat 8 generaţii de schiori, toţi reprezentanţi valoroşi ai

schiului românesc. Munca sa perseverentă s-a concretizat în cucerirea a peste 30 de titluri naţionale. Cei care ieri i-au fost elevi, astăzi sunt profesori şi antrenori de schi. A fost un desăvârşit pedagog şi antrenor. Distins cu titlul de Maestru al sportului.

TRANDAFIR, ION (1974). Provine dintr-o renumită familie de schiori, Munteanu, a cărei membrii au fost campioni, componenți ai lotului reprezentativ și olimpic în anii ′70. Ion face schi de la vîrsta de 4 ani, deja de la 12 ani participând la competiții internaționale în Cehia, Bulgaria, Polonia etc; 18 ani a practicat schiul, în probele alpine. Specialist din 1996 în schi-offpiste sau schi freeride, un gen de schi practicat în afara pârtiilor amenajate. Prima încercare de freeride oficială în România a fost la Bâlea Lac: podurile de pe Transfăgărășan, pe lângă cascadă, se coboară offpiste până jos la Bâlea Cascadă. Se practică pe locuri greu accesibile, concursurile se fac pe gol alpin, fețe foarte înclinate, culoare, stânci. T.I. a concurat pe pârtii din Franța, Austria, Slovenia, Germania, Bulgaria și normal România, și începe să fie remarcat din 1999. Ocupă locul 8 la C.M. din 2003 la Chamonix-Franța. E cunoscut ca cel mai bun freeskier din Estul Europei, căpătând numele de ”Le Saint”. În afara schiului, are activități de mountainbike, trekking, canoeing, ski-offpiste împreună cu o echipă a sa, toți sportivi practicanți. În perspectivă are realizarea unei caravane outdoor: să meargă în toată țara și să practice diverse sporturi din zona respectivă. A semnat un contract cu ”Movement”, o companie celebră de freeski internațională, pentru a deveni imaginea lor pentru Europa de Est. Din 2000 până în 2009 T.I. a fost cooptat în domeniu, ”Dynastar”. De asemenea din 2008 este rider Columbia. Este singurul român cu astfel de rezultate în ski-freerider, în acest an, 2010, marcând o premieră: a realizat împreună cu alți rideri, primul film dedicat sporturilor de iarnă din România, ”Globalfreezing”, lansat la Brașov și București. În 2011 pregătește filmul ”Fața nevăzută a Carpaților iarna”.

TUŢULAN (ŞOTROPA), ADINA (1969), n. în Sibiu. Instructor sportiv. A activat la IPA Sibiu. S-a pregătit cu antrenorii Liviu Bischin, Gheorghe Berdar şi Constantin Arghiropol. Performanţe: locul XII la ştafeta 4x5 km, locul XLVII la 10 km şi locul XLVI la 20 km schi fond la JO de la Calgary-Canada din 1988; locul X la ştafeta 3x7,5 km şi locul XLI la 15 km stil liber, biatlon la JO de la Albertville (Franţa) din 1992; locul XVI la ştafeta 4x7,5 km, locul XVIII la 15 km şi locul LV la 7,5 km la JO de la Lillehammer (Norvegia) din 1994; campioană balcanică la 5 km şi ştafeta 3x5 km (alături de Ileana Hangan şi Daniela Filimon) în 1990; locul VII în proba de ştafetă 3x5 km schi fond la CM din 1988; 4 titluri de campion naţional la schi fond şi biatlon.

ŢEPOSU, ION (1943), n. în com. Fundata, jud. Braşov. A activat la .Dinamo. Braşov sub îndrumarea antrenorului George Olteanu. Performanţe: a participat la JO de la Grenoble (Franţa) din 1968; locul IX la ştafeta 4x7,5 km biatlon la JO de la Sapporo (Japonia) din 1972; locul I la ştafeta 4x7,5 km în România, 1969; locurile I şi III la ştafeta 4x7,5 km în RD Germanâ, 1969; locul VII la ştafeta 4x7,5 km şi locul XX la 20 km biatlon la CM din 1971; 7 titluri de campion naţional la schi fond şi biatlon.

VASILE, GHEORGHE (1967), n. în com. Valea Doftanei, jud. Prahova. Schior specializat în biatlon. Este legitimat la ASA Braşov, avându-i ca antrenori pe D. Clinciu şi C. Carabela. A cucerit 6 titluri de campion naţional. La JO din 1994 (Lillehammer) a ocupat locul XXI.

VEŞTEA, MIHAI, vezi personalități

VEŞTEA, NICOLAE (1948), n. în Râşnov, jud. Braşov. Aactivat la ASA Braşov, cu antrenorii Marcel Stuparu şi Ion Cimpoia. Performanţe: locul IX la ştafeta 4x7,5 km, locul XXXIV la 20 km biatlon la JO de la Sapporo (Japonia) din 1972; locul VII la ştafeta 3x7,5 km biatlon la CM de tineret din 1971; locul I la ştafeta 4x7,5 km şi locul XV la 20 km în RF Germania, 1971; locul II la

ştafeta 4x7,5 km şi locul XIV la 20 km biatlon în Italia, în 1971; 5 titluri de campion naţional la biatlon şi schi fond.

VILMOŞ, GHEORGHE (1941), n. în com. Valea Strâmbă, jud. Harghita. Ca sportiv a activat la Dinamo. Braşov, cu antrenorii Ştefan Stăiculescu, Costică Tiron şi Virgil Teodorescu (lotul naţional). Performanţe: locul V la 20 km biatlon la JO de la Innsbruck (Austria) din 1964; locul VII la ştafeta 4x7,5 km şi locul XXII la 20 km biatlon la JO de la Grenoble (Franţa) din 1968; locul IX la ştafeta 4x7,5 km şi locul XXXII la 20 km biatlon la JO de la Sapporo (Japonia) din 1972; locul VII la ştafeta 4x7,5 km şi locul VIII la 20 km biatlon la CM din 1965; locul IX la ştafeta 4x7,5 km şi locul XI la 20 km biatlon la CM din 1969; locul VIII la ştafeta 4x7,5 km la CM din 1970; locul VII la 20 km şi ştafeta 4x7,5 km la CM din 1971; 15 titluri de campion naţional la schi fond şi biatlon. Maestru al sportului. Antrenor de biatlon.

VOICU, GHEORGHE (1950), n. în Azuga, jud. Prahova. A activat la CSO Sinaia şi ASA Braşov, cu antrenorii Nicolae Burchi, Constantin Enache şi Marcel Stuparu. Performanţe: locul VII la ştafeta 3x7,5 km şi locul XII la 15 km biatlon la CM de tineret din 1971; locul II la ştafeta 3x10 km şi locul V la 15 km la CB din 1972; locul VI la ştafeta 4x7,5 km biatlon în RD Germania, în 1973; locul I la ştafeta 3x10 km şi locul II la 15 km schi fond la CB din 1973; locul X la ştafeta 4x7,5 km şi locul XVI la 20 km biatlon la JO de la Innsbruck (Austria) din 1976; locul III la ştafeta 3x10 km şi locul IX la 15 km schi fond la CB din 1976; locul III la ştafeta 4x7,5 km şi locul X la 20 km biatlon la Spartachiada Armatelor Prietene din 1977; 11 titluri de campion naţional la schi fond şi biatlon.

WAGNER, ALEXANDRU (1944), n. în Satu Mare. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea schi, promoția 1966. Antrenor de schi. Primele noțiuni despre schi le capătă de la profesorul Ion Berindei. După absolvirea facultății, între 1967-1983, devine cadru didactic la Turda și Deva și mai apoi antrenor la CSȘ Muntele Băișoru din Munții Apuseni. În perioada 1984-1985 funcționează la Centrul Republican de Pregătire a Loturilor Naționale din București , ca profesor – antrenor pentru schi fond –biatlon; între 1985-1988 este încadrat la CNEFS, instructor în secția de performanță, răspunzând de activitatea federațiilor sporturilor de iarnă (schi, bob-sanie, patinaj, hochei); între 1988-1992 este numit secretar general adjunct la FRSBS, iar între 1993-1998 devine secretar general la aceiași federație. Menționăm că în toate aceste intervale a contribuit substanțial la performanțele realizate de sportivii și antrenorii pe care i-a coordonat. În perioada 1999-2006 a funcționat ca secretar general adjunct la FRSB, federație care s-a separat de bob-sanie din 1998. În această perioadă, a răspuns direct de activitatea schiului alpin. În intervalul 2007-2009 activează în cadrul FR de Hochei pe Gheață ca expert sportiv, și ca președinte al Comisiei de disciplină. Ca reprezentant al FRSB, a însoțit echipa olimpică la JO de iarnă de la Lillehamar (1994) și Nagano (1998). În întreaga sa activitate a contribuit la aplicarea programelor de redresare a sporturilor de iarnă, pentru dezvoltarea unor centre de pregătire a juniorilor, îmbunătățirea condițiilor de organizare a activității competiționale și pentru obținerea unor performanțe semnificative pe plan internațional. În perioada mandatelor sale s-au reușit calificări la JO de iarnă de la Calgary și Albertville, clasarea pe locul al VI-lea a echipajului de sanie Cepoi – Apostol la JO de la Calgary (1988), locul I și calificarea în grupa A a echipei de hochei juniori (1986), locul al IV-lea la sanie (Cepoi – Apostol) la JO 1992, locul al XI-lea obținut de Eva Töfalvi

la JO din 1998 (Nagano). A acordat o atenție deosebită formării și perfecționării profesionale a antrenorilor și realizării unor materiale documentare.

ZANGOR (TOM), ELENA (1929), n. în Azuga, jud. Prahova. Aconcurat pentru cluburile .Progresul. Sinaia şi .CCA. (.Steaua.) Bucureşti. A cucerit 22 de titluri naţionale. Ca sportivă internaţională, cea mai importantă competiţie la care a participat au fost JO din 1956 de la Cortina d.Ampezzo. Antrenoare de schi (biatlon).

ZANGOR, ION - vezi **Federaţia Română de Bob şi Sanie**

ZĂPADĂ, GHEORGHE (1915), n. în Predeal. Gheorghe Zăpadă şi fratele său Constantin Zăpadă, şi-au înscris numele în istoria schiului românesc şi al celui din Predeal în special. **Gh. Z.** a participat, între cele două războaie mondiale, la concursuri internaţ ionale de fond şi în probele de ştafetă şi patrulă militară, a fost instructor şi antrenor de schi, campion naţional la fond şi sărituri de la trambulină. Cu mari înclinaţ ii poetice, a făcut parte din cenaclul literar .Mihai Săulescu. din oraşul Predeal, iar în 1996 a publicat volumul de poezii *Gânduri, Rânduri, Rânduri....* A cântat în versuri munţii Bucegi şi oraşul Predeal, leagănul numeroaselor concursuri la care a participat.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SCRABBLE

În timpul marii crize financiare din SUA, pierzându-şi locul de muncă, arhitectul Alfred Mosher Butts, din orăşelul Poughreepsie, statul New-York, s-a decis să-şi câştige existenţa pe seama pasiunii sale pentru jocurile de litere. Spre sfârşitul anului 1931, el reuşeşte să definitiveze o variantă de joc pe care a numit-o .Lexico., la care punctajul se stabilea în funcţie de lungimea cuvintelor formate.

Cererea de brevetare a jocului este respinsă (1933), varianta .Lexico. neavând un succes comercial. În 1938, Butts, constatând succesul de care se bucurau .cuvintele încrucişate., s-a gândit să le preia .suportul.. În consecinţă, a anexat jocului său de litere o tablă caroiată (careul), pe care cuvintele se puteau lega între ele precum .cuvintele încrucişate.. .Lexico. a devenit, astfel, pe rând, .Noi Anagrame., .Alph., .Criss-Cross., apoi .Criss-Crosswords. (cuvinte în zigzag). Dar nici aceste variante nu au avut succes.

După război, în 1948, soţii Brunot, practicând cu pasiune jocul respectiv, s-au gândit să-l comercializeze. A. Butts şi J. Brunot au încheiat un contract, schimbându-i numele în .Scrabble.. La 16 decembrie 1948, jocului i s-a acordat atestarea de marcă înregistrată.

În anii .50, .Scrabble. cucerise lumea anglosaxonă. Într-o jumătate de secol, .Scrabble. a evoluat de la statutul unui joc de societate la cel de sport. Creatorul său, A. Butts, a trăit până la vârsta de 93 de ani (1993), apucând să participe la primul CM în limba engleză, care s-a desfăşurat la Londra (1991).

Până în 1990, s-au înfiinţat zeci de federaţii naţionale. Cele din Franţa, Belgia, Elveţia şi Canada au fondat Federaţia Internaţională de Scrabble Francofon, la care au aderat alte 15 federaţii şi asociaţii naţionale, printre care şi cea din România (1991).

Marile competiţii internaţionale se dispută în limbile engleză şi franceză.

Istoria jocului respectiv în România începe în februarie 1982, când Şerban Teodoru şi Ion Comănescu adaptează jocul de scrabble la limba română, făcând studii pe diferite texte pentru stabilirea frecvenţei literelor în vocabularul românesc. Aceştia publică în revista .Ştiinţă şi Tehnică., timp de 2 ani, o serie de articole de iniţiere.

Tot în 1982, Ion Apostol iniţiază o pagină de scrabble în revista .Flacăra . Rebus., pagină preluată, în 1983, de Alexandru Petrescu, Mihai Dudea şi Ninel Aldea.

În 1987, jocul este recunoscut oficial în România, prin constituirea, la nivelul FR Şah, a Comisiei de şah electronic şi jocuri logice, care cuprindea şi Secţia de scrabble. Această secţie a fost nucleul în jurul căruia, în 26 ianuarie 1990, a luat fiinţă Federaţia Română de Scrabble.

FR de Scrabble a avut ca preşedinţi pe: Ştefan Pall (1990-1991), Alexandru Petrescu (1991-1997), Matei Gall (1997-2000). În 1990, în funcţia de

secretar general a fost numit Ninel Aldea.

Adunarea generală de reorganizare a FR de Scrabble . conform Legii educaţiei fizice şi sportului nr. 69/2000 ., la care au participat trei cluburi recunoscute oficial ca structuri sportive, a ales, la 30 decembrie 2001, organul de conducere . Biroul federal, alcătuit din: preşedinte . Ştefan Pall; vicepreşedinte . Dan Laurenţiu Sandu; secretar general . Ninel Aldea; membri . Florin Tudor şi Corneliu Faur.

La finele anului 2001, numărul jucătorilor aflaţi în evidenţa FR de Scrabble se ridica la cca 3 000, dintre care peste 450 de sportivi legitimaţi (între 8-75 ani) participau la diferite competiţii. Acest joc se practica în toate judeţele ţării, în diverse medii sociale, de către jucători de toate vârstele.

Pe lângă turneele de sală (forma principală de practicare a scrabble-lui sportiv), FR de Scrabble organizează competiţii prin corespondenţă (scrisori sau e-mail) ori pe internet (on-line). De remarcat faptul că în România există cel mai puternic club de scrabble on-line din lume (Internet Scrabble Club), care a înregistrat peste 40 000 de participanţi.

Printre cei mai valoroşi sportivi afirmaţi pe plan naţional, prin punctele realizate conform normelor de clasificare sportivă, se numără: Claudia Mihai, multiplă campioană naţională, participantă de opt ori la CM în limba franceză; Dan Laurenţiu, multiplu campion naţional de sală şi prin corespondenţă, reprezentantul României la CM în limbile franceză şi engleză; Mihai Negrea, Cătălin Latiş, Alexandru Lăcătiş, Liviu Jerghiuţă, multiplii campioni naţionali, cărora li s-a acordat titlul de Maestru al sportului.

Cele mai bune rezultate obţinute de jucătorii români de scrabble la concursurile internaţionale în limba franceză: locul I la Cupa Mondială, Poiana Braşov (2000), Teodora Popescu şi Hervé Bohbot (Franţa) . şi locul I la Festivalul Internaţional de Scrabble Francofon, Sinaia (1998) . perechea Dorina Arhip . Jachi Parpillon (Franţa).

La sfarsitul anilor 1990 au fost fondate mai multe Federatii Nationale de Scrabble, Federatia din Franta, Belgia, Elvetia si Canada (Quebec) au fondat Federatia Internationala de Scrabble Francofona, la care ulterior au aderat alte 15 Federatii si Asociatii Nationale, printre care si cea din Romania(1991). Istoria jocului de Scrabble incepe in Romania in anul 1982. Din entuziasti din tara noastra, Serban Fedora si Ion Comanescu, adapteaza jocul la limba romana, realizand studii si cercetari pe diferite pentru stabilirea frecventei literelor in vocabularul limbii ramane. In 1987 jocul este recomandat oficial in Romania prin infiintarea Comisiei Nationale de Sah Electronic si Jocuri Logice care cuprindea si sectia de Scrabbele in cadrul Federatiei Romane de Sah. Aceasta sectie a fost nucleul in jurul caruia la 26 ianuarie 1990 a luat fiinta Federatia Romana de Scrabble. Federatia a avut, in ordine cronologica , urmatorii presedinti: Stefan Pall (1990-1991), Alexandru Petreanu (1991-1997), Matei Gall (1997-200), Adunarea General de reorganizare a FRS, in acord cu Legea Educatiei Fizice si Sportului nr. 69 din anul 2000, care a avut loc la 30 decembrie 2001, a ales organul de conducere, respectiv Biroul Federal, compus din Stefan Pall (presedinte), Dan Laurentiu Sandu (vicepresedinte) si Ninel Aldea (secretar general). Marile competitii internationale se disputa in limbile engleza si franceza. Din acest motiv, performantele jucatorilor romani sunt modeste. Cele mai reprezentative rezultate la concursurile internationale in limba franceza au fost: locul I la Cupa Mondiala –(Pesechi) organizata la Poiana Brasov in anul 2000 ocupat de perechea Fedora Popescu (Romania) si Herve Bohbot (Franta) si locul I la Festivalul International de Scrabble Francofon de la Sinaia (1998) obtinut de perechea Dorina Arhip (Romania) si JACHI Paprillon (Franta) pe plan national, cei mai valorosi sportivi, dupa punctele realizate, conform normelor de clasificare sportiva sunt: Claudia Mihai, multipla campioana nationala, participanta de opt ori la Campionatele Mondiale in limba franceza. La barbati, Dan Laurentiu este multiplu campion national de sala si prin corespondenta, participant la Campionatele Mondiale in limba franceza si engleza. Rezultatele deosebite au obtinut si Mihai Negrea, Catalin Latis, Alexandru Lacatis si Liviu Jerghiuta, multipli campioni nationali si internationali.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SCRIMĂ

Federaţia Română de Scrimă reprezintă organismul de conducere a scrimei româneşti pe plan competiţional intern şi internaţional, precum şi de organizare şi desfăşurare a întregii activităţi din această ramură de sport.

Pentru a cunoaşte condiţiile în care a apărut şi a evoluat FR de Scrimă, este necesară o scurtă incursiune în istoria scrimei mondiale şi autohtone.

Apariţia metalelor, implicit a armelor albe pe teritoriul românesc, este atribuită sciţilor, care, spre sfârşitul secolului al VII-lea î. Hr., s-au stabilit în regiunile nord-pontice ale teritoriului românesc. Sub influenţa lor, geto-dacii şi-au făurit unelte şi arme metalice ca topoare, vârfuri de lance, spade, săbii, pumnale etc.

Fără a insista asupra multitudinii de ocazii (de-a lungul istoriei universale) în care armele au fost folosite ca mijloc de luptă reală sau de destindere (turniruri, întreceri domneşti, asalturi etc.), subliniem totuşi rolul vital pe care acestea le-au avut în evul mediu, pentru cavaleri şi nobilime şi, în epoca modernă, pentru ostaşi şi .duelişti.. Scrima sportivă, considerată un produs al şcolii spaniole de la sfârşitul secolului al XV-lea şi ajutată în dezvoltarea ei de legile severe ale interzicerii duelului (jumătatea secolului al XVIII-lea), a schimbat total şi definitiv rostul armelor albe. Devenite uşoare şi inofensive (în special floreta), ele au servit aproape două secole, în exclusivitate, numai pentru cucerirea performanţelor sportive chiar şi ale celor mai .fragili. luptători: femeile şi copiii!

Făcând un salt peste veacuri, la începutul secolului al XX-lea, întâlnim în ţara noastră fenomenul numit .scrimă sportivă.. Originea lui are două surse: internă şi externă. Cea internă . activitatea militară (scrima făcând parte integrantă din pregătirea profesională), urmată de interesul civililor pentru pregătirea lor fizică şi pentru că era de .bon ton. în epocă! Sursa externă . influenţa străină, apărută din multiplele contacte avute cu reprezentanţii diverselor şcoli de scrimă. Amprenta şcolii franceze de scrimă va fi cea mai puternică, deoarece tinerii de neam . care studiau în Franţa . în mare parte frecventau şi sălile de scrimă (la modă) aducând, la revenirea lor în ţară, şi acest bagaj de cunoştinţe. Totodată, începând cu a doua jumătate a sec. al XIX-lea, statul român încheie contracte cu numeroşi maeştri de arme francezi, renumiţi tehnicieni. De remarcat că mulţi dintre maeştrii străini (francezi, italieni, germani etc.) s-au stabilit definitiv în ţara noastră, contribuind astfel la o mai intensă emulaţie a scrimei pe tot teritoriul ţării.

În prima jumătate a sec. al XIX-lea, în Bucureşti, dar şi în ţară (Iaşi, Cluj, Galaţi, Sibiu, Mediaş, Sighişoara, Braşov, Arad, Sebeş, Giurgiu etc.) apar săli de scrimă. În Ardeal, studenţimea (şcolită mai mult în ţările germanice) practică scrima şi gimnastica în cluburi exclusiviste (ca de ex. Turnvereinurile). Scrima practicată era după modelul mensurei germane, apoi şi după cel al şcolii ungureşti (sabia, în special).

La Bucureşti existau câteva săli particulare.

Spre jumătatea sec. al XIX-lea se stârneşte un viu interes pentru scrimă. În 1849, ia fiinţă .Şcoala Militară de Ofiţeri. (ca o replică la existenţa . Academiei Mihăilene. de la Iaşi, care funcţiona din 1840), unde scrima va figura ca disciplină obligatorie. Se deschid noi săli. În 1864, elveţianul Louis Seres anunţa înfiinţarea unei .Şcoli de scrimă. în casa boierului Scarlat Rosetti (lângă Cişmigiu), cu aprobarea prefecturii! În 1883, pastorul luteran A. Sarai propunea chiar înfiinţarea unui .Institut de educaţie fizică şi de studii pentru tinerii de neam.. Începând cu anul 1849, îşi fac apariţia primii maeştri francezi, printre care: Antoine Paré, Réné Suyris şi Jean Cyrille. Aceştia vor activa singuri sau cu maeştri autohtoni, în diferite săli sau institute militare din Bucureşti şi Iaşi. Concomitent, funcţionau şi maeştri italieni. Astfel, în anul 1840 la .Academia Mihăleană. şi în 1857 la .Şcoala Militară pentru Ofiţeri. (ambele din Iaşi), scrima era predată de Giorgio Luzatto şi, respectiv, Luigi Spinzi, urmat de Antoine Paré, apoi de Nicolae Şt. Velescu. În anul 1867, ia fiinţă primul şi cel mai mare complex sportiv din Bucureşti: .Societatea Centrală de Arme, Gimnastică şi Dare la Semn. (. Tirul.). În afara activităţilor obişnuite ale membrilor, în cadrul Societăţii se ţineau lecţii pentru formarea maeştrilor autohtoni de scrimă. *Tirul* a fost cea mai activă şi mai longevivă societate sportivă bucureşteană (peste 70 de ani). Director . prof. Gh. Moceanu, preşedinte . istoricul V. A. Urechia. Primii profesori: Constantin Constantiniu, W. Koroschetz (scrimă şi gimnastică) şi Gh. Stănică (tir şi scrimă). Dea lungul existenţei sale, .Tirul. şi-a schimbat de multe ori componenţa membrilor, comitetele, programele şi localul (ultimul, aflat pe cheiul Dâmboviţei, în clădirea în care a funcţionat ulterior vechea Operetă). Viaţa .Tirului. a cunoscut perioade bune şi rele în funcţie de bugete, de manageri şi, bineînţeles, de evenimentele majore prin care trecea ţara (cum au fost, de exemplu, cele două războaie mondiale).

Începând din 1869, .Tirul. organizează lunar . concursuri de antrenament. la floretă (din 1870 şi la sabie), iar anual .concursuri examene. (cu calificative şi diplome) pentru noile promoţii de maeştri de scrimă (profesionişti). Preocupările didactice se extind şi în literatura de specialitate. Astfel, prof. Constantin Constantiniu elaborează prima carte românească de scrimă *Tratatu de scrimă* (1873). Acelaşi autor va redacta şi primul *Regulament de scrimă* (1882).

Maeştrii care au predat scrima la .Tirul. au fost: Auguste Emile Guyon, Augustin Michel, Achyle Morrin, Henry Pipart, Simon Lachèvre (francezi), Ion Gheţu, Andrei Bagav, Nicolae Şt. Velescu, Simion Petrescu, Nicolae Bădescu, Gh. Nicolau, Mihai Pancu, Ion Lăzărescu, Ion Steliu, Constantin Teodoreanu, Scarlat Atanasiu, Ion Cioroianu, Constantin Panescu. Concepţia şi maniera lor de lucru a contribuit substanţial la formarea şcolii româneşti de scrimă. Printre membrii societăţii, cu statut de amatori, se aflau şi personalităţi ca: Alexandru Satmari, C. H. Rosetti, Horia Rosetti, arh. C. Mincu, George Golescu, Boldur-Voineşti, dr. Carol Davilla, Grigore Lahovary, Valter Mărăcineanu, general Heracle Arion, general Cernat, aviator Mihai Savu ş. a.

Paralel cu *Tirul*, funcţionau şi alte Societăţi, Cercuri, Săli şi Cluburi de scrimă. Scrima se preda uneori şi în şcoli. Astfel, în 1883, programa analitică pentru licee şi gimnazii (art.17) prevedea: . gimnastica şi exerciţiul cu arma se vor face în toate clasele, câte o oră pe săptămână.. În 1884, se înfiinţează .Şcoala de Gimnastică şi Scrimă., din ale cărei prime promoţii au făcut parte: Nicolae Şt. Velescu, Simion Petrescu, Nicolae Rădulescu, Andrei Bagav. Aceştia vor participa mai târziu în concursuri cu statut de profesionişti.

Sălile şi cluburile cu activitate intensă şi care, ulterior, împreună cu .Tirul., au făcut posibilă apariţia primului nucleu de federalizare a sălilor de scrimă . în ordine cronologică . au fost: .Jockey . club. (1885- 1940) . maeştrii: A. Michel, Gh. Nicolau, A. E. Guyon, S. Lachèvre; membrii marcanţi . prinţii George Bibescu, Gh. Cantacuzino şi Mihai Şutzu, general Leon Mavrocordat (primul preşedinte al .Federaţiei Sălilor de Arme.), Emil Lahovary, Dinu Brătianu, George Manu, Alex. Marghiloman, Dinu şi George Cesianu, Heracle Arion ş.a. Clubul .Tinerimea. (1894-1940) . maeştrii:

A. E. Guyon (care a activat 37 de ani în ţara noastră), Constantin Panescu. Membrii marcanţi: H. Rosetti, dr. Fotino, George Golescu, N. Nenciulescu ş.a. .Cercul Militar Bucureşti. . CMB (1896-1940) . maeştrii: belgienii Henry Pipart şi Léonard Wary, iar mai târziu, Constantin Panescu şi Angelo Pellegrini; membrii marcanţi: Nicolae şi George Caranfil (care, peste un deceniu, vor domina concursurile de scrimă), Dimitrie Sturdza, Dimitrie Raiciu, Radu Brăescu, Răzvan Penescu ş.a. Sala .Scarlat Atanasiu. (1907-1946) va fuziona cu Sala Camerei de Comerţ, în perioada 1911-1919. Maestru principal . Scarlat Atanasiu, iar printre membri se aflau: arh. Paul Prager, Constantin Bran, Nicolae Marinescu, Aristide Galimir, Raul Dristoreanu, Constantin Filotti, Denis de Dolescko, Paul Drogeanu, Mircea Niculescu-Duvăz ş.a. .Automobil-Club. (1919-1928) . maeştrii: Simon Lachèvre, Gh. Nicolau; membri: prinţii Grigore Ghica şi Ion Caradgea, pictorul Theodor Pallady, Dinu Cesianu, Alex. Racoviţă, Constantin Donici, Neagu Boerescu ş.a.

La începutul secolului al XX-lea, în Bucureşti au mai funcţionat: Şcoala Normală Militară de Scrimă, .Cercle d.Escrime., Sala FSSR, Sala .H. Pipart., Sala .Floreta., *Cercle d.Épée* etc., care au dăinuit mai puţin decât celelalte. Specific acestei perioade este .migraţia. maeştrilor şi sportivilor de la o sală la alta, dintr-o localitate într-alta. În ţară, de asemenea, se deschid numeroase săli şi centre de scrimă. La Cluj: Clubul Sportiv Ardelean (1897), iniţiat de Gavrilă Deac, profesor de gimnastică şi scrimă, campion al Ardealului la sabie (1907); Giurgiu: .Tirul. (1883); Iaşi: .Societatea Internaţională de Arme, Tir şi Gimnastică . (1877); Brăila: .Rally-Club. (1897), unde va preda maestrul Alfredo Bachelli până în 1907, când se va stabili la Craiova şi va deschide şi acolo o sală .Rally-Club.. La cumpăna dintre secole apar noi lucrări de specialitate: Nicolae Şt. Velescu . *Scrima cu floreta şi sabia* (1892), Mircea Elian . *Ştiinţa armelor* (1894), Horia C.A. Rosetti . *Teoria sau alfabetul scrimei şi Codul duelului* (1901), Alfredo Bachelli . *Tratat teoretic şi practic de scrimă cu sabia* (1910).

Pe plan extern au loc evenimente importante pentru scrimă. În anul 1896, la Atena . prima ediţie a JO (se desfăşoară probele individuale masculine la floretă şi sabie), la JO din 1900 de la Paris este inclusă proba de spadă (masculin). La JO din 1904 de la St. Louis (USA), au loc primele întâlniri pe echipe la floretă si sabie (ambele la masculin) În ţară, în această perioadă, dar mai mult în Capitală, au loc numeroase Gale, Asalturi, Mari Asalturi, Mari săptămâni ale armelor, concursuri şi campionate de scrimă. Se remarcă activitatea maestrului de scrimă belgian Henry Pipart, care predă lecţii şi contribuie la formarea şcolii româneşti de scrimă, aducând la .Galele. şi .Asalturile. organizate în sălile Ateneului Român, o serie de celebrităţi din lumea scrimei mondiale. Câţiva scrimeri participă la concursuri în străinătate. Astfel, Mihai Savu cucereşte trofeul oferit pentru locul I la concursul de floretă de la Uriages-des-Bains (Franţa) în 1910, iar Dinu Cesianu se clasează pe primul loc la concursul de spadă de la Paris din 1911.

Participarea personalităţilor din România în organisme internaţionale de scrimă începe cu Horia C. A. Rosetti şi prof. Gh. Nicolau, care, în 1899, devin membri ai Academiei de Arme din Paris (primul membru onorific şi al doilea membru corespondent). Vor fi urmaţi, în 1912, de maestrul Scarlat Atanasiu şi, în 1920, de Grigore Filipescu (membri de onoare).

Protagoniştii competiţiilor vremii erau deopotrivă profesionişi şi amatori, ale căror asalturi constituiau veritabile spectacole. La .Gala de scrimă. din 1899 de la Bucureşti (desfăşurată pe categorii de maeştri şi amatori), sunt invitaţi mai mulţi scrimeri renumiţi, printre care şi faimosul *duelist* francez Kirchoffer. La .Marea săptămână a armelor. din 1911 de la Ateneul Român, participă numai .vedete. ale timpului: Nedo Nadi (campion olimpic şi mondial), Oliver, Santelli, Mangiarotti, Gianese, Rouleau, Filippi, Ochs, Feyerick (care va deveni primul preşedinte al FIE) ş.a. Din partea României: S. Atanasiu, Gh. Nicolau, C. Teodoreanu, A. Guyon, C. Pancu, S. Lachèvre, A. Morrin, R. Bussière, A. Vannier (maeştri) şi M. Savu, D. Cesianu, R. Boldur-Voineşti, R. Boerescu. Al. Racoviţă, D. Arion, D. Crissoveloni, Gr. Filipescu, C. Caradgea,

N. Nenciulescu, R. Polizu, D. Sturdza şi C. H. Rosetti (amatori). Probele: floretă şi spadă (individual şi pe echipe). Presa vremii a comentat cu lux de amănunte evoluţia asalturilor, remarcând: *comportarea scrimerilor autohtoni a fost la acelaşi nivel cu a iluştrilor invitaţi*. În această perioadă, au mai avut loc şi alte competiţii, atât în ţară, cât şi în provincie (Ploieşti, Galaţi, Iaşi, Giurgiu etc.).

În timp ce alte ramuri sportive de-abia începeau să-şi contureze existenţa, scrima putea fi considerată o .veterană. în ce priveşte organizarea pregătirii competiţiilor, afirmarea potenţialului tehnico-tactic pe plan internaţional, publicarea unor lucrări de specialitate etc. Pentru a face faţă numeroaselor lipsuri materiale cu care se luptau multe săli de scrimă şi a spori forţa lor pe plan naţional, s-a încercat o federalizare a unor săli bucureştene, în 1898, cunoscută sub denumirea de .Federaţiunea Sălilor de Arme., avându- l ca preşedinte pe dr. Carol Davilla. În 1906, la iniţiativa profesorului de gimnastică D. Ionescu, ia fiinţă .Federaţiunea Societăţilor Române de Gimnastică, Arme şi Dare la Semn., care a grupat 21 de societăţ i. După scindarea federaţiunii în gimnastică, scrimă, tir, cea de scrimă devine: .Federaţia Română de Scrimă. (1906), apoi .Societatea pentru Încurajarea Scrimei. (1911) şi .Comisiunea de Scrimă. (1912), preşedinte . Dinu Cesianu. Ca urmare a stadiului de dezvoltare la care ajunsese activitatea sportivă în aceşti ani, a necesităţii de a apăra interesele comune ale societăţilor sportive şi a întocmirii unui plan comun de stimulare a acţiunilor lor, ia fiinţă la 1 decembrie 1912 .Federaţia Societăţilor Sportive din România. (FSSR). Majoritatea disciplinelor sportive s-au afiliat la FSSR, dar nu şi scrima, care avea multe personalităţi orgolioase în structura ei.

Pe plan extern, în perioada respectivă, ia fiinţă, la 29 noiembrie 1913, .Federaţia Internaţională de Scrimă. (FIE), cu sediul la Gand (Belgia) şi al cărei preşedinte a fost belgianul Albert Feyerick. Primul război mondial întrerupe activitatea federaţiei şi, spre disperarea membrilor ei, este distrusă şi arhiva. Primele ţări afiliate la FIE: Franţa, Belgia, Italia, Germania, Boemia (Cehia), Olanda, Ungaria, Norvegia şi Portugalia. În 1998, numărul federaţiilor naţionale afiliate este de 98. Preşedinţii care s-au succedat la conducerea FIE au fost: Albert Feyerick . Belgia (1913-1920); André Maginot . Franţa (1921-1924); G. van Rossem . Olanda (1925-1928); Eugène Empeyta . Elveţia (1929-1932); Paul Anspach . Belgia (1933-1948); Jacques Coutrot . Franţa (1949-1952); Giuseppe Mazzini . Italia (1953-1956); Pierre Ferri . Franţa (1957-1960), Miguel A. de Caprilles . SUA (1961-1964); Pierre Ferri . Franţa (1965-1980); Gian Carlo Brusati . Italia (1981-1984); Roland Boitelle . Franţa (1985-1992); Réné Rach . Franţa (1993-1998). Personalităţi ale scrimei româneşti care au făcut parte din diferite comisii şi comitete ale FIE: Vasile Ionescu . membru în Comitetul executiv (1969-1982); Dan Apostol . membru în Comisia de regulamente (1969-1973); Dionisie Tepşan . membru în Comisia de regulamente (1973-1983); Tănase Mureşanu . membru în Comisia de arbitraj (1976- 1993); dr. Petre Mita . membru în Comisia medicală (1976-1984); Ana Pascu - membră în Comisia de Regulament (1984-1996), membră în Comisia de Arbitraj (1996-2004) şi vicepreşedinte F.I.C. (din 2004); Ioan Pop - director tehnic FIE (din 1984).

Revenind la activitatea internă, la 22 noiembrie 1913 (concomitent cu înfiinţarea FIE), este elaborat primul .Statut al scrimei româneşti. . considerat a fi şi primul statut al unei discipline sportive din ţara noastră . şi primul .Regulament tehnic competiţional., conform căruia concurenţii sunt militari şi civili, profesionişti şi amatori (seniori, juniori şi şcolari).

Tentativele de federalizare a scrimei continuă. La 11 ianuarie 1920, ia fiinţă .Federaţia de Arme din România. denumită când .Federaţia Română de Scrimă., când .Federaţia Sălilor de Arme.. Preşedinte: general Leon Mavrocordat, secretar general: Alex. Racoviţă. De fapt, această federalizare privea numai sălile bucureştene, deci în mod eronat îşi spunea .din România.. Se duc tratative pentru afilierea la forul sportiv FSSR, care avea drept de coordonare şi prin care se putea realiza afilierea la FIE. Ca urmare, .Federaţia Sălilor de Arme. trimite o scrisoare FSSR prin care se solicită afilierea, dar cu condiţia să-şi păstreze deplina autonomie! FSSR

refuză aceste pretenţii.

În Capitală şi în ţară continuă să aibă loc competiţii săptămânale (organizate prin rotaţie de sălile bucureş tene) şi Cupe omagiale (floreta şi spada în 1920, la care se vor adăuga floreta . juniori în 1922, sabia în 1924 şi floreta femei în 1933). Cei mai buni scrimeri din perioada 1920-1940, multipli câştigători ai concursurilor (devenite campionate naţionale din 1928), au fost: Nicolae Caranfil, Mihai Savu, C. H. Rosetti, Alexandru Racoviţă, Constantin Donici, Dinu Cesianu, Nicolae Nenciulescu, George Caranfil, Dimitrie Raiciu; juniorii: Nicolae Marinescu, Dan Constandache, Aristide Galimir, Denis de Dolescko; femei: Lili Prager, Eva Kimmel etc. De menţionat că, până în deceniul al şaselea, majoritatea antrenorilor şi sportivilor practicau scrima la mai multe arme.

La Cluj, din 1923 au loc campionatele regionale (Oradea, Târgu Mureş, Arad, Timişoara), unde se remarcă Iosif Bartunek şi Marian Popu.

În 1921, la Paris are loc prima ediţie a Campionatelor Europene (CE), care din 1937 vor deveni Campionate Mondiale (CM). La JO din 1924 de la Paris este inclusă şi proba feminină de floretă. La CE de spadă de la Budapesta din 1933 (la care participă şi românii), este folosită pentru prima dată spada electrică.

Pe plan intern, continuă discuţiile privind afilierea la FSSR. Pentru a se da o şansă afilierii, va trebui schimbată denumirea .Federaţiei de Scrimă. (federaţie în federaţie nu se putea!). Ca urmare, . Federaţia..... va deveni din anul 1927 .Societatea Naţională Română pentru Încurajarea Scrimei. (SNRIS), care va fi afiliată în aprilie 1928 la FSSR şi FIE, preşedinte: general Nicolae Mavrocordat. Prin urmare, actul de naştere al FR de Scrimă poate fi datat din aprilie 1928. În anul următor, un grup de scrimeri de la .Cercul Armatei. (CMB) încearcă să retragă afilierea. În 1928, la JO de la Amsterdam, se înregistreză prima participare a scrimei la întrecerile olimpice. Suntem prezenţi în concursurile masculine individuale şi pe echipe la floretă, sabie şi spadă.

În 1929, este înfiinţată *Uniunea Federaţiilor Sportive din România* (UFSR), avându-l preşedinte pe George Plagino şi secretar general pe Dinu Cesianu. În statutul acestui for, deşi era prevăzută libertatea iniţiativei particulare, acesta îşi rezerva totuşi dreptul de a coordona şi controla activitatea disciplinelor afiliate. La 27 aprilie 1931, se constituie *Federaţia Română de Scrimă* (provizorie) cu un comitet interimar . preşedinte Dinu Cesianu. În 1932, se formează două subcomitete regionale: Regionala de Nord, cu sediul la Cluj . preşedinte Marian Popu şi Regionala de Sud, cu sediul la Bucureşti . preşedinte Nicolae Caranfil. La **9 septembrie 1932**, **Federaţia Română de Scrimă (provizorie) este recunoscută oficial de UFSR**. Pe plan extern, în 1932, la Copenhaga, are loc prima ediţie a CE (viitoarele CM) de floretă feminin (echipe), la care noi nu participăm. În 1933 la CE de la Budapesta, prima participare românească la toate probele masculine, iar în 1934 la Varşovia şi la floretă feminin. Rezultatele obţinute au fost modeste. În 1936 se participă la JO de la Berlin, în concursurile masculine de floretă, spadă şi sabie.

În perioada 1934-1937, *Federaţia*.... devine *Comisia de Scrimă* . preşedinte, Nicolae Caranfil. În 1935, Constantin Panescu publică lucrarea *Scrima modernă cu floreta, spada şi sabia*. În 1936 la JO de la Berlin, la probele masculine individuale (floretă, spadă, sabie) şi sabie echipă, scrimerii noştri vor ocupa locul VI. Anul 1936 este anul de glorie al lui Dimitrie Raiciu, care cucereşte toate titlurile de campion naţional la cele trei arme. În 1940, ia fiinţă .Organizaţia Sportului Românesc. (OSR), iar la scrimă .Federaţia.... devine .Directorat., apoi din nou .Federaţie.. Dimitrie Raiciu este numit director, apoi preşedinte (când se revine la denumirea de .Federaţie.).

Izbucnirea celui de-al doilea război mondial a întrerupt activitatea sportivă (inclusiv, scrima). Activitatea competiţională este reluată, cu mari dificultăţi, în anul 1943. Ulterior (1945), va funcţiona .Organizaţia Sportului Popular. (OSP), iar la scrimă, .Direcţia.... se transformă în .Comisia interimară de scrimă. subordonată Direcţiei tehnice a OSP-ului. În 1947, Comisia redevine .Federaţia de Scrimă. . preşedinte Ştefan Slăvescu. Se reiau campionatele de floretă feminin şi de juniori. În

1948, .Federaţia.... se va numi .Secţia de Scrimă. avându-l secretar tehnic pe Titus Predescu (un excelent organizator de competiţ ii). Se înfiinţează divizia A pentru probele masculine, iar din 1951 şi pentru femei. În 1953, apar normele de clasificare sportivă . o noţiune nouă.

Forul sportiv devine în 1949 .Comitetul de Cultură Fizică şi Sport. (CCFS). .Secţia.... devine .Inspecţ ia de Scrimă. . inspector rugbystul (!) Eduard Denischi. Această funcţie va dăinui până în 1958. Încă din 1951, pe lângă federaţii funcţionau active voluntare de tehnicieni constituite în .Comisii Centrale ., devenite în 1958 .Birouri federale.. Primul preşedinte al .Comisiei Centrale de Scrimă. a fost generalul Ioan Burcă. În 1953, se înfiinţează divizia B, iar la .Inspecţia de scrimă, pentatlon, călărie şi auto-moto. este numit inspector Dumitru Nedelea.

Pe plan extern, în 1950 la Nisa . are loc prima ediţie a CM de juniori (CMJ) numai la floretă (băieţi), apoi din 1952 şi la sabie. Din 1961, CM pentru juniori se va transforma în CM pentru tineret, vârsta maximă . 20 de ani. La CM de la Roma din 1955, probele de floretă se vor desfăşura pentru prima dată cu aparatură de semnalizare electrică. Din acest an şi în continuare, ea va fi utilizată la toate competiţiile oficiale.

În perioada 1954-1957, .Inspecţia de Scrimă. are următoarea componenţă: preşedinte . Petre Bălăceanu, inspector . Dumitru Nedelea, antrenor de stat . Ruxandra Ionescu. Se organizează, pentru prima dată: Cupa Oraşelor pentru juniori (1955), CN cu aparatură electrică (1956), CI ale României (1956), CN de juniori . pe categorii de vârstă (1957), CM pentru tineret (1958).

În cele aproape două decenii (1944-1960) are loc, poate mai mult ca oricând, o .luptă. între generaţiile .vechi şi noi. de sportivi şi antrenori. Scrimeri cu vechi state de campioni naţionali (unii şi internaţionali) se confruntă cu tineri talentaţi şi ambiţioşi. Deşi ajunşi la vârste mature, mulţi dintre ei continuă să concureze: Scarlat Atanasiu, Ion Popescu, fraţii Angelo şi Adalbert Pellegrini, Constantin Panescu, Ion Szantay, Andrei Kakucs, Alexandru Csipler, Andrei Altman, Nicolae Marinescu (20 de titluri de campion naţional la toate armele), Grigore Neculce, Gh. Man, Aristide Galimir şi mai tinerii: Tudor Ilie, Cornel Georgescu, Tiberiu Bartoş, Dumitru Mustaţă, Vasile Chelaru, Andrei Vâlcea, Jacques Istrate, Androne Covaci ş.a. Din noua generaţie: Tiberiu Szabo, Cornel Pelmuş, Costică Stelian, Ştefan Tapalagă, Iosif Zilahy, Nicolae Ghilezan, Ladislau Rohony, Attila Csipler, Tănase Mureşan, Lili Prager, Ioana Dobrin, Maria Vicol, Olga Szabo ş.a.

Anul 1956 marchează debutul marilor performanţe ale scrimei româneşti în arena mondială: Olga Orban, Szabo devine vicecampioană la JO de la Melbourne (Australia).

În 1957, forul sportului românesc se va numi .Uniunea pentru Cultură Fizică şi Sport. (UCFS). În 1958, .Inspecţia .... se transformă în *Federaţia Română de Scrimă* (FR de Scrimă) - denumire neschimbată ulterior. Preşedinte: Vasile Ionescu, secretar general, Nicolae Lupu, antrenor federal: Ruxandra Ionescu. FR de Scrimă hotărăşte să se tragă *omul şi arma*.

În perioada 1959-1982, la conducerea FR de Scrimă se află: Vasile Ionescu (preşedinte), Dionisie Tepşan (secretar general). Cele mai frecvente participă ri la competiţiile interne şi internaţionale, cu rezultate remarcabile, s-au realizat în intervalul 1959- 1982. Primii care au spart gheaţa, cucerind titluri mondiale, au fost juniorii. Astfel, în perioada 1956-1998, au fost obţinute la CM de tineret: 10 medalii de aur, 8 de argint, 10 de bronz şi un număr mare de finalişti (majoritatea clasaţi pe locurile IV). Medaliaţii cu aur: Adalberth Gurath, Ana Pascu-Ene, Ecaterina Iencsic- Stahl, Ştefan Ardeleanu, Anton Pongratz, Petru Kuki (de 2 ori), Ioan Pop, Monica Weber, Reka Lazăr- Szabo; medaliaţii cu argint: Maria Vicol-Taitiş, Olga Orban-Szabo, Ion Drâmbă, Ileana Gyulai-Ieney (de 2 ori), Dan Irimiciuc, Reka Lazăr-Szabo, Romică Molea; medaliaţii cu bronz: Tănase Mureşanu (de 2 ori), Mihai Ţiu, Paul Szabo, Elisabeta Guzganu-Tufan (de 2 ori), Alin Lupeică, Simona Iluţi (de 2 ori), Roxana Scarlat, Cornel Milan.

Eşalonul medaliaţilor sau finaliştilor seniori (JO, CM, CE) este mai larg, deoarece el cuprinde

deopotrivă performanţele individuale şi pe echipe.

Proba feminină de floretă (echipe). Reconstituirea echipelor participante la aceste competiţii, în urmă cu 3-4 decenii, este relativ simplă. Se ştie că, de-a lungul mai multor ani, echipele erau omogene şi constante, atuuri care puteau fi realizate numai cu componentele lotului naţional, care aveau o pregătire specială. În decursul celor patru decenii de participare (cu echipele) se remarcă două .valuri. distincte: 1956-1976 şi 1983-1999. Din primul .val., echipa de bază a fost formată din: Olga Szabo, Maria Vicol, Ana Pascu, Ecaterina Stahl, Ileana Ieney, Suzana Ardeleanu. Temporar şi cu succes, acestea erau înlocuite cu alte valoroase scrimere, care de fapt erau titulare în competiţii internaţionale de mare anvergură: Ecaterina Orb-Lazăr, Marina Stanca, Gabi Ştefănescu, Magda Chezan, Aurora Crişu, Adriana Dragomir, Viorica Draga-Ţurcanu, Denisa Berindei, Geta Sachelarie, Csila Ruparcsics. Cel de-al doilea .val. (1983-1999) a fost alcătuit din: Elisabeta Tufanu, Reca Lazăr-Szabo, Claudia Vanţă, Laura Badea, Roxana Scarlat, Roxana Dumitrescu, Monica Weber. Prin rotaţie, au mai participat şi: Marcela Moldovan, Aurora Dan, Rozalia Husti, Georgeta Beca, Mioara David. Antrenorii primului .val.: Ludovic Ozoray, Alexandru Csipler, Angelo Pellegrini, Andrei Vâlcea, Vasile Chelaru, Adalbert Pellegrini, Gică Matei, Iudith şi Ştefan Haukler. Al doilea .val.: Maria Vicol, Olga Szabo, Rodica Popescu, Jacques Istrate, Ştefan Haukler, Maria Teodoru, Lucian Glişcă, Iuliu Falb, Romeo Pellegrini, Tănase Mureşanu, Tudor Petruş, Vlad Şerban, Romică Molea, Ducu Petre ș.a.

Proba masculină de floretă (echipe) a avut perioada cea mai prosperă în 1967-1970, în care au excelat: Ion Drâmbă, Tănase Mureşanu, Mihai Ţiu, Iuliu Falb, Ştefan Ardeleanu, Ştefan Haukler. În anii următori, generaţia lui Petru Kuki (cu excepţia lui M. Ţiu) din păcate nu a reuşit să se constituie într-o echipă omogenă, valoroasă. În competiţiile internaţionale de mare anvergură, alţi protagonişti au mai fost: George Oancea, Florin Nicolae, Sorin Roca, Livius Buzan. Antrenori: Alexandru Csipler, Angelo Pellegrini, Constantin Panescu, Vasile Chelaru, Iosif Zilahy, Eva Lengyel, Attila File, Androne Covacs ş.a.

Proba de sabie masculină (echipe) are cea mai veche prezenţă internaţională (din 1938) şi a reuşit să se menţină peste 2 decenii (1969-1994) în atenţia elitei mondiale de sabie. Protagoniştii de bază au fost: Dan Irimiciuc, Ioan Pop, Ladislau Rohony, Dan Popescu, Cornel Marin, Marin Mustaţă, Alexandru Nilca, Alexandru Chiculiţă, Alin Lupeică, Vilmoş Szabo; apoi: Hariton Bădescu, Ciprian Porumb, Mihai Covaliu, Dan Găureanu. Antrenori: Tiberiu Bartoş, Adalbert Pellegrini, Nicolae Pufnei, Ladislau Rohony, Dumitru Mustaţă, Mihai Ticuşan, Constantin Nicolae, Iulian Biţucă, Gabriel Duţia, Emilian Nuţă.

Proba de sabie femină (echipe) - este ultima probă inclusă în circuitul competiţional oficial mondial în anul 1998 cu ocazia C.M. feminin de sabie de la Chaux de Fonds (Franţa). Primele medalii pentru ţara noastră la această probă au fost cucerite de echipa formată din : Gheorghiţoaia Cătălina, Covaliu Irina, şi Pelei Andreea – echipă care a devenit vicecampioană mondială la C.M. de la Nimes (Franţa) în anul 2001. Alte sabrere care s-au remarcat: Bianca Pascu, Elena Munteanu, Mihaela Bulică. Antrenori: Alexandru Chiculiță, Marius Florea, Emil Oancea, Dan Găureanu, Adrian Cârlescu.

Proba de spadă masculină (echipe) a reuşit să se afirme pe plan internaţional în perioada 1977-1980, când din lotul naţional făceau parte: Anton Pongratz, Ion Popa, Octavian Zidaru, Costică Bărăgan, Liviu Angelescu, Rudolf Szabo, Mihai Popa, Alexandru Istrate, Dumitru Popescu, Mikloş Bodoczi. Antrenori: Andrei Kakucs, Constantin Panescu, Raul Dristoreanu, Paul Ghinju, Ion Rădulescu, Marin Ghimpuşan, Ladislau Vigula, Constantin Stelian, Ion Halmagy, Victor Teodorescu, Mihai Echimenco ş.a.

Proba de spadă feminină (echipe) - această probă a fost inclusă în circuitul competiţional oficial mondial în anul 1989. În anul 1984, antrenorul Liviu Angelescu de la C.S. „Viitorul" Bucureşti a făcut prima selecţie pentru proba de spadă feminin.În anii 1991-1992, sportivele pregătite de el au obţinut 4

calificări în finalele CM de cadete şi junioare. Evoluţia spadasinelor noastre de la primele competiţii internaţionale de anvergură până în anul 2008 o prezentăm în continuare. Sportivele care s-au remarcat la această armă sunt: Ana Maria Brânză, Iuliana Măceșanu, Anca Băcioiu (Măroiu), Simona Alexandru, Simona Deac, surorile Loredana și Alexandra Iordăchioiu, Simona Iluți. Antrenori: Dan Podeanu, Francisc Csiszar, Dumitru Popescu, Cornel Milan.

Rezultatele realizate de sportivi se află în volumul VI - Cartea de Aur.

Din păcate, lista nu-i poate cuprinde şi pe acei scrimeri care, deşi au practicat scrima ani de zile, cucerind medalii de campion naţional şi internaţional, nu au avut şansa să participe la marile competiţii (JO, CM, CE, CMT). Unii dintre aceştia au devenit cunoscute personalităţi în lumea politică (Alexandru Mironov, Răzvan Dobrescu), a radioului şi TV (Octavian Vintilă), afacerilor (Iosif Sepeschy, Lucian Glişcă, George Burlea, Corneliu Kişu, Micky Varady etc.), ştiinţei (Pierre de Hillerin, Zoltan Uray ş.a.), medicinei (Nicolae Ghilezan, Alexandru Pascu, Anton Pongratz, Radu Manoliu, Marina Stanca, Decse Istvan etc.), învăţământului (Petre Habala, Mircea Chiş ş.a.).

Ca o recunoaştere a valorii antrenorilor noştri de scrimă, sunt numeroasele solicitări şi contracte încheiate, chiar cu ţări unde scrima are o veche tradiţie. Stabiliţi definitiv sau nu acolo unde lucrează, aceşti tehnicieni predau după .canoanele. scrimei româneşti, elevii lor afirmându-se adeseori pe plan mondial. În 1999, peste 20 de antrenori aveau contracte în străinătate.

În perioada 1964-1984, au fost publicate următoarele cărţi: *Scrima cu floreta* . Angelo Pellegrini (1964), *Floreta electrică* . Ruxandra Ionescu (1968), *Tactica scrimei* . Jacques Istrate (1971), *Floreta* . Ruxandra Ionescu (1979), *Scrima de la A la Z* . lucrare enciclopedică . Ruxandra Ionescu, Paul Slăvescu, Tiberiu Stama (1983), *Sabia* . Angelo Pellegrini şi Sorin Poenaru (1984).

Un secol şi un deceniu (1898-2008)- perioadă de timp parcursă în relatările noastre de până acum- federaţia s-a aflat sub influenţa diferitelor foruri, a purtat diverse denumiri şi a avut variate organigrame. Pentru a rămâne cu o imagine mai clară asupra personalităţilor aflate la conducerea federaţiei şi denumirile forului de specialitate, prezentăm în situaţia acestora în intervalul 1898-2008.

Preşedinţi: Dr. Carol Davila (1898-1901) „Federaţia sălilor de arme”; Dinu Cesianu (1911-1912) „Societatea de încurajare a scrimei”; gral. Leon Mavrocordat (1919-1927) „Federaţia societăţilor de arme din România” (neafiliată la UFSR); Dinu Cesianu (1931-1932) „Comitetul interimar al Federaţiei Române de Scrimă” (afiliată la UFSR); Nicolae Caranfil (1932-1937) „Comisia de scrimă” (Regionala de sud, cu sediul la Bucureşti); Marian Pop (1932-1937) (Regionala de nord, cu sediul la Cluj); Dumitru Raiciu (1940-1944) „Directorat” sau „Comisia tehnică de scrimă”; gral. Ion Burcă (1951-1952) „Federaţia Română de Scrimă”; Petre Bălăceanu (1954-1957) „Inspecţia de scrimă”; Vasile Ionescu (198-1982) „Federaţia Română de Scrimă”; Ana Pascu (1982-1983) „Federaţia Română de Scrimă”; Constantin Boştină (1983-1986) „Federaţia Română de Scrimă”; gral. Florea Cârneanu (1987-1990) „Federaţia de scrimă”; Ana Pascu (din 1990- 2010) „Federaţia Română de Scrimă”; Alexandru Mironov (din 1990-2008) **preşedinte onorific al FRS.**

Inspectori şi secretari generali: Alexandru Racoviţă (1919-1927) secretar general; Eduard Denischi (1949-1953) inspector; Nedelea Dumitru (1953-1958) inspector; Nicolae Lupu (1958-1959) secretar general; Dionisie Tepşean (1959-1982) secretar general; Ana Pascu (1983-1990) secretar general; Octavian Zidaru (1993-1996) secretar general; Paul Novac (din 1999-) secretar general.

Secretari generali adjuncţi: Ioan Pop (1989-1992); Mircea Cărăbăţ (don 2007-).

Antrenori de Stat şi federali: Ruxandra Ionescu (1954-1958); Tănase Mureşanu (1964-1983); Vasile Chelaru (1964-1974); Zoltan Gered (1990-2008); Marin Ghimpuşan (1993-2008).

Director tehnic: Octavian Zidaru (din 2002-)

Secretari tehnici : Militiade Atanasiu (1974-1983); Liviu Angelescu (1999-2003);Cristian Mihai (din 2003-).

De-a lungul anilor, FRS a beneficiat de serviciile a numeroşi specialişti şi a unor persone fără pregătire de specialitate, dar care au învăţat „din mers" anumite reguli şi cerinţe necesare antrenamentelor şi competiţiilor. Cei mai destoinici dintre specialişti au fost: Titus Predescu, Valeriu Istrate, Jaques Istrate, Dan Apostol, Dan Niculae, Ioan Halmagy, Geta Sachelarie, Tudor Florin, ş.a; asupra sănătăţii fizice şi psihice au vegheat doctorul Petre Mita şi psihologii Irina Holdevici şi Maria Şerban, ştiri şi informaţii din lumea scrimei au fost elaborate de Renato Iliescu, Tiberiu Stama, Paul Slăvescu, Octavian Vintilă; la repararea şi întreţinerea materialului electric au trudit amatorii Marin Sotir şi Nicolae Istrate, la ridicarea şi menţinearea potenţialului sportiv au contribuit Pierre de Hillerin, Adrian Gagea, Sorin Poenaru.

Prin forţa lucrurilor, în scrimă, mai toţi antrenorii îndeplinescu o mare parte din îndeletnicirile de mai sus (inclusiv pe cele de arbitri).

Comitetul executiv al Federaţiei române de Scrimă în anul 2008: Alexandru Mironov (preşedinte de onoara); Ana Pascu (preşedinte); George Boroi, Laura Carlescu Badea (vicepreşedinte); Paul Novac (secretar general); Octavian Zidaru (Director Tehnic); Gabriela Vasile(contabil); Constanța Gudin, Mircea Alecu, Elena Buhaiev (membri).

Zoltan Gered şi Marin Ghimpușan (antrenori federali); Cristian Mihai (Secretar Federal); Mircea Cărăbaţ (secretar general adjunct);.

Federaţia Internaţională de Scrimă (F.I.E). Sediul: Laussanne (Elveţia) şi Paris (Franţa). Preşedinte: René Roch (din 1993). **Reprezentanţi români în F.I.E:** Vasile Ionescu- 1969-1982- membru în Comitetul Executiv F.I.E; Dan Apostol- 1969-1973- membru în Comisia de Regulament; Dionisie Tepşean- 1973-1983- membru în Comisa de Regulament; Tănase Mureşanu- 1976-1993- membru în comisia de Arbitraj; Dr. Petre Mita 1976-1984- membru în comisia medicală; Ioan Pop-1984-2008 – Director Tehnic Internaţional; Ana Pascu din 2004 vicepreşedinte FIE; alte funcţii avute: membru în comisia de arbitraj si membru în comitetul executiv din anul 2000; Laura Badea Cârlescu- membră a comisiei de regulament din 2004; Ioana Ionescu din 2004-2008 membru în comisia juridică; Octavian Zidaru expert F.I.E din 2004.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

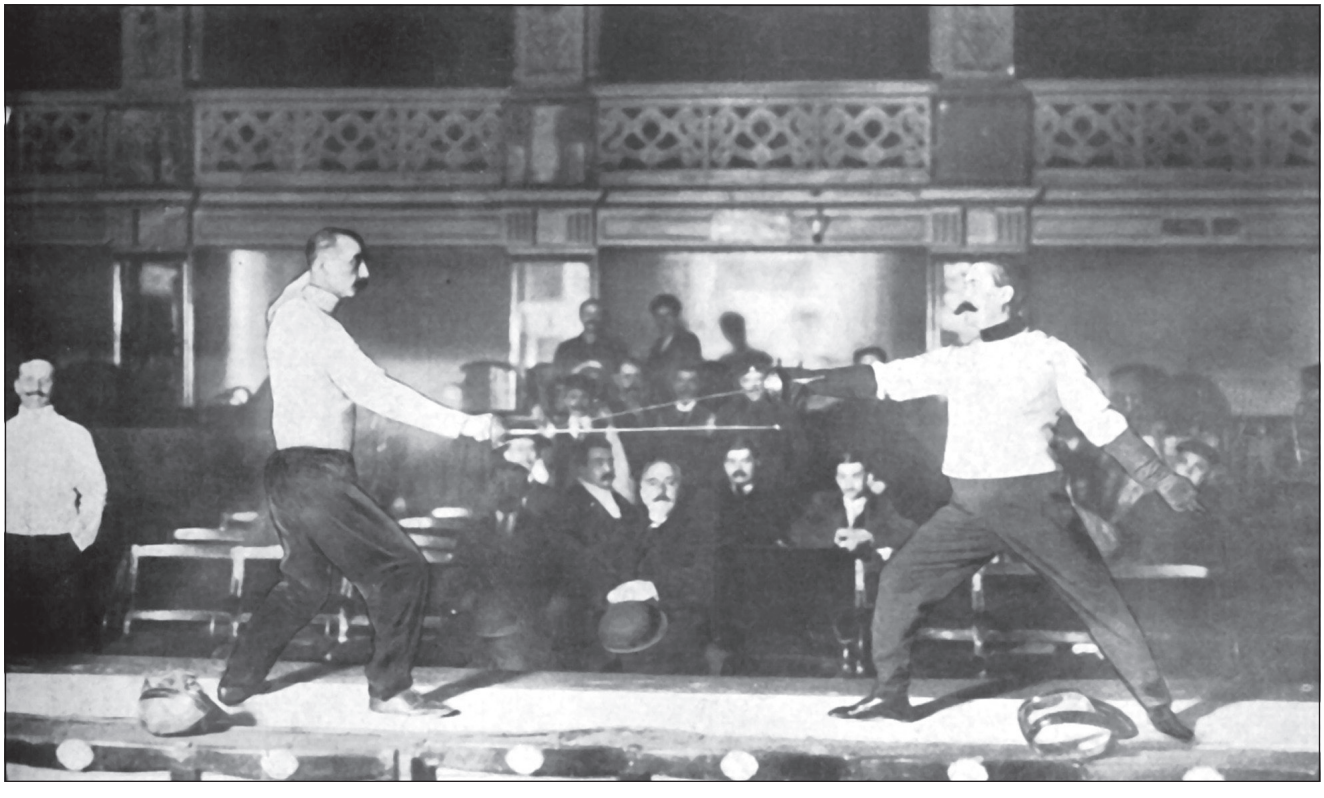

Maeştrii Bădescu şi Pipart se întâlnesc, pentru prima dată, într-un asalt direct, organizat în 1911, la Baia Eforie, sub patronajul ASR Principesa Maria

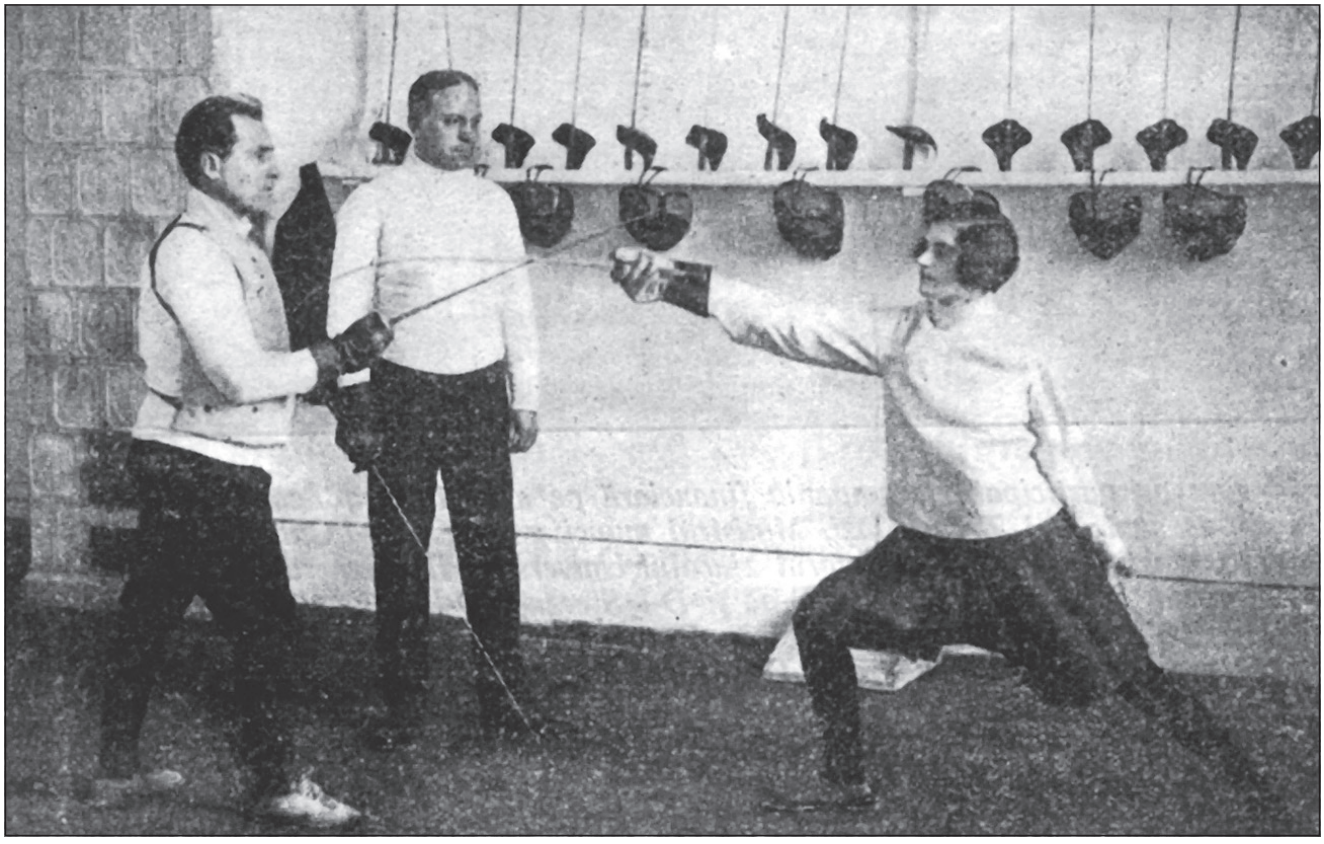

O lecţie de scrimă cu floreta, în 1927

CM de la Montreal, 1967. De la stânga la dreapta: Iuliu Falb, Ştefan Ardeleanu, Mihai Ţiu, Tănase Mureşanu, Ion Drâmbă

Echipa de floretă a României, formată din: (de la stânga la dreapta) Olga Szabo, Maria Vicol, Ileana Gyulai, Ecaterina Stahl, Ana Pascu, campioană mondială, 1969 şi medaliată cu bronz la JO Mexic, 1968

CM de la Montreal, 1967. De la stânga la dreapta: Iuliu Falb, Ştefan Ardeleanu, Mihai Ţiu, Tănase Mureşanu, Ion Drâmbă

Ana Pascu, multiplă medaliată la CM şi JO

Anton Pongratz, campion mondial de tineret, Teheran, 1967

Ion Drâmbă, unul dintre artizanii echipei campioane mondiale de la Montreal, 1967 şi campion olimpic în 1968, în Mexic

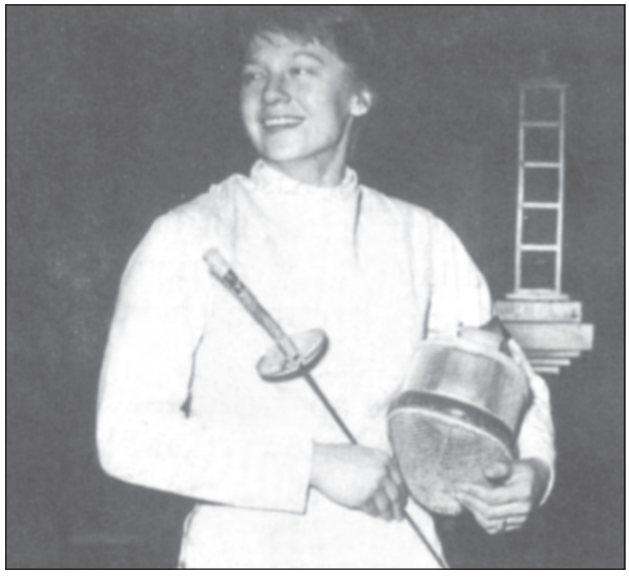

Olga Orban-Szabo, multiplă campioană mondială şi olimpică

Elisabeta Guzganu-Tufan, campioană mondială în 1987, la Lausanne

Claudia Grigorescu, medalie de argint la floretă, CM 1991, Budapesta

Bucuria revenirii în ţară cu medalii de aur

Elisabeta Tufan, Laura Badea, Roxana Dumitrescu, Reka Szabo-Lazăr, Claudia Vanţă. Medaliate cu bronz la JO Barcelona, 1992

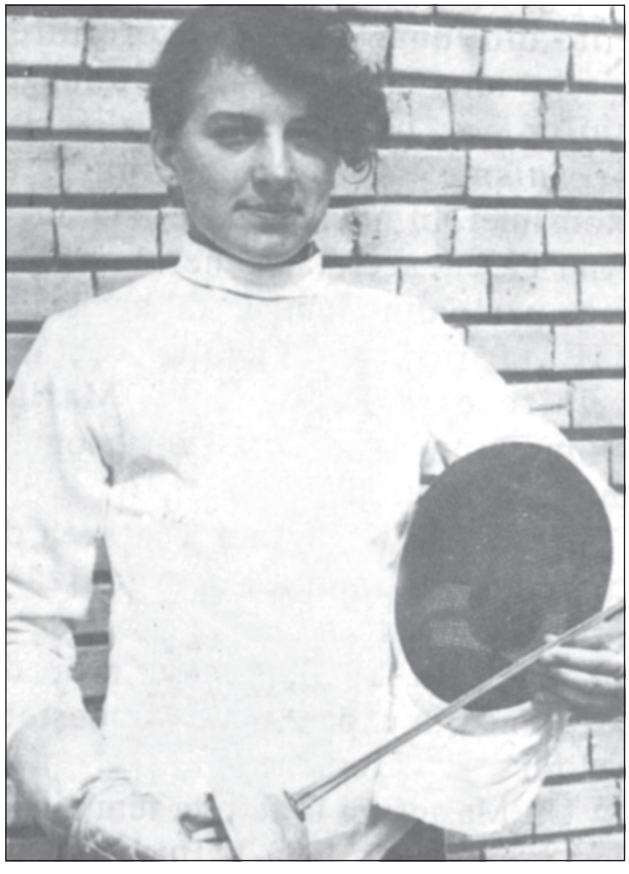

Spadasina Simona Iluţi, componentă a lotului olimpic, medaliată cu bronz la CM tineret, ediţiile 1993 şi 1994

Reka Szabo-Lazăr, floretă. Medalie de argint pe echipe la JO '96

Roxana Scarlat, floretă. Medalie de argint pe echipe la JO '96

Laura Badea, JO '96 . floretă individual medalie de aur, echipă fete . medalie de argint

Mihai Covaliu, JO Sydney, 2000, campion olimpic- sabie, locul IV . sabie echipe

Mihai (Lupu) Dorina - campioană mondiala la sabie în anul 2003, Havana

Cârlescu (Badea)Laura - dublă campioană europeană în proba de floreta individual şi cu echipa în anul 2004 (Copenhaga) alaturi de Indrei Corina, Scarlat Roxana, Stahl Cristina

CE Izmir 2006, echipa feminină de spadă medaliată cu aur. Componența echipei: Brânză Ana, Măceşeanu Iuliana,Băcioiu Anca, Iordăchioiu Loredana

CE Izmir 2006, echipa masculină de sabie medaliată cu aur.
Componenţa echipei: Covaliu Mihai, Zalomir Florin,Dumitrescu Rareş, Sandu Constantin

Ana Maria Brânză, medaliată cu argint în proba de spadă JO 2008 (Beijing)

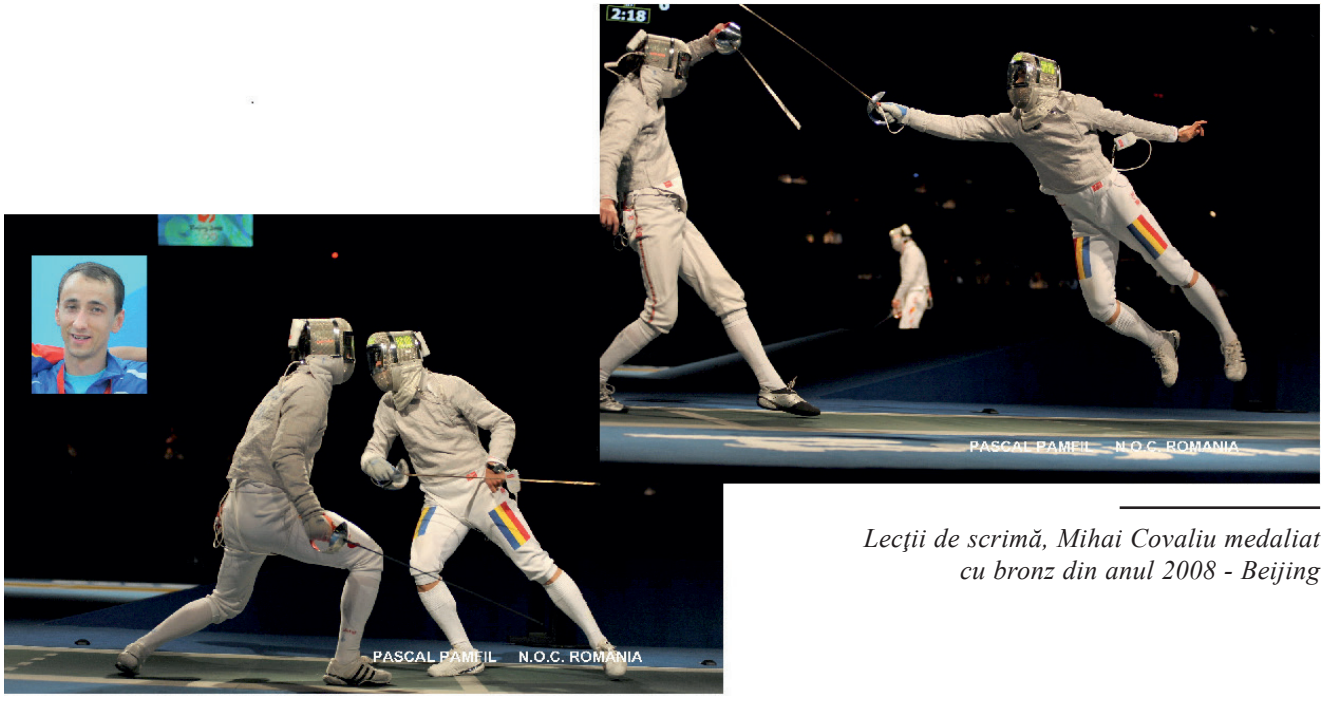

Lecţii de scrimă, Mihai Covaliu medaliat cu bronz din anul 2008 - Beijing

CE Plovdiv 2009 seniori, echipa feminină de spadă, compusă din: Brânză Ana, Măceşeanu Iuliana,Alexandru Simona, Măroiu Anca - medaliată cu aur

CE Plovdiv 2009 seniori, echipa masculină de sabie, compusă din: Dumitrescu Rareş, Zalomir Florin, Hâncianu Cosmin, Siriteanu Alexandru – medaliată cu argint, împreună cu preşedintele federaţiei Ana Pascu

CM Paris (Franţa) 2010 echipa feminină de spadă medaliată cu aur.Componenţa echipei: Ana Maria Brânză, Alexandru Simona, Anca Măroiu, Loredana Iordăchioiu

FIGURI REPREZENTATIVE

ALECU, MIRCEA (1942), n. în Calafat, jud. Dolj. Absolvent al ICF Bucureşti, promoţia 1965, profesor de educaţie fizică şi antrenor de scrimă. A practicat scrima la Clubul .Electroputere. Craiova, cu antrenorii Raul Dristoreanu, Paul Ghinju şi Nicolae Pufnei. În anii 1967-1973, a făcut parte din puternica echipă de spadă .Electroputere. Craiova, care a cucerit titlurile de CN în 1968 şi 1971. După ce a părăsit planşa ca sportiv, s-a dedicat muncii de antrenor, lucrând la Galaţi, unde a creat o puternică secţie de scrimă. În perioada 1964-1989 lucrează, ca antrenor, la CSŞ .Olimpia. Craiova. Dar talentele sale manageriale se vor evidenţia în 1998, când devine director al Liceului cu Program Sportiv . Petrache Trişcu. (unde a înfiinţat o clasă cu program de scrimă). În anii .90 a devenit directorul Centrului Olimpic de Spadă din Craiova.

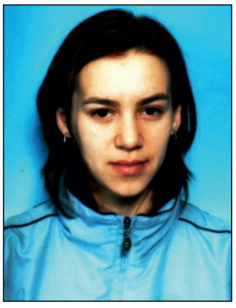

ALEXANDRU CRISTINA SIMONA (1985) n. în Bucureşti. Absolventă a licelui teoretic Dimitrie Gusti din Bucureşti. Spadasină. Primii paşi in scrimă i-a făcut la floretă sub îndrumarea antrenoarei Mihaela Dincă la Clubul sportiv Steaua. Rezultatele remarcabile realizate la spadă se datoresc pregătirii sale cu cei doi antrenori de spadă, Dan Podeanu si Cornel Milan. In anul 2008 a reuşit o dublă performantă internaţionala cucerind titlul de campioană europeană la tineret şi, după 2 luni acelaşi titlu la senioare. Aceste realizari au fost precedate de un palmares deosebit realizat la competiţiile interne şi internaţionale. Cucereşte titlul de campioană nationalǎ de junioare, individual şi cu echipa, în 2004, şi devine dublă campioană nationalî la senioare, individual şi cu echipa, in 2004, 2006 si 2008.Castigă Cupa Federaţiei in 2004 si Cupa Romaniei individual şi cu echipa in anii 2005, 2006 si 2007. Cu talentul său si competenţa antrenorilor care o pregătesc S.M.A. este capabilă să realizeze performanţe remarcabile în marile competiţii internaţionale. În anul 2009 cucereşte prima sa medalie preţioasă, de aur, la CE, împreună cu echipa (Brânză A.M., Măceşanu Iuliana, Măroiu Anca).

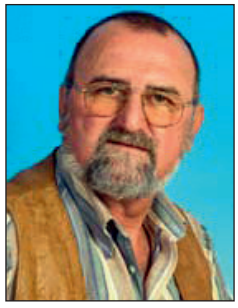

ANGELESCU, LIVIU-NICOLAE (1954), n. în Bucureşti. Absolvent al Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din Constanţa, promoţia 1979. Profesor de educaţie fizică, antrenor de scrimă (spadă). Ca sportiv, spadasin, s-a antrenat la Clubul IEFS, cu antrenorii Jacques Istrate, Raul Dristoreanu şi Marin Ghimpuşan, iar la Clubul Farul, din Constanţa, cu antrenorii Mihai Echimenco şi Gheorghe Horia. În perioada 1972-1982, s-a remarcat atât în competiţiile interne, cât şi în cele internaţionale. Anul 1977 a fost cel mai fructuos din cariera sa sportivă: la prestigiosul turneu internaţional de la Tallin a obţinut medalia de bronz (individual) şi cea de

argint (echipe); CB Ankara, locul I (individual şi echipe); Cupa Campionilor Europeni locul II (echipe); Patrulaterul de Spadă din Franţa locul I (echipe); Trneul Ţărilor Socialiste - Kiev locul I (echipe); JMU, Sofia locul I (individual şi echipe). În 1979, la JMU din Mexic medalie de bronz (echipe), iar în 1981 la JMU din Bucureşti - medalie de aur (echipe); 1977, CM de la Buenos Aires, locul V (echipe) ş.a. Este Maestru al sportului din 1977. După retragerea din activitatea competiţională, a activat ca antrenor la Clubul Sportiv Viitorul București, punând bazele primei echipe de spadă feminin din ţară. A obţinut cu sportivele antrenate calificarea în mai multe finale de CM de juniori şi cadeţi. Sportiva Irina Görbe deţine o performanţă unică în ţară: a obţinut în acelaşi an, 1991, calificarea în două finale de CM juniori şi cadeţi, clasându-se de fiecare dată pe locul VIII. În perioada 1987 - 1997, a lucrat la Clubul Sportiv BNR, unde a fost vicepreşedinte din 1994. În 1998 a plecat la Atena, în urma unui contract cu Federaţia Elenă de Scrimă. A fost antrenor al echipelor naţionale de spadă - masculin şi feminin. În perioada 2000 - 2002 a deţinut funcţia de Secretar Federal al FR de Scrimă. Din 2002 până în anul 2009 a fost Director Adjunct la Clubul Sportiv Olimpia București, iar din 2009 este Șeful Laboratorului Biomotrie din cadrul Institutului Național de Cercetare pentru Sport. A fost decorat cu Ordinul Meritul Sportiv Clasa I-a in anii 1977 și 1979, iar în anul 2004 – cu Medalia Meritul Sportiv Clasa a II-a.

ARDELEANU (TAŞI), SUZANA (1946), n. în Satu Mare. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă ICF, promoţia 1968, scrimeră . floretistă, antrenoare de scrimă (floretă). ABC-ul scrimei l-a parcurs sub îndrumarea antrenorului emerit Alexandru Csipler la ŞS, apoi la Clubul .Unio. din Satu Mare. În 1964, se transferă la Clubul .Steaua., împreună cu colegele ei de echipă Ecaterina Iencsic-Stahl şi Ileana Ieney-Gyulai, avându-l ca antrenor pe Andrei Vâlcea. Campioană naţională în anii 1971, 1972, 1974, 1976 şi câştigătoare a CR în 1974. După ce cucereşte, consecutiv, trei titluri de campioană balcanică (1973, 1974, 1975) şi obţine şi alte succese internaţionale (Göppingen, Torino, Minsk etc.), devine campioană mondială la CM Havana, 1969, cu echipa: Olga Szabo, Maria Vicol, Ana Pascu, Ileana Ieney-Gyulai. Tot cu echipa cucereşte la CM medalie de argint la Ankara în 1970, medaliile de bronz la Göteborg . 1973 Grenoble . 1974, Budapesta . 1975, Buenos Aires . 1977, Hamburg . 1978 şi Melbourne . 1979. În calitate de componentă de bază a echipei Steaua, este câştigătoare a trei ediţii consecutive a CE din anii 1971, 1972, 1973; campioană universitară la JMU Moscova . 1973, cu echipa: Ecaterina Stahl, Ileana Ieney-Gyulai, Magdalena Chezan, Viorica Draga. Maestră emerită a sportului din 1969. După anul 1980 se reîntoarce la Satu Mare şi, împreună cu soţul ei, floretistul Ştefan Ardeleanu, lucrează ca antrenoare. În anul 2000, i s-a decernat Medalia naţională .Serviciul Credincios. clasa a III-a.

ARDELEANU (WEISBOCH), ŞTEFAN (1940-2006), n. în Satu Mare. Scrimer (floretist şi sabrer) crescut la faimoasa şcoală sătmă- reană condusă de antrenorul emerit Alexandru Csipler. A activat la cluburile .Unio. şi .Olimpia. din Satu Mare, până în anul 1964, când a fost transferat la Clubul .Steaua., unde s-a pregătit cu antrenorul emerit Vasile Chelaru. Campion de sabie în 1965 la CN (juniori), dar profilat ulterior pe floretă, se menţine între anii 1965-1976 în elita floretiştilor autohtoni. Din 1969 va intra şi în elita mondială, prin cucerirea titlului de campion mondial de juniori la floretă (CM de juniori . Viena), iar la CM de seniori de la Montreal, din 1967, obţine titlul de campion mondial, cu echipa: Ion Drâmbă, Tănase Mureşanu, Iuliu Falb, Mihai Ţiu. Este Maestru emerit al sportului din 1966. În anii 1978-1980, lucrează ca antrenor la Clubul .Triumf. din Bucureşti, iar din 1980 până în 1986 este antrenor

secund al lotului feminin de floretă; în 1986-1990 antrenor principal la lotul olimpic floretă femei; în 1992-1997 antrenor în Kuwait; în 1998-2000 antrenor la CS Satu Mare.

ATANASIU, SCARLAT (1885-1963), n. în Bucureş ti. Pionier al scrimei româneşti, elev al maestrului francez Henry Pipart. A participat la mai toate competiţiile (Cupe, Asalturi, Gale) până în deceniul al doilea al secolului XX. Component al echipei clasate pe locul III (din 10 ţări participante) la . Jocurile militare interaliate. de la Paris din 1911. Membru de onoare al Academiei de Arme din Paris (1912). Pentru a stimula participarea tinerilor la competiţ ii, organiza ocazional .Cupe., pe care le dota din modestele sale mijloace. A întreţinut o sală particulară de scrimă, în care s-au format generaţii de scrimeri, renumiţi prin tehnica lor excelentă (la toate armele). Printre aceştia s-au numărat: Nicolae Marinescu (20 de titluri de campion naţional, la toate armele), Paul Drogeanu, Aristide Galimir, Denis de Dolescko, Raul Dristoreanu, Lili Prager, Puiu Atanasiu, Cornel Georgescu ş.a.

BACHELLI, ALFREDO (1869 -1961), n. în Padova, în Italia. Maestru de arme italian, venit în Româ- nia în anul 1898. Este angajat ca maestru de arme la .Rally-club. din Brăila, unde lucrează până în 1907. În perioada 1907-1961, maestrul A. B. se stabileşte la Craiova, unde va înfiinţa o secţie de scrimă în cadrul .Jockey . clubului. din localitate. Din 1909, va preda lecţii şi la un curs de formare a maeştrilor de scrimă militari, din rândul ofiţerilor în termen. Cursul va anticipa înfiinţarea unui gimnaziu, apoi a unui liceu militar în care scrima va figura ca disciplină prioritară de învăţământ. Succesorul său va fi neobositul propagator al scrimei, Ion Savin. În 1911, a publicat volumul *Scrima cu sabia*, iar spre sfârşitul vieţii l-a preocupat confecţionarea unui braţ mecanic, necesar în instruire. A început o vastă lucrare privind istoria universală a scrimei, nefinalizată. De remarcat că, la vârsta înaintată de 78 de ani, maestrul A. B. dădea încă lecţii de scrimă! Confruntat cu mari lipsuri materiale personale şi la sală (unde se lucra şi cu arme din ...lemn), maestrul A. B. va pune totuşi bazele unei viitoare secţii de scrimă craiovene, care se va dezvolta treptat, devenind în zilele noastre un puternic centru de spadă. Printre 1037 *Scrimă* elevii săi s-au aflat fraţii Alexandru şi Mihai Mironov, Luigi Moloni, Marin Ghimpuşan, Paul Ghinju ş.a.

BADEA (CÂRLESCU), LAURA-GABRIELA (1970), n. în Bucureşti. Profesoară de educaţie fizică, absolventă ANEF, Bucureşti. A obţinut titlul de doctor, în anul 2008, la ANEFS, cu tema *Contribuţii la clarificarea raportului dintre inteligenţa motrică şi capacitatea de efort în scrima de performanţă*. Scrimeră-floretistă. Practică scrima de la 11 ani la CSŞ 1 Bucureşti (1981-1988), lucrând succesiv cu antrenoarele emerite Rodica Popescu şi Maria Vicol. Din 1988 se transferă la CSA .Steaua., unde se va pregăti (inclusiv la lot) cu antrenorul emerit Tudor Petruş. Deţine titlul de campioană naţională la junioare şi senioare în perioada 1987- 1997, iar cu echipa cucereşte de 11 ori titlul de campioană naţională şi de 8 ori este câştigătoare a CR. Ca exponentă a celei de-a doua generaţii .de aur. a floretei feminine româneşti, L. B. a reuşit să readucă strălucirea acestui metal în palmaresul individual şi pe echipe. Primii paşi în arena internaţională îi face în 1986, prin intermediul cupelor .Sofia., .Prietenia. şi al CB, care promit apariţia unei viitoare performere mondiale. După un stimulativ loc IV la CM de la Budapesta din 1991, echipa (din care făcea parte şi L. B.) începe marea ofensivă asupra titlului suprem (mondial şi olimpic). La JO din 1992 de la Barcelona, echipa se va clasa pe locul III, la CM de la Essen din 1993 pe locul II, la CM de la Atena din 1994 pe locul I, devenind campioană mondială (împreună cu E. Tufan, R. Szabo, Cl. Vanţă,) şi, la CM de la Haga din 1995 . locul II (echipa) şi titlul de campioană mondială (individual). În 1996, la JO de la Atlanta (SUA), L. B. devine campioană olimpică, iar cu echipa, vicecampioană.

La CM de la Cape Town din 1997, locul II (cu echipa). În competiţiile din cadrul CE s-a clasat (individual sau cu echipa) în primele 3 locuri: 1990, 1991, locul III, 1993 . locul III (individual şi cu echipa), 1994 . locul II (individual), 1996 şi 1997 . locul I, campioană europeană (individual) şi II, cu echipa. Anul 1996 poate fi considerat un an de apogeu al performanţelor sale sportive: campioană olimpică, campioană europeană (individual şi cu echipa), vicecampioană olimpică (cu echipa). În 1997 cucereşte Cupa Europei (Gdansk), iar în 1998, la CM din Elveţia, obţine medalia de argint cu echipa şi pe cea de bronz la individual. L. B. participă la numeroase alte competiţii internaţionale, în care este prezentă în primele trei locuri sau în finalele acestora. În anul 2000 la CE de la Madeira împreună cu Reka Szabo, Roxana Scarlat şi Claudia Vanţă, cucereşte medalia de argint. La J.O. de la Sydney se clasează pe locul IV. În acelaşi an, se situează tot pe locul IV în clasamentul oficial FIE cu 187 de puncte. În 2001, la CE de la Koblentz, împreună cu echipa (R. Szabo, C. Stahl şi C. Vanţă) obţine medalia de bronz. Tot medalie de bronz obţine şi în 2002 la CM de la Lisabona şi la CE de la Moscova împreună cu coechipierele R. Szabo, R. Scarlat şi C. Stahl; aceeaşi echipă şi aceeaşi medalie este cucerită şi în 2003 la CM de la Havana. În 2004 cucereşte titlul de vicecampioană mondială (cu echipa) la CM de la New York şi dublă campioană europeană (ind. şi cu echipa) la CE de la Copenhaga. În 2005, la CE de la Zalaegerszeg, împreună cu echipa, primeşte medalia de bronz, iar la CM din acelaşi an, de la Leipzig, împreună cu Roxana Scarlat, Cristina Stahl, Andreea Andrei şi Cristina Ghiţă, confirmă titlul de vicecampioană mondială. Maestră a Sportului (1992), Maestră emerită a sportului (1994). Tot în 1994 i se conferă „Trofeul naţional pentru sport, în 1995 .Premiul naţional pentru sport, iar în anul 2000, i s-a decernat Ordinul naţional „Pentru Merit" cu grad de ofiţer. După retragerea din activitatea competiţională (2006), **L.B.** deţine funcţia de *Director al Departamentului de Educaţie Olimpică, Sport şcolar şi universitar* la COSR, iar în cadrul FIE este *membră a Comisiei de Regulament* (din 2005).

BÂRLĂDEANU (SCARLAT), ROXANA-MARIANA (1975), n. în Bucureşti. Profesoară de educaţie fizică, absolventă ANEFS, promoţia 1997. Scrimeră . floretistă. Iniţierea şi pregătirea în scrimă în primii 12 ani le-a efectuat cu antrenorul emerit Romeo Pellegrini la CS .Energia. (1984-1995), apoi la .Progresul . BNR. în 1995, de la care se transferă la Clubul .Steaua., unde este selecţionată pentru lotul olimpic şi lucrează cu antrenorul emerit Tudor Petruş. Primele succese . pe plan intern . sunt obţinute în cadrul CN de juniori, unde obţine titlul de campioană în 1988, 1989, 1990 (individual şi cu echipa). Debutul în arena mondială îl face cu participarea la JB, pe care le cucereşte în 1991. Următoarele două participări la CM de tineret, din anii 1992 şi 1994, promit apariţia unei noi .stele. pe firmamentul scrimei mondiale. Confirmă la Cupele Mondiale de juniori de la Budapesta din anii 1994 (bronz) şi 1995 (argint). La CM de tineret de la Paris din 1995, obţine medalia de bronz. La JO de la Atlanta, din 1996, contribuie la cucerirea titlului de vicecampioană olimpică a echipei. În 1997, la CM de la Cape Town, cucereş te titlul de vicecampioană (cu echipa) şi acelaşi titlu îl va dobândi şi la CE de la Gdansk (tot în 1997) la proba individuală, succedând-o pe Laura Badea. La CM de la Chaux de Fonds (Elveţia) din 1998, se clasează pe locul II cu echipa. Cucerirea faimoasei Cupe .Jeanty . de la Paris, din 1997, vine să confirme valoarea R. M. S. La CE din 1999 de la Bolzano –cucereşte titlul de vicecampioană europeană împreună cu L. Badea, R. Szabo şi C. Vanţă. Acest titlu va fi confirmat în anul 2000 la CE de la Madeira în aceeaşi formaţie. Anul 2001 a fost de bun augur deoarece **R.S.** cucereşte la individual şi cu echipa (L.Badea, R.Szabo , C.Stahl) medaliile de bronz la CM de la Nimes. Reeditează succesul şi în anii următori la CE de la Moscova (2002) şi la CM de la Havana (2003). Împreună cu echipa (L.Badea, C. Stahl şi C. Ghiţă) la CM de la New York (2004) şi la CM de la Leipzig (2005) cu C.Stahl, C. Ghiţă şi A. Andrei cuceresc titlul de vicecampioane mondiale. Tot în anul 2004 împreună

cu echipa (L.Badea, C.Stahl, C. Indrei) devin campioane europene la CE de la Copenhaga. În 2005 la CE de la Zalaegerszeg se clasează pe locul III (cu echipa), iar în 2006 la CE de la Izmir locul de vicecampioane a fost cucerit împreună cu C.Stahl, C. Ghiţă şi A. Andrei. În paralel cu aceste campionate, **R.S.** a mai participat şi la alte importante competiţii unde s-a clasat de cele mai multe ori în primele 3 locuri. În anul 1996, i s-a conferit titlul de Maestră emerită a sportului.

BIŢUCĂ IULIAN (1949), n. în localitatea Crai Nou, jud. Timiş. Absolvent al liceului teoretic din Iaşi (1971) şi al şcolii de antrenori de scrimă din Bucureşti. A fost iniţiat şi antrenat la sabie de antrenorul Nicolae Pufnei timp de 16 ani (1963-1979) la CSM Iaşi. **I.B**. a demonstrat reale calităţi de antrenor la arma sa preferată sabia, pregătind un număr mare de sportivi de la initiere până la obţinerea performanţelor internaţionale. Face parte dintre puţinii antrenori de scrimă, care au realizat rezultate deosebite pe plan intern şi internaţional cu elevi pregătiţi de la A la Z numai de el. Dintre cele peste 100 de titluri de campioni naţionali de sabie (m. şi f.) obţinute de elevii săi s-au remarcat şi pe plan internaţional următorii: Alin Lupeică, Florin Zalomir, Virgil Marcea, Tiberiu Dolniceanu, Alexandru Sireteanu, Cosmin Hăncianu, Elena Munteanu ş.a. Pentru activitatea sa remarcabilă **I.B**. a primit titlul de antrenor emerit în anul 1996 şi ordinul „Meritul sportiv cl. a II-a" în mai 2004.

BODOCZI, MIKLOŞ-GABOR (1962), n. în Satu Mare. Absolvent al şcolii de antrenori (scrimă). În 1971 a început să practice scrima (spada) la Satu Mare, cu antrenorii Ştefan Haukler şi Laioş Vigula. Transferat la Clubul .Steaua. din Bucureşti, lucrează, în perioada 1980-1987, cu antrenorii Constantin Stelian, Octavian Zidaru şi Alexandru Istrate. Se remarcă pe plan naţional cu 2 titluri de CN la juniori (1978-1979) şi de CN la seniori (1982). Pe plan internaţional, atât la individual, cât şi cu echipa de spadă, realizează mai multe rezultate de prestigiu (la Budapesta, Bursa, Greifsfeld, Ankara, Tatabanya etc.). Apogeul carierei sale de trăgător l-a atins în 1986, când cucereşte medalia de argint la CM (spadă) de la Sofia. Pentru meritele sale i s-a conferit titlul de Maestru emerit al sportului în 1986. Activează ca antrenor în Germania, la clubul de scrimă din Offenbach.

BRÂNZĂ ANA MARIA (1984) n. în Bucureşti. Absolventă a liceului cu program sportiv „Petrache Trişcu" din Craiova. A început să practice scrima (spada) cu Radu Szilagyi la CSS3 Steaua, a continuat pregătirea cu antrenorul Dan Podeanu la CSM-LPS Craiova şi apoi cu Cornel Milan la CSA Steaua. La lot s-a antrenat cu antrenorii Dan Podeanu, Nicu Mihăilescu şi Cornel Milan. Campioană naţională la spadă de 4 ori (1999, 2000, 2002, 2005). La ora actuală poate fi considerată cea mai bună spadasină din ţară datorită rezultatelor obţinute la mai multe competiţii internaţionale importante. Astfel, **A-M B.** devine campioană mondială la CM Cadeţi şi vicecampioană mondială la juniori echipe (Brânză A.-M. Măceşeanu I., Iordăchioiu L.) ambele desfăşurate în 2001 la Gdansk; campioană mondială de junioare în 2002 (Kemer); medaliată cu bronz la CM seniori în 2002 la Lisabona; campioană mondială de junioare în 2004 (Plovdiv); medalie de bronz la CM juniori cu echipa; campioană europeană de junioare la individual şi cu echipa (Iordăchioiu L, Iordăchioiu M, Puiu O.) la CE în 2003 la Porec (Slovenia); campioană europeană cu echipa (Măceşeanu I., Băcioiu A., Iordăchioiu L.) la CE de la Izmir (Turcia). Triplă campioană europeană (cu echipa) în anii 2006

(Izmir), 2008 (Kiev), 2009 (Plovdiv). Rezultatele deosebite realizate în anii preolimpici şi cel olimpic, au calificat-o ca participantă la J.O. din 2008. Dintre ele amintim: Cupele Mondiale de seniori individual de la Praga – locul 2 şi de la Florina (Grecia) locul 1; G. P. sen. de la Barcelona, locul 3, iar cu echipa locul 1; G.P. de la Nankin (China) cu echipa, locul 3; Cupa Mondială de la Havana (Cuba), locul 3; În 2008, la G.P. de la Budapesta, locul 2, şi cu echipa, locul 3; la Cupele Mondiale de la Barcelona şi Luxembourg, ocupă locul 3 şi, după ce cucereşte G.P.(ind.) de la St Petersburg, împreună cu echipa se clasează pe locul 2 la C.M.U. de la Bangog. Vicecampioană europeană (individual) în 2008 (Kiev). **A.-M. B. a** primit titlul de Maestră a Sportului în anul 2001. A fost declarată laureată a Clubului Steaua în anii 2004, 2005, 2006 şi aleasă „Cetăţean de Onoare" al oraşului Craiova în anul 2004. În anul 2009, împreună cu Mănoiu Anca, cucereşte medalia de bronz la CI de la St. Maur. Împreună cu echipa, devine campioană europeană cucerind medalia de aur, la CE ,din 2009. În anul 2010 împreună cu coechipierele : L. Iordăchioiu, S. Alexandru şi A. Măroiu, devine campioană mondială la C.M. de la Paris.

BULICĂ MIHAELA (1990), n. în Slobozia, jud. Ialomiţa. Elevă la Şcoala generală din Slobozia. A început să practice scrima (sabia) la vârsta de 8 ani sub îndrumarea antrenorilor Marin Mihăiţă şi Marius Puşcaşu, în perioada 1998-2004, la Clubul Sportiv Slobozia. Continuă pregătirea la CSA „Steaua" Bucureşti cu antrenorii Dan Găureanu şi Adrian Cârlescu. Debutează în competiţii de juniori ocupând locul I la Cupa Federaţiei (2007), locul II la CN (2007), locul I la CN (2008). În competiţii de seniori se clasează pe locul II la CN (2007), locul III în Superligă (2007), locul I în Cupa României (2007 şi 2008) şi locul II în CN (2008). Pe plan internaţional, se afirmă ocupând locul III la CE de tineret de la Monza (Italia) în 2007 şi un loc VIII la CE de junioare de la Amsterdam în 2008. MB este considerată cea mai reprezentativă sabreră românca din generaţia sa.

CESIANU, DINU . vezi Personalităţi

CARANFIL, NICOLAE . vezi Personalităţi

CHELARU, VASILE (1921-1999), n. în com. Şerbeşti, jud. Neamţ. Scrimer complet (floretist, sabrer, spadasin), absolvent al Institutului Militar de Educaţie Fizică (IMF) . specializare scrimă, promoţia 1946. Primii paşi în scrimă i-a făcut sub directa îndrumare a antrenorului emerit Constantin Panescu. Ca sportiv, V. C. a participat la mai toate competiţiile interne şi internaţionale organizate în perioada 1950-1965, remarc ându-se printr-o mare tehnicitate şi combativitate. Din păcate, a făcut parte din generaţia foarte tehnică, dar cu participări reduse în competiţii internaţ ionale. Din 1957, lucrează ca antrenor la Clubul .CCA. (.Steaua.), dar şi la lotul de scrimă. Foarte eficient în pregătirea sportivilor şi prin faptul că dădea lecţiile cu mâna stângă. Marele succes . ca antrenor . îl realizează când echipa masculină de floretă cucereşte (pentru prima dată în istoria scrimei româneşti), titlul de campioană mondială la CM de la Montreal (1967). Din echipă au făcut parte: Ion Drâmbă, Tănase Mureşanu, Mihai Ţiu, Iuliu Falb, Ştefan Ardeleanu. De asemenea, rezultatele excelente obţinute de lotul feminin în competiţiile internaţ ionale i se datoresc în mare parte. Dintre floretistele care au lucrat cu maestrul V. C. amintim pe: Olga Szabo, Maria Vicol, Ana Pascu, Ecaterina Stahl, Ileana Ieney, Suzana Ardeleanu, Aurora Dan, Magda Chezan, Geta Sachelarie, Viorica Draga ş.a. Pentru meritele sale, i s-a decernat în anul 1968 titlul de Antrenor emerit. Concomitent cu activitatea de antrenor, a funcţionat în perioada 1964-1974 ca antrenor federal la FR de Scrimă.

CHEZAN (BARTOŞ), MAGDALENA (1954), n. în Bucureş ti. Profesoară de educaţie fizică şi sport, specializare scrimă, absolventă IEFS în anul 1981. A început să practice scrima în 1964, la CS .Viitorul. cu antrenorul sătmărean Alexandru Csipler (aflat în Bucureşti, ca antrenor al lotului feminin de floretă), apoi a continuat pregătirea . la acelaşi club . cu antrenorul Tănase Mureşanu, până în anul 1973. Transferată la Clubul .Steaua. şi, concomitent, făcând parte şi din lotul de floretă, îl va avea ca antrenor principal pe Andrei Vâlcea (1973-1984), iar în perioada 1984-1985 se va antrena la Clubul IEFS, cu profesorul-antrenor Sorin Poenaru. Devine campioană naţională de junioare în anii 1969 şi 1970, iar cu echipa .Steaua. deţine titlul de campioană naţională timp de 7 ani (intervalul 1973- 1979) şi, tot cu echipa, va obţine şi titlul de campioană balcanică în anii 1970, 1972, 1973, 1974. La CE din 1979 cucereşte cu echipa .Steaua. medalia de argint, iar la CE din perioada 1974-1978 mai adaugă încă 5 medalii de bronz palmaresului său. După un loc V ca finalistă . individual la CM de tineret din 1974 (Istanbul), cucereşte cu echipa naţională de floretă la CM senioare . 5 medalii de bronz în anii: 1973, 1974, 1975, 1977, 1978. La JMU din 1973 (Moscova), împreună cu floretistele Ec. Stahl, I. Ieney, V. Draga, S. Ardeleanu, obţine medalia de aur şi tot la JMU, dar de la Sofia, în 1977 . medalia de argint. Finalistă şi câştigătoare a numeroase concursuri individuale de categorie A (.Trofeul Martini. . Torino, 1973; .Floreta de argint. . Como, 1976; .Trofeul L. Jeanty. . Paris, 1980 etc.), dar şi cu echipa (naţională şi de club). În anul 1977, primeşte Medalia .Meritul Sportiv. clasa a II-a. Maestră a sportului (1973), Maestră emerită a sportului (1998), ca o recunoaştere tardivă a meritelor sale sportive. Împreună cu soţul ei, voleibalistul Mihai Chezan, a lucrat în Mexic ca antrenoare de scrimă a lotului feminin de floretă, în anii 1991 şi 1992.

CHICULIȚĂ, ALEXANDRU (03/02/1961), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport Iași (2007). Antrenor de scrimă, absolvent al Școlii de antrenori (2000). Sportiv de performanță, practicant al scrimei, specializat în proba de sabie. S-a inițiat în scrimă începând de la vârsta de 10 ani, fiind legitimat la CS *Progresul* București (1971-1981). Începând din anul 1982, a activat la CS *Dinamo* București. Pe plan intern, a câștigat un titlu de campion național în proba individuală de sabie și de 8 ori Trofeul Cupa României în proba individuală. Cele mai valoroase rezultate obținute în competițiile internaționale oficiale, în calitate de component al loturilor naționale și olimpice: medalie de bronz cu echipa de sabie la JO din 1984 (Los Angeles); medalie de bronz cu echipa la JMU din 1981 (București); locul al IV-lea cu echipa la JO din 1992 (Barcelona); locul al IV-lea cu echipa la CM din 1993 (Essen). După retragerea din activitatea competițională, în anul 1986, s-a dedicat muncii de antrenor, inițial la CS *Progresul BNR* (1996-2002), iar din anul 2002 la CS *Dinamo* București. Cu sportivii săi foarte valoroși ai secției de scrimă ai acestui club, a realizat performanțe deosebite, atât pe plan intern cât și pe plan internațional. La competițiile internaționale oficiale cel mai valoros sportiv și component al loturilor naționale și olimpice Mihai Covaliu a cucerit la CM medalia de aur în 2005 (Leipzig), medalia de argint în 2003 (Havana) și medalia de bronz în 2002 (Lisabona), iar la CE medalia de aur în 2006 (Izmir) și 4 medalii de bronz în perioada 2005-2008. În CCE din 2005 (Kohin), echipa de sabie a CS *Dinamo* s-a clasat pe locul I. La JO din anul 2000 (Sydney) acest sabreur de excepție – Mihai Covaliu a cucerit titlul de campion olimpic, iar la ediția din 2008 (Beijing) a intrat în posesia medaliei de bronz. Performanțele realizate de sportivii antrenorului Alexandru Chiculiță, atât la club cât și la loturile naționale și olimpice confirmă calitățile sale profesionale. Pentru realizările sale ca sportiv i-a fost acordat titlul de Maestru Emerit al Sportului, iar pentru cele obținute ca antrenor , titlul de Antrenor

Emerit. Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982); Ordinul *Naţional pentru Merit*, în grad de Cavaler (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

COVALIU (DRĂGHICI) CLARA IRINA (1974) n. în Bucureşti. Absolventă a Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport şi a Şcolii naţionale de antrenori (scrimă). A început să practice scrima de la vârsta de 10 ani la C.S. B. N.R. cu antrenorul Romeo Pellegrini. La acest club s-a pregătit din anul 1985 până în anul 2001, apoi din 2002 s-a transferat la C.S. Dinamo. Aici şi apoi la lot s-a pregătit cu antrenorii Tudor Petruş, George Oancea, Emil Oancea, Marius Florea, Hariton Bădescu şi Alexandru Chiculiţă. Face parte din primul eşalon naţional de sabrere romînce, care a reuşit să se afirme pe plan internaţional la această armă. Multiplă campioană naţională la C.J.T şi CNS de sabie atât la individual, cât şi cu echipa. Pe plan internaţional, devine vicecampioană mondială în anul 2001 la Nimes împreună cu coechipierele sale C. Gheorghiţoaia, şi A. Pelei, iar în anul 2004 la Copenhaga, împreună cu aceleaşi coechipiere devine vicecampioană europeană. La Jocurile Universitare din anul 2005 cucereşte medalia de bronz. În anul 2002 i se acordă titlul de Maestră a Sportului. Medaliată cu „Meritul Sportiv" clasa I. Căsătorită cu campionul mondial de sabie, Mihai Covaliu.

COVALIU, MIHAI (1977), n. în Braşov. Primul contact cu scrima l-a avut la vârsta de 10 ani la sala Clubului .Tractorul. din Braşov. De-a lungul unui deceniu a beneficiat de o pregă tire complexă (la club şi lot), datorită unui număr relativ mare de antrenori cu care a lucrat: Mihai Ticuşan, Gabriel Duţia, Alexandru Chiculiţă, Mihai Oriţa, Emilian Nuţă. Maestru emerit la scrimă (sabie) din anul 2000, ca urmare a cuceririi titlului de campion olimpic la proba de sabie la JO de la Sydney (Australia). Succesul său confirmă avantajul de a lucra cu mai mulţi tehnicieni, fiecare avându-şi partea sa de contribuţie la formarea stilului de luptă şi a personalităţii sportivului. Până la confruntarea de la JO, a mai participat la câteva Cupe de categoria A, unde a ajuns pe locul III, iar în clasamentul Cupei Mondiale, ocupa locul X. Cele mai importante calităţi care l-au propulsat pe cea mai înaltă treaptă a podiumului olimpic, au fost: încrederea în propriile-i forţe, tenacitatea, dorinţa de a reuşi şi, bineînţeles, calităţile sale fizice şi tehnice fără de care nu ar fi ajuns în lotul de sabie. Legitimat la clubul bucureştean BNR. În intervalul anilor 2000 – 2008 , **M.C.** a participat la numeroase competiţii de anvergură cu rezultate diferite şi care în final, au culminat cu promovarea sa – după baremul F.I.E. – la J.O. din 2008 de la Beijing. Dintre aceste rezultate amintim: C.M. – 2001 ,Nimes (Franţa) locul 3 (ech.); C.M. 2002 - Lisabona (Portugalia) locul 3 (ind.); C.M. 2003 - Havana (Cuba) locul 2; C.M. 2005 – Leipzig (Germania) locul 1 (ind) ; C.E. 2001 – Koblenz (Germ.) locul 3 ; C.E. 2002 – Moscova locul 3 (ech); C.E. 2005 – Zalegerszeg (Ungaria) locul 3 (ech.); C.E. 2006 – Izmir (Turcia) locul 1 (ech.). În anii 2007 şi 2008 premergător olimpiadei şi 2008 anul olimpic, **M.C.** a câştigat G.P. de la Kish Island medalia de argint la Cupa Mondială din Venezuela şi medalii de bronz la Cupa Mondială de la Varşovia, şi de la C.E. Gand (Belgia). Încă o medalie de bronz şi una de argint (G.P. Padova şi respectiv C.E. Varşovia) vin să completeze salba medaliilor din 2007. În 2008, la G.P. de la Budapesta ocupă locul 3 şi este finalist (locul 5) la G.P. Atena, la Cupa Mondială Tunis şi la G.P. Madrid (ind şi ech.). În anul 2009, în postura de antrenor al lotului masculin de sabie, conduce echipa la cucerirea titlului de campioană mondială de sabie în 2009. Iar în anul 2010, la C.M. de la Paris, echipa formată din C. Hăncianu, R. Dumirescu, T. Dolniceanu şi F. Zalomir, antrenată şi îndrumată efectiv de **M.C**. a cucerit medalia de bronz la C.M. de la Paris. O performanță deosebită a realizat cu echipa de sabie la JO din 2012 (Londra) care a cucerit medalia de argint și titlul de vicecampioană olimpică. Decorat cu Ordinul Naţional pentru Merit în grad de comandor (2000), Ordinul Meritul Sportiv clasa

(2004), Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a cu două barete (2008), Ordinul Național Serviciul Credincios în grad de ofițer (2012).

CSISZAR FRANCISC (1956), n. în Carei, jud. Satu Mare. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic Cluj-Napoca, Facultatea de mecanică (TCM) şi al cursului de antrenori de scrimă (spadă). Iniţierea în scrimă (ca elev) a avut loc în 1979 cu antrenorul Andor Kovacs şi continuată cu Ludovic Vigula (1976-1985). A lucrat ca antrenor de spadă în perioadele 1982-1993; 1997-2002 şi 2005-2009 la CS Satu-mare; în perioada 1993-1997 în Kuweit, iar în perioada 2002-2005 în Seul. În ţară, elevii săi au realizat 74 de titluri de campioni naţionali, promovând în lotul naţional 14 juniori şi 8 seniori. Printre elevii săi mai performanţi se află şi Simona Deac, vicecampioană mondială la CM de juniori şi cadeţi din 2008, Adrian Pop,vicecampion la Campionatele europene de juniori din 2004 şi Alexandru Nyistor, calificat la JO din 2004.

CSIPLER, ALEXANDRU (1909-1999), n. în Satu Mare. Iniţierea în scrimă o face cu maestrul de arme Virgillio Pellegrini, după care urmează cursuri de specializare cu marii maeştri Santelli . la sabie, şi cu Mérignac . la spadă şi floretă. În 1930, lucrează la Sibiu ca asistent al maestrului Drotleff, iar după stabilirea la Satu Mare, colaborează cu fraţii săi, Ştefan şi Vasile, pentru crearea şi menţinerea unui centru de scrimă în acest oraş. Perseverenţa, hărnicia şi mai ales dragostea sa pentru copii au stat la baza realizării celei mai prolifice şi eficiente pepiniere de scrimeri pentru loturile naţionale, la toate armele. Reprezentativele naţionale de scrimă s-au .alimentat. cu multe generaţii de scrimeri de la . Şoni baci.. Atmosfera de lucru creată în sala sa de scrimă se afla sub semnul dictonului latin, afişat pe pereţii acesteia: .Labor omnia vincit improbus!. (Munca stăruitoare învinge totul!). Într-adevăr se lucra cu spor. Printre scrimerii ajunşi în loturile naţionale s-au aflat: Elena Şamşudeanu, Maria Lucky, Otilia Vadnay, Attila Csipler, Ştefan Haukler, Ştefan Toth, Iosif Sepeschy, Ştefan Ardeleanu, Suzana Ardeleanu, Ileana Ienei, Ecaterina Stahl, Suzana Olajos, Maria Pop, Eva Lengyel, Marcela Moldovan, Petru Kuki, Gabriela Betuker, Rozalia Oros, Zoltan Husti, Ottilia Hochdorffer, Csila Ruparcsics, Miklos Bodoczi, Attila File (ultimii şapte, antrenaţi în colaborare cu Şt. Haukler). Prezenţ a lor în echipele reprezentative ale ţării au adus numeroase titluri şi medalii în palmaresul scrimei româneşti. Este meritul antrenorului A. C. că a devenit o tradiţie ca foştii campioni internaţionali, originari din Satu Mare, să opteze pentru meseria de antrenori de scrimă. Antrenor emerit în anul 1968.

DAN (CRIŞU), AURORA (1955), n. în Bucureşti. Începe să practice scrima la Clubul . Viitorul . cu antrenorul Lucian Glişcă; continuă activitatea la Clubul .Dinamo., dar pregătirea cea mai intensă a făcut-o în cadrul lotului, cu antrenorii Andrei Vâlcea, Vasile Chelaru şi Ştefan Haukler. Ca junioară, realizează două titluri de vicecampioană (1971 şi 1975) şi de campioană naţională în 1972. Devine campioană naţională (seniori) în anii 1980 şi 1981. Participă cu echipa şi individual, la numeroase competiţii internaţionale, unde obţine rezultate foarte bune. Debutează în arena mondială la începutul anilor .70, devenind campioană balcanică (Ankara, 1972), apoi câştigă concursul şi turneul internaţional de la Bucureşti (1972); se clasează pe locul IV la CM de tineret de la Ciudad de Mexico (1975); cu echipa la turneul de la Minsk (1980) ocupă locul III; devine campioană balcanică (seniori) la Bucureşti (1980). Tot în 1980, cucereşte cu echipa medalia de aur la JMU (Bucureşti) şi pe cea de argint la individual. În

anul 1984, împreună cu echipa, ocupă al doilea loc în ierarhia mondială, devenind vicecampioană olimpică la JO de la Los Angeles.

DEAC SIMONA (1988), n. în Satu Mare. Practică scrima (spada) de la 11 ani, antrenor Francisc Csiszar la CS Satu Mare. Se poate spune despre ea că şi-a dominat generaţia de spadasine, deoarece a cucerit toate titlurile de campioană naţională la categoriile de: copii (2001), cadeţi (2004), juniori (2006). Talentul ei s-a făcut simţit şi peste graniţă, devenind vicecampioană mondială la CM de juniori de la Arcireal (Italia) în 2008. Începând din anul 2009 urmează să demonstreze că între valoarea sa de junioară şi cea de senioară nu sunt mari diferenţe, iar continuitatea în pregătire şi perseverenţa sunt factorii esenţiali ai succesului său.

DOLNICEANU, TIBERIU (1988), n. în Iaşi. Sportiv de performanță, specializat în proba de sabie. Și-a început activitatea la CSM Iași, sub îndrumarea antrenorului Iulian Bițucă, de unde s-a transferat la CS Dinamo București, având-l antrenor pe Mihai Covaliu. Pe plan intern s-a remarcat la CN de juniori și seniori obținând titluri de campion și numeroase clasări pe podium. Pe plan internațional, câștigă prima medalie la CE de juniori din 2006 (Poznan), unde intră în posesia medaliei de argint în proba individuală de sabie. Mai obține o medalie de bronz la CE de juniori din 2007 (Praga), la aceeași probă. În competițiile internaționale, oficiale ale seniorilor își aduce contribuția la obținerea unor performanțe de prestigiu, în proba de sabie pe echipe, astfel: CM din 2009 - Antalya – medalie de aur și titlul de campion mondial; CM 2010 (Paris) – medalie de bronz; CE 2012 (Legnano) – medalie de argint; JO 2012 (Londra) – medalie de argint și titlul de vicecampion olimpic. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a cu o baretă.

DRAGA (ŢURCANU), VIORICA (1954), n. în Bucureşti. Scrima a început să o practice la ŞS nr. 2, cu profesorul-antrenor Cornel Pelmuş. Profesoară de educaţie fizică şi sport, absolventă IEFS, promoţia 1976. Campioană naţională de tineret în 1971, 1974. Cu echipa .Steaua. devine campioană naţională în 1974, 1975, iar cu echipa naţională realizează următoarele rezultate: locul I la CB în 1973; locul III . 1978, locul II . 1979, locul I . 1980 la Cupa Europei; locul III . 1978 şi finalistă (V) la CM de la Hamburg; locul I . 1973 (Moscova), locul II . 1974 (Sofia), locul I . 1981 (Bucureş ti) la JMU. Maestră a sportului din 1973. .Meritul sportiv. clasa I în 1981.

DRÂMBĂ, ION (1942-2006), n. în Timişoara. Scrimer.floretist şi sabrer. Aînceput scrima în 1952, cu antrenorul Andrei Altman de la Asociaţia .Flacăra Roşie. din Timişoara, iar în 1960 s-a transferat la Clubul .Steaua. din Bucureşti. Mobilitatea, supleţea şi îndemânarea sa, completate de o intuiţie specifică marilor scrimeri, l-au ajutat să urce rapid treptele măiestriei şi să-şi formeze un stil inconfundabil. Deplasările uşoare, aidoma felinelor, îndelungatele momente de expectativă, ca şi finalizarea rapidă şi precisă a loviturilor, îl făceau să pară o panteră în acţiune. Calităţile sale fizice îi permiteau, printre altele, să transforme fandarea într-un şpagat, fără eforturi deosebite. Debutează în 1959 la CN de juniori de sabie şi floretă, cucerind locul I la ambele probe. Îşi menţine titlul de campion la floretă şi în anii 1960, 1961 şi 1962. În 1964, devine dublu campion (floretă şi sabie) la seniori, iar în 1968 şi 1969, campion la floretă. Performanţele sale pe plan mondial: campion mondial la CM de la Montreal în 1967 (cu echipa formată din T. Mureşanu, M. Ţiu, I. Falb, Şt. Ardeleanu), campion olimpic (individual) la JO din Mexic în 1968, medaliat cu bronz la CM de la Havana din 1969 (cu echipa). Câştigător al CE de la Paris din 1968 şi 1969, vicecampion universitar la floretă şi medaliat cu bronz, la sabie, la JMU de la Gand din 1963, vicecampion la JMU de la Budapesta

din 1965, cu echipa de floretă; câştigător al Cupelor Mondiale .Giovani . din Bologna (1967), .A. Rommel. din Paris (1968), .Martini. din Torino (1970) ş.a. Stabilit în străinătate din 1970, a continuat să concureze un timp, apoi s-a consacrat activităţii de antrenor de scrimă. În Germania, în perioada 1970-1972, a contribuit la succesele realizate de M. Beher şi Al. Pusch; între 1972 şi 1980, aflat în SUA . Arizona şi San Francisco . a lucrat cu campionul sud-american Antonio Telles. Pentru realizările sale sportive, a fost distins cu titlul de Maestru emerit al sportului în anul 1967. În anul 2000, i s-a decernat Ordinul naţional .Pentru Merit. în grad de ofiţer.

DUCU PETRE (1967) n. în Bucureşti. A început să practice scrima (floreta) la vârsta de 9 ani cu antrenoarea Maria Teodoru la clubul Steaua. Vicecampion naţional de copii la 11 ani. La 17 ani este selecţionat la lotul naţional unde lucrează cu antrenorii Iuliu Falb şi Petru Kuki, care i-au influenţat substanţial cariera scrimistică. La 19 ani cucereşte într-o manieră categorică (scor 10-1) titlul de campion naţional de juniori, apoi de 4 ori titlul de campion naţional individual la seniori, de 10 ori campion naţional cu echipa Steaua, câştigă de 4 ori cu echipa Cupa României. Pe plan internaţional cucereşte titlul de campion balcanic, la C.E de la Viena (1991, se clasează pe locul 5 cu echipa şi pe locul 8 la CM de la Essen (1995). După anul 1994 lucrează ca antrenor (sub îndrumarea experimentatului antrenor Tudor Petruş) la loturile feminine (senioare şi junioare) de floretă cu care obţine rezultate deosebite : bronz, cu echipa la C.E. de la Koblenz (2001) ; bronz, Roxana Scarlat la C.M. de la Nimes (2001) ; argint - Laura Badea şi bronz – Roxana Scarlat la C.E. de la Moscova (2002) ; bronz – echipa la C.M. de la Lisabona (2003) ; bronz – Roxana Scarlat şi echipa la C.M. de la Havana (2003) ; aur – Laura Badea şi echipa la C.E. de la Copenhaga (2004) ; argint – echipa la C.M. de la New York (2004) ; locul 5 - Laura Badea la J.O. de la Atena (2004) ; bronz – echipa la C.E. de la Budapesta (2005) ; argint – echipe la C.M. de la Leipzig (2005) ; argint – echipe la C.E. de la Izmir (C.E. (2006). În anul 2002 este avansat la gradul de căpitan şi este numit şeful secţiei de scrimă al Clubului Steaua. În această nouă calitate obţine cu echipa feminină de floretă câştigarea a 3 ediţii a Cupei Campionilor Europeni şi alte rezultate remarcabile : în 2003 la Jocurile Mondiale Militare de la Catania, locul 3 pe naţiuni ; în 2004 la C. E. Militar de la Zaragoza, locul 1 pe naţiuni ; în 2005 la C. M. de la Grosetto, locul 2 pe naţiuni ; în 2006 la C. M. Militar de la Bucureşti, locul 1. În prezent, pe lângă multiplele sale responsabilităţi profesionale de la Clubul Steaua, le are şi pe acelea de antrenor principal la lotul naţional de floretă feminin pentru care şi-a fixat deja obiective îndrăzneţe dar realiste.

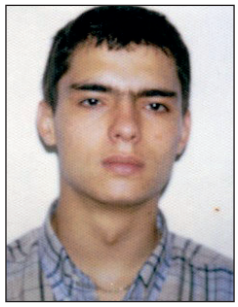

DUMITRESCU, RAREŞ EUGEN (1983) n. în Braşov. Profesor de educaţie fizică şi sport şi antrenor de scrimă (spadă). A început să practice scrima la vârsta de 10 ani cu Cătălin Albu la CS Dinamo Bucureşti ; apoi, în perioada !993-2002 a fot legitimat la CS Tractorul Braşov, iar în 2002-2007 la CS Dinamo Bucureşti. S-a pregătit cu antrenorii Cătălin Albu, Dan Costache, Mihai Oriţă şi Alexandru Chiculiţă. După un loc 2 la CN de juniori, a devenit campion naţional (individual) la seniori în anii 2004 şi 2006 şi cu echipa în anii 2003, 2004, 2005, 2006. Tot cu echipa a cucerit locul I la CN din anii 2005 şi 2006. Pe plan internaţional, cucereşte titlul de campion european (cu echipa) în anul 2006 la CE de la Izmir (Turcia). De asemenea, cucereşte Cupa Mondială (Sofia 2006) şi G.P. (ind.) de la Budapesta în 2007. Tot în anul 2007, obţine medalii de bronz la G.P. din Venezuela şi din Padova şi de argint la C.E. din Varşovia. În anul 2008, la Cupa Mondială de la Kish Island obţine din nou medalie de bronz, iar la Madrid, cucereşte G.P. Rezultatele sale l-au calificat - conform baremului FIE – la J.O. din 2008 de la Beijing. **E.R.D.** este distins cu titlul de maestru al sportului şi devine „bursier olimpic” în anul 2006. În

2007 a fost legitimat la C.S. Dinamo Bucureşti. Locul I la Cupa Mondială de la Sofia în 2006 şi tot locul I la Cupa Mondială de la Budapesta în 2007. La lotul naţional s-a pregătit cu antrenorii Mihai Oriţă, Marius Florea, Dan Găureanu, Dan Costache şi Emilian Duţă. În anul 2006 este distins cu titlul de Maestru al sportului, primeşte diploma de „Laureat al sportului" şi devine şi bursier olimpic ! În prezent este P.C. la CS Dinamo Bucureşti şi component al lotului naţional de spadă. În 2009 cucereşte medalia de argint (individual) şi medalia de aur (cu echipa) la CM din Antalya (Turcia). Din echipă au făcut parte: Florin Zalomnir, Cosmin Hăncioiu şi Tiberiu Dolniceanu. Excepţionalul rezultat constituie şi prima mare satisfacţie a antrenorului debutant, Mihai Covaliu. La Jocurile Olimpice, Londra 2012 a obtinut medalia de argint in proba pe echipe. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a cu o baretă.

FALB, IULIU (1942-2009), n. în Timişoara. Primii paşi în scrimă (floretă) i-a făcut în oraşul natal sub îndrumarea antrenorului Andrei Altman şi avându-l coleg (şi prieten) pe viitorul campion olimpic, Ionel Drâmbă. Din anul 1961 s-a transferat la Clubul . Steaua. Bucureşti, unde începe să-şi perfecţioneze tehnica şi stilul, lucrând cu mai mulţi antrenori, printre care Constantin Panescu şi Vasile Chelaru. Campion naţional de floretă în anii 1965, 1966, 1967, vicecampion în 1969, 1970 şi un loc III la spadă (!) în 1991. Cele mai bune rezultate internaţionale le-a obţinut în perioada 1966-1968, la: Cupa .Adrien Rommel. . Paris (1966) locul I; CM . Montreal (1967) medalie de aur şi campion mondial (cu echipa); JO . Mexic (1968) locul IV (echipe); CM Havana (1968) medalie de bronz (echipe). După retragerea din competiţii, a continuat să lucreze ca antrenor, în mai multe secţii de scrimă, cel mai mult la IEFS. Pentru meritele sale sportive, a fost distins cu titlul de Maestru al sportului în 1966 şi de Maestru emerit al sportului în 1967. Foarte activ în calitate de arbitru intern şi internaţional (categ. A). În anul 2000, i s-a decernat Crucea naţională .Serviciul Credincios . clasa a III-a.

FLOREA MARIUS (1965) n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică şi antrenor de scrimă (sabie). Practică scrima (sabia) din anul 1973 sub îndrumarea antrenorului Nicolae Mihăilescu de la CSS Slobozia (1973-1983). Din anul 1994 până în prezent, a continuat pregătirea la CSA Steaua Bucureşti. Ca sportiv, a fost de două ori campion naţional la juniori şi de 5 ori la seniori. Selecţionat de 4 ori în lotul naţional de juniori şi de 6 ori în cel de seniori. Ca antrenor, îi revine meritul de a-l fi antrenat pe Dan Găureanu, component al echipei de sabie medaliată cu bronz la CM din 2001 de la Nimes. În perioada 1999 – 2004 a antrenat lotul de sabie feminin, care a obţinut titlul de vicecampioană mondială la CM de la Nimes în 2001 şi un titlu de campioană mondială realizat de sabrera Dorina Mihai la CM de la Havana în anul 2003. În perioada 2003-2007 a antrenat lotul de sabie masculin din care Mihai Covaliu cucereşte titlul de campion mondial la Havana în 2005, echipa de sabie devine campioană europeană în 2006 la Izmir, iar Florin Zalomir câştigă medalia de bronz (la aceeaşi competiţie). **M.F.** este arbitru interrnaţional de sabie (categ.A) şi de floretă (categ. B). Pentru activitatea sa laborioasă în anul 2004, a fost răsplătit cu ordinal "Meritul Sportiv" clasa III-a.

GĂUREANU VICTOR DAN (1967) n. în com. Nicolae Bălcescu jud. Botoşani. Profesor de educaţie fizică şi antrenor de scrimă (sabie). A început să practice scrima la vârsta de 10 ani la CS Tractorul Braşov cu antrenorul Mihai Ticuşan. Apoi a continuat cu antrenorii Daniel Costin şi Marin Mustaţă, iar în perioada 1999-2004 cu Marius Florea la CSA Steaua . Ca sportiv a obţinut la CN de juniori la sabie de trei ori titlul de campion naţional cu echipa şi de patru ori pe cel de vicecampion individual, iar la CN de sabie seniori, a obţinut de 4 ori titlul de campion

naţional individual şi de 10 ori cu echipa. A cucerit Cupa României o dată individual şi de 10 ori cu echipa. În competiţiile internaţionale, cucereşte medalia de argint(cu echipa) la CE din 1999 de la Bolzano (Italia), medalia de bronz, individual (la acelaşi CE), şi tot medalie de bronz la CM (cu echipa) în 2001 la Nimes (Franţa). De 2 ori se clasează pe locul IV (cu echipa) la J.O. din anii 2000 şi 2004, locul I la CCE echipe şi tot locul I la C.I.S. Militare cu echipa. Este Maestru emerital sportului din anul 2002. Pentru rezultatele sale remarcabile a primit distincţia de "Laureat al sportului 2002" şi Ordinul "Meritul Sportiv" clasa I. D.G. este antrenor al lotului naţional de sabie.

GERED, ZOLTAN (1937), n. în com. Frumoasa, jud. Harghita. Profesor de educaţie fizică, absolvent ICF, promoţia 1964. Practică scrima (spada) sub îndrumarea antrenorilor Constantin Ciocârlie la .Steaua. şi Ion Halmagy la .Petrolul. Ploieşti. Din anul 1973, devine antrenor de spadă şi floretă, activând în cadrul Şcolii Experimentale .Viitorul. Bucureş ti până în anul 1987, după care continuă la CS .Progresul. Bucureşti (1987-1990). Dintre elevii săi, s-au detaşat Cornel Milan, cuceritorul medaliei de bronz la CM de tineret din 1991 de la Istanbul, floretistele Florentina Munteanu şi Angela Popa (componente ale lotului olimpic în 1987-1988) şi floretiştii Fernando Bucur şi Constantin Zaharia (componenţi ai lotului naţional în 1987-1989). În perioada 1990-1999 a deţinut funcţia de antrenor federal la FR de Scrimă, coordonând activitatea loturilor de sabie masculin şi floretă feminin, precum şi activitatea competiţională internă.

GHEORGHIŢOAIA (PETRESCU) CĂTĂLINA (1975) n. în Bucureşti. Absolventă a Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din cadrul Universităţii Al. I. Cuza din Iaşi. Iniţierea în scrimă a primit-o la vârsta de 9 ani de la antrenorul Romeo Pellegrini la clubul BNR Bucureşti. La acest club a activat în perioada 1985-2001 apoi a continuat din 2002 până în prezent, la clubul Steaua. La lot s-a pregătit cu antrenorii Emil Oancea, Marius Florea şi Alexandru Chiculiţă. Face parte din primul eşalon naţional de sabrere romînce, care a reuşit să se afirme pe plan internaţional. În competiţiile interne a cucerit titlul de campioană naţională (j şi s.) individual şi cu echipa. La principalele competiţii internaţionale la care a participat si-a dovedit valoarea la CM din anul 2001 de la Nimes unde, împreună cu echipa (A.Pelei şi I. Covaliu) a cucerit titlul de vicecampioană mondială. În anul 2004 la CE de la Copenhaga este dublă vicecampioană europeană (individual şi cu echipa). Echipa fiind aceeaşi din 2001. La JO de la Atena din 2004 **C.G.** s-a situat pe un meritoriu loc IV. În anul 2002 i s-a conferit titlul de Maestră a sportului.

GHIMPUŞAN, MARIN (1941), n. în Craiova. Absolvent ICF, promoţia 1964. Profesor de educaţ ie fizică, antrenor de scrimă categoria I. Scrima (spada) a deprins- o la Clubul CFR din Craiova, lucrând cu antrenorii Raul Dristoreanu şi Paul Ghinju. La .Poli. Iaşi a lucrat cu antrenorul Nicolae Pufnei, iar în Bucureşti, la CPMB şi IEFS, cu antrenorul Jacques Istrate. A fost component al lotului naţional de spadă în intervalul 1960-1964. S-a remarcat ca bun pedagog şi antrenor de scrimă la Centrul pentru Juniori al FR de Scrimă din Bucureşti, dând lecţii de floretă şi spadă, şi la Clubul BNR (spadă). Dintre elevii săi, cele mai bune performanţe le-au realizat Liviu Angelescu . locul I la CMU din 1977 şi 1981 (individual şi echipe) CM (spadă) 1977, locul V (echipe), şi George Epurescu, participant la JO Barcelona în 1992. Antrenor federal la FR de Scrimă în perioada 1993-2000.

GHINJU, PAUL (1935-1981), n. în Craiova. Absolvent al Şcolii de Comerţ din Craiova, antrenor

de scrimă. A fost elevul unui bun spadasin, Raul Dristoreanu, care l-a şi încurajat să se consacre profesiei de antrenor. Marcat fizic după un grav accident (rămâne fără mâna dreaptă), nu disperă, ci se dedică . trup şi suflet . muncii de antrenor, dând dovadă de o voinţă remarcabilă prin .reprofilarea. sa în stângaci, învăţând să dea lecţii cu mâna stângă. Elevii săi s-au remarcat în competiţii interne şi internaţionale, mulţi dintre ei continuând profesia de antrenor. În timpul vieţii sale relativ scurte, a pus bazele Şcolii de Spadă şi actualului Centru Olimpic de Spadă din Craiova, condus apoi de foştii săi elevi Mircea Alecu, Dumitru Popescu şi Dan Podeanu.

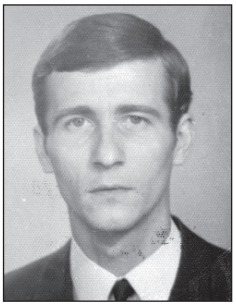

HALMAGYI, IOAN (1940), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică şi sport şi antrenor de scrimă. A început să practice scrima la ŞS de Tineret cu antrenorul Gheorghe Man, apoi a continuat pregătirea cu antrenorii Constantin Panescu şi Cornel Georgescu. Cu echipa .Ştiinţa. Bucureşti cucereşte locul I la CN de spadă şi locul II la floretă (1964). Începe activitatea de antrenor, mai întâi la Clubul .Petrolul. Ploieşti (1965-1966), apoi la CS .Triumf. Bucureşti (1966-1972). Afost solicitat să pregătească lotul naţional de spadă în două perioade: 1972-1976 şi 1989-1990. În această calitate, a avut satisfacţia calificării în finală (locul IV) a lui Anton Pongratz la JO de la München (1972) şi a situării echipei de spadă pe locul V la JO de la Montreal (1976). Contribuţ ia sa la pregătirea spadasinilor din lot s-a făcut simţită în performanţele realizate în special de Ioan Popa şi Octavian Zidaru în mai multe competiţii internaţ ionale. Numele lui I. H. este cunoscut în scrimă, mai ales prin omniprezenţa şi eficienţa sa la competiţiile interne şi internaţionale (din România), aflat în multiple ipostaze: organizator, arbitru coordonator, arbitru de planşă etc. Preşedinte al Comisiei de Competiţii în cadrul Biroului FR de Scrimă. În 1998 a primit titlul de Antrenor emerit.

HAUKLER, ŞTEFAN (1942-2006), n. în Satu Mare. Scrimer (floretist şi spadasin). Profesor de educaţie fizică, absolvent ICF, promoţia 1964. A fost unul dintre cei mai destoinici elevi ai antrenorului emerit Alexandru Csipler de la cluburile .Unio. şi .Olimpia. din Satu Mare. A încercat şi a reuşit să depăşească nivelul cunoştinţelor primite, documentându-se şi experimentând permanent noţiunile însuşite. Ca spadasin, deţine de trei ori titlul de campion naţional de tineret (1961, 1962, 1963) şi tot de trei ori pe cel de campion naţional de seniori (1959, 1962, 1965). Pe plan internaţional, palmaresul său poartă amprenta penuriei de competiţii a anilor .60. A realizat totuşi câteva rezultate satisfăcătoare pe plan internaţional: medalie de bronz la CM de la Havana, în 1969 (cu echipa) şi, individual, un loc IV la CM de juniori de la Cairo din 1962. Câştigă concursurile de spadă de la Karl-Marx-stadt şi medalia de argint la Berlin în 1964. Maestru emerit al sportului. Devine foarte curând .mâna dreaptă. a lui Al. Csipler, contribuind la ridicarea faimei Centrului de Scrimă de la Satu Mare. În perioada anilor 1980- 1986, lucrează cu lotul feminin de floretă ca antrenor principal, secondat de Ştefan Ardeleanu şi Tudor Petruş. Eforturile lor conjugate au revigorat floreta feminină, ca dovadă rezultatele obţinute: locul I . la JMU de la Bucureşti (1981), cu echipa formată din: Aurora Dan, Marcela Moldovan, Viorica Draga, Csila Ruparcsics, Elisabeta Tufan; la individuale, Aurora Dan . medalie de argint; Elisabeta Tufan . locul I la JMU de la Edmonton (Canada) în 1983. La CM de juniori de la Budapesta (1983) şi de la Leningrad (1984), aceeaşi Elisabeta Tufan obţine medalia de bronz, iar la Arnhem (Olanda) 1985, Reka Lazăr-Szabo ocupă locul II şi tot ea cucereşte titlul de campioană mondială de junioare la Stuttgart în 1986. La JO de la Los Angeles din 1984, echipa devine vicecampioană olimpică. Stabilirea sa în Germania în anul 1986 nu a însemnat o întrerupere a relaţiilor cu scrima românească, el pregătind în

continuare sportive aflate acolo (Monica Weber, Rozalia Husti-Oros ş.a.), care au continuat să reprezinte România în competiţii. Amprenta muncii sale a dăinuit multă vreme în pregătirea lotului. În Ger mania s-a profilat pe proba de spadă feminină, elevele sale realizând succese remarcabile la CM Atena 1994 şi ulterior. În 1993, pentru meritele sale deosebite, FR de Scrimă i-a conferit titlul de Antrenor emerit.

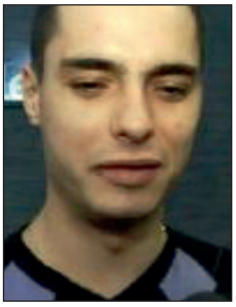

HĂNCIANU, COSMIN (1986) n. în Iaşi. Profesor de educaţie fizică, absolvent al Universităţii Al.I. Cuza, Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport din Iaşi, promoţia 2010. A început să practice scrima (sabia) la vârsta de 10 ani cu antrenorii Iulian Biţucă şi Ioan Ţârdea la CSM Iaşi. A continuat pregătirea la CSA Steaua Bucureşti din anul 2006 cu antrenorii Marius Florea şi Dan Găureanu. Din anul 2005, face parte din lotul naţional de sabie al României pregătindu-se cu antrenorii Emilian Nuţă (2005-2007), Marius Florea (2007-2008) şi Mihai Covaliu (din 2008). Performanţele sale încep din anul 2008 când, împreună cu echipa, cucereşte locul I la Grand Prix-ul de la Las Vegas şi un loc IV (tot cu echipa) la C.E. de seniori (Kiev); în anul 2009 cucereşte (cu echipa) medalia de aur la C.M. seniori (Antalya), medalia de argint la C.E.seniori (Plovdiv) şi un loc VI (individual) la Cupa Mondială de la Madrid. În anul 2010 are cele mai multe şi cele mai bune rezultate: locul II (individual) la Cupa Mondială (Istanbul), locul II la Grand Prix (Plovdiv) cu echipa şi, locul I la Grand Prix din Tunis, tot cu echipa; la C.M. Militare din Venezuela, cucereşte o medalia de argint (individual) şi una de aur (cu echipa); pe plan intern, la Cupa României se clasează pe locurile I (individual şi cu echipa). La ultima competiţie a anului 2010, C.M seniori de la Paris, împreună cu R. Dumitrescu, T. Dolniceanu, F. Zalomir (antrenor M. Covaliu), cucereşte medalia de bronz, un trofeu binemeritat.

HUSTI (OROS), ROZALIA (1963), n. în Satu Mare. Scrimeră . floretistă. Absolventă a Şcolii postliceale de antrenori. Iniţiată şi formată ca floretistă la şcoala sătmăreană de scrimă, sub îndrumarea antrenorului emerit Ştefan Haukler. La lot, a continuat pregătirea cu antrenorul emerit Tudor Petruş. Prezenţă constantă în finalele campionatelor naţionale de floretă, inclusiv cucerirea locului I (individual şi cu echipa). Participă la numerose competiţii internaţionale, la care obţine rezultate remarcabile, precum: titlul de vicecampioană universitară la JMU de la Edmonton din 1983 (individual şi cu echipa), vicecampioană olimpică la JO de la Los Angeles (1984) şi vicecampioană mondială la CM de la Lausanne din 1987 (ambele cu echipa). După anul 1990, s-a stabilit definitiv în Germania, unde lucrează ca antrenoare, dar a continuat să activeze şi ca sportivă la marile competiţii. Astfel, în 1991, împreună cu echipa Germaniei, cucereşte medalia de bronz la CM de la Budapesta. Pentru meritele sale deosebite, FR de Scrimă i-a acordat, în anul 1996, distincţia de Maestră emerită a sportului.

IONESCU, RUXANDRA . vezi Personalităţi

IORDĂCHIOIU ALEXANDRA - MĂDĂLINA (1986) n. în Craiova. Studentă la Institutul de Educaţie Fizică şi Sport din Craiova. A început să practice scrima (spada) la vârsta de 11 ani sub îndrumarea antrenorului Dumitru Popescu la Liceul cu program sportiv „Petrache Trişcă" din Craiova. Şi la lotul olimpic de la Craiova continuă pregătirea tot cu antrenorul Dumitru Popescu. Ca junioară, a făcut parte din echipa campioană de două ori a CN. în fel s-a întâmplat şi când a devenit senioară : de două ori locul I cu echipa la CN, apoi de 2 ori locul 2 la CN, şi locul III în 2005. În competiţiile internaţionale

cucereşte cu echipa (Brânză A.-M., Iordăchioiu L., Puiu O.) locul I CE de juniori în anul 2003 de la Porec (Slovenia). De două ori se clasează pe locul III (individual) la etape de Cupă Mondială din Izrael şi din Budapesta (2003). Este soră cu Loredana Iordăchioaie cu care se confruntă la „individuale", dar fac şi echipă când se confruntă cu alte echipe.

IORDĂCHIOIU LOREDANA (1984) n. în Craiova. Studentă anul IV la Institutul de Educaţie Fizică şi Sport din Craiova. A început să practice scrima (spada) la vârsta de 11 ani sub îndrumarea lui Radu Mitrăchioiu şi Dumitru Popescu la Liceul cu program sportiv „Petrache Trişcă" din Craiova. La lotul olimpic se antrenează cu Dan Podeanu şi Dumitru Popescu. Ca junioară, cucereşte de 4 ori titlul de campioană naţională, iar cu echipa locul II la Cupa Federaţiei. Ca senioară, cucereşte de 3 ori medalii de aur la CN, de 4 ori Cupa României. şi o medalie de bronz la CN din 2006. Primul succes internaţional, ca junioară, la realizat câştigând Trofeul „Trividia d-Oro" (Italia) în 2001; tot în anul 2001 la CM de juniori pe echipe de la Gdansk (Polonia) împreună cu Brânză A.-M. şi Măceşeanu I. cuceresc medalia de argint. Apoi la CE de juniori, individual şi pe echipe (cu Brânză şi Băcioiu) din anul 2002 de la Canegliano (Italia) cucereşte medalia de bronz. La CE juniori din anul 2003 de la Porec (Slovenia) obţine medalie de argint individual şi medalie de aur cu echipa (Brânză A.-M. şi Iordăchioiu M.). La CM juniori din 2004 de la Plovdiv (Bulgaria) se clasează pe locul III cu echipa (Brânză A.-M., Alexandru S., Puiu O.,). In anul 2006 la CE seniori de la Izmir (Turcia), devine campioană europeană împreună cu coechipierele sale Brânză A.-M , Măceşeanu I. şi Băcioiu A. Tot cu echipa cucereşte şi etapa de Grand Prix de la Barcelona din 2006, iar la CM seniori din 2006 se clasează, cu echipa pe locul IV. **L.I.** a primit titlul de Maestră a sportului în anul 2002 .

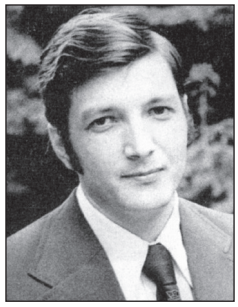

IRIMICIUC, DAN-CONSTANTIN (1949), n. în Iaşi. Inginer, absolvent al Facultăţii de Industrie Uşoară din Iaşi, om de afaceri. A început să practice scrima . sabia . în oraşul natal, la Clubul .Politehnica., cu antrenorul Nicolae Pufnei. Inteligenţa şi impetuozitatea stilului l-au situat de la începutul carierei sale competiţ ionale în primul eşalon de sabreri. Cucereşte două campionate de juniori (1968, 1969), CR (1972, 1974) şi CN de seniori (1973, 1974, 1976). A fost unul dintre puţinii sabreri români care, prin rezultatele realizate, a reuşit să scoată din anonimat această probă pe plan mondial. Vicecampion mondial de tineret la CM de tineret Genova (1969); campion balcanic la Atena (1971); vicecampion mondial . cu echipa . la CM de la Grenoble (1974) şi la CM de la Buenos Aires (1977); medaliat cu bronz . cu echipa . la CM de la Budapesta (1975) şi la JO de la Montreal (1976); locul VI . cu echipa . la JO de la München (1972); de două ori finalist (locul IV) la individuale . într-o companie de corifei ai sabiei mondiale . la CM de la Viena (1971) şi Grenoble (1974). Tot la individuale, a fost medaliat cu bronz la JMU de la Moscova (1973), iar cu echipa cucereşte locul I la JMU Sofia (1977). De două ori medaliat cu bronz la CCE . Budapesta în 1977 şi 1978. Câştigător a numeroase Cupe internaţ ionale de mare prestigiu (Bari . 1972, Moscova . 1973, Rozny-sur-Bois . 1973, Plovdiv . 1975, Wappen . 1975, Hamburg . 1976, Budapesta . 1976 etc.). Clasat de mai multe ori pe locurile II şi III la concursuri şi Cupe tradiţionale: Cupa .Santelli. (1971, 1972, 1973, 1974), Sofia (TI . 1973), Berlin (TI . 1974), Moscova (TI . 1974), Bucureşti (TI . 1975), Varşovia . Cupa .Wolodjowski. (1975), Bologna .Trofeul Luxardo. (1976) etc. Maestru al sportului din anul 1972, Maestru emerit al sportului din 1974. Decorat cu Ordinul .Meritul Sportiv. clasa a III-a . 1974 şi clasa I . 1976.

ISTRATE, JACQUES (1919), n. în Bucureşti. Participă în competiţ ii ca sabrer, devenind campion naţional în anul 1947 şi multiplu campion naţional cu echipa .CCA. (.Steaua.). A publicat lucrarea *Tactica scrimei,* în anul 1971. Cu toate că a concurat numai ca sabrer, J. I. s-a dovedit a fi totuşi un foarte bun cunoscător al floretei, elevii săi Rodica Văduva- Popescu şi Tudor Petruş devenind floretişti de valoare internaţională şi, în special, antrenori de lot naţional la această armă. Este meritul Rodicăi Popescu de a o fi descoperit pe viitoarea campioană mondială şi olimpică, Laura Badea, iar Tudor Petruş pregăteşte echipa feminină de floretă de aproape două decenii, cu rezultate excelente. În afara activităţ ii de antrenor, J. I. s-a remarcat, de-a lungul multor ani, ca un foarte bun organizator de competiţii şi ca arbitru naţional şi internaţional.

IENEI (GYULAI), ILEANA (1946), n. în Satu Mare. Profesoară de educaţie fizică, absolventă ICF. Face parte din valoroasa generaţie de scrimere lansate de Centrul de Scrimă de la Satu Mare în 1964. Iniţierea şi formarea deprinderilor de bază a fost făcută cu venerabilul Alexandru Csipler, iar perfecţionarea o datorează antrenorului emerit Andrei Vâlcea de la .Steaua. şi de la lotul naţional. Pe plan intern, cucereşte titlul de campioană naţională de juniori în 1965, de seniori în 1966, 1967, 1973; de 15 ori campioană naţională cu echipa .Unio. (1964) şi .Steaua. (1965-1980). În arena internaţională se lansează cu succes cucerind succesiv 2 titluri de vicecampioană mondială de tineret la CM de tineret Budapesta (1964) şi CM de tineret Rotterdam (1965). Palmaresul individual: 11 medalii de aur, 14 medalii de argint şi 7 de bronz, cucerite în întreaga sa activitate competiţională. Împreună cu echipa .Steaua. intră în posesia CCE în 1973, după situarea pe locul I în cele 3 ediţii consecutive. Cucereş te cu echipa (O. Szabo, M. Vicol, A. Pascu, S. Ardeleanu) medalia de aur la CM de la Havana din 1969; medalii de argint la CM de la Paris (1965), Havana . individual (1969) şi Ankara (1970); medalii de bronz la CM de la Montreal (1967), Göteborg (1973), Grenoble (1974), Buenos Aires (1977), Hamburg (1978), precum şi la JO din Mexic (1968) şi de la München (1972). La JMU de la Budapesta din 1964 şi de la Torino (1970) (cu echipa), obţine medalii de argint, iar la JMU de la Moscova (1973), medalie de aur (cu echipa . Ec. Stahl, M. Chezan, V. Draga, S. Ardeleanu). Individual, cucereşte numeroase cupe, trofee sau se clasează în primele 3 locuri la mai multe competiţii de categoria A, ca: .Martini . Torino. locul II în 1967, 1968, 1970 şi locul I în 1969; CI Sofia (I) în 1969, CI Varşovia (I) în 1969; .Floreta de argint. . Como (Italia) locul II în 1971. Cucereşte de trei ori primul loc în Cupa .Jeanty. . Paris (1969, 1970, 1972), fapt pentru care intră în posesia faimosului elefant emailat, drept .cupă transmisibilă.. Timp de 15 ani (1964-1979), Ileana Ieney s-a aflat constant în ierarhia scrimei feminine mondiale. I s-a decernat titlul de Maestră a sportului în 1965 şi cel de Maestră emerită a sportului în 1970. În anul 1969, ziarul . Sportul. o declară .cea mai bună sportivă a anului.. După retragerea din activitatea competiţională, a lucrat o scurtă perioadă ca antrenoare. În anul 2000, i s-a decernat Crucea naţională .Serviciul Credincios. clasa a III-a.

KUKI, ADALBERT-PETRU (1955), n. în Satu Mare. Profesor de educaţie fizică, absolvent ICF Bucureşti, promoţia 1967. Scrimer . floretist. Ofiţer MApN. Scrima a deprins-o în oraşul natal, sub îndrumarea antrenorilor emeriţi Alexandru Csipler şi Ştefan Haukler (1965-1974), apoi a lucrat la IEFS cu antrenorul Iuliu Falb (1974-1975), iar ca stelist s-a antrenat cu antrenorul emerit Iosif Zilahy (1979-1984). Într-un deceniu de activitate competiţională, P. K. a realizat performanţe remarcabile: 8 titluri de

campion naţional (individual) în 1973-1975, 1979, 1980-1983, 6 titluri cu echipa .Steaua. (1979-1984), 8 locuri I la CR (1976, 1979- 1985). Pe plan mondial, debutează în CB de la Ankara din 1972, unde cucereşte titlul de campion (individual şi cu echipa), urmate de o serie de victorii . locul I . la CI de la Bucureşti (1973), Jena (1974), Leningrad (1974) ş.a., succedate de marile sale realizări: titlul de campion mondial la CM de tineret de la Istanbul (1974) şi de la Ciudad de Mexico (1975). După aceste succese, continuă să se menţină în formă, cucerind CI de la Budapesta (1976), Ankara (1977), Bucureşti (1978, 1980), Potsdam (1980), Kiev (1981), medalie de bronz la CCE de la Paris (1980), cu echipa .Steaua .. În 1981, devine vicecampion mondial de seniori la CM de la Clermont-Ferrand (Franţa), obţine medalii de bronz la CE (individual) de la Foggia (Italia) şi la CI de la Nanjing (China) şi devine vicecampion mondial universitar la JMU . Bucureşti. În 1982, continuă să participe, cu succes, în mai multe competiţii, printre care Cupa .Adrian Rommel. de la Liège (locul II) şi CI de la Schwed . locul I. De 14 ori finalist la Cupa Mondială şi finalist (locul VI) la JO de la Moscova (1980). Pentru meritele sale deosebite în scrimă, i s-a acordat în 1971 titlul de Maestru al sportului, iar în 1981, pe cel de Maestru emerit al sportului. Este arbitru internaţional, categoria A. Din 1985 este angajat la CS .Steaua. ca antrenor-ofiţer, obţinând rezultate meritorii cu elevii săi: Romică Molea (preluat de la R. Pellegrini) . vicecampion mondial de tineret (1986) şi cucerirea tuturor titlurilor de CN la seniori şi a CR, individual şi pe echipe, în perioada 1985-1995. În anul 2000, i s-a decernat Crucea naţională .Serviciul Credincios . clasa a II-a.

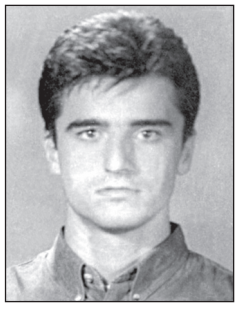

LUPEICĂ, ALIN (1973), n. în Iaşi. Absolvent ANEFS Bucureşti, promoţia 1996. A început să practice scrima cu sabia la Universitatea .Al I. Cuza. din Iaşi, cu antrenorul emerit Iulian Biţucă. A continuat pregătirea cu antrenorii Ioan Pop, Gabriel Duţia şi Marin Mustaţă. Multiplu campion naţional şi câştigător al unor cupe tradiţionale; în concursurile internaţionale s-a remarcat la: CM (cadeţi) Italia din 1990 . medalie de bronz (individual); JO Barcelona din 1992 . locul IV (echipe); CM de tineret Denver 1993 . medalie de bronz (individual); CM Essen locul IV (echipe); CM Atena 1994 . medalie de bronz (echipe) ş.a.

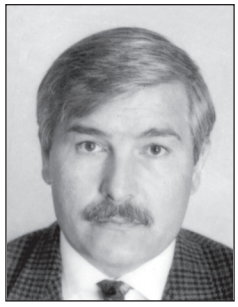

MARIN, CORNELIU (1953), n. în Bucureşti. S-a pregătit pentru meseria de bijutier, dar în final a optat pentru cea de antrenor la sabie. În perioada 1967- 1972, practică scrima la Clubul .Viitorul. cu antrenorul Lucian Glişcă. În 1972, se transferă la Clubul .Steaua., unde lucrează cu antrenorul Dumitru Mustaţă. Se afirmă la CN de juniori din 1970 (locul II), apoi devine campion naţional în 1971, 1973 (juniori) şi 1976 (seniori), timp de 15 ani clasându-se constant în primul eşalon de sabreri în CN şi CR. Pe plan mondial, cucereşte cu echipa medalii de bronz la JO de la Montreal (1976) şi la JO de la Los Angeles (1984), la CM de la Buenos Aires (1977), medalie de argint şi de bronz, la Budapesta (1975), la JMU Bucureşti (1981); medalii de argint la CM de la Buenos Aires (1977) şi medalii de aur (individual şi cu echipa), la JMU de la Sofia (1977). Campion balcanic la Belgrad în 1975 (individual şi echipe). La JO de la Moscova din 1980, locul V cu echipa. Participă, individual şi cu echipa, cu foarte bune rezultate, la numeroase CI şi Cupe tradiţionale: CI . Sofia în 1971, locul I (individual); .Wolodjowski. . Varşovia în 1975, locul III (individual şi echipe); CI München . 1975, locul I (individual şi cu echipa), .Santelli. . Budapesta, locul I . în 1977 şi 1983 (cu echipa); .Turneul celor 7 naţiuni. . 1979, locul III (cu echipa); .Sabia moscovită. . Moscova, în 1981 şi 1982 . finalist (locul V şi VI); CCE Budapesta, în 1978, locul III şi în 1982, locul I cu echipa (Pop, Mustaţă, Chiculiţă, Păunescu); de 4 ori câştigător al trofeului .Carpaţi. (individual) şi de 3 ori cu echipa etc. În anul 1977, C. M. a fost

desemnat .cel mai bun scrimer al anului. şi al .10-lea sportiv al ţării.. În acelaşi an (1977), primeşte şi titlul de Maestru emerit al sportului. Din anul 1985 activează ca antrenor de sabie la CSA .Steaua..

MARINESCU, NICOLAE (1911-1977), n. în Bucureşti. Economist, salariat la BNR. Scrimer, multiplu campion naţional la toate armele, deţinător a 22 de titluri de campion naţional (juniori . 3 la floretă; seniori . 11 la floretă, 5 la spadă şi 3 la sabie). A participat în competiţii de-a lungul a 4 decenii (din 1925 până în 1959). A fost unul dintre cei mai activi şi fideli scrimeri ai clubului bancar bucureştean (.Finanţe-bănci., .Progresul.), cu ale cărui echipe a cucerit şi câteva titluri de campion (cu echipa de floretă şi sabie . în anii 1948, 1949, 1950). Deşi de profesie economist, a preferat după retragerea din activitatea competiţională să rămână în lumea scrimei, dând lecţii şi făcând asalturi cu scrimeri din tânăra generaţie. A participat la JO de la Helsinki din 1952, unde a ajuns până în semifinală.

MARINESCU NICULAE (1937) n. în Bucureşti. Antrenor de scrimă (spadă), absolvent al cursului de antrenori de la Bucureşti. Ca sportiv, a fost selecţionat în naul 1956 de către antrenorul Mureşanu Ion la secţia de Pentatlon Modern de la CCA (Steaua). La proba de scrimă (spadă) a fost pregătit de antrenorul Constantin Ciocârlie. A particupat concomitent la competiţiile de pentatlon şi la cele de scrimă unde a obţinut unde a obţinut un titlu de campion naţional (individual) şi multiple titluri de campion naţional împreună cu echipa în perioada 1957-1970. Primeşte titlul de Maestru al Sportului în anul 1967. Ca antrenor de spadă (m şi f) a activat la CSŞ Triumf, Olimpia şi CSŞL, toate din Bucureşti. A dat lotului naţional de juniori 7 sportivi şi celui de tineret, 6 sportivi. În intervalul 1977-1997 a lucrat ca antrenor de spadă atât cu lotul naţional de scrimă cât şi cu cel de Pentatlon Modern obţinând cu sportivii săi numeroase titluri de campioni internaţionali individual şi pe echipe atât la probele masculine cât şi feminine. Arbitru internaţional cu numeroase prestaţii la concursuri interne şi externe.

MĂCEŞEANU ELENA IULIANA (1981) n. în Craiova. Absolventă a Institutului de Educaţie Fizică şi Sport Craiova; masterat : Management educaţional. A început să practice scrima cu spada la vârsta de 12 ani sub îndrumarea antrenorului Dan Podeanu (1994-2003), apoi la Steaua Bucureşti cu antrenorul Cornel Milan (2004-2007). La lotul olimpic din Craiova continuă să facă pregătirea cu ambii antrenori. În anul 1999 este dublă campioană naţională de junioare la spadă (individual şi cu echipa), Din nou campioană de junioare în anul 2002. Vicecampioană naţională la CN senioare în anul 2001, câştigătoare a Cupei României şi a Superligii din anii 2002, 2004 şi 2006; În ceea ce priveşte participarea la „Internaţionale" printre primele mari competiţii a fost CM din 2001 de la Gdansk unde echipa formată din Brânză A.-M., Iordăchioiu L. şi Măceşeanu I., a cucerit medalia de argint; participarea la Cupa Martini (Italia) în 2003 s-a soldat cu un loc III, ca şi la CE (individual) din 2005 de la Zalaegerszeg (Ungaria). În anul 2006 la Cupa Europei seniori individual se clasează pe un modest loc 8, iar cu echipa pe locul I ! Tot în anul 2006 participă şi la CM unde împreună cu echipa ocupă locul IV. Dar în 2007 la Grand Prixul de la Barcelona împreună cu echipa se situează pe un onorabil loc I. În anul 2001 devine Maestră a Sportului. Clubul sportiv Steaua a răsplătit-o pe **I.M.** pentru activitatea sa acordându-i distincţia de „Laureată a anului 2005" şi „Laureată a anului 2006". Triplă campioană europeană (cu echipa) în anii 2006 (Izmir), 2008 (Kiev), 2009 (Plovdiv). În anul 2009, **I.M.** împreună cu echipa (Brânză A.M., Alexandru Simona şi Maroiu Anca) cucereşte medalia de aur la CE de la Plodviv. Împreună cu aceeaşi echipă de la CE (Plodviv) cucereşte, în anul 2010, CM Paris.

MĂROIU (BĂCIOIU) ANCA (1983), n. la Craiova. Absolventă a Facultăţii de Educaţie Fizică şi Sport din Craiova.. Primii paşi în scrimă i-a făcut sub îndrumarea antrenorului Mircea Alecu la L.P.S. – C.S.M. Craiova. La lotul naţional a mai lucrat cu antrenorii Dan Podeanu, Nicu Mihăilescu şi Cornel Milan. Face parte din primul eşalon de spadasine române şi atât debutul cât şi evoluţia sa au fost promiţătoare pentru intrarea în arena mondială. La C.N. de junioare din 2001 şi din 2003 cucereşte medalia de argint, iar la C.N. pe echipe, medalia de aur. Tot în 2003, câştigă Superliga, iar în 2005, Cupa României. La C.N, senioare (2002), la Cupa României (2006) şi la Super Liga (2006) este vicecampioană. Cucereşte medalii de bronz la Super Ligile din 2001 şi 2006. În ce priveşte evoluţia pe plan internaţional rezultatele sunt promiţătoare chiar de la debut. Astfel, la C.B. din 2000 de la Antalya (Turcia) cucereşte cele mai strălucitoare medalii : argint la individual şi aur cu echipa. În anul următor (2001) tot la C.B., dar organizate la Zrenjanianu (Yugoslavia) cucereşte medalia de bronz la individual şi medalia de aur cu echipa. Mai obţine medalii de bronz la C.E. (2002) de la Conegliano (Italia), la etapa de Cupă Mondială de la Barcelona (Spania) din 2006, la C.E. (2oo6) de la Izmir (Turcia) şi la etapa de Cupă Mondială de la Praga din 2007.La C.E. din 2006 de la Izmir împreună cu echipa se clasează pe locul I. Pentru scrima românească acest debut promiţător al Ancăi Băcioiu şi al echipei de spadasine vine să completeze cu succes renumele internaţional cucerit de mulţi ani şi de multe ori de floretiste consolidând astfel poziţia scrimei româneşti pe plan mondial. În 2009, impreună cu Brânză Ana Maria, la CI de la St Maur, cucereşte medalia de bronz. Tot în 2009, cu echipa, devine campioană europeană la CE, de la Plodviv. **A.M.** devine campioană mondială în anul 2010 la C.M. de la Paris, împreună cu Brânză A-M, Iordăchioiu L. şi Alexandru S.

MIHAI (LUPU) DORINA GABRIELA (1981) n. în Bucureşti. Licenţiată a Facultăţii de educaţie fizică şi sport „Alexandru Ioan Cuza” din Iaşi, promoţia 2005.A început să practice scrima (sabie) la vârsta de 7 ani la clubul Progresul cu antrenorii Romeo Pellegrini şi Livia Stângă. Ulterior, la C.S. Steaua şi la lot s-a pregătit cu antrenorii: Emil Oancea, Marius Florea, Alexandru Chiculiţă şi Dan Găureanu. Ca junioară cucereşte titlul de campioană naţională atât la individual cât şi cu echipa, Apoi la C.N de senioare se clasează în primele trei locuri la individual şi pe locul I cu echipa. În anul 2002 cucereşte individual Cupa României. Pe plan internaţional, devine campioană mondială în anul 2003 la C.M. de la Havana. I se acordă titlul de maestru al sportului în 2003.

MILAN CORNEL RĂZVAN (1971) n la Bucureşti. Profesor de educaţie fizică şi antrenor de scrimă (spadă). Absolvent ANEFS, promoţia 1997. Ca sportiv **M.C.R**. a început să practice scrima la vârsta de 12 ani cu antrenorul Zoltan Gered la Clubul Sportiv „Viitorul” din Bucureşti, a continuat la clubul „Progresul” cu Liviu Angelescu şi apoi la clubul „Steaua” cu Octavian Zidaru. Deţine un titlu de campion naţional la juniori şi 7 titluri de campion naţional la seniori. A fost selecţionat la lotul naţional de spadă seniori de 6 ori. În anul 1993 a primit titlul de Maestru al sportului. În activitatea sa ca antrenor a obţinut, cu elevii săi 10 titluri de campioni naţionali şi a promovat în loturi reprezentative 2 juniori şi 2 seniori. În anul 2006 la CE de la Izmir (Turcia) echipa feminină de spadă antrenată de el (Brânză Ana Maria, Măceşeanu Iuliana, Băcioiu Anca, Iordăchioiu Loredana) a cucerit medalia de aur, iar elevii săi, Zalomir Florin şi Băcioiu Anca, medaliile de

bronz. Este arbitru intrenaţional (categ. B) din anul 2005. **M.C.R.** deţine funcţia de antrenor de spadă în cadru Clubului sportiv Steaua şi totodată pe cea de antrenor la lotul naţional feminim de spadă.

MIRONOV, ALEXANDRU . vezi Personalităţi

MOCEANU, GHEORGHE . vezi Personalităţi

MOLDOVAN, MARCELA (1956), n. în Satu-Mare. Profesoară de educaţie fizică, antrenoare de scrimă. A început să practice scrima la CSŞ din Satu Mare, cu antrenorul Alexandru Csipler (1968-1975), apoi la .Farul. Constanţa, cu Mihai Echimenco (1980-1985) şi din nou la Satu Mare, la CSŞ cu Ştefan Haukler. Se remarcă cu ocazia CN (de juniori şi seniori), când cucereşte titlul de campioană naţională (1977, 1982, 1983, 1984), individual şi cu echipa. În arena mondială se afirmă cucerind numeroase titluri şi medalii la diferite competiţii internaţ ionale de categorie A, ca de exemplu: locul I la Cupa .Jeanty. de la Paris (1978) şi la JMU Bucureşti (1981). Locul I la cele două concursuri internaţionale de la Bucureşti, din 1976 şi 1980. Campioană balcanică . individual şi cu echipa (1977 şi 1978). La JO de la Los Angeles (1984), împreună cu echipa, cucereş te medalia de argint. Maestră a sportului (1978), Maestră internaţională a sportului (1984). Lucrează ca antrenoare de floretă la CSŞ (1985-1989), apoi la Clubul Elevilor (1990-1991), ambele din Satu Mare. Din 1992 va preda spada sportivelor CSŞ. Dintre elevele sale se remarcă Simona Iluţi, care cucereşte medalii de bronz la proba de spadă de la CM de tineret din Denver (1993) şi din Mexic (1994). Meritul deosebit al antrenoarei şi al sportivei sale este acela că ambele au fost precursoare în ţara noastră la această armă (prima antrenoare la spadă şi prima spadasină medaliată la concursuri de mare anvergură).

MOLEA, ROMICĂ (1966), n. în Bucureşti. A început să practice scrima în anul 1975 la Clubul .Energia., cu antrenorul emerit Romeo Pellegrini. În anul 1985, se transferă la Clubul .Steaua., unde lucrează cu antrenorul emerit Petru Kuki. Performanţele sale pe plan intern: campion naţional de seniori în anii 1986, 1991, 1994, câştigător al CR de 5 ori (1987, 1988, 1991, 1992, 1995) şi campion naţional cu echipa .Steaua., de 9 ori. Pe plan internaţional, după un promiţător loc IV la CM de tineret de la Leningrad, din 1984, cucereşte titlul de vicecampion mondial de tineret la CM de tineret de la Stuttgart, din anul 1986. Primeşte titlul de Maestru emerit al sportului în 1986. S-a retras relativ rapid din activitatea competiţională, dedicându-se celei de antrenor la floretă în cadrul CSA .Steaua. şi la lotul naţional feminin.

MOROŞANU (DRAGOMIR), ADRIANA (1949), n. în Bucureş ti. Absolventă a Facultăţii de Mecanică Fină (Politehnica Bucureşti). Scrima a început s-o practice la Clubul .Progresul. (antrenori Angelo Pellegrini şi Nicolae Marinescu) de unde a şi debutat în activitatea competiţională (1965). A fost vicecampioană de juniori (1967) şi s-a menţinut timp de 4 ani în plutonul fruntaş al junioarelor. La vârsta majoratului s-a transferat la CSA .Steaua. (antrenor Andrei Vâlcea), de unde se lansează în arena competiţională internaţională. Împreună cu echipa .Steaua. (multiplă campioană naţională), participă la numeroase ediţii ale CE, situându-se, constant, pe locurile I . II . III. Cucereşte numeroase trofee în concursuri şi turnee internaţionale, inclusiv Spartachiada Cehă (Bratislava, 1979). La CM de juniori de la Londra (1968), se califică în finală şi ocupă locul VI. După un deceniu în 1978, la CM de seniori de la Hamburg, împreună cu echipa, cucereşte medalia de bronz. Pentru întreaga sa

activitate, FR de Scrimă i-a acordat în anul 2001 distincţia de Maestră emerită a sportului.

MUNTEANU ELENA (1988), n. în Iaşi. Iniţiată şi antrenată la sabie de neobositul antrenor Iulian Biţucă de la CSM Iaşi până în luna mai a anului 2008, când s-a transferat la Steaua Bucureşti, continuând antrenamentele cu Cârlescu Badea Adrian. Pe plan intern, a cucerit titlurile de campioană naţională de sabie la cadete în 2005 şi la junioare în anii 2006 şi 2007. Pe plan extern, cucereşte în ianuarie 2008 medalia de bronz la Cupa Mondială de sabie junioare de la Budapesta şi, în luna februarie a aceluiaşi an devine campioană balcanică de juniori-cadeţi la CB de la Zrenjamin (Serbia), un debut promiţător pentru o carieră internaţională prestigioasă.

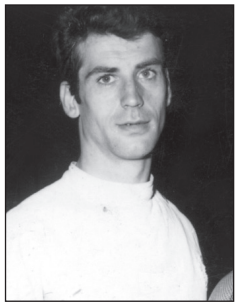

MUREŞANU, TĂNASE (1940-2007), n. în Bucureşti. Profesor de educaţ ie fizică, absolvent ICF, promoţ ia 1963. La vârsta de 11 ani a devenit elevul antrenorului emerit Angelo Pellegrini de la CS .Progresul . Bucureşti (1951-1964); s-a transferat la Clubul .Steaua., unde a continuat pregătirea cu antrenorul Vasile Chelaru. Timp de peste 15 ani, T. M. s-a aflat în primul eşalon al floretiştilor şi sabrerilor români atât pe plan naţional, cât şi internaţ ional. Devine campion la CN de juniori în anii 1956, 1957 şi de seniori în 1957, 1958 şi 1963 şi câştigă CR în 1969 şi 1970. Participă la CM de tineret de la Bucureşti (1958) şi de la Paris (1959), ocupând la ambele arme (floretă şi sabie) locurile III, iar la CM de tineret de la Leningrad (1960), locul IV. În 1960, cucereşte locul I la CI de la Smolensk, locul II la CI . Bucureşti, locul I la concursul bilateral (România . Polonia); locul I, la CI de la Kiev (1962 şi 1963). Performanţa cea mai mare a realizat-o cucerind medalia de aur la CM de la Montreal din 1967 cu echipa (I. Drâmbă, M. Ţiu, I. Falb, Şt. Ardeleanu). Valoarea echipei (implicit a lui T. M.) a fost confirmată şi de medaliile de bronz obţinute la CM de la Havana (1969) şi CM de la Ankara (1970). Activitatea competitivă a fost completată cu aceea de antrenor la Clubul .Viitorul., apoi cu cea de antrenor federal la FR de Scrimă (1974-1990). Pentru meritele sale sportive, i s-a conferit titlul de Maestru emerit al sportului în 1968. Arbitru internaţional. Afăcut parte din Comisia de Arbitraj din cadrul FIE. Stabilit în Elveţia, unde a lucrat ca antrenor de scrimă.

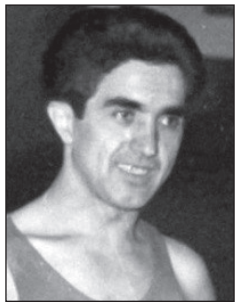

MUSTAŢĂ, DUMITRU (1928-1977), n. în Bucureşti. Sabrer, elev al antrenorului Constantin Panescu în cadrul CS al Armatei .CCA.. Multiplu campion naţional la proba de sabie (1960, 1961, 1962, 1963, 1965 şi vicecampion în anii 1959 şi 1964); campion naţional cu echipa .CCA. în perioada 1959-1972; component al echipei României în deceniul al şaselea. Antrenor al echipei naţionale de sabie, consacrată pe plan mondial prin câştigarea unor valoroase cupe şi competiţii internaţionale (.Cupa de Cristal. . Plodviv, 1975; CCE . Wappen, 1975 etc.) şi, mai ales, prin cucerirea (cu echipa) a medaliilor de bronz la CM de la Budapesta (1975), la JO de la Montreal (1976), şi a medaliei de argint la CM de la Buenos Aires (1977). Sabrerii pe care i-a pregătit şi care s-au afirmat fie individual, fie cu echipa, au fost: Ioan Pop, Dan Irimiciuc, Cornel Marin, Alexandru Nilca, Marin Mustaţă ş.a. Pentru meritele sale sportive, a primit titlul de Maestru al sportului în anul 1967 şi de Antrenor emerit în anul 1976.

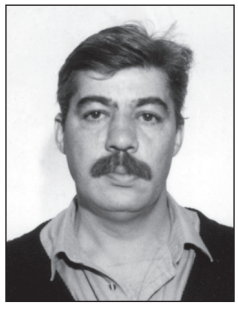

MUSTAŢĂ, MARIN (1954-2007), n. în Bucureşti. Scrimer. sabrer, antrenor de sabie. A fost iniţiat şi specializat în mânuirea sabiei de antrenorii Dumitru Mustaţă şi Alexandru Nilca, la Clubul .Steaua., în perioada 1973-1989. Se afirmă la CN de juniori (campion în 1972) şi de seniori, unde cucereşte de 6 ori titlul de campion

naţional. Performanţele sale internaţionale le-a realizat la: JO de la Montreal (1976) . medalie de bronz (cu echipa); CM de la Buenos Aires (1977) medalie de argint (cu aceeaşi echipă valoroasă formată din D. Irimiciuc, I. Pop, C. Marin. Al. Nilca); CM de la Hamburg (1978) finalist, locul VI; CMU . Sofia (1977) . campion universitar cu echipa (D. Irimiciuc, C. Marin, I. Pop, I. Pantelimonescu), CMU . Mexic (1979) medalie de bronz (individual). Cu echipa .Steaua., la CCE de la Budapesta, obţine medalia de bronz în 1978 şi pe cea de aur în 1982 (Pop, Marin, Chiculiţă, Păunescu). La JO de la Los Angeles (1984) . locul III, cu echipa. În perioada 1976-1982, participă (individual şi cu echipa) la numeroase turnee şi cupe tradiţionale de prestigiu: (Cupa .Santelli. . Salerno . 1979 (echipe . locul III), Cupa .Carpaţi. . Braşov 1980, 1981, 1982 (individual I, echipe I şi II), TI Sollingen . 1980 (individual III), Cupa .Wolodjowski. . Konin . 1980 (echipe IV), .Sabia moscovită. . Moscova 1982 (individual III), Cupa .Santelli. . Palermo 1982 (echipe II), Trofeul .Luxardo. . Padova 1982 (finalist) etc. Maestru internaţional al sportului (1982), Maestru emerit al sportului (1994). A optat pentru meseria de antrenor la sabie, pe care o practică la Clubul .Tractorul . din Braşov şi la lotul naţional de sabie. Din acest lot, echipa formată din Alin Lupeică, Vilmoş Szabo, Daniel Grigore şi Dan Găureanu s-au situat pe locul IV la JO de la Barcelona (1992) şi pe locul III la CM de la Atena (1994).

NICOLAU, GHEORGHE (1874-1945), n. în Bucureşti. Unul dintre cei mai apreciaţi maeştri de scrimă de la începutul secolului al XX-lea. Absolvent al Academiei de Arme din Paris, cu o prezenţă foarte activă în sălile pariziene Hissar, Rouleau, Mérignac, Cercle d.Anjou etc. Reîntors în ţară, predă lecţii la Jockey-Club-ul bucureştean, împreună cu maestrul francez Auguste Emile Guyon (1912-1924). Printre scrimerii care au frecventat acest club, s-au numărat şi câteva personalităţi ale timpului ca: generalul Leon Mavrocordat (primul preşedinte al FR de Scrimă), prinţul Mihai Şutzu, Emil Lahovary, Gh. Creţianu, Dimitrie Brătianu, Nicolae Lahovary, George Manu, Alex. Marghiloman, G. Cantacuzino ş. a. Din anul 1924, va activa ca profesor de arme şi la Institutul Militar de Educaţie Fizică, alăturându-i-se ulterior şi maestrul francez, Simon Lachèvre.

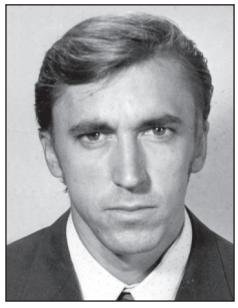

NILCA, ALEXANDRU (1945), n. în Târgu Mureş. Primele noţiuni de scrimă şi antrenamente le-a primit în oraşul natal, de la prof. Andrei Kakucs. La Clubul .Steaua. şi la lot s-a antrenat cu Ladislau Rohonyi şi Dumitru Mustaţă. Pe plan intern, reuşeşte să surclaseze valorosul cvintet (Pop, Irimiciuc, Pantelimonescu, Marin, Mustaţă), situându-se de două ori pe locurile I la CR (1977 şi 1978); pe plan internaţional, se clasează (individual sau cu echipa) în primele trei locuri la mai multe competiţii de categorie A, iar cu echipa reuşeşte cinci mari performanţe, prin cucerirea medaliilor de bronz la CM de la Budapesta (1975) şi la JO de la Montreal (1976), precum şi a medaliei de argint la CM de la Buenos Aires (1977). De asemenea, în următorii 2 ani . tot cu echipa . se va menţine în primele patru locuri ale CM de la Hamburg (1978) şi ale CM de la Melbourne (1979). Individual, ocupă poziţia a IV-a în Cupa Mondială, în urma rezultatelor realizate în anul 1978 la Hanovra (locul I), Varşovia (III), Budapesta (II). Este Maestru emerit al sportului din 1977. Antrenor de scrimă în Venezuela.

NOVAC, PAUL MIHAIL – vezi Personalităţi

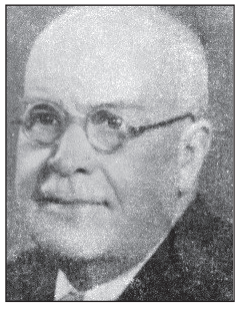

OZORAY, LUDOVIC (1894-1983), n. în Sibiu. Maestru de arme, care a activat în sălile de scrimă din Sibiu (1911-1914). După primul război mondial, s-a transferat la Cluj (1923-1956), activând la cluburile .Universitatea. şi .Haggibor.. Concomitent, a ajutat şi la dezvoltarea secţiilor de scrimă de la Târgu Mureş şi

Gheorgheni. Longevitatea sa sportivă (la 77 de ani lucra încă alături de .mai tinerii. Tiberiu Bartoş şi Adalberth Gurath), i-au permis să formeze numeroase generaţii de scrimeri, printre care se numără şi campioana mondială şi vicecampioană olimpică Olga Orban-Szabo.

PANESCU, CONSTANTIN (1900-1979), n. în Doiceşti, jud. Gorj. Scrimer şi antrenor de scrimă. Absolvent al Şcolii Militare de Educaţie Fizică din Bucureşti, a activat ca instructor tehnic la ONEF (1928-1929); după 2 ani de specializare în Franţa (Joinville-le-Pont, Paris) este angajat la ONEF, apoi la Clubul .Tinerimea., după încetarea din viaţă a maestrului francez Auguste Guyon (1931-1939). Printre scrimerii sălii s-au numărat: Horia C. Rosetti (mare animator al scrimei româneşti), dr. Fotino, N. Nenciulescu, dr. Mihailidi ş.a. În 1924, este angajat la Institutul Militar de Educaţie Fizică, institut în care se vor forma viitorii antrenori: Vasile Chelaru, Andrei Vâlcea, Nicolae Pufnei, Constantin Ciocârlie, Nicolae Niţu ş.a. În perioada 1945-1958, este angajat la CS .CCA. (.Steaua.), iar între 1959- 1962, la sala .ABSS. de la Stadionul Tineretului. A predat toate armele: floreta, sabia şi spada, atât în secţii, cât şi la loturi unde era frecvent solicitat. Longeviva sa activitate ca antrenor i-a permis să lucreze cu diferite generaţii de scrimeri. A avut o contribuţie deosebită la formarea de campioni (naţionali şi internaţionali), dar şi de antrenori de scrimă. În afara celor amintiţi mai sus, a mai lucrat şi format următorii scrimeri . antrenori: Constantin Niculae, Niculae Culcea, Constantin Stelian, Dumitru Mustaţă, Ştefan Tapalagă, Iosif Zilahy, Mihai Ţiu, Cristian Costescu, Geta Sachelarie ş.a. În anul 1968, i s-a decernat titlul de Antrenor emerit. Este autorul manualului *Scrima modernă cu floreta, spada şi sabia* (1935).

PASCU (ENE), ANA . vezi Personalităţi

PELEI ANDREEA (1975) n. în Bucureşti. Economistă. Absolventă a Academiei de Ştiinţe Economice din Bucureşti, facultatea Management. A început să practice scrima în anul 1984 cu antrenoarea Maria Teodoru la Clubul Sportiv Steaua. Până în anul 1996 s-a pregătit şi cu antrenorii George Culcea, Mihai Ţiu, Petru Kuki. La C.S. Oltchim (1996-2002) a continuat pregătirea cu Liviu Buzan şi în perioada 2002-2007 s-a antrenat cu Emil Oancea şi Alexandru Chiculiţă. La lotul naţional s-a pregătit cu antrenorii Tudor Petruş, Romică Molea, Marius Florea, Hariton Bădescu, Florin Păunescu, Emil Oancea şi Alexandru Chiculiţă. Debutează în Campionatul naţional de juniori ocupând locul 3 (1993 şi 1994). Apoi, în anul 2004 la CN de senioare cucereşte titlul de vicecampioană naţională la proba individuală şi pe cel de campioană cu echipa ; în 2005 din nou iese campioană naţională la individual dar şi cu echipa, cu care cucereşte şi Cupa României. În 2006, continuă să-şi menţină titlul de campioană naţională cu echipa. Pe plan internaţional, împreună cu echipa (C. Gheorghiţoaia şi I. Covaliu) devine vicecampioană mondială în anul 2001 la Nimes, şi în anul 2004 la Copenhaga, vicecampioană europeană**. A.P.** face parte din primul eşalon naţional de sabrere romînce, care a reuşit să se afirme pe plan internaţional. În anul 2002 a primit titlul de Maestră a Sportului. I s-a decernat diploma şi medalia „Pentru Merit" clasa I.

PELLEGRINI, ANGELO (1913-1986), n. în Timişoara. Fiul reputatului Giuseppe Pellegrini, maestru de arme italian, stabilit în 1913 la Timişoara, unde a întemeiat primul .nucleu . de scrimă bănăţean. A. P. continuă tradiţia practicării armelor albe din familia sa (unchiul său Virgilio preda scrima la Arad, iar fratele său, Adalbert, la Cluj), mai întâi ca sportiv, apoi ca antrenor. Participă în CN de floretă,

clasându-se, la mai multe ediţii din perioada 1936-1953, în primele 3-4 locuri. Până în 1940, activează la Clubul .Tinerimea. din Timişoara, apoi la Bucureşti la Clubul militar, la Clubul .Finanţe . bănci. (ulterior, Clubul .Progresul.), la IEFS şi la .Arta.. Între anii 1956-1975 a predat şi scrima scenică la .Institutul de Teatru şi Cinematografie.. A făcut parte din generaţia de antrenori care au fost nevoiţi să-şi modeleze cunoştinţele teoretice şi maniera de lucru . de tip clasic . după normele impuse de modificările spectaculoase survenite în construcţia armelor şi a regulamentelor tehnice (electrificarea spadei şi floretei). Activitatea sa laborioasă a dat scrimei numeroşi şi valoroşi scrimeri, printre care: Ioana Dobrin, Maria Vicol, Ana Pascu, Eugenia Ţărăngoiu, Glicheria Ştefănescu, Lidia Grib, Adriana Moroşan, Marina Stanca, Elena Bejan, Tudor Ilie, Tănase Mureşanu, Ştefan Tapalagă, Barbu Olănescu, Răzvan Dobrescu, Mircea Baia, Gică Matei, Cornel Pelmuş, Costică Stelian, Gheorghe Burlea, Gabriel Ursovici, Nicolae Bejan ş.a. În sala .Progresul. s-au antrenat şi scrimeri mai vârstnici, participanţi în CN cu rezultate excelente şi care, adeseori, primeau lecţii de la maestrul A. P. Printre aceştia se aflau: multiplul campion naţional Nicolae Marinescu (toate armele), Grigore Neculce (spadă), Ghiţă Man (sabie), Mihai Savu (floretă şi spadă), Costică Marinescu (floretă) ş.a. Aceştia au avut totodată o importantă contribuţie în pregătirea tinerilor scrimeri amintiţi mai sus. În cadrul loturilor (şi nu numai), A. P. a dat numeroase lecţii şi altor scrimeri, proveniţi din cluburile provinciale sau din Bucureşti. A publicat cărţile *Scrima cu floreta* (1963) şi *Sabia* (1974, în colaborare cu prof. Sorin Poenaru). Pentru activitatea sa prodigioasă, i s-a decernat, în 1968, titlul de Antrenor emerit.

PELLEGRINI, AMADEO ROMEO (1952-1997), n. în Bucureşti. Antrenor de scrimă, care a continuat tradiţia familiei sale. Fiul reputatului antrenor Angelo Pellegrini, a intrat în lumea scrimei relativ târziu, direct în postura de antrenor, fără a se remarca în competiţii, ca sportiv. Conlucrarea la sală cu tatăl său l-a ajutat substanţial pentru a deveni el însuşi un tehnician valoros. Atât la secţie, cât şi la lot, a antrenat cu competenţă numeroşi scrimeri, printre care: Felicia Truţ, Florin Nicolae, Cornelia Chelaru, Carmen Leahu, Irina Drăghici, Cătălina Petrescu (campioni balcanici şi câştigători ai mai multor concursuri internaţionale); Romică Molea . vicecampion mondial de tineret (Stuttgart . 1986); Georgeta Beca . vicecampioană mondială cu echipa la CM de la Lausanne (1987), locul V (individual) la CMT Arnhem . Olanda (1985), campioană balcanică . individual şi cu echipa; în cadrul lotului a dat lecţii şi viitoarelor campioane mondiale şi olimpice: Laura Badea, Roxana Scarlat, Claudia Vanţă, Mioara David ş.a. I s-a decernat în 1986 titlul de Antrenor emerit.

PELMUŞ, CORNEL (1933), n. în Bucureşti. Profesor de educaţie fizică. Format la Clubul bancar .Progresul., ca floretist şi sabrer, sub îndrumarea antrenorului Angelo Pellegrini, dar şi a unor iluştri scrimeri ca M. Savu, Gh. Man, N. Marinescu, C. Marinescu ş.a. Multiplu campion naţional la floretă şi sabie (juniori şi seniori) în deceniul al cincilea; component al echipei naţionale de sabie. Un stilist al sabiei moderne. Fost profesor-antrenor la ŞS din Bucureşti, apoi profesor de cultură fizică medicală la Spitalul de Urgenţă din Bucureşti.

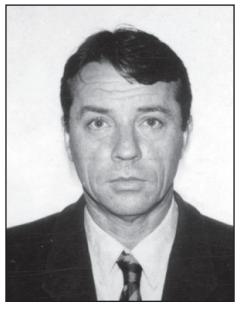

PETRUŞ, TUDOR-ANDREI (1949), n. în Cluj. Profesor de educaţie fizică, absolvent IEFS Bucureşti, promoţia 1971. Scrimer.floretist. Maestru al sportului din 1976. A practicat scrima la cluburile ANEF, cu antrenorii Jacques Istrate şi Vasile Chelaru (1963-1975) şi la .Steaua., cu antrenorii Vasile Chelaru şi Iosif Zilahy (1976-1980). Palmaresul său este asociat cu al echipei Clubului .Steaua., care a cucerit titlul de campioană naţională în perioada 1976-1980, medalia de bronz la CE din 1978; cu echipa naţională se clasează în finală pe locul V la JO de la Moscova

(1980). T. A. P. confirmă regula, conform căreia antrenorii cei mai buni nu sunt întotdeauna mari performeri. În 1981, este angajat ca antrenor la Clubul .Steaua., iar în 1982 şi la lotul feminin de floretă, iniţial ca secund al antrenorului Ştefan Haukler. Din 1986, devine antrenor principal la această probă. Readucerea floretei feminine în elita mondială a scrimei se datorează, în mare măsură, bunei colaborări a celor doi antrenori. În perioada 1986-1990, este antrenor secund la lotul naţional de floretă feminin (antrenor principal Ştefan Ardeleanu), iar din 1990-2000, antrenor principal. În această perioadă, responsabilitatea faţă de evoluţia floretistelor noastre pe plan mondial a revenit, în exclusivitate, lui T. A. P. Activitatea sa de antrenor este reflectată în rezultatele remarcabile obţinute de floretistele române în marile competiţ ii. Ne vom referi numai la JO, CM, CE, CMT, JMU (individual şi pe echipe). JO: Los Angeles . 1984, locul II (echipe); Barcelona . 1992, locul III (echipe); Atlanta . 1996, locul II (echipe) şi locul I Laura Badea. CM: Lausanne . 1987, locul II (echipe) şi locul I Elisabeta Tufan; Budapesta . 1991, locul II Claudia Vanţă; Essen . 1993, locul II (echipe); Atena . 1994, locul I (echipe: E. Tufan, R. Szabo, Cl. Vanţă, L. Badea, R. Dumitrescu) şi locul I . Reka Szabo; Haga . 1995, locul II (echipe) şi locul I . Laura Badea; Cape Town . 1997, locul II (echipe). CE: Linz . 1993, locul III Laura Badea; Krakovia . 1994, locul II Laura Badea; Kesthely (Ungaria) locul I . Reka Szabo; Limoges . 1996, locul I Laura Badea; Gdansk . 1997, locul I Laura Badea, locul II Roxana Scarlat, locul III Monica Weber. CMT: Budapesta . 1983, locul III Elisabeta Tufan; Leningrad . 1985, locul III Elisabeta Tufan; Arnhem (Olanda) locul II Reka Szabo; Stuttgart . 1986, locul I Reka Szabo; Paris . 1995, locul III Roxana Scarlat. JMU: Edmonton (Canada) . 1983, locul II (echipe), locul I Elisabeta Tufan, locul II Rozalia Husti-Oros; Fukuoka (Japonia) . 1995, locul III Reka Szabo. Pentru rezultatele deosebite realizate ca antrenor, i s-a acordat în 1987 distincţia de Antrenor emerit. De asemenea, din partea MTS i s-a mai acordat, în 1994 şi 1995, .Premiul internaţional pentru sport., iar din partea COR .Trofeul Fair Play..

PODEANU, DAN (1952) n. în Poiana Mare jud. Mehedinţi. Absolvent al ANFS Bucureşti. Profesor de Educaţie Fizică şi Sport – specializare Scrimă. A început să practice scrima (spada) în anul 1964 cu antrenorul Paul Ghinju la Craiova. Ca sportiv, a fost legitimat la : Electroputere Craiova în anii 1964-1970, 1973-1974; Steaua Bucureşti în perioada 1970-1972; Farul Constanţa (1975-1979. A realizat 2 titluri de campion la juniori şi unul la seniori. A fost selecţionat de 6 ori în echipa naţională de spadă juniori şi de 2 ori la lotul de seniori. Ca antrenor, a activat la CSS „Olimpia" Craiova (1982-1995) şi la L.P.S. „Petrache Trişcu" din 1995 până în prezent. A promovat la loturile naţionale de juniori 12 sportivi şi la cele de seniori 8 sportivi. De-a lungul activităţii sale a obţinut cu elevii săi 62 de titluri de campioni naţionali la spadă. În perioada 1995-2001 a lucrat ca antrenor la Centrul Naţional Olimpic pentru Juniori iar din 2001 lucrează la acelaşi Centru având responsabilitatea pregătirii spadasinelor cu care a obţinut rezultate remarcabile Astfel, la C.M. Cadeţi din anul 2001 de la Gdansk sportiva Brânză Ana Maria cucereşte titlul de campioană mondială, iar echipa de junioare (Brânză A-M, Măceşeanu I., Iordăchioiu L.), medalia de argint. În 2002 la C.M. de juniori de la Kemer (Turcia), Brânză Ana Maria din nou cucereşte titlul de campioană mondială de junioare, iar la CE de la Porec echipa (Brânză A-M, Iordăchioiu L., Iordăchioiu M şi Puiu O.) se clasează pe locul III. În acelaşi an, 2002, Brânză Ana Maria cucereşte medalia de bronz la CM de senioare de la Lisabona. În anul 2003 la CE de junioare de la Porec (Slovenia), Brânză Ana Maria cucereşte titlul individual de campioană europeană de junioare, apoi şi cu echipa (Brânză A-M., Iordăchioiu L., Iordăchioiu M., Puiu O.) obţine aceeaşi performanţă. În anul 2004 se obţine numai locul I: la CM de juniori de la Plodviv (Bulgaria), şi la CE de juniori de la Porec, Brânză Ana-Maria locul I, la fel şi echipa (Brânză A-M., Iordăchioiu L., Iordăchioiu M., Puiu O.). În anul 2005 la CE de seniori de la Zalaegerszeg (Ungaria) Măceşeanu Iuliana cucereşte

medalia de bronz. La CE seniori din anul 2006 de la Izmir(Turcia), Băcioiu Anca cucereşte şi ea medalia de bronz, iar echipa (Brânză A-M., Măceşanu I., Băcioiu A., Iordăchioiu L.) pe cea de aur. În urma rezultatelor remarcabile obţinute în cariera sa, antrenorul Dan Podeanu a primit în anul 2002 titlul de Antrenor Emerit, şi distincţia de Cetăţean de Onoare al oraşului Craiova.

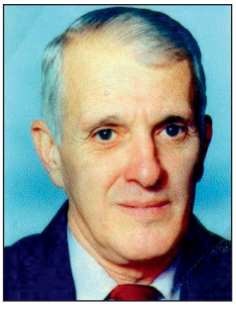

POENARU RADU SORIN (1938) n. în Câmpina - Prahova, absolvent IEFS promoţia 1964, profesor de educaţie fizică şi antrenor de scrimă. Ca scrimer (floretist) a realizat, în ordine cronologică, următoarele performanţe: campion naţional de juniori (1956); campion naţional cu echipa Steaua de 7 ori în perioada 1957-1963; finalist la C.M.T. (1961) şi la JMU (1961); component al echipei naţionale (1957-1963). Maestru al sportului (1964), Maestru emerit al sportului (1965). Din 1970 – antrenor de scrimă la clubul Steaua; În 1971-1973 antrenor la Centrul de copii şi juniori FRS; antrenor la secţia de scrimă a Clubul Universitar Bucureşti. Obţine rezultate deosebite cu elevii săi în diferite competiţii interne şi internaţionale. În 1973 iniţiază un curs de bază la scrimă în IEFS, când este şi angajat ca asistent la Catedra de specialitate. Din 1974 până în prezent (2007) a parcurs toată filiera de grade didactice (asistent, lector, conferenţiar, profesor). Din anul 2000 deţine funcţia de prorector în cadrul ANEFS cu responsabilităţi în activitatea de cercetare ştiinţifică şi probleme sociale, iar din anul 2001 susţine teza de doctorat devenind „doctor în domeniul educaţiei fizice şi sportului" Desfăşoară o remarcabilă activitate pe mai multe planuri, atât în Laboratorul de Cercetări Interdisciplinare ANEFS, cât şi prin susţinerea a numeroase comunicări ştiinţifice la diferite sesiuni. A publicat 5 lucrări în anii 1979, 1984, 2001, 2002. A deţinut şi deţine numeroase funcţii atât în cadrul FR Scrimă (membru în Biroul federal, arbitru internaţional categ. B), cât şi la ANEFS (preşedintele Clubului Universitar, preşedintele Consiliului Ştiinţific şi al Comisiei de acordarea burselor studenţeşti, preşedinte IOD-ANEFS. Din anul 1991 devine antrenor emerit. Pentru întreaga sa activitate (ca sportiv, antrenor, cadru didactic etc.), **P.R.S.** a primit numeroase distincţii precum : medalia „Meritul militar" cl. II (1968), „Meritul sportiv" cl. II (1969), „Diplomă de onoare" de la FR Scrimă (1974), „Diploma de onoare" C.I.O (1990 şi 2000), „Diplomă de excelenţă" de la MTS, „Meritul sportiv" cl. II (2004) pentru întreaga activitate în domeniul sportului.

PONGRATZ, ANTON (1948-2009), n. în Târgu Mureş. Medic stomatolog. Scrimer. spadasin. Secretele spadei şi le-a însuşit sub îndrumarea profesorului-antrenor Andrei Kakucs din Târgu Mureş. Talentul, sârguinţa, modestia şi tenacitatea au fost calităţile care l-au caracterizat de-a lungul celor aproape două decenii de activitate competiţională. Între 1965-1968, se clasează constant în fruntea clasamentului CN de juniori; de 6 ori câştigător al CR (1968, 1969, 1971, 1975, 1977, 1980), dublu campion naţional (1967 şi 1973). Apogeul carierei sale de spadasin îl atinge în 1967, când cucereşte titlurile de campion naţional (juniori şi seniori), dar mai ales pe cel de campion mondial la CM de tineret de la Teheran. Devine campion balcanic în 1969 la Zagreb. La JO de la München (1972), este finalist (locul IV), iar la CM de la Grenoble (1974) cucereşte medalia de bronz. Tot bronz obţine şi la TI de la Budapesta (1975). Participă cu succes la numeroase competiţii internaţionale (individual şi cu echipa), printre care Memorialul .Mihai Savu. . Bucureşti (1969-1975), TI . Innsbruck (1974), TI . Budapesta (1974) şi tradiţionala Cupă .Monal. . Paris (1976) la care a luat parte un număr record de participanţi . 323! Pentru rezultatele obţinute, precum şi pentru meritele sale deosebite, i s-a conferit în 1968 titlul de Maestru emerit al sportului. Profesia de medic nu la îndepărtat de scrimă, A. Pongratz rămânând un fidel susţinător al celor care practică scrima în oraşul său natal.

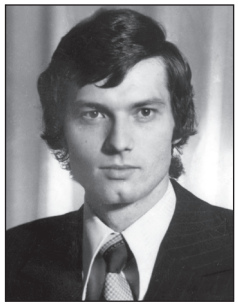

POPA, IOAN (1953), n. în Bucureş ti. Ofiţer MApN, antrenor de scrimă (spadă). A început să practice scrima la Clubul .Triumf. Bucureşti, cu profesorul- antrenor Ioan Halmagyi (1969-1972), apoi la Clubul .Steaua., cu antrenorul Constantin Stelian (1972-1984). Pe plan intern, performanţele sale sunt: campion naţional (spadă) în anii 1976, 1977, 1979, vicecampion naţional, în 1975. Cu echipa, a realizat 12 titluri de campion naţional, în perioada 1972-1984. Pe plan internaţional, s-a remarcat deopotrivă la individual şi cu echipa. La JO de la Montreal (1976), locul VI (cu echipa), la JO de la Moscova (1980), finalist . locul VI (individual) şi IV cu echipa; locul I la JMU de la Sofia (1977) şi Bucureşti (1981) şi locul III la Mexic (1979); la CCE de la Heidennheim: locul I (1980), locul II (1979) şi locul III (1981); la JB, campion balcanic (individual) în 1972 şi de 3 ori cu echipa (1972, 1973, 1975). Se numără printre puţinii antrenori de spadă, care lucrează şi cu spadasine. Simona Iluţi, antrenată de el . a cucerit medalii de bronz la CM (cadeţi) de la Denver (USA), în 1993 şi la CM (juniori) din Mexico, în 1994. De asemenea, cu echipa feminină de spadă a Clubului .Steaua., a reuşit să obţină titlurile de campion naţional în anii 1993, 1995, 1997. Echipa masculină de tineret (spadă) a cucerit locurile I în anii 1994, 1995, 1996, 1997, iar la individual, elevul său A. Pavel s-a clasat pe locul I la CN (seniori) în 1995, 1996, 1997. Este Maestru al sportului din 1973 şi Maestru emerit al sportului din 1982.

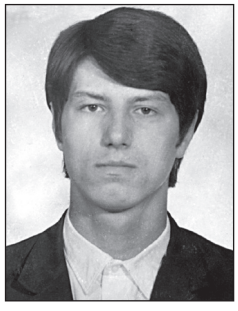

POPA, MIHAI (1957), n. în Bucureş ti. A fost iniţiat şi pregătit la spadă, în cadrul Clubului .Steaua., de antrenorii Nicolae Marinescu-jr. (1974-1976) şi Constantin Stelian (1976-1996). Dintre performanţele realizate pe plan intern: campion naţional . tineret (1977) şi seniori (1984, 1988, 1990), vicecampion în 1980; cu echipa .Steaua. campion de 17 ori (1977-1988 şi 1990- 1995) şi vicecampion (1989, 1996). De 7 ori câştigător al CR (individual şi cu echipa). În ce priveşte palmaresul internaţional (selectat): campion balcanic (1981) şi câştigător a CI de la Bucureşti (1976, 1979), din Olanda (1991); campion al CI de la Moscova (1975), CI din Germania (1978,1979), CCE . 1980, JB şi JMU (1981), .Armatele prietene. de la Leningrad (1982); medaliat cu argint la CI de la Jena (1977), CB (1978), CI din Bulgaria (1989) (individual); JB (1977, 1978), CCE (1981, 1985), CI din Germania (1983, 1986); bronz la JMU din Mexic (1979). Maestru al sportului din 1982, Maestru emerit al sportului din 1987. M. P. a devenit o celebritate în lumea mirifică a jucăriilor mecanice şi electrice pe care le confecţionează, dovedind un mare talent şi în acest domeniu.

POPESCU DUMITRU (1943) n. în com. Beciu jud. Teleorman. Absolvent ANEFS Bucureşti, Profesor de Educaţie fizică şi Sport cu specializare Scrimă. Pregătirea sa a fost completată cu cursuri de perfecţionare de specialitate. A început să practice scrima în anul 1959, sub îndrumarea spadasinului Raul Dristoreanu, un adept al stilului clasic. Apoi a continuat pregătirea la C.S. Universitatea Bucureşti (1960-1964) cu antrenorul Cornel Georgescu (un alt mare stilist). La Craiova la C.S. Electroputere (1964 – 1975) a lucrat sub îndrumarea regretatului antrenor Paul Ghinju. Ca antrenor, a lucrat în perioada 1965-1966 la C.S. Electroputere Craiova; în perioada 1975-1989 la C.S.S. Olimpia Craiova; antrenor naţional al Marocului (1991-1993) şi la L.P.S „Petrache Trişcu" Craiova (1995-2006). La loturile naţionale de juniori a promovat 28 de sportivi şi 6 la seniori, cucerind cu elevii săi 48 de titluri de campioni naţionali. Antrenor la lotul de spadă juniori (1979-1980) şi la lotul de seniori cu care reuşeşte la JMU din anul 1981 de la Bucureşti un

meritoriu loc I cu echipa, iar spadasinul Mikloş Bodoczi locul II. În calitate de antrenor al echipei naţionale a Marocului obţine cu echipa sa Medalia „Cupa Africii" În perioada 1995-2007 funcţionează ca antrenor la Clubul Olimpic de Spadă . Printre cei mai destoinici elevi ai săi se numără Loredana Iordăchioiu ,vicecampioană cu echipa la CMJ de la Gdansk (2001) şi locul III la CMJ de la Plovdiv (2004); medaliată cu bronz la CEJ din 2002 de la Conegliano (Italia), vicecampioană europeană de juniori la individuale şi campioană europeană de juniori cu echipa la C:E: de juniori din 2003 de la Porec (Slovenia); Alexandru Nysztor este medaliat cu bronz la CM de Cadeţi de la Tournai (Belgia) din 1996 şi tot bronz la C.M.J. de la Keszthely (Ungaria) din 1999; Robert Rigo vicecampion la CEJ de la Bratislava (Slovacia) din 1998; Cosmin Kortyan este vicecampion la C.M**.** de Cadeţi de la Plovdiv **(**Bulgaria) din anul 2004. **D.P.** este antrenor emerit din anul 1990 şi arbitru internaţional practicând timp îndelungat această activitate. Între anii 1992-1996 deţine postul de director DJTS Dolj. Pentru activitatea depusă a fost distins cu Ordinul „Meritul Sportiv" cl. II-a.

POPESCU, ION (1893-1973), n. în Bucureşti. Polisportiv (atlet, rugbyst, scrimer) şi antrenor de scrimă. Cunoscut şi apreciat în lumea scrimei pentru jovialitatea, optimismul şi talentul său de animator al sportului cu armele albe. Pregătirea sa în scrimă a fost de bună calitate, fiind absolvent al cursurilor de scrimă predate de maestrul Simon Lachèvre de la .Şcoala Militară de Educaţie Fizică.. A iniţiat şi format numeroşi scrimeri, atât la .Cercul Militar. (1925-1940), cât şi la sala .Metropola. de la . Societatea de gaz şi electricitate . (1932-1961). Încearcă să .democratizeze. scrima de la .Metropola., atrăgând şi antrenând copii de origine modestă. Unul dintre aceştia a fost şi campionul de spadă, Cornel Georgescu, un stilist al armei respective. În perioada 1955-1958, consolidează prin prezenţa sa (făcând naveta), secţia de scrimă .Flacăra. Ploieşti. Dintre elevii săi ploieşteni, amintim câteva nume de prestigiu în scrima românească: Cecilia Neagu, Sorin Poenaru, Octavian Vintilă, Gheorghe Lăudoiu, Constantin Paisie, Ştefan Moldanschi, Gheorghe Cristoff, George Isopescu, Alexandru Pascu, Mira Crăciunescu, Mihai Bănică, Paul Filip, Dan Popescu, Adrian Crăiţaru, Cristian Georgescu ş.a. În perioada 1961-1964, maestru I. P. pune bazele secţiei de scrimă de la . Farul. Constanţa, care funcţionează şi în prezent.

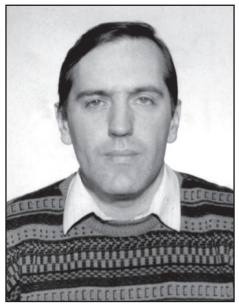

POP, IOAN (1954), n. în Cluj. Licenţiat în filozofie. Scrimer . sabrer. A început să practice scrima la CSM Cluj, cu antrenorul Ladislau Rohony; la Clubul .Steaua. şi la lotul naţional de sabie a mai lucrat cu antrenorii D. Mustaţă, Al. Nilca, C. Nicolae. Pe plan intern, deţine titlul de campion naţional de tineret (1974), de campion naţional de seniori (1974, 1980) şi de câştigător al CR (1976, 1981). Participarea sa la competiţiile internaţionale începe cu rezultate promiţătoare: campion balcanic (1972, 1973) şi câştigător al TI de la Bucureşti şi Jena (1973); campion mondial de tineret la CMT de la Istanbul (1974). La CM de la Budapesta (1975) obţine medalia de bronz cu echipa. La JO de la Montreal (1976), reuşeşte să se claseze (individual) pe un valoros loc IV (în compania unor .monştri sacri. ai sabiei mondiale), iar cu echipa pe locul III. La CM de la Buenos Aires (1977) . cu echipa formată din D. Irimiciuc, C. Marin, M. Mustaţă, I. Pantelimonescu . cucereşte titlul de vicecampion mondial. Tot cu echipa, la CM de la Hamburg (1978) şi la CM de la Melbourne (1979) se clasează pe locul IV. Acelaşi loc IV îl va avea şi la JO de la Los Angeles (1984), la individual, iar cu echipa, medalie de bronz. În 1976, i se conferă titlul de Maestru emerit al sportului. După un stagiu de 4 ani (1990-1994) la FR de Scrimă ca secretar general adjunct, se dedică muncii de antrenor, contribuind la succesul sabrerului Alin Lupeică (medalie de bronz la CMJ . Denver, 1993) şi echipei de sabie la CM Atena, 1994 (medalie de bronz). Lucrează ca antrenor de scrimă în Tunisia, din anul 1995. Activează ca Director tehnic la Federaţia Internaţională de Scrimă (FIE), din anul 1997.

PUFNEI, NICOLAE (1922-1983), n. în Dumeşti, jud. Iaşi. Sabrer, absolvent al Institutului Militar de Educaţie Fizică . specializare scrimă, promoţia 1946. Elev al maestrului Constantin Panescu. După ce lucrează, ca antrenor, în mai multe săli din Bucureşti, printre care şi .CCA. (.Steaua.), pleacă la Iaşi (1965) unde se şi stabileşte. Descoperă şi-l formează pe unul dintre cei mai importanţi sabreri români, Dan Irimiciuc, ale cărui performanţe acoperă o mare arie de titluri şi medalii naţionale şi internaţionale: multiplu campion naţional şi internaţional, campion mondial de tineret (1969), finalist . locul IV . la CM din 1971 şi 1974, medalie de aur (cu echipa) la JMU din 1977 de la Sofia etc. Pentru succesele realizate de elevii săi, maestrului de arme N. P. i s-a decernat, în anul 1969, distincţia de Antrenor emerit.

PUIU LAVINIA OANA (1985) n. în Craiova. Studentă la Institutul de Educaţie Fizică şi Sport şi la Universitatea Spiru Haret, specializare Psihologie. A început să practice scrima la vârsta de 11 ani cu Tomescu Gabriela la Liceul cu program sportiv „Petrache Trişcu" din Craiova, iar la lotul olimpic de spadă feminină, s-a pregătit cu antrenorii Dan Podeanu, Nicu Mihăilescu şi Cornel Milan. La CN de junioare a avut o prezenţă constantă în primele trei locuri în intervalul 2001 – 2005 atât la probele individuale, cât şi pe echipe. S-a impus şi la alte competiţii interne ca: Superligă, Cupele Federaţiei şi Cupele României, fapt care a propulsat-o şi în competiţii internaţionale. După un start modest în anul 2001 locul VII obţinut la CE de juniori de la Keshtey (Ungaria), ocupă un meritoriu loc I la CE juniori pe echipe de la Porec (Slovenia), împreună cu Brânză A.-M., Iordăchioiu L. şi Iordăchioiu M. La CM pe echipe din 2004 de la Plovdiv (Bulgaria), se clasează cu echipa (Brânză A.-M., Iordăchioiu L., Aklexandru S.) pe locul III; la CB pe echipe din anul 2004 de la Bucureşti cucereşte medalia de aur, primind şi titlul de campioane balcanice. Tinereţea şi strădaniile sale o recomandă împreună cu pleiada de spadasine de la Craiova ca o speranţă a scrimei feminine româneşti.

ROHONY, LADISLAU (1938-1983), n. în Cluj. Profesor de educaţie fizică şi sport, absolvent ICF, promoţia 1962. Sabrer, care a avut perioada de strălucire sportivă în anii .60. Făcea parte din puţinii sabreri-stilişti, care ştiau să mânuiască sabia cu eleganţă, dar şi cu fermitate, cu artă şi măiestrie sportivă. Particularitatea stilului său se explică şi prin faptul că a fost elevul lui Tiberiu Bartoş, un alt mare stilist, şi al impetuosului Adalbert Pellegrini (ambii antrenori clujeni). La rândul său, va forma alţi aşi ai sabiei ca: Ioan Pop, fost campion mondial de tineret (Istanbul . 1974) şi locul IV la JO (Montreal . 1976) etc., braşovenii Vilmoş Szabo . de mai multe ori campion naţional şi internaţional şi Şerban Vlad (viitorul antrenor al multiplei campioane olimpice, mondiale şi europene, Reka Lazăr-Szabo) ş.a. În anul 1962, i-a fost decernat titlul de Maestru al sportului. FR de Scrimă, în colaborare cu soţia sa, Laura Rohonyi, organizează anual .Memorialul Ladislau Rohonyi., competiţie internaţională de sabie de categorie A (Grand Prix FIE).

SACHELARIE (PURICE) GEORGETA (1928) n. în Dorohoi jud. Botoşani. De profesie arhitect. Scrima a practicat-o sub îndrumarea a doi prestigioşi antrenori, Constantin Panescu şi Andrei Vâlcea la clubul sportiv Steaua Bucureşti. În anul 1962 îşi dispută titlul de campioană naţională cu Olga Szabo şi Maria Vicol. Apreciată, pentru tenacitatea, combativitatea şi perseverenţa sa, G.S. este selecţionată în lotul naţional fapt pentru care participă la mai multe competiţii internaţionale. Astfel, în 1960 la J.O. de la Roma împreună cu echipa reuşeşte să se claseze pe un modest dar încurajator loc V. În anul următor, în 1961 la C.M. de la Torino cucereşte (tot cu echipa) medalia de bronz, iar în 1963 la T.Ţ.S. de la Leningrad (Petersburg) se clasează (cu echipa) pe locul I. Pe linie de club, participă la C.I. al Armatelor Prietene de la Budapesta unde cucereşte medalia de argint (individual). A obţinut carnetul de arbitru internaţional, dar nu a prea avut ocazii să-l folosească, retrăgându-se din viaţa competiţională. A continuat

să activeze în lumea scrimei străduindu-se să înfiinţeze o Fundaţie, care, din păcate, nu a funcţionat. Scrima românească modernă cunoaşte regulile de arbitraj datorită traducerii din limba franceză de către G.S. a sofisticatului Regulament de Scrimă.

SAVU, MIHAIL - vezi Personalităţi

SEPESCHY, IOSIF ŞTEFAN (1946), n. în Satu Mare. Spadasin. Profesor de educaţie fizică şi absolvent al Institutului Economic de Marketing (Germania); antrenor de scrimă şi director executiv la diferite firme (manager comerţ exterior şi marketing internaţional). În ţară, debutează ca sportiv la Clubul .Olimpia. Satu Mare, de unde se transferă la CSA .Steaua. (1964-1970). Cucereşte titlul de campion naţional juniori în 1966, pe cel de campion balcanic în 1968, locul I la turneul din Cuba (1967) şi la cel din Polonia (1968); de 5 ori campion naţional cu echipa .Steaua.. În Germania continuă activitatea de scrimă la Heidenheimer Sport-Bund (Marie) din 1972. Se remarcă la diferite competiţii interne şi internaţ ionale, ca de exemplu: locul IV la Cupa .Berna. (1972), locul III la TI Berlin (1973), locul I (cu echipa) la CM de la Göteborg (1973). Este decorat cu .Silberne Lorbeerblatt. (cea mai înaltă distincţie pentru sport în Germania) pentru activitatea sportivă şi politica sportului. Reuşeşte să realizeze rezultate foarte bune şi ca antrenor. Echipa sa de floretă (junioare) cucereşte titlul de campioană naţională (1981, 1982, 1983), floretista M. Radeke devenind vicecampioană mondială de junioare în 1980; echipa de spadă juniori devine campioană naţională în 1981-1983, iar cea de seniori în 1982. În 1994 este ales preşedinte al Centrului de Scrimă din Heidenheim; membru al Academiei de Scrimă din Germania şi membru al Academiei Internaţionale de Arme. A participat şi la competiţii .Olds boys., devenind vicecampion naţional (1986) şi campion naţional (1987) la spadă în Germania. Relaţia sa cu FR de Scrimă este permanentă şi eficientă. Ultima ediţie a competiţiei de Grand Prix de la Bucureşti (2001) a beneficiat de un aport substanţial din partea firmei unde este director executiv.

SIRITEANU ALEXANDRU (1984) n. în Iaşi. Profesor de educaţie fizică şi antrenor de scrimă, absolvent al Facultăţii de Sport din Iaşi, promoţia 2008.A început să practice scrima (sabia) cu antrenorul Iulian Biţucă la CSS Iaşi (1994-1997), a continuat la CSM Iaşi şi apoi la CSA Steaua Bucureşti (din 2005). La lotul naţional a lucrat cu antrenorii: Alexandru Chiculiţă, Mihai Oriţă, Emilian Nuţă şi Marius Florea. Dintre rezultatele realizate la competiţiile interne importante sunt de menţionat: locurile I şi II la CN de juniori (individual şi cu echipa CSM Iaşi) în anii 2001 şi 2004; locul III la CN seniori individual în anul 2000 şi cu echipa CSM Iaşi în anul 2004, iar cu echipa Steaua Bucureşti – la acelaşi campionat - se situează pe locul II în anii 2005 şi 2006. Cucereşte (cu echipa) de două ori medalii de argint la Cupa României în anii 2005 şi 2006. Pe plan internaţional, se clasează, împreună cu echipa, pe locul III la CE (seniori) din 2005 de la Zalaegerszeg (Ungaria). A mai participat şi la alte competiţii de amploare ca de ex. CM de juniori din 2004 de la Plodviv (Bulgaria) unde s-a clasat (cu echipa) pe locul IV, apoi în 2005 la CM Militar cucerind medalii de argint, individual şi cu echipa, iar în 2006 la CM militar, realizează o medalie de argint la individual şi o medalie de aur cu echipa. La Jocurile Olimpice, Londra 2012 a obtinut medalia de argint in proba pe echipe. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a.

STAHL CRISTINA (1978) n. în Bucureşti. Absolventă a U.P.B. (Universitatea Politehnică Bucureşti). A început să practice scrima (floreta) la vârsta de 8 ani având-o ca antrenoare pe mama sa, Ecaterina Stahl, campioană mondială la floretă (Rotterdam -1965 şi Moscova -1966) şi câştigătoare a numeroase medalii (individual şi cu echipa) la

olimpiade şi alte prestigioase competiţii internaţionale de scrimă. C.S. s-a mai antrenat la clubul Steaua cu Tudor Petruş, Petre Ducu şi Florin Gheorghe, iar la clubul BNR cu George Oancea. Aceiaşi antrenori au pregătit-o şi la lot la care s-au adăugat Romică Molea şi Mugur Codreanu. C.S. a obţinut primele sale rezultate mai importante (campioană) la C.N.J în anii 1997 şi 1998 şi, în 2004 (cu echipa).Vicecampioană naţională în ediţiile din 1999, 2001, 2004, 2005 şi campioană naţională în 2006. Cucereşte Cupa României în anul 2004 şi locul 2 în 2006. Participă la numeroase competiţii internaţionale cu rezultate fluctuante : la C.M.J. (1998) locul 8; la C.B. (1998) locul 1; la C.M. (2002 şi 2003) locul 3; în 2004, locul 2, în 2005. locul 3; în 2006, locul 2 (toate cu echipa); la C.E. din 2002, locul 3; în 2004, locul 1; în 2005, locul 3; în 2006, locul 2 (toate cu echipa); la C.M. Militare din 2002 locul 3 (cu ech.) şi în 2004 locul 3 ind. şi locul 2 cu ech.; în 2005 locul 5 (ind. şi cu echi.), în 2006 locul 3 ind., iar cu echipa locul 1. În anul preoplimpic 2007 cucereşte G.P. de la Budapesta şi 4 medalii de bronz la: G.P. Marsilia (ind şi ech.), G.P. - Seul (ind), Cupa Mondială - Cairo (ind), iar în anul 2008 câştigă G.P. la St. Petersburg. Cu aceste rezultate reuşeşte să realizeze baremul stabilit de FIE pentru calificare la J.O. din 2008. Participarea sa la J.O.-Beijing soldată cu locul 18 a constituit pentru federaţie şi nu numai, o mare dezamăgire.

STAHL (IENCSIC), ECATERINA (1946-2010), n. în Satu Mare. Profesoară de educaţie fizică, absolventă ICF, promoţia 1968. Elevă a reputatului antrenor emerit Alexandru Csipler de la ŞS (1960-1962) şi Clubul .Unio. (1962-1964) din Satu Mare. La Clubul .Steaua. şi la lot a lucrat cu antrenorul emerit Andrei Vâlcea (1964-1980), apoi cu antrenoarea Iuditha Haukler (1980-1984) la Satu Mare. În competiţii debutează în 1960. În calitate de componentă a Clubului .Steaua., cucereşte, cu echipa, de 5 ori CR. Pe plan internaţional, primul rezultat răsunător a fost cel de campioană mondială de tineret, din 1965, de la Rotterdam (secondată de colega sa, Ileana Gyulai-Ieney). În acelaşi an (1965) este finalistă (locul V) la CM de la Paris şi cucereşte medalia de argint (cu echipa) la CMU Budapesta. La CM de la Moscova (1966) se clasează pe locul III (ex aequo cu G. Gorohova şi I. Bobiş). În 1967 la CM de la Montreal (cu echipa), obţine medalia de bronz. Tot bronz obţine cu echipa şi la JO din Mexic (1968), iar la CI . Budapesta (acelaşi an) tot cu echipa, medalia de argint şi pe cea de aur la CCE Torino (cu echipa .Steaua.). Devine vicecampioană mondială de tineret (individual şi pe echipe) la CM de tineret Torino (1970). La JO de la München (1972), echipa din care făcea parte s-a clasat pe locul III. Cu echipa .Steaua., după trei ediţii câştigate consecutiv (1970, 1971, 1972) cucereşte trofeul definitiv al CCE . Torino (1973). Campioană (cu echipa: M. Chezan, V. Draga, S. Ardeleanu) la JMU . Moscova (1973). Campioană mondială (individual) şi medalie de bronz (cu echipa) la CM de la Budapesta (1975). La CM de la Buenos Aires (1977), cu echipa cucereşte bronzul, iar la individual, finalistă (locul IV). A mai participat la numeroase alte competiţii internaţionale (turnee, cupe tradiţionale etc.) la care, constant, s-a menţinut în topul câştigătoarelor sau al primelor trei. Anul 1980 înseamnă cântecul lebedei pentru cariera sa competiţională, pe care o încheie cu rezultate excelente: medalii de aur la TI de la Leipzig şi Göppingen şi finalistă (locul IV) la JO de la Moscova. A fost a cincea ediţie de JO la care a participat! Pentru meritele sale deosebite i s-a decernat titlul de Maestru al sportului în 1966 şi cel de Maestru emerit al sportului în 1970. După anul 1980 s-a consacrat familiei (soţ şi două fete) şi profesiei de antrenoare. Conform tradiţiei sătmărene, s-a reîntors în oraşul natal şi practică, cu succes, meseria de antrenoare. Printre numeroasele sale eleve se află şi Rita König (Germania), care este campioană mondială de tineret (1995), iar fiica sa, Cristina Stahl . finalistă CM cadeţi în 1995 şi 1996. Arbitru internaţional. În anul 2000, i s-a decernat Crucea naţională . Serviciul Credincios. clasa a III-a.

STANCA MARINA (1946) n. în Bucureşti. A început să practice scrima (floreta) la vârsta de 12 ani, la Clubul Progresul cu maestrul Angello Pellegrini. A cucerit primul titlu de campioană la juniori în anul 1964, apoi în 1966. La campionatul senioarelor s-a clasat pe locul 4 (1964) şi apoi pe locul 3 în 1966. Participarea sa la C.M. de la Paris în 1965 a fost de bun augur, deoarece a cucerit, împreună cu echipa (O. Szabo, I, Gyulai, E, Stahl, M. Vicol, A. Pascu) titlul de vicecampioană mondială. Amintirea cea mai vie care ne leagă de **M.S.** este tragicul eveniment din 1977, când în urma cutremurului a fost prinsă sub dărâmăturile blocului Scala (unde locuia împreună cu familia) suportând cu stoicism mai multe zile situaţia infernală în care se afla. A fost singura supravieţuitoare din familie, s-a recăsătorit, a născut 2 copii, a studiat medicina devenind medic stomatolog şi s-a stabilit cu familia în Germania.

STELIAN, CONSTANTIN (1934-2010), n. în Chişinău, azi în Republica Moldova. Stabilit din copilărie în Bucureşti. Scrimer floretist şi spadasin. A fost pregătit de antrenorii Angelo Pellegrini şi Constantin Panescu, dar a beneficiat şi de îndrumarea celor mai buni scrimeri, ca N. 1053 *Scrimă* Marinescu, G. Neculce, C. Georgescu ş.a. Multiplu campion naţional de spadă (1958, 1960, 1961, 1963); antrenor al echipei reprezentative de spadă şi al Clubului .Steaua., câştigătoare a Cupei Europei în 1980, vicecampioană europeană în 1977 şi 1981 şi medaliată cu bronz în 1982 (toate la Heidennheim). De asemenea, a contribuit la obţinerea rezultatelor de prestigiu ale unor spadasini ca A. Pongratz, I. Popa, M. Popa, O. Zidaru, L. Angelescu ş.a., atât în întrecerile individuale, cât şi pe echipe. Dintre acestea amintim: locul IV la JO de la Moscova (1980), locul V la CM de la Buenos Aires (1977), locul I la CM de tineret de la Sofia (1977) şi Bucureşti (1981) şi medalie de bronz la Mexico (1979).

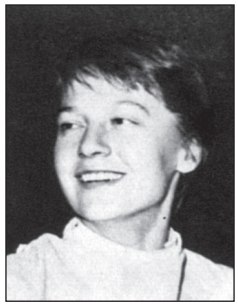

SZABO (ORBAN), OLGA (1938), n. în Cluj. Profesoară de limbă franceză, scrimeră . floretistă. Iniţial, a fost eleva venerabilului antrenor clujean Ludovic Ozoray. Considerată copilul precoce al scrimei anilor .50, a debutat în 1954 la CN (juniori) cucerind locul I, după care au mai urmat încă 3 titluri (1955, 1956, 1958), urmate de 7 titluri de campioană naţională de seniori (1955, 1958, 1959, 1961, 1962, 1965, 1969). Pe plan internaţional, în cele două decenii de activitate competiţională . individual şi cu echipa . O. S. a realizat un palmares remarcabil. Vicecampioană olimpică la JO de la Melbourne (1956), campioană mondială la Buenos Aires (1962), de două ori vicecampioană mondială (individual şi cu echipa) la CM de la Paris (1965), medalie de bronz (echipa) şi locul IV (individual) la JO din Mexic (1968), campioană mondială (cu echipa) la CM de la Havana (1969), medaliată cu bronz la CM de la Torino (1961) şi, tot cu bronz, dar cu echipa, la CM de la Montreal (1967); vicecampioană la CM de juniori de la Paris (1959), finalistă (locul V) la JO de la Roma (1960), campioană şi vicecampioană (cu echipa) la JMU de la Sofia (1961), finalistă (locul IV) la CM de la Gdansk (1963), medaliată cu bronz (individual) şi cu argint (echipa) la CM de la Ankara (1970), campioană balcanică (individual şi cu echipa) la Zagreb (1969), câştigătoare (cu echipa .Steaua.) a CCE . după cucerirea a trei ediţii consecutive . inclusiv trofeul final (1970, 1971, 1972, 1973). Multiplă câştigătoare a unor competiţii internaţionale (Leipzig, Budapesta, Bucureşti, Gdansk, Leningrad, Paris, Como etc.). Participantă la 5 ediţii ale JO (1956, 1960, 1964, 1968, 1972). A primit titlul de Maestră a sportului în 1956 şi de Maestră emerită a sportului în 1989. În cadrul lotului naţional, s-a pregătit cu mai mulţi antrenori, dar cel mai mult cu antrenorul emerit Andrei Vâlcea. Arbitră internaţională. Din anul 1976 a lucrat ca antrenoare la Clubul .Steaua., iar din 1990 la Clubul .Honved. din Budapesta, unde s-a stabilit cu familia (este căsătorită cu poloistul Alexandru Szabo).

SZABO (LAZĂR), REKA (1967), n. în Braşov. Profesoară de educaţie fizică, absolventă ANEF. Scrimeră.floretistă. Primii paşi în scrimă i-a făcut în sala .Tractorul. din Braşov, sub îndrumarea antrenorului emerit Vlad Şerban. Pregătirea în cadrul lotului a făcut-o cu antrenorii emeriţi Ştefan Haukler şi Tudor Petruş. Multiplă campioană naţională de tineret şi seniori. Finalistă şi câştigătoare în mai multe competiţii internaţ ionale de categoria A. În ordine cronologică, rezultatele la marile competiţii au fost realizate astfel: locul II la JMU de la Arnhem.Olanda (1985), locul I la JMU de la Stuttgart (1986); medalie de argint (cu echipa) la CM de la Lausanne (1987); medalie de bronz (cu echipa) la JO Barcelona (1992); medalie de argint, cu echipa, la CM de la Essen (1993); medalie de aur şi dublă campioană mondială (individual şi cu echipa) la CM de la Atena (1994); medalie de aur şi campioană europeană la CE de la Budapesta (1995); medalie de argint, cu echipa, la CM de la Haga (1995) şi, tot în acelaşi an, cucereşte medalia de bronz la JMU de la Fukuoka (Japonia). Vicecampioană olimpică (cu echipa) la JO de la Atlanta . SUA (1996); vicecampioană (cu echipa) la CM de la Cape Town (1997) şi la CM de la Chaux de Fonds . Elveţia (1998). În 1999 la CE de la Bolzano cucereşte medalia de argint împreună cu echipa (L.Badea, R. Scarlat, C. Vanţă). Vicecampioană europeană la individual şi cu echipa (aceeaşi de mai sus) şi la CE din anul 2000 de la Madeira. Împreună cu C. Stahl şi C. Vanţă la CE de la Koblentz în 2001 şi apoi la CE de la Moscova în 2002 împreună cu L.Badea, R.Scarlat, C. Stahl şi A. Andrei se clasează pe locul III. Tot medalie de bronz va obţine şi la CM de la Lisabona în anul 2002, ca şi la CE de la Moscova (2002). Bronzul va fi cucerit şi la CM de la Havana cu echipa: L. Badea, R. Scarlat, C. Stahl. Maestră a sportului (1985), Maestră emerită a sportului (1993). Din anul 1993 lucrează ca antrenoare de floretă la .Fechtclub Bayern . Dormagen . din Germania, dar a continuat să participe la marile competiţii pentru România, venind la pregătire în ajunul acestora. Este căsătorită cu sabrerul de talie internaţională, braşoveanul Rudolf Szabo. În anul 2000, i s-a decernat Crucea naţională .Serviciul Credincios. clasa a II-a.

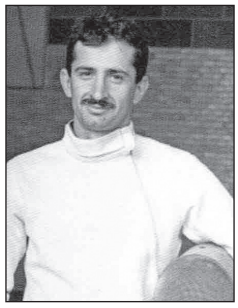

SZABO, VILMOS (1964), n. în Braşov. Profesor de educaţie fizică, absolvent IEFS, promoţia 1988. Scrima cu sabia a deprins-o în oraşul natal, sub îndrumarea antrenorului Mihai Ticuşan, a perfecţionat-o cu Ladislau Rohonyi şi a continuat s-o practice în cadrul CS .Steaua.. Printre numeroasele sale performanţ e internaţionale reţinem: locul IV (echipe) la JO de la Barcelona (1992), locul IV (echipe) la CM de la Essen (1993), locul III (echipe) la CM de la Atena (1994), locul I (individual) la Concursul pentru Cupa Mondială de la Budapesta (1993) şi locul III (individual) la CE de la Krakovia (1994). Maestru al sportului din 1992.

TEPŞAN, DIONISIE . vezi Personalităţi

TEODORESCU, VICTOR . vezi Personalităţi

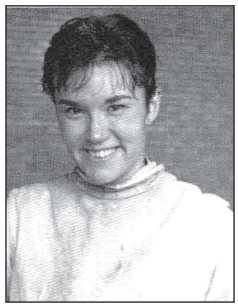

TOADER (DUMITRESCU), ROXANA-DANIELA (1967), n. în Urziceni, jud. Ialomiţa. Absolventă ASE Bucureşti . Facultatea de Cibernetică. A început să practice scrima (floreta) la Clubul .Steaua., cu antrenoarea Olga Szabo, apoi a continuat cu antrenorul emerit Tudor Petruş. S-a remarcat la competiţiile interne, cucerind titlurile de CN la indivual în 1990, iar cu echipa . acelaşi titlu . în fiecare an din perioada 1986-1993 şi CR în perioada 1990-1993. Pe plan internaţional, obţine de asemenea rezultate deosebite: medalie de bronz (echipe) la JO de la Barcelona (1992), locul VIII la JMU de la Shefield (1991); medalie de bronz la Cupa Mondială de la Göppingen (1993), medalii şi titluri la CB, CI . .Prietenia., CCE (cu .Steaua.) şi altele (la individual şi cu echipa). Pentru meritele sale sportive a fost distinsă cu titlul de Maestră a sportului în 1991 şi de Maestră emerită a sportului în 1992.

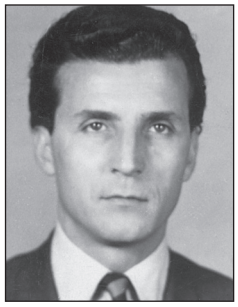

TUDOR, ILIE (1925), n. în Bucureş ti. Scrimer complet, care a practicat cele trei arme: floreta, sabia şi spada la CS .Finanţebă nci. (ulterior, . Progresul.) din Bucureşti. S-a antrenat cu maestrul Angelo Pellegrini, dar concomitent, trăgea şi cu cei mai buni scrimeri, care frecventau sala şi se pregăteau: Nicolae Marinescu, Mihai Savu, Grigore Neculcea, Ghiţă Man, Raul Dristoreanu, Costică Marinescu ş.a. Campion naţional la floretă (1943, 1948, 1950, 1959), la sabie (1946, 1953) şi la spadă (1954, 1955). Participant la JO din 1952, de la Helsinki unde, împreună cu Adalberth Gurath, s-a calificat în semifinală. Câştigător al unor concursuri internaţionale în anii 1954 (Sofia), 1955 (Bucureşti), 1955 şi 1957 (Leipzig) ş.a. După retragerea din competiţii, a devenit antrenor de scrimă, lucrând în sălile din Ploieşti, Bucureşti şi din Grecia. Maestru al sportului.

TUFAN (GUZGANU), ELISABETA (1964), n. în Bucureşti. Scrimeră . floretistă. Absolventă a Şcolii Postliceale de Antrenori. A început practicarea scrimei la ŞS a Clubului .Steaua. cu antrenoarea Maria Teodoru, apoi a continuat cu antrenoarea Olga Szabo şi, la lot, cu antrenorii emeriţi Ştefan Haukler (1980- 1986) şi Tudor Petruş (1986-1995). Pe plan intern, împreună cu echipa .Steaua., a cucerit de mai multe ori titlul de campioană naţională. Finalistă şi câştigătoare a mai multor competiţii internaţionale de categorie A. Între anii 1984-1995, a devenit un nume de referinţă în arena mondială a scrimei, datorită performanţ elor relizate: campioană mondială (individual) şi vicecampioană, cu echipa (R. Szabo, Cl. Vanţă, G. Beca, R. Husti) la CM de la Lausanne (1987); campioană mondială, cu echipa (R. Szabo, Cl. Vanţă, L. Badea) la CM de la Atena (1994); vicecampioană (cu echipa) la CM de la Essen (1993) şi la CM de la Haga (1995). Vicecampioană olimpică (cu echipa) la: JO de la Los Angeles (1984), JO de la Atlanta (1996), CM de la Cape Town (1997); medaliată cu bronz la JO de la Barcelona (1992). Tot cu bronz (individual), a fost medaliată la CM de tineret de la Budapesta (1983) şi de la Leningrad (1984). La JMU de la Bucureşti din 1981, cucereşte locul I cu echipa, iar la JMU de la Edmonton (1983) locul I (individual) şi locul II cu echipa. Pentru meritele sale sportive a primit distincţia de Maestră emerită a sportului în 1987. Deşi s-a stabilit cu familia şi lucrează ca antrenoare din 1990 la Clubul .Giardino. din Milano, s-a pregătit pentru marile competiţii cu lotul din ţară, sub îndrumarea antrenorului emerit Tudor Petruş.

ŢIU, MIHAI (1946), n. în Bucureş ti. Scrimer-floretist. Ofiţer MApN, antrenor de scrimă. Începe să practice scrima la vârsta de 9 ani cu sabrerul Ghiţă Man la sala .Mendeleev., apoi la sala .ABSS. de la Stadionul Tineretului, avându-l ca antrenor pe Constantin Panescu (1955-1966) şi, în final, la Clubul .Steaua., unde va continua să se antreneze cu C. Panescu, V. Chelaru şi alţi antrenori. Debutează în competiţii în 1960, la CN de tineret şi cucereşte de 2 ori titlul de campion (1963, 1964), de 6 ori pe cel de campion naţional seniori (1970-1973, 1976, 1978), de 14 ori pe cel de campion naţional cu echipa .Steaua. (1966-1979) şi de 6 ori câştigător a CR (1967, 1971, 1972, 1974, 1975, 1977). Câştigător al mai multor concursuri internaţionale, inclusiv CB. Cucereşte medalia de bronz la CM de tineret de la Viena (1966). Tot la individual se clasează pe locul V la CM de la Göteborg (1973) şi pe locul IV la CM de la Hamburg (1978). Component al echipei campioane mondiale de la Montreal (1967) împreună cu I. Drâmbă, T. Mureşanu, I. Falb, şi al echipelor care au obţinut medalii de bronz la CM de la Havana (1969), de la Ankara (1970) şi un loc IV la CM din Mexic (1968). Finalist, locul VI, la JO din Mexic (1968) şi locul IV la München (1972). Maestru al sportului din 1966 şi Maestru emerit al

sportului din 1968. Antrenor la CS .Steaua. Bucureşti, din 1980. În anul 2000, i s-a decernat Crucea naţională .Serviciul Credincios . clasa a III-a.

VÂLCEA, ANDREI (1922-1998), n. în com. Sălcuţa, jud. Dolj. Scrimer şi antrenor de scrimă. Absolvent al Institutului Militar de Educaţie Fizică . specializare scrimă, promoţia 1946. A fost pregătit, în principal, de antrenorul emerit Constantin Panescu. Ca sportiv, a făcut parte din generaţia .de sacrificiu., cu rare competiţii internaţionale. Este permanent prezent în finalele CN (de sabie şi floretă), iar în 1954 devine campion la floretă. Stilul său de luptă era marcat de viteză şi tenacitate. Talentul şi priceperea sa s-au manifestat pe deplin în calitatea de antrenor la Clubul .CCA. (. Steaua.) şi, mai ales, la lotul feminin de floretă. Măiestria lui A.V. s-a reflectat timp de peste 20 de ani în cucerirea numeroaselor titluri şi medalii olimpice, mondiale, europene şi Cupe de prestigiu, atât la individual cât şi la echipe ale lotului feminin de floretă, în perioada 1957-1980. Pentru meritele sale, i s-a decernat în anul 1968 titlul de Antrenor emerit.

VANŢĂ (GRIGORESCU), CLAUDIA-LAURA (1968), n. în Bucureşti. Scrimeră-floretistă. Profesoară de educaţie fizică, absolventă IEFS, promoţia 1990. Ofiţer MApN. A început să practice scrima la Clubul .Steaua . cu antrenoarea Olga Szabo, iar mai târziu cu antrenorul emerit Tudor Petruş. După mai multe succese realizate în cadrul CN de juniori şi seniori, devine campioană naţională (individual) în 1991 şi cu echipa în perioada 1986-1994; câştigătoare a CR ediţia 1994. Pe plan internaţional, cucereşte titlul de vicecampioană mondială (individual), la CM de la Budapesta (1987). Cu echipa, devine de 3 ori vicecampioană mondială la: CM de la Lausanne (1987), CM de la Essen (1993) şi CM de la Haga (1995). Campioană mondială, cu echipa (E. Tufan, R. Szabo, L. Badea) . la CM de la Atena (1994). Tot cu echipa, cucereşte medalie de bronz la JO de la Barcelona (1992) şi medalii de argint la JO de la Atlanta (1996) şi la CM de la Chaux de Fonds din Elveţia (1998). La Cupele Mondiale de la Göppingen (1991) şi de la Buenos Aires (1994), obţine medalii de argint. Cu echipa .Steaua. participă la CCE, unde se clasează de 3 ori pe locul III (1989, 1991, 1992) şi pe locul II în 1993. Campioană balcanică (individual şi cu echipa) la Atena, în 1986. Pentru meritele sale sportive, i s-a decernat titlul de Maestră a sportului în 1987 şi de Maestră emerită a sportului, în 1991. În anul 2000, i s-a decernat Crucea naţională .Serviciul Credincios. clasa a II-a.

VELESCU, NICOLAE-ŞTEFAN (1859-1916), n. în Bucureşti. Aviator, maestru de scrimă şi gimnastică la mai multe şcoli şi cluburi bucureştene de la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea. În 1877, primeşte medalia de aur la primul examen-concurs de scrimă organizat de societatea .Tirul., ca sportiv şi instructor, împreună cu alţi doi scrimerigimnaş ti: Simion Petrescu şi Andrei Bagav. Aparticipat la multe .asalturi., .gale. şi concursuri în calitate de scrimer amator, apoi profesionist. N. Ş. V. era considerat şi un .as. al gimnasticii acrobatice din acea vreme. Ca gimnast-acrobat dădea spectacole în locuri publice, inclusiv în Cişmigiu, unde printre alte .producţiuni gimnastice şi de forţă. executa .saltul mortal la două trapeze volante., .gigantica. la bară fixă, .jocuri cu micii sprinţari., unde 100 de elevi sub conducerea sa distrau publicul cu .sârma tremurândă pe lac, sârma de echilibru..... Era totodată şi un bun dansator, făcând parte din echipa de dansuri populare, care a cutreierat lumea (SUA, India, Africa etc.) şi care era condusă de prof. Gheorghe Moceanu. Acest polisportiv prezenta două curiozităţi: la mâna dreaptă avea 6 degete (polidactilism) şi era ambidextru, fapt pentru care, în timpul asalturilor, îşi schimba poziţia

de gardă, trăgând când cu dreapta, când cu stânga. În pofida faptului că era un foarte activ practician, a găsit timpul necesar şi pentru a face literatură, scriind şi publicând cartea *Scrima cu floreta şi sabia* (1892), în care face şi unele pertinente recomandări privind comportarea într-o sală de scrimă.

VICOL (TAITIŞ), MARIA (1935), n. în Bucureşti. Profesoară de educaţie fizică, absolventă ICF, promoţia 1961. Scrimeră . floretistă, elevă a antrenorului emerit Angelo Pellegrini de la Clubul .Finanţe-bănci. (.Progresul.) Bucureşti (1950-1972). La lot, a primit lecţii şi de la antrenorul emerit Andrei Vâlcea. A cucerit de 5 ori titlul de campioană naţională (1954, 1956, 1960, 1963, 1964) şi de 7 ori pe cel de vicecampioană naţională. Eleganţa şi virtuozitatea stilului său au fost bine apreciate în lumea specialiştilor autohtoni şi străini. Palmaresul realizat în timpul celor aproape două decenii de activitate competiţională este remarcabil: vicecampioană la CM de tineret de la Luxemburg (1956), medaliată cu bronz la JO de la Roma (1960), medalie de bronz (cu echipa) la CM de la Torino (1961), vicecampioană mondială (cu echipa) şi finalistă (locul IV) la CM de la Paris (1965), medalie de bronz (cu echipa) la CM de la Montreal (1967), campioană mondială (cu echipa) la CM de la Havana (1969); câştigătoare a numeroase competiţii internaţionale de anvergură, individual sau cu echipa: CI Varşovia (1955, 1960, 1967), Leipzig (1956 şi 1955 . locul II, 1957 . locul III), Como (1959 şi 1965 . locul III), Bucureşti (1960, 1961 şi 1969 . locul II), Budapesta (1961), Sofia (1961 . JMU), Minsk (1961), Kiev (1962, 1963), Leningrad (1963), Paris (1965 şi 1969 . locul III), Zagreb (1969) etc. Maestră a sportului în 1960 şi Maestră emerită a sportului în 1969. Profesoară-antrenoare la CS .Cutezătorii. (1968-1975) şi la CSŞ-1 (1975- 1990). Arbitră internaţională. Antrenoare emerită din 1995, având o contribuţie esenţială la descoperirea campioanei europene, mondiale şi olimpice, Laura Badea. Căsătorită cu rugbystul Florin Vicol. În anul 2000, i s-a decernat Crucea naţională .Serviciul Credincios . clasa a III-a.

VLAD, ŞERBAN - MOVILĂ (1951), n. în Braşov. Inginer mecanic, dar din dragoste pentru scrimă a devenit şi antrenor de scrimă. Aîndrăgit sportul armelor albe datorită antrenorului şi animatorului scrimei braşovene, Mihai Ticuşan. Acesta l-a iniţiat şi antrenat în perioada 1961-1966, după care au urmat anii de pregătire cu antrenorul sabrer Ladislau Rohonyi. Debutul său în competiţiile de sabie are loc în 1968, la CN juniori mari, unde se clasează pe locul III. Urmează câteva participări la JMU şi la CB, unde se clasează cu echipa pe locul I (1971 -1972). Din anul 1976, începe ucenicia de antrenor la Clubul . Tractorul . din Braşov, unde se dovedeşte a fi un remarcabil antrenor de...floretă! Din efectivul de copii antrenat de **Ş. M. V.** s-au detaşat câteva tinere, care vor cuceri în anii următori numeroase medalii şi titluri la cele mai prestigioase competiţii (JO, CM, CE etc.): Reka Lazăr-Szabo, Salvina Ionescu, Mioara David. Din anul 1987, sa stabilit în Germania (Dormagen), unde practică deopotrivă ingineria şi scrima.

WEBER (KOSTA), MONICA (1966), n. în Satu Mare. Asistentă medicală, scrimeră . floretistă formată la renumita şcoală sătmăreană de scrimă, avându- l ca antrenor principal pe Ştefan Haukler. După câteva succese pe plan intern (CN, cupe), se lansează la numai 15 ani în arena mondială a scrimei, cucerind titlul de vicecampioană mondială de tineret la CM de tineret de la Lausanne (1981) şi, acelaşi titlu (cu echipa), la CMU de la Edmonton (1983); locul II la CE (cu echipa). Înaintea stabilirii sale definitive în Germania, cucereşte (cu echipa de floretă a României) medalia de argint şi titlul de vicecampioană olimpică la JO de la Los Angeles (1984). Câştigătoare a Cupei Mondiale (seniori) ediţia 1986 de la Cervi (Italia). În Germania se antrenează la .Fecht-Club Bonn. şi participă la marile competiţii (JO, CM, CE etc.) cu rezultate foarte bune: vicecampioană olimpică la JO de la

Barcelona (1992), campioană mondială la CM de la Essen (1993), medaliată cu bronz la CM de la Haga (1995), toate cu echipa Germaniei şi, tot cu bronz, în 1997, la CM de la Cape Town (individual şi cu echipa). Interesantă şi totodată semnificativă a fost finala CE de la Gdansk din 1997, în care primele trei medaliate proveneau din Româ- nia: Laura Badea (I), Roxana Scarlat (II) şi Monica Weber (III). M. W. este frecvent finalistă la turneele de categorie A. În anul 1996, ca recunoaştere a meritelor sale la menţinerea prestigiului scrimei feminine româneşti pe plan mondial, a primit din partea statului român titlul de Maestru emerit al sportului.

ZALOMIR, GELU FLORIN – (1981), n.în Iași. Profesor de educație fizică şi sport, absolvent al FEFS Iași (2009). Practică scrima (sabia) de la vârsta de 10 ani. A fost inițiat de maestrul Bițucă Iulian de la CSM-CSŞ *Unirea* Iași. În perioada 2002-2010 s-a pregătit cu antrenorul Mihai Covaliu la CS *Dinamo* București. Cele mai performante rezultate le-a obținut la: CE (j) Bratislava (1998) – medalie de bronz la individual; CM (j) South Bend (2000) – medalie de argint la individual; CM (s) Nimes (2001) –bronz pe echipe; CE (s) Izmir (2006) – aur pe echipe şi bronz individual; CE (s) Plovdiv (2009) – argint pe echipe; CM (s) Antalya (2009) – aur pe echipe; CM (s) Paris (2010) – bronz pe echipe. Maestru al Sportului. La Jocurile Olimpice, Londra 2012 a obtinut medalia de argint in proba pe echipe. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a cu o baretă

ZIDARU, OCTAVIAN PETRU (1953), n. în Bucureşti. Economist, absolvent al Academiei de Studii Economice (ASE), ofiţer MApN. Primele contacte cu scrima le-a avut la CS .Triumf., unde primeşte lecţii de la antrenorul Ioan Halmagyi (1967- 1973). Transferat la Clubul .Steaua., va continua antrenamentele cu antrenorul Constantin Stelian (1973- 1984). La acest club şi în acelaşi timp la lotul naţional de spadă, va activa şi ca antrenor (1984- 1994). Din palmaresul de spadasin spicuim următoarele rezultate: campion naţional în 1975, vicecampion în 1978, 1980, 1982; cu echipa . Steaua. obţine de 11 ori titlul de campion naţional (1974-1984); cucereşte locul I la CR în 1982. Pe plan internaţional, cu echipa naţională se clasează pe locurile IV la JO de la Moscova (1980); locul V la CM de la Buenos Aires (1977); locul I la JMU de la Sofia (1977) şi Bucureşti (1981), locul III în Mexico (1979); la CCE de la Heidennheim, locul I (1980), locul II (1977, 1981), locul III (1982); campion balcanic de 14 ori . individual şi cu echipa. Ca antrenor de club şi de lot naţional, a obţinut . prin elevii săi . următoarele rezultate: 18 titluri de campion naţional (individual şi pe echipe) şi 4 CR; Nicolae Bodoczi, vicecampion mondial la Sofia (1986), Cornel Milan . medaliat cu bronz la CM de tineret de la Istanbul (1991); echipa . vicecampioană europeană la Heidennheim în 1985 şi medalie de bronz la CM Militare de la Arhelm din 1988. Din anul 1977, deţine titlul de Maestru al sportului, iar din 1982 pe cel de Maestru emerit al sportului. Antrenor emerit din 1994. Secretar general al FR de Scrimă în perioada 1994-1999. În anul 2007 a susţinut examenul de doctorat la ANEFS cu teza: *Procesarea individualizată, premisă a modelării în antrenamentul tehnico-tactic din scrima de performanţă.* Lucrare, este apreciată ca o deschidere valoroasă pentru a înţelege comportamentul scrimerilor în sălile de antrenament şi de concurs şi, mai ales, care oferă antrenorilor şi psihologilor mijloace specifice de pregătire bazate pe temeiuri ştiinţifice. Din anul 2006 **O.Z.** deţine şi funcţia de „Expert al Solidarităţii olimpice şi al Federaţiei Internaţionale de Scrimă" (FIE).

ZILAHY, IOSIF (1933), n. în Târgu Mureş. Floretist, vicecampion la CN de juniori mari în 1951, 1952 şi la CN de seniori din 1959 şi de 3 ori locul III la CN din 1956, 1957, 1964. Campion naţional (seniori) în 1960, 1961. De 10 ori campion naţional cu echipa

.CCA. .Steaua.. Împreună cu Ştefan Tapalagă, au constituit nucleul constant al echipei masculine de floretă a .Stelei., în deceniul al şaselea. În 1955, împreună cu Maria Vicol, este selecţionat pentru a participa la CM de tineret de la Budapesta. Era debutul scrimei româneşti în arena mondială. Ambii participanţi s-au calificat în finală, ocupând locul VI. A fost considerat un rezultat bun. Dar penuria de competiţii internaţionale în perioada ascensiunii şi afirmării talentului său în scrimă i-au redus şansele pe plan mondial. Ca antrenor de floretă la Clubul Steaua şi la lotul naţional, a contribuit la consacrarea pe plan internaţional a scrimei româneşti în deceniul al şaptelea.

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE SKANDENBERG

Skandenberg-ul reprezintă o formă de întrecere interumana simplă, accesibilă, directă efectuată în condiții spațiale și de desfășurare ușor realizabile din punct de vedere organizatoric. Oponenții stau față în față în picioare, la o masă specială (pod), fiecare încercând să forțeze brațul adversarului (drept sau stâng), sa coboare înspre suprafața inferioară a mesei, atingând-o. Etimologia cuvântului ”Skandenberg” are ca sursă numele istoric al unui conducător militar albanez, Gjergi Kastrion Skandenberg (1405-1468), care a condus luptele anti-otomane. Întrecerea ca atare, în spațiul american s-a numit Armwrestling, care în traducere directă ar înseamna ”braț de fier” (bracio di fero în limba italiană sau ”bras de fer” în cea franceză). Practicarea acestei întreceri se pierde în vremuri străvechi, risipite în diverse locuri ale planetei. Mărturie a unui astfel de concurs o constituie o frescă descoperită într-un mormânt egiptean ce datează cu 2000 de ani în. Hr. Formele relativ recente ale skandenbergului au izvorât dintr-un joc american, denumit ”indian wrestling”, practicat de grăniceri în sec XIX, de copii și elevii colegiilor americane în prima jumătate a sec XX, cât și de petrecărețiii barurilor (tavern sport), restaurantelor, cârciumilor europene, inclusiv a celor din lumea satelor și iarmaroacelor românești din ultimele două secole. Pe lângă întrecerea forței brațelor, cunoscută sub denumirea de skandenberg armwrestling se mai practică și alte variante, cea mai cunoscută fiind cea în care adversarii stau față în față, în picioare, cu partea exterioară a tălpii picioarelor lipite și palmele aflate în priză fermă. Învingător era cel care reușea să-l facă pe adversar să-și piardă echilibrul. Primul concurs organizat a avut loc în 1952 inițiatorul fiind ziaristul american Bill Sobranes, iar locul în care s-a petrecut evenimentul a fost Gilardi’s Saloon din Petaluma (California). Competiția s-a repetat anual în nordul Californiei, de unde curând avea să fie cunoscut și practicat mai peste tot în statul american. Peste zece ani (1962) Bill Sobranes împreună cu Dave Devoto dau altă dimensiune întrecerii, înființând World’s Wrist Wrestling Championship, care a cunoscut o dezvoltare impetuoasă, datorită preluării tematicii de către televiziune. În 1968, graficianul de animație Charles Schultz a realizat o suită de benzi desenate comice, în care eroul principal Snoopy se pregătea să câștige World Wrist Wrestling Championship. Un an mai târziu (1969) Dave Devoto a semnat un contract cu American Broadcast Corporation (1969) și astfel turneul din Petaluma timp de 16 ani a fost difuzat, Skandenbergul cucerind interesul continentului american. Televizarea turneului de la Petaluma a făcut cel mai mare rating din istoria emisiunii Wide World of Sports (articol din revista Playboy), care au durat până în 1984. În octombrie 1995 campionatul respectiv a fost filmat la Learning Channel și difuzat pe mapamond. În anul următor (1996) competiția difuzată de patru ori, a fost preluat de NBC World News Today și retransmisă pe glob. În anul 2000 concursul s-a televizat pe CBS și prezentat în

emisiunea Bryant Gambel Show. La cunoașterea și răspândirea în lume a acestei forme de întrecere o mare contribuție a adus-o filmul artistic *Over the top*, avându-l ca personaj principal pe actorul care a cultivat în cariera sa cinematografică frumusețea corpului omenesc și potențialul îndemânării și forței sale musculare, Sylvester Stalone. Filmul a cărui scenariu s-a bazat pe un caz real, a fost realizat în 1987. Armwrestling, Armsports și Wristwrestling reprezintă același sport - skandenberg ce se desfășoară la o masă dotată cu mânere. Singura diferență constă în aceea că în armwrestling brațul se prinde pe mâner în timp ce la wristwrestling brațul respectiv face priză peste masă. Skandenbergul pornit de la un simplu joc, într-un timp relativ scurt a ajuns să se identifice cu veritabil sport individual încadrat în categoria întrecerilor de luptă extrem de disputate, sport de contact în care adversarii luptă unul contra celuilalt, respectând anumite reguli de angajament. Ele sunt de profil tenhnic: priza palmelor, paralela umerilor față de mediana concursului, poziția cotului în permanent contact cu suprafața de sprijin, avertismentele. Dimensiunea răspândirii acestui sport în lume a determinat apariția organismelor sale naționale și internaționale de coordonare. Astfel, în anii 60 Bob O'Leary a înființat American Armsport Association (AAA) la care astăzi sunt afiliate 50 de asociații. Tot el a avut inițiativa constituirii Federației Mondiale de Skandenberg World Armsport Federation (WAF) la care, pentru început, s-au afiliat asociațiile naționale din SUA, Canada, Brazilia și India. În 2009 sunt acreditate peste 70 de țări printre care și România. În cei aproape 50 de ani de existență a acestui organism (WAF) până în 2008 a organizat 30 CM, iar Federația Europeană a realizat 18 CF. În România acest gen de întrecere este consemnat înainte de sec XX, dar organizarea primelor concursuri după regulamentele federației continentale va avea loc în anii 90 ai secolului trecut. Primul concurs la nivel național s-a desfășurat la Tg. Mureș în anii 1990, inițiat de culturistul Eugen Dunca, folosindu-se de o masă adecvată adusă de la Budapesta. În 1998 un concurs similar se va realiza la București în barul Sidney din Piața Victoriei. Organizarea frecventă a concursurilor de Skandenberg, ca urmare a interesului, atât al concurenților de valoare cât și a spectatorilor va fi înregistrată începând cu anul 2001. Inițiatorii și susținătorii acestor concursuri vor fi Cristian Niculescu de la clubul Fitness Powerzone și Cristian Dulgheru de la firma de suplimente nutritive Redis Nutriție. Prima ediție a acestei suite de concursuri Skandenberg va fi cea a Cupei Powerzone-Redis, la care au participat 57 concurenți, proveniți din diferite probe și ramuri sportive de forță. Întrecerile au fost arbitrate de Eugen Dunca, secundat de culturiștii Alexandru Costache și Dragoș Corcoveanu. Aceste întreceri aveau să evidențieze un sportiv român. Ion Oncescu, care curând se va consacra pe plan internațional. Amploarea concursurilor, înmulțirea sportivilor și sportivelor selecționați și pregătiți în spațiul acestui sport relativ recent înregistrat în peisajul sportului românesc explică inițiativa celor trei susținători mai sus menționați, de a fonda în 2003 Asociația Română de Skandenberg "Brațul de fier", care în 2004 se afiliază la Federația Europeană (EAF) și Federația Mondială (WAF). Asociația Română de Skandenberg n-a dobândit încă statutul de federație națională, dar activitatea ei pe plan național și internațional s-a doviedit convingătoare: după mai multe titluri de vicecampion european obținute de sportivi români. În 2007 Ion Oncescu cucerește titlul de dublu campion mondial. (la ambele mâini) în concursul major din Bulgaria, titlu pe care-l repetă și în Canada (2008) la CM. La acest titlu de excepție se adaugă și titlul maxim dobândit de sportiva Mirela Pîrjol la CM din 2004 din Africa de Sud. Președintele asociației Române de Skandenberg "Braț de fier" este Cristian Dulgheru, vicepreședinte Cristian Niculescu, iar Secretar general Dragoș Corcoveanu (2009).

I. DISPOZITII GENERALE

1. Orice meci va fi arbitrat de 2 arbitri. Arbitrul care dă startul meciului se numeste arbitru principal, celălalt arbitru se numeste arbitru secundar.

2. Eliminare directă. In anumite faze preliminare ale concursului este posibila eliminarea directă. Aceasta înseamnă că un concurent care pierde un

meci va iesi din luptă pentru categoria respectiva.

3. Dublă eliminare. Din momentul în care se intra în sistemul dublei eiliminări, un concurent este eliminat numai după ce pierde două meciuri în cadrul unei categorii. Asta înseamna că, după ce a pierdut un meci, concurentul va desfăsura alte meciuri cu alti concurenti, care la rândul lor, au pierdut si ei un meci, cel care pierde al doilea meci fiind eliminat.

4. Concursul se desfăsoară pe categorii de greutate. Categoriile de greutate la seniori sunt 70 kg, 80 kg, 90 kg, +90 kg. Categoriile de greutate la senioare sunt 60 kg si +60 kg. Organizatorii pot decide unificarea a două categorii în cazul în care sunt insuficienti sportivi pentru fiecare categorie.

5. Cântarul oficial si înscrierea sportivilor vor avea loc în perioada cuprinsă între, cu cel mult 24 de ore înaintea startului competitiilor si până la 1 ora înaintea startului.

6. Toti participantii îsi asumă urmările oricărui accident posibil cauzat de participarea la competitie.

II. REGULI INAINTE DE STARTUL MECIURILOR

1. Dacă un competitor nu ajunge la masa în 60 secunde, de când a fost strigat de către organizatori, va pierde meciul.

2. Competitorii trebuie să vină la masă cu coatele descoperite. Ei trebuie să poarte tricou sau maieu. În cazul în care mânecile tricoului sunt prea lungi, acestea trebuie ridicate pînă la minim 5 centimentri deasupra coatelor.

3. Bandajele pentru cot sau încheieturi sunt interzise.

4. Este interzisă purtarea inelelor, ceasurilor, brătărilor sau a altor bijuterii pe mână la masa de concurs.

5. Este interzisă purtarea sepcilor la masa de concurs. Părul lung trebuie sa fie prins în coadă. Sunt permise bentitele pentru frunte.

6. Dacă un concurent este prea scund, trebuie folosit un postament special, pe care sportivul să stea suit când concureaza, pentru a evita să se ridice cu ambele picioare de pe sol.

7. Pentru evitarea alunecării palmelor se va folosi cretă, talc sau magneziu.

8. Atât înainte, cât si în timpul meciului, sportivii trebuie să aibă o conduită sportivă fată de adversari, arbitri, oficiali si public.

III. PRIZA MÂINILOR SI POZITIA CORPULUI LA START

1. Concurentii au la dispozitie 1 minut pentru a se aseza într-o pozitie corectă de start. Aceasta însemnă că:

2. “Mâna liberă” trebuie să aiba contact, pe tot parcursul meciului, cu mânerul special.

3. Priza mâinilor trebuie să respecte “vizibilitatea falangei” degetului opozabil (degetul mare).

4. Priza palmelor competitorilor trebuie să se situeze exact deasupra mijlocului mesei.

5. La start încheieturile trebuie să fie perfect drepte.

6. Umerii competitorilor trebuie să fie paraleli cu masa de skandenberg; îsi pot modifica pozitia după start.

7. Cotul bratului care trage trebuie să fie situat pe perna specială de pe masă.

8.Trebuie să fie o distantă minimă de un pumn între umăr si priza mâinilor; acceasi distantă (minima) fată de priza trebuie să aibă si bărbia (la start).

IMPORTANT: Arbitrii nu sunt la masă pentru a se lupta cu dumneavoastră. Vă vor atinge usor cu degetele pozitiile gresite ale prizei pentru a le corecta.

8. Orice nesupunere, la sfatul arbitrilor, de corectare a pozitiei de start va fi sanctionată cu o atentionare. Două atentionari inseamnă o greseală (poza 14).

9. Participantii au 1 minut de a face priza, daca nu se apelează la “priza arbitrului” (poza 04), cu palmele paralele cu masa. In cazul acesta, dupa ce arbitrul a consemnat pozitia mâinilor (poza 06 si 09), până la start (poza 10) nu se mai modifică nici pozitia corpului si ,bineinteles, nici cea a mâinilor. Din momentul în care arbitrul spune “NU MISCATI” (poza 09) si până dă startul (poza 09), orice miscare a umerilor, coatelor, sau modificarea prizei de către un concurent generează o greseală (poza 14).

IV. STARTUL SI DESFASURAREA MECIURILOR

1. Semnalul de start este "GATA... START" (READY... GO) într-o cadentă nespecificată (poza 10).

2. Concurentii trebuie să se oprească din tras când arbitrul spune STOP si pune mâinile pe priza concurentilor (poza 01, 02 si 16).

3. Arbitrul poate opri meciul cu comanda STOP când concurentul a facut o greseală (poza 14) sau pentru a anunta învingătorul (poza 17).

4. După ce un concurent este sanctionat cu prima greseală, meciul se reia din pozitia de start.

5. Arbitrul atentionează concurentii dacă acestia desprind mâna liberă de pe mânerul special. Dacă acestia nu pun mâna la loc pe maner, arbitrul opreste meciul si îi sanctionează cu greseală.

6. Concurentul care face două greseli pierde meciul (poza 15).

7. Greseală este considerată ridicarea cotului de pe pernită în cazul în care nici o alta parte a antebratului nu mai este în contact cu pernit (poza 12)

8. Greseală este considerată si iesirea cotului de pe pernită (poza 11).

9. Greseală este initierea scăpării mâinii din priza adversarului în vreun fel, când dai drumul la mână (poza 18 si 19).

10. Greseală este când umerii competitorilor depăsesc centrul mesei.

11. Este interzisă folosirea altei parti a corpului (de ex. bărbie, umăr sau cap) în scopul câstigării meciului; orice încercare de acest gen se consideră greseală.

12. Asezarea în cele 2 pozitii periculoase "Bratul rupt" este greseală (poza 13).

13. Comportamentul nesportiv se consideră greseală.

14. După o greseală sunt permise maximum 30 secunde de repaus.

15. Dacă si numai dacă ambii concurenti dau drumul simultan la mână, sau priza alunecă din cauza ambilor concurenti, arbitrul indica semnul din poza 05 si poate proceda la legarea mâinilor concurentilor cu cordelina specială (STRAP) si nu se acordă nici o greseală nimănui pentru acest fapt. Modul de legare a mâinilor concurentilor este ilustrat în pozele 20-26).

V. DECIDEREA ÎNVINGĂTORULUI

1. La sfârsitul meciului, arbitrul va indica în mod clar castigătorul, care trebuie să treacă pe la masa juriului pentru a se autentifica.

2. Meciul se pierde când orice parte a încheieturii sau a degetelor pierzatorului trec de limita pernutelor laterale ale mesei, indiferent dacă le ating sau nu.

3. În cazul unei răniri accidentale se consideră meci pierdut pentru cel accidentat.

4. Două greseli generează pierderea meciului.

5. Dacă competitor face o greseală când e într-o pozitie pierzătoare, el pierde meciul, chiar dacă e prima lui greseala. Pozitia pierzătoare e judecată de arbitri (în principiu dacă a fost dus la, cel putin, 2/3 spre pernita laterală, dar arbitrii pot decide exact si alte pozitii pierzătoare).

6. Atât arbitrul principal cât si arbitrii secundari pot da atentionări sau greseli.

7. DECIZIA ARBITRILOR ESTE FINALĂ SI NU POATE FI SCHIMBATĂ !!!

8. Protestele nu se adresează arbitrilor! Protestele se adresează mesei juriului, care, dacă este necesar, poate cere arbitrilor să se reconsulte. După ce se reconsultă, arbitrii pot decide dacă meciul se reia sau nu.

01: STOP	02: STOP	03: STOP	04: priză de arbitru
05: se va folosi Strap-ul	06: puneti coatele pe masă	07: aliniati umerii	08: umerii înapoi
09: trebuie respectat "vizibilitatea falangei"	10: fiti GATA... START	11: cotul a alunecat de pe pernă	12: cotul s-a ridicat de pe pernă
13: încerperea în pozitia "brat rupt"	14: o greseală	15: două greseli	16: STOP
17: învingător	18: pierderea prizei	19: pierderea prizei	20: legerea cu Strap
21: legerea cu Strap	22: legerea cu Strap	23: legerea cu Strap	24: legerea cu Strap
25: legerea cu Strap	26: legerea cu Strap		

Ion Oncescu, unul dintre cei mai reprezentativi practicanți ai skandenbergului, cu performanțe deosebite în competițiile internaționale: 1 medalie de aur și 2 de argint la CE 2005, 2006, 2009 și 5 medalii de aur la CM 2007, 2008 și 2010.

Lotul sportivilor români, participant la CM Italia 2009,compus din reprezentanții unor centre din țară, care promovează și susțin practicarea skandenbergului, printre care: Rădăuți, Făgăraș, Pitești, Suceava, București.

Mirela Pîrjol – multiplă medaliată la competițiile internaționale, alături de Ion Oncescu și Dragoș Corcoveanu la CM 2004, Africa de Sud.

FIGURI REPREZENTATIVE

BORBIL DĂNUȚ - URIAȘUL(1973), n. în orașul Luduș. Absolvent de școli medii. A practicat înotul și culturismul. Debutează în concursurile Scandenberg la 30 de ani. ocupă locul I la CN București (2007) la brațul stâng și locul II la brațul drept, în cadrul categ. 110 kg. . Performanțele sunt repetate în 2008 și 2009. Se clasează onorabil la CE din 2009 în Bulgaria – locul III la brațul stâng și locul VII la brațul drept, la categ 110 kg.. Evoluează merituos în intervalul (2006-2009) la Cupele Naționale: Grand Prix Baia-Mare (2006) - locul V, la Open Zone Cluj – locul II, la fel la Trofeul Moldovei, locul I în concursul Brațele de Fier la Luduș, Am Arena Mediaș (2007) – locul II, locul I la Brațe de Fier (2008) Luduș și locul II la Cupa Vâlcea, locul II brațul stâng la Cupa Julius Mall Suceava (2009), în cadrul categoriilor +95 și +110 kg.

CHIVU, DANIEL (1977), n. în Piteşti. Absolvent al liceului economic. A debutat în concursurile de Skandenberg în 1998. A concurat în cadrul categoriilor 70 şi 75 şi 80 kg. Primele rezultate promiţătoare îl evidenţiază în 2003, când la Cupa Vâlcea ocupă locul II. În anul următor, ocupă locul III la braţul drept şi locul VI la cel stâng la concursul de la BANSKO-OPEN (2005) în Bulgaria. Cucereşte locul I la braţul drept la cupa "Fight Academy" - Mamaia (2005) şi se situează pe locul III la "JUDGEMENT DAY" - Budapesta (2005). În 2006 urcă pe locul I la braţul stâng şi ocupă locul IV, la braţul drept la BANSKO OPEN (Bulgaria). Domină concursurile (locul I) la Liga Profesionistă Română la Skandenberg (2007) şi CN a acelui an, locul II la Internaţional Cup, Bulgaria, locul III la Blagoe Grand Open (Bulgaria).

FĂT, OLIMPIU-PACO (1975), n. în com. Sisești Baia Mare. Studii medii. Legitimat la clubul Sisești din Baia-Mare și Galactic din Baia-Sprie. A practicat înotul, culturismul și din 2001 a înregistrat rezultate notorii în concursurile de Scandenberg: locurile II la cupa Power Zone Redis (2001,2002), locul I la aceeași cupă în 2002, la categ. +90 kg, locul II la Cupa Gym Man Strong – Oradea (2003), locul II la trofeul Maramureșului Baia-Mare (2004) la brațul drept, locul I la categ. +85 kg. brațul stâng și brațul drept la Cupa Fight Academy, Mamaia (2005), locul I la categ. 100 kg., brațul drept la AFH Grand Prix, Baia-Mar (2006), Locul IV la aceeași categorie, la CE 2006, Budapesta, locul I la ambele brațe la CN, 2007, locul I la Cupa Vâlcea (2007), locul V și VI la CM (2007), la ambele brațe, locul I la CN și la Cupele Litoralului, Vâlcea; Julius Mall din Suceava (2008-2009).

GEORGESCU RADU (VALAHU) (1975), n. în București. Absolvent al Facultății de EducațieFizicășiSport a Universității*SpiruHaret* din București, promoția 2000. instructor de culturismșifitness, masseur. Polisportiv. Debutează în 1999 în concursurile de scandenberg legitimat la clubul din București, la categoriagrea, avândpeste 130 de kile. Vicecampionnațional; locul al II-lea la categoria +100kg la brațulstângșibrațuldrept (2007), locul al III-lea la ambelebrațe (2008), locul II (2009) încupa Energy (2006), cupaVâlcea (2008) șicupaLitoralului (2008).

GHIPREANOV ANDREI-GLONȚUL(1987), n. în București. Studii medii. S-a afirmat în concursurile de Scandenberg în 2005. În 2007 obține primul titlu de CN la ambele brațe la categ. 75 kg., performanță egalată în 2008 și în 2009. Performanța sa de referință o va obține în 2009 la CE, în cadrul categ. 75 kg., cu brațul drept. Se află printre sportivii fruntași în întrecerile din cadrul Vâlcea (2007) și Nord Arena (2009), cu brațul drept.

GHIŢĂ, BOGDAN (1981), n. în Piteşti. Studii liceale. A practicat iniţial culturismul. A debutat în întrecerile Skandenberg la începutul anilor 2000. La cupa Vâlcea, concurând în limitele categoriei 80Kg. Cucereşte locul III (2003), repetat la Cupa Sport Magic, ediţia I- a din Făgăraş (2004). în 2005 la Cupa Brăila se situează pe locul I, la braţul drept. Cu acelaşi braţ obţine locul II la AGH Grand Prix, Baia Mare (2006); cu braţul stâng cucereşte locul I la CN şi apoi cu cel drept, la categoria 86 Bucureşti (2007), performanţă repetată în 2008, la ambele braţe în 2008 (locul II la Cupa Vâlcea) şi 2009 (locul IIa Cupa României si locul I la CN Bucureşti.

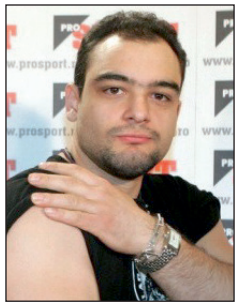

ONCESCU ION- "IRON" (1978) , n. în Bucureşti. Studii: ASE: Relaţii Internaţionale şi Facultatea de Jurnalism. De la vârsta de 13 ani a practicat mai multe sporturi: înot, fotbal, tenis, turism montan, tir cu arcul. Este singurul luptător din istorie (la skandenberg) care a cucerit doi ani la rând medalia de aur la CM (la ambele braţe şi la categorii diferite: 90, apoi 100 de kilograme) la ediţia a 30-a desfăşurată la Kelowna (Canada - 2008) şi la CM disputant în 2007 la VelikoTirnovo (Bulgaria), unde Oncescu Ion devenea campion mondial la categoria 90 de kilograme; în anul 2008 la categoria 100 de kilograme au participat 23 de competitor şi Oncescu Ion a cucerit medalia de aur fără în frângere. În această ediţie a CM niciun adversar nu i-a rezistat mai mult de o secunda (rusul Matinsenko şi ucraineanul Pavlenko principalii adversary ai românului au avut nevoie de intervenţia medicilor). Oncescu Ion nu e un dur, dar secretele sale nu lasă nici o şansă adversarului. "Forţa mea e în creier, nu în muşchi".Atacul său e special, de esenţa mental şi psihic. Este pasionat de filozofia "zen" şi cunoaşte câteva metode inspirate din acest curent filozofico-religios dezvoltat în Japonia în Evul Mediu. Învingându-i mental campionul nostru, îi învinge şi fizic.Deşi practicanţii skandenbergului din România nu au o federaţie, ca sport, skandenbergul este organizat de Asociaţia Româna 'Braţ de Fier" care se bucură de notorietate. Sportivii români în frunte cu Oncescu Ion domina acest sport, care se împarte în competiţii de amatory şi de profesionişti, fiind printer puţinii care au participat în ambele circuite, unde este vicecampion mondialşi la profesionişti; prefer să concureze la amatori deoarece la această categorie, spre deosebire de cealaltă, sportivii nu se dopează. Concurent complet (media sa ponderală este de 98 kg şi înălţimea de 1.80 m) a cucerit în acest deceniu peste 30 titluri de campion: de 4 oriîn CM (2007-2008), de mai multe ori la CE (2004, 2005), de 9 ori CN (2001-2009) şi de 25 de ori la diverse cupe,

în ţară şi străinătate (2001-2009). Se antrenează zilnic sub diferite forme. Ca planuri de viitor are obţinere a unui MBA la Chicago. În 2009 şi în 2010 are concursuri pe plan intern împotriva a 100 şi 300 de concurenţi învingându-i fără drept de apel.

PÎRJOL MIRELA (1970), n. în București. Studii medii. Funcționar al Ministerului Administrației și Internelor. A practicat motociclismul. A debutat mai târziu în concursurile de Skandenberg. Ocupă locul I la Cupa PowerZone Redis, ediția a II-a în București (2001), performanță repetată în următoarele 3 ediții ale acestei Cupe (din 2002, 2003). Același loc I îl obține în Trofeul Maramureș, ediția a II-a, Baia Mare (2004) și la Cupa Sport Magic, în Făgăraș (2004). Își confirmă valoarea în concursurile internațională: locul I la Open senioare brațul drept, la Bansko-Open din Bulgaria (2004), locul I la CE din Polonia (2004) la ambele brațe. Dar performanța de excepție la P.M. este locul I, la 80+ kg. la brațul stâng și locul II la brațul drept la CM din Africa de Sud (2004). La următoarele concursuri în intervalul 2005-2009 a ocupat constant locul I la brațul stâng în limitele categoriei +70 kg. 80 și +85 kg. la Cupa Fight Mamaia, la Ultimate Armwrestling III - Las Vega, la World Challenge și la CN București locul II la brațul stâng la penultima competiție.

PUȘCAȘU, IOAN-URSU (1979), n. în orașul Făgăraș. Agent de intervenție în cadrul Ministerului Administrației și Internelor. Concurează din 1999 în Campionatul Național de Scandenberg la categoria +100 kg. și +90 kg. Reușește să devină campion național la brațul drept (categ. +100 kg.) în 2007 și 2009. se situează de mai multe ori pe locul II la CN (2008) la Cupele: Power Zone Redis (2003), Cupa Sport Magic Club ediția I, Făgăraș (2004, 2007) cu același braț drept. Remarcabil este locul II cucerit, la același braț la CE din 2009 la categ. +100 kg.

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SNOOKER

Acest joc derivă din biliard, care are o vechime de 6 secole, el apărând în secolul al XV-lea în Anglia. Biliardul se bucura de o mare popularitate printre ofiţerii britanici, staţionaţi în colonii, mai cu seamă în India care obişnuiau să experimenteze diferite variante ale jocului clasic. Aşa se explică că la o întâlnire a ofiţerilor în 1875 la Jubbulpore în sala de biliard, colonelul Sir Neville Chamberlain a sugerat să se joace şi cu bile colorate adăugate celei albe. Cuvântul Snooker înseamnă în argoul armatei, militar în termen sau din primul an de stagiu. Prin extensie, termenul a fost folosit pentru începătorii care se iniţiau în jocul de biliard. Treptat, el a fost acceptat pentru a desemna această ramură mai nouă a jocului de biliard. Şansa snooker-ului de a fi cunoscut în Anglia a apărut în 1885, când campionul britanic de biliard John Roberts, călătorind în India l-a întâlnit pe N Chamberlin care i-a demonstrat inovaţia sa convingându-l să-l introducă şi în metropolă. Campionatul naţional de snooker datează din 1916. Joe Davis, cel mai redutabil jucător al timpului a determinat organizarea primului campionat mondial profesionist dotat cu un premiu de 6,50£ actuale. Valoarea sa ca jucător l-a ajutat să câştige neîntrerupt toate ediţiile campionatului mondial de snooker desfăşurate pâmă în 1946. Traseul acestei competiţii tot mai disputate, care a fost dăruit atunci de J Davis este conferit şi astăzi învingătorului. Răspândirea jocului mai cu seamă în hotarele imperiului britanic, a prilejuit apariţia unor jucători de valoare şi în alte părţi ale lumii. Ca urmare a măriri puterii de cuprindere a Campionatelor Mondiale de profesionişti, forul conducător internaţional al snooker-ului, Billiards Association&Control Council a prilejuit întâlnirea dintre jucătorii Horace Lindrum (Australia) şi Mc. Conachi (Noua Zeenlandă) intrată în istoria acestui joc, primul fiind învingător. În acest fel jucătorii profesionişti au organizat propriul lor campionat mondial, denumit Professional match- Play Championship între 1952-1957, câştigătorii acestei competiţii fiind acceptaţi de campioni mondiali. Însă numele lui H. Lindrum este înscris pe trofeul de argint. Dar în curând, în anii 50 şi 60 jocul a pierdut din interes şi nu au mai fost organizate turnee şi campionate între 1958-1963. Şansa relansării jcoului i-a oferit-o BBC-ul, care inaugurând emisiunile de televiziune în culori a lansat un turneu în 1969 numit „Pot Black" care a stârnit interesul publicului, programele postului depăşind aşteptările. Jocul cunoaşte o revigorare puternică, el devenind un sport profesionist din 1976. Premiile mari şi tentante, mediatizarea competiţiilor au generat o concurenţă acerbă, impunându-se jucătorul Steve Davis. Primul breack maxim de 147 puncte a fost realizat într-un turneu televizat (Lada Classic) de către S. Davis împotriva lui John Spencer în 1982. Acelaşi breack de 147 puncte a fost repetat la Campionatul Mondial de către canadianul Cliff Thorburn la Crucible, Sheffild. Vârful anilor de aur ai snoker-ului a fost realizat la Campionatul Mondial din 1985 când

aproape 19 milioane de telespectatori (1/3 din populaţia Angliei) l-au urmărit la BBc-C2 pe Dannis Taylor ridicând cupa după o partidă viu şi îndelung disputată împotriva lui S. Davis, care s-a încheiat cu introducerea ultimei bile după miezul nopţii. Snooker-ul are o mare popularitate în Marea Britanie, depăşită doar de fotbalul din Premier League (soccer).

În România acest joc fascinant, derivat din biliard, pătrunde către sfârşitul secolului XX, institutionalizându-se în 12.05.2004 când ia fiinţă Asociaţia de Snooker, care oficializează participarea de debut a celor 3 reprezentanţi ai Romaniei la o competiţie internaţională – Challenge Tour Qualiffiers în oraşul austriac Völkermarkt, în 25-26 mai 2004. Reprezentanţii noştri au fost: Bontea Daniel, Cristea Ovidiu, Bojică Virgil. Prima victorie a unui sportiv roman la o competiţie oficială internaţională de snooker a fost repurtată de un adolescent de 14 ani – Bogdan Cozmaciuc, în 04.04.2006 în Letonia la Riga la European U19 Snooker Championship. În 25.02.05 consemnăm promovarea primului antrenor calificat de snooker din ţara noastră, în urma examenului susţinut la Terry Griffits Match Room Snooker Academy din oraşul Llanelli (Ţara Galilor). Ca urmare a ritmului de dezvoltare a reţelei de concursuri din ţara au fost instituiţi primii arbitri internaţionali de snooker la Constanţa în zilele 03-15.06.06: Alexandru Chioveanu şi Alexandru Crişan. Intensificarea vieţii competiţionale a contribuit la afirmarea pe plan internaţional a unui jucător român – Daniel Bontea, care cucereşte locul IX la CE de seniori de la Constanţa în 03.15.06, prima competiţie internaţională de snooker în România. Participarea jucătorilor români de snooker la competiţiile oficiale se înregistrează în 2004 la Challenge Tour Qualifiers din Austria (Völkermarkt), la care participă D. Bontea, Cr. Ovidiu, V. Bojică. În 2005 Marius Piticariu şi Marius Chira concurează în Polonia la European Men's Championship. În anul următor (2006). Bogdan Cozmaciuc, Vlad Ionescu şi Matei Moroşanu se întrec la European Under 19 Championship de la Riga în Letonia. Asociaţia de Snooker din România se transformă în Federaţie pe ramura de sport în 2005, an când se afiliază la Federaţia Internaţională de Snooker. În 2009 (01.03) la FRS sunt afiliate 12 asociaţii şi cluburi de profil (Asociaţia Clubul Sportiv de Snooker din România, Clubul Sportiv de Snooker din Bucureşti, Clubul Sportiv Aristocrat – Bucureşti, Clubul Sportiv de Snooker din Iaşi, Clubul Sportiv din Fălticeni, Clubul Sportiv din Piatra Neamţ, Clubul Sportiv din Piteşti, CSS Constanţa, CSS din Timişoara, CSS din Cluj-Napoca, Star Snooker Club Snagov, Baak Pot. Snooker Braşov). Federaţia, între anii 2004-2008, a organizat 42 de turnee naţionale. La 01.01.09 preşedintele FRS este Francisc Toba, vicepreşedinte dr. Marius Augustin Ancuţa, secretar general – prof. C. Paraschivescu, director tehnic D. Cozmaciuc.

RETROSPECTIVĂ
ÎN IMAGINI

Inaugurarea Centrului Naţional de Snooker în prezenţa oficialităţilor din conducerea mişcării sportive

Inaugurarea Centrului Naţional de Snooker în prezenţa oficialităţilor din conducerea mişcării sportive

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE ŞAH

Invenţie orientală, având ca patrie prezumtivă India, şahul a cucerit cu repeziciune toate lumile: antică, medievală, modernă. Prima legendă, cea mai cunoscută, scrisă în limba persană, datează din perioada Sasanizilor şi ne povesteşte despre un înţelept indian care hotărâse să dea o lecţie prinţului său, prea orgolios. A folosit pentru aceasta un joc nou, încă necunoscut, care prefigura personaje şi moravuri ale curţii regale. Piesa cea mai neajutorată, regele, era în permanenţă înconjurată de slujitorii săi modeşti, fără de care nu s-ar fi putut descurca. Când tânărul şi orgoliosul prinţ, entuziasmat de frumuseţea jocului învăţat, l-a întrebat pe înţelept în ce fel doreşte să fie recompensat, acesta i-a întins cu modestie o nouă şi subtilă cursă: .Mă mulţumesc cu grâul care s-ar putea obţine punând un bob pe primul pătrat al tablei de şah, două pe al doilea, patru pe al treilea, opt pe al patrulea şi aşa mai departe, dublând necontenit numărul boabelor din pătrat, până la ultimul pătrat.. Când rezervele de grâu ale Indiei s-au terminat, nu se acoperise nici jumătate din faţa tablei de şah. Înţeleptul indian ceruse o cantitate de grâu imensă, pentru strângerea căreia ar fi fost necesare câteva recolte ale întregului glob.

570 d.Hr. După datele mai mult sau mai puţin cunoscute, mai mult sau mai puţin reale, se poate totuşi afirma că jocul de şah a apărut în jurul anului 570, în India, pe valea Gangelui, sub numele de .Ciaturanga.. Jocul de şah făcea parte din procesul de educaţie a tinerilor de la curtea Sasanizilor, felul în care se juca şah fiind pe larg explicat într-o *Carte a regulilor.*Legenda şahului o găsim însă într-o formă sau alta în romanul persan *Karmanak,* apărut în jurul anului 600 d.Hr., în poemul indian al lui Bana (600-650), din care aflăm că, în regatul Kanaui, în timpul domniei rajahului Harşa (606-648) .n-a avut loc vreo altă luptă decât între albinele strângătoare de miere, nu s-au tăiat alte picioare decât cele ale versurilor şi n-au fost întreţinute alte armate decât cele de pe tabla cu 64 pătrate. Referiri la legenda şahului găsim şi la istoricii arabi Masudi (secolul X), Biruni (970-1038), Ibn Khallikan (1211-1282), în *Cartea regilor,* a marelui poet persan Firdusi (secolul X), *Dante în Paradis* XXVIII, 91-93 şi la Sadoveanu în *Povestirea şahului,* care a încântat copilăria fiecăruia dintre noi. Este greu de spus unde sfârşeşte legenda şi unde începe adevărul istoric. De la locuitorii Indiei, arabii împrumută pasiunea pentru matematică şi, în contextual interesului general, şahul îşi găseşte şi el un loc bine determinat. O dată cu întreaga cultură arabă ajunge în lumea occidentală şi şahul.

762 Poate n-ar fi lipsit de interes să arătăm că studiul matematicii la arabi a început sub dinastia Abbasizilor, în anul 762, la Bagdad, perioadă care marchează începerea studiului ştiinţific al şahului. Se ştie că celebrul matematician Alkorizmi (secolul al IX-lea), de numele căruia este legată noţiunea de .algoritm., a consacrat o parte din activitatea sa aplicaţiilor matematicii în şah.

890 Tot în această epocă apare şi prima carte de şah pe care o cunoaşte istoria şi care este datată în

jurul anului 890, aparţinând medicului Abul-Abas din Bagdad. De aici şi din acest moment, şahul se răspândeşte rapid, îndreptându-se spre Europa pe două căi: către vest, prin nordul Africii până la Gibraltar şi pe teritoriul Spaniei şi prin Asia Mică spre Bizanţ, Balcani, peninsula Italică. Odată cucerită, Europa devine a doua patrie a şahului, el trăindu-şi o nouă tinereţe şi maturitate.

1400 Prima apariţie a şahului în forma sa modernă poate fi datată cu precizie. El este menţionat în *Manuscrisul de la Göttingen,* la 1505. Iar adausul ultimei reguli de bază a mişcării pieselor, cea a rocadei, apare şi în lucrarea autorului francez Claude Gruget, în 1560. O dezvoltare impetuoasă cunoaşte şahul în Evul mediu, atunci când a fost considerat ca disciplină de bază în procesul de educaţie a cavalerilor, indispensabilă pentru formarea caracterelor ferme şi nobile. La curţile suveranilor apar, alături de artişti şi învăţaţi, şi celebri jucători de şah. În 1497, spaniolul Lucena, în cartea sa *Arta şahului* tipărită la Salamanca, cea mai veche carte de şah cunoscută, cu caracter tehnic, a introdus regula .piesa atinsă trebuie jucată.. Tot în această perioadă se definitivează regula luării *en passant* şi transformarea pionului, jocul de şah luând astfel forma cunoscută astăzi, dezvoltându-se continuu, în mod vertiginos, până în secolul al XIX-lea când apar competiţii de mare interes şi primii campioni mondiali.

Şahul în Ţările Române. În ceea ce priveşte apariţia şi cunoaşterea şahului în Ţările Române sunt mai multe ipoteze şi unele certitudini. Se presupune că l-ar fi putut aduce pentru prima oară, la noi, invadatorii mongoli (tătari) de la mijlocul veacului al XIII-lea. Nimic nu este dovedit în acest sens. Mai logică ar fi varianta prin care jocul de şah ar fi fost introdus sub forma şatrandjului de către o invazie ulterioară, cea a turcilor. Greu de spus când anume.

1700 Prin cercetarea lexicală şi istoriografică, este sigur faptul că, pe la 1700, în limba română figura termenul de .şatrandj., sinonim cu pătrăţelele tablei de şah (cf. N. Iorga, L. Şeineanu, Em. Grigorovitza). Acest joc putea fi practicat în cercurile boiereşti sau chiar la curtea domnească. În acest sens pledează şi pasaje din *Ciocoii vechi şi noi* de N. Filimon, de unde aflăm că beizadea Costache Caradgea era un jucător de temut.

1784 În acest an apare la Oradea un manual de şah în limba latină *(Informaciones speculativae et practicae.),* datorat monahului Ignat Ioan B. Balent. Aceasta ar fi a doua cale de intrare a şahului, cea vestică, pe teritoriul ţării noastre. Anterioară este, cu siguranţă, cea orientală şi încă un argument filologic îndreptăţeşte această deducţie: în limba română veche, denumirea uneia dintre piesele şahului provine direct din limba persană. Nebunul se numea .fil. (*pil* . elefant, în persană) şi abia ulterior i s-a spus .fugar., .ofiţer. sau .nebun. Aşadar, turcii, elevi la şah ai perşilor şi arabilor, ne-au fost nouă primii profesori. În sfârşit, mai trebuie avută în vedere şi o a treia poartă de pătrundere a şahului în mediul românesc, cea de nord-est, folosită de ocupanţii ruşi din prima jumătate a secolului al XIX-lea.

1838 Din această perioadă influenţele se amplifică şi se întrepătrund. În 1838, în publicaţia. Alăuta românească., sub pana marelui cărturar Mihail Kogălniceanu, se face referire la .giocul şatrance. şi .pravilele şahului.

1868 În revista franceză *La Strategie* apare prima problemă (3#) compusă de un român, Mihail C.A. Sutzu (1841-1933), viitor guvernator al Băncii Nationale a României.

1871 În revista *Familia* (director: Iosif Vulcan), care apărea la Pesta (iar din 1880 la Oradea) este introdusă prima rubrică de şah dintr-o publicaţie de limba română, incluzând şi probleme originale. Rubrica va dura până în 1882.

1872 Este un an important în istoriografia noastră şahistă, la Bucureşti apare prima carte de şah în limba română *Amiculu Jocului de Schachu, Theoreticu şi Practicu,* de A. Albin. Pe prima pagină, autorul îşi dedică lucrarea .Domnului Manolache Epureanu, fostu preşedinte al Consiliului de Miniştri.. Autorul jucase în acei ani, la Breslau (azi Wroclaw), împotriva celebrului maestru german Johannes Zukertort. Adolf Albin (1848-1920), cel care scrisese şi editase cartea, a fost şi el un maestru de renume, cu un remarcabil palmares. A adus prima

victorie internaţională câştigând turneul de la Viena, organizat în anul 1891. Este iniţiatorul unui sistem propriu,. Contragambitul Albin., inclus în teoria deschiderilor. Spre sfârşitul secolului se multiplică prezenţele româneşti pe eşichierul internaţional. De fapt, primele afirmări peste hotare le datorăm lui Hercule A. Gudju, student român în Franţa, remarcat la concursurile Cercului de şah de la Paris încă din anul 1880 (dar fără prioritatea etudistică pe care fiul său i-a supraevaluat-o).

1880 Cea dintâi participare românească la un concurs internaţional de compozitie se datorează avocatului tulcean Constantin Scheletti, care trimite (sub moto-ul *Fă-mă cu noroc / Si m-aruncă-n foc*) un mat în 2 mutări la Congresul de la New York.

1890 Un eveniment memorabil are loc la 14 ianuarie 1890, prin ~~la~~ inaugurarea primului club de şah din România, la iniţiativa unui grup de jucători bucureşteni, în frunte cu Mauriciu Armand. Acesta începe, în 1896, publicarea unei prime rubrici şahiste de amploare în paginile revistei .Adevărul ilustrat.. Personalităţi ale şahului autohton, în acea vreme, mai erau dr. Theodorescu, g-l S. Scheletti, Gr. Băleanu, V. Costin, actorii Matei Millo şi Petre Liciu, muzicianul L. Wiest.

1895 Un alt român avea să strălucească în competiţii de mare anvergură, Gheorghe Marcu (1863-1923), bucovinean din preajma Cernăuţiului, devine maestru de forţă la Viena, unde îl imită pe Albin, câştigând în 1895 un puternic turneu. Debut convingător, urmat de alte importante victorii, pe parcursul a nu mai puţin de 35 de participări la întrecerile internaţionale. Ceea ce i-a adus lui G. Marco (aşa cum îşi ortografia numele, italienizându-l), o veritabilă celebritate, în acea epocă. A desfăşurat, totodată, în ţară şi străinătate, o vastă activitate publicistică.

Începând cu 25 septembrie 1895, *Adevărul ilustrat* găzduieşte o consistentă rubrică de şah girată de Mauriciu Armand, cu numeroase probleme originale. Rubrica va fi continuată până la sfârşitul secolului XIX în *Adevărul* şi *Adevărul de joi*.

1898 Câţiva dintre cei menţionaţi mai sus au fost imortalizaţi de condeiul bine ascuţit al lui I.L.Caragiale în schiţa .Şah şi mat., publicată în 1898. Aceasta a fost epoca de pionierat a şahului românesc. În lume, în aceşti ani, jocul de şah făcuse mari progrese. Turneele internaţionale sunt iniţiate în 1851. La Londra încep meciurile pentru titlul mondial, oficializat în 1886 prin victoria germanului W. Steinitz asupra compatriotului său J. Zukertort.

1900 Începutul de veac găseşte şahul românesc oarecum descumpănit. Cei mai buni jucători români, Albin şi Marco, se aflau dincolo de hotare. G. Marco lucrează la Viena pentru prestigioasa revistă de şah .Wiener Schachzeitung., până în anul 1914, iar Albin se dedică exclusiv participării la turneele din Vest. Amândoi revin însă pentru scurte vizite în ţară. Nume noi nu apar încă, vechii jucători se întâlnesc numai în colţul de şah al cafenelelor.

1906 Primul turneu de şah din ţara noastră s-a desfăşurat cu prilejul Expoziţiei Generale Române, organizată în Parcul Carol din Capitală. Câştigător a fost maestrul Sigmund Herland, reputat jucător de concurs şi problemist. Al patrulea s-a clasat Wolfgang Pauly, un alt problemist cunoscut, totodată matematician şi astronom. Herland şi Pauly pot fi consideraţi fondatorii şcolii româneşti de compoziţie şahistă. Iniţiativa de a reuni un congres al şahiştilor români eşuează.

1908 Bucureştiul este vizitat de cunoscutul şahist german Jacques Mieses, care susţine câteva partide amicale cu jucători români.

1911 Cu numărul său din 19 martie, ziarul Românul. din Arad inaugurează o rubrică permanentă de şah, redactată de ilustrul maestru G. Marco; din păcate se va dovedi efemeră.

1912 . La Timişoara are loc un prim turneu internaţional câştigat de maestrul maghiar G. Breyer. Al cincilea se clasează timişoreanul Alexandru Tyroler. Premieră şi în şahul prin corespondenţă. Sub auspiciile Cercului inginerilor din Iaşi, prof. Victor Costin iniţiază un concurs cu 20 de participanţi din diferite localităţi ale ţării. Pe primele locuri: G. Neştianu (Bârlad), J. Sachetti (Odobeşti).**1914** Şahul este tot mai mult prezent în presa vremii. Noi rubrici apar în .Recreaţiunea. .Gazeta literară. Revista copiilor şi tinerimii.. Elevul de liceu Ion Gudju, fiul lui Hercule Gudju, încearcă editarea unei reviste dedicate exclusiv şahului sub titlul.

România şahistă., apoi .Şahul., care apare în câteva numere izolate.

1919 Prin Marea Unire, cercuri şahiste puternice din Timişoara, Arad, Sibiu, Cluj, Cernăuţi dau un impuls considerabil activităţii şahiste din România. De asemenea, în oraşele din vechiul regat, mai ales la Bucureşti, Iaşi şi Brăila se face resimţită această revigorare.

1920 Ia fiinţă cercul de şah .*Bucureşti*, din iniţiativa unui grup de entuziaşti ca: A. Henţiescu, I. Gudju, dr. S. Babeş, A. Bibescu, W. Pauly. Primul sediu este sala .Liedertafel, ulterior mutat la .Camera de Comerţ şi Industrie. din str. Doamnei. Este primul pas de scoatere a şahului din cafenele.

1921 Marele maestru ceh Richard Reti întreprinde o vizită în România, susţinând simultane la Bucureşti şi Sibiu. Fac senzaţie partidele sale de şah orb, adică fără să vadă tabla.

1923 La cercul .Bucureşti. un meci-turneu al celor mai puternici jucători din Capitală se încheie cu următorul clasament: I. Gudju 4 puncte (6), S. Herland 3,5 puncte, M. Wechsler 2,5 puncte, L. Loeventon 2 puncte.

1924 În cadrul JO de la Paris este organizat un prim turneu internaţional între reprezentativele naţionale, câştigătoare fiind echipa Cehoslovaciei, din 18 ţări participante, iar laureat este H. Mattison (Letonia). Echipa României (G. Davidescu, I. Gudju, L. Loeventon) se clasează pe locul al XII-lea. Tot atunci, la iniţiativa federaţiei franceze, a fost adoptat actul de fondare a Federaţiei Internaţionale de Şah (FIDE), de către 15 delegaţi de ţări. Ion Gudju este unul din cei 15 semnatari ai actului de fondare a FIDE.

1925 În acest an se petrec evenimente marcante în viaţa şahistă românească. La 4 ianuarie, un comitet de iniţiativă, condus de Adam Henţiescu, fondează Federaţia Română de Şah, cu sediul la Bucureşti. Organizaţia era afiliată la FIDE încă din anul precedent prin semnarea actului de fondare a FIDE de către I. Gudju. Tot în acest an, la 15 mai 1925, din iniţiativa unui entuziast al şahului, A.F.Ianovcic, secondat de colaboratorul său L. Brazuli, apare primul număr din *Revista de Şah,* care din 1927 devine *organ oficial al F.R. de Şah,* trecând sub direcţia scriitorului Mihail Sadoveanu, la Iaşi. În anul 1930 I se definitivează titlul sub numele de *Revista Română de Şah,* continuându-şi existenţa, cu unele întreruperi, până în zilele noastre. Sediul redacţiei s-a mutat succesiv la Iaşi, Brăila şi la Bucureşti. În capital are loc meciul Bucureşti-Timişoara, câştigat de oaspeţi cu 7-3. Revanşa, în deplasare, revine bucureştenilor cu 8-2 (la prima masă, I. Gudju l-a învins pe A. Tyroler).**1926** *Actul de constituire a Federaţiei Române de Şah (FR Şah) va fi oficializat* cu adeziunea a 26 de cercuri de şah, *la 14 martie 1926,* când este ales primul comitet de conducere, prezidat de scriitorul Mihail Sadoveanu, un mare sprijinitor al şahului. Prima ediţie, neoficială, a Olimpiadei de Şah are loc la Budapesta, petrecându-se şi cu participare românească. În concursul pe echipe participă numai 4 ţări: Ungaria 9 puncte, Iugoslavia 8 puncte, România 5 puncte, Germania 2 puncte. Din echipa română au făcut parte: R. Brody, I. Mendelsohn, Z. Proca, Al. Tyroler. . Într-un concurs la Paris, românii A. Baratz şi I. Gudju ocupă locurile II şi III. Maestrul Gudju câştigă la V. Bogdanovski, partidă remarcată şi de presa franceză. . Are loc primul Campionat Naţional la Sibiu cu 8 participanţi. Campion este A. Tyroler (Timişoara) cu 6 puncte, urmat de Z. Proca (Bucureşti) 5,5 puncte, I. Balogh (Miercurea Ciuc) 5 puncte.

1932 . Absentă la prima ediţie oficială a Olimpiadei (Londra 1927), România participă la a doua ediţie, la Haga. Câştigătoare este echipa Ungariei. Echipa noastră s-a clasat pe locul XVI din 17 participante. Învăţătorul Aurel Stellia înfiinţează primul nucleu şahist rural din ţară, în com. Dumbrăveni (jud. Suceava). Cercul fiinţează şi astăzi. Exemplul său a fost urmat şi de profesorul Nicolae Bădiţă din satul Roşieni (jud. Olt), care a organizat numeroase manifestări naţionale şi chiar internaţionale.

1934 Meciul: selecţionata României şi reprezentativa Bucureştiului este câştigat de bucureşteni cu 9-8. Puncte întregi au adus G. Davidescu, M. Wechsler, H. Silberman, I. Mendelsohn, S. Israilovici. Este consemnată întâlnirea Clubului .Tura. (Bucureşti) cu .Şah club. (Rusciuk-Bulgaria). Scor: 5,5.0,5 pentru Tura. Are loc Campionatul. României,

la care participă hors concours, marele maestru austriac R. Spielmann; campion, timişoreanul Şt. Erdely. . Problemistul H. Ginninger din Cernăuţi câştigă concursul de studii al revistei Şahmatî. din URSS.

1935 La Campionatul Naţional participă şi Maestrul francez (de origine rusă), E. Znosko Borowski, care se clasează pe locul I, la egalitate cu compatriotul nostru, H. Silbermann. . Întreaga presă remarcă pierderea titlului mondial de către A. Alehin (cel care-l .detronase. pe Capablanca în 1927 în celebrul meci de la Buenos Aires), acum învins de olandezul M. Euwe. După doi ani însă Alehin îşi va recupera .coroana.. Ambii rivali au colaborat constantla revista noastră de specialitate. Ulterior, Euwe, când a devenit preşedinte al FIDE, a fost oaspetele ţării noastre.

1936 Echipa română participă la Olimpiada de la München, clasându-se pe locul XIV, din 21 de ţări. La prima masă a jucat G. Alexandrescu, iar cele mai bune rezultate le-au obţinut I. Halic (66%) şi E. Zelinski (65 %).

A câştigat Ungaria, urmată de Polonia şi de Germania. Cu acelaşi prilej, clujeanul Paul Farago obţine primul loc la concursul olimpic de compoziţie, secţia studii. . La Bucureşti se desfăşoară primul campionat naţional feminin, titlul de campioană fiind cucerit de Rodica Luţia (Manolescu) din Cernăuţi.

1937 Asociaţia problemiştilor români., nou înfiinţată la Iaşi, sub preşedinţia lui A. Ianovcic, are o rodnică activitate. Echipa României participă la Campionatul Mondial de dezlegări (probleme de şah) obţinând locul II, la distanţă minimă de prima clasată, Austria. La compoziţie şahistă învingem Finlanda cu 79.77 puncte. Concursul Campionilor (bucureşteni) este câştigat de maestrul G. Alexandrescu, clasat înaintea invitatului special, polonezul H. Friedman. 1938 . În al doilea meci de compoziţie şahistă România.Finlanda, scorul este de 79.57. La secţia problemelor în două mutări, primul loc revine timi-şorencei Isabela Keller. Este constituită .Asociaţia. Universitară de Şah. cu sprijinul rectorului Universităţii bucureştene C. Stoicescu, avându-l în conducere pe magistratul D. Jecu ca preşedinte, iar pe studentul politehnician C. Butnariu, secretar.1939. Primul Campionat Universitar este câştigat de Paul Beckman (Facultatea de Drept), urmat de Valeriu Tigoianu (Facultatea de Drept) şi de C. Butnariu (Politehnica), toţi bucureşteni.

1940 Anii de război au adus o stagnare a activităţii şahiste. A contribuit la aceasta şi cedarea teritoriilor din nordul şi răsăritul ţării, precum şi excluderea şahiştilor evrei, printre care figurau numeroşi maeştri.

1943 Este organizată o ediţie .de război. a CN, care prilejuieşte victoria surprinzătoare a lui Petre Seimeanu cu 12 puncte (din 15 partide), clasat înaintea favoriţilor întrecerii Gheorghe Alexandrescu şi Octav Troianescu 11,5 puncte, Toma Popa, Sergiu Samarian şi A. Pichler 9-5 puncte. Întâlnirea România-Bulgaria, disputată tur-retur la Rusciuc (Ruse) şi la Giurgiu, ia sfârşit cu victoria adversarilor noştri 17,5-14,5 puncte.

1945 Sfârşitul războiului va prilejui un sensibil reviriment al şahului nostru. La Bucureşti, vechii şi noii maeştri se întâlnesc în sala Clubului ARLUS (str. Batişte), dotată cu mobilier şi seturi de şah moderne, de către industriaşul H. Toma (Taubman). Din păcate, autorităţile comuniste şi prosovietice deturnează sensul acestor activităţi, folosindu-le ca instrumente de propagandă. O serie de jucători, suspectaţi ca .duşmani. ai regimului, trebuie să părăsească rândurile şahiştilor, unii luând calea emigraţiei.

1948 . Echipa României cucereşte primul loc în Campionatul Mondial de dezlegări, devansând Ungaria şi India, dintr-un lot de 12 ţări participante. Din formaţia noastră au făcut parte: Leon Loeventon, Petre Seimeanu, A. Lepădatu, Eugen Rusenescu, Paul Leibovici, Saul Segenreich, Radu Voia, Emilian Dobrescu, Rubin Moise, Paul Diaconescu. Cupa Unităţii Tineretului, competiţie cu vădit caracter propagandistic, are ca laureaţi pe Teodor Flondor şi Frieda Weinstein. Bucureşteanul Emanoil Reicher este primul campion naţional şcolar.

1949 În aceeaşi notă de propagandă pentru noua mişcare sportivă este organizat şi un campionat popular de şah, la care se comunică numărul total de 105.000 participanţi, cifră greu controlabilă.

Câştigătorii: R. Palterer (Timişoara) şi Clara Loevy (Friedman). Primul turneu internaţional din ţara noastră reuneşte, în sala Colegiului .Sf. Sava. din Capitală, participanţi din şase ţări. Câştigă L. Pachman (Cehoslovacia) cu 14,5 puncte (din 19 partide), urmat de P. Benko (Ungaria) 13,5 puncte. Cel mai bun rezultat al concurenţilor români este realizat de dr. O. Troianescu cu 11 puncte, clasat pe locul V. Într-o lojă a sălii a asistat la partidele demonstrate maestrul Mihail Sadoveanu. FR Şah introduce clasificarea sportivă cu 7 categorii, cele superioare fiind: candidat de Maestru şi Maestru al sportului.

1950 Printre primele titluri de Maestru Internaţional acordate de FIDE sunt şi cele ale şahiştilor dr. Octav Troianescu şi Ştefan Erdely. La fostul Palat al Pionierilor din Bucureşti ia fiinţă primul cerc de şah pentru elevi, condus de Traian Ichim.

1951 Prima participare românească la turneele zonale din cadrul campionatelor mondiale are loc la Marianske Lazne (Cehoslovacia). I. Bălănel ocupă locul al XIII-lea, din 17 participanţi.

1952 Prezenţă (numai individuală) la Concursul Olimpic de la Helsinki, la compoziţie şahistă (studii), unde P. Farago obţine medalie de bronz. Titlul de campion naţional revine tânărului şahist Victor Ciocâltea, un nume care va căpăta o rezonanţă deosebită mai târziu. La feminin, titlul de campioană naţională a fost câştigat de Elena Grabovieţchi-Răducanu.

1953 La Bucureşti are loc cel mai valoros turneu internaţional organizat vreodată în ţara noastră în secolul XX. Printre cei 20 de participanţi, se află nu mai puţin de trei viitori campioni mondiali: Vasili Smâslov, Tigran Petrosian şi Boris Spasski. Victoria revine însă unui alt sovietic, A. Toluş, cu 14 puncte. Cel mai bun rezultat realizat de gazde a fost al orădeanului Ştefan Szabo cu 11 puncte. O prezenţă remarcabilă o constituie tânărul de 21 ani, V. Ciocâltea. El joacă de la egal la egal cu puternicii săi adversari, cucerind 6,5 puncte. Mai spre finele clasamentului s-au aflat şi M. Rădulescu, dr. O. Troianescu, Em. Reicher.

1954 Oaspeţi de seamă la cea de a IV-a ediţie a Turneului Internaţional al României, câştigat de Victor Korcinoi. De data aceasta, O. Troianescu obţine cel mai bun loc (al X-lea) dintre români. În urma sa s-au clasat: Ion Bălănel, Ştefan Szabo, Victor Ciocâltea şi Paul Voiculescu.

1955 Primul Campionat Naţional pe echipe revine Clubului .Politehnica. Bucureşti, având în formaţie pe C. Botez, D. Drimer, Th. Ghiţescu, M. Pavlov, Elisabeta Ionescu (Polihroniade), printre alţii.

1956 Reprezentativa studenţească a României participă la Campionatul Mondial Universitar de la Uppsala (Suedia), clasându-se pe locul al VII-lea, din 16 ţări.

1957 Maria Albuleţ-Pogorevici câştigă turneul zonal al Campionatului Mondial desfăşurat la Cracovia, devenind prima româncă care obţine calificarea la Turneul Candidatelor pentru titlul mondial. Maria Albuleţ împreună cu Margareta Teodorescu înscriu un strălucit succes la prima Olimpiadă feminină de la Emmen (Olanda). România împarte primul loc cu echipa URSS, aflându-se la egalitate de puncte, dar sovieticele primesc medalia de aur şi titlul olimpic datorită numărului mai mare de meciuri câştigate. În final, România se clasează pe locul al II-lea şi primeşte medalia de argint.

1959 Maria Albuleţ, prima Maestră Internaţională românca, participă la Turneul Candidatelor de la Plovdiv (Bulgaria), prima calificată la o treaptă atât de înaltă a ierarhiei şahului mondial, unde se clasează pe locul al XI-lea, deci a 12-a în lume (deoarece câştigătoarea turneului juca meci cu campioana mondială care îşi astepta adversara).

1960 Turneu Zonal feminin la Sinaia. Pe primele trei locuri: Eva Karakas (Ungaria), Elisabeta Polihroniade şi Alexandra Nicolau (ambele din România). Ele vor participa la Turneul Candidatelor la titlul mondial de la Vrnjacka Banja (Iugoslavia), din 1961. FIDE confirmă titlul de Maestră Internaţională pentru Alexandra Nicolau şi Elisabeta Polihroniade. Eveniment memorabil şi pentru şahul masculin: elevul ploieştean Florin Gheorghiu (16 ani) este cel mai tânăr campion (la seniori) al României.

1961 Florin Gheorghiu obţine un meritat loc II

la Campionatul Mondial de juniori de la Haga. La Vrnjacka Banja (Iugoslavia), Alexandra Nicolau şi Elisabeta Polihroniade, la Turneul Candidatelor, se clasează pe locurile VII-IX şi respectiv X. Se realizează afilierea la Federaţia Internaţională de Şah prin Corespondenţă - ICCF.

1962 La Olimpiada a XV-a, care s-a desfăşurat la Varna, Victor Ciocâltea a obţinut memorabila victorie în faţa lui Bobby Fischer!

1963 Talentatul jucător Florin Gheorghiu mai urcă o treaptă pe scara consacrării sale, prin cucerirea titlului de campion mondial de juniori de la Vrnjacka Banja. Termină întrecerea la egalitate de puncte (7,5 din 9) cu cehoslovacul M. Janata. După un baraj egal, departajarea prin sistemul Sonneborn îl favorizează pe F. Gheorghiu. În şahul feminin, următoarea confruntare mondială a avut loc abia după 6 ani! La Olimpiada de Şah (a doua) de la Split (Iugoslavia), echipa noastră (Alexandra Nicolau, Margareta Teodorescu, Margareta Perevoznic) a ocupat un onorabil loc IV după echipele URSS, Iugoslaviei, RDG. A. Nicolau (prima masă) a realizat 10 puncte din 12 posibile! . În Polonia, la Lodz, se înregistrează un nou succes al şahului feminin: Margareta Teodorescu câştigă Turneul Zonal al Campionatului feminine individual cu 10 puncte din 13 posibile, calificându-se astfel pentru Turneul Candidatelor.

1964 Margareta Teodorescu participă la Turneul Candidatelor de la Suhumi (Georgia) unde s-a clasat pe locul al XVI-lea.

1965 Desfăşurarea Campionatului Mondial Universitar de Şah, la Sinaia, a demonstrat o excelentă capacitate organizatorică a românilor şi, mai ales, a lui Aurică Stoian, promotorul acestui eveniment. Florin Gheorghiu primeşte titlul de Mare Maestru Internaţional, fiind primul şahist român căruia FIDE i-a acordat această distincţie.

1966 La cea de a III-a Olimpiadă feminină de Şah (Oberhausen.Germania), echipa noastră în componenţa: Alexandra Nicolau, Elisabeta Polihroniade, Margareta Perevoznics-a clasat pe un excelent loc al II-lea, după puternica echipă a URSS. Scorul de 2.0 realizat la ambele echipe (URSS şi Iugoslavia, cotate ca favorite ale Olimpiadei), a făcut ca presa să eticheteze evenimentul ca .victoria secolului. Poşta română emite o serie de timbre filatelice dedicate Olimpiadei de la Havana. La Olimpiada aceasta s-a distins în mod deosebit tânărul campion al României, Florin Gheorghiu, care a repurtat o victorie strălucită la masa întâi în faţa celebrului Bobby Fischer. La Varna (Bulgaria) are loc Turneul Zonal, la care se califică pentru faza superioară a campionatului mondial Alexandra Nicolau şi Margareta Perevoznic.

1967 La Braşov are loc primul turneu internaţional feminin organizat în ţara noastră. Elisabeta Polihroniade şi Margareta Perevoznic îşi împart victoria. La Turneul Candidatelor de la Subotica (Iugoslavia), Alexandra Nicolau se clasează pe locurileVII-IX şi Margareta Perevoznic, pe XI-XII.

1968 La Olimpiada nevăzătorilor de la Weymouth, Anglia, reprezentativa României obţine medalia de bronz cu 31,5 puncte, după URSS (38) şi Iugoslavia (33). Întâlnirea directă cu echipa URSS s-a soldat cu scorul de 2,5-1,5 pentru români.

1969 Aurel Urzică aduce de la CM de juniori de la Stockholm medalia de bronz. Aurul i-a revenit lui A. Karpov (URSS), iar argintul lui A. Adorjan(Ungaria). Alexandra Nicolau se clasează pe locul al III-lea la Cupa Campioanelor Europene (Vrnjacka Banja) Iugoslavia.

1970 La TVR are loc prima partidă de şah: Florin Gheorghiu - telespectatori. Prima partidă prin radio Elisabeta Polihroniade - ascultători.

1971 Are loc a III-a Balcaniadă de şah, unde se înregistrează prima victorie a ţării noastre asupra echipelor bulgare şi iugoslave. Maria Albuleţ-Pogorevici primeşte titlul de Maestră Emerită a sportului, acordat pentru prima dată unei jucătoare de şah. Eugen Costea este primul român căruia i se acordă titlul de Maestru Internaţional la şahul prin corespondenţă. La Cupa Campioanelor Europene (CCE) de la Vrnjacka Banja, Elisabeta Polihroniade încheie competiţia pe primul loc, la egalitate de puncte cu Nona Gaprindaşvili şi Maria Ivanka, fiind declarată printre primii 10 sportivi ai anului. La Turneul Candidatelor de la Ohrid (Iugoslavia) participă Elisabeta Polihroniade, Alexandra Nicolau, Gertrude Baumstark. E. Polihroniade se clasează pe

locul al VII-lea, cel mai bun rezultat, de până atunci, al româncelor la o asemenea competiţie.

1972 La Olimpiada de Şah de la Skopje (Iugoslavia), echipa României (Alexandra Nicolau, Elisabeta Polihroniade, Margareta Perevoznic) cucereşte medalia de argint. O comportare meritorie, locul al VI-lea, are echipa naţională a României (E. Costea, C. Ştefaniu, P. Diaconescu, E. Rusenescu şi Gh. Rotariu) la cea de a VI-a ediţie a Olimpiadei de şah prin corespondenţă. La Pernik (Bulgaria), şahistele române, Alexandra Nicolau şi Gertrude Baumstark, se califică din zonal pentru Turneul Candidatelor. Pentru prima oară în ţara noastră, în cadrul emisiunii *De toate pentru toţi*, au loc partide prin radio, Ascultătorii contra Elisabeta Polihroniade.

1973 La Turneul Candidatelor pentru CM de la Menorca (Spania), A. Nicolau cu 12 puncte se clasează pe locurile VI-VIII, E. Polihroniade, pe X-XI cu 21 puncte şi G. Baumstark, pe XII. 1974 . Cel mai bun rezultat obţinut de echipa noastră feminină la o Olimpiadă a fost cel de la Medellin (Columbia), când s-a clasat pe locul I-II, la egalitate cu echipa URSS (13,5 puncte), dar cu un coeficient Sonneborn superior: 52,125 faţă de 51,625 puncte. Dar, dacă la Olimpiadele precedente coeficientul a fost suficient pentru departajare, acum sovieticii au reuşit să determine jucarea unui meci de baraj, neprevăzut în regulament. Starea de frustrare a jucătoarelor a influenţat evoluţia meciului, care a fost pierdut de România. Astfel, prin jocuri de culise s-a decis locul II pentru echipa română. O reparaţie tardivă s-a făcut prin faptul că, după 1990, în statisticile oficiale FIDE (referitoare la Olimpiada de la Medellin), echipa română (E. Polihroniade, G. Baumstark şi M. Teodorescu) este situată pe locul I. Echipa formată din M. Breazu, V. Demian, E. Mende cucereşte .Cupa Latină. La şahul prin corespondenţă. În februarie secretarul general al federaţiei Francisc Hartman se pensionează, iar în locul acestuia, la 1 mai prof. Anghel Vrabie, este numit secretar general.

1975 . La Timişoara are loc un puternic Turneu feminin, la care participă 14 şahiste din 8 ţări. Câştigă campioana mondială, Nona Gaprindaşvili, cu scorul record de 13 puncte, din tot atâtea posibile. Ea este urmată de Gertrude Baumstark şi Suzana Makai. A. Anton devine campion european la CM prin corespondenţă; împarte laurii victoriei cu sovieticul A. Vaisman. La Istanbul, Margareta Mureşan cucereşte titlul de campioană balcanică.

1976 La Bucureşti au loc lucrările prezidiului ICCF, prin grija Comisiei Centrale de Şah prin corespondenţă, primul eveniment de acest gen din ţara noastră; preşedinte, dr. Radu Vasilescu. Se schimbă formatul CM, prin introducerea turneelor interzonale ca fază intermediară între zonale şi meciurile candidaţilor. La Rozendaal (Olanda) se desfăşoară Interzonalul la care participă, sub culorile Olandei, Alexandra Nicolau.Van der Mije, care se clasează pe locurile III-IV. La Olimpiada de la Haifa (Israel) neparticiparea echipei României este determinată de alte raţiuni decât cele sportive.

1978 O bună evoluţie a şahiştilor la Olimpiada de la Buenos Aires (Argentina), unde echipa română (Florin Gheorghiu, Victor Ciocâltea, Theodor Giţescu, Mihai Şubă, Mihai Ghindă) s-a clasat pe locul V-VI cu 32,5 puncte, la egalitate cu Israelul. . Echipa feminină (Elisabeta Polihroniade, Gertrude Baumstark, Daniela Nuţu, Margareta Mureşan) s-a clasat pe locul X Congresul FIDE acordă titlul de Mare Maestru Internaţional lui Victor Ciocâltea şi Mihai Şubă. Tânăra Maestră Internaţională Daniela Nuţu câştigă primul său titlu de campioană naţională.

1979 În Turneul Zonal de la Zalaergerszeg (Ungaria), Elisabeta Polihroniade s-a clasat pe locurile II-III, calificându-se totodată pentru faza interzonală. La CE de juniori, reprezentatul ţării noastre, Adrian Negulescu, obţine medalia de bronz. La Interzonalul de la Riga, Florin Gheorghiu ratează cu puţin calificarea la Turneul Candidaţilor, clasându-se pe locul al V-lea (după o înfrângere neaşteptată la brazilianul Trois). S-au calificat M. Tal şi L. Polugaevski (ambii din URSS). La Interzonalul feminin de la Rio de Janeiro, Elisabeta Polihroniade s-a clasat pe locul III-IV, la egalitate cu G. Fischdick. Pentru că se calificau doar trei jucătoare, s-a jucat un meci de baraj (la Köln) care, soldându-se tot cu egalitate, s-a recurs la criteriul

coeficienţilor, de care a beneficiat jucătoarea germană. . În cel de-al doilea Interzonal al Campionatului feminin, desfăşurat la Alicante (Spania), Gertrude Baumstark se clasează pe locul X.

1980 În finala Campionatului Mondial prin corespondenţă, Elisabeta Polihroniade ocupă locul IV, cea mai bună performanţă individuală obţinută de un şahist român până atunci. La Olimpiada de Şah din Malta, echipa feminină (Elisabeta Polihroniade, Marina Pogorevici, Daniela Nuţu, Margareta Mureşan), în pofida faptului că delegaţia română a ajuns în Malta doar în runda a doua a competiţiei, a jucat foarte bine şi a încercat până în ultima rundă să cucerească o medalie, nereuşind, din cauza handicapului de start întârziat, decât clasarea pe locul IV.

1981 După 24 de ani de la victoria mamei sale în zonalul de la Krakovia (Polonia), în aceeaşi ţară, dar la Bydgoszcz, Marina Pogorevici (antrenor Mircea Pavlov) câştigă strălucit zonalul cu 12,5 puncte, se califică pentru interzonal şi primeşte direct titlulde Mare Maestră Internaţională, prima din România. În clasament, pe locul II s-a situat Margareta Mureşan (antrenor Şerban Neamţu), care s-a calificat şi ea pentru interzonal. Congresul ICCF acordă titlul de Mare Maestru jucătorului Gh. Rotariu, primul din ţara noastră care primeşte această distincţie.

1982 În premieră autohtonă, Turneul Zonal masculin are loc la Băile Herculane, veritabilă *capitală a şahului românesc*, organizat cu sprijinul Clubului de Şah «Hercules» şi al inimosului director şi vicepreşedinte al FRS, prof. dr. Ilie Cristescu. Şahiştii români ocupă 2 din cele 5 locuri de calificare: Z. Ribli (Ungaria) 15,5 puncte, M. Şubă (România) 13,5 puncte, G. Sax (Ungaria) 13,5 puncte, Fl. Gheorghiu (România) şi J. Pinter (Ungaria) 12 puncte. Ultimii doi s-au şi calificat după un turneu de baraj tur.retur la care au mai participat P. Lukacs (Ungaria) şi Al. Sznapik (Polonia). Pentru prima dată România are doi participanţi la turneele interzonale. La Bad Kissingen (Germania), Marina Pogorevici (antrenor Mircea Pavlov) participă la Interzonal şi evoluează în forţă conducând în clasament. Din cauza unui finiş mai slab, jucătoarea română se situează în prima jumătate a clasamentului dar, din păcate, ratează calificarea în etapa următoare, pe care o merita din plin. Margareta Mureşan se clasează autoritar pe primul loc din 10 ţări participante la Interzonalul de la Tbilisi (Georgia), cu 10,5 puncte. Performanţa sa individuală echivalează cu cele înscrise anterior de Alexandra Nicolau şi Elisabeta Polihroniade în Turneele Candidatelor de la Menorca şi, respectiv, Ohrid. Ca urmare a acestui strălucit succes, apreciat plastic de presa sportivă de specialitate a timpului, ea primeşte titlul de Mare Maestră Internaţională şi se califică pentru Meciurile Candidatelor, formulă care înlocuieşteTurneele Candidatelor pentru a evita, prin eliminările directe din meciuri, eventualele aranjamente posibile în turneele la care participau mai multe jucătoare din aceeaşi ţară. După ediţiile din 1957, 1966, 1972 şi 1974 la ediţia a X-a a Olimpiadei (Lucerna) echipa feminină (Margareta Mureşan, Marina Pogorevici, Daniela Nuţu şi Elisabeta Polihroniade) cucereşte pentru a cincea oară medaliile de argint şi titlul de vicecampioană mondială. Antrenori: Mircea Pavlov şi Şerban Neamţu. De remarcat excepţionala performanţă a Maestrei Internaţionale Daniela Nuţu (medalia de aur) care, la masa a III-a, realizează un procentaj de 91,67 puncte, cel mai bun rezultat atât al întrecerilor (masculine şi feminine) de la Lucerna, cât şi al participărilor româneşti la toate Olimpiadele. De asemenea, Elisabeta Polihroniade cucereşte medalia de aur la masa a IV-a. Este locul să mai amintim că reprezentativa feminină şi-a completat colecţia de medalii cu bronzul cucerit la Salonic. Grecia (1984) şi Dubai, din Emiratele Arabe Unite (1986). Se pare că anii .80 au fost anii de vârf ai şahului nostru, perioadă neegalată de rezultatele ce au urmat. La Congresul FIDE de la Lucerna se atribuie titlul de Mare Maestră sportivelor Elisabeta Polihroniade, Marina Pogorevici şi Margareta Mureşan. În acest an, prin eforturi deosebite ale preşedintelui federaţiei Petre Gigea, academicianului Emilian Dobrescu, secretarului general Anghel Vrabie şi şefului Secţiei economice din CNEFS Aurică Stoian s-a obţinut şi amenajat un sediu pentru FR de Şah

şi Clubul Central de Şah, o vilă situată în Str.Oţetari nr.2 colţ cu Str.Italiană vis-à-vis de Liceul Spiru Haret. Această vilă, denumită *Vila Matilda* a fost construită la sfârşitul secolului al XIX-lea şi a fost proprietatea verişoarei renumitului pictor Ştefan Luchian. În semn de recunoştinţă şi preţuire a acesteia, care l-a îngrijit, fiind bolnav, în ultimii ani de viaţă, marele artist ~~Ştefan Luchian~~ i-a pictat tavanul şi unele ştucaturi ale unor încăperi din această vilă. După câţiva ani de reamenajare a vilei, FR Şah şi Clubul Central de Şah s-a mutat într-un sediu pe măsură.

1983 La Bad Kissingen (Germania), Margareta Mureşan (antrenori Şerban Neamţu şi Florin Gheorghiu) pierde în faţa Lidiei Semenova (URSS) sferturile de finală din cadrul Meciurilor Candidatelor cu scorul la limită de 4,5 la 5,5. . Ne vizitează campionul mondial Anatoli Karpov. Simultanele susţinute la Bucureşti şi Timişoara, ca şi conferinţa de presă de la Ambasada Rusă au fost intens mediatizate în epocă şi urmărite cu viu interes. Marele Maestru Internaţional Victor Ciocâltea participă în luna septembrie la un circuit de turnee open, în Spania, care îl suprasolicită. Se stinge din viaţă la Berga, în timpul celui de al treilea turneu. Este o imensă pierdere pentru şahul românesc, memoria marelui campion fiind omagiată de turneele organizate anual de RATB.

1984. La Salonic (Grecia), echipele naţionale ale României participă la Olimpiada de Şah. Rivalitatea sportivă dintre marii maeştri Florin Gheorghiu şi Mihai Şubă este folosită cu multă abilitate tactică de Emanoil Reicher (antrenor coordonator al lotului masculin) în folosul echipei, care se clasează pe excelentul loc V, cel mai bun rezultat din istoria şahului masculin românesc. Echipa feminină, formată din Margareta Mureşan, Elisabeta Polihroniade, Daniela Nuţu, Gabriela Olăraşu (antrenori Mircea Pavlov şi Şerban Neamţu) evoluează în forţă în prima parte a competiţiei şi în final îşi adjudecă medalia de bronz. Elisabeta Polihroniade obţine medalia de argint la masa a II-a (arbitri A. Vrabie, Gh. Candea, H. Candea). Rodica Reicher s-a calificat în finala CM de şah prin corespondenţă. La CM de Junioare (sub 16 ani) de la Champigny sur Marne, Mădălina Stroe a devenit campioană mondială. Antrenor . Gh. Candea. La CE de junioare de la Katowice, Gabriela Olăraşu obţine medalia de argint. AS RAT Bucureşti organizează prima ediţie a .Memorialului Victor Ciocâltea, turneu ce va fi asimilat mai târziu cu Turneul Internaţional Masculin al României.

1985 Ca urmare a excelentei realizări de la Olimpiada de Şah (locul V), conform regulamentului FIDE, echipa masculină a României primeşte dreptul de a evolua în Cupa Mondială ce se desfăşoară la Lucerna (Elveţia). Condusă competent de antrenorul Emanoil Reicher, echipa noastră se clasează pe locul IV-V, după URSS, Ungaria şi Iugoslavia. Mihai Şubă este cel de-al 12-lea clasat în Interzonalul de la Tunis. Daniela Nuţu şi Margareta Mureşan ies din cursa aceleiaşi faze a CM de la Havana şi Jeleznovski. Mihai Şubă încearcă o tresărire de orgoliu la Openul din Berlinul occidental, unde împarte primul loc cu vicecampionul mondial V. Korcinoi, ambii cu 7,5 puncte (9). La 0,5 puncte de ei s-a aflat F. Gheorghiu.

1986 Echipa feminine format din Margareta Mureşanu, Daniela Nuţu, Elisabeta Polihroniade, Gabriela Stanciu (Olăraşu) îşi dovedeşte din nou valoarea prin cucerirea medaliilor de bronz la Olimpiada de la Dubai (Emiratele Arabe Unite). Realizând cel mai bun rezultat individual al rezervelor, Gabriela Stanciu (Olăraşu) cucereşte medalia de aur. Antrenori, Mircea Pavlov şi Şerban Neamţu. Echipa masculină nu confirmă excelentele rezultate din anii anteriori. Arbitri: P. Diaconescu şi A. Vrabie (arbitru senior). La Campionatele Internaţionale ale Australiei (Adelaide) sunt invitaţi MMI Elisabeta Polihroniade şi MI Dolfi Drimer. E. Polihroniade împarte locul I cu Zsuzsa Polgar (Ungaria). La Herculane este organizat CE de şah pentru junioare. Cristina Bădulescu . medalie de bronz, după Ildiko Madl (Ungaria) argint şi S. Mateeva (URSS) aur.

1987 În Turneul Zonal al CM, desfăşurat la Varşovia (Polonia) în grupa A, se remarcă un tânăr şi talentat şahist din România, Mihail Marin. Patru şahişti români sunt clasaţi pe primele patru locuri, cu câte 9 puncte (15), la Turneul Internaţional de la Timişoara: O. Foişor, V. Stoica, M. Şubă şi Fl.

Gheorghiu. În ediţia a XXI-a a CN de compoziţie şahistă s-au impus V. Nestorescu şi M. Manolescu, primul deţinând un total de 14 titluri. Un alt proeminent problemist român, Em. Dobrescu (aur olimpic în 1984), s-a clasat al II-lea la secţia studii. Sergiu Samarian (stabilit în Germania) publică lucrarea *Antrenamentul sistematic în şah.* Este încununarea unei ample activităţi publicistice şi de cercetare teoretică.

1988 În România, la Timişoara, se organizează prima ediţie a CM de copii şi juniori (categoriile de vârstă de 10-18 ani). Competiţia se bucură de mare succes prin participarea celor mai buni sportivi copii şi juniori. Pentru micii şahişti din România este o ocazie deosebită de lansare mondială prin faptul că federaţia organizatoare beneficiază de un număr sporit de jucători. Şahiştii români obţin rezultate deosebite (5 medalii): Corina Peptan (10 ani) medalie de aur, Luminiţa Radu (16 ani) şi Gabriel Schwartzman (12 ani) medalii de argint, Eleonora Balint (14 ani) si Francisc Nemeth (10 ani) medalii de bronz. Cu acest prilej, la Timişoara, pentru prima oară în istoria şahului românesc, FR Şah organizează reuniunea conducerii FIDE. Un merit deosebit în reuşita organizatorică a reuniunii revine lui Anghel Vrabie, Aurică Stoian şi, nu în ultimul rând, academicianului Pius Brânzeu, viitor preşedinte de onoare al FR Şah. Turneul internaţional feminin al României (Poiana Braşov) este câştigat de Cristina Bădulescu, urmată de Gabriela Stanciu. La Salonic (Grecia), la Olimpiada de Şah participă şi echipele naţionale ale României. Echipa feminină, formată din Margareta Mureşan, Elisabeta Polihroniade, Gabriela Stanciu şi Cristina Bădulescu, se clasează pe locul al VII-lea. Echipa masculină, alcătuită din Florin Gheorghiu, Constantin Ionescu, Mihail Marin, Mihai Ghindă, Ovidiu Foişor şi Iulius Armaş evoluează mai modest decât era de asteptat, situându-se pe locul XXV. O evoluţie excelentă a avut Mihail Marin, care a totalizat 9 puncte din 13 posibile şi a obţinut medalia de bronz, la masa a III-a. (Arbitri: A. Vrabie, P. Diaconescu, Gh. Erdeuş, L. Dobronăuţeanu.)

1989 La CE pe echipe din Israel, formaţia noastră (Fl. Gheorghiu, C. Ionescu, M. Marin, S. Lupu, B. Takacs, D. Dumitrache, C. Navrotescu) se clasează pe locul al VI-lea.

1990 România cucereşte două titluri de campioană mondială prin Corina Peptan (12 ani) şi Luminiţa Radu (18 ani), la categoriile respective de vârstă. . La Novi Sad (Iugoslavia) are loc Olimpiada de şah, la care echipele României au o prestaţie mai slabă (doar locul IX): Margareta Mureşan, Marina Pogorevici, Daniela Nuţu, Luminiţa Radu. (Arbitri: A. Vrabie, D. Savin, C. Ionescu) . Apare ultimul volum, dintr-o serie iniţiată în 1985, al almanahului *Planeta Şah* sub îngrijirea publicistului U. Vălureanu-Friedberg. Îşi încetează apariţia .Revista Română de Şah. care a avut ca prim director pe scriitorul Mihail Sadoveanu, iar redactori principali pe: A. Ianovcic, M. Milescu, Al. Portocală, V. Nestorescu, S. Samarian, T. Rădulescu, V. Chiose, R. Voia şi Fl. Gheorghiu. Până în 1989 apărea susţinută din fonduri de stat, sub administraţia .Gazetei Sporturilor, iar după 1989 este preluată de particularul Dan Gurămultă care scoate câteva numere izolate. După o întrerupere de câţiva ani, revista reapare, tot cu resurse proprii, într-o serie nouă, .Revista Română de Şah-Gambit..

1991 Egalitate între câştigătoarele Superturneului feminin de şah de la Sinaia, Cristina Bădulescu-Foişor şi Gabriela Olăraşu; pe locul al III-lea, Daniela Nuţu. Din nou România intră în atenţia şahului mondial prin organizarea, la Mamaia, atât a CM de copii şi juniori (categoriile de vârstă 10-18 ani), cât şi a CE. La CM de junioare, Corina Peptan cucereşte locul I şi titlul de campioană mondială la categoria 14 ani. Andrei Istrăţescu obţine medalia de aur şi titlul de campion european la 16 ani, la CE de la Mamaia.

1992 La Olimpiada de la Manila (Filipine) echipa feminină substanţial întinerită având în compenenţă pe Cristina Foişor, Luminiţa Radu, Corina Peptan (debutantă în echipa olimpică la vârsta de 14 ani şi jumătate) şi Daniela Nuţu (antrenor Daniel Savin) . obţine excelentul loc IV. Arbitri români: Elisabeta Polihroniade şi Anghel Vrabie. Luminiţa Radu câştigă titlul de campioană naţională a seniorarelor. Controversatul Gabriel Schwartzman devine cel mai tânăr mare maestru român, performantă păs-

trată până în prezent.

1993 La Timişoara, în condiţii excelente, FR Şah organizează Turneul Zonal individual feminin la care, pentru etapa superioară, s-a calificat Cristina Foişor. Cristina Foişor, din Turneul Interzonal de la Djakarta (Indonezia), se califică pentru Turneul Candidatelor la titlul mondial.

1994 Medaliaţii *mondialelor* şi *europenelor* anului sunt primiţi şi felicitaţi de către Preşedintele României, Ion Iliescu. Din nou la Băile Herculane, Federaţia Română de Şah organizează o competiţie oficială: CE pentru copii şi juniori (10-18 ani). Medalii de argint obţin juniorii români Florin Felecan, Vlad Jianu, iar medalia de bronz revine Corinei Peptan. . La CM pentru copii şi juniori de la Szeged (Ungaria) se remarcă din nou Vlad Jianu (antrenor Teodor Ursuianu), care cucereşte titlul de vicecampion mondial al categoriei sale de vârstă. În Turneul Candidatelor la titlul mondial, desfăşurat la Tilburg (Olanda), Cristina Foişor evoluează excelent într-o companie puternică şi se clasează pe locul VIII. În CE individual de seniori la şah prin corespondenţă, Gheorghe Rotariu cucereşte medalia de argint . La CE de juniori (20 ani), organizate la Canakkale (Turcia), echipa României. formată din Andrei Istrăţescu, Dieter Nisipeanu, Adrian Muşat, Dragoş Dumitrache şi Ranko Szuhanek (antrenor Sergiu Grunberg), câştigă medalia de aur şi titlul de campioană europeană. La CE de şah rapid de la Paris, Levente Vajda cucereşte argintul La Olimpiada de Şah de la Moscova (Rusia), echipa naţională feminină (Cristina Foişor, Luminiţa Radu, Corina Peptan, Daniela Nuţu) se clasează pe excelentul loc III-IV, la egalitate de puncte cu echipa Chinei, acesteia din urmă, cu un coeficient mai bun, revenindui medalia de bronz. Corina Peptan are o comportare de excepţie la masa a treia, unde realizează cel mai bun rezultat individual, premiat cu medalia de aur. A fost ultima olimpiadă pe care Daniela Nuţu a jucat-o pentru ţara noastră. Antrenori: Mihai Ghindă, Mircea Pavlov (masculin), Şerban Neamţu, Daniel Savin (feminin). Arbitru senior al Olimpiadei feminine, Elisabeta Polihroniade şi arbitrul Gheorghe Erdeus. Apare seria nouă a .Revistei Române de Şah Gambit., la Editura Epoli, condusă de MMI E. Polihroniade, în dorinţa reînnodării unei frumoase tradiţii publicistice şi a umplerii acestui gol din eşichierul literaturii şahiste româneşti, redactor-şef Mircea Pavlov, redactor-şef adjunct Valentin Stoica. MMI Ian Timman (Olanda), vicecampion mondial, ne vizitează ţara la invitaţia E. Polihroniade şi a Ambasadei Olandei la Bucureşti. Oaspetele a susţinut o conferinţă de presă urmată de un simultan la Sala Rondă a Hotelului Intercontinental. Din păcate, în acest an este declanşată o acţiune care va duce în 1995 la cedarea cu prea mare uşurinţă de către Margareta Mureşan (secretar general în acea perioadă) a frumosului sediu al FR Şah, dobândit cu uriaşe eforturi şi care nu va mai putea fi înlocuit cu ceva asemănător.

1995 Szidonia Vajda câştigă detaşat CE de cadete de la Zagan (Ungaria). Antrenor, Albert Vajda, tatăl ei. Mihai Breazu primeşte titlul de Mare Maestru Internaţional la şahul prin corespondenţă. Luminiţa Radu se califică, după un baraj, pentru Turneul Interzonal al CM (Chişinău). Cristina Foişor era calificată direct, de la Turneul Zonal de la Nadole (Polonia). Alina Motoc . campioană mondială (la 10 ani) la Sao Lourenco (Brazilia). Antrenor Margareta Perevoznic. Corina Peptan . campioană mondială (categ. 18 ani) la CM de la Guarapuava (Brazilia), iar Szidonia Vajda obţine medalia de bronz în competiţia cadetelor. Antrenori Cornel Paşcalău şi Albert Vajda. Medaliaţii .mondialelor. şi ai europenelor. sunt primiţi şi felicitaţi de Preşedintele României, Ion Iliescu. . La Timişoara apare revista de şah .Tim şah. cu eforturile şi sub conducerea soţilor Ligia Jicman şi Adrian Bach. La Bucureşti, Mihai Panait editează revista de şah . Chess extrapres., avându-l ca redactor şef pe Mihail Marin. . Mihai Breazu primeşte titlul de Mare Maestru Internaţional la şahul prin corespondenţă. Federaţia cunoaşte un moment de criză şi se convoacă adunare general extraordinară, alegându-se un nou Birou federal. Preşedinte al federaţiei este reales Mugur Isărescu, guvernatorul Băncii Naţionale a României. Pentru merite deosebite sunt aleşi acad. Pius Brânzeu, preşedinte de onoare al FR Şah şi membri de onoare ai federaţiei: Maria Albuleţ, Margareta Perevoznic, Margareta Teodorescu, Emanoil

Reicher, Corvin Radovici, Corneliu Butnariu, Anghel Vrabie, Attila Hoszu, Luis Haritver. . FR Şah organizează la Odorhei Turneul Zonal al CM (individual masculin) cu sprijin financiar din partea sponsorului Attila Hoszu precum şi datorită unei substanţiale sponsorizări din partea Băncii Naţionale a României. Se califică mai departe Andrei Istrăţescu în urma unui meci de baraj susţinut la Budapesta.

1996 La cea de a XXXII-a Olimpiadă feminină de Şah de la Erevan (Armenia), echipa (Cristina Foişor, Corina Peptan, Luminiţa Radu-Cosma şi Gabriela Olăraşu) se clasează pe locul VI. Antrenori, Mircea Pavlov şi Şerban Neamţu. În echipa masculină (A. Istrăţescu, M. Marin, C. Ionescu, V. Nevednici, D. Nisipeanu, D. Dumitrache), cel mai bun rezultat individual este obţinut de Mihail Marin, 7,5 din 12 partide, care obţine cel de al doilea premiu de frumuseţe a jocului, oferit de Preşedintele Armeniei, Levon Ter Petrosian, pentru partida Marin.Aleksandrov. (Arbitri: Elisabeta. Polihroniade, Gh. Erdeuş). Excepţionala sportivă timişoreană Corina Peptan cucereşte titlul de vicecampioană mondială (20 ani) la Medellin (Columbia) . La Siofok (Ungaria) Dieter Nisipeanu cucereşte medalia de argint la CE de juniori 20 ani. . La CE de şah pentru copii şi juniori de la Rimavska Sobota (Slovacia), Vlad Jianu (12 ani) obţine medalia de argint, Horia Geantă (14 ani), medalia de bronz şi Alina Calotă (16 ani), medalia de argint. La Olimpiada copiilor. din localitatea Suttomore (Republica Muntenegru a Iugoslaviei), echipa de cadeţi (Levente Vajda, Alin Berescu, Gabriel Mateuţă, Florin Felecan) a devenit campioană olimpică. Antrenor, Cristian Ionescu. . Corina Peptan a devenit vicecampioană la CM de şah de juniori mari de la Medelin. . Ia fiinţă Fundaţia de Şah Gambit . Elisabeta Polihroniade, cu acţiuni dedicate, în special, tinerelor talente.

1997 Levente Vajda devine campion mondial la 20 ani, la Erevan (Armenia). . ~~Un nou record românesc.~~ Cristina Calotescu medaliată cu bronz la CM de şah rapid .Disney. . Paris. . La CE de la Pola (Croaţia), echipa feminină a României (Corina Peptan, Cristina Foişor, Luminiţa Cosma) a câştigat titlul de vicecampioană europeană. Antrenor, Şerban Neamţu. Echipa .Venus RGAB. (Gabriela Olăraşu, Ana Şusterman, Viorica Ionescu, Andreea Sasu Ducşoară, Iudita Chiricuţă) s-a calificat pentru Turneul final al CCE. Antrenori, Theodor Ghiţescu şi Marius Chiricuţă. Levente Vajda . campion mondial la CM de şah pentru juniorii sub 20 ani, de la Erevan (Armenia). Medalie de argint la .Olimpiada cadeţilor. dela Belgrad Echipa era compusă din: MI L. Vajda, C. Ardelean, C. Burnoiu, G. Szabo, V. Răceanu. . La prima ediţie a CM (formula KO), MMI Andrei Istrăţescu (secondat de D. Nisipeanu) a fost eliminat în Turul doi de redutabilul Mare Maestru rus Andrei Sokolov.

1998 La Wupertal (Germania), Cupa Cluburilor Europene pentru echipe feminine revine echipei AEM Luxten Timişoara.: Natalia Jukova, Corina Peptan, Cristina Foişor, Luminiţa Cosma, căpitan Sergiu Grunberg. Eveniment fără precedent în lumea şahistă din ţara noastră. Maia Ciburdanidze, multiplă campioană mondială, a susţinut la Cercul Militar din Bucureşti un mare simultan. La el au participat personalităţi din lumea politică şi cultural precum: Radu Vasile, C. Bălăceanu-Stolnici, Mugur Isărescu, Dan Grigore, Adrian Păunescu, George Pruteanu, Oliviu Gherman, Teodor Meleşcanu, Sorin Roşca Stănescu, Cornel Nistorescu, Horia Alexandrescu, Horia Moculescu ş.a. Preşedintele ţării, Emil Constantinescu, în cuvântul său de deschidere, printre altele, a spus: .Şahul este mai mult decât un joc, este un model de viaţă. după care a efectuat prima mutare. Corina Peptan câştigă în mod strălucit Turneul de la Chişinău şi urcă în topul primelor 20 de şahiste din lume. . Adunarea Generală a COR recunoaşte pentru prima dată FR Şah ca membră a acestui organism. Sunt cooptaţi ca membri ai COR prof. Anghel Vrabie şi MMI Elisabeta Polihroniade. La Olimpiada de la Elista (Republica Kalmîkia) echipa naţională feminină a României (Corina Peptan, Cristina Foişor, Luminiţa Radu, Gabriela Olăraşu, căpitan Sergiu Grunberg) se clasează pe locul VI. Jucând excelent la masa a treia, Luminiţa Cosma obţine al doilea rezultat individual, premiat cu o medalie de argint. Echipa masculină (Andrei Istrăţescu, Mihail Marin, Dieter Nisipeanu, Constantin Ionescu, Vladislav Nevednicii, Levente Vajda,

căpitan Mircea Pavlov) se clasează pe locul X, din 110 echipe participante. Pentru prima oară în istoria olimpiadelor de şah, se atribuie .Cupa Nona Gaprindaşvili., oferită chiar de fosta campioană mondială, conform unui clasament neoficial mixt, acceptat de FIDE. În acest clasament, echipele României şi ale Georgiei au împărţit locurile V-VI. E. Polihroniade este desemnată Arbitru Senior (principal) al întrecerii echipelor feminine. La Congresul FIDE, pentru a doua oară în istoria şahului românesc (după Ion Gudju), se acordă titlul de membru de onoare al Federaţiei Internaţionale de Şah MMI Elisabetei Polihroniade. . După o pauză de opt ani, se reia o frumoasă tradiţie: Campionatul Universitar. El este organizat de Serviciul Român de Informaţii (SRI) la iniţiativa directorului Costin Georgescu, fost participant la campionatele studenţeşti şi naţionale. Campion, Dragoş Dumitrescu, reprezentant al gazdelor. . La CE de la Mureck (Austria), juniorii Andrei Murariu (12 ani) şi Constantin Lupulescu (14 ani) obţin medaliile de bronz. Antrenor, Cătălin Navrotescu. Revista .Gambit. decernează premii pentru Concursul internaţional de studii. De altfel, .Gambit. este o reuşită a acestui gen la care contribuţia reputatului Virgil Nestorescu a fost mai mult decât inspirată şi decisivă. Reprezentanţii noştri la Turneul Zonal de la Kmica (Polonia) luptă pentru calificare pe cele patru locuri disponibile pentru etapa superioară. Dieter Nisipeanu este singurul român care reuşeşte să se califice pentru meciurile KO ale CM. . Levente Vajda obţine medalie de bronz la CM de juniori (grupa 18 ani) de la Oropesa del Mar (Spania). Antrenor personal, MMI Constantin Ionescu.

1999 În meciurile KO ale CM Individual masculin, organizate la Las Vegas (SUA), Marele Maestru Liviu Dieter Nisipeanu legitimat la.Venus RGA. Bucureşti (antrenor Valentin Stoica), secundat de Andrei Istrăţescu, ajunge până în semifinale şi cucereşte *ex-aequo* locul III, realizând astfel cea mai bună performanţă sportivă a unui şahist roman participant la «mondialele» seniorilor. Pentru performanţa sa, Dieter Nisipeanu se numără printre primii 10 sportivi ai anului, eveniment important pentru şahul românesc. Preşedintele României, Emil Constantinescu, îl felicită personal pentru performanţa sa în cadrul unei primiri oficiale la Cotroceni. . În Turneul Zonal al CM Individual feminin, desfăşurat la Ostrava (Cehia), Corina Peptan demonstrează un joc de mare clasă şi câştigă competiţia obţinând astfel calificarea pentru prima ediţie a CM feminin, sistem KO de la New Delhi (India). La Cupa Cluburilor Europene pentru echipe feminine, desfăşurată la Nova Gorica (Slovenia), echipa .AEM Luxten. Timişoara. Nana Ioseliani, Corina Peptan, Cristina Foişor, Gabriela Olăraşu, antrenor Sergiu Grunberg . cucereşte medalia de argint. În formă ascendentă, Szidonia Vajda se situează pe locul VI în topul mondial rating al junioarelor. În CE pe echipe, organizat la Batumi (Georgia), echipa reprezentativă a României (Corina Peptan, Luminiţa Cosma, Szidonia Vajda, antrenor Sergiu Grunberg) cucereşte medalia de bronz. Arbitru principal al secţiei feminine este MMI Elisabeta Polihroniade. FIDE îşi serbează, la Paris, aniversarea a 75 de ani de existenţă invitând reprezentanţii celor 159 federaţii afiliate să participe la emoţionantul eveniment istoric. România a fost reprezentată de MMI Elisabeta Polihroniade, singurul român inclus în *Cartea de aur a FIDE* (FIDE Golden Book) editată cu acest prilej. Medaliile şi diplomele au fost înmânate de preşedintele FIDE, Excelenţa sa Kirsan Ilyumjinov. Preşedintele Republicii Kalmîkia (Rusia). Papa Ioan Paul al II-lea, un binecunoscut iubitor al şahului şi totodată ~~un prodigios~~ compozitor de studii şahiste, vizitează România. . Raluca Sgîrcea, antrenor Adrian Georgescu, devine campioana Europei la categoria de vârstă de 10 ani!. Fundaţia .Gambit. E.P. organizează, sub egida Uniunii Scriitorilor din România (prin intermediul personal al preşedintelui ei, Laurenţiu Ulici), prima ediţie a Cupei .Mihail Sadoveanu., la care au participat scriitori şi ziarişti. Locul I, la egalitate de puncte, a revenit ziaristului Octavian Puşcaşu şi scriitorului Dieter Fuhrman. Încetează din viată pictorul-problemist Radu Drăgoescu, a cărui fiică Serbana (artistă plastică) va institui un trofeu anual în memoria sa, atribuit pentru performanţe în compozitia şahistă. După o lungă pauză, şahul prin corespondenţă este din nou în atenţie. La Congresul ICCF din Elveţia participă

Mihai Baltă, membru în Biroul federal şi responsabil cu şahul prin corespondenţă, care încearcă să ia contact cu forul internaţional de specialitate în vederea reconsiderării şahului românesc prin corespondenţă, activitate cu veche tradiţie în ţara noastră. La Doha (Qatar) a avut loc cel de-al LXX-lea Congres FIDE şi Adunarea Generală Extraordinară. S-au adoptat măsuri determinate de recunoaşterea şahului de către Comitetului Olimpic Internaţional (CIO) ca sport olimpic. Federaţia cunoaşte din nou o criză şi sunt convocate două adunări generale extraordinare şi alegeri anticipate. Preşedinte al federaţiei este ales Liviu Hagea.

2000 Excepţionala evoluţie a Corinei Peptan (antrenor Iulian Drăghici) în meciurile KO ale CM Individual feminin de şah, desfăşurate la New Delhi (India), a dus la clasarea sportivei române pe locurile V-VIII în clasamentul mondial, cel mai bun loc realizat de o şahistă română în această competiţie. Performanţele continuu ascendente ale Corinei Peptan (sportiva cu cele mai multe medalii din şahul românesc, obţinute atât ca junioară, cât şi ca senioară), tinereţea sa şi ambiţia de a deveni campioană mondială a senioarelor, după ce, ca junioară, şi-a adjudecat de mai multe ori supremaţia mondială, reprezintă o şansă pentru confirmarea tradiţiei şahului feminine românesc în plan internaţional. Echipa naţională de juniori (18 ani) a României, alcătuită din sportivi de la CS .BNR. şi AS .RAT. Bucureşti câştigă medalia de bronz la CE pe echipe de juniori, organizat la Balatonlelle (Ungaria). . Constantin Lupulescu câştigă medalia de argint la CE de cadeţi, organizat la Kallithea (Grecia). La Olimpiada de şah de la Istanbul (Turcia) echipele naţionale ale României au o prestaţie mediocră. Un rezultat individual excelent (cel mai bun rezultat românesc la masa I, după rezultatul lui Florin Gheorghiu, la Buenos Aires, în 1978) a fost cel al lui Mihail Marin, cu 8 puncte din 13 partide. Arbitră principală a Olimpiadei feminine a fost Elisabeta Polihroniade. RAT. Bucureşti obţine locul VII la Cupa Campionilor Europeni desfăşurată la Neum (Bosnia), unde a prezentat următoarea formaţie: V. Iordăchescu, Al. Motîlev, M. Marin, C. Ionescu, D. Rogozenko, L. Vajda. În anul 2000, componenţa Biroului federal era următoarea: Liviu Hagea (preşedinte), Sergiu Grünberg şi Elisabeta Polihroniade (vicepreşedinţi), Margareta Mureşan (secretar general), Radu Chirilă (antrenor federal) şi 10 membri.

2001 La CE echipe juniori 18 ani de la Balatonlelle, băieţii (Gergely Szabo, Constantin Lupulescu, Vlad-Cristian Jianu, Bogdan Vioreanu, Valentin Răceanu, antrenor: Cristian Ionescu) câştigă argintul, iar Iozefina Păuleţ câştigă titlul junioarelor 12 ani la Kallithea (Grecia). Echipa feminină AEM Timişoara (N.Zhukova, C.Peptan, G.Olăraşu, A.Bogza) se clasează pe locul 2 la Cupa Cluburilor Europene de la Belgrad. La 24 august Alexandru Crişan este numit de ministrul tineretului şi sportului, Georgiu Gingăraş, în funcţia de preşedinte al FR de Şah, în locul Margaretei Mureşan-Juncu, care a demisionat din funcţia de preşedinte interimar ; după o săptămână, Al Crişan suspendă în mod abuziv o serie de figuri bine cunoscute ale şahului autohton (L.Dobronăuţeanu, L.Jicman, G.Erdeuş, S.Grunberg, M.Pavlov, E. Polihroniade) – În funcţia de responsabil naţional rating este numit Haralambie Candea. Federaţia s-a reorganizat, în 2001, în conformitate cu prevederile Legii educaţiei fizice şi sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală de la Braşov, din 16 decembrie, a adoptat noul Statut şi a ales Consiliul director, ca organ de conducere al federaţiei compus din: Alexandru Athanasiu . preşedinte de onoare; Alexandru Crişan - preşedinte; Radu Ioan Mureşan şi Dan Ioan Mirescu - vicepreşedinţi; Margareta Mureşan-Juncu - secretar general, Gheorghe Candea, Gabriel Georgescu, Claudiu Iordache, Laszlo Noel, Adrian Sasu-Ducşoară şi Dorin Şerdean - membri. Ca organ de administrare şi gestionare a fost stabilit un Directorat compus din: secretarul general; antrenorul federal şi contabilul federaţiei. La Adunare au participat reprezentanţii a 86 cluburi, multe dintre ele tocmai înfiinţate în Bucureşti şi Valea Jiului !

2002 Vladimir Sălceanu câştigă cu 11,5 p.din 14 a 59-a ediţie a campionatului European de şah porin corespondenţă - La CE echipe juniori 18 ani de la Balatonlelle, băieţii (Constantin Lupulescu,

Vlad-Cristian Jianu, Bogdan Vioreanu, Andrei Murariu, Vlad-Victor Bârnaure, antrenor : Cristian Ionescu) câştigă aurul, iar fetele (Alina Motoc, Camelia Ciobanu, Monica Mânicuţă, antrenor : Vasile Manole) obţin bronzul – La Peniscola (Spania), Alina Motoc (antrenor Vasile Manole) devine campioană europeană de junioare 18 ani, La Novi Sad; Iozefina Păuleţ pe locul I la CE şah rapid junioare 14 ani – Balcaniada din Turcia aduce aurul Alinei Motoc şi echipei feminine a României. În urma vizitei la Bucureşti a Vicepreşedintelui FIDE Giorgios Makropoulos, se aplanează conflictul între preşedintele Alexandru Crişan şi contestatarii săi Elisabeta Polihroniade, Sergiu Grunberg, Mircea Pavlov şi Andrei Istrăţescu.

2003 Ana Cristina Calotescu vicecampioană mondială de junioare 20 ani la Nakchivan (Azerbaidjan) - La CE echipe juniori 18 ani de la Balatonlelle, fetele (Alina Motoc, Camelia Ciobanu, Monica Mânicuţă) obţin aurul, iar băieţii (Andrei Murariu, Vlad-Victor Bârnaure, Tiberiu Mănescu, Augustin Madan, Vladimir Doncea) câştigă bronzul. La CE şah rapid juniori de la Budva (Serbia-Muntenegru) aduce prima afirmare internaţională a Mihaelei-Veronica Foişor (9 ani), care câştigă aurul la cat.10 ani, ca şi Ana Cristina Calotescu la cat.20 ani. Board-ul FIDE se desfăşoară la Bucureşti în zilele de 22-23 februarie, eveniment în urma căruia FR de Şah rămâne cu o datorie istorică la Hotel Marriott. Congresul FIDE de la Kallithea acordă titlul de mare maestră internaţională la şah prin corespondenţă jucătoarei Mariana Caravan-Plass, în premieră pentru România.

2004 La Campionatul Mondial de la Tripoli (câştigat de Rustam Kasimdzhanov din Uzbekistan), Dieter Nisipeanu s-a calificat până în turul 4. La Campionatul European de la Antalya, Andrei Istrăţescu se clasează pe locul 3-7 (după departajare 7). La CE echipe juniori categoria 18 ani de la Obrenovac (Serbia-Muntenegru), băieţii (Vlad-Victor Bârnaure, Andrei Murariu, Tiberiu Mănescu, Eduard-Andrei Văleanu, Lucian-Costin Miron) au terminat pe treapta a doua a podiumului. Cristina-Adela Foişor se clasează pe locul al VII-lea la Europenele de la Dresda. Medalii de aur pentru juniorii români la CE de la Obrenovac (Serbia-Muntenegru): Sabina-Francesca Foişor la şah rapid şi blitz cat.16 ani, Ioana-Smaranda Pădurariu la şah rapid cat.18 ani, Andrei Murariu dezlegări cat.18 ani. La Campionatul Mondial Universitar de la Istanbul (Turcia), echipa mixtă a României (Alina Motoc, Constantin Lupulescu, Răzvan-Alexandru Sebe-Vodislav) a ocupat locul 6, iar Alina Motoc locul 5 – La Olimpiada de la Calvia (Spania), ambele echipe ale României (masculină şi femininî) ocupă acelaşi modest loc 20, dar Corina-Isabela Peptan obţine medalia de argint la masa 2.

2005 Strălucit succes al marelui maestru Liviu-Dieter Nisipeanu, care obţine titlul de campion european la Varşovia cu 10 p. din 13, câştigând spectaculos în ultima rundă la celebrul Aleksandr Beliavski (Slovenia), după ce acesta a refuzat o propunere de remiză la mutarea 10. Acceptarea remizei ar fi dus la un meci-turneu de baraj. La Campionatele Europene la dezlegări desfăşurate la Legnica (Polonia), echipa României (E.Huber, V. Crişan, D.I.Nicula, M.Uţă) ocupă locul 6, cel mai bun rezultat obţinut în această ramură în competiţiile desfăşurate la sală. La Novi Sad are loc Olimpiada copiilor . România este reprezentată de o echipă formată din A.Uţă, C.Chirilă şi R.Dragomirescu. Se clasează pe locul II-III, iar Cristian Chirilă obţine medalia de aur, ca şi la Campionatul Mondial Şcolar de la Kallithea (Grecia). Campionatul European pe echipe de la Goteborg aduce un onorant loc 5 jucătoarelor române (C.Peptan, C.Foişor, G. Olăraşu, A.Bogza, C.Calotescu). La Hotelul Crowne Plaza din Bucureşti are loc meciul Istrăţescu-Karpov, câştigat de ex-campionul mondial cu 6-2, dar cu o frumoasă victorie a jucătorului român în partida a treia. Coborât la un Elo sub 2000, braşoveanul Raul Schmidt obţine două medalii de aur şi una de argint la Campionatele Europene de amatori de la Pardubice (Cehia). După numai 3 ani, campionul amator va ajunge la un Elo de 2400, obţinând titlul de MI ! Aur pentru Cristian-Daniel Şiclovan la Europenele de şah rapid pentru copii şi juniori, cat.10 ani, de la Herceg Novi (Serbia-Muntenegru); tot de la CSS 1 Timişoara, Adeline-Ramona Uţă câştigă bronzul la cat.14 ani şah practic, una dintre

rarele medalii obţinute în această principală ramură în ultimul deceniu. La Campionatul Mondial de dezlegări de la Eretria (Grecia), Eric Huber câştigă spectaculoasa probă neoficială de Solving Show (5-2 în finală cu sârbul Kovacevic); în aceeaşi locaţie se desfăşoară şi Congresul Mondial al Problemiştilor, la care delegat permanent al României devine Dinu-Ioan Nicula.

2006 La 28 ianuarie are loc la sala „Nadia Comăneci" (de la sediul ANS) Adunarea Generală de alegeri a FR de Şah, în urma căruia este ales noul Consiliu Director, format din: Ion-Şerban Dobronăuţeanu – preşedinte, Mariana Ioniţă şi Constantin Dumitriu – vicepreşedinţi, Mihai Baltă, Marius-Nicolae Ceteraş, Claudiu-Badea Iordache, Vasile Manole, Ioan Mărăşescu, Iulian Sofronie – membri. Fostul secretar general Margareta Juncu va mai activa un timp ca antrenor federal. Consiliul Director se completează în luna august prin numirea lui Constantin Ionescu ca secretar general şi a lui Radu Breahnă ca antrenor federal – Căpitani ai echipelor naţionale sunt aleşi Constantin Ionescu la masculin şi Ovidiu-Doru Foişor la feminin (acesta fiind în fapt reconfirmat până la Olimpiada de la Torino, după care este înlocuit de Ligia-Letiţia Jicman, fapt care va răci relaţiile dintre familia Foişor şi noua conducere a FR de Şah). Între 6-9 aprilie se desfăşoară la Hotelul Sofitel (actualmente Pullman) din Bucureşti meciul Nisipeanu-Topalov, câştigat de campionul mondial bulgar cu 3-1 - La 15 mai 2006 se inaugurează site-ul www.frsah.ro (responsabil: Dinu-Ioan Nicula, cu suportul tehnic al lui Nicolae Zidaru, iar din 2010 al lui Laurenţiu Dosoftei), excelent mijloc de comunicare ce denotă propensiunea spre transparenţă a noii echipe federale. Cristian Chirilă reeditează succesul la Mondialele şcolare de la Kallithea (cat.15 ani), în timp ce la fete (cat.11 ani) argintul revine Dariei-Ioana Vişănescu de la Comexim Lupeni (antrenor: Gheorghe Şcurhan), cea care în scurt timp va deveni cea mai mediatizată prezenţă şahistă în România, după ce în luna septembrie va obţine un aur şi un argint la Europenele de juniori de la Herceg Novi (unde şi Iozefina Păuleţ a terminat pe locul 2 la şah practic, cat.18 ani). La Snagov are loc, în organizarea arbitrului internaţional Liviu Dobronăuţeanu, prima ediţie a Cupei României pe echipe la şah rapid, câştigată de Clubul Central de Şah (feminin) şi ACS Şah Apa Nova Bucureşti (masculin) – Adrian Petrişor obţine medalia de bronz la Olimpiada copiilor de la Novi Sad – CS Otopeni (F.Dobre, T. şi C.Vasile, cu T. Georgescu împrumutat de la Clubul Central de Şah), câştigă titlul mondial la echipe şcolare de la Pardubice - La C.E. echipe juniori 18 ani de la Balatonlelle, fetele (Iozefina Păuleţ, Teodora Trăistaru, Paula-Iulia Crăciun, antrenor: Ligia-Letiţia Jicman) se clasează pe treapta a doua a podiumului – Raul Schmidt se impune din nou la Europenele de amatori de la Pardubice, unde Alexandru Forţu obţine o medalie de argint, ambii braşoveni fiind antrenaţi de Iulian Sofronie - Pe data de 20 august la Atena ia fiinţă Federaţia Balcanică de şah, în fruntea căreia este ales Ion-Şerban Dobronăuţeanu, preşedinte al FR de şah – La Snagov se desfăşoară triunghiularul de juniori (10-14 ani) România-Bulgaria-Ungaria. Revanşa din 2007 de la Vidin este boicotată de echipa României, întoarsă acasă de antrenorul Radu Breahnă din cauza condiţiilor insalubre, iar în 2008 partea maghiară derobează de la sarcina organizării unei noi ediţii. Teodora Trăistaru obţine primul titlu naţional de senioare la dezlegări, afirmându-se drept cel mai talentat element feminin din istoria acestui domeniu în România.

2007 – La începutul anului, marele maestru german de origine rusă Artur Jussupow susţine un cantonament în Capitală, la sala RATB. Alin Berescu câştigă Mastersul Grand Prix, disputat în aula ASE. Daria-Ioana Vişănescu transformă argintul în aur la CM şcolar (cat.11 ani) de la Kallithea. Apărut fulgurant (şi dispărut ulterior la fel de rapid) pe scena competiţională în toamna lui 2006, maestrul FIDE Dan Miţaru câştigă licitaţiile pentru CN seniori şi juniori, ambele organizându-le la Amara; tot el lansează şi ideea Turneului Regilor. La ~~clubul~~ sediul ASE din str.Moxa, reputatul antrenor ucrainean Mihail Podgaets (fost secundant al lui Karpov) participă la sesiuni de pregătire cu loturile României. La CE de la Dresda, Sabina-Francesca Foişor câştigă strălucit barajul cu Maia Lomineişvili şi se califică la CM 2008, iar Liviu-Dieter Nisipeanu şi Vladislav

Nevednichy obţin calificarea la Cupa Mondială. Cu substanţialul sprijin al Romgaz, la Bazna se dispută prima ediţie a Turneului Regilor, la care participă celebrităţi ale anilor 70-80: **Ulf Andersson** (Suedia), **Alexander Beliavski** (Slovenia), **Maia Chiburdanidze** (Georgia), **Alexander Khalifman** (Rusia) – câştigător al turneului, **Henrique Costa Mecking** (Brazilia), **Lajos Portisch** (Ungaria), **Zoltan Ribli** (Ungaria), **Andrei Sokolov** (Franţa), **Mihai Şubă** (România), **Jan Timman** (Olanda), **Rafael Vaganian** (Armenia). Deşi premierea fusese efectuată de preşedintele FRS, Cupa României la feminin este retrasă echipei Politehnica Iaşi, din cauza folosirii neregulamentare a unei jucătoare. Patru medalii de aur pentru România la Europenele de juniori de la Subotica (Serbia): Sabina-Francesca Foişor (cat.18 ani blitz şi superfinala de şah rapid), Răzvan Dicu (cat.12 ani) şi Cristian Chirilă (cat.16 ani), ambii la blitz. Meci amical feminin la Bascov: România-Bulgaria 8-8. Georgiana Steluţa Morea (antrenor: Vasile Manole) se clasează pe locul 1 la Campionatul Uniunii Europene (fete 12 ani) din oraşul austriac Mureck. Trei importante competiţii internaţionale în cadrul Festivalului de şah de la Predeal: Campionatul European feminin de şah rapid (câştigat de lituaniana Viktorija Cmilyte), Campionatul European feminin de blitz (câştigat de slovena Anna Muzychuk) şi Campionatul Mondial de Amatori (unde s-au impus juniorii Alexandru-Gabriel Duca şi Eugenia-Daniela Ghiţă). Odată cu deschiderea şcolilor, pe 17 septembrie 2007 are loc prima ediţie a acţiunii şahiste *Copii mai inteligenţi*, organizată la nivel naţional de FR de Şah. Sabina-Francesca Foişor obţine bronzul la CE de juniori şah practic cat.18 ani de la Sibenik (Croaţia). În urma demisiei lui Marius-Nicolae Ceteraş, este ales ca membru al Consiliului Director Daniel Candea. România se clasează pe un meritoriu loc 8 la feminin în clasamentul CE pe echipe de la Heraklion, în componenţa: C.Peptan, A.Motoc, C.Voicu, I.Păuleţ, căpitan L.Jicman, antrenor G.Szabo. Excepţional succes al lui Cristian Chirilă (pregătit de antrenorul emerit Mihail-Viorel Ghindă) la CM şah juniori de la Antalya, unde a obţinut titlul suprem al cat.16 ani (Buchholz superior celorlalţi trei concurenţi cu care a terminat la egalitate); în aceeaşi localitate s-a desfăşurat Cupa Mondială la dezlegări pentru juniori, câştigată de Petruţa-Alisia Moldovan. Prezenţă onorantă a lui Liviu-Dieter Nisipeanu în optimile Cupei Mondiale de la Khanty-Mansyisk (Rusia), după o memorabilă victorie în faţa lui Vassili Ivanchuk. Printre noii arbitri FIDE se numără şi maestra internaţională ploieşteană Mariana Moşneguţu, cel mai promiţător element din tânăra generaţie de arbitri. Andrei-Nestor Cioară este numit director tehnic al FR de Şah, post omolog cu cel ce era deţinut de Radu Breahnă, demisionat. Masters Grand Prix 2007 este câştigat pe teren propriu de timişoreanul Alin Berescu.

2008 Pe data de 4 ianuarie are loc prima sărbătorire a Zilei Mondiale a Compoziţiei şahiste, de către Comisia de specialitate a FR de Şah. Corina Peptan obţine la Cluj-Napoca al 8-lea titlu naţional, doborând recordul Elisabetei Polihroniade. La C.M juniori 18 ani de la Vung Tau (Vietnam) şansa nu-i mai surâde lui Cristian Chirilă, care termină pe locul 5, fiind depăşit la Buchholz de alţi patru competitori cu care terminase le egalitate. Elena Cristian, organizator internaţional, câştigă licitaţia pentru finalele de juniori 2008, fapt care se va repeta şi în anul următor, locaţia fiind aceeaşi: Voineasa. Din nou egal în amicalul dintre România şi Bulgaria, de astădată la Kozlodui. Mihnea Costachi (cat.8 ani) şi Daria-Ioana Vişănescu (cat.12 ani) câştigă medalii de aur la Campionatul Uniunii Europene pentru juniori de la Mureck (Austria). Corina Peptan se impune în prima ediţie a Memorialului Maria Albuleţ, disputat la Brăila. Sabina-Francesca Foişor pierde absolut ~~cu totul~~ dramatic (3-4) întâlnirea cu poloneza Monica Socko din turul 1 al C.M. feminin de la Nalchik (Rusia), depăşind timpul în ultima partidă de blitz în poziţie de rege şi cal vs. rege şi cal; a fost ultima apariţie pentru România a talentatei jucătoare, care a ales apoi să reprezinte Statele Unite. La C.E. echipe juniori 18 ani de la Szeged (Ungaria), băieţii (Cristian Chirilă, Tiberiu Georgescu, Tiberiu Anton, Tudor Sfârlog, Bogdan Posedaru; antrenor Vladimir Danilov) au obţinut medaliile de bronz la masa verde, în baza prevederii (aplicată cu întârziere) conform căreia o ţară

(Ungaria) nu poate ocupa două locuri pe podium. Nigel Short triumfă în a doua ediţie a Turneului Regilor la Bazna. Campionul european Sergei Tiviakov (Olanda) câştigă Festivalul Internaţional de şah de la Mangalia. La „Trofeul Litoralului" de la Eforie Nord are loc pentru prima dată la noi un concurs de dezlegări după modelul CM/CE, respectiv pe durata a două zile, câştigat de Eric Huber, nr.1 al României în domeniu. Dan Păsărelu obţine organizarea Superligii 2008 la Eforie Nord, după retragerea inopinată a câştigătorului Doru-Alexandru Ionescu. Apare blogul *Sah cu Ceausescu*, promovat de jucătorul giurgiuvean Iulian Ceausescu. CS Cotnari-Politehnica Iaşi ocupă un onorabil loc 7 la Cupa Cluburilor Europene de la Kallithea, în componenţa: Corina Peptan, Elena-Luminiţa Cosma (ambele fiind împrumutate), Alina Motoc, Iozefina Păuleţ, Ioana Smaranda Pădurariu. Adrian Petrişor (şah rapid), Mihaela-Veronica Foişor (blitz) şi Cristian Chirilă (dezlegări) urcă pe prima treaptă a podiumului la C.E. juniori de la Herceg Novi (Muntenegru). Olimpiada de la Dresda aduce, ca de obicei, o mai bună clasare a echipei feminine (pregătită de Ligia-Letiţia Jicman şi Gergely Szabo): locul 8, în comparaţie cu locul 19 al băieţilor care au avut in nou căpitan în persoana lui Doru-Alexandru Ionescu. Mihai Şubă termină pe locul 1-2 la C.M. veterani de la Bad Zwischenahn (Germania), la egalitate cu Larry Kaufman (SUA), unul dintre creierele celebrului program Rybka. Iniţial titlul a fost acordat americanului, în baza regulamentului FIDE, dar în urma demersurilor insistente şi argumentate ale FR de Şah, care a invocat criteriile de departajare din prospectul de pe site-ul oficial al C.M., boardul FIDE de la Istanbul i-a declarat pe cei doi ca fiind campioni mondiali ex-aequo.

2009 Se dă startul primei ediţii a Balkan Grand Prix, cu etape în Serbia, Muntenegru, Bosnia-Herţegovina, Bulgaria şi România. La Campionatele Europene de la Budva (Muntenegru), Liviu-Dieter Nisipeanu şi Constantin Lupulescu obţin calificarea pentru Cupa Mondială. La Memorialul Victor Ciocâltea (câstigat de Gergely Szabo), juniorul Ioan-Cristian Chirilă realizează ultima normă necesară obţinerii titlului de mare maestru. Stefan Pârlog şi Radu-Cristian Toma (11 ani !) obtin medaliile de aur şi bronz la Campionatul Mondial pentru amatori de la Salonic. Prima ediţie a puternicului turneu închis Cupa Limpedea (desfăşurat lângă Baia Sprie) este câştigată de George-Gabriel Grigore. Turneul Regilor de la Bazna îşi schimbă formatul, devenind tur-retur de 6 jucători (categoria XX !) şi se încheie cu victoria ucraineanului Vassili Ivanchuk. Prima ediţie a Turneului Eforie, organizată de Dan-Gabriel Păsărelu, se încheie promiţător, dar în următorul an finalul va suscita nemulţumiri. Zece medalii câştigate de tinerii români la Campionatele Europene pentru juniori la sah rapid, blitz şi dezlegări de la Subotica (Serbia), culminând cu aurul lui Ioan-Cristian Chirilă la şah rapid. Corina Peptan triumfă din nou în a doua ediţie a Memorialului Maria Albulet de la Brăila. Ioana Gelip devine campioană a Uniunii Europene la juniori, delegaţia României întorcându-se de la Mureck cu alte trei medalii de argint. Echipele României se situează pe locurile 11 (feminin) si 14 (masculin) la Europenele de la Novi Sad. La Cupa Mondială de la Khanty-Mansiysk, după ce-l învinge în turul 1 pe Constantin Lupulescu, marele maestru Nisipeanu este eliminat la tie-break de maghiara Judit Polgar. În perioada 27-29 noiembrie, la invitaţia marii maestre Elisabeta Polihroniade, campionul mondial Viswanathan Anand (India), împreună cu soţia sa Aruna (care îi e şi manager), întreprinde o vizită în România, în cursul căreia dă un simultan la Parlament (remiză Daria Visănescu) şi oficiază premierea finalelor nationale de seniori la sah rapid, blitz şi dezlegări, disputate la Ghermăneşti-Snagov. Are loc la Satu Mare prima ediţie a Viessmann Open, turneu de amploare care atestă capacitatea organizatorică a maeştrilor FIDE Petrică Costin si Ciprian-Sorin Muntean (acesta devenind IO în 2010).

2010 La finala Balkan Grand Prix, disputată în sistem închis la Pleven (Bulgaria), Constantin Lupulescu ocupă locul 2, după sârbul Vuckovic. Se dispută prima editie a redutabilului turneu international feminin Cotroceni, sub direcţia deputatului Dan-Radu Zătreanu, victoria revenindu-i gruzinei Melia Salome. La 20 februarie are loc la sala „Nadia Comăneci" (de la sediul Autorităţii Naţionale pentru

Tineret si Sport) Adunarea Generală de alegeri a FR de Şah, în urma căruia este ales noul Consiliu Director, format din: Constantin Dumitriu – preşedinte, Mariana Ioniţă şi Vasile Manole – vicepreşedinţi, Daniel Candea, Alin-Vivian Câmpeanu, Vasile Dragomanu, Claudiu-Badea Iordache, Costică-Ciprian Nanu, Corneliu Paşcalău – membri. Aspecte procedurale discutabile ale alegerilor generează a-la-longue o serie de procese între FRSah si contestatarii ei (în principal Asociatia Municipală de Sah Bucuresti), unul dintre ele soldându-se cu suspendarea temporară a conducerii Federaţiei (timp în care puterea de legiferare a revenit Directoratului). Maestrul FIDE Gheorghe-Nicolae Doroftei si Marin-Dumitru Fântână sunt numiti consilieri prezidenţiali. În urma Campionatului European de la Rijeka, Liviu-Dieter Nisipeanu se califică la Cupa Mondială**. Boardul ECU aprobă desfăşurarea C.E. juniori echipe 2011 la Iaşi. Sunt desemnati noii căpitani ai echipelor nationale: Vladimir Danilov (feminin) şi Costică-Ciprian Nanu (masculin).** La Călimăneşti are loc a şasea ediţie a **Cupei Mondiale de Şah pe echipe pentru nevăzători,** câştigată de Spania (în formatie cu jucătorul de origine română Gavril Drăghici). Tot în aceeaşi staţiune se desfăşoară **Balcaniada pentru echipe naţionale de juniori,** fiecare formaţie fiind alcătuită din **câte 1 jucător sub 16 ani, sub 14 ani, sub 12 ani şi sub 10 ani, plus 1 rezervă.** Laurii Memorialului Maria Albuleţ rămân în România, prin victoria Elenei-Luminita Cosma. Elena Bulmaga şi Mihai Bidă obtin aur, respectiv bronz, la Campionatul Uniunii Europene pentru juniori. Turneul Regilor (disputat acum la Medias şi Bazna) atinge un nivel record (categoria XXI) prin participarea numărului 1 mondial, norvegianul de 20 ani Magnus Carlsen, care se impune fără emoţii. La Campionatele Europene pentru echipe juniori de la Pardubice (Cehia), formatia României (Robin-Alexandru Dragomirescu, Adrian Petrişor, Radu-Marian Doroş, Vlad-Ionuţ Stegariu, Alexandru-Ovidiu Stanciu; antrenor: George-Cătălin Ardelean) obtine medaliile de argint.

La data limită de 20 iulie, FRSah transmite organizatorilor Olimpiadei următoarele loturi: **Masculin:** Liviu-Dieter Nisipeanu, Andrei Istrătescu, Constantin Lupulescu, Mircea Pârligras, Vladislav Nevednicii; **Feminin:** Cristina-Adela Foişor, Elena-Luminiţa Cosma, Alina L'Ami-Motoc, Iozefina Păuleţ, Carmen Voicu-Jagodzinsky (după câteva zile, Păuleţ îsi anunţă indisponibilitatea din motive scolare si se obtine aprobarea înlocuirii ei cu Irina Bulmaga). Cu mai putin de 1 lună înainte de începerea Olimpiadei, căpitanul Nanu anunţă că jucătorii echipei masculine condiţionează participarea de mărirea cuantumului avansului de la 50% (cifra convenită) la 70% din onorariile anunţate de preşedintele Dumitriu (acesta neprecizând sursele de finanţare). Diferendul devine tensionat prin schimburi de replici scrise şi se va solda cu neparticiparea la Olimpiadă a băietilor.

Între 3 si 5 septembrie, IO Ciprian-Sorin Muntean organizează la Satu Mare (cu sprijinul lui Dinu-Ioan Nicula, din partea FRSah), primul seminar FIDE pentru arbitri, lector fiind reputatul IA Igor Vereschagin (Rusia). După alegerile de la Khanty-Mansiysk (Rusia), Ion-Serban Dobronăuţeanu devine vicepreşedinte al ECU. La 1 decembrie este instalat noul secretar general, Cristian Palamar, în timp ce marele maestru Constantin Ionescu trece antrenor federal. La Campionatul Mondial feminin din Turcia, Cristina-Adela Foisor este eliminată la tie-break de Almira Skripchenko (Franţa). Vlad-Cristian Jianu câştigă la Belgrad a doua ediţie a Finalei Balkan Grand Prix. Preşedintele României acordă ordinul *Meritul sportiv – clasa I* veteranilor şahului prin corespondenţă, Aurel Anton şi Vladimir Sălceanu, ambii campioni europeni.

*

În încheierea acestui succint istoric al şahului românesc, se cuvine să reamintim cuvintele marelui scriitor Mihail Sadoveanu: *Lângă ştiinţa pe care o respectăm, lângă arta pe care o iubim, trebuie să adăugăm şi acest misterios joc născut din numere, gimnastică pur intelectuală, nobleţe nevinovată, vis spumos al euforiei. E uşor de observat că există o legătură directă între starea culturală a unui popor şi jocul de şah. Cu cât populaţia unei ţări este mai*

tristă economiceşte şi mai înapoiată sub raport intelectual, cu atât şahul este mai puţin cunoscut şi mai răspândit. Farmecul lui se adaugă unor stări mai bune, e o răsplată a eforturilor generaţiilor (fragment din editorialul .Revista Română de Şah., nr. 1/1931).

*

Până în anul 2010, Federaţia Română de Şah a parcurs 75 de ani de existenţă (de la atestarea sa documentară, din 4 ianuarie 1925). După ce actul de constituire al FR Şah a fost oficializat la data de 14 martie 1926 prin adeziunea a 26 de cercuri de şah din ţară, a fost ales un Comitet Director prezidat de Mihail Sadoveanu care a devenit preşedintele Federaţiei. Şi alte personalităţi marcante ale vieţii politice, culturale şi sportive româneşti au îndeplinit funcţia de preşedinte al Federaţiei Române de şah.

PREŞEDINŢII FEDERAŢIEI ROMÂNE DE ŞAH

Henţiescu Adam	05.01.1925 - 14.03.1926
Sadoveanu Mihail	14.03.1926 - 01.04.1929
Ciulei Liviu	01.04.1929 - 30.12.1933
Ionescu Ştefan	30.12.1933 - 24.02.1934
Leu Cristian	24.02.1934 - 01.08.1937
Manolescu Mircea	01.08.1937 - 30.06.1939
Vacant	30.06.1939 - 20.10.1945
Mihoc Gheorghe	20.10.1945 - 10.07.1948
Comitet provizoriu	10.07.1948 - 01.09.1950
Sadoveanu Mihail	01.09.1950 - 15.01.1958
Mihoc Gheorghe	15.01.1958 - 20.04.1960
Lăzăreanu Alexandru	20.04.1960 - 18.05.1962
Costăchel Octav	18.05.1962 - 29.07.1967
Pacoste Cornel	29.07.1967 - 30.03.1980
Gigea Petre	30.03.1980 - 00.00.1985
Eremia Nicolae	00.00.1985 – 00.00.1990
Brânzeu Pius	00.00.1990 – 00.00.1993
Tatulici Mihai	00.00.1993 – 00.00.1994
Isărescu Mugur	00.00.1994 – 00.00.1999
Hagea Liviu	00.00.1999 - 00.00.0000
Athanasiu Alexandru	00.00.0000 - 16.12.2001
Crişan Alexandru	16.12.2001 - 28.01.2006
Dobronăuţeanu Ion-Şerban	28.01.2006 – 20.02.2010
Dumitriu Constantin	20.02.2010 -

SECRETARI GENERALI AI F. R. DE ŞAH:

(la începuturi nu cred că federaţia a avut funcţia de secretr general sau secretar, cu atât mai mult salariat ???)

Ianovcic Anatole	??
Lehaci Ion	??
Grünmblat Ariel	??
Hartman Francisc	00.00.1957 – 00.00.1974
Vrabie Anghel	01.05.1974 - 31.12.1982

Mitrescu Maria	01.01.1983 – 00.00.1986
Candea Gheorghe	00.00.1986 – 00.00.1990
Vrabie Anghel	00.00.1990 – 00.00.1993
Candea Gheorghe	00.00.1993 – 00.00.1994
Mureşan-Juncu Margareta	00.00.1994 – 01.04.2006
Ionescu Constantin	01.08.2006 -01.12.2010
Palamar Cristian	01.12.2010 -

CAMPIONI NAŢIONALI

Masculin

1926 Alexandru TYROLER
1927 Alexandru TYROLER
1929 Alexandru TYROLER
1930 Ion BALOGH
1931 Ştefan ERDELY I
1934 Ştefan ERDELY I
1935 Hari SILBERMAN
1936 Ion HALIC
1943 Petre SEIMEANU
1946 Octav TROIANESCU
1947 Traian ICHIM
1948 Toma POPA
1949 Ştefan ERDELY II
1950 Ion BĂLĂNEL
1951 Teodor FLONDOR şi Gheorghe ALEXANDRESCU
1952 Victor CIOCÂLTEA
1953 Ion BĂLĂNEL
1954 Octav TROIANESCU
1955 Ion BĂLĂNEL
1956 Octav TROIANESCU
1957 Octav TROIANESCU
1958 Ion BĂLĂNEL
1959 Victor CIOCÂLTEA
1960 Florin GHEORGHIU
1961 Victor CIOCÂLTEA
1962 Florin GHEORGHIU
1963 Theodor GHIŢESCU
1964 Florin GHEORGHIU
1965 Florin GHEORGHIU
1966 Florin GHEORGHIU
1967 Florin GHEORGHIU
1968 Octav TROIANESCU
1969 Victor CIOCÂLTEA
1970 Victor CIOCÂLTEA
1971 Victor CIOCÂLTEA
1972 Carol PARTOŞ
1973 Florin GHEORGHIU
1974 Aurel URZICĂ
1975 Victor CIOCÂLTEA
1976 Mihai GHINDĂ
1977 Florin GHEORGHIU
1978 Mihai GHINDĂ
1979 Victor CIOCÂLTEA
1980 Mihai ŞUBĂ
1981 Mihai ŞUBĂ
1982 Ovidiu FOIŞOR
1983 Mihai GHINDĂ
1984 Sergiu GRÜNBERG
1985 Mihai ŞUBĂ
1986 Adrian NEGULESCU
1987 Florin GHEORGHIU
1988 Mihai MARIN
1989 Mihai GHINDĂ
1990 Ion BIRIESCU
1991 Dragoş DUMITRACHE
1992 Andrei ISTRĂŢESCU
1993 Dieter NISIPEANU
1994 Mihai MARIN
1995 Romeo MILU
1996 Dieter NISIPEANU
1997 Bela BADEA
1998 Bela BADEA
1999 Constantin IONESCU şi Mihai MARIN
2000 Iulian SOFRONIE
2001 Mircea PÂRLIGRAS
2002 Dieter NISIPEANU
2003 Mihai GRÜNBERG

2004 Alin BERESCU
2005 Alin BERESCU
2006 Vlad JIANU
2008 Vladislav NEVEDNICII
2009 Eduard-Andrei VĂLEANU
2010 Constantin LUPULESCU

Feminin
1936 Rodica MANOLESCU (LUŢIA)
1949 Lidia HABERMAN (GIUROIU)
1950 Ilonca SZATMARY
1951 Maria ALBULEŢ (POGOREVICI)
1952 Elena RĂDUCANU
1953 Lidia HABERMAN (GIUROIU)
1954 Lidia HABERMAN (GIUROIU)
1955 Maria ALBULEŢ (POGOREVICI)
1956 Maria ALBULEŢ (POGOREVICI)
1957 Rodica MANOLESCU (LUŢIA)
1958 Lidia HABERMAN (GIUROIU)
1959 Maria ALBULEŢ (POGOREVICI)
1960 Alexandra NICOLAU
1961 Alexandra NICOLAU
1962 Margareta PEREVOZNIC
1963 Alexandra NICOLAU
1964 Alexandra NICOLAU
1965 Alexandra NICOLAU
1966 Elisabeta POLIHRONIADE
1967 Gertrude BAUMSTARK
1968 Margareta TEODORESCU
1969 Margareta TEODORESCU
1970 Elisabeta POLIHRONIADE
1971 Elisabeta POLIHRONIADE
1972 Elisabeta POLIHRONIADE
1973 Alexandra NICOLAU
1974 Margareta TEODORESCU
1975 Elisabeta POLIHRONIADE
1976 Elisabeta POLIHRONIADE
1977 Elisabeta POLIHRONIADE
1978 Daniela NUŢU (GAJICI)
1978 Daniela NUŢU (GAJICI)
1980 Daniela NUŢU (GAJICI)
1981 Gertrude BAUMSTARK
1982 Eugenia GHINDĂ
1983 Margareta MUREŞAN
1984 Marina POGOREVICI
1985 Margareta MUREŞAN
1986 Smaranda BOICU
1987 Margareta MUREŞAN (JUNCU)
1988 Gabriela OLĂRAŞU
1989 Gabriela OLĂRAŞU şi
Cristina FOIŞOR (BĂDULESCU)
1990 Mariana IONIŢĂ
1991 Corina PEPTAN
1992 Elena-Luminiţa RADU (COSMA)
1993 Gabriela OLĂRAŞU
1994 Corina PEPTAN
1995 Corina PEPTAN
1996 Gabriela OLĂRAŞU
1997 Corina PEPTAN
1998 Cristina FOIŞOR (BĂDULESCU) şi
Ligia JICMAN (BACH)
1999 Gabriela OLĂRAŞU
2000 Corina PEPTAN
2001 Iulia IONICĂ
2002 Irina IONESCU
2003 Gabriela OLĂRAŞU
2004 Corina PEPTAN
2005 Angela DRAGOMIRESCU
2006 Smaranda PĂDURARIU
2007 Corina PEPTAN
2008 Corina PEPTAN
2009 Corina PEPTAN
2010 Elena-Luminita COSMA

PARTICIPĂRILE ROMÂNIEI LA OLIMPIADELE DE ŞAH FEMININE (CAMPIONATUL MONDIAL PE ECHIPE)				
Anul	**Oraşul şi ţara**	**Nr. ed.**	**Loc. în cl.**	**Componenţa echipei**
1957	Emmen-Olanda	I	1-2	Maria Albuleţ, Margareta Teodorescu
1963	Pola-Iugoslavia	IV	4	Alexandra Nicolau, Margareta Teodorescu, Margareta Perevoznic
1966	Oberhausen-RFG	V	2	Alexandra Nicolau, Elisabeta Polihroniade, Margareta Perevoznic
1969	Lublin-Polonia	VI	7	Elisabeta Polihroniade, Gertrude Baumstark, Suzana Makai
1972	Skoplje-Iugoslavia	VII	2	Alexandra Nicolau, Elisabeta Polihroniade, Gertrude Baumstark
1974	Medelin-Columbia	VIII	1-2	Elisabeta Polihroniade, Gertrude Baumstark, Margareta Teodorescu
1978	Buenos-Aires-Argentina	IX	9	E. Polihroniade, G. Baumstark, D. Nuţu, M. Mureşan
1980	La Valetta-Malta	XI	4	E. Polihroniade, M. Pogorevici, D. Nuţu, M. Mureşan
1982	Lucerna-Elveţia	XII	2	M. Mureşan, M. Pogorevici, D. Nuţu, E. Polihroniade
1984	Salonic-Grecia	XIII	3	M. Mureşan, E. Polihroniade, D. Nuţu, G. Olăraşu
1986	Dubai-Em.Ar.Unite	XIV	3	M. Mureşan, D. Nuţu, E. Polihroniade, G. Olăraşu
1988	Salonic-Iugoslavia	XV	7	M. Mureşan, E. Polihroniade, G. Olăraşu, C Bădulescu-Foişor
1990	Novi Sad-Iugoslavia	XVI	11	M. Mureşan, G. Stanciu (Olăraşu), C. Foişor, L. Radu
1992	Manila-Filipine	XVII	6	Corina Peptan,Cristina Foişor,Daniela Nuţu,Elena-Luminiţa Radu
1994	Moscova-Rusia	XVIII	4	Cristina Foişor, Elena-Luminiţa Radu,Corina Peptan,Daniela Nuţu
1996	Erevan-Armenia	XIX	5	Corina Peptan,Cristina Foişor, Elena-Luminiţa Radu,Gabriela Olăraşu
1998	Elista-Rusia	XX	6	Corina Peptan,Cristina Foişor, Elena-Luminiţa Radu,Gabriela Olăraşu
2000	Istanbul-Turcia	XXI	10	Cristina Foişor, Elena-Luminiţa Radu,Irina Ionescu,Andreea Sasu-Ducşoara
2002	Bled-Slovenia	XXII	14	Corina.Peptan, Cristina Foişor, Gabriela Olăraşu, C.Calotescu
2004	Calvia-Spania	XXIII	20	Cristina Foişor, Corina Peptan, Gabriela Olăraşu, Alina.Motoc
2006	Torino-Italia	XXIV	14	Corina,Peptan,Cristina Foişor,Gabriela Olăraşu, C.Calotescu
2008	Dresda-Germania	XXV	11	Corina Peptan, Elena-Luminiţa Cosma, C.Voicu, I.Păuleţ, A.Motoc
2010	Khanty Mansiysk-Rusia	XXVI	13	Cristina Foişor, Elena-Luminiţa Cosma, C.Voicu-Jagodzinsky,A.L'Ami (Motoc),I.Bulmaga

PARTICIPĂRILE ROMÂNIEI LA OLIMPIADELE DE ŞAH MASCULINE (CAMPIONATUL MONDIAL PE ECHIPE)				
Anul	**Oraşul şi ţara**	**Nr.ed.**	**Loc.în clas.**	**Componenţa echipei**
1924	Paris-Franţa		12	E.Davidescu, I.Gudju, L.Löventon
1926	Budapesta-Ungaria		3	Mica Olimpiadă: R.Brody, I.Mendelsohn, Z.Proca,Al.Tyroler,Delanoff
1927	Londra-Anglia	I		Prima Olimpiadă oficială, România nu a participat
1928	Haga-Olanda	II	16	R.Brody, Z.Proca, I.Balogh, I.Gudju
1930	Hamburg-Germania	III	13	A.Baratz,I.Balogh,Al.Tyroler,H.Taubman,I.Gudju
1931	Praga-Cehia	IV	16	Şt.Erdaly,I.Balogh,A.Baratz,I.Gudju,M.Vexler
1935	Varşovia-Polonia	VI	17	H.Silberman,Tr.Ichim,R.Brody,Şt.Erdely,T.Popa
1956	Moscova-URSS	XII	11	I.Bălănel,V.Ciocâltea,O.Troianescu,Th.Ghiţescu,M.Rădulescu
1960	Leipzig-RDG	XIV	11	Th.Ghiţescu,D.Drimer,C.Radovici,Gh.Mititelu,O.Troianescu,I.Szabo
1962	Varna-Bulgaria	XV	.8-9	V.Ciocâltea,Th.Ghiţescu,Fl.Gheorghiu,C.Radovici,Al.Günsberger
1964	Tel Aviv-Israel	XVI	.7-8	Th.Ghiţescu,Fl.Gheorghiu,V.Ciocâltea,C.Radovici,Gh.Mititelu,C. Botez
1966	Havana-Cuba	XVII	8	Fl.Gheorghiu,V.Ciocâltea,Th.Ghiţescu,D.Drimer,Tr.Stanciu
1968	Lugano-Elveţia	XVIII	.7-8	Fl.Gheorghiu,V.Ciocâltea,Th.Ghiţescu,E.Ungureanu,B.Soos
1970	Siegen-RFG	XIX	10	Fl.Gheorghiu,V.Ciocâltea,Th.Ghiţescu,E.Ungureanu,Gh.Mititelu,E. Reicher
1972	Skopje-Iugoslavia	XX	7	Fl.Gheorghiu,V.Ciocâltea,Th.Ghiţescu,E.Ungureanu,B.Soos
1974	Nisa-Franţa	XXI	8	Fl.Gheorghiu,V.Ciocâltea,Th.Ghiţescu,M.Pavlov
1978	Buenos Aires-Argentina	XXIII	6	Fl.Gheorghiu,V.Ciocâltea,Th.Ghiţescu,M.Şubă,M.Ghindă
1980	La Valetta-Malta	XXIV	11	Fl.Gheorghiu,V.Ciocâltea,M.Şubă,M.Ghindă
1982	Lucerna-Elveţia	XXV	12	Fl.Gheorghiu,V.Ciocâltea,Th.Ghiţescu,M.Şubă,M.Ghindă
1984	Salonic-Grecia	XXVI	5	M.Şubă,Fl.Gheorghiu,M.Ghindă,V.Stoica,Th.Ghiţescu,D.Bărbulescu
1986	Dubai-Em.Ar.Unite	XXVII	18	M.Şubă,Fl.Gheorghiu,C.Ionescu,M.Ghindă,V.Stoica,D.Bărbulescu
1988	Salonic-Grecia	XXVIII	18	Fl.Gheorghiu,C.Ionescu,M.Marin,M.Ghindă,O.Foişor,I.Armaş
1990	Novi Sad-Iugoslavia	XXIX	24	Fl.Gheorghiu,M.Marin,C.Ionescu,M.Ghindă,B.Badea,S.Lupu
1992	Manila-Filipine	XXX	24	M.Şubă,M.Marin,C.Ionescu,A.Istrăţescu,C.Navrotescu,R.Milu
1994	Moscova-Rusia	XXXI	25	M.Marin,C.Ionescu,A.Istrăţescu,V.Nevednicii,D.Dumitrache
1996	Erevan-Armenia	XXXII	31	A.Istrăţescu,M.Marin,C.Ionescu,V.Nevednicii,D.Nisipeanu,D. Dumitrache
1998	Elista-Rusia	XXXIII	10	A.Istrăţescu,M.Marin,D.Nisipeanu,C.Ionescu,V.Nevednicii,L.Vajda
2000	Istanbul-Turcia	XXXIV	27	M.Marin,D.Rogozenco, C.Ionescu,B.Badea,I.Cosma,G.Grigore
2002	Bled-Slovenia	XXXV	24	D.Nisipeanu,A.Istrăţescu,M.Marin,V.Nevednichy,L.Vajda,M.Pârligras
2004	Calvia-Spania	XXXVI	20	D.Nisipeanu,V.Nevednicii,M.Marin,M.Pârligras,C.Lupulescu,G. Grigore
2006	Torino-Italia	XXXVII	26	D.Nisipeanu,A.Istrăţescu,M.Marin,M.Pârligras,L.Vajda
2008	Dresda-Germania	XXXVIII	19	D.Nisipeanu,A.Istrăţescu,M.Pârligras,C.Lupulescu,L.Vajda

CAMPIONATELOR MONDIALE INDIVIDUALE

SENIOARE:

1959, Plovdiv (Bulgaria), Turneul Candidatelor (TC), Maria Albuleţ, locul XII;

1961, Vrnjacka Banja (Iugoslavia), TC Alexandra Nicolau, VIII-IX şi Elisabeta Polihroniade, locul X;

1964, Suhumi (Georgia), TC Margareta Teodorescu, XVI;

1967, Subotica (Iugoslavia), TC Alexandra Nicolau, XIII şi Margareta Perevoznic, XVII;

1971, Ohrid (Iugoslavia), TC Elisabeta Polihroniade, VI, Gertrude Baumstark, XIV;

1973, Menorca (Spania), TC Alexandra Nicolau, VII-VIII, Elisabeta Polihroniade, X, Gertrude Baumstark, XII;

1980, CM prin Corespondenţă: Elisabeta Polihroniade, IV;

1983, Bad Kissingen (Germania), Meciurile Candidatelor (noul sistem de desfăşurare), Margareta Mureşan, VI-VIII;

1994, Tilburg (Olanda), TC (se revine la formatul turneu), Cristina Foişor, VIII;

2000, New Delhi (India), (sistem KO), Corina Peptan, V-VIII.

2001, Moscova (Rusia), Cristina Foişor, V-VIII şi Corina Peptan, eliminată în turul preliminar.

2008, Nalchik (Rusia), Sabina-Francesca Foişor eliminată în turul I

2010, Hatay (Turcia), Cristina Foişor eliminată în turul I

SENIORI:

1997, Groningen (Olanda), (format nou KO), Andrei Istrăţescu;

1999, Las Vegas (SUA), Dieter Nisipeanu, III;

2000, New Delhi (India), Dieter Nisipeanu şi Vladislav Nevednicii;

2001, Moscova (Rusia), Dieter Nisipeanu şi Dorian Rogozenco, eliminaţi în turul preliminar.

CAMPIONATE EUROPENE INDIVIDUALE

SENIOARE:

1969, Vrnjacka Banja (Iugoslavia), Alexandra Nicolau, III; 1971, Vrnjacka Banja, Elisabeta Polihroniade, I-III.

COMPETIŢII EUROPENE PE ECHIPE

CAMPIONATUL EUROPEAN

SENIOARE:

1997, Pola (Croaţia), România locul II, Cristina Foişor, Corina Peptan, Luminiţa Cosma; 1999, Batumi (Georgia), România locul II-III, Corina Peptan, Luminiţa Cosma, Szidonia Vajda.

JUNIORI: 1994, CE 20 ani Kanakkale (Turcia), România locul I, Andrei Istrăţescu, Dieter Nisipeanu, Adrian Muşat, Dragoş Dumitrache, Ranko Szuhanek.

CUPA CLUBURILOR EUROPENE

SENIOARE: 1998, Wuppertal (Germania), .AEM. Timişoara, locul I, Natalia Jukova, Cristina Foişor, Corina Peptan, Luminiţa Cosma; 1999, Nova Gorica (Slovenia), .AEM. Timişoara, locul II, Nana Ioseliani, Corina Peptan, Cristina Foişor, Gabriela Olăraşu.

RETROSPECTIVĂ
ÎN IMAGINI

Primul număr al revistei .România Şahistă., 1914 .Jocul de şah., 1915

Coperta primei cărţi de şah (ediţia a II-a),

Finalistele CN din 1961: Suzana Makai, Margareta Teodorescu, Emilia Chiş, Rodica Reicher, Adela Gesticone, Elisabeta Polihroniade, Margareta Mureşan; sus: Maria Albuleţ, Gertrude Baumstark, Elena Rădăcină, Alexandra Nicolau, Eleonora Gogâlea

Olimpiada de şah din 1974 (Medellin . Columbia). Echipa României vicecampioană: Gertrude Baumstark, Margareta Teodorescu, Elisabeta Polihroniade

Întâlnirea de şah România.Gruzia (1960); printre participanţi: Alexandra Nicolau, Manana Togonidze, Elisabeta Polihroniade, Margareta Teodorescu, Nona Gaprindasvili (campioană mondială), Maria Albuleţ, Florin Gheorghiu, Corvin Radovici, Bela Soos, Dolfi Drimer, Teodor Ghiţescu, Veniamin Urseanu, Octav Troianescu, Iuliu Szabo, Ion Halic

Centenarul Max Euwe (Olanda) De la stânga la dreapta: Luis Haritver, Nicolae Stoian, Octav Troianescu, Elisabeta Polihroniade, Ion Gudju, Florin Gheorghiu, Max Euwe, Sergiu Samarian, Radu Vasilescu. Moment din vizita lui Max Euwe la Bucureşti (1979)

Olimpiada de şah din 1982 . Lucerna. Echipa naţională: Florin Gheorghiu, Daniela Nuţu, Marina Pogorevici.Makropoulos, Victor Ciocâltea, Gheorghe Candea, Elisabeta Polihroniade

Olimpiada de şah din 1994 (Moscova). Echipa masculină a României: Constantin Ionescu, Andrei Istrătescu, Vladislav Nevednicii, Dragoş Dumitrache

Primire la preşedintele României, Ion Iliescu: Vlad Jianu, medaliat cu argint la CM şi la CE de juniori, 1994, împreună cu Alexandru Mironov, Dragoş Dumitrescu, Gheorghe Erdeuş, Vlad Jianu, Teodor Ursuianu

Brazilia 1995 (Minas Gerais) . Alina Motoc (în mijloc, lângă A. Karpov), campioană mondială la categoria 10 ani

Olimpiada de şah din 1998 (Elista . Kalmâkia). Echipa feminină a României: Corina Peptan, Cristina Foişor, Gabriela Olăraşu

Echipa de cadeţi a României, campioană mondială (Sottomore . Muntenegru), 1996. Levente Vajda, Alin Berescu, Gabriel Mateuţă, Florin Felecan

Olimpiada de şah din 1998 (Elista . Kalmâkia). Echipa masculină a României: Andrei Istrăţescu Mihail Marin, Dieter Nisipeanu, Constantin Ionescu

Dieter Nisipeanu, cel mai bun şahist român al anului 1999. La CM din 1999 (Las Vegas),a intrat în .careul de aşi. ai lumii

Gabriela Olăraşu, campioană naţională în 1988, 1989, 1993, 1996 şi 1999

CE, 1999, Litohoro (Grecia), Raluca Sgîrcea, noua .regină. a Europei, la categoria de 10 ani

Echipa de şah a României participă la Olimpiada de şah pentru copii, Artek.Ucraina 1999

Luminița Cosma, Corina Peptan, Szidonia Vaida, componentele echipei feminine a României care a obţinut medalii de bronz la CE pe echipe (de la Batumi . Georgia, din 1999)

Cristina Calotescu, medaliată cu argint la CM de juniori de la Oropesa del Mar, Spania, 1999

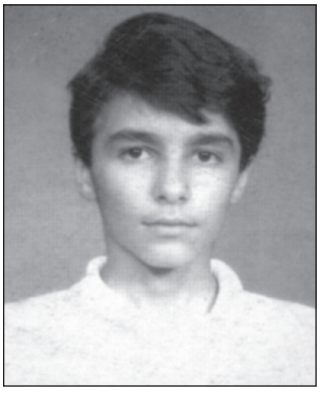

Corina Peptan şi Iulian Sofronie . campioni naţionali în anul 2000

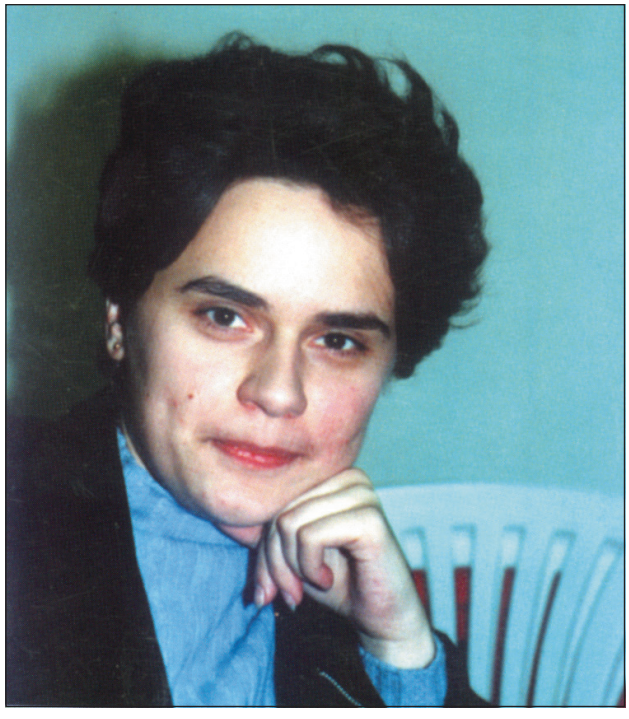

MMI Corina Peptan, clasată pe locurile V-VIII la CM de la New Delhi (India), 2000

Adina Bogza a îndeplinit norma de MMI

Echipa RAT Bucureşti, care a obţinut titlul de campioană absolută a anului 2000 la: mixt, feminin, juniori

Andrei Istrăţescu . câştigător al Turneului open internaţional, .Bucureşti 2001.

Corina Peptan şi Cristina Foişor . calificate la CM 2001

Dieter Nisipeanu .câştigător al .Memorialului Victor Ciocâltea. alături de Gheorghe Candea. organizatorul marelui turneu

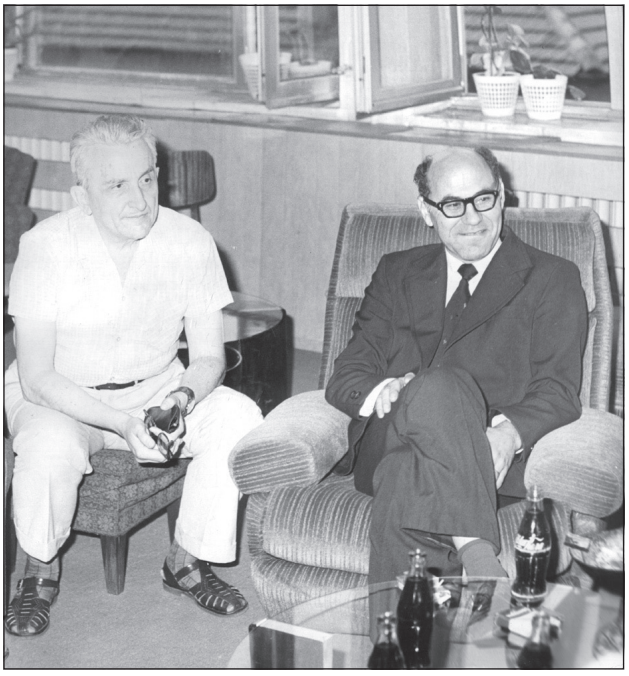

Petre Seimeanu (campion naţional în 1943) şi Anghel Vrabie (secretar general al FR Şah 1974-1983 şi 1990-1993)

Bela Badea . MMI

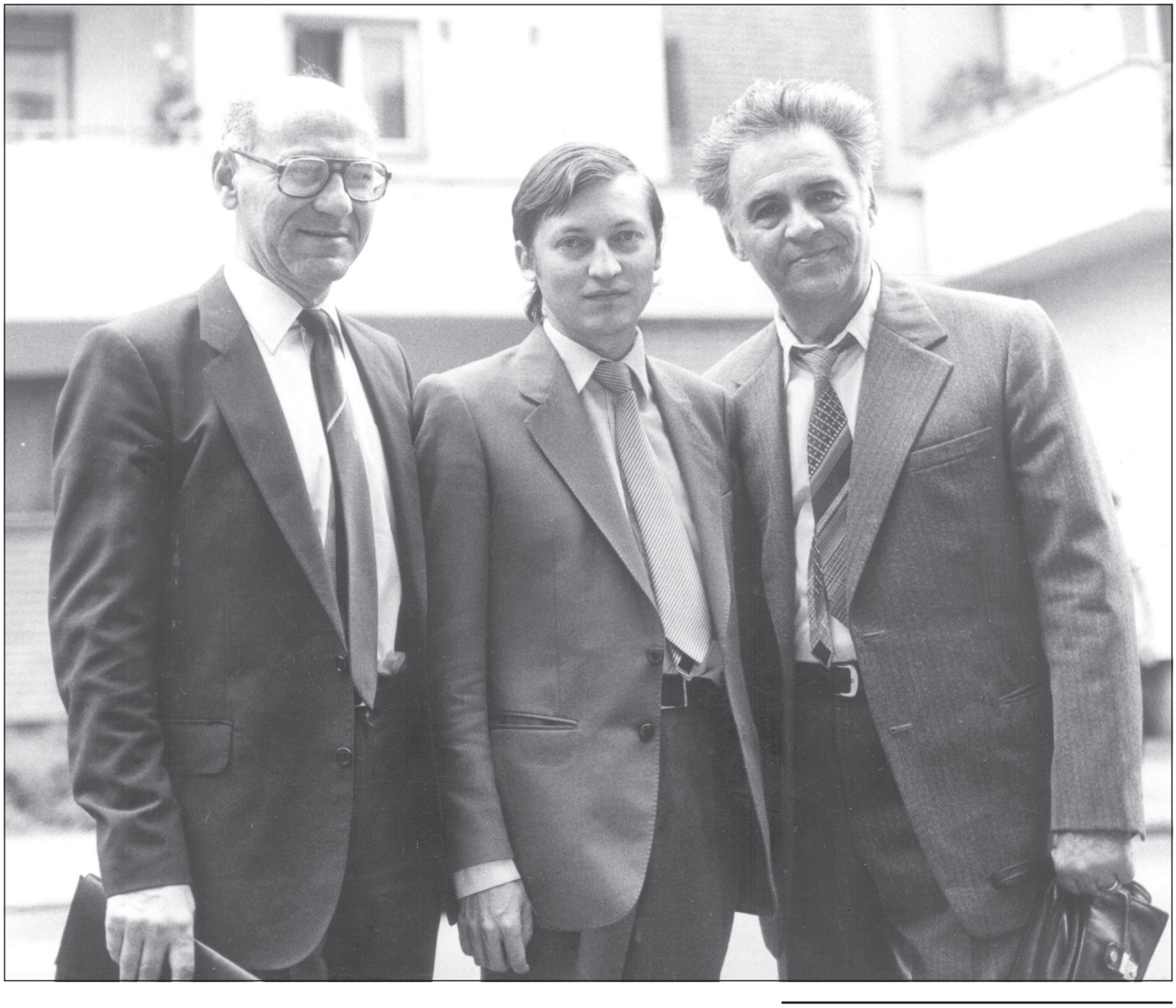

Anatoli Karpov . campion mondial, alături de Victor Ciocâltea (MMI) şi Anghel Vrabie (secretar general al FR Şah)

Anna Muzychuk victorioasa la CE feminin blitz Predeal 2007

Campionul mondial de juniori Cr.Chirila premiat de preşedintele ANS - Octavian Bellu – 2007

Jianu-Chirila la Memorialul Ciocaltea 2008, ultima editie jucata la sala RATB

Marina Makropoulou la Memorialul Albulet 2009 - Teatrul din Braila

Premiantii la International Solving Contest Romania 2008 - Jianu, Duca, Nicula

Conferinta presa Anand in Romania 2009, în prezența MMI Elisabeta Polihroniade și Ion Șerban Dobronăuțeanu – președinte FR Șah.

Carlsen-Nisipeanu la Turneul regilor 2010

FIGURI REPREZENTATIVE

ALBIN, ADOLF (1848-1920), n. în Bucureşti. Este primul jucător român de talie internaţională; a participat la circa 33 turnee internaţionale, cu rezultate notabile, dintre care: Viena, 1892, locul I; New York, 1893, locul II (după Lasker); New York, 1894, locul II; Paris, 1901, locul I-II; Viena, 1908-1909, locul II; Viena, 1912-1913, locul II. De asemenea, a susţinut 12 meciuri individuale, remarcabil fiind meciul egal cu R. Reti, în 1918 la Viena. Este autorul primei cărţi de şah în limba română (cu caractere latine), *Amicul jocului de şchach. Teoreticu şi practicu,* 1872. Este părintele .Contragambitului Albin.

ALBULEŢ (POGOREVICI), MARIA (1932-2005), n. în Brăila. Medic. Multiplă campioană naţională (1951, 1955, 1956 şi 1959). Victorii în turneele naţionale de la Miercurea Ciuc (1950), Brăila (1954), Cluj (1966), Oneşti (1968), Craiova (1969), Bucureşti (1970). Participări şi victorii în turneele zonale: Cracovia (1957), Plovdiv (Turneul Candidatelor, din 1959), la Olimpiada de şah, din 1957 şi la Olimpiada de Şah prin corespondenţă 1974/1978. În anul 1957 realizează cele mai bune rezultate ale şahului românesc până la acea dată: câştigarea zonalului de la Cracovia şi cucerirea, împreună cu Margareta Teodorescu, a medaliei de argint la Olimpiada de la Emmen (Olanda). A fost prima şahistă calificată la Turneul Candidatelor pentru titlul mondial, unde s-a clasat pe locul al VII-lea. Maestră a sportului (1958), Maestră emerită (1971), Maestră Internaţională (1957), Mare Maestră Internaţională (1982).

ALEXANDRESCU, GHEORGHE (1906 - ?), n. în Bucureşti. Activitatea sa îndelungată reprezintă un record în şahul românesc. Timp de şase decenii (1923-1982) a luat parte la aproximativ 85 de concursuri interne şi internaţionale individuale şi pe echipe, dintre care de remarcat sunt, mai ales, olimpiadele neoficiale de la München (1936) unde, jucând la prima masă, a obţinut o remarcabilă victorie la marele maestru maghiar, G. Maroczy. În anul respectiv devine Maestru al sportului, iar în 1951, este campion naţional. Obţine mai multe victorii la turneele naţionale din Bucureşti (1938, 1939, 1953) şi Buşteni (1958), ca şi la cel internaţional din Bucureşti (1937). Jocul său se baza pe *deschiderea românească-1.Cc3.* S-a dedicat selecţiei şi pregătirii tinerei generaţii de şahişti la CS Universitatea. Bucureşti.

BACIU, ŞTEFAN (1964) n. în Brăila, inginer şi ziarist, absolvent al Institutului Politehnic din Bucureşti, Facultatea TCM (1984-1989) şi al Cursului postuniversitar de jurnalism de pe lângă Universitatea din Bucureşti (2000). Are calificarea de antrenor de şah din 1998. Profesează ca publicist comentator. A învăţat să joace şah la vârsta de 9 ani sub îndrumarea antrenorului Victor Cuciuc la AS *Sănătatea* Brăila (1973). A mai fost legitimat printre altele la CS *Politehnica* Buc.(1981-1989), *Porţelanul* Alba Iulia (1992-1997), Cl. Central de Şah (2004-2007) şi, din 2008, la CS *Conpet*. Ploieşti. A fost pregătit de Th. Ghiţescu, P. Joiţa, V. Stoica, M. Ghindă, T. Stanciu, V. Vaisman, I. Drăghici şi I. Armaş. MS din 1990. Maestru FIDE. Cu echipa CS *Politehnica* Bucureşti: Locul I la CN pe echipe (1988), locul al II-lea (1985) şi locul al III-lea (1983). Corespondent de presă al Radio România la olimpiadele de şah de la Bled (2002), Torino (2006) şi Dresda (2008). A publicat mai multe articole de specialitate în mai multe reviste printre care: *Chess Extrapress* şi *Gambit şah*.

BADEA (TAKACS) BELA (1969) n. în Aiud jud. Alba, absolvent al liceului din Aiud. A învăţat să joace şah în familie, de la tatăl său, directorul liceului din localitate. A început să se perfecţioneze cu maestrul Elemer Hosszu. Stabilindu-se în Bucureşti, a continuat să se pregătească cu MI Gabriel Georgescu. A jucat pentru echipele: *Metalul* Aiud, *Utilajul* Alba Iulia, *Dinamo* Braşov, *Metalul, Sp. Studenţesc*, *Energoconstrucţia* şi *Dinamo*, toate din Bucureşti. În 1989, la numai 20 de ani, atinge remarcabilul ELO de 2500 puncte. Obţine titlurile de MI în 1990 şi pe cel de MMI în 2000. Realizează două frumoase remize cu excampionul mondial Mihail Tal în CCE (1991), în meciul disputat de *Sportul Studenţesc* cu campioana Germaniei. Este selecţionat în echipa Romîniei pentru CE din 1989 şi pentru olimpiadele de şah din anii 1990 şi 2000. Obţine titlul de campion naţional în anii 1997 şi 1998, precum şi locul al III-lea în 2005.

BAUMSTARK, GERTRUDE-ROSAMARIA (1941), n. în Timişoara. Inginer electronist. Şahistă de elită în plan naţional şi internaţional. În intervalul 1965-1978, realizează performanţe de prestigiu. Astfel, a obţinut victorii în turnee naţionale: Galaţi (1962), Bucureşti (1967), Sinaia (1969) şi Bucureşti (1975). Prezenţă remarcabilă în turnee zonale, unde a obţinut mai multe victorii: Vrnjacka Banja (1970), Pernik (1972). Obţine victorii în turnee internaţionale: Lublin (1969, 1974, 1978), Pernik (1977) şi turnee zonale internaţionale: Ohrid (1971), Menorca (1973). Prezentă la Olimpiadele din 1963, 1972, 1974, 1978, cucerind 2 medalii de argint în 1972 şi 1974. Finalistă a primului CM prin corespondenţă (1969-1972). Performanţele sale îi aduc titlul de Maestră a sportului (1969), Maestră emerită (1975) şi Maestră internaţională în 1970. Campioană naţională la şah prin corespondenţă (1964-1965). A devenit campioană naţională de senioare în 1967 şi 1981. Stabilită în Germania.

BĂLĂNEL, ION (1926- ...), n. în Bucureşti. Ofiţer. Jucător de mare talent, a câştigat de patru ori CN (1950, 1953, 1955, 1958). A participat la mai multe turnee naţionale şi internaţionale, ocupând primul loc la Bucureşti 1948, 1953 (locul I-II), 1958 (locul I-II), Iaşi 1950 (locul I-II), Bacău 1960, respectiv la Miedzy Zdroj, 1952 (locul I-II) şi Ploieşti 1957. În 1956 a făcut parte din lotul prezent la Olimpiada de şah de la Moscova.

BEJAN, EMIL SILVIU (1921-1995), n. în com. Tinca, jud. Bihor. Jurist. Profesor de educație fizică și sport. A absolvit Liceul *C. D. Loga* din Timişoara, în 1929, şi, apoi, Facultatea de Drept din Oradea, în

1933. Între 1934 şi 1935, a urmat Şcoala Militară de Ofiţeri de Rezervă din Craiova. În perioada 1935-1937, a practicat avocatura, ca stagiar, la Brad şi Arad. În anul 1937, se înscrie la ANEF şi, în anul 1941, obţine diploma de licenţă în educaţie fizică. În baza acestei licenţe, a fost încadrat la FR de Atletism, de unde a fost mobilizat pentru a pleca pe front. La înapoierea de pe front, a activat, în perioada septembrie 1942 - septembrie 1945, ca profesor de educaţie fizică la Liceul *C. D. Loga* din Timişoara. După ce predă educaţia fizică în mai multe licee din Timişoara, în 1954, se transferă la Catedra de educaţie fizică a Institutului Politehnic *Traian Vuia* din acelaşi oraş, unde este promovat la gradul didactic de şef de lucrări şi, apoi, de conferenţiar universitar.

BOTEZ, CONSTANTIN (1935), n. în Hotin (azi în Ucraina). Inginer. A obţinut victorii la turneele internaţionale desfăşurate la Cluj (1953), Bucureşti (1954, 1973), Iaşi (1961). Component al echipei naţionale care a participat la Olimpiada de Şah din 1964. În anii ‘80 a funcţionat şi ca antrenor coordonator al echipei naţionale masculine. Căpitan al echipei naţionale masculine la Olimpiada de şah din Malta din anul 1980. Maestru al sportului (1959), Maestru FIDE (1981).

BRÂNZEU, PIUS (1911-2002), n. în Vulcan, jud. Hunedoara. Profesor, doctor docent în medicină. A învăţat şahul în primii ani de liceu (Lugoj), după cartea lui J. Dufresne, alături de C. Raina şi A. Pichler, care vor deveni renumiţi şahişti, mai ales în domeniul compoziţiei. Ca elev de liceu, a participat la simultanul dat de Şt. Erdely, viitorul campion naţional. Din cauza studiilor medicale nu s-a putut dedica şahului competiţional, dar i-a făcut o excelentă popularizare, în special în rândul tineretului. În perioada 1952-1989 a fost preşedintele Comisiei judeţene (Timiş) de şah. În 1956 a înfiinţat Clubul de şah Medicina. Timişoara, a cărei echipă a devenit campioană naţională (1967, 1976). În 1970 a contribuit la amenajarea celui mai mare spaţiu din ţară, dedicat exclusiv activităţii şahiste (opt săli, din care două, mai spaţioase, erau afectate competiţiilor). Sub auspiciile sale au fost invitaţi la Timişoara campionii mondiali Nona Gaprindaşvili (Turneu Internaţional) şi Anatoli Karpov (simultan). A contribuit substanţial la organizarea primului CM pentru copii şi juniori la Timişoara (1988). La acest CM au participat viitorii mari şahişti (C. Peptan, D.Nisipeanu, A.Istrăţescu, A. Shirov, V. Kramnik, G.Kamski, J. Polgar, Zhu Chen, A.Galiamova ş.a.). A redactat publicaţia anuală .Şah-Timişoara. (1983) şi lucrările: *Şahul, magie în alb şi negru* (1995), iar în colaborare cu N. Ilijin: *Lupta pentru supremaţie în şah* (1989). Preşedinte de onoare al FR Şah şi al Comisiei de şah din jud. Timiş. Rectorul Institutului de Medicină din Timişoara (1964-1976). Membru al Academiei Române. A fost un renumit colecţionar de obiecte de artă, cărţi, jocuri de şah, documente istorice din domeniul şahului. Este considerat mentorul şahului timişan. Pasiunea pentru şah i-a transmis-o şi fiicei sale, Pia Brînzeu, campioană de junioare (1964), medaliată la campionatele universitare, membră a lotului naţional de junioare.

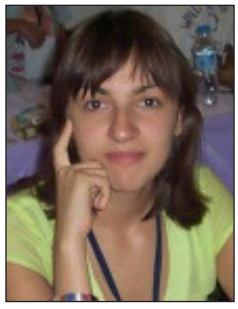

BULMAGA, IRINA (1993), n. în Republica Moldova. Campioană naţională în anii 2007 si 2008. Maestră internaţională din anul 2008, când participă la Olimpiada de la Dresda pentru echipa Moldovei, cu un excelent rezultat de 8,5/11 Antrenată de Boris Itkis. Stabilită din anul 2010 la Iasi împreună cu sora ei Elena (n.1998), devine cvadruplă campioană de junioare a României şi componentă a echipei noastre naţionale pentru Olimpiada din Rusia.

CÂMPEANU, ALIN-VIVIAN (1977) n.în Arad. Avocat. Remarcat în activitatea organizatorică prin ediţiile succesive ale Memorialului Ivan Halic şi ale openului Arad. Promotor al mişcării juvenile prin clubul său, Vados Arad. În anul 2010 obţine titlurile de organizator internaţional şi arbitru FIDE, după ce în 2008 oficiase la Europenele individuale de la Plovdiv. Actualmente membru al Consiliului Director al FRS.

CANDEA, DANIEL (1956) n. în Bucureşti, Administrator de firmă. Absolvent al Liceului de mecanică *23 August* (1975). După 1990, a investit în diverse activităţi, devenind om de afaceri. A debutat în şah ca jucător legitimat la CS Centrocoop din Bucureşti, iar în turneele la care a participat a obţinut categoria I-a de clasificare. În anul 1988 a absolvit Şcoala de doi ani pentru formarea de antrenori, de pe lângă IEFS, devenind antrenor de şah. Adevărata mediatizare în şah a obţinut-o ca arbitru şi organizator de turnee. Pentru acestea a fost răsplătit cu titlul de arbitru FIDE (2007) şi obţinerea licenţei de organizator de turnee internaţionale eliberată de FIDE (2008). Este membru al Consiliului Director al FR de Şah (din 2007) şi preşedintele Comisiei de competiţii a federaţiei (din 2007).

CANDEA, GHEORGHE (1944) n. în satul Clinceni, comuna Slobozia, judeţul Giurgiu. Profesor de matematică, absolvent al Facultăţii de matematică a Universităţii din Bucureşti (1968). Pe linie de şah, este sportiv, antrenor şi arbitru de şah. Ca jucător a participat la mai multe turnee din ţară şi străinătate obţinând titlul de Maestru al Sportului (1980) şi Maestru Internaţional (1992). În anul 1975 a obţinut calificarea de antrenor, desfăşurându-şi activitatea în cadrul Clubului Central de Şah, Clubul sportiv şcolar nr.6 din Bucureşti şi ITB/RATB. Pentru rezultatele deosebite i s-a acordat titlul de Antrenor emerit (2000). A fost legitimat la Flacăra Bălcescu, Steaua Lehliu, Unirea SPRB, Centrocoop Bucureşti, ITB/RATB, Progresul, ~~şi~~ Siciliana şi Mastermind din Bucureşti. Din 1977 până în 1986 a fost încadrat ca preşedinte al Clubului Central de Şah, apoi secretar general al FR de Şah (1986-1990 şi 1993-1994), antrenor federal (1990-1992), antrenor la CSŞ nr.6 (1994-1996) şi antrenor la RATB (1997-2006), de unde s-a pensionat (dar continuă să activeze ca organizator în cadrul clubului, cu merite deosebite legate de Memorialul Victor Ciocâltea). Din 1980 a obţinut calificarea de arbitru internaţional. În această calitate a arbitrat la Olimpiadele de şah de la Salonic şi Novi Sad. În cadrul federaţiei a avut contribuţii însemnate la organizarea primei ediţii a Campionatului mondial de copii şi juniori din 1988 de la Timişoara, Campionatului european de copii şi juniori de la Mamaia din 1991 şi cea de la Herculane din 1994. A fost autorul introducerii în România a Coeficientului intern de valoare (CIV), după modelul celui internaţional ELO (1977). Chiar şi după pensionare este solicitat permanent ca organizator internaţional FIDE (titlu primit în 2007) şi ca neobosit arbitru atât în Bucureşti cât şi în ţară.

CANDEA, HARALAMBIE (1935) n. în comuna Vedea, judeţul Giurgiu. Profesor-învăţător, absolvent al Universităţii din Bucureşti (1965). A funcţionat ca profesor la şcoli generale din Bucureşti, deţinând şi funcţia de director. Pe linie de şah, a fost sportiv (legitimat la A.S. Centrocoop din Bucureşti) şi mai ales organizator şi arbitru de şah (cu precădere în competiţiile feminine). În această calitate a fost solicitat de federaţie şi diverşi organizatori de turnee, dovedind competenţă şi bucurându-se de

respect din partea jucătorilor, ca unul dintre cei mai buni arbitri din ţară. Pentru meritele sale, FIDE i-a acordat titlul de arbitru internaţional. În anul 1984 Comitetul de organizare al Olimpiadei de şah de la Salonic l-a invitat, fiind apreciat pentru modul cum s-a comportat ca oficial. În ţară a fost organizator şi arbitru la Campionatul mondial de copii şi juniori de la Timişoara din 1988, Campionatele europene de copii şi juniori de la Mamaia din 1991, Turneul zonal de la Timişoara (1993) al Campionatului Mondial feminin ş.a. Ofiţer FIDE pentru România, a girat raportările la FIDE. În cadrul federaţiei a fost preşedintele Colegiului Central de Arbitri, iar din anul 2008 este preşedintele Comisiei de legitimări, transferări, clasificări şi rating, precum şi responsabil cu combaterea violenţei. În anul 2000, cu ocazia aniversării a 75 de ani de la fondarea FR de Şah, i s-a înmânat *Diploma de onoare* a federaţiei pentru întreaga activitate.

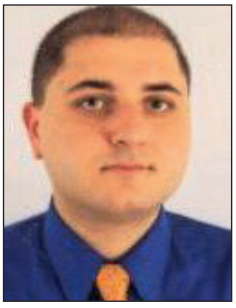

CETERAŞ, MARIUS NICOLAE (1973) n. în Alba Iulia. Inginer, absolvent al Universităţii Tehnice din Cluj-Napoca, Facultatea de Electrotehnică (1994-1999). Bursă de studii (1998) la *Instituto Superior de Engenharia do Porto* (Portugalia). Masterat la Universitatea Tehnică Cluj Napoca, Facultatea de Electrotehnică (1999-2000). Doctorand la Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca. Din 1999 este inginer la SC FISE Electrica Serv SA AISE Alba Iulia. Din 2004 este reprezentantul Consiliului Local Alba Iulia în Adunarea Generală a Acţionarilor, iar din 2009 în Consiliul de Administraţie la SC APA CTTA SA ALBA. A învăţat şahul în familie, apoi s-a perfecţionat în cadrul secţiei de şah a AS Porţelanul Alba Iulia, fiind îndrumat de antrenorul şi promotorul şahului din Alba Iulia, Mihail Breaz (1947-2009), fondator al *Uniunii cluburilor de şah din România*. MS şi MF. Antrenor de şah din anul 1995, îşi desfăşoară activitatea în această calitate, din 2005, la CM de şah din Alba Iulia. A mai funcţionat ca antrenor la *CS Apulum* Alba Iulia (1995-1999), la *GDDF Matosinhos* din Portugalia (1998-1999, 2008-2009), *CS Potaissa* Turda (2000-2004) şi CMS Alba Iulia (din 2005). Este arbitru de şah. Publicist cu numeroase articole apărute în presa de specialitate din ţară şi străinătate. Autor al unui apreciat manual de şah (2007). Membru al Consiliului Director FRSah (2006-2007). Responsabil al site-ului www.romanianchess.org, dedicat cu precădere şahului prin corespondenţă. Preşedinte al Clubului Municipal de Şah Alba Iulia din 2008.

CHIRILĂ, IOAN CRISTIAN (1991) n.în Bucureşti, student în Statele Unite. Legitimat la CSŞ nr.6 Bucureşti (1999), Clubul Central de şah (1999-2001), CS IAŞITEL (2002), Clubul Central de Şah (din 2004) cu dublă legitimare la CSM Craiova (2002), Şah club Homorod Odorheiu Secuiesc (2002-2004), CS Dinamo Braşov (2005-2006) şi AEM Luxten Timişoara (2007 pâna în prezent). Primii paşi în şah i-au fost îndrumaţi de tatăl său Radu-Cătălin Chirilă, maestru FIDE, iar în continuare a primit îndrumări din partea antrenorilor: Tudor Ristea, Constantin Ionescu, Ion Glodeanu şi cu precădere Mihail-Viorel Ghindă. Pregătirea şi talentul său l-au propulsat în elita mondială juvenilă, devenind campion mondial la vârsta de 16 ani (Antalya 2007) şi 6 medalii la CE dintre care 3 de aur, 2 de argint şi 1 de bronz. Saltul valoric i-a fost confirmat şi de locurile 5 ocupate în 2008 la C.E. şi C.M. (la egalitate cu locul 1!) pentru juniori. Federaţia Internaţională l-a răsplătit cu titlul de Maestru Internaţional (2008). Judeţele în care a jucat l-au nominalizat printre primii 10 sportivi juniori în anul 2004 în judeţul Harghita, în anul 2007 în judeţul Timiş şi în anul 2007 în Municipiul Bucureşti. La C.E. seniori 2009 de la Budva (Muntenegru) a realizat prima normă dublă de mare maestru, iar la Memorial *Victor Ciocâltea* din martie 2009 îndeplineşte o nouă normă şi deci obţine titlul de Mare maestru internaţional.

HIRILĂ, RADU-CĂTĂLIN şah **CHIRILĂ, RADU-CĂTĂLIN** (1967) n. în Bucureşti. Inginer aeronave, absolvent al Universităţii Politehnice din Bucureşti. Antrenor de şah categ. I, absolvent al Colegiului Universitar de Educatie Fizica si Sport, promoţia 2003. A practicat jocul de şah şi a fost legitimat la *Calculatorul* Bucureşti, *Calculatorul* Sibiu, *Laromet* Bucuresti, *Chimia* Râmnicu Valcea, *Electrica* Bucureşti, Şah Club Homorod, *CSM* Craiova şi *CS* Otopeni, jucând în prima divizie a ţării. A participat la mai multe turnee din ţară şi străinătate obţinând titlurile de MS (1991) şi M.FIDE în 1992. S-a dedicat activităţii de antrenor şi arbitru de şah. Ca antrenor, în urma cursurilor şi examenelor promovate a obţinut categ.I, iar ca arbitru din anul 2003 este arbitru internaţional FIDE. În cadrul FR de Şah (unde a activat şi ca antrenor federal) este preşedintele Colegiului central de arbitri din anul 2001. Funcţionează ca antrenor la CSŞ nr.2 din Bucureşti, unde este şi şef de catedră. Mai mulţi elevi pregătiţi în grupa sa au fost selecţionaţi în loturile naţionale de copii şi juniori, participanţi la turnee internaţionale, CE şi CM de copii şi juniori. Fiul său, Chirilă Ioan Cristian a obţinut medalii la CE (3 de aur, 2 de argint şi una de bronz) şi CM (1 de aur) de copii şi juniori. Publicist cu mai multe articole semnate în reviste de specialitate din ţară şi străinătate. Autor al unui manual pentru începători: *Primii paşi ai unui campion*. În anul 2008 a fost angajat ca salariat al FR de Şah, în calitate de instructor sportiv.

CHIVU, NECULAI (1938) n. în Constanţa. Inginer, absolvent al Institutului de Construcţii din Bucureşti, secţia Căi Ferate (1961). După ce cochetează cu şahul practic obţinând unele rezultate nesemnificative, se dedică problemisticii. Publică în reviste din ţară şi străinătate numeroase probleme din mai multe genuri. Multiplu campion naţional la compoziţie şahistă. Este legitimat la CS *Alehin* din Tg. Jiu şi apoi la CS *Zugzwang* din Bucureşti. În anul 2001 devine arbitru internaţional. Este membru al Comisiei centrale de compoziţie şahistă şi după anul 2000 unul din redactorii *Buletinului problemistic*.

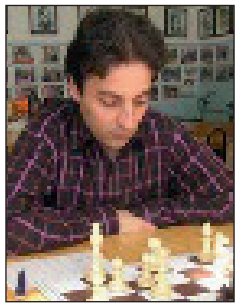

CIOARĂ, ANDREI-NESTOR (1971) n. în Câmpina, judeţul Prahova. Absolvent al Liceului *Mihai Viteazu* din Ploieşti (1989). Jucător de şah, legitimat la CS *Petrolul* Ploieşti (1981-2000), CS *Medicina* Timişoara (2000-2003), *Juventus* Bucureşti (din 2003). Dublă legitimare la CS *Turm Trier* din Germania (din 2000). La Ploieşti a fost pregătit de renumitul antrenor Corneliu Butnariu, iar la lotul naţional, de Daniel Savin şi Emanuel Reicher. Două medalii de argint la CN de juniori şi 2 medalii de aur la CN şcolare. Participant la mai multe turnee internaţionale din ţară şi din Italia, Franţa, Germania, Suedia, Ungaria, Cehia, Belgia ş.a. Fondator al Clubului *Gambitul Damei* din Ploieşti, cu deosebită activitate organizatorică, mai ales în circuitul Grand Prix Romania. Maestru al Sportului din 1991 şi Maestru Internaţional, titlu acordat de FIDE în 1999. Din decembrie 2007, director tehnic în cadrul FR de Şah, coordonator al centrelor de excelenţă pentru copii şi juniori.

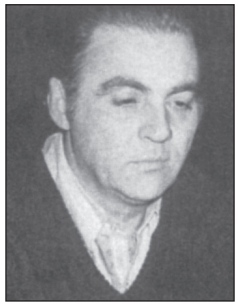

CIOCÂLTEA, VICTOR (1932-1983), n. în Bucureşti. Tehnician constructor. Un talent viguros, se impune timpuriu, la 20 de ani devenind campion naţional, titlu pe care şi-l va însuşi de încă 7 ori. Abordând un stil de joc combativ, agresiv şi imprevizibil, a reuşit de mai multe ori victorii spectaculoase, memorabilă fiind partida câştigată la Bobby Fischer, la Olimpiada de la Varna din

1962. Cu o mare frecvenţă în viaţa competiţională în cei 30 de ani de activitate, începând din 1952 ia parte la peste 120 de întreceri internaţionale, fapt pentru care FIDE i-a acordat înalte distincţii sportive. Victorii în turneele internaţionale de la Sofia (1962), Reggio Emilia (1967 şi 1969), Tunisia (1973), Dortmund (1974), Bucureşti (1975) etc. Prezent la Turneele Zonale de la Marianske Lazne (1954), Halle, (1967) Barcelona (1982). A fost un jucător de bază al echipei naţionale, în perioada 1956-1982, participând la 9 Olimpiade de şah. La Olimpiada de la Lucerna din anul 1982 a fost şi căpitanul echipei naţionale. A publicat numeroase articole în Revista Română de Şah şi în reviste de prestigiu din străinătate. Maestru al sportului în 1951, Maestru emerit în 1973, Maestru Internaţional în 1957, Mare Maestru Internaţional în 1978. A dispărut prematur în 1983, la Berga (Spania), în timpul unui circuit de turnee.

COSMA (RADU), ELENA-LUMINIŢA (1972), n. în Bucureşti. Ingineră. Multiplă campioană de junioare (prima oară în 1983, la 12 ani). A cucerit titlul naţional de senioare în 1992. Căsătorită cu MI Ioan Cosma. Este dublă campioană balcanică. Cele mai bune rezultate obţinute la CM de junioare sunt următoarele: locul II, 1988 (Timişoara) . la junioare, 16 ani; 1989 (Porto Rico) . junioare, 18 ani; locul I, 1990 (Singapore) . junioare, 18 ani; locul II, 1992 (Buenos Aires) . junioare, 20 ani. La CE de junioare, a cucerit medalia de bronz în 1992 (Cehia). A participat la 8 olimpiade de şah, cel mai bun rezultat individual obţinându-l la Elista (1998), cucerind medalia de argint. A participat la numeroase turnee internaţionale cu rezultate foarte bune. La CM individuale de senioare, în 1995, s-a calificat la Turneul Interzonal de la Chişinău. A făcut parte din echipa României, vicecampioană europeană (1997), câştigătoare a CCE (1998) cu echipa .AEM. Timişoara. La Campionatul European pe echipe de la Batumi (Georgia), în afara medaliei de bronz obţinută cu echipa, i-a fost conferită şi medalia de aur pentru rezultatul individual excepţional, cel mai bun din tot campionatul (6 din 7).Campioană naţională la blitz (2007) şi şah rapid (2008). În anul 1994, a devenit Mare Maestră Internaţională.

COSMA, IOAN (1965) Inginer. Căsătorit din 1995 cu MMI Elena Luminiţa Cosma. Vicecampion naţional 1992, 2000. În 1983 ocupă locul II cu echipa balcanică de juniori în 1984, locul I cu echipa balcanică de juniori, la Skopje (Iugoslavia). În repetate rânduri obţine locurile I, II şi III cu echipele AEM. Timişoara, .RAT. Bucureşti şi .RGA. Bucureşti, la CN pe echipe mixte. Participant la Olimpiada de la Istanbul 2000, cu echipa României. Maestru Internaţional din 1988.

COSTĂCHEL, OCTAV (1911-1987), n. în Zătreni. Doctor în medicină. Jucător şi problemist. În perioada 1930-1936 participă la o serie de concursuri la Şahul practic., la Iaşi. Ca problemist, compune cca120 de lucrări cu mat în două şi trei mutări, studii şi probleme feerice, elaborând şi .Tema Costăchel., cu mat în două mutări, publicată în 1936. În perioada 1962-1967 a fost preşedintele FR Şah. Fondator al *Buletinului problemistic* (1971), alături de A.F. Ianovcic si G.Teodoru.

COSTEA, EUGEN (1921- ?), n. în Tecuci. Jucător de şah la tablă până în anul 1956, apoi devine jucător prin corespondenţă. Obţine titlul de Maestru în anul 1957, iar pe cel de Maestru la şahul prin corespondenţă, în 1975. Pentru rezultatele remarcabile realizate la şahul prin corespondenţă a fost distins cu titlul de Maestru Internaţional în 1971, fiind primul român care a primit această distincţie la şahul prin corespondenţă.

CRIŞAN, VLAICU-MARCEL (1973), n. în Cluj-Napoca. Informatician. Masterat la Universitatea Babeş-Bolyai (1997). Maestru al sportului (2006). Maestru internaţional la dezlegări, latură la care a excelat în echipa României alături de MI Eric Huber (n.1971, şahist născut în Franţa şi stabilit în România prin căsătorie). Cel mai valoros compozitor român contemporan, ilustrându-se strălucit în domeniul feerismului, ca şi Huber (care este arbitru internaţional), cu care organizează Trofeul Tzuica (ajutoare-inverse) la fiecare congres mondial. A jurizat numeroase competiţii de compoziţie la nivel maxim, fără a dori însă să devină arbitru internaţional Anul 2010 i-a adus mari succese: victorie în Turneul olimpic de compoziţie şi la Cupa Mondială, loc 2 la Turneul jubiliar 50 ani PCCC, toate organizate de FIDE, determinând astfel FRSah să-l claseze pe locul 9 în ierarhia anuală (după ce în 2008 se situase pe locul 10).

CUCIUC, VICTOR (1918-1989). N. în Chişinău – R.Moldova. Inginer. Campion naţional la compoziţie şahistă în anii 1948 şi 1953. A compus, între 1937-1988, peste 150 de lucrări, parte dintre ele premiate. A participat la turnee cu partide directe sau prin corespondenţă, dezlegător şi compozitor în toate genurile problemisticii şahiste, analizator, antrenor şi mobilizator de amatori, fondator sau organizator de cluburi, asociaţii sau secţii de şah. Redactor de rubrici de şah la ziare şi reviste, traducător de literatură şahistă. Arbitru în toate domeniile şahului. Colaborator la mai multe publicaţii de specialitate din ţară şi străinătate, sprijinitor şi mentor al şahului. A avut o vocaţie spre a introduce în tainele şahului copiii şi tineretul, fiind un adevărat magnet la sălile unde îşi desfăşura activitatea.. Prima problemă i s-a publicat în 1937, în Revista Română de Şah, iar ultima în 1988. În perioada până în 1951 creaţia lui se afirmă cu tărie, concurând cu succes la toate competiţiile majore din ţara noastră, compunând şi inovând pe teme de actualitate, în publicaţii din ţară şi străinătate, în ciuda greutăţilor vremii. Obţine numeroase distincţii – premii, menţiuni şi diplome de onoare, iar ulterior titlul de Maestru al sportului (1957). Prolific şi în continuare, însuşindu-şi cu o uşurinţă uimitoare noile curente componistice, dovedind originalitate şi o tehnică aparte, iar ca rezultat compoziţii de ale sale sunt publicate în Albumul FIDE din anii 1968-1970. După 1944 s-a stabilit la Brăila fiind principalul organizator şi animator al şahului din această parte a ţării în calitatea sa de preşedinte al Comisiei regionale şi apoi judeţene de şah. După 1990, discipolii lui (în frunte cu Nicolae Doroftei), au organizat mai multe turnee memoriale şi concursuri de dezlegări în amintirea sa..

DIACONESCU, PAUL (1929 - 1997), n. în Ploieşti. Inginer. Jucător la tablă, prin corespondenţă şi problemist. Victorii în turnee naţionale: Ploieşti 1950 şi 1954. Compune circa 50 de probleme diferite, primind 12 distincţii. După 1955 se dedică şahului prin corespondenţă. Participă la Olimpiadele prin corespondenţă din perioada 1968-1971, ocupând locurile VI şi VII în anii 1972-1976. Vicepreşedinte al Federaţiei Internaţionale de Şah prin corespondenţă între 1972-1976 şi secretar general în ultima perioadă de viaţă. Maestru al sportului în 1954, Maestru Internaţional (1974), Mare Maestru prin corespondenţă (1982). FIDE i-a acordat titlul de Arbitru internațional la șahul practic. În această calitate a arbitrat la Turneul interzonal de la Soussa în 1969, unde s-a întâmplat retragerea intempestivă a lui Bobby Fischer. A mai arbitrat la Olimpiada de șah de la Dubai din anul 1986.

DOBRESCU, EMILIAN (1933), n. în Bucureşti. Doctor în ştiinţe economice, absolvent al Institutului de Ştiinţe Economice din Moscova (1955) A predat la ASE din Bucureşti Teoria economiei şi Modelarea matematică în doemniul economic. În 1968 primeşte premiul AR pentru lucrarea: *Ritmul creşterii economice.*

În perioada dinainte de 1989 a fost preşedintele Comitetului de Stat al Planificării şi consilier prezidenţial pe probleme economice. Din cauza unor disensiuni pe probleme de politică economică a ţării noastre a fost trecut pe post de cercetător la Institutul de cercetări economice al Academiei Române. După 1989 publică mai multe lucrări de referinţă în domeniul economic. Contactul cu activitatea şahistă datează din perioada de elev la Liceul Comercial *Regele Carol I* din Bucureşti. Se remarcă atât ca jucător la tablă cât, mai ales, în domeniul compoziţiei şahiste. În această perioadă de început, la vârsta de numai 15 ani, face parte din echipa naţională a României campioană mondială la dezlegări. Tot la această vârstă debutează în domeniul problemelor directe în 2 și 3 mutări. După 1957, fiind înzestrat cu o mare putere de analiză și posesorul unei tehnici de artizan, se dedică studiilor de final, elaborând peste 200 de lucrări de o mare valoare artistică. Toate compozițiile sale prezintă o profunzime și frumusețe de idei cu poziții, având piese puține, create cu o deosebită măestrie. În prodigioasa sa activitate a compus peste 300 de lucrări din mai multe domenii a compoziției șahiste, dintre care aproape jumătate au fost premiate. De mai multe ori campion naţional, începând din anul 1953. Lucrările sale au fost publicate în Revista Română de Șah și în renumite reviste internaționale. În 1974, în colaborare cu Virgil Nestorescu, publică volumul *Compoziția șahistă din România,* o excelentă antologie a șahului artistic din România. În 1999 a publicat în Olanda o vastă antologie din propria creație. Arbitru internațional la compoziție șahistă (1958). Maestru al Sportului (1974), Maestru Internaţional (1982) şi Mare Maestru Internațional (1989). Membru titular al Academiei Române (1990).

DOBRONĂUȚEANU, ION-ŞERBAN (1968) n. în Bacău. Fiul arbitrului internaţional **Liviu Dobronăuţeanu** (n.1937). Inginer-economist, licenţiat al Universităţii Politehnice din Bucureşti, Facultatea de Inginerie şi Management a Sistemelor Tehnologice, promoţia 1993 şi absolvent al Academiei de Studii Economice din Bucureşti, promoţia 1998. Din anul 1999 este Directorul general adjunct al *SC Euro Trade Invest SA,* având ca obiect de activitate în domeniul producţiei şi comerţului cu vinuri, cea mai cunoscută implicare fiind în cadrul brandului Murfatlar. În această calitate a fost ales vicepreşedinte al Patronatului Naţional al Viei şi Vinului din România (2002), precum şi vicepreşedinte al Oficiului Naţional al Viei şi Vinului din România (2004), organ public înfiinţat în 2002. Pe linie de şah, a fost un jucător la nivel de maestru al sportului, ca şi fratele său Emanuel (n.1965). Este preşedinte al *Fundaţiei Şah Astral* (1999), cofinanţator şi organizator al turneelor Open Bucureşti ediţiile 2001, 2004, 2005 şi 2006, al meciului din 2005 dintre marii maeştri Anatoli Karpov, fost campion mondial şi Andrei Istrătescu, al meciului din 2006 dintre marii maeştri Veselin Topalov, fost campion mondial şi Liviu-Dieter Nisipeanu, al Circuitului *Grand Prix România* şi finalelor *Masters.* Datorită disponibilităţii sale de bun organizator, de a stabili relaţii, de negocieri şi parteneriat cu potenţiali sponsori, în luna ianuarie 2006 a fost ales preşedintele FR de Şah. În luna august 2006 a fost desemnat la Atena preşedinte al nou-constituitului for balcanic şahist. A făcut parte în anul 2010 din echipa bulgarului Silvio Danailov care a câştigat alegerile ECU, astfel că România detine vicepreşedinţia forului european.

DRĂGHICI, IULIAN-CRISTIAN-IANCU (1945). După o sporadică activitate de jucător, devine antrenor în cadrul clubului Universitatea Bucuresti. Se specializează în şahul feminin, devenind de-a lungul timpului unul dintre cei mai respectaţi mentori din domeniu. Rol deosebit în ascensiunea Corinei Peptan. În prezent activează în cadrul clubului CSU Braşov.

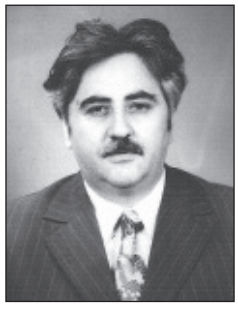

DRIMER, DOLFI (1934), n. în Iaşi. Inginer mecanic, absolvent al Institutului Politehnic Bucureşti, promoţia 1956. Inginer economist, licenţiat în 1966. Doctor inginer în metalurgie fizică (1969). Conferenţiar, apoi profesor universitar (1974) la Institutul

Politehnic Bucureşti. A înfiinţat prima instituţie de învăţământ superior particular din România - Universitatea Ecologică din Bucureşti al cărei rector a devenit (1990). Membru al Societăţii Inginerilor Mecanici din SUA. A publicat 18 volume singur şi în colaborare, peste 300 de articole şi comunicări, 8 invenţii. Ca şahist, a debutat în concurs în 1950, după ce s-a iniţiat în fotbal. A ocupat locul al III-lea în CN de şah. Între 1952-1981 a făcut parte din echipele naţionale de juniori şi de seniori şi a participat la 4 olimpiade de şah. A concurat pentru cluburile: Electronica, Rapid. şi, cel mai mult, pentru Politehnica Bucureşti. Este primul Maestru Internaţional de şah din România.

DUMITRIU, CONSTANTIN (1971) n. în Brăila. Jurist. Absolvent al Universităţii *Bioterra* din Bucureşti, Facultatea de Drept (2005). Pe linie profesională a avut activităţi de producţie şi vânzări în domeniul tehnologiei oftalmologice şi metalurgiei, comerţ intern şi internaţional, administrator al SC *Lubrimet* SRL din Galaţi. Din anul 2004, viceprimar al municipiului Galaţi din partea PC, iar în anul 2008 a fost ales europarlamentar din partea PDL. În cadrul secţiei de şah a *CSŞ* din Brăila a început să practice jocul de şah, ajungând până la categoria I. Ulterior s-a dedicat afacerilor, calitate în care a sponsorizat acţiuni ale Palatului Copiilor din Braila si Open Galaţi. În anul 2006 a fost ales vicepreşedinte al FR de Şah..

ERDEUŞ, AUREL-GHEORGHE (1938) n. în Satu Mare. Contabil, absolvent al Şcolii postliceale de tehnică financiară (1957). Are calificarea de antrenor obţinută ca urmare a terminării cursurilor Şcolii de antrenori de pe lângă IEFS (1986). A ajuns la categoria I. Ca sportiv, a obţinut mai multe locuri I-III la turneele la care a participat în ţară şi străinătate. FR de Şah i-a acordat titlul de Maestru al Sportului (1978) iar FIDE pe cel de Maestru Internaţional (1986). În îndelungata sa activitate a avut preocupări şi în domeniul arbitrajului fiind un arbitru competent şi apreciat de jucători. FIDE i-a acordat calitatea de arbitru internaţional (1986). În această calitate a fost invitat şi a arbitrat la Olimpiada de şah de la Salonic (1988) şi Erevan (1996). A fost legitimat la *Spartac* Satu Mare, *Constructorul*, *Progresul*, *Electronica*, *Mecanică Fină* şi *RATB* toate din Bucureşti. În ultimii ani de activitate, ca sportiv, a jucat în Campionatul naţional pe echipe pentru *CS Apulum* Alba Iulia. Pe linie profesională a activat în calitate de contabil la mai multe întreprinderi şi instituţii, ca antrenor la diverse secţii de şah, iar în perioada 1987-1997 şi-a desfăşurat activitatea la FR de Şah în cadrul Clubului Central de Şah. Din 1999 este secretar executiv la Fundaţia de şah *Astral*. Pentru merite deosebite i s-a înmânat *Diploma de excelenţă*, cu ocazia retragerii din activitate şi aniversării a 75 de ani de la fondarea Federaţiei Române de Şah.

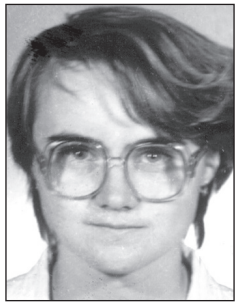

FOIŞOR (BĂDULESCU), CRISTINA-ADELA (1967), n. în Petroşani. Profesoară, absolventă a Facultăţii de Matematică de pe lângă Universitatea din Timişoara. S-a dedicate în întregime şahului împreună cu soţul său Ovidiu Foişor şi cu cele două fiice, marea maestră Sabina-Francesca Foişor (n.1989, stabilită în SUA) si maestra FIDE Mihaela-Veronica Foişor (n.1994). Componentă a echipei naţionale la 11 Olimpiade de şah în perioada 1988-2010. A fost medaliată cu bronz la CE de junioare (1985). În 1997, cu echipa naţională de senioare, a obţinut medalia de argint la CE. În CCE, cu echipa .AEM. Timişoara, a câştigat medalia de aur. A fost campioană naţională de senioare în 1989 şi 1996, în ambele cazuri ex-aequo. A participat la numeroase turnee internaţionale, obţinând permanent rezultate foarte bune. S-a clasat pe primul loc la Turneele Zonale din 1991 şi 1993. S-a calificat la Turneul Candidatelor în 1994, clasându-se pe locul al VIII-lea. Este Mare Maestră Internaţională (1991).

Deţine si titlul de maestru internaţional la masculin

FOIŞOR OVIDIU (1959), n. în Iaşi. Inginer. Ca junior se pregăteşte sub îndrumarea MI Margareta Perevoznic şi ajunge rapid campion naţional de juniori (1974). Devine membru de bază al lotului naţional de juniori şi participă la Balcaniada de şah şi la Campionatul European de juniori, 20 ani, de la Groningen, 1975, ocupând locul al IV-lea. Campion național (1982). În 1982 participă la Olimpiada de la Lucerna (Elveția) și în 1988, la cea de la Salonic (Grecia). Ca antrenor, devine căpitanul echipei naţionale la Campionatele Europene de la Debrecen (Ungaria) 1993 şi la Olimpiadele de Şah de 2000-2006. Maestru Internaţional.

GEORGESCU, GABRIEL (1953) n. în Craiova, județul Dolj. Antrenor de şah. Absolvent al Școlii de antrenori de pe lângă IEFS București. A început să practice şahul de performanță la vârsta de 18 ani, fiind îndrumat de antrenorul Aurelian Teacă de la CS *Spartac* unde era legitimat. În lunga carieră de sportiv, circa 30 de ani, a fost legitimat la mai multe cluburi, printre care: *Recolta*, *Metalul*, *Sportul Studențesc*, *Energoconstrucția*, Zugzwang, toate din București. De asemenea, este un arbitru cu multe cunoştințe de specialitate, autoritar, având categoria de arbitru național, iar pe plan internațional este arbitru FIDE (2007). A funcționat ca antrenor la Clubul Central de Șah (1988-2001), iar din anul 2003 îşi desfășoară activitatea, ca salariat, în cadrul FR de Șah, fiind apreciat pentru capacitatea sa organizatorică, conducând cu competență sectorul de afilieri şi legitimări, Este omul de bază al federației pentru realizarea calendarului național şi internațional, fiind un foarte bun administrator şi organizator. Pentru rezultatele deosebite înregistrate în diferite turnee naționale şi internaționale a fost distins cu titlurile de Maestru al sportului (1981) de către FR de Șah şi cel de Maestru Internațional (1993) acordat de FIDE.

GHEORGHIU, FLORIN (1944), n. în Bucureşti. Ziarist. Manifestă precoce un mare talent şahist, care îl va consacra pe plan naţional şi internaţional, devenind campion naţional de seniori şi Maestru al sportului la 16 ani, performanță remarcabilă pentru şahul românesc. În 1961 este vicecampion mondial de juniori, iar doi ani mai târziu, în 1963, cucereşte titlul de campion mondial de juniori la Vrnjacka Banja, performanţă pentru care i s-a acordat titlul de Maestru Internaţional. Alte performanţe: prima participare a unui jucător român la turneul de la Hastings (1964-1965), unde ocupă locul II. În urma performanţelor realizate la Olimpiada din 1964 şi la CE din 1965, i se conferă titlul de Mare Maestru Internaţional, o premieră pentru şahul românesc. Este memorabilă şi partida sa, câştigată la Bobby Fischer, la JO din 1966. Locul I-IV ocupat la Hastings în 1967-1968, victoriile de la Manila în 1969 (unde câştigă toate cele 11 partide jucate), cele peste 20 de turnee câştigate în perioada 1962-1982, cele 9 titluri de campion naţional şi cele 14 participări la olimpiadele de şah şi 30 la turneele internaţionale îi creează o aureolă de mare campion al şahului modern. A fost redactor la .Revista Română de Şah.. Este autorul cărţii *Partide alese* (1980). După 1990 își desfășoară activitatea în Elveția, dar fără strălucirea de altădată. Membru de onoare al FRS.

GHINDĂ, MIHAIL-VIOREL (1949), n. în Bucureşti. Campion naţional la juniori (1967), campion naţional la seniori (1976, 1978, 1983, 1989). Participant la numeroase turnee internaţionale în ţară şi în străinătate, câştigând

numeroase premii şi locuri fruntaşe. Component de bază al echipelor naţionale, care au participat la JO din perioada 1978-1990. Jucător talentat, excelent pregătit teoretic, remarcându-se şi ca un foarte bun antrenor al echipelor naţionale. Maestru al sportului (1970), Maestru Internaţional al sportului (1977). Rol deosebit în formarea regretatei campioane naţionale Eugenia Ghindă (1950-2010), care i-a fost lung timp soţie. Antrenor al echipei naţionale masculine la Olimpiada de la Moscova din 1994. Antrenor emerit, a pregătit pe mulți dintre actualii mari maeștri, cum este Ioan-Cristian Chirilă, campion mondial de juniori la Antalya în 2007, Mare maestru internațional în 2009. Antrenor la AEM Luxten Timisoara. Membru de onoare al FRS.

GHIŢESCU, THEODOR (1934-2008), n. în Bucureşti. Inginer constructor. Jucător de bază al echipei naţionale de şah, timp de trei decenii, participant la peste 60 de turnee internaţionale cu rezultate notabile. Campion naţional (1963). Victorii în Turneele Naţionale de la Craiova (1957), Bucureşti (1959) şi în Turneele Internaţionale de la Beverwijk (1966), Bucureşti (1976), Val Thorens (1979), Prezent la Turneul Zonal de la Marianske Lazne (1961) şi participant în echipa ţării la Olimpiadele de Şah din 1956, 1960-1974, 1978, 1980 și 1984. Maestru Naţional (1957), Maestru emerit (1978) şi Maestru Internaţional (1961), Mare Maestru Internaţional (1986). Căpitanul echipei naționale la Olimpiada de la Bled din 2002.

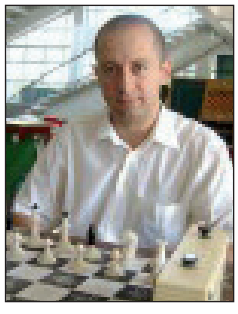

GRIGORE, GEORGE-GABRIEL (1970), n. în Constanta. Absolvent al Facultătii de matematică (1996). A început șahul cu maestrul FIDE Constantin Vasile. Jucător la Electica Constanta, Politehnica-Sportul studenţesc, Policolor, Victoria Techirghiol, C.M. Sah Baia Mare. Vicecampion naţional (2007) şi medaliat cu bronz în anii 1993 şi 1997. Component al echipei olimpice a României (2000). Mare maestru internaţional (2002).

GRÜNBERG, SERGIU-HENRIC (1947) n. în Bucureşti. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic din Bucureşti, Facultatea de Electrotehnică, promoţia 1970. A profesat ca inginer proiectant (1970-1982), din 1982, consilier pe probleme de import la AEM Timişoara (apoi *Luxten*). De asemenea, lider sindical la AEM Timişoara începând din 1993. Pe linie de şah, a făcut parte din elita românească, fiind component al echipelor naţionale de juniori, tineret şi seniori. A obţinut titlul de MI (1985). A jucat 22 de finale ale Campionatelor naţionale individuale, obţinând titlul de campion naţional în 1984 şi medalia de bronz în 1978. Cu echipele *Universitatea* Bucureşti şi *AEM* Timişoara a câştigat 10 titluri de campion naţional pe echipe. Pe plan internaţional a făcut parte din echipa naţională clasată pe locul al V-lea la Cupa Mondială din 1985, la balcaniadele din 1979 de la Bihaci şi 1980 de la Iraklion. De asemenea, a fost component al echipei naţionale universitare la CMU din 1970 de la Dresda şi 1972 Graz. A participat la mai multe turnee internaţionale individuale ocupând locul I la TI de la Herculane (1978), Satu Mare (1985), Kecskemet (1986), Budapesta (1987), Bratislava (1991), precum şi mai multe locuri II şi III. Din 1980 a fost antrenor atât la loturile naţionale de juniori şi tineret, cât şi la cele de senioare şi seniori. A activat ca antrenor la al Secţiei de şah de la *AEM-LUXTEN* din Timişoara unde este şi preşedinte. Membru al Colegiului central de antrenori (1982-1998) şi preşedinte al acestuia din 2006 , vicepreşedinte al FR de Şah (1990-1992 şi 1996-2001). Antrenor Emerit din 1995.

GUDJU, ION - vezi **Personalităţi**

HALIC, IVAN (1910-1967), n. în Arad. Licenţiat în relaţii internaţionale la Paris. Maestru Naţional din 1932. A obţinut victorii în Turneele Internaţionale de la Viena (1931 şi 1932). Component de bază al echipei naţionale în perioada 1936-1952. Căpitan și antrenor al echipei naționale la prima Olimpiadă feminină de la Emmen (Olanda) din 1957, unde România s-a clasat pe locul al II-lea, medalie de argint.În memoria sa se organizează Open International d de Șah Memorialul Ivan Halic. În anul 2007 s-a desfășurat la Arad cea de a șaptea ediție a acestei competiții.

HARTMAN, FRANCISC (1914-1988) n. în Debrecen, Ungaria. Specialist legător de cărţi şi instructor de dans. A îndeplinit diferite funcţii în organizaţiile sportive locale şi centrale. După satisfacerea stagiului militar (1936) şi câţiva ani de activitate în producţie, în 1939 este trimis în diferite detaşamente de muncă, iar după 1940, la Oradea şi apoi la Budapesta, a fost concentrat la muncă obligatorie şi apoi internat în lagăr. În 1945, s-a înapoiat la Oradea, unde a lucrat ca instructor de dans. Activează în domeniul muncii cultural-sportive. În 1948, a fost încadrat ca instructor sportiv la OSP din Oradea, iar în 1949 este promovat ca inspector organizatoric la CCFS/CM. În continuare, a mai desfăşurat următoarele activităţi: instructor la AS *Rezervele de muncă* (1954-1956); şef serviviu personal la IEBS (1956-1957). În 1957 este încadrat în funcţia de inspector la inspecţia de şah, din CCFS/CM, iar din 1958, până în 1974 a fost ales în calitate de secretar general al FR de Şah. În această perioadă, şahul românesc a cunoscut o dezvoltare semnificativă, obţinând la competiţiile oficiale: 4 medalii de argint la Olimpiada de Şah, prin echipa feminină; câte o medalie de aur, argint şi bronz la CM de juniori; o medalie de bronz la CE de juniori. A fost decorat cu Medalia Muncii.

HERLAND, SIGMUND (1865-1954), n. în Viena. Învaţă şahul la Viena şi se stabileşte în România în 1887. Face meci egal cu renumitul jucător al vremii, J. Mieses (1890). Câştigă primul Turneu Internaţional organizat în România, la Bucureşti (1906). Participă la Turneul Internaţional de la Breslau (1912), având o evoluţie remarcabilă şi la festivalul şahist de la Mannheim (1914), unde este inclus în grupa maeştrilor internaţionali. La întreruperea festivalului (din cauza războiului), el ocupa locul X, după 10 runde. Devine campion al Bucureştiului în 1925, 1930 şi 1935. Începe să compună probleme de şah din 1900. În cei peste 50 de ani de activitate şahistă elaborează peste 1500 de lucrări în toate domeniile compoziţiei şahiste, multe dintre ele fiind publicate în cele mai renumite reviste de specialitate din lume. A fost răsplătit cu peste 300 de distincţii, din care 40 sunt pentru locul I.

IANOVCIC, ANATOLIE-FELIX (1897-1986), n. în Soroca (azi în Republica Moldova). Compozitor complet şi publicist erudit. În 1921 debutează în revista franceză .*La cause commune*. cu o problemă în trei mutări. Compune peste 500 de lucrări, din care circa 80 obţin distincţii, iar 24, premiul I. Este fondatorul . Revistei Române de Şah., pentru care a militat încă din 1919. Tipărirea ei, timp de 6 ani, a evoluat de la scrisul de mână (în 2 exemplare), multiplicarea la şapirograf (15 exemplare) şi, în sfârşit, la tipar (în mai 1925). În numai câţiva ani, revista ajunge organul oficial al federaţiei. În 1938 constituie la Bucureşti .Asociaţia Universitară de Şah.. În 1950 publică o carte pentru începători, iar în 1967, volumul *Şahul artistic,* reeditat în 1979. Timp de peste 20 de ani, a redactat rubrica de şah a ziarului, *Flacăra Sibiului* (ulterior *Tribuna Sibiului*) începând din 1963. În perioada 1946-1950 a deţinut şi funcţia de secretar general al FR Şah.

ICHIM, TRAIAN (1905-1974), n. în Iaşi. Participă la turneele organizate la Iaşi (1932-1933) şi Arad (1938), pe care le câştigă sau împarte victoria cu alţii. Face parte din echipa participantă la Olimpiada din 1935. A funcţionat ca maestru de şah la Palatul Pionierilor din Bucureşti (1958-1974), profesie căreia i s-a dedicat cu pasiune şi talent pedagogic de excepţie. În această calitate, a descoperit şi a cizelat numeroase talente, care s-au consacrat şahului de performanţă. Majoritatea jucătorilor bucureşteni, născuţi după 1944, se pot mândri că au fost elevii maestrului Traian Ichim. Maestru în 1933. Căpitan al echipei naţionale masculine la Olimpiada de la Leipzig din anul 1960.

IONESCU, CONSTANTIN (1958), n. în Braşov. Matematician, absolvent al Universităţii din Bucureşti, Facultatea de matematică, promoţia 1982. A început să practice jocul de şah la CSŞ din Braşov sub îndrumarea prof. Ion Şeitan (1973), în continuare la CSU Braşov avându-l ca antrenor pe Corvin Radovici. În timpul studenţiei s-a transferat la CS Universitatea Bucureşti, fiind pregătir de MI Mihai Ghindă. Remarcat încă din perioada când participa la CN de juniori (campion naţional de 5 ori) la campionatele universitare şi la cele naţionale (de 11 ori). Component de bază al echipei naţionale de juniori şi apoi a celei de seniori, cu care a participat la 8 olimpiade de şah, începând din 1986 de la Olimpiada de la Dubai, continuând cu cele de la Salonic (1988), Novi Sad (1990), Manila (1992), Moscova (1994), Erevan (1996), Elista (1998), Istanbul (2000). A participat la mai multe turnee internaţionale individual obţinând 9 locuri I la TI de la Bratislava (1977), Ljubljana (1983), Ruse (1985), Bojnice-Slovacia (1991), Manresa–Spania (1991 şi 1994), El Vendrell-Spania (1994) şi La Roche de Yon-Franţa (1999), Trofeul litoralului de la Eforie Nord (2002). De asemenea, a obţinut alte 11 locuri II şi III. Ca junior a câştigat turneul internaţional de la Tg.Mureş din 1977, an în care la vârsta de 19 ani a a devenit campion al municipiului Braşov. În anul 1999 a câştigat titlul de campion naţional la seniori. Medaliat cu bronz la C.N. şah rapid (2007) şi C.N. blitz (2008). De-a lungul activităţii de peste 30 de ani de activitate competiţională a fost pregătit şi de antrenorii: Mihai Rădulescu, Petre Seimeanu, Constantin Botez, Margareta Perevoznic, Valentin Stoica, Emanuel Reicher şi Mircea Pavlov. Titlul de Maestru al sportului l-a obţinut în 1978, cel de Maestru internaţional în 1983, iar pe cel de Mare maestru internaţional în 1998. Căpitan al echipei naţionale masculine la Olimpiadele 2006, 2008 şi la Europenele din 2007. În luna august 2006 a fost desemnat Secretar general al FR de Sah, funcţie ocupată până la 1 decembrie 2010, când devine antrenor federal.

IONESCU, DORU ALEXANDRU (1971). A absolvit dreptul în 1996. director executiv Music Edit Viva SRL. Redutabil organizator, alături de Andrei-Nestor Cioară, al circuitului Grand Prix Romania şi al câtorva finale naţionale. Maestru internaţional (2002) şi organizator FIDE (2007). Legitimat la: Petrolul Ploiesti, Electronica, Medicina Timişoara, Potaissa Turda, Voest Linz, Turm Trier. Câştigător în turneele de la Bucuresti (1993), Predeal (1998), Ljubljana (2001), Bad Zwischenahn (2002). Căpitan al echipei naţionale masculine la Europenele din 2009, a revenit în această funcţie în decembrie 2010.

IONESCU (ILIE), VIORICA (1960), n. în Ploieşti. Campioană naţională de junioare (1976 şi 1980). Câştigătoare a Turneelor Internaţionale de la Sinaia (1979) şi Herculane (1981). La CE de junioare obţine locul III-VII (1977), III (1978), V (1979). A făcut parte din echipa naţională de senioare. Maestră a sportului (1977), Maestră Internaţională (1980).

IONICĂ IULIA-IONELA (1980) n. în Bucureşti. Absolventă a Academiei de Ştiinţe Economice din Bucureşti şi a Şcolii Naţionale de formare şi perfecţionare a antrenorilor, promoţia 2007. A fost depistată, având reale calităţi pentru şah, de către prof. Cristian Moisescu la Şcoala generală din Chitila. Ulterior a fost remarcată, alături de Carmen Voicu, de către antrenorul Iulian Drăghici. Pregătirea pentru performanţă a început-o la *CSŞ nr.1* din Bucureşti, unde a avut şi prima legitimare. A continuat să joace pentru echipele *Laromet* şi *Progresul* ambele din Bucureşti, precum şi la *Hidrocon* Bacău. La lotul naţional a fost pregătită de Cristian Ionescu, Mihai-Viorel Ghindă şi Cristian Palamar. Dintre rezultate se remaecă: Locul al V-lea la CM de junioare (16 ani). A jucat în echipa naţională de senioare în meciul Bulgaria-România în anul 2008 desfăşurat la Kozlodui. Campioană naţională la senioare în anul 2001, precum şi medalii de argint şi bronz în anii 2004, 2005 şi 2007. Pentru rezultate deosebite obţinute în turnee individuale a fost răsplătită de către FIDE cu titlurile de MI în 1999 şi MMI în 2008.

IONIŢĂ (BĂDICI), MARIANA (1962) n. în comuna Negru Vodă, judeţul Constanţa. Inginer, absolventă a Institutului Politehnic din Bucureşti, Facultatea de Metalurgie. (1987). După absolvire a fost repartizată ca inginer stagiar la Întreprinderea de Piese Turnate Băileşti (1987-1990), lucrând apoi la Electromagnetica Bucureşti (1990-1993) si SC Nimar Comimpex SRL în funcţia de director general (1993-1995). Din anul 1995 se dedică în totalitate activităţii şahiste, fiind preşedinte şi apoi director al Clubului Central de Şah. Pe linie sportivă a fost campioană naţională de junioare (1976, 1978, 1982), campioană naţională universitară (1982, 1983, 1984) şi campioană naţională de senioare (1990). Componentă a echipelor naţionale de junioare şi senioare. Maestră a Sportului şi maestră FIDE. Este absolventă a cursului de arbitri în 1993 şi a celui de antrenori în 1995. De asemenea, a urmat cursurile Centrului Naţional de Învăţământ Turistic, obţinând *atestatul în limbile franceză şi engleză* (2001). În paralel, tot în anul 2001, termină cursul de *Management al activităţilor din turism,* experienţă pe care o fructifică prodigios în cadrul firmei Gerroma. În anul 2005 frecventează Cursul de perfecţionare profesională *Administrarea programelor sportive naţionale,* organizat de ANS. Are o bogată activitate publicistică: A tradus şi publicat cartea *L'amateur devient maître,* autor fostul campion mondial Max Euwe (1986). A fost consilier editorial la publicarea cărţii lui Aleksandr Kotov *Manualul de tactică şahistă* (2000). În colaborare cu Cristian Palamar, este autoarea lucrării *Jocul de şah - Manual pentru învăţământul primar şi gimnazial.* În calitate de directoare a Clubului Central de Şah, a promovat ideea pregătirii unor sportivi la un înalt nivel care să reprezinte şahul de performanţă din ţara noastră pe plan internaţional. Astfel, dintre elevii Clubului, Cristian Chirilă a câştigat medalia de aur la CM de juniori şi pe cea de argint la CE de juniori (la cat.14 ani), iar surorile Sabina-Francesca şi Mihaela-Veronica Foişor s-au numărat printre cele mai bune junioare din ţara noastră, recunoscute pe plan internaţional. A iniţiat şi organizat numeroase competiţii printre care: Festivalul Clubului Central de Şah (8 ediţii, disputat la Cap Aurora), Festivalul şahist al elevilor bucureşteni (3 ediţii), Memorial *Petre Seimeanu,* Memorial *Constantin Ungureanu,* Turneul *EDIVAL* ş.a. Organizator internaţional FIDE (din 2007). Din anul 2006 este vicepreşedinte al Federaţiei Române de Şah, militând cu însufleţire pentru introducerea şahului ca obiect de studiu în programa şcolară.

IORDACHE, CLAUDIU-BADEA (1955), n la Zâmbreasca (Teleorman). Scoala de aviaţie *Aurel Vlaicu* (1977). Licenţiat şi master la Universitatea Ovidius Constanţa, Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport (2008). Maestru al sportului. Arbitru naţional (1994). Antrenor la

Palatul Copiilor Constanţa. Preşedinte al Asociaţiei Judeţene de Sah Constanţa din 1999. Membru al Consiliului Director al FRS începând din 2002.

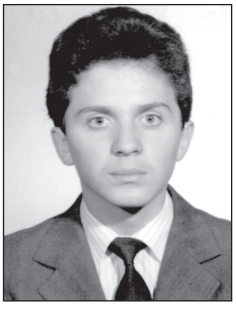

ISTRĂTESCU, ANDREI (1975), n. în Bucureşti. Se remarcă încă de la vârsta junioratului, când a cucerit medalia de bronz la prima ediţie a CM de copii şi juniori, de la Timişoara (1988). La numai 16 ani, câştigă titlul de campion european la CE de la Mamaia (1991). Campion naţional la categoria 20 de ani (1992). Participă la numeroase turnee internaţionale cu rezultate remarcabile: locul I-II la Memorialul V. Ciocâltea. (1994); calificat la Turneul Interzonal (1995); locul II la Turneul Internaţional de la Bucureşti (1997). Component de bază al echipei naţionale; a participat la 7 olimpiade. Maestru internaţional (1993), Mare Maestru Internaţional (1994). A susținut, la București, în anul 2005, un mediatizat meci contra ex-campionului mondial Anatoli Karpov (scor 2-6), în fața căruia a câștigat cu albele o memorabilă partidă de atac.

JIANU, VLAD-CRISTIAN (1984), n. în Bucureşti. Student al Universitătii Spiru Haret (sectia marketing) şi al Scolii Naţionale de Antrenori. Se formează sub îndrumarea antrenorului Teodor Ursuianu, la clubul RadioTV. Evoluează apoi la BNR, RATB, Medicina Timisoara, Dinamo si CSM Lugoj. Vicecampion european de juniori (1994, 1996). Vicecampion mondial de juniori (1994). Triplu medaliat la Campionatele Europene pe echipe (2000-2002). Campion naţional de seniori (2006). Mare maestru internaţional din 2007, an în care este selecţionat în echipa României pentru Europenele din Grecia. Cel mai talentat dintre dezlegătorii ne-problemişti, devine campion naţional in anii 2006 si 2009, iar in 2007 are o bună prestaţie la Europenele pe echipe la dezlegări, în Pardubice.

JICMAN, LIGIA-LETIȚIA (1956), n. în Timişoara. Profesoară de educaţie fizică, absolventă a Facultăţii de Educaţie Fizică din Timişoara. Campioană naţională în 1986 şi în 1998, de ambele dăţi ex-aequo. Participă la numeroase turnee internaţionale soldate cu: locul I-II la Timişoara (1980), locul I la Herculane (1982, 1984), Bled (1986), Hrazdan-Armenia (1991), Bucureşti (1992), Belgrad (1994). După absolvirea facultăţii s-a ocupat intens de pregătirea unor tinere talente la Clubul Şcolar timişorean. Din 1993 redactează, împreună cu soţul ei, maestrul FIDE Adrian Bach, revista .Tim-Şah.. Maestră a sportului (1977), Maestră Internaţională (1982). Căpitan al echipei naționale feminine în perioada 2006-2010.

JOIŢA, PAUL (1937-2000), n. în Bucureşti. Inginer mecanic. Campion naţional la compoziţie şahistă (1969). Se remarcă deopotrivă la tabla de şah, ca jucător în turnee, dar şi compozitor de studii, în special. Din cele 130 de lucrări, foarte multe au fost premiate la concursurile internaţionale. S-a remarcat şi ca un erudit teoretician al antrenamentului jucătorului de şah. Maestru din 1969.

LEU, CRISTIAN (vezi personalitati)

LUPULESCU, CONSTANTIN (1984), n. în Buftea. Descoperit de antrenorul Tudor Zaplac. Component al echipei României la Olimpiadele 2002-2008. Campion naţional în anii 2007 si 2010, perioadă în care obţine şi două bronzuri.. Mare maestru internaţional din 2006. Un merit covârsitor în perfectionarea sa l-a avut antrenorul emerit Mihail-Viorel Ghindă. Component al echipei AEM Luxten Timisoara.

MANOLE, GHEORGHE-VASILE (1967) n. în Iași. Inginer, absolvent al Facultăţii de Mecanică, Universitatea Tehnică *Gheorghe Asachi* din Iaşi, promoţia 1991. După terminarea studiilor universitare a fost reţinut în cadrul Facultăţii de Ştiinţa şi Ingineria Materialelor din Iaşi. Mai întâi ca preparator (1991-1994), apoi asistent universitar (1994-2005) şi, din 2005, şef de lucrări. Din anul 2001 a fost doctorand în ştiința şi ingineria materialelor. Autor şi coautor la 4 cărţii de specialitate, la 2 îndrumare de laborator şi 15 comunicări ştiinţifice. A condus 7 cercuri ştiinţifice studenţeşti. Pe linie de şah, ca jucător, a obținut titlul de Maestru al Sportului. În perioada 2003-2005 a urmat cursurile Școlii Naționale de Formare şi Perfecționare a Antrenorilor, obținând calificarea de antrenor. A fost promovat ca antrenor al lotului național de juniori. În această calitate a însoțit echipele naționale de juniori la 15 campionate mondiale şi europene, unde s-au obținut 16 medalii. Activitatea de antrenor la Iaşi o desfăşoară la secțiile de şah ale cluburilor sportive *Iaşitel* şi *Politehnica*. Este membru al Consiliului director al F.R. de Șah, membru al Colegiului central de antrenori şi preşedintele Asociaţiei judeţene de şah Iaşi. A avut o contribuție importantă la organizarea în Iaşi a unor importante competiţii de şah: finale ale unor campionate naţionale de juniori şi junioare, trei ediţii ale Festivalului internaţional de şah *Mihail Sadoveanu*. Are calificarea de arbitru de şah. Este promotorul practicării şahului în şcoli şi grădiniţe. În acest sens, a elaborat o programă pentru învăţarea şi perfecţionarea jocului de şah în unele şcoli şi grădiniţe din municipiul Iaşi. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* Clasa a III–a (2004).

MANOLESCU (LUȚIA), RODICA (1911-?), n. în Cernăuți (azi în Ucraina). Ingineră. Campioană naţională în anii 1936 şi 1957, fiind prima campioană naţională a României. Participă la Turneele de la București (1953), Iaşi (1953), Arad (1960) cu rezultate bune. Maestră din 1936.

MANOLESCU, MIRCEA-MIHAI (1938-2003), n. în Arad. Inginer, activând în domeniul aviației militare. Campion naţional la compoziţie şahistă la mai multe secţii. Elaborează peste 160 de lucrări, dintre care peste 50 primesc distincţii, iar peste 20 obţin premii I. Maestru al sportului din 1982. Maestru FIDE la compoziție șahistă. Redactor șef al revistei *Buletinul problemistic.*

MARCO (MARCU), GEORGE (1863-1923), n. în Cuciurul Mare. În perioada 1890-1922 a participat la 35 de turnee internaţionale cu rezultate deosebite. A disputat 10 meciuri. Cea mai bună performanţă: locul III la turneul de la Viena (1903), după Cigorin şi Marshall şi înaintea unor jucători de renume ca: Pillsbury, Maroczy şi Mieses. Publicist erudit, este redactor la cea mai renumită revistă de şah *Wiener Schachzeitung* (1898-1914). În 1911 deschide o rubrică permanentă de şah în ziarul *Românul,* din Arad.

MARIN, MIHAIL (1965), n. în Bucureşti. Inginer. Component de bază al echipei naţionale de juniori (1980-1985). Consacrarea apare o dată cu ocuparea locului II în finala CN de seniori (1986). În acelaşi an participă la Turneul Zonal al CM şi se califică la Turneul Interzonal, unde se situează la mijlocul clasamentului. Campion naţional (1988, 1994, 1999). Câştigă Turneul Zonal de la Stara Zagora, Bulgaria (1990), dar la Turneul Interzonal se situează tot la mijlocul clasamentului. Component al echipei olimpice; participant la 5 turnee zonale (1987, 1990, 1993, 1995, 1998), a concurat la

numeroase turnee internaţionale în ţară şi străinătate, având un palmares bogat, cu multe premii şi locuri fruntaşe. În 1992 se căsătoreşte cu Luiza Ionescu, Maestră Internaţională, sora geamănă a maestrei FIDE Anca-Otilia Ionescu Baciu Selecţionat de 10 ori în echipa olimpică (1988-2006), pe care a şi condus-o în 2004 în calitate de căpitan. De trei ori participant cu echipa naţională la CE (1989, 1992, 1999). Deţine o victorie la Alexei Shirov (Spania), cu puţin timp înainte ca acesta să devină vicecampion mondial. Cucereşte premiul al doilea de frumuseţe al Olimpiadei de Şah de la Erevan, acordat de preşedintele Levon Ter Petrosian pentru partida cu Aleksandrov. La Olimpiada de la Istanbul, 2000, înregistrează cel mai bun rezultat individual al său, la masa I.

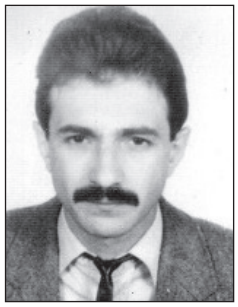

MĂRĂŞESCU, IOAN (1958) n. în Petroşani. Inginer mecanic, absolvent al Institutului Politehnic Traian Vuia, facultatea de Mecanică (1984). A lucrat în specialitate la Departamentul de Ape din Timişoara, desenator tehnic şi subinginer, şef de serviciu în cadrul Institutului de Medicină. A început să practice şahul la vârsta de 8 ani în sala Clubului *Medicina*, unde obţine şi carnetul de legitimare. Curând face parte din echipa naţională de juniori (1973-1977). Cu echipa Clubului *Medicina* Timişoara obţine titlul de campion naţional de echipe mixte (1975, 1976 şi 1989). Este câştigător al unor puternice turnee internaţionale: Herculane-1984, Băile Felix-1999, Stuttgart (Germania)-2003, precum şi numeroase locuri fruntaşe la diferite turnee naţionale sau internaţionale. În 1984 FIDE îi acordă titlul de MI. Din 1999 este realizatorul unei emisiuni de şah la postul *Analog TV* din Timişoara. Absolvent al Şcolii Naţionale de Antrenori (2009). Membru al Colegiului central de antrenori, iar din 2006 membru al Consiliului Director al FR de Şah. Din anul 2002 este director al Clubului Studenţesc *Medicina* Timişoara, a cărui echipă masculină a obţinut titlul naţional în 2008.

MICU, NICOLAE (1939). n. în Bucureşti. Profesor universitar, absolvent al Facultăţii de Matematică din cadrul Universităţii din Bucureşti (1963). A început să practice şahul în şcoală. A obţinut categoria I-a la jocul practic, fiind legitimat la CS *Sănătatea* Bucureşti. S-a dedicat însă compoziţiei şahiste ajungând un reputat etudist. În această calitate a câştigat numeroase concursuri interne şi internaţionale. O compoziţie proprie a fost declarată Studiul anului 2005. Pentru prodigioasa şi îndelungata sa activitate, forul internaţional i-a acordat titlul de Maestru FIDE (1995), iar ulterior şi pe cel de arbitru internaţional (2004).

MILEA, MARIA MIHAELA – vezi Federaţia Română a Sportului pentru Persoanele cu Handicap

MITITELU, GHEORGHE (1934-1996), n. în Apaţa, jud. Braşov. Inginer constructor. Participă la numeroase turnee: Craiova (1952), Iaşi (1956), Sinaia (1958), Satu Mare (1959, locurile I-III), Bucureşti (1959, locurile I-II), Brăila (1969, locurile I-II), Suceava (1971, locurile I-II). Participă la 12 turnee internaţionale. În 1980 a publicat *Momente critice în pregătirea şahistă, în colaborare cu Constantin Ştefaniu.* Maestru al sportului (1958).

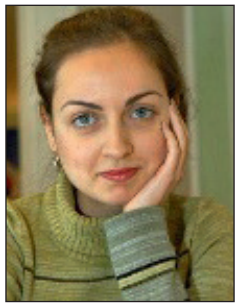

MOTOC (L'AMI), ALINA (1985), n.în Iaşi. Licenţiată în psihologie (2008) la Universitatea Al. I. Cuza Iaşi. Formată sub îndrumarea antrenorilor Margareta Perevoznic, Cătălin Navrotescu şi Vasile Manole. Campioană mondială de junioare (Brazilia 1995) şi europeană (Spania 2002). Locul I la Campionatele Europene pentru echipe junioare (2003). Mare maestră internaţională (2005). Campioană balcanică de senioare (2002). Componentă a echipei naţionale a României la

Olimpiade (2008 – loc III la masa 5, 2010) si Europene (2007,2009). Căsătorită cu marele maestru olandez Erwin L'Ami.

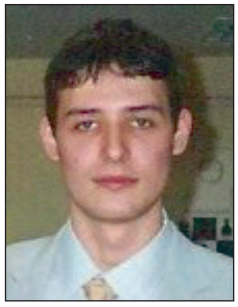

MURARIU, ANDREI (1986), n. în Roman. Absolvent al Universităţii Româno-Americane. Lucrător în domeniul turismului. Bronz la Europenele de juniori 1998 şi aur la dezlegări în 2004. *Triplu medaliat la Europenele pe echipe de juniori (2002, 2003; 2004).* Mare maestru internaţional din anul 2006, sub pregătirea antrenorului emerit Mihail-Viorel Ghindă. Triplu câştigător al Memorialului Victor Ciocâltea. Component al echipei României la Europenele din Grecia 2007. Succesul în Open Romgaz 2007 (Eforie Nord) i-a adus participarea la Turneul Regilor de la Bazna – 2008.

MUREŞAN (JUNCU), MARGARETA (1950), n. în Cluj. Licenţiată în filologie. A început iniţierea în şah în anul 1965, sub îndrumarea antrenorului Mihai Breazu. Obţine rapid titlul de campioană naţională de juniori şi calificarea în finala CN de senioare. Participantă la 23 de finale ale CN de senioare, în perioada 1967-1994, obţine 3 titluri de campioană na- ţională de senioare (1983, 1985, 1987). A mai obţinut: 6 titluri de campioană naţională, cu echipa „Medicina" Timişoara; un titlu de campioană naţională (la echipe mixte), cu echipa „Sportul Studenţ esc" Bucureşti; un titlu de campioană naţională, cu echipa „Olimpia" Călăraşi. În 1976, la Belgrad, a învins-o pe campioana mondială Nona Gaprindaşvili. Cel mai bun rezultat individual a fost câştigarea, în 1982, a turneului interzonal al CM de la Tbilisi (URSS) şi calificarea în sferturile de finală ale meciurilor candidatelor la titlul mondial (unde a pierdut cu 4,5-5,5 întâlnirea cu Lidia Semenova din URSS). Palmares sportiv internaţional: locurile VIVIII, la CM individual (1983); locul VIII, în clasamentul ELO (1983); locurile III-IV în clasamentul Trofeului „Oscar" (1982); 3 medalii olimpice (argint-1982, bronz-1984 şi 1986); 2 medalii balcanice la individual (bronz-1974, aur- 1975). Participantă la peste 50 de competiţii interna- ţionale de şah. Repurtează victorii în peste 15 turnee internaţionale. A fost secretar federal, mai mulţi ani, la FR de Şah. Maestră internaţională, în 1975, şi Mare maestră internaţională, în 1982. A făcut parte din unele comisii ale FIDE (Şah computer, Informaţii, presă şi statistică, Comisia pentru Campionatul Mondial, Şah feminin). Deţine titlurile onorifice de Maestru al sportului (1970), Maestru internaţional al sportului din România (1983) şi Maestru emerit al sportului.

NEAMȚU, ȘERBAN (1934) n. în Sibiu. Antrenor de șah din 1972, absolvent al Școlii de antrenori de pe lângă ICF 1972). A învățat să joace șah în familie, apoi a activat ca sportiv în orașul Craiova, în cadrul secției de șah a AS CFR. A mai fost legitimat la CSM Lugoj, CS Crișul Oradea și CS Medicina Timișoara. De-a lungul activității de jucător a obținut câteva rezultate notabile (inclusiv victorie la Satu Mare în 1976), ceea ce i-a adus titlul de Maestru al sportului (1966) și titlul internațional de Maestru FIDE (1982). Cea mai bună performanță: locul al II-lea la finala CN individual de seniori (1964). Adevărata consacrare în șah a dobândit-o însă în calitate de antrenor. Timp de peste două decenii a fost antrenorul echipei naționale feminine, participând în această calitate la Olimpiadele de șah de la Lucerna (1982) unde echipa națională a obținut medalia de argint, locul al III-lea la Salonic (1984), locul al III-lea la Dubai (1986), locul al III-lea din nou la Olimpiada de la Moscova (1994). A fost antrenorul personal al MMI Margareta Mureșan care, în perioada respectivă, a câștigat turneul zonal de la Tbilisi și calificarea la meciurile candidatelor pentru titlul mondial (1982). De asemenea, a fost antrenorul MMI Corina Peptan

în perioada 1990-1997. Nu a fost un teoretician novator, însă s-a remarcat ca un antrenor cu un simţ practic deosebit, intuind ca nimeni altul stilul de joc al jucătoarelor pe care le-a pregătit. Antrenor emerit.

NESTORESCU, VIRGIL (1929), n. în Pârscov, jud. Buzău. Doctor în ştiinţe filologice. Debutează în 1948 în paginile .Revistei Române de Şah., elaborând de-a lungul a peste cinci decenii peste 700 de lucrări, dintre care peste 150 sunt studii. A obţinut peste 60 de premii I. Redactor al .Revistei Române de Şah. (1956-1961). Autor, în colaborare cu Emilian Dobrescu, al monografiilor *Compoziţia şahistă în România* (1973) şi *Studii de şah* (1984). A publicat antologia de studii româneşti *Miniaturi în alb şi negru (2003)*. De mai multe ori campion la compoziţia şahistă. Maestru Internaţional şi apoi Mare Maestru Internațional la şahul artistic.

NEVEDNICII (scris şi **NEVEDNICHY), VLADISLAV,** n. în Moldova (URSS). A început şahul cu tatăl său, Boris, maestru internaţional. După 1992, când reprezintă Moldova la Olimpiadă, se stabileşte în România, pentru care participă la 6 întreceri olimpice până în 2008, an în care devine şi campion naţional. Mare maestru internaţional din anul 1993. Component al echipei AEM Luxten Timişoara.

NICOLAU (VAN DER MIJE), ALEXANDRA-ECATERINA (1940), n. în Bucureşti. Profesoară de limbă chineză. Campioană naţională în anii 1960, 1961, 1963, 1964, 1965 şi 1973. Victorii realizate în Turneele Internaţionale de la: Haga (1963), Emmen (1964), Beverwijk (1965, 1966), Ulan Bator (1968), Sinaia (1960), Tbilisi (1970), Belgrad (1972, 1973). Prezentă la peste 30 turnee internaţionale, în care a realizat de cele mai multe ori performanţe de prestigiu. De asemenea, a participat la Turnee Zonale de la: Sinaia (1960), Lodz (1963), Nisipurile de Aur (1966), Pernik (1972), Pola (1975) şi la Turnee Interzonale de la: Menorca (1973), Roosendaal (1976) şi Alicante (1979) şi la Turneul Candidatelor, de la Vrnjaska Banja. A concurat la Olimpiadele din 1963, 1966 şi 1973 din România, şi din 1976 (Olanda). Jucătoare de elită. Prin căsătorie a devenit cetăţeană olandeză, având numele de f milie Van der Mije. A fost considerată una dintre cele mai bune jucătoare din lume. La Turneul Candidatelor de la Menorca . Spania (1973) s-a clasat pe locul VI, acesta fiind cel mai bun rezultat al unei jucătoare române. La Olimpiadele din 1966 şi 1972 a obţinut medalii de argint cu echipa României. Maestră Naţională (1960), Maestră Internaţională (1960), Mare Maestră în 1977.

NICULA, DINU-IOAN (1968) n. în Bucureşti**.** Inginer, absolvent al Institutului de Construcţii din Bucureşti (1992). Istoric de film, licenţiat al Academiei de Teatru şi Film (1997), iar în 1998 absolvă masteratul. Doctorat în *Cinematografie şi media,* la Universitatea Naţională de Artă Teatrală şi Cinematografică din Bucureşti (2004). Îşi desfăşoară activitatea în specialitate la Arhiva Naţională de Filme (1994-2001), şeful secţiei catalogare (1999-2001). Redactor-şef în domeniul jocurilor de divertisment la editurile Maxim şi Elixir. Publicist cu numeroase articole apărute în reviste de specialitate din ţară şi străinătate, autor al volumului *Călătorie în lumea animaţiei româneşti* şi coautor la *Filmografia filmului românesc de ficţiune 1930-1948* (1998). Este membru al Uniunii Cineaştilor (1996) şi al Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România (1999). A fost membru al unor jurii internaţionale de film: Dakino-Bucureşti, Istanbul, Motovun-Croaţia

etc. Organizator al retrospectivei filmului românesc de la Trieste (2001) şi al retrospectivei *Mircea Daneliuc* tot de la Trieste (2005). Absolvent al Cursurilor de management cultural european (2000-2001) de la Sinaia, Bologna, Paris, Londra, Atena şi Buşteni. A început să practice şahul la vârsta de 10 ani, mai întâi în familie şi apoi în mod organizat la CSŞ nr.1 din Bucureşti, sub îndrumarea antrenorului Dumitru Năstase (1982-1986). În paralel frecventează şi lecţiile prof.Gheorghe Candea la Clubul Central de Şah (1983-1985). După ce obţine categ.I la jocul practic şi categ. a II-a la şahul prin corespondenţă, se dedică în totalitate problemisticii. Face parte din echipa naţională de dezlegări începând din anul 2003. În această calitate se clasează cu echipa României pe locul al VI-lea la C.E. (2005) şi câştigă medalia de bronz la CI de dezlegări al Serbiei (2006, 2008). Este prezent în primii 10 sportivi pe anul 2006 în clasamentul oficial întocmit de FR de Şah. În anul 2007 absolvă Şcoala Naţională de Antrenori. Este arbitru de categ.I la dezlegări/compoziţie (cu formalităţile îndeplinite pentru arbitru internaţional) şi de categ.FIDE la şahul practic. În anul 2006 i s-a acordat titlul de Maestru al sportului. Este antrenor al lotului naţional de dezlegări. Din anul 2005 şi-a desfăşurat munca în cadrul activului FR de Şah, având funcţia de instructor sportiv, apoi referent de specialitate. S-a ocupat de site-ul oficial al FR de Şah; secretar al Comisiilor de presă, compoziţie şahistă şi antidoping, redactor-şef al Buletinului intern şi al celui ~~de~~ Problemistic. Preşedinte al comisiei de competiţii a FR de Şah, demisionează în cursul anului 2010. Este delegat al României la Congresele internaţionale de compoziţie şahistă (începând din 2005).

NISIPEANU, LIVIU-DIETER (1976), n. în Braşov. De mai multe ori campion naţional de juniori la diferite categorii, în strânsă concurentă cu Andrei Istrăţescu, Adrian Muşat şi Gabriel Schwartzman. Campion naţional de seniori la numai 17 ani (1993), performanţă **pe care o repetă în 1996** şi 2002. Campion la juniori mari (1996). În acelaşi an câştigă şi titlul de vicecampion european la CM de juniori, grupa 20 de ani. Tot în 1996 este inclus în echipa naţională de seniori, care va participa la Olimpiada de Şah de la Erevan, aducând echipei preţioase puncte. Câştigă, în acelaşi an, Turneul de la Balatonbereney (Ungaria) şi cea de a doua normă de mare maestru. Câştigă turneul internaţional de la Bucureşti (1997). Consacrarea definitivă se produce cu ocazia CM de seniori de la Las Vegas (1999), unde învinge adversari foarte puternici, mari maeştri, printre care Ivanciuk şi Shirov, calificându-se în semifinalele acestei competiţii. Aici, este învins de Khalifman, cel ce va deveni şi campionul mondial al acestui CM. Prin urmare, D. Nisipeanu, la numai 23 de ani, s-a numărat printre primii patru jucători de şah din lume.Campion European, în 2005, la Varşovia, rezultat de apogeu al sahului naţional. Singurul şahist român care a depăşit pragul Elo de 2700. Învins cu 3-1 de campionul mondial Topalov., într-un meci amical disputat la Bucureşti (2006). Invitat constant din partea României la Turneul regilor de la Bazna, începând cu anul 2009.

NUŢU (GAJICI, TERESCENCO), DANIELA (1957), n. în Timişoara. Licenţiată în matematică, analist programator. Campioană naţională de junioare (1974, 1977). Campioană naţională de senioare (1978, 1979, 1980). Câştigă numeroase turnee internaţionale, printre care: Plovdiv (1979), Belgrad (1980), Herculane (1982), Netanya . Israel (1983), Rodos (1984) ş.a. A făcut parte din echipa naţională a României, participantă la Olimpiadele din: 1978, 1980, 1982, 1984, 1986, 1992, 1994. Maestră a sportului (1976), Maestră emerită (1982), Maestră Internaţională (1978). În 1987 a emigrat în Iugoslavia, a devenit campioana acestei ţări şi s-a căsătorit. Din 1996, împreună cu familia, s-a stabilit în Australia, devenind campioana naţională şi în

această ţară. Aşadar se poate mândri cu titlurile de campioană naţională a trei ţări: România, Iugoslavia şi Australia.

OLĂRAŞU (STANCIU), GABRIELA (1964), n. în Iaşi. Prima sa antrenoare, Margareta Perevoznic. Vicecampioană europeană de junioare în 1984, la Katowice. Medaliată cu aur la Olimpiada din 1986, la Dubai, pentru rezultatul individual la masa a patra. Medaliată cu bronz la Olimpiadele din Salonic, în 1984 şi din Dubai, în 1986. Multiplă campioană naţională de senioare în 1989, 1993, 1996, 1999. Campioană internaţională a Cehoslovaciei în 1991. Reprezentantă a ţării la 7 olimpiade. Vicecampioană europeană la Cupa Campionilor Europeni, pentru echipa .AEM-Luxten. Timişoara în 1999. Multiplă campioană naţională la CN pe echipe pentru: Universitatea Iaşi, Universitatea Bucureşti, Policolor Bucureşti şi .AEM Luxten Timişoara. A fost căsătorită cu Maestrul FIDE Traian Stanciu. Actualmente partenera de viaţă a lui Vladislav Nevednicii. Mare Maestră Internaţională.

ONIŢIU, VALERIU (1872-1948), n. în Sf. Gheorghe. Talentat problemist român. A trăit la Timişoara, unde a compus peste 1 000 de probleme de şah, din toate genurile. Pentru performanţele sale a obţinut numeroase şi valoroase premii şi menţiuni. Oniţiu s-a aflat în permanentă corespondenţă cu cei mai de seamă problemişti ai lumii: T. Dawson, S. Kipping, L. Ceriani, A. White ş.a. Pentru a cinsti memoria marelui problemist, revista .Sport. a instituit, în 1949, un concurs naţional de probleme cu mat în 3 mutări.

PALAMAR, CRISTIAN (1956)

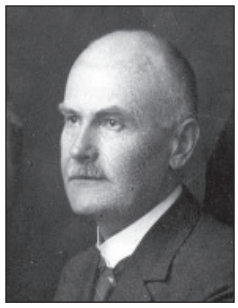

PAULY, WOLFGANG (1876-1934), n. în Dohna (Dresda), Germania. Matematician. Subdirector la Societatea de asigurări .Dacia România.. Astronom amator, a descoperit în 1898, simultan cu un american,o cometă care poartă numele .1898-VII. şi este recunoscută drept cometa .Coddington-Pauly.. Este cel mai mare problemist pe care l-a avut România şi este considerat de istorici ca unul dintre cei mai importanţi problemişti din epoca romantică a compoziţiei şahiste, alături de americanii Sam Loyd şi William Shinkman. A jucat şi la tablă (locul II în Campionatul Bucureştiului, 1920), dar s-a dedicat compoziţiei şahiste, unde a dovedit o activitate prolifică compunând peste 4 000 de probleme, în special probleme cu mat în 3, 4 ori mai multe mutări, ca şi probleme din gama neortodoxelor (mat invers, mat ajutor, piese feerice etc.) A scris, în 1927, în colaborare cu englezul T.R. Dawson, lucrarea *Asymetry* şi a contribuit decisiv la apariţia altor două volume: *The White Rooks* şi *The Theory of Pawn Promotion,* toate trei fiind publicate în celebra .Colecţie de Crăciun. a americanului Alain C. White. A ajutat mişcarea şahistă din ţară, sprijinind tinerii compozitori şi contribuind, de câteva ori chiar decisiv, la continuitatea apariţiei Revistei Române de Şah.

PAVLOV, MIRCEA (1937), n. în Salonta, jud. Bihor. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic, promoţia 1962. Victorii obţinute în Turneele Naţionale din Bucureşti în 1958 (locurile I şi II), 1964, 1965, 1969, 1970 şi 1973 (locurile I şi III), din Timişoara (1971 şi 1977, locurile I şi V), din Arad, în 1972 (locurile I şi IV), în Turneele Internaţionale de la Jarovice (1970), Satu Mare (1977, locurile I şi II), Köln (1980) şi Blagoevgrad (1982, locurile I şi II); în Turneele Zonale de la Halle, 1963, şi Băile Herculane, 1982. A par-

ticipat la Olimpiada de Şah din 1974. Maestru al sportului în 1960, Maestru Internaţional în 1977. În 1982 i se conferă titlul de Antrenor emerit, pentru merite deosebite în pregătirea echipelor feminine ale României, participante la olimpiadele de şah începând cu anul 1982. Este autorul cărţilor de specialitate *Cooperarea tactică* şi *Olimpiada de la Elista.* Editor al revistei Sah. Stabilit la Techirghiol, construieşte echipa de superligă Victoria. În 2010 a participat (neînvins) la Campionatul Mondial de veterani din Italia. Membru de onoare al FRS.

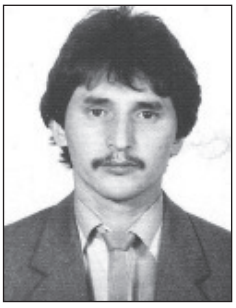

PĂŞCĂLĂU, CORNELIU (1958), n. în Lupeni. Absolvent al Facultăţii de Informatică (1985) şi a Facultăţii de Educaţie Fizică (2006), ambele la Universitatea de Vest din Timişoara. A funcţionat ca profesor la Bumbeşti-Jiu (1985-1989). Pe linie de şah, a fost ~~sportiv~~ legitimat la Medicina Timişoara, calificat în finala naţională de juniori 1977. Calificarea de antrenor a obţinut-o în anul 1990. Este profesorul care a descoperit-o în 1986 şi a pregătit-o în primii ani pe Marea maestră internaţională Corina Peptan, în localitatea Bumbeşti-Jiu. În 1989 s-a mutat la Timişoara, fiind profesor-antrenor la secţia de şah la Clubul sportiv şcolar 1 din localitate. În această calitate a pregătit o serie de copii şi juniori care de-a lungul anilor au obţinut numeroase medalii la Campionatele mondiale şi Campionatele europene. În afară de Corina Peptan, a promovat în lotul naţional pe MMI Alin Berescu, iar în anul 2005 elevii lui, Adeline Uţă şi Cristian Daniel Şiclovan, la Campionatele europene de juniori, au obţinut medaliile de bronz la şah practic şi respectiv aur la şahul rapid. În grupa sa figurează multiplii campioni naţionali Mihaela-Veronica Foişor şi Robin-Alexandru Dragomirescu. L-a preluat în pregătire pe Adrian Petrişor, care în 2008 va obţine aurul la C.E. şah rapid juniori. Pentru meritele sale deosebite a primit titlul de Antrenor emerit în anul 1995. Din aprilie 2002, de la înfiinţare, este preşedintele Asociaţiei judeţene de şah Timiş. Membru al Consiliului Director FRSah din 2010.

PĂULEŢ, IOZEFINA (1989) n. în Iaşi. A absolvit Liceul Sportiv din Iaşi în anul 2008. A început să practice jocul de şah la vârsta de 7 ani la CS Politehnica din Iaşi, sub îndrumarea profesorului Manole Vasile. A avut dublă legitimare la CS Hidrocon Bacău. A fost selecţionată de 11 ori în echipa naţională de junioare, de 3 ori în cea de tineret şi de 2 ori în lotul naţional de senioare. De două ori a câştigat titlul de campioană naţională de junioare. Pe plan internaţional, în anul 2001 a câştigat medalia de aur şi titlul de campioană mondială la categ, de vîrstă de 12 ani. Campioană europeană la şah rapid în anul 2002, la categ. de vîrstă de 14 ani. Medalie de argint la Campionatele europene din anul 2006 la categ.18 ani, iar la campionatul european pe echipe a făcut parte din reprezentativa României, la categ. 18 de ani, clasată pe locul al doilea (2006). Un an mai târziu, în 2007, la Campionatul european pe echipe de junioare 18 de ani, a câştigat medalia de aur. Componentă a echipei naţionale de senioare la Europenele din 2007 (Grecia) şi la Olimpiada din 2008 (Germania), unde ocupă un remarcabil loc 4 la masa 4. În clasamentul mondial al junioarelor, publicat de FIDE la 1 ianuarie 2009, a fost situată pe locul al 19-lea. La vârsta de 20 de ani, în martie 2009, FIDE i-a acordat titlul de Mare maestră internaţională. Stabilită pentru studii în Olanda.

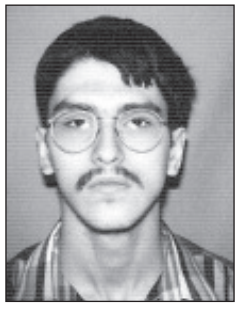

PÂRLIGRAS, MIRCEA (1981), n. în Piteşti. Absolvent al ASE (secţia Finanţe-Bănci). Desi nu a excelat ca junior, devine campion naţional de seniori la numai 20 de ani (2001). Participant la 4 Olimpiade consecutive (2002-2008). De patru ori clasat între primii trei la concursul Akropolis. Component al echipei AEM-Luxten Timisoara.

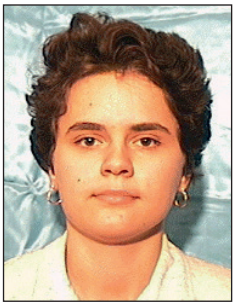

PEPTAN, CORINA-ISABELA (1978), n. în Bumbeşti, jud. Gorj. Stabilită la Ploieşti. De patru ori campioană naţională de junioare şi de nouă ori campioană naţională la senioare. Campioană balcanică cu echipa de junioare (1990). La CM şi CE de junioare a obţinut 13 medalii, din care 4 de campioană mondială. La Olimpiada de Şah de la Moscova, din 1994, a cucerit medalia de argint la individual. În perioada 1996-1998 urcă în topul primelor 20 de jucătoare ale lumii. Titulară a echipei olimpice feminine, care a obţinut locul IV în 1994 şi locul VI (1992, 1996 şi 1998). Vicecampioană (cu echipa) la CE de la Pola-Croaţia (1997). Componentă a echipei României şi a formaţiei .AEM. Timişoara, care a câştigat CCE (1998) Mare Maestră Internaţională (1995). Detine şi titlul de maestru internaţional la masculin.

PEREVOZNIC, MARGARETA (1936), n. în Cernăuţi (azi, în Ucraina). Profesoară. Campioană naţională (1962). A participat la peste 12 turnee internaţionale, dintre care: Polonia (1962, locul I-II) şi turnee interzonale: Lodz (1963) şi Varna (1966), precum şi la Turneul Candidatelor de la Subotica (1967). A făcut parte din echipa olimpică a României la Olimpiadele de şah din 1963 şi 1967. Maestră a sportului (1959), Maestră Internaţională (1967). După retragerea sa din activitatea competiţională, a devenit antrenoare de şah, descoperind şi pregătind numeroase talente. Membru de onoare al FRS.

PETROVICI, VALERIU (1932) n. în Bucureşti. Inginer mecanic-motoare, absolvent al Institutului Politehnic din Bucureşti (1960). Şi-a exercitat profesia în cadrul fostei Uzine *23 August* din Bucureşti. Pe linie sportivă, în tinereţe a practicat alergările din atletism la nivel de categoria I, iar apoi şahul ca jucător de turnee locale. Cu timpul s-a dedicat în exclusivitate problemisticii, devenind un compozitor de marcă, recunoscut pe plan naţional şi internaţional. A fost legitimat la CS Metalul, Constructorul, Alehin Tg.Jiu şi Zugzwang Bucureşti, fiind un autodidact. În calitate de compozitor de probleme de şah, încă din tinereţe s-a impus ca un specialist multilateral, abordând o gamă largă de secţii şi teme, cu mult succes. A participat la numeroase concursuri organizate în special de publicaţii specializate în domeniul problemisticii. În anii 1978-1979 a devenit campion naţional la *ajutoare şi inverse.* La aceleaşi secţii, în anii 2000-2002, a fost vicecampion naţional. Pentru rezultatele deosebite obţinute a fost distins cu titlul de Maestru al sportului, iar Federaţia Internaţională i-a acordat în anul 2001 titlul de arbitru internaţional la secţiile *2 mutări şi ajutoare*. A oficiat ca arbitru principal sau secund la mai multe finale ale C.N. dezlegări. Căpitan al României la Campionatul Mondial de compoziţie pe echipe, ediţia 2006-2008. În anul 1977 FR de Şah l-a inclus în primii 10 sportivi ai anului. Preşedinte al Comisiei Centrale de Compoziţie Şahistă, organ de specialitate al FR de Şah. Este unul din principalii artizani ai *Buletinului problemistic* al FR de Şah. Ca suplimente ale acestei reviste, a publicat monografiile I.A.Schiffmann şi V.Cuciuc (în colaborare cu D.I.Nicula) şi trei lucrări dedicate problemisticii româneşti vechi. Autor al broşurii „V.Petrovici – 75", apărută în anul 2007. Colaborator al revistei *Euxinus Pontus*, editată de Stelian Lambă la Constanţa.

POGOREVICI (MAKROPOULOU), MARINA (1960) n. în Ploieşti. Profesoară de matematică. A fost iniţiată în arta jocului de şah la cinci ani, de către mama sa, Maria Albuleţ-Pogorevici. Tenace şi bine orientată de către antrenoarea sa, reuşeşte ca la 15 ani să devină campioană naţională de junioare II, iar în 1979 să obţină titlul de campioană naţională de junioare I. În intervalul 1976-1986 participă la 25 turnee de prestigiu, obţinând rezultate notabile, dintre care se detaşează câştigarea valorosului turneu zonal al CM

individual feminin de la Bydgoszcz (1981), prin care obţine titlul de Mare Maestră Internaţională şi calificarea la Turneul Interzonal de la Bad Kissingen, unde a condus până spre final. În sinteză, treptele afirmării sale sunt următoarele: Maestră a sportului în 1977, iar peste patru ani realizează normele de Maestră Internaţională şi de Mare Maestră. În 1976 şi 1979 deţine titlul de campioană naţională de junioare. A obţinut victorii în Turneele Internaţionale de la Ploieşti (1974, 1975), Bucureşti (1977) şi Herculane (1982); la Turneele Internaţionale de la Szentes (1978), Czestokowa (1978), Călimăneşti (1979), Arad (1981) şi Atena (1982). În anul 1984 a cucerit titlul de campioană naţională de senioare. La Olimpiada de Şah de la Lucerna (1982) a cucerit, împreună cu echipa olimpică a României, medalia de argint. Este căsătorită, în Grecia, cu Georgios Makropoulos, Maestru Internaţional şi prim-vicepreşedinte al FIDE. Participă sub culorile Greciei la 12 Olimpiade (1988-2010).

POLIHRONIADE, ELISABETA - vezi **Personalităţi**

RADOVICI, CORVIN (1931), n. în localitatea Călăţele, jud. Cluj. Câştigă mai multe Turnee Internaţionale la: Cluj-Napoca (1951), Sibiu (1957) şi Arad (1958). Component al echipei naţionale care participă la Olimpiadele de Şah din 1960, 1962 şi 1964. Maestru al sportului (1958), Maestru Internaţional (1968). S-a remarcat şi ca un foarte bun antrenor (inclusiv al lui Nisipeanu), fiind solicitat în repetate rânduri să pregătească loturile naţionale de juniori. Membru de onoare al FRS.

RĂDUCANU (GRABOVIETSCHI, SIGALAS), ELENA (1922-1997), n. în Brăila. Calculator-economist. Campioană naţională în 1952. Câştigă turneele de la: Bucureşti (1951), Sibiu (1952), Arad (1954), Ploieşti (1956) şi Sinaia (1980). Maestră a sportului (1952). Membru de onoare al FRS.

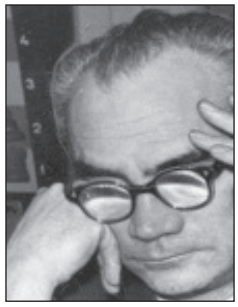

RĂDULESCU, MIHAI (1913-1980), n. în Bucureşti. Inginer agronom. Campion al Bucureştiului în 1936. Victorii în turneele de la Bucureşti (1944, 1954, 1958, locurile I şi II), Târgu Mureş (1950, 1952, locurile I şi II), Focşani (1952), Arad (1955). Component al echipei naţionale care a participat la Olimpiada de Şah din 1956. Maestru al sportului (1950). Autor al unor cărţi de şah, cu referire la finaluri, deosebit de instructive pentru toate categoriile de jucători.

RAICAN, PAUL(1957) n. în Galaţi. Profesor de matematică, gradul I. Campion naţional la compoziţie şahistă, secţia feerice. Specialist, recunoscut şi pe plan internaţional, în probleme cu analiză retrogradă. A fost solicitat să arbitreze numeroase concursuri de gen organizate de reviste din străinătate. Începând din 1996 editează la Tulcea revista *Quartz,* publicaţie problemistică de limba franceză. Are preocupări şi în domeniul practicării jocului de scrabble la nivel de performanţă.

REICHER, EMANUEL GEORGE (1930), n. în Bucureşti. Analist programator. Campion al municipiului Bucureşti (1950, 1953), iar în 1958, 1964 şi 1971 a ocupat locurile I şi II. Participă la peste 20 de turnee internaţionale; component al echipei naţionale care a participat la Olimpiada de Şah din 1970. Antrenor al echipei naţionale participante la mai multe ediţii ale olimpiadelor de şah. Maestru al sportului (1951), Maestru FIDE (1982). Activitatea sa coincide cu perioada de glorie a clubului I.T.Bucuresti. Membru de onoare al FRS.

REICHER (IACOVESCU), RODICA (1934), n. în Bucureşti. Soţia lui Emanuel Reicher. A participat la numeroase turnee internaţionale în ţară şi peste hotare. Cel mai bun rezultat l-a realizat la Turneul Internaţional de la Sinaia (1969; locul IV), învingând-o pe câştigătoarea concursului, Alla Kuşnir. Abordând şahul prin corespondenţă din anul 1970, se califică în finala CM 1980-1981. Primeşte titlul de Maestră a sportului (1963), Maestră Internaţională (1981) şi de Maestră Internaţională la şahul prin corespondenţă (1982).

ROGOZENCO, DORIAN (1973), n. în Republica Moldova (URSS). Elev al reputatului antrenor Veaceslav Cebanenko. Campion naţional în 1994 Stabilit în România la mijlocul anilor 90, apoi din 2007 în Germania, împreună cu soţia (maestra FIDE Ileana Brădianu-Rogozenco) şi fiica. Mare maestru din anul 1995. Învins în turul 1 al Campionatului Mondial 2001 de mai experimentatul Mikhail Gurevich. Participant la 4 Olimpiade (trei pentru Moldova şi una pentru România). O lungă perioadă a fost redactor-şef al revistei *Gambit*, condusă de E. Polihroniade. Constant colaborator al Chess Base, pentru care a publicat numeroase lucrări.

ROTARIU, GHEORGHE (1933), n. în Bucureşti. Inginer. Obţine titlul de Maestru al sportului la şahul practic (1971), dar din 1965 se dedică şahului prin corespondenţă, unde are rezultate remarcabile, care vor fi apreciate prin acordarea titlului de Mare Maestru Internaţional (1975). Este primul şahist român care obţine acest titlu.

SADOVEANU, MIHAIL – vezi Personalităţi

SEIMEANU, PETRE (1917-1994), n. în Bucureşti. Sportiv şi antrenor. Maestru naţional în 1943, când cucereşte titlul de campion naţional de seniori. Obţine victorii în turneele naţionale de la Craiova (1950), Bucureşti (1951) şi Cluj (1955). Participă la peste 40 de turnee naţionale, realizând rezultate onorabile. Este component al echipei naţionale în intervalul 1943-1955. Remarcabil dezlegător de probleme, a făcut parte din echipa reprezentativă care a cucerit titlul de campioană a lumii, în 1948, la dezlegări. Animator al vieţii şahiste bucureştene, excelent jucător de şah blitz. A predat şahul în cercul de la Palatul Pionierilor din Bucureşti, în intervalul 1970-1973. Strateg şi subtil tactician, a cultivat un joc psihologic.

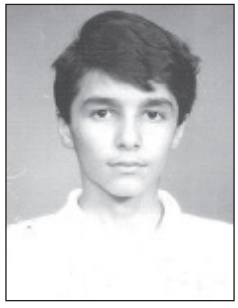

SOFRONIE, IULIAN (1974) n. în Iaşi. Informatician, absolvent al Universităţii *Alexandru Ion Cuza* din Iaşi, Facultatea de Informatică (1998). Antrenor, absolvent al Şcolii Naţionale de Formare şi Perfecţionare a Antrenorilor (2005). Arbitru, absolvent al Cursului de formare a arbitrilor organizat de FR de Şah (2005). Ca sportiv a obţinut titlul de Maestru al sportului şi pe cel de Maestru internaţional acordat de FIDE; o normă de mare maestru (2004). Cele mai bune performanţe: campion naţional de seniori (2000), locul al III-lea la Campionatul naţional de şah-blitz (2004) şi şah rapid (2005), Locul VIII-XIII la Campionatul mondial de la Timişoara, categoria 14 ani. Legitimat la CS Dinamo – centrul teritorial Braşov şi antrenor tot aici până în 2010, fiind încadrat în calitate de inspector principal de poliţie, gradul comisar şef. Ca antrenor, sportivii Raul Schmidt şi Alexandru Forţu pregătiţi de el au obţinut rezultate deosebite la CE şi CN. Două medalii de

aur la CE de seniori - şah practic, categoria ELO <2000 (2005) şi respectiv la şah rapid categoria ELO <2200 (2005). O medalie de argint la CE de seniori - şah practic, categoria ELO <2200 (2005). De asemenea, elevele sale au ocupat la finalele Campionatelor naţionale de junioare mai multe locuri I-III. A fost membru al Consiliului Director al FR de Şah. Căsătorit cu Maestra FIDE Claudia-Ramona Bîlciu (n.1980), vicecampioană mondială (1990) şi europeană (1992, 1993) la copii. Împreună au fondat în 2010 clubul Logic 64 Braşov.

STELLIA, AUREL-AURICĂ (1906-1989) n. în com. Dumbrăveni jud. Suceava. Învăţător la Şcoala generală din localitatea natală, unde în anul 1932 înfiinţează primul Cerc sătesc de şah denumit *Energia.* A fost unul din pionierii şahului românesc ca sport de masă. Toţi copiii din comuna Dumbrăveni ştiau să joace şah, unii dintre ei la liceu sau mai departe la facultate continuau să joace şi deveneau propagatori ai jocului de şah. Ani de zile a fost membru al Comisiei judeţene de şah Suceava, iar spre sfârşitul vieţii membru de onoare al acestei Comisii. În anul 1982 a înfiinţat *Muzeul şahist* al Comunei Dumbrăveni.

STOIAN, AURICĂ – vezi Personalități

STOICA, VALENTIN (1950), n. în Bucureşti. Inginer. Campion naţional de juniori (1967). Câştigător a numeroase turnee interne şi internaţionale printre care: Bucureşti (1974, 1979, , Costineşti (1973,1979), Agard (1976), Atena (1977), Timişoara (1981) şi Burgoin Jallieu (1982). A fost component al echipelor naţionale care au participat la Olimpiadele din 1980 şi 1982. Maestru al sportului (1972), Maestru Internaţional (1977). Antrenor federal la F. R. de Şah în perioada 1990-1999.

SZABO, GERGELY-ANDRAS-GYULA (1983) n. în Bucureşti. Profesor de limbi străine, absolvent al Facultăţii de limbi străine Universitatea Bucureşti, specializarea română-portugheză (2006). Antrenor de şah, absolvent al Centrului Naţional de Formare şi Perfecţionare a Antrenorilor (2008). A început să practice şahul la vârsta de 5 ani sub îndrumarea antrenorului Vladimir Sălceanu (1988-1991). A continuat pregătirea sub îndrumarea antrenorilor Biro Sandor şi Grigore Fugulyan la CSŞ Tg.Mureş (1991-1995), Cristian Ionescu la BNR Bucureşti (1995-1997), Constantin Ionescu la RATB (1997-2002), Valentin Stoica la ACS Apa Nova Bucureşti (2002-2007), iar din 2007 este legitimat la C.S.Stud. Medicina Timişoara. La lotul naţional a fost pregătit de Cristian Ionescu, Romeo Milu şi Radu-Cătălin Chirilă. A fost selecţionat de 5 ori în echipa naţională de juniori şi de 3 ori în cea de seniori. A făcut parte din echipa naţională de juniori clasată pe locul al 2-lea la CE (2000) şi pe locul al 3-lea la CE (2001). Este Maestru al Sportului din 1998 şi Mare Maestru Internaţional (2010). A condus şi antrenat echipa naţională de senioare la CE din Grecia (2007) şi la Olimpiada de şah din Germania (2008).

ŞERBAN, FLORIN (1964). Absolvent al Academiei Militare. A lucrat la Institutul de Fizică Atomică de la Măgurele si la Agenţia Spaţială Română. Consultant al Agenţiei Spaţiale Europene. Doctorat în anul 2000, cu o temă din domeniul teledetecţiei satelitare. Conduce o firmă de consultanţă. A practicat şahul clasic (candidat maestru) la A.S. Armata Bucureşti Primul succes la şahul prin corespondenţă a fost câstigarea Cupei României în 1991. Clasat de FRS în top 10 pe anul 2006. În 2008 s-a calificat în finala Campionatului Mondial şi a câştigat masa 1 la Campionatul European pe echipe. Mare maestru ICCF din anul 2010.

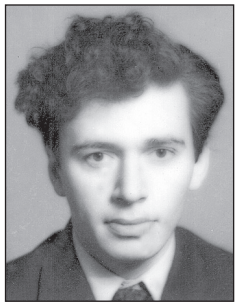

ŞUBĂ, MIHAI (1947), n. în Bucureşti. Profesor de matematică. Antrenor i-a fost maestrul Gică Alexandrescu. A început târziu practicarea şahului şi a participat la primele concursuri oficiale de şah în 1967, pentru ca în 1970 să devină campion universitar, iar în 1968 să se califice în finala Campionatului Naţional, în care a participat an de an, până în 1978. Jucător original şi echilibrat, a parcurs rapid treptele măiestriei şahiste, obţinând rezultate de prestigiu: Maestru al sportului în 1972, Maestru Internaţional în 1975 şi Mare Maestru Internaţional în 1978. Campion naţional în 1980 şi 1981. Victorii în turneele de maeştri de la: Bucureşti (1972), Predeal (1972), Sinaia (1973), Timişoara (1977), ca şi în cele internaţionale: Banks (1977), Pernik (1978), Almeria (1979), Sokoloc (1980), Narbonne (1981). Prezent la Turneele Zonale ale CM individual masculin, a obţinut mai multe calificări şi participări în Turneele Interzonale (1982 şi 1985). La Olimpiadele de şah din perioada 1978-1986 (apoi 1992), a fost unul dintre jucătorii cei mai eficienţi ai echipei noastre olimpice.A emigrat în 1988 în Anglia (ţară pentru care a jucat în 1989 la Europenele pe echipe din Israel), stabilindu-se ulterior în Spania. Invitat din partea României la primele două ediţii ale Turneului Regilor (2007,2008). S-a clasat pe locul I-II la Campionatul mondial de veterani, din 2008, organizat în Germania.

TEODORESCU (ANDREESCU), MARGARETA (1932), n. în Bucureşti. Contabilă. Talent de excepţie. Debutează la 14 ani într-un concurs masculin, deoarece cele feminine se vor organiza abia în 1948. La 17 ani, în 1949, va cuceri titlul de vicecampioană naţională, iar în 1950 va deveni campioană a municipiului Bucureşti. După acest debut promiţător în cariera sa sportivă de peste 30 de ani, s-au înscris rezultate de mare răsunet internaţional, din care reţinem: locul I la Turneul Zonal de la Lodz (1963), participarea la Turneul Candidatelor din 1964 şi, în mod deosebit, evoluţia de excepţie de la prima Olimpiadă feminină de la Emmen (1957), unde, împreună cu Maria Pogorevici (Albuleţ), obţine medalia de argint. De 4 ori campioană naţională (1959, 1968, 1969, 1967). Victorii în Turneele Naţionale de la Bucureşti (1950, 1951, 1957, 1959, 1962, 1967), Iaşi (1952), Sinaia (1959), Timişoara (1960), Oradea (1964), Arad (1967), Herculane (1979); în cel internaţional de la Braşov (1967). De asemenea, participă cu rezultate redutabile la Turneele Zonale de la Krakovia (1957), Sinaia (1960), Lodz (1963), Vesely nad Morava (1969). Componentă a echipei naţionale la Olimpiadele din 1957, 1963 şi 1974. La Olimpiada de Şah de la Medellin.Columbia (1974), împreună cu Elisabeta Polihroniade şi Gertrude Baumstark, s-a clasat pe locurile I-II, la egalitate cu echipa URSS. Maestră a sportului (1957), Maestră Internaţională (1964), Maestră emerită (1970), Mare Maestră Internaţională (1982). Membru de onoare al FRS.

TROIANESCU (TROIANOVSCHI), OCTAV (1916-1980), n. în Cernăuţi (azi, în Ucraina). Doctor în medicină. Primul antrenor care îl iniţiază în tainele şahului este tatăl său. La 18 ani participă la Campionatul Bucovinei, unde se remarcă. Valoarea sa precoce o va confirma însă în anul următor, la prima ediţie a memorialului Gh. Moscu. În cei 35 de ani de activitate competiţională, este selecţionat în 15 meciuri ale echipei naţionale. Participă la 46 turnee naţionale şi la 24 turnee internaţionale, cu rezultate remarcabile. Campion naţional multiplu (1946, 1954, 1956, 1957, 1968). Obţine victorii în Turneele Naţionale de la Cernăuţi (1937) şi

Bucureşti (1951, 1952, 1953, 1959, 1967, 1968). Participă la Olimpiadele de Şah din 1956 şi 1960. Colaborator asiduu al .Revistei Române de Şah., din 1947. Antrenor coordonator al loturilor naţionale şi olimpice. Maestru al sportului (1946), Maestru emerit (1970), Maestru Internaţional (1950).

TYROLER, ALEXANDRU (1891-1990). Primul campion naţional al României (1926, 1927, 1929). Participă la activitatea competiţională şahistă a Ungariei în perioada 1910-1919, după care se stabileşte în România, la Timişoara. Cu echipa naţională a participat la Olimpiadele de Şah din 1926 şi 1930. A participat la peste 15 turnee internaţionale, cu bune rezultate. Din 1960 se stabileşte în Ungaria.

UNGUREANU, EMIL (1936), n. în Tg. Jiu. Inginer mecanic. A câştigat numeroase turnee, printre care cele de la: Bucureşti (1960, 1966, 1967), Sinaia (1961), Sibiu (1970, locurile I şi III), Craiova (1971), Oradea (1973), Braşov (1974), Timişoara (1981, locurile I şi III). Component al echipei naţionale participantă la Olimpiadele din 1968, 1970, 1972. Maestru al sportului (1967), Maestru Internaţional (1978).

URSEANU (MEDVEȚCHI), VENIAMIN (1914-1983), n. în com. Dăncăuţi, jud. Hotin (azi, în Ucraina). Doctor în matematică şi jurist. Maestru al sportului în 1946. Participă la 9 finale ale CN şi la 6 confruntări internaţionale. Victorii în Turneele Naţionale de la Cernăuţi (1935), Bucureşti (1946, 1950 şi 1954), Târgu Mureş (1956) şi Iaşi (1960). Jucător inventiv şi teoretician erudit. Este autorul cărţii *Strategia jocului de mijloc în şah* (1985), apărută postum.

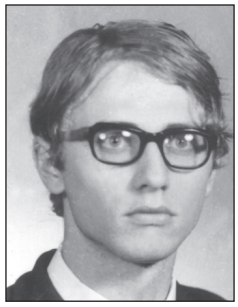

URZICĂ, AUREL (1952), n. în Bucureşti. Ca junior, a obţinut locul al III-lea la CM de juniori (1969), după A. Karpov şi A. Adorjan. Locul III la CE (1972-1973), după Romanişin şi Miles, şi locul VIII la CE din 1973-1974. Participă la mai multe turnee interne şi internaţionale obţinând locul I la: Bucureşti (1973, locurile I şi II), Bucureşti (1981, locurile I şi III), Ploieşti (1973), Reşiţa (1974), Galaţi (1977), Varşovia (1977), Atena (1979), Bucureşti (1981: ICED). Participă la Turneul Zonal de la Pola (1975). Maestru al sportului (1970), Maestru Internaţional (1980). Antrenor la CSS 1 Bucureşti.

VAISMAN, VOLODEA (1937). n. în localitatea Bălți – Republica Moldova. Profesor de limbă și literatură română, absolvent al Facultății de Filologie de pe lângă Universitatea din Iași (1959). Întâlnirea cu șahul a avut loc pe când era pe băncile școlii elementare. S-a dedicat în întregime acestei activități devenind un reputat jucător. A obținut pe rând titlul de Maestru al Sportului (1969), Maestru Internațional FIDE (1975) și două norme de Mare maestru internațional. A absolvit Cursul de formare a antrenorilor, obținând pe parcursul activității calificarea de antrenor categoria I-a (1977). În calitate de sportiv a fost legitimat la CS Medicina Iași, CS Universitatea Iași, Voința Suceava și Calculatorul București. Component al echipei naționale a României la CE din 1977. A participat la numeroase turnee internaționale organizate în țară și străinătate. Colaborator cu certe calități didactice la *Revista Română de Șah* și la reviste de specialitate din străinătate. Autorul al volumului *O idee străbate deschiderile* (1983) și a unei unei trilogii dedicată *strategiei jocului de șah* apreciată, atât de către jucătorii avansați cât și de cei de mare performanță (2000-2003). A cochetat și cu șahul prin corespondență devenind campion național în anii 1967 și 1969. În 1985 s-a stabilit în Franța unde a continuat prodigioasa

activitate de jucător și antrenor. În anul 2008 a sustinut la Snagov un apreciat curs de pregătire pentru antrenorii români.

VAJDA, SZIDONIA (1979), n. în Odorheiu Secuiesc. Campioană naţională de junioare (1994, 1995 şi 1997). În 1994 s-a clasat pe locul V în CN de senioare şi s-a calificat la Turneul Zonal al CM. A fost campioană balcanică cu echipa de junioare în 1992 şi campioană europeană de cadete în 1995. În 1998 a devenit Mare Maestră Internaţională. Sora marelui maestru Levente Vajda (n.1981), campion mondial de juniori în 1997 şi a maestrului international Albert Vajda (n.1976). Stabilită în Ungaria.

VOIA, RADU – vezi Personalităţi

VRABIE, ANGHEL - vezi **Personalităţi**

CUPRINS

FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE HOCHEI PE GHEAŢĂ 9
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE HOCHEI PE IARBĂ 31
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE JUDO 49
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE KARTING 83
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE LUPTE 101
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE MODELISM 161
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE MOTOCICLISM 193
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE NATAŢIE ŞI PENTATLON MODERN 223
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE NATAŢIE ŞI PENTATLON MODERN 337
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE OINĂ 351
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE ORIENTARE SPORTIVĂ 371
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE PATINAJ 387
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE POLO 435
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE POPICE - BOWLING 489
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE RADIOAMATORISM 551
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE RUGBY 585
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SCHI–BIATLON 695
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SCRABBLE 737
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SCRIMĂ 739
ASOCIAŢIA ROMÂNĂ DE SKANDENBERG 797
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE SNOOKER 809
FEDERAŢIA ROMÂNĂ DE ŞAH 813

E N C I C L O P E D I A
EDUCAŢIEI FIZICE ŞI SPORTULUI DIN ROMÂNIA
Ediţia a II-a

© 2015 MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

VOLUMUL II
FEDERAŢII NAŢIONALE PE RAMURI DE SPORT:
ISTORIC, RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI,
FIGURI REPREZENTATIVE

ISBN 978-606-516-780-3
ISBN 978-606-516-782-7

Editura MĂIASTRA
Târgu-Jiu, Str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, Nr. 20
Tel. 0253-212.991, Fax: 0253-218343

DTP: Daniel GUREANU, Mariana JDEICĂ, Rodica TEIȘI

Pre-press & print:

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, *Fax* 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

1952-2012

CAMPIONII ROMÂNIEI

ISBN 978-606-516-780-3
ISBN 978-606-516-782-7